

༡༥༥། མ་དུ་པརྟེན་མི་ལམ་འཇམ་དབྱངས་ལྟོགས་ལས་རྣམ་ཀུལ་ཀུལ་མཆོའི་བཀའ་འཁུམ་མཆོན་བཟང་གྲངས་ལྟན་ལས། ཉི བོད་བརྒྱད་པ། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཆོག་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་གཏེར་
 མཐོད་། ལུང་ཆོག་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་གཏེར་མཐོད་ཀྱི་ཀུལ་ཆོས་པརྟེན་དཀར་པོ། ། མདོ་ལྟགས་ཆོས་ཀུལ་ཆོང་ལ་མ་ལོར་བ། མཐའ་བཤེད་ལུང་བརྟེན་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཕོ་ལ། ལུང་བརྟེན་སྟེང་པོ་གསལ་ལྟགས་
 ལ་འཁུར་པའི། བརྟེན་པ་འཕེལ་ཀུས་འཇམ་གྱིང་ལུང་ལུང་ཅིག །

五、

[illegible]

དང་ཉལ་བ་ན། མི་གང་ལུང་པའི་རྒྱ་པ་བྱན་བྱེད་པ། །དེ་མི་མདུན་ན་རྟག་རྟུ་སྟོན་པ་བཞུགས། །དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོ་བ་འདས་
དམིགས་པ་འདི་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
རྒྱལ་ཆོས་ཆོག་སེམས་སྤྲོ་བ་སེམས་དང་། ཆད་མེད་བཞི་བསྒྲམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་
འགག་མེད་ཟུང་འཇུག་སྤྲོ་མའི་ཚུལ། །རང་མདུན་ན་མ་ལའར་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོད་དབུས། །
མདོག་ཅན་མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་ལྟར། །ཆོས་གོས་གསུམ་གསོལ་དོ་རྩི་སྟེ་ལ་ཤུང་བཞུགས།

༡༡། །ཕུག་གཡས་ས་གནོན་ཕུག་ཀྱི་ལེགས་བརྒྱུད་ས་ཤིང་། །ཕུག་གཡོན་མཉམ་བཞག་བདུད་རྩི་ལྗང་བཟེད་བསྐྱམས། །གསེར་གྱི་རི་ལྗང་གཟི་བརླིང་དཔལ་འབར་བ། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་
བས་མཁའ་དབྱིངས་བྱུང་། །ཉི་པའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད་གནས་བརྟན་བརྟུ་རྒྱལ་སྤགས། །འཕགས་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་འཕྲོར་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཞིང་། །དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལས། །རྣམ་གྲོལ་བདེ་བ་
མཆོག་གི་དཔལ་རྩྭ་ལ་བ། །སྤྱབས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གསལ། །ཞེས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱུ་ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་ན་དངོས་སུ་བཞགས་ཡོད་སྐྱམ་པའི་མེས་པུ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱུ་ལ་ཐྱོགས་དང་རྣམ་གསལ་
རྣམས་ཉི་ལོ་མེས་པུ་མཁའ་བའི་ཕྱིར། གང་རྒྱ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་བཞགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱུ་ཡིད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་དེ་བཞགས་ཏེ། །རྟག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་ཅིང་། །ཉིས་པ་ཀྱན་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་
བདེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོགས་བསགས་པ་ཡང་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྒྱ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཐོས་མཐོང་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་། །ཆོད་མེད་པ་ཡི་བསོད་ནམས་ལྷུང་པོ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་འཕྲོར་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་གྱུར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

ཏུ། །འདུལ་བྱས་འདི་ནང་པར་མ་དོར་ནི་ཟད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་མཛེས་ཏུ་སྒྲིན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཟུང་པ་ལས། །ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས། །གང་གིས་སྒྲིན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་
 །འདུའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་ས་ལ་དེས་པ་བཟུང་པོ་བསྟེན་དེ། །སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྒྱུན་ལྡན་སྒྲིག་ས་མའི་ཞིང་། །པུའུ་ནས་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བཏབ། །པད་དཀར་ལྟར་བཟུགས་མཆོན་ཐོས་ཕྱིར་མི་ལྟོག། །སྒྲིན་
 །པ་ལྷག་ས་རྩེ་ཅན་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། །པད་ག་ག་ཞན་སྒྲི་གསུམ་དགོ་ཆོག་ས་ལོངས་སྒྲིད་བཅས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཏུ་དམིགས་ནས་འབུལ། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྒྲིག་ལྟར་མ་ལུས་པ། །སྒྲིང་ནས་འབྱོད་པ་དྲག་
 །པོས་སོ་སོར་བཤགས། །འཕགས་དང་སོ་སོའི་སྒྲི་བའི་དགོ་བ་ནི། །དུས་གསུམ་བསགས་ལ་རྩལ་སྒྲི་ཡི་རང་དོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་ལོའི་རྒྱལ། །ཕྱོགས་བརྒྱར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྒྲོར་དུ་གསོལ། །ཕྱིད་ནི་ནམ་
 །མཐའ་ལྟ་བུའི་ལོ་ཤེས་སྒྲི། །དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་བཞུགས་མོད་ཀྱི། །གདུལ་བུའི་སྒྲི་དོར་སྒྲི་འཛིག་རྒྱལ་སྒྲི་ཀྱང་། །སྒྲི་ལ་པའི་གཟུགས་སྒྲི་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲི་དང་པར་མཛོད། །པད་ག་གིས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་
 །ཆོག་ས་ཀྱིས། །མཐའ་ལྷན་འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་སྒྲིད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲི་མཉེས་ཕྱིད་ཅིང་། །ཆོས་རྩེ་རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། །པད་ག་ཅག་སྒྲིག་ས་མའི་འགོ་བ་མགོན་མེད་རྒྱལ་ས། །ལྷག་ས་རྩེ་ས་ལྷག་པར་བཟུང་

ཉ རྒྱུད་གསུམ་རྒྱུ་

༡༩། །པའི་བཀའ་འདྲིན་ལས། །ཞིང་དང་རྩལ་འདིར་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི། །སྤང་བ་ཇི་སྟེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་སྤྱབས་མཆོག་མཆུངས་མེད་གཅིག་ཕུ་ཕུ། །ཡིད་ཆེས་དད་པས་སྟོང་ནས་གསོལ་
འདེབས་ན། །སྟོན་གྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་མ་བསྟེལ་བར། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བྱགས་རྗེས་དགྱེས་འཛིན་མཛོད། །ཅེས་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དྲག་པོས་སྟོན་པ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་སྤྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་དམིགས་ཏེ། སྤྱུ་མ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དབལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕྱབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྤྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་ཅི་འགྲུབ་དང་། ཐུགས་རྒྱུད་བསྟུ་ལ་པའི་རྒྱལ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་རྒྱུ་རུ་ལས་གསུངས་པའི་
གསུངས་ནི། ཉུ་མ། ལོ་སྟེ་སྟེ་མ་དུ་སྟེ་ལོ་སྟེ་དུ། ཞེས་ཅི་རིགས་དང་། ལོ་མན་ཆད་ཅི་འགྲུབ་རྒྱུ་ལོ། །འདི་དག་གི་སྤྱབས་སུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དུན་ཏེ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་སྟེ་གསལ་ལ་སྤང་ལ་དམིགས་ནས། མཆོན་བཟོད་པ་དང་གསུངས་བརྒྱུས་
པའི་སྟོན་གྱིས་སྟོན་པའི་སྤྱུ་ལས་ལོ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་སྤྱུ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཞིང་། ཅེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྟེས་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ནོན་པར་
བསམས་ལ་དེ་ལྟར་ཅི་རྒྱས་སུ་བཟོན་པར་བྱ། ཐུན་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་སྤྱུ་ལ་སོགས་མཆོད་པ་དང་། ཕྱབ་བཟོད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྟོང་རྗེ་པད་དཀར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ། སྟེས་རབས་སྤྱུ་ཆོགས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོན་བརྒྱ་རྒྱ་བརྒྱད་པ་སོགས་མདོ་གང་འདོད་ཅི་རྒྱར་རྒྱས་པར་བསྐྱག། །དགོ་པའི་

པཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

ཐུང་ཏུ་ཐུང་།

ཐུང་ཐུང་སྒྲུ་མེད་ཕྱང་ཐུང་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདམ་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྐབས་ཀྱང་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཉིད་མ་བཞེད་པར་བྱན་པ་དང་། མཚན་མོ་ལང་སྒྲོན་པ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་སྒྲུ་ལི་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཉིན་མོ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་དུས་ལྟ་ལུང་སྒྲུང་པའི་
འདུ་ཤེས་གྱི་ངང་ཏུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱ། དུས་རྒྱུན་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོན་ནི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱང་ཐུང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་རྗེས་སུ་གཞིལ་བས་ཕྱང་ཐུང་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་
ངང་ནས་ཕྱང་ཐུང་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྒྱི་དང་ཕྱང་པར་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅི་རྒྱལ་སྐབས་ཐུང་པར་བྱས་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་འདི་ཉིད་གྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་རིམ་གྱིས་ཕྱང་ཐུང་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་མདོ་དུ་མ་
ནས་གསུངས་ལ། གོང་ཏུ་བཞུན་པའི་གཟུངས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཕྱུང་ཞིང་། གཟུངས་འདི་རྗེད་པའི་མཐུས་སྤྱུ་ཁི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཤིང་། རྒྱན་རས་གཟིགས་ཕྱང་ཐུང་སེམས་དཔའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཟུངས་འདི་ནི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ས་མེད་
པར་འཕྲོལ་ཅིང་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་བ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ན་བཞེགས་མ་མཆིས་པར་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལི་གོ་རྒྱུང་དུ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་། བཀའ་བཞུགས་ལས་ཀྱང་གཟུངས་འདི་ལན་གཅིག་བརྒྱས་པས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱད་
ཁྲིའི་བར་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ལན་ལོན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པོ་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་སོ། །དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ལུང་ཏུ་བཞད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བསྐྱེད་

ཨ

ཕྱི་ལོ་ལྟེན་པའི་ཆེན་པོ་

༡༩༩༩། །གསུམ་ཚོར་སྤྱི་མཐོན་མངའ་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ཚོར་སྤྱན་ལ་བཀྲ་གིས་པའི་ལྷ་རྩལ་དང་བཅས་ཏེ་ནན་དྲན་བསྟུལ་བ་ཡིད་ལ་འཇགས་པའི་སྤྱིང་དུ། ཅེ་ཆར་ཡང་དབོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་སྟུལ་པའི་སྟུ་འཛིགས་མེད་པ་དུ་བདེ་ཆེན་ལ་སྟུན་ཏེ་རིན་ཆེན་དང་པོ་ལོགས་བཀྲ་གིས་པའི་ལྷ་རྩལ་གྱི་སྟེན་དང་བཅས་སྟུར་དུ་གྱུ་བ་པར་གྱིས་ཞེས་དམ་པ་སྤྱི་གིས་བཀྲ་གིས་བསྟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པ་མཆོག་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དུས་མཐར་ཆོས་སྟུ་བའི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་གྲུ་འཛིན་ཆེས་འཇུག་མི་བམ་འཇམ་དབྱངས་སྟུ་མཆོས། རྩ་རྩེ་རྩེ་འཕམ་སྟུག་གི་རི་ལོ་ལ་སྟུན་ཆོགས་ཚོར་སྤྱི་གྱིང་དུ། ཀུན་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་གསར་ཆོས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བའི་ཡར་ཆོས་བསྟུན་ལ་གྱུ་བ་པར་བཀྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བ་སྟུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་འདི་མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལ་སྟོན་པའི་དབང་པོའི་ཀྱིན་རྒྱབས་མཚུངས་པ་མེད་པ་མཐོན་དུ་འཇུག་རར་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ།

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

五、

༡། ཁ་མོ་གུ་རུ་མཆོ་མྱོ་གུ་མུ་ར་ལྟ་ལ། སངས་རྒྱལ་གུན་དང་མཉམ་པ་
 པའི་ཆུ་ཆེས་དག ཁམ་མཁའི་མུ་ཁྱུད་མཉམ་པར་འཕྲིལ་ཞིང་རྒྱས། འདི་ན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
 དཀར་པོའི་ཆ་ལ། རུས་ཀྱིས་རྒྱམ་པར་བཞད་པ་འདི་ལ་ལྟོས། འདིར་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་
 པོ་ལྟོན་དུ་བཏང་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་ལ་བཙུན་
 གྱིར་ཁམས་གསུམ་འཕོར་པའི་གནས་འདིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲི་ཞིང་འཕོར་པའི་སེམས་

ཉིད་བརྟེས་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོན་པ་མཚོག་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། །འགའ་དྲིན་དྲན་པས་དད་
བསྟན་པ་ལ། །ཆེད་ཆེར་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་བཟང་སྟེ་བོའི་ཚོགས། །དགའ་བའི་འཇུག་རོག་པ་བྱ་
འདས་རྗེས་སྟུང་ན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས། །རྒྱ་མཚོན་གེས་པའི་དད་པ་བརྟན་
པས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུར་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། །དེ་ཡང་
ཅན་རྒྱམས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་འཆིར་བ་དང་མ་བུལ་བས་བདེ་བའི་གནས་མཐར་ཐྱིན་པ་

ཨ། མེ་འཕྲོ་བ་ཅིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆེ་རབས་བརྒྱད་པ་མང་པོར་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་ཐོས་པ་དང་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་རྣམས་

གིན་ཏུ་བརྒྱ་ལམ་རེས་འགའ་ཅུ་ལས་རྟེན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བདག་ཅག་རྣམས་ནི་ད་ལན་གྱི་དུས་འདི་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བརྒྱན་པ་རེན་པོ་ཆེ་དང་མངལ་དུ་ཐེན་ན་ཡང་། རྟེན་པ་སྟགས་པའི་སྟག་བསྟལ་གྱི་འཆེ་བ་ཡང་མང་། རྟེན་མོངས་པའི་རྟེན་པ་
དུག་པོས་མཛར་ཏེ། སེམས་ལས་སྟུ་རུང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྩལ་བཞིན་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་དགོན། ཆེ་རབས་གཏན་མིན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱན་པ་དང་མངལ་བ་དོན་ཡོད་པར་བཤེད་མི་རྣམས་པར། ཆེ་འདིའི་སོ་ཆེས་དང་འཕྲིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱུང་ཏེ་ཆེ་འདིའི་

གཤམ་པ་འཕྲུ་པ་ཐོག་མ་མེད་མེད་འགལ་བ་ལྟ།

ལྷ་པ་པྱོག་གི་སྒྲིལ་གར་ལྷ་ལྷ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན། ཤིན་རྩ་ཡུན་རིང་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ལྷ་ལྷ་ལྷིང་པོ་མེད་པ་དང་། དག་གཞིན་དང་ཡོ་བྱད་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལྷ་ལྷ་ལྷེགས་པར་བརྟགས་
 ན་ཅིས་ཀྱང་སྒྱིང་པོ་མེད་པ་མི་བརྟན་པ། དེས་པ་མེད་པ། འགྲེས་པའི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན། ལྷ་པའི་ཆོས་ཅན། ལྷ་པ་ལྷ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིད་རྟོན་ཤིན་རྩ་མི་རུང་བར་གནས་ཀྱང་། དེ་ལྷ་པ་མི་ཤེས་
 པར་བདེ་བ་དང་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལ་འབྱོར་ཀྱང་གཟན་ཞིང་། ཤིག་པ་དང་ལྷ་པ་ལྷ་ལ་གྱི་བྱེད་པ་ཀུན་མར་ལྷ་པའི་བར་སྐབས་ཞིག་རྩ་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱེད་རྩ་མེད་པའི་འཆི་བ་ཀྱང་པར་གནས་ལྷ་པ་ལ་བལ་བ་
 ལྷ་ལྷ་ལ་འཛུལ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། འཆི་བ་དེ་འདྲའི་འདོད་བཞིན་རྩ་མ་འབྱུང་གི་ཆ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ལས་དཀར་ནག་གི་འཕེན་པ་རི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་མཐོ་རིས་དང་རན་སྡོང་
 གར་རུང་རྩ་སྒྱི་བར་དེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རྩ་ལ་འདི་ལས་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་སུ་ཡང་འདྲའི་རྩ་ལ་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཤིང་པ་ཐ་མ་པ་རྩ་ལ་ཀྱང་ལྷ་པ་གྱི་ལས་གྱི་ལྷ་པ་མ་རང་གི་ར་མཛད་
 དགོས་ན་ཐ་ལ་པས་ལྷ་ཅི་སྒྲིལ། དེས་ན་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་སུ་བདེ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་མེད་པར་སྒྱིན་པར་དེས་པ། ལེམས་ཅན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་པ་ལ་མོ་ཆེས། དག་པའི་ལས་ནི་བཟུང་པ་ལྷ་པ་། མི་དག་པའི་ལས་

༡༡། །ཅི་མང་པོ་ཞིག་ངང་གིས་འགྲུབ་པས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་གཞོལ་བ་མང་ངོ་། །དེ་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་དཔུལ་བར་ཚ་གང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་བཟོད་པར་དགའ་ཞིང་གིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བས་མཚར་བ་དང་། ཡི་དུག་སྐྱེས་ན་བཀྱིས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དུད་འགོ་རྒྱུ་མས་སྐྱེས་སྒྲོམ་སོང་ས་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་བཀོལ་སྒྲོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་སྐྱ་ཆོག་ས་འབྲུག་ས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་མཐོ་རིས་མེད་གནས་ན་ཉིན་གཅིག་གི་ཚ་གང་ངལ་དུ་བ་བཀྱིས་སྒྲོམ་དག་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་རྒྱུ་མས། གནས་དེར་སྐྱེས་ན་སྐྱུག་བསྐལ་ཅི་ལྟར་བཟོད། མི་བཟོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལས་མ་ཟད་པའི་བར་དུ་གནས་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཚ་གིན་ཏུ་སྐྱུག་པའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནས་བསམ་གཞིག་བྱེད་པ་ནི་ཁྱུང་། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། མི་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་ན་འཆི། འདོད་པས་ཕོངས་པ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་སོགས་སྐྱུག་བསྐལ་མང་ལ། ལྟ་མིན་ལ་འབབ་རྒྱུ་དང་། ལྟ་ལ་འཆི་འཕོ་ལྟར་བས་མཆོན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། ཟུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་རང་དབང་མེད་པར་ཐེལ་གྱིས་མཚན་པ་འཕོར་བའི་གནས་མེད་འོབས་དང་སྒྲིན་མོའི་གླིང་ལྟ་བུ་འདིར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་འགལ་མེད་འཕོར་ལོ་ལྟར་འཕོར་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས་ནི། གནས་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

2000

མངས་ཀྱིས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་གཞན་མེད་པར་བློས་ཁོ་ཐག་བཅད་དེ། མངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་ནི་གིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐོག་མར་མངས་ཀྱིས་ལ་དང་པའི་འདུ་གཤིས་
བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་མངས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བཞིན་རྗོགས་སྒྲིན་སྐྱེད་སྐྱངས་པ་ཆད་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མཐར་
དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་སྐྱ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉིན་གྱི་དམ་པར་གྱུར་པ། རྩོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཐག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོ་ལྷ་
འཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟེས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྐྱམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། ཡན་ལག་དུག་ཏུ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་གི་དཔུངས་ཆད་མེད་པས་མཐར་ཡས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱང་བ་རྩོན་
པ། མཆོན་བཟང་པོ་སྐྱམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྐྱས་པའི་སྐྱ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྡང་ངེ་ལྡན་ནེ་ལྡམ་མེར་གསལ་བ་གང་གི། བ་སྐྱའི་ཐུག་གཅིག་དང་
འོད་ཟེར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་མངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་ཀྱི་མཆོར་བརྗོད་གྱང་བད་མི་རྣམས་ན་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་ལྷ་ཅི་སྒོམ། དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་

༡༡། །པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་དུ་དྲན་བ་དང་དུང་དུ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་གྱི། ཐ་ན་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་ཙམ་མཐོང་བ་དང་། མཆོན་གྱི་སྐྱེ་ན་པའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་དག་ཀྱང་མཐར་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གཞིལ་པའི་ས་པོན་མི་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་བར་དུ་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཆོག་སྟེང་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ནས་མི་ཏྲེ་ག་གཅིག་ཙམ་ནམ་མཁའ་དོར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་དྲངས་བ་གཅིག་བསྟེན་པ་དང་། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་པའི་སེམས་ཙན་རྒྱལ་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཙམ་རྟེན་པ་དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེང་ན་ལས་འདས་པར་རང་སྐྱོའི་ཞེས་དང་། གང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་འདི་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཐྱིར་འོང་ཐྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཙུག་པ་དག་གིས་འབྲས་གྱི་ཞིང་སྐྱུ་ག་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ། དེགས་གྱི་བུའམ་བུ་མོ་གང་གིས་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་བསྟེ་སྟེང་དང་རིམ་གྱིར་བྱས་ཏེ། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཐལ་མོ་ལན་གཅིག་སྐྱུར་ཏེ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལན་གཅིག་སྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་དེའི་བརྒྱ་སྟོང་འབུམ་གྱི་ཆ་

བཀྱའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

2014

དང་གུངས་དང་བགུང་བར་ཡང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དགྲ་བཙུག་པས་གང་བ་ལྟ་ཞིག་གི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གང་བ་ལ་གོང་བཞིན་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལྟ་རན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་ཏེ། རི་ཁྱིད་འཛོའི་བར་དུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་སྤེང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟེར་བྱས་པ་དེ་བས། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་སེམས་དྲངས་པས་རྗེས་སུ་དུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅེས་ཆོག་དུ་སྣ་བཙུག་པ་ཙམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕགས་ཏེ། དཔེ་དང་རྒྱ་ཙམ་དུ་འགྲན་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་རྩྭ་པ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཅད་དཔག་དུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དེ་ལ་དད་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་སམ། མཆོད་གྱི་སྣ་ཐོས་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྟོན་གྱི་དུས་ན་ཆོང་པའི་ཚོགས་མང་པོ་རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་པ་མཆོའི་དུས་སུ་གྱུ་རྩ་ཤིན་གྱིས་ཐེན་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོང་པ་དེ་དག་སྣག་ཅིང་སྟེ་སྣགས་སྣ་ཚོགས་

༡༡། །འདོན་པ་དང་ལྷ་ལྷ་ཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་འཕོད་དོ། །དེའི་ཆོན་དེད་དཔོན་མཁས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་ལྷ་གཞན་སྐབས་སུ་མི་འཛིན་པ་དེས་ཆོང་པའི་ཆོག་ལ་དེ་དག་ལ་དབྱག་ས་དབྱར་
 ཞིང་ཞེས་དང་བཅས་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོང་པ་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོན་པོ་ལྟར་པ་དང་། ལྷ་དེ་ཙུ་ཤིན་དེས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་མི་འཆོལ་པའི་
 སེམས་སྐུ་གྱུར་དེ། ཁ་སྐར་བཅུ་མ་ནས་ཆོང་པ་རྣམས་བདེ་བར་དོན་གྲུབ་སྟེ་སྐར་འཇམ་པའི་གྱིང་དུ་སྒྲེབས་སོ། །ཙུ་ཤིན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཐོས་པས་བདེ་བ་ལྟོང་ཞིང་ལྷན་ཆད་སྟོག་ཆགས་མ་ཐོས་པས་འཆོལ་པའི་དུས་ལྷས་
 པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་མིར་སྒྲེས་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ་མདོན་པར་གེས་པ་དུག་མདོན་
 དུ་བྱས་ནས་ལུང་པོ་ལྷག་མིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སྔོང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དེས་མིར་གྱུར་ནས་སྐྱ་ངན་འདས་པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པ་དང་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་མཐུན་དུ་ཁྱེ་འཕྱལ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པ་སྟོགས་དགོ་པའི་ཙུ་པ་དེ་དག་གྱུར་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འདུན་པའི་དབང་གིས་ཁ་ཅིག་

དགའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་།

ཡེ་ཤི་དུ་ལྷོ་

ལ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཉི་མེ་བ་དང་། ལ་ཅིག་ལ་བྱུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཀུན་དགའ་པོ་དཔེ་སེམས་ཅན་ཆུད་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབས་སོ། །
མགོན་པོ། །དབྱང་གཉེན་པོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ར་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པའོ། །འཆོས་པ་པོའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་བཅུ་བཅན་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀུན་དགའ་པོ་ཕྱི་མའི་དུས་ཟད་པའི་
དུས། དམ་པའི་ཆོས་འཛིགས་པར་འགྱུར་པའི་དུས་ན་གང་དག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་ཐུའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལུ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་ཆད་སྟོགས་གང་གི་ཕྱིར་ཆད་མའི་ཕྱིར་དུ་
འབྱུངས་པ། པའི་དམ་པའི་ཆོས་འདིའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་དགའ་པོ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅི་ལྷ་ཐུའི་དགོ་སྟོང་ལྷར་བཅོས་པ་མ་རུངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་མར་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྷར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་ཤིང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་
ལ་སེམས་དྲུང་བ་གཅིག་སྦྱིང་པ་དང་ལྷག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་རྟོན་ཆད་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་བསམ་མི་བྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་།

༡༡། །བསམ་མི་བྱུང་ལ་དད་བྱས་ན། །དེ་ཡི་རྒྱུ་སྤྲོད་བསམ་མི་བྱུང། །ཞེས་སྟགས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་ཅུ་ཅུད་མི་ཟ་བའི་དཔེར། རྒྱུ་ཐེགས་པ་ཕྱ་མོ་རྒྱུ་མཚོར་ལྷུང་བ་མི་ཟད་པའི་དཔེར། རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཅུ་ཡང་ནུ་ཡང་ཅུད་མི་ཟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་ངན་འགོར་ལྷུང་དུ་བཅོན་ཀྱང་། ལྷུང་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཅུ་བ་དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷུང་བ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱིས་གཞིགས་ནས་དེ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་བའི་ཅུ་བ་དེ་དུན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷུང་ལ་འདས་པ་འཕྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་ད་ལྟ་ལྟ་ལ་དགེ་བའི་ཅུ་བ་ཇི་ཅུ་ཅུད་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཅུད་མི་ཟ་ཞིང་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཅུ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲས་ལུ་ལྷུང་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ལྷུང་ལས་འདས་པར་ང་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དཔེར་མཆིལ་པས་བཅོན་པའི་ན་དེ་རྒྱུ་ཅན་ན་འདུག་ཀྱང་སྒྲུ་ལ་འདོན་ངེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ལ་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་སྟོན་གྱི་ཉེས་པས་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་གནས་སྤྲོས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཅུ་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་གཞིགས་ནས་ལོག་པར་ལྷུང་བ་དེ་ལས་འདོན་ཅིང་ཐར་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོན་ལྷན་པ་སྟགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལམ་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོན་པ་མི་བྱེད་དུ་བཅིན་གྱང་། དེ་དག་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གནས་མེད་དེ། ལུལ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་ལྟ་འདས་ཉིད་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་ཞིང་ལོན་པས། རི་
ལྷ་མོ་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ལ་ལོ་ཐོག་བཏབ་སྟེ། ས་བོན་ཁྱོད་མ་སྟེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཡང་སྟེ་བ་དཔེར་བུས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མིག་སྟོན་དང་གྲུ་གྲོ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པའི་སྟེ་པོ་སྟེ་ཆོགས་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་སུ་བཅིན་གྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། རྒྱ་གཟུགས་མཐོང་ནས་སེམས་དྲངས་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་སྒྲོན་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྟུ་བར་བུས་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་དེ་དག་སེམས་དྲངས་བརྟེན་དོ། །སེམས་དྲངས་པའི་དགོ་བའི་རུ་བ་དེའི་འབྲས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འབྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ནི་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོད་མེད་པ་མཆོད་པ་དང་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་བཀའ་བཞིན་བུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོས་བསྟུས་པ་
དང་། དགོ་བའི་རུ་བ་སྟེ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་མཐར་ཐུན་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་སྟེ་མི་བྱེད་པ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་ཁོར་ལུག་ཆེན་པོ་དེ་དག་དོ་རྩེ་ལྷ་མོ་སྟེ་མི་བྱེད་དུ་བཅིན་གྱང་།

༦༩། །དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་དབུ་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་སྤྱད་པ་ཙམ་དང་དབྱུང་པ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱས་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱད་རྣམས་ཡུངས་འབྱུང་ཙམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལ། གང་རིང་བསྐྱེལ་དེ་དག་མཆོད་ཅིང་བསྟོ་སྤྱད་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཞིང་། ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྟོ་སྤྱད་བྱེད་པ་དང་སྤྱད་པ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་གི། གང་དག་ཅིག་ཐ་ན་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟོན་མཐོང་རྣམས་སེམས་དང་བར་བྱེད་ན་དག་གི་རྩ་བ་དེས་ཀྱང་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏུལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གྱིས་མེ་ཏྲུག་གཅིག་ནམ་མཁའ་དོར་ན་དེའི་དག་གི་རྩ་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་ཆད་བཟུང་བའམ་བསྟན་པར་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་ན། སེམས་ཅན་དེ་སྦྱོར་གྱི་མཐོང་མི་མངོན་པའི་བསྐྱེལ་བ་དེ་སྟོན་དུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་རྒྱ་ཡང་། དག་རྩ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཆངས་པའམ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་མིང་གྱིས་མཐར་བྱིན་པ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་ཞིང་།

མཐར་མུ་ངན་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དེས་ན། རིགས་ཀྱི་ཐུའམ་ཐུ་མོ་ལ་ཐོར་ལོས་སྐྱར་བའམ་ཚངས་བའམ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ། རྒྱལ་ཆེན་བཞེའམ། ལྷ་དང་ཤུ་དང་གཞོན་སྒྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 བོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟེ་སྐྱར་དང་རིམ་གྱོ་དང་མཚན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐན་ཡོན་ལྷ་ཞེག་ལ། ང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བྱང་བ་དེ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། རྒྱལ་མེད་དང་ཐུ་དང་ཐུ་མོ་དང་རྒྱལ་མ་དང་བདག་གི་སྟོག་དང་ག་དང་རུས་པ་སོགས་བྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་བཙོད་
 པས་ཡིད་ཆེས་པར་དགའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁྱེད་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ཐུ་ཐོས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་རབ་དུ་དགའ་བ་སྤྱད་དོ་ཞེས་གལ་ཏེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དག་ཆོག་
 བཞི་པ་གཅིག་གིས་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱིར་ན་དེའི་འབྲས་ཐུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རིགས་དང་རུས་དང་གཟུགས་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་། སྟོན་བྱང་རྒྱལ་

༡༡། །སེམས་དཔའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་ཕར་ཕྱིན་དང་རྩྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་དང་། ཕུམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་སྒྲོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཀྱང་རྩེས་སུ་དུན་
 པར་ཕུས་ན། རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རྩུ་འབྲུལ་ཆེ་གཟི་བཞིན་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་བདུད་རྩི་དང་མཆུངས་ཏེ། བདུད་རྩིས་གྲས་གིང་བདུད་རྩིས་མཐས་གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 མི་རྟག་པས་དགོ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པར་གྱིས་གིག །ཅེས་དང་། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྩེས་སུ་དུན་ནས། སྒྲིགས་རིང་འབྱིན་པ་དང་། སྒྲི་བེད་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཀྱིས་མཆི་མ་
 འབྱིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ལུང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྲོའོ། །དེ་བས་ན་བག་ཡོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་གིག །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བུང་རུབ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་རུ་ཐམས་ཅད་
 བག་ཡོད་པས་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་རྣམས། །འདས་ནས་བསྐྱལ་པ་དུ་མ་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
 པའི་བྱིར། །དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ན་བཞུགས། །ཞེས་དང་། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་ལ་པོར་རྩེ་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲིམ་བྱེད་པ་འདྲ། །འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲོན་པར་མཛད། །མཆོད་རྟེན་དང་ནི་རི་མོ་

ཐག་ལ་དང་པོ་དེ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

མཆོད་པའི་ཕྱི་མ་སྟེང་།

དང་། ལྷ་གཟུགས་ཕྱི་དུ་གཞུག་པ་དང་། མཆོད་དང་བཀུར་བསྟེན་ཕྱི་ཕྱིར་། གང་དག་མཆོད་ནི་དུན་ཕྱིད་པ། བུང་རྒྱུ་ཕྱིར་ནི་གནས་པ་རྣམས། ཐམས་ཅད་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། རི་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་
འཕྲོ་བ་རྣམས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་མཉམ་པ་དང་། མཆོད་ཅིང་འཛིན་པ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། ལྷ་གཟུགས་ལ་གུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་དོན། ཐམས་ཅད་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། བསྐྱེད་
པ་གཞུང་ཕྱི་མ་སྟེང་། ལྷ་ཡི་ཐུགས་གོས་ཕྱིན་པ་བས། དགོ་བསྟེན་གཅིག་ལ་ཐུག་གཅིག་ཕྱིན། དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་བསྟེང་། དགོ་སྟོང་དད་པའི་རྗེས་འབྱུང་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། དབྱ་བཅོམ་
རང་རྒྱལ་བར་དུ་གྱུར། ལ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་ཕྱི་ཕྱིར་གྱི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། བསྐྱེད་པ་གཞུང་ཕྱི་མ་སྟེང་། ལྷ་ཡི་ཐུགས་གོས་ཕྱིན་པ་བས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་ཐོས་སམ། སངས་རྒྱས་སྐྱེས་ལྷ་གཟུགས་
ཕྱིས་པ་འམ། འཛིན་པ་ལས་བྱས་མཐོང་བ་ཡང་། དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་ལྷག་ན། ལྷ་མཐོང་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་འམ། བསྐྱེད་པ་ཆེན་གཅིག་ཅུ་བཅོད་དམ། མཆོད་པ་ཕྱིད་པ་ལྷ་ཅི་སྟོན། གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་
བཟུང་སྟེ། ཡིད་ཆེས་མོས་ཤིང་མི་སྟོང་ན། ཞིང་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་བཀའ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། ལུལ་པའི་དགོ་བས་དཔེར་མི་ཤོད། གཞན་ཡང་མཆོད་ཅུ་བཅུང་བ་ལ་འང་། ཆོ་འདི་ཉིད་དང་ཕྱི་མར་

ལྷ། །ཡང་། །མན་ཡོན་མཐའ་ཡས་གསུངས་གྲུང་ན། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ། །སྒོག་དང་ཡིད་ཆེས་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བ་གཞིའི་ལུང་ལས། །གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་རྒྱལ་ལ། །
 བྱ་བ་རྒྱུང་ཐད་བྱེད་ནའང་དེ། །མཐོ་རིས་སྒྲ་ཆོགས་བཤོད་ནས་ནོ། །བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །མདོ་སྡེ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་ལས། །ནམ་མཐའ་དག་ནི་ཆོད་དག་བཟུང་བ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐའ་
 གྱིས་བགྱང་རྒྱས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་དད་པ་གསུམ་ཅུ་གྱི། །བསོད་ནམས་ཆོད་བཟུང་བར་ནི་རྒྱས་པར་དགའ། །དེ་སྤྱིད་སྤྱི་ལོ་མས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མི་འགྱུར། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་བསོད་
 ནམས་ཞིང་ཐོབ་ནས། །བག་ཡོད་མི་ཡིས་བཀྱར་སྒྲིམ་ཆོད་པ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་གིང་། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འགོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། །སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་པོ་བརྩེ་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིང་གྱི་
 རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ལ། །འཛམ་གླིང་རྒྱ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ཙམ་ལུ་རིན་ཆེན་སྒོག་གི་སྒོན་མ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་དང་མེ་རྟོག་དང་། །སྒོས་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་གནས་འབྱུང་ཞིང་། །ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་
 ལྷན་པ་དང་ལྷའི་གོས་རྒྱམས་བསྐྱེད་པ་གསྒྲའི་ལུང་གི་ཕྱི་མ་སྤྱིང་རྒྱ་བྱིན་པ་བས། །གཞན་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཞེས་སམ། །འདི་ག་རྟོན་མགོན་པོ་ཞེས་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་ཐོས་སམ། །རི་མོར་བྱིས་པ་མཐོང་

ངམ། གཞུགས་སུ་བུས་པ་མཐོང་ན་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་ན། གང་སོར་བརྩེ་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་དང་། བདུག་སྟོས་དང་། མེ་དྲོག་དང་། མར་མེ་འབུལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐ་ན་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་གཅིག་ཅུ་མཐོང་ན་ཡང་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྟེད་དོ། །ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་མཐར་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁུའི་ཐེགས་པ་ཁུང་དུ་ཁྱེ་
 མཆོར་སོང་བ་བསྐྱལ་པའི་མེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེད་པའི་དགོ་ཅུ་རྩ་ལྷུར་ཁུང་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་འཇམ་མཐར་ཐུག་
 བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་བའི་དགྱིལ་ལོལ་ཁུང་ཡང་སྒྲར་མའི་ཆོག་ས་ཐེལ་གྱིས་མནན་ནས་ལྟང་ངེར་འདུག་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེད་པའི་དགོ་ཅུ་ཁུང་ཡང་མཐོ་བ་དང་ཡངས་པ་དང་ཆེ་བས། དགོ་བའི་ཅུ་བ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ནས་ལྟང་ངེར་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྷན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
 ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཆོག་ས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་དང་འགྲོགས་པའི་དགོ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ཁུལ་སེམས་

ཉི་ཤེན་པུ་ཆུང་ཆུང་

༡༡། །དཔའ་ཆེན་པོས་མི་བད་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོས་དོན་ཡོད་པ་དང་། དགེགས་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པར་གྲག་པ་དང་། མི་བསྐྱ་བ་དང་། དམམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོད་པའི་རྒྱན་མི་བད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡེ་སྤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་མའི་མུ་མཐའ་ཡས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྒྱུ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དཔེར་མི་ཞིག་གིས་རྫོ་རྫོའི་ཁམས་ཐོས་ན་དེ་བར་མ་དོར་ཞུ་མི་རུས་པས་རྒྱུད་མི་བད་པ་དང་། ཅུ་ཡི་ནང་དུ་མི་སྤྲོ་མོ་ལྟར་བའི་དཔེ་སྤྲེགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་དགོ་ཅུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་བཅ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་སྤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའི་ཅུ་བའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཆེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བྱ་ན། མེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་བོང་ངམ་བོས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མ་དད་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་བོང་བའི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་སྒྲུའོ། །ཞེས་

ལག་འདེད་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

དང་། སངས་རྒྱལ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྐལ་བ་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་འང་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ན་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏྲོང་ཞིང་དགོ་རྩ་མི་ཟད་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་མཐའ་ལས་
 པན་བཞུགས་ཀྱང་དུན་པ་ཙམ་གྱིས་འདིར་བཞུགས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱལ་གསུངས་གིང་། ཡང་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ས་ནི་མོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་མཉམ་པའི་བསོད་
 རྒྱལ་ས་མི་ཟད་པ་དང་ལྷན་པའི་མི་ཟད་པའི་བསོད་རྒྱལ་ས་མངའ་བ་ཞི། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་གིན་རྩ་རྒྱལ་བར་དག་པའོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །
 ཁང་ལུ་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་གང་ལ་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུང་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ཕྱག་འཆལ་བར་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ངས་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་རྒྱལ་ས་ལ་ང་ནི་ཕྱགས་ལྷན་ལྷན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་གིན་རྩ་རབ་རྩ་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གིན་རྩ་རབ་རྩ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཡང་རྒྱད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ན། མྱོན་པ་ལ་སྟགས་པ་བྱེད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་དགོ་

༡༡། །བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འཁོར་བར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཟད་མི་ཤེས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་སྒོ་མཐའ་ལས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་སྒོན་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་མོངས་པ་རྣམས་དེས་པར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་
 དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་ཡང་མུན་པ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པ་ཡང་མུན་པ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དལ་པོ་ཆེ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་
 ལོའི་མདོ་སྟོགས་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཕུབ་པ་འདིའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་རིང་སྟེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་ཏྲོག་གཅིག་འཁོར་བ་སྟགས་
 ལྟ་ཅི་སྟོན། ཏུང་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་གྱུར་པས་མཆོན་གྱི་སྒྲ་ཅམ་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མིང་པའི་ས་བོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདིའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།

ཡུལ་འདྲ་དང་པོའི་དགོན་པ་འབྲེལ་སྟེར་

[illegible]

ལྟུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟུང་གི་ཕྱི་ལོ་

༡༡། །པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྒྱུས་འཆི་བ་ལ་ལོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོས་རང་དབང་
མེད་པར་མ་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་བཀ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཆོད་མེད་པ་ལས། གང་དང་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་དེ་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་པས་བྱད་མེད་མོད་ཀྱང་། རང་ཅག་མི་མཐེད་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་སེམས་ཅན་གསུལ་དཀའ་བ་སངས་རྒྱུས་གཞན་གྱིས་ཡལ་བར་བོར་བ་རྒྱུས་སྒྲིང་ལྟ་
ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལུན་འདས་འདི་རྗེས་སུ་དུན་པ་ནི། བྱས་པ་གཤམ་ཤིང་དྲིན་གཞོ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་འདི་
ཆོད་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོག་ཀྱང་། དེའི་རང་དོས་ནས་སངས་རྒྱུས་བྱོན་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུས་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གཤམ་ཤིང་།
གསོལ་བ་བཏབ་ན། སྟོན་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་ཅག་བྱགས་རྗེས་བཟུང་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་བྱགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུག་པར་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། སངས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

2000

རྒྱལ་པོ་ཙམ་ལྟ་ན་འདས་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་བྱ་མོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འི་རི་ལ། དགོ་སྒོར་དུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བུམས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ལ་ཐུག་བརྒྱད་དང་། མི་
 མཐེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ལ་སྟགས་ལྟ་དང་གཞོད་སྒྲིན་དང་ཀྱུ་ལ་སྟགས་པའི་ལ་ཐོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེན་། བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 བུམས་པ་དང་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་དང་སེང་གའི་སྒོ་གྲོས་ལ་སྟགས་པ་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁྲི་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིན་ལས་ལངས་ཏེ། ཤར་ལྟོའི་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དུང་བའི་ཡིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་དག་པོ་ཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་པ་དྲུ་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་རིང་པོར་མ་ཡོན་པར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དག་བསྒྲིན་ནས། སེམས་ཅན་ཕྱེ་བ་ཐུག་ཁྲིག་འཕུམ་ཐུག་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
 མཐེད་ཅིང་སྒྲ་མེད་བུང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བཀོད་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཏེ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲས་སོ། །དེ་ནས་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བུད་ཀྱིས་གྲས་པས་བརྒྱད་དེ་བཙུམ་ལྟ་
 འདས་ལ། སངས་རྒྱལ་དེ་ཕྱོགས་ཅི་ཕྱིད་ཅིག་ན་བཞུགས། དེ་སངས་རྒྱལ་ནས་ལུན་ནི་ཕྱིད་ཅིག་ཡིན་པ་སྟགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་བཀའ་བ་སྒྲུལ་པ། རིགས་ཀྱི་ཕུ་ཕྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆང་མེད་པའི་དགོ་རྩ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་སངས་

[illegible]

पञ्चमः पदः पविः पयोदसः पयोपः पञ्चमः

མཛེས་པ་གྲགས་པ་

དག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གཟུངས་དང་རྟིང་འཛིན་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ས་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། གྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུང་བ་དེས་བྱུང་པས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
པདྨ་དམ་པ་དེའི་སྒྱུ་དང་འཁོར་དང་ཁིང་གི་བཀོད་པ་མཐོང་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་མཆོང་པའི་ཕྱིར་ཁྱེ་འཕྱུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་ཅན་དེར་ལྷགས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱལ་དེ་བཞུགས་པ་དང་
བཞེངས་པ་དང་འཆག་བཞིན་ཏུ་ཞུས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལྷགས་གྱི་དབང་པོ་སྒྱུར་ཏེ། སྒྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷགས་གྱི་དབང་པོས་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་སེམས་རྟིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟིང་དེ་
འཛིན་ལས་ལངས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་པདྨ་དམ་པ་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྒྱུར་ལྷགས་གྱི་དབང་པོའི་ཁྱེ་འཕྱུལ་མཐོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་བསྟན་ནས། སྒྱའི་བ་སྒྱའི་སྒྲོ་དེ་དེ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་འབྱུང་
ཤུག་ཏུ་གཟུགས་པས། ཕྱོགས་བརྒྱ་དེ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་གི་རྩལ་ཕྱར་པ་གྱི་རྩལ་སྟེང་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པས་ཐལ་མོ་ཆེན་པོ་
གང་དག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྟིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་པདྨ་དམ་པ་བསྟན་པ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་དང་བསྟེན་བསྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེ་འཕྱུལ་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཁིང་དེར་ལྷགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་

[illegible]

བདུད་དང་ལས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཅན། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགོ་ཅུ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟག་ལས། ཞིང་དེར་ཐུད་མེད་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད། མི་དགོ་བ་དང་། སྟག་
 བསྐྱལ་དང་ཉེན་མོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐུན་པ་དང་དྲིང་བ་དང་། དན་སོང་གསུམ་དང་མི་ཁོམ་པ་དང་། ཚེར་མ་དང་རྩོལ་སྟགས་མེད། ཉི་ཁྱེ་སྒྲུབ་མ་ཡང་མེད། མེད་དང་རྒྱུད་དང་སྒྲིན་དང་ཆར་བ་ཡང་མེད་ལ།
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འོད་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འོད་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་དྲག་རྒྱགས་ལ་བར་གྱུར་དོ། ཞིང་དེར་ཇི་ལྟར་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་མས་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་མེད་པ་
 བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཟས་དང་དྲི་ཟ་བ་ལས། ཐ་མ་ལ་གྱི་ཟས་མེད་དོ། །དེ་ན་བྱ་འབྲས་ཐུད་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གི་སྒྲུ་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་
 རབ་དུ་སྒྲུགས་པར་བྱེད་དོ། ཞིང་དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཆད་ནི་དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་འབྱུང་ཕྱག་རྒྱ་བྱི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་ལ། རྒྱར་དཔག་ཆད་བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་ཆད་ཅམ་དུ་བྱས་པ་
 དེ་ཅམ་གྱི་གྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟེད་ཞིང་དེ་ན་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་བཞིན་དུ་ཞིང་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་གང་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་པདྨ་དམ་པ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་སུམ་རྒྱར་

༡༩། །པུགས་ཏེ་ཚེས་ཉེན་མོ། །ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚེས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིང་དེར་སྒྲེས་པ་དང་སྒྱི་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚེ་
ཚད་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཞི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་དེ་ཉེན་ཅན་དན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཞིང་པདྨ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པར་མ་གྱུར་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་པ་དག་གིས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་གང་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅན་དན་དེ་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བླ་བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་སུ་ཅུར་ཚེས་བསྟན་པ། དོ་མོད་ནམ་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་
ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ད་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚེས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུར་གནས་ནས་ནམ་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་དམ་པའི་ཚེས་རྒྱལ་བའི་
ཐུན་ཐ་མ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདྨ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ཞིང་དེའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བླ་བ་དམ་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་
འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ནས། བདག་ཅག་ནི་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་བར་མ་བཅུ་པོ་དེ་འདའ་བར་བགྱིད་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བླ་བ་དམ་པས་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ། བམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་རྟེན་དཔང་བསྐྱར་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྟེན་རྟེན་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་གཟུངས་འདི་རྒྱངས་གིས་ཅེས་གསུངས་པའི་གཟུངས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པའི་མོད་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་
 པ་རྟུག་རྟུག་པོ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཚོ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། བེད་ཆད་མེད་པ་ནས་གཟུངས་དེ་ཉན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་བམས་ཅད་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟགས་ལན་ཡོན་གྱི་
 བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུངས་འདི་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། འཁོར་དེའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོ་རང་རང་གིས་རྫོན་གཟུངས་འདི་ཐོས་པའི་རྒྱལ་བརྟེན་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཞི་གཞན་དག་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་ཚོ་འཕྱུལ་དག་ཀྱང་མཛོན་རྟུ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་དོན་བྱས་སོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ནི་བས་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གིས་སངས་རྒྱུ་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོགས་མ་ལུ་དང་བྲལ་ལ། ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་དག་ཀྱང་མཆིས། ཞིང་དེ་དག་རྟེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

༡༡། ཆེན་པོ་ཡོན་ཏྲན་སྐྱོ་ཆོག་ས་ཆོག་ས་པ་བདེ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལས། ཉན་རང་གི་མིང་ཡང་མེད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནི་སྤྲད་པར་འབྲུག་ས་གིང་ཆེའི་སྤྱིག་ས་མ་དང་། དུས་ཀྱི་སྤྱིག་ས་མ་དང་།
 མེམ་ས་ཅན་གྱི་སྤྱིག་ས་མ་དང་། ལྷ་བའི་སྤྱིག་ས་མ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིག་ས་མ་ཕུང་བར་གྱུར་པ་ན། མའོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་བ་ཞི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱམ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ལགས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱིག་ས་མ་ལྷ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་བཟུང་ལགས། ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ན། དེག་ས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་མེམ་ས་དཔའ་རྒྱམ་ས་ནི་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་
 པོ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཞིང་མ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། སྟོན་ཕུང་བ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་སྤྲུལ་གཅིག་གི་ཕྱེ་མ་སྤྲད་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱིང་བ་ཞི་
 པ་འདིར་འཁོར་པོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཕུང་དོ། །དེའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་ཐེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །བྲམ་ཐེ་དེ་ལ་སྤྲུལ་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
 བཅུས་ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་སྤྲུང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མིང་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་རབ་དུ་ཕུང་སྟེ་ཆོག་ས་པའི་ཕུང་རྒྱུ་དུ་མའོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་མཆོན་དེ་བཞིན་གསེག་ས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོག་ཆགས་ཕྱེ་བ་བྲག་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཐེག་འབུམ་ཕུག་མང་པོ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་རབ་རྟུ་བཀོད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལོའི་ཉན་ཐོས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་གོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུང་གི་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏ་ཅང་མི་
རིང་བའི་འཛམ་གུང་ཆལ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་མོས་ཆལ་དུ་བཞགས་པ། རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུང་གིས་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁྱོར་པ་དང་མཐུ་ཆེན་པོས་ལོའི་འབུམ་ཕུག་དུ་མས་བསྐྱོར་དེ། འཛམ་གུང་ཆལ་ག་ལ་བ་དེར་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱོད་པོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕུག་འཆལ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཉན་ནས། དགྲུང་རྩ་གསུམ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལོའི་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བའི་བར་གསལ་བ་བརྟལ་བ་བཞིན་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་ཀྱང་གནང་དོ། །རྒྱལ་པོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལོའི་བཅས་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱོས་གིག་ཅེས་དེལ་བསྐྱགས་དེ། སངས་རྒྱས་ལོའི་བཅས་བཞགས་པའི་གནས་རིན་ཆེན་སྐྱོ་བ་དུན་གྱི་ཁང་བཟང་དང་རྒྱན་གྱི་
བཀོད་པ་སྐྱ་ཆོགས་པས་བརྒྱན། ལོའི་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐགས་རྒྱལ་སྐྱོད་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། ལོའི་ཉན་ཐོས་རེ་རེར་ཡང་ཅན་དན་ས་མཆོག་གི་ཕྱི་མ་དང་། ཆོས་ལུ་བྱུང་
དག་ཀྱང་བཞག་པ་སྐགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལུ་ལུང་བས་བསྐྱེ་སྐྱོད་དུ་བྱས་དེ། ཉན་རེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་སྒྲུབ་ལྟགས་ནས་ཞལ་བས་དང་ན་བཟའ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཉིད་

མེ་རྟོག་གིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུ་མོ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་འཕུམ་སྒྲག་མང་པོ་དག་གིས་ཀུང་ཉན་ཐོས་རེ་རེ་ལ་སྒྲ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲོས་དང་མེ་རྟོག་གིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་སོ། །སྒྲ་བ་གསུམ་པོ་རྫོགས་ནས་རྒྱལ་པོས་
 འཇམ་ལུའི་རྒྱ་པོའི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་དང་། འཕོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲགས་པ་གསེར་གྱི་འཕོར་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་པོ་དང་རྟ་དང་ལོ་རྟ་ལྟ་ལོ་ཆེས་ཐོག་དང་ས་པའི་ལོ་རྟ་དང་།
 གྲང་པོ་སྒྲགས་རེ་རེ་ནས་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་དང་། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲགས་པ་རྒྱལ་ལུ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རྒྱན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲགས་པ་ཁམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། སངས་རྒྱས་འཕོར་བཅས་གྱི་འཕོར་པའི་
 རྟེན་དུ་བརྒྱན་མོའི་འཕོར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲགས་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རིན་པོ་ཆེའི་དབག་བསམ་གྱི་གྲོང་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་རྟོག་གི་ཐོན་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རིན་ཆེན་སྒྲ་བརྒྱན་གྱི་གདུགས་བརྒྱད་
 ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་རྒྱན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་བསེལ་ཡབ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་། རྒྱན་བརྒྱད་གྱིས་ལེན་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟེང་།
 རྒྱན་དང་ཁྱིམ་རྒྱན་ཆ་གདུག་གོར། དོ་གཤམ། གསེམ་ཆ། རྩ་མོ་མོ། རྩུ་རྩེ་ལ་ལུ། རྒྱལ་མཆོན་གྱིན་དགའ་ར་བ། མར་མེའི་གོང་ལུ་ལ་སྒྲགས་པ་དག་གྲང་སངས་རྒྱས་ལ་ལུལ་ནས། བདག་ནི་བསྐྱི་བ་མང་བ་ལགས་ན་བཅོམ་

༡༩། །ལྷན་འདས་གྱིས་བདག་ལ་བཟོད་པར་མཛད་དེ། སྐྱེད་ཆལ་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དང་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་དང་བསྟེན་བཀུར་བཞི་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་
སྤྱད་གྱིས་ཀྱང་མཆོད། །ཞེས་ཞུས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་གྱི་མུ་ཁྱུད་གྱི་ལུ་སྤྱོད་པོ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ལོར་བཙས་ལ་སྒྲ་བ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བཀུར་བུ་བར་ཞུས་ཤིང་གནང་ངོ། །
དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོད་དུ་ལ་གྱིས། འཛམ་གཤིས་ཀྱང་དུ་ལྷ་ཞིང་མིར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟས་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་གྱིས། སྤུངས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བྱང་རུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀོད་ངོ། །རྒྱལ་ལུ་གཞིན་ནུ་མིག་མི་
འདྲུམ་པ་དང་། དབང་པོའི་ཆོགས་དང་། ཉན་མོངས་མེད་དང་། འཇིགས་མེད་དང་། ཉན་མཁའ་དང་། ཡན་ལག་སྐྱེས་དང་། ལྷ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པོ་དག་གིས་རེ་རེ་ནས་ཇི་ལྷར་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་གྱི་མུ་ཁྱུད་གྱིས་སྒྲ་བ་གསུམ་
གྱི་བསྟེན་བཀུར་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གསེར་གྱི་ལོར་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་སོགས་ལོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་བསྟེན་བཀུར་དང་ཡོན་དེ་ལས་མི་རྣུང་བ་ལུ་ལོ། །དེ་ལྷ་ལྷུང་གྱི་བསྟེན་བཀུར་ནས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་
ལྷན་དུ་སྤྱོད། དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པ་དང་། ལོར་ལོས་སྤྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་སྤྱོད་ཅིང་། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ལོར་བཙས་ལ་བསྟེན་བཀུར་དེ་མཐར་བཟོད་པར་གསོལ་ངོ། །

2007

དེ་ནས་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་ལོང་ནས་ན་བཟའ་དང་བསོས་ལ་སོགས་པ་འཚོགས་ཆས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོ་བདུན་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བོ་ལའོར་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་དང་བཅས་
 པ་སྒྲུན་དྲངས་པ་གནད་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བོ་ཅི་བས་གྱི་མུ་ཁུང་གྱི་བསྟེན་བཀུར་བྲམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ལུན་སྒྲུལ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྲམ་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་ལོང་དེ་
 ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྟེ་བདག་གིས་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་འཁུམ་ཕྲག་དེ་ཉིད་སྤྱ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྩམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བོ་ཅི་བས་གྱི་མུ་ཁུང་འདི། ལྟ་དང་མེད་རྒྱལ་སྤྱིད་དམ། ཉན་རང་གི་ཐོག་
 པ་འམ། སྤྱ་མེད་རྟོགས་བྱང་འདོད་དམ། ཅི་འདོད་པའི་སྟོན་ལམ་མི་ཤེས་ཏེ། བདག་ནི་སྤྱ་མེད་རྟོགས་བྱང་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་ན། རྒྱལ་བོ་འདིའི་ཡིད་ལ་ཅི་ཞིག་འདོད་པ་དེ། ལྟ་ཀྱང་གནོད་
 སྟེན་ནམ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དང་བྲམ་ཟེ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་ཆེ་ལམ་དུ་སྟོན་གྱང་སྒྲུལ་སོ། །དེར་བྲམ་ཟེ་དེའི་ཆེ་ལམ་ན་ཕྱོགས་བརྒྱའི་གདུའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ། འད་པ་མ་གསེར། སྟོང་བྱུང་རུལ། སྟོང་བོ་རྣམས་ནི་བེ་རྒྱུ། ཟེ་བ་རྣམས་ནི་རྟོའི་སྟོང་བོ་ལས་བྲམ་པའི་བརྒྱ་དག་བསྐྱར་ཏེ། བརྒྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་དག་གུན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། ཉི་

༡། །མ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིང་བ་དུན་གྱི་གདུགས་ཀྱང་ནས་གནས་པ་དང་། ཉི་དགྱིལ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱི་བ་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཕུང་བར་གྱུར་ནས་འོད་ཟེར་དེ་ཐམས་ཅད་བྲམ་ཟེ་དེའི་ཁར་ལྷགས་པ་
 དང་། རང་གི་ལུས་དཔག་ཚད་སྒྲིང་གི་ཚད་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་མི་ཡོང་གི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དག་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མཐོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་ཡང་ཕུང་ཅུ་བ་སེམས་དཔའ་གྱི་བ་ཕྱག་ཕྱིག་འཁུམ་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཕུང་དག་
 ལ་སྒྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་འདུག་ཅིང་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་། ཉི་མའི་གཟུགས་དེ་དག་ཀྱང་བདག་གི་མགོ་ལ་སྒྲིང་བ་དང་ར་བར་མཐོང་ཞིང་གདུགས་རྒྱུ་ཀྱང་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁའ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་གནས་པ་མཐོང་ངོ་། །ཁོར་ཁོར་ལྷག་ན་ཡང་པདྨ་སྒྲིང་ཆོགས་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་མིའི་ལས་འདས་པའི་ལྷའི་སེལ་སྒྲིང་དག་ཕུང་སྒྲིང་སྒྲིང་ཡང་གྲག་གོ། །དེ་ནས་ཀུལ་པོ་ཅི་བས་ཀྱི་མུ་ཕུང་ལུས་ཕྱག་གིས་
 བསྒྲུས་ཤིང་ཕག་གི་གདོང་དུ་གྱུར་ནས་ཀུག་ཅིང་སྒྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཟ་བ་དང་། ཟོས་ནས་ཀྱང་ཨེ་ར་རྒྱའི་ཤིང་དུང་ན་སྒྲིལ་ཞིང་འདུག་པ་དང་། སྒྲོག་ཆགས་སྒྲིང་ཆོགས་དག་འོངས་ནས་ཀུལ་པོ་ཟོས་ཏེ་གོང་རུས་ལ་ཐུག་པར་བུས་
 ཤིང་པོར་བ་དང་། ཡང་ཕྱིར་གསྒྲིལ་ཏེ་ཕག་གི་གདོང་དུ་གྱུར་པས་གཞན་ཟ་བ་སྒྲོགས་གོང་བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཀུལ་བུ་དག་ཀྱང་ལ་ལ་ནི་ཕག་གི་གདོང་། ལ་ལ་ནི་གྲང་པོའི་གདོང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཏེ་

ལག་འདེད་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་།

2000

[illegible]

༡༡། །སངས་རྒྱལ་ལོ་མོར་བཅས་ལ་ལོ་བདུན་དུ་སྒྱུན་དངས་པར་བྱས་པ་དེས་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་མཐོང་ཞིང་། བདུ་དག་བསྐྱར་བ་དང་། བདག་གིས་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བས་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་གདུགས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། བདག་གིས་བདུ་དེ་དག་ལ་ཉི་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འོད་ཟེར་དེ་དག་རང་གི་ཁར་ཞུགས་པ་དང་། ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། ཉི་མའི་གཟུགས་རྣམས་སྤེང་བར་དངར་བ་དང་། ཁོང་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུ་ལ་འདུག་པ་དེ་དག་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདུ་འདི་དག་བཞོས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅིས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ཅི་ཡིན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཁྱོེ་སྒྲུལ་མོ། །དེའི་ནང་པར་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་དུ་ལ་གྱིས་ཞལ་ཟས་སྐྱར་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལོ་མོར་དང་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ལག་དར་ཏེ་བསྐྱབས་གིང་ཆོམ་པར་བྱས་ལ་བཞོས་གསོལ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུན་སྐྱར་སྐྱར་དམའ་བ་ལ་འདུག་གོ། །དེར་རྒྱ་པ་པོ་རྩེ་བས་གྱི་སྐྱུ་བྱུང་བྱ་སྒྲོང་སྤྱོད་ཆགས་སྒྲོང་ལྷག་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུན་སྐྱར་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འོངས་ཏེ་ལོ་མོར་དོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་དུ་ལ་གྱིས་རྗེ་ལམ་ཅི་རྗེས་པ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། བྱམ་ཟེ་གང་བྱོད་གྱི་སྐྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱུང་བ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གསུའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་དག་གི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མཐོང་ནས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

ལ་ཁྱེ་དུ་བཞུགས།

ཁྱོད་ལ་བདུ་བསྐྱར་བ་དང་། བདུ་དེ་དག་ལས་ནི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྱར་བ་དང་། འོད་དེ་དག་ཁྱོད་གྱི་ཁར་ཁྱགས་པར་མཐོང་བ་ནི། བུམ་ཟེ་ཁྱོད་གྱིས་ལོ་ནིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱར་འཛམ་གླིང་ཉུལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཉུལ་བ་དེས་སེམས་ཅན་
བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་བཀོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱ་མེད་ལྷོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྩམ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བརྩམ་པར་
བྱས་པ་དེས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཁྱོད་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་ལྷང་བསྟན་པའི་སྣ་ལྷམ་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བརྟན་གྱི་གདུགས་བསྐྱར་ཞིང་དེ་དག་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་བར་དུ་གནས་པ་ནི། གང་གི་རྣལ་མོ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནི་དུ་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གདམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་གྱི་གྲགས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་མའོན་པར་འཕགས་པར་འཕྱར་ཞིང་།
ཁྱོད་གྱི་སྒྱི་གཙུག་གྱང་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་གྱེན་དུ་འཕགས་གཤིང་བསྟར་མི་མའོན་པར་འཕྱར་བ་དེའི་སྣ་ལྷམ་སོ། །གང་ཁྱོད་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྟེང་བ་མགོ་
ལ་བཅིངས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱ་མེད་ལྷོགས་བྱང་འཛིན་དུ་བརྩམ་པ་དེ་དག་གྱང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྣལ་ལྟ་རག་གྱི་རྣལ་སྟེང་

ཆགས་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་དག་ཆོས་ནས་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་གཏོང་རྒྱལ་ལ་ཐུག་པར་ཐ་བ་དང་། ལང་ལུས་ཕྱིར་སྒྱེས་གིང་ལྷུང་པ་ཞིན་ཕྱིད་པ་མཐོང་བ་ནི། སྒྱེས་ལུ་ཐུན་པོ་གང་
 དག་ཕྱིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ལུ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ཅིང་རབ་རྒྱ་བཀོད་པ་དེ་དག་། ལྷ་དང་མིའི་རྒྱལ་སྤྱིར་ལ་འདོད་པ་རྒྱལ་། དེ་དག་དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེ་དག་གྲང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཐས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ལྷའི་ནང་དུ་འཕོ་ལྷང་། མིར་སྒྱེ་ན་ན་འཆི། མི་རྒྱལ་པ་དང་འབྲུང་བ། རྒྱལ་པ་དང་བྲལ་བ། དུང་འགོར་གཏི་ལུག་གི་ཐུན་པ་དང་མགོ་གཅོད་པ་
 སྒྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་བལྟལ་དང་། ཡི་དུག་སྐྱེ་བཀྱིས་སྒྲོམ་། དལྟལ་བར་ཆ་གྲང་སྒྱེས་ཀྱིས་སྒྱུག་བལྟལ་བར་འགྱུར་བས་སྒྱེས་ལུ་ཐུན་པོ་དེ་དག་ལུན་རིང་པོར་རྒྱལ་བལྟལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྐྱ་ལྷས་ཡིན་ནོ། །
 གང་ཕྱིད་ཀྱི་མི་ལམ་ན་ཁ་ཅིག་སྐྱ་མའི་མེ་ཏྲག་གི་ཐེང་བས་མགོ་བརྒྱན་ཅིང་། མ་རྟེན་གིང་རྒྱ་ཞོན་ཏེ་གཡས་སུ་ལྷ་ཞིང་ལམ་གོ་ལ་བར་དོར་བར་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི། ཐམ་ཟེ་ཕྱིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ལུ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་
 རབ་རྒྱ་བཀོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་ལུ་ཁ་ཅིག་བདག་དུ་ལ་ཞིང་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་སྐྱ་ལྷས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཐམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་། རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷས་པ། རྒྱལ་

五、

ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་བཟའ་བར་མི་བགྱིད་ཅིང་མིད་འབྱུང་བར་མི་བགྱིད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ན་ལམ་བཟའ་བའི་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་དུ་གྱུར་པ་ལགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མཛད་ཅིང་།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་ནི། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལྷག་པར་མཛད་པ་མཛད་དེ་དགོ་བའི་རུ་བའི་བསྟན། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བརྟེས། ཡོངས་སྒོར་ཆེན་པོའི་བྱིར་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་དབུལ་
བའི་ལུལ། མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེ་བ་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་བྱིམས་ནི་བསྟུངས། བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོས་གསལ་བས་བྱོད་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྟོན་པར་ནི་གྱུར། མཆོད་སྦྱོར་ནི་མཛད་ལགས་ཀྱི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་སྤྲོ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་གྱུགས་སྒྲེད་ཅིག །རྒྱལ་པོས་སྦྱས་པ། བུམ་ཟེ་ཁོ་པོ་ནི་བྲུ་མེད་རྟོགས་བྱང་མི་འདོད་དེ། ལམ་བཟའ་ན་པར་འདོད་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་པ་བྱིན། རྒྱལ་བྱིམས་བསྟུངས་ཆོས་ཉན་དོ། །
བུམ་ཟེ་བྲུ་མེད་རྟོགས་བྱང་ནི་ཐོབ་པར་དགའ་བ་ཡིན་པས་མི་དགོས་སོ། །བུམ་ཟེ་རྒྱལ་ཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལན་གཉིས་སུ་སྦྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་ལགས་སོ་བས་མ་ནས་སྦྱོར་ལམ་གདབ་
པར་བགྱི་བ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་སྦྱིབ་པ་མ་མཆིས་པས་རྟོགས་གིང་གིན་དུ་དད་པ་ལགས་སོ། །ལམ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དུང་པོ་ལགས་སོ། །ལམ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བས་གཡོ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལགས་

དགོ་རྩ་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་ཐར་བར་ནི་མ་མཛད་དོ། །ཁོ་བོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ཡང་སྦྱོང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་འདྲུག་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲུག་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་བ་ཡང་བྱེད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉན་མོངས་ཅན་འདི་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་འབའ་ཞིག་ནི་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར། ཁོ་བོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཞིག་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ན། དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ཡང་སྦྱོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྦྱིང་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེ་ལོང་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་གི་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྩལ་སྦྱིང་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞིང་ལ་ལ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ལ་ལ་དག་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩལ་ལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྩལ་ན་འདྲུག་ནས་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། །བདུད་ལམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ལོ་པ་སྒྲོལ་བ་སོགས་དང་། ཞིང་ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྱུང་ཅིང་ཉན་རང་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་ན་ཉན་རང་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་དང་། ལ་ལ་ན་སྒྲིགས་མ་ལུས་ཉན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལ་ལ་ན་སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་བྱལ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཞིང་ཁ་ཅིག་ན་སེམས་ཅན་མ་ཆོག་རྒྱམས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་དམན་པ། ཁ་ཅིག་ན་ཆེ་རིང་པ། ཁ་ཅིག་ཆེ་བྱང་པ་དང་། ཞིང་ཁ་ཅིག་ཆགས་པ། ཁ་ཅིག་གནས་པ། ཁ་ཅིག་མེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱུང་པར་ཀྱང་དུ་སྒྲུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལོ་ལོ་པ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དེ་དག་མཐོང་པའི་རྩ་འབྲུལ་དེ་ལྟ་བུ་མཛོད་པར་འདུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མ་ཆོད་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དག་ལ་གཞིགས་ནས། བླ་མོད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བྱགས་སྒྱེད་ཅིག །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་སུ་བྱུང་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་གསོལ་པ། གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛོལ་བ་ནས། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཆེ་རིང་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་བ་

བོར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྤྱུལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
 བ་འཛིན་ལ་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་དག་བ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ། བཙུན་པ་བཙོམ་ལུན་འདས་བདག་གོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཆིས་ནས་སློན་ལམ་ལ་བསམ་བར་བགྱི་ཞིང་།
 སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བ་དེར་དགོ་བའི་སློང་པ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི་འོ། །བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཤམ་པར་གྱིས་
 སྤྲིགས་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཅི་བས་ཀྱི་ལུ་བྱུང་སངས་རྒྱས་ལ་ལོར་བཙུགས་ལ་བྱག་བྱས་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དག་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་ལུ་བུ་བོ་མིག་མི་འཇུག་པ་ལ་ཁྱོད་སྤྱ་མེད་ཇོགས་བྱང་དུ་སེམས་སྟེད་ལ། བསོད་ནམས་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་དེར་བསྟོས་སྤྲིགས་ཏེ། རྒྱལ་ལུས་སྤྲིས་པ། མ་ལན་པོ་བདག་གུང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དཔེན་པར་མཆིས་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དག་བསམ་བར་བགྱི་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་དུ་སེམས་བསྟེད་པ་ལྟ་ན། བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སྤྱར་མཆིས་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི་འོ་ཞེས་སྤྲིས་

༡༡། །ནས་དོང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱུ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས། རྒྱལ་ལུག་ནིས་པ་ནས། དེམ་བཞིན་རྒྱལ་ལུ་སྟོང་རྫོགས་པའི་བར་དུ་རེ་རེ་བཞིན་པོས་དེ་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟུག་གོ། །ལམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཞི་སྟོང་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་དུང་ལྷུར་ལྷག་དགུ་དང་། བྱེ་བ་ལྷག་གཞིས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བུས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་སྟོན་ལམ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བུམ་ཟེ་རྒྱུ་མཚོའི་རྩལ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དེ་སྟེ་སྟོང་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ལ་ལོ་བདུན་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་པའི་ཁྱིམ་སྟུན་དངས་པ་དེས། བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་བདག་གིས་བསམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟུན་ལམ་འདི་ཡང་འགྲུབ་པ་སྟུན། བདག་གིས་སྟུང་དང་སྟུ་མིན་དང་དྲི་བ་དང་གཞོན་སྟུན་དང་སྟུན་པོ་དང་གྲུ་ལ་བུམ་རྒྱལ་མཚོན་སྟུན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་གཞུང་བར་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོ་རྒྱུ་མཚོའི་བར་འདོད་མ་ཐག །རྒྱུ་མཚོས་གྱི་བྱ་གཞོན་སྟུན་འཕུམ་ལྷག་དུ་མས་བསྟོར་པ་བུམ་ཟེ་དེའི་མདུན་དུ་ལྷགས་ནས་འདི་སྟུང་ཅེས་བུམ་ཟེ་ཁྱོད་ཁོ་པོ་ལས་ཅི་ཞིག་འདོད། བུམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་སྟེ་ཞིག་ཡིན། དེས་སྒྲུས་པ། ར་གཞོན་སྟུན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱུ་མཚོས་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

25

ཡོད་པར་ཐོས་པ་དེ་ནི་ཁོ་པོ་ཡིན་པས། བསྐྱོ་བ་ཅི་ཡོད། ཅི་ཞིག་འབྱེད། བུམ་ཟེས་སྐྱུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱང་མཆོད་སྦྱོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེད་ཅིག། །དེས་སྐྱུས་པ། བུམ་ཟེ་ཁྱེད་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །སྐྱུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་པོའི་ཆེག་གིས་གཞོད་སྦྱོན་རྒྱལ་སྐྱུས་ཐུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་རྒྱག་ལ། འདི་སྐད་ཅེས་བསྐྱོས་སྟེག། །གལ་ཏེ་གཞོད་སྦྱོན་ཁྱེད་ཅག་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་ལྟར། ཁྱེད་ཅག་སོང་ལ་རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་ནས་ཅན་དན་ས་མཆོག་དང་སྐུ་ལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་དག་ལོངས་སྟེག། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྦྱོས་སྐྱ་ཆོག་ས་དང་། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མེ་ཏྲུག་སྐྱ་ཆོག་ས་དག་ལོངས་སྟེག། ཅེས་བསྐྱོ་བར་གྱིས་དང་། དེས་ཁོ་པོས་ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བཙུང་བ་ཅོ་མ་ལྟར་འདས་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཐོས་ཀྱི་ལུས་བུམ་ཟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་མཉམ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ར་པོ་ཆེ་བ་དུངས་ནས་གཞོད་སྦྱོན་དང་སྦྱོན་པོ་རྒྱལ་སྐྱུས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། ཀྱི་གྲོགས་པོ་དག་སྟེས་པར་གྱིས་སྟེག། །གང་འཇམ་ལུའི་གྱིང་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྐུ་ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་པོ་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུང་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱིང་པོ་དག་སྦྱིང་གི་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བདུན་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་ཀྱིས་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་དེའི་དག་བའི་རྒྱ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱ་ཞིང་དག་རྒྱ་དེས་ཁྱེད་ཅག་སྤྱི་མེད་

རྩལ་པོ་དང་། མིག་མི་བཟང་དང་། ལུལ་ལའོར་ལུང་ལའོར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུ་དང་། དྲི་ཟ་བྱེ་བ་ལྷག་ཤིག་འཁུམ་ལྷག་དུ་མ་རྣམས་ཀྱང་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་དུང་དུ་འོངས་པ་ལ། རྩོགས་པའི་བྱང་རུབ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་རྩལ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁུས། སྤྱིང་བཞི་བ་གཉིས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱིང་བ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་གསུམ་པའི་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་ཁོང་གི་རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ས་རྒྱལ་པོ་བཞི་ཐེར་འཁུམ་ལའོར་དང་
 བཅས་པ་ཡང་བུམ་ཟེ་དེའི་གན་དུ་འོངས་པ་ལ་སྤྱོད་མེད་རྩོགས་པའི་བྱང་རུབ་གྱི་སེམས་འཛིན་དུ་བརྟུག་གོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་བདག་སྤྱོད་མེད་བྱང་རུབ་དུ་འཛང་རྒྱ་པའི་རེ་བ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་ཅིང་སྟོན་ལམ་
 འབྱུང་བ་ལྟ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱིང་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་མཚོད་སྟོན་དེའི་བགོ་བཤའ་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་མེད་རྩོགས་བྱང་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྟའི་བྱ་རབ་འབབ་བུལ་དང་། ཡོངས་སུ་དགའ་ལྟ་དང་། རབ་
 འབྱུང་དང་། གཞན་འབྱུང་དབང་བྱེད་ཀྱང་བདག་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འོང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་མ་ཐག་དུ། དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་འོངས་པ་ལ་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སོ་སོའི་མིང་བསྟན་ནས་བུམ་ཟེ་བསྟོན་བཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་
 ཟེར་བ་ལ། བཅོམ་ལྟ་འདས་ལའོར་བཅས་གྱི་ཕྱིར་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་ན་བྱེད་པར་འཇགས་པའི་ལྟ་རྩལ་གྱི་ཁང་བརྟེན་ས་དང་སྟོན་གིང་སྟོས་དང་མེ་རྟོག །ལྟའི་ན་བཟའ་དང་། གདན་དང་རྒྱན་དང་། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་

[illegible]

पञ्चदशोऽपि दशोऽपि त्रयोऽपि द्वयोऽपि एव

ཅེས་བུས་པ་བཞིན་སོ་སོའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱེ་བ་ལྷག་ལྷག་འབྱུང་ལྷག་མང་པོ་དག་གིས་དེ་བཞིན་བགྱི་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། འཛམ་གླུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་འཕོར་
 འབྱུང་ལྷག་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ །རྒྱལ་མོ་འཛམ་གླུའི་གླིང་འདི་འབབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་ས་ཆོས་ཉན་ཅིང་ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཉྱེས་གི་ཆར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་
 པ་རྣམས་བཞིན་སྟེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་འོངས་ཏེ། དེའི་ཆོག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདུད་གང་པོ་ཞེས་བུ་བ་འཕོར་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་
 འཕོར་བྱེ་བ་མང་པོ་དང་། གླིང་བཞི་བ་གཉིས་པའི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་སྟགས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དང་། བདུད་དང་ཆངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གླིང་བཞི་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་དང་ལྷ་པའི་བར་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
 བདུད་དང་ཆངས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་འཕོར་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་བར་དག་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ཐེར་འབྱུང་ས་ལ་སྟགས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆངས་པ་དང་བདུད་དང་ལྷ་མིན་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྣམས་སོ་སོའི་འཕོར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་སྟེན་པ་དང་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པའི་སྤྱད་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་དེས་འདི་སྒྲུལ་དུ། འཛམ་གླུའི་གླིང་

ལུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་ཕུང་འཛིན་དུ་བརྟུག་སྟེ། དེ་ལྟར་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་ལོ་བརྟུན་པོ་དེར་ལྟ་དང་གྲུ་དང་ལྟ་མིན་དང་གཞོན་སྟེན་དང་། སྟེན་པོ་དང་གྲུ་ལ་སྒྲུམ་དང་། དེ་ཟ་དང་ཡི་དུགས་དང་། མ་ཟ་དང་། སེམས་
 ཅན་དུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོར་སྟེས་པ་ནས་རེ་རེ་ནས་བཤང་བ་ལས་འདས་པ་དག་སྒྲུ་མེད་རྩོགས་ཕུང་འཛིན་དུ་བརྟུག་སྟེ། བརྟུག་ཞིང་རབ་དུ་བཀོད་དོ། །ལོ་བརྟུན་པོ་དེ་སོང་ནས་ལྟའི་ལོ་ཐར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་པར་
 ལོ་ཐར་ལོ་བརྟུན་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་གྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་པར་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བརྟུན་གྱིས་བརྟུན་པའི་གྲུང་པོ་ཆེ་བརྟུན་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་གིང་དུ་བརྟུན་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་པར་དག་གྲུང་འཕུལ་པར་འདོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་གྱི་
 ལུ་ལྟུང་གྲུང་ལོ་བརྟུན་པོ་དེ་དག་འདས་པའི་པར་དུ་དུག་གསུམ་ལ་འདུན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྱི་དང་ཞོར་དང་། ལུ་དང་ལུ་མོ་ཟས་སྒྲོམ་གཉིད་སྟགས་ལ་འདུན་པ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་འདུན་པ་མ་སྟེས་པར་། ལོ་བརྟུན་དུ་ཤོས་
 བཟ་སྟེ་ཉལ་པར་མ་གྱུར་ལ། ཉིན་མཚན་དང་གསུགས་སྟེ་སྟགས་གྱི་འདུ་གེས་མ་སྟེས། ལུས་ལ་ངལ་བ་ཡང་མ་སྟེས་དེ། ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྩལ་སྟེད་གྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་མཐོང་ཞིང་དེའི་མིག་ལམ་དུ། རོ་དང་
 ལོར་ལུག་དང་ཉི་ཟླ་སྟགས་གཞན་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཞིང་སྟོན་ལམ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་ཐེ་ལྟར་ཕུང་བ་དེ་བཞིན། རྒྱལ་སྟེ་སྟོང་། ཁམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་

[illegible]

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ

རྒྱལ་གྱིས་ལོ་བདུན་དུ་མཆོད་སྦྱོར་བྱ་བ་ནི་ཟེན་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཆུ་ཞིང་གསེགས་གྱིས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ལོ་ཐོར་བཙུམ་ལ་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར་དེངས་སེག། ཅེས་བསྐྱེད་པ་བས་དེ་དག་ལངས་
 ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་གྱི་ལྷ་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་ལ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལངས་ཏེ་ཆས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆས་པ་དང་ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་རོལ་མོའི་སྐྱ་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་ལུ་སྟོང་ལ་སྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་གྱི་དུང་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ལོ་ཐོར་དོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཁྱོད་གྱིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལོ་ཐོར་དང་བཙུམ་པ་ལ་སྐྱ་བ་གསུམ་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་གྱིས་པ་དང་ལོན་ལུལ་བ་དེ་དག་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ལ། གཏོང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་གྲ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རུབ་དུ་སྟོས་སེག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྟོང་ལ་སྟགས་པ་སྟོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་ལའང་རྗེས་སུ་
 གདམས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྦྱིང་པོས་བུམ་ཟེ་འདིས་བྱང་རུབ་འཛིན་དུ་བཙུག་ཅིང་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལྷང་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་བསྟེན་
 པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་རུབ་གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །འཇུག་པ་མཛད་པ་དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་སྟུང་བ་ཆེན་པོས་སྟུང་

༡༢། །པར་མཛད་ནས། རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་བྱུང་ལོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏྲན་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་ཞིང་བཟང་བ་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤང་བ་དེ་མཐོང་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར་བུ་བའི་ཕྱིར་འདུས་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཆེན་པོས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ལུང་
བསྟན་པ་ཐོས་པར་འདོད་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟུན་སྤར་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་བྱུང་ལ་དང་པོར་བྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏྲན་བཀོད་པ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་སྟུས་
པས། རྒྱལ་པོ་དེས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྤར་དེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལགས་དེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཅུད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་རུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏྲན་བཀོད་པ་བསམས་ལགས་ན། བདག་གང་དུ་འཛོད་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེར་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་
སྟག་བསྟུལ་གྱི་སྒྲ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཆོ་དང་ལུས་དང་དྲིང་དེ་འཛིན་དང་མདོན་ཤེས་སོགས་དང་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བཟུང་བར་མཛད་དེ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཅིང་།

ཏུ་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ཏུར་སྟོན་བཏུན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དེ་ཏུ་ལུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་རྫོགས་ནས་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་བར་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་ནས། ཏུས་ལ་བབ་ཚེ་རང་
 གི་བྱང་རྒྱལ་གིང་གི་དབང་པོའི་དུང་དུ་སེམས་བསྟེན་པའི་སྟངས་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་འོད་དང་ལམ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་
 གངས་དང་། ཚའི་ཚད་དང་། ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སྟེས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་སུས་ཀྱང་བགྲང་བར་རྩོམ་ཐོགས་པ་དེ་ཏུ་ལུར་གྱུར་ནས། རྟོགས་བཏུང་ཞིང་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་
 ཞིང་གི་བསྟགས་པ་རྩེས་སུ་སྟོགས་ཞིང་གཞན་ནས་ཚོས་སྟོང་བ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་བདག་གི་མིང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཞིང་དེར་འོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སྟེགས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 བྱང་པར་ལུ་ལ་དུ་བྱང་བ་རྣམས་བཏབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་པོས་རྒྱལ་པོ་རྩེབས་ཀྱི་སུ་བྱང་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཟབ་པོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོས་
 གིག །འདི་ནས་རྒྱལ་སྟོགས་ལེགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱི་བ་ལྷག་འཁུམ་འདས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་དབང་པོ་ཏུར་གིན་དུ་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབང་པོའི་དབྱངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཅིས་བྱ་བ་

2000

ནས་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་གྱིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་འཛིག་པ་ཡང་མེད། ཆགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེར་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཞུགས་ཀྱིས་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ནི་འདས། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཞུགས་ཀྱིས་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གཅིས་ལ་བབ་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེར་བློན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞིང་དེར་བདག་པས་ཆེས་སྒར་སངས་རྒྱས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དག་གང་ནས་མཆིས། བཀའ་རྒྱལ་པ། ཞིང་གཞན་གྲངས་མེད་པ་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་འདི་དག་སྟེ། འདི་དག་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་བྲམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་དུལ་འདི་དུས་ཇི་སྟོན་ཅིག་ན་འཆང་བྱ། བཀའ་རྒྱལ་པ། བྲམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་དུལ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སང་གོའི་སྤྱ་རྫོགས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། ཅི་ནས་བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བདག་གི་སྟོན་ལམ་དེ་འགྲུབ་པ་ལྟན། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཡན་ལག་

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857

༡༩། །ལུས་ཕུག་བགྱིད་པ་དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཁྱེ་མ་སྟེད་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་ལ། ཞིང་དེ་དག་ན་འཆོ་ཞིང་གཞིས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལུང་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁབས་ལ་ཕུག་ཕུས་པ་དང་། རི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཕུ་བ་སེས་པའི་སེམས་ཅན་མཆོག་རབ་ལོངས། སྟོབས་བཙུ་
གསུ་སྟེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལུང་བསྟན། རི་དང་བཙུས་པའི་ས་ཡང་གཡོས་གྱུར་ཏེ། མི་མཆོག་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བར་འགྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་དགའ་ཞིང་རབ་དུ་མགུ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྩེ་བས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕུ་ཕུ་བོ་མིག་མི་མཛུ་ལ་པོས་ནས་སྦྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནས་མིག་མི་འཛུ་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ནི་ངན་
སོང་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་སྦྱག་བསྟེན་ལ་མི་བཟད་པ་དང་། མཐོ་རིས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཉན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱར་ངན་སོང་དུ་ལུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་ན་མི་དགོ་བའི་བསེས་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་མུ་
གཡོའི་ལྷན་པར། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཟད་ནས་ལྷ་བའི་རྒྱ་སྟོན་འཛིན་བྲིས་ཟེན་ཅིང་ལམ་ངན་པ་ན་གནས་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་ཕྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟོ་ཞིང་། བདག་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

སྤྲུང་པ་སྤྲོད་པ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ། ལུས་པ་ཞན་པ་སྤྲུག་སྐྱེས་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྗེས་སྤྲུན་ཅིང་མིང་ནས་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བདག་གི་ལྷ་འོ་རྒྱ་
 བས་ཐོས་གིང་ལྷ་འོ་མིག་གིས་མ་ཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ་མ་བཞིས་པར་བདག་གྲུ་མེད་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་མི་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་སྤྲོད་ལམ་གྱི་
 རྒྱུད་པར་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུང་དུ་ལྷན་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུང་པ་སྤྲོད་པ་ན་བདག་གི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྤྲུང་སངས་རྒྱས་ཆོད་པག་མེད་པར་གྱུར་ནས། ཡོངས་སུ་
 སྤྲོད་ན་ལས་འདྲའ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུང་པ་སྤྲོད་ཅིང་། སྤྲོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཐོ་རང་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བཞིན་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་བདག་ལྱང་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་རྒྱལ་པ། དགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ནི་མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱོད་སྤྲུན་
 རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་ཅིས་བྱའོ། །སྤྲོད་རས་གཟིགས་བྱོད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇུག་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་པོ། །རིགས་ཀྱི་

ལྷ་མོ་དུ་གྲོལ།

པར་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེར། དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཆང་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་བཅུགས་པའི་ཀྱིས་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་པོ་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཀྱིས་བྱ་གསུམ་པ་དབང་པོ་འི་ཚོགས་ཅེས་བྱ་བས་ནི་བྱང་ཀྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཞིང་གི་ཆད་དང་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཟུང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་པ་བ། ལེགས་སྟོས་བྱ་དམ་པ་ཁྱོད་ནི་མ་ཐས་གིང་གསལ་ལ་ཡིད་གཞུང་བ་སྟེ། སྟོན་ལམ་གིན་ཏུ་བཟུང་བོ་བཏབ་པོ། །ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཡི་སེམས་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རབ་དང་མཆོག་གི་སྒོ་གོས་བཀྲ་སེས་པར་བྱས་གིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་རབ་མཆོག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས། དེགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པ་གཞུང་གི་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས་གསུམ་པ་ལ་བབ་པ་ན། ལྷོ་ལྷོགས་ལོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་དག་པ་རྣམས་ལྷང་དག་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། མི་མཐེད་འདི་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེར་ཁྱོད་སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱང་ཏུ་འཆང་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིན་ཏུ་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཀྱིས་བྱ་བཞི་པ་ནིན་མོངས་མེད་

ལྷ་མོ་

༡༩། ཅེས་ཕུ་བས་ནི། རི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲོན་ལམ་བཞིན་དུ་ཞིང་དང་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཟུང་བས། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་ཡང་སེམས་
 ཅན་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རི་འཇོམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་ཡང་ཁྱོད་པ་དེའི་ཁྱིམ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ནི་རྩོམ་གཙོད་པ་སེམ་རབ་སྒྲུང་བའི་དཔལ་ཞེས་ཕུ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་ནི་བསྐྱལ་པ་
 གུངས་མེད་གཞུང་གི་ཁྱེམ་སྒྲོན་གཙོག་འདས་ཏེ་གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་ཁྱེམ་སྒྲོན་གྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་གྱི་རྩལ་སྒྲོན་འདས་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མིག་མི་
 འཇུམ་པ་ཞེས་ཕུ་བ། ཁྱོད་རང་གི་རི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དང་ལྟན་པར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་ཕུ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྩལ་ལྟ་ལྟ་པ་འཛིགས་མེད་ཅེས་ཕུ་བས་གུང་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཉོན་མོངས་དང་རན་སོང་མེད་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པ་ཞུང་གི་ཞིང་ལྟ་བུར་བཟུང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རིགས་གྱི་ལུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་གིན་དུ་
 བཟང་བ་དང་ཞིང་བཟང་པོ་ཡང་བཟུང་། ཏིང་འཛིན་གུང་གྱུར་བར་ཕྱོད། བདེན་པའི་ཆོག་གི་པ་ཞུང་ཆར་ཡང་རབ་དུ་བབ། ཉམ་མཁའ་ལ་པ་ཞུང་དག་གིས་གིན་དུ་གྱུར་བར་རྒྱས་བཟུང་པས་ཁྱོད་ནི་ནམ་མཁའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཕུ་བར་

ལ་མེད་ཀྱི་གཞི།

གུར་ཅིག །ཁྱོད་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཞུང་ལྷུང་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས་གཉིས་པར་བབ་པ་ན། ཤར་ལྷོ་འོ་ཕྱགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་ཞེས་བྱ་བར། སངས་རྒྱལ་པདྨ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་ཆེ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་འབའ་ཞེས་གི་ཆོད་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་བུ་དུག་པ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོན་ལམ་དང་ཞིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཏུ་བཟུང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེས་ཕྱགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་མང་པོ་དག་ཆོད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ་མེད་
ཏུ་འོང་བའི་སྐྱ་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་དག་གིས་བསྐྱལ་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཁྱོད་རྣམ་པར་སྐྱར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས་གངས་མེད་
གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། ཤར་ཕྱགས་ལེགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་བརྟན་པ་ལན་
ལག་སྟེས་ཞེས་བྱ་བས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ། དན་སོང་གསུམ་དང་བྱང་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རི་ཕྱག་དང་མཐོ་དམན་དང་རྩོག་སེག་མཆོར་མ་སོགས་མེད་པ། གཤང་གཅི་སྐབ་སོགས་མི་གཙང་བ་

ལ་

༡༡། མེད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་དང་མེ་ཏྲུག་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་སྒྲུག་སྒྲ་ཆོག་ས་པའི་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྒྲུལ་ཆོག་ས་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བ་སྒྲུག་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གིན་རྟུང་དུ་བྱུང་བ་བཅུད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་གནང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་སེང་གོ་སྒྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཁྱོད་ནི་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གཉིས་པ་ལ། གར་ཕྱོགས་སུ་ཞིང་འདི་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་གི་ཀྱང་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་རྩལ་ཤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འདས་པ་དེར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏི་སྟོ་སྒྲུང་བ་རྩལ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་དེར། ཁྱོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲུང་བ་རྩལ་ཤལ་སྒྲོས་མཐོང་དང་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་ལུ་བཅུད་པ་གནོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས། བདག་ནི་ངེ་སྟེད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིང་ཁམས་ཏི་སྟོ་སྒྲུང་བ་རྩལ་ཤལ་ངེ་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགོད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེད་པ་དང་། བདག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུང་བ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲུག་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཏིང་འཛིན་སྤྱི་ཆོག་སྟེད་སྟེད་ཅིང་བསྒྲོམ་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་། རྩལ་གསུལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ཞེས་བཤུ་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་དེ་དག་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་མུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། དེ་
 རྣམས་ལ་ཞིང་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་མུ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཚོད་པ་ཚད་མེད་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྦྱིན་པ་དང་། དྲི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་བྱལ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྱུངས་པའི་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་
 པ་དང་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ལུས་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་གནང་སྟེ། བྱོད་ནི་ཞིང་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་
 དང་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་ལ་མཚོད་པ་ཚད་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་བྱེད་པར་སྦྱོ་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བྱོད་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཞུང་གི་ཡུང་གཅིག་གི་བྱེ་
 མ་སྟེད་འདས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཞིང་འདི་ནས་གཞུང་གི་ཡུང་རྒྱག་ཅུའི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་དེ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། ཞིང་དེར་
 བྱོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་དབང་ཕྱག་རྟོག་ཅིས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཕྱོག་ཆགས་ལེ་ལོ་ཅན་ཁྱིམ་ཚིག་

༡༡། མཐུན་པར། བསམ་པ་གིན་དུ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ན། བདག་ཅག་གྱང་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བྱིད་ཅག་གྱང་འཛིན་རྟེན་ཁམས་དེའི་ཁོར་ལུག་དུ་འཛིང་རྒྱ་སྟེ། སྟོང་ཕྱག་རེ་མཚན་མཐུན་པ་དྲི་མེད་དབྱངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་བུ་དགུ་པ་སྟག་མེད་ཀྱིས་བདག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་བར་གྱི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱོད་པ་དང་གཞན་སེམས་དཀྱུགས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་ཉན་རང་གི་སེམས་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་གུས་པ་སྟགས་དང་། དམ་བཅས་པ་བརྟན་ཞིང་ཇི་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བགྱིད་པ་ལ་སྟགས་པའི་དམ་བཅས་བདེན་ཆོག་དང་བཅས་པ་བརྟོན་པ་བཞིན་ལག་པ་གཉིས་སུ་ལྷའི་ལྟོང་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་སྟོང་བྱུང་བ་སྟགས་པོ་མཚར་བའི་རྣམ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་སྟགས་རྟེ། བྱིད་ཀྱིས་ནི་སྟོན་ལམ་གིན་དུ་བཟང་པོ་བཏབ་སྟེ། ལྷའི་ལྟོང་ལོ་འདིས་གྱང་སྟོགས་མ་ལུ་ལྟན་གྱི་ཞིང་སྟོང་པ་དག་དུ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་བཀོད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་བཅུག་པས། བྱིད་མི་འབྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །བྱིད་ནི་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་

2000

འགྱུར་གྱིས། ཞིང་གི་བཀོད་པ་དག་ཟུངས་སྟེན་ཅེས་གསུངས་པ་ན། རྒྱལ་ལུས། ས་གནི་ཐམས་ཅད་གསེར་ལས་གྲུབ་ཅིང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ། ལྷ་འོ་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲམ་པ་སྟགས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟིགས་མ་ལུ་དང་ངན་སོང་དང་རྒྱ་ན་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟགས་དགོ་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་བདག་གིར་མེད་པ་སྟགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁང་བརྟེན་གས་དང་གོས་རྒྱན་རོལ་མོ་ལ་སྟགས་པ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྒྱད་རྟུ་བྱུང་བ་བཟུང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་རྒྱལ་པ། དེགས་ཀྱི་ལུ་མི་ལུགས་པ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པར་བསྐལ་པ་གཞུང་ལྷོ་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྟོང་འདས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་ཞིང་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་འདས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་དེ་ལྟ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀོད་པར་ལྡན་པ་དེར། ཁྱོད་སྤྱི་མེད་བྱུང་རྒྱལ་རྟུ་འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོན་ཡང་མི་ལུགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ལུ་བཟུང་བ་གངས་ཀྱི་ནོར་ལུ་ཞེས་བྱ་བས་མི་ལུགས་པའི་སྟོན་ལམ་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟུ་བཟང་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེགས་ཀྱི་ལུ་ཁྱོད་གྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟང་པ་ལེགས་སོ། །གང་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྟུ་ཅན་དན་

52

བཟུང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུར་སྒྲིམ་ལམ་བཟུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དག་བཟུང་བོས་སྒྲིམ་ལམ་ཅི་བཟུང་བ་ལྟ་བུར་བཟུང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཟུང་བྱི་བཞི་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དག་བཟུང་ནས་སྒྲིམ་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་བཟུང་བ་དང་། སྒྲིག་ཀླུ་སྟུང་བྱུང་བྱུང་དང་། རྩེ་བ་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་བཟུང་སྟེ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲིམ་ལམ་བཟུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོང་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གཅིན་དུ་གྱུར་པ་བཟུང་བྱེད་པོ་དག་གི་སྤྱོད། བླ་མ་ཟེ་འཁྱུ་མཚོའི་དབང་ལྷག་བྱུང་བའདག་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་འཛིན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། དེས་ཡབ་བྱོད་ཀྱིས་སེང་གའི་རྒྱ་རྒྱགས་ཤིག་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་རྒྱས་པ། ལྷ་བྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲིམ་ལམ་ཐོབ་དང་ཁོ་བོས་ཐུས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེས་རྒྱས་པ། དེས་ཡབ་གཅིག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སྤྲུང་བ་འཛིན་ནམ། མ་དག་པ་འཛིན། ཡབ་ཀྱིས་རྒྱས་པ། བླ་མ་ཟེ་འཁྱུ་གང་དག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབུས་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོངས་སྤྲུང་བ་ཡིན་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་

༡༡། །ཀྱུང་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་བུམ་ཟེའི་བྱེའུ་ཀྱུ་མཆོའི་དབང་ཕུག་ཁྱུང་བདག་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ། བདག་སྒྲེ་རྒྱུ་མས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་ཕུབ་པ་ན། ཕུང་ཁྱུང་དམ་པ་
འཛོལ་པ་དེ་ལྟ་ཕུར་ཕུ་སྒྲེ། དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་སོགས་རྒྱུར་ཞིང་། འཁོར་བར་སྒྲོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མང་བ་དེ་ལྟ་སྤྱིའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱུ་བར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མ་འོངས་པའི་
བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསྐྱའི་ཀྱུང་གཅིག་འདས་པའི་རྗེས་སུ། བསྐྱལ་བ་ཡུའུ་ལ་ཡང་དག་རྟོགས་ཅིས་ཕུ་བ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་གླིང་བཞི་པ་མཆོག་ཅིས་ཕུ་བར། སྒྲེ་རྒྱུ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་ཕུབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་བཅུགས་པ་ཞེས་ཕུ་བར་འཆར་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེའི་ལུ་གཉིས་པ་ཡང་དག་འཕུང་བ་སོགས་ལུ་ཐ་རྒྱུང་ལ་ཕུག་གི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་སུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །མདུན་ན་
འདོན་གྱི་ཕུ་ཐ་རྒྱུང་འཛིགས་པའི་གདུང་བུ་ལ་ཞེས་ཕུ་བས་ནི། གོང་གི་བུམ་ཟེའི་བྱེའུ་བདུན་རྩ་ཅུ་དག་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་སྒྲེད་གྱི་སྒྲུའི་ཆད་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། དག་འདུན་གྱི་གྲངས་དང་ཆོས་སྒྲོན་
པ་དེ་སྒྲེད་གྱི་སྒྲུ་ཆེ་དང་འདུལ་བ་སོགས་བསྐྱེམས་པ་དེ་ལྟ་ཕུར་འགྱུར་བར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་བཞིན། བསྐྱལ་བ་ཡུའུ་ལ་དེ་ཟད་ཀར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་བུ་ལ་ཡང་དག་མའོན་འཕགས་ཞེས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

བཀའ་འདུང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་དེའི་སྒྲོ་བ་མ་བྱེ་བ་ལྷག་གསུམ་གྱི་ན་དག་འར་བའི་སྒྲོ་ན་འདུག་པ་ལ། རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་དག་བྱང་རྩལ་རྩལ་མཛུགས་པ་བྱེད་ལ། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་གི་ཡོན་ཏན་པོ་དེ་པ་ཅི་འདོད་པ་དག་གྱང་ཡོངས་
 བེག་ཅེས་བསྐྱལ་བ་ལ། བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་སྐར་མའི་རྒྱ་མཚོ་ག་གིས་སྐྱལ་བ། ལམ་རི་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་རི་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོང་པ་རི་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་སུ་རྩན་པ་རི་ལྟ་བུས་བྱང་རྩལ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་ལགས། མདུན་ན་འདོན་གྱིས།
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཡང་དག་སྐྱབ་པ་སྟེ་མི་ཟད་པའི་མཛོད་བཞི་པོ་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བསྐྱལ་ས་པ་བརྗོད་པས། བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩལ་རྩལ་ཁིང་སྟེགས་
 མ་ཅན་འདིར་མངས་རྒྱལ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་བདེན་པའི་ཚོགས་གིས་ལག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པོའི་གཙོ་བོ་དག་བྱང་བའི་རྒྱལ་འཕུལ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མངས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེན་པོའི་གདུགས་
 མཛོད་པར་འཕགས་པའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་རྩལ་བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་སྒྲོང་དང་། བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་བྱེ་བ་ལྷག་གསུམ་པོ་དག་གིས་མངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་འདིར་བྱ་མེད་ཚོགས་བྱང་རྩལ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དེ་ཐམས་
 ཅད་གྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟེང་པོས་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཐམ་ནི་མངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གཞིགས་དང་། གཙུག་ཏེར་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བ་གྱི་བར་རྩལ་ལྟར་རོ། །བྱམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གང་

ལྟ། །དག་རིག་བྱེད་གྲོག་པའི་བྲམ་ཟེ་སྒྲོང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕུ་བོ་མང་པོས་བྲམ་མར་བཀྱར་བ། །ཁྱབ་འཇུག་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་དེས་གསོལ་བ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་
 དུག་གསུམ་བདོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྒྲར་མ་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བས། །གྱེ་མ་བན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་རྒྱུད་འདི་ས་དོན་གྱི་དབང་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པར་སྒྲོན་
 ལམ་འདེབས་པ་ལགས། །བྲམ་ཟེ་རྒྱུ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། །སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞིང་སྤྱིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པར་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། །སྒྲུབས་དང་དཔུང་གཞིན་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་སྒྱུལ་བ། །ཁྱབ་འཇུག་རྒྱུད་བྱེད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་གར་ཕྱོགས་ན་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྩེན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རི་
 དབང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྒྲོང་གི་དང་པོར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྒྲར་མ་སྒྲོང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདིར་སྒྱེ་དགུས་ཆེ་ལོ་བཞི་ཐེ་ཕུབ་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་
 ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མི་མཐོང་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆེ་ལོ་བཞི་ཐེ་ཕུབ་པ་ན། །སངས་རྒྱལ་འཕོར་བ་འཇིག་རྩེ་ལུང་བསྟན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེའི་ཕུ་གཞིས་པ་ནས་བརྒྱམས་དེ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་སྟོན་ལམ་བཞིན་དུ་སྒྲུལ་བྱི་པའི་དུས་སུ་གསེར་ལུག་དང་། ཚུད་དུས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལུང་བ་ནི་ཁྱིའི་དུས་སུ་འོད་ལུང་དང་། ཡར་འཕེལ་བའི་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱད་བྱི་པའི་དུས་སུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་
 པར་ལུང་བསྟན་ཏེ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་སྟོང་གི་ནང་ནས་ཐ་ཆུང་སྟོབས་ཆེན་གྲགས་འཆར་གིས་ནི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་བཟུང་ནས་ཆོས་རྒྱལ་པ་དང་བསྐྱལ་པའི་སྒྲིགས་མ་རྒྱལ་སུ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བསྟོམས་པའི་ཐོན་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་
 འཆལ་བ་དང་། མ་གུས་པ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྒྱར་པ་བདེ་བ་སོགས་བགྱིས་པ་རྒྱལ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འདིས་འཕོར་བའི་འདམ་ལས་འབྱེན་ཅིང་ལུང་འདས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་ལམ་བདེ་བ་
 པ་བཞིན་དུ། ཁྱེུ་དེ་ལ་སྟན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲར་མ་དུ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མིང་བདགས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་མར་མོས་པ་ལུང་མཛད་དམ་གསལ་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་
 བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་གྱིས་བསྟགས་པ་བརྟོད་ཅིང་ད་ཕན་ཆད་ཁོ་པོའི་བསྟོན་བཀུར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བདེ་བར་སྟོད་ཅིག །ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཡང་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་གྱི་བསྟོན་བཀུར་བ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ལ་པོ་ལ་སོ་སོར་

ལྷ། ཁིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བརྟུག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་དོ། ཁིན་ས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་འདི་སྟམ་དུ། རི་ལྷར་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་ལོ་ཁོར་འདིར། བདག་གིས་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་བྲམ་མེད་བྱང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅིང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་བདེ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་དུང་བ་ཤ་སྟག་བཟུང་སྟེ། བྱལ་འཇུག་རྒྱུར་མ་གཏོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ནི་རྩོད་པའི་དུས་སྤངས་པས་ན། བདག་གིས་ནི་རྩོད་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མགོན་དུ་གཉེར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ཅི་ནས་ལོ་ཁོར་འདི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་མཚོན་པ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཅིང་བསྟགས་པ་བརྟོན་པ་དང་། བྱི་མའི་དུས་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གུང་། རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་པ་རྣམས་སྟོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛན་པ་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་གུང་བསྐྱལ་བ་བསམ་གྱིས་ནི་བྱལ་པའི་བར་དུ་བྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་

पञ्चदशसंस्कृतशब्दकोशः

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

བསྐྱུགས་པ་བཟོད་ཅིང་བུང་རྒྱུ་མེད་པ་འཛུགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཡང་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་ཞིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན།
བདག་གིས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲིང་གོའི་སྒྲུབ་སྐྱེལ་པར་བུའི་སྒྲུབ་དུ། མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་དེ། ཆོས་གོས་ལྷག་པ་གཅིག་དུ་གཟར་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ། །དེའི་ཆེན་ལྷ་བྱེ་བ་ལྷག་
ཁྲིག་གིས་སྒྲིང་སྒྲོན་ལམ་ཞིང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ལབ་ནས་སྒྲིང་སྒྲུབ་དམ་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱེལ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་གྱུན་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་སྒྲུར་དེ་ཆོག་མཐུན་པར་སྒྲིང་སྒྲུབ་དམ་པ་ལེགས་སོ། །མཁས་པ་
རབ་མཚོག་བདག་ཅག་ལ་ཐན་པར་མཛད་པ་བྱོད་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་བརྟན་པོར་ཐོབ་ཅིག །བདག་ཅག་ཀྱང་ཉན་པར་འཆལ་ལོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུར་མདུན་ན་འདོན་གྱིས་བྱས་མེའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་པའི་
མོད་ལ། མངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡང་དག་རྟོག་གི་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་རི་ཙམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཡོས་གིང་རབ་དུ་གཡོས་ལ། སྒྲིང་སྒྲོན་དག་ཀྱང་མ་དགོལ་པར་འབྱོལ། བུ་དང་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་
འཇམ་པའི་སྒྲུབ་སྐྱེལ་ས། སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མེ་རྟོག་འབུལ། འཛིག་རྟོག་འདིའི་ངན་སོང་རྒྱལ་སྒྲོན་ཆད་ཅིང་བྱམས་པའི་སྐམས་སུ་གྱུར། བམ་མཁུ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱལ་སྒྱིལ་མེ་རྟོག་སྐམས་སུ་གྱིས་མཚོད་པར་བྱེད། འོག་མིན་གྱི་

བར་བགྱི་ལགས་མོད་གྱི། འོན་གྱང་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གས་ཆེ་བ་དང་། ཚུད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས། དེ་དག་གིས་གྱང་མཆོམས་མ་མཆིས་པ་བགྱིད་པ་རྣམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
 སྤྱོད་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ། ལོག་པར་ལྟ་བ། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་བྲལ་བ། བར་མི་འཛིན་པ། མར་མི་འཛིན་པ། དག་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ། བགྱི་བ་མ་ལགས་པ་བགྱིད་པ། བསོད་
 རྣམས་མ་ལགས་པ་བགྱིད་པ། དག་བརྩའི་ལམ་དང་བྲལ་བ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བ། ལོགས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཞུགས་པ། མཁས་པ་དང་དག་
 པའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤངས་པ། སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ཚུད་ཅིང་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་བདས་པ། ལམ་པའི་འདམ་དུ་བྱུང་བ། གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ། ལམ་ངན་པས་བཙོམ་པ། ཉམ་ང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 སྤངས་ལགས་ཏེ། མི་མཛེད་འདིའི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདིར་ཆེ་ལོ་བརྩུ་བྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་འདི་དག་གིས་གྱང་སྤངས་པས། དེ་དག་ནི་སྤྱིད་པའི་དབའ་གྲོང་ན། ལམ་པའི་ལྷུལ་ལམ་
 དུ་ཚུད་དེ་སྐབས་དང་དཔུང་གཉེན་མོད་ལ། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་བཟང་ཞིང་དག་ལ། དག་པའི་ཅུ་བ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་བསམ་པ་དག་ཅིང་འདུལ་སྤྱོད་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་ལགས་སམ། དེ་བཞིན་

༡༡། །གཤེགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བུམ་ཟེ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་གིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་བཀོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ངས་ཀྱང་
 དེ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །བུམ་ཟེས་གསོལ་བ། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ནི་དཔེར་ན་གིང་གིང་གྲ་ཀའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་འདར་ཞིང་བདག་གི་ཡིད་ནི་སྒྲོ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ག་ཐང་ཆད་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་གིང་། ཚུད་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཕངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གི་སྒྲིང་རྒྱའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཀྱང་མ་
 འོངས་པའི་དུས་ན། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཞུང་གི་ཀྱང་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྒྲིང་འདས་ནས། གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སྒྲིང་གྲུའི་ཆེ་ལོ་སྒྲོང་ལྷལ་པ་ན་སྒྲོང་ཅིང་བདག་ལུན་རིང་པོ་དེ་མིད་དུ་བྱང་རྒྱལ་གི་སྤྱད་
 པ་སྒྲོང་པ་ན་ལའོར་བར་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ལུན་རིང་པོ་ན་སྒྲིན་ཅིང་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་སྒྲོ་ཞིང་ཕར་བྱེན་དུག་ལ་སྒྲོང་པས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པར་བགྱི་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དེ་ནི་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱེན་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆེ་རབས་གཞན་ན་སྒྲོང་མོ་བ་

མཛེས་པ་གྲུ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་མཆིས་ན། དེ་དག་ལ་ཟས་དང་སྒོམ་དང་གནས་དང་། སྤྲོད་དང་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་པ་རྩི་འདོད་པ་གཏོང་བ་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒྲིང་རྩེའི་ཡིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་
པར་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བགྱི་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐན་གདགས་པའི་སྤྲད་ཏུ་བཏང་བའི་ཆོགས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་ཡང་གཏོང་བར་དགའ་བ་
སྒྲོང་བ། བྱན་དང་གོང་དང་། རྒྱལ་སྤྲིད་དང་། མཆིས་བྱང་དང་། ལུང་ལུ་མོ་དང་། ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་རྒྱུ་ཡོངས་དང་། བགས་པ་དང་ག་དང་བྲག་དང་རུས་པ་དང་། མགོ་དང་ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲིང་རྩེའི་
ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་གདགས་པའི་སྤྲད་ཏུ་བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །གང་སྒྲོན་ཆད་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་གཏོང་བ་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྲོད་ཆད་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་ཏུ་སྤྲད་པ་སྤྲོད་པ་ན་དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་
བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། གཞན་དེ་ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ཏུ་རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་བརྒྱལ་བྱས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་དང་། ལུལ་རྒྱུ་ལ་མི་བཟོད་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བདག་ལ་སོ་སོར་རྩོག་པའི་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་སྒྲིམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དཔེན་པ་དང་།

༡༩། །འདྲུལ་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ལའང་པར་ལྷོ་མ་པ་ལ་པར་ལྷོ་ན་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་མེད་པའི་སྒྲོན་པ་ལས་སྤར་མི་སྒྲོག་པ་དང་། འདྲུལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤར་པའི་སྤར་དུ་སྒྲོན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོན་པའི་
 བསམ་གཏུན་གྱི་ལའང་ཕྱིན་དང་། རང་པའི་ན་གྱིས་མི་སྒྲོན་པའི་ཆོས་ལ་པར་ལྷོ་ན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ལའང་ཕྱིན་དེ། སྒྲོན་ཆད་དང་སྤར་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་པར་ལྷོ་ན་པའི་སྤྱུགས་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་ལའང་ཕྱིན་
 པ་སྒྲོན་པར་དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤར་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲིབ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཆུབ་གྱི་ལོན་ཏུན་ལ་དགོད་པ་དང་བདག་གིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སྤར་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་གྱི་
 སྒྲིབ་ཆེ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྤར་མེད་པའི་སྤར་ན་ལས་འདས་པའི་ལའང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་རོ་མཆོར་དུ་འཛིན་པའི་སྤར་དུ་བདག་སྒྲིན་པ་དང་ཆུབ་ཁྱིམ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སེམས་དང་གནས་སྤྱོད་པ་མཆོས་པར་
 སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་འཕགས་མོར་དང་བྱལ་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤོང་པར་པོར་བ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་པ་མི་དགེ་པའི་ཕ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉམ་ར་བ་ཐོབ་པ། ལམ་ངན་པས་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་གྱི་དོན་དུ་བདག་འབྲས་སུ་མི་འཆོལ་བར་སྒྲོན་པ་པར་ལྷོ་ན་པའི་སྤྱུགས་གྱིས་ལའང་ཕྱིན་རྣམས་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་དེའི་ཆུད་ལ་དགོ་པའི་ས་པོན་བཞག་པའི་སྤར་དུ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་

ལག་འདེད་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲོར

བཅུར་ཡང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེར་བ་དང་དུ་ཡོན་པ་ལ་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། གནོད་སྦྱིན་དཔུལ་པོ་རྣམས་དང་། མི་དཔུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཚེར་བ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །འི་ལྷར་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དགེ་པའི་ས་པོན་འཛིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག །ཚངས་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཚེག་པའི་
 དུལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །པདག་སྟོང་པ་ཐ་མ་པ་ལ་ལྟར་རྒྱུ་དུ་འཚར་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་སྟངས་དུ་སྒྲི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་ཤིང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་དུས་ལ་སྟོང་ཅིང་མཆིས་པ་མ་གཏོགས་པར།
 བསྐྱེད་པའི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་ལྟའི་བདེ་བ་སྒྲི་བ་དག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བདག་གིས་ལྟན་རིང་པོ་དེ་སྟོང་དུ་ལའོར་བ་འདྲོར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟོས་ལྟན་འདས་ཞིང་གི་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་གྲངས་སྟོང་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བགྱིས་
 བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་པ་རབ་སྟོང་གི་མཚོན་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལས་གྲང་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟོང་གི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གྲང་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱུ་འཛིན་དུ་སྒྲོལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲང་རང་གི་བསམ་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ལམ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མ་མཆིས་པ་ན་

༡༡། །འདག་གིས་དྲང་སྤྱོད་གི་འདུལ་ལྷགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་འཕུའི་ལས་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་དྲིང་དེ་འཛིན་དང་མཛོན་གིས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་གིང་།
 དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིད་མེད་ཀྱི་ཁུ་དང་བླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་དང་ནམ་མཁའ་མྱེད་ལ་སྟགས་པའི་བར་དག་ལ་དད་པ་རྣམས་ལ། འདག་གིས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟགས་རང་གང་ལ་དད་པའི་གཟུགས་
 དེས་དག་འཕྲུལ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་སྟགས་པ་རང་གི་ག་དང་ཁྱག་གིས་ཆོམ་པར་བབྱིད་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ལུས་དང་སྟག་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པར་བྱུར་ཅིག །འཕྱོམ་ལྷན་འདས་འདག་
 གིས་ལྷན་རིང་པོ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག་ཅིང་དག་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོབས་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྦྱུད་པ་སྦྱོད་པ་ན། ལྷན་རིང་པོར་ལའོར་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདག་གིས་གཏུམ་
 པ་དང་བ་རང་བ་དང་མི་བཟད་པ་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་དག་ནོད་པར་བྱུར་ཅིག །གང་གི་ཆེ་བསྐལ་པ་བཟད་པོ་ལ་ལྷག་པ་ན་བུམ་ཟེའི་ཁྱེུ་སྒྲར་མ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལའོར་བ་འཛིག་ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་
 ཆོན་འདག་གིས་འཕགས་པའི་གིས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྟགས་འཕུའི་འཛིག་དྲེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྩལ་ཤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྦྱེད་དག་ན། སངས་རྒྱས་འཕྱོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྒྲོར་ནས་འཕོ་ཞིང་གཞིས་

པ་དག་མཐོང་པར་གྱུར་ཅིག །པདག་གིས་སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག་པ་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་འགྲོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྟགས་ཉམ་ང་པ་འཕྲོ་བ་པ་གང་དག་ལ་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྩོན་སྟགས་པར་རྩོན་ལ་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱ་རྩ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཛིན་ཅིང་ངན་སོང་ལས་ཐར་པར་བགྱིས་ལ། ཤེས་རབ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྤྱར་ནས། སངས་རྒྱུས་དེ་དག་གི་ཞིང་དུ་འབྱུང་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་དུ་ཡུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་བཟོད་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་ལ་ས་ནོན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱུས་འཕོར་བ་འཛིན་སངས་རྒྱུས་ནས་རིང་པོར་མ་ལགས་པའི་དུང་དུ་མཆིས་ནས་མཆོད་པ་སྤྱ་ཆོགས་བགྱིས་གིང་ཁྱད་ཁྱས་ཏེ་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྩོན་སྟགས་དང་ཐོས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཉམ་ང་ཐོབ་པ་ལམ་ངན་པས་བཅོམ་པ། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་འགྲོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་དུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ་བ་དེའི་ཆོན་པ་དག་ལྟར་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་བགྱིད་པར་འགྱུར་གིང་། རྩོད་གྲུ་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པར་འགྱུར་གྱི་པར་དུ་བསོད་

ཉི་ཤུ་པ་རྒྱམས་སུ་སྒྲུ་བར་འབྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱིས་མི་མཛེད་ཀྱང་དགོ་ཅུ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་། ས་གནི་བ་ལྟ་ཅན་དང་། གསེག་མ་དང་རྩལ་དང་རང་རོང་ཅན་དུ་
 འབྱུར་། ག་སྤྱང་སྒོགས་དང་སྤྱལ་དང་ག་ཅན་ག་ཟན་ག་དུག་པས་གང་ཞིང་། རུས་མིན་པར་རྩལ་གྱིས་འབྲིགས་པའི་རྒྱང་ལྡང་བ་དང་། རུས་མིན་དུ་རོ་མ་མཆིས་པ་དང་། ལན་ལྟ་དང་འདྲེས་པ་དང་། མི་བསེལ་བའི་ཆར་འབེབས་
 པར་འབྱུར་། ལོ་ཐོག་དང་སྒྲུན་དང་ཕྱི་ཤིང་འབྲས་ལུ་བཟའ་བ་དྲུང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱམས་ཀྱང་ངན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཅན་དང་། རྩལ་བ་དང་རྩལ་དང་འདྲེས་པར་འབྱུར་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་སྤྱོད་པས་རྒྱུད་རྩལ་ཅིང་ཕྱོ་
 བ་དང་འརྱངས་པ་དང་། ག་ཤེ་བ་དང་། ག་ཅིག་ལ་ག་ཅིག་འཆོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ག་དང་ཐུག་དང་རི་དུགས་ཀྱི་པགས་པ་འདོད་པ་དང་། མཆོན་ཆ་ཐོགས་ནས་སྒོག་ཆགས་འགྱུ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། རྩལ་དང་མཛའ་གཞུང་དང་
 མཆོན་ཆ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དགའ་ཐུབ་དང་བརྩལ་ཞུགས་ངན་པ་སྤྱོ་ཆོགས་ལ་བརྩོན་པར་འབྱུར་བ་དེའི་ཆོན། བདག་ག་དུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པའི་སྤྱད་དུ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་
 བལ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་རིགས་རྒྱུད་ཐུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་བརྩམ་མོ་དམ་པའི་ཁོང་དུ་མང་ལ་ན་གནས་པ་ཉི་བར་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །དེའི་ཆོ་མི་མཛེད་འདི་འོག་མིན་ནས་གསེར་གྱི་

༡༡། །ས་གཞིའི་བར་དུ་སྒྲུབ་བ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་པར་བགྱིས་ཏེ། རན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིར་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཐོང་ནིར་རེག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཏེ། ལའོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་
 དེ་དག་གྱུང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་འདོད་ཅིང་། ཐ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བར་བགྱི་བ་དེའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དང་པོར་ལམ་མཆོག་གི་ས་བོན་འདི་ཡང་སྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་ཐས་པའི་
 ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གཅིག་གིས། བསྐྱུ་ལ་པ་ཕྱི་མའི་མཐར་སྟོན་ཅིང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བླ་བ་བརྒྱར་མའི་མངལ་ན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ནས་ལའོར་བ་ལས་
 ཐར་པར་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བདག་བླ་བ་བརྒྱར་མའི་མངལ་ན་ནོར་བུའི་སྟོར་པོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྐྱུ་ལ་མོ་གྱུང་གིས་འདུག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །བླ་བ་
 བརྒྱ་པོ་འདས་ནས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་མི་མཐོང་འདི་འོག་མིན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ་རྒྱུ་བ་དུག་དུག་པོ་ནིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་སང་པར་
 བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་མའི་མཆོན་ཁུང་གཡས་པ་ནས་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་མི་མཐོང་འདི་སྒྲུབ་བ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱུ་ལ་བར་གྱུར་ཅིག །དགོ་ཅུ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུང་

བསམ་འདུང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

འདས་ཀྱི་ས་པོན་འདེབས་པ་དང་། ལུང་འདས་ཀྱི་ས་པོན་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྷ་གུ་སྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །གང་གི་ཆེ་བདག་གི་རྒྱུ་མཐིལ་ས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་མི་མཛེད་གྱི་ས་
གཞི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཐུར་ལུག་པའི་བར་དུ་རྣམ་པ་དུག་དུག་ལོ་འགྲལ་འཁུགས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིག་ནས་བཞིར་གཏོགས་ཤིང་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན། ལུང་ས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་
ཏུ་སྤང་པར་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་ལྷན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྷ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྷ་གུ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་བཙུངས་མ་
ཐག་དུ་ཞིང་མི་མཛེད་དེའི་ཆོངས་ཆེན་དང་། བདུད་དང་བརྒྱ་ཕྱིན། ཉི་མ། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་གཞོན་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས་ལ་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མཆོད་པའི་སྤྱད་དུ་ཉི་བར་མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་བཙུངས་མ་ཐག་དུ་གོམ་པ་བདུན་འདྲོར་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་གང་ལགས་པ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རབ་ཏུ་དང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལྷ་ལྷའི་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་དེ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་བདག་གིས་

༡༡། །འདུལ་པར་གྱུར་ཅིག །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མེ་ཏྲེག་གི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བྱ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ལྡན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ལྟུགས་ཀྱི་ཏིང་ལྡན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཏིང་ལྡན་དེས་སྐུ་ལ་ལྟུགས་པོ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་གྱུར་ཅིག །གང་གི་ཆེ་བདག་ཁྱུས་བཞུད་པར་འཆོལ་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་པར་དུ་འཇགས་པ་གང་དག་མཆིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལྟུ་བར་མཐོང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་ཐེ་རྒྱུད་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཐོང་པར་ཏྲེགས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་གིང་རྟ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཞིན་རྒྱ་ཅེ་བ་དང་། བཟོའི་གནས་དང་ལས་ཀྱི་གནས་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཆོས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དང་། ལུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་གན་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་དགའ་བ་དང་། གང་དུ་ཅེད་མོས་ཡིད་བྱུང་ནས་ནམ་བྱེད་ན་མཐོང་པར་བྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་གོས་དམར་པོ་དང་། ཆོས་གོས་དུར་སྟོག་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། ལུང་རྒྱལ་གྱི་གིང་དུ་ཉེ་བར་བཞུད་པའི་སྤྱད་དུ་མཆི་བ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འདུན་པ་དྲག་ཅིང་བརྩོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྒྱུན་པ་དང་།

ཏིང་པེ་འཛིན་རྣམ་པར་སྤྱང་བྱེད་མེ་ཏྲུག་ཐོབ་པ་སྟགས་གོང་ན་སྟོན་པ་བཞིན་རྟེན་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བཏིང་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྒྱང་རྟེན་རྗེའི་གདན་བཞུགས་པ་ལ་སྒྲིལ་མོ་གྱུང་བཅས་ནས་ལུས་རྒྱང་
 ཐོར་བསྐྱངས་ཏེ། དཔུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་བསམ་གཏུན་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གདུགས་ལ་ལན་གཅིག་བསམ་གཏུན་ལས་ལྡང་བར་གྱུར་ཅིག །ལངས་ནས་གྱུང་ཟས་སུ་ཏིལ་གྱི་འབྲས་
 བུ་བྱེད་ཅིག་འཆལ་བ་ལ། བྱེད་ནི་སྟོང་མོ་པ་ལ་སྟོལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཞིང་མི་མཛེད་འདྲིའི་འོག་མིན་པའི་བར་གྱི་ལྟ་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མཆོད་པའི་བྱིར་ཉེ་བར་མཆོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱུང་བདག་
 དཀའ་བ་སྟོང་པའི་དབང་རྟེན་གྱུར་བ་དེ་སྤྲིད་དུ། བདག་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་སྟོང་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ན་གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བརྒྱུམས་ཉན་མོངས་པ་རབ་རྟེན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དག་གྱུང་བདག་
 གིས་འདུལ་བའི་སྤྲིད་པ་ཐམས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་རྟེན་གྱུ་དང་གཞོན་སྟོན་ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སྟགས་པ་དང་། མཛོན་གེས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱང་སྟོང་རྣམས་གྱུང་བདག་ལ་མཆོད་པའི་སྤྲིད་དུ་མཆོད་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་དཀའ་བ་སྟོང་
 པའི་དབང་རྟེན་གྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་སོ་སོར་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །གྲིང་བཞི་པ་འདྲིན་སུ་སྟེགས་ཅན་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་དཀའ་ཁྱབ་ངན་པས་དཀའ་བ་སྟོང་པ་དེ་དག་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་བྱེད་ཅན་དཀའ་བ་སྟོང་པ་མིན་ཏེ།

༡༡། རྩོགས་འདི་ན་བྱང་སེམས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་དགའ་བ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་མདོན་པར་འཆར་རྒྱ་པར་འགྱུར་དེ། གལ་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་དེངས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་བཏང་སྟེ། བདག་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སོགས་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །མིའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་བཀྲ་བས་པ་རྣམས་དང་། སྤོང་བྱིམ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་བདག་དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུང་དུ་མཆི་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་མེད་གང་བདག་ལྟ་བུའི་སྤྱད་དུ་མཆིས་པ་དེ་དག་བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྒྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་གྱུར་ཅིག །བྱ་དང་རི་དུགས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དུང་འགྱུར་ལུས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །རི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་བ་བྱག་ཁྱིག་འབུམ་ལྷག་མང་པོས་བདག་དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་པ་དབག་མེད་མཆིས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤྱིད་དུ་བདག་སྒྱིལ་མོ་གྱུང་གཅིག་གིས་དགའ་བ་སྤྱོད་པར་གྱུར་དེ། ཐོན་ཆད་སེམས་ཅན་དུ་བགྲངས་པ་གཞན་ལུ་སྤྱིགས་ཅན་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སྤྱིགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སྤྱོད་ལ། སྤྱན་ཆད་ཀྱང་སྤྱིགས་སྤྱོད་པར་ངོ་མི་ཐོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་

བཀྲ་བས་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

ལྷུང་ཅིག །འདག་གིས་སྤྱ་མེད་ཕྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲུལ་ལུང་རྒྱལ་བའི་དེ་ལྟར་དཔུང་གི་ཆོག་ས་དང་བཅས་པ་ཡམ་པར་བའི་དེ་ལྟར་ལྷུང་ཅིག །ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུང་རྒྱལ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོན་མོངས་པའི་དཔུང་
 ལས་རྒྱལ་ཞིང་སྤྱ་མེད་རྫོགས་པའི་ཕྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་མོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱལ་པར་ལྷུང་ཅིག །ཅིན་ས་ཀྱང་འདག་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་འཛིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཅིང་སེམས་རྒྱུད་ལ་དག་བཅོམ་པ་འཛིག་པར་ལྷུང་ཅིག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་ཡང་འདག་ཆོ་འབྲུལ་འབྲུམ་སྤྱག་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་ཆོག་འབྲུ་སྟོང་སྤྱག་མང་པོ་དག་ཀྱང་རྫོང་པར་ལྷུང་ཅིག །ཞི་ལྷུང་རྫོ་ཐོགས་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་འཛིག་པར་ལྷུང་ཅིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོན་མོངས་པའི་རི་བོ་དག་ལེ་ཤེས་རྫོ་རྫེས་འཛོམས་པར་
 ལྷུང་ཅིག །ཐོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོད་པས་ཆོས་སྟོན་པར་ལྷུང་ཅིག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་མི་འཛིགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་རབ་དུ་འགོད་པའི་སྤྱད་དུ། དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྤྱག་མང་པོ་དག་དུ་རྒྱུད་པས་མཆི་
 པར་ལྷུང་ཅིག །འདག་གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་འབྲུང་བ་དག་དགག་པ་མ་མཆིས་པར་ལྷུང་ཏེ། ཉམ་རྒྱུད་བ་དུན་པ་ཉམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ། ལུ་ཅོར་སྤྱ་བ་སྤྱི་བརྟོལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ། ཆོན་

༄༅། །མོངས་མང་པོས་དཀྱགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དང་། ལུང་མེད་ཀྱང་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ལ་ལམོར་བཞི་པོ་དག་སྒྲོང་དང་། དག་སྒྲོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་དག་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིག །སྒྲེ་པོ་མང་པོ་དག་གིས་བདག་གི་བསྟེན་པ་རྣམས་པར་གྱུར་ཅིག །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་གྱུ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་པའི་གསོ་རྒྱུ་ལྟན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རྩད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སྒྲེས་པའི་བར་དག་ཀྱང་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཅོམ་ལྟན་འདས་བདག་ཕྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་ལ་རབ་རྩ་སྒྲུང་པའི་སེམས་ཀྱིས། མཚོན་ཆ་ལུགས་སམ། མདུང་ངམ། ལག་ཆ་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་དག་གིས་འདེབས་སུ་མཆི་བ་དང་། ཚོག་རྒྱུ་པོ་དང་། བརྒྱུང་པོ་དག་གིས་གཤེ་ཞིང་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་མི་སྟེན་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་དང་འདྲིས་པའི་བཟང་བ་དང་བདུང་བ་དག་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་པ་ལ་གནས་ནས་བདག་ཚོགས་པའི་ཕྱང་རྒྱུ་རྩ་ཆོང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཕྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་ཅན་སྟོན་གྱི་ལམོན་གྱིས་འགྱུ་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་སྒྲོར་བས་བདག་ལ་ཚོག་རྒྱུ་པ་དང་། མཚོན་ཆ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། རྟག་དང་འདྲིས་པའི་བདུང་བ་དག་སྟོན་ཞིང་ཐུག་ཀྱང་འབྱེན་པའི་

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841

སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ཆོངས་པའི་སྒྲུ་དབྱེངས་ཀྱི་རྩ་སྒྲུ་བསྒྲུགས་པས་དེ་དག་གི་སེམས་རབ་དྲུང་དང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་
དགོ་བ་ལ་སྒྱུར་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཆག་པར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲན་ཆད་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་། ལས་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཀགས་བྲལ་དང་ཟག་ཟད་ལ་
སྒྲིབ་པའི་ཆོས་སྒྲུལ་གྱུར་ཅིག །དེར་བདག་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་དང་བྱང་བར་གྱུར་ཅིག །བཅུན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གདུགས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་བ་
སྒྲིའི་ཁང་བུ་ཇི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུ་མཆོན་བཟང་པོ་སྒྲུལ་རྩ་རྩ་གཅིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩལ་བརྒྱན་པ་དག་སྒྲུལ་ཞིང་། སྒྱུ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞིང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་ཞིང་དག་དྲུ་ཡང་འགྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གདུགས་གཅིག་ལ་ཞིང་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ། དམ་ཆོས་སྟོང་བ།
འཆགས་པ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ། མི་དགོ་བ་དང་འགྲོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་དག་བསྐྱབ་པ་འདྲེན་མར་བགྱིད་པ། ཞིག་རལ་དུ་སྟོང་པ། ལྷང་བའི་རྩ་བ་བྱུང་བ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག་པ། དགོ་

༡༡། །བའི་ལམ་ཉམས་པ། ལའོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་ཞུགས་གིང་ལམ་ངན་པས་རྒྱམ་པར་བཅོམ་སྟེ་ཉམ་ང་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་བ་དུ་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །གང་
དག་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དང་། མེད་མེད་ཀྱི་བུ་སྟགས་ལ་དད་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་མི་མཛད་དུ་དེས་བདག་གི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ལ་
སྟོན་ཞིང་། བདག་གི་བསྐྱུགས་པ་ཐོས་ནས་བདག་གི་ཞིང་དུ་སྟེ་བར་འདོད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འགུམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་བདག་དེའི་མདུན་དུ་མ་མཆིས་སམ། ཆོས་མ་བསྟན་དམ།
སེམས་རབ་དུ་དང་བར་མ་བགྱིས་ན་བདག་ལྷ་མེད་རྫོགས་ཕུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གུམས་ནས་ངན་འགོ་རྒྱམས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའམ་བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་མིའི་ལུས་ཐོབ་
པར་མ་གྱུར་ན། བདག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིང་བདག་སྤར་ཡང་སྤང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་སྤྱུབ་པར་ཡང་རྫོ་མི་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་དག་ན་མཆོམས་མེད་བགྱིད་ཅིང་ལམ་ངན་པས་བཅོམ་པའི་སེམས་ཅན་དག་གུམས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདིར་སྟེ་བར་འགྱུར་པའི་མཆོན་མ་ན་འདི་དག་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁ་དོག་དུལ་ལྟ་བུ་དང་།

ག་ཟེའི་གདོང་འདྲ་བ་དང་། བསྐྱུད་ངས་དང་། དྲི་མི་བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཆོ་ཐུང་བ་དང་། བད་རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་དང་། ཡོ་བྱུང་རྒྱུ་མཉམ་གྱིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །སེམས་ཅན་
 དེ་དག་གི་དོན་དུ་བདག་དེའི་ཆོན་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་གྱི་གླིང་བཞི་པ་ཇི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འབབ་ཅིང་མའི་མངལ་དུ་སྟེ་བ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་བཞུག་
 གཞོན་རྒྱ་ཅེ་བ་དང་། བཟོ་དང་ལས་གྱི་གནས་དང་། དགའ་བ་སྟོན་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛེད་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་
 སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདྲའ་བ་དང་། སྐྱ་གདུང་འགོད་པའི་བར་དག་གྱིང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་གྱིང་ཆོག་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ན། ཉེན་རང་ཐོག་ཆོན་
 གྱིས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་སོ་སོར་རང་རང་གི་ཐོག་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་འཆལ་བ་དང་། ཆོགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོན་པའི་གཏམ་དང་། བསོད་ནམས་བྲལ་ཞིང་མཐོ་རིས་འདོད་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་གཏམ་དང་།
 ལན་རྒྱུན་འཛིགས་སྤང་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བུམས་པ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་སྟོང་རྗེ་བསྟན་པ། དུག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སྟོན་པ་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་དགའ་བ་བརྗོད་པ། གཟུགས་

༡༡། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དྲེགས་པས་སྒྲིམ་པས་བཏང་སྒྲིམས་བཟོད་པ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་པས་སྒྲིམ་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཉེས་དམིགས་པ་བཟོད་པ། མཆན། ལགས་པ་བཟོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཟོད་པས་
 སེམས་དགྲུག་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དྲན་པ་བཟོད་པ། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཟོད་པ། ཐོས་པ་ཉུང་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་མེད་ཅིང་ཐོས་པ་ཁུད་མི་བ་པ། ལྷ་བ་ངན་པས་ཉམ་ངར་གྱུར་པས་
 ཟོད་པ་ཉིད། རྒྱམ་རྟོག་ཀྱན་དུ་སྒྲིམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཆོན་མ་མེད་པ། ཟོན་མེད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ཉམས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་མེད་པ། བསམ་པ་མ་དག་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འི་ཆོས་བཟོད་པ་བསྐྱན་
 པ། རྒྱམ་པར་འདྲེས་པར་སྐྱད་པས་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བཟོད་པ། ཟད་པ་འི་སྒྲིམ་པ་དྲོད་ཉམས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོས་མ་མིན་པ་འི་ཆོས་བཟོད་པ། ལྷག་པ་འི་བསམ་པ་ཤིན་དུ་སྐྱངས་པ་ཉམས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྟེན་པ་མ་མཆིས་
 པ་བཟོད་པ་འི་ཆོས་བསྐྱན་པར་འཆལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཅིས་འདུལ་བ་འི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཉིད་བསྐྱན་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འི་སེམས་དང་ལྷན་པས་དག་པ་འི་སེམས་བཟོད་པ། དག་པ་མི་
 བསྐྱད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱམ་པར་སྐྱད་བྱེད་བཟོད་པ། བདུད་ལས་ལ་བཅུན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ཉིད་བཟོད་པ། དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་འཕགས་པ་བཟོད་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཉམས་

འགྲུལ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

ད་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བྱལ་བ་བརྟུང་བ། ལམ་མི་མཉམ་པར་ཁྱགས་པ་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་པར་ལྟོག་པ་བརྟུང་བ། ཐེག་ཆེན་ལ་ངོ་མཆར་དུ་རྟོགས་པ་རྒྱལ་ས་ནི་མི་ལྟོག་པ་བརྟུང་བ། ལམ་པར་བས་སྟོ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགའ་བ་
 བརྟུང་བ། དག་པ་དང་ས་དང་ཡེ་ཤེས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱལ་ས་མ་རྟོངས་པ་བརྟུང་བ། དག་ཅུ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ཆོག་འཛིན་རྒྱལ་ས་ཐོས་པ་བརྟུང་བ། གཅིག་ལ་གཅིག་སེམས་མི་མཉམ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འོང་བེར་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྟུང་བ། ལས་དགའ་བ་ལ་ཁྱགས་པ་རྒྱལ་ས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་བརྟུང་བ། ལམ་པར་གྱི་འཛིགས་པ་རྒྱལ་ས་སེང་གའི་རྟོགས་པ་བརྟུང་བ། བདུད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མོན་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་རྒྱལ་ས་
 ཀྱིས་དགའ་བ་བརྟུང་བ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤང་བར་མ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འོང་བཀོད་པ་བརྟུང་བ། རྟེན་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རི་བོའི་བྱང་པོ་བརྟུང་བ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤང་བས་ཟེལ་གྱིས་མོན་པ་རྒྱལ་ས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་མཆོན་ཅུ་མའི་དཔུང་རྒྱན་བརྟུང་བ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བྱལ་བ་རྒྱལ་ས་སྟོན་མ་དང་ལྟན་པར་བརྟུང་བ། གཏི་ལུག་གི་ལྟན་པར་མཆི་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཉི་མའི་སྟོན་མ་བརྟུང་བ། ཟད་པའི་ངེས་ཆོག་ལ་བརྟུང་བ་
 རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ལོན་ཏན་འཕུང་གནས་བརྟུང་བ། བདག་ལ་དཔུང་ངོས་པ་ལྟ་བུར་འཆལ་བ་རྒྱལ་ས་སྟེང་མེད་གྱི་བྱ་བརྟུང་བ། ལྟོག་ལོ་ཞིང་འགྱུར་བ་རྒྱལ་ས་སྟེང་པོ་དང་ལྟན་པར་བརྟུང་བ། ལྟོག་ལྟོག་ལྟར་གདའ་བ་རྒྱལ་ས་

समाप्त

པར་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པར་འབྱུགས་པ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་འབྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་བཟོད་པ། ཆོས་དབྱིངས་རབ་རྩ་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོན་ཤེས་
 བཟོད་པ། ཤེས་རབ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་པ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ། ལམ་འབྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ། བཅའ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མཐོན་པར་འཆལ་བས་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ།
 པར་ལྟོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་རབ་རྩ་འགོད་པ་བཟོད་པ། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་རྩ་ཡང་དག་པར་གསུང་བ་བཟོད་པ། ཆངས་པའི་གནས་པ་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་
 མཉམ་པ་བཟོད་པ། བྱང་རྩལ་ལྟོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཟོད་པ། ཤེས་རབ་མ་བསྒྲམས་ཤིང་རབ་རྩ་སྤང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཟོད་པ། མི་སྒྲིལ་བའི་བཟོད་པ་ལ་ངོ་མཆར་དུ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་མ་མཆིས་པར་བཟོད་པ། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རབ་རྩ་ཉམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུད་པ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ། བན་རྒྱུན་
 ལེགས་པར་སྦྱས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་རྩ་དང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆར་རབ་རྩ་འབབ་པས་ཆོག་མ་འཆལ་བ་

༡༡། རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཞུགས་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་རིན་ཆེན་བཞུགས་པ་བཞུགས་པ། སེམས་པ་ཉམས་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་དཔེ་མ་མཆོས་པར་བཞུགས་པ།
 གུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་འཆིང་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་སྒྲོ་བཞུགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་མེད་པར་སེམས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ལེ་སེམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་མ་ཆོག་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་འཛིན་པ་ཀྱི་རིག་པ་མཛོན་སུ་བཞུགས་པའི་དངོས་པོ་བཞུགས་པ། སྒྲོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་རྒྱལ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་བཞུགས་པ། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གཅིག་སྒྲོན་པ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བཞུགས་པ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་བཞུགས་པ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་པོ་ཡིན་མཁོ། འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དུག་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བཞུགས་པ། རྒྱལ་པར་ཐར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་མཛོན་པར་སེམས་པ་རྒྱལ་པར་རྩེ་བ་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པ་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པ་བཞུགས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ་མི་བརྩོན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ལེ་སེམས་ཐོབ་པ་བཞུགས་པ། ཉེ་དུ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མེད་

ལྷ་མོ་ལ་གསུང་།

བ་བཟོད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྷག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་སྐྱུར་བ་བཟོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ས་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་ཆོས་པ་བཟོད་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་མ་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ཟད་པ་བཟོད་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་བཟོད་པ། མཉན་པ་དང་ལྷ་བ་དོན་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོན་ལམ་བཟོད་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོན་སུམ་
རྗེས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱི་བའི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུན་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་དྲི་མ་མེད་པ་བཟོད་པ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡོ་སེས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱུས་བཟོད་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐའ་མ་མཆིས་པ་དང་ལྷག་པ་མ་མཆིས་པ་བཟོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འཆལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གཡོ་དང་སྐྱ་མ་མཆིས་ལ་བྱང་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དཔག་མེད་གངས་མེད་མཆིས་པ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོག་གཅིག་གི་བཟོད་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་།
གཟུངས་བདུན་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་པོའི་ཡོན་ཏྲན་དེ་དག་རབ་ཏུ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འཆལ་བ་དང་། སྤོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་མཐོན་པར་འཕགས་པ་དང་།

ཡུལ་གྱི་ལོ་

༡༡། །བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་ལུས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། དག་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་
 བཞིན་དུ་མག་བར་བྱེད་པས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོག་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཐོས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། གཟུངས་བསྐྱུད་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་དྲན་པས་བརྒྱན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ངན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྤྲད་དུ་
 ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་སྤྲོ་ངན་ལས་འདས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་བརྒྱན་པའི་སྤྲད་དུ་བསམ་པས་བརྒྱན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྲད་དུ་སྦྱོར་བས་བརྒྱན་པ་དང་། སུན་ས་སར་འཕར་བའི་སྤྲད་དུ་
 རྟལ་པའི་བསམ་པས་བརྒྱན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྤྲད་དུ་སྦྱིན་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ལེགས་པར་ཐོས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྤྲད་དུ་རྒྱུ་ལྷིམ་ས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཀྱན་ལ་ཞེ་འགས་པའི་སེམས་མེད་པའི་སྤྲད་དུ་བཟོད་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསགས་པའི་སྤྲད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་ཐམས་ཅད་དང་མདོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་
 བའི་སྤྲད་དུ་བསམ་པ་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འཆོལ་བའི་སྤྲད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྱུབས་པའི་རྗེས་སུ་མཆིས་པའི་

ཐག་པ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

སྒྲུང་དུ་བུམ་ས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲུང་དུ་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་དང་། མཐོ་
 དམན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་དུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། མདོན་པར་གེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་ཅེ་བའི་སྒྲུང་དུ་མདོན་པར་གེས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོང་མི་ཟད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ལག་པ་ཐོབ་པའི་
 སྒྲུང་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་པ་མདོན་པར་འཆལ་བའི་སྒྲུང་དུ་ཡེ་གེས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུང་དུ་
 སྟོས་བརྒྱན་པ་དང་། གེས་རབ་ཀྱི་མིག་གི་སྒྲུང་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག །དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲུང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་
 བརྒྱན་པ་དང་། བདུད་དང་ལས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲུང་དུ་མི་འཛགས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། མངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་སྒྲུང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དྲག་དུ་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྟོབས་པས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲུང་དུ་ཆོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བས་བརྒྱན་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

༩༩། །ཐམས་ཅད་སྒྲུང་པར་འགྲུར་པའི་སྒྲུང་དུ་འོད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ལུང་པར་ལུང་སྟོན་པའི་སྒྲུང་དུ་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲུང་དུ་རྗེས་
 སུ་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། རྒྱ་འཕུལ་རྒྱར་བཞི་དམ་པའི་མ་རོལ་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲུང་དུ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ཆོ་འཕུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲུང་དུ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་ཡེ་སྤེལ་ཐོབ་པའི་སྒྲུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གིས་བརྒྱན་པ་དང་། རི་སྒྲུང་སྒྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་ཆོམ་པའི་
 སྒྲུང་དུ་དགེ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་དྲན་སྟོང་པོར་བསྐྱེད་པས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དཔག་དང་གྲངས་མེད་པ་ལ་བདག་གིས་ཆོག་གཅིག་བརྗོད་པས་དགེ་བརྒྱུད་པ་ཡང་
 དག་བསགས་པ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་གྱུར་ཅིག །དེར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པའི་ཡེ་སྤེལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲུར་དུ་བྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མ་རོན་པར་
 འཛིང་རྒྱ་པར་གྱུར་ཅིག །བཅུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་གཞན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་མཆོམས་མེད་པ་དང་། ལུང་པའི་རྩ་པའི་བར་གྱིས་ནོངས་པར་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་

ཨ་ཁྱེ་དུ་གྱུ་ལྟོ་

ཆེག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྱུར་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་མི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་དང་འགོགས་པ། ལྷུ་བ་པ། རྟེན་པ་འཆལ་བ། བྱ་བྱོད་དང་། ལྷ་མོ་དུ་གྱུར་ཅན། ལྷ་མོ་གྲོ་བ་པ། གྱུར་འཛིན་པའི་ལྷ་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གིས་སེམས་དང་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་བར་དག་ལ་བདག་གིས་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་ལ་པར་བྱིན་དུག་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བཤམ། དགོ་ཅུ་མ་བསྟན་ཅིང་བསྟན་ཆོས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དེ་དག་གྱུར། གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆི་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། སྤྱད་གྱིས་པར་བྱིན་དུག་ལ་ཡང་སྟོར་བར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་པར་འཆོ་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་དང་། འདོད་པ་མི་བཟད་པས་ཟིན་པ་རྣམས་མ་བྱིན་ལེན་སྟོང་བ་དང་། ཆོས་མིན་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ལོག་གཤམ་སྟོང་བ་དང་། སན་རྩལ་རྩལ་ཆེག་སྟེ་བ་རྣམས་རྩལ་སྟེ་བ་སྟོང་བ་དང་། ལྷོས་འགྱུར་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལྷོས་པར་འགྱུར་པའི་ཆར་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་ལྷ་པོ་བགྱིད་པ་རྣམས་ནོངས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་དག་དགོ་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅུ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ལྷོས་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགོ་ཅུ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་

ཨ་

༡༩། །གསུངས་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་ལ་སྐྱུང་ཞིང་རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་བརྩུའི་ཚངས་སྟོན་ལ་འགོད་པ་དང་། དགོ་ཚེས་ཡོངས་སུ་ཚེ་ལ་བརྒྱམས་དགོ་བའི་ཚེས་རྒྱམས་བསྐྱབས་ནས་ཚངས་པར་སྟོར་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པ་དང་། མེས་ས་ཅན་མཚམས་མེད་བྱེད་ཅིང་གུན་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ཅན་གྱི་དོན་དུ། བདག་གིས་དོན་དང་ཆེག་དང་ཡི་གེ་རྒྱམ་པ་སྟེ་ཚོགས་མང་པོ་དག་གི་ཚེ་འཕུལ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཚེས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །
ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐུལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པར་བསྟན་ཅིང་། བདེ་དགོ་ཞི་བ་ཤེས་པ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་རྟུ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་
སྟུང་བདག་གིས་དགོ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བཞི་ལ་ཚེས་སྟོན་ཅིང་། གང་དག་ཕྱོད་པ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཚེས་ཀྱིས་བརྩུད་པའི་བསྟན་བཅོས་རབ་རྟུ་སྟོན་པ་དང་། དགོ་ཚེས་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་དག་ལ་ཞལ་རྟ་
བཞེུད་པའི་ལས་སྟོན་པ་དང་། ཁ་དོན་ལ་དགའ་བ་རྒྱམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་གཅིག་གིས་རྒྱམས་པར་གྲོལ་བའི་ལས་སྟོན་པ་དང་མེས་ས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་ཡང་བདག་དཔག་ཆད་འཕུམ་སྟག་མང་པོར་སྟག་
བས་མཆེ་ཞིང་། དོན་ཆེག་ཡི་གེ་ཐབས་དང་ཚེ་འཕུལ་སྟེ་ཚོགས་དག་གིས་སྟོ་བ་མེད་པར་སྟོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་འདས་ཀྱི་བར་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དྲིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གི་ཆའི་འདུ་བྱེད་རི་ཅམ་པའི་

ལྷ་ཆ་འདྲོར་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོན། དང་པོར་སྤྱ་གདུང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུངས་འབྱུང་ཆོད་ཙམ་དུ་གཅོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེའི་སྤྱད་དུ་བདག་ནི་སྤྱད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 ལྷ་རྩ་ལས་འདྲེ་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལོ་སྤྱོད་དུ་གནས་པ་དང་། ལོ་ལྷ་བརྒྱུར་དམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱ་གདུང་རྩམས་ལ། རིན་
 པོ་ཆེ་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་གཅིག་ཙམ་དང་། ལུག་གཅིག་ཙམ་དང་། བསྐྱོར་བ་གཅིག་ཙམ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་། མེ་ཏྲོག་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྒྱས་མཆོད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སྤྱར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཅིང་། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་ཡོངས་སུ་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པའི་བསྐྱར་བ་ལ། ཐུན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཙམ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་རམ། ཅི་སྤྱད་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས་གནས་སམ། ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་དག །ཀུན་རྒྱལ་པ་དང་གྲོག་པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གང་དག་གིས་
 ཐོས་ནས་སེམས་རབ་དུ་དང་བ་དང་། ཐུན་དམ་ཆོས་སྤྱི་བ་ལ་མེ་ཏྲོག་གཅིག་ཙམ་དང་། ལུག་གཅིག་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་སྤྱར་མི་ལྟོག་པ་དང་།

ཨ། རི་ཅམ་ན་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་གུམ་ས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནི་འབྱེལ་བར་གྱུར་པ་ན། བདག་གི་སྒྱ་གདུང་དེ་དག་གྱང་གསེར་གྱི་ལོ་མོར་ལོ་འུ་མཐར་ཐུག་པའི་དགོས་པ་ལྟག་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ཞིང་འདིར་རིན་པོ་ཆེས་ཐོངས་པའི་ཆོན་། དེ་དག་ནོར་བུ་བུ་རྒྱ་རྟོག་གི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཞེས་བགྱི་བར་གྱུར་ཏེ་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་དེ་ནས་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ། གོང་དུ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་དུ་གནས་ནས། མན་དུ་ར་བ་དང་། མན་དུ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། ས་རི་ཡ་དུ་ག་ལ་སོགས་པ་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་དག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འཕེབ་ཅིང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དེ་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྱ་དང་།
དགོ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྱ་དང་། གྲོག་པ་དང་ནང་དུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྤྱད་པ་དང་། དཔུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཟེལ་གནོན་དང་། ཟད་པར་དང་། ཞི་
ལྟག་དང་། རྒྱལ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྱ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །དེས་གཟུགས་ན་སྒྲོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྒྲོན་གྱི་དགོ་ཅུ་རྗེས་སུ་དུན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དག་དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲོན་པ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ནས། དེ་དག་དེ་ནས་བཟུང་མི་མཛད་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དགོ་བཅུ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ན་སྒྲོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས། ཤིང་པའི་ཀུན་སྒྲོམ་དང་། དག་འ་བ་དེ་

མཛེས་པ་གྲུབ།

ཅེད་མོ་ལ་མཛོན་པར་འདུག་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུན་ཆད་དེ། རྩོན་གྱི་དགོ་ཅུ་དྲན་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་ལས་པཔས་ནས་མི་ཐམས་ཅད་དགོ་བཅུའི་ལམ་འཛོན་དུ་འདུག་པར་གྱུར་ཅིག །མི་ཉོག་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
ལ། དདུལ་དང་འགྲོན་ལུ་དང་། གསེར་དང་། ལུ་ཉོག་དང་། བེལ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་མི་མཛེད་དུ་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་ན་འཐབ་ཚུངས་ལུ་གོ་ནད་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཆོགས་དང་། ཆོག་རྒྱུ་པ་ཅིང་བརྒྱུད་བ་དང་། དུག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །ཞིང་དེ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་འཐབ་ཚུངས་དང་འཆིང་བ་མེད་པ་དང་
ལོ་ལོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མཐོང་རེག་ལོངས་སྒྲོང་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་སྤྱར་མི་ལྡོག་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱུག་དུང་དེ་དག་ཀྱང་གསེར་གྱི་ལྗོངས་ལོའི་ས་གཞིའི་མཐར་ཐུག་
པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་པར་མའི་དུས་གྱི་ཆོན་ལང་སྤྱུག་དུང་དེ་དག་ནོར་ལུ་རིན་ཆེན་ཨམན་ད་རྩི་པ་དག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། རྩེད་དུ་འོག་མེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་ནས་མཆོ་ར་སོགས་
མི་ཉོག་སྣ་ཆོགས་གྱི་ཆར་འབེབ་ཅིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱུ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྱ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱར་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་ལྗོངས་ལོའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ལུ་གོའི་བསྐྱལ་པ་

ཨ

ཡིད་ལྔ་པ་འབྲུག་ཆོས་

༡༡། །བར་མའི་རྒྱལ་དང་ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་བར་མའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡང་སྤྱི་ཡོད་མིན་གྱི་བར་དུ་གནས་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབེབས་པ་སྟགས་གོང་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་གྲུར་ཅིག །སྤྱི་གདུང་དེ་དག་གིས་བསྐྱལ་པ་
བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་གདུལ་བྱ་བཟང་པོ་ལས་འདས་པ་དག་གྲུང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱར་མི་ཕྱོག་པ་ལ་འགོད་པར་གྲུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ལྗེ་རྒྱལ་པ་
རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དག་གྲུང་གི་བར་དུ་ཡང་། བདག་གི་སྤྱི་གདུང་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སྤྱར་མི་ཕྱོག་པ་ལ་འགོད་པར་གྲུར་ཅིག །བདག་གྲུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྲུར་ཅིང་གྲུང་རྒྱལ་
གྱི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་བདག་གིས་དང་པོར་སྤྱི་མེད་གྲུང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་དང་པོར་ཕྱིན་དུག་ལ་འགོད་པ་དེ་དག་སྤྱད་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱལ་པ་གངས་མ་མཆིས་པ་གསུམ་པོར་སྤྱད་སྤྱོད་གི་ཕྱི་མ་རྟེན་འདས་ནས། ཕྱགས་བཅུ་ལྔ་འཛིན་
རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མ་མཆིས་པ་གཞན་དག་དུ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསུག་དུ་འགྱུར་བར་གྲུར་ཅིག །བདག་གྲུང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་སྤྱི་མེད་གྲུང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་དང་། བདག་སྤྱི་རན་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་གདུང་
གི་རྒྱལ་པར་འཕུལ་པས་སྤྱི་མེད་གྲུང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་གྲུང་སེམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ནས་ཞིང་ག་དང་དུ་སངས་རྒྱལ་པར་གྲུར་པ་ན། འདི་སྤྱད་དུ་སྟོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱལ་བ་ཅི་མ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

2000

པའི་པ་མཆོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལྟར་བར་གྱུར་བ་དེས། བདག་ཅག་དང་པོར་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ཅིང་བཙུན་དེ་རབ་དུ་བཀོད་དོ། །བདག་ཅག་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེག་པ། མི་དགོ་བ་དང་འགྲོགས་
པ། མཆོམས་མེད་བྱེད་པ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ན། དེས་བདག་ཅག་པར་ཐྱིན་དུག་ལ་བཀོད་པས་ན། ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་གྱུར་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་ལོ་བསྒྲོར་ལ། འགྲོ་བའི་ལོ་ཐོར་ལོ་བསྒྲོག་ཅིང་
སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་མང་པོ་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དགོད་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གི་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་ཅིང་སྒྲོགས་ལ་དབྱངས་ཀྱང་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྲགས་པ་དེ་ཐོས་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་འདི་སྒྲིད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དོན་གྱི་དབང་ཅི་ཞིག་གཞིགས་ནས་དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་དུས་སྤྱིགས་མ་ལྟ་བུར་བཅ་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་
དུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཁྱ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཀྱི་སྤངས་སྤོམ་དེ་དག་ལ། བདག་གིས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་བ་དང་། ཐོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆུ་ལ་འདི་ཡང་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྤངས་སྤོམ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོ་མཆར་དུ་འཛིན་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་བ་དང་། དེ་

2014年11月

༡༩། །བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཚེད་དུས་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན། མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བས་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་འདེབས་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལུང་བསྟན་པས་ལུང་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་བུ་མོ་དེ་དག་ལ། རྒྱལ་བ་ཉི་མ་མཆོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོ་འབྱུང་དང་རྣམ་འབྱུང་སྐྱ་ཚོགས་པས་བདག་ཅག་སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱུལ་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་པར་སྒྲིན་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱ་གདུང་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། དེ་ལྟར་འདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་བེ་རྒྱ་མཆོའི་རྣལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་རེན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་སྒྲུན་སྤར་སྐྱེད་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལུ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་བཏང་ནས་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅུན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། གལ་ཏེ་བདག་གིས་མ་འོངས་ཚེད་དུས་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བ་ན་འཛིག་རྟེན་ལྔ་ཞིང་འདྲེན་པ་མ་མཆིས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུན་པར་ཆུད་ཅིང་མཆོམས་མེད་སོགས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཕན་པའི་རེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

ལ་གའ་དང་པོ་ནི་དཀོབས་འབྱེལ་གྱི་རྒྱུ

ཨ་ཁུ་དུ་གྲུ་ལྟོ།

པར་འགྲུར་ཞིང་། བདག་གིས་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་རྩོམ་གསུམ་པ་ལྟ་ན། བདག་བུང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་པ་སྒྲུང་པར་མི་བཅི་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཞིང་ག་ཞན་དུ་བསྐྱོ་བར་
མི་བཅི་སྟེ། དེ་ནི་བདག་གི་དེས་པ་ལེགས་སོ། །ཡང་བདག་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་དང་། ལྟ་མིའི་རྒྱལ་ཤིང་དང་དབང་ལྷག་དང་། འདོད་པ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྟ་དང་དྲི་བ་སྟགས་སུ་སྒྲི་བ་མི་འདོད་དེ།
དགོ་རྩ་ཡང་ག་ཞན་དུ་མི་བསྐྱོའོ། །གང་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྒྲིང་དུ། སྒྲིན་པས་ནི་ཡོངས་སྒྲོང་ཆེན་པོར་འགྲུར་རོ། །རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲི། ཐོས་པས་ནི་གེས་རབ་ཆེན་པོར་འགྲུར། སྒྲིམ་པས་ནི་འབྲེལ་
བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འདི་སྒྲིང་དུ། སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དང་ལྟན་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་ནི་རེ་བའི་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་
བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ལས་བུང་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལས་བུང་བའི་བསོད་ནམས་དག་བསྒྲུབ་པས་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་སྒྲིན་ལམ་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགྲུར་བ་
ལྟ་ན། དེའི་སྒྲིང་དུ་བདག་གིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གང་དག་དཔྱལ་བ་མན་ར་མེད་པར་དུག་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་འགྱུའོ། །དགོ་

ཨ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་གནས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་ནས། བདག་གི་སེམས་ཅན་དག་ནི་དམུལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་མ་ཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ལས་བསྐྱེད་
ཏེ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤིང་གིས་བདག་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཕྱར་པ་གྱི་རྒྱལ་
སྦྱོང་དག་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕང་བ་དང་། སྦྱོང་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ། རབ་རྩ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། རུ་འཕོང་ཆེན་པོ་དང་། རུ་འཕོང་དང་། བསྐྱེད་གཞི་
དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སྟོས་གྱི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་བ་ཞིན་སྟོས་ནས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོ་སྦྱོར་ཆོག་པ་དང་། གཤམ་རྩེའི་འཇིག་རྟེན་དང་། གནོད་སྦྱོན་དམུལ་པའི་བར་དང་། ལྷུང་ལུང་ག་ཟ་ལྟ་མེན་ནས་
མ་ལའ་ལྷིང་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཡང་། འོན་པ་དང་ཡོང་བ། ལྟེ་མེད་པ། རྒྱང་ལག་མེད་པ། དུན་པ་ཉམས་པ་དག་རྩ་སྦྱོང་བའོ། །སྦྱོང་བའི་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་གྱུར་
ཏེ། །བདག་གི་དགེ་བས་དེ་དག་སྦྱོང་གནས་དེ་ལས་ཐར་བ་དང་། དེའི་ལས་མ་ཟད་ན་བདག་མནར་མེད་པར་སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་བདག་སྤྱི་མེད་བྱང་རྩུབ་རྩུལ་པའི་བ་དེ་ལྟ་སུ་ཡོངས་སུ་མི་རྟོགས་ན། ལམ་ལ་ལས་བསྐྱེད་

ལྟོན་པ་

ལག་ལུས་རྒྱུ་པ་ལ་ལྷག་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཟབ་མོ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཟབ་མོ་བདུབ་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། ། ལྷག་བསམ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པར་བཀོད་ཅིང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གསུལ་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་། བཟོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་དེས་ན་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་སྒྱུ་བས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པར་གཤམ་སོ། ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བདུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུ་མེད་བྱང་རུབ་རུ་ལུང་བསྐྱར་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ། རྒྱལ་པོ་བདུད་ཅི་དག་པའམ་ཅི་བས་ཀྱི་སྐུ་ཁྱུད་ཉིད་ཀྱང་རུ་ཞིང་བྲམ་ཟེའི་རྒྱུ་པ་ལ་ལྷག་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ། ཨེ་མའོ་མཚོག་རུ་ཟབ་པ་པོ། ཁྱོད་ནི་བདེ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་ལྷན། ཁྱོད་ནི་བདག་གིས་མཚོན་མ་ཡིན། སྒྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་སྒྲུབ་པ། སེམས་ཅན་ཆགས་པ་དག་ལ་ཁྱོད་མ་ཆགས། དབང་པོ་རྟ་བུལ་རྣམས་ལས་དབང་རྟ་བུལ། ། དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལ་ནི་དབང་མཛད་དེ། གཟུངས་དང་ཡེ་གཤམ་གྱི་ནི་མཛོད་དུ་གྱུར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་བྱང་རུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཆོག་སུ་བཅད་པས་བསྐྱགས་སོ། །

[illegible]

འགྲ་དང་པོའི་དགོངས་རྒྱལ་སྐོར

ལ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པོ་དང་ལྟོ་པ་དེས་ནི་ད་གཞོན་སྤྱ་མེད་ཕུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་སྦྱེད་དོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆེར་དགའ་སྦྱུལ་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བ་བཞུགས་
པའི་ཕུང་ནས། ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་དང་། སྒྲ་བའི་རྟོག་ཅེས་ཕུ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་རྟོག་སྒྲ་བ་མདོག་མཛེས་དྲི་མ་མེད་པ་བསྐྱར་རྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བས་ནི་སྦྱོས་ཕུ་
དམ་པ་ཕྱོད་ལ་མེ་རྟོག་འདི་བསྐྱར་ཞིང་ལེགས་སྟོ་ཞེས་ཕུ་བ་ཕྱིན་རྟེ། སྦྱོས་ཕུ་དམ་པ་ཕྱོད་ནི་ཐོག་མར་སེམས་དང་པོ་བསྦྱེད་པ་ནས་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྩོད་པས་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱལ་ཕུ་རབ་
ཀྱི་རྒྱལ་སྦྱིང་རྣམས་སུ་སྒྲས་གང་ཞིང་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟོ་པ་ཞེས་ཕུ་བའི་མིང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོས་ཕུ་དམ་པ་ཕྱོད་ནི་མ་འོངས་པའི་ཕུང་སེམས་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟོ་པ་རྣམས་ལ། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྦྱོན་ལམ་གྱིས་
ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཕུམས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལེགས་པར་འཇུགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མ་འོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པར་ཕྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་གྲགས་པའི་སྒྲས་ཀུན་ཏུ་གང་བར་
འགྱུར་ལ། གང་ཕྱོད་ཀྱིས་ཕུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་ཏུ་བརྟུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་ཕུང་བསྐྱར་པ་ཐོབ་ནས། ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱོད་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བརྩོད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་

ལ

༡༢༩། །ན་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལེགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲོས་ཤིག །ཅེས་གསུང་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཉིས་དང་། གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲུང་ཕྱར་ཕྱག་དགུ་དང་། ཕྱེ་བ་ཕྱག་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཞིང་འདིར་མཆིས་ཏེ། སྒྲེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་དང་ཆུབ་དང་བྱང་དང་འོག་དང་སྒྲེང་གི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་འཁོར་བྱང་སེམས་མང་པོ་དང་། མེ་ཏྲེག་གི་སྒྲེས་དང་ལེགས་སོའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་གོང་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་བྱུང་དོ། །དེའི་ཆེ་ཞིང་དེར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་ཀྱང་དག་གིས་འབྲས་གྱི་ཞིང་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཞིང་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །མེ་ཏྲེག་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པ་དག་ཏུ་ཆར་བཞིན་བབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལམ་ཕྱིན་དང་སྟོངས་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་ཞིང་བཀའ་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་སྒྲོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོངས་གྱིས་ཞིང་འདིར་ལྷགས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་དུལ་གྱིས་མེ་ཏྲེག་ཟླ་བ་མདོག་མཛེས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་

ཡག་པ་དང་པོའི་དཔོངས་འགྲེལ་སྐོར་

སྒྲིང་པོ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་གསོལ་པ། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲོག་གི་སྟོན་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། རི་དང་གིང་དང་རྩ་དང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་ཆེན་སྟེ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་། སེམས་ཅན་
 གང་དག་ཆོས་མཉན་པར་འཁོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་རང་རང་གི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཆོངས་པར། ཁ་ཅིག་གི་ལུས་ནི་སེར་པོ། ཁ་ཅིག་ནི་དཀར་པོ་སོགས་མདོག་སྟེ་ཆོགས་དང་། ཁ་ཅིག་གི་རྩུང་ལྟ་
 ལུ། ཁ་ཅིག་གི་མེ་ལྟ་ལུ། དེ་བཞིན་དུ། ཉམ་མཁའ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། རྩ་དང་། རི་དང་། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། མེ་ཏྲག་དང་། མཁའ་མྱིང་དང་། སེང་གོ་དང་། ཉི་མ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷར་མ་དང་། བུ་མོ་ད་དང་།
 མ་ལྟ་ལུར་ཡང་མཐོང་ལ། རང་རང་གི་ལུས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་གྱིས་ནི་རང་གི་མདུན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་པར་འདབ་མ་སྟོང་དང་
 ལྷན་པའི་ཟེ་བ་ལ་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ་། །ས་དང་ནམ་མཁའ་འདུག་པའམ་འགོང་བའི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བདག་གི་མདུན་ན་བཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱགས་གྱིས་དགོངས་

༡༩༩། ཤིང་བདག་གཅིག་ལུ་ལ་ཆོས་སྟོན་ནི་སྒྲུལ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པ་སེམས་ཅན་བཤུང་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཡན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྒྲུང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བྲམ་ཟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲག་གི་གིང་ལྷན་སྒྲུལ་
ཆོག་ས་པ་ཞིག་ལ་ཁ་དོག་སྒྲུ་ཆོག་ས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་དང་རེག་པ། འདབ་མ་སྒྲོང་བུ་རྩ་བ་སྒྲུན་གྱི་ཡོ་བྱད་གྱི་གནས་སྒྲུ་ཆོག་ས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མེ་ཏྲག་ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་དོག་དང་དྲིས་དཔག་ཚད་བརྒྱར། ཁ་ཅིག་གིས་ཉིས་བརྒྱར།
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུལ་བརྒྱ་སྟགས་ནས་སྒྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་གི་མ་དོག་དང་དྲིས་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷང་དེ་ལྷན་ནེར་བྱེད་ལ། མེ་ཏྲག་གི་དྲི་དེ་མིག་མེད་པས་བསྟོམས་ན་མིག་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། འོན་པས་
བསྟོམས་ན་ནུ་བ་ཐོབ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱི་བར་དག་ཉམས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དྲི་བསྟོམས་པས་ནད་བཞི་བརྒྱ་རུ་བཞི་དག་གིས་གཅོས་པ་དག་ནད་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་བ་
དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རེངས་པ་དང་། སྟོས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དྲན་པ་ཉམས་པ་རྣམས་གྱིས་དྲི་བསྟོམས་པ་ན་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡོད་ལ། མེ་ཏོག་གི་ཤིང་དེའི་ནང་ནས་པར་དཀར་པོ་མ་བྱུང་བ་སྤྱི་བོ་རྩེ་ལས་གྲུབ་པ་འཇམ་པ། ལྷོང་བུ་ནི་བེ་རྩེ་རྩེ། འདབ་མ་ནི་གསེར། ཟེ་འབུ་ནི་རྩེ་རྩེ་ལོ། ཟེ་བ་ནི་མུ་ཏིག་དམར་པོ། འཕང་དུ་དབལ་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་
ལྷོང་། ལྷོང་ནི་དབལ་ཚད་འབུམ་ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱི་བོ་པར་གྲུབ་ལ། པར་དཀར་པོ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དྲིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྤྱོད་དུ་བྱུང་ཅིང་ལྷོང་དེ་ལྷོང་ཏེར་འགྱུར་ལ།
དེས་བྱུང་བའི་ཞིང་རྒྱམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་དག་ལུས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། ནད་ཀྱིས་ཏེན་པ། ཡན་ལག་ཏམས་པ། ལྷོས་པ། བརྒྱལ་བ། གཉིད་ལོག་པ། ལྷོས་པ། དུན་པ་ཏམས་པ་དང་། སེམས་རྒྱམ་པར་གཡེངས་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་པར་དཀར་པོ་དེའི་འོད་མཐོང་ཞིང་གྱི་བསྐྱོམས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་ཞིང་། དུན་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ནས་ཐུན་རིང་པོ་མ་ལོན་ཞིང་ལུས་མ་ཞིག་པ་དེ་དག་
ལ། པར་དཀར་པོ་དེའི་འོད་ཟེར་ཕོག་གམ། དྲིས་རེག་ན་རོ་དེ་དག་གུང་སྤོག་གི་དབང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ལངས་ཏེ་མཛའ་བཤེས་གཏེན་མཚམས་མཐོང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མོས་ཚལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱ་དག་
འཕྱོར་ཞིང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས་པ་དང་། གང་དག་ཡང་དེ་ནས་གི་འཕྲོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གུང་ཚངས་པའི་གནས་དག་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དེར་ཆེ་རབས་དབལ་དུ་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་

ལ

[illegible]

མཁུ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟེམ་བྱ་དམ་པ་ཆེན་པོ་འི་བྱ་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཆོལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་ཅིང་སྟེང་བརྩེ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། ཡེ་སེས་དང་བསམ་པ་ལ་མཁུ་ལྟ་བུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་ན། བདག་གིས་ཉན་རང་དང་ངན་སོང་གསུམ་དང་། དགོ་རྩ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཏམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་དང་། ཆོ་ལུན་རིང་དུ་གནས་སེང་། བསམ་པ་དག་ཅིང་འདུལ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དེས་ན། དེ་དག་ནི་ཡེ་སེས་དང་བསམ་པ་ལ་མཁུ་ལྟ་བུར་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེང་པོ་དེས་བྱུག་བརྒྱུད་སྟེ་སོར་མོ་ལྟ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་འཕུམ་བྱུག་དུ་མ་དང་ལྟན་པ་རབ་དུ་བྱེ་སྟེ། འོད་ཟེར་དེ་དག་ཆད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དོང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐེ་བོང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་མི་རྣམས་ནི་ཆོལ་བརྩུ་བ་མདོག་ངན་པ། མི་སྐྱུག་པ། མི་དགོ་པའི་རྩ་བ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ལུན་ནི་མཐེ་བོང་ཆད་ཅམ་མོ། །དེ་

ཡེ

༡༩༩། ཁ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་ལྟར་ཡང་ཚུངས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་མི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་གང་དང་། མཐེ་བོང་ཙམ་གྱི་མི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་གང་དང་སོར་བརྟན་གྱི་ཚད་ཙམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་ལ་འཁོར་བཞི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གི་ཆོས་རྫོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེས་ཞིང་དེ་དང་མི་དེ་དག་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མཐོང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོས་བཀའ་རྒྱུ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲུབ་མ་ལ་དགའ་བ་དེས་བསྒྲུལ་པ་དཔག་མེད་གངས་མེད་འདས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་མངོན་པར་འཕགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་པོར་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་མང་པོ་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཛིན་པ་ལ་བཀོད་པ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསམ་པ་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ན་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེས་ང་ཡང་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་ཏུ་བཅུག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པར་བུས་ནས། དེར་ངས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྟེགས་མ་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་སོ་བྱིན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གང་གིས་བྱང་

ཀུའ་རྩ་འཇུག་པའི་དག་པའི་བསེས་གཉེན་སྦྱེས་ལུ་དམ་པ་དེས་སྦྱེས་མ་ལུ་གིན་རྩ་བའོ་བ་གིན་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ། མི་དག་པའི་རུ་བ་དང་
 ལྡན་པ། སེམས་གྱི་རྒྱད་ཆོག་པ། འཁོར་བའི་འཕྲོག་དགོན་པ་ཉམ་ང་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་སྦྱོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེའི་ཆོན། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་རྩ་མེད་པ་ན་འཆོ་ཞིང་གཞིས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བྱེད་ཞི་བ་ཞེས་ལུ་བར་མིང་བཏགས་སོ། །དའི་དག་པའི་བསེས་གཉེན་པན་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཀུའ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བྱེད་ཞི་བ་དེ་ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐེ་འོང་ཅན་རྩ་མཐེ་པོའི་ཆོད་ཅམ་གྱི་མི་རྣམས་གྱི་ནང་རྩ་སངས་རྒྱལ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱུག་ཅམ་པོ་དེས་མཐེ་པོའི་ཆོད་གྱི་མི་
 རྣམས་གྱི་བྱུག་སུམ་གྱི་ཆོད་ཅམ་གྱི་སྦྱི་དགུ་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཏེ། དེས་དང་པོར་བྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་འཛིན་རྩ་བཅུག་པའི་སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་
 མཆོད་པའི་བྱིར་པོ་ཉ་གཏོང་ངོ། །དེས་དང་པོར་སྦྱོན་སོགས་པར་བྱིན་འཛིན་རྩ་བཅུག་ཅིང་རབ་རྩ་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱལ་སྦྱོན་གྱི་བྱས་པ་བཙོ་ཞིང་རྩེས་སུ་དགོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་མཆོད་པའི་མི་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་གཏམ་མི་སྟོན་པར་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོ་རིང་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མེ་ཏོག་ལྷ་ལུ་ཞེས་བྱའི། བརྒྱ་དཀར་པོ་ལྷ་ལུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱང་མི་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལོ་ཁོར་འདི་ལས་བྱལ་འཇུག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་པ་ཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་མ་དག་པར་སྟོན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་བསམ་པ་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པར་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་གཏམ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོ་རུའམ་རིང་ཉ་ཅང་མི་བྱང་པར་བར་མར་སྐྱལ་
 པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་དཀར་པོ་རྣམས་ཞེས་སུ་བྱའི། མེ་ཏོག་ལྷ་ལུ་རྣམས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱང་བྱའི། །བྱམ་ཟེ་ཁྱོད་ནི་ད་ལྟར་
 སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟུན་སྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་རྟེ་མེད་པའི་ནང་ནས་དཔེར་ན་སྟོང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལྷ་ལུ་དག་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆོ་ཆོན་
 པོས་མ་དག་པའི་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ། བློགས་བརྩའི་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལུན་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རུལ་སྟེད་དག་གིས་བྱང་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་

རོད་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱལ་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བྱོད་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་
 མཛད་དེ་མ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱ་བྱ་བྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རྟེ། ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱོད་ཡོངས་སུ་ལྷན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལོ་སྟོང་
 ལྷག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྒྱལ་ནས་ལུས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱ་གདུང་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་སྦྱོན་ལམ་རི་ལྟར་བརྟལ་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མང་པོ་མཐའ་དག་བྱེད་པར་འགྱུར་རྟེ་སྟར་རི་སྐད་སྦྱོས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཆེན་གནས་གོང་ཞེས་བྱ་བ་ན་བུམ་ཟེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །སྦྱེས་བུ་དམ་པ་བྱོད་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་དེ་དག་དུ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་བྱོད་པ་ན། བདག་ཀྱང་རྟག་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་། བུམ་ས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་སྦྱོར་བ་དང་གོགས་བྱེད་པས་བྱོད་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུས་ནས་བྱོད་སྟེང་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་བྱོད་ཀྱི་
 བར་གྱུར་ཅིང་། བྱོད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྟེན་བདག་གི་མཆོག་དུ་བདག་འགྱུར་ལ་བྱོད་ཀྱིས་བདག་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་དེ་ན་རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་མོ་གིན་དུ་དུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་གངས་

༡༩། མེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་གོང་བཞིན་ལ་ཁྱོད་མྱོད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བདག་ཁྱོད་མྱོད་པའི་མར་གྱུར་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་སྒྲ་མྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པའི་མ་མར་གྱུར་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟོན་ཐོབ་པ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་སུ་ཁྱོད་ཅན་དང་། བརྒྱ་བྱེན་པ་རོལ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་རབ་དང་ལུན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་བོ། །བརྒྱ་བྱེན་སྒྲ་ཁྱོད་ལྟ་མཛེས་ཆོག་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་མ་པའི་བར་དུ་གྱུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། རི་རྩེའི་རྩ་མོ་དེས་པ་གིང་སུ་ག་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་རབས་དེ་དང་དེ་དག་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བཅུན་མོར་འགྱུར་ཞིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོ་མཛེས་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱོད་བསྐྱལ་པ་དེ་སྟོད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་པ་སྟོད་པ་ན། བདག་སྟོས་སུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་བུམས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་གོག་ས་བྱེད་པའི་བྱན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། མྱོད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ཡོ་བསྟོར་པའི་བྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བདག་གིས་དང་པོར་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱང་འབྲངས་ལ་འཆིབ་མེད་པ་རྟོགས་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་

ཅད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་དང་གྱུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཏུག་གི་ཕྱི་མ་སྟེད་དག་གིས་གྱུར་སྟེད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྟོན་པའི་རྗེ་སྐུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
 ལམ་བཟང་པ་སྟེ་འདུལ་བ་དག་གྱུར་ཏེ་བར་བཀོད་དོ། །དེ་ན་འཆོ་བ་པ་མི་འགྱུར་འཇགས་ཕྱིད་ཅིས་ཕྱི་བཀའ་ཅིག་འདུག་པ་དེས་སྒྲུས་པ། ཀྱི་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་བདག་གྱུར་བྱོད་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་དག་གིས་གྲོགས་ཕྱིད་པར་གྱུར་ཅིག །
 བདག་བསྐྱལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་དག་དུ་བྱོད་འབྲས་ཕྱིད་པ་བཅས་པར་སྟོན་ཅིང་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཉེ་དུར་གྱུར་ཅིག །རྟག་དུ་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱོད་ཀྱི་དུང་དུ་ཉེ་བར་འགོ་ཁེང་མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་གོས་དང་གྲུབ་པོ་ཆེ་
 སྒྲོགས་དང་། གྲོང་དང་བྱིམ་དང་གྲོང་བྱིར་དང་། ལུང་དང་ལུ་མོ་དང་ག་དང་ཐུག་ལ་སྒྲོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་དང་མགོ་དག་སྟོན་པར་བྱིད་ཅིང་། བདག་དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་སྟོན་པའི་བར་སྟོན་གྱི་གྲོགས་སྐྱུར་ཅིག །
 དེ་བཞིན་དུ་བར་སྟོན་ལྟེ་གྲོགས་སྐྱུ་ཡང་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆུབ་སྟོན་པའི་ཆོན་པར་སྟོན་དུག་གི་གྲོགས་སྐྱུ་གྱུར་ཅིང་། ལམ་བྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། བདག་གྱུར་བྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གནས་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་
 ཀྱི་ཕྱིར་པོ་བཟུང་གི་འཇོན་པར་གྱུར་ཅིག །རྗེ་སྐུ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །བྱོད་ཀྱིས་བདག་གྲུ་མེད་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་ཆུབ་དུ་ཕྱིར་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བྱམ་ཟེ་སྟེད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཐོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་

༡༩༩། །པའི་ཞབས་ལ་ཡན་ལག་ལུས་ཕྱག་ཕྱས་ནས། འཕྲོ་བ་པ་མི་འགྱུར་འཛིགས་ཕྱེད་ལ་བོས་ཏེ་སྒྲུས་པ། སྒྲུས་ཕུང་མ་པ་ཁྱོད་ནི་ངའི་བླ་ན་མེད་པ་སྟོན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ལོགས་སོ། །ཁྱོད་ནི་ཆོ་རབས་
 ཀུན་དུ་ང་ལ་དངོས་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ནམ་འོང་བ་དེའི་ཆོ་རབས་ཀྱང་སེམས་རབ་རྟུང་བས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོན་རྒྱུ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཡང་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་བདག་བསྐྱེད་པ་དཔག་རྟུ་མེད་པ་དེ་དག་རྟུ་ཕུང་ཆུབ་ཀྱི་སྟུང་པ་སྟོན་པ་ན། བདག་གི་མདུན་དུ་སྟོན་མོ་བ་དག་མཆིས་ནས་ཟས་སྟོན་པར་
 བཤེད་ཅིང་ཆོག་འཇམ་པོ་འཇམ་ཆུབ་མོ་འཇམ། བརྒྱས་པའི་ཆོག་གམ། ཆོག་གསལ་བས་སྟོན་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་སྟོན་མོ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ཅིག་གཅིག་ཅུ་ཞིག །ཁྱོ་བའམ་མ་དད་པའི་སེམས་བསྟོན་པའམ། སྦྱིན་པའི་
 རྒྱུ་སྦྱིན་འདོད་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན། སྒྲོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་ཕུང་དུ་འཛོམས་ཆུ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་བདག་གིས་སྟོན་མོ་བ་ལ་མ་དད་པས་སྦྱིན་པ་སྟོན་པ་ཏམ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་ལོན་པ་པོ་ལ་མ་དད་པ་སྦྱིན་པས་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་མམ། གལ་ཏེ་ཐ་ན་སྟེའི་ཕེ་མོའི་ཆ་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ཅུ་ཞིག་དག་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་

ལ་པར་ཆད་བྱེད་པར་གྱུར་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚེ་མོའི་ཆ་གསུམ་གྱི་ཆད་ཙམ་ཞིག་ལེན་པ་པོའི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་པར་ཆད་བཟུང་པར་གྱུར་ན་བདག་གྱུང་མཉམ་མེད་པར་
 མཆི་པར་གྱུར་ཅིག །ཟས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་མགོའི་པར་དག་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་གེས་པར་བྱུང་། །སྤྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིམ་ས་ནས་གེས་རབ་གྱི་པར་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་ཡང་
 བཟོད་པར་བཟུང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོས་བསྐྱུགས་ཤིང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཏེ། ལོའོར་རྣམས་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཐལ་མོ་གྱུར་ནས་ལོའོར་དོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལེན་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཛོལ་བ་མི་འགྱུར་འཇིགས་བྱེད་དེའི་སྤྱོན་ལམ་བཞིན་དུ་སྤྲོག་ཀླས་པ་བྱུང་བྱི་བཞི་སྤྱིང་དག་གིས་གྱུང་བའོ་པོ། །དེ་ཐོས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་འདི་སྤྲད་དུ། ལ་ལ་ལ།
 བདག་ཆོས་གྱི་ལུ་གོ་དང་ཟད་པའི་དུས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོས་དཀྱུགས་ཤིང་ཚུད་པའི་དུས་ན་སྤྱིགས་མ་ལུ་དང་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་མེད་པའི་དེད་དཔོན་དང་། སྤྱང་བ་དང་སྤྱོན་མ་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་སྐྱབས་
 མེད་པ་དང་ལྷོད་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་སྤྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བདག་གི་མགོ་ལེན་པ་དང་། མིག་དང་རྒྱ་བ་སོགས་ནས་ཁ་ཟས་གྱི་པར་དག་ལེན་པར་འགྱུར་ཞིང་

ལྷོ་
ལྷོ་
དེ་ལྟར་གཏོགས་ཀྱི་ཆོས་

༡༡། །སྤྱེལ་བྱུང་རྒྱུ་ལྟོད་པའི་ཤྲོགས་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟེན་པ་ནི་ངོ་མཚར་རྟོ། །འཕུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆེ་རབས་བསྐལ་པ་དཔག་རྟེན་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་རྟེན་བྱུང་རྒྱུ་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བདག་གི་རྟུང་རྟེན་མོ་པ་དག་གིས་ལུན་རིང་པོ་དེ་མིན་གི་བར་དུ་བས་སྒྲོམ་བྱུངས་པ་དང་། བདག་གི་ལག་ནས་ཐ་ན་སྒྲུའི་ཕེ་མོའི་ཆ་ཤས་གི་ཆད་ཙམ་གི་སྒྲིན་པ་བྱུངས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདག་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མི་བཞིན་དམ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མི་བཞིན་ན། བདག་གིས་ཤྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ལ། བདག་ཀྱང་སྤྱེལ་བྱུང་རྒྱུ་ལྟོད་པའི་ཤྲོགས་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ལྟོད་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་རྒྱལ་པ། སྒྲེས་བྱུང་མ་པ་ལེགས་སོ། །འི་ལྟར་སྟོན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལུན་པོ་ཕེ་འཛོན་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་འོད་ཟེར་གི་སྒྲིན་སྒར་དང་པོར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཁྱོད་གིས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་བཏབ་སྟེ། དེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྤྱད་ནས། འདི་ནས་ཤར་ཤྲོགས་སུ་སངས་རྒྱས་གི་ཁིང་ཐུག་འབུམ་འདས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་འོད་ཟེར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བུ་བར། སྟེ་དགའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་ནང་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་རྟུལ་ཐུལ་བྱུང་རྒྱུ་དབང་ལྷག་ཡང་དག་མཐོ་ཞེས་

འགྲེལ་སྟོན་
འགྲེལ་སྟོན་
འགྲེལ་སྟོན་

བྱ་བར་སངས་རྒྱལ་གིང་། ལོ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་སྟོང་དང་ཆོས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་ལོ་
 སྟོང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གནས་པ་ན། དགོ་སྟོང་པ་མ་གང་དག་རྩལ་གྱིས་ལས་འཆལ་བ། རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། མི་མཐུན་པར་སྟོང་པ། རོ་ཆ་མེད་པ། ཆོས་གྱི་མཆོད་པ་གཙོད་པ་
 མཆོད་རྟེན་གྱི་ཚེར་དང་། རྟེན་སྐྱོང་པའི་དགོ་འདུན་དང་། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་རྒྱལ་སྐྱོང་གྱི་ཟས་སྟོན་ལོ་བྱད་གཙོད་ཅིང་བདག་གིར་སྟོང་ལ་གྱིས་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དེས་ཐེག་
 པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱལ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རུར་སྟོན་དམར་པོ་བཀོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འཕྲོ་བཞི་པོ་གང་དག་ལུང་བའི་རྩ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་སྟོན་པར་འདུ་
 བེས་པའི་དགོ་རྩ་དེས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རིགས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྩལ་སྟོང་པའི་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་ལེགས་སོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་
 འདས་བདག་གི་སྟོན་ལམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་བདག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་སྟོང་པའི་ཆེ་རབས་རྒྱལ་དང་། བྱང་རྩལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོན་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་བཀོད་པ་

ॐ
अ
ग
म
इ
उ
ए
ओ

[illegible]

ཡག་པོ་དང་པོ་འདི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེ་ཨ་

2000

ལྷ་པ་དང་ཡན་ཚུན་གཡུལ་འབྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཚེས་གོས་རུར་སྒྲིག་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱུར་ན། སྒྲིང་རྗེ་ཞིང་འཇམ་པའི་སེམས་དང་འཕྲོན་མེད་པའི་སེམས་དང་། ལས་སུ་རུང་བའི་སེམས་སུ་གྱུར་ཅིག །
 སེམས་ཅན་གང་དག་གཡུལ་དོའི་འཐབ་ཚུད་འབྱེད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། མཚོད་པ་དང་། ལྷན་པར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་དུ་རུར་སྒྲིག་གི་རུམ་སུ་འཆང་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱང་རྟག་རྟ་རྟུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་འཛོལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །གཡུལ་དུ་འཐབ་ཚུད་དེ་དག་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་བདག་གི་ཚེས་གོས་རུར་སྒྲིག་དམར་པོ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུར་ན།
 བདག་གིས་ཚུགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེད་བ་དང་། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་རྗེས་པར་རྗེ་མི་ཐོགས་པ་དང་། ཚེས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སུ་སྒྲིགས་ཅན་རྣམས་ཆར་གཅོད་པར་རྗེ་
 མི་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་སངས་རྒྱས་ནས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱ་གྱུ་ཕྱད་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་པོ་ཞེས་ཆོག་རུ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཡོངས་སུ་སུ་ངན་ལས་འདའ་བ་བྱ་ན་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་ཕྱག་གཡམས་པའི་ཕྱག་

[illegible]

མགའ་དང་པོའི་དཀོང་མ་ལུས་ལྷོང་

ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་པར་གྱུར་ཏོ། ། རྒྱལ་པོ་བརྟུང་ཕྱི་དག་པ་དེ་འདྲ་བུ་སྟོང་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྟུང་བྱི་དང་། གཞན་སྟོག་ཆགས་ཕྱི་བ་ཕྱག་དགུ་བརྟུ་ཕྱ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ།
 རབ་རྟུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ཐོས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེས་བདག་གི་མདོན་པར་བརྩེན་པར་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས་ཀྱང་། མཐར་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ཐད་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྟུང་བྱི་བཞི་སྟོང་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་དགུ་བྱི་དང་། སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཏམ་ལ་ཡང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའི་གཏམ་འབུམ་ལ་སྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་འབུམ་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་གི་པར་རྟུ་བརྟུང་ཞིང་ལུང་མཛོས་ཏེ་བསྐྱགས་ཤིང་ཀྱན་རྒྱལ་པར་བྱས་སོ། ། རུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་ལུང་པོའི་ལྷག་
 མ་མེད་པའི་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་མེ་ཏྲིག་དང་ཕྱི་མ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་གངས་མེད་པ་ལ་
 སྟོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱས་ནས་སྟོས་རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ། སྤྱི་གཏུང་བཞག་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྒྲ་བརྟུན་ལས་བྱས་པ། འཕང་རྟུང་པག་ཆོད་ལྷ་བརྟུ། རྒྱུར་ནི་དཔག་ཆོད་ཕྱིད་ཡོད་པ་ཡང་བརྩེགས། ཞག་བརྟུན་

2
194
24
25
26
27

༡༡། །པར་དུ་མཆོད་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་དེར་ཡང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྩུག། །ཞག་བདུན་པོ་དེ་འདས་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེག་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་འབར་བར་བྱས། ལོ་བྱིའི་པར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་འཛིན་དུ་བརྩུག་ཅིང་སྐབས་འགོ་དང་། དགོ་
བསྟོན་ལ་སྟོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་། མདོན་གེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སྟོགས་ལ་བཀོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པར་གྱུར་པ་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་གྲང་དགོ་སྟོང་ཆེན་པོ་དེའི་དུས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་། དེ་
ལྟར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དུས་པ་མཆོད་པ་བཞིན་དུ་མཆོད་དོ། །གང་གི་ཉིན་མོ་སྟོང་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྟོང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དེའི་ཉིན་མོ་དེ་བཞིན་གསེག་སྤྱོད་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྲང་རྒྱལ་སྟེ།
ཞིང་དེའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་དུ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ལ། སྟོང་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྟོང་ནི་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་སྟོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཞིང་འདི་ནས་སྟོ་སྟོགས་ལོགས་སུ་ཞིང་བྱི་འདས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་འགྲན་ཞེས་པ་དེར་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་རྩ་བྱལ་ལ། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྷན་པ། གདུམ་པ། ལག་པ། བྲག་གིས་གོས་

सुभाषचन्द्र बोसः एकोनविंशतः

52
म
ग
ग
ग
ग
ग

པ། སྒྲིག་པར་ཞེན་པ། ལ་དང་མར་མི་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་བ་མེད་པར་ཞུགས་པ། འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ལ་མི་འཛིན་ས་པར་ལྟ་བུ་གྲག་གིས་གང་བ་དེར་གཤོལ་བའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་སྒྲིམ་གྱིས་ལུས་སྒྲིམ་རྟེ་རེད་
པ། སྒྲོབས་སུགས་དང་སྒྲིམ་རྟེ་རྟེན་པ། སྒྲིམ་རྟེ་རྟེན་པ་དང་སྒྲོབས་པ་དང་མགྲོགས་པ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ནས། དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སུགས་བརྟན་པས་སེམས་ཅན་དག་བཟུང་སྟེ་སྦྱས་པ། ཀྱེ་སེམས་ཅན་དག་གལ་ཏེ་སྒྲོག་གཅོད་
སྒྲོགས་ལོག་ལྟའི་བར་དུ་སྦྱངས་ན་ངས་བྱེད་ཅག་གི་སྒྲོག་སྦྱིན་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་སྦྱང་ན་ངས་སྒྲོག་དང་ཕྱལ་ཏེ་འགྲོའོ། །དེ་དག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་བདག་ཅག་ཇི་
སྒྲིམ་འཚོའི་བར་དུ་སྒྲོག་གཅོད་པ་སྒྲོགས་མི་དགོ་བརྟེ་སྦྱང་བར་བགྱིད་དོ། །གཤོལ་བ་སྒྲོབས་ཅན་དེ་སྦྱང་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོས་བཀྲ་བས་པ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། ཁོ་བོའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་གོས་དང་མལ་ཆ་
དང་། གསེར་དང་ནོར་བུ་དང་སྤྲིལ་ལ་སྒྲོགས་པ་དགོས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་དག་ཁོ་བོ་ལ་ཕུལ་ཅིག་ཅིས་བྱས་ནས། དེས་ངའི་སྒྲིམ་འཚོ་བའི་བར་དུ་མི་རྣམས་དགོ་བརྟེ་ལ་བཀོད་པས་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་ལྟ་བུ་སྦྱབ་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོའི་དུས་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྦྱོན་པོ་དག་གིས་གཤོལ་བ་སྒྲོབས་ཅན་དེ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་བསྐོད་ནམས་སྒྲོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་རེད་པོར་མ་ལོན་པར་

༡༩། ཡུལ་དེར་རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ཞིང་རྩལ་བས་ཡུལ་གཉིས་པར་ཡང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་འཛམ་གཤིས་ཤིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོབས་ཀྱི་ལོ་ལོ་སྟུར་བའི་རྒྱལ་
པོར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྒྱམས་དག་བརྩལ་བཀོད་ནས། རང་རང་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་ཡང་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་སྦྲེན་པ་བྱེད་པར་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །དེར་འཛམ་གཤིས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
ལྷགས་པ་ལ་སྦྲེན་པ་རྒྱམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་འཚོ་བ་པ་རྩལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། རྩོད་བླ་མེད་བྱང་རུབ་ཀྱི་བྱུར་སྦྲེན་པ་སྦྲེན་ཞིང་བདག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་ན། རྩོད་རྒྱལ་
བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་མར་འགྱུར་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲས་པ། རྩོད་ཅི་ཞིག་འདོད། འཚོ་བ་བས་བདག་ནི་ལྟ་མེན་གྱི་གཡུལ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་འཛམས་པའི་རིག་སྒྲགས་འཆར་ཉིད་འདོད་ན། ཚོག་ཞིབ་མོ་སྒྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་མི་
གསོན་པོའི་པགས་པ་ཡང་འདོད། མིག་གྱང་འདོད་པའི་སྤྱད་དུ་རྩོད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་འདི་སྟུང་ཏེ་བདག་གིས་སྟོབས་ཀྱི་ལོ་ལོ་སྟུར་བ་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་བཀྱང་བ་ལས་འདས་པ་དག་
བརྩའི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་གྱུར། སྦྲེན་པ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བྱིན་ན། ད་ནི་སྦྲིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྦྲིང་པོ་ལེན་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་བདག་གི་དག་པའི་པགས་གཉིན་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་འདི་སྤྱད་

དུ། རས་བྱོད་ལ་ཤའི་མིག་ཐ་མལ་པ་འདི་སྒྱུན་པར་བྱ་ཡི་དགའ་བར་བྱོས་སྟེ། །དེས་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །རས་བྱོད་ལ་རབ་རྩ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་པགས་པ་འདི་ཡང་སྒྱུན་པར་བྱ། །དེས་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ལག་པག་ཡས་པས། །རང་གི་མིག་གཉིས་བྱིན་ཏེ་གདོང་བྲག་གིས་ཡོག་བཞིན་དུ་སྒྲས་པ། །འདི་ན་གང་དག་འདིར་ལྷགས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ས་ལ་གནས་པའི་ལྷ་དང་གཞོན་སྒྱུན་སྟགས་དང་མི་གང་ཡིན་པ་བདག་ལ་ཉོན་ཅིག །བདག་གིས་སྒྱུན་པ་བྱང་ཆུབ་རྩ་བསྟོས་པའི་དགོ་བས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྟོལ་ཞིང་སྒྲ་མེད་ནི་བའི་བྱ་ངན་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་བདག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པ་ལྷ་ན་འཚོ་བ་པ་འདིས་རིག་སྟགས་དེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟོན་དུ་བདག་སྟོག་གི་དབང་པོ་མི་འགག་ལ་དུན་པ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་འགྲོད་པར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་པོའི་པགས་པ་ཡང་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། །འཚོ་བ་པ་རྩལ་དབྱངས་དེས་མཚོན་རྟོན་པོས་ལུས་ལས་པགས་པ་བཤུས་ནས་བྱེད་ཏེ་རིག་སྟགས་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞག་བདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་སྟོག་གི་དབང་པོ་མ་འགགས། །དུན་པ་མ་ཉམས། །སྟག་བསྟེན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་མ་སྟོང་། །སྒྲ་ཅིག་ཅམ་ཡང་འགྲོད་པ་སྒྱེས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །སྟོན་པ་བྱ་གྱའི་རྒྱལ་

༡། །པོས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ར་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་པོའི་ཡབ་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་ཞེས་ཕུ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེར་གྱུར་ཏེ་ངས་སྤྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་དང་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ངས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་བརྟུག་སྟེ་ངས་དཔའ་བའི་དངོས་པོ་དང་དཔའ་བའི་བྱ་བ་དང་པོ་ནི་དེ་ཡིན་
 ནོ། །ང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་དག་འདྲེན་དུ་གཤོལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེན། སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྟོབས་དང་རྩལ་བས་སྟོབས་ཀྱི་ལམ་ལོས་སྦྱར་བ་
 ཉིད་ཐོབ་སྟེ། འཛམ་གཤིས་ཀྱི་དབང་ལས་ཅན་དུ་འབྱུང་ཆུང་གི་རྫོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་གིང་། ཆེ་ཡང་བསྐྱེདས་ཏེ་ངས་དང་པོར་ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དེ་ནི་ངས་དཔའ་བའི་དངོས་པོ་དང་དཔའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངས་མིག་དང་པགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་དེ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ། ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གྱིད་གཉིས་པར་གཤོལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྦྲ་མ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ཞིང་རྩལ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་
 བའི་ལས་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ལམ་ལོས་སྦྱར་བ་ཐོབ་སྟེ། གྱིང་དེ་དག་ཏུ་འབྱུང་ཆུང་ལམ་ལོས་འཕྱོད་རྣམས་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། ཆེ་ཡང་བསྐྱེདས་ནས་དེར་ཡང་རང་གི་ལུས་ལས་སྤྱི་དང་རྩ་བ་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། ཞིང་ཡང་

དག་འགྲན་དེའི་སྟོང་ཆེན་པོའི་གྲིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་སྒྲིམ་སུའི་རུལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་སོ། །པརྟོན་འགྲུལ་བརྟན་ཞིང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞུང་ལྷུང་གི་ཕྱི་མ་སྟེང་དག་ཏུ་
 ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་པ་ལ་སྒྱུར་དེ་ཐེག་གསུམ་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་དང་། འཐབ་ཚུང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་སུའི་རུལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དག་གི་ཞིང་དག་པ་ནི་རྒྱ་
 འདིས་བསྒྲུབས་དེ། དེ་དག་ལྷུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་སྟོན་པ་ན་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་གྲོང་བར་མི་ཕྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་འཛིགས་པར་སྟོན་པར་མི་ཕྱེད་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འཛིན་དུ་མ་བརྟུག་
 པས། དེ་དག་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ན་ལྷུང་པའི་མིང་ཡང་མེད་ལ། བསྒྲུབ་པ་བཟུང་བ་མེད། ཆོག་རྒྱལ་པོ་ཡང་མེད། མི་དགོ་པའི་སྒྲུ་ཡང་མི་གྲགས་དེ་ཡོངས་སུ་དག་ལ། གཞན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་།
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མེད་པའི་སྒྲུས་ཁུལ་པོ། །དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྟོ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་ན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་པར་གདགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ངས་ནི་གང་གི་ཆེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་ལྷུང་གི་
 ཕྱི་མ་སྟེང་དུ་སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས་སྟོང་པ། གཞུང་ལྷུང་གི་ཕྱི་མ་སྟེང་དུ་ཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་འཛིགས་སུ་རུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་སྟགས་དགོ་པ་བརྟུ་

༡༡། །དང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་གྲང་འཛིན་དུ་བརྟུག་སྟེ། རལ་རྩ་བཀོད་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་འཕྲོས། ད་ལྟར་ང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་མི་དགོ་བའི་སྐྱེས་ཀྱན་རྩ་བུ་ལ། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་དེ། ང་ཉི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རི་ལྟ་བུ་དག་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལམ་བཟང་ཅིང་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་འབད་
 པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱང་པ་སྦྱོང་པས། ས་པོན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐོབ་པོ། །རི་ལྟར་ངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་པ་སྦྱོང་པ་ན་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཆད་བྱང་བ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་བར་མ་བྱས་མི་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་བརྒྱད་ནི་མ་གཏོགས་དེ། གང་ཞེན། སྐྱེས་སུ་དམ་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དཔུངས་ཞེས་
 བར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདྲེས་སྦྱོང་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཞག་བདུན་ན་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་སྐྱུལ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གར་བྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཕམ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་སྦྱོ་དག་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་པ་གདུག་གི་བྱེ་མ་སྦྱོང་ལས་ལྟག་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་ཡོངས་

2000

ལུ་ལུ་རྩ་ལས་འདས་སོ། །ད་དུང་དུ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་སྤྱུ་གཏུང་རྣམས་སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁིང་སྟོང་པ་དག་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛོད་པ་མཛོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྟེང་པོ་མེ་ཉོག་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཡི་དམ་བརྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྟོབས་ཀྱི་སྤྱུ་གཏུང་ཐུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོད་དེ། དེ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་གི་གྲུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་པའི་
འོག་དུ་འདི་ནས་བྱང་ཐུགས་སུ་སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁིང་རྒྱར་བཅས་ཡང་དག་འདྲེན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱར་བཅས་ནག་པོ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བར་འཛོད་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གེས་རབ་འོད་ཟེར་ཀུན་ནས་འབྱུགས་འཛོན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་འདས་ནས་རྒྱབ་ཐུགས་སུ་སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འཛིགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། སྟེང་གུའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ནང་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉི་མའི་སྟེང་པོའི་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོད་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇགས་དགའ་འདི་
ཡང་བསྐྱལ་པ་བསྐྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེང་ཐོགས་པའི་འོག་དུ། སྟེང་གི་ལོགས་སུ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་སྟོད་རྟོགས་མི་བཟང་ཡང་དག་འབྱུག་ཅིས་བྱ་བ་ལ། སྤྲིགས་མ་ལུ་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུར་

2
4
5
6
7
8

༡༡། །ཕྱེད་མི་གཅིང་བསགས་ཞེས་བྱ་བར། སྒྱེད་གྲུ་ཆེ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསམ་ཡས་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཅེས་བྱ་བར་འཆང་བྱ་སྟེ། དེ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལོ་
བརྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་མཛད་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཞིང་། དེ་ནི་དེ་གྱི་ནི་མོ་སངས་རྒྱས་དེའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་འགྱུར་ཞིང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་སྒྲོང་པར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་འོག་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རབ་དུ་ལག་བརྒྱངས་འདི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཞིང་དེར་སྒྱེད་གྲུ་ཆེ་ལོ་སུམ་ཅུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཅེས་བྱ་བར་འཆང་བྱ་སྟེ། ལོ་
བརྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་མཛད་དེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་ཞིང་ལོ་བདུན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་དེ། མཆོག་དུ་དགའ་བས་སྒྲིང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་དུ་ལ་བདུན་གྱི་དུ་ཅམ་དུ་འཕགས་དེ། ཆོག་སུ་བཙུང་དེ་གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་ནི་མ་བཞིན་དུ་ལྷང་ངེ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མཛོན་འཕགས་ལྷན་པོ་འདྲ། རྣམ་འདྲན་
དུ་ལ་བྲལ་རྣམ་དག་སྒྲུན་མངའ་བ། སྒྲུང་འགྱུར་བདེ་གསེགས་ཕྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་སུ་བཙུང་བས་བསྒྲོད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བདུབ་པོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ། སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ལེགས་དགའ་

वर्गः दृष्टः यैः दृष्टो दृष्टः दृष्टो दृष्टः

མཛེས་པ་གྲུ་

དང་། རབ་རྩ་ལག་བརྒྱུད་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་དང་། མམ་བྱེན་དང་། བཙུན་འགྲུལ་ཡང་དག་སྐྱལ་དང་། སྒྲིང་པོ་མེ་རྟོག་རྒྱལ་དང་། ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱུན་ནས་འབྲུག་ས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། སྒྲིམ་བྱ་དམ་བ་རྒྱལ་
པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས། རས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་རྩ་བ་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཅིག །རིག་ས་ཀྱི་བུ་སྒྲོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་རྩ་མ་ན་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དཔག་རྩ་མེད་པ་འདས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཚེ་
དེའི་རྩ་མ་ན། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་འདི་རྩ་མེད་ལྟར་པོ་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། སྒྲིང་གྲུ་ས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་བྱལ་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲོན་གྱི་པདྨའི་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རྩ་གྱུར་
པ། དེའི་ཚེ་ན་ང་འཇམ་བུའི་གྲིང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཞོར་ངན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིང་བྱ་ཡང་སྒྲོང་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་ངས་དེ་དག་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཛིན་རྩ་བ་རྒྱལ་སྟེ། རྩ་གཞན་ན་རབ་རྩ་
བྱང་ནས་མངས་རྒྱལ་སྒྲོན་གྱི་པདྨའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབར་བར་བྱས་སོ། །གང་དག་རབ་རྩ་མ་བྱུང་ཁིང་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་པ་བྱ་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་ལ། རས་བྱོད་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རྩ་མི་བྱུང་། དེ་དག་གིས་སྐྱལ་
པ། གང་ཟད་པའི་རྩ་དམ་པའི་ཆོས་གཟུགས་བརྙན་རྩ་གྱུར་པ་ན། རབ་རྩ་བྱུང་བ་དེས་ནི་རྩ་མེད་ཀྱིས་ཁིང་འདོར་བའི་འདམ་རྩ་བྱིང་ནས། སྐྱར་

ཉི
ལྷན་
དཀོན་ལྷན་
ཆོས་

༡༡། །རེས་འགའ་ཙམ་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་ཐོབ་པར་ཟད་ཀྱི། རྟག་རྒྱ་ནི་རན་སོང་དག་རྒྱ་ལུམ་ས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེའི་སྤྱད་རྒྱ་བདག་ཅག་རབ་
རྒྱ་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ངས་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟེན་པ་ཁྱེད་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱ་བརྒྱ་སྟེ་སེམས་སྟེད་པར་མི་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྐྱུས་པ། གལ་རྟེ་བདག་ཅག་ལ་འཇམ་སུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་པམ། བདག་ཅག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་
བྱུང་རྒྱ་སེམས་བསྟེད་རྟེ། དེ་སྐྱ་སྐྱ་ཐོས་ནས་ང་མཆོག་རྒྱ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་སྐྱུ་མ་རྒྱ། ངས་འཇམ་སྐྱིང་གི་མི་རྣམས་སྐྱབས་འགོ་དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་ཐེག་པ་གསུམ་འཛིན་རྒྱ་བརྒྱ་གཅིན་གྱིས། གང་འཇམ་སུའི་གླིང་འདི་ཆ་
རྒྱ་བརྒྱ་བཀོས་རྟེ། བུ་རྒྱ་ལ་ཕྱིན་ནས་བླ་མེད་བྱུང་རྒྱ་བརྒྱ་སྟེ་རྒྱ་ལྷག་ཅིང་། བདག་གྱུང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བར་གོར་མ་ཆག་སྐྱུ་མ་རྒྱ་བསམས་ནས། འཇམ་སུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ཆ་རྒྱ་བརྒྱ་བཀོས་རྟེ། བུ་རྒྱ་པོ་ལ་ཕྱིན་ནས་
བདག་ཉིད་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་སྐྱིང་གི་རྒྱ་ལ་པོ་དེ་དག་ཐན་རྒྱ་མི་མཐུན་པར་འཐབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་དང་། འགྱེད་ཅིང་ལྷགས་པ་དག་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྒྱ་གྱིས་འཇམ་སུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལྷག་བྱུང་སྟེ། ཆར་མི་
འབབ། ལོ་རྟག་དང་རྒྱ་གིང་མི་འབྱས་མི་སྟོན་པས་བྱ་རྣམས་གྱུང་བཀོས་པ་དང་བསྐྱོམ་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་རྟེ། །དེའི་ཆོ་ན་ང་འདི་སྐྱུ་མ་རྒྱ་སེམས་རྟེ། ངས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། རང་གི་ག་དང་ཐག་གིས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར

སེམས་ཅན་དག་ཆོས་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ། གནས་སྤངས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དཔུས་སུ་སོང་ནས་རི་ཆུ་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཛེགས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པ། འདི་ལྟར་རང་གི་ལུས་སྟོག་གཏོང་བ་ནི། །སྒྲིང་ཐེའི་ཕྱིར་ཏེ་མཐོ་རིས་ཕྱིར་མ་ཡིན། །
 རི་འདིའི་འཕང་ཅམ་དག་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །ལྟར་བཅས་འཛེག་རྟེན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་སོག། འདི་ལྟར་གཟུགས་མཛེས་སུན་སུམ་གཏོང་བ་ནི། །བདུད་ཕྱིར་མ་ཡིན་བརྒྱ་ཕྱིན་ཆངས་ཕྱིར་མིན། །བདག་གི་གཤམ་མང་པོར་གྱུར་
 བས་ནི། །ལྟར་བཅས་འཛེག་རྟེན་དོན་ནི་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །གང་དག་རི་དང་བྲག་ལ་གནས་པ་ཡི། །ལྟ་གྱུ་གནོད་སྒྲིན་ལྟ་མིན་མི་རྒྱམས་ཉོན། །སེམས་ཅན་ཕྱིར་ནི་བདག་གིས་བརྟེ་བསྐྱེད་དེ། །རང་གི་གཤམ་དག་གིས་ཆོས་པར་
 བྱ། །གང་གི་ཆེ་ངའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟ་གྱུར་བཟང་པ་ན་འཛེག་རྟེན་གསུམ་འཕུགས་སེང་ས་ཡང་གཡོས། །ལྟན་པོ་ཡང་འགྲུལ། །ལྟའི་ཆོགས་ཀྱང་དུའོ། །དེ་ནས་ངས་རང་གི་ལུས་རི་ཆུ་སྒྲོང་གི་ཁ་ནས་པོར་བ་དང་། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 དཔང་གིས་ལུས་རི་ཡི་ཆང་ཅམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། །མགོ་འཕུམ་ཤྲག་དུ་མ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། །ཕྱོན་དུ་ནི་དཔག་ཆང་བརྒྱ། །འཕང་དུ་ཡང་དཔག་ཆང་བརྒྱར་གྱུར་ནས་མི་དང་རི་དཔག་ས་དང་བྱའི་བར་དག་གིས་ག་དང་ཤྲག་བཟའ་བར་
 བརྒྱམས་སོ། །དའི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཐོས་ན་ཉོན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཕྱིར་སྒྲི་བེད་ཕྱོན་དུ་དཔག་ཆང་འཕུམ། །འཕང་དུ་ཡང་འཕུམ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། །ཐམས་ཅད་ནས་མིའི་མགོ་པོ་སྒྲ་དང་མིག་སོགས་ཆང་བར་གྱུར་

2002

ལུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལོ་ཁྱིའི་བར་དུ་ཕྱོག་གཅིག་གི་རང་གི་ལུས་ཡོངས་ལུ་བཏང་བ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡོངས་ལུ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་ཆོམ་པར་བུས་ཀྱང་། དའི་སེམས་
སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་ཡང་འགྲོད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། དེར་ངས་སྒྲིབ་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་བཏང་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་རྒྱ་ཚད་རྒྱ་ན་བདག་གི་བསམ་པ་འདི་ཡང་ཡོངས་ལུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བདག་སྤྱི་
གཅིག་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆོམ་པར་བུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱལ་མེད་ལྷན་པོའི་སྒྲིབ་འདིའི་གྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལོ་སྟོང་ཐལ་གཏུ་ལི་གྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་འབྱུང་པར་གྱུར་ཏེ། རང་
གི་ག་དང་ཐལ་ལ་སྟགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བུས་ཏེ། ཐལ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་རྒྱུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །མི་དང་གཞོན་སྟོན་དང་ཁྱི་པོ་དང་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་གང་གིས་ག་ཅ་ཞིང་ཐལ་འབྱུང་
བ་དེ་དག་ཆོམ་པར་འབྱུར་ཞིང་། ཐུན་གསེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཅིག་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་གུན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཏུ་ལི་གྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཐོབ་ནས་ལུས་དང་ཕྱོག་གིས་སེམས་ཅན་

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་

༡༩། །རྣམས་ཚེས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། བདག་རེ་ཞིང་སེམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ན། བདག་གིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་དང་ག་ཞན་ན་འཛོལ་ཞིང་ག་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་དེ་དག་བསྐྱས་པར་གྱུར་ཅིང་། བདག་ཀྱང་སྤྱི་མེད་རྫོགས་བྱུང་མི་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚོ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དང་། བར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་མི་ཐོས་པར། ཏྲག་རྩ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བཏང་ལ། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་གྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་བཏང་བ་དེ་བཞིན། ཕྱོགས་བརྒྱ་ག་ཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་རྒྱའི་གྲང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་བཏང་སྟེ། རང་གི་གདང་ཁྱག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེས་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་ངས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མིག་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལུང་པོ་ཡང་འཛམ་བུའི་གྲིང་འདྲ་ན་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་ཅམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྟོས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེའི་འོག་རྩ་བསྐྱལ་བ་ཆད་མེད་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འདྲེལ་སྒྲོམ་

ཞེས་ཕུ་བར་ཕུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིགས་མ་ལུ་དང་ལྷན་པར་ཕུར་ཏེ། །ང་ཡང་འཛམ་སུའི་གླིང་དེར་སྒྲོབས་ཀྱི་ལོ་ཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཕུ་བར་ཕུར་ནས། རི་སྐད་སྒྲུར་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ་འཛམ་སུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ལ་ངེས་པར་ཕུར་རོ། །ཁྱིམ་རང་གི་སྒྲིང་མོས་ཚལ་དུ་ས་རྒྱམས་ལུ་བའི་ཁྱིར་ཕུར་བ་དང་། དེར་འཛིང་བ་དམ་པོས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་དུ་བཅིངས་པའི་མི་ཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་ལ་ངེས་པ་དང་། ལུ་ལགས་མི་
 འདི་མི་ལོ་གཅིག་དུ་མི་རྒྱམས་ཀྱི་འཕྱ་དང་ལོ་ཏྲོག་ཅི་འཕྱངས་པའི་དུག་ཆ་ལུ་ལ་འཕུལ་བ་ལགས་ན། ལུའི་འབངས་ལས་ཀྱི་མཐས་འཚོ་བའི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་འདུ་བའི་སྒྲོ་འཕུལ་བར་བཞིན་པ་དེ་ལུར་མི་འདིས་མི་བཞིན་པ་ལགས་
 མོ། །ངས་སྒྲུས་པ། མི་འདི་ཐོང་ལ་སྒྲུ་ལ་ཡང་མ་ཐུས་ནོར་དང་འཕྱ་དག་མ་སྒྲུད་ཅིག །དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ལུ་འགའ་ཡང་སེམས་གིན་དུ་དང་པས་འཕུལ་བར་མི་བཞིན་དོ། །གཏུགས་གཅིག་བཞིན་དུ་ལུའི་ཞལ་ཐས་སྒྲེམས་
 མོགས་དང་། བཙུན་མོའི་ལོ་ཁོར་དང་། ཐུས་དང་ཐུས་མོ་རྒྱམས་ཀྱི་ལོངས་སྒྲོད་པ་གང་ལགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དག་ལས་འདུ་བ་ལགས་ན། ཅི་ལུར་བཞི། དེ་ནས་ར་གིན་དུ་ཡིད་མ་བའི་སྒྲོ་བསམས་པ། ངས་འཛམ་སུའི་གླིང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་ལྷག་འདི་ཕུ་ལ་སྒྲིན་པར་ཕུ་སྒྲུམ་དུ། ང་ལ་ཕུ་ལུ་བཙུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཙུག་ཅིང་། འཛམ་སུའི་གླིང་འདི་ཆ་ལུ་བཙུར་བཀོས་ཏེ་ཕུ་རྒྱམས་ལ་བྱིན་ནས། ང་

རྣམས་ཀྱི་པར་དུ་དུ་ཞིང་འཕོད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཐོས་ནས། ང་ལམ་ཐེ་མྱེད་པ་དེར་སོང་སྟེ། ཚོང་པ་དག་ལ་མ་འཛིག་ས་ཤིག་། ངས་བྱེད་ཅག་ལ་ལམ་བཟུང་པར་བྱ་ཞིང་འཛམ་གུ་འཕྱིར་དུ་བདེ་ཞིང་བཟུ་ཤིས་པར་བྱེན་པར་བྱའོ་ཞེས་དཔུགས་ལུང་ནས། ངས་དེའི་ཚེ་རས་ཏིལ་མར་གྱིས་བཟུས་ཏེ། རང་གི་ལག་པ་དགྱིས་ནས་མེ་ལྷུང་ཏེ་བདེན་པའི་ཚེག་བཟོད་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ལན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ནི་ལུ་ཅུ་དུག་དུ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ནགས་བྱོད་དུ་གནས་པས། བྱས་ཀྱི་ཅུ་བ་དང་འབྲས་ལུ་བཟུ་ཞིང་། ལུ་དང་གཞོན་སྒྲིན་བཟུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་སེམས་ཀྱི་ཟུད་སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་མེད་རྫོགས་ལུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལ་བཀོད་པ་ལྟ་ན། བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚེག་དེ་དང་། དག་པའི་ཅུ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དེས། བདག་གི་ལག་པ་འབར་བར་འཁྱུར་ཞིང་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་འཛམ་གུ་འཕྱིར་དུ་བདེ་ཞིང་བཟུ་ཤིས་པར་བྱེན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པས། ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་པར་དུ་དེའི་ལག་པ་དེ་འབར་བར་གྱུར་ནས་ཚོང་པ་དེ་དག་འཛམ་གུ་འཕྱིར་དུ་བཀོད་དོ། །དེར་ངས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་པ། གང་གི་ཚེ་འཛམ་གུ་འཕྱིར་ན་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བདག་ལྷ་མེད་རྫོགས་ལུང་དུ་འཚང་རྒྱ་པར་འཁྱུར་པ་ལྟ་ན། བདག་གི་བསམ་པ་འདི་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག་། བདག་འཛམ་གུ་འཕྱིར་དུ་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་ལ། ལན་བདུན་གྱི་པར་དུ་ཡིད་བཞིན་

སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡ་མོ་ལ་གཞོན་པའི་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུང་པོ་དག་ལྟ་བུ་དང་། སྒྱེ་མཆེད་གྲོང་སྒྲོང་པ་ལྟ་བུར་བརྟག་པ་དང་། རྒྱེ་ལྱེ་རྗེས་འབྲེལ་བ། སྒྱེ་འཛིག་དང་བཅས་པ་དང་། དཔུགས་སྒྱེ་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྗེས་
 ལུང་ན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་བསྟོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ནས། ང་ཉིད་ཀྱང་མངོན་གཤམ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཏེ། ངས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་གངས་མེད་
 ལ་གདམས་གིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་མངོན་གཤམ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་གྱུར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་གངས་མེད་དག་ཀྱང་འཐབ་རྩྱེད་དང་འཁོན་འཛིན་སྤངས་ཏེ། འགས་ཁྱོད་ན་རྩ་བ་དང་འབྲས་ལུ་བ་ལ། བསམ་གཏན་
 སྒྲུལ་ཁིང་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་གིས་ཉིན་མཆོན་འདྲའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བསྐྱེལ་པ་དེ་ཟད་དུ་ཉི་མ་ན་སྒྱེན་གནས་དེ་དག་གིས་འཛམ་གཤིས་མཐའ་དག་བྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། འཐབ་རྩྱེད་འབྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཞི། དུས་
 མེན་གྱི་ཆར་དང་རྒྱུང་དག་ཀྱང་ཞི། ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལོ་ཐོག་རྒྱམས་སྒྲིན་ཁིང་མདངས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཉིན་པས་ནད་སྒྲུ་རྫོགས་ཀྱིས་ཉིན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་ན། ངས་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 འདི་དག་གི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་མ་རུས་སོ་སྒྲུལ་དུ། བརྒྱ་བྱེན་དང་ཆངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་པ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་བསགས་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་དག་བསྟན་པར་

ཉི་ཤེས་ཀྱི་འཕྲིན་ཆོས་

༡༣༥། །ཕྱོད་སྒྲུལ་ནས་ང་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་སོང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ནས་མིའི་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་ལ་བསྟོས་ནས་རི་ལན་ཚུའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཚུ་སྟོང་པའི་ཆེ་མོར་ངེས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་དེར་
བསྟུས་ནས། འབྲུང་པོ་རྒྱལ་ལ་བསྟོས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲུངས་ལ། རྒྱང་མཁྱིས་བད་ཀན་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱས་ནས་རབ་རྒྱ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་ནད་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བར་བྱས་
སོ། །དེར་ངས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ངས་མེད་དཔག་མེད་དག་ནད་སྒྲ་ཚོགས་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སེས་རབ་སྒྱུར་བར་བྱས་ཤིང་། ཐོག་པ་གསུམ་པོ་ལ་སྒྱུར་ནས་ངན་སོང་གི་ལམ་བཅུད་ཅིང་མཐོ་རིས་
ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད། ཡེ་སེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱིན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་ཆུ་སྟོན་པ་དེས་ངའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་གྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྟེས་བུའི་ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་
དང་། ཞིང་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཚུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྟེགས་མ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་གསུའི་གྲིང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་རྒྱ་ཡང་སྟེས་བུའི་ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བྱས་ཏེ། རིག་པའི་གནས་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་བཤད་དོ། །འི་ལྟར་ཞིང་
འདིར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་གསུའི་བྱེ་སྟེད་དུ་ཡང་ངས་རི་ལྟར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་སན་གདགས་པའི་སྟེས་བུའི་ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྱུར་པ་སྟོང་པའི་སེས་རབ་ཀྱི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེང་

མཛེས་པ་གསུང་།

ཁུད་པར་དང་། ལེགས་སྤྱད་གསུམ་གྱི་དགོ་བའི་ས་པོན་བཞག་པ་དེ་ལ་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ལས་གིན་དུ་སྟག་པ་སྟེད་འདས་པ་ན། དུས་ངན་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བ་ན།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱད་བྱངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དེ་སྟོགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པར་གྱུར་ནས། གར་ཕྱོགས་ལེགས་སྤྱད་བཞི་བ་ལུ་བཅུ་འདས་པ་ན། འཛམ་གུང་གི་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དུང་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སྟུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོས་ནས། གྱིང་བཞིའི་དབང་ལྷག་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། །དེར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་བཅུ་དང་ཐེག་གསུམ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོན་ཞིང་ཀུན་
པ་སྟོན་པར་གྱུར་དོ། །དེར་ངའི་གན་དུ་སྟོང་མོ་བ་དག་འོངས་ནས་གསེར་དང་ཨརྒྱ་རྟེན་དང་མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་སྟགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟུ་ཆོགས་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་དེ་སྟེད་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཆེ་ངས་སྟོན་པོ་
རྣམས་ལ་དྲིས་པ། རིན་པོ་ཆེ་འདི་དག་གང་ལས་ལྷུང་། དེ་དག་གིས་སྤྱུས་པ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཏེར་དག་བསྟན་དོ། འཛིག་རྟེན་དུ་གཏེར་ལྷུང་བས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལྷུང་བར་གྱུར་དོ། ལྷའི་ཞལ་སྟུན་སྟོང་བ་རི་ཙམ་
མཆིས་པ་དེ་ཙམ་ཉི་ཆེ་ལས་མ་བསྟན་དོ། །དེའི་ཆེ་ངས་སྟོན་ལམ་བཟང་པ། གལ་ཏེ་བདག་སྟོགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་ཞིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལུ་ན། བདག་གི་རེ་བ་འདི་ཡོངས་སྟུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་

༡༡། །འདིར་གྱིང་རེ་རེར་ཡང་གཏེར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གྱུ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོར་ཡང་སྟེ་པ་ལན་བདུན་བདུན་ལེན་པར་གྱུར་ལ། སྟེ་པ་རེ་རེར་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་གཏེར་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་ཕྲག་འབུམ་
དག་སྟོན་ཅིང་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག །གསེར་དང་ཨུ་རྟེ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འདྲེ་གི་བར་དག་གི་གཏེར་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཡོད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་མང་པོས་གང་བ་དག་གྱུར་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིང་གཏོང་
བར་གྱུར་ཅིག །རི་ལྷུང་ཞིང་འདིར་རི་ལྷུང་པ་བཞིན་དུ་སྟོགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་གྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེ་དུ་གྱིང་ཐམས་ཅད་གྱི་རེ་རེར་ཡང་དེ་ལྷུང་སྟེ་པ་བདུན་རེ་འཛིན་ཞིང་གཏེར་སྟོན་པར་
སྟོན་ལམ་བཟང་པས་ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲག་གིས་ཆར་པ་བ་ཅིང་ང་ལ་ལོགས་སོ་ཞེས་བྱིན་ཏེ་བྱོད་གྱི་སྟོན་ལམ་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ནས། རྒྱལ་
པོ་ནམ་མཁའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཟགས་པ་སྟེ་པོ་པ་ལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་དེ་ལ་གང་ཡོངས་སུ་བཟང་དགའ་བའི་སྟོན་པ་དག་བསྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་
བཟང་ན་འདིའི་མིང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་གཏོང་ན་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བཅུན་མོ་དང་། ལུ་དང་ལུ་མོ་དག་ཀྱང་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་རབ་དུ་དང་བས་བྱིན་ནོ། །བུམ་ཟེ་སྒྲུབ་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་

མཛེས་པ་གྲུ་

བས་རྒྱལ་མིང་བསྐྱེད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱེད་ཏེ། འཛམ་གླུ་མིང་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པུ་མེད་ཕྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་ཅིང་བདག་གིས་ད་ལྟ་རྒྱལ་པོར་བཅུག་པ་འདི་ཡང་འཛམ་གླུ་མིང་ཐམས་ཅད་
ཏུ་ཆོག་གིས་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་ཆོ་རིང་བ་དང་། ལོ་པོར་ལོས་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མིང་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པ་དང་། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཆོང་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་ནས་རྫོགས་པའི་ཕྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལྷུང་སྤྱོད་པར་ལྷུང་ཅིག་ཅེས་སྤྱོད་
ལམ་བཏབ་པོ། །བྱམ་ཟེ་འདོད་པ་ཞེས་ཕྱ་བས་རྒྱང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ། རང་གིས་མཆོན་རྩོན་པོས་བཅད་དེ་སེམས་དང་བས་ཕྱིན་ནོ། །བྱམ་ཟེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཞེས་ཕྱ་བས་མིག་གཉིས་དང་། བྱམ་ཟེ་སྐྱ་བཟང་ཞེས་ཕྱ་བས་རྩ་བ་
གཉིས་དང་། འཆོ་བ་པ་ཡང་དག་འཆོ་ཞེས་ཕྱ་བས་པོ་མཆོན་དང་། གཞན་དག་གིས་ག་དང་བྱག་བསྐྱེད་པ་དག་ལ། རང་གིས་བཅད་ནས་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལོ་མ་འཛུགས་ཅེས་ཕྱ་བས་ལག་
པ་གཉིས་བསྐྱེད་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་པ་གཡས་པས་གཡོན་པ་བཅད་ནས། གཡས་པ་ཡང་གཅོད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དད་པའི་ལྷག་སྤྱོད་མེད་པ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པོ། །དེའི་ཆོ་ལུས་ལྷག་གིས་གཡོག་བཞིན་ཏུ།
གཏོང་བ་འདིས་བདག་སྤྱོད་མེད་འཕོབ་པ་ལྟ་ན། བདག་གི་ལུས་འདི་ལོན་པ་ཞིག་ཀྱང་གཏོན་མི་ཟ་པར་རྟེན་པར་ལྷུང་ཅིག་ ཅེས་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པོ། །དེ་ན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པ་ལྱས་

༡༩༩། །པ་མི་གཞོ་བ་སྒོ་འཆལ་ཞིང་གེས་རབ་རྒྱུང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཏུགས་གིང་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ལྷན་ལས་ཉམས་པས་ན། ད་ག་སྒྲུག་དགུ་འདིས་ཅི་ཕྱ་ཐེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་དེ་ཕྱིར་ཏེ་གོང་ཕྱིར་
ཕྱི་ཕྱི་རོལ་རྒྱུར་ཕྱོད་ཀྱི་སར་ཕོར་ཏེ་བཏང་ངོ། །དེར་ག་སྒྲུང་དང་སྒྲུང་སྒྲུལ་རྒྱུ་རིང་དག་གིས་ཐུག་འདིབ་པར་བྱེད། ཕྱི་དང་མ་དང་། ཕྱ་ཚོད་དག་ཀྱང་ལྷན་ས་ནས་ག་འཕྲིག་པར་བྱེད་ངོ། །དེར་ངས་སེམས་རབ་རྒྱུ་དང་བས་སྒྲོན་
ལམ་བཏབ་པ། གང་གི་ཆོ་བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ལྷན་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ན་སྒྲུང་ཅིག་ཀྱང་འགྲོད་པ་མ་སྟེས་པ་ལྟ་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་རེ་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །
བདག་གི་ལུས་འདི་གཤི་རིར་ཀུན་རྒྱུ་གནས་པར་གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གང་དག་ག་ཐུག་ཟ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ཞིང་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱི་དབང་གི་སྒྲོན་ལམ་ཕྱི་དབང་གིས་ལུས་མཐར་ཕྱིས་སྒྲུར་སྟེ་ཞིང་འཕང་རྒྱ་དཔག་ཚད་འབུམ་
དང་། རྒྱུར་དཔག་ཚད་ལྷ་སྒྲོང་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་ལོ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་པར་བྱས་ཏེ། དེར་ངས་ལྷེ་རི་སྟེང་ཅིག་བཏང་བ་ཕྱ་ཚོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཕོའི་རི་འདིའི་ཚད་ཅམ་རྒྱ་གྱུར་ཏེ། ལྷན་ས་རིང་བའི་མཚན་ཐོབ་པར་
སྒྲོན་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ང་གི་འཕྲོས་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཕྱི་དབང་གིས་འཇམ་བུའི་གྱིང་འདིར་གིང་བ་ཏ་སྟེ་བར་གྱུའི་རྒྱལ་པོ་ག་ཏེར་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །གང་རྒྱུ་གྱུར་སྟེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ངས་ག་ཏེར་བྱེ་བ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

བྲག་ཤྲིག་འཁུམ་ཀུན་རྩ་བ་སྟུན་ནས། ར་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྐད་བསྒྲགས་ཏེ་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི་དབྱིག་དང་གསེར་དང་ཁུ་འདང་གི་བར་གྱི་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གཏེར་ཡོད་པས། བྱིད་ཀྱིས་
 ཡོངས་ལ་དགོ་བཅུ་འི་ལམ་དང་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་སྦྱིད་ཅིག་ཅིས་དེ་ལྟར་གྱུ་འི་སྦྱི་བ་ལན་བརྟན་བརྩེས་པ་ན། ཡོ་བྱེ་བ་ཤྲག་ཤྲིག་འཁུམ་ཤྲག་བརྟན་རྩ་རྩ་བརྟན་གྱི་བར་རྩ་གཏེར་གྲངས་མེད་པ་བསྟུན་ཅིང་བྱིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཚད་མེད་པ་ཐོག་གསུམ་དང་དགོ་བ་ལ་བཀོད་ནས། སྤྲན་མེད་པའི་མཚན་སོ་གཉིས་འཚོལ་བའི་བྱིར་སྟོན་ལམ་བཟུང་བོ། །དེ་བཞིན་རྩ་བྱིང་གཉིས་པ་ནས་འཇོག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་བྱིང་ཐམས་ཅད་རྩ་སྦྱིས་ལུ་འི་རྩ་ལ་དེ་ལྟ་
 རྩ་བྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱིགས་མ་ལུ་ལུན་གསྐྱེའི་བྱེ་སྦྱིད་རྩ་ཡང་བྱིང་རེ་རེར་དེ་སྐད་སྟོན་པ་བཞིན་རྩ་གྱུ་འི་སྦྱི་བ་བརྟན་བརྟན་སྤངས་ཏེ་སྤར་གྱི་ཡོ་དེ་སྦྱིད་རྩ་གཏེར་དཔག་མེད་བསྟུན་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོབས་དང་བརྟུན་འགྲུས་དྲག་པོས་མཚན་སོ་གཉིས་འཚོལ་བའི་བྱང་ཁུབ་གྱི་སྦྱང་པ་སྦྱིང་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤར་སྟོན་པའི་སྦྱིས་ལུ་དམ་པ་བརྟུང་པོ་མ་གཏོགས་བྱང་སེམས་གཞན་
 གྱིས་མ་སྦྱང་པ་དག་སྦྱང་དོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འདས་ནས་རྩ་ངན་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་བྱེ་རྩ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པར་གྱུར་

ཕྱིན་ཅན་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ད་བྱང་རྒྱལ་ལས་བསྒྲེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ལུངས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལྷན་པ་ལྷོད་པའི་ཚེ་ན་ལྷན་པའི་ཕར་ལྷན་ཐོབ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ་དེའི་ཚེ་ངས་
བཟོད་པ་ཐབ་མོ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་མདོན་གེས་ལྷ་ཡང་ཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་རྟེ་མེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྷན་པར་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་མཆོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་
དྲུང་ནས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུའི་ཐིགས་པ་སྟེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་གྲང་ཡོངས་སུ་བཟུང་། གཞན་ཉན་རང་དང་ཕ་མ་དང་། མདོན་གེས་དང་ལྷན་པའི་དྲང་སྟོང་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །ངས་སྟོན་རང་གི་གཞུག་
གོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་མ་པར་བྱས་ཏེ། ད་ལྟར་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་མ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འི་ལྟར་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་དག་
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཟེགས་པ་དེ་དག་གྲང་དང་པོར་ངས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་འཛིན་དུ་བརྟུག་པ་དང་། ཕར་ལྷན་རྟུག་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅིང་དེ་དག་ལ་རབ་རྟུ་བཀོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་ཕྱོགས་བརྒྱ་རེ་རེར་ཡང་
སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་དཔག་རྟེ་མེད་པ་འཆོ་ཞིང་གཞིས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་དག་གྲང་ངས་བྱང་རྒྱལ་ལ་བཞག་སྟེ། བར་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་ཉླ་གྱན་དུ་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མེད་གཟེ་བཟེད་ཡོན་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡། ཏཱ་ཀུལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ མངོན་པར་དགའ་བ་ན་མི་ལྷུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཛམ་གྱི་ཁྱུང་ན་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲངས་མེད་དཔག་མེད་འཕྲོ་ཞིང་
གཞེས་ཏེ་ཆོས་སྒྲིན་པ་དེ་རྒྱལ་ས་ངས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་བརྩམས་ཅིང་ལམ་ཁྱེན་ལ་བཀོད་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ན། འཛིན་ཏེན་གྱི་ལམ་ས་མེ་ཏྲུག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་དེ་མེད་གཞི་བརྒྱུད་ཡོན་ཏཱ་ཀུལ་པོའི་གདན་གཡོས་པ་ན། ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞུས་པའི་ཆོ། མི་མཛེད་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུ་བྱ་བ་པས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱལ་ས་ཏེ་ཆོས་སྒྲིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་དེས་བདག་སྒྲིན་ཆད་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྩུན་ཅིང་དགོ་པའི་བསེས་གཉིན་མཛད་པས། བྱེད་ཅག་ཞིང་དེར་དེར་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་ངའི་ཆོག་གིས་སྒྲིན་གསོལ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་འགྲོ་བར་
བརྒྱལ་ས་པ་ན་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡོད་པ་མ་གཞིན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེས་ཕྱག་བརྒྱུངས་ཏེ་སོར་སོ་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་བཀྱི་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ས་ཡ་
ཕྱག་དགུ་དང་ཆོག་འབུམ་དག་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཆོ་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷ་དང་སྤྱ་ལ་སྟགས་པས་ས་དང་བར་སྒྲུང་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་

བཀའ་པ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

མཐོང་ནས་ཐ་ན་ལམ་ལ་གསུགས་པའི་གཏོས་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་པ་མེད་ལ། ལམ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྱུ་བྱུང་པ་ནི་བདག་ཅག་ལ་གཟིགས་གིང་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཁུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྱུ་བྱུང་པ་ནི་ཀུན་རྒྱལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཛེད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ས་དང་བར་སྐྱང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་རེས་ཀྱང་རང་རང་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་ངོ་། །སངས་
 རྒྱལ་དེ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དབྱིབས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ཆོངས་པ་དང་བདུད་དང་དབང་ལྷག་སོགས་གང་དང་གང་ལ་མོས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་པ་དང་སྐྱད་ཀྱིས་ཆོས་ཐོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 གནས་ཀྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྐྱང་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མི་མཛེད་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ། མི་མཛེད་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་བྱུང་པས་ན། བདག་
 ཅག་གང་དུ་མཆི་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མེད་གཟི་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ལྷལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་མི་མཛེད་ན་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྒྱུ་བྱུང་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དག་གིས་གོ་སྐབས་ཡངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལས་བརྒྱལ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པ་

༡། །དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་སྒྲིམ་པ་ལས་འདྲེན་པ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་མཛད་པའི་
 བྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུ་བྱ་བ་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་མ་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་དུས་ཤིག་ན་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་
 གཟིགས་ཤིང་བདག་མི་མཉམ་པའི་དབུས་ན། གནོད་སྦྱིན་དབང་པོ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་གནས་ཤིང་སྤྱི་ལོའི་ཐུག་ཏུ་རྒྱུ་པར་གོལ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཉམས་སྤྱི་ལོའི་ཞིང་སྦྱིལ་མོ་ཀུང་གཅིག་གིས་ཞག་བདུན་འདེའ་བར་
 མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱི་ལོའི་ཐུག་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་པར་བྱུང་ཏེ། དེ་ན་སྤྱི་ལོའི་ཐུག་པའི་གོ་སྐབས་སོར་བཞི་ཅུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞག་བདུན་པོ་དེ་འདས་པ་དང་། ཐུགས་བཅུ་ནས་བྱུང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐུག་ཐིག་ཐུག་བཅུ་གཉིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུ་བྱ་བ་པ་ལ། ཐུག་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱུང་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་མི་མཛད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེར་མཛོན་དུ་ཐུགས་ཏེ་འཁོད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དེས་འཁོར་དེར་རྩ་འཇུག་མཛོན་པར་འདུ་མཛད་པས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་ལོའི་ཐུག་དེ་གོ་སྐབས་ཡངས་པར་མཐོང་ནས་དེར་ཞུགས་པ་དང་། ཐུག་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱུང་སྒྲིམ་

ལྷུང་ཏེ། ལྷུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ལྷུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་བྱས་ནས། མོ་མོར་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་ཁྱི་སྣ་དག་མངོན་པར་སྤྱུལ་ཞིང་དེ་ལ་
 འཕོད་ནས་ཚོས་ཉན་པར་བྱས་ཏེ། ལྷུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དོང་བའི་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྤྱུལ་ལའི་ལུག་དེ་ཡང་སྣོན་བཞིན་དུ་ལྷུང་ཏེ། ལྷིང་བཞི་དེ་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་གོ་ཤི་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཚེ་ཟད་དེ་དུད་འགྲོའི་སྒྲི་གནས་སུ་སྒྲེ་
 བས་འཛིགས་ནས། དེ་སྤྱི་ཚུ་ཚུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་བྱ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱུལ་ལའི་ལུག་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་ལུག་དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ལུག་དུ་བསྐྱད་པ་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཐུས་དེ་འདི་སྤྱི་ལྷུང་། གང་བདག་
 གིས་དྲི་ཟའི་བྱ་གཙུག་ལུད་ལྷ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་དབྱངས་སྣན་པས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་སྤྱི་ལྷུང་བསྟོད་ན། དེའི་ཚེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཏིང་འཛིན་ལས་བཞེངས་པར་འགྱུར་མོ་སྤྱི་ལྷུང་ནས། དེ་ལྷུང་དྲི་ཟའི་བྱ་
 གཙུག་ལུད་ལྷ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེས་ཀྱང་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཐུས་དྲི་ཟའི་པི་མང་བྱངས་ཏེ། ལྷུང་དང་རོལ་མོའི་སྒྲི་ཡིད་དུ་འོང་བས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱགས་པ་མཛད་དོ། །དེས་བསྟོད་
 པར་བརྒྱམས་པ་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་དབྱངས་སྣན་རྣམ་པར་སྤྱང་བྱེད་ཏེ་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྲུགས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་དེས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་ན། གང་དག་རྒྱ་འབྱུང་ཆེ་བའི་གནོད་སྒྲིལ་

2000

༡༡། །དང་མིན་པོ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ཡིད་དང་། མིའམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་དྲི་ཟ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འདུས་
པར་གྱུར་ནས། གང་དག་དབྱངས་ལ་དང་པ་དེ་དག་དབྱངས་ཐོས་ནས་རབ་རྟུ་དང་བར་གྱུར་རྟོ། །གང་བསྐྱགས་པ་དང་སྒྲན་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་ཐོས་ནས་གིན་རྟུ་རབ་རྟུ་དང་བའི་གུས་པ་
སྦྱེས་སོ། །གང་གྱིང་ལྷའི་སྒྲ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་གྱིང་ལྷའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་རབ་རྟུ་དང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཏིང་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏི་སྤྱ་ལའི་ཕུག་གི་སྒྲོར་གཟིགས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཏི་བར་སོང་
ཏི་ཞུས་པ། བདག་གང་རྟུ་མ་ཆེ་བར་བསྒྱུ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། གནོད་སྦྱོན་དག་རི་སྒྲིབ་ལྷགས་པ་རྣམས་འཁོད་ཅིག །དེ་ནས་སྤྱ་ལའི་ཕུག་དེར་གནོད་སྦྱོན་གསུམ་ལྷའི་གྱུང་བཙུག་ཏིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྒྲིབ་དག་འཁོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱ་ལའི་ཕུག་ཀྱང་
ཆེ་བར་གྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་འཁོར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྒྲན་ཏི། འཁོར་དེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་ཐོས་ཏི། དེ་དག་ལས་རྟུར་ཕྱར་ཕྱག་དགུ་དང་། བྱེ་བ་
ཕྱག་དགུས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པོ། །འཁོར་དེ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཐོས་སོ། །དེར་དྲི་ཟའི་བྱ་གཙུག་ལུང་ལྷ་པ་ལ་སྐྱུགས་པ་བྲག་ཁྱིམ་ལྷག་བཙུང་

संस्कृत-विभाग

མཛེན་གཞི།

ནི་སྤྱ་མེད་རྫོགས་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་དག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལས། །ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དང་། །ཁ་ཅིག་གིས་ཅན་ཐོས་དང་། །ཁ་ཅིག་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བརྒྱ་བྱིན་གོ་ཤི་ག་དེ་ཡང་འཛིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གོ་ལ་ཞིང་ཆོ་ལོ་སྟོང་དུ་རྒྱར་ནས་སྤྱ་མེད་རྫོགས་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་བྱུག་བྱལ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གོ་སྒྲུབས་ཡངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དབྱངས་ཀྱི་དགྱིལ་ལོ་ཐོར་གྱང་འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་དབྱངས་ཀྱི་དགྱིལ་ལོ་ཐོར་གྱི་མཐའ་ནི་སུས་གྱང་ཆད་གཟུང་བར་མི་
རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་འི་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། །དེའི་མཐའ་སུས་གྱང་ཆད་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྒྱ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། །དེའི་སྒྱི་གཙུག་ལྟ་བུའམ་
སྒྲུའི་མཐའ་ནི་སུས་གྱང་ཆད་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཛད་དེ་ནི། །སེམས་ཅན་རི་སྟོང་འདུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་ཁོང་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ན་རྒྱ་བར་གྱུར་ཏམ། །དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་བ་སྒྲུའི་སྟོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་གིང་འབྱུང་བར་གྱུར་གྱང་། །དེ་དག་གིས་ཆེར་ན་ལྟའི་མིག་གིས་གྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་བ་སྒྲུའི་སྟོ་གཅིག་གི་མཐའ་ཡང་འབྲི་བའམ་གང་བར་ཆད་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་

༩༩

सर्वप्रथम

རིགས་ཀྱི་ཐུང་ག་མེ་ཏྲོག་རྒྱ་བ་མཛེས་པ་འདི་ཡོངས་ལ། རུབ་ཕྱོགས་ཐུང་བར་གིས་རི་ལྷུར་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཛེད་དེར་དེངས་སེག། །འདི་ཚོག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་མི་མངའ་འཇམ།
 ཐུགས་བདེ་འཇམ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུབ་གསོལ་ཅིག། །དེ་ལྷུར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མེད་གཞི་བཛྲིད་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་དེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གསང་བ་རྒྱགས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲུང་བའི་འོད་ཟེར་པོ་ཉར་མངགས་པ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཤེ་དང་རྒྱན་ཅིག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་རྩ་འཁྱུལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་ལ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་ཏྲོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནས་འཕགས་ཏེ། མི་མཛེད་འདིར་ཕྱིན་ནས་རི་སྒྲིད་བྱང་བ་
 རྒྱལ་ས་གསོལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་མི་ལྷུགས་པའི་གདན་གཡོ་བ་སྟགས་ལྷུར་རི་སྒྲིད་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ། ཞིང་དེའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་པོ་ཉར་མངགས་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་ཐུབ་རྒྱལ་ས་པ་མཐར་ཕྱིན་མ་ཐག་དུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཤུག་ཐུབ་པས། འདི་ནས་ལྟོ་ཕྱོགས་ཐུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐུང་ན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐུང་ན་མེད་པའི་དཔལ་ཞེས་ཐུ་བ་དེ་ཡང་ངས་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱོད་

ལྷ། །པ་ལ་བརྟུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་དང་ཞིང་བསྐྱུགས་པ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་གདན་གཡོས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་པོ་ཉར་
མངགས་པ་སོགས་གོང་བཞིན་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་རྫོགས་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། ངས་འདི་ནས་རྟུབ་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤོ་གོས་ཉར་ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་རི་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་མང་པོའི་མཆོན་དང་ཞིང་བསྐྱུགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟུག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བཀོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་
གདན་གཡོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆད་མེད་པ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བའི་བྱིར་ལྷགས་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་དང་སྟེང་དང་འོག་དང་ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་
བར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་དང་ཞིང་བསྐྱུགས་ཏེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་ལོགས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཐུག་ཐུག་འབྲུམ་ཐུག་དགུ་ཏུ་ཏུ་བརྒྱད་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གདུགས་བྲལ་མཛོན་པར་འཕགས་པ་རྣམ་ཐོས་གྱི་བུ་སྐུ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ངས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅིང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་

ཡག་པོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ཐུག་པ་ལ་བཀོད་ནས་བྱུང་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་དེས་དེ་དག་གི་གདན་གཡོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངགས་པའི་བར་དུ་གོང་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་དེ།
 མདོར་ན་ཕྱོགས་བརྒྱ་པོ་དག་ནས་སངས་རྒྱུས་དཔལ་དུ་མེད་པ་དག་གི་དུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་ཞིང་འདིར་ལྟགས་དེ། ཞིང་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་བསྟར་ཞིང་སྟུན་དེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྟག་ལུང་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་ཡིན་དེ། བདག་ཅག་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅིང་པར་སྟེན་ལ་བཀོད་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་ད་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཚེས་སྟེན་དྲེ་ཞེས་སྟེན་སྤྲོད་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བརྒྱ་ནས་ལྟགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་འདུས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟག་ལུང་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མི་མཛེད་དུ་འདུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རེ་རེའི་ལུས་ཀྱང་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཚད་ཅམ་དུ་གྱུར་ནས་ཞིང་འདིའི་ས་དང་བར་སྐྱང་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དག་གིས་ལུང་པར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཟད་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྟག་ལུང་པ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་པར་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་མཐོང་བར་བྱད་ཀྱིས་གཅིག་གིས་ནི་གཅིག་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་གི་མིག་ལམ་དུ་རེ་རེ་དང་ཁོར་ལུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེད་ངོ་། །དེའི་ཚེ་

༡༩། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲུ་བྱུང་པ་དྲིང་རེ་འཛིན་མཁའ་ཁྱུང་ཆོས་སེལ་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེས་མེ་ཏྲུག་རྩ་མཛེས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱེའི་བ་
སྦྱེའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། གང་དག་ཞིང་ཁམས་མི་མཛེད་འདྲིའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་དག་ཀྱང་གཟུགས་ལ་ཀྱན་ཏུ་
ལྷ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་ནས་དེ་དག་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱེའི་སྟོ་འཁའ་ཞིག་ལ་དེས་པར་ཏྲུག་སྟེ། དེར་ཡང་འདྲི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱེད་མོས་ཚལ་ལྷ་བྱུར་རེན་པོ་ཆེའི་གིང་ལྷོན་པ་སྟེ་
ཆོགས་དང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏྲུག་སྟེ་ཆོགས་དང་། རས་བཙོམ་བྱ་སྟེ་ཆོགས་དང་། གོས་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་དཔུང་རྒྱན་དང་མུ་ཏྲིག་གི་རྒྱན་པོ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་དག་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
དེ་དག་འདྲི་སྟུམ་དུ། བདག་ཅག་སྦྱེད་མོས་ཚལ་དེ་བལྟར་འདོང་ངོ་སྟུམ་ནས། གང་དག་མི་མཛེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། གསེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དང་། ཏུང་
འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་བ་སྦྱེའི་སྟོ་དག་ནས་སྦྱེའི་ནང་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

ལྷ་འབྲུལ་དེ་དག་སྒྲུབ་བརྒྱུས་ཏེ་བཞིངས་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ནས་སྒྲུས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུ་བྱུ་བ་ག་ལ་བཞུགས། ཕུང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་བུམས་པས་སྒྲུས་པ། གྱེ་སེམས་ཅན་
 དག་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྱུ་ཕྱི་ཁོང་པར་ཞུགས་པར་གེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་སྤྱིག། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྱུ་ཕྱི་ཁོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཇི་ལྟར་བདག་ཅག་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྱུ་ཕྱི་ཁོང་པར་ཞུགས་ཏེ་འདུས་པར་གྱུར་པ་རང་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་གང་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྱུ་ཕྱི་ཁོང་པར་ཞུགས་ཤིང་སུས་འདིར་བཞུགས་
 སྒྲུམ་མོ། །དེ་ནས་ཕུང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་བུམས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་རྒྱུས་ལ་སྒྲུས་མངོན་པར་གོ་བར་བྱས་ཏེ། སྒྲུས་པ། བྱེད་ཅག་ཆོན་ཅིག། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལྷ་འབྲུལ་དང་རྒྱུ་པར་འབྲུལ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་ལྡན་པར་མཛད་པའི་སྒྲོན་པས། ཆོས་སྒྲོན་པར་མཛད་གྱིས་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེམས་སྤྱིག། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་རྒྱུས་གྱིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་
 བས་བརྟུང་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུན་ཏེ། །དེ་གང་ཞིན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་། །ཐམས་

2
4
5
6
7

ལྷ། །ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སེམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་གཟུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ལྟེ་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཐན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་པ་དང་ཞེས་སོགས། དེ་དག་ནི་བདེ་བ་སྦྱོང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་པ་རྣམ་པ་བརྒྱའོ་ཞེས་པའི་
བར་དང་། མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་སེམས་བརྫོགས་པའི་སྦྱོང་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་
ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཆད་ཅིང་རྫོགས་པ་མེད་པ་དང་། གདེག་པ་མེད་པ་དང་། བཞག་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིའི་ཁོང་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་
གསུའི་ཀླུང་དུར་སྐྱར་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱེ་མ་སྐྱེད་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རྗེ་སྐྱེད་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུངས་དང་བཟོད་པ་སྐྱོ་ཆོགས་ཐོབ་པར་
གྱུར་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིའི་སྐྱོ་རྒྱ་དག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་དོ་མཆོར་དུ་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་ཐོབ་དང་སྒྲིའི་ཆད་བརྟག་

ཡག་པོ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱེལ་སྒྲུབ་

༡༡། །ལ་སྟགས་པའི་ཆར་པལ་སྟེ་རྟེ་ལ་མའི་སྒྲ་དང་གཏུགས་དང་པ་དན་ལ་སྟགས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་ཡང་དག་འདྲེན་ཞེས་བྱ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐལ་མོ་སྒྲར་བས་བཏུད་དེ། ལུང་བསྟན་པ་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། དགའ་སྒྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མང་པོ་འདུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་ལམ་དུ་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་པར་དགར་པོ་ཞེས་གྱང་བུའོ། །ཡང་གསལ་པ། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་བུ་མོ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་འཆང་གྲོག་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཐ་ན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་བཤྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་འི་སྟེང་ཅིག་སྟེང་པར་འགྱུར་ལགས། དགའ་སྒྲུལ་པ། ངས་དེའི་བསོད་ནམས་སྒར་ཡང་སྒྲས་ཏེ། ད་ཡང་མདོར་བསྒྲས་ནས་བཟོད་ན། གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་ཉན་འཆང་གྲོག་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བརྒྱ་པ་ན་ཐ་ན་བྲིས་ཏེ་འཆང་བར་བྱེད་ན་དེ་བསོད་ནམས་ཆོས་མང་དུ་སྟེང་པར་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བསྒྲུལ་པ་ཆེན་པོ་བཅུའི་བར་དུ་པ་རྟེན་པ་དུག་ལ་སྟོང་།

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་བདུད་དང་ཆངས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བུམ་ཟེར་བཅས་པའི་སྦྱོང་གུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་སྤྱུ་དང་། དྲི་ཟ་དང་གྲུལ་བུམ་དང་ཡི་དྲུགས་དང་ག་
ཟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕུང་པའི་སེམས་རབ་རྒྱ་དང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། འཐབ་རྩོད་འགྲེད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། རུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་དང་
ཆར་དང་འཆི་བ་དང་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་པ་དང་ནད་མེད་པ་ཚོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པ་རྣམས་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་བྱ་བ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། དགེ་རྩ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུངས་དང་རྟིང་
རེ་འཛིན་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟོ་རྩེའི་གདན་ལ་འདུག་པ་དང་། བདུད་བཞི་གཞིམ་པ་དང་། ཕུང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཚོས་
གྱི་ལཔོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕུང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། ལཔོར་མང་པོར་བྱ་བ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་སུ་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

༡༩

ཉི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཆོས་

༡༢། །ངས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་འདི་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་འདི་སྤེལ་ལག་རྟུག་ཏུ་པར་བྱ། སུ་ཞིག་ལུ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་འདི་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མ་པར་དང་། རྟུལ་སྤོངས་ཉམས་པའི་དགོ་སྤོང་རྒྱུ་མ་པར་དང་། ཆོས་མིན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་རྒྱུ་མ་པར་དང་། འདོད་པ་མི་བཟད་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་
རྒྱུ་མ་པར་དང་། ཆོས་ལོག་པས་དགྱིས་པ་རྒྱུ་མ་པར་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་རྒྱུ་མ་པར་དང་། གུན་རྟུ་སྤྱོ་བ་མེད་པར་སྤོན་པར་འགྱུར་ཞིག་གུ་སྤྱོ་བ་རྟོངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པའི་འཁོར་དེས་བཅོམ་ལུན་འདས་
ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཀྱིས་གཤམ་ནས། འཁོར་དེ་ན་གཞོན་སྤྱོན་གྱི་དྲར་སྤོང་བསོད་ནམས་ལུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བུ་མས་པས་གཞོན་སྤྱོན་གྱི་དྲར་སྤོང་བསོད་ནམས་
ལུན་པོ་དེ་བྱིད་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཐད་རྟུ་ལུལ་བ་དང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དྲར་སྤོང་ཆེན་པོ་བྱོད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་འདི་ཐུང་ལ། ལུ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་ཕྱིར་མི་སྤྲོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལུལ་གཞན་དང་གཞན་རྟུ་སྤོང་པའི་བར་དག་གི་རྒྱུ་ལམ་རྟུ་སྤྱོགས་གིག །དེ་དག་གྱུར་ཕྱིར་མི་སྤྲོག་པའི་སེམས་སྤྱོད་རྟུ་ཆུག་ཅིག །གསོལ་པ། བཅུན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་རྟུ་བཤྱི་སྟེ། བདག་སྤོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱལ་པ་

བཀའ་འདུང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་

ཆེན་པོ་བརྒྱད་རྩ་བའི་འདས་པ་ནས། གནོད་སྦྱིན་གྱི་དྲང་སྤྲོད་གིས་བྱེད་པ་སྦྱོད་པ་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་པོ་ལ་བཀོད་ཅིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ས་ལ་ཡང་རབ་རྩ་བཀོད་དོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གང་དག་ལྟ་བུ་པ་ཐ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པར་བགྱིད་པ་དང་། གང་དག་འདི་ལས་ཆེག་བཞི་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་བར་དག་འཛིན་པར་བགྱིད་
 པ་དེ་དག་གྲང་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསལ་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་སྦྱིང་རྩེ་པརྩ་དཀར་པོའི་སྦྱོན་གྱི་རབས་ལྱང་བསྟན་པའི་རྩལ་རྣམས་བསྟན་ཏེ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བྱས་པ་འདིའི་རྩལ་
 གྱིས་སྦྱོན་པ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱ་མཚན་གཤམ་ནས་དད་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྦྱོན་པ་འདིས་ནི་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མདུན་དུ་བྱས་ནས་བདག་ཅག་སྟོགས་མ་ལྟའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 མགོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དཀོན་བརྩེགས་བུམས་པས་ཁུས་པའི་ཡེུ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བུམས་པས་སྦྱོན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་རྒྱང་བ་
 དང་། ཞེས་རྒྱང་རྒྱང་བ་དང་། གཏི་ལུག་རྒྱང་བ་དང་། དག་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྟན་པར་བྱར་ལ། ཕྱིས་བདག་བླ་མེད་རྩོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་སངས་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་དེ་ལྟར་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་དོ། །ཀུན་དགའ་པོ་

༩༩། རུས་དེ་དང་ཚོད་དེ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དང་། ཞེ་སྤང་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དང་། གཏི་མུག་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དང་། དགོ་བ་བརྒྱུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལུན་པ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་དེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དག་འཕོ་ངམ་ནི་སྟོན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་ན་སྟེགས་མ་ལུ་དང་ལུན་པའི་འཛིག་རྟེན་གནས་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གས་ཆེ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གས་ཆེ་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་གས་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་བདོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་བདོ་
 བ་དང་། གཏི་མུག་བདོ་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་པ་ཡང་བས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པ་དང་། ཆོས་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བ་ལ་འཁུ་བ་དང་། མ་ལ་འཁུ་བ་དང་། སྤྱན་ལ་འཁུ་བ་དང་།
 མི་མིང་ལ་འཁུ་བ་དང་། ཁྱོ་སྤྱག་ལ་འཁུ་བ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་འཁུ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་འཁུ་བ་དང་། མ་བན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་འཁུ་བ་དང་། བདག་ལ་འཁུ་བ་དང་། མི་གཞན་ལ་འཁུ་བ་དང་། མི་དྲི་མ་ཅན་དང་། མི་དམུ་
 ཚོད་དང་། མི་ཅང་གེས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་བྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་དེ། རུས་ཡང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀུན་དག་འཕོ་

རས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ད་ལྟར་གྲོང་དང་གྲོང་བྱེད་དང་གྲོང་རྫོང་དང་ལྷོ་རས་དང་ཡུལ་ལའོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལའོར་རྒྱལ་ས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྒྲོན་པ་ན། ད་ལ་ཁ་རྒྱུ་ཟེར་
 ཞེས་གསེར་བྱ་སྒྲིང་ཆོགས་པར་མི་དབྱུང་བརྒྱུ་བ་པ་བརྒྱུད་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ། གུན་དགའ་པོ། ། ད་ལ་ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་རོ། ། ཏུག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་རོ། ། ལའོར་འདྲོད་པ་མང་ངོ་ཞེས་གྲུང་བྲིད་དོ། །
 བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་ཡང་ད་ལ་སས་གྲུང་འཕྲོར་རོ། ། ཏུག་དང་བསྐྱེས་པའི་ཟས་གྲུང་སྒྲིན་ནོ། ། མིའི་སྤང་པོ་ཡང་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ས་སོ། ། འདི་ལྟར་སྒྲིང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་གྲུང་། མཛེས་ལྷན་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་འཕྱིག་
 པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པས་ད་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་བདེ་བོ། ། གུན་དགའ་པོ་དཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ད་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྒྲོན་དོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་དགའ་སྒྱལ་པ་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གུན་དགའ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་མ་དུལ་བ་འདུལ་བ་ཁུར་ཆེན་པོ་བསྒྲུམས་པ། དགའ་བ་མཛད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ། གཞན་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བའི་བྱིར་

[illegible][illegible][illegible]

མཐོང་ཏེ་གཞི་

མེན་ཞེས་པ་ཕྱག་དོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་འདི་མེད་པར་མ་ཕུས་ན་དེའི་གྲགས་པས་བདག་གི་མིང་དང་ཡོན་ཏན་མི་མངོན་པར་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པས་དེ་མེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་མཆོད་གནས་གྱུར་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ལ་
དེས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ནི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་པ་མ་ལྟར་བུམས་པས་བདག་ཅག་ནི་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་དེ་མ་དག་འཛས་གང་ལུ་དག་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་གི་མགོ་བཅད་དེ་
འོངས་ན་དེ་ལ་རྒྱལ་མིང་གི་ཕྱེད་དར་བུ་མོ་ཡང་རྒྱུར་མར་སྒྲིན་ཅེས་བཀར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཕྱག་ན་བུམ་ཟེ་དྲག་པོའི་མིག་ཅེས་བྱ་བས་ཐོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅེས་སྐྱུས་ནས་ཞག་བརྒྱན་ཏུ་རང་གི་ལུས་པསྐྱར་བའི་ཐུགས་
ཕུས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལས་ལམ་རྒྱགས་བྱུང་ཏེ་ལམ་ཏུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་གི་ལུས་ཏུ་ས་གཡོ་བ་དང་། སྐར་མ་ལྷུང་བ་སོགས་ལྟས་ངན་པ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །ཕྱོད་པོ་རྒྱུ་མས་གྱིས་ཕྱི་ལམ་ངན་པ་ཐིམ་སོ། །དེའི་ཆོ་གྲོང་
ཁྲིར་གྱི་སྒོ་ལྷུང་བའི་ལྷ་མོས་བུམ་ཟེ་དེ་ལྷོས་གིང་བསྐྱད་པར་བུས་ཏེ་ནང་ཏུ་མ་རྒྱུད་ངོ་། །དེ་ནས་གནས་གཅོང་མའི་ལྷས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ལ་སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་སྒྲགས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཕྱི་ལམ་ཏུ་དེ་སྐྱབ་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་པོ་
ཟླ་བ་ཆེན་པོ་མངགས་ཏེ་གྲོང་ཁྲིར་གྱི་སྒོ་ནས་ལུ་འོངས་པ་མ་བགག་པར་ནང་ཏུ་ཐོངས་གིག་ཅེས་བསྐྱོའོ། །ཟླ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་སོང་བ་དང་སྐྱེ་བྱུང་བའི་ལྷས་ལུས་པསྐྱར་ཏེ། ལུས་གཞན་ནས་འོངས་པའི་བུམ་ཟེ་འདིས་སྒྲིག་པའི་

༡༩། །སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་མགོ་སྤྱོད་དུ་འོངས་པས་ནང་དུ་མ་བཅང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤོན་པོས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་བདེན་ན་གནོད་པའི་ལྷས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅུག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
བསྟོའོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷང་བའི་ལྷས་བུམ་ཟེ་དེ་ནང་དུ་བཅང་བ་དང་། སྤོན་པོ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ན་ལས་བྱས་པའི་མགོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མགོ་བསྒྲུས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་རྒྱལ་པོའི་དུལ་བསྐྱངས་སོ། །
རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་ན་བཅི་པར་ལས་བྱངས་སོ། །དེར་སྤོན་པོ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་དང་ས་འཛིན་ཡང་མུ་རན་གྱིས་སྤྱིང་གས་ཏེ་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་ལུ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་
དེ་ལ་བསྒྲགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་སྒྲུབ་འོད་གྱིས་དུལ་སྤྱིན་པ་ལ་ལྟ་བུ་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་ས་ཤོག་ཅེས་བསྟོའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་ལྷན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དུལ་མི་སྤྱིན་པར་གསོལ་བ་བཅང་བ་ཀྱང་སྒྲོག་ཏུ་མ་བཅུ་པར་རང་གི་དུལ་ལས་ཅོད་པན་
ལྷང་པ་ན་འཛམ་གླིང་གི་མི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མགོའི་ཅོད་པན་ས་ལ་ལྷང་ངོ་། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་རྒྱལ་གྱི་ཁོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་མོས་ཆལ་དུ་དུལ་ཅམ་པ་ཀའི་ཤིང་ལ་བཅགས་ཏེ་མགོ་ཆོད་ལ་ངའི་ལག་དུ་བཞག་
ཏེ་དེ་ནས་འོངས་ཤིག །བདག་གི་སྤྱིན་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གྲུ་མིད་འོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས། བུམ་ཟེ་དེས་རལ་གྱིས་གཅོད་པར་གཟས་པ་དང་། ཤིང་གི་ལྟ་དེས་བུམ་ཟེ་ལ་ཐལ་མོ་

གཅིག་པ་ལྟར་པས་འབྱེད་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གིང་གི་ལྷ་ལ་སྐྱུས་པ། རྩོན་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ངས་གིང་འདི་ལས་མགོ་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་སྟེང་གི་སྒྲིན་པ་བྱས་ཏེ། དེ་འདིས་མགོ་སྟོང་གི་སྒྲིན་པ་ཆང་བས་ན། དའི་སྒྲིན་པའི་མར་སྒྲིན་དང་བྱ་མེད་བྱར་རྒྱལ་གི་པར་ཆད་མ་བྱེད་ཅེས་བསྟོན་བས་ལྷ་དེས་བྲམ་ཟེ་དེ་སྐར་སྟེར་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོའི་དཔུ་བཅད་དོ། །དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་དགོ་རྒྱལ་གི་རྩུབ་སྒྲིས་སོ། །དའི་ཆེ་ས་རྒྱམ་པར་དུག་དུག་པོས་གིང་མི་དང་ལྷ་རྒྱམ་ས་གི་མ་ཆེ་མ་ཆར་བཞིན་དུ་བབ་ཅིང་ལྷ་འི་མེ་ཏྲོག་ལ་སྟགས་པའི་ཆར་ཀྱང་བབས་སོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་དཔུ་བྱིན་པས་སྒྲིན་པའི་མར་སྒྲིན་རྩོགས་པར་བྱར་ཏྲོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་ས་སྟེང་བྱལ་པ་རྒྱལ་པོ་བྱི་མ་སེན་ས་སྟེས་ནས་མི་དགའ་པར་སྟེང་གས་ཏེ་ཆེ་འཕོས་སོ། །བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོའི་དཔུ་བྱེར་བ་དང་། རྒྱལ་བྱན་དང་སྒྲིན་པོ་བརྒྱན་མོ་སྟགས་མི་ཐམས་ཅད་ཆེ་དེས་བརྒྱབ་སྟེ། ར་ཅིག་ཆེ་འཕོས། ར་ཅིག་མི་དྲན་པར་སྟོས། ར་ཅིག་རང་གིས་གདོང་འབྱད་ཅིང་སྐྱ་འབལ་ཞིང་ས་ལ་འགོའོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཀུན་གྱིས་སྟོ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་དཔུ་ཡང་མི་སྟག་ཅིང་མན་མ་པར་མཐོང་ནས་ས་ལ་བོར་ཏེ་སྟང་པའི་ལམ་དུ། རྒྱལ་པོ་བྱི་མ་སེན་ཡང་ཆེ་འཕོས་པར་སྟེས་ནས་རེ་བ་མ་གྱལ་པའི་མུ་དན་གྱིས་སྟེང་གས་ཏེ་བྲག་སྐྱགས་ནས་ཆེ་འཕོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེ་དེ་གཉིས་སེམས་ཅན་དཔུ་ལ་བ་ཆེན་པོར་སྟོས་སོ། །

༭། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་གྱིས་བྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་ཏེ་ཆོ་འཕོས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་སོ། རྒྱལ་པོ་ཏུ་མ་སེན་ནི་བདུན་ཕྱིག་ཅན་དང་། བྲམ་ཟེ་དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་། སྟོན་པོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་འཕྲི་
 བྱ་དང་། ས་འཛིན་ནི་མོ་གལ་གྱི་བྱ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཁྱིན་ལན་བསམས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབུ་བརྟུང་བ་ཡང་རྒྱལ་འདི་དང་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ་། ། ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་འཕམས་ལུང་གི་འདིར་དབང་
 བྱུང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེ་རྩ་གྲོ་རྩ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལྷག་ཀྱང་རྩ་ཐོས་གྱི་བྱ་དང་འགྲན་པ་དེའི་བྱ་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལུན་འདས་འདི་ཉིད་སྟེ་བ་བཞེས་ཏེ་
 བྱེའུ་དེ་ཡང་གཞུགས་བཟང་བ། མཚན་དང་ལུན་པ་རིག་བྱེད་དང་སྐྱ་རྩལ་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པར་བྱུར་བ། དེ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱིར་དོང་བ་ན། དབུལ་པོ་དང་། ཕྱིག་པས་འཆོ་བའི་མི་སྡུ་ཆོགས་མཐོང་
 བས་སྟོང་རྗེའི་མཆི་མ་སྒྲགས་ཏེ་ཡལ་ལ་སྟོན་པ་གཏོང་བར་ཞུས་པ་དང་གནང་སྟེ། ལུལ་གྱི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་བྱིན་པས་རིམ་གྱིས་བང་མཛོད་སྐམ་ཆ་གཉིས་ཟད་དེ་གཅིག་ལུས་པ་ན་མཛོད་སྐུང་བར་བྲམ་ཟེ་ལ་དེ་
 ལྟར་ཞུས་ཀྱང་ལུང་འདི་དོ་མི་ལྟོག་པས་སྐྱ་མི་ཕོད་དོ། བྱེད་ཅག་གིས་མི་ཁོམ་པ་ལྟར་སྐྱད་ཐོགས་གིག་ཅིས་སྐྱས་པ་ལྟར་མཛོད་སྐུང་གནས་གཞན་དུ་སོང་ནས་སྟོ་མི་འབྱེད་པ་དང་འོངས་ན་ཡང་ཡིད་བཞིན་དུ་མི་སྟེར་བས་སྟོང་མོ་

ལ་ཏི་ཏ་ལྷོ།

པའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ན། ལྷོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་འདི་ལྟར་མཛོད་སྐྱུང་གིས་བྱགས་མི་བྱལ་བས་ཕ་མའི་དགའ་ཡོད་ལས་ཆེ་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱས་ཕ་མའི་བར་མཛོད་སྐྱུང་པར་བྱ་བ་ལང་མི་རིགས་པས།
པདག་གིས་ཐབས་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་རྟེན་ནས་ནོར་ཟད་མི་གེས་པ་བྱས་ཏེ་སྒྲེ་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྐྱམ་ནས། མི་རྒྱུས་ལ་ཐབས་དྲིས་པ་དང་། ཞིང་ཕོ་བ་དང་། ཀྱང་འགོས་སྒྲེ་ལ་བ་དང་ཆོད་བྱས་
ན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཏེ་ནོར་བུ་བྱངས་ན་ལེགས་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། ལྷོན་པ་ཆེན་པོ་དེས་ཞིང་ཕོ་བ་སྟགས་འདི་ཆ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་ནོར་བུ་ལེན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཕ་མ་ལ་དེ་ལྟར་བཞི་བར་ཞུས་
པ་དང་། དེ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞུགས་པ་བདེ་བར་འཁོར་དགའ་བར་སྐྱས་ཏེ་མ་གནང་དོ། །དེར་བསམ་པ་འདི་མ་གྱུ་བ་གྱི་བར་དུ་ཕ་མའི་མདུན་དུ་ས་ལ་ཁ་སྐྱབས་ཏེ་མི་ལྟང་བར་དམ་བཅས་ནས་ཞག་དྲུག་གི་བར་དུ་བསྐྱུང་བ་
ལ། ཕ་མས་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཏེ་བརྒྱུག་ཀྱང་མ་བརྟུབ་ནས། དེ་ནས་ཕ་མས་གནང་སྟེ་ཟས་ཟོས་སོ། །དེ་ནས་མི་ལྟ་བུ་ཅུ་ཅུ་དང་འགོགས་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་བ་ལས་ཞག་དུ་མ་འདས་པ་ན་མི་ཆོད་གིས་བཅོམ་སྟེ་
ནོར་ཐམས་ཅད་འབྲོགས་སོ། །དེ་ནས་ལང་སོང་བ་ལས་གོང་ཁྱེར་ད་ལྷ་པར་ཞེས་པར་ལྷོན་ནས་བྱམ་ཟེ་ག་ཁྱི་ལི་ཞེས་པ་དང་འབྲད་དེ། དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་གསེར་སྐང་སྐྱམ་སྐྱོང་བསྐྱངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་བྱམ་ཟེ་དེའི་བུ་མོ་

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वन विभाग
मुंबई

དུ་ཕྱིན་ནོ། སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཞག་བདུན་དུ་རྒྱ་ལྟ་མོ་རྣམ་ཙམ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་དུ་བརྒྱ་རྣམ་ཙམ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྟོད་པ་རྣམ་ཙམ་དང་། ཡང་ཞག་བདུན་དུ་ཐུག་པ་རྣམ་ཙམ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་
 བར་དུ་རྒྱལ་བུས་ཏེ་རི་ཞིག་གི་ཏུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སིང་ལ་འཇུག་ཏེ་རི་ལ་འཇོག་ས་ནས་ཞག་བདུན་གྱིས་རི་དེའི་རྩེར་ཕྱིན་ཏོ། །རི་རྩེར་ཞག་བདུན་སོང་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་གྱིས་སྟོད་དུ་རྒྱ་འགམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེར་རྒྱའི་ནང་
 རྣམ་པ་དྲུག་པ་སེར་གྱི་མདོག་ཙན་གྱི་རྩ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་དུག་པས་དགྲིས་སིང་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིལ་མོ་གུང་བཙས་ཏེ་བུམ་ས་པའི་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱལ་བ་དུག་པ་དེ་དག་ཞེས་པ་ཞི་
 ཞིང་སྤྱིང་བརྩེ་བས་གདུག་པ་གྱུན་ཞི་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བརྒྱའི་སྤྱིང་ནས་གོམ་པ་པོར་ཏེ་ཞག་བདུན་དུ་སོང་སོང་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དུག་པ་དེ་དག་ལས་བརྟོལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་སོང་བ་ལས་སྤྱིན་པོ་དང་འཕྲད་ནས་དེ་
 དག་མིའི་དྲི་ཆོར་ཞིང་རྒྱག་གོ། །དེར་ཡང་བུམ་ས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྤྱིན་པོ་དེ་དག་འཇམ་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱིས་བུ་ཁྱོད་གང་ནས་འོང་། གང་དུ་འགོ་ཞེས་དྲིས་སོ། སྤྱིན་པ་ཆེན་པོས་ཁོ་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཆོལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། སྤྱིན་པོ་དེ་དག་དག་འནས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། དུ་བ་སའི་པོ་བྱང་སྤོན་དུ་རིང་བས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིན་པས་ཉོན་མོངས་པར་འཁྱུར་བ་འདི་མཐུ་ཞིག་གིས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱལ་

༡༩། །ལོ་སྐྱུམ་དུ་ནམ་མཁའ་ཁྱེད་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་བརྒྱའི་པ་རོལ་ན་སྤྱོད་པའི་སར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་སོང་སོང་བ་ལས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་དངུལ་གྱི་མཁའ་ཞིག་མཐོང་ནས་འདི་ནི་གྲུའི་གནས་སྤྱོད་
 ཡིན་ནོ་སྐྱུམ་སྟེ་ཉེ་བར་སོང་ངོ་། །མཁའ་དེའི་སྤྱོད་རོལ་འོག་ས་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྒོར་དེ་ནང་ན་སྐུལ་གདུག་པས་གང་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་བུམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་གདུག་པ་ཞི་ཞིང་དེ་དག་རྒྱང་པས་བརྗེས་ནས་གྲུའི་
 མཁའ་དུ་སོང་ངོ་། །མཁའ་དེ་ལ་གྲུ་གཉིས་གྱིས་དགྱིས་དེ་མགོ་མཁའ་སྒོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་མགོ་བོ་བདེག་སྟེ་དུག་འབྱེན་པ་ལས་བུམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་མགོ་སྐྱེད་ནས་ས་ལ་ཉལ་
 བ་དེའི་མགོ་ལ་བརྗེས་ནས་མཁའ་ནང་དུ་སོང་བ་དང་། གྲུ་ཞིག་རིན་ཆེན་སྐུ་བདུན་གྱི་གཞུང་མེད་ཁང་ན་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། །གྲུ་དེས་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་སྐྱེད་སྟེ། འོག་ས་བདུན་གྱིས་བསྒོར་བས་གཞན་སུ་
 ཡང་འདིར་འོང་མི་རྒྱས་ན། འདི་ལྟ་བུ་སྐྱུམ་དུ་ལངས་ནས་བསུས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་བཞག་ཅིང་། ཁ་ཟས་སྐྱ་ཆོག་སྤྱོད་ནོ། །དེ་ནས་ཅི་ལྟར་འོང་བ་དྲིས་པ་དང་། འཇམ་གླིང་གི་མི་རྒྱུས་དཔུལ་ཞིང་པོངས་པས་སྟེག་པ་
 སྐྱ་ཆོག་སྤྱོད་ནས་ཆོ་འཕྲོས་མ་ཐག་དུ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་དེ་ལ་བདག་སྟོང་བརྟེ་བས་ལམ་རིང་པོའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བསྟོས་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟོང་དུ་འོངས་སོ། །ནོར་བུ་དེས་སེམས་ཅན་

समाप्त ५८ दोहरे ५०० दश अक्षर अक्षर

རྒྱལ་ལ་ལན་གདགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་འཆོལ་གྱིས་བདག་གི་ཡིད་དང་མི་འགལ་བར་རིན་པོ་ཆེ་སྤུལ་དུ་གསོལ། གྱུར་རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་དཀར་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྩོད་འདིའི་ཕྱིར་འོངས་ན་རྩ་བ་གཅིག་འདུག་སྟེ། བདག་གི་མཆོད་པ་བཞེས་གིང་ཆོས་བསྟན་ན་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ནོ། །ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་སྤྲུལ་ནས་གྱུར་རྒྱལ་པོས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་པ་
 ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས་ལུ་ལ་ཞིང་རོ་ལ་མོས་ཀྱང་མཆོད། ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གངས་རྩ་བ་གཅིག་དུ་བསྟན་ནས་ཕྱིར་འགོ་བར་ཆས་པ་ན། གྱུར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ཞིང་
 གཙུག་གི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོལ་ཏེ་ལུལ་ནས། སྤྲོས་ལུ་ཆེན་པོ་རྩོད་སངས་རྒྱས་པ་ན་རྩོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་མཆོག་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ། །ནོར་ལུ་འདི་ལ་མཐུ་སྟོབས་ཅི་ཡོད་ཅེས་གྱུར་རྒྱལ་པོ་ལ་དྲིས་པ་ན། འདིས་
 དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་དུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་འབེབས་སོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལ། ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ནོར་ལུ་འདི་མཐུ་ཆེ་མོད་ཀྱི་བདག་གི་བསམ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་མི་རུས་སོ་སྤྲུལ་ནས་གྱུར་རྒྱལ་པོ་འཁོར་
 བཅས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་སོང་བ་ལས་བེད་རྒྱ་སྟོན་པོའི་མཁར་འོག་ས་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟོར་བ་དང་། གྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ཀྱིས་པ་ལ་སྤར་བཞིན་བུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་སོང་སྟེ་མཁའ་གྱི་ནང་ན་

ཐོགས་ཏེ། ལྷོན་ལམ་བཏབ་པ། འདི་རྒྱམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན། བདག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟར་ཅིག་ཅིས་སྒྲུབ་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་རྒྱམ་ཆོའི་གོགས་པས་ཐར་ནས་དོགས་སུ་
 ལྷོན་ཅིང་། དེ་ན་ཕུང་ཟད་ངལ་བསོ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ། རྒྱམ་ཆོའི་ལྷ་སྒྲན་རྒྱམས་བཀོས་ནས་རྒྱམ་ཆོའི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གསུམ་ལས་མེད་དེ་སྒྲུམ་ཆར་མི་འདིས་ཁྱེར་ན། འདི་ཕྱིར་བརྟའོ་ཞེས་བྱས་ནས་ལྷ་རྒྱམས་
 གྱིས་བརྟུས་སོ། །ཕུང་རུབ་སེམས་དཔའ་སང་ནས་བརྟུས་པས་ནོར་ལུ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱམ་ཆོའི་ལྷ་ས་བརྟུས་གྱིས། བདག་གི་མཐུ་ཅི་ཡོད་པས་རྒྱམ་ཆོའི་རུ་བཏུས་ཏེ་བསྐྱམ་པར་བུའོ་སྒྲུམ་ནས།
 ནོར་ལུ་ཕྱིར་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ཏུ་ལག་བ་སྟོང་པར་ཕྱིར་མི་འགོ་བར་ཡི་དམ་བཅས་གིང་། རྒྱམ་ཆོའི་དོགས་སུ་སོང་སྟེ་རུས་སྒྲུལ་གྱི་ཁོག་པ་ཞིག་བྱངས་ནས་ལག་གཉིས་གྱིས་རྒྱམ་ཆོའི་རུ་བཏུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱམ་ཆོའི་རྩས་དེའི་
 བསམ་པ་གིས་ནས་འདི་སྐྱད་ཅིས་སོ། །རྒྱམ་ཆོའི་དེ་ནི་གཉིད་ཟབ་ཅིང་ཡངས་ཏེ། དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་སྒྲུམ་བརྒྱ་སྒྲུམ་རུ་ཡོད་པས། འཇམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀུང་རྒྱམ་ཆོའི་བསྐྱམ་མི་རུས་ན་ཁྱེད་གཅིག་ལུས་སྟེ་ལྷོས་
 ཏེ་དོན་མེད་དོ། །ཕུང་རུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། མི་གཅིག་གིས་སྟིང་ནས་ལས་བྱས་ན་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མེད་དོ། །བདག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རྟོན་པས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བུ་སྒྲུམ་ཞིང་། དེའི་བསོད་ནམས་གྱིས་

ཨ
ཀ
ཁ
ཀྱ
ཀྲ

༡༡། །འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་དེ། དེ་ལ་སེམས་མ་ཁུམ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཆོའི་འདི་བསྐྱམ་པར་མི་རྒྱས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེའི་ཆོ་ལྷ་བྱུང་འདུག་ལ་སོགས་པས་རྒྱང་མ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལུས། རྒྱ་མཆོའི་
རྒྱ་བཅུས་ཏེ་འགོ་བ་མང་པོའི་དོན་དུ་དགའ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲུན་པས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གན་དུ་ལྷགས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྔོན་གྱིས་རྒྱ་བཅུ་བ་མཐོང་ནས་ལྷ་དེ་དག་སོ་
སོས་ལྷའི་གོས་ལུད་པ་རྒྱར་སྒྲུགས་ཏེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་སྒྱུར་བས། རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་དཔག་ཆད་བཞི་བཅུར་འགྲིབ་པོ། །ཡང་ལན་གཅིག་སྒྲུགས་པས་དཔག་ཆད་བཅུད་ཏུ་འགྲིབ་པོ། །ལན་གསུམ་སྒྲུགས་པས་དཔག་ཆད་བཅུ་ཉི་ལུ་
འགྲིབ་པས་ཀྱུ་དེ་དག་འདིགས་སྒྲུག་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་ལྷགས་ཏེ། ཐོངས་ཤིག་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་སྐམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་བརྩོན་པ་དེ་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་ཀྱུ་རྒྱམས་གྱིས་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་སྔོན་གྱིས་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཅི་ཞིག་དུ་དགོས་སོ། །འདྲམ་སྒྲུས། སེམས་ཅན་ལ་ཐན་པའི་དོན་དུ་དགོས་ན་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་ཡང་
སེམས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱར། སྒྲུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ལ་ཐོངས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་མེད་དེ། འཇམ་གླིང་གི་མི་རྒྱམས་ནོར་གྱི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆོ་བས་མི་དགོ་པ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

བུ་རྩོགས་པར་བུས་པས་ཆེ་འཕོས་ནས་དུལ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་ལ་བདག་སྒྲིང་བརྟེ་བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དགོས་སོ། །དེ་ནས་གྲུ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུངས་ཏེ་སྒྲུར་ཕུལ་ལོ། །རྒྱུ་མཆོའི་ལྷས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་
ཉེ་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ། །དེ་ནས་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་གནས་སུ་འོངས་ནས་སྒྲུར་བྱེ་ཆོང་པ་གྲོགས་པོ་རྒྱམས་བྱིས་པ་དང་། དེ་དག་བདེ་བར་ཕྱིན་
ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱི་ཞིང་ངོ་མཚར་དུ་བཟུང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ཀ་ཕྱི་ལའི་སྒྲོར་ཕྱིན་པ་དང་། ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མཆོའི་ལས་ཕྱིར་ལོག་གོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོར་བསུས་ཏེ་དགའ་ནས། ཆོང་པ་གྲོགས་པོ་རྒྱམས་
དང་བཅས་པ་ལ་དགའ་སྒྲོན་ཆེན་པོ་བཀྱིས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་ནས་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པ་དང་། བྲམ་བེ་དེའི་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏེ། བྲམ་བེ་ཀ་ཕྱི་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
ཆོགས་ཀྱིས་ལུ་མོ་བརྒྱན་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་ཆུ་སྒྲོན་བསྐྱར་བས་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱང་པ་བཀྱས་ཤིང་སུ་མོའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཏད་ངོ། །ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བཞེས་ནས། བྲམ་བེ་
རབ་དུ་དགའ་སྟེ་གཡོག་ལུ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་དང་། སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཏེ་རོལ་མོ་བུས་ནས་ཕུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཟངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲིན་པ་མཆོག་ཆེན་པོའི་པ་མ་ལུ་དང་བྲལ་བའི་འོག་ཏུ་དུས་པས་པ་མ་

༡༩༩། །གནིས་གཤི་མིག་ཡོང་བར་གྱུར་པ་བྱ་དང་འབྱུང་པ་ན་ལ་མ་ལ་ལ་ལྟག་འཆལ་ཏེ་དེའི་ལག་པ་ནས་འཇུག་གིང་འུ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ། །བྱོད་དེད་པོར་ནས་སོང་བའི་འོག་དུ་མིག་གྱུང་མཛོངས་
སོ། །བྱོད་རྒྱ་མཚོར་སོང་བས་ཅི་རྟེན་ཅིས་དྲིས་པ་ལ། རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་ལག་དུ་བཞག་སྟེ་བདག་གིས་འདི་རྟེན་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལ་མས་ལག་དུ་བྱུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་དོ་བའི་པོ་ཆེ་པའི་མཛོང་ན་སྒྲུར་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ན།
འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བསྟོ་ཅི་དགོས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་བྱུང་རྒྱུ་ལེམས་དཔས་ལྟོར་བྱ་ཕྱིར་བྱུངས་ཏེ་ལ་མའི་མིག་ཕྱིས་པས། རྒྱུང་དྲག་པོས་སྒྲིན་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ལ་མ་གནིས་ཀྱི་མིག་གྱུང་སྒྲུར་བས་གསལ་བར་གྱུར་
ཏོ། །ལ་མ་གནིས་དགའ་སྟེ་ལྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པ་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་ཏེ་ལ་མའི་འོག་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་དང་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་
རེ་འབྱུང་བར་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་ལ་ཐག་དུ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་གྱུང་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་གཅིག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྟེང་དུ་འགོ་བའི་བྱུང་པོ་ཆེ་ལ་བསྒྲིན་ཏེ། འཇམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལྟོར་བྱ་རྟེན་དེ། ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་འབེབས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་ཅི་བདེ་བར་ཡོངས་གིག་ཅིས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་འང་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོས་བྱས་བྱས་གོས་

ཐག་པ་དང་པོའི་དགོང་མའི་ལོ་ལྟོ་མ་

ལྟོ་མཉམ་པ་གྲུ་

གསར་པ་བཤོས་ནས། ཐང་ག་ལ་བར་མ་ཉམ་པོར་རྒྱལ་མཚན་བཅུགས་པའི་ཅེ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་བཏགས་ནས། ཐོག་ཐོར་ལག་ཏུ་བྱངས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ། འཛམ་གྱའི་གླིང་གི་མི་འདི་དག་ནི་དཔལ་པོངས་གསལ་སྒྲུ་
སྟེ། དེ་ལ་ཕན་གདགས་དཔོས་ཀྱི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་ཡང་དག་མི་བརྟུན་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་ནས་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་ཆར་པོལ་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིན་སྒྲུང་གཡོས་པས་མི་གཙང་
བའི་ཉལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་ཏེ་ཆར་བེམ་གྱས་རྒྱལ་མི་འབྱལ་བར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། ཐོག་མར་བཟའ་བཏུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཆར་བཞིན་དུ་བབས་སོ། །དེ་ནས་འབྱུང་དང་། དེ་ནས་གོས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རིན་
པོ་ཆེ་ཆར་བཞིན་དུ་བབ་སྟེ། འཛམ་གྱའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་པོས་གང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དག་གསལ་མ་དང་གྲོ་མོ་ལྟ་བུར་མང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཚེས་པར་བྱས་ནས་འཛམ་གྱའི་གི་མི་རྣམས་ལ་ངས་ནི་
ཁྱེད་རྣམས་ནོར་གྱིས་པོངས་ནས་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བས། རྒྱལ་མཚོའི་བགོགས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ནོར་ལུ་བྱངས་ནས། ད་ཁྱེད་ཀུན་ཅེས་ཀུང་མི་བྲེལ་བར་བདེ་བར་
ལྷུང་གིས། ཁྱེད་རྣམས་ད་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་བསྐྱུས་ཏེ། དག་པ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཐབས་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུ་ཚེང་བསྐྱལ་བས་དག་པ་བཅུ་ལ་ནན་ཏན་ཁྱེད་དུ་བཅུག་པས།

ཨྲ
ཨྲ
ཨྲ
ཨྲ
ཨྲ

༡༩། །འཛམ་གླིང་གི་མི་རྒྱུ་མས་ཆེ་འཕྲོས་ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་ལྟར་སྒྲུབ་སོ། །དེ་དུས་གྱི་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོའི་པ་མ་ནི་ད་ལྟར་ཟས་གཙང་དང་། ལུ་ལྟ་མཛེས་དང་། དུལ་མ་ཁར་ན་འདུག་པའི་གྲ་དེ་ནི་ལྷ་རིའི་སྤྲད་དང་།
པེ་རྒྱུ་རིམ་ཁར་ན་འདུག་པའི་གྲ་དེ་ནི་མོ་གལ་སྤྲད་དང་། གསེར་གྱི་མ་ཁར་ན་འདུག་པའི་གྲ་དེ་ནི་གྲུན་དགའ་པོ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དུས་ཀྱང་ད་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་སོ། །རྒྱ་མཚོའི་ལྟ་དེ་ནི་མ་འགགས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
རྒྱལ་སྤོན་གྲུབ་ཅིས་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ནོར་སྤྲད་སྤྲས་པའི་རྒྱལ་འདི་དང་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ། ། ། །ཡང་སྒོན་འདས་པའི་དུས་ན་འཛམ་གླིང་འདིར་རྒྱལ་སྤོན་ལྟ་བུ་རྒྱལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་
རིན་པོ་ཆེའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་བརྩམས་མོ་དང་པོ་སྤང་གི་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲེལ་མེད་ནས་ཉི་ཟླ་ལ་སྤྲེལ་པའི་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་སྤྲེལ་མེད་ནས་ཡིད་མི་དགའ་སྟེ། བདག་གི་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤོན་རྒྱུ་མས་འཕུགས་
ནས་ལུ་ལ་མི་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲིལ་པ་ན། ལྟ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་རྒྱེ་ལམ་དུ་པོ་སྤང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆ་ལ་ན་དྲང་སྤྲོད་གཉིས་གིས་ཡོད་དེ། གཅིག་གི་ལུས་ནི་གསེར་གྱི་མདོག་དུ་འདུག་པ་དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་དང་དེ་ཕྱིད་
གྱི་སྤར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྲོས་པ་བཞིན། དྲང་སྤྲོད་དེ་ལ་སྤར་སྒྲེ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་སོ། །དྲང་སྤྲོད་གཅིག་གིས་ཀྱང་བདག་ཕྱིད་གྱི་སྤར་སྒྲེ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་པ་དང་རྒྱལ་པོ་

བཀུར་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིལ་

མཛུ་དཔལ་གྱི།

དགའ་ལྷོ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷུ་ར་ཅིག་ཅིས་སྐྱུ་ས་སོ། །དེ་ནས་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་དྲང་སྤྲོང་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཆེ་འཕོས་ནས། བཙུན་མོ་ཆེན་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཟླ་བ་དགུ་ཆང་ནས་ཁྱེའུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྐྱ་མཐོན་མཐིང་དུ་འདུག་
པ་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ། བཅས་སྟོན་བྱས་ནས་མཆོན་མཁན་རྒྱུ་ས་བརྟགས་ནས་རྒྱལ་ལུ་འེ་མིང་དགོ་དོན་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་པར་ལྷུ་ར་དེ་དྲང་སྤྲོང་གཅིག་ཤོས་
ཆེ་འཕོས་པ་དེར་སྐྱེས་ཏེ། བཅས་སྟོན་བྱས་ནས་མཆོན་མཁན་རྒྱུ་ས་དེའི་མིང་སྟོན་དོན་དུ་བཏགས་སོ། །ཁྱེའུ་དགོ་དོན་ཆེར་སྐྱེས་ནས་རིག་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོགས་གཙུག་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་ལྷུ་ར་དོ། །ཁྱིས་དགོ་
དོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཏེ་ཕྱིར་འཆག་ཅིང་ལྷན་མོ་ལྷ་པར་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་དོང་པ་ན། ལུ་ལ་མི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷ་ཞིང་འདི་ནི་གཟི་བརླིང་ཆངས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །རྒྱལ་ལུ་དེ་སོང་སོང་པ་ལས།
སྐྱེ་པོ་དཔལ་པོ་གོས་ངན་པ་ཅན་དང་། སྟོག་ཆགས་གསོད་པ། ཞིང་ཚོ་བ་ཉ་བ་རྩོན་པ་སྟོགས་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་དཔལ་ཞིང་སོངས་པས་ཁྱིམ་གྱི་མི་རྒྱུ་ས་འཚོ་མི་རུས་པ་དང་། རིགས་བརྒྱད་གྱི་
ལས་གྱི་མཐའ་འདི་ལྷ་ལྷ་ལ་སྟོན་དོ་ཞེས་སྐྱུ་ས་པ་ན། རྒྱལ་ལུ་དེས་སྟོང་བཅུ་བའི་མཆི་མ་གཟགས་ཏེ་གྱི་མ་འདི་དག་ལྷན་པ་ནས་ལྷན་པར་འགོ་བའོ་སྐྱུ་ས་དུ་བསམས་ནས། ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ཏེ། ཡབ་ལ་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་པར་གནང་

ལྟོ
 ལྟོ
 ལྟོ
 ལྟོ
 ལྟོ

ལྟོ། །པ་ལྟེན་པ་དང་། ཡལ་གྱིས་གྱུར་གནང་སྟེ་པར་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ནས་སུམ་ཆ་གཅིག་ལ་བལ་པ་ན། མཛོད་སྒྲུང་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་དེ་ཐབས་གྱིས་སྒྲུང་བཏགས་ནས། སྒྲོང་མོ་བའི་བསམ་པ་
 རྟོགས་པར་མ་རྒྱས་པ་དང་། དགོདོན་གྱིས་རྒྱུ་མཆོེ་ལས་ནོར་ལུ་ལེན་པའི་བསམ་པ་སྟེས་དེ། རྒྱས་པར་སྒྲུང་སྟེན་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྟོས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོེ། །དེར་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་དང་འགྲོགས་དེ་དེད་དཔོན་ཆུན་པ་དང་
 བཅས་པ་རྒྱུ་མཆོར་ཆས་སོ། །རྒྱལ་ལུ་སྟེག་དོན་ཡང་བདག་ལུ་པོའི་གཡོག་དུ་འགྲོའི་ཞེས་གསོལ་དོ། །རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་གཞན་སུ་སོང་པ་ལས་རུ་བོ་སོང་ན་པན་སྟམ་སྟེ་གནང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ལུ་སྟེག་གསེར་སྒྲུང་སུམ་སྒྲོང་
 བྱངས་དེ་སྒྲུང་སྒྲོང་གུ་བོང་དུ་བྱས། ཉིས་སྒྲོང་འབྲལ་གྱི་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱས་དེ་རྒྱལ་པོ་དང་བཅུན་མོ་སྟེགས་གྱིས་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་མཆོེའི་དོགས་སུ་ཕྱིན་དེ། ལྟར་ལྟགས་གིར་ཐག་པ་བདུན་གྱིས་བརྟོད་ནས་ཆོང་པ་
 རྒྱུ་མས་ལ་སྐྱས་པ། རྒྱུ་མཆོེའི་ནང་ན་བཞགས་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་དེ། སྒྲུང་ཕྱིས་འདོང་པ་ནི་རབ་དུ་མང་མོད་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་པ་ནི་ལྟར་རབས་སོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡོད་ན་ཕྱིར་དེངས་གིག །གལ་དེ་ལུས་སྟོག་དང་པ་མ་སྟེགས་
 ལ་མི་སྟེ་བར་འདོང་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་གྱིད་དུ་ཕྱིན་དེ་ཕྱིར་འཁོར་ན་ལུ་ཆ་བདུན་བསྐྱད་རྒྱུན་ཆད་དུ་ནོར་གྱིས་མི་ཕྱེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟོས་ནས་ཐག་པ་རེ་རེ་བཅད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལན་རེ་དེ་སྒྲུང་

ལྟོ། །པ་ལྟེན་པ་དང་། ཡལ་གྱིས་གྱུར་གནང་སྟེ་པར་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ནས་སུམ་ཆ་གཅིག་ལ་བལ་པ་ན། མཛོད་སྒྲུང་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་དེ་ཐབས་གྱིས་སྒྲུང་བཏགས་ནས། སྒྲོང་མོ་བའི་བསམ་པ་

2000

བསྐྱེས་ནས་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་བབ་པ་ལ་གཡེར་གིང་བསྐྱེད་ས་ཏེ་མཁོགས་ཁྱུད་མདའ་བཞེན་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྟགས་ལ་མཁའ་པ་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་བཟང་ངན་དང་མང་ཉུང་གི་ཆད་
 གྱུར་བསྐྱེད་ནས་སོ་སོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཆོལ་ལོ། །ཆོང་པ་བལ་པ་རྒྱམས་དེར་བཞག་ནས་དེད་དཔོན་དང་རྒྱལ་ཁུ་དགོ་དོན་གཉིས་སུ་རྒྱུར་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་སོང་པ་ལས། དེལ་དང་བེ་རྩྭ་ཆེའི་རི་དང་གསེར་གྱི་རིའི་དུང་
 དུ་སོང་སྟེ་གསེར་གྱི་བྱེ་མའི་སྟེང་དུ་འདུག་ནས་དེད་དཔོན་ནས་པ་དེ་ན་རེ། བདག་ནི་ནས་ཞུམ་སྟེང་ནི་འགོ་མི་སོང་ངོ་། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཆེ་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་འདི་ནས་སོང་ལ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱི་མཁའ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱི་དེའི་མཁའ་སྒྲ་བཅད་ཅིང་འདུག་ན། སྒྲ་དུང་དུ་རྩོ་རྩོའི་གདུན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མཁའ་སྒྲ་དུངས་གིག་དང་། རང་ནས་ལྷ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་སོ་སོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་ཏེ་འབུལ་དུ་འོང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་གཅིག་གིས་རིན་
 པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་ཞིག་ཐོགས་གིང་མདུན་དུ་འོང་གིས་དེ་ནི་ཡོད་བཞེན་གྱི་ཚོར་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་མ་ཐག་དུ་མ་གོར་བར་དམ་དུ་སྐྱུངས་གིག། ལུ་མོ་གཞན་དག་གི་ཚོར་ཁུ་ཡང་འོངས་གིག། དབང་པོ་རབ་དུ་སྒྲུམས་ལ་དེ་དག་
 ལ་མ་སྒྲུ་ཞིག། །བདག་ནི་འདིར་ཆེ་འཕོས་ན་རྩོན་དུན་པར་གྱིས་ལ་འདི་ཉིད་དུ་རུས་པ་སྐྱས་ཏེ་སོངས་གིག་ཅེས་བསྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ཆེ་དུས་བྱུས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་རུས་ཁུ་གསེར་གྱི་བྱེ་མའི་ནང་དུ་སྐྱས་ནས་སོང་པ་དེད་དཔོན་གྱིས་

༡༩༩། རི་ལྟར་བསྒོས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་དུན་གྱི་མཁར་སྒོ་དོ་རྗེའི་གདུན་ལུས་བརྟུངས་པས་ལྷ་མོ་ལྷ་བརྟུང་དང་། རང་གི་ལྷ་མོ་གཅིག་གིས་ནོར་ལུ་བྱིན་པ་གོས་གྱི་ཐ་མར་ལུར་ཏེ་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱིར་
ལོག་གོ། །དེ་ནས་ཆོང་པ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིག་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་ཡོངས་གིག་ཅིས་པོས་པ་བཞིན་མང་དུ་སྒྲུངས་པས་གྲུ་བར་འགའ་ནི་རྒྱར་རུབ། བར་འགའ་བྱུང་ན་ཡང་དགོ་དོན་འབའ་ཞིག་ནི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པས་
རྒྱར་མ་རུབ་པོ། །སྒྲིག་དོན་སྒྲིག་ནས་དགོ་དོན་ལ་སྒྲོབས་གིག་ཅིས་སྒྲིས་པ་དང་། སྒྲིག་དོན་བྲིད་དེ་རྒྱ་མཚོར་བརྒྱལ་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲིག་དོན་གྱིས་སྒྲིས་པ། བདག་ཅག་སྒྲུན་གཉིས་པ་མ་དང་བུལ་ཏེ། རྒྱ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་དུ་
སོང་བ་ལས་མ་སྒྲིས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་བུལ་ནས་ལག་སྟོང་པར་བྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དོ་ཆོའོ། །དགོ་དོན་ནི་དྲང་བས་བདག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ན་ཅིའི་བྱིར་དོ་ཆོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་རི་ལྷ་ལུ་ཞིག་རྗེད་པ་བདག་ལ་བསྒྲུན་དུ་
གསོལ། ལུ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲོལ་ཏེ་བསྒྲུན་ཏོ། །དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིག་དོན་འདི་སྒྲིམ་དུ་བདག་གི་པ་མ་ཡང་ལུ་པོ་ལ་བུམས། བདག་ལ་མི་བུམས་པའི་རྗེད་དུ། ལུ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་རྗེད་ལ་བདག་ཅི་ཡང་མ་རྗེད་པར་སོང་ན་དེ་བས་
ཀྱང་མི་བུམས་པས་ལུ་པོ་འདི་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་བས་ད་ནས་ནོར་ལུ་བྱིར་ཏེ་སོང་ལ་པ་མས་དེས་པ་ན། ལུ་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རུབ་པོ་ཞེས་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས་ལུ་པོ་ལ་སྒྲིས་པ། བདག་ཅག་སྒྲུན་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་ཏེ་གཉིས་

मं
शुक्र
ल
जा
उ
ह
म
ज
पि
र
म
न

གཅིག་ཆར་ཉལ་བ་མི་རིགས་ཀྱི། རེས་ཀྱིས་ཉལ་ལ་མེལ་ཆེ་བུའི་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ་ལུ་བོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བུའི། ཞེས་བུས་ཏེ་རེས་ཀྱིས་མེལ་ཆེ་བུའི་པ་ན། ལུ་བོས་སྐར་མེལ་ཆེ་བུས་ཏེ་ལུན་ལའོར་ཀྱང་རིང་ཞིག་ལངས་སུ་མ་
 བརྟུབ་པོ། ལུ་བོས་ལུན་རིང་མེལ་ཆེ་བུས་ནས་རུ་བོ་གདོད་ལངས་ཏེ། ལུ་བོ་གཉིད་འབྱུག་པོས་ལོག་པའི་འོག་དུ་ཆེལ་གྱི་ནང་ནས་ཆེར་མ་རིང་པོ་གཉིས་སྤངས་ནས། ལུ་བོའི་མིག་དུ་ཆེར་མ་རེ་རེ་བརྟུགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱེར་ནས་
 བྱོས་སོ། །དགོ་དོན་སྤངས་ནས་ཆེམ་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བོས་ན་ཡང་ཅང་མི་ཟེར་ཏེ། དེ་ནས་ཤིང་གི་ལྷ་མོ་ཞིག་གིས་ཆེམ་པོ་སྤིག་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་དགོ་དོན་མིག་ན་བ་མ་བཟོད་ནས་འབོད་འགྲོགས་ཏེ། གོག་ཅིང་
 སོང་སོང་བ་ལས་ལུལ་ལི་གི་བ་དེ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ་ལས། བ་ལང་རྩི་བོ་བ་ལང་ལུ་བརྟུ་སྤྱོད་བ་དང་འབྲུད་དོ། །བ་ལང་དེའི་ནང་ནས་ལུ་མཆོག་གཅིག་གིས་རྒྱལ་བུའི་མིག་མདོངས་པར་ཤེས་ནས་དེའི་མིག་ལ་ཕྱིས་བལྟགས་
 བས་བ་ལང་ཀྱན་ཀྱང་དེར་འདུས་ཤིང་། གནག་རྩི་ཡང་དེར་འོངས་ནས་མི་ཞིག་འགྲོ་བ་མཐོང་ཞིང་དུང་དུ་འོངས་ཏེ་བརྟུགས་ན་མིག་དུ་ཆེར་མ་ལུག་པ་མཐོང་ནས། ཆེར་མ་གཉིས་དལ་བུས་སྤངས་ཏེ་རང་གི་གནས་སུ་བྱིད་དེ། དེ་
 ནས་འོ་མ་དང་སྐུ་མ་གྱིས་སྐུ་ལ་བསྐྱེས་ནས་ཟས་ཀྱི་བསྟོད་དེ་གསོས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་སྐུ་ཡང་བགས་ཀྱིས་སོས་ནས་ད་ནི་འགྲོའི་ཞེས་བུས་པ་དང་། བ་ལང་རྩིས་མ་བརྟུང་དོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་སྐུ་ཡང་ལོགས་པར་སོས་

ལྷ། །ནས། དེ་གི་གོང་ཁྱེད་འདིར་འགྲོའོ་ཞེས་བྱས་ནས་མཐར་གྲོང་དང་ཉེ་བར་བསྐྱལ་རྟེ། བདག་ལ་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། རྗེ་བྱས་བྱིན་རྟེ། །རྒྱལ་བྱས་རོལ་མོ་བྱེད་
ཅིང་གྲུ་ཆེག་སྟོན་པར་སྒྲངས་པས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཉན་རྟེ་ཀུན་གྱིས་ཟས་སྒྲོམ་བསྐྱལ་རྟེ། །དེ་ནས་སྒྲུང་པོ་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱལ་བྱ་ལ་བསྟེན་རྟེ་གསོས་སོ། །བྱིས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྒྲེད་ཆལ་སྒྲུང་བ་ཞིག་དེར་འོངས་པས་རོལ་མོ་སྟོན་
པ་དེ་ཐོས་ནས་དག་འཕྲོ། །ཁྱོད་དའི་སྒྲེད་ཆལ་དུ་རོལ་མོ་བྱེད་ཅིང་སྒྲེད་ཆལ་ཡང་སྒྲུང་བར་རྒྱས་སམ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་བདག་གི་མིག་ལོང་བས་མི་རྒྱས་སོ། །དེས་སྒྲུས་པ། །ཁྱོད་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཡང་སྒྲུབ། །ཤིང་དག་གི་ཁ་ན་ཐེ་
གུ་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་རྟེ་བྱའི་སྒྲུང་གྲག་ན་ཐེ་གུ་དྲངས་པས་ཆོག་གི། དའི་སྒྲེད་ཆལ་དུ་འདོང་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་བཞིན་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲིག་དོན་ཕྱིར་སྒྲེབས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་གྱི་ཕུ་བོ་ག་རེ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཕུ་བོ་དང་ཆོང་བ་
རྒྱམས་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་རྒྱར་རྒྱབ་པོ། །བདག་ནི་རྒྱལ་བས་ཐར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ས་ལ་འགྲེལ་ནས་བརྒྱལ་ལོ། །ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུ་དན་གྱིས་བརྒྱདས་སོ། །སྒྲིག་དོན་ཁྱོད་ཀྱང་ཕུ་བོ་
དང་སྟོན་ཅིག་འགྲོ་ན་ཅི་ཉེས་ཞེས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་བུ་དག་དོན་འདུག་པའི་ཆེ་བྱ་དང་པ་ཞིག་གསོས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་མགུལ་དུ་ཡི་གེ་བཏགས་རྟེ་དག་དོན་ཆོལ་དུ་བཏང་བ་དང་། དང་པ་དེ་འཕུར་ཞིང་ཀུན་དུ་བཅའ་བ་དང་སྒྲེད་

2000

མེས་ཚལ་ན་རྒྱལ་བུའི་སྐད་གྲག་པ་ཐོས་ནས་དེར་བབ་སྟེ་རྒྱལ་བུ་དང་འབྲུད་དོ། །རྒྱལ་བུས་ཀྱང་དང་པའི་སྐད་ཤེས་པས་མགུལ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱལ་ཞིང་གྲོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། རྟེན་དོན་གྱིས་མིག་ཏུ་ཆེར་མ་བཅུག་ནས་ཕྱོས་པ་
མོགས་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིང་དོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཡི་ཤི་བར་དེ་ལ་བུ་མོ་འཛིག་རྟེན་ན་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་མེས་ཚལ་དེར་སོང་བ་དང་། དགོད་ན་སྤྱ་འཛིངས་ཤིང་གདོང་མ་ཆེ་མས་གང་བ་དང་གོས་ངན་པ་གྱོན་ཏེ་ཤིང་
རྩེ་ན་འདུག་པ་དེ་མཐོང་ནས། བུ་མོ་དེ་ལ་ཆགས་ཏེ་གར་ཡང་མ་སོང་བར་དེའི་རྩེ་ན་འདུག་ཅིང་གཏམ་བྱས་སོ། །དྲོ་ལ་བབ་སྟེ་རྒྱལ་པོས་བུ་མོ་བོས་པ་ན། བདག་གི་འཆལ་མ་འདིར་སྟོལ་ཅིག །ཡར་མི་འོང་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་ཟན་
དེར་བསྐྱལ་བ་དང་། བུ་མོས་རྒྱལ་བུ་ལ་བདག་ཅག་གཉིས་ལྟ་ན་ཅིག་ཟན་ཟོེ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བུས་བདག་ཡོང་བ་སྤྱད་པོ་ལགས་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་མོ་དང་ལྟ་ན་ཅིག་ཟས་ཟ་མི་རུང་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་གསན་ན་
བདག་ལ་གྱོད་མ་ཆེའི་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བུ་མོས་སྒྲུས་པ། ཟློད་བདག་དང་ལྟ་ན་ཅིག་མི་ཟན་བདག་ཀྱང་མི་ཟོེ་ཞེས་ལན་ཏུ་མར་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་ན་ཅིག་ཟོས་ཏེ། གཏམ་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བུ་མོ་དེ་ལ་ཆགས་ཏེ་གཞན་
ཏུ་འགོར་མ་བཅུ་པ་པོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོས་བུ་མོ་ཕྱིར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུན་པ་དང་། བུ་མོས་ཕྱིར་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་ཏོ། །བདག་ནི་སྟེད་ཆལ་སྤྱད་པ་འདིའི་རྩེ་ན་མར་དགའ་བས་གཞན་སུ་ཡང་མི་འཆལ་ཏོ། །ལ་བ་

༡། རྒྱལ་པོ་བདག་གི་བསམ་པ་འདི་ལས་མི་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲིངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་སུ་མོའི་ངོ་མ་བསྒྲེག་སྟེ། འདི་ནི་ངོ་མཚར་ལས་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །སུ་མོ་འདི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གོ་ཆའི་
 མནའ་མར་བསྐྱངས་ཏེ། རྒྱལ་སུ་རྒྱ་མཚོ་ནས་མ་ལོའ་བར་སྐྱང་པོ་འདི་ལྟ་སུའི་ཆུང་མར་དགའ་བ་འདི་ནི་ངའི་རིགས་སུ་ན་ཏེ། ངའི་མགོ་ཡང་འདེག་ཏུ་མེད་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་ནས་ཡང་ཡང་འབོད་དུ་བཏང་བ་ལས་སུ་མོ་ཆོག་
 སྒྲ་མ་ལས་མ་འགྱུར་ཏེ་འགྲོར་མ་བཏུབ་པོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སུ་མོ་ལ་བུ་མས་པས་ངོ་མ་བསྒྲེག་པར། གཉིས་ཀ་བསུས་ཏེ་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས་ཁྱོ་སྤྱག་ཏུ་བསྐྱས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སུ་མོ་དེ་ཉིན་པར་རྟག་ཏུ་སོང་ཞིང་
 རྒྱལ་མོ་ཕྱིར་འོང་བས། རྒྱལ་སུ་དོགས་པ་སྒྲེས་ཏེ་ཆུང་མ་ལ་སྐྱས་པ། ཁྱོད་བདག་གི་ཆུང་མ་བུ་ཞེས་ཁྱོ་སྤྱག་ཏུ་འདུས་ན། ཉིན་པར་རྟག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་མཚན་མོ་འབའ་ཞིག་ཕྱིར་འོང་བས་འདིར་མི་རྟོག་པ་ལ་བལྟས་ནས། ཁྱོད་
 གཞན་དུ་སེམས་པ་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །སུ་མོས་དམ་བཅས་པ། བདག་ནི་ཁྱོད་འབའ་ཞིག་སེམས་ཏེ། བསམ་པ་གཞན་པ་སྐྱ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །བདེན་པར་སྐྱས་པ་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་གཅིག་མཐོང་བར་ལུང་ཅིག་ཅིས་སྐྱས་
 མ་ཐག་ཏུ་མིག་ལ་གཅིག་མཐོང་བར་ལུང་ཏེ། རྒྱལ་སུས་སྐར་ནི་དགོ་དོན་ཡིན་པའི་ཆུ་ལ་ལའང་མ་སྐྱས་ལ་གང་གི་གཏམ་དེ་དག་གྲོང་ནས་རྒྱལ་སུ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་པ་མ་དང་ཡུལ་གང་ན་འདུག་ཅིས་དེས་པ་དང་། སྐྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཡལའ་དང་པོའི་དཔྱོད་མེད་ལ་སྐུ་མེད་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གོ་ཆ་ཞེས་པ་ཐོས་སམ། རྒྱལ་པོ་ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནི་ངའི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་རྒྱལ་ལུ་དགོ་དོན་ཐོས་སམ། རྒྱལ་པོ་ཐོས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་ལུ་དགོ་དོན་ཞེས་ལུ་བ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐོས་སོ་ནས་འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཅིས་དེས་པ་ལ་རྒྱལ་ལུ་སྤྱི་ལྟར་གྱུར་པ་ཞིབ་ཏུ་གཏམ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ཐོས་སོ་རྒྱལ་ལུ་སྤྱི་ལྟར་གྱུར་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་
 གང་ན་ཡང་མི་ཤིང་པ་ཡིན་ན། བྱོད་དེ་དང་འབྲུད་ན་ནི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ། རྒྱལ་ལུ་སྒྲུས་པ། སྤྱི་ལྟར་གྱིས་ངའི་མིག་ལྟར་བ་ཉེས་མོད་ཀྱི། བདག་དེ་ལ་རྒྱལ་ཐད་ཀྱང་མི་དགའ་བ་འམ་མ་ཐོན་ཏུ་འཇོན་པ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཐོས་སོ་པ་
 གནོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་ཅིས་སྒྲུས་པ་ལ་བདག་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་པར་དགའ་འོ། །རྒྱལ་ལུ་སྒྲུས་པ། བདག་སྤྱི་ལྟར་ལ་རྒྱལ་ཐད་མི་དགའ་བ་པ་སྤྱི་ལྟར་མ་ཅམ་མེད་ན་བདེན་པའི་ཆོག་དེས་བདག་གི་
 མིག་ལ་གཅིག་འདི་མ་ཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ་མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ཐོང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་ལུ་འདི་མིག་གཉིས་ཀྱང་མ་ཐོང་ནས་མཆོན་དབྱིབས་ཀྱང་ལྟག་པར་ཆེ་བས་ལུ་མོ་དགའ་སྟེ། རྒྱལ་
 པོ་ལ་འདི་སྐད་ཏུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་གོ་ཆའི་སྒྲུས་དགོ་དོན་མ་ཕྱེན་ཏམ། རྒྱལ་པོ་སྤངས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤངས་གཟིགས་པ་ཞིང་དམ། རྒྱལ་ལུ་དེ་ག་རེ་བལྟའོ། །ལུ་མོས་སྒྲུས་པ། ད་ལྟར་བདག་གི་ཕྱིས་ཐབ་བགྱིད་པ་འདི་

བོ་རིན་ཆེན་གོ་ཆའི་པོ་ཉ་ཡང་དེར་ཕྱིན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལི་ཤི་བར་གྱིས་གྲུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཏེ་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ལུ་མོ་འི་གཡོག་གཞོན་རུ་མ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ཤིང་རྩ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེང་ཀྱང་བཟངས། རྒྱལ་པོ་ཉིད་
 སྟོན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཕོར་བརྒྱ་སྟེང་རུ་མས་རོལ་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས་ཏེ་ལུ་མོ་བསྐྱལ་ལོ། །པོ་ཉ་སྤར་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆའི་གོ་ཆ་བཙུན་མོ་འཕོར་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་བུ་བསུའོ། །རྒྱལ་བུ་དང་འབྲུང་པའི་ཆོ་ཞོན་པ་ལ་བབ་
 བས་པ་མ་ལ་ལྷག་འཆལ་ཞིང་ལག་པར་འཇུས་ཏེ་སྤྱན་གསོལ་ནས་རོལ་མོ་བྱས་ཤིང་པོ་བྲང་རུ་དོང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་སྤྲིག་དོན་ག་རེ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ད་ལྷ་བརྒྱ་རིན་རུ་བཟུང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་
 དང་། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཏང་རུ་མི་རུང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་སྤྲིག་དོན་མ་བཏང་ན་བདག་ཀྱང་པོ་བྲང་རུ་མི་མཆིའོ་ཞེས་གསོལ་བས་སྤྲིག་དོན་ཡང་བཏང་དོ། །དེར་སྤྲིག་དོན་ཡང་རྒྱལ་བུ་བསུར་འོང་བ། སྤྱན་གཉིས་གཅིག་
 ལ་གཅིག་འཇུས་ཏེ་རུ་བོ་ལ་སྤར་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བུམས་པར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་དོ་མཆར་རུ་འཛིན་ཏེ། དེ་ནས་པོ་བྲང་གི་ནང་རུ་འོངས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ག་རེ་ཞེས་བགས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་ན། འོང་བའི་ལམ་རུ་ས་བརྒྱས་པའི་
 བང་རུ་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་ལེན་རུ་བཏང་བས་མ་རྟེན་པ་ལ། དགོ་དོན་དང་འགྲོགས་ནས་གནས་དེར་ཕྱིན་མ་ཐག་རུ་དགོ་དོན་གྱིས་མཐོང་ནས་རྟེན་དོ། །དེ་ནས་པོ་བྲང་རུ་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བརྒྱ་ཀྱན་ལ་ནོར་བུ་རེ་རེ་ཕྱིན་

༡༢། ཁྱིཾ་། གཅིག་ལུ་ཞིག་བཞག་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་པ་བཞིན་པ་མ་གཅིས་འདུག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྱིང་། རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་དང་
སྒྲོན་པོའི་བང་མཛོད་ལས་གང་ཕྱིན་ཏེ་གོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་གང་བར་སོག་ཅིག་ཅེས་བྱས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེས་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་དྲིལ་བསྐྱགས་ཏེ་ཞག་བདུན་ན་རྒྱལ་ལུ་དགེ་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བདུན་གྱི་ཆར་འབེབས་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུས་སྒྲིག་ཅེས་བསྒྲོན་ནས། འོར་ལུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཆེར་བཟུགས་ཏེ། ཕྱོགས་བཞིར་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་
ལག་པར་སྒྲིས་པོར་ཐོགས་ཏེ། འོར་ལུ་འདི་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཅི་འདོད་པའི་ཆར་ཡིད་བཞིན་དུ་ཕོབ་ཅིག་ཅེས་སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱུང་ལངས་པས་མི་གཙང་བ་ཕྱགས་ཏེ། ཆར་བེམ་ལུས་དུལ་མི་
ལྡང་བར་བྱས་ནས། ཟས་དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་བབས་པས། ལུལ་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་ལུས་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིས་པ། ད་ནི་ཕོངས་པའི་སེམས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་གསུམ་
དགེ་བཅུ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་བས་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། ཆོ་འཕོས་པའི་དུས་སུ་མཐོ་རིས་གྱི་ལྟར་སྦྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཅིང་སྒྲོན་རྒྱལ་ལུ་དགེ་དོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟ་ལུའི་སྒྲོན་པ་

དང་བཟོད་པ་དང་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་མ་མེད་ལྟེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། ལུམ་ལྟ་མཛེས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ལི་གི་བར་ནི་འོད་སྤང་དང་། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བུའི་རུང་མར་གྱུར་པ་དེ་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲེ་དགའི་བདག་
 མོ་དང་། སྤྱི་ག་དོན་ནི་ལྟ་ས་བྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་འདྲལ་བ་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བུ་དགེ་བྱེད་དང་སྤྱི་ག་བྱེད་ཀྱང་འདི་དང་ཁོག་འདྲལ་རུང་ཟད་མི་འདྲལ་བའི་བྱེད་ཡོད་པས། དེན་ལན་བསམ་བསམ་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་བརྟེན་མོ་ཆེ་འབྱིང་གི་སྤྱི་ག་དགེ་དོན་དང་རྟ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདི་དང་ཁོག་འདྲལ་བར་སྤྱང་དོ། ། །ཡང་བཙུམ་ལྟ་ན་འདས་འདི་ཉིད་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་
 ལྟ་བུ་དུ་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཆེ་དང་ལྟ་ཉེ་ཆོད་མེད་བཞི་སྟོང་ཅིང་དགེ་བརྟེན་སྟོང་འཛེན་རྟོ། །དེའི་ལུམ་དེར་དགྲ་དང་རིམས་གཏོང་བའི་ཡི་དྲགས་དང་། མིའི་ག་བྲག་ཟ་བའི་
 འཕྱུང་པོ་མ་རུང་པ་གང་གིས་ཀྱང་ལུམ་དེར་བཟའ་བ་མ་ཆེད་ནས་སྟོགས་ཏེ་མཐུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་གཞོད་སྟོན་ལྟ་ཞེས་ལུམ་དེར་ལྟགས་པས་སུ་ལའང་གཞོད་མ་རུས་ནས། དཔེན་པར་བ་ལང་ཆེ་ཞེས་བག་བརྟུངས་ཏེ་
 གནས་པ་ལ་གཏམ་བུས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དོ། །དེར་གཞོད་སྟོན་ལྟ་པོ་རྒྱལ་པོའི་གན་རུ་དོར་སྟེ། བདག་ཅག་གི་ཟས་ནི་མིའི་མདངས་དང་ག་བྲག་ལ་སྟོས་ཏེ་ལུས་འཛོལ་ལས། ལུམ་འདི་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ལ་

五、

༡ ། ཡང་ཀུལ་པོ་རྫོ་རྫོ་ལི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་སྒྱུན་གཏོང་གི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཏེ་སྒྲི་དག་རྒྱལ་ས་ལ་ཅི་འདོད་པ་གཏོང་བ་དང་། གནོད་སྒྱུན་ལྟ་རང་གི་ཁྱག་གིས་ཆེས་པར་བྱས་པ་ནི་ལྟར་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲིས་
རབས་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། ། ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་འདི་སྟོན་ལུལ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཀུལ་པོ་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དྲང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ལུལ་སྟོན་སྟོང་པ། ཀུལ་ཕྱན་དུག་རྩ་ལ་དབང་པ། གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་།
བ་ལྷང་ལྟ་བརྒྱུ་ཡོད་པ། སྟོན་པོ་བཞི་སྟོང་མང་འབ། བརྩན་མོ་ཉི་ཤི་ཡོད་ཀྱང་སྒྲས་མེད་པ་ལ། ཕྱིས་ཞིག་ན་བརྩན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་སྒྲས་ཆགས་པ་དེ་བཙུམ་ནས་བརྩན་མོ་ཉི་ཤི་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྩ་ཞོ་རང་ལྷང་ཞིང་ཐམས་
ཅད་དགའ་བས་དོན་གྱུ་བ་དུ་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ལོ་བརྩ་དུག་ལོན་པ་དང་ཡིག་རྩིས་འཕོང་དཔུང་བཙོ་གནས་རོལ་མོ་སྟགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་ལོབས་སོ། །དེ་ཀུལ་པོ་ཡབ་ལུམ་ལ་ཡང་རིམ་གྱོ་ཆེ་ཞིང་། ཀུལ་ལུའི་
པོ་ལྷང་ལོགས་ཤིག་དུ་བརྩིགས་སོ། །དེ་ཆུང་ནས་སྒྱུན་པ་ལ་དགའ་བས་མི་ལ་སྟགས་ཏེ་རི་དྲགས་དང་འདབ་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོན་པར་དགའ་ཞིང་སྒྱུན་པའི་བསྟགས་པ་ཡང་ཆོག་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་
དོ། །ཀུལ་ལུ་ཆེར་སྒྲིས་ནས་ཀུལ་པོ་ཞིག་གི་ལུ་མོ་མན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་པ་བརྩན་མོར་སྒྲངས་ནས་ལུ་ཆ་མིང་སྟོན་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུར་དོ། །ཀུལ་ལུ་དེ་ལྟར་མོར་བྱིན་པ་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་དཔུལ་པོར་བརྟུས་པ་དེ་མཐོང་

མཛེད་ཀྱི་གཞུང་།

གསོལ་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྱིལ་ས་ལྟར་ས་ཏེ་བརྒྱལ་ལོ། །བཅུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྤོན་བཤོས་པ་ན། རྒྱལ་ཁུ་དེ་བལ་གྲང་གི་ལྷས་སུ་སོང་བས་རྒྱང་པ་བཅུག་པར་བྱ། བལ་གྲང་བཟུང་བས་ལག་པ་
གཅད་པ་ནས་མགོ་གཅོད་པའི་བར་དུ་བཤྱིད་པར་རིགས་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མི་དགའ་ཞིང་ངའི་སུ་ལེགས་པའི་དོན་ལ་མོས་ཏེ་སྤོན་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རི་ལྷར་ཐོ་འཆམ་པར་བྱེད། སྤོན་པོ་གཅིག་གིས་དེ་ལྷར་བཟུང་
བརྟེན་མི་འོང་གི། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགོན་པར་སྤངས་ན་སྤྲུ་བ་བཅིང་དོ་ཆ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲུས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མཉམ་ནས། རྒྱལ་ཁུ་རྒྱལ་ཆ་བ་བཀུག་སྟེ་བྱོད་ངའི་བལ་གྲང་བྱིན་པ་བདེན་ནམ། དེ་མི་མིད་
ལགས་སོ། །རྒྱལ་ཁུ་བྱོད་ཅིའི་བྱིར་ང་ལ་མ་ཁུས་པར་དག་ཟླ་ལ་བྱིན། རྒྱལ་ཁུས་གསོལ་བ་པ། སྤྲུ་སྤོན་པ་ཅི་བྱིན་ཡང་མི་འགལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལགས་པས་ཉིད་ལ་མ་ཁུས་པ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲུས་པ།
དམ་བཅས་པ་ནི་ནོར་དབྱིག་སྟགས་ལ་ཡིན་ན་བལ་གྲང་ཅི་གཏོགས། རྒྱལ་ཁུས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལ་མངའ་བའི་དགོར་ལགས་ན་ཅིའི་བྱིར་བལ་གྲང་མི་གཏོགས། རྒྱལ་པོས་སྤྲུས་པ་བྱོད་ནི་རི་དན་ཏིག་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་སྤངས་གིས་སྤྲུར་དུ་སོངས་གིག། རྒྱལ་ཁུས་སྤྲུས་པ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མི་གཅོག་ན། ད་དུང་ཁག་བདུན་སྤོན་པ་བུས་ཏེ་བདག་གི་བསམ་པ་རྟོགས་ནས་མཆི་བར་འཆལ་ལོ། རྒྱལ་པོས་སྤྲུས་པ། དེ་མི་གནང་གི་སོངས་

༡༩༩། །སྟེན། །ཀྱལ་ལུས་པག་འཇིག་ཅིག་གོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་ཉི་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱལ་ལུ་ཀྱལ་ཚབ་ལ་ཞག་བདུན་སྟེན་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཀྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བས་གནང་ནས། ཀྱལ་ལུས་ཕྱགས་སུ་
 གཡོག་མངགས་ཏེ་སྟོང་བ་བསྐྱུས་ནས་སྟེན་པ་ཀྱ་ཆེར་སྐྱལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་ལུས་ཀུང་མ་ལ་བདག་ནི་ཀྱལ་པོས་ལོ་བཙུག་ཉིས་སུ་རི་དན་ཏིག་ཞེས་བྱ་བར་སྤངས་ཀྱལ་སྐྱུས་པ་དང་། དེས་སྐྱུས་པ་ཀྱལ་པོའི་ལུ་ལ་དུ་བདེ་ཞིང་
 ལེགས་པའི་སྟེན་ལམ་འདེབས་ལ་བདག་ཅག་རི་ལ་སྟོམ་དུ་འདེང་ངོ་། །ཀྱལ་ལུས་སྐྱུས་པ། རི་དེ་ནི་འཛིགས་པའི་གནས་ཏེ་བྱ་དགའ་ཞིང་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པས་འཛིགས་ན། བྱོད་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་བས་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་
 རུས་སམ་བྱོད་པོ་བྱང་གི་ནང་དུ་ནི་ལོ་བྱང་ཅི་བདེ་བས་འཁྱོར་ཞིང་ཟས་གོས་སུན་སུམ་ཆོགས་ན། རི་ལ་རྩ་འདིང་ཞིང་འབྲས་སུ་ཟ་བ་ལ་མོས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་རྩུང་དང་སེར་བ། ཆ་གང་དང་། རྩོད་དང་གསེག་མ་དང་། སྐྱལ་
 སྟོགས་ཡོད་ན་བྱོད་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་དམ། མན་ཏས་སྐྱུས་པ། བདག་ལ་མ་ཉེན་ཅིང་འཇམ་པའི་གོས་དང་མངར་བའི་ཟས་སྟོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། བྱོད་དང་སོ་སོར་འབྲལ་བ་མི་བཟོད་པས། ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་དགའོ། །
 བདག་ནི་ཀྱལ་ལུ་ལ་ཡིད་བརྟེན་ཏེ་གྲོགས་བགྱིའོ། །ཀྱལ་ལུས་སྐྱུས་པ། བདག་ནི་སྟེན་ལ་དགའ་བས། སྟོང་བའི་སེམས་མི་བརློག་སྟེ། སུམ་བྱོད་ཉིད་སྟོང་ན་ཡང་མི་གཏོང་མི་རུས་པས་བདག་གི་དགོ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་ན་

2012

འགྲོར་མི་རིགས་སོ། །མན་ཏེས་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་ལུས་སྒྲིན་པ་མཛད་ན་བདག་ཀྱང་ཡི་རངས་གིང་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བས་ཐེ་ཚོམ་མི་མཛད་དུ་གསོལ། རྒྱལ་ལུས་ཀྱང་ཕྱིན་དེ་ལྟར་རྒྱས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྟུན་མོང་དང་
སྐས་སྐས་མོ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ། ལུམ་ལ་མཆི་བྱག་བྱས་ནས་ལུམ་གྱིས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ། དཀར་པོའི་ཚོས་གྱིས་ལུམ་སྟོན་བདེ་བའི་གཏམ་གྱིས་གོས་གདབ་དུ་གསོལ། ལུམ་ལྷ་པོ་གྱིས་གདུངས་ནས་བདག་ནི་ལུ་གཅིག་
ལུ་སྐྱལ་པ་འདི་དང་འབྲལ་ན་བདག་གི་སྟོང་རྩོད་ཆེ་ལྟར་མིགས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ལྷ་རྒྱམས་གྱིས་བདག་གི་སྟོན་ལམ་བཞིན་འགལ་བར་མི་མཛད་ན། བདག་གི་ལུ་ཕྱིར་ལུམ་དུ་འཁོར་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །
དེའི་ཚེ་བརྟུན་མོ་ནི་ཁྱིས་ལུ་ཏྲིག་གི་དོ་གལ་རེ་དང་། སྟོན་པོ་བཞི་སྟོང་གིས་རེན་ཆེན་སྐྱ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་པདྨ་རེ་རེ་རྒྱལ་ལུ་ལ་རྫོང་བ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་ལུ་པོ་བྱང་ནས་ལྷུང་སྟེ་གོང་ཕྱིར་གྱི་བྱང་སྟོར་ཕྱིན་ནས་མེ་ཏྲག་དང་དོ་
གལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེན་ནོ། །ལུམ་དེའི་མི་ཁྱི་བྱག་དུ་མས་རྒྱལ་ལུ་བསྐྱལ་ཏེ། འདི་ནི་གིན་རྒྱ་དགེ་བ་ལུམ་གྱི་ལྷ་གཉིན་ལྷ་ལུ་ཡིན་ན་ཅི་ཕྱིར་སྤངས་ཞེས་ཐམས་ཅད་པོངས་སེམས་སྒྲེས་སོ། །སྟེ་ལ་མི་རྒྱམས་
ལ་རྒྱལ་ལུས་སྟོན་པ་བཞིངས་ནས་ཕྱིར་དོང་དོ། །དེ་ནས་གིང་རྒྱ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱལ་ལུ་ཏྲིད་གྱི་ཁ་ལོ་བ་བྱས་ཏེ་སོང་བས་རྒྱང་ཆད་པར་ཕྱིན་ནས། སྟེ་གིང་གི་དུང་ན་ངལ་བསོ་བ་ལ་བྱམ་ཟེ་ཞིག་གིས་གིང་རྒྱ་འབྲིད་པའི་རྒྱ་བསྐྱངས་

རི་དན་ཏིག་ཏུ་སོང་ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་འདུག་མི་རུང་ཞེས་བུམས་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་པའི་མོད་ལ་ཁུའི་ནང་ནས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕུང་ནས་ཁུའི་རྒྱན་པ་ཅད་དེ། དེར་རྒྱལ་ཁུ་དང་པུན་མོ་གོས་པ་ཇེས་ནས་ཁུ་བཀྲལ་མ་
 ཐག་ཏུ་རྒྱལ་ཁུ་འདི་སྐྱམ་དུ། ཐལ་ཕུང་སོང་ན་ཁུ་འཕྱིལ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་མང་དུ་འཆི་སྟེ་འཕྱེར་རོ་སྐྱམ་ནས། ཁུ་ལ་ཕྱིར་བལྟས་ཏེ་ཁུ་ཕྱོད་སྐྱ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་འབབ་ཅིང་བདག་འདོད་པ་ཞིག་འོང་ན་ཡང་ཐར་བར་
 ཕྱོས་ཤིག་སྐྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཁུ་ཡང་སྐྱ་མ་བཞིན་བབས་སོ། །དེ་ནས་སོང་བས་རི་དན་ཏིག་དེ་རད་རོད་དང་ཟད་ཟེད་དུ་འདུག་པ། ཤིང་མང་པོ་རྒྱས་ཤིང་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲན་པའི་སྒྲ་དེ་ཕྱིན་པ། འབབ་ཁུ་སོགས་ཞིམ་ལ། འབྲས་ཁུ་
 རི་མངར་བ་སོགས་མཐོང་ནས། རྒྱལ་ཁུས་སྐྱས་པ། རི་འདི་ལ་བལྟས་ན། ཤིང་དང་ནགས་ཆེལ་གནམ་ལ་རེག་པ་སྐྱོས་ཀྱང་བརྒས་པ་འཇམ་པ་ཅད་པ་མེད་པས། ཁུ་མིག་ཞིམ་པོ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འབྲས་ཁུ་མངར་བ་ཐ་བ་རི་འདི་ལ་
 སྒྲོམ་པ་དག་ཡོད་པས་འདིར་གནས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་ཁུ་དེར་ཕྱིན་པ་ན། རི་དེར་གནས་པའི་བྱ་དང་གཅན་གཟན་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་དག་འཇས་རྒྱལ་ཁུ་བསྟའོ། །དེའི་ཆེ་རི་དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་ཁུ་ཏུ་ཞེས་པ་ལོ་ལྷ་བཀུ་
 ལོན་པ་ལོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གནས་པ་དེའི་དུང་དུ་རྒྱལ་ཁུ་སོང་སྟེ་བྱག་བྱས་ནས་འདི་སྒྲ་ཅེས་སྐྱས་སོ། །རི་འདིར་ཕྱོགས་གང་ན་ཁུ་མིག་དང་འབྲས་ཁུ་བཟང་པོར་ལྷན་པ་གནས་སུ་རུང་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་དེས་པ་དང་།

ཐོག་ཟ། སྒོམ་དུ་ཁུ་མིག་འབྱུང་ངོ། །ཀུལ་ལུས་ཤིང་དང་རྒྱ་བསྐྱུས་ཏེ། བདག་ཉིད་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལ་པོ་རུང་དུ་ཞིག་དང་། མཐ་ཏེ་མ་སྒྲིད་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལ་པོ་རེ་རེ་ཡང་བུས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཁྱེའུའི་མིང་ནི་ཡ་རི་ཞེས་བྱ་སྟེ་པོ་
 བདུན་ལོན་པ་གོས་རང་གྱོན་ཁུས་ཏེ་པའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འགྲོའོ། །ལུ་མོའི་མིང་ནི་གོ་ནོ་ཡན་ཞེས་བྱ་སྟེ་པོ་དུག་ལོན་པ། རི་དུག་ས་གྱི་པག་ས་པ་གྱོན་ཞིང་མའི་ཕྱི་བཞིན་འགྲོའོ། །རི་རེ་ན་གནས་པའི་གཙན་གཟན་དང་། རི་དུག་ས་
 འད་པ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་དུ་དག་འནས་ཀུལ་ལུ་ལ་པ་རྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཀུལ་ལུ་རི་རེ་རྟེན་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ་དང་། སྟོན་སྒྲམ་པའི་ཁུ་མིག་དང་རྟེན་ཡང་རྒྱས་གང་། སྟེ་ཤིང་སྒྲམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ཏྲུག་
 དང་འད་པ་མ་སྟེས། སྟོན་ལུ་གདུག་པ་རྒྱམས་ཀྱང་མེད་པར། གཙན་གཟན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་པ་ཡང་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་ལ་ཟ་བ་དང་། འབྲས་ལུའི་ཤིང་རྒྱམས་ཀྱང་རྒྱས་ཤིང་བཟང་པོར་གྱུར། བྱ་སྟེ་ཆོག་ས་སྟེ་རྟེན་ཤིང་སྒྲིད་འབྱེན་པར་
 གྱུར་ཏོ། །པརྟེན་མོ་མཐ་ཏེས་ཤིང་ཐོག་དང་ཤིང་འབྲས་བཟས་ཏེ་ཀུལ་ལུ་ལ་ལུ་ལ་ཞིང་། སྐས་མིང་སྟེ་གཉིས་ལ་འད་པ་སྟོན་ངོ། །སྐས་མིང་སྟེ་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་པ་མ་གཉིས་དང་བུལ་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཡང་མི་རིང་པའི་རྒྱ་
 མིག་གི་འགྲམ་དག་དུ་གཙན་གཟན་དང་རི་དུག་ས་དང་རྟེན་ཅིག་ཅེ་སྟེ། བར་འགའ་ཞག་ལོན་པར་ཡང་ཕྱེའོ། །དུས་ཞིག་ན་སྐས་ཁྱེའུ་སེང་གོ་ལ་ཞོན་པ་ལས། སེང་གོ་མཆོངས་པས་རབ་གཅིག་ཐོག་གའོང་རུང་བད་སྐས་ཏེ་བྲག་

དེ་འབྱུང་། །ད་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོལ་བའི་བྱན་ཁོལ་ཡོད་ན་ང་ཚུ་བཙུ་ཡང་མི་དགོས་ལ་གཞན་གྱིས་འབྲུ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་སྐྱས་པ། བདག་ཅག་ནི་མེན་ཏུ་དཔུལ་ཞིང་ཐོངས་ན་བྱན་ཁོ་པ་ག་ལས་རྗེད། རུང་མས་
 སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཕྱིར་བྱན་ཁོལ་མ་བཅའ་ན། བདག་འགྲོ་སྟེ་ཁྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་རུང་མས་སྐྱས་པ། ཁོ་མོས་ཐོས་ནས། རྒྱལ་ཁུ་དོན་གྱུ་བ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་རི་དན་ཏིག་
 ཅིས་བྱ་བར་སྤངས་སོ། །དེ་ལ་ཁྱེད་དང་ཁུ་མོ་གཅིག་ཡོད་ཅིས་གྲག་གིས་དེ་སྒྲོང་དུ་སོངས་སེག། ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་སྐྱས་པ། རི་དན་ཏིག་ཅིས་པའི་འདི་ནས་དཔག་ཚད་དུག་སྒྲོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལམ་ཡོད་ལ། སྒྲོན་ལ་བཀོད་ཀྱང་མ་
 བྱོར་ན་ད་ཅི་ལྟར་བཀོད་བར་བྱ། རུང་མས་སྐྱས་པ། བདག་གི་ཕྱིར་བྱན་ཁོལ་མ་བཅའ་ན་བདག་འགོགས་ཏེ་འཆིའོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་སྐྱས་པ། ཉེས་ན་ཁོ་པོ་གཅིག་གིས་བསང་ཀྱང་སྒྲ་ཁྱེད་མི་བར་མི་འདོད་དོ་
 ཞེས་སྐྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་སྒྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱགས་དང་དགོས་པ་སྒྲོར་ཅིག། རུང་མས་སྐྱས་པ། ད་སོངས་སེག་རྒྱགས་དང་དགོས་པ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཐམ་ཟེ་རྒྱགས་རང་གིས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱང་པས་ལམ་དུ་ལྷགས་ཞིང་སོང་
 བས། ལུལ་ཡ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་སྒོ་སྤང་བ་ལ་རྒྱལ་ཁུ་དོན་གྱུ་བ་ད་ལྷག་ལ་འདུག་ཅིས་དེས་པ་དང་། སྒོ་སྤང་དེ་ནང་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱད་དོ། །ཆོག་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མེ་ལ་མེད་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཁྱོ་ཞིང་ལུགས་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ག་སྟག་གི་ཕྱིར་ངའི་སྐུ་སྤངས་ན་ད་ཡང་སྒྲོང་དུ་འོངས་སྐྱུ་མ་ནས་མ་དགའོ། །བྱམ་ཟེས་གསོལ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དོན་གྱུ་བ་སྐྱེན་པའི་གྲགས་པ་གནམ་དང་རྒྱུ་གཉིང་དུ་སྟག་པར་གྲགས་ན་བདག་ལམ་རིང་པོ་ནས་རེ་བ་ཡོད་པས་འོངས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་ས་པ། རྒྱལ་ལུ་དོན་གྱུ་བ་ནི་ད་ལྟར་རི་དབེན་པ་ན་གནས་ཏེ་རབ་དུ་དཔུལ་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་སྐྱེན། བྱམ་ཟེས་སྐྱུ་ས་པ། རྒྱལ་ལུ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་བདག་འབྱུང་པར་དགའོ་ཞེས་སྐྱུ་ས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ལ་ལམ་སྟོན་ཅིག་ཅིས་བསྐྱོས་ནས་བྱམ་ཟེ་དེ་སོང་སོང་བ་ལས་རི་དན་ཏིག་གི་དུང་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ནས། རྒྱལ་ལུ་འབྱུང་ཞིག་ཡིད་ལ་བསམས་པས་རྒྱུ་ལ་མོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་རི་དེ་ལས་ཐོག་མར་རྫོན་པ་ཞིག་དང་འབྱུང་པ་ན། རི་འདི་ལ་རྒྱལ་ལུ་དོན་གྱུ་བ་ཅིས་ལུ་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། རྫོན་པ་དེས་རྒྱལ་ལུ་སྐྱེན་པ་ལ་དགའ་བས་བྱམ་ཟེ་འདི་ལྟ་སྟངས་གི་ཕྱིར་རི་ལ་སྤངས་པར་གྲིས་ནས་རྫོན་པ་དེས་བྱམ་ཟེ་དེ་བཟུང་ནས་གིང་ལ་བཅིངས་ཏེ་བརྟེན་པས་ལུས་ལ་རྒྱ་ཡང་བྱུང་ངོ། །རྫོན་པས་ཡང་སྐྱུ་ས་པ། ཁྱོད་རྒྱལ་ལུ་དྲིས་ཏེ་ཅི་ལྟ་མཛད་འཕང་ངོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་དེས་ད་ནི་འདིས་བདག་གསོད་པར་ངེས་ན་རྒྱུ་ཞིག་ལུ་འོ་བསམས་ནས་ཁྱོད་བདག་ལ་འདྲི་ན་ཅི་ཏེས་ཞེས་སྐྱུ་ས་པ་དང་། རྫོན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་དུ་སེམས་ནས་དྲིས་པ་ལ། བྱམ་ཟེ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ན་རེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བུ་མཐོང་བར་དགའ་བས་བདག་འདིར་རྒྱལ་བུ་ཕྱིར་འགྲགས་སུ་འོངས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་མ་ཐག་རྟུ་རྩོན་པས་ཀྱང་བཀོལ་རྟེ་བཏང་ནས་སྒྲུར་མ་རྟོགས་ཤིང་རྒྱས་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་གསོལ་ནས་རྒྱལ་བུ་
གང་ན་འདྲག་པའི་གནས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བུའི་ཐད་རྟུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱུང་མ་ནས་རྒྱལ་བུས་བསུས་རྟེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གྲུས་པར་བྱས་ཤིང་། བྱོད་ག་ལས་འོངས་ལམ་རྟུ་རྩོན་མོངས་པ་དང་ངལ་བར་མ་གྱུར་
ཏམ་ཅི་འདོད་ཅེས་སྒྲོ་བའི་གཏམ་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བདག་ལམ་རིང་པོ་ནས་འོངས་རྟེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཅེ་ཞིང་ངལ་རྟེ་བཀེས་སྒྲོ་མ་མོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྱིལ་པོའི་ནང་རྟུ་ཕྱིད་ནས་སྟོན་ལ་འདྲག་རྟུ་བཅུག་སྟེ། ཤིང་
ཐོག་དང་ཤིང་འབྲས་དང་བཏུང་བའི་སྒྲོ་མ་མཐུན་རྟུ་ཐབ་པ་བྲམ་ཟེས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་འབྲངས་ནས་ཐལ་བུར་རྟུ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་རྟེ། བདག་ནི་ཡུལ་གོ་ལེ་ཞེས་བུ་བའི་མི་ཡིན་རྟེ། སྤྲ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་བུ་སྒྲིན་པ་ལ་དགའ་ཞེས་
སྟོགས་བརྒྱར་གྲགས་པ་ཐོས་པས། བདག་ནི་དཔུལ་ཞིང་ཐོངས་རྟེ། རྒྱལ་བུ་ལ་སྒྲོང་རྟུ་འོངས་སོ། །རྒྱལ་བུས་སྒྲུས་པ། བདག་ལ་ཡོད་པ་བྱོད་ལ་མ་བྱིན་ན། ཆགས་ཤིང་སེར་སྒྲུར་འགྱུར་ན་བདག་ལ་ཅི་ཡོད་སྒྲུར་བཏང་བས་ད་
ནི་ཅི་ཡང་སྒྲིན་རྟུ་མེད་དོ། །བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། དེ་ལྟར་ནོར་སྒྲུས་སྒྲིན་རྟུ་མེད་ན་བྱོད་ཀྱི་བུ་མིང་མིང་གཉིས་བདག་ཀྱང་པོའི་བྲན་ཁོལ་རྟུ་བྱིན་ཅིག །དེས་དེ་བཞིན་ལན་གསུམ་གྱི་བར་རྟུ་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་བུས་ཀྱང་བྱོད་ལམ་རིང་

ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་

༡༡། །པོ་ནས་འོངས་པས་བདག་གི་ཁུ་འདི་གཉིས་འདོད་པ་ལེགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་འི་ཆོ་ཁུ་མིང་སྤྱིང་གཉིས་རྩེར་སོང་པ་ལས། རྒྱལ་ཁུས་པོས་ནས་ཁུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྒྲོའོ། །བུམ་ཟེ་འདི་ལམ་
འིང་པོ་ནས་ཁུ་ཁྱེད་གཉིས་སྒྲོང་དུ་འོངས་པ་ལ། །པོ་པོས་ཀྱང་ཁྱེད་གཉིས་སྒྲིན་པར་བུས་ཀྱི་ཁྱེད་གཉིས་འདི་འི་ཕྱི་བཞིན་སོངས་ཤིག །དེ་ཐོས་པས་ཁུ་གཉིས་རྒྱལ་ཁུའི་མཆན་དུ་ཐོས་ནས་དུ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བདག་
གིས་བུམ་ཟེ་དུ་མ་མཐོང་ན་འདི་འདྲ་པ་གཞན་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བུམ་ཟེ་མ་ལགས་ཀྱི་ཡི་དུགས་ག་ཟ་ལགས་པས་བདག་ཅག་གི་མ་ཤིང་ཐོག་ཆོལ་དུ་མཆི་བ་ལས་སྒྲར་མ་འཁོར་བར་བདག་ཅག་གཉིས་ཡི་དུགས་འདི་འི་ཟས་
སྒྲུ་སྒྲུལ་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་མོ། །བདག་ཅག་གི་མ་སྒྲར་མཆིས་དེ་ཁུ་དང་མ་འབྲུད་ན། རི་ལྷར་བེདུ་བུལ་བའི་བ་ལྷར་དུ་ཞིང་ཆོ་ངེས་འདེབས་དེ་ལྷ་དན་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཁུས་ཁུ་ལ་བསྒྲོ་བ། །པོ་པོས་སྒྲིན་
པར་གནང་བས་བསྐྱད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་བུམ་ཟེ་ཡིན་གྱི་ཡི་དུགས་མ་ཡིན་པས་མི་བཟའ་ཡི་ཁྱེད་གཉིས་འདི་འི་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོངས་ཤིག །བུམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། ད་བདག་ཆས་དེ་འགྲོ་ཡི། ཁུའི་མ་འོངས་ནས་ཁུ་མ་བཏང་ན། རྒྱལ་
ཁུས་བདག་ལ་བྱིན་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱང་ཁུའི་མས་བསྒྲོག་སྟེ་ཉམས་པར་ཁྱེད་དུ་དོགས་སོ། །རྒྱལ་ཁུས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་སྒྲིན་པ་ཅི་བྱིན་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་འགྲོད་པའི་སེམས་བྱུང་མ་མྱོང་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཁུས་ཁུ་སྒྲོད་

2020

ཐོགས་ཏེ་བུམ་ཟེའི་ལག་པར་ཚུ་ལྷགས་ནས་ལུ་མིང་མིང་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ནས་བཟུང་ཞེ་བུམ་ཟེ་ལ་ལུ་ལ་པ་ན་ས་ཡང་གཡོས་སོ། །ལུ་གཉིས་པོ་བུམ་ཟེའི་ཕྱི་བཞིན་འགོ་མ་བདུབ་ནས་ཕྱིར་ཡབ་ཚུ་ལ་ལུའི་དུང་དུ་འོངས་ཏེ་ལུས་
 མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་འདི་སྒྲུང་དུ། བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་སྡིག་པ་ཅི་བཀྱིས་ནས་འདི་ལྟ་ལུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མྱོང་བར་གྱུར། བདག་ཅག་ནི་ཚུ་ལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་པ་རོལ་གྱི་བཟན་ཁོལ་དུ་གྱུར་ཅེས་ཚུ་ལ་
 ལུ་ལ་སྡིག་པ་བཤགས་ནས། འདིའི་ཚུ་རྒྱུན་གྱིས་སྡིག་པ་བུང་ཞིང་བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཏེ། གང་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདི་ལྟ་ལུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྒྲུང་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱས་སོ། །ཚུ་ལ་ལུས་ལུ་མིང་མིང་ལ་སྐྱས་པ་འཇིག་
 རྟེན་ན་མཛའ་ཞིང་སྤྱག་གོ་ཅིག་མཐར་བུ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ། །ཁོ་བོ་ནམ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཁྱོད་ཐར་པའི་དོན་བུའོ་ཞེས་བསྟོའོ། །ལུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་
 ཚུ་ལ་ལུས་པ། ལུས་ནི་མ་ལ་མ་ཆེ་ལྷག་བྱ་བ་ལགས་ན། ད་གཞར་ཡང་མི་འབྲད་དེ་མའི་ངོ་མ་མཐོང་བ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་གྱི་སྡིག་པར་ཟད་ན། བདག་ཅག་གི་མ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་གྱིས་གདུངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་
 མི་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་ཏེ། །བུམ་ཟེས་སྐྱས་པ། བདག་ཀས་ལ་ཉམ་ཚུང་བས་ལུས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་པོར་ཏེ་མའི་ཐད་དུ་བློས་ན་བདག་གིས་བྱར་མེད་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཆིངས་ལ་ད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་།

མཛེས་པ་གྲུ་ལྟོས་པ་

ཅིག ཅིས་མི་སྐྱེན་ནམ་ཞིས་སྐྱེས་པ་དང་། སུའི་མ་རི་ལ་འདྲག་པའི་རྒྱུ་པ་གཡོན་པའི་མཐེལ་གཡེལ་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། མིག་གཡོན་གཡེལ་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པ་ཡང་འགྲུལ་། རྒྱུ་མ་གཉིས་ནས་རྒྱ་ཞོ་ཡང་རང་ཟག་པ་ན་དེ་འདི་སྐྱེས་
དུ་འདི་འདྲ་བའི་ལྷ་ས་ངན་པ་སྒྲོན་ཕུང་མ་སྒྲོང་ན་བདག་གི་སུ་གཉིས་ལ་ཡེ་འདྲོག་མ་ཕུང་ངམ་སྐྱེས་ནས་གིང་ཐོག་བརྒྱ་བ་བཏང་ནས་སྐྱར་བར་སྒྱེར་འགོ་བར་ཆེས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ལུས་ཁྱེའུ་
གཉིས་ཕྱིན་པ་ལ། བཅུན་མོས་དགོ་བའི་བར་ཆད་ཕྱེད་དུ་དོགས་པས་སེང་གོ་མོ་ཞིག་རྒྱ་སྐུ་ལ་ནས་ལམ་སྤང་དུ་བཏུང་དོ། །བཅུན་མོས་སྐྱེས་པ། ཁྱེད་ནི་གཙན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་མོ། ཁོ་མོ་ནི་མིའི་རྒྱལ་མོ་ཡིན་ཏེ། རི་ལ་འཁོད་བར་
འདྲ་ན་ཕུང་ཟད་ལམ་ལས་ཕྱོལ་ཏེ་བདག་ཐོངས་གིག །བདག་ལ་སུ་རྒྱུང་དུ་གེད་མ་ཕྱེ་བ་གཉིས་གིག་ཡོད་དེ། ད་ཅུམ་གྱི་བར་དུ་ཅི་ཡང་མ་ཟོས་པས་བདག་འོང་དུ་རེ་སྟེ་སྟོང་དོ། །སེང་གོས་ཀྱང་ཐུམ་ཟེ་དེ་རྒྱུང་རིང་དུ་ཐལ་བར་
གསེས་ནས་ལམ་ལས་ཕྱོལ་ཏེ་བཅུན་མོ་བཏང་དོ། །བཅུན་མོ་སྒྱེར་གནས་སུ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་ལུ་འབའ་ཞིག་ལས་སུ་གཉིས་མ་མ་ཐོང་ནས། བདག་ཉིད་གྱི་སྒྱིལ་སུ་དང་། སུ་གཉིས་འདྲག་པའི་སྒྱིལ་པོར་བལྟས་ཀྱང་མ་མ་ཐོང་། སུ་
ཅེ་བའི་གནས་དང་རྒྱ་འགྲམ་དུ་བཅའ་ཀྱང་མ་མ་ཐོང་ལ། སྒྲོན་སུ་དང་ཅེ་བའི་རི་དྲགས་ག་བ་དང་། ཁ་ག་དང་། གཙན་གཟན་སེང་གོ་དང་སྒྱེའུ་ཕོགས་མ་དུན་ནས་ལུས་ས་ལ་རྟེན་གསེང་སྐྱ་འཕྱིན་ལ། སྒྲོན་བཅེ་བའི་རྫིང་སུའི་

གཞུག་

༡། ཁྱུ་ཡང་སྒྲུལ་པར་མཐོང་ནས། ཕྱིར་རྒྱལ་ཁུག་ལ་བ་དེར་སོངས་ཏེ་སྤྲུག་ཅིས་ག་རེ་ཞེས་དྲིས་པ། རྒྱལ་ཁུ་ཅང་མི་སྒྲོའོ། །བཙུན་མོས་སྒྲུས་པ། བདག་ནམ་གཤེད་ཐོག་ཁྱེད་ཏེ་གནས་སུ་ལོའོར་བ་ན། བདག་གི་སྤྲུག་ཅིས་རྒྱུར་མ་ནས་རྒྱུག་ཅིང་མདུན་བསུ་ནས། དེག་འཆོས་ན་ཡང་ཕྱིར་ལངས་ཏེ་དགྲུ་མཆོང་ཞིང་ཨ་མ་འོངས་ཨ་མ་འོངས་ཞེས་འབོད་དེ། བདག་འདུག་པའི་ཆོ་ག་ཅིས་ཀ་གཡས་གཡོན་ན་འདུག་ཅིང་ཕྱག་པའམ་ལུས་ལ་དུལ་གོས་ན་ཡང་འཕྲི་ཞིང་སྒྲུག། ད་བདག་གི་སྤྲུག་རེ་མ་མཐོང་ན་གཞན་ལ་མ་བྱིན་ནམ། འདི་ལྟར་དེ་ག་ཅིས་མ་མཐོང་བས་བདག་གི་སྒྲིང་འགས་བར་འགྱུར་གྱི། བདག་གི་སྤྲུག་ལ་འདུག་སྐྱར་དུ་སྒྲོལ་གྱིག། བདག་སྒྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་ཀྱང་ལན་མ་བཏབ་སོ། །བཙུན་མོས་ཡང་སྒྲུས་པ། སྤྲུག་ཅིས་མ་མཐོང་བས་ལྷག་པར་གདུངས་པའི་སྒྲིང་དུ་རྒྱལ་ཁུས་ལན་མ་སྒྲིང་བས་ལྷག་པར་སྒྲོལ་གྱིང་འབྲུགས་པར་གྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཁུས་སྒྲུས་པ། ལུལ་གི་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་འོངས་ཏེ་སྤྲུག་ཅིས་སྒྲོང་བ་ལ་བདག་གི་བྱིན་རོ། །དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་བཙུན་མོས་ལ་འགྲེལ་ཏེ་ཆོ་དེ་བཏབ་པོ། རྒྱལ་ཁུས་སྒྲུས་པ་རེ་ཞིག་སྒྲོང་ཅིག། ཁྱོད་སྒྲོན་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་གྱི་ཆོ་དམ་ཐེ་ལྟར་བཅས་པ་མི་དུན་ནམ། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བདག་ནི་བྲམ་ཟེའི་སྤྲུག་ཞོན་ལུ་ཞེས་བྱ། ཁྱོད་ནི་བྲམ་ཟེའི་སྤྲུག་ཞོན་དེ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་མི་རྟོག་པར་བཙུན་ཞིག་ཐོགས་

2020

བདག་ལ་དུལ་གྱི་དོང་ཚེ་ལྷ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ལས་ངས་པརྫོ་ལྷ་ཞིག་ཉེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ལུལ་བར་བྱས་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་པརྫོ་ལྷ་མ་གཉིས་པོ་ཡང་བྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་འཁུལ་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་
བ་པ་རོལ་དུ་རྟག་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུང་མར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ལས། དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཁྱོད་ངའི་རྒྱུང་མར་དག་འཛ་བདག་གི་ཡིད་དང་འགལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་སྐྱེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་པ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་
པར་གཞན་སྐྱེན་ཡང་བདག་གི་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱེན་པ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བར་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་སམ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་གཉིས་གཞན་ལ་
བྱིན་པ་ལ། བདག་གི་དགོ་བའི་སེམས་དགྲུག་དུ་ཡང་ཅི་ཡོད་ཅིས་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ། དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་དྲུང་བས་སྒྲོན་གྱི་གནས་དྲན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་བུའི་བསམ་པ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱེན་
པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷ་འོ་དབང་པོ་བྲམ་ཟེ་མི་རྣམས་པའི་མཚན་མ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྟན་པར་སྒྱལ་ནས། རྒྱལ་བུའི་བཙུན་མོ་བསྐྱངས་པ་དང་། རྒྱལ་བུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེན་པར་བྱས་སོ། །བཙུན་མོས་
སྒྲུས་པ། བདག་གཞན་ལ་བྱིན་ན་རྒྱལ་བུའི་གཡོག་སྒྲུས་བྱ། རྒྱལ་བུས་སྒྲུས་པ། ད་ཁྱོད་ཀྱང་མ་བྱིན་ན་རི་ལྟར་བྲམ་མེད་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོག། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་རྒྱ་སྒྲོན་ཐོགས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་ལག་པར་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་བྱགས་ནས་བཙུན་མོ་

ལྷ། །ཡང་ལྷུང་ལོ། །དེ་ལྷུང་རྒྱལ་ལུ་འགྲོད་པ་མེད་པར་བཀྲི་བྱིན་གྱིས་རིགས་ནས་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱབས་ལ་གནས་དང་ས་ཡང་ཆེར་གཡོས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་བཅུན་མོ་བྲིད་དེ་གོམ་པ་
 བདུན་ཙམ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བྱིར་ལོག་ནས་བཅུན་མོ་འདི་རྒྱལ་ལུ་ལ་བྱིར་གནས་གྱིས་སུ་ལ་འང་མ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་ལུས་སྒྲུས་པ། ཅིའི་བྱིར་མི་འབྲིད། ཅི་མིར་སྒྱེས་པའི་རུང་མའི་ནང་ན་རུང་མ་འདི་ནི་གི་རྒྱ་
 ཡང་བཟང་ཞིང་མཛོལ་དེ། རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་ལུ་མོ་འདི་གཅིག་སུ་ལས་མེད་དེ་རུང་མ་འདི་བདག་ལ་རྒྱ་གར་ཆེ་བས་ལ་ཟས་བཅོ་སྒྲིག་སྒྲིགས་ལག་དར་དེ་རྒྱ་དུ་འགྲུབ་ཆེ་ལ་བྱང་བཞིན་ཡང་བཟང་བས་བྲིད་བྱིར་ན་དགའོ། །
 བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་དེ་བཀྲི་བྱིན་ལགས་སོ། །ཆེད་དུ་ཆོད་བགམ་པའི་བྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀྲི་བྱིན་རང་གི་ལུས་སུ་བསྐྱར་ནས་བྲིད་ཅིར་སྒྲོན་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་བཅུན་མོས་གུས་པར་བྱག་
 འཆལ་དེ་སྒྲོན་ལམ་གསུམ་གསོལ་དོ། །དེ་གང་ཞེན། གཅིག་དུ་བདག་གི་ལུ་བྲིད་པའི་བྲམ་ཟེ་བྱིར་ཡང་བདག་གི་ལུ་ལ་དུ་སོང་བར་གྱུར་ཅིག །གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་ལུ་གཉིས་བཀྲིས་པ་དང་སྒྲོམ་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་མ་གྱུར་
 ཅིག །གསུམ་དུ་ན་རྒྱལ་ལུ་དང་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱང་བྱིར་བདག་གི་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་བར་འཁོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ་བཀྲི་བྱིན་ལྷའི་དབང་པོས་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་ལུས་

སྐྱུ་ལྔ། བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲི་ག་ན་འཆིའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲི་ལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲི་ན་ལམ་བཟང་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྐྱུ་ལྔ། སྒྲི་ན་ལམ་འདི་ནི་ཀུ་ཆེ་སྒྲི་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་རིས་སྐྱུ་
 སྒྲི་མིང་ནི་སྐྱུ་ལ་དབང་བའི་བདག་པོ་འདོད་དམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོར་འདོད་དམ། ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པར་འདོད་ན་དེ་བདག་གིས་སྒྲི་ན་རུས་གྱི། བྱོད་གྱིས་སྐྱུ་ལྔ་པའི་སྒྲི་ན་ལམ་ལམས་གསུམ་ལས་མཆོག་དུ་འདས་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་སྐྱུ་ལྔ་ལྔ། དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་སྐྱུ་ག་པོར་གྱུར་ཏེ་སྒྲི་ན་བས་གྱུར་ལྟག་པར་རྟག་དུ་སྒྲི་ན་པ་ཕྱིན་ཞིང་། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲི་ན་པོ་རྒྱམས་དང་བདག་ཅག་འཕྲད་པར་ཤོག་
 ཅིག་ཅེས་སྐྱུ་ལྔ་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲི་ན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྐྱུ་ལྔ་ནས་མི་སྒྲི་དབར་གྱུར་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་ཡེ་འི་བྲམ་ཟེ་དེས་ཀྱིས་པ་གནིས་བྱིད་དེ་བྱིམ་དུ་འོངས་བཅ། རུང་མས་འདི་སྐད་དུ་བྱོད་
 རོ་སོ་འདི་ལྟ་བུས་འཁོར་ཏེ་འོངས་པ་རོ་མི་ཆོད་མ། སྐྱུ་ལྔ་པ་འདི་གནིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲི་དང་རྟེན་སེམས་གྱུར་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འཆོག་བརྟེན་སྤེལ་ལྟར་དང་རྟག་ཤིག་གིས་ཚུགས་པོར་བྱས་པ་བཟོད་
 དམ་ཞེས་བྱས་ནས། སྐྱུ་ལྔ་པ་འདི་གནིས་ཆོང་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་གཞན་བྱིད་ལ་ཤོག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་དེས་སྐྱུ་ལྔ་པ་གནིས་བྱིད་དེ་ཆོང་འདུས་སྐྱུ་སྐད་བཅ་ལས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྐྱུ་ལྔ་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་སྐྱུ་ལྔ་པ་འདི་

[illegible]

མཛེད་ཀྱི་ལྷོ་

བདག་ཕུ་པོ་ནི་དངུལ་གྱི་དང་ཅེ་སྟོང་དང་བ་ལང་བ་ཀུ་ཞིག་རེའོ། །ཕུ་མོ་ནི་གསེར་གྱི་དང་ཅེ་སྟོང་དང་བ་བཞིན་ཉིས་བཀུ་རེའོ་ཞེས་གསེལ་བ་དང་། ཀུལ་པོས་ཁྱེའུལ་སྐྱས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་མིའི་ནང་ན་པོ་
ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཆེ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་པོ་རིན་ཀུང་ལ། ཕུ་མོ་རིན་ཆེ་བར་འདེབ། ལུ་ཁྱེའུས་གསེལ་བ། པོ་བྱང་གི་སྐྱས་ལྟ་ཕུ་ཀུལ་པོ་དང་ཉེ་བ་མ་ལགས་ལ། མ་རབས་བྱན་ལས་སྐྱས་སུ་བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་ལུགས་དགེས་པས་
བཀུར་ཞིང་བཙུན་པར་མཛད་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་བསྐྱོན་ཞིང་བཟའ་བཏུང་རོ་བཀུ་དང་ལྟན་པས་བསྐྱབས་ནས། སྐས་གཅིག་ཕུ་ཞིག་མངའ་བ་རི་ལ་སྐངས་ཏེ་ཡ་མཚན་པོ་བྱང་གི་སྐྱས་དང་རོལ་ཞིང་རོལ་མོ་མཛད་ཀྱང་སྐས་ལ་
ཅུང་ཟད་ཅུམ་ཡང་དགོངས་པའི་ལུགས་ཀྱང་མི་མངའ་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕུ་པོ་ནི་རིན་ཀུང་ལ་ཕུ་མོ་ནི་རིན་ཆེ་བ་མཛོན་ནོ། །དེ་སྐད་སྐྱས་པ་ཀུལ་པོས་ཐོས་ནས་ལྟག་པར་མི་དགའ་བའི་ཕུ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་མཆི་མ་སྐྱགས་ནས་འདི་
སྐད་དུ། བདག་ནི་རབ་ཏུ་གནོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་པོའི་པང་དུ་མི་འོངས། ཁྱེད་ར་ལ་མི་དགའ་ལམ་འོན་ཏེ་བུམ་ཟེ་འདིས་འཛིགས་ཞེས་ཀྱིས་པ་ན། ཁྱིས་པ་ན་རེ། བདག་ཅག་ནི་ཀུལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་མི་དགའ་བའམ་བུམ་ཟེ་ལ་སྐྱག་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་ཐོས་པ་ཀུལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཆ་པོ་ལས་ད་ལྟ་མིའི་བྱན་ཁོལ་དུ་གྱུར་པས། གང་ན་ཡང་མིའི་བྱན་ཁོལ་ཀུལ་པོའི་པང་དུ་འདུག་པའི་ཆོས་མེད་པས་མི་སྟོབས་སོ། །ཀུལ་པོས་དེ་སྐད་ཐོས་པས་ལྟག་པར་

༡༥༥

པར་ཕྱིན་ནས་བྲམ་ཟེ་ཡང་དག་ལྟེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁུ་འགྲུགས་པའི་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁུ་འཕྲི་སར་ཆས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་མཐར་ནས་རྒྱལ་ཁུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཐར་ཞིང་རྒྱལ་ཁུ་འཕྲི་དུང་
 དུ་སོང་ལྟེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་རྒྱལ་ཁུ་སྤྲུང་རང་ཡུལ་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་ཁུ་སྤྲུང་པ་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་པར་དུ་རི་ལ་སོང་ཞེས་བསྟན་ན། ད་དུང་ལོ་གཅིག་མ་ཆང་བས་ད་གདོད་ལོ་ཆང་
 ནས་བདག་འགྲོའོ་ཞེས་སྤྲུང་པས། ཕོ་ཉ་ཕྱིར་ལོག་ལྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལག་གིས་ཡི་གེ་བྲིས་པ་ཕོ་ཉ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་བསྟན་ཏོ། །ཁྱོད་ནི་མིའི་ནང་ན་མ་ལས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་པས་འགྲོ་
 བའང་བཟོད་ཅིང་འོང་བའང་བཟོད་པ་ཡིན་ན། ཅིའོ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཁྱོས་ཏེ་འོང་དུ་མི་བཏུབ། ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དག་དགོས་ཀྱི་སྐྱར་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅིས་ཕོ་ཉ་འགྲུགས་སུ་བཏང་ངོ་། །རྒྱལ་ཁུ་ཕོ་ཉའི་ཡི་གེ་
 བྲུངས་ནས་མགོ་ལ་གཏུགས་གིང་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། ལན་བཏུན་སྒོར་བ་བྱས་ནས་མོད་ལ་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་སོ། །དེར་རི་དེ་ནས་ཆས་པ་དང་རི་དེ་ལ་གནས་པའི་རི་དྲགས་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་ཁུ་འགྲོའོ་
 ཞེས་ཐོས་པས་ཐམས་ཅད་ལུས་ས་ལ་བརྟུངས་ནས་ས་ལ་འགྲོ་ཞིང་དུ་བའི་སྐད་ཐུང་ངོ་། །རྒྱ་མིག་རྣམས་ཀྱང་སྐམ་སྟེ་གཅན་གཟན་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཕུ་གུ་ཡང་མི་རུ། འདབ་ཆགས་མང་པོ་ཡང་སྒྲིང་རྗེའི་སྐད་ཀྱིས་སྐྱ་ཐུང་ངོ་། །དེ་

༡༡། །ནས་ཀྱལ་ལུ་གོས་ཀྱི་ནས་བཅུ་མོ་དང་འགོགས་ཏེ་ཕྱིར་ལུ་ཏུ་དོང་བ་ལས། དག་ལྷའི་ལུ་ཀྱི་ཀྱལ་པོས། ཀྱལ་ལུ་ཕྱིར་འོང་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་བལ་གྱི་གྲང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲ་བལྟ་དེ།
གསེར་གྱི་སྒྲོ་དུ་དུལ་གྱི་ཉེ་ལུས་བཀར། དུལ་གྱི་སྒྲོ་དུ་གསེར་གྱི་ཉེ་ལུས་བཀར་བ་བཤམས་ནས་ཀྱལ་ལུ་བསུ་བའི་ཕྱིར་བཞག་གོ། །ཀྱལ་ལུ་བསུས་ནས་ཀྱལ་པོས་ཐེན་འདི་སྒྲ་དག་སོལ་ཏོ། །འདག་མི་གེས་པའི་དབང་ཏུ་
གྱུར་ཏེ། ཀྱལ་ལུ་ལ་བལ་གྱི་གྲང་པོ་ཆེ་བསྒྲངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱལ་ལུ་སྒྲངས་པར་གྱུར་བ་ལ་ད་འགྱོད་པས་མཐོལ་ཚངས་སུ་གསོལ་ལོ། །ད་ཀྱལ་ལུ་སྒྲར་གསེགས་ཞེས་ཐོས་ནས་དག་འཕྱེ་བལ་གྲང་འདི་ཉིད་གྲང་སྒྲར་ལུ་ལ་ཞིང་
གསེར་དུལ་གྱི་ཉེ་ལུ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ལུ་ལ་ན། འདི་དག་བཞེས་ཏེ། རོངས་པའི་སྒྲོ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་སྒྲང་བར་གསོལ་ཏོ། །ཀྱལ་ལུ་སྒྲས་པ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ཁ་ཟས་རོ་བཀྱ་དང་ལུ་ན་པ་གཞན་ལ་ཐེན་པ་ན། མི་དེས་ཐོས་ནས་
སྒྲར་ས་ལ་སྒྲགས་ན། ཕྱིར་སྒྲགས་པའི་ཟས་དྲི་བསྒྲང་དང་ལུ་ན་པ་དེ་བཟང་ཏུང་ངམ། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་སྒྲོ་དཔར་བུས་པ་ལ་ད་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། །པོ་ཉ་ཕྱོད་བལ་གྱི་གྲང་པོ་འདི་ཞོན་ལ་རང་གི་ལུ་ཏུ་སོངས་སེག་ །ཕྱོད་
གྱིས་ཀྱལ་པོ་ལ་འདི་ལྟར་བདག་བསུ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲོ་དཔར་སྒྲས་པ་རབ་ཏུ་དག་འོ་ཞེས་གསོལ་ཅིག་ཅིས་བསྒྲོ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བུས་པས། བལ་གྲང་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འཐབ་པའི་དག་ལྷ་དེ་དག་གཅིག་ལ་

གཅིག་ཕུམས་གིང་ལྷག་པའི་སེམས་སུ་གུར་དྲེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་མགོ་སྒྲིམས་པའི་སེམས་སུ་གུར་དྲོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཀྱིས་བལ་གྱི་བྱང་པོ་ཆེ་ལ་བཅེས་དྲེ་རྒྱལ་ལུ་བསུས་སོ། །རྒྱལ་ལུས་མགོ་པོས་ལྷག་
 འཆལ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བཞིན་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་དུ་དགའ་བས་མེ་དྲོག་སྟགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཤམས་དྲེ་ས་གཞི་ཆག་ཆག་བཏབ་པོ། །རྒྱལ་ལུ་པོ་བྱང་གི་ནང་དུ་འོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་དྲེ་
 མགོ་པོས་ལྷག་འཆལ་ནས་སྒྲོ་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲུན་གསོལ་དྲོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་ལུ་ལ་གཏད་དེ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། སྒྲིན་པ་སྒྲུ་མ་བས་ལྷག་པར་རྒྱན་མ་ཆད་
 པར་སྒྲིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ལུ་དོན་གྱི་བཅེས་ཕུ་བར་གུར་པའི་ཡབ་དང་ཡུམ་ནི་ད་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་མ་དང་ཡུམ་ལྷ་མཛེས་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་བཅུན་མོ་ནི་གཤས་འཛིན་དང་། དགོ་སྒྲོང་
 ལ་ཚུ་ཏ་ཞེས་པ་མོ་དགལ་གྱི་བྱུང་དང་། དེའི་ཆེ་བརྒྱ་ཕྱིན་ནི་ད་ལྟ་ག་རིའི་བྱུང་དང་། རི་དེའི་ཚོན་པ་དེ་ནི་ཀུན་དགའ་པོ་དང་། བྱེ་ལུ་རི་ནི་སྒྲུ་སྒྲུ་གཙན་འཛིན་དང་། ལུ་མོར་གུར་པ་ནི་ལྷ་གོ་ཏ་མྱི་དང་། ཡུམ་བེ་སྒྲོང་མོ་བ་ནི་ལྷ་
 ཕྱིན་ཉིད་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་བུམ་བེའི་རུང་མ་ནི་ད་ལྟར་བུམ་བེ་མོ་ཙམ་ཙ་ཡན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །རྒྱལ་འདི་དང་ཁོག་འདྲ་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཡུལ་གི་བོ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཕུ་བའི་

༡༩། གྲུ་ལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་སྒྲོང་བ་ལ་ཅི་འདོད་པ་བསྟུན་ཞིང་། སྒྲོས་ཀྱི་གྲུང་པོ་ཆེའི་མཆོག་གངས་ཀྱི་རི་ལྷ་ཁུ་ཞིག་ཡོད་པ། ཉི་འོག་གི་ཀྱུ་ལ་པོ་ཞིག་གིས་མངགས་པའི་བྲམ་
ཟེས་སྒྲོང་བ་ལ་བྱིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུ་ལ་མི་ཐམས་ཅད་མི་དགའ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། ཀྱུ་ལ་པོས་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ནགས་སུ་སྤང་བར་ཆད་བྱས་པ་ལ་བཙུན་མོ་མ་རྩི་དང་། ལུ་གཞོན་རྒྱ་དུ་བ་ཅན་དང་། ལུ་མོ་གྱི་རྩ་འཛིན་དང་།
བཅས་པར་གྱིང་རྩ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སོང་བ་ལ། ལམ་དུ་གྱིང་རྩ་འཛིན་པའི་རྩ་བཞི་སྒྲོང་མོའི་བྲམ་ཟེ་ལ་བྱིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྱིང་རྩ་འཛིན་པ་ལ། གཞོད་སྒྲིལ་གཞོན་རྒྱ་བཞིས་རི་དྲགས་དམར་པོའི་གཟུགས་
སུ་བསྒྱུར་བས་གྱིང་རྩ་དངས་པས་བཙུན་མོ་དགའོ། །དེ་ནས་ལམ་དུ་དོང་བ་ལས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་གྱིང་རྩ་བསྤང་བ་བྱིན་ནས་གཞོན་རྒྱ་དེ་ལས་ཐོགས། ལུ་མོ་དེ་མས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱང་པས་བྱིན་ནོ། །གཞོད་སྒྲིལ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ངལ་བ་སེལ་བྱིར་ལམ་བསྟུངས་ཏེ། རི་འཕང་ཀ་མ་ཐོང་སར་བྱིན་ནས། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀའ། ལས་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་བཟོ་བོས་གྱིང་ལོའི་ཁང་བ་མ་ཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱས་ནས་དེར་འདུག་སྟེ་རྒྱང་མས་
གཡོག་བྱེད་ཅིང་ལོ་བྱེད་ཅམ་དུ་དགའ་བྱལ་སྒྲོང་ཅིང་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ལམ་རིང་པོ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་རང་གི་རྒྱང་མས་གཡོག་ཆོལ་ལུ་བཏང་བས། གྲུ་གཉིས་བསྤངས་པ་བྱིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་གྲུ་

གཉིས་སྒྲུག་ནས་མིག་རིག་རིག་པོར་གྱུར་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་ས་པའི་སྒྲུག་གི་སྒྲིང་གཏུངས་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ལ་ད་སྒྲིང་མི་བརྩེ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་ངས་བྱེད་གཉིས་བྱིན་པ་ལ་མི་
 དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་ཤིང་། བྱམ་བེ་དེ་ལ་སྒྲུས་པ་ངས་བྱེད་ལ་འདི་གཉིས་བྱིན་མོད་གྱི། འདི་གཉིས་གྱི་མ་ནགས་སྒྲུ་ཅུ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཚོ་ལ་དུ་མོང་བས་དེ་དང་འབྲད་པར་བྱ་བའི་སྒྲིང་། དེ་མིང་སྒྲིང་ལ་སང་རྒྱན་གྱི་
 སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་གཉིས་བྱིད་ཅིག །བྱམ་བེ་དེས་སྤྱད་མེད་ནི་གཡོན་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིན་པ་ལ་ཤེགས་བྱེད་པས་བདག་མི་འདུག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དའི་ཚོས་སྒྲིང་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས་སྒྲིན་པའི་བར་ཆད་
 བྱེད་པའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་བྱེད་ཅི་དགར་ཟད་མོད། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་འདི་གཉིས་གཡོག་གོ་བྱ་བ་ལ་མི་མ་ཐས་པས་བྱེད་གྱི་བྱན་བྱས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་མཁུ། །དའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ནས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་བེས་སྒྲུས་པ།
 རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྒྱལ་གཏུག་པ་དང་འདུ་སྟེ། དའི་དུང་དུ་མཆི་བར་རྫོ་མི་ཐོགས་ཤིང་། ཉེས་ན་རྒྱལ་པོས་འདི་གཉིས་འཕྲོག་པའམ། ཆད་པ་གཅོད་ཀྱང་སྒྲིང་པས་འདི་གཉིས་དའི་ཆུང་མའི་གཡོག་དུ་འབྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སྤྱི་གཉིས་ལ་སྒྲིང་བརྩེ་ཞིང་ཆགས་བཞིན་དུ་གཡོག་ཤེགས་པར་བྱོས་ཞེས་གདམས་སོ། །དེ་ནས་བྱམ་བེ་དེས་སྤྱི་གཉིས་ལ་ད་སྒྲིང་སྤྱད་ཞེས་ཆོག་རྒྱལ་པོས་བསྐྱེགས་ཤིང་བྱིད་པ་ལ། དེ་གཉིས་པ་མ་དང་བྲལ་བས་

ལྷ། །མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན། མ་ཕྱིར་མ་ཕྱུང་བར་དུ་ཞོག་ཅེས་ཡབ་ལ་ཞུས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེས་འདི་གཉིས་ཀྱི་མ་འོངས་ན་སྤུ་ལ་བྱམས་པས་འགྲོད་དེ་མི་སྤྱིན་སྤྱིད་སྤྱམ་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ལྷགས་མས་
 དཅིངས་ཏེ་བྲིད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲི་ཞིང་པ་ལ་ལྷ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་དེས་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་པ་ལ། སུ་མོ་དེ་སྒྲིད་ཕྱུང་ཞིང་དུས་ནས་ཡབ་ཅིག་འདི་ལྟར་བརྩེ་མེད་དུ་བརྟེན་པ་འདི་བྲམ་ཟེ་མིན་གྱི་ག་ཟ་བྲམ་ཟེ་ལྟར་
 དཅིས་པ་བདག་ཅག་ཟ་བ་འདི་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏད། གཞོན་ཀྱང་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱས་པ། བྲམ་ཟེས་བརྟེན་པ་དེ་ཙམ་སྤྱག་བསྒྲུལ་མི་ཆེ་ཡི། བདག་ཅག་གི་མ་གཤིང་ཐོག་རྒྱམས་བསྒྲུལ་ས་ཏེ་འོངས་ན། གནས་སྟོང་པ་མཐོང་
 བས་ལུམ་དེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཡབ་གཅིག་ལུམ་དེ་བྱགས་ངལ་རྒྱུང་བའི་ཐབས་དང་། བདག་ཅག་གི་འཕྲིན་གྱིས་ལུམ་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་བྱགས་ངལ་མཛད་པ་ལས་བསྐྱོག་དུ་གསོལ། སྤྱན་ཆད་ཡབ་ལུམ་གྱི་ཞལ་ཀྱང་མཐོང་
 དགའ་འོ། །སུ་མོ་གྱི་ཕུ་རྒྱུར་ཤོག་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ཅག་བྱན་དུ་གནད་ཟེན་པས་ད་ནི་འདོད་དོ། །བདག་ཅག་གྱིས་པར་གྱུར་པས་བྲམ་མ་ཁྱོད་ལ་མཉེས་པར་མ་བགྱིས་པའི་ཆོག་སྤྱས་པ་དེ་དག་གྱིས་པའི་འོངས་པས་བཟོད་པར་
 མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྤྱས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྤུ་ལ་སྤྱིང་ཆེ་བས་སྒྲོ་སྒྲོད་སྒྲོད་པོར་གྱུར་ཏེ། དའི་སྤྱིང་ལྟར་གཅིས་པ་ལ་ལྷུ་མ་ཡང་མེད་པར་བྲམ་ཟེ་ངན་པ་དོ་ཆ་མེད་པས་བརྟེན་བཞིན་སོང་བ་གིན་དུ་གཞོན་པ་དེ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

དག་གིས་བྱན་གྱི་ལས་མི་ལྟར་བཞེད། བཀྲོས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་ན་བསྐྱང་བའི་གནས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདག་ནི་བརྟན་པར་ཆོས་དྲན་གྱང་། ལུག་ཉིས་འདི་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་སོ། །བཅུན་མོ་མ་དྲིས་ཀྱང་མི་
དགོ་བའི་ལྟས་མཐོང་ནས་ཅུ་བ་དང་འབྲས་ལུ་ཁྱེར་ཏེ་སྐྱར་དུ་འོང་སྒྲུབ་ཡང་གཅན་གཟན་ཁྱོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཆོད་པས་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་རང་གནས་སུ་ཁྱེན་པ་དང་། བསྐྱར་འོང་རན་པའི་ས་དང་རྩེད་མོ་རྩེ་བའི་ས་སྐོག་ས་
ན་ལུ་གཉིས་མ་མཐོང་བས་སྒྲིང་མི་དགའ་ཞིང་། ཀྱི་མ་གྱིས་པ་དེ་གཉིས་རྩེ་རྩེ་ནས་གཉིད་ལོག་གམ། ཉག་ས་ཆེལ་འབྲུག་པོར་བརྟུག་གམ། བདག་འོང་འབྲིས་པས་མ་མག་བའམ། ཁྱིས་པར་གྱུར་པས་གའ་ཅིང་འཁོད་དམ། གལ་
ཏེ་རྒྱས་ཁྱེར་རམ། འོན་ཏེ་བསད་ན་ནི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུ་འབྱེན་རིགས། འོན་གྱང་བདག་སེམས་མི་དགའ་ཞིང་ལྟ་ཆོག་ས་བྱལ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོག་ས་འབྲུག་ས་བ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ས་ཆེལ་འདི་ཡང་དཔལ་ཉམས་གིང་
གཡོ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་སྐོག་ས་ཀྱི་ལྟས་རན་པ་བདག་གི་ལུས་ལ་སྒྲིན་ནས། རྒྱལ་ལུ་ཡབ་ལྷས་བདེ་ལོག་ས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུབ་མོ། །དེ་ནས་ཅུ་བ་དང་འབྲས་ལུ་རྣམས་ཁྱོག་ས་གཅིག་བཞག་སྟེ། ཁྱི་ཐབ་ལ་གྱིས་པ་གཉིས་གར་སོང་
ཞེས་དྲིས་སོ། །མ་ནི་ལུ་ལ་བྱམས་པས་བྱལ་དུ་མི་དགའ་བའི་ཆོག་བཟོད་དགའ་སྟེ་རུང་ཟད་སྒྲུ་མ་རུས་སོ། །མ་དྲིས་འདི་འདི་ལྟར་གདུངས་གིང་མི་སྒྲུ་པས་བདག་གི་ལུ་གཉིས་མ་རུངས་པར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུ་དུ་ནགས་དེ་ཀུན་ཏུ་

ཀྱེད་ཀྱི་

༡༡། །སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བས་མཆི་མས་བརྟུང་བཞིན། བྱིས་པ་གཉིས་པོ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གསུང་བས་ཀྱི་རྟུང་དག་ནི་བསང་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་དེ་བརྒྱལ་ལོ། །
 དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྩེ་རྟུན་ལ་བཞག་སྟེ་ཆུ་གྲང་མོ་གཏོར་བས་སོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲུས་པ། དས་ཁྱོད་མི་བཟོད་བས་དོགས་པར་སྒྱུར་དུ་མ་སྒྲུས་ཀྱི། བྲམ་ཟེ་རྒྱས་ཤིང་དབུལ་བ་ཞིག་ལ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་
 རན་མ་བྱེད་ཅིང་། ལུ་ལ་མ་སེམས་པར་ང་ལ་ལྟོས། བསྐྱངས་ན་སྟོག་ཀྱང་མི་སྒྲིན་པར་ག་ལ་རུས། དེས་ན་ངའི་སྒྲིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་མ་དྲིས་ལུ་གཉིས་ཤི་བར་དོགས་པ་ལ་གསོན་པའི་གཏམ་ཐོས་
 བས་རྟུང་ཞིག་ལྷ་རན་རྟུང་པར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིན་ལུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་སྒྲུང་ལ་འབྱུང་དེ་རུ་བ་དང་། བྱིས་པ་དེ་དག་དང་སྟེ་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུག་མཐོང་ནས་དུ་ཞིང་ལྷ་རན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བརྟུས་
 ར་འཐེན་ཅིང་སྒྱུར་དུ་སོང་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱིད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུང་ན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་རྒྱལ་ལུས་བདག་གི་ལུ་གཉིས་ནི་གྲགས་པ་དང་འཁོར་བའི་བདེ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བཏང་
 བ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པས་བརྟུན་མོ་ཡང་སེམས་བརྟུན་པར་གྱུར་དེ་བྱིས་ཐབ་ལྷ་རན་བསང་བའི་ཕྱིར་མཆི་མ་ཕྱིས་ཏེ་དོ་མཆར་ཆེ་སྟེ་ལུག་རན་མ་མཛད་པར་སྒྲིན་ཆད་ཀྱང་སྒྲིན་པར་མཛོད། བདག་བྱིན་ན་ཡང་བར་ཆད་མི་

མཛེས་པ་ལྟུང་།

བཤིད་དོ་ཞེས་སྐྱུ་མ་སོ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས་སེང་རི་འགྲུལ་བ་ན། དེའི་རྒྱ་བརྟགས་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་མཐུ་ཡིན་པར་སེས་ནས་དེའི་ཕྱི་ནིན་བརྒྱ་ཕྱིན་བུམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རུང་མ་བསྐྱང་པ་དང་ཕྱིན་ནོ། །དེས་རང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡུལ་ཏེ་ཕྱོད་ཀྱི་ལུ་གཉིས་ནི་ཡབ་ཀྱིས་བྲིད་ནས་བདེའོ་ཞེས་སྐྱུ་མ་སོ། །བུམ་ཟེའི་ས་ཕྱིས་པ་གཉིས་སེ་བེ་བའི་ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་ན་ཡུལ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སེན་རུ་བྱ་དགའ་བ་ལ་སྤྱིང་དད་པར་གྱུར་ཅིང་སྐྱུ་མ་གཉིས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱུས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་སྐྱར་བཀུག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཕྱོད་དུ་བརྟག་པས་གཏོང་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆེས་པར་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་དུ་ཡང་གྲགས་སོ། །དེའི་ཚེ་བུམ་ཟེའི་སྐྱུ་མ་གནང་བའི་རྒྱུན་དེས་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ལ། དེའི་མཇའ་བསེས་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་ཕྱོད་འདི་ལྟར་སྐྱལ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེས་སྐྱུ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས་ཁོ་པོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས། ཁོ་པོ་རིགས་མཆོག་རུ་གྱུར་པ་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་མི་བཟོ་བ་དེ་ནི་ལྷས་སྤྱིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། ། །ཡང་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་གསལ་སྤྱོད་སྐྱུ་མ་ཞེས་བའི་བརྒྱུན་མོ་རྣམ་པར་སྐྱ་བ་ལ། སྐྱུ་མ་གཟུགས་བཟང་པོ་ལྷན་སྐྱུ་ག་པ་ཞིག་བཅས་པ་ལ་གཟུགས་སྤྱོད་སྐྱུ་མིང་བརྟགས་སོ། །དེའི་འོག་རུ་བྱ་བརྒྱུན་འགྲུལ་ལྷན་དང་། བཟོ་ལྷན་དང་། སེས་རབ་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

༡༣༩

ཨ
ཏི
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ

༡༡། །ཕུགས་ལྷན་པུང་དོ། །ཡང་བཙུན་མོ་དེའི་མངལ་དུ་ཕུགས་པ་ན་གང་གི་ཉིན་པར་གྱི་ཕུར་ཕོ་ཕུང་གི་འཁོར་དུ་གསེར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དང་། བཙུན་མོ་དེའི་སྤྲོད་དུ་ལྷའི་བྲུ་བྲེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུས་
པ་ཕུང་བས་ཡ་མཚན་ཏེ། ཀུལ་པོས་ལྷས་མ་ཐན་རྒྱལ་ས་ལ་འདི་ཅི་ཞིག །དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ལྷ་འདི་ནི་བཙུན་མོའི་ལྷལ་ས་སྒྲུས་ཞུགས་པ་འདིའི་མཐུ་སྤྱོད། དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་
དེ་བདག་སེང་གེའི་བྲིར་འདུག་སྤྱོད་གདུགས་དགར་པོ་ཐོགས་ལ་རྩ་ཡབ་ཚོར་ཕུའི་ཡུ་བ་ཅན་ཐོགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་འདོད་པ་དེ་ཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་དཔུལ་གྱི་ཕུང་པོའི་
སྤྲོད་དུ་འདུག་ལ། རང་ལག་གིས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ནས་ཚོར་མེད་པ་རྒྱལ་ས་ཚོར་དང་ལྷན་པར་ཕུའོ་སྒྲུམ་པ་དང་། བཙུན་ཐམས་ཅད་བཏང་ན་སྒྲུམ་པ་དང་། སྤྲོད་མོས་ཆལ་མཐོང་ན་སྒྲུམ་པ་དང་། བདེན་པ་བཟོད་པས་ལྷའི་སེང་གེའི་
བྲི་ལ་འདུག་ནས་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྩེས་ལ་ཡ་མཚན་འགའ་འཕུང་བ་དེ་ལྷ་ཕུ་ལྷ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕུལ་ན་སྒྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། བཙུན་མོ་དེ་སེང་གེའི་བྲི་ལ་འདུག་ནས་བྲི་དེ་ཡང་མི་འགྲོང་
བཙུན་ཅམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ས་ཡང་གཡོས། ལྷའི་བྲུ་བྲེ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཕུང་། སྤྱོད་པོ་པལ་མོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་བས་སྤྱོས་སོགས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་ལ་མཚོད་ནས་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་

ཐག་འདྲ་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

5
4
3
2
1

ལྷུང་ཏེ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་དེས་སྒོན་མ་ཕུང་བའི་ཆོག་ས་བཅད་འདི་སྐྱས་སོ། །བསོད་ནམས་བསགས་ན་བདེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མིས་ནི་བསོད་ནམས་བྱ། །དེ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ། །དེ་ནིང་ལ་ནི་འདུན་པར་བྱ། །
 འདི་སྐྱས་མ་ཐག་རྟུ་བར་སྐྱང་ལས་ལེགས་པར་སྐྱས་སོ་མཆོག་རྟུ་ལེགས་པར་སྐྱས་སོ་ཞེས་བའི་སྐྱ་ཕུང་དོ། །ལྷའི་རོལ་མོའི་སྐྱ་སྐྱགས་གིང་། ལྷའི་གོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གསལ་ལ་སྒྲོ་བས་སོགས་སྒྲུ་བོ་དེ་ཐམས་
 ཅད་དགའ་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གོས་དང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལུད་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱིམ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལུལ་ལོ། །དེ་ལྷ་ལྷའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་ནས་ཆེད་རྟུ་བརྗོད་དོ། །ཕྱིས་སྐྱ་བ་དག་ཆར་ནས་ནི་
 མ་གར་བའི་རྟུས་སྐྱ་སྐྱེ་རྟུ་གཟུགས་བཟང་ལ་ལྷ་ན་རྟུ་ག་པ་ཞིག་བཅས་སོ། །དེའི་ཆེ་ས་རྒྱམ་པ་རྟུ་ག་ཏུ་གཡོས་གིང་ནམ་མཁའ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བཙུན་ཀྱི་ཆར་བཙུན་མོའི་འཕོར་རྟུ་བབས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དང་འཕོར་ཐམས་
 ཅད་རྟུ་གོས་སྐྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆར་དང་། རྒྱལ་པོ་དེའི་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་མེ་རྟོག་ཡིད་རྟུ་འོང་བའི་ཆར་བབས་སོ། །མེ་རྟོག་དང་འབྲས་ལྷའི་གིང་སྒོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་ལུ་འཕོན་རྟོ། །ཆར་ཐིམ་ལུ་དང་
 བསེར་ལུ་བསེལ་བའི་ཡིད་རྟུ་འོང་བ་དག་ལྷང་བར་གྱུར་རྟོ། །གཞོན་རྟུ་དེ་བཅས་མ་ཐག་རྟུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞེས་ལྷའི་སེང་གའི་ཁྱི་རིན་ཆེན་སྐྱ་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྐྱས་པས་བརྟོལ་རྟེ་གྲོ་ལུར་རྟུ་ལུལ་ལོ། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་

[illegible]

བཅད་པ་ཡང་བཟོད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞིན་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་འདི་ལྟར་ཆེ་བ་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བཟོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་གསལ་སྟོབས་དགའ་ནས་སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་ནོ། །དེ་ཞིག་ན་
 འཕྱོར་པ་ཆེར་རྒྱས་པས་དེའི་བཅས་སྟོན་བྱས་ནས་དེའི་མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་བགྲོས་ཏེ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་བདགས་སོ། །གཞིན་རྒྱུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་མ་མ་བརྒྱད་ལ་གཏད་ནས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོས་
 བསྐྱེད་བསྐྱིངས་ཏེ། མཆོའི་ནང་གི་བདུ་བཞིན་སྦྱེ་དྲག་པར་གྱུར་ནས་ཆེར་སྦྱོས་པ་ན་ཡི་གོ་སྟོབ་རྒྱུ་བརྒྱུག་ཏེ་མཐར་ཐྱིན་ནས། རྒྱལ་པོ་གསལ་དག་གི་གནས་ལྷ་ལ་བྱད་བར་གྱུར་ཏོ། །གཞིན་རྒྱུ་དེ་ཡང་དད་པ་དང་ལྷན་ལ་དགོ་ཞིང་
 བསམ་པ་བཟང་བ་བདག་དང་གཞན་ལ་ལན་པར་ཞུགས་པ། སྦྱིང་རྗེ་ཅན་བདག་ཉིད་ཆེ་བ། ཆོས་འདོད་པ། སྦྱེ་དྲག་ལ་བུམས་པ། གཏོང་དང་སྦྱོན་པ་ལ་དགའ་བ། རབ་དུ་སྦྱོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ། ཆགས་པ་མེད་པར་
 གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཟེ་དང་། བཀྱེན་ཅིང་སྒྲུག་པོངས་རྒྱམས་ལ་ཐན་རང་གི་གཤེ་བར་དུ་དེས་མ་བྱིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེར་སྟོང་བ་དག་འོངས་ན་
 དེ་ལ་བུམས་པའི་སེམས་བཞག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་ནས་ཅི་སྟོང་བ་དེ་ནམ་མཁའ་ལས་འོང་ན་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མོད་ལ་དེ་བཞིན་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེ་སུས་ཀྱང་མི་གེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོ་བྱད་དག་གིས་སྟོང་

༡༢། །བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བ་ཡིད་བཞིན་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིར་འདོང་དོ། །དེའི་གཤམ་པས་འཇམ་གྱིང་དང་། འོག་རྩ་ལྷུའི་འཇིག་རྟེན་ནས་སྟེང་རྩ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་རྩ་བྱུང་ཅིང་སྟན་པའི་སྒྲ་གཤམ་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་གཞིན་རྩ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལུ་བོ་བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེང་མོས་ཆལ་རྩ་སོང་བ་དང་། དེའི་ལམ་རྩ་ཡི་དྲགས་མཆུ་ཁབ་ཙམ་ལ་ལྟོ་བ་རི་རབ་ཙམ་པ། ཀེང་རུས་བསྟེང་བ་འདྲ་ཞིང་ལུས་གིན་རྩ་འབར་བ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་སྟེང་ཐུག་རྩ་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་མཐོང་སྟེ། བསོད་ནམས་སྟོབས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་དེ་མ་མཐོང་ལ། ཡི་དྲགས་དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། གཞིན་རྩ་བྱོང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་བར་གཤམ་པ་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་བཀྱིས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་ཟས་སྒྲོམ་སྟོབ་ཅིག །བདག་ཅག་སེར་སྟུའི་དབང་རྩ་སྦྱར་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེས་པས་ལོ་བརྒྱ་ཐུག་རྩ་མར་རྩ་ཡང་མི་རྟེན་ན་ཁ་ཟས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་སྒྲིང་ཅིས་སྒྲས་པ་དང་། གཞིན་རྩ་དེ་དག་ལ་སྟེང་རྟེས་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་དེ་ལྟའི་བཟའ་བརྟུང་དག་འོངས་པ་ན། ཡི་དྲགས་དེ་དག་གི་སྟོན་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་མ་མཐོང་ནས་བདག་ཅག་ཆོམ་པར་ཅིས་མི་བྱེད་ཅིས་ཟེར་དོ། །གཞིན་རྩ་སྒྲས་པ། ལྟའི་བཟའ་བརྟུང་འདི་དག་བྱིན་ན་ཅི་ཉེས་དེ་མི་ཟ། ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། བདག་ཅག་སྟོན་གྱི་ཉེས་པས་ལྟའི་བཟའ་བརྟུང་དེ་དག་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་གཞིན་རྩས། ཀྱི་མ་སེར་སྟུའི་རྣམ་པར་

མ་རྒྱུ་ཏེ་གཞི།

གཡོ་བ་སྐྱུ་ཏེ་བསམས་ཏེ་དེ་དག་ལ་བུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བུས་ནས། རི་སྟེ་བདག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་ན་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་ཡི་དུགས་འདི་དག་གིས་ལྟའི་བཟང་བརྟུང་འདི་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞིང་ཟ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་དུ་ཟས་དེ་དག་མཐོང་ཞིང་ཁ་ཡང་ཐ་མལ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་ཚིམ་པར་བུས་སོ། །དེ་དག་མང་དུ་བོས་པས་གསུམ་པ་བརྗོད་པ་ཞིང་བསོད་ནམས་
སྟོབས་ལ་དགའ་བཞིན་གཉི་སྟེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟའི་རིགས་སུ་སྟེས་ནས་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལ་གཞོན་ནུ་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལྟའི་རིགས་སུ་བཀོད་ཀྱིས་མཚོག་དུ་དགའ་བ་སྟེ་དེ་ཅིག །ད་ནི་བྱོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོན་པ་དག་སྟོན་
ཞིང་བསོད་ནམས་དག་བྱའོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེ་ལ་གཞོན་ནུ་མཚོག་དུ་དགའ་སྟེ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱས་ཏེ་སྟོད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །སྟོད་ཚལ་དེར་འདུག་ནས་མི་རྒྱལས་ཀྱི་ཉམས་སུ་དབེན་པ་གང་ཡིན་ཞེས་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་གྲུང་
ཞིང་དེས་པར་བྱེད་ངོ་། །དེ་ནས་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ན་རེ། འདི་ལ་བརྟེན་དུ་ཅི་ཡོད་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་གཟུགས་བཟང་བ་ནི་མི་རྒྱལས་ཀྱི་ཉམས་སུ་དབེན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བྱད་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་སྟོན་མ་མཐོང་བའི་སྟེ་པོ་མང་པོ་ཡང་མཚོག་དུ་དགའ་ཞིང་མི་དགའ་བ་རྒྱལས་ཀྱང་སྐྱར་དགའ་བར་འགྱུར་ངོ་། །སྟོན་གྱི་དྲང་སྟོང་དག་གིས་ཀྱང་བྱད་གཟུགས་བཟང་པོ་འདི་ནི་རྟེན་པ་རྒྱལས་ཀྱི་

ཉ་ལུ

༡། བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟོས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ནི་མཐོང་བའི་མོད་ལ་མི་རྒྱམས་དགའ་སྟེ་དམ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྟོང་ནས་བཀུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་
 ཐོས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་སྐྱུས་པ། གཟུགས་དག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་འབའ་ཞིག་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱེད་གཟུགས་དང་ལྡན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་ནི་ཆོ་
 འདིའམ་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་སྟེ། བྱེད་གཟུགས་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་དབེན་ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ་རྫོངས་པར་བྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་ཡང་ཞིང་ལས་དང་། ཆོང་པའི་ཁེ་
 དང་། ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་འཆོ་བ་དང་། མི་གོང་མ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་གེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟགས་ཆོ་འདིའི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མར་
 བདེ་འགོ་དང་། ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སྟགས་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་དང་། གཞན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་། གཞོད་པ་རྒྱམས་བརྒྱུག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ནི་སྐྱུ་བ་དགའ་
 བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་ལ། བཟོ་དང་ལྡན་པས་བགད་དེ་སྐྱུས་པ། བྱེད་ཀྱིས་བདེན་ཞིང་མང་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་མོད་ཀྱི་ངའི་སེམས་ནི་མ་མགུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བཟོ་དང་བྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཅི་

ཡང་འགྲུབ་པར་མ་མཐོང་གི། བཟོ་དང་ལྷན་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་བཟོ་དང་ལྷན་པ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྲུང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོ་བོ་ནི་རིགས་དམའ་བར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཀུར་རོ། །
 སྤྱ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་ཅན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀུར་རོ་ནེས་སྒྲུས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཡུད་ཅམ་བཤད་དེ་སྒྲུས་པ། ཤེས་རབ་ཅམ་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱད་གཟུགས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བཟོ་ཡང་
 ཉམས་སྲུང་བཅོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་གཟུགས་དང་བཟོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནོར་ཡང་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །མི་རྣམས་ལེགས་དང་བདེ་བའི་ཆ། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཐོབ། ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ།
 གཞོན་རུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་བཞིན་འཇུག་དཔལ་ནས་སྒྲུས་པ། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་དང་བཟོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉམས་སྲུང་བཅོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་ནི་འབྲས་
 བུ་དང་བཅས་ཤིང་ཉམས་སྲུང་བཅོན་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མེད་པར་འཕྲོབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་བསོད་ནམས་འབའ་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྲུང་བཅོན་པ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 གཅིག་རུ་སྒྲུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཐོངས་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འབྲད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བརྗོད་མི་རུས་ཀྱི། བྱོད་ཁོང་དུ་རུད་པའི་ཕྱིར་བྱོགས་ཅམ་བརྗོད་པར་བྱས་ན།

༡༡། །བསོད་ནམས་དག་གིས་བྱུང་གཟུགས་ཐོབ། །བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་རྒྱལ་བྱིས་ལྡན། །བསོད་ནམས་དག་གིས་དཔལ་ཐོབ་ཅིང་། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་དག་གིས་སེས་རབ་
 འཕྲོབ། །ཅེས་སོགས་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་དོ། །དེ་ནས་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱིས། །གྱི་བདག་ཅག་ལྟར་བར་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་དོང་སྟེ། ཆ་ལུགས་མི་མདོན་པར་
 ལོའོད་ན། ཅེ་གཟུགས་སམ། བརྩེན་འགྱུས་དང་། བཟོ་དང་། སེས་རབ་དང་། བསོད་ནམས་སྟག་དཔེན་པ་སེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གཞིན་རྒྱ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ལ་མ་གསོལ་བར་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་
 སྟོན་དུ་རིང་བའི་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་དང་ཡུལ་གཞན་དུ་དོང་ནས་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྱང་དང་ལོའོད་གཞན་དུ་ཞུགས་དེ་ཆ་ལུགས་མི་མདོན་པར་ལོའོད་པ་ན། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ནི་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསྟན་པའི་སྟེ་བོ་དག་
 གིས་བསྟན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་འཕྲོ། །བརྩེན་འགྱུས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཀྱང་སྟགས་དུག་མཁོགས་སེད་ཟབ་པ་མཐོང་ན་འཛིགས་པས་ཅན་དན་གྱི་སེད་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བྱང་མི་རྣམས་པ་དེ་བརྩེན་འགྱུས་གྱི་
 སྟགས་ཆེན་པོས་དྲངས་ནས་དེ་བཙོངས་པའི་ཕོ་བྱང་གྱི་འཕྲོ། །བཟོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་བཟོ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕོ་བྱང་གྱིས་འཕྲོ། །སེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཆོང་དཔོན་གཉིས་ལོའོད་བྱང་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བ་སེས་རབ་གྱིས་

བཀའ་དང་ཕྱི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

བུམ་ས་ཏེ་དེ་གཉིས་མག་བས་མོར་བྱེན་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོལ། །གཞོན་ལུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཆེ་བ་བསྒྲགས་པའི་བྱིར་མི་ཤིན་ཏུ་དབྱེ་པོ་ཞིག་གི་བྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་གང་ཉིན་པར་བྱིམ་
 དེར་ཞུགས་པ་ན། དེའི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུས་བྱིམ་དེར་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མོར་དང་འབྲུ་དང་གསེར་དུལ་མང་པོས་གང་ངོ་། །མི་དབྱེ་པོ་དེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་ནས་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་འབྱོར་པ་འདི་ནི་མི་འདི་བདག་གི་
 བྱིམ་དུ་ཞུགས་པའི་མཐུའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །འོངས་སྟོན་དེ་དག་དབྱེ་པོ་དེར་ཅི་བདེ་བར་སྟོན་དུ་བརྟུག་སྟེ་བྱུག་པོར་གྱུར་ཏོ། །དབྱེ་པོ་དེས་ཀྱང་གཞོན་ལུ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་གྱིས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་འདི་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱ་
 བར་རིགས་སོ་སྟུམ་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཀུར་སྟེ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དབྱེ་པོ་དེའི་བྱིམ་དུ་སྟུར་མེད་པའི་གཞོན་ལུ་ཞིག་འོངས་བས་བྱིམ་དེར་དཔལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲགས་པས་སྟེ་པོ་མང་པོ་དག་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལ་དགའ་
 ཞིང་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུ་ལ་ཆེད་དུ་བརྟོད་པ་བརྟོད་ངོ་། །འོངས་དེར་ཡང་གཞོན་ལུའི་མཐུས་མི་འབྲས་གྱི་ཤིང་རྒྱས་ཤིང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པས་འབྲུ་རྒྱུ་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟེ་པོ་མང་པོ་དག་དགའ་ཞིང་སྟུང་
 མོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན་གཞོན་ལུ་དེས་བདག་ལ་བྱིམ་རིན་པོ་ཆེ་བམས་ཅད་གྱིས་གང་ཞིང་འཛོལ་ཆས་སྟེ་ཆོགས་དང་སྟུན་ལ་བྱུན་དང་ལས་བྱེད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟུམ་པའི་མོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་བུར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་

ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་

༡༡། །མཐོང་ནས་སྒྲི་པོ་མང་པོ་དག་མཆོག་རྩ་པོ་མཆོར་ཞིང་བསོད་ནམས་ལ་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྟོབས་ལ་བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་དགའ་བར་
སེས་ནས་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱས་སོ། །དུས་ཞིག་ན། རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་ལ། སྤུང་ཆོས་གསོལ་བའི། གནོད་པ་བྱས་པའི་མི་ཞིག་གསེད་མ་དག་གིས་ཡན་ལག་བཅད་དེ། ལུས་ལ་གཤམ་ཐག་
པ་དང་ཁ་སྒྲམ་པ་དེས་གཞོན་རྩ་ཐོ་ཐོ་བདག་ལ་སྟོབས་སྤྲོད་ཐེངས་ལ། སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རང་གི་ལུས་ལས་བྲག་གཏར་བ་དེ་ལ་བྱུང་ནས་ཁ་སྒྲམ་པ་ཞི་བར་བྱས། རང་གི་རྒྱང་ལག་བཅད་དེ་མི་དེའི་རྒྱང་ལག་གི་
གནས་སུ་སྤྱར་ཞིང་། རྒྱལ་མཁའ་ལ་བལྟས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདེན་པའི་ཆོག་གར་གིས་བདག་སྟོས་ཚུན་ཆད་མི་དགོ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མི་དུན་པའི་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་
ཆོག་དེས་མི་འདི་ལ་བདག་གི་རྒྱང་ལག་འདི་གནས་སུ་འཕྱོར་བར་གྱུར་ཅིག །སྟོན་གྱིས་ལུས་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རྩ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་བྱས་པའི་མོད་ལ། མི་དེ་སྟོན་བཞིན་རྩ་གྱུར་པས་གཞོན་རྩ་དགའ་སྟེ་
དགོ་བ་དེས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱང་བཏབ་པོ། །དེའི་ཆོས་གཡོས་པ་དེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་པོ་བྱང་འགྲལ་བ་ན། དེའི་རྒྱ་བརྒྱགས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་བྲམ་ཟེའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་ཐད་རྩ་པོ་དང་ས་ནས། བསོད་

ནམས་སྟོབས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལག་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གཞག་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གཞོན་ནུས་དེ་དོ་མ་གཤམ་ཏེ་ཅི་ལྟར་གྱུར་པར་བསྐྱེད་ནས། གྲོགས་པོ་བདག་ནི་གཞན་དག་གི་སྐྱུ་གཡུ་ལ་གྱི་
 སྐྱུ་གཡུ་ལོ། །བདག་ནི་གཞན་བདེ་བས་བདེ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མི་དེ་སྐྱུ་གཡུ་ལ་མི་བཟད་པས་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་ནས་སྐྱུ་གཡུ་ལ་དེ་རང་གི་ནམས་སྐྱུ་ཐབ་པར་བསམ་པས། རང་གི་རྒྱུ་ལག་བཏང་ཞིང་བདེན་པ་བསྐྱུ་ལ་བས་
 མི་དེ་སྟོན་བཞིན་དུ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་མཆོག་དུ་ཡ་མཆོན་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་ལུས་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱོད་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གཏོང་བ་ན་སེམས་འཁྱོད་པར་མ་གྱུར་གྲང་། གཞོན་ནུས་སྒྲུས་པ། ཀོ་མི་ག་བདག་ནི་
 འཁྱོད་པ་མེད་དོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། དེ་ཅིས་མ་འོང་། གཞོན་ནུས་སྒྲུས་པ། ཀོ་མི་ག་འོན་བདེན་པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ཕྱོེ་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པའི་སེམས་བཞག་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གཏོང་
 པ་ན། ཅི་སྟེ་བདག་འཁྱོད་པར་མ་གྱུར་ན་བདེན་པ་དེས་བདག་གི་ལུས་སྐྱུ་མ་ཁོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ཐག་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ལུས་སྟོན་བཞིན་གྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་བལ་ཅིང་ལྷའི་རོལ་མོ་
 བསྐྱུགས་སོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་དད་ནས་ཁྱོད་འབད་པ་འདི་ས་ཅི་ཞིག་བསྐྱུ་བ་ཅིས་སྒྲུས་པ་དང་། གཞོན་ནུས་བདག་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱུ་ལ་བའི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་

ནང་དུ་སྒྲིལ་བའི་པ་ཉམས་སུ་སྒྲིལ་ནས་གིང་མུ་ངན་འཆང་མེ་རྟོག་གིན་རྟུ་རྒྱས་པ་ཞིག་གི་དུང་དུ་ཉལ་ཏེ་གཉིད་གྱིས་ལོག་གོ། །དེའི་ཤོགས་པོ་དག་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་ཁུ་ལ་སེམས་གཡེངས་ནས་སྒྲིད་ཆལ་དེ་ཕན་ཚུན་གུན་རྟུ་
འབྲམས་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེའི་སྒྲིལ་སུ་གཞོན་རུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་ནམས་ཀྱིས་ལྟའི་བདུ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྟུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཁ་དོག་དང་བྱི་དང་ལྷན་པ་འདབ་མ་སྟོང་པ་གིན་རྟུ་དགའ་བར་བྱེད་
པ་ཞིག་ས་བརྟེ་ལ་ཏེ་འཐོན་པར་བུས་ནས། བདུ་དེ་ལ་གཞོན་རུ་དེ་མཐར་གྱིས་དལ་བུས་བརྟེགས་ཏེ་བཞག་ནས་ཅི་ནས་མི་སང་པ་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་གུང་ཡོལ་ནས་ཟན་ཟ་བའི་དུས་ལས་འདས་ཏེ་གིང་
གཞན་དག་གི་གྲིབ་མ་གྱིར་སྟོགས་སུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ན། གིང་མུ་ངན་འཆང་དེའི་གྲིབ་མས་ནི་གཞོན་རུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་དེའི་ལུས་མི་གཏོང་ངོ་། །སྒྲིད་ཆལ་དེའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་ཁུའི་གིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གིང་མུ་
ངན་འཆང་དེ་སྟོགས་སུ་འདུད་པར་གྱུར། རི་དུགས་དང་བུ་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བཀྲ་གིས་པར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱང་སྟོང་ལམ་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་གུན་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་འཁོད་ངོ་། །གཞོན་རུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་གཉིད་ལོག་པའི་
མི་ལམ་དུ། བདག་ཉིད་མི་གཙང་བའི་མུང་པོའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་བདག་མི་གཙང་བས་ལོག་པ་དང་། བདག་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟེས་བལྟག་པ་དང་། བདུའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་། རིའི་རྩེ་མོར་འཛོགས་པ་དང་སྒྲི་བོ་ཕལ་

༡༡། མོ་ཆེས་བདག་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡང་རྗེས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་གོང་ཁྱེད་གྱི་མི་དང་སློན་པོ་ཡུལ་མི་དེ་དག་གིས་ཆོལ་བའི་མི་བཀྱེ་བ་དེ་རྒྱམས་གནས་གཞན་དང་གཞན་དག་ཀུན་ཏུ་ལམོར་ལམོར་ཏེ་ཕྱོགས་
དེར་ཕྱིན་ཏོ། །དེར་གཞོན་ཏུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་ལྟའི་འབྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་མཆོག་ཏུ་ཡ་མཆོན་སྟེ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཞིག་གོ་སྟུང་དུ་རིགས་ནས་རིངས་པར་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་འཆོལ་བའི་
མི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་བསྟུང་དོ། །དེར་གཞོན་ཏུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་སང་ནས་དེ་རྗེ་ལྟས་ཀྱི་དབྱུང་བ་ལ་མཁས་པས་རྗེ་ལམ་དེ་དག་དབྱུང་བ་ན། མི་གཙང་བའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་བདག་རྒྱལ་སྟེང་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ལ་
གནས་པའི་སྟེ་ལྟས་དང་། མི་གཙང་བས་བདག་ཉིད་ཡོག་པར་རྗེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྟེང་གྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྟེ་ལྟས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལྟེས་བཞུག་པ་དང་པརྟའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་མངལ་དབང་ཆེན་པོས་སེང་
གའི་བྱི་ལ་འདུག་པའི་སྟེ་ལྟས་སོ། །དེའི་རྩེ་མོར་འཛོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་སྟེ་ལྟས་སོ། །སྟེ་པོ་མང་པོས་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་སྟེ་པོ་པལ་པོ་ཆེས་བདག་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པ་དེའི་སྟེ་ལྟས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྗེ་ལམ་
རྗེས་པ་དང་། ལྟས་མཐོང་བ་ལ་དཔག་ན་ངེས་པར་དེ་ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་པོར་འབྱུར་རོ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཆོལ་བ་ལ་འོངས་པའི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མི་རྒྱམས་ལ་སྐྱོན་ནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས། རྒྱལ་སྟེང་གྱི་དབང་

བསྐྱར་བའི་པོ་བྱད་དེ་བྱིར་ཏེ་སྒྲིང་མོས་ཚལ་དེར་ལྷགས་པ་ན་ལྷའི་འབྱོར་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏོ། །གཞོན་ཏུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷའི་པདྨ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྒྱེའ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་འདུག་
 ལོ། །དེ་ནས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་རྒྱལ་པོ་བཞིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་སེང་གའི་བྱི་ལུལ་ལོ། །བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་གདུགས་དཀར་པོ་དང་རྩ་ཡའོར་ལུང་ལུ་བ་ཅན་འབུལ་ལོ། །ཁུམ་ཏུ་ཅུ་གཞུམ་པའི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་
 ལྷའི་བྱ་རེ་རེན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པ་འབྲེམས་སོ། །རྒྱང་གཏོང་བ་དང་བར་སྐྱང་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱམས་ནི་ལྷའི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་སོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལྷའི་རེན་པོ་ཆེའི་ཆར་
 འབེབས་གིང་ལྷའི་རོལ་མོའི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱང་སྒྲོགས་སོ། །གོས་ཀྱང་འཕོར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱད་འཕོར་དང་། སྒྲིང་ཚལ་དང་ནགས་ཚལ་དུ་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོང་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་མེད་པར་བུས་ཏེ་བཞག་
 ལོ། །རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ནི་བསྒྲེངས། དར་གྱི་ལྷ་ལྷའི་ཆུན་པོ་ནི་ཀུན་དུ་བྱིས། དེ་ཞིམ་པའི་བདུག་པའི་སྒྲིང་ནི་བདུགས། མེ་ཏོག་སྐྱ་ཆོགས་ནི་གཏོར་ཏེ་ལྷའི་གནས་འདུ་ཞིང་། ལྷའི་བུ་ལས་སྐྱ་ཆོགས་ཅན་གྱིས་གཞོན་ཏུ་བསོད་
 ནམས་སྟོབས་ལ་འོངས་སྒྲིང་པའི་བྱིར། བརྒྱ་བྱེན་གྱི་དགས་སྒྲིང་མོས་ཚལ་དེར་ལྷའི་ཁང་བརྟེན་མ་རེན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བཞི་ལས་བུས་པ་རྒྱམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱལ་ལོ། །དེ་ནས་མི་དེ་རྒྱམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་གུས་

༡། །པར་བསྐྱེམས་པས་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་གཞིན་ནུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལྷའི་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་འབྱོར་པས་དབང་བསྐྱར་རོ། །དབང་བསྐྱར་མ་ཐག་ནུ་གཞིན་ནུ་དེའི་ལུས་ལས་སྤང་བ་གང་གིས་ནི་མའི་དགྱིལ་ལ་འཁོར་གྱི་འོད་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ཐད་དཀར་དཔག་ཚད་གཅིག་ཁོར་ཡུག་དུ་བྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་ལྷང་བར་གྱུར་པས་དེ་མིང་སྤར་ལས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། །དེར་ལ་ལས་ནི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྲེས་སོ། །ལ་ལས་ནི་རྒྱལ་པོ་སྤང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྲེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལྷ་དང་མའི་འབྱོར་པ་དེ་དག་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དེར་སོང་རོ། །བརྒྱ་བྱེན་སྟགས་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རིམ་གྱོ་བྱས་ནས་དོང་རོ། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དེ་ན་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད་དེ། ལུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ལོ་ལོགས་པ་དང་། སྟེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་འཐབ་པ་ཞི་བ་དང་། ལུགས་པ་ནང་ལུགས་པ་དང་། ཚེས་རྒྱན་དང་ནད་དང་སྟ་གེ་མེད་པ་དང་། འབྲས་སྟ་ལུ་དང་བྱ་རམ་གིང་དང་། བ་ཡང་དང་མ་ཏེ་དང་ལྷན་པར་འདུག་སྟེ། ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱར་ས་སོ། །དེའི་ཆེ་མོ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུའི་གིང་རྒྱུས་ནི་རྒྱས་གིང་ལྟ་ཡང་དུས་སུ་

ཆར་འཕེབས་པས་འཕྱུ་རྒྱུ་མཉམ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་གཏམ་དེ་ཕུ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོས་པས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ། །གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་པ། །བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དང་དབང་
 ལྷག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དེ་གཅིག་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཐམས་པར་བུས་ཏེ། །དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཤིང་གི་དབང་ལྷག་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཅག་དེས་མ་རྒྱས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་དོང་སྟེ་ཡང་དག་པར་མཉེས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བུས་ཏེ་དེར་སོང་ནས། །རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཅིག། །སྒྲ་ཆེ་རིང་བར་སོག་ཅིག་ཅིས་བུས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལོལ་དོ། །ལྷ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ནི་བརྟན་ལགས་སོ། །འདི་ལྟར་
 ཁྱེད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་དང་དབང་ལྷག་གིས་བདག་ཅག་ཐམས་པར་བུས་ཏེ། །བསོད་ནམས་དག་གིས་ཁྱེད་རྒྱལ་ཤིང་གི་དབང་ལྷག་གི་བདག་པོར་བརྟུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་གསུམ་པ་དང་བཅས་
 པས་ལ་གོར་དུ་སེང་གའི་བྲི་ལས་ལངས་ཏེ། །ཕུ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྟེ་སྟངས་ལེགས་པར་བུས་ནས་ཆེ་བ་ལ་འོས་པའི་བྲི་ལ་འདུག་ཏུ་བརྟུག་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དད་པ་ལྟལ་ཏེ་ཕྱིར་སེང་གའི་བྲི་ལ་འདུག་གོ། །འདུག་ནས་ཕུ་པོ་དེ་
 དག་ལ་སྟོན་སྟངས་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མགུ་བར་བུས་ཏེ། །བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོས་བཀུར་སྟེ་བུས་ནས་ལོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་དག་གི་བཀོ་སྐྱལ་བྱེད་ནོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་ཕུ་པོ་དེ་དག་དང་། སྟེ་

ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་

༡༡། །པོ་མང་པོ་དག་བསོད་ནམས་ལ་གཟུང་པར་འདོད་ནས་འཁོར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བསོད་ནམས་མིན་པས་མི་བཟང་པའི། །སྤྱལ་བསྐྱལ་ཀུན་རྒྱས་དཔུལ་བར་འགོ། །བསོད་ནམས་
མིན་པས་བརྒྱལ་པ་ཡི། །དུད་འགོའི་སྒྲེ་གནས་མི་བཟང་འགོ། །བསོད་ནམས་མིན་པས་བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས། །ཤིན་ཏུ་གཟེར་བའི་ཡི་དྲགས་འགོ། །བསོད་ནམས་མིན་པས་དྲག་ཏུ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤྱལ་བསྐྱལ་བྱན་ཏུ་འགྱུར། །ཁེས་
སྒྲོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་འོན་པོར་སྒྲུགས་པ། བྱད་རན་པ། ལུས་རྒྱུ་བཅོང་གས་པ། མདངས་དང་གཟི་བྱིན་མེད་པ། མིག་སྒྲོགས་དབང་པོ་མེད་པ། རང་མང་པ། གསོད་ཀའ་པ།
གཟུགས་མི་སྤྱལ་པ། ལག་སོར་རུམ་པ། གདངས་མི་སྒྲན་པ། བྱིན་པ། ཤེས་རབ་འཆལ་པ། ཡིད་མི་བདེ་པ། ཡོག་པར་ཤེས་པ། སེམས་འཕུལ་པ་སྒྲོ་པ། དབུལ་པ། མི་སྒྲན་པ་བརྗོད་པ། སྒྱར་པ་འདེབས་པ། ཀུན་གྱིས་སྐད་
པ། བརྒྱས་པ། རིགས་དམའ་པ། ཐམས་ཅད་སྤང་པ། དག་མང་པ། སེམས་མེད་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པ། ཡི་དྲགས་སྒྲོ་འཕྲི་སྒྲིན་པོ་སྒྲོགས་གྱིས་གཞོད་པ། བན་པའི་སྒྲན་ཀྱང་གཞོད་པར་འགྱུར་པ། འཁོར་དང་བྱེ་པ། སྤྱལ་
བསྐྱལ་དང་འགོགས་པ། ཆོག་མི་བཅོན་པ། ཡོངས་སྒྲོད་དག་རྒྱལ་པོ་དང་། མེད་ཆོམ་རྒྱན་སྒྲོགས་གྱིས་དྲག་ཏུ་རྒྱུད་ཟ་པ། ཡོངས་སྒྲོད་གྱི་ཕྱིར་གྲུའམ་ཡང་ན་འཆོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོངས་སྒྲོད་རྒྱུད་ཟ་པ་ནོར་མི་འཕུང་པ། དོན་ཅི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

བརྒྱམས་ཀྱང་རྒྱུད་ཟ་ཞིང་མི་འགྲུབ་པ། ཏྲག་རྩ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ས་ཡང་སྤོང་དུ་མ་དང་ཆེར་མས་གང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ཅི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན། །མི་དག་འཛི་ལྷག་མི་ཡན་གང་། །དེ་བཞིན་ལོག་པར་ལྱུང་
 བ་ཀྱང་། །འདི་ཀྱན་བསོད་ནམས་མིན་ལས་ལྷུང་། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་བལྟུང་བར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་དག་གིས་བརྩུན་པར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཆ་གྲང་སྟོབ། །ལོག་འབབ་ཆར་བརྒྱུག་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
 བསོད་ནམས་འདོད་འཛོལ་བ་གཞོན་ཡིན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བཟང་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་དག་གིས་དབག་བསམ་ཤིང་། །ཡིད་འོང་འདོད་ཀྱན་འབྲས་བུར་སྒྲིན། །བསོད་ནམས་དག་གིས་བསོད་པ་ཐོབ། །བསོད་
 ནམས་ཀྱིས་ནི་ཡིད་འོང་དཔལ། །བསོད་ནམས་དག་གིས་ཡིད་བརྟན་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཅན་ནི་རིགས་མཐོར་སྟེ། །བསོད་ནམས་དག་གིས་གྲགས་པ་འཐོབ། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་མང་ཐོས་འགྱུར། །རྒྱ་ཆེ་ཡིད་འོང་
 བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོས་པ་འཛིན། །ནད་མེད་འགྱུར་བ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་འཆི་བདག་བཅོམ། །འཆི་བདག་མཆོག་རྩ་འཛིགས་པ་ཡང་། །བསོད་ནམས་དག་གིས་འཛིགས་མི་
 འགྱུར། །གཞལ་མེད་ཁང་གནས་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་བདེ་སྟེར་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ལྷ་རྩ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་འབྲུག་བུལ་ལྷ། །དག་འཕྲན་ལྷ་རབ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འབྲུག་དག་འ

པའི་དང་བཅས་པས་འོངས་ནས་ཁྱོད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ཆེ་བ་སྟེ་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་མཛོད་ལ་བདག་ཅག་ཞབས་འབྲིང་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་པས་འཆོངས་པར་བྱས་
ནས་ལོ་ཤར་དང་བཅས་པ་དགེ་བ་བཅུ་ཉི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཀྱོའོ། །དེ་ནས་གཏམ་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཐོག་མར་པོ་ཉ་བཏང་ཞིང་ལྷུར་བར་དཔུང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ནས་བསོད་
ནམས་སྟོབས་ཀྱི་དུང་དུ་འོངས་གིང་སྟོང་ལུ་ལ་གདུངས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་མཆོ་མས་གང་བཞིན་གྲང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ནས་བབ་སྟེ་ལུ་ལྷུང་ནས་ལུན་རིང་བརྟགས་ཏེ་སྐྱས་པ། ལུ་གཞོན་རུ་ད་ཅི་ཟེར་བ་གེས་པར་གྱིས་གིག
ང་རྒྱས་གིང་ལོ་གསལ་པས་རྒྱལ་སྟོང་གྱི་ལུ་ལྷུང་ལུ་ལྷུང་མི་རྣམས་ཀྱི། ཁྱོད་རྒྱལ་སྟོང་གྱི་ལུ་ལྷུང་ལོངས་གིག་ཅེས་སྐྱས་ནས། རང་གི་མགོ་ལས་དར་ཐོད་དང་ཅོད་པན་དཔུང་བརྒྱན་ལུང་དེ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བསོད་
ནམས་སྟོབས་འཇམ་ལུ་ལྷུང་སྟོང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་སྟོང་གྱི་དབང་ལྷུག་ལ་དབང་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་འཇམ་གླིང་ན་གནས་པའི་སྟེ་པོ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཅི་འདོད་པར་གསེར་དཔུལ་གྱིས་འཆོངས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་
བཀོད་དོ། །དེའི་ཆེ་འཇམ་ལུ་ལྷུང་འདི་ན་སུ་ཡང་དཔུལ་པོ་འཇམ་ནད་པ་མེད་དོ། །འཇམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་ནད་མེད་ལ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་རྒྱས་གིང་ལྷུག་ཅིང་ནོར་མང་ལ་འོངས་སྟོང་ཆེ་སྟེ།

༭། །གསེར་དུལ་དང་བང་མཛོད་འཛོག་ཆས་བདོགས་པ་མང་ཞིང་འཕྱོར་པ་རྒྱས་པ་ལོ་ལོགས་པ། འབྲུག་ཕྱོད་མེད་པ། ཆོམས་རྒྱན་དང་ལུ་གེ་མེད་པ། རོ་དང་གསེག་མ་སོགས་མེད་ཅིང་། མེ་རྟོག་དང་འབྲུག་
 ལུང་གིང་རྒྱས་པ་ཆར་དུས་ལུ་འབེབ་ཅིང་ཟས་དང་བ་ལང་དང་མ་རྟེ་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་རྒྱས་གིང་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཏྲག་རྩ་སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་གིང་རྒྱལ་བྱིས་སྤངས་སྤངས་རྟེ་
 གནས་སོ། །དེའི་ཆེ་འཛམ་ལུང་གིང་དུ་མིར་གྱུར་པ་ལས་འཆི་བ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ལུས་དང་བྲལ་ནས་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེ་བར་གྱུར་རྟེ། བལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་
 བསོད་ནམས་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་རྩ་མེད་པ་རྒྱམས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་བཀོད་ནས་གི་འཕོས་རྟེ་ལོ་ལོ་སེམས་ཅན་སྒྲོང་ལྷག་དུ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་དགའ་ལྡན་ལྷའི་རིས་ལུ་སྒྲེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་
 སྒྲོན་པ་འདི་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྒྲོ་བས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་ཡང་ད་ལྟའི་ཟས་གཙང་དང་སྒྲུ་མ་ཆེན་མོ་དང་། གཞིན་ནུ་གཟུགས་ལྡན་ནི་ལྷའི་ཁུ་དགོ་སྒྲོང་དགའ་བོ་དང་། བརྩེན་
 འབྲུས་ལྡན་ནི་དགོ་སྒྲོང་གོ་བཞིན་སྒྲེས་བྱེ་བའི་བྱ་པ་དང་། བཟོ་དང་ལྡན་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་མ་འགགས་པ་དང་། གེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གུ་རིའི་བྱ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་མོ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཡིན་ནོ། །

བསོད་ནམས་སྟོབས་གང་གི་རྒྱལ་མར་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གི་འཕྲོས་པ་དེ་ནི་བདུད་སྟེག་ཅན་དང་། སྟོན་གྱི་དབུལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་གང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པའི་མི་དེ་ནི་དགོ་སྟོང་སྒྲ་ག་ཅན་ཟེན་དང་། མི་རྒྱུ་ལག་མེད་པ་
 བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲར་བཞིན་བཞག་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོན་ཆོས་གསོལ་བའི་མི་དེ་ནི་གོ་སྒྲིུ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བསོད་ནམས་འདི་ས་ནི་ཐན་པར་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་དང་མཆུངས་པར་ཉམས་
 ལུ་དཔེན་པ་གཞན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཡང་དགོ་སྟོང་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཅི་བགྱིས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་སོགས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་ཞུས་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་ལྷུང་པ་འདས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་རྟེན་དུ་བྱོན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་
 གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཙུགས་ནས། མཆོད་རྟེན་དེའི་དུས་སྟོན་ལ་ཆོགས་པའི་འཕྲོར་འབུམ་ཐུག་དུ་མ་འདུས་པའི་ནང་ན། དགོ་སྟོང་ཞེས་གིས་བྱེད་ཡོལ་ཅམ་ན་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་གི་འཕྲོར་དེ་
 བ་རྒྱུན་པོ་བརྒྱལ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་པོ་ལ་གིན་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཆུང་མ་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལུ་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱུན་པོ་པ་དེས་རས་བྱང་གཅིག་གྱོན་པ་དང་། གདུགས་དང་།

༡༡། མཆིལ་ལྷ་མ་ཐུང་གཅིག་དང་། པར་ལྷའི་མགོན་ལུ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ། བྱིས་དང་ཕྱི་རོལ་ན་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་སྒྲགས་སུ་ཡལ་ནས་གིན་ཏུ་དབུལ་བས་སྒྲག་བསྐལ་མི་བཟད་པས་གདུངས་ཏེ།
 གྱེ་རྒྱུད་བསོད་ནམས་མ་ལུས་པས་དབུལ་བ་ནི་ཐ་ཆད་མི་བཟད་པའི་ཞེས་སྒྲགས་ནས་སྒྲགས་ཤིང་འབྱིན་ཅིང་། ད་ལྷ་མ་གཅིས་ནི་བགོས། པར་ལྷ་དང་གདུགས་ཀྱང་ཕྱིར་ནས། རྒྱན་པའི་ས་ནས་སོངས་ཏེ། མཐར་གྱིས་ཆོས་ཉན་
 པའི་སར་སོང་ནས་དགའ་ཞིང་། རེ་ཞིག་རི་ལྷ་ལུ་འཆད་པ་ཉན་ཞེས་བསམས་ནས། གདུགས་དང་མཆིལ་ལྷ་མ་བཞག་སྟེ་གུས་པར་ཉན་པ་དང་། རེ་ཞིག་ན་ཆོས་སྒྲ་བ་དེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་དེ། བསོད་ནམས་
 བསགས་ན་བདེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མི་ནི་བསོད་ནམས་ལྷ། །དེ་ཡང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུན་པར་ལྷ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་ཐོས་ནས། བསོད་ནམས་བསགས་པས་བདེ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་
 ནི་འདི་ལྷར་གིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ལུས་པས་ཡིན་ན་བདག་བསོད་ནམས་ཐུང་ཞིག་ལུ་ལྷ་མ་ནས། བདག་ལ་ཅི་བདོག་པ་ལ་བསམས་ན་རས་ཐུང་དང་། གདུགས་དང་མཆིལ་ལྷ་མ། པར་ལྷའི་འགོན་ལུ་ལུས་
 པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་སྒྲགས་སུ་ཡས་པར་མཐོང་ནས། ཅི་སྟེ་པར་ལྷ་དང་ལྷ་གོས་བྱིན་ན་ནི་ལྷོགས་ཏེ་འཆིལ། མ་བྱིན་ན་ནི་བསོད་ནམས་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེར་ཡང་དབུལ་བའི་སྒྲག་བསྐལ་ཐོབ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པར་འགྱུར་ན། གང་ལྟོགས་ཏེ་མི་འཆི་ཞིང་བསོད་ནམས་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྟུང་མོ། །ཡང་བསམས་པ་ལྟོགས་ཏེ་གི་ཡང་སྒྲིའི་བསོད་ནམས་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་དུ་འགོ་བཙའ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ་
བསམས་ནས། པར་ལྷ་དང་སྒྲ་གོས་འདི་དེས་པར་སྒྲིམ་ནོ་བསམ་མོ། །དེ་སྟུང་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱབས་ཡང་ཆོག་ས་བཅད་འདི་བཟོད་དོ། །བསོད་ནམས་དལ་ནས་བྱེད་པ་ནི། སྒྲིག་ལ་མ་ངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་
དགོ་བ་ལྟར་ཏེ་བྱ། སྒྲིག་པ་ལས་ནི་སེམས་ཀྱང་བསྒྲིག་ ཅིས་སྐྱས་མོ། །དེ་ཐོས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱར་ཏེ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པས་ལ་གོར་དུ་སྒྲིམ་པ་བྱའོ་སྟུང་ནས། མེད་གའི་བྱི་ལ་ཆོས་སྐྱབས་པ་འདུག་པའི་སྟེང་དུ་གདུགས་བཟུང་
ཞིང་མཆིལ་ལྟ་གཉིས་རྒྱུ་པའི་དུང་དུ་བཞག །པར་ལྷ་འི་མགོན་ལུ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་ལ་གཏོར་ནས། སྒྲ་གོས་སྐྱད་དེ་ཆོས་སྐྱབས་པའི་རྒྱུ་པ་ལ་བཀག་ནས། དད་ཅིང་སྐྱབས་ཐེང་ཞེས་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་པ་ལ་བཟུང་ཅིང་དད་པ་དུག་
པོས་སྒྲིམ་ལམ་བཟུང་པ། དགོ་ཅུ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་བཟུང་བ་འདིས་བདག་ཆེ་འདི་ལན་ཆད་དཔུལ་པོར་མ་གྱུར་ཅིག །སྒྲིག་པ་ཐབས་ཅན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆེ་བར་གྲགས་གིང་ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
རྒྱལ་པོར་བཙུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅི་བསམ་ཅི་འདོད་ཐབས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལས་འགྱུ་བ་པ་དང་། བདག་བཅོམ་བཙན་ཡང་ངོ་མཆོར་རྒྱུ་པ་ལ་ཡང་གོ་འགྱུར་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ཅན་དང་། རིན་ཆེན་

ལྷོ་

༡༩། །སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་མཐུན་ལོངས་སྤྱོད་པ་དག་གྱུར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་བྱས་པ་ལ། ཆོས་སྤྱོད་པས་གྱུར་པ་རྟོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བྱས་ཏེ་ལམ་ཐམས་ཅད་དོང་དོ། །རྒྱུ་པོ་བ་དེར་ས་གཅིག་ལུ་གྱེན་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་ཞིན་པ་དེ་ལ་སེམས་སེར་རང་གི་བྱིམ་དུ་ཡོངས་པ་རྒྱུར་མ་དང་ལུས་མ་ཐོང་ནས། འདིས་སྤྱོད་གོས་དང་རྒྱུ་ག་སེད་ཅིག་དུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་དག་ཅིག་གཅིས་གྱུར་པ་ལ་བར་བྱེད་པས་འདོང་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པོ། །དེ་དོ་ཆོས་དཔུལ་བའི་ཉེས་པས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་པོ་བསམས་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཅད་དེ་སྤྱོད་པ། ཅི་ཞིག་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པུ་ལ་དཔུལ་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཅི་ཞིག་སེན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པུ་ལ་དེ་ཉིད། །དཔུལ་པ་དག་ནི་གི་བ་དང་ཡང་མཆུངས། །བདག་ནི་གི་བ་འདམ་གྱི་དཔུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་པ་དེ་འབྱེན་ཅིང་ཅང་མི་ཟེར་བར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བྱིམ་དེ་དེར་བར་བྱོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུར་མས་རྒྱུ་བུ་བའི་བྱིམ་ལ་ཐག་པས་བདག་ས་ནས་བདར་སྟེ་རྒྱུ་ལར་དཔུང་སྤྱོད་པ་དང་། གྱེན་དུ་དཔུང་མ་རྒྱས་ནས། རྒྱུ་པ་པོ་ལ་རྟོ་བོ་ལུས་པ་འདེགས་པར་བྱེད་དུ་རྒྱུར་བྱོན་ཞེས་བོས་སོ། །དེ་གཅིས་ཀས་གྱུར་མ་རྒྱས་ནས་སྤྱོད་པོས་ཏེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ག་དང་བགས་པ་རལ་བ་ཅམ་གྱི་འབད་བ་ཆེན་པོས་དེ་ལུ་མ་གྱེན་ཏེ་མ་ཐར་གྱེན་དུ་སྤྱོད་དོ། །དེར་བསྤྱོད་པ་ན་ལུས་པ་དེ་དེ་འོག་ན་ཟངས་རྒྱུར་ལུ་གསེར་དཔུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཐོགས་སེར་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་པོ་བས་ཆོ་

2014

[illegible]

༡། །ཞོ། །དེ་ལོ་ཆད་རྒྱུ་པོ་མི་མེད་པར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པ་པོ་བསོད་ནམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་བཅད་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ཞིང་བསོད་
 ནམས་བརྟེན་པར་བྱེད། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བྲུངས་ནས་གནས། བུའུ་མོ་དང་སྒྲོན་པོ་གོང་བྱེད་དང་ལུལ་མི་བམས་ཅད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དོ། །ཁྲིས་རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ཆེས་ལུ་གྱུར་ནས་གཞན་
 འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལུ་སྒྲིས་བའི་མོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལས་ལྷ་འི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གོས་ཀྱི་ཆར་བབ་པས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱམས་མཆོག་ཏུ་ཡ་མཆོན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་པོ་པ་རྒྱལ་
 པ་པོ་ཞེས་བྱ་བས་གདུགས་སོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུལ་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ། གཏེར་ལྷ་ཡང་བྱུང་། རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །ལས་དེའི་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པས་ལན་སུམ་རུ་རུ་དྲག་གི་བར་དུ་གཞན་
 འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་སོ་དྲག་གི་བར་དུ་འབྲུལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། ལན་སོ་དྲག་གི་བར་དུ་དགའ་ལྷན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་
 ལྷག་དང་། ལན་སོ་དྲག་གི་བར་དུ་འཐབ་བྲལ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། ལན་སོ་དྲག་གི་བར་དུ་སུམ་རུ་རུ་གསུམ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། ལན་སུམ་རུ་རུ་དྲག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལན་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་མར་ལའོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལའོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུར་དུན་དང་ལྡན་པ། དཔའ་
 ཞིང་རྒྱལ་པོ་དང་པ་ལན་ལག་མཆོག་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞིང་པ་རོལ་གཞོན་པའི་ལུ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་གྱུར་གྱུར་ནས། རྒྱལ་པོ་དེས་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གཏྲགས་པ་འདི་ཉིད་མ་ལུས་པར་གཞོད་པར་སྟོབ་མེད་
 ཅིང་འཆོབ་དང་། ཆད་པ་དང་། མཆོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་པར་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྟོམས་པས་ལེགས་པར་བབ་སྟེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །གང་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡི། །བདག་
 པོར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འདི་ཡིན། །མངས་རྒྱས་པན་འདོགས་དེ་དག་གིས། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ནི་འདི་གསུངས་སོ། །ཁྱེ་འཕྱུལ་རྒྱ་ཆེ་འདི་དག་དང་། །ངོ་མཚར་འདི་དག་ཐོས་གྱུར་ན། །མཁས་དང་བདག་པོའི་རིགས་སྒྲིམ་པའང་། །ཁྱེ་
 ཞིག་དང་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་ལེགས་འདོད་ཅིང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདོད་པས་འདིར། །མངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དུན་བྱས་ལ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་བླ་མར་བུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་
 བཙུམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་འཛམ་གླའི་གླིང་འདིར་སྟོབས་གྱི་ལའོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྟེ་ཞེས་བུ་བ་གཟུགས་མཆོག་རྒྱ་བཟང་ཞིང་སྟེ་བ་དུན་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་མཐུས་གིང་དང་ལོ་

ཨཱ
ཨཱ
ཨཱ
ཨཱ
ཨཱ

༡། བོག་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཆར་ལེགས་པར་འབབས་པར་གྱུར་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་རྒྱལ་པོའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཡིད་དུ་བཏག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་
འཛམ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱ་བྱལ་དང་གོ་གམ་གྱུ་བཅས་མེད་པར་བདེ་བར་བརྒྱངས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་དེས་རང་གི་གཤེད་པར་དུ་གང་ཅི་སྒྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་གནས་མལ་དང་། གཞིན་རྒྱལ་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་གང་འདོད་པའི་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱིན་དོ། །གླིང་འདིར་གནས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཅིང་ཡོངས་སྒྲོང་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོང་ལྷག་བཙུག་ཅིས་ཡོད་པའི་
མཆོག་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོངས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆེ་མི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲེ་ལ་དགའ་ཞིང་ལྷ་བས་ངོམས་པ་མེད་པར་གྱུར་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཙུ་ལ་
བཀོད་པས་ལུས་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རིས་དུག་དུ་སྒྲིས་ནས་ལྷའི་གནས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ན། དེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་མཐུར་གཤམ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་རབ་དུ་དགའ་སྒྲེ་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་པ་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོས་ནས་དད་དོ། །དེའི་ཆེ་
བཙུན་མོ་རྒྱལ་པོའི་འོད་རང་གི་མིག་ལྷུང་ནས་སྤྱར་སྒྲིས་པ་སོགས་སྤྱིས་པས་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁུས་པ་ན། བཙུན་མོ་འདི་སྒྲོང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་སྤྲུལ་ཡང་། ལྷ་མ་མི་ལམ་ལ་སེམས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་སོ། །མཆོན་

པལ་འདྲ་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

མོ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་གྱིས་ཆེན་པོས། རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་ཞིག་ནས་ཡན་ཚུན་ཁྱེར་པ་དང་། ལྷུང་ཡང་སོ་སོར་ལྷུང་བ་རྒྱུས་ནས་སང་དོ། རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་ལུས་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྒྲུལ་དུ། མཚན་མ་ཁན་ལ་དྲིས་པས་གྲང་
 དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་དོ། རྒྱལ་གསུམ་པར་སྒྲོན་པོ་སྒྲོང་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། བྲལ་སྒྲུལ་པོའི་ཚད་པན་སྒྲོགས་ཏེ་སྒྲུར་བྱེན་པ་དང་། འཇམ་གྱིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལྷུང་སྒྲེ་སྒྲུར་སྒྲེས་པ་སོགས་
 རྒྱུ་ལམ་ལྷ་རྒྱུས་པས་སྒྲུག་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཆོ་བ་མི་འབྱུང་རམ་སྒྲུལ་དུ་མཚན་མ་ཁན་ལ་དྲིས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། རྒྱལ་དེས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་སྒྲུགས་བཏོན་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པས། དེའི་ལུས་སྒྲོང་བ་འོང་བར་འགྱུར་
 སྒྲུལ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། འོ་དེ་བྱང་སྒྲོགས་ན་དྲང་སྒྲོང་ལྷ་བཅུ་གཞུང་པའི་གཅིག་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་འོངས་པས་རྒྱལ་པོ་དང་བཅུན་མོ་སྒྲོང་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་སྒྲེ། དྲང་སྒྲོང་དེས་བཅུན་མོ་རྒྱལ་པོའི་འོད་དེ་མཐོང་
 པ་དང་ཆོ་སྒྲུལ་རྒྱུང་མར་ཡང་གྱུར་པས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཆགས་སོ། འོ་དེ་རང་གི་སྒྲོ་བ་མ་བུ་མེད་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཅིག་ཤིག་བྱེད་འདོན་པ་རྒྱུས་པའི་ཡིན་ཅི་ཅམ་དཔུལ་འདོད་པ་ན། དྲང་སྒྲོང་དེས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་
 དཔལ་གྱི་སྒྲེའི་བཅུན་མོ་རྒྱལ་པོའི་འོད་བསྐྱངས་ཏེ་ར་ལ་བྱེན་ཅིག། བྲམ་མེད་ཁྱེད་དེས་དེ་ལྷུང་བསྐྱང་དགའ་བས་སེམས་ཁྱུང་པ་ན། དྲང་སྒྲོང་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཡིན་པས་དགའ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ།

༡༩། །ཁྱེའུ་དེས་གལ་ཏེ་མ་སོང་ན་དམོང་པས་དོགས་ཏེ། མོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྒྲུ་མི་ཕོད་པར་འདུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུ་མ་པ། བྲམ་ཟེ་ཁྱོད་ལ་ཅི་དགོས་པ་སྒྲིལ་དང་། དཔལ་ཁྱོད་ཀྱི་རེ་བ་ཚོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ས་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་བར་བསྐྱད་དེ་བཙུན་མོ་བསྒྲུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བཙུན་མོ་ལ་བརྟེ་བས་ཡིད་མི་དགའ་ཞིང་། བཙུན་མོ་འདི་རང་དང་བྲལ་ན་སྒྲིག་རི་ལྟར་འཛོ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱལ་དུག་པོས་གདུང་བར་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་རེ་ཞིག་མི་སྒྲུ་བར་བསམ་སྟེ། སྤྱད་རྒྱུར་མ་སྒྲིལ་མི་རྣམས་པར་བྲམ་མེད་ཚོགས་བྱང་མི་ཐོབ་པོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུག་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱུ་པའི་སེམས་སྒྲུངས་ཏེ། མེད་གེའི་བྱི་ལས་བབ་ནས། ལྟ་མོ་ལྟར་མཛེས་གིང་། ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་མཆོ་མས་གང་བཞིན་སུན་པ་ཆེན་པོར་ལྟར་བ་ལྟ་སྟེ་སྒྲུག་བསྐྱལ་བས་གདོང་ས་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་ནས། ལག་གཡས་གསེར་གྱི་བྲམ་པ་ཐོགས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེའི་ལག་པར་རྒྱུའི་རྒྱན་སྒྲུགས་གིང་བཙུན་མོ་བྱིན་ནས་བྲམ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྒྲིལ་ལམ་བཏབ་པོ། །དེའི་ཆེ་ས་རྣམས་པ་དུག་དུ་གཡོས་པ་སོགས་དོ་མཆར་གྱི་ལྟས་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་དེ་བྱིད་ནས་མ་ཐན་པོ་དྲང་སྟོང་ལ་བྱིན་པ་དང་། བཙུན་མོ་དེ་ཉ་རྒྱལ་ས་བཏོན་པ་བཞིན་དུ་ཉ་མ་ཐག་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲན་ནས་ཟས་བཅད་པ་ལ་ཁྱུགས་སོ། །ས་གཡོས་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་མཐུར་གེས་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་འདུང་པོ་

དུ་ཕྱིན་ལྷའི་སུ་པའི་དང་ཐཔས་གཅིག་གོང་ཁྱེར་དེར་ལྷགས་ཏེ། ཏ་ཅང་མི་རིང་བའི་ནགས་སུ་བྲམ་ཐེ་ཤན་པོའི་ཆ་ཕྱད་ལྷེ་བ་མན་ཆད་སྟག་ལེས་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཐྱག་འཇག་པ་ཞིག །ལྷའི་སུ་པའི་བྲམ་ཐེ་དེའི་སུའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཁྱི་ལས་བཏེག་སྟེ། ད་རོས་འཕོད་ཅིང་ཐྱག་གི་དྲིས་ཁྱ་དང་བྱ་ཤོད་སྟགས་རྗེས་སུ་འབྱང་བཞིན་དུ་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོར་སོང་བ་དང་། དེ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྲམ་ཐེ་འདི་སྒླིང་པ་ཆད་ན་འདིའི་དབང་པོ་མ་འཕྱགས་པར་
 རི་ལྷར་འཕོ། འདི་ནི་ག་ཐ་མིའི་ཆ་ཕྱད་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཕྱོས་པར་བརྩམས་སོ། །དཔའ་པོ་ཁ་ཅིག་འདི་ག་ཐ་མིའི་ཆ་ཕྱད་ཅན་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་ཆོག་དྲིས་པས་ཐོན་ན་ཡ་མཚན་ནོ་སྟམ་དུ། ཁྱོད་མི་འམ་ག་ཐ་ཅི་ཡིན་ལུས་འདི་
 ལུས་བཅད། ག་ལས་འོང་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། ཆོར་བ་དྲག་པོས་ཉེན་བཞིན་དུ། ཤི་བོ་པ་ཁྱེད་མ་འཇིགས་སེག །བྲམ་ཐེ་ད་ཡིན་སྟེན་པོ་མིན། ཁྱོད་གྱི་ལས་གྱི་ཉེས་པ་ཡིས། གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཅིས་
 སྟགས་ཆོགས་བཅད་སྟམ་ཏེ། དེམ་གྱིས་ཚུལ་པོའི་པོ་བྱང་སྒོར་སོང་བ་དང་པ་རོས་མང་པོ་དག་ཀྱང་མཚར་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་སོ། །ལྷ་ཀྱུ་གཞོད་སྟེན་ལ་སྟགས་པའི་ཆོགས་གྱིས་ཚུལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྟེ་ཉམ་ང་བར་འགྱུར་
 རོ་སྟམ་ནས་ཆོང་འདེབས་སོ། །དེའི་ཆོ་འཇམ་སུའི་གྲིང་ཐམས་ཅད་འཕྱགས་སེང་དུ་བས་སུན་པར་གྱུར་ལ་སྒླར་མདའ་ལྷུང་བ་སྟགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་བཅུན་མོ་ཚུལ་པའི་འོད་ཁྱོད་དང་བལ་བས་གདུངས་སེང་ཐས་མི་ཐ་བ་ལ་

ཆོག་རྒྱལ་པར་སྤྲུལ་པ་དང་། འདི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཁྱིལ་བསྐྱོན་ཏེ་འདིར་ཁྱེར་རོ། །ཞེས་སྟགས་གདོང་མཆི་མས་གང་བཞིན་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྲམ་ཟེ་ལ་མི་འཛིགས་པར་དཔུགས་དཔུང་སྟེ་ལུས་
 གྱེན་པར་ཁས་བྱུངས་ནས་སྤྱེས་སུ་ཞིག་སྟག་ལེ་རྣམས་པོ་ལེན་དུ་མངགས་པ་དང་། དེ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཕྱི་མཁུས་རྣམས་པར་བྲམ་ཏེ་སྤྱར་དུ་ཁྱེར་ནས་འོང་རོ། །རྒྱལ་པོས་སྤོན་པོ་རྣམས་བྲམ་ཟེ་འདི་མ་གྱི་བར་སྤྱར་དུ་ངའི་རོ་སྤྱང་ཆོད་ལ་
 ཕྱིན་ཅིག །དེ་ཐོས་པས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་ཅིང་དུས་སོ། །སྤོན་པོ་སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དུ་བཞིན་བཀག་པ་ན། སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མ་ཕྱིད་ཅིག་ཅིས་སྤྱོག་རྒྱུ་ལ་བརྟུང་པས་སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་ཞིང་ས་ལ་འབྱེལ་ཏོ། །དེ་
 བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྱི་མཁན་གཉིས་ལ་བཞིན་བཞུང་དག་ངའི་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་རྣོགས་པའི་གྲོགས་སུ་བའི་སྤྱིར་སྟག་ལེ་འདིས་ངའི་ལུས་ཆོད་ལ་བྲམ་ཟེའི་རེ་བ་རྣོགས་པར་གྱིས་གྱིག །དེ་གཉིས་དུ་ཞིང་འཇུག་རྒྱུ་ལ་
 འདོད་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་དེ་སྤྱར་འཇུག་པར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལུས་པོངས་སུ་བཏོང་བར་དགའ་བས་སེང་གའི་ཁྱིལ་ས་བབ་མ་ཐག་རྒྱ་འཇམ་སུའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏུགས་དང་རྒྱལ་
 མཆོན་བདན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ག་ལ་བ་དེར་འདུད་པར་སྤྱར་པ་སྟགས་ལྟས་དང་དུད་མའི་སྤྱ་སྟགས་བྱུང་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤོན་ལམ་བརྟུང་སྟེ། སྤྱེས་སུ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ནས་བརྟེན། ཀར་

༡༢། །པ་གཉིས་བརྒྱུད་ས་ཏེ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་ས་ཆེན་པོ་གཡོས་གིང་། བཙུན་མོ་ལུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་དུ་ཞིང་བྱང་བརྒྱུད་ས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ་བཏབ་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྐྱུག་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྲལ་བས་ན། དགོ་ཆེས་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཞེས་གདམས་ནས་གིང་མ་བན་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱུར་དུ་ཆོད་ཅིས་སྐྱུས་པ་བཞིན་བཅད་དོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོས་བསྒྲོག་སྟེ་འདི་ལྟར་བུམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་
 གསོད་ན་ཁྱེད་ཅག་གཉིས་ལྟ་དང་སྤྱུ་ལ་སོགས་པས་ས་འདིར་ཇི་ལྟར་བཞག། མི་གཉི་སྤྱག་ཅན་ཁྱེད་གཉིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་དུ་བཞིན་མ་བརྒྱུད་ས་སམ། ཞེས་ཀྱི་དུང་ལྟ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སོག་ལེ་བཟུང་ནས་བསྒྲོག་པ་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་སྐྱུས་པ་བྱ་བྱོག་སྤྱང་ན་མ་ཁྱེད། སྤྱག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བ་ཡིན་པས་ངའི་ལུས་སྒྲོང་པ་ལ་བར་ཆད་མ་ཁྱེད་ཅིག། །སྟོན་གྱི་ཆེ་ངའི་ལུས་སྒྲོང་པ་ལ། ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་བུས་པས། ངའི་བླ་
 མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་གོགས་དང་། དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེས་སོ། །ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་བར་ཆད་མ་བུས་ན་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བླ་མེད་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་སྤྱོགས་འདིར་སྤྱག་
 མོ་བཀེས་པས་ཉེན་པ་ལ་ལུས་བཏང་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བུམས་པ་བསྐྱལ་པ་བཞི་བཙུར་ཞུགས་པ་བྱིར་ལུས་པར་བུས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་གི་བུ་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་བུམ་ཟེ་ཆུན་པོ་སྒྲོང་བ་ཞིག་ལ་རང་གི་མིག་གཉིས་

ལྷུ་ལ་སྟོན་པོ་ལྷ་ལུ་མ་ངེས་གིང་དྲི་མ་མེད་པ་འབྲུལ་དུ་སྟོན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཕུམ་ཟེ་དུག་པོའི་མིག་ལ་མགོ་བྱིན་པ་དང་། གི་པོའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་ལུག་རོན་སྐུ་བས་མེད་པ་བྱས་དེད་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རང་
 གི་ག་བཅད་ཅིང་བྱིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ངས་སྤྱ་མེད་རྟོགས་ཕྱང་འོད་པས་ས་སྟོགས་འདི་ཉིད་དུ་རྒྱང་པ་དང་ལག་པ་དག་ལུ་དང་རུང་མ་སྟོང་ཕྱག་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བྱས་ན་སུས་ཀྱང་བར་ཆད་མ་བྱས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་བར་
 ཆད་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ནས་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཕྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ལ་དད་པ་སྟེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་པོར་བར་འབྱུར་རོ་སྐུ་ལ་དུ་ཆོག་སྐྱ་ཆོགས་བརྟེན་དོ། །དེ་གཉིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྟོངས་པར་བྱས་པས་དེ་
 བཞིན་གིང་མ་ཐན་དེ་གཉིས་གྱིས་སོག་ལེས་བཏབ་སྟེ། རྟེ་བ་བཅད་པ་ལས་ཕྱག་ཆེན་པོ་འབབ་པ་མཐོང་ནས་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ལ་འགྲེལ་དོ། །ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དུ་ཞིང་མཆི་མ་བྱགས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་མི་རྣམས་
 ཀྱང་གས་ཆེར་སྐྱག་བསྐུལ་ཞིང་རྟོངས་པར་གྱུར་དོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་པོའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ལྷ་ལུ་ཕྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་རོན་གྱིས་གདུངས་པ་མཐོང་ནས་འདི་ལྷ་ལུ་འོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལུས་ལ་ཆོར་བ་དུག་པོའི་
 ལས་ཀྱན་དུ་སྟོར་བ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དེ་ལྷ་ལུ་ཕྱག་མི་འཛིགས་པ་དེ་ལྷ་ལུ་བྱའོ་སྐུ་མོ། །དེ་ནས་ཕྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་གིང་མ་ཐན་གཉིས་གྱིས་སོག་ལེ་རྟོན་པོས་བཅད་པའི་ཆོར་བ་དུག་པོས་གདུངས་པ་དང་། བརྟན་

ཕྱིར་བཞུགས་ཐོས་པ་ཆོས་

༡༡། །པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བུམས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ནས་བསམ་པ། རས་ལམོར་པའི་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པས་ལུས་སྟུགས་གཅིག་བཅད་པས་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟར་སྐྱེན།
སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཆེར་དུ་ལ་བར་སྐྱེས་ནས་གིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུམ་དུ། རང་གི་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོ་བའི་དམ་བཅའ་དུག་པོས་སེམས་ཅན་གྱིན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་
སྟོན་ལས་བཏབ་མ་ཐག་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་བཅད་པའི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་དུ་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅིའི་ཕྱིར་པའི་ལུས་བཅད་པའི་ཆོར་བ་འགག་པར་འགྱུར། སྟུག་ལེ་
བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟུམ་ནས་སྟུག་ལེ་དེ་ལ་བལྟས་སོ། །བལྟས་ནས་ཀྱང་མཆོག་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བས་འདར་བར་གྱུར་དོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་བསམ་པ་གྱིས་ནས་སྐྱུས་པ། ཉམ་ཆུང་གི་ནད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་
འདར། བྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་ས་སྟེང་གྱིན་དུ་གྲགས་ན་འགྲོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་བྱོད་རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་ཏམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱུས་པ། བྲམ་ཐེ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་འདར་བ་དང་འགྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་ལེ་འདི་པའི་
ལུས་སྟེད་སྟེད་ལ་ཆབས་ཆེར་ཞུགས་ཀྱང་མ་ཆོད་པ་དང་། དེ་ལ་ངས་སྐྱེན་པ་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་མི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་དུ་ལུས་འདར་གྱིས་སྟུག་ལེས་དུག་དུ་གཅོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་མ་

འགྲུག་པའི་དཔེ་དགོངས་འབྲེལ་སྟོར་

ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོས་པས་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ་ཅང་མི་སྤྲོད། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒོངས་པར་བྱས་པའི་མི་གཉིས་གྱིས་སོག་ལེ་རྫོན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་རོ་སྤྲད་ཆོད་མ་ཐག་ཏུ་སའི་སྤྲོད་དུ་བཞག་པ་དང་འགྲུལ་
 བར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ལུས་བཅད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་མི་སེམས་པར། རིངས་པར་སྒྱེས་སུ་དེ་གཉིས་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་པའི་ལུས་དེ་བྲམ་ཟེའི་ལུས་ལ་སྤྲོད་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །སྤྲོད་
 བ་ཅམ་གྱིས་འབྱར་ཏེ་རྒྱ་མིད་ཅིང་མདོག་འདྲ་བར་སྤྲད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བའི་བྱིར་བྱི་ལས་ལངས་ནས་འཆག་ཅིང་འདྲུག་ལ་ལངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་བ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མཐོང་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་གྱིས་ངལ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་ཏེ་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ་སྤྲོད་དུ་རི་ལྷར་ངས་བྲམ་ཟེ་འདི་ལ་ལུས་བྱིན་ཅིང་སྤྲུག་པའི་སོག་གི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབས་
 པའི་དགོ་པའི་རུ་བ་འདིས་བདག་སྤྲོ་མིད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས། བྲམ་ཟེ་འདི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་ཏོ། ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲོས་ནས། ཆོར་བ་དྲག་པོས་གདུངས་པ་དང་ཡིད་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤོན་པ་བྱས་ནས་མིག་བཙུམས་ཏེ་བརྒྱལ་བས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་འབྲལ་དུ་སྤོབས་སྤྲོད་པ་དང་འཆོ་བའི་སྤོན་གྱིས་གསོས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་

མ་དེ་ཉ་གྲུ་མོ།

ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །འབྱུ་བྱེན་གྱིས་སྦྱས་པ། ཁྱོད་རང་ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་སེམས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་འགྱོད་པར་མ་གྱུར་གང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱས་པ་འགྱོད་པ་
མེད་དོ། །འབྱུ་བྱེན་གྱིས་སྦྱས་པ། རི་ལྗེ་ཤེས་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱས་པ། རི་ལྗེ་རའི་ལུས་སྤྱོད་བཅད་པ་འདི་གནས་རི་ལྗེ་བར་ཞེག་ཅིག །དེ་ནས་འབྱུ་བྱེན་གྱིས་ལུས་སྤྱོད་དེ་གནས་རི་ལྗེ་བར་བཞག་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པའི་སེམས་བཞག་ནས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་དེ་སྦྱས་པ། རི་ལྗེ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གྱུར་ན། །སྒྲིང་རྩེས་ལུས་ནི་བཏང་བས་ན། །སེར་སྒྲུ་མེད་ཅིང་ཁུམ་མེད་དེ། །དེར་ནི་འགྱོད་
པར་གྱུར་པ་མེད། །འགྱོད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་གྱུར་ན། །བདེན་ཆོག་འདི་དང་ལེགས་བྱས་པས། །འབྱུ་བྱེན་དེར་ནི་ར་ཡི་ལུས། །འདི་ནི་སྒྲོན་གྱི་རི་བཞིན་དུ། །དབང་པོ་མ་ལུས་རྩོགས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སྦྱས་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལུས་སྒྲོན་གྱི་རི་ལྗེ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ནམ་མཁའི་ལྗ་རྣམས་དང་སྒྲེ་པོའི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་ཅ་ཅ་སྒྲགས་གིང་དོ་མཆར་བ་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བའི་སྦྱས་བྱལ་པར་གྱུར་ཏོ། །འབྱུ་བྱེན་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྒྲགས་གིང་མཆོམ་ཆར་བཞིན་དུ་བབ་སྟེ་བདག་གིས་ཉམས་བསྐྱོད་པའི་བསམ་བས་ཆོར་བ་དུག་པོའི་ལས་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ལ་བཞོད་པར་དགོངས་གིང་ནམ་ཁྱོད་སངས་ཀུས་པའི་ཆོ་

༡། བདག་ལ་ཡང་དགོངས་ཤིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱས་པ། ཀོ་སྒྲི་ག་བཟོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ངས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། བར་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུས་འཛམ་གུའི་གླིང་ཀུན་དྲུག་མ་
མཁའི་ལས་ལྟའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབ་ཅིང་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། ལྟའི་སྒྲ་བས་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། འདྲེན་ས་རི་ལ་གནས་པའི་དྲང་ཕྱོང་དེས་ངོ་མཚར་དེ་མཐོང་ནས་འདི་ཅིའི་ཡིན་སྐྱམ་མོ། དྲང་ཕྱོང་དེ་ལ་
བསྟེ་གནས་ན་གནས་པའི་ལྟ་གཞན་གྱིས་གཏམ་འདི་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། དྲང་ཕྱོང་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བ་སྒྲ་ལྟང་ཞིང་བཀྱར་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོའོ་སྐྱམ་དུ། དྲང་ཕྱོང་དེ་ལ་ཁོར་ལུ་
བརྒྱ་དང་བཅས་པས་བཙུན་མོ་རྒྱལ་པའི་འོད་ཁྲིད་དེ་རིངས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་ཕྱིན་ནས། རྒྱལ་བ་དང་ཆེ་སྒྲེལ་བར་བྱས་ཏེ། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱས་ནས་བཙུན་མོ་སྒྲར་སུལ་ཞིང་། ནམ་
དུའང་གཞན་ལ་མ་སྦུལ་ཅིག་ཅིས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། དྲང་ཕྱོང་དེ་དང་ལྟའི་དབང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཅང་མི་སྦྱ་བས་ཁས་བླངས་མོ། འདྲེན་ས་ལྟའི་དབང་པོས་ལས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལ་སང་གའི་བྲི་སྐྱེས་དང་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲེ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱས་པ་བཞིན་ལྟའི་སང་གའི་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱིས་མཛེས་པ་མཛོན་པར་སྦུལ་ཏོ། བརྒྱ་ཕྱིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་སང་གའི་

2020

བྱི་ལ་བཞག་ཏེ། ལྷ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷའི་རིལ་མོ་རྣམས་བརྟུང་བཞིན་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་དོ། །སྐབས་དེར་ས་གཡོ་བ་དང་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་འབབས་སོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་ལྷ་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རང་གི་གནས་སུ་དོང་ཞིང་། དྲང་སྟོང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་ནས་རང་གི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་སྡེ་པོའི་ཚྭས་ཆེན་པོས་
 མདོན་པར་བརྟུང་ཅིང་། ལྷན་རིང་པོར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་དོ། །འཇམ་གླིང་གི་དམན་པ་དང་པོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོར་གྱིས་ཆེས་པར་བྱས་ཤིང་དགོ་བརྩའི་ལམ་ལ་བཞག་དེ་འདོད་པའི་ལྷའི་གནས་རིས་དུག་ཏུ་བཀྱེ་
 བས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རྣམས་དང་དེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུས་བྱས་དེ་དག་འ་ལྷན་ལྷའི་རིས་སུ་སྟེས་སོ། །དེ་ལྷར་སྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེར་གྱུར་པའི་ཆེན་། བརྩན་མོ་རྒྱལ་པོའི་འོད་ནི་གཤམ་
 འཛིན་མ་དང་། སྟོན་པོའི་མཆོག་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནི་དགོ་སྟོང་གྲུ་རིའི་བྱ་དང་། དེའི་ཆེ་བརྒྱ་བྱེན་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དང་། སུམ་རུ་རུ་གསུམ་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མཐོང་པའི་ལྷ་བརྒྱ་བྱི་པོ་དེ་དག་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྡེ་པོའི་ཚྭས་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཐད་དུ་འོངས་པའི་མ་ག་རྩའི་བུམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིལ་

ཉ རྒྱུ་པ་པོ་དེ་དག་གིས་ རྒྱུ་པ་པོ་

༡༡། །གནས་པའི་དྲང་སྤྱོད་ནི་མོ་འགལ་བ་དང་། བཅུན་མོ་སྤྱང་བའི་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་དེ་ནི་ཤུག་འི་སྤྱོད་མོ་ས་འཆོ་མ་དང་། སེང་མ་པན་གཉིས་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་གོ་ག་ལི་ག་འདི་གཉིས་ཏེ། ལྷོན་ལམ་དེའི་དབང་གིས་འདིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་པ་འདི་ལྷ་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །གནས་ཡང་སྤོན་གྱི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ན་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅེས་ཐུ་བ་གཟུགས་དང་མངའ་ཐང་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྤྱིན་ཞིང་ཤོ་གམ་སོགས་མི་ལེན་ཏེ། །དེའི་ཆོ་དུས་གནས་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་ལྷས་སེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་མི་འབབ་པས་སྤྱོད་ཐུབ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་མི་དག་འཁྱེད་པས་མས་པ། དེ་ལྷོན་ལྷག་པོ་རྣམས་འཆོ་ཡི། དཔུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ག་བྱེད་སྤྱོད་ཏེ། འཛམ་གླིང་གི་ཟས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་པང་བར་བཅུགས་ནས། ཅུས་པ་རྣམས་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་བཅུས་ལ་བཟའ་བ་མཉམ་བར་འགོད་དོ། །དེར་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་མི་ལ། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཐུང་བའི་ཆོ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ཅུ་ལྷག་པ་ནས་གཅིག་ལྷག་པའི་བར་དུ་མི་མང་པོ་ལྷོ་བཀེས་པས་སེའོ། །དེའི་ཆོ་འཛམ་གླིང་གི་ཟས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཤེ་རྒྱུད་གང་ལོན་ལུས་སོ། །དེའི་ཆོ་བསྐྱལ་པ་བཞི་བརྒྱར་སྤྱོད་པའི་ཐུང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་ཞིག་མི་

པ་ཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

མཛེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཕྱིན་པར་གྱུར་རྟོ། །བྱང་སེམས་དེས་ནགས་ཤོད་ཞིག་ན་མ་དང་ལུག་ཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཨེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་ཟླ་བ་དགུར་དེའི་ལྷོར་གནས་གིང་རྒྱ་མ་འབྱུངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་དེ་ལྷར་བྱེད།
 འདི་འདྲའི་ཆོས་མིན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷོད་པ་ལྷུང་པར་མི་སྒྲོ་ཡི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལུང་དོན་བསྐྱེད་པོ་སྒྲུམ་ནས་གིང་དུང་ཞིག་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་སྒྲེ་འཛིག་རྟེན་སྒྲུ་ལྷ་
 བས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པོ། །དེ་འདི་སྒྲུམ་སྒྲེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཕྱིར་དགའ་བ་མང་ཞིག་སྒྲུད་ན་སྒྲུ་ལ་ཕན་པ་མ་བྱས་ཏེ། བདག་དེར་སྒྲུ་ལ་སྒྲེད་བརྩེ་ཞིང་སྒྲུ་ལ་བསོད་སྒྲུམ་ས་བྱངས་ཏེ་ཟའོ་སྒྲུམ་མོ།
 དེའི་ལྷའི་མིག་གིས་འཛམ་གླིང་འདིར་བལྟས་པས་ཟས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལ་ཟས་ལྷག་གྲེ་རྒྱང་གང་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་དེ་ལ་སྒྲེད་བརྩེ་བས་བྱངས་ཏེ་ཟའོ་སྒྲུམ་ནས།
 རྒྱལ་མཁའ་ལ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གསེར་ཅན་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་སྒྲོན་པོ་ལྷ་སྒྲོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཁང་བཟང་གི་སྒྲེད་ན་འཁོད་པ་དེར་བབ་ནས་གཏམ་བྱས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འོང་བར་སྒྲུས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་མཆི་མ་སྒྲུངས་ཏེ་བདག་འདི་ལྷར་འཛམ་གླིང་ལ་དབང་བྱས་ཀྱང་དྲུང་སྒྲོད་གཅིག་ལ་བསོད་སྒྲུམ་ས་དཔལ་བར་མི་རྒྱས་སོ་སྒྲུམ་མོ། །མཛོད་པ་ལ་ཕྱིམ་ན་བཟའ་བརྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་ན་དྲུང་སྒྲོད་འདི་ལ་འབུལ་ལོ།

སྒྲིམས་དེ་ཡོངས་སུ་མཆོས་སོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ནི་དེ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཞི་ནས་སྒྲིམ་སྒྲུག་པོ་པ་ཞི་བྱུང་ཞིང་རྒྱུང་གྲང་བ་ཡང་ལངས་པས། གླིང་ཐམས་ཅད་ཕྱག་བཤར་བྱས་གིང་བཟའ་བཅའ་སྒྲ་ཆོགས་ཆར་བལ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་
 ཆན་དང་ཕྱི་དང་ཟན་དྲོན་དང་། ག་དང་ལ་ཕྱག་དང་ཡོ་མ་དང་། ཉི་ལ་དང་ལུ་རམ་སོགས་ཀྱི་ཆར་བལ་པ་ན། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་དགའ་ཞིང་མགུ་སྟེ། ལེས་རྒྱམས་པོས་ནས། ཀྱི་མ་བསོད་སྒྲིམས་གཅིག་ཕུལ་བའི་སྒྲ་གུ་དེང་
 བྱུང་སྟེ། འབྲས་ལུ་ཡོ་མ་དང་མེ་ཉྒྱག་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་མ་གཉིས་པ་ལ་ཞག་བརྟན་དུ་ནོར་དང་འབྱུང་ཆར་བལ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉི་ལ་དང་འབྲས་ཕྱག་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆར་
 བལས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་བརྟན་དུ་མར་མར་ཀྱི་ཆར་དང་། ཞག་བརྟན་དུ་ཉི་ལ་མར་ཀྱི་ཆར་དང་། ཞག་བརྟན་དུ་ཐེུ་རམ་ཀྱི་ཆར་དང་། ཞག་བརྟན་དུ་ཐམ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་དང་། ཞག་བརྟན་དུ་གསེར་དང་དུལ་དང་
 བེལ་དང་བེ་རྩུ་དང་། ལུ་ཉྒྱག་དམར་པོ་དང་། རྩི་སྒྲིང་པོ་དང་། སྒྲུག་རྒྱམས་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བརྟན་པོ་འདི་དག་གི་ཆར་བལས་ནས་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གི་མཐུས་འཇམ་ལུང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བ་རྒྱན་བཅད་
 པར་བྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་འཇམ་ལུང་གི་གླིང་འདིར་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆེ་པོ་དཔག་མེད་ཕུང་བའི་དུས་ན། རྒྱལ་པོ་གསེར་མཛེས་པ་ཅན་ནམ་གསོ་སྒྲོང་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་པོ་ཕན་བརྒྱུད་ཁྱི་པ་ཞི་སྒྲོང་ལ་དབང་བྱེད་པ། བརྟན་

2
4
2
4
2
4
2

ལྷ། །མོ་དང་སྒྲུལ་བརྒྱད་ཁྱི་དང་། སྒོན་པོ་ཁྱི་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་པར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཆེ་དུས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱང་འཕགས་ཀྱི་སྒྲི་པོ་ལ་སྒོ་དང་འདྲ་བའི་གཞེན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་གསལ་ལ་བ་ན་ཆ་མེད་པ། འཇམ་ཞིང་ཡང་བ་དེ་བགས་ཀྱིས་ཆེར་སྒྲིམ་དེ་ཀྱང་ཅམ་དུ་གྱུར་བ་ན། དེ་གསལ་པའི་ནང་ནས་གཞོན་ལྷ་ལྷ་ན་སྒྲུག་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྒྲུ་མཐོན་མཐིང་ཅན་བྱུང་བ་ལ། མཆན་མ་ལན་གྱིས་བྱུང་བའི་ནི་དོ་མཆར་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་དང་ལྡན་དེ། སྒྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། བྱེའུའི་མིང་ཡང་སྒྲི་པོ་སྒྲིམ་ཞེས་བརྟགས་སོ། །དེ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་བཅུན་མོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་མ་ནས་འོ་མ་རང་བྱུང་སྟེ། སོ་སོ་ནས་ར་ལས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་མིང་དུ་ར་ལས་རྒྱ་ཡང་བེར་རོ། །དེ་རྒྱལ་སྒྲིང་གྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་དགའ་ཞིང་ཕྱིད་མོ་ཕྱི་བའི་ཡུན་དུ་བརྒྱ་བྱེན་དུག་ཆེ་འཕོས་སོ། །དེ་ཆེར་སྒྲིམ་པ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རིགས་སྟེ། ཡབ་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་གཅིག་གི་རྒྱལ་སྒྲིང་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་རྒྱལ་ཆབ་བྱེད་པའི་ཡུན་ལ་བརྒྱ་བྱེན་དུག་ཆེ་འཕོས་སོ། །དེར་དུས་གཅིག་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དུས་བྱས་པ་དང་། དེས་གཞོན་ལྷ་སྒྲི་པོ་སྒྲིམ་རྒྱལ་པོར་དབང་སྒྲུར་ཅིག་ཅིས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱམས་གྱིས་སྒྲི་པོ་སྒྲིམ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པར་གསོལ་བ་དང་། དེས་སྒྲུས་པ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་འདས་བེན་ན་དེར་སོང་ཡང་ཅི་ཡན། བདག་རྒྱལ་པོ་ལ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དང་དབང་ཐང་ཡོད་ན། རྒྱལ་ཆེན་དང་།

ପ୍ରାୟ ୧୫-୨୦ ମିଲିମିଟର ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ ।

2. 10. 1992

བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སྟགས་པས་ང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བར་སྟོན་ཅེས་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་བཅས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སྟོས་རྒྱས་གང་པ་སྟགས་ཏེ་སྟེ་པོར་བྱགས་པས་
དབང་བསྐྱར་ཏོ། །ལྟའི་དབང་པོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་མགོ་ལ་བཅོངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་བྲི་དང་ཅོད་པན་སྟགས་མ་བཅོངས་པའི་སྟོན་ཏུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་ན། དེས་སྒྲུས་པ། བདག་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་དབང་ཐང་ཡོད་ན། ཡུལ་རང་ཉིད་པའི་རྩུང་དུ་འོད་རིགས་ཀྱི། ང་ཡུལ་སྟོགས་སུ་མི་འགོ་འཁྲུག་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ།
ཡུལ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་དང་སྟེང་ཆོལ་དང་བྱུང་སྟེང་ལ་སྟགས་པ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་གནས་བཅས་སུ་གྲགས་སོ། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་ཀྱང་དེར་བྱུང་
སྟེ། གྱིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། ལུང་པའ་ཞིང་རྩལ་པོད་པ་ཡན་ལག་མཆོག་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། བོ་རེ་ལ་གྱི་སྟེ་རབ་ཏུ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་སྟོང་ཡང་ཆང་བར་བྱུང་ཞིང་
ཆོས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྲིད་བསྐྱུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དེའི་ཉེ་སྒྲོལ་གྱི་ནགས་ཆོལ་ཞིག་ན་རྩེ་ལྟོང་མངོན་གཤམ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དང་། དེར་བྱགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྟེ་འབྱོན་པར་བསམ་

ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་

༡། །གཏན་གྱི་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལ། དེའི་ནང་ན་དྲང་སྤྱང་རང་བཞིན་ངན་ཞེས་བྱ་བས་བྱ་གར་རྣམས་འད་བ་གསེག་ལྟར་བར་འགྱུར་བའི་དམོན་པ་པོར་བས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱ་དེ་རྣམས་འད་བ་གསེག་མེད་
པར་རྒྱང་པས་འགོ་བ་རྒྱལ་པོ་ལྟོངས་རྒྱར་སོང་ཆེ་མཐོང་ནས་དེ་ཅི་ལྟར་གྱུར་པ་དྲིས་པ་དང་། དྲང་སྤྱང་གིས་དམོན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་མེད་པའི་དྲང་སྤྱང་འདི་ལྟ་བུ་
རྣམས་ངའི་ལུལ་དུ་མ་འདུག་ཅེས་བསྒྲོས་པ་ལྟར་དྲང་སྤྱང་རྣམས་ལ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་འདི་ནི་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་རི་རབ་གྱི་བང་རིམ་དུ་འགོའི་སྒྲུལ་ནས་དེར་དོང་སྟེ་གནས་པར་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་དེས་མི་རྣམས་ལ་སེམས་ཤིང་འཇལ་ལ་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །བཟོ་དང་ལས་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་འཇལ་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་མིང་དུ་བེད་ལས་སྒྲིས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཆག་དུ་སོང་བ་ལས་མི་མང་པོ་དག་ས་བརྟོ་ཞིང་། ཞིང་ཚོ་བ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་མི་འདི་དག་ཅི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། ལྟ་འདི་ནི་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཟས་གྱིས་འཚོ་བས་ན་འདི་
དག་གིས་ཞིང་ཚོས་ནས་འཚོ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ང་ལ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་ན། མི་འདི་རྣམས་ལས་བྱ་མི་དགོས་པར་རོ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པའི་ཁ་ཟས་རང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཆེ་མ་ཞིང་

ལག་འདང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

འགྲངས་ནས་བཀའ་སྒྲིལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྐྱས་མ་ཐག་ཏུ་བཟུང་བཏུང་ཐམས་ཅད་རང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། འདི་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཡིན་དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་དང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་འཆག་ཏུ་སོང་བ་ལས་ཐག་པ་དག་པ་ལ་ལམ་ལེན་ཞིང་འཐག་པ་མཐོང་ནས། འདི་ཅི་བྱེད་དེས་པས་ཟས་ཡོད་ཀྱང་གོས་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོས་གོས་
 ཐམས་ཅད་རང་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་གྱིང་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོན་པའི་གོས་སྐྱ་ཚོགས་རང་སྐྱེས་ཏེ། མི་ཐམས་ཅད་ལ་གོས་ཟད་མི་ཤེས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཞེས་དེས་པ་དང་ལན་སྟར་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ནས་ཡང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་འདི་ཅི་ཡིན་དེས་པ་དང་། ཟས་གོས་ཚོག་པར་ཡོད་ཀྱང་འདི་དག་དག་འཁོར་བཅེ་བའི་ཕྱིར་རོལ་མོ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོས་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་རང་ཡོད་པར་སྒྲོན་མ་ཐག་ཏུ་གྱིང་
 ཐམས་ཅད་ལས་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཐམས་ཅད་བྱུང་སྟེ། རང་ལ་བྱོལ་ཞིང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དག་འབར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བཏུན་ཆར་བཞིན་བབས་བས་ལུལ་གང་བར་
 བྱས་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

༡། །བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་ན། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འདི་གནས་ཀྱན་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ད་འབའ་ཞིག་གི་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བབ་སྟེ། བྱི་རོལ་དུ་གཞུང་བཞི་གཅིག་གྱང་མི་
 འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལས། འདི་སྤྱིའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་། དེ་དག་གིས་ལྟའི་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྟུང་པ། བྱིང་ཅག་ཉེས་ཏེ། དང་པོ་ནས་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གཤམ་ན་རས་
 འཛམ་སྤྱིའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབའ་པ་ཞིག་ན། རོན་གྱང་བྱིང་རིན་པོ་ཆེ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་ཡོངས་གཤམ་ཅིས་བསྟོའོ། །དེར་འཛམ་སྤྱིའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་དབང་བྱིང་ཅིང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དགའ་བ་ནམས་སུ་སྤྱོད་ལ་ལོ་ཤི་ཤུག་མང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་རྗེས་སུ་བརྟན་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དུག་འཕོ་བའི་ཡུན་དུ་གནས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ནས་འགྲོ་བ་གཞོན་སྟོན་ལྟ་གནས་ཞེས་པ་
 ལ་རྒྱལ་པོས་སྟུང་པ། གང་དའི་བཀའ་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་གླིང་གཞན་ཡོད་དམ། དེས་སྟུང་པ། ལྟ་གནས་ཀྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་ཞེས་བགྱི་བ་འབྱོར་ཞིང་རྒྱས་པ་མི་མང་པོས་གང་བ་དེར་གཤམ་སུ་གསོལ་ཞེས་སྟུང་པས། རྒྱལ་
 པོ་ཡང་དེར་འགྲོ་འདོད་པས་གསེར་གྱི་ལྗོངས་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དང་དཔུང་གི་ཆོག་ས་བྱི་བ་བརྒྱད་འབུམ་དང་། སུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པས་གར་གྱི་ལུས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

འཕགས་ཤིང་དུ་ཕྱིན་ནས་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཏེ་མི་རྒྱལ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཅིང་བརྒྱ་ཕྱིན་དུག་གི་ཚེ་ལྷན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུ་ལ་བ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ལང་སྟོང་དུ་སྔོང་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱིན་
 དུག་གི་ཚེ་ལྷན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་ཕྱིན་གྱིས་སྟུ་ལ་བ་ལྷན་ལྷན་མི་སྟུ་དུ་སྔོང་ནས་དང་པོར་མ་སྟོས་པའི་འབྲས་སུ་ལུང་འབྲས་སུ་དཀར་པོ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་བྱིང་རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་མཐོང་ནས་གནོད་ཕྱིན་ལྷན་གནས་
 ལ་དྱིས་བྱིང་རྒྱལ་པོས་ལོས་རྒྱལ་ལ་དེ་ལྷན་རྗེས་སུ་བསྟུ་རྟོ། །དེ་ནས་ཤིང་དེར་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་དུག་གི་ཚེ་ལྷན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུ་ལ་བ་ལྷན་སྟུ་ལྷན་གསུམ་པའི་ལྷན་གནས་སུ་ཆས་
 སོ། །དེར་རི་རབ་ནི་གསེར་གྱི་རི་བརྒྱན་གྱིས་བསྟུ་ལ་བ་ལྷན་པས་གསེར་གྱི་རི་དང་པོ་སྟུ་ལྷན་འཛིན་གྱི་རིའི་རྩེ་མོར་དཔུང་གི་ཚྭ་སྟུ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཅིང་བདེ་བའི་པོ་ལྷན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྟོང་དེ་གནས་པའི་ལྷན་ལ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་དུག་ཚེ་འཕྲོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་འདྲད་དང་། རྒྱུ་དང་། ལྷན་སྟུ་དང་། སེང་སྟེང་ཅན་དང་། གཤེད་མདའ་འཛིན་དང་། གཉེན་བྱིང་འཛིན་དུག་པོ་རི་རིའི་རྩེ་མོར་ལང་དཔུང་གི་ཚྭ་སྟུ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཅིང་བདེ་བར་
 གནས་པ་རི་རིའི་ལྷན་དུ་བརྒྱ་ཕྱིན་དུག་རི་དུག་རི་ཚེ་འཕྲོ་བའི་ལྷན་དུ་བསྟུ་རྟོ། །དེ་ནས་གཉེན་བྱིང་འཛིན་ནས་སྟེང་གི་རྒྱལ་ལྷན་ལ་འཕགས་ཏེ་ཆས་པན། རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་དང་སྟུང་པོའི་གཅིན་རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་དྲང་སྟོང་ལ་

༡༩། །བརྒྱ་པོ་ཡོད་པའི་ལུས་ལ་རེག་པ་དང་། འདི་ཅིས་ཞེས་པའི་ཚུན་གྲོང་བའི་དང་ལས་རྒྱ་ཡིན་པར་གཤམ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འབྲུག་གྲོལ་ཅན་དེ་འདིར་ཡང་འོངས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེར་དྲང་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཕྱོད་ཏེ་སྒྲུག་ས་དང་སྒྲུག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་ཁྱོད་བར་རྒྱ་སྒྲུག་ས་པ་གཏོར་བས་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཆོག་ས་དང་བཅས་པ་འགྲོར་མ་བཟུང་པར་ཐོག་ས་པར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མདུན་ན་སྤོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བས་དྲང་སྤྱོད་དེ་
རྒྱམས་ལ་སྒྲུས་པ། བུམ་ཐེ་ཕྱོ་པོ་དོར་བར་གྱིས། །འདི་ནི་རྒྱུན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན། །འདི་ནི་མི་དབང་དང་ལས་རྒྱ། །བྱ་གར་དེ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཅམ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་སྤྱོད་ས་དེར་ཕྱིན་ནས་སྒྲུས་པ། དཔུང་འདི་སྤྱི་ཞིག་
གིས་བཀག་སྤོན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུས་པ་དྲང་སྤྱོད་རྒྱམས་གྱིས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། དྲང་སྤྱོད་འདི་རྒྱམས་ཡོ་ཕུད་རྒྱམས་གྱི་ནང་ན་ཅི་ཞིག་ལ་དགའ། དེས་སྒྲུས་པ། ལྷ་རལ་པ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། འདི་
རྒྱམས་རལ་པ་གྱི་ཞིང་། བདག་གི་མདུན་ནས་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུས་མ་ཐག་དྲེ་དག་རྒྱམས་རལ་པ་གྱི་ནས་ལག་ན་མདའ་གཞུ་ཐོག་ས་ཏེ་རྒྱ་འབྱུང་ལས་རྒྱམས་གིང་མདུན་དུ་བརྒྱག་པར་བརྒྱམས་པ་དང་། ལུང་མེད་རིན་པོ་
ཆེས་སྒྲུས་པ། ལྷ་དྲང་སྤྱོད་འདི་དག་ནི་དགའ་བུ་ཅན་ལགས་ན། འདི་དག་གིས་ཅི་བཤེ་ཐོང་ལགས། རྒྱལ་པོས་བཏང་བ་དང་དེ་རྒྱམས་གྱིས་སྒྲུར་ཡང་བརྒྱུན་འབྱུང་བརྒྱམས་པས་མཛོན་པར་གཤམ་པ་ལྷ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ནས་མ་ཐའ་ལ་འཕགས་ཏེ། རིའི་ཀྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པ་དང་། སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྤང་མ་དང་པོ་ཀྱལ་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དཔུང་གི་ཚོགས་པ་གས་
 པར་བརྩམས་པ་དང་། ཀྱལ་པོས་དཔུང་འདི་སུས་པ་གས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཀྱལ་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །ཀྱལ་པོས་བདག་དུད་འགྲོ་དང་གཡུལ་འགྲོད་དམ། ལྷ་འདི་རྒྱལ་ས་བདག་གི་མདུན་ནས་བྱན་བཞིན་འགྲོ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྐུས་མ་ཐག་དུ་ལྷ་རྒྱལ་ས་མདུན་ནས་འགྲོ་ཞིང་ལྷ་ལག་ན་ཡོལ་གོ་ཐོགས་པའི་དུང་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཅི་སྒྲི་ཀྱག་ཅེས་དྲིས་པ་ན། འདིར་མིའི་ཀྱལ་པོ་འོངས་སོ། །དེར་ལྷ་དང་ལག་ན་ཡོལ་གོ་ཐོགས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ས་
 ལྷགས་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སྤར་བཞིན་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བས་ལྷ་སྒྲིང་ཐོགས་དང་། དྲག་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་སྤར་མ་ལྷར་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་དྲག་ཚུལ་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་
 རྒྱལ་ས་ལ་འདིར་མིའི་ཀྱལ་པོ་འོངས་སོ་ཞེས་སྐུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་དགག་མི་རུས་སོ་སྐུམ་དུ་མ་བཀག་པར་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ས་ལ་མིའི་ཀྱལ་པོ་འོངས་སོ་ཞེས་སྐུན་ནོ། །ཀྱལ་པོ་ར་
 ལས་རུས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིན་ཆལ་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་སྒྲིང་བ་སྒྲིན་སྤངས་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཐོང་ནས་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་གནོད་སྒྲིན་ལྷ་གནས་ལ་དྲིས་པས། གིང་ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་ཞེས་ལྷ་རྒྱལ་ས་དཔུར་སྒྲ་བཞིར་འདོད་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་

༡༥༥། །དེར་ཕྱི་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་ཡང་དེར་དབྱེས་གིང་ཕྱི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཀླུ་པོས་ཀྱང་ཚལ་སྟོ་བ་འདི་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་ཀྱང་དེར་བྱིན་ནས་འདོད་ཡོན་ལྟ་དང་
 ལྟ་པས་ཕྱི་བར་བྱིས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ཡང་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱི་ན། བྱིན་དགར་པོ་སྒྲུངས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་དང་། ལྟ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་མདུན་ས་ཚོས་བཟང་ལྟ་རྒྱུ་ས་དོན་སེམས་གིང་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་ལྟ་ཡང་དེར་བྱིན་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་པོས་ཀྱང་ལམ་རྒྱུ་ས་ལ་དེ་རྒྱུ་ས་བརྟེན་དོ། །རི་རབ་དེའི་སྟེང་ན་ལྟ་འདི་གྲོང་བྱེད་ལྟ་ན་སྒྲུབ་ཅིས་བྱ་བ། ཕྱི་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་དང་། ལམ་རྒྱུ་ས་དུ་དཔག་ཚད་ཁྱི་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་ར་
 བ་རིམ་པ་བདུན་བྱིས་བསྒྲོར་བ་སོགས་ལྟ་འདི་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་བཟང་པོ་ཀྱི་ཚེ་བ་རྒྱུ་ས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་དང་ལྟ་བ་དེར་ལྟ་འདི་བྱ་དང་བུ་མོས་གང་ཞིང་འདོད་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་རི་ལྟར་བསམ་པ་བཞིན་འཕྱོར་
 པས་གིན་དུ་ཉམས་དགའ་བ་དེར་བྱིན་ནོ། །དེར་དང་པོར་ལྟ་རྒྱུ་ས་སྒྲུབ་ནས་སྟོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུམས་ཏེ་ལྟ་གས་ཀྱི་གཏན་པ་བཅུག་པ་དང་། ཀླུ་པོ་ལམ་རྒྱུ་ས་དེར་བྱིན་ནས་གཞུ་རྒྱུ་ས་ཞིང་ཞིང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་བྱིས་ལྟ་འདི་ཕོ་
 བྱང་གི་སྟོ་བཅུ་ལྟ་བྱེད་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལྟར་མིའི་ཀླུ་པོ་ང་ལས་ལྟ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་གིན་དུ་ཚེ་བ་སྟེ་འདི་སྒྲུབ་ཀྱང་དགག་པར་མི་རྒྱས་པས་མཚོད་ཡོན་ཐོགས་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟོར་

ཕུའོ་སྐྱམ་དུ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལོའ་བཅས་ཕྱིར་བསྐྱུང་སྟེ་བསྐྱམ་ནས་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞེག་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་པོ་བྱང་གི་ནང་དུ་བྱིད་ཅིང་ལོའ་གཞན་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ན་ལོད་དོ། །དེར་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་བཤམས་པའི་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱའི་བསྐྱོན་བཤམས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱའི་བཤམས་པ་ལ་སྐྱོན་བཤམས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཤོན་མི་ཟ་བར་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ནས། ཀྱི་མ་བདག་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྐྱོན་ཕྱིད་
 བསྐྱམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་ལ་སྐྱོན་ཕྱིད་བསྐྱམས་གིང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་སྐྱོན་གཅིག་ལ་འདུག་ནས་མངའ་དབང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ་གནས་སོ། །དེའི་ཆེན་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་
 གཟུགས་བྱད་ཆེ་རྒྱུད་དང་བཟང་ངན་སོགས་དང་སྐྱ་བ་དང་ཡོན་ཏྲན་གྱི་བྱད་པར་མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་མཉམ་པ་ལ། ལྷའི་དབང་པོ་ནི་མིག་མི་འཇུག་པ་དང་འགྲོན་ལྷའི་མགྲོགས་སུ་ལ་ཅམ་གྱི་བྱད་ཡོད་དོ། །དེར་བརྒྱ་ཕྱིན་
 དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པས་ལྷའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏྲན་ལ་ལོངས་སྟོན་དེ་བརྒྱ་ཕྱིན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་གི་ཆོའི་ཡུན་དུ་གནས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱ་ཕྱིན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་བརྗེས་པའི་ཐམ་དེའི་རིང་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷ་ལ་
 དམག་བྱངས་ཏེ། གཅན་སྐྱུང་མ་ལྷ་དུལ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་གནས་སུ་ལྷགས་པ་དང་། གཞོད་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱོན་བསྐྱུང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དཔུང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱིར་བྱུང་ནས་གཡུལ་འགྱུར་པ་

2
4
5
7
8
9
10

༡༩། །ལས། བརྒྱུན་གྱིས་མ་ཐུབ་ནས་ཕྱིར་རང་གི་པོ་བྱང་དུ་བྱོས་ཏེ་ལྷའི་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་བཙན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ལྷའི་པོ་ལྷེས་གྱིས་བརྒྱུན་བཞུགས་སེག་དང་བདག་མཆིའོ་ཞེས་སྐྱས་ནས། ང་ལས་ནུ་དཔུང་གི་
ཆོག་ས་བརྒྱད་འཕུམ་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེང་གི་ནམ་མཁམ་འཕགས་ནས་དུང་བུས་བེད་གཞུ་རྒྱུད་སྟེངས་པ་ན། དེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལྷ་མིན་རྣམས་གྱིས་ཐོས་ནས་འདི་སྤྱི་གཞུ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་ཡིན། དེ་རྣམས་གྱིས་འདི་ནི་མིའི་རྒྱལ་པོ་ང་
ལས་ནུའི་འོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་ཞིང་སྒྲག་གོ། །ཇི་ཙམ་ན་དེ་དག་པོ་ཚུན་གཤུལ་འགྲོད་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དེ་དག་ཐད་ཀར་འདུག་སྟེ་འགྲོད་ན། ང་ལས་ནུའི་དཔུང་ནི་ལྷ་མིན་ལས་ཆེས་
སྟེང་དུ་འཕགས་ཏེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་ཅག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁམ་སྒྲགས་པ་འདི་སྤྱི་ཞེས། །དེ་རྣམས་གྱིས་མིའི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུའི་ཞེས་བོས་སོ། །དེ་ཐོས་ནས་གང་གི་བེད་རྒྱ་བདག་ཅག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁམ་སྒྲགས་
པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཡིན་པས་འཐབ་མི་རུས་སོ་སྐྱམ་པས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་འཛིགས་སྒྲག་ནས་གཤུལ་པམ་སྟེ་རང་གི་གནས་སུ་བྱོས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ་གང་རྒྱལ། སྒོན་པོ་
རྣམས་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷ་རྒྱལ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་བསམས་པ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལས་བདག་ལྷག་གོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་བསམས་པ། བདག་གྱིང་བཞེར་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་

प्राप्त ५५ दिने पूर्णपक्ष एवमेव

ལྷུ་ར་པར་ལྷུ་ར་ཅིང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྱེད་ཀྱང་བསྐྱབས་ཏེ། བདག་གི་མཐུ་སྒྲོན་པས་ནི་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་སྒྲོན་མོང་དུ་འདུག་པ་ག་ལ་རུང་། ད་ནི་བདག་གིས་ལྷུ་འེད་བང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གནས་འདི་ནས་ལྷུ་ར་ལ་
 བདག་ཁོ་ནས་ལྷུ་ར་དང་མི་རྒྱམས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་གྱི་དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་པ་དང་། མེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ང་ལས་ལུ་འབྱོར་བ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཏེ་འཇམ་ལུའི་གླིང་དུ་ཕྱིར་ལྷུ་ར་ཞིང་སྒྲོན་གྱི་པོ་
 ཡང་སྒྲིང་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་ནས་ནད་ཆ་བས་ཆེན་པོས་ཐེབས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་མོང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྒྲོན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དང་། གསང་སྐྱལ་ས་གྱི་ལྷ་ན་ཅིག་འཆོ་བར་བྱེད་པ་
 རྒྱམས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུ་གང་ན་བ་དེར་ཕྱིན་ནས། འདི་སྐྱད་ཅེས་ལྷུ་འདས་ན་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མི་སྐྱད་མ་རྒྱམས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུ་ནོངས་པའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་གསུང་ཞེས་འདྲི་ན། བདག་ཅག་གིས་དེ་སྐྱད་ལན་གདབ་པར་བྱ།
 རྒྱལ་པོས་སྐྱམས་པ། དེ་སྐྱད་འདྲི་བ་དེ་ལ་འདི་སྐྱད་སྒྲོས་གིག། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུ་ནི་དེན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་བདུན་དང་ཡང་ལུན། མིའི་འབྱོར་བ་རྒྱམས་གྱིས་གླིང་བཞིར་རྒྱལ་སྤྱིད་གྱི་དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱས། ལུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་
 རྒྱམས་གྱི་ནད་དུ་ཡང་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་དག་གིས་མ་ངོམས་བཞིན་དུ་ནོངས་སོ་ཞེས་གྱིས་གིག། །ཀར་པ་ཆའི་ཆར་བབས་ཀྱང་། །འདོད་པ་དག་ལ་ངོམས་པ་མེད། །མཁས་པས་འདོད་པ་མཐོག་ཆུང་ཞིང་། །སྐྱལ་

2000

དང་སྒྲོང་རྒྱལ་སྒྱི་ནང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། ཚངས་གནས་པའི་བསྒྲོམས་པས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་ཏེ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་དེ་རི་སྒྲིང་གཞིན་རྒྱུའི་ས་ན་ཅེ་བ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གསུམ་དུ་གནས་པ་དེ་སྒྲིང་གྱི་ཡུན་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་གི་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་རེ་རེའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྒྱལ་སྒྱི་ལོ་བརྒྱ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་ཞག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ཞག་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་བྲེ་བ་བྲེ་བ་
བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་བརྩིས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྒྱི་ལོ་སྒྲོང་ལུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིའི་ལོས་བགྲངས་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་གསུམ་དང་ས་ཡ་དུག་ཡོད་དེ། བརྒྱ་ཕྱིན་གཅིག་གི་ཆེ་ཆད་དོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་པོའི་ཆེ་ཆད་མིའི་
ལོར་བརྩིས་ནས་ཐེར་འབུམ་བཞི་དང་དུང་ལྷུར་གཅིག་དང་ས་ཡ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་ལྷ་དང་མིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུན་རབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བའི་དཔེ་འགར་བརྒྱ་ཕྱིན་བརྒྱ་དུ་ཅུ་བཞི་
སྟོགས་ཡིག་སྒྲིན་རེ་བྱང་ཞུགས་པ་འདུག་གོ། །དེ་བཞིན་སྒྲེས་རབས་གྱི་སྒྲུབས་འདིར་ཅུང་མང་རེའི་འདུ་མིན་ཡོད་པ་རྒྱལ་མདོ་སྟེ་རྒྱས་བསྐྱུས་བསྐྱུར་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་སྟོ་དུག་པོའི་ནང་གི་དང་
པོ་དང་ལས་རྒྱ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་སྒྲོབ་པ་དེ་ནི་དག་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་འདི་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱིན་འདི་གནས་འདི་ནས་ལྷུང་ལ་བདག་གིས་རྒྱལ་སྒྲིང་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་བརྒྱ་ཕྱིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་སྒྱུང་ཡིན་ཏེ།

༡༡། །སེམས་ཅན་གིན་དུ་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་འབྱོར་བ་ལས་ཉམས་ནས་འཛམ་གྱིད་དུ་འོངས་གིང་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཆོར་བ་མི་བཟད་པ་
 མྱོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོར་ལས་ནུ་དེ་ནི་བཙོམ་ལུན་འདས་ཉིད་དོ། །ང་ལས་ནུ་དེས་གྱིད་བཞི་དང་ལྟའི་གནས་སུ་རྒྱལ་གྱིད་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་སྟོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། རྒྱལ་པོའི་
 སོ་བུར་གཉེན་ལུན་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན། འབྲུ་ཆོར་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་གེས་པར་མཐོང་ནས། སྙན་མ་མུ་དག་ལ་སྒྲུབ་བས་བཅུས་ཏེ་གཏོར་བ་དང་། འབྲུམ་སུ་བཞི་ལྟར་བཟེད་གྱི་ནང་
 དུ་སྡོང་། གཅིག་ལྟར་བཟེད་གྱི་བ་བྱེར་ལ་ཐོག །གཅིག་དཔུའི་རྩེ་མོར་ཆགས་པས་གྱིད་བཞི་དང་ལྟའི་རིས་སུ་འོངས་སྟོད་གྱི་དགའ་བ་ལུན་རིང་མྱོང་བ་ཐོབ་པོ། །དེའི་སོ་བུར་དུ་ཞག་བདུན་དུ་གསེར་སྟགས་གྱི་ཆར་བབས་པ་ནི་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐིམ་གཏོན་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། ཆོར་དཔོན་གྱི་སྤྱིམ་སྤྱུག་ནས་རིང་པོ་མ་འོན་པ་ཞིག་གནས་སོ། །ཡུལ་དེའི་ཆོས་ལུགས་གྱིས་བག་མ་བཏང་ནས་རིང་པོ་མ་འོན་པར་བག་
 ཆོངས་བཏང་སྟེ་བྱིམ་ཐབ་ལ་གཏོང་བའི་བག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་ནས་བྱིམ་ཐབ་ལ་གཏོང་ལ། དེས་ཀྱང་བྲིད་ནས་རང་གི་བྱིམ་དུ་འགོ་བས། ཆོར་དཔོན་གྱི་སྤྱེད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་

ལས་བྱས་པའི་མེ་ཏྲུག་ཐོག་སྐྱེས་ནས་པའོན་པ་ལ་འོན་ཏེ། རང་གི་བྱིམ་དུ་ཆས་པའི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལྷོངས་རྒྱ་ཁིང་ག་ཤེགས་པ་མཐོང་ནས། དེས་སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་མཆན་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མཐོང་བས། དད་
 པས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ལས་བབས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་མེ་ཏྲུག་དེ་རྒྱལ་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་གཏོར་རོ། །སངས་རྒྱལ་དེའི་རྒྱ་ལྷུང་གིས་མེ་ཏྲུག་དེ་དག་གིང་རྒྱའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ག་ཤེགས་ན་
 བྱི་བཞིན་འོང་ཁིང་བཞུགས་ན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། དེ་དད་པ་སྦྱེས་ནས། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅུད་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེའི་རྒྱམ་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་ཡང་དེའི་པོ་
 བྱང་ཡང་གསེར་ལས་བྱས་པ་དག་འདག་འཕྱར་འདུག་པར་གྱུར་ཅིང་། ར་ལས་རྒྱའི་པོ་བྱང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་གསེར་གྱི་ཆར་ཀྱང་བབས་སོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྤྱུང་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
 བས་ན་བྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷས་ཆོག་ཤེས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་མི་གང་དག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱང་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་མང་བར་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུང་
 པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་གྱི་རི་ལྟར་བྱང་བའི་གཏམ་བརྗོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ངོམས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་

ཨ་
ཀྱི་
པཱ་
པཱ་
རྒྱ་
ཀྱི་

༡༡། །པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་སྤངས་ཤིང་དགོ་བ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མ་ཆགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །ཡང་སྤྱུས་མཇུག་ལ་པའི་མདོ་ན་མི་བདག་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྲུལ་རབས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །ཡང་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་ཞེས་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་
བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི། རྒྱལ་པོ་ལོགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེན་ལོས་སྐྱར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞོན་རྒྱ་ཚོར་བཟང་དང་། དུམ་ཟེ་དུས་དཔོགས་དང་། རྒྱལ་བུ་ཀུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷར་བྱ་གསུམ་
པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤྱུ་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་མངའ་དབང་ཆེན་པོ་དང་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་པ་རྣམས་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་བམ་པོ་ཞེ་གསུམ་པའི་
སྒྲོར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། །ཡང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་སྒྲོན་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཤི་བེ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་དབང་པོ་ཆེ་འཕོ་བའི་ལྷས་བྱུང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་ལྷེ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཡང་མི་བཞུགས་ན་ཁོ་པོ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མི་ཤེས་ནས་སྤང་ན་བྱེད་པ་ན། དེ་གྲུ་ཀརྲས་སྐྱས་པ། ལྷའི་དབང་པོ་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དབང་པའི་སྤྱད་པ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

ལྷོད་པ་གི་པི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡི་དམ་བཅུན་ཞིང་བཙུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་བཞགས་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེར་བརྟུན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་
 དང་པོར་བགམ་པའི་སྒྲིད་ཏུ་བྱོད་ལུག་རོན་ཞེས་ཏུ་སྒྲུལ་ལ། ར་བྱར་སྒྲུལ་ཏེ་དེད་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་གམ་ཏུ་སྐྱབས་བཅའ་ནས་འདུག་སྟེ། དེ་དུས་སྐྱལ་ཡོད་དམ་བཅེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཚེ། པི་ལུ་ཀམས་སྒྲུས་
 པ། ལྷའི་དབང་པོ་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་འཚོ་བ་མི་བྱའི་མཆོད་པར་རིགས་གྱི། ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུས་གཙོ་བར་མི་རིགས་སོ། །བརྟུན་གྱིས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་དེ་ལ་ངན་སེམས་
 མིན་། གསེར་ལྟར་སང་ནས་མཛོན་པར་འགྱུར། །བདེན་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སང་པར་བྱ། ཞེས་སྒྲུས་ནས་བྱ་དང་ལུག་རོན་ཏུ་སྒྲུལ་ཏེ། དེས་དེ་བཟུང་ལ་ཁད་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་ཁུང་དུ་ལུག་
 རོན་དེ་ཞུགས་ཏེ་སྟག་གི་སྐྱབས་གསོལ་ཏོ། །བྲ་ཡང་མོད་ལ་བྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ། ལུག་རོན་འདི་ནི་བདག་གི་ཟས་ལགས་ཏེ། ལྷུར་དུ་བདག་ལ་སྦྱོལ་ཅིག །བདག་ནི་བགྲེས་པས་ཉན་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བདག་
 ལ་གང་སྐྱབས་སུ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱིར་མི་གཏོང་བར་དམ་བཅུན་པས་འདི་ཡང་མི་སྐྱིན་ནོ། །བྲས་སྒྲུས་པ། བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་མཛད་ན། བདག་ལ་ཡང་ཟས་མི་སྦྱོལ་ན། བདག་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་

༡། །སྐུ་ལ་ཕོས་སྐྱུ་ལ། ཁྱེད་ལ་གཞན་སྐྱུ་ན་ཟེལ། །བྱས་སྐྱུ་ལ། བདག་ནི་གསར་དུ་བཀུམ་པའི་གཞོན་པ་འཆལ་ལོ། །ཁྱུ་ལ་ཕོས་བསམས་ལ། བདག་གིས་གསར་དུ་བསད་པའི་གཞོན་པ་ཞིག་
སྐྱུ་ན་ནི་གཅིག་བསད་དེ་གཅིག་གསོ་བར་མི་རིགས་པས། བདག་འབའ་ཞིག་གི་ལུས་མ་གཏོགས་བར་གཞན་སྟོག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོག་ཕོངས་སོ་སྐྱུ་དུ་གྱི་ཞོན་པོས་རང་གི་བརྒྱའི་ག་བཅད་པ་བྱ་ལ་བྱེན་ཏེ་
ལྷག་རྩོད་གྱི་སྟོག་བསྐྱས་སོ། །བྱས་དེ་ལྟར་ལྷག་རྩོད་གྱི་སྟོག་བསྐྱུ་ན་སྤང་གིས་གཞལ་ཏེ་མཉམ་པ་ཞིག་སྐྱུ་དུ་གསོ་ལ། ཁྱུ་ལ་ཕོས་སྤང་སྤངས་ཏེ། ལྷག་རྩོད་དང་བརྒྱའི་ག་ལྟོད་གཞལ་བ་ན། བརྒྱ་དང་རྩེབ་ལོགས་སོགས་ལུས་
གྱི་ག་ཟད་པར་བཅད་ཀྱང་ལྷག་རྩོད་དང་མཉམ་པར་མ་གྱུར་ནས་ཁྱུ་ལ་ཕོ་ཉིད་བཞེངས་ཏེ་སྤང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་བར་གཟས་ཀྱང་ཉམས་གྱིས་མ་རྒྱས་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་ནས་བཀུམ་ལོ། །རིང་ཞིག་ནས་དུན་པ་རྫོང་པར་གྱུར་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་སྤང་དེ་ཁྱེད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མ་རྒྱས་པས་ཁམས་གསུམ་ལོའོར་བར་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལ་ཁྱེད་ཞིང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་སུ་མ་གྱུར་ཏོ། །ད་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། ལེ་ལོ་
ལུ་བའི་དུས་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་གིང་། འབད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་གི་གཞིའི་ནང་དུ་བྱེན་པ་དང་། ད་ནི་ལོགས་སོ་ཞེས་རབ་དུ་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཚོགས་སུ་མ་རྒྱས་པ་དུག་དུ་གསོས་ནས་གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟ་མཚ

མ་ཐོང་གྲུ་

ཆད་སྒྲིང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་ལྷགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚེས་ཕྱིར་ལུས་སྒྲོག་ལ་མི་ལྟ་བུའི་དཀར་བ་སྒྱུད་པ་དེ་མཐོང་ནས་འཆིམ་ཆར་བཞིན་ཟག་ཅིང་། ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ཉླག་གི་ཆར་པ་པོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་རང་གི་ལུས་སྒྱུ་
བསྐྱར་རྟེ། འདི་ལྷ་ཕུའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཆེད་དུ་བཅུད་པ་དང་། འཁྱོད་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲི་བ་སྒྲ་མ་རྒྱལ་ས་བཞིན་དུ་དྲིས་རྟེ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་འཁྱོད་པ་མེད་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་ལུས་སྒྲུར་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཟང་པོར་གྱུར་
རྟེ། ། །ཡང་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་གི་བེ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་ཅི་འདོད་པ་གཏོང་ཞིང་ལྷག་པར་ནད་པ་རྒྱལ་ས་ལ་བྱམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་སྒྲོན་པ་ཀུན་གྱིས་པོར་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དེའི་
དྲུང་དུ་སྔོང་སྒྲེ་ལྷ་བདག་ལ་དབྱུང་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་པ་རྒྱལ་ས་པོས་ནས་ནད་པ་དེ་གསོར་གཞུག་པ་དང་། དེ་དག་གིས་འདིའི་སྒྲོན་ནི་གིན་དུ་རྟོག་དཀར་སྒྲེ། བཅས་ནས་ཁྱོ་མ་སྤྱོད་བ་ཞིག་གི་བྲག་ལས་ནས་ཐུགས་
བཅུས་རྟེ་སྒྲེ་བ་དུག་དུ་སྒྱུད་ན་འཚོ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་དེ་ནི་དགོན་རྟེ་དེ་འདྲ་བ་བདག་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་དུ་བརྟགས་ནས། མ་མ་ལ་སྒྲུས་པ། བདག་སྒྲུར་སྒྱུ་ལ་ཡང་ཁྱོ་བ་ཡོད་དམ། དེས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ཀུ་ཁྱོད་
བདག་གི་པར་དུ་བྱོན་པ་དེ་ནས་བདག་ཀྱང་སྒྱུ་ལ་འང་ལན་གཅིག་ཀྱང་ཁྱོ་མ་སྤྱོད་ན་ཁྱོད་ལྟེ་སྒྲོས། དེ་ནས་མའི་དྲུང་དུ་སྔོང་སྒྲེ་དེ་ལྟར་དྲིས་པ་དང་། ཁྱོད་བདག་གི་རུམ་དུ་ཞུགས་ནས་བདག་ཀྱང་ཁྱོ་མ་སྤྱོད་ན་ཁྱོད་ལྟེ་སྒྲོས།

ཀུམ་

རྒྱལ་མཁའ་ཀྱིས་བྱ་བ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། མེ་ལོང་དང་བྱ་གཤམ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་དེང་ལ། དེར་སྡི་བཅུག་ས་ཏེ་བྱ་གཤམ་གི་མདུན་དུ་མེ་ལོང་བཞག་ན། བྱ་གཤམ་གིས་རང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་ནས་འདི་བྱ་གཤམ་ཡིན་ནོ་
 རྒྱལ་དུ་སྐྱད་འབྱོན་པར་འགྱུར་ལ། ཤང་ཤང་ཏེ་ལུས་བྱ་གཤམ་གི་སྐད་ཐོས་ནས་དེའི་དུང་དུ་ལོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཟུང་བའི་ཐབས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཤང་ཤང་ཏེ་ལུ་ཞིག་ཐོན་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་ནས་རིང་
 པོ་མ་ལོན་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དུང་འགྲོ་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱང་མི་སྐྱད་སྒྲ་སེས་པས་ཤང་ཤང་ཏེ་ལུ་དེས་རྒྱས་པ་བདག་གར་བཤི། །དེ་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱིས་རི་ལྟར་གྱུར་པ་རྒྱས་པ་དང་། དེས་རྒྱས་པ་ཐོངས་སེག་ཐོངས་སེག་ །ཤའི་མཐུ་ཡོད་
 བར་བྱེད་བའི་སྒྲན་དང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཁའ་སྒྲའོ། །དེ་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱིས་རྒྱས་པ། རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲན་དེ་དག་རི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡིས་སྒྲོན་ཅིག །དེས་རྒྱས་པ་བདག་ཁྱས་བྱས་པའི་རུ་ལ་ཤའི་མཐུ་ཡོད་པས་དེ་ཁྱེར་ལ་དེངས་སེག །རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་རྒྱལ་མཁའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྒྱན་གྱང་། རྒྱལ་པོས་འཛིག་ས་པས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཁའ་པོར་ཞིང་ཤང་ཤང་ཏེ་ལུ་དེ་ཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུ་ལ་ཏེ་རི་སྐྱད་གྱུར་པ་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཤང་ཤང་ཏེ་ལུ་དེ་ལ་དེས་པ་དང་།
 ལྟ་བདག་གི་ཁྱས་བྱས་པའི་ཆབ་ནི་ཤ་སྟོབས་ཅན་དུ་བསྒྲིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་སྟོད་བདུན་རུ་བཟང་པོས་བཀང་བར་བཞག་པ་དེ་མེད་དུ་བྱ་དེ་ཁྱས་བྱས་ནས་རལ་སྟོས་པ་དང་མོད་ལ་ཁང་བའི་སྟེང་དུ་འཁུར་

༡༡། །ནས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྐྱེས་པ། རེ་ཞིག་ཐོག་མར་བདག་བྱུང་ཏེ། བྱིན་སྐྱེས་བྱ་བ་འདི་དག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱུང་བ་སྟེ། བྱུང་པོ་འདི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་ལེགས་པར་རྫོགས། ཞེས་སྐྱེས་ནས་སོང་པོ། །དེ་
ཙམ་ན་གངས་རེའི་སྐལ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ལྷ་བརྒྱ་གནས་པ་ལས་དེ་ན་གཅིག་ག་ཞོགས་སྟེང་སྐམ་པར་གྱུར་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟོངས་སུ་སོང་ལ་སྐྱེས་པ་བསྟེན་དང་སོས་པར་འགྱུར་པོ། །དེས་སྐྱེས་
པ། སྟེ་པོ་མང་པོས་མི་འདོད་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མོང་གི་ཆོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འོངས་ནས་བདག་ནང་དང་བཅས་ཏེ་འཁྱེར་བ་འགྱུར་ན་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་གྱིར་
དུ་འགོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ། དེ་ལྟ་མོང་གི་འོན་ཀྱང་གང་ཟག་སྟེས་བྱ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་དང་ལྷན་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཆི་བ་དེ་ཙམ་དུ་བསོད་ནམས་བསོགས་ལ། ཇི་ཙམ་བསོད་ནམས་བསོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་
འགྱུར་པོ་ཞེས་སྐྱལ་མ་བདེ་བ་ནས་ལྟོངས་སུ་བབ་སྟེ་རིམ་གྱིས་ལྷལ་གྱི་བའི་དབྱངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་འོ་པོ་བྱང་དུ་བྱུང་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་ནང་འདི་ལ་ཕན་བའི་སྐྱེས་སྟེན་ཅིག །སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པ་འཕགས་པ་སྟེང་གི་ནང་འདི་དེ་ལྟ་བར་
རྒྱལ་པོ་འོ་སྐྱེས་གྱི་ནང་གྱང་དེ་འདྲ་སྟེ། འོ་བཙུ་གཉིས་གྱི་བཙུད་ཐམས་ཅད་མར་དང་བཅོས་པ་མཆིས་གྱིས་བཞུད་ལ་ལྟོངས་གིག །གལ་ཏེ་ཐབ་ན་དེས་འཆི་བར་འགྱུར་པོ། །རྒྱལ་པོ་འོ་བྱང་དེའི་སྟོར་སྟོར་བའི་སྟེ་པོ་དག་བྱུང་

ན་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་དུ་དྲིལ་བུ་འདོགས་སོ། །རང་སངས་རྒྱལ་དེ་པོ་བྱང་གི་སྒྲོན་སོང་ཏེ་དྲིལ་བུ་དེ་དགོལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་པ་མ་ལ་སྒྲུབ་པ། ཡབ་ཡུམ་སྒྲོང་བ་ཞིག་མཆིས་ཀྱིས་ཅི་སྒྲོང་སྒྲོས་ཤིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ལུ་
 བདག་ཅག་གིས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་རྒྱས་རྒྱལ་བས་གས་ཏེ་བཅོས་ནས་བུས་པའི་བརྒྱད་འདི་འབྱུངས་དང་། ལྷོ་ནས་སྒྲོང་བ་པོ་ནང་དུ་བཀྱག་ལ་ཅི་སྒྲོང་བ་དེའོ། །དེ་ངོ་མཆར་དང་བཀྱ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སུ་བུས་ནས་མར་འབྱུང་
 བར་འདོད་ན། སྒྲོང་བ་པོའི་སྒྲོ་བོའི་རེ་བ་ཡིད་ལ་བཅགས་པས་གནད་དུ་ཕོག་ནས་མ་འབྱུངས་པར་སྒྲུབ་པ། ཡབ་ཡུམ་རེ་ཞིག་སྒྲོང་བ་པོ་ནང་དུ་མ་བཀྱག་གི་བར་དུ་མི་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲོ་བ་ལ་བསྒྲོས་ཏེ་སྒྲོང་བ་པོ་ནང་དུ་
 བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་བུས་འཕགས་པ་ཅི་ཞིག་བཞེད། དེས་རྒྱལ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་ན་རེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འོས་ཀྱི་བདག་ལ་མ་ལགས་པས་དཔུལ་གྱིས་བཞེས་ཤིག །དེས་ལུང་བཟེད་ཟེད་པ་དང་
 དགའ་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་བརྒྱད་དེར་སྒྲུགས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བུས་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་པར་
 འགྲུར་བ་ཡིན་པའི་ལྷོ་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཏང་བའི་རྒྱལ་བུ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ནད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་སོང་གོའི་སྒྲུབ་པ་ན་འདོད་ཅེས་བུ་བའི་རབས་ཀྱང་འདི་དང་རྒྱལ་འདྲ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་

ཨ
ཏི
པའི
རྒྱལ་
རྒྱལ་

ཨྲ། །ཡོད་པ་ཞིག་གྱང་ཡོད་དོ། ། །སྒོན་པུ་རྒྱུ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་སྒྱིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་སྒྱིང་བརྩེ་ཅན་དེས་རང་གི་སྒོན་པོ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མོ་སྒོན་པོ་ལ་ཁ་ཟེར་བའི་གྲོང་བ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོས་འདི་རྒྱལ་ས་
བསད་དེ་ཅི་རུང་རྒྱལ་དུ་སྒྱིང་རྒྱུ་ཞེས་མེས་པ་ཞིག་གིས་མ་བསད་པར་ལུ་ལ་ནས་བརྟོན་ལ་བྱེ་གྲོང་ཞིག་དུ་ཕྱིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་ས་སྒོ་མས་པས་ཉེན་གྱང་རྒྱ་མ་མཐོང་ནས་སྒྱུང་ལྷུང་བ་དང་། ཕྱོགས་དེར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་བྱང་པོ་ཆེ་མཆོག་ཅིག་དུ་གྱུར་པས་མཐོང་བས་སྒྱུ་རྒྱལ་བཀའ་སྒྲེ་བརྒྱུགས་ནས་སྒོན་པོ་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཁ་བཤལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱལ་དུ་ཞོན་བཅུག་ནས་རི་སུལ་དུ་བསྐྱལ་ཞིང་འབབ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་རྩ་བས་ཆེ་མ་བར་བྱས་
ནས་སྐྱས་པ། རི་འདི་འི་ས་རོལ་ན་གྱང་པོ་ཆེ་འི་གཙོ་བོ་ཞིག་གི་རོ་ཡོད་ཀྱི། དེ་འི་རྒྱ་ལྟོ་བཀྱས་ལ་རྒྱལ་བཀའ་སྒྲེ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱས་ལ་དེངས་གིག་དང་དེ་ལྟར་ན་འབྲོག་འདི་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། གྱང་པོ་
ཆེ་དེ་རི་དེ་ལ་འཛོགས་ནས་རི་ལྟར་བདག་གིས་ཉལ་ཐག་འདི་དག་བསྐྱབས་པའི་ཐབས་བསྟན་ཅིང་རང་གི་སྒྲོག་བརྟང་བ་བཞིན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་ནས་འདི་དག་བདག་གིས་ལོ་རོ་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བསྐྱལ་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱས་ཏེ། རི་དེ་འི་ཁ་ནས་མཆོངས་པས་གི་བར་གྱུར་ཏོ། །སྒོན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བཅོལ་བ་ན་དེ་མཐོང་སྒྲེ། བདག་ཅག་ལ་སྒྲོག་སྒྱིན་པའི་གྲོང་པོ་ཁར་སང་གི་དེ་འདི་ཡིན་ན་འདི་འི་སྒྲིང་དུ་ལག་པ་བཞག་ན་བདག་ཅག་

བཀའ་འདུངས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

གི་ལག་པ་ས་ལ་ཅི་སྟེ་མི་ལྟར་ཞེས་གྲུང་དོ། །དེའི་ཆེ་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ས་གང་གི་དོན་སྟོན་གཏང་བའི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱིས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་པོ་དེའི་རྒྱ་
 ལྷོ་བཀུས་ཏེ་རྒྱས་བཀའ་ནས་རྒྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་བྱེད། གྲུང་པོ་དེའི་རོལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་འབྲོག་བརྟེན་ལ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་བདག་ཅག་ལ་ཐོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བར་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པོ། །
 ། །སྦྱོན་འདས་པའི་དུས་ན་གོང་བྱེད་བྱ་རྒྱ་རིམ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་སྟེ་བ་བཞེས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པས་བསྐྱུངས་ཞིང་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་
 པོར་ཁྱེད་པ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་དུས་ཆེགས་མ་སྟོམས་པས་མི་ནད་ཆེན་པོ་གྲུང་སྟེ། སེམས་ཅན་སྐྱ་རབ་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་སྟོང་རྩེ་བསྟོང་ནས་སྦྱོན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་སྦྱོན་གྱིས་གསོ་བར་བྱས་གྲུང་
 ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསོ་མ་རྒྱས་ནས། སྦྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། སྦྱོན་སྦྱ་གཅིག་མཆིས་པ་ནི་ཉ་རོ་ཉི་ཏེ་ཞེས་པ་དེ་རྟོན་ན་གསོ་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་གང་གིས་གསོ་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྦྱས་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོས་ཉ་རོ་ཉི་ཏེ་
 ཀུན་དུ་བཅུལ་གྲུང་མ་རྟོན་དོ། །ཕྱིས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་འཆག་དུ་གསེགས་པ་ན། བད་པ་དེ་དག་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ཅག་ནད་འདི་ལས་བསྐྱུབ་ཅིང་སྟོན་སྦྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁྱེད་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་

༡༡། །བསྐྱེད་ཅིང་མཆི་མ་འཇག་བཞིན་དུ། བདག་གིས་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞིར་བ་རྒྱུ་མ་ཞེ་བར་བྱེད་མ་རྒྱས་ན། འཆོ་བ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ལྷན་འདེམ་ཅི་དགོས་སྒྲུལ་དུ། རོར་པ་ལ་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱས། ལུ་ལུ་པོ་རྒྱལ་པོར་བརྒྱུག་ཅིང་ཉེ་དུ་དང་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་ལ་ཉེས་པ་བཤགས། བོ་བུང་གི་མི་དང་སྒྲོན་པོ་རྒྱུ་མ་སྒྲོ་བ་སྒྲིང་བས་བསྒྲོད། ཉན་པ་སྤྱད་པ་རྒྱུ་མ་དཔྱད་ས་དཔྱད། བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ནས་ཁང་བཟང་གི་སྒྲིང་དུ་སོང་སྒྲེ་མེ་ཏོག་དང་བརྒྱུག་པ་སྤྱོད་ས་གཏོར་ནས་གར་དུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཟང་ལ། བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཆོག་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེ་དུ་ཡོངས་པ་རྒྱུ་མ་ཉན་གྱིས་གཞིར་བ་མཐོང་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཡོངས་པ་བཟང་བ་འདིས་བདག་ཅུ་གྲུང་སྒྲོག་བྱེད་འདིའི་ནང་དུ་ཉེ་རོ་ཉེ་ཏར་སྐྱེ་བར་གྱོག་ཅིས་སྤྱོད་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་སྒྲིང་ནས་བདག་ཉིད་མཆོངས་སོ། །དེར་ལྷུང་པའི་མོད་ལ་གྱི་ནས་ཅུ་གྲུང་སྒྲོག་བྱེད་གྱི་ནང་དུ་ཉེ་རོ་ཉེ་ཏར་སྐྱེས་སོ། །དེར་ལྷུང་རྒྱུ་མ་གྱིས་ལུ་ལ་གྱུན་དུ་ཉེ་རོ་ཉེ་ཏར་ཅུ་གྲུང་སྒྲོག་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེས་ནད་ཆབས་པོ་ཆེས་ལུན་རིང་གཞིར་བ་རྒྱུ་མ་གྱི་བརྒྱད་ཅི་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྐྱད་ས་པས། དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་མ་མཆོན་དང་རྒྱུ་མ་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཉེ་གསོན་པོ་དེའི་ག་གཅོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །བྱང་ཅུ་བ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ལུས་གཅོད་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱུ་མ་པས་ཞུ་བར་བྱས་ནས་གཏོང་མཆི་མ་དྲོན་མོ་འཇག་ཅིང་། བདག་གིས་

ཡུལ་དུ་གྱུར།

གཤམ་གྱིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་གཤམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོམ་བར་བྱས་ཏེ་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སེམས་མ་
ལོག་གོ། །གང་གི་ཆོ་སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་ནད་ཞི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཉ་མོ་ཉི་ཏེ་དེས་བསྒྲགས་པ། ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ང་ནི་རྒྱལ་པོ་བདུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་
བཏང་ནས་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་བྱངས་པ་ཡིན་གྱིས། ང་ལ་སེམས་དགའ་བར་གྱིས་གིག་དང་། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་ཆོ་ཡང་ཁྱོད་ནད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་གཞན་གང་
གི་མཐར་ཐུག་པ་གྱུ་བ་པ་དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་སྐད་ཐོས་ནས་སྒྲེ་བོའི་ཆོགས་དེ་དག་དང་། རྒྱལ་སྟོན་ལོ་ཐར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲུག་སྤགས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། གིན་ཏུ་དགའ་
བ་བྱེད་པ་ཁྱོད་འཆོང་རྒྱ་བའི་ཆོ་ན་བདག་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། ། །ཡང་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་བཙུམ་ལྟ་འདས་ཉིད་གྲོང་ཁྱེར་བུ་རྩ་ཆ་མེར་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤིད་བྱེད་པ་འབྱོར་ཞིང་བདེ་བ། ནད་དང་སྤྱོད་པོ་ནད་ལྟ་བུ་སྤགས་སྤགས་མེད་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་འདོད་ཅིང་སྦྱིང་རྗེ་ཆོ་བ་གཏོང་བ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གོ། །དེར་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་

གཤམ་

༡༩། །དང་འདྲ་བར་སྤྱི་གོ་ཆེན་པོ་ཡུང་ནས་མི་རྒྱུས་ཡི་དྲུག་ས་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱུངས་སུ་དོང་དོ། །རྒྱལ་པོས་མཐོང་ན་ཅི་ཡོད་པའི་ཟས་སྒྲོམ་ལ་གཞུག་ཏེ་ཕྱིས་པ་མ་ལས་པས་ཕྱིས་ནས། མི་
ཐམས་ཅད་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁམ་རེ་རེ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁམས་གཉིས་རེ་གསོལ་བར་བྱས་སོ། །དེར་ཕྱིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་བྲམ་ཟེ་གཅིག་ལྟགས་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁམ་གཉིས་ལས་གཅིག་བྱིན་པས་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུལ་མི་ཐམས་
ཅད་ཉིན་རེ་ཁམ་རེ་ཟ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྟའི་དབང་པོས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟར་དགའ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཅས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བྲམ་ཟེའི་ཆ་ལྟགས་སུ་བྱས་ནས། གོ་ལ་བབ་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཁམ་གཅིག་པོ་དེ་བདག་ལ་
སྤྱོད་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྤྱི་གོ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཁམ་གཅིག་པོ་བྲམ་ཟེ་ལ་བྱིན་ནོ་དེ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་ནས་ཞག་དྲུག་གི་ཟན་བཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཟན་ཟ་བར་མཐོང་ནས་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །ལྟའི་དབང་པོས་
རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་དགའ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། རང་གི་གཟུགས་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་གྲུ་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པོ་མགོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལེགས་སོ། །བྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་འདིས་བདག་མཉེས་སོ། །ད་ས་བོན་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་ཅེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་བར་བྱིས་དང་། བདག་གིས་ཞག་བརྟན་ན་འབྱ་རྒྱུ་སྤྱུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་དབང་ཆེན་གྱི་ཆར་པ་དབབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱུས་པ་བཞིན་ཆར་བབ་སྟེ་སྤྱི་གོ་མེད་པར་ལོ་ལེགས་གིང་བདེ་

五、

[illegible]

ཕྱི་ལོ་
ཕྱི་ལོ་
ཕྱི་ལོ་
ཕྱི་ལོ་

༩༩། ཅིང་སྐྱུ་ལོར་གྲུ་པས་སྐྱུ་གཏི་ཉིན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོན། དེར་བྱུང་མེད་དཔུང་མོ་བྱུང་བ་གིན་ཏུ་མེད་པ་བཀའ་པ་དྲག་པོས་རང་གི་བྱ་བ་ཐུང་བར་འདྲོད་
པ་ཞིག་མཐོང་ངོ། དེས་དེ་ལ་མིང་མོ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ལས་བྱེད་དམ་ཞེས་སྐྱུ་པ་ལ། བྱུང་མེད་དེས་འདི་ནི་སྐྱུ་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ནོ་སྐྱུ་ཏུ་རང་གི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་བར་སྐྱུ་ཏེ་བྱ་བ་ཐུང་བར་འདྲོད་དོ་ཞེས་བྱས་པ་
ལ། དེས་གིན་ཏུ་སྟེར་སྟེ་ཞིང་མཆི་མ་གྲག་སྟེ་བྱ་བ་ཐུང་མི་འོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་དེ་བཀའ་པས་མི་བཟད་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་ལ། གཟུགས་ལྡན་མས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བྱིས་ཏུ་སྟོང་སྟེ་བཟད་བར་བྱུང་ས་ན་འདི་
བཀའ་པས་དེའི་བར་དུ་བྱ་བ་ཐུང་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་འདི་བདག་གིས་བྱིར་ཏེ་སྟོང་ན་འདི་བཀའ་པས་གི་ཡང་མིང་དོ་སྐྱུ་ཏུ་བསམས་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་སྟེར་སྟེ་ལོན་པའི་བྱིར་འདི་ལ་གཟུགས་སྐྱུ་ནོ་སྐྱུ་མོ། དེར་བྱུང་མེད་
དེས་གཟུགས་ལྡན་མ་ལ་བྱིང་འདིར་འདྲག་པ་ཞིན་བདག་གིས་བྱིས་པ་བཟད་མི་སྟོབས་པས་སྟོང་ས་གིག་ཅེས་བྱས་སོ། གཟུགས་ལྡན་མས་བྱིང་ལ་མཆོན་ཏུང་ཐད་ཡོད་ན་ཡོད་ས་གིག། དེས་མཆོན་བྱིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་མ་
གསེར་གྱི་བུ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་བཅད་ནས་དེ་ལ་བྱིན་ནས་རང་གི་བྱིས་ཏུ་སྟོང་ངོ། དེའི་ལུས་དང་སྐྱོད་གཏིག་གི་དོ་གལ་སྟགས་བྲག་གིས་གོས་པར་མཐོང་ནས། རང་གི་བྱིས་ཐབས་སྟུན་ལས་ལངས་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་རྒྱུ་མ་བཅད་ཅེས་

བཀའ་པ་པོ་འདི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

དེས་པ་ལ། དེས་ཀྱང་རྩེ་ལྷུང་ལྷུང་པ་བཤད་དེ། བཀྱས་པས་ཉེན་པའི་ལྷུང་མེད་དེ་ལ་བཟའ་བརྒྱུན་པར་འོས་ཞེས་སྒྲུས་པ། དེས་ཀྱང་དེ་ལྷུང་ལྷུང་སོ། །དེ་ལྷུང་གཟུགས་ལྷན་མའི་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཀྱིས་གྲོང་བར་
 ལྷུང་རྟོ། །ཁྱིམ་ཐབ་དེས་འདི་སྒྲུལ་དུ་རྩེ་ལྷུང་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེན་པ་འདི་འདྲ་མི་རྒྱས་པས་ན་བདེན་པ་དེས་འདི་འདྲ་མི་རྒྱ་མ་ལྷུང་ལྷུང་གོ་ག་ཅིས་བརྗོད་པའི་མོད་ལ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་རྟོ། །དེ་ནས་ལྷུང་འདྲ་ག་པོས་འདྲི་ག་རྟོན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གཏོང་བ་ལས་ལྷུག་པར་ལྷུང་པའི་གཟུགས་ལྷན་མ་འདི་ལྷུང་གོང་ཁྱེད་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་བདག་དུ་བྱེད་འདོད་པས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཐམ་ཟེའི་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱ་ལ་རྟོ། །སྒྲོང་མའི་ཚོལ་གྱིས་གཟུགས་ལྷན་
 མའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ངོ་། དེས་བཟའ་བརྒྱུན་བཟའ་བོ་ཁྱེད་བཤད་། དེས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུ་མ་བཏང་བའི་སྐྱེན་གྲགས་འདྲི་ག་རྟོན་དུ་བྱུང་བར་ལྷུང་ན། དཀའ་བ་འདིས་ལྷུང་དབང་བའི་གནས་སྐོག་ཅི་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར། དེས་
 སྒྲུས་པ། བདག་ནི་ལྷུང་མེད་ལྷུང་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡིན་རྟོ། བདེན་པའི་ཚེས་དེས་བདག་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ལྷུང་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་པའི་མོད་ལ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་ལྷུང་རྟོ། བརྒྱ་བྱེན་རང་གི་གནས་སྐོག་སོང་ངོ་། །དེར་ལྷུང་རྒྱུ་མེས་ས་
 དཔའ་གཟུགས་ལྷན་ཞེས་མིང་གྲགས་སོ། །ལྷུང་དེའི་རྒྱུ་པོ་སྐྱས་མེད་པར་གོང་པའི་ཚོ་བྱོན་པོ་སྐོག་ཀྱིས་གོས་ལྷུང་རྟོ། གཞོན་ལྷུང་གཟུགས་ལྷན་འདི་ལ་རྒྱུ་པོའི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཚར་པས་འདི་རྒྱུ་པོར་དབང་བསྐྱུར་བར་

ལྷ། །བུའོ་ཞེས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་བྱས་སོ། །དེས་ཚེས་པ་ཞིན་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པ་སྦྱངས་ཞིང་སྟེ་དགུ་རྒྱམས་པ་དེ་ཞིང་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་དུས་ཚེགས་ལོགས་པར་རྒྱ་བས་ཐམས་ཅད་དར་བར་གྱུར་
 པའི་ཚེ། ས་སྦྱོང་དེ་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདུག་ནས་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་སྦྱོན་པ་བྱས་པའི་རྒྱམ་སྦྱོན་གྱིས་ཚེ་འདིར་སྟེས་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་མེ་རྟོག་ཙམ་ཞིག་སྟེ། ས་རོལ་དུ་ནི་འབྲས་ལུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
 འཕྱང་བས་ན་སུ་ཞིག་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་དང་སྦྱོན་པའི་བསོད་ནམས་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་ཚེས་པ་སྟོན་པས་སྟེ་དགུ་རྒྱམས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཚེ་རྒྱམ་ཐོས་ལུ་དང་འདྲ་བའི་ཚོང་དཔོན་གྱི་
 རིགས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྦྱོན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་གིང་། ལོན་ཏན་ཙན་གྱི་བྲམ་རྒྱམས་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་སྟོན་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱན་དུ་བྱལ་
 པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། རང་གི་བྲམ་མའི་འཕྲོར་ལྷ་བརྒྱས་ཁྱོད་བརྩེ་བ་ཆེ་བས་གལ་ཏེ་སྟོག་སྟོང་བ་ཕྱང་ན་འང་སྟེར་རོ་སྟམ་མོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། དེ་ན་རེ། སྟོང་བ་པོ་ནི་སྦྱོན་པ་པོ་ལ་ཡན་བྱེད་པར་དུ་གདགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་བརྩེ་སྟེ་བརྩེ་འོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྦྱོན་ན་དབང་པོ་དང་འཕྲོར་སྒྱུར་སོགས་ཅི་ཞིག་འདོད། དེས་སྒྲུས་པ་བདག་ནི་འཕྲོར་བའི་བདེ་བ་མི་བརྟན་པ་མི་འདོད་དེ། ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་

ལྟ་བུ་དེ་གཞི།

ཆེད་དུ་བྱ་མེད་བྱུང་རྒྱུ་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དག་དག་འབཆིན་སོང་ངོ་། །རྒྱལ་ཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་བདག་གིས་སྒྲོང་མོ་བའི་སྒྲེ་བའི་དོན་བྱས་ཏེ། ད་ནི་རང་གི་ག་ཁྲག་གིས་དུང་འགོ་རྒྱལ་ས་ཆོམས་པར་བྱའོ་
ཞེས་མཆོན་ཆ་དང་སྒྲུང་ཅི་དང་མར་བྱུངས་ཏེ། གཉེན་འདུན་རྒྱལ་ས་ལ་མ་སྒྲུབ་པར་མཆོན་མོའི་རྒྱལ་སྤུ་དུང་ཁོང་ནས་རོའི་ཆོག་ས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཤིང་མཆོན་ཆ་རྒྱུན་པོས་རང་གི་ཡན་ལག་
ཀུན་གཞིགས་ཏེ་སྒྲུང་ཅི་དང་མར་གྱིས་བྱུགས་པས་འཇགས་པར་བྱས་ནས་གོག་སྤུར་རྒྱལ་ས་ལ་ཟུར་བརྟགས་གོ། །དེར་འདབ་ཆགས་དུག་པོས་དེའི་མིག་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྤུར་སྒྲུབ་པ། མིག་བརྟོན་པས་སྤུག་བསྒྲུལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་རུ་
ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། བྱུང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྤུ་ལ་མི་མཁོ་བར་བདག་གི་ལུས་པོར་ན་སྤུག་བསྒྲུལ་གྱིས། གང་མཁོ་བར་སྤུར་པས་བྱིར་བ་ལ་ནི་བདག་ཅི་སྤྱེ་སྤུག་བསྒྲུལ་ཏེ་གིན་དུ་དག་འབ་སྤྱོད་ངོ་། །དེ་ནས་བྱ་རྒྱལ་ས་
གྱིས་ཐོས་ནས་ག་ཟད་དེ་རྒྱལ་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ནང་པར་གཉེན་གྱི་སྒྲེ་བའི་ཆོག་ས་གྱིས་ཆོལ་ཞིང་འོངས་པས་ལ་དེས་དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེས་ཇི་སྤུར་སྤུར་པ་བཤད་པས་དེ་སྤུར་ན་གྱིས་འགྲེལ་ཏོ། །དེར་དེས་སྤྱེ་
སྤུགས་སྤྱ་ཆོག་ས་འདོན་ཞིང་བྱུང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་རྒྱལ་པ་བསྐྱེགས་ཏེ་རང་གི་བྱིས་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་སྤྱེའི་རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་སོ། ། །ཡང་བཙུམ་ལུན་འདས་འདི་བུམ་ཟེ་གཞོན་ལུ་སྤྱིན་ལུང་བསྟན་པའི་

༡༩། །མདོ་ལ་ཚེས་ཀྱི་ལུང་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། དེའི་འོག་དུ་བརྒྱ་བྱེན་མིག་མཛེས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། འཛམ་གཤིས་བྱིང་འདིར་ནད་ཆེན་པོའི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་བུང་ནས་ལུས་ལ་རྒྱ་སྟགས་གསོར་མི་རུང་བའི་
ནད་རྒྱ་ཚེགས་བུང་བ་ན་མགོན་དང་རྒྱ་བས་མེད་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བུང་སྟེ་ལྷ་གྲུ་སྟགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བརྒྱ་བྱེན་དེས་རྟེན་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོག་ཆགས་སུ་སྒྱལ་ནས། དེ་དག་གིས་ག་བླངས་ཏེ་ཚེས་ན་
ནད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བས་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཡོངས་གཤིག་ཅེས་རྒྱ་བུང་བས། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་དེས་བ་དེ་ལས་ག་བཅད་ཅིང་བླངས་ན་ཡང་དེའི་ལུས་ལ་བྱི་གང་མི་མཛོན་པར་གྱུར་ཅིང་འཛམ་གྱིང་གི་མི་
ཐམས་ཅད་ནད་རྒྱ་ཚེགས་བུང་ནས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ན། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་ངེས་པའི་དུང་དུ་འཚོགས་ནས་བྱིང་ཀྱིས་བདག་ཅག་ནད་ལས་ཐར་བར་མཛད་ན། བདག་ཅག་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱིང་ལ་མཚོན་པ་དེ་ལྟར་
བགྱི་བ་བཀའ་རྩོལ་ཅིག་ཅེས་རྒྱས་སོ། །སྟོག་ཆགས་དེས་རང་གི་ལུས་མི་སྤང་བར་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་དངོས་སུ་བརྟན་ཏེ། ང་ལ་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་བྱེར་སྟགས་མི་དགོས་ཀྱི། བྱིང་ཅག་སྟོག་གཙོན་པ་སྟགས་མི་དགོས་པ་སྤང་བར་
བྱིས་གིག་དང་། དེས་ང་ལ་མཚོན་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་བཟུང་ངོ། །སྟོག་ཆགས་དེས་གསོས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ངན་སྤང་དུ་མ་ལྟར་བར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟར་

ལྟོན་ལྟོན་

གྲུ་མ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་ནས་འདུལ་བ་ཐ་དད་པའི་ཆུལ་མིག་འཕུལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རེལ་བ་སྟོན་གྱིང་། དེ་ལ་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པ་ལ། དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་དང་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་སོ། ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་སྒྲུ་མ་རྣམ་པར་ཆུལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་འཕོང་སྟགས་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འབྲིན་
 པ་དེས་ཡབ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཆུལ་པོ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྒྲིན་ཞིང་དགོ་བརྩའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ལྟའི་གནས་འཕེལ་བ་དེའི་མཐུ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། བརྒྱ་བྲིན་གྱིས་དེ་སང་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་པས་ག་དང་ཐག་
 བསྐྱངས་པ་ལ་རང་གི་ག་ཐག་བྲིན་ཅིང་མཐར་བརྒྱ་བྲིན་དེས་སྒྲན་རྣམས་བསྐྱལ་ནས་ལུས་སྒྲར་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་སྟོན་ཆོང་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྒྲིན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བ་ཅིང་དེར་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་
 དེའི་ཕྱིར་དུ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པ་དང་། དེར་བདུད་སྟོག་ཅན་གྱིས་དེའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་མི་འབར་བ་ཟབས་སུ་མི་འགྲོང་བདུན་ཡོད་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་སྒྲུལ་པས། ཆུང་མ་ཞལ་ཟས་འབུལ་དུ་
 མངགས་པ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་སྒྲག་པར་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་འདི་བསོད་སྟོམས་མ་བཞེས་པར་སྒྲར་བཞུད་པར་མི་རུང་སྒྲུམ་དུ་རང་གི་ལག་གིས་བཟའ་བཅའ་བཟང་པོ་ཕྱིར་ཏེ་སང་བ་དང་། བདུད་ལྟའི་ཆ་

གཤམ

ལྷ། །བུད་ཀྱིས་སྒྱུན་པ་བྱེན་པ་ནོར་ཆུད་གསུན་པས་ལོ་དུ་མར་དམུལ་བའི་མི་འདིར་གནས་སོ་ཞེས་སྒྱུན་པ་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་སྒྲུས་མོད་ཀྱི་བདག་གི་ཡིད་མི་ལྟོག་གོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་མའི་འོགས་བཀྲལ་ནས་སྒྱུན་པས་མི་ཏྲག་གི་ཆལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །བདུད་སྒྱེད་ས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སྒྲོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་མཆོད་སྒྱུན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་ཟས་དང་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནོར་ཐམས་ཅད་དང་། ལུ་དང་བུ་མོ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་སོ་སོ་རང་རང་ཅི་འདོད་པས་སྒྱུན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་ལ། དེའི་ཆེ་ལྷས་བྱེན་ལྷ་འོ་དབང་པོར་གྱུར་པ་དེས་མཆོད་སྒྱུན་ལ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་བུམ་ཐེ་ཞེག་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡན་ལག་བསྐྱངས་པ་ལ་བཅད་ནས་བྱེན་ཀྱང་། བསམ་པ་དག་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ལུས་སྒྲུམ་ལྷར་སོས་སོ། །ལྷ་འོ་དབང་པོ་དེ་མཆོད་སྒྱུན་གཞིག་པའི་བསམ་ངན་དེས་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་དམུལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྒྱེས་སོ། ། ། །ཡང་སྒྲོན་ཆོང་དཔོན་བེལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་ཐོངས་པ་རྒྱམས་གྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དེས་ཅི་འདོད་པ་བྱེན་ཡང་ཟད་དུ་དོགས་པའི་སེམས་མ་སྒྱེས་པ་ལ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་བགམ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ནོར་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་ཐག་པ་དང་ཐོར་བ་ཞེག་བཞག་གོ། །དེས་དེ་ལྷར་མཐོང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་མེད་ཀྱང་དེས་ཐག་པ་དང་ཐོར་བ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

དེས་ཉིན་བཞིན་རྒྱ་བཙོངས་པའི་རིན་གྱིས་ཐོངས་པ་རྣམས་མག་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་དེ་རབ་རྒྱ་དབུལ་བར་གྱུར་གྱང་ཞུས་པ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ལ་དགའ་བ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་ཡང་མཛོན་དུ་བསྒྲུན་ནས།
 འདི་རྒྱ་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་སྒྲིན་ལ་དཔའ་ཆེས་ཏེ། འདི་ཙམ་སྒྲིན་པ་ལ་མ་ཆགས་པར་གྱིས་དང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲུས་པ་བདག་རབ་རྒྱ་ཐོངས་གྱང་མ་རབས་གྱི་ཆོས་བྱ་མི་རྣམས་ཏེ་མེར་སྐྱེའི་སེམས་བྱུང་ན་
 རྣམ་དེ་བདག་ལ་མེད་གྱང་སྒྲིན་ལྟོང་བ་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་ནས་མེད་ཅེས་སྒྲུར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་འབྱོར་ཁིང་སྒྲུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་རང་དོན་མ་གྱུ་བ་པར་གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་
 འདོད་པར་རྣམས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲིན་པ་ཐོང་ལ་རྣམ་སོག་ཅིག །འབྱོར་བ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ན་མི་རིགས་སོ། །དེས་སྒྲུས་པ། བདག་རང་དོན་འདོད་ན་འབྱོར་བ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲིན་དགོས་ལ། འབྱོར་པས་མཐོ་རིས་སོགས་མི་འགྲུབ་གྱི་
 སྒྲིན་པས་འགྲུབ་པོ། །གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་ཅི་མི་སྒྲུམ་དུ་བདག་གི་བདེ་བ་མི་ཁྱོད་རོ་ཞེས་སོགས་སྒྲུས་ཏེ། ཡིད་ཕྱིར་མི་སྒྲུག་པ་མཐོང་བས། བརྒྱ་ཕྱིན་དགའ་ནས་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་རྣམས་བདག་གིས་སྒྲུས་ཏེ། དས་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བས་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་རྒྱུད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་སྒྲིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྒྲིན་གྱི་ཆོན་རྒྱལ་པོའི་སུ་མོ་བྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཁྱོད་

༡༡། །ཀྱི་དུས་སུ་མར་མེད་ཡོ་བྱད་སྐྱར་བས་སངས་རྒྱས་སུ་ཡུང་བསྟན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ནའང་མར་མེ་མང་པོས་མཆོད་པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ལ་བསྟེན་
 བཀུར་བྱས་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྟོགས་བརྟོན་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོད་མེད་གྲངས་མེད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཉེད་དུ་སྟེན་ནས། དྲང་ཤོད་ཉིས་སྟོང་ལ་སྐྱ་གོ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཡོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟས་སྟོམ་སྐྱར་བ་དང་། ། །ཁྱིམ་བདག་གསུངས་ཉེད་ཅེས་བྱ་བར་བྱུར་བའི་
 ཆོ་ རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སྐྱ་གོ་ཆོ་ཡོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྐྱར་བ་དང་། ། །རྒྱལ་པོ་སྐྱར་བའི་ལྷས་ཐམ་ཟེ་ཁྱི་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ལོ་བྱིའི་བར་དུ་གསེར་གྱི་སྟན་བཏིང་ཞིང་གསེར་གྱི་སྟོང་ནས་ནད་སོ་སོ་ཞི་བའི་ཁ་ཟས་
 ཡིད་དང་མཐུན་པས་མཆོད་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། ཡང་གོ་ས་པའི་མི་བདག་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ་སྟན་གྱི་མིར་གྱུར་པས་ཟན་དྲོན་གཅིག་དགོ་སྟོང་བཞི་སྡེ་ལ་སྐལ་བས་ད་ལྟ་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དྲན་ནས་འདི་
 བུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་དེའི་སྐྱ་གུ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཤིང་སྟོན་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་ཚུལ་སྟེན་རབས་སོ་བཞི་པར་གསུངས་སོ། ། །གཞིན་རུ་ཞོར་བཟང་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ་ན་མི་འཕ་ཅིའི་

ལུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགུལ་ཆེན་པོས་མི་འཕམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་ཡིད་འཕྲོག་མ་བྱིར་བཀུག་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱོན་བྱས་པ་སོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པའི་
 རབས་རྒྱམས་ཆད་མེད་པ་ལས་བྱང་ཟད་ཅིག་མཛོ་སྟེ་ལས་བསྟན་པ་དག་ལས་འདིར་ནི་ཆ་གསུམ་ཅམ་བཟོད་པའོ། །དེ་ཡང་མཛོ་ལས། ད་སྦྱོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོད་པ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་
 མེད་ན་ནོར་ལ་སྟེ་ཅི་སྟོས། ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་པའི་འདུ་གེས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འདི་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱན་མོང་སྟེ། བདག་འདི་ལ་སྐྱལ་བ་ཡོད་པ་ནི་སྟེ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་སྐྱལ་བ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་གྱུང་བདག་ལ་སྐྱལ་བ་ཡོད་དོ་མི་སེམས་པར། ཡོངས་སྦྱོད་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་པས་བདག་ལ་སྐྱལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་
 པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཐོབ་གྱུང་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འདྲ་མེད། ཡོངས་སུ་སྦྱོད་ཅིང་ལེན་པར་མི་བྱེད་པས་དང་དུ་ལེན་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་པའི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པར་
 བྱེད་ཀྱི། དང་དུ་ལེན་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་དང་གཟོད་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་སྦྱོན་རྒྱལ་པོ་བྱུང་དོ་ལག་གར་ནི་ཞེས་པ་རྒྱལ་ཕྱན་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྦྱོང་ལ་དབང་

༡༡། །པར་གྱུར་པའི་ཆོ། འཇམ་མཁའ་གྱི་འདིར་ཆར་མི་འབབ་པས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་པར་དུ་མུ་གེ་ཡུང་ནས་པལ་ཆེར་ཆེ་འཕྲོས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་སྟེ་གཡང་ཁ་ནས་ལུས་པོར་བས། བརྒྱས་ཏེ་
སྒྲིམ་པའི་ཉ་ཆེན་པོ་ལུས་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ། ཉ་དེས་མི་སྐད་དུ་བྱེད་ཅག་བཀའ་ན་ངའི་གཞི་ལོངས་སྟོན་ཅེས་བསྒྲོ་བས་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ག་བཅད་དེ་བོས་པ་སྒྱུར་སྒྲིམ་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་པར་དུ་མ་ཐད་པར་
ཐམས་ཅད་ཆོམས་པར་བྱས་ལ། ག་བོས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིམ་སོ།། ༥ །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་མིག་འཕྲེད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ཕྱན་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་པས། རང་གི་མཐོང་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པར་བཟང་
ཞིང་། རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་ལ་བསྒྲོས་ཏེ་སྒྲིམ་དུ་བཟུག་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བཀའ་མི་ཉན་པའི་མཐའ་ལོལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་བཀའ་འོག་དུ་གཞུག་པའི་བྱིར་སྒྲོན་པོ་ལོ་དར་ཞེས་བྱ་བས་དམག་བྱེད་པར་བརྒྱམས་པ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་དེ་
སྒྲིག་ནས་མངའ་འོག་གི་ལོང་བ་ཞིག་ལ་མིག་ཡ་གཅིག་སྟོང་དུ་བཟང་བ་ལ་སྒྲུན་བྱིན་ནས་བྲམ་ཆེ་ལོང་བ་དེའི་མིག་དུ་བཟུག་སྟེ་བདེན་ཆོག་གི་སྒྲོན་ལམ་བརྟུང་པའི་མོད་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏེ། །བྲམ་ཆེ་དག་འཛམ་མིག་འདིས་
ཆོག་གི་ཡ་གཅིག་མི་དགོས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ལོ་པོས་མིག་གཉིས་ཀ་བྱེད་ལ་སྒྲིམ་ན་ཞེས་སྒྲིམ་པས་གཅིག་པོ་ཡང་བྱིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བས་བྲམ་ཆེའི་མིག་གཉིས་ཀས་མཐོང་ངོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲིམ་གིང་བགམ་

25

པ་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྟོད་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱར་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཕྱམ་ཟེ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཀྱང་བསྐྱལ་ཏེ་སྤྱིར་དོར་དོ། །དེར་རྒྱལ་ཕྱན་དེས་དྲིས་པ་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་བརྟོད་པས་རྒྱལ་ཕྱན་པས་ལ་དབར་ཞེས་
བ་དེ་སྤྱིར་གསུམ་མཆོའམ་པར་གྱུར་བ་དང་། །ཡང་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྱོད་དང་སྤྱན་དཔུད་བྱས་ཏེ་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱས་
གིང་ལྟའི་དབང་པོ་ལོང་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་གཅིག་བསྐྱངས་པ་ལ་མིག་གཉིས་ཀ་བྱིན་ནས་སྤྱར་ཡང་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་བཞིན་སྟེ། །ཡང་སྤྱན་དགོན་པའི་གནས་ཞིག་དུ་རི་བོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་མཆོ་
དང་ཆེ་སྤྱང་དང་སྟེ་ལུ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བྱམས་པས་གནས་པ་དེའི་གྲགས་པ་ལྟ་ལྟར་དུ་ཡང་གྲགས་སོ། །ཆེས་བཙོ་སྤྱར་དེ་ལོམ་དང་བཅས་པ་གསོ་སྤྱོད་ལ་གནས་གིང་
རིགས་པར་རྟེན་པའི་ཐས་ཀྱིས་གྲོ་བྱུར་བའི་མགོན་བྱུང་ན་སྟོག་གཞུང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཏོ། །དེ་ནས་རི་བོར་དེས་བསམས་པས་གྲོ་བྱུར་བའི་མགོན་བྱུང་ན་དེ་དག་གིས་ཅིར་ཡང་རུང་བས་
མགོན་བྱུར་ལོད་ལ་བདག་གིས་ཅིར་ཡང་བྱུར་མེད་དེ། སྟོས་བཅད་པའི་ཅུ་ཡི་སྤྱུ་གུ་ནི་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་དོ། །དེ་བས་ན་མགོན་གཅིག་བྱུང་ན་རང་གི་ལུས་འདིས་མགོན་བྱ་སྤྱམ་མོ། །དེའི་པོ་མཆོར་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་བརྒྱ་

མཛེས་པ་ལྟར་

ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོམ་པས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་ལུས་སྒྲུངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐན་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་ལམ་བསྐྱལ་པ་ལ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་
པའི་ཆོམ་སེམས་ཅན་བཀྲེས་གིང་སྒྲོམ་པ་ལ་རང་གི་ག་བྲག་གིས་ཆོམ་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྤྱོན་པ་བཏང་བའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱགས་རྒྱུད་གས་ཞིག་མདོ་
རྣམས་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ཅི་རིགས་རིགས་བསྐྱུས་ཅམ་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ། ། །ཡང་སྒྲོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབང་ལྷག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དུས་སུ་འཇམ་གླིང་དུ་ནད་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོའི་མངལ་དུ་སྤྲས་ཞུགས་པ་དང་བཙུན་མོ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་པས་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སྟོས་པར་
གྱུར་ལ། རྒྱ་བ་ཆང་ནས་སྤེལ་ཞིག་བཅས་པ་དེ་བཅས་མ་ཐག་དུ་བདག་གིས་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བར་རུས་སོ་ཞེས་སྤྲས་གིང་། དེའི་ཆོམ་འཇམ་གླིང་གི་ལྷ་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་མཐུན་པར་འདི་ནི་མིའི་སྤྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲས་པའི་སྤྱ་
ཀུན་དུ་གྲགས་པའི་ཁྱེར་དེའི་མིང་ཡང་མིའི་སྤྱན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཆོམ་ནད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱིད་ནས་རྒྱལ་བྱ་དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བུའི་ལུས་སམ་ལག་པས་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ།

ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟོ།

ནས་རང་གི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་གསེད་མས་བཟུང་བའི་མི་གཅིག་མཐོང་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེད། གསེད་མའི་མི་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞོར་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྒང་གྱེ་བ་རེ་བ་རེ་རེ་བྱེན་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་བདག་ཀྱལ་པོའི་
དུང་ནས་སྒྲར་མ་འོངས་པར་དུ་མི་འདི་མ་བསད་པར་སྟོད་ཅིས་བྱས་ནས་ཀྱལ་པོའི་དུང་དུ་སྒྲར་བར་སོང་སྟེ། ཀྱལ་པོ་ལ་བདག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་དག་གིས་མི་འདིའི་སྟོག་འཇལ་བར་འཆལ་ལོ། ཀྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། མི་
འདི་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་བཏང་དུ་མི་རུང་བཙོང་དུ་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་སྟོར་ཐག་པ་ནས་ཉོ་འདོད་ན་ཁྱེད་ལ་ཞོར་ཅི་བདོག་པར་ལ་བྱེན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བར་ཁས་ལེན་ན་གདོད་བཏང་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས་ཆོང་
དཔོན་དེ་དག་འཁོར་མི་འདིའི་སྐབས་བྱས་ནས་བདག་གི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སོ་སྟུང་དུ། ཁྱིམ་ན་ཞོར་ཅི་ཡོད་པ་དང་། ཀུ་མཚོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཞོར་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་གྱེ་བ་སྟོང་ལྷག་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱལ་པོ་ལ་ཁུ་ལ་ཏེ། ཀྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་མི་འདི་གཏང་དུ་གསོ་ལ། བདག་ལ་ཞོར་ཅི་མཆིས་པ་འདིར་མཆིས་སོ། ཀྱལ་པོས་ཞོར་རྣམས་སྒྲངས་ནས་གསེད་མ་ལ་བསྟོན་པ། ལེགས་པར་སྟོད་པ་འདི་ཁྱེད་ལ་སོད་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ལྟར་ཁྱེད་དེ། མཚོན་གདབ་པར་
བརྩམས་པ་ལས་དེ་དག་གི་ལག་པ་རེངས་ནས་གདབ་དུ་མ་བརྟུབ་པ་ན་ངོ་མཚར་བས་ཀྱལ་པོ་ལ་གསོ་ལ་ཏེ། ཀྱལ་པོ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ཐོགས་ནས་བཏེག་སྟེ་གདབ་པར་གཟས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་ཀྱལ་པོའི་ལག་

༡༢༩། །གཉིས་ས་ལ་ལུང་སྟེ་སྟག་བསྟེན་ལ་དྲག་པོས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློན་པོ་དེ་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་ཉིད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དྲང་སྟོང་མངོན་གཤམ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། མཆོན་
མོ་མུན་ནག་དུ་ལམ་སྟོར་ཞིང་གོ་ལ་བ་མགོན་མེད་པ་སྟེ་སྟག་ས་འདོན་པའི་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱལ་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ལག་པ་གཉིས་སྟུང་རས་ཀྱིས་དགྱིས་ཏེ་མི་སྤར་ནས་མཆོན་དེར་འབར་བས་ལམ་བསྟན་པར་བྱས་ཀྱང་།
དེ་བསམ་བ་དག་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆོལ་བའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནམ་ལངས་པ་དང་ལག་པ་སོས་ཏེ་སྟུང་ལྷར་གྱུར་པ་ལ། ཆོང་པ་རྒྱམས་ངོ་མཆར་ཞིང་དད་པར་གྱུར་ཏེ་དྲིན་གསོ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ལ་སེམས་པར་གྱུར་པ་དང་། ། །ཡང་
སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་རི་དྲགས་ཀྱི་ཁྱུ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་དབྱང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་རི་དྲགས་རྒྱམས་བསྟོར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེར་རྒྱ་དྲག་པོ་བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་དེའི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་རི་དྲགས་རྒྱམས་ལ་ངའི་
རྒྱལ་དུ་རྒྱང་པ་ཞོག་ལ་འགྲམ་དུ་བརྒྱལ་བར་གྱིས་ཞེས་སྟུང་བས། དེའི་རྒྱལ་དུ་རི་དྲགས་རྒྱམས་ཀྱི་རྗེ་ག་པས་བརྗེས་པས་རུས་པའི་བར་དུ་གནད་ཆད་པར་གྱུར་ཀྱང་བརྩོན་པ་མ་བཟང་ལ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་གང་མ་
བརྒྱལ་བ་ཡོད་སྟུང་དུ་རྒྱལ་དུ་བསྟེན་པ་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་ཕུག་གཅིག་མ་བརྒྱལ་བར་མཐོང་ནས། གནད་རྒྱམས་ཆད་ཅིང་ཆོགས་རྒྱམས་བྱེ་བའི་ཆོང་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བཞིན་རི་དྲགས་ཀྱི་ཕུག་དེ་རྒྱལ་དུ་བཀོལ་ནས་རུ་བོ་ལས་

དཀའ་ཏེ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་ཆོའི་དུས་བུས་སོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རི་དྲགས་རྣམས་གོང་ཁྱེར་རྩ་ཅན་གྱི་གྲང་རྣམས་དང་། རི་དྲགས་ཕུ་གུ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་རྒྱ་རབ་
 དབང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་ལུ་རྩ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་སྟོན་ཞེས་པས་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྟེད་བྱེད་པ་ན། དེའི་རྩ་ཅང་ཤེས་ཤི་བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་གིས་རྩ་ཅང་ཤེས་ཤི་བ་ཐོས་ནས་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ།
 ཡང་ན་དབྱ་བྱིན་ཅིག །ཡང་ན་གོང་གི་སྟོར་མ་ལྟར་ཤེས་ཤིག །གཞན་དུ་ན་ངེས་པར་སྟེ་ནས་བཏགས་ལ་འདིར་འབྱིད་དོ་ཞེས་སྟེངས་སོ། །དེས་དབྱ་ཡང་མ་སྟལ། གོང་ཁྱེར་གྱི་སྟོར་ལྟར་བཞིན་དུ་རྩ་ཅང་ཤེས་བཅའ་བས་རྟེན་ནས་དབྱིད་
 ཀྱི་དུས་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་ན། འགས་སུ་སོང་སྟེ་སྒྲར་གོང་ཁྱེར་དུ་མ་བྱིན་པའི་བར་དེར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ངེས་ཐོས་ནས། དཔུང་བཞིའི་དམག་འོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆོངས་བྱིན་རྩ་ཅང་ཤེས་ལ་ཞོན་ཏེ་དཔུང་བཞི་དང་ལྟན་པས་
 གཡུལ་བཀྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་ཞིག་གིས་རྩ་ཅང་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་མ་དུང་བསྟུན་ཏེ་རྒྱ་མ་ལུག་ཅིང་གནད་ཆད་པའི་ཆོར་བ་སྟོང་བཞིན་བསྐྱོན་བཏུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉ་མ་ང་བར་མདོར་བར་གོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱལ་ལོ་སྟུ་མ་དུ་བཏགས་
 ནས། རྟེན་ལུ་ཆོངས་ལྟན་མེ་ཏོག་སྟེ་ཆོག་ས་ཀྱིས་གང་བ་དེའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱང་པ་བཞག་ནས་བཀལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་རང་ལུལ་དུ་ཐར་བར་བུས་ཤིང་རྩ་དེ་ཆོའི་དུས་བུས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ངའི་སྟོག་འབྱིན་པ་ནི་རྩ་ཅང་ཤེས་ཡིན་

五、

ཆེན་དོན་མཐུན་པུ་བརྒྱུལ་གདུག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ། རང་གི་ལུས་དང་ཚྭ་ག་ལ་མི་ལྟ་བུ་བར་དེ་རྣམས་ཐར་བར་བུས་པ་དང་། ། །ཡང་དེད་དཔོན་ཙོར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བུ་བར་གྱུར་པའི་ཆེན་ཆོང་པ་ལྟ་ལ་སྒྲིང་བརྟེ་བས་
 དེ་དག་གི་དོན་དུ་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་གྱུར་ཞུགས་པ་རྒྱུ་དཔེག་དུ་ཆ་བ་དང་། དེད་དཔོན་དེས་གཞན་ལ་མ་སྒྲག་ཅིག །ཕྱ་ཞིག་ན་ཁྱེད་རྣམས་ང་ལ་འདུས་དང་ངས་བཀལ་བར་བུའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་རང་གི་མཆན་དུ་བརྟགས་དེ་གྱུ་ཞིག་པའི་ཆེ་དེ་རྣམས་དེད་དཔོན་དེ་ལ་འདུས་པ་དང་། དེས་བརྩོན་པས་བཀལ་བས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་བས་ཚྭ་ག་གི་ལྟ་མ་རུང་ཟད་ལུས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེད་
 དཔོན་དེ་དཔྱགས་ཆད་དེ་ཤི་འོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་དེ་སྐམ་ལ་ལྷུངས་ཤིང་། མཆན་ཁུང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་མཐོང་ནས་ཁྱེར་དེ་ལུ་ལ་དུ་དོང་ཞིང་དཔྱལ་བ་མེད་པར་གྱུར་དོ། ། ། །ཡང་དེད་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབས་སུ་གྱུར་བ་ན་
 འཕྲོག་དགོན་པར་རུ་མེད་པས་ངལ་པའི་ཆོང་པ་ལྟ་བརྒྱུ་དང་། དེར་ལྟག་པར་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོང་པ་མི་ལྟ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ལྟ་རྣམས་བསྐྱལ་བས། དབང་ལྷན་ཆེན་པོས་ཆར་མཁ་སྟེ། དེ་རྣམས་འཕྲོག་དགོན་
 ལས་བདེ་བླག་དུ་ཐར་བར་བུས་པ་སོགས། སྟོན་བུང་རུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་པོངས་པ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དག་དཔྱགས་ཕྱིན་ཅིང་འཛིགས་པ་མེད་པར་བུས་པ་ཆད་དང་གངས་ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་རུས་པ་

ལ་མི་ལྟ་བུ་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས། རྒྱལ་སྤྱི་དང་བསྐྱབས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ན། གཞིན་ཅུ་དེ་དག་གི་ནང་ནས། རྒྱལ་ལུ་གཞིན་
 ཅུ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེས། རང་གི་པ་དང་ཅན་རབས་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། །རབ་བྱུང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བསགས་པ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་ལགས་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེ་རྒྱུར་པས་ན། །འགོ་
 ལ་པན་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱི་དང་དག་གིས་བསྐྱབ། །འི་སྤྱི་འཛོལ་བར་བདག་ནི་ཆོངས་སྒྲོང་ཅིང་། །གསོ་སྒྲོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བྱུང་བར་བཤེ། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུས་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ཕྱིན་ཞིང་བསྐྱབས་ཏེ་
 རྒྱལ་སྤྱི་དང་ལ་བཞག་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་ལུ་སྒྲོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆོང་བ་རྣམས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཛོན་གེས་ལྟ་དང་གསུངས་དང་ཆོས་ཀྱི་གེས་པ་ཡང་སྒྲུས་པར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་ལུ་གཞིན་ཅུ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་ཉེ་ཅིག་དུ་
 བྱིང་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་རྩེས་སྒྲོན་པར་བྱས་པས་སེམས་ཅན་དུང་ལྡར་བྱག་དག་དང་ཕྱེ་བ་ལྷག་གཉིས་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྒྲིང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་
 ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་པའི་བཀོད་པ་ནི་ལྟོ་ལྟོ་དུ་དེ་དཔོན་དང་། ཆོས་སྐུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞིན་ཅུར་གྱུར་པ་དང་། ལུ་སྒྲོང་པོ་ནི་བསྐྱལ་ལ་བ་འདིའི་སངས་

ཆུ་ལྟ་བུ་གི་གཏེར་རྒྱུ་

༡༥༥། །ཆུས་སྒྲིང་པོ་དག་ལ། དེའི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེར་སེམས་ནི་བཙུག་ལྟ་འདས་འདི་ཉིད་དོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བ་ཆེས་གུངས་མེད་པའི་སྒྲོན་རྩལ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
དོན་གྱུ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བྱེ་བ་ལྷན་པུ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་དུས་དེར། ཆུ་ལྟ་པོ་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འཛམ་གླུ་འཁྱིལ་དཔག་ཆེད་ཁྱི་དུག་སྒྲིང་ལ་ཆུ་ལྟ་སྒྲིང་བྱེད་པ་པོ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་
སྒྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བུ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྱོར་བ་གིན་དུ་ཆུ་ཆེ་བ་དེའི་ལྷན། ཆུ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྒྲིང་པ་དེ་བཙུག་མ་ཐག་དུ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བུ་ཀྱི་གཏེར་སྒྲིང་
བྱང་ཞིང་། ཆུ་ལྟ་པོའི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བུ་ཀྱི་གཏེར་མི་བཅུའི་ཆེད་ཅམ་བྱང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་བཙུག་མ་ཐག་དུ་འཛམ་གླུ་འཁྱིལ་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཡི་རངས་པ་དང་། བཙུག་པ་རྣམས་བཙུག་ལས་ཐར་རོ། །ཆུ་ལྟ་བུ་
དེ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒྲིང་ཆུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ལ་གནས་གཙང་མའི་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྱི་གུང་བུ་ལ་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཆོལ་
པའི་ཆོགས་བཅད་བརྗོད་པས་དེ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ལོ་བཅུའི་བར་དུ་གཉིད་དང་སྐྱུག་པ་དང་ཆོད་ཅིང་རྩེ་བ་དང་དགའ་བའི་ལོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བཟུས་པར་གཅིག་ཏུ་སེམས་གིང་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྒྲིང་རྩེ་མེད་

པ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

པའི་ལམ་པའི་སྒྲིན་པམམས་ནས་གཅིག་ལུར་མི་སྒྲིན་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དེས་གཞོན་ནུའི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ས་སྤྲོས་ས་ཞིག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་དགའ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། ལྷོ་བྱང་གི་རོམ་སུ་ལམ་སྤང་བདུན་བརྒྱ་
ཡོད་པ། རིན་ཆེན་སྒྲིན་བདུན་གྱི་དྲིལ་བུ་གསེར་གྱི་དྲུ་བ་དང་སྤྱི་ཏེག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་རེ་དང་དྲུ་བ་སོགས་རྒྱན་གྱི་ཁྱུང་པར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྤྱོད་བཙུགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱད་པ་དུག་གིས་སྒྲིལ་བ་ཤིང་ཏ་ལའི་བྱེད་བ་བྱེ་
བས་སྒྲིལ་བ། དེར་གྱུ་གར་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་བཀོད་ནས་གཞོན་ནུའི་དགའ་བ་སྤྱོད་ཅིག་ཅིས་བྱས་ཤིང་། ལམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཞོན་པ་དང་གོས་དང་ཆས་སོགས་རི་ལྷར་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་
རྒྱ་ཆེ་དག་བཤམས་ཏེ་བཞག་གོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་དཔག་ཆད་ཅམ་ཡོད་པ། ཏུ་བབས་བརྒྱས་བརྒྱན་པ་དེའི་ནང་ཏུ་གཞོན་ནུའི་མལ་བྱེ་བ་ལྷག་བཞི་བཤམས་ཤིང་། དཔུས་སུ་སྤྱོད་མོས་ཆལ་མེ་འབྲས་གྱི་ཤིང་དང་རིན་
པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཤིང་དང་ཐེམ་སྒྲིན་སོགས་བཀྲམ་པ། གང་ནས་སྒྲིན་ཆུ་འབབ་པའི་སེང་གའི་ཁ་བརྒྱ་ཆུ་བརྒྱད་ནས་ཆུ་འབབ་ཅིང་། མེ་ཏྲག་སྒྲིན་ཆོགས་ཏྲག་ཏུ་རྒྱས་པ། ཤིང་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱད་པས་སྒྲིལ་བ། དེ་དག་
ལྷང་གིས་བསྤྱོད་པས་སེལ་སྒྲིན་ལྷ་བྱའི་སྒྲིན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་སྤྲོས་པ། གཞོན་ནུའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་རེག་ཏུ་འོང་ཞེས་རྗེ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུ་བས་བཀབ་པོ། །ཁང་བཟང་དེར་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་བྱེ་བ་ལྷག་བཞི་བཤམས་ཏེ། དེའི་

དུག་ཡོན་པ། སྤྱད་རོལ་མོ་དང་སྒྲིམ་པའི་གན་དུ་འགྲོ་མཁས་པ། བཞིན་འཇུག་པ། རྒྱལ་མཁས་པ་སྤྱུ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། མེ་རྟོག་ལུང་པ་ལའི་དྲི་འབུང་པ། ལྷའི་ཕུ་
 མོ་ལྟར་གསལ་པ། དེ་དག་གི་ནང་ན། རྒྱལ་ཕུ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གནས་གུང་། དེས་སྦྱོད་ཡུལ་དེ་དག་དང་སྤྱུ་གར་དེ་ལ། བདག་གི་མི་མཛའ་བའི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དགོ་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བ་འདི་ལ་ལྟ་
 བར་མི་བྱ་སྒྲུལ་དུ། དཔེར་ན་གསལ་པར་བྱ་བའི་མིས་གསེད་མ་མཐོང་ནས་ངོ་མཆར་བའི་སེམས་མི་སྦྱོད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་སོགས་འདོད་ཡོན་དེ་དག་མཐོང་ན་ཡ་མཚན་དུ་མི་འཛིན་རྟེ། ལོ་བརྒྱ་པོ་དེར་བདག་མི་མཛའ་བའི་
 ཆོག་ས་འདི་ལས་ནམ་ཞིག་ཐར་ནས་བག་ཡོད་པའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་སྤྱུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟུང་བར་ཡང་མ་གྱུར་རྟེ། །དེ་ནས་ཕུ་མོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ལྡན་ལ། ལྟ་གཞིན་ནུ་
 བྱི་མི་རོལ་རྟེ། །དགྲེས་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ལྡན་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱལ་ཕུ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ག་ལ་བར་བྱེན་ནས་གདོང་མཆི་མ་ཟག་ཅིང་དུས་རྟེ་ས་ལ་འབྱེལ་ནས་ཡང་ཡངས་
 རྟེ། སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ང་ནི་བྱ་ངན་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་མི་དག་ལ། དེ་སྒྲིམ་དང་ངས་དེ་ལ་ཆད་པ་ཆེན་པོས་གཅད་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ངས་ལྷའི་བྱིམ་ལྟར་ཉམས་དགའ་བའི་ཕོ་བྱང་འདིར་མ་ཆང་བ་ཅི་ཡོད་སྒྲིམ་དང་། བརྒྱ་

[illegible]

ལྷ་པ་ལྷོ་ལོ་ར་ལས་མ་གཏུན་ཕྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་ལུས་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་གཞུགས་ཅི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལྷ་ར་ལྷ་དྲན་ན་སངས་རྒྱལ་ལུ་འགྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྒྲོང་པ་ཅི་འདྲ་ཞེས་
 མཛེད་སྒྲུ་བཅད་པས་དྲིས་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་དེའི་མཆོན་བཟང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཆོག་སྒྲུ་བཅད་པས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ལུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞུགས་པ་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བཞུགས་
 པ་ཐོས་ནས་ཡིད་རབ་རྟུང་གའ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་དང་ལོ་ར་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཀྱང་བསམ། འདོད་པའི་ཁོ་ལ་པོ་ཉོན་མོངས་པས་བག་མེད་པའི་སྒྱེ་པོའི་ནང་ན་འདུག་པ་ནི་བདེ་
 འགྲོའི་ལམ་ཡང་སྤྱངས་མི་རྒྱས་ན། ལུ་མེད་ལོགས་བྱང་ལྷ་ག་ལ་འཐོབ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གློ་ནས་སྤྱང་ན་ཉེ་དུའི་ཆོག་སྒྲུ་གིས་བར་ཆད་ཕྱེད་གྱིས། བདག་ཁང་སྟེང་འདི་ནས་མཆོང་བར་བྱ་སྒྲུམ་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དོན་ལྷུ་བ་
 ལྷོ་ལོགས་སྒྲུ་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ནས་མཆོངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གསེགས་སེམས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་དགོངས་སྒྲུ་གསོལ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དོན་ལྷུ་བ་ལྷོ་ལོགས་
 གཡས་པ་བརྒྱངས་ཏེ་འོད་སྤྱང་ནས་རྒྱལ་ལུ་ལ་རེག་གོ། །འོད་དེ་ལས་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱ་སྟེང་ལོད་པ་གིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་སྤྱང་ཞིང་། བརྒྱ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱང་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ལུ་བྱུང་པར་བྱས་གིང་བརྒྱ་དེ་ལ་

ॐ
 ॐ
 ॐ
 ॐ
 ॐ
 ॐ
 ॐ

༡། །འདུག་སྟེ་སངས་རྒྱལ་དེའི་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བས། ཕུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལན་གསུམ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་འོད་དེ་བརྒྱལ་བ་དང་གཞིན་ནུ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དུང་དུ་བབས་སོ། །དེས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཕུག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འཆལ་དེ། ཆེགས་སུ་བཅད་བས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་རྒྱལ་བུའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆིན་ནས་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། མངོན་པར་གེས་པ་ལྟ་ཡང་ཐོབ་སྟེ། རམ་མཁའ་ལ་གནས་ནས་མེ་ཏོག་རྣམས་མངོན་པར་སྐྱལ་བས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་གཏོར་ནས་སྐྱར་བབ་སྟེ། མཆོན་མཆོག་
ལྡན་པ་དྲི་མེད་བླ་བའི་ཞལ། །གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བུལ་ཁྱོད་འདྲ་སྟོང་པ་གསུམ་མ་མཆིས། །མཉམ་མེད་མཆིན་ཆེན་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད་དོ། །དེར་མཆོན་མོ་འདས་
ནས་རྣམ་ལངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ལྡན་དེས་གཞིན་ནུའི་འཁོར་གྱི་བྱང་མེད་དུ་བའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་སྐྱར་བར་སོང་སྟེ་དྲིས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་མི་གདའ་ཞེས་སྐྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དུ་ཞིང་འགྲེལ་ལོ། །ཡང་ལངས་ནས་གོང་ཁྱེར་
ཀུན་དུ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བཅལ་བ་ན་གོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞིན་ནུ་ནི་སངས་རྒྱལ་དོན་གྱལ་བློ་ལ་བལྟ་ཞིང་མཆོད་པའི་ཕྱིར་གར་ཕྱོགས་སུ་སོང་དོ་ཞེས་སྐྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་བརྒྱན་མོའི་འཁོར་དང་གཞིན་སྟོག་

[illegible]

五、

ཆགས་ཕྱི་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་ཕྱིད་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ་དང་། སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་བ་
ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་པའི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་སྤྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ཆོས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་པོའི་ནམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བདག་གི་གོང་
ཁྱེར་དུ་གདུགས་ཆོད་གསོལ་བར་ཁུས་པ་བཞིན་ཅད་མི་གསུང་བས་གནང་སྟེ། རྒྱལ་ཁུས་པ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པ་དང་། སྤང་མེད་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། ཁྱེད་ཅག་གི་རངས་པར་གྱིས་སྤིག་ ཅི་ནས་གོང་ཁྱེར་དགའ་
མཆོག་བརྒྱན་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དབུལ་དུ་དུང་བར་གྱིས་སྤིག་ །དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་གི་རངས་པར་སྦྱས་སོ། །རྒྱལ་ཁུས་གོང་ཁྱེར་དགའ་མཆོག་བརྒྱན་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྦྱལ་ཞིང་། རོ་བོའི་ཁལ་ཟས་ལྟ་བུ་
ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གསོལ་ཏོ། །དགོ་སྟོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནོར་བུའི་འཆགས་བཤམས་པ། སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་དུ་བའི་སྤྱ་རེ་
ཐེས་པ། གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཏྲུག་གི་སྤིང་སྟོན་པས་བརྒྱན་པ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་རྫིང་གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རས་བཅོམ་སུ་བརྒྱ་ཕྱིད་དེ་མ་མེད་པའི་མལ་བཤམས་པ། དགོ་སྟོང་རེ་རེ་ལ་གོས་ཁལ་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གང་ཕྱིན་

༡༡། །པ་ཕྱི་དེ་ཉིན་མི་བྱིན་གྱི། ཉིན་གཅིག་བཞིན་གོས་གཞན་དང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས། ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་སྤངས་ནས། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ཡིད་བྱེད་གཞན་སྤངས་ཏེ། སྤངས་དེར་འདོད་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་འཆོལ་བའི་རྒྱུ་རྟོག་མ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དགའ་བ་མེད་ཅིང་ལུས་སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་གིང་། སྤངས་དེ་དག་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅི་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལན་གཅིག་གོས་བཟུང་སྟེ་ལན་གཉིས་མ་ཞུས་སོ། །བར་དེར་བྱས་དང་ལུས་བཀུར་བ་མ་བྱས་ངལ་བའི་འདུ་གེས་མ་བསྐྱེད། ཟས་ཟ་བ་དང་བཤང་གཅི་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ནམ་ཡང་འདུག་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ཅན་དན་དམར་པོའི་ཞལ་ལ་བཞུགས་ནས་ཕྱོགས་དེར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་རིང་བསྐལ་ལ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་མེ་རྟོག་དང་སྒྲོས་དང་བྱེད་བ་དང་རོལ་མོའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་པ་བྱས་ནས། བྱིས་མཆོད་རྟོན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་རྩ་ཅུ་བཞི་བྱས་ཏེ། དེ་དག་རིན་ཆེན་སྐུ་བདུན་གྱི་དུ་བས་གཡོགས་གིང་ལུ་རྟེན་གི་བྱ་རེ་བྲེས་སོ། །མཆོད་རྟོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་སྐུ་བདུན་གྱི་གདུགས་ལྟ་བརྒྱ་རེ་ལུལ་ལོ། །སིལ་སྐྱེན་བརྒྱ་སྟོང་དང་མར་མེའི་རྩ་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། སྒྲོས་གྱི་འབྲུ་མར་དུག་རྩ་ཅུ་བཞི་བ་སྟོང་གི་མར་མེ་དང་། སྒྲོས་དང་བྱེད་བ་ཕྱག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པ་

བཀུར་པ་ཡིད་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

དང་། ལྟོགས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་རྩ་མི་རྟོག་གི་མིང་ལྟོན་པ་བསྒྲུན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལོ་བྱེ་བའི་བར་དུ་བྱས་མིང་། དེ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་པར་གྱུར་ཅིང་རྟག་རྩ་བསོད་སྟོམས་སྟོད་པ་དང་། རྟག་རྩ་ཅོག་ལུ་པ་སྟེ་
ནམ་ཡང་གོ་མ་ཐབ་ལ། ལྟོགས་གཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ནོན་པར་མ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལོ་བྱེ་བ་ལྷག་བཞིའི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱེན་རྟེ། དེས་གཞན་ལས་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་ཅམ་ལའང་
རེ་བ་མེད་ན་རྟེན་བཀྱར་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པས་ངལ་བར་མ་གྱུར་རྟེ། དེ་ལ་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ་གྲང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་མི་དང་བཙུན་མའི་ལོ་ཐོར་ཐམས་ཅད་དང་གོགས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲང་དེའི་རྟེན་སྟེ་
རབ་དུ་བྱུང་དོ། །དེར་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྟེན་སྟེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་སྟེ་ལ་གནས་གཅིང་མའི་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ་ཀྱིས་འདི་རྒྱུ་སྟེ་ལ་བདག་ཅག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རིམ་གྱོས་བྱས་པར་འགྱུར་རེ་
སྟུང་དུ་རིམ་གྱོ་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་ནས་གྲང་ལོ་བྱེ་བ་ལྷག་རྟག་རྩ་རྩ་བཞིའི་བར་དུ་དགོ་སྟོང་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་དོ། །རྒྱལ་འདི་རྩ་བུས་
མངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ལྷག་བྱིག་སྟོང་ལྷག་དགུ་བཙུ་རྩ་བཞི་ལ་རྒྱུ་པ་དེ་རྩ་བུའི་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་རྩུར་རྒྱལ་སྟེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དེ་ནི་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ལྟན་ནི་མངས་རྒྱས་འོད་

༡༡། །དཔག་མེད་དང་། གོང་ཁྱེད་གྱི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་འཕྱུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བུ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་འོད་
 པས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྐྱུག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་ལུལ་ག་གི་འི་ནགས་སྐྱུག་པོ་ཞིག་ན། གོང་མ་སྒྲེག་དང་། རི་བོང་དང་། སྒྲེའུ་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་བཞི་
 གནས་པ་དེ་དག་པོ་ཆུན་ཡིད་གཙུགས་པས་མཐུན་ལ་ཚུད་པ་མེད་པར་དགའ་བས་དུས་འདའ་ཞིང་གནས་སོ། །དུས་ཞིག་ན་དེ་དག་བཤོས་ཏེ་གང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཆུན་པ་གེས་པར་འོད་ནས་དྲིས་པ་དང་དེར་གིར་ཕུ་
 གོ་ཕུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནས། གོང་མ་སྒྲེག་གིས་སྐྱུས་པ། གེས་ལྷན་དག་གིར་འདྲིའི་ཆོད་སྟོན་ཅི་ཅམ་མཐོང་། སྤྱང་པོ་ཆེས་སྐྱུས་པ། བདག་ཅག་ལམ་འདིར་འགོ་བཙན་ཁོ་བོའི་ལུས་དང་མཉམ་པ་ཅམ་སྟེ་པ་དེ་དུས་ནས་
 མཐོང་ངོ། །སྒྲེའུ་སྐྱུས་པ། ཁོ་བོ་བྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་ཆེ་འདི་ཁོ་བོའི་ལུས་དང་མཉམ་པ་ཅམ་སྟེ་བའི་སྐབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱང་པོ་བས་ཁྱོད་ཆུན་ཆོ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། །རི་བོང་གིས་སྐྱུས་པ། ཁོ་བོས་འདྲིའི་ལོ་མ་གཉིས་སྟེ་ས་
 པ་ན་དེར་ཆགས་པའི་ཟེལ་པ་ལྟེས་བལྟགས་སོ། །དེ་དག་གིས་འདི་བས་ཀྱང་ཁྱོད་ཆུན་ཆོ། །གོང་མ་སྒྲེག་གིས་སྐྱུས་པ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གིར་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པར་མཐོང་གིས། ཁོ་བོས་ས་བོན་རྒྱལ་ས་བོས་ནས་སྐྱུགས་འདིར་རུག་

པ་པོར་པ་ལས་གིང་འདི་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིལ་པ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱོད་ཀྱན་པས་གསུམ་པོས་དེ་ལ་བསྒྲེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། སྒྲེལ་རི་བོར་དང་། གོང་མ་སྒྲེག་ལའོ། །རི་བོར་གིས་ནི་གོང་མ་སྒྲེག་པོ་
ན་དང་། སྒྲུང་པོ་ཆེས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲེན་བཀུར་བྱ་བར་དམ་བཅས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀྱན་རིམ་བཞིན་བསྒྲེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་། བཅ་ཚུན་རྒྱ་ཁིང་གང་གི་ཆེ་གཟར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བཙན། སྒྲུང་པོ་ལ་སྒྲེལ་ སྒྲེལ་ལ་རི་བོར་། རི་
བོར་ལ་གོང་མ་སྒྲེག་ཞོན་ཏེ་འགོའོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་སྒྲུག་པ་འཁོལ་ཁིང་ཞེས་བཅས་པ་ཡོད་ཀྱིས་རེ་ཞིག་བདག་ཅག་དགོ་བ་གཞན་རྩུང་ཟད་སྒྲུང་ས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཅི་ལྟར་བྱ། གོང་མ་སྒྲེག་གིས་སྒྲིལ་པ། སྒྲོག་གཙོད་པ་
སྒྲུང་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་དེ་ཅི་ཞིག་ གོང་མ་སྒྲེག་གིས་སྒྲིལ་པ། ལོ་འབྲས་མེ་ཏྲུག་རྒྱམས་སྒྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འམ་སྒྲོག་ཆགས་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་བདག་ཅག་གིས་དེར་བྱིན་ཆད་སྒྲོག་ཆགས་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་
པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ། ལོ་འབྲས་སྒྲོགས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱིན་ཡིན་པ་སྒྲུང་བ་དང་བསྟོན་བྱ་མིན་པར་བསྟོན་པའི་ལོག་གཞུང་སྒྲོང་པ་དང་། བརྟགས་གིང་རུས་སུ་བདེན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲོང་བ་དང་། ལྷོས་
འགྲུར་གྱི་ཆད་སྒྲོང་པ་ལ་ཡང་། ལྷོས་པར་འགྲུར་པའི་འབྲས་སུ་དང་། ལྷོས་པར་མི་འགྲུར་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེར་སྒྲིན་ཆད་ལྷོས་པར་འགྲུར་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲུང་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་བརྟུལ་བྱས་སྒྱིག་ཞི་ལྟ་ལ་གནས་པ་ན། གོང་

གཅིག་འཛེ་བ་མེད་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷན་དུ་སྒྲུ་ཆར་ཐབ་པས་རྩི་གིང་དང་ལོ་འབྲས་རྒྱམས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ན། བདག་གིས་ནི་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྤིང་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ལ། བཅུན་མོ་སྟགས་
 གྲོང་གི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་བར་གྱིས་རང་རང་གི་མཐུར་བསམ་ན་འདི་སུའི་མཐུ་ལགས། དྲང་སྤྱོད་གིས་རྒྱས་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན་ལ། བཅུན་མོ་དང་གཞོན་ནུ་སྟགས་གང་གི་མཐུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 ན་སྟོག་ཆགས་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་མཐུའོ། །རྒྱལ་པོས་རྒྱས་པ། དེ་བལྟར་འཛེ་ལོ། དྲང་སྤྱོད་གིས་རྒྱས་པ། དེ་རྒྱམས་ལྟ་ཅི་འཛེ་ལ། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྱད་པ་དེ་སྤྱོད་མཛོད་ཅིག་ །དེ་གང་ལགས། བརྟལ་
 ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྟོ། །དེ་འདྲ་གང་ལགས། སྟོག་གཅོད་པ་སྤྱོད་པ་སྟོགས་ལྟ་པོ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བདག་གིས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་སྤངས་པར་བུའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་དང་། བཅུན་མོ་དང་གཞོན་ནུ་རྒྱམས་ནས།
 ཡུལ་མི་རྒྱམས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་སྤངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་སྤངས་པར་ཐོས་པས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་
 ཏེ། འཛེ་སུའི་གྲོང་གི་སྤྱི་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེར་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་སྤངས་པས། དེར་འཛེ་སུའི་གྲོང་པ་རྒྱམས་འཛེ་པའི་དུས་བྱས་ནས་སྒྲུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྟར་སྤྱོད་སོ། །དེའི་ཆོ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྟལ་བྱིན་

25

ལུ་བཙུག་ལྟ་བུ་ལྟར་འདི་བྱམ་ཟེའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ལུ་རྒྱུ་མ་ནས། ལྟོན་པོ་ཐོས་པ་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པ་ཞིག་ལས། རིག་བྱེད་བསྐྱབས་པས་མཁས་སྤེལ་གསལ་ལ་གྱུས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པར་གྱུར་པས། དེ་
ལ་བྱམ་ལྟ་བུ་པར་བྱམས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེར་མཁན་པོ་དེས་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བསང་བ་བྱེད་པའི་དུས་བདག་དབུལ་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྟག་རྟུ་བྱས་པས། སྟོབ་མ་རྣམས་མཁན་པོ་དེ་ལ་བྱམས་
པས་བསོད་སྟོམས་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་ལུལ་བ་ལ། མཁན་པོ་ན་རེ། བྱེད་ཅག་བསོད་སྟོམས་བསྐྱབས་པས་ངལ་བ་འདིས་ཅི་བྱ། ང་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་ནོར་བསྐྱབ་པར་གྱིས་སྤིག་ །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། བདག་ཅག་སྐྱེས་
པ་རྒྱུ་བས་འདི་ཙམ་ལས་དོ་མི་ཐོགས་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། ལྟོན་པའི་སྟོ་པོ་རྒྱུ་ལ། བྱམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ནོར་བྱུ་བའི་ཐབས་ཀྱང་རྒྱུ་རོ། །མཁན་པོས་སྐྱས་པ། བྱམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ནོར་བྱུ་བའི་ཐབས་གཙུག་ལག་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་
ཀྱང་། ང་ནི་ཀས་པས་མཐུ་མེད་དེ་མི་རུས་སོ། །སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དེ་བདག་ཅག་གིས་བསྐྱབ་རུང་ན་གསུང་དང་བདག་ཅག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གྲུན་པར་བྱའོ། །མཁན་པོས་སྐྱས་པ། གཞན་ཡང་སྟོང་ལ་
ཅུ་ལ་མི་ཐོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་དགའ་མོད་ཀྱི་ནན་གྱིས་འདོད་ན་ནོར་བྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་འདི་ཡོན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ནོར་མེད་རྒྱུ་བའི་མཆོག་ །དེ་བས་གཞན་ནོར་མ་མཐོང་

པ་པད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མཐོང་སྤྱོད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱི་ག་པ་མེད་པ་མི་སྤྱི་དཔལ། དེའི་སྤྱད་དུ་བདག་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་
མ་ཐོན་པོ་དེ་རབ་དུ་དག་འཛུགས་སྤྱོད་པ། བྱོད་ནི་རལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པོན་གཤམ་པའི་སྤྱོད་པོར་གྱི་ཕྱིར་པོན་ཏུ་མི་གསོན་པ་ལེགས་སོ། །རིམ་བོར་ནས་ཆོས་དང་འགལ་བས་ལྟའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལས། གྱི་མའི་སྤྱོད་
ཐོགས་ཏེ་དགའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མོ་བྱེད་པ་བཟང་ངོ་། །འུ་འུ་མ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྟོད་པར་བྱས་སོ། ། ༥ །ཡང་ཡུལ་གྱི་བོ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆེན་། སྤྱོད་གྱུ་རྒྱལ་ས་ལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐོན་འདོགས་པར་བྱེད་
དོ། །དེའི་སྤྱོད་པོ་ཆེན་པོའི་སུ་མོ་ལྟའི་སུ་མོ་དང་འདྲ་བ་ཆགས་བཅས་སྤྱོད་མཐོང་ཡང་ཡིད་དྲངས་པར་བྱེད་པ་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེའི་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་ན། བྱུ་དུ་བཞེས་
སམ་མི་བཞེས་ཉིད་མཐོན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་འོས་པ་ཡིན་མིན་འུ་མ་ཟེ་རྒྱལ་ས་ཏོག་དུ་བཏང་ངོ་། །འུ་མ་ཟེ་རྒྱལ་ས་ལ་སུ་མོ་དེས་ཁ་ཟས་དྲང་བའི་ཆེ་སུ་མོ་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟ་ཞིང་ཟས་ཟར་མ་རུས་པས་དེའི་པས་
སུ་མོ་མི་སྤྱད་པར་བྱས་ཏེ་ཟས་བྱིན་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་སོ། །འུ་མ་ཟེ་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འདི་ནི་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་སུ་བཅོས་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ། འདི་བྱུད་བཞིན་བཟང་ཆེས་པས་དྲང་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་པ་སྤྱོད་པས་འདི་དང་འཕྲད་ན་དེས་

अ
ए
इ
उ
ऋ
ॠ
ऌ
ॡ
ऋ
ॠ
ऌ
ॡ

༡༩། །པར་རྒྱལ་པོ་མྱོས་ནས་ཆོས་དང་ཤིང་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལས་གཡེལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ལྟོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ནི་བྱད་བཞིན་བཟང་ཡང་མཚན་ངན་པས་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་སུ་མི་རུང་ན་ཁབ་རྩ་བའི་ད་པ་ལྟ་ཅི་
མྱོས་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོས་མི་བཞེད་པར་སེས་ནས་སྒྲོན་པོ་གཅིག་ལ་བྱིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་མི་དོག་ཀུ་སུ་ཏའི་དགའ་སྟོན་ལ་སོང་བའི་ཆོ། མྱོས་བྱེད་མས་རྒྱལ་པོ་འདིས་
བདག་མཚན་ངན་ཞེས་པོར་རོ་སྟེ་ལྟོ། །བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་ཁང་སྒྲིང་ནས་བལྟས་པ། རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་ལ་མཚན་པའི་མིག་གིས་རིང་ཞིག་བལྟས་ཏེ། འདི་ནི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་མིན་སྟགས་ཅི་ཡིན་སྟེ་ལྟོ། །བལྟས་པས་ཆོས་
པར་མ་གྱུར་བཞིན་གིང་རྟ་གཞན་རྩ་བལ་པས་ཡིད་མི་དགའ་ཞིང་དེ་འབའ་ཞིག་སེམས་པས་རང་གི་གནས་སུ་བྱིན་པའི་ཆོ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མེད་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་ནི་སྒྲོན་པོ་ཨ་ལྟོ་ལ། ར་ག་ཞེས་པའི་རྒྱུ་
མ་མྱོས་བྱེད་མ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྟེས་པས། ལུ་མོ་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མར་གྱུར་པས་རེ་ཐག་ཆད་བཞིན་དེ་ནི་མྱོས་བྱེད་མ་ཞེས་པ་མིང་དོན་དང་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ་སྟེ་ལྟོ། །འདོད་པས་མྱོས་པའི་མཐུས་བརྟན་པ་དང་བྱལ་ཏེ་ཡིད་མི་
བདེ་བས། བཞིན་དང་མིག་མདངས་དང་ག་བྱིན་སྟབས་ལོར་གྱུར་པ། མྱོས་བྱེད་མའི་བདག་པོ་སྒྲོན་པོ་དེ་བརྟན་དང་མཚན་མ་ལ་མཁས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་དེ་ལྟར་མ་རུངས་པར་སེས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིང་

[illegible]

ཉེ་བས་དཔེན་པར་གསང་སྟེ་གསོལ་བ། བདག་དནང་ལྷ་མཚོད་པའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་ཞིག་གིས་སྦྱོས་བྱེད་མལ་རྒྱལ་པོ་ཕྱགས་ཆགས་པ་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་བགྱིས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་བ། དེ་ལྟར་མོད་ན་ལྷ་གཅིག་བདག་ལ་ཅིའི་
 བྱིར་བཀའ་མི་སྤུལ། སྦྱོས་བྱེད་མལ་འདི་བདག་ལ་བརྟེ་བའི་སྤྱད་དུ་བཞེས་གིག། དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་ངོ་ཚ་སྟེ་མགོ་སྤྱད་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་གྱུང་། ཚེས་ལ་སེམས་པ་གོམས་པའི་བྱིར་བརྟན་པར་ཉམས་པར་མི་
 འདོད་པས་སྤྱུས་པ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་བསོད་ནམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གྱུང་འཆི་དགོས་གིང་། བྱོད་གྱུང་དེ་དང་བྱལ་བས་སྤང་སྟེ་བའི་བྱིར་ན་འདི་དང་པ་རོལ་གཉིས་སུ་བདག་ཅག་གཉིས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་
 བས་། མི་མཁས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚེས་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱོན་པོས་སྤྱུས་པ། ཚེས་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་མི་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་གི་སྦྱིན་པའི་ཕྱོགས་བུས་པས་བྱོད་ལ་
 བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་བཞེས་ན་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་གིགས་བུས་པས་བསོད་ནམས་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱོད་པ་ངན་པའི་སྐབས་གྱུང་མེད་དོ། །འོ་སྒྲོལ་གཉིས་མིན་པ་འདི་སུས་ཤིས། དེས་མིས་བྲེལ་འབྱུང་དོན་མེད་
 དོ། །རྒྱལ་པོས་སྤྱུས་པ། ང་ལ་རབ་དུ་བུམས་གྱུང་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་མི་རིགས་སོ། །སུས་མ་མཐོང་བར་སྟོག་པ་བུས་གྱུང་། དུག་ཐོས་བཞིན་དུ་མི་བདེ་སྟེ། ལྷ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །གཞན་ལང་འདི་

༡། །བདེ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་སྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་ལ་འབྱུང་ངོ་། སྐྱོན་པོས་སྐྱུས་པ། ཕྱིན་ནི་རྗེ། བདག་ནི་འབངས་ཡིན་ན། བུན་མོ་འདི་ལ་ཕྱིན་དབང་བས་ཆོས་དང་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་བདག་ལ་ཕོངས་ནས་ཕོངས་སུ་བྱེད་དེ།
ཕོངས་པ་ཕྱིན་ན་ཕྱི་མར་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་ཕོངས་པ་ཕོས་པས་ལྷ་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ་དེ་སྐྱེད་མ་བེར་ཞིག ཆོས་སྐྱོད་པ་དག་པས་དབལ་ཕོབ་ཀྱང་། སྐྱིན་པ་པོ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས། མཆོམ་གྱིས་
འདེབས་པ་དང་། མེ་ཆང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་སྒྲུབ། སྐྱོན་པོ་ན་རེ། འདི་ལྷས་མི་བཞེས་ན། ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱེད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེད་འཆོང་མའི་རྒྱལ་དུ་བྱུང། དེ་བས་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ། ཕྱིན་ཕྱིས་སམ་ཅི།
སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱུང་མ་ལ། ད་ཡི་ཆད་པས་རི་ལྷར་གཅད། དེ་ལྷ་ན་སྐྱེད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་འགྱུར་ཏེ་འདི་དང་གཞན་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་བྱུར་མི་རུང་བ་ལ་ཡུས་མ་ཆེ་བར་རིགས་པ་ལ་དགའ་བར་གྱིས་གིག སྐྱོན་
པོ་དེས་སྐྱུས་པ། གལ་ཏེ་ཕྱིན་བདེ་ན་བདག་ཡིད་བདེ་སྟེ། ཆོས་དང་འགལ་ལམ་སྐྱེ་པོས་སྐྱེད་ཀྱང་བཟོད་དོ། ཕྱིན་ལས་ལྷག་པའི་མགོན་མེད་པས་བདག་གི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བྱིར་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ།
ར་ལ་བྱམས་པས་བདག་གི་དོན་ལ་ཡང་མི་ལྷ་བ་ཕྱིན་ལ། དེའི་བྱིར་ཡང་ངས་ལྷག་པར་ཡལ་བར་འདོར་མི་རུང་བས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དང་། འདི་དང་བྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་དང་དབལ་གྱིས་

ལྟོ་མཆོད་ཀྱི་ལྟོ་

སྒྲིང་བས་ན་སྒྲིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་མིན་ལ་མི་དགའ་སྟེ། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། ལེགས་པ་རྒྱུད་ཞིང་དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དམ་པ་རྒྱམས་ནི་མ་རོལ་སྒྲོད་པ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་བྱས་ན་བདག་ཉིད་བདེ་
བ་མི་འགྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་ད་ནི་སྟུ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པར་ཆོས་ལ་གནས་ནས་རང་གི་དོན་སྟུབ་པོ། །སྒྲོན་པོས་སྒྲུས་པ། རྗེའི་དོན་དུ་གུས་པའི་འབངས་ཀྱིས་སྟུད་པ་འདི་ལྟར་སྟུལ་པ་ལ་ཆོས་མིན་གྱི་ནོར་ས་པ་ཅི་མཆིས། དེ་ལ་
ལྟལ་འདིའི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་མིན་གྱི་ཐ་སྟུད་གདགས་སྟུ་ཅི་ཡོད། དེ་བས་ན་བཞེས་སྟུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བྱོད་ནི་དོན་ལ་གཞོལ་མོད་གྱི། འོ་ཅག་གཉིས་དང་ལྟལ་གི་བ་པའི་སྒྲོངས་གྱི་མི་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་
སྟུ་ཆོས་གེས་པའི་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །སྒྲོན་པོ་ན་རེ། བྱན་པ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཐོས་མང་སྒྲོ་རྩེ་བ་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་རིག་པ་ལྟ་གཅིག་བྱོད་ལས་ཆེ་བ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ར་
འདི་ལ་བསྟུ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཐན་པ་དང་གཞོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྒྱམས་གྱི་སྒྲོད་པ་ལ་རག་ལུས་པས། འབངས་རྒྱམས་ལ་སྒྲིང་ཉི་བར་བསམས་ནས། གང་མ་སྟུན་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་བལྟ་ཞིང་།
སྟུ་མཆོག་གང་དུ་སོང་བའི་རྗེས་སྟུ་འགྲོ་བ་རྒྱམས་དོགས་པ་མེད་པ་འབྱངས་པ་ལྟར། འབངས་རྒྱམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སྟུ་འབྱངས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་ཉོན་ཅིག །དེས་རང་ཉིད་སྟུང་མ་རྟུས་ན་འབངས་མི་ལྟར་སྟུང་།

ལྟོ་

༡༧། །བདག་ནི་འབངས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚེས་དང་གྲགས་པ་རྟེན་མེད་པར་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས། འདོད་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱེའོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་ཚུགས་པར་རིགས་ནས་ཕྱག་ཕྱས་
 ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་འབངས་རྣམས་ནི་སྤྲལ་བ་བཟང་ངོ་། །ཚེས་ལ་གནས་ཤིང་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ན་འང་དགོན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲུ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཁྱོད་
 ལ་འོས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་བར་གྱུར་གྱང་། རན་པའི་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བེམས་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། ། །ཡང་སྒྲོན་ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
 ཕྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་ ལྟའི་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་གྱང་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཕུ་བ་ལ་ལྟོད་པར་མ་གྱུར་ཏེ། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྟལ་ཞིང་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས། མཇའ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག །
 མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་གྱིས་སྒྲོན་པོ་དང་འབངས་སུ་བཅས་པ་ཆང་འཐུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་བུ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཆང་འཐུང་བ་སྒྲོན་དུ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐབས་ཅི་ལྟར་བྱ་
 སྤྲུམ་པ་དང་། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་བཅོས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ལོའོར་རྣམས་འཇུག་པས། ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཕྱེན་དེ་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལྟའི་ཐོར་རྒྱལ་སུང་ཟད་རྒྱལ་པ་གཡས་སུ་འཁྱེལ་བ་

ཡུལ་ལྟ་བུ་གྲུ་

ཅན་། གིང་ལྟན་དང་རི་དྲགས་ཨ་རི་ནའི་ལྷགས་པ་ཕྱོན་པ། ཆངས་པ་ལྷ་ལུར་ལུས་གཟི་བྱིན་ལྟན་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུ་ལ་ཁིང་། ཆང་གིས་གང་པའི་ལུས་པ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་ཞིག་ལག་གཡོན་དུ་ཐོགས་ནས། རྒྱལ་པོ་འཛའ་པོ་འཕོར་གྱི་
ནང་དུ་འདུག་སྟེ། འཕྱུང་ཆང་དང་། ལྷང་ཆང་དང་། ལུར་ཆང་དང་། ཆང་བཅོས་མ་དང་། ལྟན་ཆང་གི་གཏམ་གྱིང་བའི་སྒྲ་བས་སུ་དེ་དག་གི་མདུན་གྱི་མཁའ་ལས་ལྷང་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ལྷ་པོ་དེ་དག་དོ་མཆར་ཁིང་གུས་པས་
ལངས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་འཕོང་པ་ལ། དེས་འཕྱུག་གི་སྒྱ་ལྷ་ལུར་གསང་བ་ཕྱོད་དེ་སྒྲས་པ། མོ་ཏྲག་གི་མགུལ་ཆིངས་ཅན་གྱི་ལུས་པ་འདི་སྒྲས་ཉོ་འདོད། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆན་པས་གུས་པས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་
ཉི་སྒྱ་ལྷར་མཛེས་པའི་སྒྱ་ཅན་ཁྱོད་སུ་ཞིག །འཛིག་རྟེན་གྱིས་དོ་སྒྲ་པར་ལུ་བའི་སྒྱ་དུ་གསུངས་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་མཆན་ཅན་ཡོད་པར་བདག་ཅག་སེམས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲས་པ། ད་སུ་ཡིན་གྱིས་སྟེ་པར་
འཕྱུར་གྱིས། ཁྱོད་ཅག་འཛིག་རྟེན་གཞན་དང་ཆེ་འདོར་བརྒྱག་པ་ལ་མི་འཛིག་ས་ན་ལུས་པ་འདི་ད་ལས་ཉོ་བར་གྱིས་སྟེ། རྒྱལ་པོས་སྒྲས་པ། ཞེ་མ་ཁྱོད་གྱིས་ཆོང་ཐོང་བཅོང་བ་འདི་ནི་སྟོན་མ་ལྷང་བ་ཞིག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་
ཐོང་རྒྱུ་མས་ཡོན་ཏན་བཟོད་ཅིང་ཉེས་པའི་སྟོན་བཅའ་ན། ལྟན་དུ་མི་སྒྱ་བ་ཁྱོད་ལྷ་ལུང་རྒྱལ་འཛིན་ཅིང་དགོ་བརྒྱུ་མས་ནི་བདེན་པ་དག་པོངས་པར་གྱུར་གྱང་མི་གཏོང་བ་ལགས་ན། ལུས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གིས་བཀའ་། ཁེ་སྟོན་ཆེན་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ།

དགོང་ལ་མ་ངེས་སྒྲ། །གདོན་ཟེན་བཞིན་དུ་མིག་ནི་མཆི་མས་གང་། །སྒྲ་ཅིང་བརྒྱས་པའི་གནས་སུ་ངེས་འགྱུར་བ། །སྒྲོ་ཉམས་འགྱུར་དེ་ལུང་པ་འདི་ན་ཡོད། །ཅིས་སོགས་དང་། མེས་འགྱུར་རིག་སྒྲགས་སྒྲག་བསྐལ་རྒྱར་གྱུར་
བ། །སྒྲིག་པའི་མ་མོ་བྱང་ངན་མངོན་སུམ་བཞིན། །ཁྱོད་པའི་ལམ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །སྒྲིང་གི་སུན་པ་མི་བཟད་དེ་ཉོས་གིག། ཅིས་སོགས་དང་། མི་ཡི་བདག་པོ་ཆང་ནི་འདི་འདྲ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷ་ཞེས་རབ་ཏུ་
གྲགས། །ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཡང་དག་མི་དགའ་བ། །དེ་དག་ཆང་འདི་ཉོ་ལ་འབད་པར་གྱིས། །གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ངན་པ་སྒྲོད་པར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་འཇིགས་པས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལུང་། །དུང་འགྲོའི་གནས་དང་ཡི་དྲགས་
དཔུལ་གྱུར་བ། །མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་ཞིག་ཡོད། ཅིས་སོགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་ག་ཏུ་མ་ངན་མངོན་སུམ་འབྱུང་། །རོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྒྲོ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གང་ཞིག་འབྱུངས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་
དང་དེ་ཉམས་པ། །དེ་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཆང་འབྱུང་ག་ལ་རིགས། །ཞེས་སྒྲུས་པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྒྲིང་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་རྒྱུ་མས་གྱིས་ཆང་འབྱུང་བའི་ཉོས་པ་གེས་ཏེ་ཆང་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་བརྒྱ་
ཕྱིན་ལ་སྒྲུས་པ། །ཁྱོད་ནི་བྱམས་པའི་ཕ་མ་དང་འདྲུལ་བས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བྲམ་དང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་མཁས་པའི་ཐུབ་པ་བཞིན་ཏེ། །ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལེགས་པར་གདམས་པ་དེ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ལ་རྒྱལ་

ལྟ་བུ།

༡༡། །བཞིན་མཆིས་པར་བགྱིའོ། །ལེགས་པར་སྒྲུས་པའི་ལན་དུ་ཡུལ་གྱི་བཟང་པོ་ལྷ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འབུལ་ན་བདག་ལས་བཞིས་པར་རིགས་སོ། །བྱན་བརྒྱ་དང་བཞིན་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། རྟ་མཆོག་དང་སྒྱུར་བའི་
གིང་རྟ་བརྒྱ་པོ་འབུལ་ན། བདག་གི་སྒྲུ་མ་པན་པ་སྟོན་པ་ཁྱོད། གཞན་ཡང་བདག་གིས་གང་དང་གང་བགྱི་བ་འདིར་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲུན་ཆད་ཀྱང་བདག་ལ་སྒྲུན་རས་ཀྱིས་སྒྱུ་པ་བར་གསོལ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཡུལ་གྱི་མཆོག་
ལྷ་སྟགས་ང་མི་འདོད་དེ། ང་ནི་ལྷ་འི་དབང་པོ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པོས་ཤེས་པར་གྱིས། པན་པར་སྒྲུ་བ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྒྲོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་འདིར་དཔལ་དང་གྲགས་པའི་གཞི་དང་། རྒྱེ་བ་
སྤྱད་མར་བདེ་བ་འཕྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཆང་ལ་ཆགས་པ་སྟོངས་ལ་ཆོས་བཞིན་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སྒྲུས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་སུ་བཅས་པས་ཆང་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་སྟོན་
གྱིས་དུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབར་གྱུར་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་རྗེ་ལ་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་
གཞན་ལ་པན་པར་བཞེད་པས་འདོད་པའི་རས་ས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བས་གང་བ་ལ་བལྟས་ནས། ཡུལ་ལུས་འཕགས་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་

ལྟོན་པུ་ལྟོན་པུ་

རོལ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཟུང་ནས་ཆོས་སྒྲོན་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོས་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟའི་དྲང་སྤྱོད་དེས་ངན་སོང་ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱིང་བརྟེ་བས། དེ་གཞན་ལ་མེད་ཁང་ཞིག་ན་འདུག་
པའི་མདུན་དུ་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་བབ་སྟེ། ཉི་མ་ལྟར་འབར་བའི་འོད་དང་ལྷན་པར་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་དེས། དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་ལངས་ཏེ་གུས་པར་སྐྱས་པ། ཉི་མ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་གསལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་སུ་ཞིག་།
དེས་སྐྱས་པ། བདག་ནི་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟའི་དྲང་སྤྱོད་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོ་དེས་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱས་ཏེ། མཆོད་ཡོན་ལུལ་བ་དང་། ཀླང་པ་བཀྲུས་པས་བཀྲུར་སྟེ་བྱས་ནས་འཕགས་པ་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་འབྲུལ་ནི་མཐུ་ཆེ་སྟེ་
འདི་ཅས་ཐོབ་པར་སྐྱོས་ཤིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྐྱས་པ། བསམ་གཏན་རྒྱལ་བྱིས་ཏེ་མེད་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་རབ་བསྐྱམས་ཤིང་། །ཡིད་པ་གཞན་ལ་འང་གོ་མས་བྱས་པ། །དེ་འབྲས་བྱལ་བ་ཡིན་འདྲའོ། རྒྱལ་
པོས་སྐྱས་པ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་ཅེས་ཐེར་བ་ནི་བདེན་ནས། ཆོངས་པས་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མཆིས་སོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་འདི་བདག་གིས་ནི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བཤེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོངས་པས་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོ་འདི་རབ་དུ་གསལ་ཏེ། མཛོན་སུམ་ལ་སྐྱབས་པའི་རིགས་པ་ཆོད་མ་དང་། ཡིད་གཟུགས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེན་པ་དང་། བརྟག་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱར་དུང་པོ་

༡༩། །སྒྲུབ་ནས། ཉི་ལྔ་སྒྲུབ་མས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། །རྒྱད་འགྲོ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་མང་པོ་འདིས། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲོ་ངན་ཁྱོད་མ་བསྐྱེད། །གཞན་
 །ཡང་བསམ་གཏན་ཅན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཡོད་པས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་རྩེས་སུ་དབག་གོ། །རང་གི་སྒྲོ་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་། སྒྲུ་མའི་སྒྲོ་ལ་ཕྱི་མའི་སྒྲོ་འགྲུབ་པས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །མང་ལ་ན་
 །འདུག་པའི་སྒྲུ་རོལ་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཆེ་སྒྲོན་མའི་སྒྲོའོ། །ཤེས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་བས་སྒྲོ་བ་དང་འགག་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ལས་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། མིག་སྟགས་ཅམ་ཞིག་སྒྲོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཆེ་
 །འདི་ལོ་ནར་བྱུང་བ་ཅམ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཁྱིམ་ས་དང་དང་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། བ་མའི་རྩལ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཆེ་རབས་སྒྲུ་མ་རྣམས་སུ་
 །གོ་མས་པའི་བྱགས་ཆེ་རྒྱུད་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་བྱུར་དུ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །སྒྲོ་མ་ཐུ་མི་གས་ལ་ཞིང་དབང་པོ་སྒྲུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བཅས་མ་ཐག་དུ་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱུན་པར་རུ་ཞོ་འཐུང་བ་དང་། །ཁ་ཟས་ལ་རྩལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིད་པ་གཞན་ལ་
 །གོ་མས་པར་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །གང་དང་ཅིའོ་ལས་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པས། སྒྲུར་གོ་མས་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཕྱིས་སུ་གསལ་པོར་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པ་

मन्त्रः ५८५ विष्णुः ५८५ विष्णुः ५८५

དག་གིས། རི་ལྷོ་ལ་བརྒྱ་རྒྱུ་མཉམ་འབྱེད་པ་དང་འཇུག་པ་དག་ཆེ་རབས་སྤྱི་མཐོང་གོ་མཉམ་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟར། ལུ་ཞོ་འབྱུང་བ་དག་གྱུང་ཆེ་རབས་སྤྱི་མཐོང་གོ་མཉམ་པ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་སྤྱི་མཉམ་ན། རུས་རེས་པ་དང་མ་
 རེས་པའི་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། འབད་པ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་བྱུང་ཡོད་པས་བརྒྱ་དང་མི་མཆུངས་ཏེ། བརྒྱ་འབྱེད་འཇུག་ཅི་མ་གར་བའི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པའི་རུས་རེས་པ་ཡོད་ལ། ལུ་ཞོ་འབྱུང་བར་རྩོལ་བ་ནི་སྤོའི་འདུན་པ་ལ་
 ལྷོས་པས་ཕྱིའི་རུས་ལ་རེས་པ་མེད་པ་དང་། བརྒྱ་ལ་ནི་འབད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་དེ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་ཞོ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་རྩོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ག་ཅིས་རྒྱུ་པ་གུན་ཏུ་མཆུངས་པར་བསྐྱབ་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བས་རྒྱལ་པོ་ལོགས་པར་བརྟགས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་རུང་ངོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལོག་ལྷོ་ལ་སྤོ་ཞེན་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་ག་ཆེ་བས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པའི་གཏམ་དེས་ཉམས་མི་བདེ་ནས་སྤྱོས་པ། གྱེ་དྲང་སྤྲང་ཆེན་པོ་
 འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཞེས་པ་ག་ལ་ཏེ་ཕྱིས་པ་བསྤྱི་གས་རྒྱལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར། འདི་ནི་བདག་གི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བར་བྱོད་སེམས་ན། འོ་ན་དེ་རིང་ག་སེར་སྤང་ལྷོ་བརྒྱུང་ལ་བྱེན་དང་། དེའི་སྤྱི་ན་པོ་ག་སེར་སྤང་སྤྲང་སྤྱིད་པ་
 ག་ཞེན་དུ་སྤྱིན་ནོ། །བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དབས་སྤྱོས་པ། རེ་ཞིག་ནོར་འབྱོར་བར་འདོད་པས་སྤོ་ལོན་གཏོང་བ་དེ་ནི་བདག་ཅིད་དེན་ཞིང་བརྟམས་པ་མི་མཁས་པ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནོར་མི་གཏོང་སྟེ་བརྟང་ན་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ངོ་

ལྷ་
ཡི་
ཡི་
ཡི་
ཡི་
ཡི་
ཡི་

༡༡། །ཆ་ཤེས་ཤིང་རིགས་བཅུན་པ་ནོར་སྒྲིལ་བ་ལ་མ་ཐས་པ། རབ་རྩ་དབུལ་ཡང་ཐུ་ལོན་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཏང་ན་ནོར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་ཐུ་ལོན་མཇལ་བའི་ཆོག་གིས། ལྷ་
བ་ངན་པ་ཅན་བྱིད་ལ་ནོར་བཏང་ཡང་དོན་མེད་དེ། ལྷ་བ་ངན་པའི་རང་གི་ལས་ཀྱིས་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་སེར་སྤང་སྤྲོད་སྤྱིག་སྒྲིགས་ཞེས་དང་། དཔྱུལ་བར་སྒྲིལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་རྩ་
བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་གཏམ་འཇིགས་སྤྲུང་བ་ཐོས་པས་ལོག་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་བཏང་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བར་གྱུར་ཏེ། སྤང་སྤྲོད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས་
སྒྲིལ་བ་བདག་ནི་ལྷ་ངན་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བས་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐོས་པས་སྤྱག་སྒྲིལ་བདག་གིས་དེ་ལྷ་ཐུན་མ་སྤྲོད་སྤྲུམ་དུ་སེམས་སོ། །གང་གིས་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བའི་ལམ་བཤད་དུ་གསོལ། སྤང་སྤྲུལ་སེམས་དཔས་སྒྲིལ་
པ། བྱིད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་གནས་ནས། གཞན་ཡང་དེ་ལ་བསྐྱལ་ཏེ། སྤྲོད་རྗེ་དང་ལྷན་པས་སེར་སྤྲུང་སྤྲུལ་འཆའ་སོགས་ཆོས་མིན་སྤྲོད་སལ། སྤྲོན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་གནས་པས་དབང་པོ་བསྐྱམས་པར་བྱིས་དང་།
བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་མང་པོ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ལ་ཐོར་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞུགས་ནས།

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

22

ལྷོན་པ་དང་ལྷོ་མ་ས་པ་སྟག་ས་པ་སྟོན་ན་མ་ས་ལ་རབ་རྒྱ་གཞི་ལ་བར་གྱུར་རྟོ།། ་། །ཡང་ལྷོན་གྱི་ཆེ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པས་བྱིན་གྱིས་སྤུས་ཀ་གི་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་སྟེ་བ་གཞན་དུ་གོ་མས་
 པའི་སྟེ་ས་རབ་གྱི་མ་ཐུས། །ཡང་ཆོ་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡང་བྱུང་མེད་གྱི་དངོས་པོ་སྟག་ས་འདོད་པའི་སྟོན་ལུ་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་ཞིང་རྒྱལ་སྟོན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་རྒྱལ་ཆབ་གྱི་བྱ་བ་དོར་ཏེ་ནགས་སུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིང་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །དེ་དུས་གཅིག་ན་བསམ་གཏན་ལས་ཡངས་ཏེ་ནགས་གྱི་ཆལ་དུ་རྒྱ་བ་ན། གཟུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དུ་མངའ་བའི་མིའམ་ཅི་མོ་ཞེག་མཐོང་བར་གྱུར་རྟོ། །མིའམ་ཅི་མོ་དེས་ཀྱང་དེ་མཐོང་བས་
 གཟུགས་བཟང་པོས་ཡིད་འཕྲོགས་ནས་དེའི་མདུན་དུ་ཐེབ་པར་སྒྲུ་ཞིང་། བདག་གི་གྲོགས་མོ་མིའམ་ཅི་མོ་ཞེག་གཟུགས་དང་ཡང་ཆོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་དེས་ཁྱོད་མཐོང་ནས་དྲག་དུ་ཆགས་
 པའི་གདུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་དེས་བདག་ཁྱོད་གྱི་དུང་དུ་མངགས་པ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་དགའ་བར་བྱ་འོས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། ཅི་མིའམ་ཅི་མོ་དེ་ཁྱོད་བས་ན་ཆོད་ལྷག་གམ་དེས་ལྷག་ཅེས་ཟེར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔས་གསུངས་པ། འདི་ལྷར་ན་ཆོད་ནི་ལུང་གྱིས་འགྱུར་པ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱང་ན་ཆོད་འདའ་ཞིང་འཇུག་སྟེ། མིའམ་ཅི་མོ་དེ་ཡང་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ལུས་ནི་མི་གཙང་བའི་འབྲུལ་འཁོར་རྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པས་སྤྲུག་

ལྷ། །བསྐྱེད་ལྡན་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་རྩལ་བསྟན་པས། དེའི་འདོད་པའི་མེ་ཞིན་ས་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་གྱུར་རྟོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིལ་ལུར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིའམ་ཅི་
མོ་མཆོག་རྩལ་རྟོགས་མས་ཀྱང་དཀའ་བྱེད་སྟགས་པར་མ་གྱུར་པ། བྱིས་སྤྱོད་པའི་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེན་། གར་མ་ཐན་གྱི་ལུ་མོ་ལྟུང་ལ་ཞེས་བྱ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདུན་དུ་གར་དང་སྤྱོད་མས་བྱས་པ་ལ་སྟོན་
པས་ཆོས་བསྟན་པས་ལང་ཆོའི་རྒྱགས་པ་བསལ་བར་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་བོད་པར་མཛད་དོ། ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ། སྤྱིན་སྟག་སྟགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བ་ཞིག་རྩལ་པ་ན་དེས་བྱིམ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་དཀའ་བྱེད་ཀྱི་ནགས་སུ་སོང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་བུམ་ས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱལ་དང་། ལྷག་རོན་
དང་། བྱང་དེ་དུགས་ཏེ་སྟགས་པོ་བཞི་དེའི་མདུན་དུ་འདུས་ཤིང་སྟོབ་མ་ལྟར་འདུག་གོ། །དེར་རི་དུགས་དེས་སྒྲུས་པ། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིགས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །བྱས་སྒྲུས་པ། བྱེས་པ་
ལས་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་མ་མཐོང་བས་འདི་ལས་སྟོབ་པའི་ཐབས་གསུངས་ཤིག །སྤྱལ་ནག་པོས་སྒྲུས་པ། བྱོ་བའི་མེ་འདིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟག་པས་འདི་ནི་བའི་ཐབས་ཅི་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ལྷག་རོན་ན་པེ། འདོད་

ཀལ་ས་ཀྱི་མེས་གདུང་པ་ལ་ནི་རྩ་བ་དང་རྩ་བ་སེལ་སྟེ་ཀལ་ས་ཅིས་ཀྱང་ཞི་བར་མི་རུས་པ་འདི་ལྟག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ། འདིས་ཐེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་འདི་ཐབས་གསུངས་སེག། །དེ་ལ་བྱང་རྩ་བ་སེལ་སྟེ་དཔས་སྐྱལ་པ། ལྟག་བསྐྱལ་འདི་བཞི་
 པོའི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་འགགས་ན་འདྲ་བྱེད་སྟེ་ཀལ་ས་ནས་ལྟག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་མ་ཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྒྱམས་གྱིས་སྐྱལ་པ། ལྟག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་སྟེ་པ་འདི་ལ་རྩི་ལྟར་ཆད་པར་འགྱུར། དེས་
 ལྟས་པ། གལ་ཏེ་ཞི་བར་འདོད་ན་སྟེ་ག་གཅོད་རྩ་དང་མི་ཆོངས་སྟེ་དང་རྩ་ན་སྟེ་ཀལ་ས་སྤངས་ཏེ་དབང་པོ་བྱལ་བར་བྱས་ན་སྟེ་པ་འདི་སྟོན་ཤིང་རྩ་དང་ནས་འདོན་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ་
 སོ་སོའི་གནས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱལ་པ་འདི་གདམས་དག་བཞིན་དུ་སྟེ་ག་ཀལ་ས་ལ་མི་འཆོ་བ་སྟེ་ཀལ་ས་ཀྱི་བརྩལ་ལྷགས་དང་ལྟན་པས་གནས་སོ། །དེད་ག་ཆེ་འཕྲོས་པ་འདི་རྩིས་སྤྱིར་སྟེ་བ་ཐོབ་ནས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
 ༡ །རྩལ་བྱིས་སྤང་ལྟན་པ་ཆོས་ལ་གནས་པ་དག་གི་བདེན་པ་འདི་ཆོག་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ཉིད་སྐར་མ་རྩུ་བ་དང་ཕྱོགས་གྱི་དབྱུང་དང་། ལྷོ་བུར་བའི་ལྷས་དང་མཆོན་མ་དང་། རུས་དང་རུས་མིན་གྱི་ཕྱེ་
 བྱག་དང་། ཉ་དང་རྩའི་ཁ་དོག་སྟེ་ཀལ་ས་རྩུ་མཆོའི་དབྱུང་དང་། ས་ཡི་ཕྱེ་བྱག་དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་སྟེ་ཀལ་ས་ཀྱི་མཆོན་མས་ཀྱང་རྩུ་མཆོའི་ཕྱོགས་གྱི་དབྱུང་ལ་མ་ཐས་པ། ལེ་ལོ་དང་གཉིད་རྩུང་ཞིང་རྩུན་སེས་དང་ལྟན་པ། ཆ་གང་

༡༩། །མེགས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་ལ་བཟོད་པ། བག་ཆེ་ལ་བརྟན་པ། ལུ་རྟོངས་པ་དང་བཟློག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོང་པ་རྒྱམས་འདོད་པའི་ལུ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་མིང་ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་
 བྱེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་ན་དེ་བཟུ་གིས་གིང་དོན་འགྲུབ་པ་ལུ་རྟོན་སྐྱེ་མཚོགས་པའི་བྱེར་ཆོང་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བཟུར་སྒྲེ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དུས་གིས་ན་ལུ་རྟོན་
 ཏུ་གཙོ་ནས་ཆོང་པ་གསེར་གྱི་བྱོང་དུ་འདོད་ཞིང་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཞེས་གིས་དེ་ལ་དེད་དཔོན་བྱེད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། བདག་རྒྱས་པས་བཤོད་མི་རུས་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་བྱོད་ལ་བཤུ་
 བ་གཞན་མེད་མོད། བྱེད་གྲུར་ཞགས་ན་བཟུ་གིས་གིང་དོན་གྲུབ་པའི་སྐྱད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་མོ། །དེས་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུར་ཞགས་པས་ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་གཏོན་མི་ཟ་བར་དོན་གྲུབ་པོ་སྐྱམ་མོ། །
 དེ་ནས་མཐར་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཉའི་རིགས་སྐྱེ་མཚོགས་རྒྱམ་པར་རྒྱ་བ། རྒྱུར་གིས་བཟློད་ཅིང་རྒྱ་རྒྱབས་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ། རིན་པོ་ཆེ་དང་སའི་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་མང་པོས་མཏོག་མི་འདུ་བར་གྲུར་བ། དུ་
 བའི་བྱེད་བས་མཛེས་པ། རྒྱ་མཚོ་དང་གྲུ་མཚོགས་རྒྱམས་ཀྱི་གནས་གཏོང་དཔག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་དུ་ཞགས་པ་ལས། རེ་ཞེས་ན་བྱེད་ཀྱི་དེ་དུས་སྐྱེ་རྒྱུར་ཆེན་པོ་ལངས་པས་བྱེན་བཟུས་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མེད་པར་བུས་

2000

ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རྒྱ་བས་ལུགས་པས་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྒྲིན་ནག་པོ་ལས་སྒྲིག་འབྲིན་ཞིང་འབྲུག་གི་སྒྲ་གྲགས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཉི་མ་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཉི་པའི་ཆོ། ཆར་དྲག་པོ་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བས་འདྲེས་པས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་།
 རས་ཆོང་པ་དེ་དག་སྒྲག་སྟེ། ལྷ་སྒྲིགས་ལ་གསལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེར་རྒྱང་དང་རྒྱའི་ཤུགས་ཀྱིས་བདས་པས་ཉིན་ཞག་དུ་མར་རྒྱའི་འགྲམ་མི་མཐོང་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་མཚན་མ་ཐིང་འདོད་པ་མ་མཐོང་བར་སྒར་མ་མཐོང་།
 བ་ག་སྒྲག་མཐོང་བས་སེམས་འཛིགས་ཤིང་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལ། དེད་དཔོན་དེས་བྱེད་ཅག་ཁྱམ་ཞིང་མུ་ངན་བྱས་པས་མི་པན་གྱིས། ཐབས་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་ན་རབ་རྒྱ་དཀར་ཡང་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་ཐལ་བར་འགྱུར་།
 བས་སེམས་རབ་རྒྱ་བརྟན་པར་གྱིས་ཤེས་སྟོབས་བསྐྱེད་སྟེན་ནས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་མཐོང་དུ་རེ་བས་བལྟས་པས། མིའི་གཟུགས་འདྲ་བ་དཔུལ་གྱི་ཡ་ལད་གྱོན་པ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱིང་ནས་པང་སྟེང་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅི་ཞེས་དེད་
 དཔོན་ལ་དྲིས་པ་དང་། འདི་ནི་མི་མ་ཡིན་གྱི་ཉི་མི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱིས། འདི་དག་གིས་མ་འཛིགས་ཤིག །འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་རྒྱ་མས་པར་རྒྱུར་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་དུ་ཐལ་ནས། རྒྱ་མཚོ་སྒྲ་གྱིའི་ཐོང་བར་སོན་པས་
 འདི་ལས་བསྒྲིག་པར་འཕོད་ཅིག །དེ་དག་གིས་འབད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་འབབ་པ་དང་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ནས་ལངས་པས་ཤུ་མཁོགས་པར་སོང་སྟེ་བསྒྲིག་མ་རྒྱས་སོ། །དེར་མཐར་གྱིས་བྱིར་བས་དཔུལ་གྱི་མདོག་ལྷ་བུའི་རྒྱ་དཀར་པོ་

༡༩། །དུ་ཕྱི་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་མཐོང་ནས། དེད་དཔོན་ལ་དྲིས་པ་དང་། འདི་ནི་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོའི་ཞོ་ཕྱིང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་རིང་དུ་རྒྱས་སྤྱིར་བས་གིན་དུ་དགའ་སྟེ། འདི་ལས་ཐལ་དེ་འགྲོ་མི་
རུང་ངོ་། །ཚོང་པ་རྒྱ་མས་ན་རེ། གྲུ་པོ་ཆེ་རབ་དུ་མགྲོགས་པ་དང་། རྒྱུང་ཡང་དུག་པས་གྲུ་དལ་ལུས་བཏང་ཡང་མི་རྒྱས་ན་སྤྱར་ལོག་པར་ག་ལ་རྒྱས་ཞེས་སྤྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་དེ་འདས་དེ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་གཞན་རྒྱ་བས་གྱི་ཕྱིང་
བ་ལ་ལུགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱའི་མདོག་མི་འབར་བ་འདྲ་བ་མཐོང་ནས། དེད་དཔོན་ལ་དྲིས་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་མི་ཡི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་བསྒྲོག་རྒྱས་ན་ལོགས་ཞེས་དེའི་མིང་ཅམ་བསྟན་ནས་རྒྱའི་
ཁ་དོག་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ནི་མ་བསྟན་དེ། དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ནས། རྒྱ་མཚོ་གཞན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱར་མེད་དང་། ལྷ་རྩི་ལ་གྱི་མདོག་ཀྱང་འདྲ་ལ། ཅུ་ཀྱ་གཉིན་པའི་མདོག་འདྲ་བ་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་
མཚོ་ཀྱ་གཉི་ཕྱིང་བ་ཅན་དེ། ལུགས་ཀྱ་མེད་པའི་གྲང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་བཟོད་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་འབབ་པ་འདིས་བདག་ཅག་གི་དགའ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སྤྱར་བསྒྲོག་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་གིག། །ཚོང་པ་དེ་དག་འབད་
ཀྱང་གྲུ་བསྒྲོག་དུ་མ་བཏུབ་པར། རྒྱ་མཚོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ནས། རྒྱའི་མདོག་བེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་མདོག་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ལ། དེད་དཔོན་དེས་ཚོང་པ་དེ་དག་ལྷག་བསྐལ་བར་གཤམ་ནས་མི་དགའ་བའི་གྲགས་

རིང་ལྟུང་ས་ཏེ་དལ་ལུས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འདམ་ལུའི་ཐོང་བ་ཞེས་བུ་སྟེ། ད་ནི་འདིར་ཐལ་བས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་དགའ་ལ་ཕྱིར་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་མར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྐྱས་པས། ཚོང་བ་དེ་དག་སེམས་ཁུམ་ལུས་
 གྱི་ཚེགས་སྟིག་སྟིག་པོར་གྱུར། ལྷགས་ནར་འཕྱིན་ཅིང་ལོའོད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་རྩེ་རྒྱུ་ལ་ཉི་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་བླ་འོག་བསྐྱར་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཐུར་དུ་གཅོང་རོང་ཆེན་པོའི་
 བར་དུ་འབབ་པ་ལྟར་གྱུར་ལ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཡང་། སེར་བ་དྲག་པོ་བབ་པ་དང་། སྟིག་ཆལ་སེས་བསྟེགས་པས་ཏྲོག་ཡར་གྱི་སྒྲ་ལྟ་གྱུར་སྒྲ་ཆེ་ཞིང་རབ་དུ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ཐོས་སོ། །དེར་ཚོང་བ་དག་ལུར་ལངས་སེང་ཕྱོགས་
 ཀྱན་དུ་བལྟས་ནས་སྒོ་རབ་དུ་སྒོར་སྒོར་པོར་གྱུར་ཏེ། དེད་དཔོན་གྱི་དུང་དུ་འདུས་སེང་སྐྱས་པ། བདག་ཅག་ནི་རྒྱ་བ་གས་སེང་སྒྲིང་ཡང་འཇིགས་པས་དཀྱགས་པའི་རྒྱུ་བདག་པོ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་གད་རྒྱུད་ནི་སྟིགས། རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་གཅོང་རོང་འཇིགས་པའི་ནང་དུ་འབབ་པ་འདྲ་ན་རྒྱ་མཚོ་འདི་འདྲ་ཅི་ལགས། འདི་ལ་ཅི་བཞིན་དགོངས། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྟལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས། ཨེ་མ་ཏྲོ་མཚར་བུས་ཞེས་སྐྱས་ཏེ། གད་དུ་ཕྱིན་ན་སྐྱར་མི་
 ཕྱོག་པའི་འཆི་བདག་གི་ཁ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་ཞེས་བུ་བ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོས་པས་ཚོང་བ་རྒྱམས་རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་གི་ཁར་རྒྱུད་དོ་སྐྱམ་ཞིང་གསོན་དུ་རེ་བ་མེད་པས་འཆི་བས་འཇིགས་པས་སེམས་སྒོར་སྒོར་པོར་གྱུར་ཏེ། ཁ་

۱۰۰

[illegible]

[illegible]

ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་

དར་བར་གྱུར་པ། རི་ལྷ་མོ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་སྒྲོན་པས་འབངས་རྒྱལ་ས་བསྐྱུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ཅིག་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐལ་པ་རྒྱུར་བ་དང་། ལྷ་འི་སྤུ་ཆར་འབེབས་པ་རྒྱལ་ས་བག་མེད་པས་ཆར་མ་འབབ་
པས་མཆོད་སྒྲོན་བཞིན་གང་བར་མ་གྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་དབྱིད་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཆ་ཞིང་ནོ་བས་གདུངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ་ས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་མེད་ཀ་ལྷ་གྱུར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉ་དེ་རྒྱལ་ས་ལ་ཁ་དེ་རྒྱལ་ས་
གིས་གྱུར་གྱུགས་ལྷ་ན་བྱ་གཞན་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྷ་མོ་ཉ་རྒྱལ་ས་བསྐྱལ་ཞིང་མི་དག་འལ་རྒྱུར་ཟད་མགུལ་མི་རུས་པ་རྒྱལ་ས་ལ། ཉའི་རྒྱལ་པོ་དེས་བལྟས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་བཞིན་དུ། གྱེ་རྒྱུད་ཉ་འདི་རྒྱལ་ས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་
ནས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཉིན་རེ་གྱི་བར་གྱུར། ཆོ་ཟད་པ་དང་འགྲན་པ་བཞིན། ཆར་སྒྲིན་འདུ་བར་གྱུར་པ་ཡང་། །ད་དུང་རབ་རྒྱ་དག་འལ་འདྲ། །ཕྱོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་མེད། །གཞན་དུ་ཁྱེར་བའང་སྤྲུལ་ཡང་མེད། །འདག་
ཅག་བརྒྱག་པར་དག་འལ་ཡི། །དེད་གྱི་དགུ་ཡང་དེ་རིང་གྱུར། །རྒྱ་ཡི་ལྷག་མ་འདི་སྐལ་ན། །འདག་གིས་མངོན་སུམ་མཐོང་བཞིན་དུ། །དག་རྒྱལ་ས་གྱིས་ནི་མོས་ཡང་དག །འདི་ལ་ཅི་ལྷ་མོ་བྱས་ན་རུང་། །ཞེས་བསམས་ཆོ། བདེན་
པའི་ཁྱེན་རྒྱབས་འབའ་ཞིག་གིས་ཐོངས་པ་ལ་ཐན་འདོགས་པར་མཐོང་ནས། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉའི་རྒྱལ་པོ་དེས་སྒྲིང་རྩེ་འི་གདུང་བས་བྱགས་ནར་གྱུངས་གིང་གནམ་དུ་བལྟས་ནས་སྒྲུས་པ། རབ་རྒྱ་ཐོངས་པར་གྱུར་ནས་

ལྷ་མོ་

༡༡། །པདག་ཅག་གིས། བསམ་བཞིན་སྟོག་ཆགས་བསད་པ་མི་དུན་ཏེ། །བདེན་པ་འདི་ཡིས་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །ཆར་པ་འབེབ་ཅིང་མཚོ་འདི་གང་བར་ཤོག །ཅེས་སྒྲུས་པའི་མོད་ལ། དེའི་བསྐྱེད་ནམས་དང་།
 བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། དེ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ལྷ་གཞོན་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱི་མཁུས་དུས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ལ། ལྷ་སྒྲིན་ཞིང་ཟབ་པ་སྟོགས་བཞིན་སྟོག་གི་སྤང་བས་བརྒྱན་པ་དག་པམ་རྒྱུན་འདུས་ཏེ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ལྷ་
 ཏིག་གི་སིལ་མ་རྒྱ་གཏོར་བ་ལྷ་ལུས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཞིང་། མཚོ་དེ་གང་བར་གྱུར་ནས། ཉ་རྣམས་གསོན་དུ་རེ་ལ། དེ་དག་ཟ་འདོད་པའི་བྱ་རྣམས་ནི་བྱེར་བར་གྱུར་པ་ལ། བྱར་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་རབ་དུ་དགའ་
 བར་གྱུར་གྱུར་ཆར་ཆད་དུ་དོགས་པས་ཆར་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འཕྱུག་དང་སྟོག་གི་རྒྱལ་དང་བཅས་ཏེ་ཆར་པའི་རྒྱུན་ལྷ་རྒྱུན་རིང་དུ་སྟོབ་ཅེས་སྒྲུས་པ་བཞིན་གྱུར་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་རབ་དུ་དགའ་ནས་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་འདི་ནི་ཉའི་
 རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཁུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལུ་ཁྱོད་ལྷ་ལུའི་སྟོན་པ་ལ་བརྒྱས་པར་བལྟས་པ་ཐམས་ཅད་ནོངས་ཀྱི། དེང་པམ་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོགས་བཞིན་ཅིང་། ལུལ་སྟོགས་འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ལྷ་རྒྱུན་ཆད་སོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟགས་ནས་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ། །ཡང་སྟོན་བྱར་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྟོག་པའི་ལྷག་གྱུར་གྱུར་པ་ན། ཤིང་གཉིས་དུད་པའི་མེས་ནགས་དེ་ཆོགས་པ་དང་།

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

ལྟུང་ལྟུང་།

སྒྲིང་བཅུ་པ་བསྒྲིང་དེ། རང་གི་འད་བ་མ་རྒྱལ་གསེར་བར་བུས་ནས། མེ་ཆེན་པོ་དེའི་སྒྲིང་དུ་འདུག་སྟེ་འད་བ་མ་རྒྱལ་ས་བཞིན། འདི་ན་བུ་གང་དག་འཕུར་མི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པས་མེ་བྱོད་མ་གཡོ་བར་འདུག་ཅིག །བུམས་པ་བསྒྲོམས་
པའི་བདེན་ཆེག་གིས་མེ་སྒྲིང་ཅིག་ཅེས་རྒྱས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་གོ་གསལ་བུས་ནས་ཆར་ཆེན་པོ་ཡབ་པས་མེ་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་གྱུར་རྟོ།། ། །ཡང་སྒྲོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནིད། རིགས་ཆེ་ཞིང་བཙུན་ལ་ཁོང་གཙོ་ཞིང་མ་པས་
པ་ནོར་གྱིས་རྒྱལ་ས་པའི་བྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་རྒྱལ་པོས་བཀུར་བའི་ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་སྒྲིལ་པའི་ཆོ། མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་སོང་བའི་འོག་རྒྱ་མག་པ་དེའི་རྒྱལ་མོ་ཆུང་མའི་མ་དེ་རང་གི་ལུ་མོ་
དང་མུང་པའི་ཕྱིར་ཆོང་དཔོན་དེའི་བྱིམ་དུ་འོང་བ་ལ་བཀུར་སྟེ་བུས་ནས་གཏམ་གྱིང་བའི་སྐབས་སུ། མ་ན་རྟོ་ལུ་མོ་བྱོད་གྱི་བྱིམ་ཐབ་དེ་བྱོད་ལ་བུམས་སམ་མི་བུམས། བྱོད་གྱིས་བཀུར་སྟེ་བུས་པ་ལ་དེས་དྲིན་གཙོ་འམ་མི་གཙོ།
མི་བདེ་བ་ལྟ་མེད་དམ་ཞེས་བུས་པ་ལ། ལུ་མོ་དེ་ངོ་ཆ་བས་བཅོམ་བསྐྱར་བཞིན་རྒྱས་པ། དེ་ལྟ་ལུ་འི་རྒྱལ་ས་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིང་ལུ་ལ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བུས་པ་དང་། མ་དེ་ནིད་ཆས་ནས་རྒྱ་བ་མི་གསང་ཞིང་
ལུ་མོ་དེ་སྐད་ཆུང་བས་ལེགས་པར་མ་བོས་ལ། རབ་རྒྱ་བྱང་ཞེས་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཐས་པས་བདག་གི་ལུ་མོའི་མག་པ་དེས་པར་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་ལྟ་ཞིག་སྒྲུལ་དུ། ལུ་མོ་དེའི་ཕྱིར་ལུ་ངན་གྱིས་སྐད་བྱང་ས་རྟེ་དུས་སོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུ་

ལྟུང་ལྟུང་།

ཞེ་མ་རྟོ། སྒྲེ་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་རེ་བ་ལེགས་སོ་སྒྲུལ་ནས། སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བརྒྱད་ཅིང་བསྐྱུགས་པ་ཐོས་པས། གལ་ཏེ་བདག་བྱིས་ལ་ཕྱོགས་ན་མིར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །བདག་ད་དུང་ཡོན་ཏན་བྱུང་དུ་བསད་
ནས་སྒྲོན་ལ་དད་ནས། དགོ་བ་སྤངས་པས་བདག་གསོན་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཟུ། དེས་ན་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་བ་འདི་ལྟར། བྱིས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ནས་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བུའོ་སྒྲུལ་དུ། དེ་སྤྱར་ལོག་
སྒྲེ་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་ཁ་བ་ལ་ཞུས་ནས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་སོང་བ་ན། རྒྱལ་པོས་ཅིའི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ལྟ་བདག་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བར་འཆལ་ན་གནང་བར་རིགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་བུམས་པའི་ཆོག་གིས་ང་ལྟ་བུའི་གཉེན་
དང་མཐའ་བའི་མཆོག་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་བྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་བས་མཐར་འགྱོ། །གལ་ཏེ་ནོར་འདོད་ན་ང་ལས་ཡོངས་གིག། །གནོད་པ་ཡོད་ན་ངས་བརྒྱུག་པར་བུ་ཡིས། ང་དང་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཅི་ཞིག་གི་མི་འདོད་
ནས་འགྱོ། །དེས་སྒྲུས་པ། བྱོད་ལ་བརྟེན་པས་གནོད་པ་ཡང་གལ་ཡོད། ནོར་གྱིས་ཀྱང་ཐོངས་པ་མེད་མོད། ཐོངས་ནས་བས་མཐར་འགྱོ་བ་མིན་ཀྱང་། སྒྲེ་པོའི་ཆོགས་སུ་ངན་གྱིས་གདུངས་པས་དུ་ཞིང་བདག་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞེས་
བསྐྱུགས་པ་དེས་ན། བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སེམས་པའི་སྤྱབས་སུ་གུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དགོན་པར་མཆིའོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བྱོད་སྒྲེ་པོའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རེད་འདོར་བར་མི་རིགས་ལ། བྱོད་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དང་། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷག་ས་ནས་དུ་ཞིང་རྒྱང་པ་ལ་འཇུག་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་སྟེར་ཞིང་། ཚོགས་འཇུག་རྒྱུ་ལས་ལྷག་ས་དང་། ད་དུང་བྱ་བ་མ་བཟོན་པ་ཡོད་པ་སྐད་དང་། བར་མི་རྒྱུ་ལས་སྟེར་མི་རྗེ་ལམ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་
པ་དུ་མ་སྟེ་ཞིང་ལམ་བཀག་སྟེ། དེ་སྐར་ཕྱོག་དུ་འབད་པ་ལ། དེས་སྟུགས་པ། མཛའ་བོ་དག་བདག་བག་མེད་ཅིང་བྱ་བ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་ན་ཕྱིད་ཅག་ཐབས་སྟེ་ཚོགས་བྱར་རིགས་ཀྱི། དག་སོན་བཞིན་ནགས་ན་གནས་པར་
འདོད་པ་ལ་འགྲོགས་ཤིང་ཅི་སྟེ་དུ། གལ་ཏེ་ང་དང་བྲལ་བས་མི་དགའ་ན། ང་དང་ལྟན་ཅིག་ནགས་སྟེ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲོ། །དགའ་བྱ་བ་ཕྱིད་དུ་འགྲོ་བ་མི་སྟེར་ན། དག་དང་དམག་སོགས་འགྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཅིས་མི་ཕྱིད། བྱིས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དགའ་བྱ་བ་དང་ནགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ནི་སྟོ་མིག་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཡིན་ཞིང་། ང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་ཡིན་ན་ཕྱིད་ཅག་ངའི་རྗེས་སྟེ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་མཛའ་བ་རྒྱུ་ལས་ནི་པ་ལ་ཆེར་མི་བརྟན་པ་གར་
མ་ཐན་གྱི་སྟོད་པ་དང་འདྲ་བས་ངེས་པ་མེད་ལ། ཅིས་ཀྱང་བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འབྲལ་མི་ཡོད་ན། རིགས་པའི་ལས་དགའ་བྱ་བ་ཀྱི་ནགས་སྟེ་འདོད་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོག་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་ཚོགས་གིས་བྱིད་
དེ་རང་ཉིད་དགའ་བྱ་བ་ཀྱི་ནགས་སྟེ་སོང་ནས་དགོ་པ་ལ་བག་ཡོད་པས་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་བརྟན་ལ་ཞུགས་རྗེས་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་གཏོན་ལ་སྟོར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བསྐྱུགས་པའི་སྟེ་

ལྷོ་

ཡུལ་ལྷན་པ་གྲྭ་ལྷན་པ་གྲྭ་ལྷན་པ་

༡༢༡། །དེའི་ཚེས་ཙམ་ལའང་། ཡོན་ཏན་གཤམ་པ་དག་གིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་ན། ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་ནས་དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ལྟ་བུར་དག་སྟོང་དང་དག་བསྟེན་དང་། ཚེས་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་ལྟན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྒྲགས་ན། རང་གིས་རང་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་འདི་ལྟར་རེ་བ་བྱེད་པ་བདག་གིས་སྤྱར་མི་རུང་ངོ་སྟུང་དུ། དེས་པར་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བརྟུན་པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་ཚ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱའོ། ། །ཡང་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་གོང་ཁྱེར་བྱ་རྩ་ཆ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟུག་ཅིང་ནོར་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུགས་མཛེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟུག་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆེ་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ལ། བཙུན་མོ་ལྟན་འདས་ཉིད་མ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། གསུགས་དང་ཡན་ལག་བཟླ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོ་ཙན་དེ་ལ་འཁོར་ལྟ་བུ་དེའི་སྤྱད་བཞིན་འབྱང་བ་ཡོད་དོ། །དུས་ཞིག་ན་མ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་དེས་ནམ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱན་ལ་བྱ་རྩ་ཆ་མིའི་གོང་ཁྱེར་དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱད་བསྒྲགས་པ་ཁང་སྟེང་ན་འདུག་པའི་བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མས་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྟུགས་པ། འདི་ལྟར་གིན་ཏུ་དག་འཁོར་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདི་ལུང་ལགས། རྒྱལ་པོས་སྟུགས་པ། ལྟ་མོངས་ཀྱང་མ་མཐོང་

བཀའ་དང་ཡོང་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

རྟེན་གངས་ཀྱི་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཡོད་པར་བོས་པ་དེའི་རྩ་སྒྲུབ་ཅིང་ཡོད་དུ་འོང་ཞེས་བོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བཅུན་མོ་ན་རེ། རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་འདིར་སྒྲུང་དུ་གསོ་ལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ།
 རྣམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དེ་མཐོང་པར་ག་ལ་རྣམ་བཅུན་མོས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་མ་མཐོང་ན་བདག་འགྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་བཅུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་ལ་སེམས་ཀྱིས་པས་རས་རྩོན་པ་དང་བྱ་བ་དག་དགེ་ཡོ་
 རེ་ཞིག་ཤོད་ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། རྩོན་པ་དང་བྱ་བ་འདི་མི་རྣམས་ལ་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྩིས་སྒྲུངས་ལ་འདིར་བོན་ཅིག །དེ་སྒྲུང་རྣམས་ན་ལོགས་ཀྱིས་མ་རྣམས་ན་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་ཡལ་ལོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྩོན་པ་དང་བྱ་བ་དེ་
 རྣམས་སྟོག་གི་འཛིགས་པས་བྱ་བ་དང་རྩི་རྣམས་བོགས་ནས་གངས་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་དེར་ཕྱིན་ནས་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེར་རྒྱ་བོས་གིང་རྩི་བཅུགས་ཀྱང་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེས་གང་དུ་བཞུས་པ་དེ་དག་དུ་རྒྱ་རལ་ཞིང་
 རྩི་ཀྱང་དེ་ཞག་བཅུན་གྱི་པར་དུ་ག་ཐང་ཡང་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞུང་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་དག་ལ་སྒྱིད་རྩི་སྒྱེ་སྒྲུས་པ། ཞོ་གས་འཕྲོ་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ན་ག་ཐང་ཞིང་འཕོད། དེ་དག་གིས་
 རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་གསེས་པར་གྱིས་གིག །རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་ཕྱིན་གྱིས་འདི་ལྟར་བགོས་ཏེ་བཏང་གིས་བདག་ཅག་སྟོག་གི་འཛིགས་པས་འདི་ལྟར་འབད་པར་ཁྱེད་དོ། །རྩ་བུས་སྒྲུས་པ་དང་རྩི་དང་རྣམས་བཟུང་མི་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་

༡༡། །ཚངས་པས་བྱིན་ང་ལྟ་བུ་པར་འདོད་ན་གྲོང་ཁྱེར་གཙང་ཁིང་བཀོད་པས་བརྒྱན་པར་བྱོས་ལ། །ཞག་བརྩན་གྱི་ཉིན་པར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ན་པར་འདིར་སོག་དང་ང་ཞི་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ།
 །ཞེས་སྐྱས་ང་ལྟར་དེ་དག་གིས་མཉན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་ལ་གསོལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་ཁིང་། །རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བརྩན་གྱི་ཤིང་རྩ་སྐུར་ཏེ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གངས་གྱི་རིའི་ལྗོངས་ལྷོ་ཕྱགས་གྱི་
 །རོས་དེར་བྱིན་པ་དང་། །རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྐྱར་བ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལ་བཞག་ནས། །དེའི་སྐད་ལྟར་བས་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཚོག་དུ་དགའ་བས་བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྲ་རྩ་ཆ་སྟེར་
 །བྱིན་པ་ན། །གྲོང་ཁྱེར་དེའི་སྒོར་རྩ་བུའི་སྐད་ལྟར་བས་གྲོང་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། །ཡུལ་དེར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཁིང་ལྟ་བུའི་བྱིར་ལྷགས་སོ། །དེར་བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་ལ་རྩ་བུ་འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་གན་དུ་རང་འོང་རོ་
 །ཞེས་སྐྱས་ཏེ་དགའ་ཁིང་གསུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་མེ་ཏྲུག་དང་འབྲས་བུ་རྩམས་གྱིས་རིམ་གྱོ་བྱས་སོ། །དུས་གཞན་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་བྲེལ་བ་ཞིག་ལྟར་ནས་སུས་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་ལུས་སྐྱམ་
 །དུ་བསམ་ཁིང་། །བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་ལ་ཞི་མཐས་ཤིང་གསུམ་པར་ཆེ་བས་དེས་ལུས་སོ་སྐྱམ་དུ་ལྟ་མོ་ཁྱོད་གྱིས་ངས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་རིམ་གྱོ་བྱིས་གིག་ཅེས་སྐྱས་པ་བཞིན་དེས་ཀྱང་མེ་ཏྲུག་དང་

5 m 51 s

འབྲས་བུས་རིམ་གྱི་བུས་སོ། །དེ་ནས་དུས་ཞིག་ན་བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་བདེ་པ་པ་རྩ་བུ་གནས་པའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་རྩ་བུས་ཆོས་བསྟན་པས་མི་དེས་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་ཏེ་ཕྱིར་སོང་ངོ་། །བཙུན་མོ་དེས་བདག་གི་བུ་པ་འདི་ནི་རྩ་བུས་ཤེས་ཀྱི། རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་མི་སྐད་སྒྲ་པས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ལ་སྒྲས་ན་བདག་པས་ད་པར་མི་འགྱུར་གྲང་སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས་ཟས་སྒྲིམ་དུག་ཅན་བྱིན་པས་རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞུགས་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྟག་པར་གྱུར་པ་ལ། བཙུན་མོ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ངས་ཤེས་སྒྲམ་དུ་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་བྱིན་གྲང་བ་གསད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲས་པས་བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་འགྲག་སྒྲགས་ཤིང་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བདེ་པ་སྟེ་གི་ནས་དཔྱལ་བ་དུ་འཕོད་དུ་སྐྱེས་སོ། །རྩ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བདེ་བར་ཐར་ཏེ་སྒྲར་རང་གི་གནས་སུ་སོང་ནས་ཕྱག་ཆགས་རྒྱམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་ངོ་། །དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པས་བྱིན་ནི་དགེ་སྟོང་ཤུ་རེའི་སྤྱད་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་བཙུན་མོ་དཔེ་མེད་མ་ནི་ད་ལྟར་བུམ་ཟེའི་བུ་མོ་གཡོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བསྟན་པ་ཆད་མེད་པ་འདས་པའི་པ་རོ་ལ་ན། རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་ནི་མོ་ཞེས་བུ་པ། རྒྱལ་པོ་ན་བཙུན་ཤི་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱིས་སྒྲ་སྒྲས་འབྱུངས་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཅེས་བུ་པ་དེར་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་གྱུར་པའི་ཆོན།

བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་འདི་འདྲ་མཉམ་པ་མི་སྤྱིད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདེ་བའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ལ། དེས་སྐྱེས་པ། དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་སྟེ། དག་བ་བྱེད་པར་སྐྱེས་པ་པོ་འབའ་ཞིག་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏོ།
 རྒྱལ་པོ་དེ་ཐོས་ནས་གིན་རྒྱ་དག་འཇེ་སྐྱེས་པ། བ་རོལ་པོས་དག་འབྲས་ཐོབ་ན་ནི། བདག་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། བདུད་དེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་མི་སྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་དེས་ལུལ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱལ་གྲེགས་ནས་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བཅུ་བསྐྱེད་པ་གིང་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་སྟོ་གསུམ་དག་བ་ལ་འདུན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཚེ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་ལྟན་པའི་འཁོར་ལོས་
 སྐྱེར་པར་གྱུར་ཞིང་། གྲིང་བཞི་པོ་ཀུན་དག་བ་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་ཏོ། རེ་ལྟར་རང་ཉིད་དག་བཅུ་ལ་གནས་གིང་གཞན་དག་བཅུ་ལ་བཀོད་པས། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཞབས་གྱི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྟོང་གི་མཚན་དང་
 ལྟན་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་སྟོན་དེད་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དང་ལེགས་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་ཚོང་བའི་འཁོར་བཞི་བྱི་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ན། ལེགས་གྲུབ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དག་འབས་དྲང་སྟོང་གི་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལྟར་ནས་བས་མཐར་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་རྒྱ་བྱས་སོ། ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་གྲུབ་མ་མཐོང་ནས་བཅའ་བར་གྱུར་གྱིང་མ་རྟེན་པར། དེད་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། དེས་

༡༢། །བཅའ་བར་བུའི་ཞེས་ཚིང་པ་བརྒྱད་ཁྲིམ་བསྐྱོར་ནས་གནས་ཀྱིན་ཏུ་བཅའ་བ་ན། རང་སངས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་པ། བྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་བྱིར་ཚིང་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བུང་ཞེས་བྲིས་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་བྱིས་ངག་གིས་མ་ཡིན་པས། དེས་འབར་བ་དང་སྟོག་འབྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་བསྟན་པས་དད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཚིང་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ཀྱིས་ཚིང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་བཟང་མེད་
གི་བསྟུ་བས་མག་བར་བྱས་ནས། འདི་ལ་བུ་བ་བྱོས་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བུ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་ཤིང་། ཚིང་པ་དེ་རྣམས་ཚིང་དཔོན་དེས་བསྟུ་བ་པའི་གཞི་ལྷ་ལ་ཡང་བཀོད་དོ། །
དེ་ལྟར་དེད་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན། འཛམ་གླིང་འདིར་ལུལ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏུ་བམ་ཟེ་ཏ་ལི་ཞེས་པའི་བུ་ལེགས་ཚོལ་ཞེས་བུ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱུར་
པའི་ཚོ། དེའི་སྟུན་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་ཚོལ་ཞེས་པར་ལྷས་བྱིན་གྱུར་དོ། །དེ་སྟུན་གཉིས་ཀྱི་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པར་སོ་སོ་ནས་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་རེ་དང་བཅས་པར་ལམ་དུ་ཞུགས་སོ། །ལམ་རིང་བས་ཞག་བདུན་གྱི་གནས་སུ་མ་བྱིན་
པ་ཅོམ་ན་ཀུགས་ཚད་དེ་སྟོག་བྲལ་དུ་ཉེ་བ་ན། ལེགས་ཚོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཉམ་ཐག་སྟེ་ལྷ་སོགས་ལ་མཚོད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་རྒྱུང་མ་ནས་སྟོད་ཤིང་བཟང་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་སོང་བ་དང་རྒྱ་མིག་ལེགས་པ་གཅིག་གྱུར་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་དེར་འབྱུང་། བདག་ཅག་གིས་ལྟ་མཆོད་པའི་རྟགས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེར་ལྟས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་གི་ཡལ་ག་ཆོད་ཅིག་དང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་སྒྲུས་པས། ཡལ་ག་གཅིག་བཅད་
པ་དང་བརྟུང་བ་ཞིམ་པོ་བྱུང་ངོ་། །ཡང་གཅིག་བཅད་པ་དང་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བློས་སོ། །ཡང་ཡལ་ག་གཅིག་བཅད་པས་གོས་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ཡང་གཅིག་བཅད་པས་
ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་སྟེ། ཡལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཉེས་ཆོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་ལྟས་ཏེ་སྒྲ་མའི་ཡལ་ག་ཅད་པ་ལས་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་འོང་བ་མཐོང་བས། ཤིང་འདིའི་རྩ་བ་
བཅད་ན་ནོར་ལུ་རིན་ཆེན་མང་དུ་ཡོད་སྒྲུམ་ནས་ཤིང་གི་རྩ་བ་བསྐྱོ་བར་གཟས་པ་དང་། ལེགས་ཆོལ་མ་དག་འཕྱེ། བདག་ཅག་ཡོངས་ཤིང་སྟོག་དང་བུལ་བ་ལས་ཤིང་འདིས་བསྐྱུ་བས་ན། ཤིང་འདི་མ་གཅོད་ཅིས་སྒྲུས་ཀྱང་མ་
ཉན་པས། ལེགས་ཆོལ་དེ་མཐོང་མི་འདོད་པས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ། ཉེས་ཆོལ་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་དེའི་རྩ་བ་བཅད་པ་ན། དེ་ནས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་ཉེས་ཆོལ་སོགས་ཆོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བློས་སོ། ། །བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལུས་ཡོངས་སུ་བརྟུང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེ་སྐད་སྒྲུས་པའི་ཆོག་བསྐྱུ་བར་མི་འགྱུར་བ་རྟག་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་དེ། སྟོན་བསྐྱུལ་པ་ཆེས་གངས་མེད་པ་འདས་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སེང་

༡༩། །གེ་ཡན་ལག་མ་སྒྲུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཅུ་བ་དང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་ཟ་བ། རིའི་སྤྱག་བཤོད་དགའ་བ་ན་གནས་སོ། །དེར་སྒྲུབ་གནིས་ཞིག་གནས་པ་ལ་དུས་ཞིག་ན་བྱ་གནིས་བྱུང་བ་སེང་གོ་ལ་བཅོལ་ནས། སྒྲུབ་པོ་མོ་གནིས་སྒྲུབ་ལུ་རྟོང་དོ། །དེར་བྱ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་གི་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུབ་པོ་སྤྱི་གི་ཞེས་བྱ་དེ་གནིས་བྱུངས་ནས་སྒྲུབ་གི་བར་སྒྲུང་ལ་འདུག་པ་སེང་གོས་མཐོང་སྟེ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པས་བདག་ལ་སྒྱུབས་སུ་འོང་བའི་སྤྱག་གུ་དེ་གནིས་ཐོང་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བྱ་ཆོད་དེས་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་བདག་འདོར་ན་བཏང་གོ། གཞན་ཁྱོད་ཁྱོས་ཀྱང་ངས་འདི་གནིས་ཐོས་ཏེ་ནམ་མཁའ་སོང་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་བཏང་གིས་ཟ་བར་གྱིས་ལ་སྒྲུབ་པོ་སྤྱི་གི་སྤྱག་གུ་གནིས་གཏོང་བར་གསོལ། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཞུགས་པ་དམ་བཅས་པ་སྒྲུང་ཞིང་རྒྱན་དུ་སྒྲུབ་མེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་ཏུ་ལུས་འདོར་དོ། །བྱ་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དོམ་ཆར་མཐོང་ནས། སྒྲུབ་པོ་སྤྱི་གི་སྤྱག་གུ་དེ་གནིས་བཏང་ཞིང་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག་ཅིས་སྒྲུས་ནས་སོང་དོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་མོ་ནི་འོད་སྒྲུང་དང་སེར་སྒྱ་བཟང་མོ་དང་། སྒྱ་གཅན་ཟེན་དང་ཀུན་དགའ་པོ་ནི་སྒྲེལ་སྤྱག་དང་། དག་སྒྲོང་བྱིང་བ་བཟང་པོ་དེའི་ཆོ་བྱ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་གི་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ལང་སྒྲོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་དང་། མངས་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལྟོས།

ཀུས་མར་མེ་མཛད་འཛམ་གྱིང་འདིར་ཁྱེའུ་ཚེས་སྒྲུ་པའི་མཚོག་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རབ་རྩ་བྱུང་ནས་གཅིག་ཕུར་ནགས་སུ་གནས་པ། སྒྲུན་དག་དང་བསྒྲུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་གིང་བསམ་གཏན་དང་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་ན། རི་དྲགས་བཤོར་པའི་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཐོར་བྱེ་བ་ཁྱེག་ཁྱེག་དྲག་རྩ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚེས་བསྒྲུན་ནས་བྱང་རྒྱལ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེའི་དུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་བརྒྱམ་ཆགས་ཅན་མང་པོ་དག་གིས་ཚེས་སྒྲུ་དེ་གཉིས་ལ། འདི་ནི་མུ་སྒྲེགས་ཆད་པར་སྒྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པོ་གཏོང་ནས་མེད་ཅེས་ལས་དང་རྒྱུ་སྒྲིན་འདིག་པའི་ཚེས་སྒྲོན་པ་ཡིན་པས། འདི་སོད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྒྲུལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཡང་རྩྱང་ཟད་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་སྒྲོན་སྒྲོན་ཅིག་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་པའི་ལྷ་མོ་ཕྱིར་འབྱང་བ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིག་པའི་གོགས་པོའི་ཚོག་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག །འདི་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཚེས་སྒྲུ་བ་དེ། སྒར་ཚེས་བསྒྲུན་པ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་འདི་གཉིས་མ་སྒྲོངས་ཤིག །ཅེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེས་དེའི་རྩེས་སུ་བསམ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་བསྒྲུན་པ་མ་བཏང་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་རྩ་པོ་མ་རུངས་པ་ཉན་གོར་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་ལ། རིགས་སྒྲགས་གྱིས་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་དགོ་སྒྲོང་འདི་གཉིས་སོད་ཅེས་སྒྲིག་གོགས་དེ་དག་གིས་བསྒྲུལ་བས། དེས་དམག་གི་དཔུང་གོ་བགོས་ཏེ་གསོད་དུ་འོང་བ་གྱུ་དང་གཞོད་སྒྲིན་ནགས་ན་གནས་པས་དོ་དང་སོ་ལག་གི་ཆར་གྱིས་ཕྱིར་བསྒྱུད་དེ་ཁ་བཏགས་པར་བུས་

༡༡༩

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་

ཀྱལ་པོ་དེའི་པོ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་ལས་བྱས་པས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་དབང་པོའི་ཁང་བཟང་ལྷ་ལུ་ཡོད་པ་སོགས་འབྱོར་བའི་མཐུ་སྒྲ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཀྱལ་པོ་དེ། རང་གི་སྤྱི་མཐུན་ནམས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གུར་པ་བསོད་ནམས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། བྱིམ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། ཀྱལ་པོ་དཔལ་བྱིན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཀྱལ་མིང་སྤྲུལ་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་བཟོད་པ་ཡང་བསྟོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཞིང་དང་རྩལ་དེར་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པ་བྱེ་བ་ཤུག་ཉི་ཤུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱས་ཤིང་གེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མི་འཇིགས་པ་བརྩོན་ཏེ་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་མང་པོ་དགོལ་བར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་ཀྱལ་པོ་ཕྱགས་རབ་སྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཐུན་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཉིད་འབྱུངས་པའི་ཆོ་ལྷ་རྩམས་ཀྱིས་བཙུམ་མ་ཐག་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །གཞོན་ནུ་དེ་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་ཆོ་ཡབ་ཀྱལ་པོ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྗེས་ནས་བདག་ཉིད་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཁྱས་ཤིང་། ཡང་སྟོག་པའི་ལས་བྱས་པའི་རྩམ་སྟོན་སོགས་ཆོས་བཤད་པས་ཡབ་ཀྱལ་པོ་དང་ལུམ་དང་བཙུམ་པ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཆུ་ལ་བྱིམས་ལ་གནས་ཤིང་མངོན་པར་གེས་པ་ལྷ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྤྱ་མིང་བྱང་

༡༡། ཁུལ་དུ་དེས་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་དུང་སྤྱོད་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་
 གྱིས་མ་ཡིན་པ་དེས། དབང་པོ་ལུལ་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་དགོན་པ་དང་ཆེན་མོ་སྐྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡུན་རིང་ཞིག་ན་བུད་མེད་གཅིག་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་སྒྲིལ་བར་གྱུར་པ་ལ་དུན་པ་རྒྱུད་དེ། བདག་གིས་སོ་
 སོར་བརྟགས་པ་འདིས་དབང་པོ་བཟུང་གིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ནི་མ་ཡིན་པས། ད་ཤེས་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅའ་བར་བྱའོ་སྐྱེད་པ་སོ་སོར་རྟག་པ་ན་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲིལ་རྟེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པར་རྟགས་ཤིང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་རྗེས་སུ་བློ་བཟུང་། གང་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བེ་ཆོམ་མེད་པར་གྱུར་རྟེ། ། །ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་བཟུང་བ་སྐྱེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་པ་དེས། བཅོམ་ལུན་འདས་འདི་ཀུལ་པོ་ཅུང་
 བར་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒོ་བོ་མང་པོ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ལས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོར་འཇུག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པས། ཀུལ་པོ་དེ་དེ་

五、

བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྒྱན་པ་ལ་རབ་དྲུག་ཅན་ལ། ལོ་བྱེ་བ་ལྷན་བརྒྱར་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྦྱོད་ཅིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཡང་བསྒྲུམས་པས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་མཐོང་བར་གྱུར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྦྱོད་ལས་རབ་དྲུག་ཅན་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་མཆོག་འདི་སྦྱོད་ཅིང་མང་ཐོས་སྦྱོབས་པར་ལྷན་པའི་དགོ་སྦྱོར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་དེ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་
གནས་པར་བྱས་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རྟག་པར་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོམ་པ་དང་། དགོ་བ་ཆོས་སྦྱོད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་
བྱས་སོ། །ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྒྲ་བས་སོ། ། ། །སྦྱོན་བསྒྲུལ་པ་ཚད་མེད་འདས་པའི་པ་རོལ་ན། ལྷ་རྣམས་སྦྱིར་ཡུལ་ཀ་གཉིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་མིད་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་དེ་འཕྱོར་ཞིང་རྒྱས་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་
དེ་བརྒྱན་མོ་དང་འདུས་པ་ལས་བྱེད་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་བཅས་པ་ལ་མིང་ཀ་གཉི་མཛོས་དགའ་ཞེས་བརྟགས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དེའི་བརྒྱན་མོ་ལས་བྱ་བ་ཅས་པ་ན་ཡུལ་དེར་འབབ་མོ་བྱང་བས་བྱེད་དེའི་མིང་འབབ་མོ་
བྱེས་སུ་བརྟགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེན་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱིས་གྱང་རྒྱལ་མིད་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་གཞིན་ཏུ་ཀ་གཉི་མཛོས་དགས་དེ་མཐོང་ནས་བདག་གྱང་ཡབ་འདས་ན་རྒྱལ་པོར་འཕྱུར་ཞིང་བདག་གིས་གྱང་ཆོས་དང་ཆོས་

2017

གཞན་གྱིས་བྱེད་པས་འཕྲོལ། རི་ཁྱིའི་འཕྲོལ་ལ་དུ་མིའི་ཕྱི་མོ་དང་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་པས་སུ་གཞོན་ལུ་ཀུལ་ཚབ་གྱིས་ལ་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་དག་ཕྱོས་སྤྲོས་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་གཞོན་ལུ་
དེ་ཅང་མི་སྤྱོད། །དེ་ནས་ཀུལ་པོ་དེས་བཙུན་མོ་དང་སྤོན་པོ་མདུན་ན་འདོན་རྒྱུ་ལ་གཞོན་ལུ་སྤྱོད་སྤྲོས་སྤྲོས་ཅེས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོན་ལུ་སྤྱོད་སྤྲོས་ལུ་གཞོན་པས་བདེ་བ་བཞིན་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་
མཆིན་པ་སྤྱོད་པེན་པར་ནི་གནས་དགའི་ཞེས་སྤྲུང་བཞིན་ལུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཅང་མི་སྤྱོད། །དེ་ནས་ཀུལ་པོས་བསྐྱེད་ཏེ་གཞོན་ལུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྱི་ཕྱི་བའི་སྤོན་པོའི་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་པོ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོས་དང་། གཞན་ཡང་གཞོན་ལུ་
རྒྱུ་ལ་གྱིས་དེ་ལ་སྤྲུང་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་ཅང་མི་སྤྱོད། །དེ་ནས་གཞོན་ལུ་དེ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཀུལ་པོ་ཚངས་བྱེད་ལ་གསོལ་བ། ལྷ་མཆིན་པར་མཛོད་ཅིག །གཞོན་ལུ་ཀ་སྤྱོད་མཛོད་དགའ་ནི་འགྲུལ་ན་ཅི་རུང་། འདི་སྤྲུང་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི། མཐས་པ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གསོལ་བ། གཞན་ལུ་དེ་ལ་དགའ་ན་གསོལ་བར་འགྲུར་བས། དེ་ལ་གཞིགས་པར་འགྲུར་ལ། གཞན་ལུ་དེ་དེ་ལ་དགའ་ནས་དུང་སྤྱོད་ལས་སྤྲུང་ལོག་ན་སྤྱོད་གནས་ནི་ཐ་མ་ལགས་པས་དེ་
གཞན་གང་དུ་འགྱོ། ཀུལ་པོས་སྤྱོད་པ། གཞོན་ལུ་དག་གཞན་ལུ་དེ་ལྷན་གནང་བར་བྱུང་། །དེ་ནས་གཞོན་ལུ་དེ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཀ་སྤྱོད་མཛོད་དགའ་ལ་དེ་སྤྲུང་གནང་བར་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ནས་གཞོན་ལུ་ཀ་སྤྱོད་མཛོད་དགའ་བཙུན་གྱི་

༡༩། །ཁུ་བས་རིམ་གྱིས་ལུས་བརྟན་ནས་ལྷ་རྣམ་མཁན་ནས་ལྷ་རྣམ་མཁན་གྱི་ནང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་འབད་ཅིང་བརྩོན་པས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། བུམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་བུམས་པ་དེའི་ཐོབས་གྱིས་རི་དྲགས་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེ་གནས་སུ་འདྲིས་པར་གྱུར་ཏེ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་དེའི་མིང་བཟོད་པར་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་འཁོར་དྲང་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་སོ། །ནམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གི་ནས་འབབ་མོ་སྟེས་རྒྱལ་སྟེད་ལ་བཞག་སྟེ། དེས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྟེད་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །དྲང་སྟོང་བཟོད་པར་སྐྱ་བས་སྐྱས་པ། མ་ཁན་པོ་བདག་གི་ལུས་ནི་ཁ་ཐས་དང་བརྟུང་བས་བསྟེད་པས་དགོན་པའི་སྐྱན་གྱིས་འཆོ་བར་རྩོ་མི་ཐོགས་གྱིས་གྲོང་མཐར་གནས་སུ་མཆི་ལགས་སོ། །དེས་སྐྱས་པ། ལུ་གྲོང་ངམ་དགོན་པར་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དྲང་སྟོང་རྣམས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལྷང་བར་བྱེད་གྱི་སྟོང་ལ་བྱ་རྣམ་སྟེང་ཉི་ཉེ་འཁོར་དུ་ལོ་མའི་སྟེལ་ལུ་བྱོས་ལ་གནས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས། དེ་ལྟར་མ་ཁན་པོ་ལས་ལྷང་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་གནས་བཅའ་ཞིང་རྒྱ་སྟེ་པའི་སྟེད་མོས་ཆལ་གྱི་ཞི་བའི་ཐོགས་གིག་དུ་གནས་པར་བྱས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་སོ་གའི་དུས་སུ་མོ་ཏྲུག་གི་གིང་རྣམས་རྒྱས་གིང་། ངང་པ་དང་ཁུ་བྱུག་གང་གང་ཏེ་ལུ་སོགས་བྱ་རྣམས་གྱི་སྒྲན་འབྲེན་པའི་སྟེད་མོས་ཆལ་དེར། རྒྱལ་པོ་

འཐབ་མོ་སྒྲིམ་བཅུན་མོའི་ཚྲིམ་དང་བཅས་ཏེ་དོང་བ་ལས། སྒྲིད་ཚལ་དེར་རྒྱལ་པོ་འཐབ་མོ་སྒྲིམ་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ། མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་སུ་ལ་དགའ་བའི་ལུང་མེད་རྣམས་ལན་ཚུན་དུ་རྒྱ་བར་བརྩམས་པ་ལས། ཅི་ཙམ་ན་དུང་
 གྲོང་བཟོད་པར་སྒྲུབ་སྒྲིད་ལམ་ཞིབས་པས་མཐའ་ན་གནས་པ་དེ་མཐོང་ནས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷག་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བསྒྲུབ་ནས་ལམོད་དོ། དུང་གྲོང་དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱས་སོ། ཅི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་
 གཉིད་ལས་སད་དོ། བཅུན་མོའི་ལམོར་མ་མཐོང་ནས་དེ་བྲོས་པས་རལ་གྱི་བྱངས་ཏེ། ལམོར་རྣམས་བཅལ་བ་དང་། དུང་གྲོང་གི་དུང་ན་ལམོད་པ་མཐོང་དོ། རྒྱལ་པོ་དེ་བྲོས་པ་གེས་ནས་བཅུན་མོའི་ལམོར་སྒྲུག་སྒྲེ་བྱེར་དོ། །
 འཐབ་མོ་སྒྲིམ་གྱིས་དུང་གྲོང་ལ་སྒྲུས་པ། གྱེ་ནང་རྗེ་བྱོང་སུ་ཞིག་ཡིན། བདག་ནི་བཟོད་པར་སྒྲུབ་པོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བྱོང་ག་ལྷགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་འཛིན་དང་བསམ་གཏུན་བཞི་སྟགས་ཐོབ་བམ། དེས་སྒྲུས་པ། མ་ཐོབ་
 པོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བྱོང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མ་ཐོབ་ན་བྱོང་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་རྣམས་དང་དབེན་པ་སྒྲུབས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ན་འདུག་པ་ནི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་། ཏྲག་རུ་འདི་ན་གནས་པ་བྱོང་ལས་ཅི་བྱེད། དུང་
 གྲོང་གིས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་མོ། རྒྱལ་པོ་འཐབ་མོ་སྒྲིམ་གྱིས་རལ་གྱི་བྱངས་ཏེ། བྱོང་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་ཞེན། ཁོ་པོ་འཕྲུགས་པ་ལ་བཟོད་མི་བཟོད་སད་དོ་ཞེས་དུང་གྲོང་གི་ལག་པ་གཉིས་བཅད་དོ། བྱོང་སུ་ཡིན་

༡༩། ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ན། བདག་ནི་བཟོད་པ་ཅན་བཟོད་པར་སྐྱ་བའོ་ཁྱེས་སྐྱས་སོ། །ཡང་རྒྱུ་པ་བཅད་དེ་དྲིས་པ་ལ་ཡང་བདག་ནི་བཟོད་པར་སྐྱ་བའོ། ཁྱེས་སྐྱས་སོ། འདྲི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱུ་པ་བཅད་པ་དང་། དྲང་སྟོང་དེས་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ལུས་ལ་ནི། ཁྱིལ་འབྱུང་ཅམ་དུ་གཏུབས་པ་ཡིས། ལུས་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱུ་གཏུབས་ཀྱང་། ས་ལ་གཏོར་ཀྱང་བཟོད་མི་སྟོང་། གང་ཕྱིར་བདག་ནི་བྱམས་དགོ་བའི། སེམས་ནི་རྟག་དུ་གོམས་བྱས་པས། ལུ་སྐྱུ་ག་ལྟ་བུའི་སྟེ་བོ་ལ། བཟོད་པ་དེ་གཏོར་སྟོ་བ་མེད། ཅེས་སྐྱས་ནས། རྒྱལ་པོ་འདི་བྱང་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོམ་ཐོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱུ་པ་བཅད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་བཟོད་ཅིང་དེས་པར་གྱུར་པའི་དགོ་ཅུ་འདིས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པ་བཟོད་པ་རྒྱུ་པ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་འདི་ལ་གེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མེད་ཅིང་ཐོག་མར་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བོ། འདྲི་ཆེ་ས་རྒྱུ་པ་དུག་དུ་གཡོས་གིང་ཉེ་གནས་ལྟ་བུ་པོ་ནམ་མཁའ་འབྱུང་ཏེ་དེའི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལྟར་སྐྱུ་ག་བཟུ་ལ་བར་མ་ཐོང་ནས་བཟོད་པའི་སེམས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་རམ་ཁྱེས་སྐྱས་པ་ན། བཟོད་པར་སྐྱ་བས་སེམས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྐྱས་སོ། འདྲི་ནས་བཟོད་པར་སྐྱ་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་དེས། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་འདིས་

2000

ཏུང་ཤོང་ཉེས་པ་མེད་པར་གནོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་གནམ་ལྷ་གས་པ་ལ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་འདི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེར་ཉིད་དུ་བསད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། ཏུང་ཤོང་གིས་སྒྲུས་པ། གང་གིས་བདག་ལུས་རྒྱང་པ་ལག་པ་དང་། ལྷ་
 དང་ཕྱལ་ནས་མ་རུངས་བྱས་ལྷུང་གྱུར་གྱིང་། དེ་ལའང་སྟེག་པ་ཏུང་ཟད་མི་འདོད་ན། ཉེས་མེད་འགོ་བརྒྱམས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་གསད་དུ་མ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་སྐྱ་རྒྱ་མིའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཡམས་ནད་དང་། རྩི་
 བ་དང་ཆེ་ཅོ་རྒྱམས་བཏར་བས་ལུལ་དེ་མ་རུངས་པར་གྱུར་ཅིང་ལྷས་གྱུར་ཆར་མ་པ་བས་པས་སྟེ་པོ་པལ་ཆེར་གི་བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ལྷས་མ་ཁན་རྒྱམས་ལ་དྲིས་པ་ལས། ཏུང་ཤོང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས། ལྷ་རྒྱམས་མ་དག་འ་
 རྟེ་དེ་ལྷུང་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ལ་དི་ལྷུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ལྷ་རྒྱམས་ལ་གཏོར་མ་སྟགས་གྱིས་མཆོད་ཅིང་ཏུང་ཤོང་དང་ལྷ་རྒྱམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ན་དེས་པན་མོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་གོང་ཁྱེར་
 ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྷུང་བསྐྱགས་ཏེ་ལྷ་རྒྱམས་མཆོད་ཅིང་ཐོངས་པ་རྒྱམས་ལ་སྟོན་པ་བྱིན་ནས། ཏུང་ཤོང་བཟོད་པར་སྐྱ་བའི་དུང་དུ་ཤོང་སྟེ་རྒྱང་པ་ལ་གཏུག་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། ཏུང་ཤོང་གིས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 བཟོད་དོ། །དེ་ཅི་ལྷུང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ། ཏུང་ཤོང་གིས་སྒྲུས་པ། བདག་རྒྱན་མེད་ན་ལུས་ལས་བྲག་འཛག་པ་འདི་འོ་མ་ལྷུང་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པའི་མོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་མ་ཆེས་ནས། ཏུང་ཤོང་གིས་སྒྲུས་པ།

༡༩། །ཁྱོད་བདག་གི་ལུས་གཏུབས་ཀྱང་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཞེ་སྤང་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན་བདག་གི་ལུས་སྤྲ་མ་ལྟར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་སྤྲས་པ་ན། སྤོན་གྱི་ལུས་ཐེ་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་
བས་ལ་མཆོད་པའི་མིག་གིས་ལྟ་ཞིང་རྒྱང་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་དོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་དྲང་སྤྱང་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །དེར་སྤྱོད་བཟོན་གཞན་ལ་ཞུགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤྱང་ཙམ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་
གྱུར་པའི་དྲང་སྤྱང་དེ་ལ། ཕྱག་དོག་གིས་མི་གཅང་བའི་ས་རྒྱལ་གྱིས་འཐོར་བ་ལ། དྲང་སྤྱང་དེས་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པ་འདིས་ནམ་མཁའ་སྤྲུལ་པ་ན་བདུད་ཅིའི་རྒྱས་ཁྱེད་གྱི་རྒྱལ་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་ཏེ། འདོད་
པའི་བཙོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཤོག་ཅིས་སྤོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་ལྟར་དྲང་སྤྱང་བཟོད་པར་སྤྲུལ་བ་ནི་བཙོན་ལྟན་འདས་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པོ་འཐབ་མོ་སྤྲེས་ནི་ཀུན་ཤེས་གོ་རྒྱུ་དང་། དེའི་སྤོན་པོ་བཞི་ནི་ལྷ་སྤྲེ་གཞན་དང་།
ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤྱང་པོ་ནི་རྒྱ་པོ་འོད་སྤང་སྤོགས་དགེ་སྤྱང་སྤྱང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྤོན་གྱི་རྒྱས་སུ་བཙོན་ལྟན་འདས་འདི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩ་མེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤྲེ་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལུང་དེ་འབྱོར་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ལོ་ལོགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེས་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་བརྒྱ་ལ་བསྐོད་པས་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་ཞིང་རྒྱལ་ཁམས་དེ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་

ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྐུ་། འདི་ཆེ་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱལ་ཕྱིད་ཕྱིད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་འཆོ་བར་བྱས་པས་དེའི་མི་རྒྱུ་མས་དཔུ་བྱལ་དང་ཆད་པ་ཆེན་པོས་འཛིགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་དོང་བ་དང་། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་དེས་རང་གི་ཡུལ་པ་རྒྱུ་མས་དེ་ར་དོང་བར་མཐོང་ནས་དཔུང་བཞི་དང་ལྷན་པའི་དམག་བཤམས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་འོང་དོ། འདི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེའི་སྐོས་ནས་རང་གི་སྤོན་པོ་རྒྱུ་མས་ལ་སྦྱས་པ། ཆེ་གཅིག་གི་འཆོ་བ་ཅུ་མ་གྱི་ཕྱིར་ང་ནི་སྒྲིག་པ་ཕྱིད་མི་པོ་དོ། ཕྱིད་ཅག་ཡུལ་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་མི་འདོད་ན་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཅིག འཇམ་ནི་དེ་ལ་གཞོད་པ་མི་ཕྱིད་དོ། འཇགས་ནང་གི་དཔུན་གར་ཕྱི་ལོ་སྤོན་པོ་ལྷ་ཆེན་ཅིང་། འབྲས་ལུ་ཟ་ལ་གཅན་གཟན་འགྲོགས་པ་སྤྱིའི། འཛིག་རྒྱུ་མ་པོ་ལ་འཛོམ་པའི་མི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཕྱིད་ཕྱིར་ནི་གཞོད་དང་བཅིངས་མི་བྱ། ཞེས་སྦྱས་པས། སྤོན་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་འདི་ས་ནི་སུ་ལ་ཡང་གཞོད་མི་པོ་དང་པས། དངག་ཅག་ཀུན་མེད་པར་བྱས་ན་མ་རུང་གིས་འདི་གཅིག་ལུ་བོར་ཡང་སྤོའ་སྦྱུ་མ་ནས། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟུང་དོ། འདི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲེའི་ཆོར་ནས་སྤོན་པོ་འདི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བདག་པོར་རོ་སྦྱུ་མ་དུ་འཇགས་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་གནས་པར་གྱུར་དོ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་མི་རྒྱུ་མས་རང་གི་ཞབས་སུ་བཅུ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གར་སོང་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བྱས་སོ་ཞེས་སྦྱས་སོ། འདིར་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་དེར་མངའ་དབང་

༡༢། །བྱམ་སྟོ། །དེའི་ཆེན་རི་བྱོད་ཀྱི་གྲོང་ཞིག་ན་བྱམ་ཟེ་དབུལ་ཞིང་འཆོ་བས་ཐོངས་པ་ཞིག་ལ་ལུ་དང་ལུ་མོ་མང་པོ་བཅས་དེ། ལུལ་དེར་ལུ་གེ་བྱུང་བ་ན་གསོ་མ་རུས་ནས། ལུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་པ་བྱམས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་ནོར་སྒྲོང་རོ་སྒྲུལ་རུ་བྱ་རྒྱུ་མིར་སོང་བ་དང་། ལུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ནགས་སུ་སོང་བ་ཐོས་ནས་དེ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ་ཞིང་ནགས་སུ་དེའི་རྒྱུང་རུ་སོང་ན་ནོར་སྒྲོལ་པར་ཡང་སྤིང་སྒྲུལ་རུ་ནགས་གར་རུ་བྱུང་
 ལུལ་སེམས་དཔལ་འགནས་པ་དེར་སོང་སྡེ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་རུ་གསོལ་བ་ན། ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲུས་པ། བདག་ནགས་ཀྱི་གནས་སུ་གནས་བཅས་པ་བྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ། ད་ནོར་ག་ལ་ཡོད། དེར་བྱམ་ཟེ་དེ་རེ་ཐག་ཆད་ནས་
 ས་ལ་འགྲེལ་བ་ལ། ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གདོང་རུ་རྒྱལ་ཏྲུང་ཉེ་བསྐྱེད་སྟོ། །བྱམ་ཟེ་དེས་ནག་སྐྱེག་པོའི་ནང་རུ་ཞུགས་ནས་གིང་ཁར་ཐག་པ་བཏགས་དེ་འགགས་ཅིང་འཆོ་བར་བརྩམས་པ། ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མ་ཐོང་
 བས་སྒྲིང་སྡེ་སྡེ། ག་ལ་ཉེ་འདིས་བདག་བྱིད་དེ་དགའི་རྒྱུང་རུ་སོང་ན་དེས་འདི་ལ་ནོར་གྱི་ལུང་པོ་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ནས། བྱམ་ཟེ་ལ་སྒྲུས་པ། བྱོད་གཙུ་ལུལ་མ་བྱོད་ཅིག་དང་། དས་བྱོད་ཀྱི་དབུལ་བ་བསལ་བར་བུའོ། །
 བྱམ་ཟེ་རྒྱུར་ཤོག་བྱོད་ཀྱིས་ར་སྒྲིལ་ག་ལོག་རུ་དམ་པོར་ཆེངས་ལ། ཉི་འག་གི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་གེ་མོའི་ཐད་རུ་བྱིད་དེ་སོང་དང་། དས་བྱོད་ལ་ནོར་གྱི་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་བྱོད་ལྷ་བྱ་

མཛེས་པ་གྲུ་

འཛིངས་མི་ཤོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་པར་ཆིངས་ཏེ་བྲིད་ཅིག །དེ་ལས་ཐབས་གྲུད་ན་མ་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་དེ་ལྟར་བགྱིས་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་སྒྲིལ་བྱུང་པོ་དེའི་ཐད་དུ་དོང་བ་དང་། ཟླེ་བོ་
མང་པོ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་དོ་ཤེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་ཆེད་གཏད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་སོང་བས། བྲམ་ཟེ་དེས་དེ་ལྟར་བྲིད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་འདི་ག་ལས་བྲིད། བྲམ་ཟེས་
སྒྲུས་པ། འདི་ནི་ལྟ་འོད་གྲ་སྟེ། བདག་གིས་དགའ་ལྷན་གྱི་ནགས་ན་གནས་པ་མཐུས་བཟུང་ནས་བྲིད་དེ་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བསམ་པ། འདི་ནི་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ལ། བྲམ་ཟེ་ལུས་ཞན་པས་འདིས་འདི་བཟུང་མི་རུས་ཀྱི། འདི་
ལྟ་སྟེང་རྩེ་ཆེ་བས་བདག་བཅིང་དུ་བརྟུག་ནས་འདི་ལ་བྱིན་པར་གོར་མ་ཆག་སྒྲུམ་དུ། བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དུང་པོར་སྒྲོལ་ཞེས་བྱས་པས། བྲམ་ཟེ་དེས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟུང་པར་བྱས་སོ། །དེ་ཐོས་
མ་ཐག་དུ་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་པར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གིས་གནོད་པར་བྱས་སོ་སྒྲུམ་ནས། བཅིང་བ་རང་ཉིད་གྱིས་བཀྲོལ་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་སྒྱུན་དུངས་གིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཁྱུད་ནས་སེང་གའི་
བྲིལ་བཞག་པ་ལ། རང་གི་ཅོད་པན་གྱི་ཐོད་ལུང་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔུ་ལ་བཏགས་ནས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་པོའི་འོས་ལགས་ཀྱི། བདག་ནི་འོས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས། དེས་དེ་ལ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་དགོར་

༡༡། །མདོད་རྒྱལ་སྤྱལ་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྒྲིལ་བུམ་ཟེ་དེ་ལ་ཞོར་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་བྱིན་ནས་དགོ་བཅུ་འི་ལམ་ལ་གནས་པར་བུས་སོ། །ཁྱིམ་བཙོམ་
ལྟན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས། གཉན་པོ་ད་དུ་བཞུགས་པ་ན། བུམ་ཟེ་འི་བུ་བུམ་ཟེ་འི་བསྐྱབ་པ་བུམ་ས་ཅད་ལ་མ་ཁས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་བུམ་ཟེ་འི་ལུགས་ཀྱིས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་ཆད་ས་པར་སྤྱད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་མ་
གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་ཞིག་སྤྱང་བ་དང་། རྒྱུང་མ་དེ་གཡེམ་ཞིང་སྒྲིལ་པ་གཞན་འདོད་པས་བུམ་ཟེ་རྒན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་འདུག་པས་སྒྲིང་མ་ཆོམ་པར་སྒྲིལ་པ་གཞན་དང་ཉལ་བར་འདོད་ནས་དེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་
ཐབས་སུ་ཞོར་བཙོལ་བར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ། ཀརྲ་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་རྟོད་ནས་བྱིར་འོང་བའི་ལམ་དུ་མི་རྒོད་གྱིས་བཙོམ་པས་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞིང་ད་ཁྱིམ་དུ་སོང་ན་ཡང་བུམ་ཟེ་མོ་དང་འཐབ་མོ་ཆེན་
མོ་འཕྱུང་བས་ནགས་ཁུང་ཐིམ་པོར་གིང་ལ་བཏགས་ཏེ་འགགས་ནས་འཆི་བར་བུ་འོ་སྒྲིལ་དུ་དེ་ལྟར་བཅུ་མས་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་འདས་དེས་དགོངས་གིང་གཉན་པོ་ད་ནས་ནགས་ཁུང་དེར་གསེགས་ཏེ། བུམ་ཟེ་གཟུ་
ལུམ་མ་བྱེད་ཅིག །ངས་ཁྱོད་ལ་ཞོར་སྒྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་གཏེར་བསྐྱར་ཏེ་འདི་ཁྱོད་གྱི་ནོར་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་ཡངས་པ་མ་དོར་ཅིག་ཅིས་གསུངས་ནས་སྤྱར་གསེགས་སོ། །བུམ་ཟེ་དེས་ནོར་བྱིར་ཞིང་རང་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་འབྱོར་

ལྷོ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་

བ་རྒྱལ་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པའི་བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ཞིག་ན། དགེ་སྦྱོར་གོ་ཏེ་མ་ནི་བདག་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཕྱིམ་སྤངས་ནས་དེའི་ཐད་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་པས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། ཆོས་ཉན་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བརྩོན་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། །མི་བདག་བསོད་ནམས་
མི་དམན་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དག་ཟླ་ལ་མ་འཐབས་པར་ནགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ། བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་གཉེན་རྒྱལ་ས་བཅོམ་དུ་བཟུང་བ་ཐར་བའི་ཕྱིར་དེས་ནོར་བསྤངས་པ་ལ་ནོར་སྒྲིན་རྒྱ་མེད་ནས་ང་རང་གི་མགོ་པོ་འདི་ཆོད་ལ་དག་ཟླའི་
རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་ཅེས་སྒྲུས་གྱང་། དེས་མ་བྱངས་ཞིང་། དེས་དེ་བཅིངས་ནས་དག་ཟླར་སྤལ་བས་བཅོམ་བཏང་ཞིང་རང་ཉིད་རྒྱལ་མིད་ཐོབ་པ་གོང་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། ། །ཡང་སྒྲིན་བསྐྱལ་བ་ཆད་མེད་འདས་པའི་དུས་ན།
འཛམ་གླའི་གླིང་འདིར་ཡུལ་བྱ་རྣམས་སྤེམ་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་མ་དར་ཞེས་པ་དཔུང་བཞི་དང་བཅས་ཏེ། ཆལ་གྱི་ནང་དུ་རྩེར་སོང་བ་ལས། རི་དྲགས་དང་འབྲུད་དེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་རྒྱག་པས། རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལུ་ནགས་ཆལ་འབྲུག་པོར་བྱིན་
ནས་དུ་ལས་བབ་སྟེ་འདུག་པ་དང་། མེད་གོ་མོ་ཞིག་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཉན་ནས་འོང་བ་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲུད་དེ་མཇུག་མ་བཏེག་ཅིང་བསྟེགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་གྱང་འདོད་ཆགས་སྟེས་པར་རིགས་ནས་འདི་གཅན་གཟན་ཁྱོ་པོ་གསལ་

༢༡༡

འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ཁྱོད་ལ་མཐུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ངའི་མགོན་སྐུ་བས་མི་ཁྱོད་ཅེས་སྐྱེས་ཏེ། ཡིད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱའོ་སྐྱེས་དུ། ཕྱིར་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བཅུན་མོ་དེས་བདག་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་དགའ་
 བར་བགྱིད་དུ་གནང་བར་དབང་སྐུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་པ་ལྷར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་དོ། །དེར་མི་མང་པོ་མངགས་ནས་ལྷ་འི་རྟེན་བཅོམ་སྟེ་ས་ཡང་བསྐྱེད་མོ། །རྟེན་དེ་སྐྱར་བའི་ལྷ་གིན་དུ་མ་དགའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱ་
 བར་བསམས་ཏེ་སོང་བ་ཕོ་བྲང་སྐྱར་བའི་ལྷ་ས་ནང་དུ་མ་བཏང་དོ། །དེའི་ཆེ་དུང་སྟོང་གཅིག་རིལ་གནས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱང་བཀྲས་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་འཕུར་ཞིང་ཕོ་བྲང་དུ་འོངས་ནས་ཟས་བཟང་པོ་མི་
 འདོད་ཀྱི་ཐ་མལ་པ་ཙམ་ཐོས་ནས་ཕྱིར་འགོའོ། །ཉི་མ་གཅིག་དུང་སྟོང་དེ་མི་འོང་བར་གེས་ནས་ལྷ་དེས་དུང་སྟོང་གི་གཟུགས་སྐྱེས་ལ་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་འོངས་པ་ཕོ་བྲང་སྐྱར་བའི་ལྷ་ས་བཀག་པ་དང་། སྒོ་ནས་བོས་ཏེ། བར་དུ་འོང་མི་
 ཕྱིར་འོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་ནང་དུ་ཐོང་ཞེས་བཀའ་སྐྱུལ་བས་ནང་དུ་བཏང་དོ། །དེའི་རྒྱན་དུ་ཟ་བའི་ཟས་མ་ཐོས་ནས་ཁ་ཟས་འདི་ཆེས་ངན་ཀྱི་ག་དང་ཉ་བཟའོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དུང་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟོན་ཆད་ཁྱོད་
 ཟས་ཐ་མལ་པ་ཟ་བས་ན། ག་དང་ཉ་མ་སྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱེས་པ། ད་ཡན་ཆད་ཁ་ཟས་ངན་པ་འདི་མི་འདོད་ཀྱིས། ག་དང་ཉ་སྐུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱེས་ནས་སོང་དོ། །ཕྱི་དེ་ཉིད་དུང་སྟོང་དེ་འོངས་པ་ལ་ག་དང་ཉ་སྐུར་བའི་ཟས་

ཨ་ཁི་དུ་གྲུ་

ཅིང་དྲུང་ས་སོ། །དེའི་ཆེ་གོང་ཁྱེར་དེའི་མི་སལ་ཆེར་སུ་སྟོར་རོ་ཞེས་ཏུ་ཞིང་བསྐྱུགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཅིས་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པོ་རྣམས་འདུས་གིང་། །བགོས་ནས་མཆོན་མོ་སྒང་མདོར་མེལ་ཅེ་བུས་པས་རྒྱལ་པོའི་གཡོས་མཁུ་གྱིས་
སུ་རུང་རྣམས་བརྒྱ་བ་ཐེན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ལ་སུལ་ནས་སྟེ་ཁྱེར་སུ་འདི་སྟེང་ཅིག་སྟོར་རོ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། །རྒྱལ་པོ་ཅང་མི་ཐེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསལ་བ་ཀྱང་མི་ཐེར་བ་ལ། །ད་བདག་ཅག་གིས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་བཟུང་བ་
འདི་ལ་ཉེས་པར་མདོན་ན་ཞལ་ལྟེ་བཅུད་རིགས་ཀྱི། །མི་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་ལ། །རྒྱལ་པོས་ངས་བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེར་སྟོན་པོ་རྣམས་མི་དག་འཇེ། །ཡོན་ཏུ་བཟུང་ནས་སོ་སོར་སོང་ཞིང་གཅིག་ལ་
གཅིག་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སུ་ཀུན་ཟ་བའི་དགུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་མི་ག་ཟ་བ་འདི་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེང་གཅིག་ཏུ་བྱུར་མི་རུང་གིས། །འདི་བསང་པར་རིགས་ཞེས་གོས་བུས་སོ། །གོང་དེའི་ཁྱེར་ལ་སྟེང་ཆལ་ཏུ་ཁྱེང་སུ་ཡོད་
པར་རྒྱལ་པོ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་ཏུ་བུས་བྱེད་ཏུ་འགོ་བ་ལ། །སྟོན་པོ་རྣམས་སྟེང་ཆལ་ཏུ་དཔུང་གི་ཆོགས་སྒྲུས་ནས། །རྒྱལ་པོ་བུས་བྱེད་ཏུ་འགོ་བའི་ཆེ་བཟུང་སྟེ་གསང་པར་བརྩམས་པ་ལ། །རྒྱལ་པོ་སྒྲུག་ནས་ཅིའི་ཁྱེར་བྱེད་རྣམས་
ད་འཛིན་ཏུ་འོང་། །སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྒྲུས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཏུ་བ་འབངས་མང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ན། །འབངས་ཀྱི་སུ་ཀུན་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པས་འབངས་ཐམས་ཅད་མིང་པར་འགྱུར་བ་མི་བཟོད་པས་བྱེད་གསང་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་

உய்யுதல்

འཕོར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཕོ་རྒྱུ་ལ་བདག་ཅག་ཕྱོད་ཀྱི་འཕོར་དང་གཞིག་ཏུ་གྱུར་ན། བདག་ཅག་ལ་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསེལ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གནང་སྟེ། རྒྱལ་ཁུ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་དང་པས་སྟོན་མོ་བྱེད་དོ་
ཞེས་བཀོས་ནས་སོང་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱབས་པ་བྱས་པུག་ཏུ་བཅུག་གོ། །བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དགུ་རྟེན་དེ་གཅིག་མ་རྟེན་པ་ལ། བྱལ་ཕུག་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁུ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲིམ་པ། བདག་ཅག་མོངས་
ཏེ་སྒྲུབས་མེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁུ་སྒྲུབ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་འདིར་འོངས་ན་བདག་ཅག་ཐར་ཤིང་ཅེས་སྒྲིམ་ནས། རྒྱལ་ཁུ་སྒྲུབ་པ་འོང་བར་སྟོན་པོ་ལ་གསེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀོས་ཏེ། སྟོན་པོའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་མོ་
བྱེད་ན་བདག་ཅག་མིའི་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་མོ་བྱས་པས་སྟོན་མོ་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་གྱིས། རྒྱལ་ཁུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་རྟེན་ན་གདོད་སྟོན་མོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། སྟོན་པོས་འདི་ནི་ཅི་
དགའ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བས་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས། ལུ་ཏ་སོ་མ་ལེན་ཏུ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་ཁུ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ནས་སྒྱེད་མོས་ཆེན་ཏུ་སོང་བ་དེར། བྱམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་
ཞིག་འོངས་ནས་རྒྱལ་ཁུ་སྒྲུབ་པ་ལ། ལེགས་པའདད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིན་ཅིང་མོར་ཐོབ་པའི་རེ་བས་དེར་འོང་སྟེ། རྒྱལ་ཁུའི་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་ལྟ་ཞིང་སེམས་ཆགས་བཞིན་འདུག་གོ། །བྱམ་ཟེ་དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བུ་པའི་འོངས་མེད་

༡༡། །པར་སྒྲུབ་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཅ་ཅོའི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་ཅི་ཡིན་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་ལུས་མངགས་པ་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་ནས་རྟུང་བ་ཞིན་དུ་ལྷ་སྒྲུབ་ཡའི་ལུ་རྒྱུ་དག་ཞེས་པ་ཞིན་པོ་མི་ཟན་དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སོ། །
 དེ་ལ་སྒྲུབ་ནས་དཔུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བཀྱིད། དེ་ནས་ཕུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དཔུང་རྒྱུ་དེ་དང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ནས། དེ་ལ་པན་པས་གསོ་བར་བསམས་ཏེ། དེ་འདིར་འོངས་ན་བདག་གིས་མགོན་ཕྱོད་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ།
 བཅུན་མོའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་བཞིན་སྒྲུབ་བཏང་སྟེ། རྒྱལ་ལུ་སྒྲུབ་པར་ཉིད་ཅ་ཅོའི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དེར་སོང་བ་དང་། ཞིན་པོ་རྒྱུ་དག་འདིགས་ཤིང་མི་སྒྲུབ་པ་ལུ་དང་རལ་གྱི་ཕུར་པས་དཔུང་གི་ཕྱི་བཞིན་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་
 མཐོང་ནས། ཕུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་དཔུང་བོས་ཏེ་སྒྲུབ་པ། ཀ་ཡེ་སྒྲུབ་པོའི་ཡིན་ཏེ། བྱོད་མི་ག་ཟ་བ་ལ་ཞུགས་པས་བཀྱིན་ཆོས་ངན་པ་དེས་ཅི་ཕུ་སྒྲུབ་ལོག་སྟེ་རྒྱུར་ཤོག་ཅེས་སྒྲུབ་པས། དེ་རྒྱུར་ལོག་ནས། ཕུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་དཔུང་
 དེ་གཅིག་ལུ་རང་བཞིན་ཞི་བར་མཐོང་ནས། ར་ཡང་བྱོད་ཆོས་དུ་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་འཛེམ་དོགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་ཐོགས་ནས་ཕྱོས་སོ། །ཕུང་རྒྱལ་སྒྲུབ་དཔུང་ཀྱང་འདི་རེ་ཞིག་བཅོས་པའི་དུས་མ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་ནས་བཏང་
 སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དོ། །དེར་དེའི་གནས་མི་སྒྲུབ་པ་མི་བསད་པའི་གིང་རུས་མང་པོས་གང་ཞིང་ཐུག་གིས་གོས་པའི་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། རྒྱལ་ལུ་སྒྲུབ་པ་དེའི་གནས་སུ་བཞག་པོ་ལུ་ཅི་ཞིག་བཀྱིད་དེ་ལྷ་ཞིང་འདུག་

གོ། །དེ་ནས་ཕུང་ཁུང་སེམས་དཔལ་བུམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་དེས་བདག་ལ་བྲིད་པ་སེམས་ནས་རེ་ཐག་ཆད་པར་གྱུར་པས་བདག་གིས་དེའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་མ་བུས་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ལ་དུན་པས་སྒྲིང་རྗེས་
གདུང་བའི་མཆི་མ་ཕུང་དོ། །དེ་ལ་བསྐྱས་ནས་སྒྲིན་པོ་བགད་དེ། ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་མང་པོས་བརྟན་ཞེས་གསལ་ན། འོན་ཀྱང་ང་ཡིད་བཟང་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ། འདི་ལྟར་མཆི་མ་འབྱིན་པ་འདི། ཁྱོད་སྒྲིག་གམ་སྒྲུག་པ་གཞན་ཅི་དུན་
ནས་དུ། རྒྱལ་བུ་སྒྲུབ་པས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་སྒྲིག་དང་། སྒྲུག་པ་གཞན་དག་དུན་ནས་མི་དགའ་བ་མིན་གྱིས། ད་ཅིའི་སྒྲིད་མོས་ཆལ་དུ་བུམ་ཟེ་ཞེག་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲིམ་ཁྱེར་ནས་བདག་ལས་ནོར་བོ་བ་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ལ།
བདག་བྲིད་པས་བུམ་ཟེ་དེ་རེ་ཐག་ཆད་པར་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་དུན་ནས་མཆི་མ་འབྱིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ན་སྒྲུར་བཏང་བར་གྱིས་དང་། བདག་བུམ་ཟེ་དེ་ལས་ལེགས་བཤད་ཀྱང་ཉན། སྒྲིན་པ་ཡང་བྱིན་ནས།
སྒྲུར་འདིར་མཆི་ལོ། སྒྲིན་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་བཏང་ན་ཁྱེར་འོང་དུ་བརྟུབ་བམ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བདག་སྒྲིམ་ནས་རྟུན་དུ་སྒྲུམ་སྒྲིང་བས་དམ་བཅས་པ་འདོར་བ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་ན་ང་མ་འོངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་
བུང་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་དུ་ཡང་ང་ཁྱོད་གྱི་དུང་དུ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྒྲུས་པས་བཏང་དོ། །རྒྱལ་བུ་དེ་ཁྱེར་འོངས་པས་གསེན་རྗེའི་ཁ་ལས་ཐར་བ་ལྟར་རང་གི་མི་རྒྱམས་དགའ་ཞིང་། བུམ་ཟེ་དེ་པོས་ནས།

གི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུའི་ངན་དུས་དེ་ཐོངས་སེག་། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གི་དམ་བཅུས་པ་དང་འགལ་སྒྲུལ་ན་ཡང་། ངས་ཁྱོད་ཐར་པའི་ཕྱིར་དཔུང་བཞི་བཤམས་ཟིན་གྱིས་དེས་བསྐོར་ཏེ་སོང་ལ་དག་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་གྱིས་
 དང་། །ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱིལ་བདེ་ལྡན་མེད་ལ། རང་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཁུན་རེ། ལྷ་ཁས་སྤངས་པ་ལས་གཞན་དུ་བཅུད་པར་མི་རུས་ཏེ། ལམ་ངན་པར་ཁྱགས་པ། དཔུལ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ། མགོན་མ་མཆིས་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་སྒྱུ་ཞིག་གིས་བཀྲལ། མི་ག་ཟ་བའི་ཁྱིན་པོ་དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཡང་བར་བཅུས་ནས་ཕྱིར་བཏང་ན། དེས་བདག་གི་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བཞིན་བཏང་བའི་དྲིན་ལས་བདག་གིས་ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་
 ཐོས་པས། ད་ནི་བདག་གིས་དེ་རྩེས་སྒྱུ་བཟུང་བའི་དུས་ཡིན་པས་བདག་འགུམ་པར་མི་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དཔུང་གཞན་ཕྱིར་བཅུ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ལྟ་སྒྲིན་པོའི་དུང་དུ་སོང་རོ། །ཁྱིན་པོས་ཀྱང་དེ་རྒྱང་མ་ནས་འོང་བ་
 མཐོང་སྟེ། ལུན་རིང་པོར་རྒྱལ་མོའི་སེམས་ཀྱིས་བགོས་པའི་དྲི་མ་གས་ཆེ་བ་ཡང་དད་པའི་སེམས་སྒྱུ་ལྟར་ཏེ། ཨ་ལ་ལ་ངོ་མཆར་ཆེ། འདི་ལྟར་འཆི་བ་ལ་མི་འཛེམ་པར་བདེན་པ་རྩེས་སྒྱུ་བཟུང་བའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
 བས་རྒྱལ་བུས། བདག་ནི་ལེགས་པར་སྒྱུ་བ་རྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ཡང་བུས་པས་སེམས་དག་འཕྲོ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་དུན་ནོ། །ད་ནི་བདག་འདིར་འོང་བས་ཅི་འདོད་པར་ཟོ་ཞིག་ ཁྱིན་པོ་ན་རེ། ར་ཡིས་ཁྱོད་བཟུང་བའི་དུས་ད་དུང་སྤང་

2000

དེ་ནི་དག་ལྟར་ལུགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་མ་ལས་པ་སྟེ། གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་གུགས་པ་དང་བདེན་པའི་དོན་དང་མི་འགལ་ལ། གཞུང་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་ནི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གི་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྱོའོ། སྤྱིན་པོས་
 ལྷས་པ། མོངས་པའི་སྟོག་དང་ནང་མི་མཆི་མས་གང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་བདེ་བ་པོར་ནས་བདེན་པའི་ཆོག་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་འདིར་འོང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ལྷས་པ། བདེན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མང་
 དུ་མཆིས་ཏེ་མདོ་ཅམ་བཤད་ན། རྒྱན་ཀུན་ལས་བྱུང་པར་བདེན་པ་འཕགས་ལ། རོ་ཀུན་ལས་བྱུང་པར་དུ་བདེན་ཆོག་ཞིམ་མོ། །དཀའ་བྱལ་སྟགས་ཉོན་མོངས་མ་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷུང་བ་དང་། །འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བྱལ་
 པའི་གུགས་པ་འཕེལ། །བདེན་པ་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ལས་འདའ་བའི་ལམ། །ལྷ་ཡི་གནས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲི་ཡང་ཡིན། །འཁོར་བའི་རྫིང་ལས་ཐར་བའི་ཟམ་པའང་ཡིན། །ཞེས་ལྷས་པས། སྤྱིན་པོས་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྟོད་
 བས། མི་གཞན་ང་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་བརྟན་པ་ཉམས་གིང་སྒྲགས་ནས། བྱོད་ནི་དཔའ་མི་འགོང་པས་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་འདྲ་སྟམ་མོ། །རྒྱལ་བུས་ལྷས་པ། རབ་དུ་བསྐྱེམས་ནས་འབད་ཀྱང་བཅོས་སུ་མི་རུང་བའི་
 འཆི་བ་ལ་འཛིགས་པས་ཅི་ཞིག་མན། གཞན་ཡང་དགེ་བ་མ་བྱས་གིང་སྟོག་པ་བགྱིས་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆོ་རྒྱ་དེ་ལས་འཛིགས་པ་སྟེ་ལ། བདག་ནི་ཡིད་འགྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོག་པ་བྱས་པ་མི་དུན་ལ་ཆོས་ལ་གནས་ནས་སྤྱིན་

ཉི་ཤུ་ཉེས་བཞི་ ཉི་ཤུ་བཞི་ ཆེས་

༡༡། །མོགས་བཅུས་པས་བསམ་པ་བདེ་བས་འཆི་བས་མི་འཇིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མཆོད་སྒྲིན་བྱའམ་ཟ་བ་གང་འདོད་ཀྱིས་ཤིག་ཅིས་སྐྱས་པ་ལ། སྒྲིན་པོ་དེ་དང་པ་སྐྱེས་ཏེ་མིག་མཆི་མས་གང་
ཞིང་སྒྲིག་པའི་སེམས་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བུ་ལ་བལྟ་བཞིན། རྒྱལ་མཆོག་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ཞིག་གཞོད་པར་བྱེད། ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དེ་དག་གྱང་བདག་ལ་སྒྲིན་ཅིག་དང་ཉན་པར་འདོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཐུས་རང་གི་སྒྲོན་པ་རན་པ་ལ་འད་ཡིད་གདུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲིན་པོ་དེ་ལ་སྐྱར་དང་སྒྲོན་གི་དམོད་པའི་ལོ་ལང་ཆང་ཞིང་ཆོས་ལ་གཞུགས་པའི་དུས་སུ་
བབ་པས་ཆོས་ལ་འདུན་པར་རིགས་ནས་སྐྱས་པ། འོ་ན་ཆོས་འདོད་པ་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ལམ་དགོས་པས། རབ་རྟུ་དམའ་བའི་སྒྲིན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་
གིས་བལྟ། ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་པ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩི་གཅིག་བདུད། །རབ་རྟུ་དང་པ་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྐྱན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉན་ཅིག །དེ་ནས་སྒྲིན་པོ་རྒྱང་བཀྱ་དེས་རྩོ་
ལེབ་མཐོན་པོ་གཅིག་གི་སྒྲོན་དུ་རང་གི་སྒྲོན་གཡོགས་བཏིང་སྒྲོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞག་ནས། དེའི་གཞོད་དུ་བལྟ་བཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གསུངས་ཤིག་ཅིས་སྐྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་གསལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིན་

མ་ཆེད་གྱི་ལྟོ་

བས་སྐྱར་ཐོས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་དེ་སྐྱེས་པ། དམ་པ་བདག་ལ་ལན་གཅིག་ཅུ། ཁི་ལྟར་འདོད་པར་འཕྲད་ཀྱང་རུང་། འདྲིས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར། རབ་དུ་བརྟན་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྒྱུ་བཀྲས་དེ་ཐོས་ནས་ལེགས་སོ་
 ཞེས་སྐྱེས་ཏེ། མགོ་བསྐྱར་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་ནས་མགྱ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡང་གསུངས་སྟེ་གཅིག་ཅུས་སྐྱེས་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པ་སྐྱེས་པ། དམ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་མི་བསྐྱིད་
 རོ་། འདྲར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་དགོ་བ་བསྐྱེན་པར་བྱ། རེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོས་པར་ཡང་གོས་པར་གྱུར། རྒྱུ་བཀྲས་སྐྱེས་པ། དགོ་བ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་སྐྱེས་པ། འབྱོད་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད། འ
 རྒྱུ་ཡང་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བཏང་། འབྱུང་དེ་དོན་གྱུ་བ་ཐོག་དུ་བབ། རེ་ནས་ཡང་གསུངས་སྟེ་གཅིག་ཅུས་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་བཀྲས་སེམས་དཔལ་ལ། རྒྱུ་པོའི་བྱིང་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གསེར་བརྒྱན་དང་། ལུས་ཀྱང་རྒྱས་པས་མི་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར། རེམ་
 པ་རྣམས་གྱི་ཆོས་ནི་རྒྱས་མི་འགྱུར། རེགོ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱེས་ཆགས་བརྟན། རྒྱུ་བཀྲས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་སྟེ་བདག་ནི་བདུད་རྩིའི་ཆར་པས་རོམས་པར་བཅུས་སོ། རེ་ནས་ཡང་གསུངས་སྟེ་གཅིག་ཅུས་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་བཀྲས་སེམས་དཔལ་
 ཆོག་ས་བཅད་བཞི་པ་སྐྱེས་པ། རེམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་རིང་། རྒྱུ་མཆོའི་པ་རོ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་འགྲུམ་ཡང་རིང་། རེམ་དང་རྒྱུ་གྱི་རི་ཡི་བར་ཡང་རིང་། རེམ་པ་དག་དང་དམ་ཆོས་དེ་བས་རིང་། རེ་ནས་རྒྱུ་བཀྲས་དེ་

༡༡། །རབ་རྟུ་དགའ་ཞིང་གུས་པར་གྱུར་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སྦྱས་པ། རྩོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐོས་པའི་ཡོན་རྟུ་མཚོན་པའི་བྱིར། དམ་པ་བཞི་འབུལ་བར་འཆལ་ན། ཅི་བཞེད་པ་བསྐྱར་རྟུ་གསོལ། རྒྱལ་བུས་སྦྱས་པ། རྩོད་ནི་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་མི་རིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ན་དགོ་བ་སྦྱོད་པ་བྱིན་ཅི་ཡོག་རྟུ་གྱུར་པས། རྩོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་དམ་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན། བདག་གིས་དམ་པ་སྦྱིན་ཞེས་གནང་བ་བྱིན་གྱིང་འཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་སྐད་མ་སྦྱི་ཞིག །དེ་ནས་རྒྱང་བཀྱ་རྩུང་ཟད་དོ་ཆ་ཞིང་མགོ་སྐད་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སྦྱས་པ། རྩོད་དེ་ལྟར་དོགས་པ་མ་སྦྱེད་ཅིག །བདག་གིས་སྦྱོག་གྱིང་བཏང་ནས་དམ་པ་དེ་དག་འབུལ་གྱིས་བཞེས་གིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྦྱས་པ། བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡོངས་ལ་སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྦྱོངས། སྦྱོ་བོ་བརྩོན་རྟུ་བཟུང་བ་འདི་རྣམས་མ་ལུས་ཐོངས། དཔའ་པོ་འཁྱོད་ཀྱིས་མི་ག་ཟ་བར་བྱ་སྦྱོངས། དམ་པའི་ནང་ནས་མཚོག་གྱུར་འདི་བཞི་སྦྱིན་པར་གྱིས། རྒྱང་བཀྱས་སྦྱས་པ། དམ་པ་སྦྲུམ་གསུམ་ནི་འཁྱོད་ལ་འབུལ། །དམ་པ་བཞི་པ་གཞན་ཞིག་བསྐྱར་རྟུ་གསོལ། །བདག་ནི་མི་ག་མི་ཟ་མི་རུས་པས། །སྦྲུ་ནས་འཁྱོད་ཉིད་མ་བྱེན་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྒྱལ་བུས་སྦྱས་པ། རྩོད་ཀྱིས་དམ་པ་སྦྱིན་པར་ག་ལ་རུས་ཞེས་ངས་མ་སྦྱས་སམ། རྩོད་མི་ག་ཟ་བ་ལ་མ་སྦྱངས་ན། ཇི་ལྟར་བདེན་པར་སྦྱ་ཞིང་སྦྱོག་ཆགས་

མི་གསེད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་སྐྱེ་མ་གསུམ་ཡང་རི་ལྟར་སྐྱེན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་སྟོག་བཏང་ནས་དམ་པ་བཞི་སྐྱེན་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། སྐྱེན་པོས་སྐྱེས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་སྤིང་ཉམས། འགས་ཚལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་གིས་བྱོད། ཆོས་ལས་ཉམས་སྤིང་གཏམ་ངན་ཐོབ། བདག་གིས་དེ་ནི་རི་ལྟར་བཏང་། རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ། གང་ཕྱིར་བྱོད་ནི་ཆོས་དང་སྤིང་། བདེ་དང་གཤམ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། བོངས་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་གནས་དེ། རི་ལྟར་བཏང་བ་མི་རིགས་ཀྱི། ཞེས་སྟོགས་དང་། བྱོད་སྐྱེན་རྒྱལ་སྤིང་ལ་གནས་པ་ལས་འདིར་མི་ག་ཟ་བའི་སྐྱེན་པོར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཆོས་དང་སྤིང་ལ་མི་གཞོད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ཞེས་གདམས་པས་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྟར་བཏང་བ་ལྟར་སྐྱེས་སྤིང་སྐྱེན་ཚད་མི་ག་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་ནས་བཙོན་རྒྱུ་ཡང་འབྱུང་ལོ། འདིར་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤིང་བ་དེ་རྒྱལ་སྤིང་གི་སྐྱེས་པ་བཙོན་པ་རྒྱུ་ཡང་འབྱུང་དུ་སོང་བས་དེ་རྒྱུ་ཡང་འབྱུང་ཞེས་བདག་ཅག་ཐར་མོ་སྐྱེས་དུ་དགའ་བ་ལ་དཔྱད་སྐྱེན་ནས། དེ་དག་ལ་སྐྱེན་ཚད་རྒྱུ་ལ་གཞོད་མི་བྱེད་པའི་མནའ་བགགས་སྤིང་། བཙོན་ནས་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱེས་སྤིང་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྤིང་ལྟར་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་ཏེ། རྒྱལ་སྤིང་ལ་བཞག་ནས་ཆོས་དང་སྐྱེན་པར་རྒྱལ་སྤིང་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་སྤིང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རིམ་གྱི་བྱེད་ལ། རྒྱལ་སྤིང་གཞན་རྒྱུ་ཡང་སོ་སོའི་རྒྱལ་སྤིང་ལ་བཞོད་དོ། འདི་ཡང་རྒྱལ་སྤིང་བཞི་བཙོན་ལྟར་འདས་ཉིད་ཡིན་ལ།

འཆལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་ཞུས་ཏེ། མདུན་ན་འདོན་དང་བྱིམ་གྱི་གནས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་གིང་ལ་མའི་ཤྲོགས་སུ་ནགས་ན་གནས་སོ། །དེ་ནངས་པར་ལངས་ནས་པ་མ་ལ་སོ་གིང་དང་ཁུག་ཅང་མས་བསྐྱེན་བཀུར་
 བྱེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་མའི་སྒྲིན་སྒྲིག་གི་མཆོད་སྒྲིན་བྱས་ནས་བྱིས་འབྲས་སུ་དང་རྩ་བའི་བྱིར་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་ཏེ། འབྲས་སུ་དང་རྩ་བ་དང་ཁུ་བསེལ་བ་བྱིར་ནས་འོང་བ། པ་མ་ལ་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་དུ་བྱོགས་གཅིག་དུ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མ་གཞན་ཞིག་ལ་ནངས་པར་ལངས་ཏེ། པ་མའི་རྒྱང་པ་ལ་བྱག་བྱས་ནས་རྗེ་ལམ་དུ་མཐོང་བ་སྤྲོས་པ། བདག་གི་གཡར་ལམ་ན་སྤྱལ་ནག་པོས་རང་
 གི་ལུས་ཐོས་པ་དང་། ཞགས་པ་ནག་པོས་བཅིངས་ནས་ལྟོ་བྱོགས་སུ་ལྷེད་པ་རྗེས་ཏེ། གཡར་ལམ་འཛིགས་བྱེད་མཐོང་བ་དག་གིས་སྒྲིང་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་སྤྲུམ་དང་བྲལ་བ་མི་བཟང་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་སྒྲུམ་
 བཟེད་ཅེས་སྤྲོས་པ་དང་། རི་ཙམ་ན་པ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱགས་དབྱུང་ཞིང་། ཉི་མ་ལ་ཁ་བརྟམས་ཏེ་འདུག་ནས་བདེན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་རིལ་བ་བྱིར་ནས་ཁུ་ལེན་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྒྲིན་རི་དྲགས་གསོར་
 དུ་ཆས་ཏེ་དགའ་བྱུང་གི་ནགས་དེར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱ་གྲགས་ར་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེས་གཟུགས་མ་མཐོང་ཡང་རི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོས་པས་གཞུན་དུང་དུ་བཀང་སྟེ་འཕངས་པས་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་གར་

ལྟོན་པ་གྲགས།

ནས་རྒྱལ་པོ་རང་པོ་ནས་རིལ་བ་དེ་བྱེད་ཏེ་ནགས་ཁྱོད་དུ་ཆས་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཞིར་མི་མ་ཡིན་པ་ཆེ་ཐང་དུ་འབྱུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལོང་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་པ། ལྡང་གུ་འདི་ནི་མཆོའི་འབྲམ་དུ་
རིང་མོ་ཞིག་ཡོད་ནོ། །དེའི་མས་སྒྲུབ་པ། ད་ལྟ་པོ་པོའི་ལྡང་གུ་དེ། །པར་ལྟ་ལྟལ་གང་བའི་མཆོ། །ངང་བ་སྒྲ་སྒྲ་ད་འབྱེན་པ་ན། །རི་དྲགས་ལྡན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དུང་དུ་བྱེན་པ་དང་། །དེའི་རྟོག་སྒྲ་ལས་དྲང་ཕྱོང་
དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། ལྡིང་དུ་ལྟ་ཅིང་མཐོང་དགའ་བ། ལྡང་གུ་ཅི་སྟེ་ནང་དུ་འདུག །ལ་མ་ཉམ་ཆུང་བ་གྲེས་པ་ཡིས། །ཉམ་ཐག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གཅོ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིད་མི་དགའ་ནས་སྟེར་ཆེ་ཆེ་སྒྲ་དུ་སྒྲུབ་པ། །པོ་པོ་ནི་ལྡང་གུ་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆང་ས་སྟེ་ནོ། །ལ་མས་སྒྲུབ་པ། བྱོན་པ་ལོགས་ཆུར། བྱེད་བའི་འཇམ། འདིར་བཞུགས་གིག་དང་། ལྡང་གུ་ཆབ་དང་འབྲས་ལུ་ཐོགས་ནས་དེ་ལུ་དེ་མཆོའོ། །མི་དབང་ལྡང་གུ་ཞེས་ཐུ་བ། །ཡོན་ཏན་རྒྱམ་ལྡན་རང་
བཞིན་ཕུམས། །དེ་ཡི་ཕུམས་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་འདིར། །རི་དྲགས་དང་ནི་ཕུ་རྒྱམས་གནས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་དྲང་ཕྱོང་གི་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ནས་མཆོ་མ་ཟག་ཅིང་སྒྲ་དྲང་པོས་སྒྲུབ་པ། ལྡང་གུ་ནི་ནགས་ཆལ་འདིའི་
ནང་དུ་སྟེར་ལ་མ་དང་པོ་ག་ཏེ་ཕྱོག་གི་ལྟ་མ་ཆུང་ཟད་ཅིག་ལུས་གིང་འདུག་གོ། །རིལ་བ་རྒྱས་བཀའ་བ་འདི་དེས་བསྐྱར་ཏེ། འདིས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་པའི་ཕུས་ཐ་མ་མཐོང་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་ཏེ་

༡༩། །བརྒྱལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་གཏོར་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུ་མིང་སྟེ་ལྷགས་འདོན་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་གུམ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་འགུམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་མཆིས་པར་
དེར་བདག་ཅག་བྱིད་ཅིག་དང་། ལུ་དེ་མ་གུམ་པ་ལ་ལག་པས་རེག་པར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ལྷག་གཉིས་བྱིད་ནས་ཕྱོགས་དེར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོག་གི་ལྷག་མ་རུང་ཆིག་ལུས། དེའི་ཕ་མས་ལྷང་གུའི་ལུས་ལ་
ལྷགས་ནས་སྐྱས་པ། ལྷག་པ་འདི་ནི་ལུ་ཡིས་བསྐྱེ་ལ། །ཁྱོད་བྱིད་དམ་པ་ལུ་ཡིས་བཅད། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ནས་སྐྱས་པ། །ཁོ་བོ་ལྷག་པའི་ལས་ཀྱིས་སུ། །ནགས་ཆལ་ནང་ནས་རྒྱལ་པ་ན། །བྱིད་ཅིག་གི་
ནི་ལྷག་ཅིག་པ། །འདི་ནི་མདའ་ཡིས་བསྐྱར་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ཕ་མ་སྟོར་རྩེ་རྩེ་རྒྱང་དུ་དུ་མིང་བདེན་པས་གསོལ་བར་བུས་པ། ལུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཕ་མ་ལ། བསྟེན་བཀུར་ལྷ་ལ་མེ་ཡི་ནི། སྟོན་ལྷག་བུས་པའི་བདེན་པ་གང་། །དེས་
ནི་དུག་ཀྱང་ཞི་བར་སོག། །དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྷའི་དབང་པོའི་གནས་གཡོས་པར་གྱུར་ནས་འདི་རྒྱ་ཅི་ལས་གྱུར་ཅིས་བརྟགས་པ་ན། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གནད་དུ་མདའ་པོག་སྟེ་དུག་གིས་རྒྱངས་པས་
ལྷག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་མཐོང་བས། རང་གི་གནས་ནས་བབ་སྟེ་བདུད་ཅི་བདུད་པོ། །ཕ་མའི་བདེན་ཆེག་དང་ལྷའི་དབང་པོའི་མཁུས་ལྷག་དུ་རྒྱལ་སྐྱུང་བར་གྱུར་པས། ལྷ་ཡང་སོས་དུག་གི་ལྷགས་དེ་ཡང་ཞི་ནས་ལྷང་གུ་ལྷག་

བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བསྐྱེད་མི་བཟང་པར་གྱུར་གྱིང་ཕ་རོལ་ལ་ཁྱོད་བཟེད་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། ། ༥ །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་
བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོམ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་རིའི་ཕྱག་དུ་གནས་པ་ན། ཡུལ་དེའི་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གིང་ཁུར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ནགས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། དུས་མིན་པའི་ཆར་རྒྱུད་དུག་པོས་གཙུག་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་གཤེར་
པར་གྱུར་པའི་རི་ཕྱག་དུ་ཞུགས་པས་དོམ་མཐོང་སྟེ་འགྲོས་པར་བརྩམས་པ་དང་། དོམ་དེས་དཔུགས་སྐྱུངས་ནས་དྲོད་ལ་བཅར་ཞིང་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུས་ཆོམ་པར་བྱས། ཡུལ་ངན་ཡང་ཞག་བདུན་གྱི་པར་དུ་བྱུང་བ་ལས་
བསྐྱེད་པས་ནས་ཞག་བརྒྱད་པར་ཆར་ཆད་པ་དང་རྩ་འབྲས་ཆོམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་སྤྱར་བཅད་དོ། །མི་དེས་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ལན་ཅི་ཞིག་གྲུན། དོམ་གྱིས་སྐྱེས་པ། ཁོ་བོ་སུ་ལ་ཡང་མ་བསྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་ལན་གྲུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
གྱིང་དེ་བཞིན་བྱ་བེས་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ནས་སོང་དོ། །དེའི་ཁྱིམ་མི་སྐགས་གྱིས་དུས་མིན་གྱི་ཆར་དུག་པོ་དེས་བྱ་དང་རི་དུགས་སྐགས་གྱིང་དུ་མ་གྱིན་མི་དེ་གི་འམ་སྐམ་ཡང་རི་ལྟར་མ་གྱི་ཞེས་དེས་པ་དང་། དེས་རི་ལྟར་གྱུར་བ་
པའདྲ་དོ། །མི་དེ་དག་གིས་དོམ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱག་སྒྲོན་ཅིག་ཅིས་པ་ལ། མི་དེས་སྐྱེས་པ། སྤྱར་ནགས་ཁྱོད་དུ་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་རྒྱམས་གྱིས་དེ་ལ་དོམ་བསད་པའི་གཤེན་སྐལ་བ་སྐམ་གཉིས་སྐྱེན་པར་ཆད་བྱས་པས། མི་དེས་

དཔ། གྲེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མི་མགོ་ནག་འདི་རྒྱམས་ནི་ཕུས་པ་མི་གཞོ་བས་འདིར་པོར་ཅིག་དང་། དེ་ཐོས་ཏེ་འགོ་འོ། །མི་གཞོན་པ་ལ་ཆེ་བ་དག་གྲུང་སྐྱབས་སུ་འོངས་པ་ལ་ཕུམས་ན་ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་སྟོས་གྲུང་ཅི་
 དགོས་པས་དོམ་དེས་སྐྱས་པ། འདི་བདག་ལ་སྐྱབས་སུ་འོངས་པས་བདག་གིས་མི་འདོར་རོ། །སྐྱག་དེ་ག་ཁྲག་ལ་ཆགས་པས་དེ་ཉིད་ཏུ་འདུག་གིས་ལུན་རིང་ཏུ་མ་སོང་ངོ། །དོམ་གྱིས་སྐྱས་པ། ཁོ་པོ་ངལ་གྱི་རེ་ཞིག་ཁྱོད་མེལ་
 ཅོ་ལ་འདུག་གིག་དང་། ཁོ་པོ་ངལ་གསོ་བར་ཕུའོ་ཞེས་ངལ་ཞིང་ཏུ་བ་པས་གཉིད་ལོག་གོ། །སྐྱག་གིས་མི་དེ་ལ་སྐྱས་པ། མི་ཁྱོད་ཇི་སྟེང་ཅིག་ཏུ་འདིར་འདུག་ །འོ་ན་དོམ་མར་པོར་ཅིག་དང་ཐོས་ལ་འགོ་འོ། །དེ་ནས་ཁྱོད་ཅི་བདེར་
 སོངས་གིག །སྟེང་ཇི་མེད་པ་དེས་བསམས་པ། བདག་ཇི་སྟེང་འདིར་འདུག་པ་ལས་འདི་དོར་བ་ལོགས་སྐྱམ་ཏུ་དོམ་དེ་གིང་ཁ་ནས་པོར་བ་དང་། དོམ་དེས་སྐྱས་པ། གྲེ་མིན་ཆོག་དེས་གྱི་ཅི་སེམས་ངན་བསྟེན་གྲོགས་ཞེས་སྐྱས་
 བཞིན་ལྟར་ནས་སྐྱག་གིས་བསད་དོ། །མི་དེས་དེ་ཐོས་ནས་འདིས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བགོ་བཤའ་འདོད་དེ་འདི་སྐད་སྐྱས་སོ་སྐྱམ་ཏུ་དེ་ཆགས་པས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། སེམས་འཕུགས་གིང་སྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཕུམས་བཞིན་གྱི་
 མིན་སོགས་གོང་ལྟར་ཁ་ནས་འདོན་ཏེ། །དེ་གཉེན་རྒྱམས་གྱིས་ཁྱིད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱ་ཞིང་། དེ་རྒྱམས་གྱིས་འཕྱུང་པོའི་དབྱུང་ཕུ་བའི་སྐྱགས་འཛིན་པ་དང་། དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཐེ་དང་མཛེས་བཤེས་རྒྱམས་ལ་དེས་ན། དེ་

[illegible]

འཕོད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པར། གྱི་རྩུད་གྱི་རྩུད་ཅེས་སྒྲིགས་པའི། ལྷག་བསྐལ་ངན་པ་ཆེན་པོ་འཕྲོབ། མི་དགོང་ལས་ཅན་གཏུམ་དེ་ལ། དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཐུང་ན། ཆོགས་པར་མི་དབྱུང་མི་རྣམས་ལས། གྲོགས་པོ་གསོད་
 པར་བྱེད་པ་ཡོད། ཆོས་འཛིན་བྱེད་པ་མི་བཟོད་པའི། སེམས་ནི་སྤྲིག་པ་ཡིན་པར་གཤམ། བྱོད་གྱིས་དོམ་ལ་སྤྲིག་པ་དང་། ལྷག་ལ་གང་བྱས་དྲན་པར་གྱིས། བློ་ངན་བྱོད་གྱིས་ངེ་ལྟ་བུར། གྲོགས་ལ་བྱ་བ་མི་གཤམ་ཏེ། གསོད་
 པར་བྱེད་པས་གསོད་འཕྲོབ་ལ། ཤ་འཕྲོན་ཅན་གྱིས་འཕྲོན་རྣམས་མཐོང་། ལྷག་གི་འཛིན་ཆེན་བྱུང་བ་ན། བྱོད་ནི་ཡུན་རིང་བསྐྱེན་བྱས་གིང་། ཉལ་བ་ན་ཡང་བྱོད་བསྐྱངས་ན། བྱོད་གྱིས་དེ་ནི་མ་བསྐྱངས་སོ། གྲོགས་
 མཐུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཆེར། ཆོས་སྐྱ་བ་རྣམས་མྱོད་བྱེད་དོ། བློ་ངན་ལུས་ནི་ཞིག་ཐུང་ནས། དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྐྱས་སོ། དོམ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟོས་ལྟོས་འདས་ཉིད་དང་། མི་དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཉིད་ཡིན་ན་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པ་འཆི་བའི་ཉམ་ང་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་འབྱུལ་འདི་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་དང་ལམ་མིན་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སངས་
 རྒྱུན་ནས་ཆོས་སྐྱོན་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲིག་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གཤམ་ནས་གསལ་པར་བྱའོ། ། ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་སྐྱིན་གྱི་རིང་ལ། མི་ཞིག་ནགས་སུ་གིང་བུར་སོང་བ་སོང་གིས་བདས་ནས་སུལ་བུང་དུ་ལུང་ལ། མེང་

༡༩། །གེས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེགས་པས་ཁུང་དེར་ལྟར་མིང་། ཡང་སྐུལ་གྱིས་སྐྱུག་ནས་བྱི་བ་ཞིག་བྱོས་པ་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་ཁྱས་དེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཁུང་དེར་མཉམ་དུ་ལྟར་བ་ན། དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོན་སེམས་གྱིས་བསང་པར་འདོད་པའི་ཚེ། མེད་གོ་ན་རེ། བྱོད་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་ལྷབ་པ་ཡིན་མོད། བདག་ཅག་སྐྱུག་བསྐུལ་མི་བཟང་པ་བྱོས་པས་འདི་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་པའི་དུས་མ་ཡིན་པས་འཁོད་ཅིག། དེར་སྐྱེས་དབང་གིས་རྩོན་པར་ལྟར་པ་ཞིག་གིས་བྱོགས་དེ་དག་ཏུ་བྱིན་ཏེ། ལུལ་ཁུང་དེར་བལྟས་པ་ལ། དེ་རྣམས་གྱིས་རྟུང་པའི་ཚེག་གིས་སྐབས་མཐོན་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། རྩོན་པ་དེས་བྱོག་མར་སེད་གོ་བའོན་པས་རྩོན་པ་དེའི་རྒྱང་པ་ལ་གཏུགས་ནས་སྐྱས་པ། བདག་ནི་བྱོད་གྱི་དྲིན་གཞོ་བར་བྱ་སྟེ། རྩོན་ཀྱང་འདི་ན་མི་མགོ་ནག་པོ་གནས་པ་འདི་ནི་བྱས་པ་རྒྱད་གསོན་པ་ཡིན་པས་མ་དཔྱདས་ཤིག་ཅེས་སྐྱས་ནས་སོང་ངོ་། །འི་ཙམ་ན་རྩོན་པ་དེས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ལྟར་ངོ་། །དུས་གཞན་སེད་གོས་རི་དྲགས་བསང་པ་དང་རྩོན་པ་དེ་ངོ་ཤེས་ནས་རི་དྲགས་གྱི་རོ་དེ་བྱིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྒྲིན་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིད་ཆལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་དང་། བཙུན་མོ་རྣམས་རྒྱན་བཀྲོལ་ཏེ་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་ལས། ཁྱས་རྒྱན་རྣམས་སྤངས་ནས་བྱིར་ཏེ་དྲིན་གཞོ་བའི་ཕྱིར་རྩོན་པ་ལ་བྱིན་ནོ། །བཙུན་མོ་རྣམས་རྒྱན་སྟོར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པས། དེས་སྒྲོན་པོ་

500

རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ལྷན་ཁྲིམ་ཚུང་ཚུང་ཅེས་ཕུས་པ་ལྟར་དེ་མིང་མེད་པས། རྒྱལ་གྱི་མི་དེ་ཚོར་པ་དེའི་རྒྱལ་དོ་སྤོས་སྤོར་རྒྱལ་དེར་ཡོད་པར་སྤོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱུང་དོ། །རྒྱལ་པོས་ཚོར་པ་བཀུག་སྟེ་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 ཕུས་པ་ལ་ཚོར་པ་དེས་ནི་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷུང་གྱུར་མི་དེ་བཅེངས་ནས་བཅོམ་རར་བཞག་གོ། །ཕྱི་བས་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་ལ་རྒྱས་པ། མགོ་ནག་སྟེག་ཕྱེད་དེས་བདག་ཅག་ལ་པན་པའི་གོགས་པོ་བཅེངས་
 བས་བཅོམ་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་དེས་ཚོར་པ་ལ། གྱེ་དེ་རིང་བདག་གིས་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པར་བྱ་ཡི། བྱེད་ཀྱིས་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོགས་འདི་དང་རྒྱལ་འདི་དག་གིས་གསོས་སྤོས་ཅེས་ཕུས་ནས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱུང་དོ། །ཚོར་པ་
 དེས་རྒྱགས་དང་རྒྱལ་གྱིས་གསོས་པས་རྒྱལ་པོ་མགྱ་ཞིང་བཅོམ་ནས་བདར་སྟེ་ཡོངས་ལྷོད་དག་གི་བགོ་བཤའ་ཡང་ཕུས་སོ། །དེ་རྒྱལ་དུད་འགྲོར་སྟེས་པ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཕུས་པ་གཞོ་བ་ཡོད་ན། མི་པལ་ཆེར་ཕུས་པ་མི་གཞོ་བ་
 བེ་མེན་དུ་སྐྱུང་བ་ཡིན་པར་སྤོས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོར་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཚོར་པར་བྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཕུས་པ་མི་གཞོ་བའི་མི་དེ་ནི་རྒྱས་ཕྱིན་ཡིན་ཅིང་། ད་རྒྱལ་མངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཕུས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་གཞོད་པར་བྱེད་མོད་ཀྱིས།
 བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ནི་རྒྱས་སྟེ་གཅན་ཟེན་དང་གྱལ་དུ་མཆུངས་པའི་ཐུགས་ཕུས་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ཕྱི་བ་གང་གྱའི་ཕྱིན་ཞེས་པ་དང་རྒྱལ་དང་ནི་ཕུ་ལའི་པོ་རྒྱས་གྱུར་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་དོ། ། ། །ཡང་

ལྷ། སྒྲིལ་གྱི་ཆེ་མོ་རྟོག་མཁན་ཞིག་གིས་མོ་རྟོག་གི་ར་བ་རྒྱུ་ལ་རོལ་ན་ཡོད་པས་ཉིན་བཞིན་རྒྱ་བརྒྱལ་ཏེ་མོ་རྟོག་འབྲུ་བའི་ཆོ། རུས་ཞིག་ན་ཨ་མ་ལྷའི་འབྲས་བུ་རྒྱས་ཁྱེར་བ་ཞིག་རྟེན་པ་སྒྲོ་བ་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེས་
རྒྱལ་པོ་ལ་སྤུལ། རྒྱལ་པོས་བརྩན་མོ་ལ་བྱིན་ནོ། །བརྩན་མོས་ཀྱང་མྱངས་པས་དེའི་རོལ་ཞེན་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་སྤུལ་བར་རིགས་ཞེས་གསོལ་བ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་ཀ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་གང་
ལས་འོང་། ཞེས་སོགས་རིམ་པས་རྒྱད་བཅད་དེ། མོ་རྟོག་མཁན་དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་དྲིས་པ་དང་། རི་ལྟར་གྱུར་བ་གསོལ་བས་སོང་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་བསྒྲིལ་བས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྱེ་བ་ལྟོག་རྟེ་མེད་པས།
དེས་དེ་བཅུལ་བར་བརྩམ་སྟེ་རྒྱགས་ཁྱེར་ནས་སོང་བས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཨ་མ་ལྷའི་གིང་སྒྲུ་ལས་མི་ཐར་བ་ཞིག་མཐོང་ནས། དེར་ཨ་མ་ལྷའི་འབྲས་བུ་འདོད་ནས་ཞིག་མང་རྟེ་ལོན་ཏེ་རྒྱགས་ཟད་པ་དང་། དེས་བདག་འདི་
བཞིན་བསྐྱད་ན་འཆིར་ཆ་བས་ཅི་ཡུང་ཡང་རྟོ་རྒྱལ་ལ་འཇུས་ཏེ་འདྲིམས་པར་བྱའོ་སྒྲིལ་རྟེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ཨ་མ་ལྷའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བར་གཡང་རྟེ་ལྟར་དོ། །རི་དེ་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་སྒྲུའི་དཔོན་པོ་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་དེར་བྱིན་པ་དེས་མཐོང་ནས་མི་དེ་དབྱུང་བའི་ཁྱེར་དང་པོར་རྟོལ་གྱིང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ། མི་དེ་དང་མཉམ་པ་འདྲིམས་རྒྱས་པ་ན་བདག་གིས་མི་འདི་དབྱུང་རྒྱས་སོ་སྒྲིལ་རྟེ་བས་མས་ནས་མི་དེ་

2015

གཡང་ལས་ཕུངས་པས་གིན་རྟུ་རྟུ་བ་པར་གྱུར་གྱིང་། དེས་མིའི་སྐད་རྟུ་མི་དེ་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེས་རྗེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྐྱུས་པས་སྒྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་དེས་མི་འདི་ཨ་མའི་འབྲས་ལུའི་ཕྱིར་ཉམ་ང་པ་ཐོབ་པས་ན། བདག་གིས་འདི་ལ་འབྲས་
ལུ་དེ་སྒྲིན་པར་བུའོ་སྒྲུལ་དུ། ལུས་རྟུ་བ་བཞིན་གིང་དེ་ལས་ཨ་མའི་འབྲས་ལུ་གྲག་ནས། མི་དེ་ལ་ཅི་འདོད་ཟ་བཅུག་ཅིང་ལུ་བ་གང་བཀའ་དོ། །ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བག་པལ་པར་གནས་པ་ཡིན་
པས། མི་དེའི་རྟུང་རྟུ་བ་བ་སྒྲེའོ་པོ་པོ་རྟུ་བ་པས་ལུང་ཅམ་ཞིག་ཉལ་གྱིས་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་ལུ་བྱར་གྱིས་ཞེས་སྐྱུས་ནས་གཉིད་ལོག་པ་དང་། མི་དེས་བསམས་པ་བདག་རྒྱགས་དང་བུ་ལ་བས་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱམས་ཐོས་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཅི་ཞིག་
དཔུལ། དེ་བས་སྒྲེའུ་འདི་བསད་ལ་ག་སྐམ་རྟུ་བུས་ཏེ་ལམ་རྟུ་འཇུག་གོ་སྒྲུལ་དུ། སྒྲིང་རྗེ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་མི་ལྟ་བ་དེས་རྟོ་བ་ཆེན་པོས་བསད་པ་ན། ལྟ་རྒྱམས་གྱིས། བན་འདོགས་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །དེ་
བཞིན་དྲིན་གཞོ་གྲོགས་པོར་བརྟོད། །མི་རྒྱམས་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། །པན་པ་བུས་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྐྱུས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟས་བྱིན་ཉིད་སྟོན་གྱི་ཆོ་མེ་རྟོག་མཁན་རྟུ་སྒྲེའུ་པས་སྒྲེའུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བུས་པ་མི་གཞོ་བ་བུས་པ་དང་།
མངས་རྒྱས་པའི་རྟུས་སུ་ཡང་བུས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་བུས་པ་མི་ཆོར་བ་ཡིན་གྱིང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ནི་སྟོན་གྱི་རྟུས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ལུ་གཅིག་པ་ལྟར་བུམས་པར་མཛད་ན་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟུས་སུ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་

རྩོད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བུས་ནས་གོང་འདུ་བྱ་བསྐྱེད་ཞིང་ལམ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིག་པའི་ལས་རྩོད་པར་གྱིས་ཞེས་གདམས་ནས་སོང་ངོ་། །མི་དེ་ལས་མི་བཟད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་མཛེས་ཟེན་ནས། གཞུགས་ཤིང་ཐ་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་
 བས་གང་དུ་སོང་ཡང་བསྐྱེད་པས་ནགས་འདུ་ཞེས་ཏུ་གནས་པ། རྒྱལ་པོ་རི་དྲགས་གསོལ་བ་ཞེས་གིས་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ལ། བུམ་ས་པ་ལ་སྒྲིང་རིང་བུས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་གྱུར་པ་བརྟེན་པར་བུས་སོ། ། །ཡང་རྟོན་
 གྱི་ཚེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱ་བེད་རྩོམ་ཞེས་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རྩོགས་དེར་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོང་གི་ཞེས་གསལ་པའི་རུས་པ་པའི་ནང་དུ་ཟུག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ། བྱ་བེད་རྩོམ་དེས་དྲིས་ནས། དེའི་པའི་རུས་པ་མཐོང་
 བས་སོང་གི་དེ་གཞིར་ལོག་པ་དང་། དེའི་པར་ཞུགས་ཏེ་རུས་པ་ལྟུངས་ནས་སྒྲུས་པ། རྩོད་ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲི། བཅོམ་གདགས་པར་རུས་པས་བདག་ལ་རུས་སྤྱ་བཅོམ་པར་བྱོས་གིས། །དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །
 རི་ཞེས་ན་བྱ་བེད་རྩོམ་དེ་བྱ་བྱ་ཞེས་གིས་ཟེན་ཏེ་དེ་ལུ་གི་བ་ལས་ཐར་ཏེ་བཀྱེས་པ་དང་། མེད་གི་དེ་ག་ཟ་པའི་དུང་དུ་བདག་བཀྱེས་ཀྱི་ག་རྩུང་ཟད་བྱིན་ཅིག། །དེས་སྒྲུས་པ། ཞོ་པོ་ག་རྩུང་པའི་མཆེ་བའི་བར་དུ་རྩོད་འོང་བ་གསོན་
 པ་དྲིན་མི་ཆེ་ལ། བྱ་བེད་རྩོམ་སྒྲུས་པ། རྒྱ་མཆོར་ལྟར་བ་ལྟར་བ་སྒྲི། མི་ལམ་བསམ་པ་དོན་མེད་ཡིན། །པོང་ན་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་དང་། །བུས་མི་གསོ་ལ་བུས་དོན་མེད། །ཅིས་སྒྲུས་ནས་འཕུར་ཏེ། །པོ་བ་དང་འཕུགས་པ་

༡༡། མེད་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། མེད་གོ་ནི་ལྟས་བྱིན་ནོ། ། །ཡང་ཕྱོད་གྱི་རྣམ་ལུ་རྒྱལ་བུ་བཞི་རང་རང་གི་བཅུན་མོ་བྱངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱས་པས་དེ་བཞི་ཀ་རྒྱལ་པོས་སྐྱལ་ས་ཏེ་རང་རང་གི་རྒྱུང་མ་བྱིད་ནས་སོང་བ་ལས། རི་ཙམ་ན་དགོན་པའི་ལམ་དུ་བྱིན་ཏེ། རྒྱགས་ཆད་པ་ན་དེ་རྣམས་ནང་བེམས་ས་བཅས་ཏེ་རྒྱུང་མ་རེ་རེ་བསད་ལ་དེའི་ག་ཁྲག་གིས་དགོན་པའི་ལམ་ནས་བརྒྱལ་བར་བྱ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེའི་ནང་གི་རྒྱལ་བུས་ག་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་ཕྱོག་གཙོད་པ་ལས་རང་གི་ཕྱོག་རྒྱུང་ཐོས་པ་བྱའི། རྒྱུང་མ་བྱིད་དེ་འབྲོས་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བྱོས་ཏེ་སོང་བ་དང་ལམ་དུ་བཟའ་བཏུང་དང་བྲལ་བས་རྒྱུང་མ་དེས་བདག་གིའོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བུས་བསམས་པ་བདག་གིས་འདི་ཕྱོག་བསྐྱབས་ནས་གི་བར་མི་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་རང་གི་བརྒྱའི་ག་བཅད་དེ་ཟར་བཅུག་ཅིང་། ལག་པའི་རྩ་བཅད་པའི་ཁྲག་འབྱར་དུ་བཅུག་སྟེ་རིམ་གྱིས་རི་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་དེར་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་འཛོམ་། རི་དེའི་དྲུང་ན་འབབ་ཆུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་མི་ཞིག་དགུས་རྒྱང་ལག་གཏུབས་ཏེ་རྒྱུང་པོར་བ་དེས་ཉམ་ཐག་པའི་ར་རོའི་སྒྲིང་འབྱིན་པ་རྒྱལ་བུས་ཐོས་ནས་སྒྲིང་རྗེས་བལྟས་པས་མི་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་བུས་བསྐྱལ་ཏེ་གཏམ་དྲིས་པ་ན། དེས་རྗེ་ལྟར་གྱུར་པ་བསྟན་དོ། མི་དེ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུས་ཆོམས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུང་མ་ལ་གཏད་ཅིང་དེའི་རིམ་གྱོ་བུས་པས་མི་དེ་སོས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དེ་དང་གེན་

ཏུ་གཙུག་པ་པས་གཏམ་སྒྲ་ཆོག་པ་སྒྲ་ཞིང་འདུག་གོ། །བུང་རྒྱུ་མེམ་པ་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་པས་གཏུང་བར་མི་བྱེད་པར་རེས་འགའ་ཙམ་ལས་ལེན་ག་པ་རྒྱན་དུ་མི་བསྟེན་ཅིང་། བུང་རྒྱུ་མེམ་པ་དཔའི་མཐུས་ཕྱོགས་
 དེའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱམས་རྒྱས་ཤིང་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་ལུས་བརྒྱས་ནས་འདོད་ཆགས་བདོ་བ་ན། རུང་མ་དེས་མི་རྒྱང་ལག་རྒྱམ་པ་དེ་བསྒྲགས་པ་དང་། དེས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་གྱི་ཁྱོ་བོས་ཁོ་བོ་གི་བ་ལྟ་བུ་ལས་གསོས་པས། ད་
 འདི་འདྲ་བུས་པ་ཆོར་ན་ཕྱོག་དང་བྲལ་བའི་ཉེན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་ནས་ཉན་དུ་མ་གཏུབས་གྱུང་། དེས་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲགས་པ་ཉན་མོངས་པ་བྱལ་དགའ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ལོ། །དེ་ནས་ཆེས་ཆགས་པར་གྱུར་
 བས་མངགས་གྱུང་རང་གི་ཁྱོད་ཏུང་དུ་མི་འགོ་བ་ན། མི་དེས་བསམས་པ། ཤ་ལོལ་རྒྱམས་གྱི་ནང་ན་ཐ་ཆད་ནི་བུང་མེད་གྱི་ཤ་ལོལ་ཡིན་པས། འདི་འདི་ལྟར་ཆགས་ཤིང་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་གཤམ་ན་གདོན་མི་
 འཆལ་བར་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རུང་མ་དེས་སྒྲུས་པ་འདི་བདེན་གྱིས་ཐབས་ཤིག་བྱུང་སྒྲུམ་སྟེ། མགོ་གོས་གྱིས་དགྱིས་ནས་རི་བྲག་ཞིག་ན་ཉལ་བ་དང་། ས་གས་རྒྱ་འབྲས་བྱིར་ནས་འོངས་ཏེ་དྲིས་པ་ན།
 བདག་ཕྱོ་འཆལ་ལོ། །དེས་ཅི་ཡན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། རིའི་བྱ་སྒྱིབས་ན་རྩོད་ཤིག་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་སྒྲུས་པ། ལྟར་གྱུང་བ་ན་བའི་ཆོས་རྒྱན་པས་རྩོད་ཤིག་བསྟེན་ཏེ་སོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ས་གས་རྩོད་ཤིག་བཅལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུས་

༡༩། རུད་མེད་དེས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་དབྱང་ཐག་བཟུང་ནས་ས་གཞོ་དྲིལ་གི་སྟེང་དུ་བཏང་བའི་རྗེས་སུ་དབྱང་ཐག་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་པོར་བར་བུས་སོ། །དེ་རྒྱུས་ཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་དུ་ཕྱིན་པ་ན།
 ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་རུ་མེད་པར་གྱེ་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱལ་ཕྱིད་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་ལུལ་དེའི་བློན་པོ་སོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་མཚན་མཁན་ལ་འཕྲོལ་དུ་བཅུག་པ་དང་། ས་གཞོ་ཕྱོགས་ཞིག་ན་
 འདུག་པ་དེར་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས། མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། དེ་སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་སྟེ་བློན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པས་རྒྱལ་ཕྱིད་ལ་བཞག་གོ། །དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བཅུན་མོ་བྲང་བའི་ཕྱིར་ལུལ་དེའི་བློན་པོ་
 རྣམས་དང་ལུལ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སུ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱབས་ནས་ཕྱིད་དེ་རྒྱལ་པོས་ཁབ་དུ་བཞེས་པར་ཁྱས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་དེ་རུད་མེད་ཀྱིས་སུན་ཕྱང་བ་ཡིན་པས་ཁས་མ་བྲངས་ཤིང་རུད་མེད་ལ་
 སྟོན་དོ། །གང་གི་ཆེ་རུད་མེད་བུས་པ་རྒྱད་གཞོན་པ་དེས་ཁྱིམ་ཐབ་རི་ལ་བོར་བ་དེ་ཆེ་རུ་བ་དང་འབྲས་སུ་རྣམས་སྒྲལ་པར་གྱུར་ཅིང་མཐུ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སུ་གོས་ཉེན་པས་མི་རྒྱང་ལག་མཚར་བ་དེ་ཉིད་ཁྱར་དུ་ཐོགས་ཏེ་ལམ་
 སྒང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཞིང་། གང་གིས་དྲིས་པ་ལ་བདག་ཁྱིམ་ཐབ་ལས་མི་འཕྲོ་བའོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། གང་དུ་ཁྱགས་པ་དེར་སྟོན་མོ་འཕྲོ་བ་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཁ་ཅིག་འོ་མཚར་སྟེ་ཞིང་ལྟ་བར་བྱེད་

ལ། བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་འདིས་སུད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཁྱིམ་ཐབས་ལས་མི་འཕྲོ་བའི་སུད་མེད་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་གཏམ་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་སུད་མེད་དེ་བལྟ་ཡིས་
 སྟག་ཅིག་། དེར་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་འཇུག་དུལ་ཏེ། ང་ཡི་བརྒྱ་ཡི་ག་དག་དང་། །ཐུག་ཀྱང་ཐོས་གིང་འཁྱུང་ནས་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་དུ་ཐོགས་པ་ཁྱོད། །ཁྱིམ་ཐབས་ལས་དང་མི་འཕྲོའམ། །རྫོང་དུ་དག་གི་ཆེད་དུ་ནི། །ང་ནི་གཡང་
 སར་བོར་ནས་སུ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་དུ་ཐོགས་པ་ཁྱོད། །ཁྱིམ་ཐབས་ལས་ནི་མི་འཕྲོའམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སུད་མེད་དེ་དོ་ཆ་བས་གདོང་སྒྲུད་དེ་འདུག་གོ། །སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དྲིས་པ་དང་། རི་ལྷར་གྱུར་པ་རྒྱས་པར་སྒྲུས་
 པས་། སུད་མེད་དེ་ལ་རྒྱངས་པའི་ཆོག་གིས་གོང་ཁྱེད་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་ས་ག་ནི་བཙོམ་ལུན་འདས་ཉིད་ཡིན་ལ། སུད་མེད་དེ་ནི་ལྷས་སྒྲིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། །ཡང་མཛེན་
 རྒྱུ་མཆོའི་འགམ་ན་གང་གང་ཏེ་འུག་ཉིས་ལུས་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གནས་ཏེ་གཅིག་གི་མིང་ནི་ཆོས་ཅན་དང་། གཅིག་ཆོས་མིན་ཞེས་བྱའོ། །རི་ཅམ་ན་ཆོས་མིན་གཉིད་ལོག་པ། ཆོས་ཅན་མེལ་ཅེ་བྱེད་པས་བདུད་རྩིའི་འབྲས་སུ་
 ཞིག་རྫོང་པ་ན་དེ་སྒྲུངས་ཏེ་བསམ་པ། རེ་ཞིག་འདི་བསྐྱེད་ངམ་འོན་ཏེ་ཐ། ཡང་བསམ་པ། ཐོས་ཀྱང་ལུས་པོ་གཅིག་ཁོན་གསོ་བར་བྱད་དོ་སྒྲུམས་པས། དེ་གཉིད་ལས་མ་བསྐྱེདས་པར་ཐོས་སོ། །ཆོས་མིན་སང་པས་ཆོས་ཅན་བདུད་

ཉི་ཤེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ཆོས་

༡། རྩིས་འབྲས་སུ་འཁྲུག་པ་ལྟར་པ་ཆོར་ནས་འདི་ཅི་ཞིག་གིས་སྒྲིག་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་གྱིས་བདུད་རྩིས་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ནས་རྟེན། དེས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བསྟན་པས། ཆོས་མིན་ན་མེ། བྱེད་གྱིས་མི་
ཡོགས་པ་ལྟས་ཏེ་ངས་གྱང་དུས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཇི་ཞིག་ན། ཆོས་ཅན་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཆོ། ཆོས་མིན་མེལ་ཆོ་བྱེད་པས་དུག་གི་འབྲས་སུ་ཆུས་བྱེར་བ་མཐོང་ནས་དེ་ཆོས་པ་དང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཆོས་མིན་དུག་གིས་
འབྲུགས་ནས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་རབས་དེ་དང་དེར་བྱེད་གསོད་པ་དང་བྱེར་ནོལ་བ་དང་དག་པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པོ། ཆོས་ཅན་གྱིས་བདག་གང་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་རབས་དེ་དག་དུ་བྱེད་ལ་བུམས་པ་བསྟན་པ་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཆོས་མིན་ནི་ལྟས་སྒྲིན་ནོ། །ངང་པ་མགོ་གཉིས་གྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། ། །གཞན་ཡང་ཉ་བའི་བྱེད་སྒྲོན་ངག་མཐན་དང་། ཆུལ་པོ་ཉི་མའི་སྤྱུང་དུ་གྱུར་
པའི་དུས་དང་། རོར་བུ་མཐན་ནོར་བུའི་རིན་ཐང་ཆོ་རུ་བསྟོད་པ་གཉིས་དང་། བྱིམ་བདག་ཞིག་གི་བྱ་གཉིས་དང་བུམ་ཟེའི་བྱེད་གཉིས་སྤྱུང་བའི་དུས་སྤྱུང་ཡང་སྒྲོན་ལྟས་སྒྲིན་དང་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཆུལ་ནི་འདུལ་བ་གཞི་
བམ་པོ་བརྒྱ་དང་གསུམ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ། །ཡང་སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་ཆུལ་པོར་གྱུར་པ་ན། ཆུལ་པོ་ཆངས་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཆུལ་པོ་སྤྲུལ་ལས་སྒྲོབས་རུང་བས་དྲག་དུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

五、

རིང་དག་ལྷུང་ཕུས་ཀྱང་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རྟག་ཏུ་ཕུམས་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། །ཅམ་ཞིག་ཚངས་སྤྱོན་དེས་དཔུང་གི་ཚོགས་པའི་བཤམས་ཏེ་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་གཡུལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པ་ན་ལུས་འཕགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བས་ཆེས་སྟོབས་དཔུང་ཆེ་ཡང་དེ་ལ་དགར་མ་བཟུང་བར། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བཀོད་པས་བརྒྱན་ནས། བསོད་པའི་བཟའ་བརྟུང་སྟ་གོན་ཕུས་ཏེ། སྒོན་པོ་དང་གྲོང་མི་རྣམས་
 བསྐྱིངས་ནས་བསུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྤྱོན་ཡང་ཁྱོ་པའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྱལ་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་འགྱུར་བར་བུས་ཏེ། སྤྱར་ལྷོག་གོ་བསམས་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བྱིན་པ་དང་། དེ་
 བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོས་ནང་དུ་བྱིད་དོ། །པ་ཟས་བསོད་པས་ཆོམ་པར་བུས་ནས། རྒྱལ་དབང་བདག་ལ་བཟོད་པར་མཛོད། ཁྱོད་ལ་བདག་ནི་རྟག་ཏུ་འདུད། བདག་ནི་གྲོགས་པོར་གྱུར་ལགས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བརྟེ་
 བར་མཛོད། ཅེས་བུས་པ་ན། དེས་ཀྱང་སྤྱུས་པ། བཟོད་པ་ཡི་ནི་གཞུ་བརྟུངས་ནས། ཁྱོད་དང་རྒྱལ་འཛོམས་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་མདའ་གཅིག་གོས། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རེ་ལ་བཅོམ་མོ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་པན་རྒྱན་
 ཡིད་གཏུགས་པར་གྱུར་ནས་ཚངས་སྤྱོན་རང་གི་ཡུལ་དུ་དོང་དོ། ། ། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནིད་སྟོན་རྒྱལ་པོ་གཉིན་ལྡན་ཞེས་བུ་བར་གྱུར་པ་ན། འགྲན་སྒྲུ་རྒྱལ་པོ་དྲག་པོའི་ལྷ་ཞེས་བུ་བས་དཔུང་གི་ཚོགས་པའཤམས་ནས་

200

འགྲུལ་ཞེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་སྟོན་ཏོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་གཉེན་ལྡན་དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟེན་བར་འགྲུལ་བས། ཁམས་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོ་བྱད་དགོས་ལ། ཁམས་མེད་ན་མི་
དགོས་སོ་སྟེ་འགྲུལ་སྒྲིང་བཏང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ཅིང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སྒྲིམ་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་པ་རོལ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
གསེགས་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་ནས་དེའི་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱིས་དུས་ན། ལུལ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲིང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་དྲང་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་ཕྱན་དུག་རྒྱལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྡན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་
བྱ་བཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་སྒྲིམ་ལ་དཔའ་ཞིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེར་སྟོན་པོ་ཁོ་ཞིང་གཡོ་སྒྲུ་ཅན་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤྲུལ་ལས་གཅོད་པ་དུག་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་གི་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་བྱ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་ཕྱག་དོག་བྱེད་དོ། །
དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ན། རྒྱལ་བུས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུ་ཆབས་ཇི་འདྲ་ཞེས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་མི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འདའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་བཅང་པོ་མི་རྗེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་བྱ་དེ་གིན་ཏུ་མི་དག་འཛས་ས་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། སྟོན་པོ་དུག་པོ་དཔེན་པར་བཤོམ་ཏེ། རྒྱལ་བྱ་བཅོད་པ་འདི་མེད་པར་མ་བྱས་ན། བདག་ཅག་རྣམ་ཡང་མི་བདེའོ་ཞེས་སོ། །དེར་གཅིག་གིས་འདི་ལ་

པོ་འཛོལ་འཛི་སྐྱེན་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་དོ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། རྒྱལ་ལུག་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེན་ཅི་དགོས་ནས་མ་རྟེན། སྒོན་པོ་ན་རེ། སྐྱེན་ནི་ཐོག་མར་བཅས་ནས་སྒོ་མི་གེས་པ་ཞིག་གི་མིག་འབྲས་དང་རྒྱང་དགོས་པས་དེ་མ་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་མི་
འཛོལ། །དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་ལུ་མི་དག་འཛིང་ཡང་བསམས་ཏེ། བདག་དེ་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡང་བྱ་དགའ། རྒྱལ་ལུག་སྐྱུས་པ། ཡང་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེན་ལས་ཐར་ན་བདག་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་བཏང་
ཡང་དག་འབ་མེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ལུག་ལུ་ལྷུ་ལ་ལྷུག་ལུས་ཏེ། བདག་གི་ལུས་འདི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེན་དུ་གསོལ་གྱི་གལ་ཏེ་སྒོག་མི་འཛོལ་དོགས་པས་ལུ་ལ་མཆོ་ལྷུག་འཛལ་གྱིས་ལུ་མི་དགྱེས་པར་མ་མཛད་ཅིག །དེ་ཐོས་པས་ལུ་
བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་ལོ། །དེ་རྒྱ་གར་མོས་གཏོར་ནས་ཡང་སྐྱུས་པ། ཡང་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་ཆེ་མིང་པོར་མི་ཐོགས་པས་དོན་སྐྱ་ཆེ་འཛོལ་བར་བགྱིའོ། རྒྱལ་ལུ་དེས་སྒོན་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་དང་། འཕོར་མང་པོ་རྣམས་ལ་འང་
མཆོ་ལྷུག་ལུས་གིང་། སྒོན་པོས་རིགས་ངན་པའི་གན་པ་ཞིག་པོས་ནས་རྒྱལ་ལུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལུས་བཅུག་སྟེ་རྒྱང་ནི་ལྷུང་ས། མིག་འབྲས་གཉིས་སྐྱུང་ས་པ་སྐྱེན་དང་བརྒྱུད་ས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུ་ལ་བསམ་ནད་སོས་པར་བྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་ནད་

5
m
31
n. 1
1920

མེས་ནས་སྒྲོན་པོ་རྒྱལ་ས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་བཟང་པོ་སྒྲིག་ཐར་བར་བྱེད་པ་ག་ལས་རྟེན། གསོལ་བ་སྒྲོན་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁུ་བཟོད་པས་སྒྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་ནས། རྒྱལ་ཁུ་བཟོད་པ་ད་
ལྟ་ག་རེ་ཞེས་དལ་གྱིས་བྲིས་པ་ལ། ད་ལྟ་ཕྱི་རོལ་ན་ལུས་གྱི་སྒྲོན་གསོ་ཞིང་སྒྲིག་མི་འཆོར་དོགས་སོ། །དེ་སྐད་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་སྐད་ལྟར་ས་གིང་ལུས་ས་ལ་བརྟུངས་ནས། བོ་པོ་བྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་བུའི་ག་སྒྲོན་དུ་བྲོས་ཞེས་བུ་
ག་ལ་བར་སོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིབས་པར་རྒྱལ་ཁུ་ཡང་ཆོ་འདས་སོ། །རྒྱལ་སྒྲོན་བཙུན་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐོར་ཞིང་ལུས་ཡང་རྒྱལ་ཁུའི་རོལ་སྟེང་དུ་ལུས་བརྟུང་བཅིང་སྒྲིག་གསལ་འདོན། དེར་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྒྲོན་རྒྱལ་ས་
གྱིས་ཅན་དན་གྱི་གིང་ལས་བསྒྲེགས་ཏེ་རུས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བུས་སོ། །དེ་རུས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལུས་ནི་ད་ལྟའི་བས་གཅིང་དང་ལྟ་མཛེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཉིད་སེང་གི་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ཞེས་བུ་བ་ལུས་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་འཆོར་བར་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེས་བས་སུ་འབྲས་བུ་དང་རུ་བ་བ་ཞིང་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་མི་གཞོད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པས་གནས་སོ། །
དེར་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་སེང་གི་འདི་བས་ད་ནས། ལྷགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུས་ན་བདག་དཔལ་བ་པོར་བར་འགྱུར་རོ་སྒྱུམ་དུ། གོས་དུར་སྒྲིག་གྱོན་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས་ནས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་གིང་སེང་གི་གཞིང་ལོག་པ་ལ་དུག་

༡༡། །མདས་བསྐྱེད་ནོ། །མེད་གེ་སད་ནས་རྩོན་པའི་རྩལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་གྱོན་པ་མཐོང་ནས། རྩལ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་མཆོན་ཆོས་གོས་འདི་འཆར་པ་ལ་བདག་གིས་གནོད་པ་བྱས་ན་
 རྩལ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་ཏུ་གསོད་སེམས་བཏང་བ་དང་། རྩལ་མདས་ལོག་པས་སྒྲིག་བྱལ་བ་ལ་ཐུག་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས། ཡ་ལ་ལ་བ་གསལ་སྤྱོད། ཞེས་སྐྱེས་པའི་ཆོག་གིས་གནམ་ས་
 ཀུན་གཡོས་གིང་སྒྲིན་མེད་པར་ཆར་བབ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་གེ་འུ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྩོན་པས་བསད་པར་མཐོང་ནས། ལྷ་འི་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་གྱིས་མེད་གེ་འུ་ཏུ་ལུས་ལ་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །རྩོན་པས་
 དགས་པ་ཁྱེར་ཏེ། རྩལ་པོ་དེ་གྱི་ལ་ལུལ་ནས་བྱང་གའ་ཞུས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ལས་དུང་འགྲོ་གང་གི་སྐུ་གསེར་ལྷར་འདུག་ན་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕྱུང་བས་ན་ཅིའི་ཁྱེར་རྩོན་པ་འདི་ལ་
 བྱང་གའ་སྐྱེན། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་བདག་གིས་གསོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེ་ཏུ་བསམས་པ་དང་། རྩོན་པས་ཡང་བསྐྱལ་བས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་ནས་རྩོན་པ་ལ་འདི་སྐད་དུ། མེད་གེ་འདི་བསད་པའི་ཆོ་ངོ་མཆར་རམ་
 རྩལ་ཅི་བྱང་ཞེས་དེས་པ་ན་དེའི་ཁ་ནས་སྤར་གྱི་ཡི་གེ་འབྱུང་བ་ཆུད་པོ་འདི་སྐྱེས། གནམ་ས་ཡང་གཡོས། སྒྲིན་མེད་པ་ལས་ཆར་བབ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་བབ་པོ་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཐོས་ནས་རྩལ་པོ་གིན་ཏུ་མི་དགའ་སྟེ།

2000

དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒོ་ལྷན་ཀུན་བཀུག་སྟེ་སེང་གོས་སྐྱས་པའི་ཆོག་དབྱུང་པ་ན་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་གོ་མ་ཤེས་སོ། །གནས་དབེན་པར་དྲང་སྟོང་གི་མ་ཞེས་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེས་ལ་ལ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་
ནི། སྐྱ་བྱེག་ལ་ཆོས་གོས་ལ་དོག་བསྐྱར་བ་ཕྱོན་པ་ལ་བའའ་ཞིག་སྟེ་གི་ལས་སྐྱར་དུ་ཐར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །པ་གསུམ་ཟེར་བ་ནི། སྐྱ་བྱེག་སྟེ་ཆོས་གོས་ལ་དོག་བསྐྱར་བ་ཕྱོན་པ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་མཆན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དན་ལས་
འདས་པ་དང་ཉེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐྱ་བྱེག་སྟེ་ཆོས་གོས་ལ་དོག་བསྐྱར་བ་ཕྱོན་ན་ལྟ་དང་མི་དང་འཛིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱར་བ་དང་། ཀུལ་པོ་
དག་འནས། ཀུལ་ཕྱན་བཀུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བསྐྱས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱི་གིང་རྩེ་སྟོང་དུ་སེང་གོའི་པགས་པ་བཞག་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བར་བྱས། སྟོས་དང་མེ་རྟོག་གིས་མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཆོལ་དུ་བརྟུག་གོ། །དེ་ནས་གསེར་
སྟོམ་དུ་པགས་པ་དེ་བརྟུག་སྟེ་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །དེར་མི་མང་པོ་དག་མཐོ་རིས་གྱི་ལྟར་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་སེང་གོར་གྱུར་པ་གོས་དུར་སྒྲིག་ཕྱོན་པ་ལ་དགོ་སེམས་བསྐྱེད་པས་བསྐྱལ་པ་བཞི་ཕྱག་བརྟུའི་
བར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བདེ་བ་ཕྱིན་ཅིང་། བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ཀྱས་པར་བྱས་ནས་མ་དོམས་པར་བྱས་སོ། །ཀུལ་པོ་དེ་གྱིས་སེང་གོའི་པགས་པ་ལ་མཆོད་པས་བསྐྱལ་པ་བཞི་ཕྱག་བརྟུའི་བར་དུ་

[illegible]

2. 2. 2. 2. 2.

ཅེས་བསྟོའོ། །དེ་ཁྱེའུ་ཆོས་སྟོང་གྱིས་པའི་གྲ་ཁང་ན་འདུག་པས་ཐོས་ནས་དུས་ཤིང་། འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོ་བའི་དབང་གིས་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ལུ་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
སྒྲུས་ནས། ཁྱེའུ་དེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་ཡེ་ལ་ཕུག་འཆལ་ཏེ། ཡེ་ལ་གཅིག་པའོ་ཅིག་ལ་ལུ་སྒྲུག་ན་བདག་གིས་ཆོངས་པ་མ་བགྱིས་པས་བདག་མི་དགུམ་དུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ལུ་སྒྲུག་གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་མས་
བཟོད་ན་ངས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་ཆོས་སྟོང་མའི་ཐད་དུ་སོང་ནས་རྒྱང་པ་ལ་ཕུག་འཆལ་ཏེ། ལུ་མ་བཟོད་པར་མཇད་ཅིང་བདག་གསོད་དུ་མ་བཅུག་ཅིག །ཅེས་སྟོང་རྗེ་རྗེ་སྒྲིད་དུ་སྒྲུག་ལ་གཏི་ཞིང་སྒྲུ་བའི་ཆོག་
ཐོས་ཀྱང་མ་ངེས་བཟོད་པ་མ་བུས་པར་གསེད་མའི་མི་རྒྱམས་གྱིས་མཆོན་རྟོན་པོས་ཁྱེའུ་འི་མགུལ་པ་བཅད་དེ་སྟོ་རན་མ་ལ་ཁྲག་བྱུང་ཀྱང་འགྱོད་པ་མ་སྒྱེས་སོ། །ཁྱེའུ་ཆོས་སྟོང་ནི་པ་མ་དང་གསེད་མ་དག་ལ་དགའ་ཞིང་བུམས་
པའི་སེམས་སྒྱེས་ནས་ཤིའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེའུ་ཆོས་སྟོང་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་དང་། བཅུན་མོ་སྟོ་རན་མ་ནི་ལྟས་སྟེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེ་རབ་ཞེས་བུ་བ་དེ་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་
ནས་དཔུང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དེ་དུགས་གསེར་བར་ནགས་སུ་སོང་བ་དང་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤིང་གི་བ་ཞིག་ན་ངལ་གསོལ་པ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་ཆོང་པ་དག་གིས་སྒྱེས་ལུལ་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རྗེའི་དཔུག་

3

འཕྲིན་ལྷན་པ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་

༡༢༡། །པ་ཅན་ཞེས་པའི་ཆེ་བ་བཟོད་པར་བྱས་སོ། །དེས་ཀྱིས་པོ་རི་རབ་ཐུག་དོག་གིས་སེམས་དགྲུགས་ནས། རང་གི་པོ་བྱང་དུ་སོང་ཞིང་ཀྱིས་པོ་རྩོམ་ཞེས་དཔྱུག་པ་ཅན་ལ་ཁྱོད་འདིར་ལྷུང་དུ་བྱུག་བྱེད་པར་མ་
འོངས་ན་ནན་ཏན་བྱེད་པར་ཆར་གཙོད་དོ་ཞེས་པོ་ཉ་མངགས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་ཀྱིས་པོ་གཏུམ་པོ་རྩོམ་ཞེས་དཔྱུག་པ་ཅན་ཁོ་བཞི་བཤམས་ནས་ཀྱིས་པོ་རི་རབ་ཀྱི་ལུས་དུ་ཆས་ཏེ་ཐན་ཚུན་གཡུལ་དུག་པོ་བཀྱིས་པས་
མང་པོ་འཆི་ཞིང་རྣམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་བློན་པོ་དག་གིས་ཀྱིས་པོ་རི་རབ་ལ་སྐྱས་པ། ཁྱོད་གནིས་ཐན་ཚུན་ཀྱིས་པོ་སྟོངས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་འབྲུགས་པ་འདི་དོར་ནས་མཐུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་ཀྱིས་སྐྱས་པས་ཀྱིས་པོ་རི་
རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཉམ་ནོ། །རྩོམ་ཞེས་དཔྱུག་པས་ཀྱང་རང་གི་དམག་ཆོགས་འགྲིབ་པར་མཐོང་ཞིང་སྟོ་སྟེ་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱིས་པོ་རི་རབ་ཀྱིས་རྩོམ་ཞེས་དཔྱུག་པ་ཅན་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ནོར་བྱིན་ཅིང་ཉིན་
ཞག་འགའ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་བུ་མོ་ལྟ་མོ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་འཇགས་པ་སྟེན་པར་བྱས་པས་ཀྱིས་པོ་དེ་མཆོག་ཏུ་མགྱ་ནས་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་དུས་ཅིག་གི་ཆེ་ཀྱིས་པོ་རི་རབ་ཀྱི་བུ་མོ་སྐྱར་མ་ཞེས་པ་དེ་ལ་
བཙོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་མངལ་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། བཙུན་མོ་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་མཐུས་ཡིད་ལ་རྟོག་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ཀྱིས་པོ་ས་དེའི་སྟེང་དུ་གདུགས་བཟུང་ཞིང་བཙོན་རྣམས་ཀྱང་བཏང་ངོ་། །དེར་ལྷན་ཉི་མ་ལྟར་

ལག་འདང་པོའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲོལ་

2000

གསལ་པོའི་གསུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོར་ལུང་གསུགས་པ་ཀྱང་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ། རིམ་གྱིས་བསྟན་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་སོན་པ། ཤིན་རྒྱ་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཉེན་ལྷ་རྒྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
བཤེས་ནས་སྤྲུལ་རྒྱལ་མེད་ལ་བཞག་སྟེ་ཡབ་འདས་སོ། །དེའི་ཆེ་དེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མེད་བསྐྱེད་སྤྲུངས་ནས་བདག་གི་པོ་བྱང་འདིར་ལྷའི་ཁ་ཟས་དང་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་འབྲུང་བར་རྒྱུར་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་མོད་ལ་དེ་ལྷ་རྒྱུར་བར་
རྒྱུར་རྟོ། །མཛེས་པོ་རྣམས་ལ་འདར་གསུམ་པས་དགའ་བར་བྱས་པས་དེའི་མིང་རྒྱུ་འདར་དགའ་བའི་གོང་ལུ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་མཁུས་རྒྱ་སྟེ་བརྒྱད་པ་དེའི་ལུལ་ན་གནས་པའི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟེ་ཡོངས་སྟོན་
བྱུང་བར་རྒྱུར་རྟོ། །དེར་སྟོན་པོ་སྟོ་སྟོས་རན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་རྒྱལ་པོས་དགའ་བའི་གོང་ལུ་འདི་བསའ་བར་བྱས་ན་སྟེ་པོའི་ཆོགས་འདི་དབང་རྒྱ་འབྲུར་རོ་སྤྲུལ་རྒྱ། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་འཕྱིན་ཡིག་བཏང་སྟེ། དགའ་བའི་
གོང་ལུ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དབྱའི་ལུ་སྟེ། དེ་བས་འདི་བསའ་ན་ཁྱོད་འཛམ་ལུང་གི་མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་འབྲུར་ཞིང་བདག་ཀྱང་ལྷའི་ཁ་ཟས་འབྲིངས་སུ་འབྲུར་རོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་མཉན་ནས། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་པོ་ཉ་
བཏང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་པས་བདག་གི་ནོར་འཕྲོག་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན། ད་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྷ་གཞོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དགའ་བའི་གོང་ལུས་བསམས་པ། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འདིར་

༡༩༩། །འོངས་ན་བདག་གི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་མོ་རྣམས་ནས་པོ་ཉ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱིས་པ་བདག་གི་སྤྱུ་མ་དེ་རྣམས་མཇུག་པར་བྱ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་དེར་འོང་ཞེས་ཞུ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་བྱས་ནས་
 རྒྱལ་པོའི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོས་དཔུང་གི་ཆོག་ས་དང་བཅས་ཏེ་ཆས་སྤེད་རྒྱལ་པོའི་ལུས་དང་ཉེ་བ་གསུམ་པོ་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་སྒྲོན་པོ་སྒྲོ་དན་ལ་བདག་གི་མེས་པོ་ལ་སྤྱུ་མ་བས་གུང་སྤོར་དུ་སྤྱུ་མ་བྱོད་ལ་བདག་ཅིས་མི་འདུད་ཅིས་
 ཞུས་སྤྱོད་ཅིས་མཇུག་ས་པ་ལ། དེས་དགའ་བའི་གོང་བུས་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བྱོད་འདིར་གུས་པར་སྤོག་ཅིས་འདིགས་པ་མི་སྤོག་པ་དེས་ལྷ་ལ་སྤྱོད་ཞེས་དཔྱེན་སྤྱར་བས། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྤོར་དུ་བྱོས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་དན་བྱིས་དགའ་
 བའི་གོང་བུ་ནི་སྤོར་དུ་སྤོབས་ཆུང་བ་སྤོར་པ་ཡིན་པས་ལྷ་བྱོད་ལ་ཆུང་ཆུང་གཞོད་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་གུང་བྱས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དཔུང་གི་ཆོག་ས་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་འཐབ་མོ་འདོད་པས་དགའ་བའི་གོང་བུ་ཅན་བྱི་དམག་གི་
 སར་སོང་ངོ་། །དེར་དགའ་བའི་གོང་བུ་ཡང་ལྷ་པོའི་གཞུང་མེད་པར་ཆེན་པོ་དང་འདུ་བའི་གུ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་སྤེད་ཀྱི་ཡོན་པའི་སྒྲུ་པོའི་ཆོག་ས་བྱིས་བསྒྲོར་ཏེ་གསུམ་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཅེ་བ་བྱོད་ཞིང་བྱས་བྱས་ནས། རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་བཟུང་
 བའི་དུས་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུག་གི་སྤྱོད་དང་འདུ་བར་རི་འགྲུལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འཕྱགས་ནས་འདིས་ཅི་བྱོད་ཅིས་སྒྲོ་དན་ལ་དྲིས་སོ། །དེས་སྤྱོད་པ། ར་ལོ་སྤྱོད་དེས་དགའ་བའི་གོང་བུས་ལྷ་པོའི་

བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དག་བསྐྱེད་ནས་ནང་མི་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བཟའ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུལ་སོ། །འི་རབ་ན་རེ། གང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཁུ་འདི་ལྟ་བུ་ན། བདག་ཉིད་ལ་ཐོར་དང་བཅས་པའི་སྡེ་དུ་འབར་བའི་ཐོག་
 ལུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེས་པར་བདག་ཅག་གི་ཆེད་འདི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པའོ་སྒྲུལ་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་སེས་ནས་དགའ་བའི་གོང་བུ་ཅན་གྱིས་ཐབས་ཀྱིས་འདི་རྗེས་སུ་གསུང་བར་
 བུའོ་སྒྲུལ་དུ། སྡེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲི་ལུང་བྱེད་བདག་དང་མི་མཁུན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲོགས་སོང་གི། གལ་ཏེ་བྱོད་བདག་དང་མཁུན་པར་མི་བྱེད་ན། བདག་གིས་བཟོད་པ་སྤངས་ཏེ། འབར་བའི་ཐོག་གིས་བྱོད་བསད་པར་བུའོ་
 ཞེས་སྒྲུལ་པས། རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྒྲུག་ནས་མཁུན་པར་གྱུར་ཏེ། དགའ་བའི་གོང་བུ་དེ་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རང་གི་གནས་སུ་བོས་པ་ལ། ཆོག་བཞེན་ཏུ་བཀུར་སྡེ་བྱས་ཤིང་རྣམ་པ་དུ་མས་བསྐྱུགས་པ་བྱས་སོ། །དགའ་བའི་གོང་བུས་
 ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གདུལ་གྱིས་དེ་ཆོས་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་རང་གི་གོང་བྱེད་དུ་སོང་ངོ་། །དགའ་བའི་གོང་བུ་དེའི་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མོ་སྡོན་བྱ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིར་བྲམ་ཟེ་རྩ་བ་ཅན་ཞེས་པར་གྱུར་པས། རྒྱ་གྲིས་གཟེར་
 བའི་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུན་དང་བསྐྱེས་པའི་བྱག་པ་གསོལ་ཞིང་བསེལ་གྱི་བ་ཀྱི་སྒྲིད་དུ་གདུགས་བསུང་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ལ། སྡོན་པོ་སྡོ་རན་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྡོན་གྱི་ཆོ་སྤོང་ལྷ་ཆོགས་དང་

༡༡། །བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ནགས་སུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ནི་ད་གྲང་པོའི་རྒྱལ་པོ་མཆེ་བ་དྲག་དང་ལུན་པ་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྤྱིན་དཀར་པོ་ལྷ་ལུ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན།
གྲང་པོའི་བྱ་རྒྱུ་མས་ལེགས་པར་སྦྱོང་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་བཟང་མོ་དང་ཤིན་དུ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲང་མོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དུས་གཅིག་ན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་འཛིན་འབྲུག་གི་སྤྱ་དང་ལུན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ན་རྒྱུང་མ་དང་འཁོར་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དག་འགོ་བའི་ལག་པ་ལས། མཆོ་མ་དྲོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་པདྨ་ཤིང་རྩེ་འཕང་ལོའི་ཆད་ཅམ་པ་དྲིས་བྱུང་བ་ཞིག་ནགས་ཀྱི་རི་དེ་ལ་
གཅིག་པུར་གནས་པའི་གྲང་པོའི་བདག་པོ་དེའི་མདུན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །དེས་དེ་བྱངས་ནས་གྲང་མོ་གཉིས་ལས་དང་པོར་སུ་འོང་བ་དེ་ལ་སྤྱིན་ནོ་སྤྱམ་དུ་ཤིན་དུ་བཟང་མོ་དང་པོར་འོངས་པ་བྱིན་ནོ། །དེས་གུས་པ་དང་བཅས་
པས་མགོ་ལ་བདགས་དེ་འདྲག་གོ། །ཁྱིས་བཟང་མོ་འོངས་པས་དེའི་དབྱལ་བའི་པདྨ་དེ་མཐོང་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱུང་མ་འདི་ལ་བྱིན་དྲི་བདག་ལ་མ་བྱིན་ནོ་སྤྱམ་དུ་ཕྱག་དོག་སྤྱེས་པས་གྲང་པོའི་བདག་པོ་དེ་སྤྱངས་ནས་
གཞན་དུ་སོང་སྟེ། ལྷ་མི་ཟ་ཞིང་རྒྱ་མ་འབྲུང་ལ་སེམས་འབྲུགས་པར་གྱུར་དོ། །དེས་རི་འབྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་གི་དབྱུས་ན་བསམ་གཏན་བྱེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཚོས་གོས་དམར་པོ་ཅན་མཐོང་ནས། རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀུ་ལུ་དྲ་བྱངས་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

པས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་གྲུང་མོ་དེ་ནི་འཕེགས་བྱེད་གྱི་འགྲམ་དུ་གནས་ཏེ། བདག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་ཅུ་འདིས་སྒྲོས་གྱི་གྲུང་པོ་འདི་གསོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་སྒྲོན་ནས།
བདག་ཉིད་ལྷེ་བས་ཏེ་སེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་ཕུ་མོ་སྟེ་བ་དུན་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་གི་ན་དུ་མཛེས་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བཅུན་མོར་བྱས་སོ། །ནམ་ཞིག་དེ་ཆ་བའི་རིམས་དྲག་པོས་གཟེར་པའི་རྒྱལ་
དུ་བྱས་ནས། བདག་པོ་གི་ན་དུ་མི་དགའ་བའི་ཆོ། དེས་སྐྱས་པ། བདག་གི་རིམས་འདི་ཅན་དན་ས་མཆོག་སོགས་གྱིས་གྲུང་མི་སེལ་ཏེ། རི་འཕེགས་བྱེད་ལ་གྲུང་པོའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་མཆེ་བ་ལོན་ན། དེའི་བ་སོས་མལ་ཆ་བྱེད་
ཅིང་མཆེ་བ་ལ་ཡོད་པའི་མུ་ཏྲིག་རྒྱམས་གྱིས་ལུས་བརྒྱན་ན་ནད་འདི་ཞི་ཡིས་གཞན་ཅིས་གྲུང་མི་ལན་ནོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དེས་བཅུན་མོ་འདིས་སྟེ་བ་གཞན་ལ་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པར་ངེས་གྱི་དེ་ལྟར་བུ་འོ་
བསམས་ནས་ཚོན་པ་པོས་ཏེ་གྲུང་པོ་དེའི་མཆེ་བ་ལོངས་དང་ནོར་ཆེན་པོ་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་བྱས་སོ། །ཚོན་པ་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་ན་བུ་འོ་ཞེས་བེར་རོ། །བཅུན་མོས་སྐྱས་པ། གྲུང་པོ་ཆེ་དེ་དགའ་བའི་ཐབས་བདག་གིས་གེས་ཏེ། རབ་
དུ་གྲུང་བའི་ཆ་བྱེད་གྱིས་དྲག་མདས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་བུ་འོ་ཞེས་བསྐྱོས་པ་ལྟར་སོང་བ་རེ་ཞིག་ནགས་དེར་འཆག་པ་གྲུང་པོའི་ཆོགས་གྱིས་མཐོང་ནས་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་གྲུང་པོའི་བདག་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱས་སོ། །བྱུང་རྒྱལ་

ལྷ་མོ་

༥༩། །སེམས་དང་ས་སྤྲུལ་པ། འདི་དོགས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། །ཁྱེལ་ཡོད་ཞི་བའི་ལམ་མཚན་པའི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུར་འོས་སོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེར་རྩོན་པས་གིང་ཞིག་གི་ཀྱུང་
 ཏུ་སྤྲུལ་པའི་ཀྱལ་གྱིས་གཏུངས་ཏེ་དུག་མདས་གྲུང་པོའི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱུན་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཁྱེལ་གིས་གོས་པའི་ལུས་སུ་མཐོང་བས་གྲུང་པོའི་ཚོགས་དང་། གྲུང་མོ་གིན་ཏུ་བཟང་མོ་འབྱུགས་ཅིང་ཁྱུང་ན་དུ་གྱུར་ཏེ་མདའ་ཐུངས་
 པར་བྱས་སོ། །གྲུང་པོ་ལ་བདག་པོ་དེས་གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་པའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་གྲུང་པོའི་ཚོགས་འདི་མགོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ནས། གལ་ཏེ་བདག་རྩོན་པ་འདི་ལའང་ཁྱོ་བ་མེད་ཅིང་མཉེས་གཤིན་པར་གྱུར་ན་
 བདེན་པ་དེས་བདག་གི་དུག་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་པའི་མོད་ལ་བསྐྱུན་པའི་གནོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་དེ་ལྟར་གསོན་པར་གྱུར་པ་མཐོན་ནས་རྩོན་པ་དེས་བཏུད་དེ། ཀྱལ་པོའི་བཅུན་མོའི་གཏམ་དེ་
 བརྗོད་པར་བྱས་པ་དང་། དེས་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་མཆེ་བ་གཉིས་སུ་ནས་བྱིན་ཅིང་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་མཆེ་བ་གཉིས་སྟོས་སོ། །རྩོན་པ་དེས་མཆེ་བ་གཉིས་བྱེད་ཏེ། ཀྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་བས་ཀྱལ་པོ་དེས་
 རྩོན་པ་ལ་ཚོར་གྱི་བྱ་དགའ་བྱིན་ཅིང་། མཆེ་བ་མཐོང་ནས་འགྲོད་པ་སྟོས་སོ། །བཅུན་མོ་དེས་ཀྱང་སྟོ་བ་སྤྲུལ་པར་བྱས་དོག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཀྱལ་མི་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་རང་གི་བདག་པོ་ལ་བདེན་པར་སྤྲུལ་ནས། ཀྱི་དུང་ནགས་

གྱི་གྲུང་པོའི་བདག་པོ་དགའ་བྱུང་དང་ཞི་བའི་ཡིད་ཅན་དེ་ལྷག་དོག་ངན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་གིས་བཅོམ་མོ་ཞེས་སྒྲེ་སྒྲགས་སྒྲེ་ཚོགས་འདོན་པ་ལ། རྩོན་པས་བཅུན་མོ་མུ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་བདེན་པའི་
 བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སྒྲོག་འཛོལ་ཞིང་མཆེ་བ་སྒྲུར་སྒྲེས་ཏེ་ཕུའི་ཚོགས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་ཆུ་པོ་བྱ་རྒྱུ་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་ཀྱི་རིའི་དགོན་པའི་གནས་སུ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་རི་དྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷོ་བ་དགར་ལ་རྒྱལ་གནས་པའི་གཟུགས་སྒྲུག་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོགས་བདེ་བར་སྒྲོང་ཞིང་གནས་སོ། །དེ་དང་བྱུད་གཟུགས་སྒྲོགས་ཆ་འདྲ་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་ཕུ་གཉིས་པའི་གཙོ་
 པོ་གཞན་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པས་བྱིན་ཞེས་པ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་ནགས་དེར་རི་དྲགས་གསོལ་དུ་བྱུང་ཞིང་མཆོན་སྒྲུངས་ཏེ་རི་དྲགས་རྒྱམས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་
 བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་མདའ་གཞུག་ཞུང་བའི་སྒྲོན་དུ་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་སོང་ནས་མི་བདག་རི་དྲགས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསད་པས་ཅི་བྱ། ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་རི་དྲགས་རེ་རེ་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་གཏོང་བར་
 བྱའི་ཞེས་བྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བདེན་ན་རུང་ལྟེ། གཞན་དུ་རི་དྲགས་རྒྱམས་གཞོལ་བར་བྱ་ཞེས་ཆད་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་སོང་དོ། །དེར་རི་དྲགས་རྒྱམས་བསྐྱས་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་པོས་སྒྲུས་པ། ཐམས་ཅད་ཅིག་

22

ལ་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་བར་དུ་ལྟ་ཞིང་ཕ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུ་དཀྱིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྲག་དང་རུས་པས་གང་བའི་གན་པ་དེ་དག་གི་གནས་སུ་སོང་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསད་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་
བསྟན་པས། རྒྱལ་པོས་རི་དྲགས་མང་དུ་ཡོད་ན་ཆོག་པ་ཀྱི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཅི་ལ་འོངས་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་རི་ལྟར་གྱུར་བ་བཤད་པས་རྒྱལ་པོ་མགྱ་ནས་ཁྱོད་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ། བདག་ཅག་ནི་དུད་འགོ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་བསྐྱགས་ནས་བྲི་ལ་བཞག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་མགྱ་སྟེ་སྟོན་ཆད་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་མི་འཛིག་པ་སྟོན་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་པ་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱགས་སོ། །ཆོག་པ་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེས་ཀྱང་བདག་
པོ་མེད་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱུ་དཀྱིད་པས་ན་སྤྱར་འགོའོ་ཞེས་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་ནས་སྤྱར་ནགས་སུ་སོང་དོ། །རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་བསུ་ཞིང་དགའ་ལ། སྤར་གྱི་རི་དྲགས་མོ་ལ་འང་སྐྱ་གྱ་བདེ་བར་
བཅས་ཏེ་དགའ་བའི་གཏམ་བྱས་ནས་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་གཉིས་ཀ་བདེ་བར་བསྐྱུང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བདག་གི་ཁུར་དུ་ལོན་པའི་བཟོད་པའི་སྟོབས་ལ་གུས་པར་
བྱུང་། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་ས་རོ་ལ་རྣམ་པར་གཏོན་པའི་སྟོབས་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐས་མེད་པས་ལྟ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་བྲམ་ཟེའི་

༡༡། །སྒོན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྤྱུང་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་དང་བདག་གིས་ལྷ་མཆོད་ཅིང་རྒྱལ་མིད་བསྐྱེད་ས་ཞེས་བྱས་པ་བཞིན་བྱས་པས་རི་ཞིག་ན་བཙུན་མོ་ཞིག་ལ་སྤྱུང་
 ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་མཆོན་དང་ལྷན་པ་སྒྲུབ་པའི་འོད་ལ་འགྲན་པ་ཞིག་བཅས་པ་ལ་མིང་སྒྲུབ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཉིད་དོ། །བཙུན་མོ་གཞན་སྤྱུང་ཙུ་ཙུ་བཞི་རྒྱུ་ལའང་སྤྱུང་རེ་བཅས་སོ། །ནམ་ཞིག་རྒྱལ་བུ་
 རྒྱ་བ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མ་དག་གི་དུང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཤིང་། རི་དུགས་གསོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བ་ནི་གཟི་བཞིན་དང་དཔུང་པའི་སྒྲོ་བས་སྤྱུང་གཞན་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་རྒྱལ་ཆེ་བ་དུང་བར་
 བསྐྱེད་ནས་གཞོན་ནུ་གཞན་རྒྱུ་ལའང་ལུ་ལ་འགའ་ཞིག་བྱེད་ནོ། །དེ་རྒྱལ་བུ་གཞན་རྒྱུ་ལའང་ལྷན་ཅིག་རང་གི་ལུ་ལ་ཀུན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱམ་ཟེ་དུམ་བུ་འཛིན་ཞེས་པའི་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས། དེའི་མིང་གིས་མཆོན་
 པའི་པོ་བྱད་བྲམས་ཅད་མཐོང་བས། རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བས་བདག་གི་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མིང་ཅུ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་གོ་སྤྱུང་མོ། །དེར་གཞོན་ནུ་རྒྱུ་ལའང་ཀྱིས་འོ་ན་དུམ་བུ་འཛིན་པའི་མིང་འདི་བྱིས་ནས་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བའི་མིང་
 བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་དུམ་བུ་འཛིན་ཤོས་ཏེ་བྱམ་ཟེ་རྒྱུ་ལའང་བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་བུ་འདིས་བདག་གི་དབང་ཐང་འཕྲོག་པས་འདི་བསང་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལའང་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་རྒྱུ་ལའང་ཀྱི་ཕྱིད་ཉིད་

གྱིས་ཐབས་རྟོགས་སྤྱི་ག་ཟེར་བ་ལ་དུམ་ཁུ་འཛིན་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱལ་པོ་འདིས་རྗེ་ལམ་རྗེས་པ་ཁྱེད་རྒྱལ་ས་གྱི་མ་དུན་དུ་སྒྲུ་ན་དེའི་ཆེ་བུམ་ཟེ་དུམ་ཁུ་འཛིན་རྗེ་ལམ་གྱི་དོན་སྤྱི་ག་ཕེས་པ་ལ་དྲིས་སྤྱི་ག་ཅེས་བཟོད་པར་བྱོས་ཞེས་སྒྲུས་སོ།
 རྒྱལ་ཞིག་ཁྱལ་པོས་རྗེ་ལམ་དུ་གཞན་གྱི་ལུས་བཅིངས་ཏེ་སྤོང་ཁང་གི་གནས་སུ་བོར་བ་རྗེས་ནས་བུམ་ཟེ་རྒྱལ་ས་ལ་རྗེ་ལམ་དེ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་གིས་དུམ་ཁུ་འཛིན་པ་རྗེ་ལམ་གྱི་འབྲས་ཁུ་སྤྱི་ག་ཕེས་པ་ལ་དྲིས་ཞེས་སྒྲུས་པ་
 ལྟར་བྱས་པ་དང་། དུམ་ཁུ་འཛིན་ན་རེ། རྗེ་ལམ་འདི་ནི་མི་བཟང་སྟེ། ལྷ་བ་གཅིས་གྱིས་ཁྱལ་སྤྱི་ད་ལས་ཉམས་པ་འམ་འཆི་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པས་ས་སྒྲོང་དེ་མི་དགའ་བས་གདུངས་ནས་དེ་ལ་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ།
 དེས་ལྟ་ལགས། ཁྱལ་ཁུ་ལྷ་བ་དང་སྒྲུས་གཞན་དག་གུང་ལྟར་ཅིག་མཆོད་སྒྲུ་ན་གྱི་ལས་ལ་བསད་ནས། དེ་དག་གི་ཐུག་གི་རྗེད་ཁུ་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ། དེར་ཁྱལ་པོ་ཞུགས་ན་གཞོད་པ་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། ཁྱལ་
 པོ་དེས་བདག་འཆོན་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུས་ཡོན་ཏན་ཅན་འབྱུང་ངོ་སྒྲུལ་དུ། གཞན་ལྟ་པ་ལ་པ་རྒྱལ་ས་ལྟགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་ཏེ་དུམ་ཁུ་འཛིན་པ་ལ་མཆོད་སྒྲུ་ན་གྱི་དོན་དུ་བྱེན་ནོ། དེར་དུམ་ཁུ་འཛིན་པས་སྒྲུས་ལྷ་བ་མེད་ན་མཆོད་
 སྒྲུ་ན་མི་རྟོགས་པས་དེ་བོས་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁྱལ་པོས་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ། སྒྲུས་ལྷ་བ་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་གུས་པ་ཡོན་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་འདིར་སྤྱི་ག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། པོ་ཉ་དེས་མཆི་མ་དང་བཅས་ཏེ། ཁྱལ་ཁུ་ལྷ་

༡༩། །པ་དེ་དཔྱིད་དུས་སྒྲིབ་ཚལ་ན་གནས་པ་ལ་རི་ལྟར་གྱུར་པ་བསྐྱད་པས། འཕོར་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ། འདི་ཐམས་ཅད་དུམ་ཁུ་འཛིན་པའི་ངན་སེམས་ཀྱི་གཡོས་བྱས་པ་སྟེ། དེ་བསད་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱལ་བུས་བདེན་མོད་བདག་གིས་དུམ་ཁུ་འཛིན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ལ་བློ་བཞི་བར་བྱས་ནས་ཡབ་ཡུན་རིང་གསོན་པར་འགྱུར་ན་བདག་གི་སྟག་བཏང་བ་དོན་ཡོད་པས་བདག་ནི་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བྱིད་ཅག་ཀྱང་དུམ་ཁུ་འཛིན་པ་ལ་བློ་བར་མི་བྱོའོ་ཞེས་རྒྱལ་བོའི་དུང་ཁུ་སོང་ངོ་། །དེར་བྱ་བས་བདག་ཡབ་ཀྱིས་བཏང་ན་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འགྲོ་བར་སྒྲོའོ་ཞེས་བྱས་པས་རྒྱལ་བོས་མཆི་མ་གཟག་གོ། །དེར་དུམ་ཁུ་འཛིན་པས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མ་ཁན་པོ་རྒྱུ་ལ། སྟག་སྟགས་དང་པོར་རྒྱལ་བུ་བྱ་བ་བསད་དེ། བྱིས་གཞོན་ལུ་གཞན་རྒྱུ་མཉམ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞོན་ལུ་གཞན་དེ་དག་སྒྲུག་ཅིང་བདག་ཅག་སྟགས་བཞིན་དུམ་ཁུ་འཛིན་པ་སྦྱིར་རྩེ་མེད་པས་གསོད་པ་ལ་སྦྱར་བྱ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱིད་སྦྱིར་མི་རྩེ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་སོ། །བྱ་བ་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྦྱིར་རྩེ་ཞེས་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རྒྱལ་བུ་དེ་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་ལྷགས་སྒྲིག་རང་པོ་ལ་བར་གྱུར་པ་ལ་འདི་ཅི་ཞེས་རྟོག་པའི་མོད་ལ་མི་རུང་བའི་ལས་དེའི་ཆད་པ་གཅོད་པའི་བྱིད་པོར་ལྟ་སྟགས་འབྲུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལས་ཁུ་འཛིན་གིན་དུ་སྟག་པོས་ཉི་མའི་སྒྱར་བ་བསྒྱིབས་ནས་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་དང་ཐོག་

۵۴۸

གེས་རི་རྩེ་འཛིན་ཅིང་། རྡོ་བའི་ཆར་གྱིས་རིལ་བ་སྟགས་བཅོམ་ལ། རྩེ་རྒྱན་དྲག་པོས་མཆོད་སྦྱོན་གྱི་མེ་བསད་ནས་བྲམ་བེ་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པར་བྱས་ཤིང་། རྡོ་བའི་ཆར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་དུམ་ཁུ་འཛིན་བསད་པར་གྱུར་པ་ཐོས་
ནས་བཙུན་མོ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་སྟོན་བཅུང་བར་བྱས་སོ། །ཕོ་བྲང་དག་ཀྱང་རྡོ་བའི་ཆར་གྱིས་ལལ་ཆེར་བཅོམ་པར་བྱས་ཤིང་ཡུལ་དེའི་སྟོན་ཆགས་ལལ་ཆེར་བརྒྱན་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཕོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་
མའི་ལུས་མེས་བསྟེན་པར་བྱས་ཤིང་། ཀྱེ་མའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་བམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་གིས་འཛིན་ཅིང་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའོ་སྙམ་དུ་སྦྱོན་བྱ་རྒྱམས་ལ་སྦྱོ་
བའི་ཆོག་སྦྱས་ནས་དག་འཁྱུང་གྱི་ནགས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཀ་པ་ཞེས་བྱ་བར་། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་གཙུག་ལུང་ཅེས་བྱ་བའི་བཙུན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདྲ་
ཉིད་འཁྱུངས་པའི་ཆོ། དེ་མངལ་ན་གནས་པའི་མཁུས་མའི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་ཞོར་གྱིན་ཅིང་། མ་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བཤད་། རྒྱལ་པོས་སྟག་བསྟེན་ལ་ཅན་རྒྱམ་པ་སྦྱ་ཆོག་སངས་ལྟགས་འབྱེན་པ་སྟགས་དག་པའི་ལས་སྦྱ་
ཆོག་ས་བགྱིས་སོ། །དེར་དུས་སུ་ཁྱེད་ལྟའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། གཙུག་ན་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོན་མོར་ཡང་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །དེའི་ཆོ་ལྟའི་མོ་དྲོག་གི་ཆར་སྟགས་དག་པའི་ལྟས་མང་དུ་

2

༡༣། །ཡུང་རོ་། །དེའི་གཙུག་གི་ནོར་ལུ་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷགས་རྒྱམས་གསེར་དུ་བགྱིད་པས་སྒྲོང་བ་རྒྱམས་གྱི་བསམ་པ་ཚོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མིང་ཡང་གཙུག་ན་ནོར་ལུ་ཞེས་བརྟགས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་འདས་པས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ། སྒྲོང་བ་རྒྱམས་གྱི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་གྱུར་ནས་སུ་ཡང་ཤོངས་པ་མེད་པར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་སྤང་གི་ལུ་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་ཆེ་བཟང་པོའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟའི་གཞོན་པ་འདྲ་བའི་རྟ་གསེར་གྱི་ཤིང་ལྟར་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་འཕྱོར་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཡོ་བྱད་དག་གྱུར་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་བཙུན་མོས་གཞི་འཛིན་ཞེས་པ་མཚོགས་དུ་མཛེས་པ་ཡོད་དོ། །ནམ་ཞིག་ན་ལྟའི་རིགས་ལས་འཕྱངས་པའི་སྤང་བ་སྤིང་འཕྱོར་ཞེས་བྱ་བས་བརྟ་བ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤང་མེད་ལྟའི་ལུ་མོ་འདྲ་བ་དེ་བྱིད་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་ཅིང་། མཛེས་མ་འདི་མེ་ཏྲག་པདྨའི་སྤངས་ནས་སྤང་བ་བདག་གིས་སྤྱོན་ཤིག་གི་ལྷག་མས་གསོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱི་རུང་མར་བཞེས་ཞེས་སུ་ལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤང་བརྟོའི་གཙུག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱིང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅས་སོ། །དེར་མཚོད་སྤྱོན་ཆེན་པོ་བགྱིད་པའི་ཆོ་བྱི་གྱའི་སྤང་སོགས་སྤང་བ་རྒྱམས་དང་། ཀུ་རུའི་མི་བདག་རབ་དུ་བཟོད་དཀའ་སོགས་འོང་ཞིང་། མེའི་སྤྱོན་ཤིག་བྱས་པའི་མེའི་དབུས་ནས་ལྟའི་དབང་པོས་སྤྱོན་པོའི་གཙུགས་སུ་བྱས་ཏེ། ཟས་བསྐྱངས་པ་ལ་བཟང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེན་གྱང་།

མ་འདོད་པར་བདག་ནི་གསལ་འཛོལ་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །དེ་མི་བདག་གཙུག་ན་ནོར་ལུས་གཞན་གྱི་གཞི་ན་པར་མི་འོས་སྒྲུབ་དུ་རང་གི་ལུས་གྱི་གཞི་ན་པར་ལས་སྤང་བ་ལ། ནང་མི་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོག་གུང་མ་བརྟུབ་པར་ལུས་གྱི་གཞི་ན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས། བརྟུན་མོ་པདྨ་ལྷན་སྒྲེ་སྒྲུགས་འདོན་ཞིང་འགྲེལ་རྟོ། །དེར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བས་མཐོང་ནས་ལྷ་དབང་རང་གི་ལུས་སུ་བསྟན་ཏེ། བསྐྱུགས་ཤིང་ལྷའི་སྒྲིང་གྱིས་ལུས་རྣམ་དུ་གནས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མཚོན་སྒྲིང་ལེགས་པར་རྒྱོགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་ལུང་པའི་མཚོག་རྣམས་མཚོན་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་མཚུག་དུ་མཛེས་མ་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་དང་། ལྷའི་གཞོན་པ་ལྷ་ལུང་གསེར་གྱི་ཕྱོང་ལྷན་དང་བཅས་པ་བྱིན་ནོ། །ནི་མ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱུད་ཡང་བཤོད་རྒྱུ་པའི་གྲང་ཆེན་བཟང་པོའི་རི་ཞེས་པ་མདུན་ན་འདོན་ཆངས་པའི་ཤིང་རྩ་ཞེས་པ་ལ་བྱིན་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགའ་ཡང་གྲང་པོ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེར་མཚོན་སྒྲིང་གི་མཚུག་བསྐྱུས་ནས་སྒྲི་གྱའི་ལུ་ལ་གཏད་པའི་ཆོ། མ་རི་ཙེ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་བུ་མ་ཟེ་བུ་ནི་གཞེས་པས་སྒྲ་མའི་ཡོན་དུ་གཡོག་གི་ཆེད་དུ་བརྟུན་མོ་པདྨ་ཅན་ལུ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེདས་བ་དེ་ལ་བྱིན་པ་བྱིད་ནས་སྤུ་མ་ལ་ལུལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་གྱུ་རུའི་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགས་གྲང་ཆེན་བཟང་པོའི་རི་སྒྲོང་པའི་པོ་ཉ་བཏང་ཡང་སྒྲུར་མདུན་ན་འདོན་ལ་བྱིན་ཟེན་པས། དེ་ལ་མ་བྱིན་པས་ཁྱོས་ནས་དཔུང་གི་ཆོགས་བཤམས་

221

མངགས་སོ། །སྒྲུབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་བྱུང་བ་མ་ལ་ཡའི་རིའི་ཕེར་གནས་པའི་ཉི་ལོར་དུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ལྷ་མོ་པདྨ་ཅན་ཅུ་བ་དང་འབྲས་ལུང་ཟས་ཟ་ཞིང་མི་མེད་པའི་ནགས་སུ་འོང་བ་དེ་རྩོན་པས་
འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་འདར་ཞིང་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་བཞིན་གྱི་མི་བདག་གཙུག་ན་ནོར་བུ་ཞེས་འབོད་པ་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་བརྒྱགས་ཏེ་བལྟས་པས་པདྨ་ཅན་ལུས་ཉམས་གིང་སྒྲག་བསྐལ་བར་མཐོང་ཞིང་རྩོན་པ་
དེ་བྲོས་སོ། །པདྨ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ནགས་སུ་འབྱམས་པ་མཐོང་ནས་སྒྲག་བསྐལ་དང་། དེ་མཐོང་བས་དགའ་བ་ལྷན་ཅིག་གྱུར་ངོ། །དེར་བདུད་རྩིག་ཅན་སྒྲིས་ལུང་གཙུགས་གྱིས་འོངས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་དགའ་མ་འདི་
ནགས་སུ་བཏང་བ་དང་། བྱོད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དྲིད་སྤང་བ་མི་འོས་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་བདུད་དུ་གཤེས་ནས་འཇུག་སྒྲེ་སྒྲས་པ། དུལ་བ་ཞི་བརྒྱམས་ནི་འདོད་པས་མྱོངས་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་རྩྭ་སྒྲས་པས་བདུད་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །པདྨ་
ཅན་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲགས་བཏོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་ཆོས་བྱ་བར་རིགས་གྱི། བྱ་ངན་བྱ་མི་འོས་ཞེས་མི་རྟག་པ་དང་ཆོས་གྱི་གཏམ་བཟོད་ནས་པདྨ་ཅན་སྤར་སོང་ངོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགས་
མངགས་པའི་བྲམ་ཟེ་ལུས་ལུལ་དུ་ཉིར་འཆོ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བསྐྱངས་པ་ལ། དེས་མགོ་ལ་སྒྲིས་པའི་ནོར་བུ་འདི་ཆེད་ལ་བྱེར་ཅིས་སྒྲས་པའི་མོད་ལ་ས་ཆེན་པོ་ཡང་གཡོས་སོ། །དེ་དག་གིས་མཆོན་རྩོན་པོས་སྒྱི་པོ་

༡༡། །བཀའ་པར་བུས་ཏེ། རྣམ་ཐུང་དང་དང་ལུན་པ་བྱངས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་མཁའ་ལ་ལྷ་བའི་བྱིར་ལྷགས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་ལུས་ཁྲག་གིས་གོས་བཞིན་ལའོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
དེ། རང་གི་ལྷག་བསྐལ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་ཐུང་བའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལྷག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བོ། །དེར་རྣམ་ཐུང་རང་གིས་བྱངས་ནས་བུམ་ཟེ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་
རྒྱལ་པོ་བསོད་དཀའི་གོང་དུ་བྱེད་བས་ཉེར་འཛེ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་སྤྱི་གུའི་ཐུང་གོ་ཏམ་དང་། མ་རི་ཅེ་སྟགས་གྱི་ཐུབ་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་པ་ཐོས་པས་ནགས་ནས་དེར་འོངས་སོ། །ལྷ་མོ་པདྨ་
ཅན་ཡང་མ་རི་ཅེ་ཉིད་གྱི་རྗེས་བཞིན་དུ་སོང་བས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ས་ལ་འགྲེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པ་བརྗོད་པས་སྟོགས་སུ་བྱུང་བར་བུས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་
པོའི་སྐས་དེ་སྒྲོན་པོའི་ཚྭ་ས་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་དུང་དུ་འོང་བ་ན། རྒྱལ་པོའི་ལུས་ཁྲག་གིས་གོས་བཞིན་ས་ལ་འགྲེལ་བ་མཐོང་ནས་སྤྱོ་ལྷགས་འདོན་ཅིང་གྱི་མ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྟོག་གཏོང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་
རི་ཅེ་ཉིད་ཐུབ་པས་ཀྱང་མཆི་མ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་ས་སྒྲོང་དེ་ལ་བལྟས་ནས་གྱི་མ་ཁྱོད་རང་གི་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་འདི་ལྟར་ལུས་ཡལ་བར་བོར་བ་འདིས་འབྲས་སུ་ཅི་ཞིག་བཞེད། སྒྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མི་མངའ་བ་ཅི་ཞེས་

ཁྱིམ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱལ་པ་བཟོད་པར་བྱས་ནས་གདོང་གི་བྲག་ཕྱིས་ཏེ་སྤྲུམ་པ། ཐུབ་པ་བདག་ལ་འདོད་པ་གཞན་མེད་དེ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྟོལ་བར་འདོད་དོ། ཁྱོད་བར་ལུས་བཏང་བ་ལ་མི་དགའ་བ་གང་ཡང་
 མེད་དེ། རས་བཟོད་པ་འདི་བདེན་ན་ར་ཡི་ལུས་འདི་རྒྱལ་རྒྱ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་བཟོད་མ་ཐག་རྒྱ་གཞུག་གི་ནོར་བུ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྤར་བཞིན་གནས་པར་གྱུར་རོ། ཁྱོད་ལ་ཚངས་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་སྟགས་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་།
 ཐུབ་པའི་དྲར་ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པར་གསོལ་བ་བཏང་བ་ཀྱང་མཐོན་པར་བཞེད་པར་མ་གྱུར་ལ། སྤར་ཡང་བརྒྱ་ལྷན་དང་ཐུབ་པས་བསྐྱལ་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུམ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་པོའི་བྱི་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་
 བ་བཏང་བ་དང་། དེར་སྤར་བྱི་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཀྱན་ནས་འགོངས་བཞིན་ཕྱོན་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ལུས་གཏོང་བ་སྟགས་དགའ་བ་བྱས་ཀྱིས། ད་ནི་རང་གི་སྟོ་པོའི་ཆོགས་
 ལྷན་རིང་བྲལ་བའི་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་ནོན་པ་རྒྱལ་ས་ལ་བཏང་སྟོལ་ས་བུ་མི་འོས་ཞེས་བཟོད་པས་མི་ཡི་དབང་པོས་ཀྱང་དེ་སྤར་དེས་སོ་སྤར་ནས། རྒྱལ་མཁའི་ལམ་ནས་རང་གི་སོ་བྱང་རྒྱ་ཕྱིན་ཏེ། སྤྲུམ་དང་བཅུན་མོར་བཅས་པ་
 སྤར་སྤར་ལྷན་ཅིག་དགའ་བས་འཁོད་ནས་ལྷན་རིང་རྒྱལ་ཕྱིད་བསྐྱེད་ས་ཞིང་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། ༥ །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་སྟག་ཅིས་བུ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་

༡༩༥། །འདི་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོན་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་བར་གྱུར་པ་གཟུགས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ལུ་
སྒྲོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བར་གྱུར་པ་ལ། གཞན་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོང་དག་གིས་ལྷག་དོག་བྱས་ཏེ་ཡིད་འཕྱགས་པ་རིགས་ནས། རྒྱལ་པོའི་ལུ་དེས་སྒྲོག་ཆགས་སྒྲོང་ལྷག་ལུ་གོ་བགོས་པས་གྱུར་ཞིང་ཆོས་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
དམིགས་པ་མེད་པ་འཆད་དོ། །དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྒྲོང་བའི་དགོ་སྒྲོང་འདི་བསད་ན་བསད་ན་མས་སུ་འགྱུར་ཞེས་མཆོན་ཆ་ཐོགས་ཏེ་འོངས་པ་ན། དགོ་སྒྲོང་སྒྲོན་པའི་འོད་ཀྱིས། རྒྱལ་པ་
རྒྱམས་ལ་ལྷག་འཆལ་ནས་ཆོས་འདི་རྒྱམས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བདེན་པའི་སྒྲོབས་དེས་མཆོན་ཆ་འདི་རྒྱམས་མེ་ཏྲག་མན་དུ་ར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ། མཆོན་ཆ་རྒྱམས་མེ་ཏྲག་མན་དུ་ར་བར་གྱུར་ཅིང་མ་ཆོན་པོ་ཡང་
གཡོས་པས། དགོ་སྒྲོང་མཆོན་ཐོགས་པ་རྒྱམས་སྒྲུག་ཅིང་དོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱུར་ཉེ་མ་ནས་གིང་། རས་བཅོས་སུ་བརྒྱུ་ཡིས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲོན་ཏེ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་སྒྲོང་དག་གིས་
ཆོས་སྒྲོང་སྒྲོན་པའི་འོད་དེ་ལ་དྲག་དུ་བརྒྱས་གིང་མི་སྒྲོན་པའི་ཆོག་བཟོད་ཀྱང་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ལས་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་མང་པོར་ལྷན་རིང་དུ་ཆོས་བསྒྲོན་ནོ། ། ། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་

གྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ལ་གྲུ་ན་དགའ་པོ་རྒྱ་པོ་ཉེ་རྩ་ཞེས་ཀྱང་པར་གྱུར་པ་སྟུན་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གཞན་ན་གྲུ་རྩ་ཞེས་པ་གནས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ན་དེ་ཕྱོས་ནས་རྒྱ་པ་ཅན་གྱི་དབུགས་པར་སྟེ་གཡོན་ཅན་རྒྱལ་ཆོས་
 ཅན་ཞེས་སྟགས་ཆོག་རྒྱལ་པོ་སྟེ་སྟེ་མེད་ཡང་ནས་ཡང་རྒྱ་པ་སྟེ་པ་དང་། ཉེ་རྩ་ཕྱོས་ཏེ། གྲུ་དེའི་གོང་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པར་བརྟམས་པ་ན། གྲུ་ཆོན་པོ་རྩ་ཡིས་ཡེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་གིས་ཁོ་བ་བརྟེན་གྱི་ཉེ་རྩ་སེམས་
 དང་པར་བྱས་ཏེ་ཡེགས་པ་ཤད་གྱི་ཆོག་དེས་གྱུར་ད་རྒྱུ་ལི་པར་རྒྱ་པོ་པ་མང་པོའི་དོན་བྱས་སོ། །ཆོགས་པ་ཅད་དེ་དག་ནི་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཕྱི་ཆོགས་པ་ཅད་ན་གསལ་ལོ། །སྟེ་སྟེ་རབས་གཞན་ན་གྲུ་རར་རར་དང་ཉེ་པའི་རར་
 པར་ཞེས་པ་འདི་དང་རྒྱལ་པོ་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་གྲུ་པོ་ཆོ་སྟུང་མ་ཆེ་བ་རྒྱལ་ལྟན་རྒྱུ་པ་ན། ཅུར་སྟེག་པ་གོས་པའི་རྩ་པས་རྒྱལ་མདས་བསྟུན་པའི་ཆོ། གྲུ་མོས་རྩ་པ་བརྟེན་ཏེ་བསད་པར་འདོད་པ་བརྟེན་ཅིང་གྲུ་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་མ་ཆེ་བ་སྟེན་པར་བྱས་སོ། །ཡང་རྩ་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་སྟུན་གསལ་ཆོས་དགོན་པ་ཞིག་ན་མ་ཉེ་ཆོད་པོ་རྩ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཆོག་སྟེ་བས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་རྒྱུ་པའི་ཆོ། སྟེ་རྩ་པོ་སྟུན་པ་ཞིག་གིས་མ་ཉེ་ཆོད་ཕྱི་མ་ཆོག་
 དེ་སྟེ་རྩ་པོ་ཆོ་ཞིང་ཁོ་བ་མེད་པ་དེས་གིང་མ་ཆོད་པར་གསལ་པའི་ཉིང་འདོན་སྟེ་སྟུན་པ་ཞིག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆོན་པོ་དེ་ལ་རྩ་པ་གྲུ་རྒྱུ་པའི་ཆོ་པའི་རྩ་པ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་སོ། །མ་

དཔལ་ཚེག་འཇམ་པོས་སྐྱས་པ། སྒྲུ་འདི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱུ་ཞིང་རྟག་རྒྱ་མ་དུང་བར་སྟོད་པ་གེས་ནས་དེ་ལ་བདག་གིས་འདི་ལ་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། མཐུ་རྒྱུ་ལུ་ལ་པ་དག་ལ་བཟོད་ན་བཟོད་པ་ལགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐུ་
 སྟོབས་རྒྱུ་པ་འདིས་བརྒྱས་ཐབས་བྱས་པ་ལ་རྒྱས་བཞིན་དང་རྒྱ་ལོན་ཏེ། བཟོད་པའི་ཚེས་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞོད་སྒྱུ་ན་གྱིས་སྟོས་པ། དེ་ལྟ་ན་བྱོད་ནི་འདིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 མི་སྒྱུ་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་དམ་རྒྱ་འཛིན་ཏོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སྐྱས་པ། བདག་ནི་བཟོད་པ་ལ་གནས་ནས་པ་རོལ་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་མོད་གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཐབས་གྱིས་བསྟོ་
 ཡང་གལ་ཏེ་མ་གོ་ན་བཟོད་པ་རྒྱུ་པ་གཞན་ཡོད་པས་འདི་ལོག་པའི་ལམ་ལས་བསྟོག་ཀྱང་ཤིང་དེ་སྒྲུ་པོ་དེ་ལྟ་བུས་བརྒྱས་པ་བྱས་ན་བདག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཅན་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ཕྱིས་མི་བྱེད་ལ། རོལ་ཀྱང་
 བདག་ཉིད་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱས་པས། གཞོད་སྒྱུ་ན་དེ་རབ་རྒྱ་དག་འཁོར་སོ་གོ་ལ་བརྟུངས་ལ་ལེགས་སོ། །དུང་འགོ་རྒྱམས་ལ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བསྟགས་ནས། སྒྲུ་མི་སྒྱུ་པ་དེ་དེའི་རྒྱུ་
 རས་པལ་སྟེ་དེ་བུ་བྱང་བར་བསྟོས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱ་མི་སྒྱུ་པར་གྱུར་ཏོ། ། ༥ །ཡང་སྟོན་གྱི་ཚེ་འབྲོག་དགོན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་གནས་རི་དྲགས་མང་པོ་གནས་པ་ཞིག་ཏུ། རི་དྲགས་གར་རྒྱ་སྟོབས་རྒྱལ་དང་མཁུ་གས་པ་དང་།

༡༣། །སེམས་སྟོབས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པར་རྒྱ་དང་ལོ་མ་རུ་ཅམ་གྱིས་འཚོ་ཞིང་གནས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དཔུང་གི་ཚོགས་འཕོང་སྟེན་པ་རྣམས་
དང་ལྟན་ཅིག་དཔུང་བཞི་དང་ལྟན་པར་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་མདའ་གཞུ་ཐོགས་གིང་འཕོང་སྟེན་པ་སྟེན་པའི་ཕྱིར་རི་དྲགས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་བསྟེགས་ནས། རྩ་མགྲོགས་པ་ལ་ཞོན་ཏེ་བརྒྱགས་པ་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་
དེ་མཐོང་ནས་སྤར་རྒྱལ་རུས་སུ་ཐིན་གྱང་མ་བརྒྱལ་བར་མགྲོགས་པར་སོང་བ་དང་། ལམ་དེར་གྲོག་རོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་དེ་མཚོངས་ནས་བྲོས་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེར་རྒྱལ་པོ་སྟེབས་ནས་རྩ་དེ་མཚོང་མ་རུས་
བར་འཐེན་པས་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཐོག་ནས་གྲོག་རོང་དེར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྩའི་རྗེག་སྒྲུ་མི་གྲགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་ཕྱིར་བལྟས་པ་དང་། རྩ་ཞོན་པའི་མི་མེད་པར་རྩ་དེ་གྲོག་རོང་གི་ཁ་ན་འདུག་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་
གྲོག་རོང་དུ་ལྷུང་བར་གོར་མ་ཆག་གོ་སྒྲུམ་དུ། དེ་གསོད་དུ་འོང་བ་ཡིན་གྱང་དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟེན་དེ། འདི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཕྱོར་པ་ཆེན་པོས་དགའ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
མི་བཟད་པ་ཕྱིང་བར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུམ་དུ། དེ་སྟོག་གི་ལྷག་མ་ཅམ་ཞིག་ལུས་སྤྱིད་ན། འདི་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་སོ་སྒྲུམ་དུ་གཡང་སའི་འགམ་ནས་བལྟས་པ་དང་། དེ་ཐོང་ཞིག་ཅིང་རྒྱལ་གྱིས་ཡོག་ལ་འགོ་ཞིང་འདུག་པ་མཐོང་།

མཛེས་པ་གསུམ་

ནས་མིག་མཆི་མས་གང་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་དང་རྒྱལ་བདག་བསྐྱེད་ན་བདག་ལ་བག་པོ་བཅིག་བདག་གིས་ཁྱོད་དབྱུང་པར་རྒྱས་ན་བཀའ་
མཆིད་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡ་མཆོན་ཞིང་མག་སྟེ་རོ་ཆ་ནས་འདི་བདེན་ནམ་མཁུན་སྒྲུལ་དུ། བདག་གིས་དག་བྱས་པ་ལ་ཁྱོད་རི་ལྟར་སྟེང་རྗེ་བྱེད། རྒྱགས་དང་རི་དྲགས་ནི་བདག་གི་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། བདག་གིས་
འཕྱག་པོ་བཀོས་པས་ན་ལུས་ཆེར་མ་སྤྱང་ལ། རུང་མད་སྤྱང་བ་བདག་གིས་བཟོད་ཀྱིས། ཁྱོད་སྟེ་ལུང་གི་བར་སེམས་པ་ལ། རོངས་པར་བགྱིས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཙམ་གཡང་སར་སྤྱང་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་དོ། །བདག་གིས་
ཉེས་པ་ལྷགས་ལ་ཆོངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་རི་དྲགས་ག་ར་རྩ་དེས་དོ་བ་མིའི་ཆད་ཙམ་ལ་བདག་གི་གེད་ཀྱི་ཉམས་དྲོད་དཔགས་ནས། ཤོག་རོང་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཤིང་བདག་གི་རྒྱལ་ལ་བཅིབས་ཏེ་ལོགས་པར་འཇུས་
ཞེས་གྱུས་པར་གསོལ་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་གྱེན་དུ་མཆོངས་པས་སྟེང་དུ་སྤྱངས་ནས་ལམ་བསྟན་ཏེ་ནགས་སུ་ཆས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་འཕྱུང་ནས་སྒྲུས་པ། བགས་ཆལ་ཆ་གང་ཅན་འདིར་བདག་གི་སྤྱག་སྟེན་པ་ཁྱོད་པོར་ནས་
བདག་བྱིས་དུ་འགོ་མི་རིགས་པས། འོ་སྟོལ་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ་བཞུད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། ག་ར་རྩས་འཇམ་པར་སྒྲུས་པ། མི་མཆོག་ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་རིགས་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐན་བཏགས་བཞིན་ནི་དེ་ཁྱོད་དུང་

ལྟེན་

༡༩། །འགྲོའི་རང་བཞིན་གྱིན་པའི་རི་དྲགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་མཛད་ནས་ཕྱིན་ཆད་རྩོན་པའི་ལས་མ་མཛད་ཅིག །བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མཚུངས་པས་བདག་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདྲ་བ་ཀྱི་བར་མི་རིགས་སོ། །གྲགས་པ་ཉམས་གིང་དམ་པས་སྤྲད་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་རྒྱམས་སྤྲངས་ལ། དཔལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤིང་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་སྤྱར་
སྤེལ་བར་མཛོད་ཅིག །བདག་ཅག་ནི་ཁྱིམ་ལ་མི་གནས་གིང་ནགས་ན་གོམས་པས་རི་དྲགས་དང་མི་རྒྱམས་གྱི་བདེ་བའི་སྤྲོད་ལུལ་ཐ་དད་པ་ལགས་པས་ཁྱིམ་དུ་མི་འགྲོའོ། །སྤྲོད་ནི་ཁྱིམ་དུ་བཞུད་ལ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཐན་པ་
བསྐྱབ་པའི་སྒོས་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་སྤིངས་ལ་གནས་ནས་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་བསོགས་པར་གྱིས་ཞེས་གདམས་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཏེ་གུས་པས་ཕྱིར་ལྷ་བཞིན་དུ་ཚལ་དེ་ནས་སོང་
ངོ། ། །ལང་དགོན་པའི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་རི་དྲགས་དང་གཅན་གཟན་སྤྱ་ཚོགས་གནས་པའི་ཕྱོགས་སུ། རི་དྲགས་དུ་དྲགསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གིན་དུ་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། དེ་སྒོ་རྩོད་པས་རྩོན་
པས་རྒྱ་སོགས་བཅུགས་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་རང་གི་རྩེས་སུ་འབྱངས་པའི་རི་དྲགས་མང་པོ་རྒྱམས་ལ་ཕ་མ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ཅིང་གནས་སོ། །དེས་ཀྱང་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་མི་གཅིག་ཁྱེར་བས་སྤྱོད་སྤྲགས་འདོན་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཀྱང་

ལས་བསྐྱེད་ཏེ། མི་དེས་དེ་ལ་བདག་གི་ཚོགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏོན་པས་བྱེད་ལ་བདག་གིས་དྲིན་གཟོ་ཅི་ཞིག་བགྱི་བཀའ་སྤྱོད་ཅིག་བྱས་པ་ལ། ཁོ་པོ་སུ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་དྲིན་གཟོ་ཡིན་ཏེ། ང་ལི་ག་ཡང་ཟུར་རུང་ལ། གཟུགས་
 འདི་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཞན་ཡོད་པས། དེས་ན་བྱེད་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་སྤྱང་བར་རིགས་ཏེ་མཛེན་པོ་ལ་སྤྱིང་རིང་བ་ལ་བདེ་བ་ན་མ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བགྱིའོ་ཞེས་ཐུག་འཆམ་ནས་སོང་ངོ་། །
 ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཞིག་གིས་མྱི་ལ་མ་ཅི་མྱིས་པ་ཐིག་པས་རེ་ཞིག་རི་དྲགས་རུ་རུ་དཔལ་འབར་བ་ཞིག་ཁྱི་ལ་འདྲག་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐོར་བཅས་ལ་ཆོས་འཆད་པར་མྱིས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཞིང་། དེ་བཅུ་ལ་བའི་ཐུར་
 མོན་པ་རྒྱམས་ལ་སུས་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱུ་བཞི་བཙུ་དང་ལུང་མེད་རབ་རྩ་སྤྱག་པ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པས་སྤར་གྱི་མི་དེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་ངས་མ་ཐོང་ཞེས་བྱས་པས། མི་དེས་ལ་མ་བ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དམག་གི་
 དལུང་དང་བཅས་པ་ཐོག་མ་དེར་སོང་བས། བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཀུན་རྩ་དམག་གིས་བསྐྱོར་ནས། མི་དེ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་སྤང་ནས་ནགས་ཆལ་དེར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་རི་དྲགས་དེ་བསྐྱར་པས་དེའི་ལ་ཐིག་མ་ཆད་ནས་ས་ལ་ལུང་ངོ་། །
 དེར་རྒྱལ་པོས་རི་དྲགས་དེ་གཟུང་འདོད་པས་མདའ་བཀའ་སྤྱོད་སོང་ཡང་། རི་དྲགས་དེས་ནགས་ཀྱི་མཐའ་ཀུ་ཅོར་འདོན་པ་དང་སྤྱར་ན་མཐའ་ཀུན་བསྐྱོར་ཐོན་པས་བྱོས་ཀྱང་མི་ལན་ནོ་སྐྱེས་ཏེ་མིའི་སྤང་རུ་སྐྱེས་པ། མི་མཆོག་རེ་

༡༢༥། །ཞིག་ཐེ་ཚོམ་འདི་སོལ་ཅིག། །བདག་ནགས་ཐིམས་པོ་འདི་ན་གནས་ཞེས་སྟེན་གསོལ། རྒྱལ་པོ་དོ་མཚར་ནས་མདའི་ཕེ་མོས་མི་དེ་བརྟན་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དོ་ཤེས་ནས་འདི་ལྟར་མི་འོས་པའི་
 ལྟར་གྱི་རྒྱལ་ཞིབ་ཏུ་སྟེན་པ་དང་། མི་དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པས་དོ་ཚ་ཞིང་བདེན་ཞེས་སྟེན་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོས་ནས་སྟོང་ཅིང་མདའ་བརྒྱལ་པར་གཟུགས་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དོ་དེའི་བར་
 ཏུ་བསྟན་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་དགུམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་འདོད་པ་ཆེན་པོའི་དགས་བསྟུལ་ཏེ་འོངས་པ་འདི་གྲགས་པ་ངན་པས་འགུམ་ཐེན་ཏོ། །བསོད་ནམས་མིན་པས་སྟོང་མའི་ཆེ་ཡང་འགུམ་མོ། །སྟོང་རྗེ་མཛོད་ལམ་བཀྱོན་
 ཅིག་དང་། ཁྱོད་གྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ་བདག་གི་སྟོ་པོས་ནོད་ཅེས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་རི་དྲགས་དེ་ལ་གྲས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟོད་ཅིང་པོ་བྱང་ཏུ་སྟུན་དྲངས་ནས། ཆོས་བརྟན་པས། རྒྱལ་སྟོན་བཅུན་མོ་དང་བཅས་གོང་གི་མི་ཐམས་
 ཅད་རྣམས་དད་ཅིག་ཉམས་སུ་ལེན་ལ། རི་དྲགས་དང་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་བཅོམ་ལྟར་འདས་ནི་ད་སྟོད་པའི་སྟོད་ལུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྟོང་ཏུ་གྱུར་པ་ན། བདུད་སྟོན་
 ཅན་གྱིས་སྟོས་བྱ་ལྟ་བུ་གསེ་བ་ལ་དཔལ་དཔར་སྟུལ་ནས་ལོ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་བར་ཏུ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དྲང་སྟོང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་ཞིང་ནིན་ཡང་གསེ་མཚན་ཡང་གསེ། །འགོ་བ་དང་འདུག་པ་ཉལ་བ་སོགས་སྟོད་ལམ་

འགྲེལ་བཤད་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

2004-05-01

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་མི་སྒྲིན་པ་བཟེང་ཏེ། ཆོག་རྒྱལ་པོ་དན་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་གྱུར། དྲང་ཁྱོང་དེས་དེ་རྒྱམས་ལ་བྱམས་པའི་སྒྲོལ་བས་ལྷ་བ་ལས། ཉེས་པའི་སེམས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པར་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་ཞིང་།
བདག་ནི་འདུལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་མེད་ཅུང་རྒྱལ་བ་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་འདི་དང་ཐོག་མར་སྒྲུ་དན་ལས་བསྒྲུ་བར་བྱའོ་སྒྲུ་མ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། ། ། ཡང་སྒྲོན་
སྒྲུ་མེགས་ཅན་ཀྱི་དྲང་ཁྱོང་བཟོད་པའི་སྒྲོལ་ས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས། དེས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྒྲུང་མི་སྐྱེད་དོ་སྒྲུ་མ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲིག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བདུད་ཞིག་གིས་དྲང་ཁྱོང་
དེའི་བཟོད་པའི་ཆོས་བཞིག་ཅིང་བསྒྲོག་པར་བསམས་ནས་སྒྲོལ་བ་ལ་མ་ཐས་པའི་མི་སྒྲོང་བཀྱེ་སྒྲེ་ཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། མི་བདེན་པར་སྒྲོན་ནས་སྒྲོས་པ་དང་། དཔུང་བར་མི་འོས་པའི་ཆོག་དན་པ་སྒྲིན་ཆོགས་ཀྱིས། འགྲོ་འདུག་ཉལ་
ཡངས་ཐས་ཐ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པར་སྒྲོས་ཏེ་ཡོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྒྲོང་གི་བར་དུ་སྒྲོས་ཤིང་། དྲང་ཁྱོང་དེ་གྲོང་དུ་འདུག་པའི་ཆོ་གཅིན་གྱིས་དེའི་མགོ་དང་ལྷང་བཟེད་དུ་བྱུགས། ལུས་དང་གོས་ལ་གཏོར།
བྱག་དང་གྱིས་མགོ་ལ་གཏོར་བར་བྱས་གྱུར་དེའི་སེམས་ལ་ཞེ་སྒྲུང་དང་ལའོན་འཛིན་མེད་ལ། ཉེས་པ་ཅི་བྱས་པ་ཡང་མི་བྱེད་། སྒྲུང་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲུས་པར་བྱམས་པའི་

ཉ རྒྱུ་པ་ ཉུམ་པ་ཉི ར་ཉུག་ ཉུམ་

༡༡། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤང་སྤྱོད་དེའི་སྤྱོད་ས་གཞིག་རྟེ་མི་རྣམས་པར་མཐོང་ནས། སྟོན་རྟེ་དང་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཤགས་ནས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱིར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆོ་ནའང་དེ་
དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་དད་ནས་ཞེས་པ་བཤགས་ཏེ་སྤང་སྤྱོད་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱི་རྩེས་སུ་བྱ་མེད་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བཞག་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་སྟར་སངས་རྒྱལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྟངས་ལས་འདས་སོ། །དེའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔའ་བའི་སྤྱོད་ས་ལྟ་སྤྱོད་བཀྱེ་བའི་བདུད་དེ་ནི་ལྟས་བྱིན་ཡིན་ཅོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གཞོན་པ་དཔག་རྟེ་མེད་པ་ལ་ཅི་མི་སྟམ་རྟེ་བཟོད་པ་དང་།
ཆོས་བྱིར་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཆོལ་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲོས་བཟོད་པ་གེས་རབ་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཏེ་བཟོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕ་རོལ་རྟེ་བྱིན་པར་རིགས་པར་
བྱུངོ། །བཟོད་པའི་སྐབས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བྱུང་བ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕ་རོལ་ན། བསྐྱལ་བ་དགའ་བྱེད་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་བཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྦྱང་
བཞེས་བྱ་བ་བྱོན་པའི་ཆོ་ཞིང་དེ་བདེ་བའི་འབྱོར་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྟན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བྱ་བོ། །དེར་རྒྱལ་བུ་ནོར་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ། གཟུགས་མཆོག་དང་ལྟན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གྱི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྱེད་ལ་སྟོན་

ལྷིན་པས་རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཐུན་པའི་གན་རྟེན་མི་འགྲོ་ཞིང་རིམ་གྱི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་རྒྱལ་ལུ་མོར་དཔལ་འདི་ནི་དག་པའི་རྩ་བ་སྒྲིན་ཏེ་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་འཛང་རྒྱ་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་ན། འདི་
 ཡོད་སྐྱོད་དང་ལྷིན་དཔལ་ལ་ཆགས་ཏེ་རྒྱལ་བྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་རྟེན་མི་འོང་ན། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱན་མི་འཛང་པར་བསྐྱལ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་རྟེན་ཡང་མེད་སྐྱམ་རྟེན་དགོངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་དག་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་བྱེད་གྱི་ནང་ནས། ཡོད་སྐྱོད་མི་སྟོང་པར་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་པར་རྟེན་མོར་དཔལ་གྱི་ཁྱི་གྱི་སྟོང་འགྲོ་ཞིང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤངས། ལྷན་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ནི་དང་རྟེན་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་ན་གྲུན་རྟེན་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའོ། །སྟན་ཅུ་ཡང་མི་རྟོག་གྱི་སྟོང་རྟེན་གསེགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མོ་མི་སྟན་པ་ཐེར་ཡང་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་སྐྱོད་ཅེས་རྒྱལ་མོ་མི་སྟན་པོ།
 དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ལས་འགའ་ཅུ་ཡང་སྟོང་པར་མ་གྱུར་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་རྒྱལ་མོ་མི་སྟན་ཏེ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་རྟེན་སྐྱམས་ཀྱང་སྐྱམས་མ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་བདག་ཅག་
 གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འགྲུས་འབར་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལོ་ལོ་དེ་དེ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་འདུག་པ་དེ་སྟན་ལས་འདས་ཏེ། སྤྱོད་སྐྱེད་ལྷན་པར་གཟུགས་ནས་ལུས་མོ་གཡས་པའི་སྐྱ་

[illegible]

སྒྲིགས་པ་དང་། དེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བར་དེ་ཡོ་བྱི་ཡོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲོ་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ཡོ་ཉི་བྱི་ཡོན་པ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་པར་ཞུགས་པ་ནས་ལོ་བདུན་བྱི་ཡོན་པ་
དང་། སྒྲོ་ཁང་དུག་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །ལོ་བརྒྱད་བྱི་པའི་སྒྲོ་ཁང་ཡོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲོ་ཁང་བདུན་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་གདོད་རྒྱལ་ལུ་མོར་དཔལ་དེས་ཆོག་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་བྱི་ཅི་འདོད། ཅི་
ཞིག་ཆོད། བྱི་ལ་ཅི་དགོས་སྒྲོས་དང་ཅི་ཞུས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་ལུ་དེས་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་དོ་མཆར་གྱི་འདུ་ཤེས་སྟེ། དེ་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བར་བརྒྱལ་ས་ཞུས་པ་དོ་མཆར་ཏེ་སྒྲུམ་མོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་དེས་རྒྱལ་ལུ་མོར་དཔལ་དེ་རབ་དུ་དྲང་བར་ཤེས་ནས། ཐམས་དང་སྒྲོམ་དང་གོས་དང་བཟའ་བ་རྣམས། །གཞོན་ནུ་བདག་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ནི་ཉེར་
བཞག་ནས། །བདག་ནི་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཉར་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་དོན་མཛད་དྲང་སྒྲོང་ཆེར་བྱུང་བ། །མི་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པར་སྒྲུང་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་མཐར་བྱིན་ཆོས་སྟེན་ཏེ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་ཐོས་པས་མི་
འཆི་བོད། །བསྐལ་པ་སྒྲོང་དྲག་བྱེ་བ་གངས་མེད་ན། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བརྒྱ་ལམ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལུ་ནག་སྒྲོན་གྱུར་བ། །ཡོན་ཏན་དམ་པ་མངའ་བ་དེ་སྟེས་ན། །བྱི་ལོ་འདི་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

ན། །བརྩོན་འགུལ་འབར་བ་བདག་གི་སྟོན་པ་མགོན། །རི་ལྟར་དེ་ནི་མཆོད་པའི་འོས་ལགས་ན། །དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་པ་བགྱིད་མི་རུས། །བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་བཞུང་པར་གསོལ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གུས་པ་གང་མ་
 བགྱིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས། །བདག་ནི་ནོངས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་མཁུན་མཛོད། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྟོང་རྩེ་བསྟེན་ནས་སྟ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་མཆོག་
 མ་ཐོབ་པར་དུ་ནི། །སྤྲོན་ཆད་བག་མེད་སྟོད་པ་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་ཞུས་ནས། རྒྱལ་ལུ་དེས་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་ཏེ་སྟོག་ཆགས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཆོལ་ཞིང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་
 ལྷུང་ཏོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་མཁུན་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་བཞུང་པ་ཐོབ་པར་ལྷུང་ཏོ། །རྒྱལ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་དཔལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བུམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བྱུང་བ་རྒྱལ་པའི་ཕོ་བྱང་སེང་གོ་ལྟ་བུར། རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་རལ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་རྒྱས་གིང་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་པའི་ཕོ་བྱང་དེ་ན། དེད་དཔོན་སེང་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱམ་ཐོས་ཀྱི་ལུ་ལོ་རྒྱུ་འགྲན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུང་མ་བྱུངས་པ་དེའི་སྤྲུལ་སྟུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ཕྱི་དུ་སེང་གོ་ལ་ཞེས་པ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྟན་སྟག་པ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་ཏེ། དེ་ཆེན་

༡༩། ཁོ་ལྟར་པ་ན། ཡི་གེ་བསྐྱབ་ཅིང་བརྟག་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་མ་ལས་པར་གྲུར་དེ། དེས་པས་དགུན་དང་དབྱེད་དང་དབྱར་གྱི་ཁང་པ་སོ་སོའི་བྱེད་དུ་བརྟག་ཅིང་། རུང་མའི་མ་ལར་རབ་འབྱིང་ག་མ་
གསུམ་གྱང་བཞག་གོ། །དེར་སྙེད་གི་ཁང་བཟང་དུ་སྦྱོས་པ་མེད་པར་སིལ་སྤྱན་གྱིས་བརྗེ་བ་ལས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཕ་ལ་བདག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་གནང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། པ་ན་རེ། ལུ་རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་ལ་ནོར་གྱི་རྒྱམ་
པ་མང་དུ་ཡོད་པས། ཉིལ་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱད་གྱང་ཁོ་བོའི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཅིང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བས། རི་སྤྱིད་ཁོ་བོ་གསོན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བྱོད་ཅེ་ཞིང་དགའ་བར་གྱིས་ལ། ཁོ་བོ་འདས་པ་དང་ནོར་སྒྲུབ་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་གནང་བ་ཞུས་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་དུས་གྱིས་འཁུ་བར་གཤམ་ནས་བུ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །བྱོད་གྱིས་འཛིགས་པ་དག་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །
དེར་དྲིལ་བསྒྲགས་པས་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མཚོར་ཆས་སོ། །དེར་སྙེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་པ་དང་། རྒྱུང་གཡོར་སོགས་པ་སོགས་ཞོ་གས་འཕྲོ་བ་ལྷ་པོ་དག་གྱང་བྱིད་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་
བརྟམས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་དུ་བརྒྱལ་ལམ་མི་བརྒྱལ་མི་གཤམ་པས་བྱ་ཞིག་ན་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཆས། བལ་མ་ལའི་སྤང་ལེབ་དང་། སྤམ་ཤིང་བལ་ཅན་དང་། བྱ་པའི་གཟིངས་དང་རྒྱལ་པ་སོགས་ཁྱེར་དེ་གྲུར་ཞུགས་

བ་དང་། རྒྱ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་གྲུ་བཅས་པར་གྱུར་པ་ན། སོ་སོ་ནས་སྤང་ལེབ་དང་། རྒྱལ་པ་སོགས་ལ་ཞེན་ནས་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱང་ནས་རྒྱང་ལངས་པས་ལྷོ་ལྷོ་གས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བདས་པ་དང་། ཟངས་གྱིང་ན་མིའི་མོ་
 བྱང་བྱང་ག་ཞེན་རྒྱ་མ་ཞེས་པ་ཚོང་པ་གྲུ་བཅིག་པ་རྒྱམས་དགའ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་གྱིང་ཡོད་པ་དེ་ལ། རྒྱལ་མཆོན་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དང་། ཟངས་པའི་གནས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་
 པས་། རི་ཙམ་ན་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གཡོ་བར་བརྒྱམས་པ་དང་། མིའི་མོ་དེ་དག་གིས་ལྷས་འདི་ལས་འཇམ་བུའི་གྱིང་གི་ཚོང་པ་དག་གྲུ་བཅིག་པར་གོར་མ་ཆག་གིས་བཅབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། རྒྱ་
 མཆོའི་འགྲམ་དུ་སོང་པ་དང་། ཚོང་པ་རྒྱམས་རྒྱལ་ཞིང་འོང་བ་མཐོང་ནས། བདག་ཉིད་གཞུགས་བཟང་མོར་མཛོན་པར་སྤྲུལ་པ་གོས་རྒྱན་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་གྲུ་བས་ནས། རོ་ཨོ་བཞིན་བཟང་དག་རྒྱར་བྱེན། བདག་ཅག་བྱིམ་ཐམ་
 མ་མཆིས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་བྱིམ་ཐམ་དང་མགོན་མཛོད་ཅིག །འདི་དག་བྱེད་ཀྱི་ཟས་སྒྲིམ་དང་གོས་དང་གནས་མལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་པ་སོགས་དང་། འཇམ་བུའི་གྱིང་གི་རིན་པོ་ཆེ་མོར་བྱ་དང་མུ་ཏིག་དང་བུ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དུང་
 གཡས་སུ་འབྱེད་པའི་བར་དག་ལགས་ཀྱིས། བདག་ཅག་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་དགའ་དང་དགའ་མགུར་སྤང་བར་མཛོད་ཅིག །བྱེད་ཅག་འགའ་ཡང་གིན་རྒྱ་ལྷོས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྷོའི་ལམ་དུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྲོས་པས། རྒྱུས་

༡༩། །པ་ལ་ལུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཆགས་ཤིང་ཕྱོམ་པ་དང་། ལྷག་ཅིང་འཆིང་བ་གཞན་མེད་པས། ལྷན་མོ་དེ་དག་གིས་བརྗོད་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀྲ་ལན་མ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་དགའ་མགུར་
ལྷན་ནས་ལུ་དང་ལུ་མོ་དག་ཀྱང་ལུ་དང་། །དེའི་ཆེ་དེད་དཔོན་སིང་ག་ལ་དེས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལུད་མེད་འདི་དག་གྲོ་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་བར་སེམས་སྒྲུལ་དུ་ལུད་མེད་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་དལ་ལུས་མལ་ཆེན་
པོ་ལས་བབ་སྟེ། རལ་གྱི་རྩོན་པོ་མཆན་དུ་བཟུགས་ནས་གྲོ་ལམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེར་སྒྲེ་བོ་ལལ་བོ་ཆེས་སྒྲེ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲ་འདོན་པ། ཀྱེ་རྒྱུད་པ་མ་དང་ལུ་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེས་བདག་ཅག་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་
བ་ཐོས་ནས་ལུད་ཅམ་སྒྲག་སྟེ་མི་སྒྲ་བར་བསྐད་ནས། ཡང་འཛིགས་པ་སྦྱངས་ཏེ་ལམ་དེ་ཉིད་དུ་སོང་བ་དང་། བར་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དབངས་མཐོ་ཞིང་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་སྒྲེ་ལུ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་
དུ་ཁོར་ལུག་དུ་བཅའ་ཀྱང་བྱི་ལ་འདུག་པ་ཅམ་གྱི་ལུག་པ་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་གིང་ཕྱོན་པ་གི་རི་ག་ཆེན་པོ་དབངས་མཐོ་ཞིང་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཛིགས་ནས་བལྟས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་དེའི་ནང་
གི་སྒྲེ་བོའི་ཆོགས་ལ། ཁྱེད་རྒྱམས་འདི་ལྟར་སྒྲེ་ལྷགས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོན་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ཆོང་པ་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་བུས་ཏེ་ཞུགས་པ་དག་རྒྱ་སྒྲིན་ཉའི་རིགས་ཀྱིས་གྲུ་བཞིག་པའི་ཆོ་

གིང་ལེབ་དང་རྒྱལ་པ་སྟགས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱལ་པ་ལ། ཟངས་གྲིང་འདིར་འཁོད་པའི་ཤིན་མོའི་ཚྲིགས་ཀྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་བསྟན་ཏེ་དགའ་བའི་ཚྲིག་གིས་བསྟུས་གིང་བྱིམ་ཐབ་རྩ་བུས་ནས་ཁུ་དང་ཁུ་མོ་ཡང་བྱུང་ངོ་། ཁི་ཤིང་
 འཛམ་གྲིང་གི་ཚོང་པ་གཞན་གྱི་ཞིག་སྟེ་འོངས་པ་ཤིན་མོ་དེ་དག་གིས་རྟེན་པའི་ཚོ། བདག་ཅག་རྣམས་ལས་ཅི་རིགས་པ་ཐོས་གིང་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དང་སེན་མོ་སྟགས་ལྟག་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཟུང་ཞིང་ཐ་ན་ཐུག་ཐིགས་
 པ་ཙམ་ཟག་པའི་ས་དེ་ཡང་སོར་སོས་བྱུངས་ནས་ཟེའོ། དེ་དག་གི་ལྟག་མ་ཁོ་བོ་ཅག་ཡིན་ཏེ་ལྟགས་མ་ཁམ་འདིར་བཅུད་དོ་ཞེས་སྟུས་པས། དེད་དཔོན་དེས་སྟུས་པ། ཤེས་ལྟན་བྱེད་ཅག་གིས་བྱེད་དང་བདག་ཅག་བདེ་བར་
 འཛམ་གྲིང་རྩ་ཐར་པའི་ཐབས་འགའ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་སམ། དེ་དག་གིས་སྟུས་པ། ཤེས་ལྟན་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཐབས་མེད་དེ། གལ་ཏེ་འདོང་སྟུམ་པ་ན་ལྟགས་ཀྱི་གྲོང་བྱེར་འདིའི་སྟེང་འག་གང་ནས་བྱོས་སྟུམ་ཡང་དེ་ཅིས་
 འགྲུར་སྟུམ་འགྲུར་རྩ་བའི་བྱེར་ངོ་། བྱེད་ཅག་ནི་ཐར་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། འདིར་སྟེང་ན་ལྟ་རྣམས་རྒྱ་བས་འདི་སྟེང་རྩ། ཀྱི་འཛམ་གྲིང་གི་ཚོང་པ་བྱིས་པ་རྣམས་འདི་ཅིང་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བྱུང་ལམ་རྩ་སྟང་དང་། དེ་
 བ་རྩའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་གྱི་བྱགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མ་སྟོས་མ་བཟུང་པའི་འབྲས་སྤྱ་ལུའི་འབྲུ་ཐོས་ནས། བད་མེད་ཅིང་བདེ་ལ་སྟོབས་དང་ལྟན་ཞིང་དབང་པོ་ཚེམས་པས་རོ་སྟོད་བསྐངས་ནས། བ་རོ་ལ་རྩ་སྤྱ་འགོ་པ་རོ་ལ་རྩ་སྤྱ་ཞིག་

ལྷན་པས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱུ་འགོ་ཞེས་སྟགས་ཆེད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་བདག་ཅག་གིས་གསོལ་བ་གདབ་རིགས་སོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེ་ནས་རྟེན་ལྡན་པོ་དེས་སྤྱུ་ལུའི་འབྲས་སུ་ཐོས་སེང་རོ་རྫོང་བསྐང་ནས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱུ་འགོ་
 ཞེས་བསྐྱགས་པ་ན། ཆོང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ལྡན་པོའི་དུང་དུ་སྤོང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་བས་བཏུད་ནས། བདག་ཅག་པ་རོལ་ཏུ་འགོའོ། །བདག་ཅག་པ་རོལ་ཏུ་བྱེར་ཅིག །བདག་ཅག་བདེ་ལེགས་དང་བདེ་བར་འཇམ་སུའི་གྲིང་
 དུ་བྱིན་པར་གྱིས་སྟིག་ཅེས་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྟེན་ལྡན་པོ་དེས་སྐྱས་པ། སེས་ལྷན་དག་སྤྱད་མེད་དེ་དག་ག་ཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྷན་སྤྱག་པར་བསྐྱར་ནས་རང་གི་བྱེད་དང་སུ་མོ་དག་ཐོགས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། རོ་པོ་བཞིན་བཟང་
 དག་ཚུར་བྱོན། བདག་ཅག་གི་བྱིམ་ཐབས་དང་མགོན་མཛོད་ཅིག །འདི་དག་བྱེད་གྱི་ཐས་སྒྲོམ་གྱི་གནས་དང་། གོས་གྱི་གནས་དང་། གནས་མལ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། བགས་ཆལ་དང་། རྫིང་སྤྱད་གའ་བར་གྱུར་བ་
 དག་དང་། འཇམ་གྲིང་གི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྷ་སྟེ་ཚོར་སྤྱད་དང་། སྤྱི་ཏིག་དང་། བེའུ་རྫོང་དང་། མན་སེལ་དགར་པོ་དང་། བྱེ་རུ་དང་། གསེར་དང་དཔུལ་དང་། རྫོའི་སྒྲིང་པོ་དང་། སྤྱག་དང་། དམར་པོ་དང་། དུང་གལས་སྤྱུ་འབྱེལ་
 བ་དག་ལགས་གྱིས་ཚུར་བྱོན། བདག་ཅག་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱི་ཞིང་དགའ་བ་དང་དགའ་མགུར་སྤྱད་པར་གྱིས་སྟིག །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་དོན་དུ་མི་གཉེར་ན། རེ་ཞིག་རང་རང་གི་སྤྱད་དང་སུ་མོ་འདི་དག་བསྐྱམས་ཏེ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་

ཐུང་དང་། ཐདག་པོ་དང་མགོན་དང་གནས་དང་གྲིང་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་མཛོད་ཅིག །འདི་དག་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་གནས་སོགས་སྒྲུབ་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ན། ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་ཐདག་གི་ཁུང་མ་དང་། ལུ་དང་
 ལུ་མོ་དང་ཟས་དང་གོས་སོགས་གང་རུང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཆགས་པར་སྒྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ལས་ལྷུངས་ནས་སྤྱིན་མོ་དེ་དག་གིས་ཟོས་ཤིང་ཐ་ན་ཁྲག་ཐིགས་པ་ཟག་པའི་ས་ཡང་ཁར་བརྟུག་གོ། །དེད་དཔོན་
 སིང་ག་ལ་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་སྤྱིན་ཏོ། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔེ་དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་སྤྱལ་པ། དགོ་སྒྲོང་དག་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞེན་པའི་མི་དེ་དག་ཐདག་གི་ཁུང་མ་དང་ལུ་དང་ལུ་མོ་དང་། ཟས་
 སྒྲོམ་ཡོ་བུད་གང་རུང་ལ་ཐདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལྷུངས་ནས་སྤྱིན་མོས་ཟོས་ལ། མ་ཆགས་པ་དེ་དག་བདེ་བར་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་ཐར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོ་སྒྲོང་དག་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་དག་ཐདག་དུ་ཞེན་པ་དང་། ཐདག་
 གི་མིག་གོ་ཞེས་སོགས་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དང་། ས་སོགས་ལཱ་དང་། རྒྱུ་པར་གེས་བའི་ཐམས་དུག་དང་། གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་ལཱ་ལ་ཐདག་དང་ཐདག་གིར་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོང་པ་
 ལྷག་བསྐྱལ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་ལྷུང་བའོ། །དེ་དག་ལ་ཐདག་དང་ཐདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོང་པ་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་ཐར་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་འོ། །མི་གང་གེས་རང་ལྡན་པ་དག །སངས་རྒྱས་

དཔོན་དེས་དེ་བཞིན་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱེད་སྤྲོད་ནས། དེད་དཔོན་སེང་ག་ལའི་རྒྱུ་རྩུ་སོང་སྟེ་བག་མཐུ་པའི་གཏམ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། སེད་མཐུན་བྱེད་ཀྱིས་ཟངས་གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་མོ་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་དོར་བ་བཟོད་
 པར་གྱིས་གིག། སེང་ག་ལས་སྐྱེས་པ། སེད་མཐུན་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་མོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟངས་གླིང་ནས་འོངས་པའི་མིན་མོ་ཡིན་མོ། །འོ་ན་འདིར་མི་སྐྱར་འོང་། དེས་མི་སྐྱར་གྱི་པ་བཟོད་པས་དེ་ཅང་མི་སྐྱར་པར་འདུག་གོ། །དེད་
 དཔོན་སེང་ག་ལ་མཐུར་གྱིས་རང་གི་བྱིམ་རྩུ་འོངས་པ་དང་། མིན་མོ་དེ་ཡང་ཁུ་མོ་གས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་སེང་གེ་སྟེ་སྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལ། སྟེ་པོའི་ཆོག་སྟེ་གྱིས་བྱེད་པའི་གཟུགས་ལས་དེད་
 དཔོན་སེང་ག་ལའི་ཁུ་མོ་པར་གེས་ནས་དེའི་ཁུ་མོ་མོ། །ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། མིན་མོ་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་གེས་ཏེ་འདི་ནི་དེད་དཔོན་དེའི་ཁུ་མོ་མོ། །དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་ལས་འོང་། སྟེ་མིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། བདག་ནི་ཟངས་གླིང་
 གི་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་མོ་དེད་དཔོན་སེང་ག་ལའི་རྒྱུ་རྩུ་མར་བྱིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་མཆོར་གྱི་ཞིག་པས་བདག་བཀྲ་མི་གིས་པར་བལྟས་ནས་པོར་པས་འདིར་བྱིན་པ་ལགས་མོ། །བདག་དང་ཁུ་རྒྱུ་འདི་ལ་དེད་དཔོན་སེང་ག་ལ་ལ་བཟོད་པར་
 བྱེད་རྩུ་རྒྱལ་པར་རིགས་མོ་ཞེས་སྐྱེས་པས། དེ་དག་གིས་སེང་ག་ལའི་ཕ་མ་ལ་སྐྱེས་མོ། །ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སེང་ག་ལ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁུ་མོ་དེ་མ་དོར་བར་ཁུ་རྒྱུ་རྩུ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་གིག་

༡། ཅེས་སྒྲུབ་སོ། སིང་ག་ལས། ཡབ་ཡུམ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་མ་ལགས་ཏེ། ཟངས་གྲིང་ནས་མཆིས་པའི་སྤྱིན་མོ་ལགས་སོ། ལ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ལུང་མིང་ལྟ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིན་མོ་ཡིན་གྱིས་བཟོད་པར་གྱིས་སྤྱིག། ལུས་སྒྲུབ་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་འདི་ལ་དགེ་ས་ན་ཁྱིམ་དུ་སྤྱིལ་ཅིག། ལདག་ནི་གཞན་དུ་མཆིའོ། ལ་མ་གཉིས་ན་རེ། ལུང་དང་གྱིས་ཁྱེད་གྱི་དོན་དུ་འདི་སྤེལ་བར་སེམས་ན་ཁྱོད་འདི་མི་འདོད་ན། དེད་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱད་ཅེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིན་མོ་དེ་བསྐྱད་དོ། འདི་ནས་སྤྱིན་མོ་དེ་རྒྱལ་པོ་སྤེང་གོ་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུང་དུ་སྤོང་བ་དང་། སྤྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུང་མིང་ག་ཟུགས་འདི་ལྟ་ལུ་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྒྲོན་ལྟོད་དོ་ཞེས་ཞུས་སོ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟའི་འདུག་དུ་རྒྱུག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་པས་ནང་དུ་འདུག་བརྒྱག་པ་དང་། ལུང་མིང་གྱི་ག་ཟུགས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོས་དེ་མཐོང་བ་ཅན་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟེར་བས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱན་སྦྱོད་བྱས་ཏེ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ག་ལས་འདིར་འོང་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ལྟ་བདག་ནི་ཟངས་གྲིང་གི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་སིང་ག་ལའི་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྱུ་ཞིག་པས་བདག་བཀྱ་མི་སྤིས་སོ་ཞེས་གནས་མ་ལགས་པར་བོར་ཏེ་འདིར་མཆིས་ན། ལྟ་དེད་དཔོན་སིང་ག་ལ་ལ་བདག་དང་ལུ་རུང་དུ་ལ་བཟོད་པར་བགྱིད་དུ་སྒྲུབ་པར་ཅི་གནང་། རྒྱལ་པོས་སྤྱོན་པོ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་སིང་ག་ལ་འདིར་བོས་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཞེས་བསྒྲུབ་ནས་དེ་འོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ལུ་མོ་འདི་མ་དོར་བར་ལུ་རྒྱུད་དུ་དང་འདི་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་སྤྲིག་། དེས་སྒྲུབ་པ། ལྟོ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་མིན་ཏེ་ཟངས་གྱིང་གི་མིན་མོའོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། དེད་དཔོན་ལུང་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིན་མོ་ཡིན་གྱིས་འདི་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་སྤྲིག་། འོན་ཏེ་ཁྱོད་མི་འདོད་ན་ང་ལ་ཁྱིན་ཅིག་། དེད་དཔོན་དེས་སྒྲུབ་པ། ལྟོ་འདི་ནི་མིན་མོ་ལགས་པས་བདག་མི་དཔལ་མི་སྒྲིག་གོ། དེར་རྒྱལ་པོས་མ་ཉན་པར་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཙུག་ནས་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཉིད་ལོག་པར་བྱས་ནས་ཟངས་གྱིང་དུ་མིན་མོ་དག་གི་ནང་དུ་མོང་སྒྲུབ་པ། ལུ་རུ་མོ་དག་ཁྱོད་ལ་དེད་དཔོན་མིང་ག་ལས་ཅི་བྱ། ཁོ་མོས་རྒྱལ་པོ་མེད་གི་རལ་པ་ཅན་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཉིད་ལོག་པར་བྱས་ཀྱི། ལུར་ཤོག་དེ་བཟའ་བར་བྱའོ། དེ་དག་གིས་རྒྱང་ལག་དང་མིག་བཟུང་ཏེ། བདག་ཉིད་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་ལུ་རུངས་པ་ཆེན་མོར་སྒྱལ་ནས་མཆོན་མོ་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་མེད་གི་ལྟ་བུར་ལྟགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མེད་གི་རལ་པ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཟོས་སོ། རྒྱལ་པོས་ལངས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་སྒྲོ་འབྱེད་པ་མེད་པས་མ་སྒྲེ་བ་ན། ཕོ་བྱང་གི་སྒྲོ་དུ་མི་རོ་བ་བའི་བྱ་མང་པོ་དག་རྒྱ་བར་བཙུམས་སོ། ཁྱོན་པོ་དང་ཁྱོམ་གྱི་རུ་སྒྲུ་དང་། ཤོང་རལ་གྱི་མི་དང་ལུ་མི་དག་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱོད་དོ།

ལྟོ་

༡༢། །གངས་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུགས་པ། དེད་དཔོན་སེང་ག་ལས་ཐོས་ནས་སྐྱུར་བ་ཁོ་ན་རལ་གྱི་མཆན་དུ་བཅུག་སྟེ་སོང་ནས་སྐྱུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག །རྒྱལ་པོ་ཤིན་མོ་དེས་ཐོས་ཀྱིས་ཐབས་སྙམས་སྟེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུས་པ། འདི་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་བར་བྱ། །དེས་སྐྱུས་པ། ཡ་གང་འོན་ཅིག་དང་འཇོགས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་བྱེད་ཏེ་འོངས་པས་དེད་དཔོན་སེང་ག་ལ་དེར་འཇོགས་ནས་རལ་གྱི་ཐོགས་ཏེ་བསྐྱུགས་པ་དང་ཤིན་མོ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་མིའི་རྒྱང་ལག་ཐོགས་ཏེ་བྱེད། ཁ་ཅིག་གིས་མགོ་ཐོགས་ཏེ་བྱེད་རོ། །དེ་ནས་དེད་དཔོན་སེང་ག་ལས་སོ་བྱང་གི་སྒོ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་བྱི་དོར་བུས་ནས། སོ་བྱང་གི་ལྟོ་ལྟོ་མེད་དང་བློན་པོ་དང་ལྷ་ལ་མི་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག །རྒྱལ་པོ་བཅུན་མོའི་ལྟོ་ལྟོ་དང་བཅས་པ་ཤིན་མོས་ཐོས་ཏེ། གཞོན་རུ་ཡང་མེད་ན་སུ་ཞིག་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱུར་བར་བྱ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱུས་པ། གང་སྟེང་སྟོབས་ཅན་ཤེས་རབ་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱུས་པ། དེད་དཔོན་སེང་ག་ལ་འདི་ལས་གཞན་ཤེས་རབ་དང་སྟེང་སྟོབས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡོད། འདི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱུར་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་དེད་དཔོན་སེང་ག་ལ་ལ་དེད་དཔོན་རྒྱལ་པོ་འོངས་སྟེ། དེས་སྐྱུས་པ། ཁོ་པོ་མི་ཚང་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་དག་གིས་སྐྱུས་པ། དེད་དཔོན་གཞན་

2000

ཕྱིས་ཀྱིས་མྱོད་ཕྱོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤོངས་ ། དེས་སྒྲུབ་པ་དམ་ཚིག་གིས་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ཁོ་བོའི་ཚིག་བཞིན་བྱེད་ནའོ། ། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་ལོངས་སྤོངས་མཉེས་སོ། ། དེ་དག་གིས་གྲོང་
ཁྱེར་མཛེས་པར་བྱས་ནས་དེད་དཔོན་མིང་ག་ལ་བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོས་ཀྱིས་མྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ཀྱིས་པོ་མིང་ག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་རིག་སྒྲགས་སྒྲུབ་དག་པོས་ཏེ་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་ཆེར་སློབ་ཏུ་བཅུག་གོ། ། དེ་
བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་འཕྲོང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་པོས་ནས་འཕྲོང་ཀྱི་ཆེར་སློབ་ཏུ་བཅུག་ནས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། ཤེས་ལྡན་དག་དཔུང་གི་ཚིགས་ལན་ལག་བཞི་གོ་བསྟོན་ཅིག་ཟངས་གླིང་གི་ཤིན་མོ་དེ་དག་སློབ་ཏུ་
འདོང་དེ་ཞེས་བྱས་པ་བཞིན། དཔུང་བཞི་བཤམས་ཏེ་གྲུར་བཅུག་ནས་ཟངས་གླིང་ཏུ་འཕགས་སོ། ། མཐར་གྱིས་ཀྱི་མཚོའི་འགྲམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤིན་མོ་དེ་དག་གི་ཕོངས་པའི་གནས་དང་མཐུན་པའི་ཀྱིས་མཚན་གཡོ་བར་
བཅུམས་པས་དེ་དག་གོས་བྱས་པ། ལྷས་འདི་ལས་འཛམ་གཤིས་གི་མི་དག་གཡུལ་འབྱོད་པར་ལྷགས་པར་གོར་མ་ཆག་གིས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་ཀྱི་མཚོའི་འགྲམ་ཏུ་དོང་བ་དང་། རི་ཙམ་ན་གྱུ་པོ་ཆེ་ཏུ་མ་ཀྱི་མཚོའི་
འགྲམ་ཏུ་ཕྱིན་པར་མཐོང་ནས། ཤིན་མོ་དེ་དག་གིས་གྲུང་གཡུལ་བཤམས་པ་ལ། རིག་སྒྲགས་སྒྲུབ་དག་གིས་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་ཐལ་ཅིང་འཕྲོང་གི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐལ་ཆེར་བསད་དོ། ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་པོ་མིང་ག་

5
4
3
2
1

བའི་ལམ་དུ། ལུང་མ་ལུང་མ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱས་པ། བུམ་ཟེ་བདག་གིས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་ལ་དུ་བསྟོན་སྟོམས་ཞུགས་མཐོང་ནས། །དེས་མཚན་ས་སྟོགས་མཐོན་པོ་དམར་འགྱུར་ཞིང་། །བདེག་ན་དམར་བའང་
 མཐོན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་མི་བསྟེན་གྱིས། །ཁྱིམ་ལོག་རང་གི་སྐུ་མ་པ་ཉིད་དུ་འདོར། །ཞེས་བྱས་པ་ལ། མ་དུ་ན་རེ། ཁྱེ་མ་ལུང་མ་བཟུ་མི་གིས་པ་ཁྱོད། །བཟུ་གིས་དུས་སུ་བཟུ་གིས་མ་ཡིན་སྟེ། །གལ་
 ཏེ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཐབས་གྱིས་སྒྲུང་གྱུར་ན། །དེ་ནི་ཁྱེ་མ་ཞིང་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ནགས་ཁྱོད་དེ་ནས་ནགས་གཞན་དུ་གསེགས་པ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཞུགས་ཏེ་
 ལྷ་བཏོང་བ་མཐོང་ནས། མ་དུས་ལུང་མ་ལ་སྐྱས་པ། བཟང་མོ་འདི་ནི་ལུ་མོ་འེ་མག་པའི་ལྷ་བཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་མས་སྐྱས་པ། ཆགས་པར་གྱུར་པའི་མལ་དུ་འགྱུགས་པར་འགྱུར། །སྒྲུང་བའི་མལ་ནི་གུ་ཆོམ་ལུང་མར་འགྱུར། །
 ཆོངས་པའི་མལ་ནི་རྒྱང་བའི་མཐར་འགྱོ་འགྱུར། །འདི་ནི་གིན་དུ་ཆགས་བྲལ་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་མི་བསྟེན་གྱིས། །ཁྱིམ་ལོག་རང་གི་སྐུ་མ་པ་ཉིད་དུ་འདོར། །སྐྱས་བསམ་དུས་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བཞིན་
 སྐྱས་སོ། །མ་དུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་གྱི་རྗེས་མཐོང་ནས། རང་གི་ལུང་མ་ལ་བཟང་མོ་འདི་ནི་ལུ་མོ་འེ་མག་པའི་རྗེས་སོ། །ལུང་མས་སྐྱས་པ། སྐྱིས་སུ་ཆགས་པའི་རྗེས་ནི་གསལ་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྒྲུང་ལྡན་པའི་རྗེས་ནི་

ཉུ་སྒྲུང་པ་ལས། བྱིས་ཐབ་དེ་ནི་གཞོན་ལུ་མི་སྟེན་གྱིས། བྱིར་ལོག་རང་གི་སྒྲུམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། རེས་ཀྱང་སྒྲུར་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་སྒྲོས་པའི་རྗེས་སུ། གནས་འཛིག་གསེར་མདོག་ཨོ་ཏ་ལ་དག་ཀྱང་། ལུ་ཡི་དོན་དུ་འདོད་
 པས་སྒྲོད་ས་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་བཞིན་བྱལ་བས་བྱལ་རྒྱལ་ས་གྱིས། ཉུག་པར་རྒྱན་དུ་བྱུང་ག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། རེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུ་མ་དུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་བྱིན་ནས། འདི་སྒྲུང་གསོལ་ཏོ། བདག་གི་བུ་མོ་
 དམ་པ་གཟུགས་ལྷན་ཞིང་། རར་བ་བརྒྱན་པ་འདོད་པ་དོན་གཉེར་བ། བྱོད་ལ་འབྱལ་བ་འདི་ལ་བྱོད་གཟེགས་གིང་། མཁའ་ལ་དགུང་རྒྱ་སྒྲིན་དུག་མཇལ་བ་ལྟར། འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ལེགས་པར་བྱེད་དགེས་མཛོད། རེར་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོངས་པ། གལ་ཏེ་ངས་དཔེ་མེད་མ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཆོག་བཟོད་ན། དེ་འདོད་ཆགས་གྱིས་གདུངས་ཏེ་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་གནས་ཡོད་པས་བདག་གིས་འདི་ལ་ཁོང་བྱོ་བའི་
 ཆོག་བཟོད་པར་བུ་ལོ་སྒྲུམ་དུ་བཀའ་སྒྱུལ་པ། བྲམ་བེང་ཡིས་བདུད་གྱི་བུ་མོ་ནི། བྱེད་མ་དགའ་བྱེད་དེ་བཞིན་དགའ་མོ་དག ལམ་བུས་འདོད་པ་དག་ལ་ལན་འགའ་ཡང་། རང་ཡིས་འདུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་གྱུར་པས། འ
 གཤང་དང་གཅི་བས་གང་བ་འདི་ལ་ནི། རྒྱང་པས་རེག་པར་སྒྲོ་བའང་མི་སྐྱེད་དོ། མ་དུས་གསོལ་པ། བདག་གི་བུ་མོ་ཡན་ལག་ཉམས་གྱུར་ཅིང་། འདོད་ལྷན་ཡོན་ཏན་བྱལ་བར་གཟེགས་སམ་ཅི། རི་སྒྲུང་འདོད་སྒྲོད་ཡིད་

ལྷོ། །འོང་ག་ལྷག་ས་དག་ལ། འདུན་དྲག་བགྱིད་ལྟར་འདི་ལ་ཁྱོད་མི་མཛད། །བཀའ་རྒྱལ་པ། བྲམ་ཟེ་རྫོང་ས་པ་གང་ཞིག་ལུ་ལ་འདོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་མོ་འདི་རྒྱལ་ཅིང་། །ལུ་ལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁྱོ་བར་ལྷག་ས་
ལྟར་པ། །འདི་ལ་རབ་རྫོང་ས་རྒྱེ་པོ་ཆགས་ལུ་ལ་མིན། །ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཐུབ་གཙུག་མངའ་བདག་རྒྱེ། །ང་ཡིས་བྱང་རྒྱལ་བྲམ་མེད་ཞེ་བ་བརྟེས། །རི་ལྟར་པ་རྒྱ་རྒྱས་མི་ཆགས་པ་ལྟར། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་རྒྱ། །
ལྟར་ལ་རྫོན་པོ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་ནང་ན། །རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་ལྟར། །བྲམ་ཟེ་དེ་བཞིན་ང་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ན། །འདོད་པ་རྒྱ་མས་ལ་རྒྱ་མ་གྲོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྫོད། །ཅིས་གསུངས་པས། །དེ་ལྟར་དཔེ་མེད་མ་ལ་གསལ་བ་
དང་གཅི་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་རྫོས་པས་དེ་དག་འབད་དང་བུ་ལ་རྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ད་ཀྱིས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ཞེ་སྒང་རྒྱེས་པས་རུས་པ་རྫོམ་པོར་གྱུར་ཅིང་མིག་གཉིས་ཀྱང་འཆིང་བུ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་ཆན་ལྷག་ས་
ཞིག་དེ་ན་འདུག་པས་བཙུག་ལྟར་འདས་ལ་གསོལ་པ། །ཀུན་དུ་ག་ཞིག་ས་པ་བྱང་མེད་བྲུང་མཛད་དེ། །བཙུག་ལྟར་དེ་ནི་བདག་ལ་ལྟར་དུ་རྫོལ། །དཔའ་པོ་བདག་གིས་དེགས་པས་བརྒྱན་པ་འདི། །ཅི་ནས་རྗེས་སུ་མ་བུན་པར་
བྱང་པར་བགྱི། །ཞེས་ལྷག་སོ། །དེ་ལ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མི་གཉི་ལྷག་ཅན་ངའི་མདུན་ན་མ་འདུག་པར་ལམ་སང་གིག་ དེ་ཁྱོས་དེ་རྒྱས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟང་བཟེད་འདི་དང་ཆོས་གོས་འདི། །ཁར་བ་རིལ་བ་འདི་ཡང་ཟད་གྱུར་

ཅིག །འབྲུག་པ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་མ་མ་ཡིན། །ཁང་པར་གཞིན་ནུ་འཛིན་ལྟར་རིང་ཕྱིལ་ཅིག །ཅིས་སྐྱུ་ས་ནས་འབྲུག་པ་ལུལ་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ནས་ཀུན་རྒྱ་མ་རུ་ལ། དཔེ་མེད་མ་འདི་ཁོ་པོ་ལ་བྱིན་ཅིག །མ་རུས་ཕྱོས་
 དེ་སྐྱུ་ས་པ། སྐན་ཞུགས་ཕྱོད་ལ་འབྲུག་པ་ཡང་མི་སྐྱིན་ན་རེག་པ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཞེས་བུས་པ་ལ། དེ་ཕྱོད་ཕྱོས་དེ་ཐུག་ཚན་སྐྱུ་ས་ནས་གི་བ་མེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྐྱོས་སོ། །དེའི་ཚེ་དགོ་སྒྲོང་རྒྱམས་གིས་ཞུས་པ་ལ། སྐྱོན་ལུགས་
 མགར་གི་ཐུ་མོ་མ་སྤངས་པའི་རབས་དང་། དགོ་སྒྲོང་སྐན་ཞུགས་འདི་སྐྱོན་ཡང་དཔེ་མེད་མ་ལ་འཕྲེན་དེ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་མིན་གི་སྐྱུ་ས་འབྲུག་ཕྱོད་བར་གྱུར་རྒྱལ་དེད་དཔོན་མིང་ག་ལའི་རབས་གསུངས་
 བས། དེ་རུས་གི་རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་རལ་པ་ཅན་དེ་སྐན་ཞུགས་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེར་ཀུན་རྒྱ་མ་རུས་དཔེ་མེད་མ་ཕྱིད་དེ་གོ་བུ་སྒྲིལ་མོང་ནས་འདུག་པ་ཕྱོས་དེ་རྒྱལ་པོ་གར་པས་འབྲུག་པ་ཅན་གིས་ཆགས་ནས་བཙུན་
 མོར་སྤངས་དེ་ཁང་འབྲུང་མེ་དོག་གི་མེའི་ཕྱོད་ཀྱང་བྱིན། འཕྲེན་བཀྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱིན། ཉིན་རེ་བཞིན་དྲི་དང་ཕྱིར་བའི་རྒྱ་ཀླུ་པ་ཁ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱིན་ནས་མ་རུ་ཡང་སྐྱོན་པོ་མཚོག་དུ་བཙུག་གོ། །དེར་དཔེ་མེད་མས་བཙུན་
 མོ་སྐྱོ་བསང་ཅན་འཁོར་བཅས་གི་ཁང་པར་མེ་བཏང་བ་སོགས་གིས་སྒྲོ་རན་བུས་ཀྱང་བཙུན་མོའི་གནས་ལས་མ་ལུང་ངོ། །དེར་སྐྱོ་བསང་ཅན་གི་རྒྱ་མོ་དཔལ་ལྷན་མ་ཞེས་བུ་བ་རྒྱལ་པོ་གར་པའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་

༡༢། །ཤུ་རིའི་ལུས་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བདུན་པོ་འདི་དག་གི་ཆོག་ནི་མི་བཅག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྫོགས་པའི་
 མངས་ཀྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་དང་། དགོ་བསྟོས་ཀྱི་ཆོག་དང་། ལམ་ན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ།། ་། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་སྟོན་དེད་དཔོན་ཞེས་ཏུ་གྱུར་བའི་ཆོ་སྲིན་མའི་གྲིང་དུ་སོན་པ། སྟུན་རས་གཟིགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་ཏར་གྱུར་པས་འཇམ་ཁུའི་གྲིང་དུ་ཐར་བར་བུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏྲིག་ལས་འབྱུང་ངོ་། ་། །ཡང་སྟོན་བསྐྱལ་པ་ཆོད་མེད་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་མཁུག་ཆོས་ལྷར་བཅོམ་པར་གྱུར་བའི་ཆོན་། རྒྱལ་པོ་ལྟའི་དབང་ལྷག་
 འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱིད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཆོད་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟུན་པ་ཁམས་ལ་ལམས་པ་ཆོའི་རིག་བྱེད་ལ་ལམས་པ་དེའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཕེབས་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་སྟོ་བ་བཞེས་
 སོ།། །བྱེད་དེ་ཉིད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྷན་སྟུག་པ་ཡི་གོ་དང་གྲངས་དང་ལག་རྩིས་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ནད་སྟུ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟལ་པས་སྟུག་བསྐྱལ་བར་རིགས་

[illegible]

བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཡང་བཤད་ལ། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲུང་ཅན་གྱི་མཆོན་བསྟན་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་མོ། །དེའི་ཆོ་འཇམ་གྱིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་ཅིང་ལ་ཅིག་སྟོང་པར་བྱེད་དོ། །དེར་ཁུ་འབེབས་
 དེས་རྒྱུང་དེར་སྒྲུལ་མོ་རྩལ་ཅན་དུ་འབོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲུང་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་དེ་སྒྲུང་ཆེད་དུ་བརྟེན་དོ། །དེ་ནས་འདི་ཡོད་པས་འདི་
 འཕྱུང་ཞིང་འདི་སྟེས་པས་འདི་སྟེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོགས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་སོགས་དེ་ལྟར་སྟག་བསྟེན་ལ་གྱི་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་འགགས་པར་འགྱུར་བའི་
 བར་དུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྒྲུར་སོང་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱེད་ཁྱེད་འབེབས་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཐོས་ནས་ཆང་གིས་ར་རོ་སྟེ་མལ་ན་ཉལ་བ་དང་། དེའི་དུས་ན་ལྟས་ཆེན་པོ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཅིང་མཆོན་མོ་དེ་འདས་པ།
 དེའི་དུས་སུ་ཉ་ཁྱི་པོ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་སྒྲུལ་རྩལ་གསུམ་པའི་ལྟར་སྟེས་སོ། །སྟེས་མ་ཐག་དུ་བདག་ཅིག་རྒྱ་གར་གིས་འདིར་སྟེས་ཞེས་བསམས་པ་ན་འཇམ་གྱིང་དུ་ཉར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཆོང་དཔོན་གྱི་ལུ་ཁུ་འབེབས་གྱིས་ཁུ་
 དང་ཟས་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱང་བསྟན། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲུང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཡང་བསྟགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་འདིར་སྟེས་སོ་སྒྲུལ་དུ། ཆོང་དཔོན་གྱི་ལུ་ཁུ་འབེབས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལྟེ་

༡༡། །ཕུ་ཁྱིམ་པོ་དེ་དག་ལྟ་བུ་གནས་ནས་ཆོང་དཔོན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ལྷགས་ཏེ། དེ་མལ་ན་ཉལ་བ་དེར་ཕུ་ཉིག་གི་སེ་མོ་དོ་ཁྱིམ་པོ་ཐང་ཀར་བཞག། ཁྱིམ་པོ་རྒྱུ་པོ་དེ་དུང་དུ་བཞག། ཁྱིམ་པོ་གཡས་ཕྱོགས་དང་། ཁྱིམ་པོ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། མེ་ཉིག་མཚུ་ར་བའི་ཆར་ཕུས་མོ་རྒྱབ་ཙམ་དུ་བབ། ལྟ་བུ་སེལ་སྟེན་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་དགོལ་བས་འཇམ་གྱིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སད་ཅིང་། ཁྱེལ་ཁུ་འབེབས་ཀྱང་སད་དོ། །དེ་ནས་ལྟ་བུ་ཕུ་ཁྱིམ་པོ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་དོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དབང་ལྷག་གི་གནས་གཞན་དུ་ཡང་མེ་ཉིག་གི་ཆར་འབེབས་གིང་། དགོན་པའི་རྒྱུང་དེར་ཡང་མེ་ཉིག་མཚུ་ར་བའི་ཆར་བབ་ཅིང་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ་ལྟ་བུ་གནས་སུ་སོང་ནས་འདྲོད་པ་ལྟ་བུ་དགའ་བའི་དཔལ་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །འཇམ་ལྟ་བུ་གྱིང་དུ་ནམ་ལངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དབང་ལྷག་འོད་གྱིས་ལྷས་ཆེན་པོ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་སྐར་མཁན་དང་སྤྱོན་པོ་རྒྱུ་མཁས་ལ་དྲིས་པས། ལྟ་མཁུལ་བར་མཇད་དུ་གསོལ། ཆོང་དཔོན་གྱི་ཕུ་ཁུ་འབེབས་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕུ་ཉིག་གི་སེ་མོ་དོ་བཞི་ཁྱིམ་དང་མན་དུ་ར་བའི་ཆར་ཡང་བབས་སོ་ཞེས་བུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེས་སྤྱོན་པོ་རྒྱུ་མཁས་ལ་བྱེད་དེར་ལ་ཁུ་འབེབས་ཏེ་སྟེན་པའི་ཆོག་གིས་པོས་གིག་ཅེས་བུས་པ་ལྟར་དེ་འོངས་པ་དང་། ཕུ་ཁུ་འབེབས་མདང་སུམ་གྱི་ལྷས་དེ་ཅིའི་ལྷས་ཡིན། དེས་སྐྱས་པ། ལྟ་བུ་དག་གིས་འཆལ་ཏེ། ཉི་ཤེད་པོ་དེ་དག་ཆོ་དུས་བུས་པར་ངེས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ་རི་ལྟར་གིས། ཁུ་

འཕེབས་ན་མེ། རྒྱུ་ཤོས་མེད་དེར་བལྟར་འདོད་དུ་སྒྲུབ་ཅིག། རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་མངགས་བས། ཉ་ཁྱི་པོ་གི་ནས་མེད་དེར་མེ་ཏྲུག་མན་དུ་ར་བའི་ཆར་བབས་པ་མཐོང་བས་སྒྲུར་ལོག་སྟེ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེབས་
 ཤིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་གསལ་བས་རྒྱལ་པོ་དག་འཁོར་ལི་རངས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟེ་དབང་ལྷག་འོད་ཅེས་པ་གྲུ་ལག་ན་པོ་ཅོན་དང་། རྒྱུ་འཕེབས་
 ཤི་རྒྱུར་མ་རྒྱུའི་པདྨའི་སྟེང་པོ་ཞེས་པ་གྲུའི་ལུ་མོ་ས་འཆོ་མ་དང་། བྱེའུ་རྒྱུའི་གོས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུ་གཙན་ཟེན་དང་། བྱེའུ་རྒྱུའི་སྟེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུ་ན་དག་འཕོ་དང་། ཉ་ཁྱི་པོ་ནི་ད་ལྟར་འབར་བའི་བྱུང་བར་གྱི་གཟི་བཞིན་རྒྱལ་པོ་
 ལ་སྐྱེས་པ་ལྟེ་ལུ་ཁྱི་པོ་སྒྲུ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་དབང་ལྷན་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྲམ་ཟེའི་ལུ་གེས་རབ་ཕྱོ་བ་གཏན་བྲིས་ས་
 ལྷ་སྒྱུར་བ་ཆོས་འཛིན་པ་ཞིག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱུར་པའི་ཆོ། འཛིགས་པའི་ཕྱོགས་ཞིག་ཏུ་ལམ་གྲོགས་ལྷ་བརྒྱ་དང་འགྲོགས་ཏེ་སོང་པ་ལས་ཕྱོགས་དེར་མ་གྲོན་པོ་རྣམས་འཛོམས་པའི་མི་ཆོད་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་གནས་སོ། །
 མི་ཆོད་དེའི་ནང་གི་མི་གཅིག་བྲམ་ཟེ་དེ་དང་སྟོན་མཛའ་ཞིང་བཤེས་བས་དེས་དོ་རུ་བ་ན་མ་གྱི་ཆ་སྟོན་ལ་དག་འོད་གིས་བྱུང་ཉིད་མ་སྒྲུས་པར་ཐར་པའི་ཐབས་སོམས་གིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ། བྲམ་ཟེ་དེས་གཏམ་དེ་གྲོགས་པོ་རྣམས་

ཉ རྒྱུ་ལྟེན་པ་ཀྱི་དོན་གསལ་ཆོས་

༥༩། །ལ་བྱས་ན་མི་འདི་བསད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་རྣམས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་སྐྱས་ན་ནི་མི་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་རྣམས་བསད་ན་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་འགོ་བས་ཅི་བྱ་མེད་པར་གིན་དུ་ཉམ་ཐག་པ་
 དང་། ཡང་བསམས་ཏེ་བདག་ཉིད་ངན་སོང་དུ་སོང་ཡང་སྐྱ་སྐྱམ་དུ་རལ་གི་ཕྱངས་ནས་སྐྱོན་པའི་མི་དེ་བསད་པས་གོགས་པོ་རྣམས་བདེ་བར་བྱས་སོ། །གོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེའི་བྱ་ལ་བྱོད་ནི་མིའི་ནང་ན་དག་ཞིང་མཆོག་
 ཉུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་བྱེད་ཅེས་སྐྱས་པ་ལ། བྱམ་ཟེའི་ས་བདག་ན་དེར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་དང་གོགས་པོ་རྣམས་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཅིང་། བདག་གིས་
 བསད་པ་འདི་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དག་ཡིན་ཏེ། བདག་དཔྱལ་བར་ལྟར་ཡང་སྐྱོའོ་ཞེས་སྐྱས་པས། གོགས་པོ་ལྟ་བུ་པོས་བདག་ཅག་གི་སྒྲིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟེག་བསྐྱལ་བྱུང་དུ་བསད་པའི་དྲིན་ལྟེ་བ་དྲན་
 པར་བྱ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པར་བསྐྱལ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་མེད་བྱར་ལྟར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མི་ཁོང་ལྟ་བུ་སྐྱས་ཀྱང་བྱམ་ཟེའ་ལ་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱས་པ་ལ། བདག་གིས་བྱེད་ཅག་འདི་ན་འདྲག་པར་སྐྱ་ནས་གིས་ཀྱང་
 སྐྱ་ལ་མ་སྐྱས། རྒྱལ་པོ་ལ་མ་སྐྱར། གོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་མ་སྐྱས་པས། བྱེད་གི་ལྱས་དང་སྒྲིག་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཁོང་རྣམས་དེ་ཐོས་ནས་དད་ཅིང་བྱར་ལྟར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱམ་ཟེའི་བྱ་དེ་ལྟ་དེས་བསྐྱལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

བ་དག་བརྒྱ་སྟེང་གི་ལོ་མ་ལ་ལས་འདས་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་མའི་ཆེལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། དག་སྟོང་ཞིག་འབྱུང་
 བའི་ནད་གྱིས་ལུས་ལ་རྒྱག་ཐྱག་ཟག་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་འདོད་པར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིར་རོལ་གནས་ཁང་ཞིག་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདུག་པ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱུས་གི་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་སུས་བྱང་མི་ཤེས་པར་བདག་ཉིད་
 གཅིག་བྱ་ནད་པ་དེའི་དུང་དུ་གསེགས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་གི་མཐུས་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྷའི་དབང་པོས་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་དམ་པའི་ནང་ཆུ་གཙང་མས་གང་པ་ཐོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དུང་དུ་ལྷགས་སོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་བརྒྱངས་པའི་ཕྱག་སོར་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཀྱིས་ནས་ལྷ་དང་ལོ་མ་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུང་བར་བུས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་དག་སྟོང་ནད་པའི་དུང་
 དུ་དཔུང་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་བཀྱི་བས་ནད་པ་དེ་སྒྲུང་བར་བུས་ཤིང་འོད་དེས་རིག་མ་ཐག་ཏུ་ནད་པའི་སྒྱག་བསྐྱེལ་བྱང་བར་གྱུར། རྒྱག་ཐྱག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཅན་དག་སྟོང་དེས་སྐབས་སུ་གསོལ་ཏེ། ཕྱག་འཆོལ་མ་རྒྱས་
 བ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཕྱག་གཡས་པས་བརྒྱ་ཕྱིན་ལས་བུམ་པ་བྱངས་ཤིང་དག་སྟོང་ནད་པ་དེའི་གཙུག་ཏུ་བྱགས། གཡོན་པའི་ཕྱག་གིས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་པས་ནད་ཀྱན་སོས་ནས་དག་སྟོང་དེ་དག་འཁྱིང་བཅོམ་ལྷན་

2000

ལྷན་འདས་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསྐྱེལ་བ་གྲངས་མེད་པའི་སྒྲོན་རོལ་གྱི་དྲིན་ཡང་བ་ཡང་ལྷི་བས་གྲུན་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རྟག་རྒྱུ་མི་བརྟེན་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཡང་སྒྲོན་བསྐྱེལ་བ་དཔག་རྒྱུ་མེད་པའི་པ་རོལ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དེད་དཔོན་སྒྲོང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་སྟེན་གྲོགས་ཤིང་མཉམ་དང་སྦྱེས་བརྒྱམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་གོ་དང་། བཟོ་དང་། བགྲང་བ་དང་། ཆོང་
 པའི་ཐ་སྟོང་དང་། སྒྱུ་རུལ་རྟུག་རྒྱུ་རུ་བཞི་སྟགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་སོ། །དེར་སྟེན་གྲོགས་གཅིག་གིས་གཞོན་རུ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་དང་། སྦྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་ཆོལ་བ་དང་། འབྲེག་གི་སྒྲོན་དང་། རུའི་དགོན་པའི་སྒྲོན་དང་།
 བཟའ་བཏུང་དགོན་པའི་སྒྲོན་དང་། མི་མཛའ་བའི་དགོན་པར་གཅན་གཟན་ཁྱོ་བོ་དང་། རྒྱན་པའི་སྒྲོན་དང་། རྒྱ་མཚོར་སོང་བའི་གུ་བོ་ཆེ་འཇིལ་བའི་སྒྲོན་དང་། སྟེན་མོས་འཇིགས་བ་དང་། གནོད་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲོལ་
 བ་མི་ཤེས་སམ། གཞོན་རུ་ཁྱོད་གཞན་པ་མའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་དམ། བདག་གི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེས་སོ། །གཞན་དག་གིས་གོང་དུ་བཤད་བ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་
 བསྐྱབས་པའི་རྩལ་ཡང་བ་འདི་དག་མི་དགོངས་སམ་ཞེས་བསྐྱེལ་བའི་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཤིང་སྟེན་གྲོགས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེལ་བ་ལགས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་ནོར་བསགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་

23

༡༡། །བདག་ཉིད་གིས་མོར་རྩལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་བར་བུའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས། རང་གི་པ་མ་ལ། ཡང་ཡུམ་བདག་ཚོར་ལ་མཆི་ཞིང་དེད་དཔོན་གི་བྱ་བ་རུས་པར་བགྱིའོ། །ལུག་ཞན་དུ་འགོ་བ་ལ་སྒྱུན་དཔག་མེད་ཡོད་པས་མ་འགོ་ཞིག་ །བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་གི་སྤྲུལ་མོར་མང་པོ་ཡོད་པས་ལྷུལ་པ་མེད་པར་འདུག་གི། དེ་དག་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་ལ་ག་ཞན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲོ་དོར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། ཡང་དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ་བདུན་བརྒྱད་གི་ཚོར་གིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་མ་སྒྱུད་པར་ཡོད་ན། དེ་དག་གིས་བཞག་པ་བདག་གིས་སྒྱུད་པར་མི་སྒྲོ་བས་བདག་འདོད་པར་གནང་ཞེས་སྒྲུས་པས། པ་མས་ནན་གིས་མ་བཀག་པར་ཀུ་མཚོར་ཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དུ་ལྷུང་གིས་ཐུན་ནས་མོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པས་གྲུ་བཀར་ཞིང་ཐུང་ཡོག་སྟེ་ཀུ་མཚོ་ལས་བཀྲ་ལ་ནས་ཀུ་མཚོར་ལུས་བུས་པའི་ཆོ་མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལག་པ་ལ་བདགས་པ་ཀུ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་དོ། །དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུ་ལྷུགས་ཐོགས་ཏེ་ཐུང་ལྟོ་བས་ཆེན་པོས་མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུང་ཀུ་མཚོ་བསྐྱམ་པར་བུའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་ཤེ་བ་ཤྲག་ཤིག་བརྒྱ་སྟོར་ཤྲག་མང་པོས་ཤྲོགས་བྱེད་ཅིང་། ལྷུང་དང་མེ་ཡང་ཤྲོགས་བུས་པས་ཀུ་ལྷུགས་པར་བུས་པ་ལ། ཀུ་མཚོའི་ལྷས་སྒྲུས་པ། ཀུ་མཚོའི་འདི་ནི་མ་ཐང་ལས་མི་ཐད་དོ། །ལྷུང་ཐད་འགྱུར་གི་ཀུ་མཚོ་དེ་ལྷུང་མིན། ཤྲོགས་པོ་མ་ཐང་ལ་ལམ་གི་ཆད་འདོད་ལྷུང་། ཀུ་མཚོ་བསྐྱམ་པ་དག་ཏུ་རི་ལྷུང་རུས། དེས་ལྷ་དེ་དག་ལ་སྒྲུར་སྒྲུས་པ།

2017

ལྟ་དག་ཀྱི་མཚོ་མཐའ་ཡས་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་མཚོ་དཔག་ཚད་མཐའ་ཡང་དཔག་ཏུ་རྒྱེད། བདག་གི་བརྩོན་འགྲུས་མཐའ་ཡས་དཔག་མེད་དེ། ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་བདག་གིས་བསྐྱམ་པར་རུས། ཀྱི་མཚོའི་ལྟ་དག་བདག་གི་སྟོབས་ལ་
 ལྟོས། མཐའ་ལ་ལྟ་ཡིས་རབ་ཏུ་གང་ལ་ལྟོས། དཔག་མེད་ལྟ་དག་བདག་གི་གྲོགས་ཡིན་ཏེ། འབར་དང་སྒྲེག་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད། བདག་གིས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཉོར་བ་ལ་ལྟོས། ནམ་མཁའ་དེར་ནི་འགྲོ་བ་མེད་ལ་
 ལྟོས། ལྟོ་ཚྭས་དག་ནི་བདག་གི་གྲོགས་འགྲུར་ཏེ། བར་སྒྲུང་རྒྱ་ནི་སྒྲེག་ཅིང་སྐྱེམ་པར་བྱེད། བར་སྒྲུང་རྒྱུད་ནི་བདག་གི་གྲོགས་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་མཚོ་བསྐྱམ་པ་དག་ལ་ཁུམ་པ་མེད། ཀྱི་མཚོས་བདག་གི་ནོར་བུ་མ་བདར་ན། བདག་ལ་ཡོན་གནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་གནས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་དང་། དེ་བཞིན་སྟོས་མེད་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས། འདྲེན་པའི་སྐས་ཏེ་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་ཡོད། དེ་དག་བདག་གིར་འགྱུར་
 ཏེ་མཚོ་ལྟའི་མིན། ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། ཀྱི་མཚོའི་ལྟ་སྟེས་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ནི་དེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ནི་བརྩོན་སྟོབས་ལྡན་པ་ལགས། ཁོར་བུ་དང་ནི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟེན། དེ་ཁྱོད་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འབུལ་བར་
 གྱིས། ཞེས་སྐྱས་ནས་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཡང་སྟོན་ཡུལ་བླ་རྒྱུ་མྱེར་བླ་རིའི་བུ་ཁྱིམ་བདག་སོ་ཆོས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས་ནོར་ཅི་ཡོད་གསེར་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་བུམ་པ་བདུན་བུས་པས་འོག་ཏུ་སྐས་ནས་བྱིམ་བདག་

༩༩། །དེ་ཆེད་དུས་ལྷན་པ་ན། གསེར་གྱི་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པས་སྒྲུལ་གདུག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྒྲེས་ཏེ་གསེར་བསྐྱར་ས་སོ། །ཕྱིས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ན་གོང་དེ་ཡང་ཞིག་སྟེ་སྟོང་། སྒྲུལ་དེ་ཡང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲུལ་
 དུ་དེར་སྒྲེས་ནས་གསེར་གྱི་ལུས་པ་ལ་བྲི་ཞིང་ཉལ་ལོ། །དེར་ལོ་བྲི་སྒྲུག་དུ་མ་ལོན་པ་དང་། སྒྲུལ་གྱི་སྒྲེ་བ་ཐ་མ་དེ་ཡང་འདི་སྒྲུལ་སྟེ། བདག་ནི་གསེར་འདི་ལ་ཆགས་པས་འདི་འདྲ་བ་མི་སྒྲུག་པར་གྱུར་པས་ད་བསོད་ནམས་གྱི་
 མིང་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ལམ་དང་ཉེ་བར་སོང་ནས་མི་དག་ལ་འབོད་དོ་བསམ་མོ། །དེར་མི་གཅིག་ལ་མ་ན་འོངས་པ་ལ་སྒྲུལ་གྱིས་ཐོས་པས། སྒྲེ་ཐོས་ཀྱང་མི་སྒྲུར་བས་ལམ་དུ་སོང་བ་དང་། ཡང་སྒྲུལ་གྱིས་ཐོས་ཏེ་ཕྱོད་ཁོ་བོའི་
 དུང་དུ་ཤོག་ཅིག །མི་དེས་ཕྱོད་ཤིན་དུ་གདུག་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་བསམ་དུ་འོང་དོ། །སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲུས་པ་ཁོ་བོས་གནོད་པ་བྱ་ན་ཕྱོད་དེའི་དུང་དུ་མ་འོངས་ཀྱང་གནོད་ནུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་མི་དེ་སྒྲུག་ནས་སྒྲུལ་གྱི་དུང་དུ་སོང་
 པོ། །སྒྲུལ་དེ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ལ་འདི་ན་གསེར་གྱི་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་གྱི། ཕྱོད་ལ་བསོད་ནམས་ཞིག་བྱ་བར་བཅོལ་ན་རུས་སམ། ཅི་སྟེ་མ་བྱས་ན་ཕྱོད་ལ་གནོད་པར་བྱའོ། །མི་དེས་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །སྒྲུལ་དེས་གསེར་ལུས་
 གཅིག་བསྒྲུན་ཏེ་འདིས་དག་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་གསོལ་ཅིག །དེའི་ཉིན་པར་ཁོ་བོ་འང་འོང་གིས་བསྒྲུས་ཤིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ལྟར་མི་དེས་དག་འདུན་ལ་རི་ལྟར་གྱུར་པ་གསོལ་ནས་སུལ། གཞེ་བ་ཞིག་ཐོགས་ཏེ་མཆོད་སྟོན་གྱི་ཉིན་

བཀའ་དང་ཡིའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

དཔར་སྐྱེལ་གྱི་སར་སོང་ངོ་། །སྐྱེལ་དེ་ཡང་དགའ་ནས་གཟེང་གྱི་ནང་དུ་བརྟུག་ །དེ་མི་དེས་ཁུར་ནས་སོང་བས་ལམ་དུ་མི་གཅིག་དང་འབྲུད་དེ། དེས་གང་ནས་འོངས་ཞེས་ལན་གསུམ་དྲིས་ཀྱང་སྐྱེལ་ཐོག་ས་པ་དེས་ཅང་མ་སྐྱེས།
 ལན་གསུམ་དྲིས་ཀྱང་མི་འདི་ལན་མི་སྟེར་སྐྱེལ་དེ་ཐོས་ནས་གདུག་པ་ལྷུང་བ་ལ་ཡང་བསམས་ཏེ། མི་འདི་བདག་གི་བསོད་ནམས་བྱེད་ཅིང་ཕན་པར་བྱས་པས་ན་བྱས་པ་བཟོ་བའི་ཕྱིར་གདུག་པ་དལྱུང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་
 པ་བྱས་པ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ་སྐྱེལ་ནས། དཔེན་པར་རེ་ཞིག་ས་ལ་ཞིག་ཅེས་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེལ་དེས་སེམས་སྦྱང་དེ་བདག་གི་ཞེས་པ་འགྲོད་ཅིང་བཤགས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་ཡང་ཁུར་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དགོ་
 འདུན་ནམས་གདུགས་ཚོད་ལ་བབ་བས་མི་དེས་མེ་ཏྲོག་ཕྱིམ་ཞིང་སྐྱེལ་དེ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྟའོ། །དགོ་འདུན་ནམས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྐྱེལ་དེ་ལ་ཚོས་བཤད་པས་དགའ་ཞིང་གསེར་གྱི་སུམ་པ་དུག་ཀྱང་སྐྱེལ། དེ་
 ཚོ་དུས་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་དེས་སུམ་རུ་རུ་གསུམ་པའི་ལྟར་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེལ་གདུག་པ་ཐོག་ས་པའི་མི་དེ་ནི་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྟན་
 པའི་ཁྲོད་ན་སྐྱེན་དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཚལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཤིང་རུ་གྲོ་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱེན་སྐྱེས་པོ་ལྟ་བུ་འབྲས་སུ་མཆོག་ཏུ་མངའ་ཞིང་དེ་ཞེས་པ་གཅིག་གི་དུང་དུ་གནས་ཤིང་། ཤིང་དེའི་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་མཐོང་ནས་དེར་སོང་བ་དང་། སྒྲུ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ཤིང་དེའི་འབྲས་ལུ་ལ་ཐ་བ་མཐོང་ནས་ཁོས་ཏེ་འདི་རྒྱམས་ལ་ཐོགས་སྟེ་ཅེས་སྒྲུ་པས་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་མཚོན་དང་རྩོ་སྟགས་ཀྱིས་གཟས་ཏེ་སྒྲུ་དྲག་པོ་བྱུང་
བས་སྒྲུ་རྒྱམས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲུ་ག་བར་མཐོང་ནས། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བས། ཤིང་ཚེན་པོ་དེའི་ཕེ་མོ་ནས་རི་ཞིག་གི་ཁར་བྱུ་འབྲུར་བ་བཞིན་དུ་མཚོངས་ནས་དེར་སྒྲུ་པའི་སྒྲུ་ཐག་སེན་དུ་རིང་པོ་ལམ་
ཤི་ཕྱོན་ལས་ཀྱང་རིང་བ་ཙམ་རུ་བ་བརྟན་པ་ཞིག་རང་གི་རྒྱང་པ་ལ་བཅིངས་ནས་སྒྲུར་ཡང་ཤིང་དེའི་ཕེར་མཚོངས་པས་རྒྱང་པ་གཉིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་པ་ཙམ་དུ་འབད་བས་ཕྱིན་ནས་ཤིང་དེའི་ཡ་ལ་ག་ལག་པས་ཐེན་ནས་
སྒྲུ་ཐག་བརྒྱངས་པའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲུ་རྒྱམས་འགྲོ་བརྟུག་པས། སྒྲུ་རྒྱམས་སྒྲུ་ག་ཤིང་དེའི་ལུས་བཞིས་པས་ལུས་སྒྲུ་དྲ་ཀྱང་སེམས་བརྟན་པ་མ་བྱལ་བར་གནས་པས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པ་ལས་བསྒྲུ་ལ་རྩོ། །དེ་མཐོང་བས་རྒྱལ་
པོ་ལྷོར་བཅས་ངོ་མཚར་ཞིང་འདི་ནི་དཔའ་ཞིང་སྒྲུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་ཞིག་གོ་སྒྲུ་ལ་དུ། རྒྱལ་པོས་མི་དེ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། སྒྲུ་འདི་བདག་པོ་འདི་སྒྲུ་རྒྱམས་ཕྱོས་པས་ལུས་བཞིས་
ཤིང་ཕུན་རིང་ཐམ་པ་བྱས་ཏེ་དུ་བ་པས་རང་ལྡང་མི་རུས་པས། འདིའི་འོག་དུངས་བརྒྱང་བ་ཐེང་ལ། སྒྲུ་ཐག་དང་རྒྱ་གོ་རྒྱའི་ཡ་ལ་ག་དུས་གཅིག་མདའ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོང་ཅེས་བསྒྲོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོས་བརྒྱང་བ་

ཨ་ཁྱིལ་ལྷན་བཟུང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་

༡༡། །བཟེད་པ་ལ་ཐུག་ནས། ལུས་ལ་རྒྱ་བྱུང་བས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་བ་དེ་མལ་སྒྲུབ་འཇམ་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲུབ་གྱིས་དེའི་རྒྱ་བཀྱས་ནས་ཅུང་ཟད་ལོན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། བདག་གི་སྟོག་པོར་
ནས་སྒྲིང་རྗེས་གཞན་ཐམ་པ་ལས་བསྒྲུལ་བ་འདི་རྒྱམས་ཁྱོད་གྱི་ཅིར་འོང་། སྟེ་འུ་དེ་རྒྱམས་ཁྱོད་གྱི་ཅི་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྟེ་འུ་དེ་རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བདག་གི་དག་མཉན་གྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་
ཁུར་ནི་བསྒྱུར་བར་གྱུར། །དེ་བས་འདི་དག་སྤྲོད་དང་འདྲ་བར་གྱུར། །ཁུར་དེ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ནི་འདི་ལྟར་བགྱིས། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ལྟར་འབྲེལ་བར་གྱུར། །རིགས་གཅིག་སྟེས་པས་འདི་ལྟར་མཛའ་གྱུར་ཞིང་། །ལྟན་ཅིག་
གནས་པས་གཉེན་དང་འདྲ་བར་གྱུར། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོད་དེ་ཡང་སྒྲུས་པ། སྟོན་པོ་ལ་སྟགས་རྒྱལ་པོའི་ཆེད། །དེ་དག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་མིན། །དེ་བས་བདག་གི་བྱན་གྱི་ཕྱིར། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལུས་པོར། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲུས་པ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་བགྱིད་པ་བདེན་མོད་གྱི། །རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལྟ་སྟེ། །གཞུང་ལུགས་ངན་པར་བདག་གིས་མཐོང་། །མ་འདྲིས་པ་ཡི་སྟག་བསྒྲུལ་གྱང་། །ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་བཟོད་ན། །
སེམས་ནི་གྱིས་པའི་སྟེ་པོ་རྒྱམས། །གཉེན་དང་མཛའ་གྱུར་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སྟགས་རང་གིས་འཁོར་རྒྱམས་ལ་བརྟེ་བས་སྒྲ་ཐག་དངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆོད་པས་རྒྱལ་པོ་གན་དུ་དང་ཅིང་དག་འཇམ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་བདེ་བ་

བདག་འདྲང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་།

བཏང་ནས་གཞན་དང་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཐོབ། སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། བདག་གི་ལུས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རྒྱལ་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བུས་པའི་ལན་སྟོན་པས་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་མེད།
 བདག་གུམས་ཀྱང་དགའ་བ་ཐོབ་ལ། གྲགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མཆོད་པ་དང་། གི་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་སྟེ། བདག་པོ་སྤྱི་རྗེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་མཚན་དེ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཐོབ་ལ། དཔུལ་བའི་མི་འབར་བར་མཆི་བ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་བསྟན་པ་འདི་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་མཚན་སྤྱི་རྗེ་པོ་དང་མགོན་མེད་
 པའི་ཆོག་ས་ལ་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལན་བདེར་མཛད་ནས་ཆོས་སྤྱི་དང་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ་ནས་འདི་དང་པོ་ལ་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གདམས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་དད་པར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་
 དེ་ཡང་ལུས་པོར་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སོང་བར་གྱུར་དོ། ། ། །ཡང་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་རྒྱས་གིང་ཆོས་བཞིན་རྒྱལ་མཚན་སྤྱི་རྗེ་པོ་དེའི་ལུས་ན་དེད་དཔོན་དཔྱིག་ཅེས་བྱ་བ་
 རྒྱལ་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལོ་དང་འགྲན་པ་ཞིག་གི་བྱ་གཞུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་དཔྱིག་དགའ་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་གྱུར་པའི་ཆོན། ཡི་གེ་དང་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་གསལ་ལ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་

༡༡། སྒྲིང་རྩེ་དང་ལྷན་པས་སྒྲིན་པ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། བའི་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ལས་ཅི་འདོད་པ་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་གཏོང་བར་བྱས་སོ། །དུས་གཞན་ན་དེའི་པ་གྲུམས་ནས་སྤྱེུང་བྱིག་དགའ་དེ་རྒྱལ་པོས་དེད་
དཔོན་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས་ནོར་གྱི་ཉོ་ཆོང་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཏོ། །དུས་ཞིག་ན་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་པའི་ནོར་འདི་དག་ནི་བདག་གི་པའི་ཡིན་ན་འདི་བྱིན་པ་ལ་ངོ་མཆར་ཅི་ཡོད་དེ་བདག་རང་གི་ཞོ-
གས་ནོར་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མཚོར་འགོ་འདོད་ན་གོ་གམ་དང་ལག་ཅན་དང་གྲུ་བཅས་དང་བསེལ་རྒན་མེད་པར་སྤུ་འགོ་འདོད་ན་ཟོང་སྤྱ་གོན་གྱིས་ཞེས་སྐྱས་པས། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱན་ས-
འགོ་བར་སྐྱས་ནས། རྒྱ་མཚོའི་དོགས་སུ་བྱེན་ཏེ། དེར་བས་སྒྲོམ་གྱི་འཚོ་བ་སྤྱོར་བ་དང་། ཚུང་པ་བྱང་ན་ནན་རྒྱར་བྱས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་ནོར་རྩིས་གྱི་ཞལ་ཏེ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྱུགས་པ་དང་། བྱུགས་ལྷ་ཞིང་རྒྱ-
སྐར་ལ་ལྷ་བ་བྱོད་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱིད་དེ། བྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ནོར་བུ་སྤྱ་ཆོགས་ཡོད་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དུ་བཅུག་པས་འཕྱོར་བ་འདོད་པས་མི་མང་པོ་གྱུར་ཞུགས་ནས་མི་ཐེག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ལ།
དེད་དཔོན་དེས་རྒྱ་མཚོའི་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་དུ་བཅུག་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ཉ་མེད་དང་། རྩལ་དང་། བྱོད་དང་། རྒྱ་སྤོན་དང་། རྒྱ་ནང་གི་རིལ་བྱག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་པོ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་། བགོགས་སྤྱ་ཆོགས་

二五

ཡོད་པས་སུ་དག་ཤོག་ཤོངས་པ་དང་པ་མ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་བཏེ་དག་འགོ་བར་གྱིས་སྤྱི་གུ་ཅེས་སྒྲུས་པས། དཔལ་པོ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུར་མ་མང་བས་པལ་ཆེ་བ་ཕྱིར་འབྱོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བསྒྲུགས་ཏེ་ཉག་ཐག་གསུམ་བར་དུ་
བཀོལ་ནས་གུ་དེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དྲང་པོས་བསྐྱོད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་སྒྲིན་ནས་བྱོད་པས་སྒྲུས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་འདི་ན་མོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་མཆིང་ལུ་དག་གུང་ཡོད་པས་བརྟགས་ཏེ་སྒྲུང་བར་གྱིས་སྤྱི་གུ། སྒྲིན་མོ་
ཁྱུང་ཁྱུང་གཞིན་རྒྱ་མ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུས་པ་བྲིད་ཅིང་མ་རུངས་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲིས་པར་བྱེད་པའི་སྤིང་ཐོག་སུས་ཐོས་པ་ཞག་བརྟན་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་འདུག་པ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱམས་ལ་བག་བྱོས་སྤྱི་གུ། རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་འདིར་མི་མ་ཡིན་
པ་དག་གིས་ཞག་བརྟན་དུ་འདུག་པ་བཟོད་གྱི། དེ་ལས་འདས་ནས་དོན་གང་བསྐྱབ་པ་དེ་མ་ཐེན་པར་གུ་ལུས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་གཏོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲོ་བ་ལྟར་དེ་དག་བག་དང་ལྟན་པར་བསྒྲིམས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་
པོས་གུ་ཡོངས་སུ་བཀང་ཞིང་སྒྲུར་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་བཏེ་བར་སྒྲིན་ནས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་ལྟར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱིའི་གྲོང་ཁྱེར་དེར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལུ་ལ་གཞན་ན་དེད་
དཔོན་ལྟ་ཞིག་རྒྱ་མཆོར་སོང་བ་གུ་མ་རུངས་པར་གུར་ནས་དོན་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔྱིག་དགའ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པས་དེའི་མཐུས་བདག་ཅག་མོར་འགྲུབ་པར་

ཆེན་འདི་རྣམས་ཁྱེད་གྱིས་བཤོ་བཤའ་གྱིས་ལ་ཁྱེད་ཅིག་དང་ཁྱེད་གྱི་གནིས་ཀའི་ཕྱོགས་གྱི་བདུན་བརྒྱད་འཛོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། བླ་མེད་ཚྲོགས་ཕུང་གི་ཁྱིམ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ནས་མཆོན་རྩྭ་པོས་རང་གི་མགུལ་པ་
 བཅད་དོ། །དེར་གྱུ་གཅིང་སྒྲུ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་སྤུལ་ནས་ཐང་ལ་བོར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དེའི་རོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲོལ་ཏེ་བཤོ་བཤའ་བྱས་ནས་དེའི་རུས་ཕུ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེར་དེད་དཔོན་
 ལུ་པོ་ནི་ཕྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེན་དགོ་སྒྲོང་ལུ་སྡེ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཐོག་མར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་ནས་ཕུང་རྒྱུ་ཡན་ལག་རིན་པོ་ཆེའི་བཤོ་སྒྲུ་ལ་ཁྱིམ་ཕུང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐུབ་པ་
 དང་། བདེ་བའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་དེད་དཔོན་དཔའ་ཆེན་ཞེས་ཕུ་བ་རྣམ་ཐོས་གྱི་ཁུའི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེན་ཆོང་པ་ལུ་བརྒྱ་དང་
 ལྡན་ཅིག་དགོན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིན་པོ་སྒྲུ་རལ་ཅན་ཞེས་ཕུ་བས་བྲམ་ཟེའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། ལམ་འདི་སྒྲིན་པོ་སྒྲུ་རལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོགས་ནས་བཀག་པས་ཁོ་བོ་འང་ཆེགས་ཆེན་པོ་འོངས་གྱིས་ཁྱེད་ཅིག་གུང་
 གཞན་དུ་དེངས་ཤིག་ །དེད་དཔོན་གྱིས་སྒྲུས་པ། བྲམ་ཟེ་ཁྱེད་སྒྲིང་ལས་རྒྱུར་དུར་གྱིས་ཤིག་ །དེས་ཁོ་བོ་ལ་ཕུར་ཅི་ཡོད་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲིན་པོ་ལུགས་ནས་བཞིན་བསྐྱུར་ཏེ། ལག་པ་གནིས་བརྒྱུད་ས་ཤིང་རལ་པ་ས་

རལ་ཅན་ནི་གཞོན་སྒྲིན་འབྲོག་གནས་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བརྟལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་བཞག་པར་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྒྲོན་ལུལ་བྱ་རྩ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་
 བྱིན་གྱི་ལུལ་དུ་དེད་དཔོན་དགའ་བའི་ཉེ་ཞེས་པའི་བྱ་མིན་དུ་དགའ་ཞེས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་གྱུར་པའི་ཆོ། དེའི་པ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བ་མང་པོའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་རྒྱུ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་
 ཆོགས་ལེན་དུ་སྒོང་བ་བདེ་བར་བྱིར་ལོར་བའི་རྗེས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་རྣམས་ཆོམ་རྒྱན་ལས་བསྐྱབས་པར་བྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་རྒྱུ་མཚོ་ལས་འཁོར་ཁེང་སྒྲོང་མོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དོན་མཐུན་རྣམས་བསྐྱབས་
 པའི་བྱིར་ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་ཞོན་བྱིན་གྱང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་དག་གིས་ད་དུང་དོན་མཐུན་བཅོམ་པ་ལ་བརྒྱུ་པ་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། གྱེ་མ་ཆོམ་རྒྱན་པ་འདི་དག་ཉེས་པ་འདི་ལས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་
 མཚན་མོ་འདས་པ་ན། དེ་ལ་མི་ལམ་དུ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་གསུགས་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་མོ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྐྱར་བ། གྱེ་སྒོ་བཟང་ལྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག །སྒོ་ལྷན་བཅོམ་འགྲུས་ཅན་དག་གིས་མི་འགྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས། འདི་ལྟར་
 བྱོད་བྱ་དར་ཉེ་རྒྱ་བྱག་གི་བྱིང་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོན་པའི་གནས་སུ་སྒོང་ན། དེ་ན་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་མཐུས་གྱང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ནོར་གྱིས་འགོངས་རུས་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཡིས་ལས་འདས་པ་བསོད་ནམས་

༡༡། |ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ལ། དེར་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་དང་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཅན་མིན་པས་བཤོད་མི་རུས་མོད། ཁྱོད་དེར་འགྲོ་བའི་བརྩོན་པ་གྲིས་གིག། དེ་ལ་རི་ལྷར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གྲིང་དེ་འདི་ནས་རུབ་
 གྱི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ཅིང་རི་བོ་མ་ལ་ལ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲུན་འཛོག་ཕྱིད་བདུད་ཅི་ཞེས་པ་བརྩོན་པས་སྒྲུངས་ནས་ཐོས་ན་བགྲིས་སྒྲིམ་དང་རལ་བ་མེད་པར་ཕྱིད་དོ། |འདི་ནས་གྲིང་ཆེན་པོ་བདུན་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་སུ། རི་ཆེན་པོ་
 བདུན་དང་། རྒྱ་སྒྲུང་བདུན་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་འགོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟིངས་བཅས་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུར་གིས་སོང་ནས་དེ་དག་གི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པར་འབྱུང་རོ། |ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེ་དག་གི་མིང་དང་
 མཚུངས་པའི་རི་བོ་ལ་རྒྱུར་གིས་མིག་རབ་རིབ་དང་སྒྲོངས་པར་ཕྱིད་པ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུན་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་ཅིས་ཕུ་བས་མིག་རྣལ་དུ་གནས་པར་ཕྱིད་དོ། |དེ་ནས་ཀུན་ལོམར་ཞེས་པའི་རྒྱ་གཏེར་ལས་རྒྱུར་བེ་རམ་ལྷ་ཞེས་པ་འབྱུང་
 བེར་འབྱུང་བའི་ཀུན་ལོམར་བདུན་ལས་སྒྲོལ་བར་ཕྱིད་དོ། |དེ་ནས་ཀུན་ལོམར་ཞེས་པའི་རི་ལ་འབྱུང་པོ་དུང་གི་ལྷེ་བ་ཞེས་པ་འཛོགས་སུ་རུང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྒྲུན་དུང་གི་ལྷེ་བ་ཞེས་པ་སྒྲུལ་ནག་པོས་དགྲིས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུན་
 དེ་མགོ་ལ་བཞག་ན་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པར་ཕྱིད་དོ། |དེ་ནས་རྒྱ་སྒྲོན་ཞེས་པའི་མཚོ་ལ་སྒྲིན་པོ་མིག་དམར་ཞེས་ཕུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མ་གི་ར་ཞེས་པའི་སྒྲུན་འཛོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལྷེ་བ་གྲགས་གིང་འགྲོ་བར་ཕྱུངོ། |དེ་ནས་

ཐག་འདང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུར་

2007

ཆུ་ཕོན་ཞེས་པའི་རི་ལ་མཚན་མོར་རྒྱ་པ་མགིན་པ་ཕོ་ཞིང་མིག་རབ་རྩ་འབར་པའི་ཤིན་པོ་ལྷ་བརྒྱ་གནས་སོ། །དེ་ན་སྒྲན་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་མཐོང་རེག་སོགས་སྐྱལ་བྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་སྤང་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ། །གསོ་སྦྱང་གི་བརྒྱལ་
བྱགས་དང་། ཐུམས་པ་དང་སྒྱིང་རྩེས་སྐྱལ་ནག་པོ་རྒྱམས་བསྐྱད་ནས་སྒྲན་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ཡི་མིག་སྒྲན་དང་ཟུར་སྤྱད་བྱས་ན་ཤིན་པོ་གིང་རྩ་རི་ཞེས་པ་བཤོད་དཀར་བ་ལྷག་པ་ལྷ་མོ་ཅན་དེ་ལས་བསྐྱེད་ནམས་ལྷན་པ་
སྐྱལ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ནས་རི་པོ་ར་བ་རྩ་ཞེས་པའི་རི་དང་དེའི་རྩེས་སྤུ་འཇིགས་རུང་ཟངས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་པ་སྤུ་ལ་ཆེན་པོའི་ནགས་ཀྱི་ནང་ན། སྐྱལ་སྐྱམ་ཆེན་ཟངས་མིག་ཅེས་པ་བཤོད་དཀར་བ། དེ་རྟག་པོའི་རྒྱང་ཐོག་པས་
འཆི་བར་བྱེད་པ། ལྷ་བ་རྟག་རྩ་ཉལ་བའི་ཁ་རྒྱས་དཔག་ཚད་གཅིག་བྱལ་པ། རྟོགས་པས་གདུངས་ནས་ལྷ་བ་རྟག་རྩ་གཉིད་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ཡང་འོད་མའི་རྩ་བ་དོས་བསྐྱམ་པའི་སྤྱག་རབ་རྩ་བྱིས་ཏེ། དེ་
དང་ལྷན་ཞིང་ཉིན་དང་མཚན་རྩ་འོད་འབར་པའི་མིག་སྒྲན་སྤངས་ནས་སྤར་མེད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིག་པ་བསྟགས་པས་སྐྱལ་ཆེན་དང་། གཞན་བྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ནས་རི་ཆེན་པོ་བརྟན་འོད་མའི་ཆེར་
མས་གདུམས་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་བྲོགས་མའི་དོག་ཞབས་གོན་ནས་བཤོད་པར་བྱའོ། །དེ་རྩེས་གལ་མ་ལོའི་ནགས་དང་། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱང་བརྟན་དག་བཀྲལ་ནས། ཅེ་གསུམ་ཞེས་པའི་རི་རབ་རྩ་མཐོ་བ། ཅེ་གསུམ་པའི་ཆེར་

[illegible]

 وزارة التعليم والتعليم العالي
 وزارة التعليم والتعليم العالي

ལྟོ་པ་སྒྲིལ་ནས་ལྷན་རྒྱུ་དང་པ་ལྷན་པ་ལྷན་དགའ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་དེ་ཐམས་ཅད་བཤོད་དེ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རི་རྩི་རྩི་ཀའི་གོང་ཁྱེར་དུ་སྒྲིབས་སོ། །དེར་དེད་དཔོན་མ་གྲུ་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐབས་སུ་ཁེལ་ནས་ནད་དུ་མཆུང་
པར་སྒྲིལ་གནས་གིང་། དེས་སྒྲིལ་བའི་རྒྱལ་ཀྱིས་ནད་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་སྟེ་ཡན་རྒྱལ་གཏམ་བྱས་གིང་། དེ་ཆོའི་རིག་བྱེད་ལ་མ་ཐས་པས་དེས་དེད་དཔོན་དེའི་ཆེ་སྒྲ་བ་དུག་ཡིན་པར་གཤམ་ནས་སེམས་མ་དགའ་ཡང་སྒྲིལ་དང་རིམ་
ཤོ་ལེགས་པར་བྱས་པས་དུས་བྱུང་དུས་གིན་དུ་མཛོའ་བར་གྱུར་ཅིང་ནད་རིམ་ཀྱིས་ཞི་བར་གྱུར་ནོ། །དེས་རང་གི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིལ་པ་ལ། མ་གྲུས་བསྐྱུགས་གིང་དེའི་ཤོགས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ། བ་ད་རིའི་གླིང་བདག་
གིས་མཐོང་མ་སྒྲོང་ཡང་རྒྱ་མཆོའི་ཤོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལས་བརྒྱགས་ནས་དོང་དོ་ཞེས་གྲ་གཞིངས་བྱས་ཏེ། མ་གྲུ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་ཞུགས་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །དེར་རྒྱའི་ཁ་དོག་
རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཐོང་ནས་མ་གྲུ་ལ་དྲིས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་དེར་ལྷགས་ཀྱི་རི་པོ་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་ཟངས་དང་དུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱ་མཆོའི་མ་དོག་བསྒྱུར་བའི་ཞེས་སྒྲིལ་སོ། །དེར་མ་གྲུ་ནད་ཀྱིས་བརྒྱབ་
སྟེ་དུས་ལས་འདས་གྱུར་དེད་དཔོན་གིན་དུ་དགའ་སྟོང་སྟོབས་བརྒྱན་པོས་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་སུ་སྒྲིལ་ནས། ཤོགས་པོའི་ལུས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཡང་གཞིངས་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱ་པོའི་གཏེར་ལས་བཀྲལ་ཏེ། རིན་པོ་

༡༩། །ཆེའི་རི་བོའི་རོགས་སུ་ནགས་ཚལ་སྐྱལ་པོར་ཞུགས་པ་ན། གནམ་དུ་སྒྲིབས་པའི་རི་འཕང་མ་ཐོབ་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་བཀོད་དཀའ་བ་མཐོང་བས་ཐབས་བྱལ་ཏེ། རི་དེའི་འདབས་སུ་ཡལ་འདབས་ཀྱི་
མལ་སྒྲན་ལ་ཉལ་ཞིང་བདག་འོངས་ནས་འདི་སྒྲིང་དུ་འདས་ཀྱང་ད་དུང་བ་དར་ཡི་གྲིང་མིང་ཡང་མ་ཐོས་ལ། གྲོགས་མཆོག་དེ་ཡང་གུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བསམ་བ་འདི་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་པར་གི་ཡང་འགྲོད་པ་
མེད་དོ་སྐྱེམ་དུ་བསམས་པ་ལ། རི་དེ་ལ་གནས་པ་མཆོད་སྒྲིན་སྒྲོན་པོ་ཞེས་པ་འོངས་ནས་སྐྱས་པ། འདི་ནས་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཅུ་ཕྱིན་པ་ན། རི་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ལ། ས་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འཛོགས་ནས་སོང་ཞེས་
སྐྱས་པ་བཞིན་སོང་བས། རི་དེའི་རྩེར་གཤེལ་གྱི་རི་བོ་འཕམ་ཞིང་མཐོ་ལ་བུ་རྒྱམས་ཀྱང་མི་ཐར་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་རེ་ཞིག་ཅི་བྱ་མེད་པར་དེར་བསྐྱད་པ་ན། ཐུག་གི་ཐུག་ན་གནས་པའི་གནོད་སྒྲིན་ལྷ་འོད་ཅེས་བྱ་བས་ལུས་མཛོན་
དུ་བསྒྲན་ཏེ། འདི་ནས་ཤར་དུ་རྒྱང་གྲགས་ཅུ་སོང་དང་ཅན་དན་ནགས་ཀྱི་ནང་ནས། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐུག་ན་ཡོད་པའི་སྒྲན་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཏེ་ཐོབ་ན། དེའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་བྱས་པའི་སྐལ་ལམ་གཤེལ་གྱི་རི་ལ་
འཛོགས་པ་ན་འདོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བསྒྲན་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། རི་དེའི་རྩེར་ཕྱིན་པས། གསེར་གྱི་ཁང་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་གསེར་གྱི་སྒོ་གྲོགས་ཆེན་པོས་བཅད་པར་མཐོང་ངོ་། །དེར་ནགས་ཀྱི་མཐར་སྒྲིབས་པ་དང་མཆོན་

2017

མོར་བྱུང་མྱོ་བྱ་བ་ཤར་ཞིང་དེར་གཉིད་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ལྷ་མཁུ་བོ་ཆེས་ཆེ་ལམ་དུ་ལུང་བསྟན་པ། གྱི་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་དགའ་བ་བྱེད་པ་བྱེད་དགའ་བའི་ལྷག་མ་རུང་དུ་འདིར་ཡིད་འབྱུང་མི་
དགོས་སོ། །གསེར་གྱི་གྲོང་བྱེར་འདི་དང་གཞན་གསུམ་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུ་པར་བགྲ་བ་ཡོད་ལ་མདོ་འདོན་ཅིང་དེ་དག་གི་སྒྲོ་བརྒྱུངས་པ་ན། མིམ་པ་བཞིན་གྲོང་བྱེར་དེ་དག་གི་མིའམ་ཅི་མོ་བཞི་དང་།
བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་དུག་དང་། སོ་གཉིས་རྒྱུ་མཁུ་སྒྲིང་སྒྲོང་ས་ནས་འོང་གིས་བྱེད་དབང་པོ་བྱལ་བས་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་མོའི་འདུ་གེས་ཞིག་ལ། དེ་དག་གི་བག་མེད་བསྒྲུམས་ལ་སོང་དང་སྐར་དུ་འདོད་པ་ཐོབ་ཅིང་དེར་རྟའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་
ནས་སྒྲིང་རང་ལུལ་དུ་བདེ་བར་བྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་དགའ་བའི་ཡིད་གྱིས་ནམ་ལངས་པ་དང་། རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། གྲོང་བྱེར་དང་པོའི་སྒྲོ་ལ་ལག་པས་ལན་གསུམ་བརྒྱུངས་པ་ན། མིའམ་
ཅི་མོ་བཞི་འོང་མྱོ་སྟན་པར་བརྗོད་ཅིང་མིའམ་ཅིའི་གྲོང་བྱེར་འདི་སྒྲིང་སྒྲོ་བྱུང་གོ་བ་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། ལན་དུ་སྟན་པར་སྐྱས་གིང་། བདག་ནི་ཡོ་བྱད་བྱུང་གིས་བྱུང་མེད་རྒྱུ་མཁུ་ནི་གཞན་དབང་བ་ཡིན་པས་བདག་
གིས་མི་བྱུངས་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་མཁུ་ནི་མ་དང་སྒྲིང་མོ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་མི་དགོ་བརྩའི་ལམ་ལས་སྒྲིང་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གྱི་གདུལ་བརྗོད་པས་དགའ་ཞིང་། རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱིར་བཞག་ནས་གསོལ་བ་

ལྟོན་ལྟོན་

གིན་ཏུ་དགའ་ཀྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེས་བཙུ་ལ་གསོ་སྦྱོར་ལ་གནས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱི་ལ་བཏགས་ནས། འཛམ་གཤིས་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་ཅི་འདོད་པ་ཆར་དུ་བབས་པས་ཆེམས་བར་བྱས་གིང་ལོ་
བརྒྱར་ཀྱལ་སྤིང་བྱས་ནས། རང་གི་ལྷས་ཀྱལ་སྤིང་ལ་བཞག་སྟེ་ཆངས་པའི་གནས་སུ་གསེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཕྱིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་སངས་ཀྱས་པའི་ཆེ་ནའང་ཆེམ་རྒྱན་པས་འཛིགས་པའི་དོན་མཐུན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཏེར་ལས་དོན་མཐུན་རྣམས་དང་མཉམ་པའི་ནོར་རྒྱས་བྱིན་ནས་དོན་མཐུན་བསྐྱེད་པས་པ་དེ་ལྟར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་མཛད་པའི་ཆེན། དག་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཀྱལ་བརྗོད་པ་ལ། འདི་ནི་ད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དེ་སྟོན་གྱི་
ཆེན་འང་དོན་མཐུན་རྣམས་བསྐྱེད་པས་པའི་རབས་འདི་གསུངས་པར་མཛད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་བྲམ་ཟེ་བཙུ་བ་ཅན་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཁ་བ་ཅན་དང་། མཚུ་ར་དང་། འཕྲིགས་བྱེད་སོགས་སུ་སྦྱོན་འཆོལ་དུ་རྒྱ་ཞིང་། བྱགས་རྣམས་སུ་སོང་ནས་སྦྱོན་བྲུངས་ཏེ་སྦྱར་འོངས་གིང་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །
དེས་དུས་ཞིག་ན་རི་མ་ལ་ཡར་རང་སངས་ཀྱས་རིང་ཅིང་ན་བ་ཞིག་མཐོང་བས་སྦྱོན་གྱི་ཁུར་བཞག་སྟེ་ཕུག་འཆོལ་ནས་གཏམ་བྱས་གིང་རང་སངས་ཀྱས་དེས་ཀྱང་ལུས་ན་བ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་ནས་སྤིང་

ཆ་མཐོང་བ་དང་། སྤང་མོ་ནི་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་ཅི་ཡང་སྒྲུ་མ་རྒྱས་སོ། །སྒྲོན་པོའི་ལུས་སྒྲུས་པ། ཉེས་པ་བུས་པ་དག་གིས་ཆད་པ་འབེབས་པས་བདག་ནི་གསོད་ཀྱང་སྒྲུའི། ལུང་མེད་ནི་ནམ་ཡང་སྒྲུས་ཀྱང་གསོད་པར་མི་
 འདོད་པས་བྱེད་ཀྱིས་སྤང་མོ་འདི་སྒྲོ་བས་གིག་ཅེས་བུས་པ་ལ། གསེར་གྱི་གོ་ཆས་སྤྱིང་རྩེ་ནས་དེ་དག་གི་གིང་རྟ་བཟུང་སྟེ་མ་བཏང་བ་ལ། དེའི་གྲོགས་དག་གིས་ས་སྒྲོང་རྒྱུ་མ་གྱི་བཀའ་སྒྲུས་ཀྱང་འགོ་མ་མི་རུང་བས་རང་གི་སྒྲོག་
 ལ་འོངས་པས་འདི་ཐོངས་ཞེས་བུས་ཀྱང་། ལུང་རྒྱུ་མེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། རེ་ཞིག་སྤྱད་པ་གཞན་དག་རང་གི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་འོས་ན་གཉེན་གྱི་སྒྲེ་བོ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གིང་རྟའི་ཁ་ལོ་བ་ལ་ལུས་རྟ་དེངས་ཞེས་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུ་བཏུངས་གིང་དེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གོང་དེ་ནས་བྱོས་ཏེ་ནགས་སྒྲུ་སྤང་པའི་རྩེས་སྒྲུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དེས་སྒྲུས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བྲིད་ནས་བྱོས་པ་བྱོས་ཏེ་བྱོས་པས་དམག་གི་དཔུང་དེའི་སྤྱིང་རྟ་བཏང་བ་ལ། གྲོགས་
 རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མི་རིགས་པ་འདི་གཉིས་སྒྲུར་ཐོངས་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་། གསེར་གྱི་གོ་ཆས་གིང་རྟ་སྒྲུར་བསྒྲུར་ཏེ་མདའ་གཞུ་གཟུང་ནས། དམག་གི་ཆོགས་ལ་བྱེད་ཅག་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་གི་སྒྲོག་དོར་ཀྱང་སྒྲུབས་སྒྲུ་
 འོང་བ་འདི་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། དམག་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་དེའི་ཁ་ལོ་གཞོན་པའི་སྒྲོ་བས་གིས་གིང་། ཉེས་ན་སྒྲུས་འདི་མེད་པར་བུས་ན་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འགྲོད་སྤྱིང་དོ་སྒྲུ་རྟ་སྒྲུར་ལོག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་གོང་སྤྱིང་པ་ཞིག་རྟ་

2
41
2
2
41
41
41
84
2

༡༡། སྒྲེབས་ནས་དེར་གཞོན་ཏུ་མངོས་མ་མེ་ཏྲེ་ག་བྱ་བ་ཞིག་ལ་གཏམ་དྲིས་པ་ན། དེས་བདག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཡིན་ཏེ་གོང་འདིར་གནོད་སྦྱིན་དུག་ཏུ་ཅམ་གྱིས་མི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བུས་ནས་སྐལ་བ་
དམན་པ་བདག་གཅིག་བུ་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་བསྟོན་བཀུར་གྱི་བྱིར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་གིས་གནོད་སྦྱིན་དེ་འོངས་པ་ལ་བག་དང་ལྡན་པར་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། རྒྱལ་བུས་ཀྱང་རང་གི་སྦྱོང་རྒྱལ་དེ་ལ་སྐྱས་པས། བུ་མོ་དེ་
རྒྱལ་བུ་ལ་གིན་ཏུ་ཆགས་ནས་བདག་རྒྱན་མར་སྤངས་པར་འདོད་ཅེས་སྐྱས་པ་བཞིན་དེས་ཀྱང་སྤང་བར་བུས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་རྒྱམས་འོངས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བུས་གོ་ཆ་བགོས་གིང་མདའ་གཞུ་སྤངས་ནས་སྦྱིང་རྗེའི་སེམས་
དང་མ་བྲལ་བར་གནོད་སྦྱིན་རྒྱམས་དང་འཐབ་མོ་བཀྱེ་བའི་ཆོ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གནོད་སྦྱིན་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོབས་གིན་ཏུ་ཆོན་པོས་འཕངས་པའི་མདའ་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནོད་པར་མ་གྱུར་ལ། དེས་འཕངས་པའི་མདའ་
རྒྱམས་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་རྒྱམས་ཀྱི་ལུས་ལྷག་ཅིང་བྲག་བྱང་སྟེ། ལུན་རིང་པོར་འཐབ་པར་བུས་ཀྱང་དེའི་མདའ་མ་ཐང་དོ། །དེར་གནོད་སྦྱིན་པ་ལ་ཆེར་བསད་པའི་ལྷག་མ་དག་གིས། རྒྱལ་བུ་ལ་གུས་པ་ལུལ་ཏེ་གཞུ་པོ་བ་དང་
བདག་ཅག་གིས་གཏོར་རྒྱམས་བསྟོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ཞུས་ནས་གཏོར་མང་པོ་ལུལ་ལོ། །དེར་དེའི་གྲགས་པ་རྒྱས་གིང་ལུལ་དེར་འཕྱོར་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷགས་ཀྱི་སྦྱེ་པོ་གཞན་ཀྱང་ལུལ་དེར་འོངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

बिना पद-पौरे पौरे प्रखर-लज्जि ह
म नरक

ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་།

ཀུལ་ལུའི་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ཐོས་ནས་ཀུལ་པོ་གསེར་གྱིས་དེ་ལ་གྲས་པའི་ཕྱིར་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་སྟོབས་ཆེན་པོས་གནོད་སྦྱོན་ཀྱང་བརྟལ་ཞིང་ཀུལ་སྤིང་བྱས་པ་ཨེ་མ་ཞེས་བསྟགས་པ་ལ། ཀུལ་ལུས།
འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་སྦྱོན་བརྟལ་བ་དོ་མཆར་མི་ཆེ་སྟེ། བདག་གིས་ནི་ཀུལ་དཀར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་སྦྱོན་བརྟལ་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཀུལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཀུལ་པོའི་ཀུལ་སྤིང་འདོད་པའི་ཀུལ་གསུངས་
པ་ལ། པོ་ཉ་པ་དེ་སྟགས་གྱིས་ཀྱང་མཛོན་པར་བསྟགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་ཀུལ་པོར་སྦྱོན་པོའི་ལུ་བརྟག་ཅིང་། རང་ཉིད་ཡབ་གྱིས་སྤྱར་བོས་པ་ལྟར་ཀུལ་པོ་བྱས་ཤིང་གྲོང་བཞི་ལ་དབང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུལ་སྤིང་
ལེགས་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བདེ་གསེགས་དག་མཛད་ཕྱོན་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཀུལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་
ལས་བྱས་པ་བརྒྱམས་པའི་ཆེ། བསྟན་པ་ལ་སྤང་བའི་བྲམ་བེ་རྒྱམས་གྱིས་བསྟོག་པ་ལ། སྟོང་ལུང་ཅེས་པའི་དཔའ་པོ་ཀུལ་པོས་མངགས་དེ་དེས་བྲམ་བེ་རྒྱམས་ལ་བསྟེགས་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་མཆོད་རྟེན་ལེགས་པར་བསྟུབས་
དེ་སངས་ཀུས་སུ་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་། སྟོང་ལུང་གྱིས་དེའི་ཉོན་ཐོས་སུ་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་ནི་དག་སྟོང་ཆོས་སྤིང་ཡིན་ལ། ཡང་བྲམ་བེ་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོའི་དུས་སུ་ཆོས་སྤིང་ནི་བྲམ་བེ་སྟོ་གྲོས་སུ་གྱུར་ལ། སངས་ཀུས་ལོ་པར་

༡༩༠

ཐམས་དང་བུལ་བ་ལ། ཆོང་དཔོན་རྒྱ་བ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚོལ་ཞེས་སྐྱས་པ་བཞིན་བྱས་པས། སྐྱ་དེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་འི་རྒྱ་བས་གསུམ་ནས་དགོངས་པར་མཛད་ཅིང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པས་ཉ་མིང་ཆེན་པོ་དེ་ཁ་ཐུམ་སྟེ། ཆོང་པ་རྒྱམས་པ་དེ་བར་བར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་དག་བཙོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཉ་མིང་ཆེན་པོ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་དེའི་རོ་གྲ་རྒྱམས་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རྩ་
 འཕངས་ལ། དེ་ཉིད་མཉན་ཡོད་རྩ་བུམ་བེ་སྐྱ་མན་རྩ་ཞེས་པའི་གུར་གྱུར་པ་ཟས་ཅི་ཅུ་ཐོས་གྱུར་འགྲང་དགའ་བར་གྱུར་པ་གྱིས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཁྲིད་ནས་སྐྱར་གྱི་ཉ་མིང་གྱི་རུས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོ་ཞིང་
 ཆོས་བསྟན་པས་དག་བཙོམ་པ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བའོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་སྟོན་གྱི་ཏྲུ་གུ་སྐས་སྐྱ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་འབྱུངས་པའི་ཆེན་གཞུགས་བཟང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བྱུང་པར་རྒྱད་རྩ་བྱུང་བའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་སྟོན་གྱི་བཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མཚན་གསལ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དེས་སྐས་ལ་རྒྱལ་ཁྲིད་གཏད་དེ་རང་ཉིད་བཙུན་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་མ་ལ་ཡའི་ནགས་སྐྱ་སོང་ངོ། །
 དེའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་བཞོན་པས་ཡང་སྐྱ་མ་དང་བུལ་བས་རྒྱལ་ཁྲིད་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཅི་བྱ་སྐྱམ་རྩ། རྒྱལ་ཁྲིད་པོར་ནས་ཡང་གྱི་བསྟེ་གནས་སྐྱ་སོང་ཞིང་དེར་གནས་པར་བྱས་སོ། །ནམ་ཞིག་རྒྱལ་བུ་དེ་རི་བོ་དཔལ་གྱི་རུམ་བུས་

༡༩། །བརྒྱུན་པར་དབྱིད་གི་དུས་ཉམས་དགའ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་ལྷན་མོར་སོང་བ་ན། དེར་གསེར་གྱི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་ལྷ་མོ་གོ་རི་མའི་གཟུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་རྒྱན་མོངས་
དང་བཅས་ཏེ་གྲུ་ལེན་པའི་ལུ་མོ་གིན་དུ་ཡིད་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ནས། ལུང་ཅན་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པའང་དེ་ལ་ངོ་མཆོར་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལུ་མོ་དེས་གྲང་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་མཐོང་ནས་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མར་གོ་མས་པའི་ལས་དང་རྒྱལ་བུའི་
གཟུགས་གྱི་ཡ་མཆོན་ལ་དགའ་བས་ཡང་ཡང་ལན་རྒྱུན་ལྷ་ཞིང་ལམོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་སྒྲིན་བཞོན་གྱིས་དེ་ལ་དགའ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཐེབས་པར་སྒྲུ་བས་རིགས་དང་ཡུལ་གང་ཡིན་སོགས་དྲིས་པ་ལ། ལུ་མོ་དེ་ངོ་ཆས་
ཅང་མི་སྒྲུ་བ་ལ་དེའི་གོགས་མོ་མ་ཏེ་ལི་ག་ཞེས་བས། རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་སྒྲས་ཁྱོད་གྱི་གྲགས་པ་འདིའི་མིང་པོ་ནོར་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བས་ཐོས་པས་ལུ་མོ་འདིས་རྒྱ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་ཐོབ་པར་རེ་ཡང་ད་ལྟ་དུ་ལ་
བའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་སྒྲུའོ། །འདི་ནི་གྲུབ་པའི་རིགས་ཅན་སྒྲ་ཆོགས་ནོར་གྱི་སྒྲེ་ཞེས་པའི་ལུ་མོ་མ་ལ་ཡ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས་གྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཞེས་སྒྲས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོས་ལྷག་རུམ་རྒྱན་པོ་མངགས་
ཏེ་ལུ་མོ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྒྲིན་གྱི་ཏྲུག་དང་བགོས་ནས་ཁྱོད་གྱི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་མིང་པོ་དང་བཅས་པས་ཁྱོད་བག་མ་ལ་གཏོང་བའི་གྲུབ་བྱེད་པས་སྒྱུར་དུ་གོག་ཅིས་འཕོད་དུ་འོང་བས་དེའི་སེམས་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ཆགས་བཞེན་དུ་

མོང་ངོ་། །དེར་སྒྲིན་གྱི་པའོན་པས་ཀྱང་མཛེས་མ་དེ་བདག་ལ་ཆགས་པའོན་དུ་མོང་ཞེས་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བཀོད་པའོན་དུ་གདུང་བ་ལ། གྲོགས་པོ་དག་གིས་དེའི་ཚུལ་དྲིས་པ་དང་། དེས་ལུ་མོ་མ་ལ་
 ཡ་ཅན་གསར་དུ་མཚོང་བ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཆགས་པས་བརྟན་པ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་སྒྲིས་པ་ལ། དེ་ཟེའི་གཞོན་ནུ་ཡིད་བཅུགས་དག་གིས་ལུ་མོ་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་ལག་པའི་ནང་དུ་མཆིས་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཡབ་གྱིས་དེ་བསྐྱངས་ནས་ཁྱོད་ལ་བག་
 མར་གཏོང་བའི་གྲབ་བྱེད་པ་དེས་ན་སང་ཉིད་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་དེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དཔུགས་སྐྱུང་བས་དགའ་བའོན་མཆོན་མོ་འཆར་དུ་ཉེ་བར་རང་གི་གནས་སུ་མོང་ངོ་། །དེར་ལུ་མོ་མ་ལ་ཡ་ཅན་ནི་མཆོན་མོ་བྱ་བའི་འོད་དང་བཅས་
 པའི་ཀུ་མུད་རྒྱས་ཤིང་བསེལ་བས་རིག་པའི་ཁང་བཟང་དུ་གནས་ཀྱང་ཡིད་ལ་སྒྲིན་གྱི་པའོན་པ་དུན་པས་གཉིད་ཡལ་ཏེ། མཆོན་མོ་དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ལྷུར་རིང་པོར་སྐྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །མཆོན་དེ་འདས་ནས་ཉེ་མའི་འོད་སྐྱང་བའི་ཆོ་
 བ་ལུ་མོ་དེ་ཡང་བག་མར་དགའ་སྟོན་བྱེད་པར་ཆས་ཏེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དེར་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་ལ་པའོན་པ་རིག་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་ལོ་ཐོར་དང་བཅས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ས་གཞི་དེར་ཕྱིན་པ་
 ལ། ལུ་མོ་དེ་རྒྱ་ཡབ་དང་ལྷན་པའི་ལོ་ཐོར་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ། ཆོག་པའོན་དུ་བག་མའི་དགའ་སྟོན་བྱས་ནས་ཕན་ཚུན་ལག་བཟུང་གི་དགའ་བ་ཕྱོད་བར་བྱས་སོ། །དེར་གྱུ་གར་དང་མཆོད་སྒྲིན་སྟགས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་

ལྷན་གྱི་དེ་སྟེང་སྟོབས་བརྟན་པས་བརྟེན་མ་རུས་སོ། །དེར་བུ་དུང་གཙུག་གིས་གྱང་སྒྲུས་པ་མཁའ་ལྗེ་དང་གི་ཟས་སུ་བདག་བབ་གྱི། ལྷ་མེད་པའི་མཉེས་གསེན་ཁྱོད་གནས་མེན་དུ་ཅི་སྟེ་སྒྱུར་འོས། ཁྱོད་གྱི་ལུས་ལོན་ཏམ་གྱི་ཀུན་
 དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་པ་གསུམ་གྱི་འཆོ་བ་ལས་གྱང་བསྐྱར་བར་འོས་པ་དེ། ལྷ་དང་མཆོངས་པ་བདག་གི་དོན་དུ་རི་ལྷར་གཏོང་། བདག་ལུས་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་འདྲིའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་གཏོང་བའི་དགའ་བ་འདིས་བདག་གི་ཡིད་དང་འགལ་
 བར་མ་བྱེད་ཅིག །མ་ཁྱོད་སྒྱུར་དུ་བྱིར་ལོག་ཅིག །བདག་ནི་ལྷ་གཏོར་གྱི་དོས་སུ་གོ་ཀླར་བྱག་འཆོལ་ནས་སྒྱུར་དུ་མཁའ་ལྗེ་དང་གི་དུང་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་བུས་ཏེ། མཁའ་ལྗེ་གནས་པའི་རིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུ་བ་མེད་པར་སོང་ངོ་། །དེར་
 ལྷན་བཞེན་གྱི་དེ་འོག་བསྐྱར་བའི་སྒྱུ་དུ་སོང་ནས་གོས་དམར་བསྐྱངས་གྱང་གྱའི་བུས་མ་བྱིན་ནོ། །དེར་ཐབས་ཅི་བྱ་སྒྲུམ་པ་དང་། ལྷ་རུམ་པ་དག་གི་ལག་ན་གོས་ཟུང་དམར་པོ་ཐོགས་པ་འོངས་པས་བྱག་འཆོལ་ཏེ་གོས་
 སོ་དེ་ལུལ་ནས། དགའ་སྟོན་ཞག་བརྟན་པའི་ལས་གྱིས་སྒྱུ་དུ་ཆོ་ག་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་བུ་བྱོན་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། དེས་ཁྱོད་སྟོན་ལ་སོང་དང་དུ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་ས་འོང་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། བདག་གིས་ཐབས་འབད་མེད་དུ་རྟེན་དོ་སྒྲུམ་དུ་
 དགའ་བཞེན་ལག་འགྲོའི་ལྷག་གིས་དམར་བའི་དོའི་སྟེང་དུ་བསྐྱར་དེ་གོས་དམར་པོ་བགོས་གིང་མཁའ་ལྗེ་དང་འོང་བར་འདོད་པས་བལྟས་པ་ན། བམ་མཁའ་ལས་གིན་དུ་འཇིགས་པའི་ཁྱུང་ཆེན་པོ་རིང་ནས་འོངས་པ་མཐོང་ངོ་།

五、

ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དོགས་སུ་གོ་གཞུར་ཕྱག་འཆལ་ནས་ལྷུང་དུ་འོངས་པ་དང་། དེས་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་མཁའ་ལྡིང་གིས་རྒྱས་པ་མཐོང་བས་སྒྲི་ལྷགས་འདོན་ཅིང་ས་ལ་འབྱེལ་ནས་ཡང་འདི་ཅི་ཞིག་བདག་སྒྲིག་པ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དུ་
 འགྲོ་བའི་མཚོན་སྒྲོང་ཁྱོད་བརྒྱག་ཅིས་གསུང་བ་ཆེན་པོས་སྒྲི་ལྷགས་བྱེད་དོ། །དུང་གཙུག་དེས་སྒྲིན་གྱི་དོག་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་མཁའ་ལྡིང་ལ་སྒྲིས་པ། མཁའ་ལྡིང་མ་བརྟགས་པའི་བཅའ་ཅེས་ཅན་ཁྱོད་ཟ་བར་
 འོས་པའི་གྲུའི་རྟགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དོག་པར་རིག་འཛིན་འདི་ཅི་སྒྲི་བཅོམ། མ་བརྟགས་པར་སྒྲིག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲོད་པ་མཚར་བུས་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་སྐད་ཐོས་ཤིང་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ཉམས་པ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཅུང་མ་
 དང་བཅས་པ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས་རང་གི་བདག་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་ལྱུང་ཅིམ་དུན་མེད་དུ་སོང་དོ། །སྒྲུར་གསུང་བའི་ཚིག་སྒྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ནས་མཁའ་ལྡིང་དེ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་
 ཞིང་སྒྲེངས་པ་དང་བཅས་དེ་ལྟ་ངན་བྱེད་པར་གྱུར་དོ། །དེར་བུ་མི་འཛོལ་བར་བསམས་ནས་པ་མ་དག་གིས་སྒྲིན་བཞོན་ལ་སྒྲིས་པ། དེད་ཅག་གི་སྒྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྒྱའི་སེམས་ཀྱིས་ལས་རྒྱལ་
 པོ་དག་གིས་འགྲོ་བའི་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་རང་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་མ་བཟུངས་པ་ཁྱོད་གྱིས་ལེགས་བུས་ཅི་ཞིག་བུས་ཞེས་དྲིས་སོ། །དེས་པ་མ་ལ་བརྟུང་དེ་སྒྲིས་པ། ཡབ་གཅིག་ཁྱོད་གྱི་བཀའ་མེད་མོད་མི་བརྟན་པའི་ལུས་འདི་གཞན་

ཆེ། །དོན་དུ་བཏང་བས་བརྟན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟོན་ལ་སེམས་དད་པས་ཕྱག་བསྐྱོའོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཆེ་མཁའ་མྱེད་དེས་འགྱོད་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་ཉེས་པར་སྒྲོད་པ་ལ། རྟོན་བཞོན་གྱིས་ཕྱིན་
 ཆད་གྱུ་མི་ཟ་བའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེར་རྒྱལ་ལུ་དེ་རྒྱས་པ་ཆབས་ཆེན་པོས་དཔུགས་བཅུགས་ཤིང་ཡུད་ཙམ་མི་སྒྲི་བར་གྱུར་རྟེ། །དེ་ཆེ་འཕྲོས་པར་དེས་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་དུང་གཙུག་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེག་ཁང་དག་
 བསྐྱེག་པར་བྱས་པ་དེའི་མེ་ལ་མདོན་དུ་སྒྲོགས་རྟེ། དེར་སྐྱེག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མ་ལ་ཡ་ཙན་དེས་སྒྲུས་པ། ལྷ་མོ་གོ་རྩི་བྱོད་གྱིས་བདག་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་སྒྱིན་གྱི་བཞོན་པ་བདག་པོར་ཐོབ་པའི་
 མཆོག་གྱིན་ན། ད་བདག་ཞག་བརྟན་གྱིས་ལུག་ས་མོར་གྱུར་པས། ཅི་སྒྲུད་བྱོད་གྱི་ཆོག་དག་པ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྱུར། བདག་ཅི་སྒྲི་བ་གཞན་དུ་ཡང་འདི་ཉིད་བདག་པོར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏང་བ་ནས་མཆོ་ར་
 བའི་མེ་རྟོག་སྒྲིམ་པ་གང་མེ་དེ་ལ་གཏོར་རོ། །དེ་ནས་དེར་ལྷ་མོ་རི་སྐྱེས་མ་བརྟུང་ཕྱིའི་ལུས་པ་བསྐྱམས་པ་རང་ཉིད་མདོན་དུ་བྱོན་ནས་ལུ་མོ་བྱོད་གྱི་བདག་པོ་འཆོ་བར་འགྱུར་རྟེ་བདག་བདེན་ནམ་མི་བདེན་སྟོས་ཞེས་གསུངས་
 རྟེ། ཞལ་གྱི་འོད་གྱིས་སྒྲོགས་རྒྱམས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་བརྟུང་ཕྱིའི་ཆར་རྒྱན་སྒྲོས་པས་སྒྱིན་གྱི་བཞོན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར་ལུས་རྒྱལ་དུ་སོས་པར་གྱུར་ནས་རི་ལྷས་མི་སྒྲུར་བར་གྱུར་རྟེ། །དེ་སོས་ནས་སྒྲུར་བསང་བའི་གྲུ་རྒྱམས་གསོ་

བར་ནམ་མཁའ་ལྷེད་ལ་ཞུས་པས། དེས་བདུད་རྩིའི་ཆད་པ་ལ་ལྷ་སྒྲུབ་བསད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་རུས་པ་ལ་བྱན་པར་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་གྱི་ལུས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྩ་སྟེས་དྲེག་དེངས་ཀ་ཚོར་ལུང་འོད་དང་ལྷན་པས་རང་གནས་སུ་སོང་
 བར་གྱུར་རྟོ། །མཁའ་ལྷེད་དེས་ཀྱང་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་མཆོད་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །ལྷའི་ཕུ་དུང་གི་གཙུག་ལུང་ནི་སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ལྷ་བས་ངོམས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲི་བོར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་འབེབ་ཅིང་། སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་མ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་དྲེག་མ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོས་
 སྒྲིན་གྱི་བཞོན་པ་འཕོར་ལོས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་རྟོ། །ལྷ་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཚོགས་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས་གིན་རྩ་ལྷན་རིང་པོར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐྱེད་སྤེལ་དྲེག་དེ་བའི་དཔལ་
 རྣམས་སུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱིང་སྤྱོད་སྟེངས་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཁུར་དུ་འབྱེར་བར་བཞོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་པོ་ཆེས་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་
 པའི་རྣམ་ཐར་ལ་གྲགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །ཡང་སྟོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིག་རྟོན་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབང་ཞིག་སྟོན་པ་དེའི་ཞིང་དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བའི་སྟོབས་

ཅག་ལ་འཆེ་བར་མི་འགྱུར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤུགས་འཆར་གིས་རྩལ་གྱིས་བདུད་གྱི་གནས་དེའི་གོང་དུ་དེ་བས་རྩལ་གྱིས་བདུད་གྱི་གནས་སེག་སྒྲུབ་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ཞིག་གྱང་སྒྲུབ་ཏེ། དེར་བདུད་དེ་དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེས་གནས་དེ་དང་བདུད་དེ་ཐལ་བར་བརྒྱལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་མཐོང་བས་བདུད་ཤུགས་འཆར་གིས་བདག་གྱང་ཕུན་མི་རིང་བར་འཆི་
 བར་འགྱུར་ལ་བདུད་གྱི་གནས་འདིའི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བདག་ཐ་དད་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲུབ་དུ་གནས་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་ཞིང་མི་དགའ་ལ་འཇིགས་སྒྲུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བའི་སྟོབས་ལ་སྒྲུབ་པ།
 སྒྲུབས་མཛོད་ཅིག་བདག་གིས་ནོངས་པ་བཤགས་སོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པ། གྱི་གོགས་པོ་རྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་ལ་བགོགས་མ་བྱེད་པར་ད་རྒྱལ་སྒྲོངས་སེག་ཅེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་
 ཆོས་བསྟན་པས་བདུད་དེ་དགའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོང་པའང་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ཡང་སྟོན་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དཔག་མེད་འདས་པའི་སྒྲོ་རོལ་ན། སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་
 པ་ལ། བྱིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆེ་ལོ་དུག་མི་བརྒྱད་སྟོང་ལྷག་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོང་ཞི་སྒྲོས་སྒྲུང་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན་ཏེ། སྒྲིགས་མ་ལུར་གྱུར་པ་ན་ལོའ་བཞི་ལ་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་

༡༡། རྟོ། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྟ་འདས་འདི་ཉིད་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་ལོ་ཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུད་པ་ལའི་གདོང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཙུན་མོའི་ཚོགས་དང་གཞིག་དང་དཔུང་གི་ཚོགས་སུ་བཅས་པ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་འོད་ཞི་སྒྲོས་སྒྲུར་དཔལ་གྱི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས་ཆོས་ཉན་ནོ། རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ལྷ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་ཡུད་མེད་རྣམས་སྒྲེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཅི་
 ཞེས་ཞུས་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུངས་ལན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་པ་བཀའ་སྒྲུལ་པས། དེ་ཐོས་པའི་ཡུད་མེད་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟ་པར་གྱུར་རྟོ། རྟོ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཡུད་པ་ལའི་གདོང་གིས་བྱ་
 བྱ་པོ་ལོ་ཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྒྲུར་རྟོ། བདག་ཉིད་དང་སྒྲུ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་དང་། བཙུན་མོ་ལྷ་མཛེས་སོགས་སྒྲེས་སྒྲུར་གྱུར་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། གཞན་ཡང་སྟོག་ཆགས་དགུ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་
 དང་བཅས་པ་ཁྲི་མ་ནས་ཡུང་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་ཐད་དུ་རབ་དུ་ཡུང་ནས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར་རྟོ། རྟོར་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་མང་པོས་ཅི་ལོ་ཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་ཡུང་སྟུམ་ནས་ལན་རྩུན་དུ་སྒྲུས་
 པ། དགོ་སྟོང་འདི་ནི་བདུད་གྱི་ལས་ལ་བཙུན་པ་སྟེ། གཞི་ཅན་སྒྲུ་མ་བདུད་གྱི་ལས་དང་ལྟ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ལ་ལ་པོ་མཆོན་མེད་པར་བྱས། ལ་ལ་མོ་མཆོན་མེད་པར་བྱས། ལ་ལ་སྒྲུ་དང་ལ་སྒྲུ་བྲེགས། ལ་ལ་ནི་གོས་ཆོན་

ཅན་བསྐྱོན་པ་སྟགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་མི་དང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། ལ་ལར་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ཡང་ཆོས་སྒྲིན་ཏེ། ལུང་མེད་སྒྲུར་བའི་སྒྲུ་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲུ་བའི་འདིའི་
 ཉལ་ས་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་ལ། དེའི་ཆོག་ས་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་འདེང་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་གིང་། དེ་ན་ཤོར་བ་གཞོན་ཅུའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེས་ཀྱང་ཁོ་བོའི་ཚུང་མ་དང་གཡོག་མོ་དང་ལུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་མ་
 ལུངས་པ་འདིས་སྒྲེས་པའི་དབང་པོར་བསྒྲུར་ཞིང་སྒྲུ་བྲེགས་ཏེ་གོས་ཆོན་ཅན་བསྐྱོན་ནས་བདག་གཅིག་ལུར་ལྷ་ངན་གྱིས་ཆོན་པས་བདག་ཅག་འདེང་ལ་དགོ་སྒྲོང་དེའི་སྒྲུ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པའི་རི་བྲག་ཉམས་དགའ་བར་འདོང་ངོ་
 ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར། སྟག་ཆགས་འཕག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྒྲོང་མང་པོ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དོང་ནས་མཐའ་འཕོབ་གྱི་རི་བོད་ཉམས་དགའ་བར་དྲང་སྒྲོང་གི་ཆ་ལུང་གིས་འཕོར་དེ་གང་ཐར་པ་དང་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་མེད་པ་ཆད་པར་སྒྲུ་བའི་དགོ་
 སྒྲོང་བདུད་གྱི་ལས་ལ་བརྩེན་པ་ཞིག་ལུང་གིས། དེ་བལྟ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སེམས་གཡེངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མགོ་བྲེགས་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སྒྲོང་མོའི་ཟས་ཟ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་དབེན་པར་དགའ་བ་དང་།
 འདོད་པའི་དགའ་བ་སྒྲོང་བའི་ཚོལ་གྱིས་ཆད་པར་སྒྲུ་བའི་དགོ་སྒྲོང་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དགར་གྱུར་པ་དེའི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་མ་ཐོས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་གིས་སོ། །ཞེས་སྟག་ཆགས་མང་པོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟེག་པ་ཅན་གྱི་

༡༡། །ལྷ་པ་འཛིན་དུ་བརྩམ་གོ། །དེ་དག་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ལྟུང་པ་ལའི་གདོང་གིས་ཐོས་ནས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྒྲིག་པའི་ལྷ་པར་སོང་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ལ་མ་བཞོང་ན་
བདག་དག་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་དོན་མེད་དོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་སངས་རྒྱས་ནས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགོལ་བར་རུས་སྒྲམ་དུ་རྒྱལ་བ་བརྟན་ཞིང་སྦྱིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོང་ནི་
སྦོས་སྦྱང་དཔའ་ལ་ཁུས་ནས་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་སྦྱོང་དུ་མས་བསྒྲེར་རྟེ། མཐའ་ལོལ་གྱི་གོང་རྣམས་དང་རི་བྲག་པའི་གནས་དེར་རྒྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིག་ལྷ་ལས་བསྐྱོག་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞོང་ཅིང་བྱུང་མེད་རྣམས་
རིན་པོ་ཆའི་ཉྱལ་གི་གཟུངས་བརྟན་པས་སྦྱེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ལུལ་རྟེ་རབ་དུ་བྱུང་ངོ། །ཤོར་བ་གཞོན་རུ་དེས་བདག་གི་ལོལ་རྣམས་ལྟུང་པ་ལའི་གདོང་གིས་བྲིད་ཀྱིས། བདག་གིས་འདི་སངས་
རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་བདུང་བྱས་རྟེ། མངལ་ན་འདུག་པ་ཚུན་ཆད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བགེགས་བྱས་རྟེ་སྒྲག་པར་བྱ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དེའི་བརྟན་པ་གཞིལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་བ་
ལ། དག་སྦྱོང་ལྟུང་པ་ལའི་གདོང་གིས། དེས་དེ་ལྟར་སྦྱོན་ལམ་རྒྱལ་རྟེ་བཟུང་པ་ལ། མཐུ་ཆེན་པོས་འབད་དེ་དད་པར་བྱས་ནས། སྒྲིག་ལྷ་བཟང་ཞིང་ཉེས་པ་འཆགས་སུ་བརྩམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྦྱིད་པར་བྱས་པས་

2019

[illegible]

༡༡། །ཆེ་སངས་རྒྱལ་དབྱངས་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱལ་དེའི་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བྱས་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྟ་ལྟ་འདས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདེ་བས་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བས། ལག་པ་གཡས་པ་རས་ཀྱིས་དགྱིས་ཏེ་འབྲུ་མར་གྱི་ནང་དུ་བརྟུག་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་མེ་སྤར་བས་མར་མེ་གཞན་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་གཏུའི་བྱེ་མ་སྟོང་གྱི་ཕྱོགས་གཙལ་ཅད་དུ་སྤར་བ་ཆེན་པོས་བྱབ་ཅིང་ས་ཡང་གཡོས་པར་གྱུར་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱལ་སྤུ་མཆོད་པའི་ཆར་ཀྱང་བབས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ཡང་བཞིན་གྱི་མདོག་འབྲུར་བ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱལ་པར་སྟོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དབྱངས་སྟན་པས་ལའོར་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་གོ་བར་བྱས་སོ། །དེར་ལྟ་རྒྱལ་སྤུ་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་བརྟུན་མའི་ལའོར་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱ་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་པའི་ཁང་པའི་སྟོང་ནས་མཆོངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་སོང་བ་དེ་ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འག་པ་འབར་བར་མཐོང་ནས་སྤང་ཆེན་པོས་དུ་ཞིང་ཆོགས་བཅུད་སྤྲུས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདེ་བས་ཕྱིན་གྱིས་སྤྲུས་པ། གང་ལ་ལག་པ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆོང་མིན། །སྤུ་ལ་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་པ་དག །དེ་ནི་ཡན་ལག་མ་

ཚང་ཡིན། །རྩལ་བ་ཡི་ནི་ལུས་འདི་ཡིས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྤྱིན་པའི་གནས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་རྟེན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདག་གིས་མཆོད། །ཅེས་སོགས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སྤྲུལ་ནས། བདེན་པའི་
 ཆོག་བཟོད་པས་ས་གཡོ་བ་སོགས་དང་ལག་བ་སྟོན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགོ་སྟོང་བདེ་བས་བྱིན་པ་དེ་ལུང་མེད་གང་གིས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ལུང་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལོག་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་བརྟན་ཐོབ་པོ། །ལྷོ་སོགས་
 སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལུང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པར་ཡང་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་སྟོན་ལུང་བ་བསྐྱལ་བ་ཆེས་ཚད་མེད་གངས་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེར་འཕུང་བ་ཞེས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཇིགས་
 བསྐྱགས་དཔུངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ལུང་བ་བྱིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་ལུང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་སྤྱོད་ཆོའི་ཚད་ནི་བསྐྱལ་བ་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གསུམ་ཉེ་ལུང་བཞིའི་ཕྱེ་མ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་འདས་ནས་བསྐྱལ་བ་
 ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་འཇོམ་ལུང་གི་རྒྱལ་པོ་རྩལ་སྤྱི་རྩལ་སྟོང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་གིང་། བསྐྱལ་བ་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་གིང་བཞིའི་རྩལ་སྤྱི་རྩལ་སྟོང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོས་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་འཇིགས་བསྐྱགས་དཔུངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་མཆོན་མཐུན་པ་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ནི་

ཐག་མིང་པོ་ནས་ཁོ་པོ་བྱེད་ལ་བརྒྱས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་སྒྲིག་གོ། །དེས་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་འཁོར་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་དེས་དེ་ལྟར་བསྒྲགས་པས་དེ་ལ་མིང་བརྒྱས་པ་ཞེས་བདག་ས་སོ། །རྟག་ཏུ་བརྒྱས་པ་དེ་འཆི་བའི་
རྟེན་བྱེད་པ་ནི་བར་གནས་པའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐོས་པར་གྱུར་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིགས་བསྒྲགས་དབྱངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགྲིགས་
ཐག་བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ཐག་ནི་ཤུ་བཞད་པ་དེ་ཡང་སྤུས་ཀྱང་མ་སྤྲོས་པར་བར་སྟོང་གི་སྤྱ་ལས་ཐོས་དེ་བཟུང་བས། མིག་ནས་ཡིད་གྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས། ཕྱིར་ཡང་ལོ་བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ནི་ཤུར་
བདག་གི་སྒྲིག་གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དེ། ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བསྒྲགས་པས། དགོ་སྟོང་སོགས་འཁོར་བཞི་པོ་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོན་རྟག་ཏུ་བརྒྱས་པར་བདག་ས་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་དེའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་དང་། དམ་
བཅས་པའི་མཐུ་དང་། སྟོབས་པ་དང་སེས་རབ་གྱི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིག་འཁོར་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིག་ཆགས་བྱེ་བ་ཐག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲ་མིང་རྫོགས་བྱང་ལ་ཡང་
དག་པར་བཅུད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ནས་གི་འཁོར་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱ་བའི་དབྱངས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོན་མཐུན་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐག་ནི་ཤུ་མཉེས་པར་བྱས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་པདྨ་དཀར་པོའི་

༡༢། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུངས་ནས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཕྱོད་ཀྱི་དགོ་རྩ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྩ་སྒྲིའི་རྒྱལ་པོ་མཚན་མཐུན་པ་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་ཤུ་མཐར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོ་བཟུང་སྟེ་འཁོར་བཞི་ལ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱིན་སྒྲ་རྒྱལ་པོ་མཚན་མཐུན་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་ཤུ་མཐེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཆོས་འདི་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་
ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་མིག་སྟགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་དེ་རྟེན་ལ་བསྟེ་སྟངས་བྱས་མཚོན་པ་དང་དབུལ་
བ་བྱས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་མཚོན་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོ་འདི་ནིང་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ནིང་དེ། ཕྱོད་ཀྱི་ཆོ་རྟག་དུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོ་ནིང་མ་བཟུང་ན་ལྟར་དུ་འཛང་མི་རྒྱལ། དེ་བཟུང་བས་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་སོ། །
རྟག་དུ་བརྟན་པ་ཞེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་འཁོར་མང་པོས་བརྟན་ཤིང་གཞོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་ཤུར་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཐོས་ལ། བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་མནར་མེད་པར་སྟག་

2000

[illegible]

༡༢། །དཔའ་གོ་ཆ་སྒྲ་བས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ་ལོ་ཕྱེ་བ་འདས་པ་ན་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་རབ་རྒྱ་ཐོབ་སྟེ་བརྩོན་བཞིན་དུ་ཆོ་རུལ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྤྱན་རྒྱར་སྟེས་པས་ཆོས་ཐོས་
ཤིང་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་གང་དག་བསྐྱལ་བ་མེ་ཏྲེག་གི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ། དགོ་
བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅལ་བ་བརྒྱད་མར་བྱས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཕྱིར་བསྟེན་ལ་ཏེ། མཐར་བྲལ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།
༡༣། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་མར་མེ་མཛད་གྱི་ཡང་ཆོས་སྒྲ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོན་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་དེ་ན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་པརྟོ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་སྟེ་ཞིང་བྱང་མེད་དང་འབྲིག་པའི་མིང་ཡང་མེད། ཅན་
རང་ཡང་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་མོས་པ་དབང་པོ་རྩོ་བ་ཤ་སྟེག་སྟེ། ཟས་གོས་སོགས་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུང་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟ་དང་འདྲོའོ། །འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་ན་ཡང་ཏ་ལ་བདུན་མིང་དུ་
འཕགས་ནས་སྟེ་འཆི་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་བསམ་བཞིན་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དང་འཕོར་རྣམས་གོས་དུར་སྟེག་མི་གྱོན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གོས་གཅང་མ་གྱོན་ཏོ། །དེ་ན་བསྐྱལ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་པཅའ་པ་པའ་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་མེད་ལ་པཅེད་པའི་སྒྲིམས་ཅན་ནོ། །དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་པཅེད་པ་དང་གསུངས་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱལ་པོ་གཞན་མེད་དོ། །དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་ཉིས་སྟོང་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོན། བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་འཁོར་དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲི་མེད་
རྣམ་དག་འོད་ཅིས་བྱ་བར་གྱུར་པས། ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་བདག་ལས་དུན་པ་དང་སྒྲོ་གྲོས་ནན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ནི་མེད་ན་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་སྟམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་དེས་བསམ་པ་མཆུན་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིད་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་དེ་དག་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་དེ་
བསྟན་པ་གསུམ་ཀྱི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟོང་ཅིག་ན་འབྱུང་དུ་ཟེན་གྱིང་། བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཆུན་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་ནི་ངེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སྒྲུལ་ཤིང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་གྱིང་རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། རྒྱལ་བྱིས་སྟེང་། མཛོན་ཤེས་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་

དམིགས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད། གཟུངས་དང་པར་བྱིན་སྟགས་ལ་འཇུག་པ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་སྡོད་པ། མངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་འཆང་པ་དང་རྟོག་
 པ་དང་ཀྱན་སྦྱང་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པས་རྒྱལ་བུ་ཟླ་གཏུགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་གོས་དང་རྒྱན་ཅི་ཐོགས་པས་བཙོམ་ལུན་འདས་དེ་མཆོད་ཅིང་། བདག་དམ་པའི་ཆོས་
 གཟུང་པར་སྦྱོ་བས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཞུས་ནས། རབ་རྩ་བྱང་སྡེ་བཙུན་འགྲུས་བརྒྱམས་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མཛོན་པར་སྟེས་པ་དང་། གཟུངས་དང་སྦྱོབས་པ་ཐོབ་པོ། །དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་འདས་
 བས་ཀྱང་མངས་རྒྱལ་དེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་བསྟན་པ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུའི་པར་རྩ་བུས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གྱི་བ་ཕྱག་མང་པོ་སྡོད་པར་བུས་སོ། ། །ཡང་སྡོད་གྱི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དོན་ཡོད་གསེགས་
 ཞེས་བུ་བ་བྱོན་པའི་ཆོ། དེའི་གསུང་རབ་ལ་བཙོམ་ལུན་འདས་ཉིད་དགོ་སྟོང་གྲགས་པའི་འོད་ཅིས་བུ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྩ་གནས་པ་ཞིག་རྩ་བུར་པ་དེས། བདག་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་བྱང་མ་ཐོབ་གྱི་པར་དུ། བགས་པ་དང་
 རྒྱས་པ་དང་རུས་པ་ཡང་སྐྱམ། ཁོག་པ་དང་ག་དང་བྲག་ཡོངས་སུ་བསྐྱམས་ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་འདི་ཉིད་མི་གཏོང་ངོ་སྟུམ་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྡོད་སྦྱང་སྦྱར་རས་བཙོམ་བུ་ཕུག་གཅིག་གིས་ལུས་ད་གྱིས་ནས་ཉིལ་མར་གྱིས་

 文部科学省
 教育部
 文化庁
 スポーツ庁
 科学技術振興機構
 国際交流基金

ཏུམ་ལྷུར་ན་དེ་མིང་ཏུ་བདག་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་འཛང་མི་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཛོན་གཤམ་ལྷུར་ཞིང་བདེ་བའི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདྲེན་པ་
 དང་། ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤངས་གིང་དགེ་ཆོས་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། ཞིང་དེར་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་རིས་མེད་པ་
 དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྒྲ་ཅན་ཡང་མེད་པ་དང་། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་གནས་པ་མ་གཏོགས་མིང་པ་ཐ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་སྤྱིའི་ཡིད་མ་བརྟན་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཞིང་དེ་འདི་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་པར་སྐྱུངས་པས་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོན་དེ་ལྷ་སྤྱིའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་བསྟན་པའང་གཤམ་པར་བྱའོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་གོས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་
 པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་གིང་། བདག་གིས་མཛན་མའི་རིམ་གྱོས་སངས་རྒྱལ་མཉེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཟང་ཟེང་གི་རིམ་གྱོ་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་གཤམ་འདྲོད་པས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིམ་གྱོ་ལྷགས་དང་འཐད་པ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱལ་ནས་མཛོན་གཤམ་ལྷུར་པའི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་བསམ་ཞིང་། བདག་སངས་རྒྱལ་

ཨ་གྲིབ་ལྷུ་མཁའ་ལྷོ་གཏེག་ཆོས་

༡༡། །པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཏུ་མང་ཞིང་དགོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་དེ་ལྟར་དགོ་ཅུ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པའི་རིམ་གྱོ་བྱས་གིང་དགོ་པའི་ཅུ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱལ་དེའི་གསུང་རབ་ལ་བསམ་པ་དུག་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱས་པ་སྟགས་གྱི་དགོ་
པའི་ཅུ་བ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་གཞལ་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཆོ། ཞིང་དེར་བཙོམ་ལྟ་འདས་འདི་ཉིད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟི་བརྟིད་དུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབུམ་ལྷག་བརྒྱད་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཐབས་ལ་མ་བས་པ་དང་ལྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
དུང་དུ་འགོ་བའི་དུས་ལ་མ་བས་པས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྟན་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་མཐའ་ཡས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཞིང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་བའི་ཆོ། །དེས་གང་དུ་རྒྱུད་པ་བཞག་པའི་ཞིང་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་གཤམ་གྱིང་ལྟ་བུ་དཔག་པོས་གནས་རབ་ཏུ་དགའ་

པག་པ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲུབ་སྟོན་

བར་བྱེད་ལ། ཞིང་དེ་དག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སྒྲུང་བ་འདི་ཕྱོགས་གང་ནས་འོང་ཞེས་ལ་མཆོན་པ་ལ། དེས་བར་སྒྲུང་ལས་ཞིང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མཐོང་བར་འདོད་ཅེས་སྒྲུས་གིས་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སྒྲུ་དེ་ཐོས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ཏེ། བྱོད་གྱིས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་སྒྲོད་ཅིང་ཅེས་སྒྲུ་སྒྲུང་དོ། །དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དེས་སྒྲུ་ལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དག་མཛོན་པར་སྒྲུ་ལ་ཏེ། སེམས་ཅན་རེ་རེས་སྒྲུ་ལ་པ་རེ་རེར་གསལ་གྱི་གཞན་ནི་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ནི་མ་གཅིག་ལ་འོད་གྱི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱི་སྒྲག་དཔག་རྩ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་བདག་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་འོད་མཐའ་ལས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞི་བཟེད་དུག་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་བཀའ་སྒྲུ་ལ་པ། དེགས་གྱི་སྒྲ་སོང་ལ་པའི་འོད་གྱི་རྗེས་སྟོགས་གིས། གང་རྩ་འོད་གཞན་པར་མཐོང་བ་དེ་ཅུ་རྩ་དཔེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྩ་གསལ་པར་གྱིས་གིས་ཅེས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དེས་འོད་གསེར་གྱི་མཛོག་ཅན་བཏང་དོ། །དེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འོད་

25

[illegible]

༡། །དཔའ་དེ་ལ་དགའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་ཕུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱི་ཕྱག་དཔག་རྟེན་མིང་པ་འདིར་ནི། དན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིན་དང་། རི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་མིང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་པར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་རྟེན་སམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཐའ་ཡས་སྤྱགས་འཆང་གིས་གསོལ་བ། དེ་ཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
 དགྱི་པར་རྩོམ་གསལ་གསལ་སོ། །དགའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་ཕུ་རྟེན་སམ། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲི་དག་ཆོ་རིང་པ་བསྐྱལ་བ་ལ་ཁྱི་ཕྱག་དཔག་རྟེན་མིང་དེ། གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལེ་ལོ་ཡོང་པ་ཀུན་ཆ་གཅིག་གིས་སྒྲིན་པར་རི་ལྟར་བྱེད།
 རིགས་ཀྱི་ཕུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་སངས་རྒྱས་ཁྱི་ཕྱག་དཔག་མིང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱད་པར་དཔེ་སྤྲོད་གིས་གཞིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་མང་པོས་ཡོངས་སུ་
 མ་བརྟུལ་བ་མིང་དོ། །ཞིང་འདི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ག་ཞན་གང་ཡང་མིང་དོ། །རིགས་ཀྱི་ཕུ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དགས་ཞིང་འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་སྐྱད་
 པར་བྱ་བར་ངེས་པ་སྐྱོད་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་ཕུ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཁྱི་ཕྱག་དཔག་མིང་ལ་དགོ་ཅུ་སྐྱོད་ཅིང་གེས་རབ་རྩོམ་པ་སྐྱོད་རྩོམ་རྩུངས་པ་མིང་པ་དང་ལྷན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཆོ་གཅིག་པོ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་

དགའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

པར་རྒྱུ་མཛེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་མཛེས་དཔའ་དེས་གསོལ་པ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་ན། མཛེས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བས། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མ་མཆིས་པར་མེ་མུར་གྱི་འོབ་རྩ་
 མཆི་བར་སྤྱོད་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་མཛེས་དཔའ་མཐའ་ཡས་ཤུགས་འཆང་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱི་གདུང་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་མཆོད་པར་བྱས་
 བེད། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་རྒྱ་ཆེས་སྤྱངས་པས་མཛེས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱུལ་བ་བྱེ་བ་ཤུགས་ཤིག་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་རྩ་མེད་པ་སྤྱུལ་ནས་དེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་བྱང་རྒྱུ་མཛེས་དཔའ་ཕྱིར་
 མི་ཕྱོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲུག་བཞིན་དུ་བཀའ་ནས་དེའི་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བར་གྱུར་ཏོ། ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བུ་སྟོང་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་གཞུགས་མི་སྤྱུག་གྲང་དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་བ་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པ་
 རོལ་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དག་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱན་དུག་ཆམ་ལ་པཔ་པའི་རྒྱལ་དང་། རྗེས་སུ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ནོར་བུ་བྱེན་པའི་མཐུས། ལུས་གྲང་ལྷ་ལྷ་ལུར་མཛེས་བེད། ཡོངས་སྟོང་ཆེ་བ་དང་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པའི་རྒྱལ་
 མདོ་སྟེ་མཛངས་སྤྱན་དུ་བེས་པར་བྱའོ། །ཡང་བདུད་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱུས་ལྷ་བརྒྱ་དག་གི་གསུང་རབ་ལ་བདུད་གྱི་ལས་བྱས་བེད། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱེན་

ལྟར་བྱུང་བའི་བསྐྱལ་བའི་ཕྱོད་མཐའ་རྣམས་དྲན་ནས། རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་པགོད་པ་སྟགས་ཐམས་ཅད་བྱས་སོ། །ཡུད་ཅམ་དང་ཉིན་མཚན་དང་སྒྲ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་མགུ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྟ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། ། །ཡང་ཕྱོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སེང་གའི་སྟབས་སྟ་འགོ་བ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་པ་ཀུན་བཟུང་ནས་གོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་གཞིར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་བར་བྱས་པ་དང་། ། །ཡང་ཕྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་ཟད་པར་མེད་ཉིད་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲོང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཤིང་ཆོགས་སྟ་བཅད་པ་གཅིག་པས་བསྟོད་པ་བྱས་པ་སྟགས་སྟེས་པའི་རབས་སྟོ་ཆོགས་པ་དག་ནི་མདོ་ལས་སེས་པར་བུའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་དཔལ་བའི་ལས་མེད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དཔལ་བར་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཏེ། ཕྱོད་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བྱལ་བའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གསྐྱའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟོད་དཔལ་བར་སྟག་བསྟལ་བར་མཐོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ན། ཡི་དམ་ཆེན་པོ་བསྟོད་དེ་དཔལ་བའི་ལུས་

༡༢། །སྤངས་ནས། ལོ་ཚད་མེད་པ་སྟེན་དུ་སྟེན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་མདོ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། མི་དག་བའི་རྣམ་སྟེན་བཅོམ་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡང་སྟོང་པར་བྱས་ཏེ་ལོག་སྟེན་ཅན་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་བཟུལ་བ་དང་། ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བྱོལ་སྟོང་དུ་སྟེན་པ་འདི་དོན་དུ་ག་ཟ་དང་། དྲིང་མོ་དང་། ལུག་རོན་དང་། སྟེའུ་དང་། གུ་དང་། སྦུལ་དང་། མཁའ་མེད་དང་། ཉ་དང་། རུས་སྦུལ་དང་། ས་དང་། རི་བོད་དང་། བ་ལང་དང་། ཏྲ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལུས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཡི་དྲགས་ཚད་མེད་པ་འདི་ནང་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་སུ་བྱས་ནས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གན་པ་འདི་ཁྱིམ་དུ་སྟེན་ཏེ། བྱ་དང་ཕག་སོགས་གསོད་ཅིང་ཉ་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་། རིགས་ངན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སྟེན་ནས་ཚོམ་རྒྱན་དག་ཀྱང་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ལྟ་སྟེ་ལས་ངན་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དགོལ་བའི་བྱིར་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་སྟེ་ལུས་ལེན་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏེ་བྱེད་དོ། །ཡང་ཡུལ་མཐའ་ལོ་ལ་དུ་སྟེན་ཏེ། རུག་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་ཚོས་མིན་སྟོང་ཅིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ། བ་མ་དང་གཉིན་བསེས་རྒྱན་རབས་ལ་བཀུར་སྟེ་མི་བྱེད་པ་འདི་རྒྱལ་ཅན་དུ་སྟེན་པ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏེ་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤང་མེད་དང་། ལུས་ངན་པ་དང་། འདོད་

ཆགས་ཆེ་མཛེས་པ་ཉི་མུག་གི་ལྷས་དང་། ཡུག་དོག་དང་འཁྱུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་། བསྐྱུ་བ་སྟགས་དང་། ཉུག་རུམ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལུ་སྟེགས་གཅིང་ལུ་ལྷས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་སྟགས་མེད་པར་ལྷ་བ་སྟགས་ལུ་སྟེ་བ་བསྟན་
 ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་བསྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་པར་ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བྱས་པ་མདོ་མཛེས་འདས་སྟགས་ལས་གསུངས་སོ། །གང་
 དོས་ཞུས་པ་ལས། ང་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་དང་ལྷོད་པ་ན་རང་གི་ལྷས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་ལུ་བཏང་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱན་དང་གཡོག་བྱས་ཏེ། ལས་རྣམ་པ་ལུ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཤང་
 གཅི་འདོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དཔེ་བ་དང་། མ་འདོར་བ། ལྷ་ལེན་པ། འབྱུང་དང་འོ་མ་སྟགས་ལེན་པ། ཤིང་དང་སོལ་བ་མེད་དང་ལུ་ལེན་པ་སྟགས་འདི་ལྷ་ལུ་ལས་ལུ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ། དེ་རྗེས་ལུ་མི་ལུ་ལྷ་མ་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་དུན་ནོ། །སྟོས་དང་མེ་ཏྲོག་བཟའ་བཏུང་འབྲས་ལུ་སྟགས་ལེན་དུ་བཏང་ན་ཡང་དེའི་རྗེས་ལུ་མ་སོང་བ་མི་དུན་ནོ། །ལྟགས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྟགས་པ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་
 པའི་རྗེས་ལུ་མི་འགྲོ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་དུན་ནོ། །རྒྱལ་རིགས་དང་བུམ་བེ་དམངས་སྟགས་ལ་འདིའི་རྗེས་ལུ་འབྲང་། འདིའི་རྗེས་ལུ་མི་འབྲང་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱི། གང་གིས་སྤར་བོས་པ་དེའི་རྗེས་ལུ་སོང་དོ།

ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་རྒྱལ་ཡང་། རྩོན་སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་དུས་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བུམ་བེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། གཙུག་ལག་ཐམས་ཅད་སེམ་སེད་དུ་ལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 ཅིང་དག་པའི་སེམས་དང་སྟོད་ལམ་ཅན་དུ་གྱུར་པས། རྟེགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཅའ་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཡང་མ་རྟེན་ལ། དེ་དུས་གཅིག་ན་གངས་གྱི་རི་འབབ་རྒྱ་དང་སེང་བཟང་པོ་ལྷན་པར་རྩ་བ་དང་འབྲས་
 ལུ་བཟ་ཞིང་རྟིང་རེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལོ་ཆད་མེད་པའི་བར་དུ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་མིང་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་དགའ་ལྷུབ་སྟོད་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷའི་
 ལུ་རྒྱམས་འདུས་ཏེ། ལན་རྒྱུན་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་འདི་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དགའ་ལྷུབ་ཅན་གནས་པ་དང་། འདི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ན་ཐབས་འདིས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་ཐབས་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྟགས་སུ་བརྒྱས་པ་ན། དེར་ལྷའི་
 གསལ་པོ་དྲང་སྟོང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བས། འདིས་ལྷའི་ཐབས་མི་ཆོལ་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་པའི་བྱིར་བདག་གི་ལུས་དང་མིང་གྱི་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པར་དགའ་ལྷུབ་སྟོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་ནི་སྤྲ་མེད་
 ཏུང་རྒྱལ་དུ་འཆད་རྒྱ་བ་འབའ་ཞིག་འཆལ་པོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུས་པ། རྟོད་སྒྲུས་པ་བཞིན་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷོན་སེང་རྟིང་དུ་འབྱུར་ན་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱབས་སུ་འབྱུར་ཏེ་གི་བ་མས་ཉོན་མོངས་པའི་

༡༡། །གདུང་པ་ཐམས་ཅད་འཛིལ་ཞིང་བདག་སྟགས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་པ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་མོད། དེ་ནི་གིན་རྟུ་ཡིད་ཆེས་དགའ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་དག་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱང་། དཔེར་ན་རྩེ་རྒྱ་བ་རྩེ་ལྷ་ལ་ན་ལྷ་ལ་བ་ལྷ་ར་རྩེ་རྩེ་ཅད་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་སྟེ། དེ་མོ་བྱིས་པའི་གཟུགས་བྱུང་ཀའ་ལ་གཞིག་སྒྲ་བ་ལྷ་ར་སེམས་དེ་བསྐྱེད་དགའ་ལ་ལྟོག་སྒྲ་བ་དང་། མི་ཞིག་གོ་མཚོན་དང་
བཅས་ཏེ་གཡུལ་དུ་ཆས་པ་དགྲ་དང་ཕྱད་ནས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་ལྷ་ར་ལ་ཁོར་བའི་འཛིགས་པ་མཐོང་ནས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མང་བས། དེས་ན་སྐྱེས་བྱུང་ཀའ་བས་སྐྱོད་པ་ཡོངས་སྐྱུང་པ་པར་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱིར་བསམ་པ་བརྟན་མི་བརྟན་ཡིད་མི་ཆེས་པས་དེའི་གན་དུ་སོང་ནས། སྐྱེས་བྱུང་སྐྱེས་བྱུང་མེད་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱག་པ་ལ་བསྐྱར་རྣམས་མཐ་མི་རྣམས་བརྟག་པར་བྱའོ། །འི་ལྷ་ར་གིད་རྩེ་འཡང་ལོ་གཞིས་དང་། བྱ་ལ་འད་བ་མ་
གཞིས་ཡོད་ན་དོན་གྱུ་བ་པ་ལྷ་ར། དགའ་བྱུང་སྐྱོད་པ་དེ་ཡང་རྩེ་ལྷ་ལྷི་མས་དང་ལྷ་ར་པ་མཐོང་མོད། གིན་རྟུ་ཞིབ་མོའི་ཡེ་གེས་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ཡེ་གེས་ཡོད་ན་བྱ་མེད་ཚྲོགས་བྱུང་གི་ཁུར་ཕྱི་བ་ཕྱག་པར་བྱེར་
རྣམས་སོ། །ཉ་མོ་ལ་ཕྱག་གྱུ་མང་ཡང་ཕྱག་གྱུར་ལྷུར་བ་རྩེ་བ་དང་། གིད་ཨ་སྒྲ་ལ་མེ་ཏྲོག་གིན་རྟུ་མང་ཡང་འབྲས་བུར་ལྷུར་བ་རྩེ་བ་ལྷ་ར། བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྟུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མང་ཡང་། མཐར་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་རྩེ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་འགྲོགས་ཏེ་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཏེ་ཏྲུ་ཏུ་འདེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གསེར་བསྐྱེད་བརྟུངས་བརྟུངས་བ་བཞིན་བརྟུངས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས། བརྟུངས་རང་ཉིད་ཐོན་པོ་ཐོན་ཏུ་འཛིགས་སྤྱོད་ཏུ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གངས་གྱི་
རི་ལས་བབ་ནས་དེའི་ཕྱོགས་ཏེ་བར་ཕྱིན་ཅིང་སྒྲོན་གསང་མཐོ་བས་སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་སྒྲིམ་པ། གྱི་མའོ་འདྲ་ཕྱེད་རྟག་པ་མིན། སྒྱེ་ཞིང་འགྲོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་བྱས་ཏེ།
དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་འཛིགས་པའི་གཟུགས་གྱིས་མིག་ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་ཏུ་བབྱད་ཅིང་ལྟོའོ། །དགའ་ལུས་སྒྲོན་པ་དེས་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་འདི་ཐོས་པ་ན། ཐོན་ཏུ་འཛིགས་པའི་གཡང་སར་མཆོན་མོ་གྲོགས་སྒྲོར་བ་རྟེན་པ་དང་།
ནད་ལུན་རིང་པོ་སྒྲོན་གྱིས་སོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོར་ལུང་བ་གཟིངས་དང་འབྲད་པ་དང་། ཐོན་ཏུ་སྒྲོམས་པ་རྒྱ་བསེལ་དང་འབྲད་པ་དང་། དགས་བདས་པ་ལས་ཤོར་བ་དང་། ལུན་རིང་པོར་བརྩོན་ཏུ་བཟུང་བ་ཐར་བ་དང་། ཞིང་
ལ་ཐན་ཆེན་ལུང་བ་ལ་ཆར་བབས་པ་དང་། མགྲོན་པོ་ལམ་རིང་པོ་ནས་ཕྱིར་ལོར་བ་ཙམ་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ཏེ་འདྲུག་པ་ལས་ལངས་ཤིང་ལག་པས་སྒྲིམ་བཏེག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་ཏེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་སུ་
ཡིན་ཞེས་བལྟས་ན། གཞན་སུ་ཡང་མི་སྒྲིམ་གི་ཐོན་པོ་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་འདི་སྒྲོན་ཏུ། འདི་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒྲོ་འབྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་དབྱངས་གྱི་འབྲུག་སྒྲོ་སྒྲོགས་པ་དང་། ལོར་བའི་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་

རྟོན་འདི་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེ་དག་ན་རེ། བྱམ་ཐེ་དེ་སྐད་དུ་མ་འདྲི་ཞིག །ཁོ་པོ་ཞག་མང་དུ་འདས་ཏེ་ཐས་མ་རྟེན་པས་སྒྲུལ་པ་ཡང་པ་གེས་སྒྲོམ་གྱི་གདུངས་ཏེ་མྱོས་པ་ཞིན་སྒྲུལ་པར་ཐད་གྱིས་དུན་པ་ཞིན་དུ་མ་
 ཡིན་ནོ། །བདག་ན་མ་མཁའ་འཕྱར་ཏེ་སྒྲུ་མི་སྒྲུན་དང་ལྷ་འེ་གནས་གྱི་པར་དུ་ཕྱིན་གྱིང་བདག་གིས་ཐས་མ་རྟེན་ནས་དེ་སྐད་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་ཐེ་དེས་ཤིན་པོ་ལ་སྒྲུལ་ལུ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རྫོགས་པར་
 སྒྲུལ་ན་བདག་ཆོ་ག་ཅིག་དུ་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོ་བ་མར་དམ་བཅའོ། །འདི་འེ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་རྫོགས་པར་མཛོད་ཅིག །ཤིན་པོས་སྒྲུལ་པ། ཁྱོད་གེས་པ་ལྷག་ཆེ་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་དོན་ཆེར་འཛོན་གྱི། ཁོ་པོ་འེ་བས་མ་པ་མི་སེམས་པ་སྟེ།
 ཁོ་པོ་པ་གེས་པས་གདུངས་ནས་སྒྲུ་མི་འདོད་དོ། །བྱམ་ཐེ་དེས་ཁྱོད་ཐས་ཅི་ཞིག་ཐ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། དེས་སྒྲུལ་པ། དེ་སྐད་མ་འདྲི་ཞིག །སྒྲུལ་ན་མི་མང་པོ་སྒྲུག་པར་འཕྱར་རོ། །བྱམ་ཐེ་ན་རེ། ལུ་ལ་སྒྲོང་པ་འདིར་མི་ཡང་མེད་ཅིང་
 ད་ནི་ཁྱོད་ལ་མི་འཛིགས་ན་ཅི་འེ་ཕྱིར་མི་སྒྲུ། ཤིན་པོ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ནི་ཐས་སུ་མི་འེ་བ་རྟེན་པ་དང་ཐག་དྲོན་མོ་འཕྱར་སྟེ་ཁོ་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱུང་པས་ཐས་འདི་ལུ་ལུ་བཅའ་གྱིང་མ་རྟེན་དོ། །འཛིག་རྟེན་ན་མི་ཤིན་དུ་མང་མོད་གྱི་
 ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་བྱ་སྒྲུག་ལ་ལྷས་གྱིང་བལྱུངས་པས་བདག་དེ་དག་གསོད་ཅིང་ཐ་བའི་མཐུ་མེད་དོ། །བྱམ་ཐེ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོགས་བཅད་འདི་དོན་དང་བཅས་པར་རྫོགས་པར་སྒྲུལ་དང་འདི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ལ་

༡༡། །གཏང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷག་སྤྱང་ལ་ལོགས་པས་ལུས་མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་སྤྱ་ཉག་ཅུ་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་སྦྱིང་གི་སྤྱ་མེད་རྫོགས་ཀྱང་གི་སྦྱིར་དུ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ལས་སྦྱིང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྤྱ་
 འགྲུར་བར་བྱའོ། །མིན་པོ་ན་རེ། བྱོད་ཡི་གེ་འབྲུ་བརྒྱད་པོའི་སྦྱིར་ལུས་ཡོངས་སྤྱ་གཏོང་རོ་ཞེས་སྤྱ་བར་སྤྱས་ཡིད་ཆེས། བྲམ་ཐེ་ན་རེ། མི་ཞིག་ཁམ་པོར་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱིང་བརྗེས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ས་རོ་
 རེ་སྤྱ་བྱའི་ལུས་ཐོབ་པ་ན། ཅིའི་སྦྱིར་ལུས་མི་གཏོང་སྟེ། ཁོ་པོའི་དཔང་དུ་ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་རྒྱ་ལ་ཆེན་ལོགས་ཡོད་རོ། །གཞན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་སྤྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལཱ་མ་འདས་རྣམས་
 ཀྱང་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲུ་བརྒྱད་པོའི་སྦྱིར་ལུས་འདི་གཏོང་རོ། །མིན་པོ་ན་རེ། དེ་སྤྱར་བྱོད་ལུས་གཏོང་པོད་ན་ལོགས་པར་ཉོན་ཅིག་ཆོགས་བཅད་འདི་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ཐོས་པས་བྲམ་ཐེ་དགའ་སྟེ་ལུས་ལ་ཕྱོན་
 པའི་གོས་སྤྱད་ནས་སྟོན་དུ་བཏོང་སྟེ། དེར་བཞུགས་སྤྱ་གསོལ་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ཆོགས་བཅད་སྦྱིང་པོ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྦྱེས་ནས་འགོག་པར་འགྲུར་བས་ན། དེ་དག་ཏེ་བར་ཞིབ་བདེ། ཞེས་སྤྱས་ཏེ། ད་
 བྱོད་ཆོགས་བཅད་ཡོངས་རྫོགས་ཐོས་ཀྱི། ཅི་བྱོད་སེམས་ཅན་ལ་མན་བདེ་སྦྱིང་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ད་བྱོད་ལུས་སྦྱིན་པའི་དུས་ལ་བབ་པོ་ཞེས་ཐེར་རོ། །དེར་བྲམ་ཐེ་དེས་དོན་འདི་གིན་དུ་ཡིད་ལ་བུས་ནས། བྲག་དང་རྩྭ་ག་

ལག་འདང་པོའ་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

愛麗斯

རོས་ཤིང་དང་ལམ་ཁ་གྲུན་རྒྱ་ཆེགས་བཅད་འདི་བྱིས་ནས། ལུས་ཀྱི་ག་མི་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོས་བསྐྱམས་ནས་ཤིང་ཁར་འཛེགས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཤིང་གི་ལྷ་ས། ལེགས་སོ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་བྱོད་ད་ལྟར་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྒྲུལ་ཞེས་བྲིས་
 པ་དང་། དེས་ཆེགས་བཅད་ཐོས་པའི་བྱིན་བསམ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །ཤིང་གི་ལྷ་ས་སྐྱེས་པ། ཆེགས་བཅད་དེ་ཐོས་ན་ཡན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྐྱེས་པ། ཆེགས་བཅད་འདི་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་ད་
 ལྟའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྟེང་པ་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ངས་ཆོས་འདིའི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་གི། རྟེན་གྲགས་དང་ལམ་རྒྱུར་དང་ལྟ་དང་ཆོངས་པ་སོགས་བདེ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་
 བདེའི་ཕྱིར་གཏོང་དོ། །བདག་གི་ལུས་འདི་གཏོང་བ་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་སེར་སྤྱ་ཅན་རྒྱལ་སྐྱེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། གང་སྐྱོན་པ་ལ་ཞེན་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཟེན་པ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་གཏོང་བ་འདི་མཐོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་
 ལམ་བཟང་ལྟེ། མ་ཆེལ་མ་དང་ས་རྩོ་ལྟར་ལུས་བཟང་ལྟེ་ཤིང་ཁ་ནས་མ་ཆོངས་སོ། །དེའི་སྟེང་གི་བར་སྤྱང་ལས་སྤྱ་སྤྱད་སྤྱ་ཆེགས་སྤྱད་ཕྱིའི་མཐར་ཐུག་པར་གྲགས་སོ། །ཐིན་པོ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་ལུས་སུ་བསྐྱུར་ནས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་ས་ལ་མ་ལྟར་བར་བདེ་བར་བཞག་ལྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྟའི་སྤྱས་པོ་དང་ཆོངས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོར་བཅས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་དག་

༡༢། །པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཕན་བདེའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ། མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་མ་སྤར་བར་བྱེད་པ། བདག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་བསྐྱར་ཞིང་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བྱོང་གི་སེམས་འགྲུགས་པའི་གནོད་པ་བྱས་པ་དག །འགྱོད་ཅིང་མཐོལ་ལོ། །བྱོང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཆར་བྱ་བ་ན། བདག་ཅག་གྲང་བསྒྲུལ་བར་སྒྲོན་ནི་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་མི་སྤར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་གི་ཕྱིར་ལུས་བཏང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དེས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་གཉིས་གི་ཆོགས་རྫོགས་ནས་བྱམས་པ་བས་སྒྲོན་དུ་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སངས་རྒྱས་སོ། ། །ལང་སྒྲོན་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་ཆོས་འདོད་ཅིས་བྱ་བ་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་སྒྲོན་གསལ་དང་ལྡན་པ་ན། བྲམ་ཟེ་ཞེག་དེ་ལ་ཕྱག་དོག་སྒྲིམ་ཏེ་བྱོང་མའི་དོར་དུ་མཆོང་རུས་ན་བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་བསྒྲུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ། བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་རྒྱམས་གིས་མེ་དོར་དུ་མི་འདོར་བར་བརྒྱུག་གྲང་སྒྲོབ་དཔོན་གི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བྱིར་ལྡོག་དུ་མ་བརྟུབ་ནས་མེ་དོར་སྤྲོ་གོན་བྱས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ཆོས་བསྒྲུག་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། བྲམ་ཟེ་དེས། སྒྲོན་པ་ལ་ནི་རྟག་དུ་དགའ་བར་གྱིས། །རྟག་དུ་རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོད། །བཅོམ་འགྱུས་མཆོག་གི་གནས་ནི་བརྒྱམ་པར་གྱིས། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་མཆོག་

དམ་པ་ཐོབ། ཅེས་སྐྱུ་པ་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ་སྟེ་པོ་ལལ་པོ་ཆེ་བསྟགས་སེད། དེ་རྒྱུ་ལ་ཆེགས་བཅད་འདི་སྐྱུ་ལ་ནས། བདག་སྤྲེལ་མེད་ཕྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱིར་གཏོང་བ་འདི་ཕྱུ་པ་ལ་འབྲས་སུ་མེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་
 བདེན་པ་བརྗོད་ནས་མེད་དུ་མ་ཆོངས་པས་མེ་སེ་སྟེ། བདྲེ་མེད་ཕྱར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་འདུག་ནས་ཆོངས་སྟེད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །བུ་ཟེ་དེ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་འབར་དེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་
 པོར་ཕྱུང་བ་ལ། ཆོས་འདོད་གྱིས་སྐྱུ་པ། སྟོབ་དཔོན་མ་བརྟེངས་སེག །བདག་གིས་ཁྱོད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཕྱུ་ལ་ནས། བདག་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱང་རྒྱལ་ལ་སྟོད་པའི་བདེན་པ་དེས། བུ་ཟེ་འདི་ལུས་ཆེག་པ་
 ཞི་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་བར་སྟོག་ཅེས་སྐྱུ་པས། བུ་ཟེ་དེ་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུས་གྱི་བུ་ཟེ་ནི་ཕྱིར་བདག་དཔལ་སྐྱུ་ལིན་ཙོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་
 རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པས་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་གྱུར་པའི་ཆེན་བཅུན་མོ་དམ་པ་དང་ཕུ་ཕུ་པོ་གཞིན་རུ་དང་ལྟན་ཅིག་བཀའ་སར་སོང་ནས་འཁོད་པ་ལ། བ་ཟ་གཟུགས་མཆོག་རྩ་མི་ལྷག་པ་ཞིག་
 གིས་བར་སྐྱུང་ལ་སྐྱིལ་མོ་གྱུར་བཅས་ཏེ། བདག་གིས་སྟོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐོས་པ་དེ་ཁྱོད་དོན་རུ་གཉེར་ན་ཟུངས་སེག །རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་པ། འཕྱུང་པོ་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདོད་

༡༡། གྲིས་། ཁྱོད་གང་འདོད་པ་དེ་ངས་སྒྲིན་ནོ། །དེས་སྒྲིས་པ། བདག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་པ་གསུམ་པོ་བདག་ཉིད་དང་སྤྱད་དང་རྒྱུ་མ་དག་བདག་ལ་བྱིན་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་བྱིས་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲིས་པ།
 འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་སྒྲིས་པ། བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གཡས་ཀྱི་སྤྱད་དང་། གཡོན་ལེགས་ན་འདུག་པའི་རྒྱུ་མ་ལ་བལྟས་པ་དང་། ས་བཟ་དེས་སྒྲིས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུར་དུ་བྱོང་ལ་
 ལེགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཉོན་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རིག་ནས། ས་བཟ་དེས་ཆེགས་བཅད་སྒྲིས་པ། བདག་གི་ཕྱིར་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དག་དུ། །བདེ་བ་
 འདོད་ན་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་བདེ་འདོད་གང་ཞིག་སྒྲིག་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆེགས་བཅད་འདི་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། འདི་འདོན་
 དུ་བདག་གི་བྱ་གདུའི་བྱེ་སྟེད་བཏང་ནས་ཀྱང་ཆེགས་བཅད་འདི་འདོད་པར་བྱའོ་སྐུམ་དུ་སྟོན་ལས་ལངས་ཤིང་། ལག་པ་གཡས་པས་སྤྱབ་བཟུང་སྟེ་སྒྲིན་པར་བརྩམས་པ་དང་། ས་བཟ་དེའི་གཟུགས་མི་སྐུར་བར་བརྩུ་བྱིན་ཉིད་དུ་
 བརྩུན་ནས་སྒྲིན་ལ་དཔའ་བ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཁོ་པོ་ནི་བརྩུ་བྱིན་ཏེ་མཆོག་གང་འདོད་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་སྟེ་ཤ་ན་འཆི་སྤྱང་ན་སོགས་མེད་པའི་མཆོག་སྟོན་ཅིག་ཅེས་བྱས་པ་ལ། བརྩུ་བྱིན་གྱིས་དེ་

བེ་བདག་ལ་དབང་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟ་འདས་རྒྱལ་ས་ནི་འདི་ལ་མངའ་བརྟེན་སོ། །མཛེས་གཞན་གང་འདོད་སྟོངས་གིག། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། དབང་ལྷག་ལ་ཡང་དབང་མེད་པ་དག་གིས་པ་མཐོང་དོ་ཅག། །བརྒྱ་
 རྒྱུ་ཡི་ཆད་འདི་ལྟར་གྲུང་ཆེན་འདམ་སོང་ཉམས་པ་བཞིན། ཅེས་སྐྱེས་སོ། ། ། །ཡང་སྟོན་བཙུང་ལྟ་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐུ་དང་གཞི་བཞིན་ཆེན་པོ་དང་
 ལྟ་བར་གྱུར་པ་དེས་བདག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡོངས་སྟོང་གིས་འགོ་བ་རྒྱལ་ས་ལ་ཕན་བདག་ས་གྱི། དམ་པའི་ཆོས་གིས་ཕན་འདོགས་པར་མ་བྱས་པས། དམ་པའི་ཆོས་བཙུང་ཉི་མེས་ཕན་རྒྱལ་ས་དགོ་ལ་བར་བྱའོ་སྐྱེས་དུ།
 འདི་ལྟར་བཀར་བདག་ས་ཉི་འཇམ་གྱིང་འདི་ན་སུ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ་བདག་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྟོན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་ས་གྲུང་སྟོན་རྒྱལ་པ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་ཕན་གྱིས་ཡིད་
 གདུངས་པ་ངལ་བསོས་བྱས་ཐོས་ནས་སང་པའི་སྤྱད་དུ། བདག་ཉིད་གཞོད་སྟོན་འཇིགས་པ་ཞིག་རྒྱལ་ནས། ཐོ་བྱང་གི་སྒྲོར་སུ་ཆོས་ཐོས་འདོད་པ་ང་ལས་ཉོན་ཅིག། ཅེས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་མཐུ་ཞིང་། གཞོད་
 རྒྱུན་དེ་ལ་ལྷག་བྱས་ནས་སྟོན་མཐོན་པོ་ལ་བཞག་སྟོན་པོ་དང་འཕོར་མང་པོ་བསྐྱས་ཉི་འཕོད་པ་དང་། གཞོད་སྟོན་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཐོས་པ་ནི་གིན་རྒྱ་དགའ་བས། ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ།

༡༢༡། །བཅུན་མོ་དང་ལྷན་ཁོ་པོ་ལ་ཟེར་བཅུག་ན་ཆོས་སྒྲིན་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་བཅུན་མོ་འི་ནང་ན་གང་ཡངས་པ་དང་ལྷན་གཞོན་སྒྲིན་ལ་སྐུལ་ལོ། །གཞོན་སྒྲིན་དེས་ལམོར་མང་པོ་འི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཐོང་བཞིན་ཐོས་སོ། །སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་དེས་བཏབ་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆོས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་གེན་དུ་བཏྲན་པ་བསྒྲོག་མ་རུས་སོ། །གཞོན་སྒྲིན་དེས་དེ་དག་ཐོས་ནས། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུས་པ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
སྟེ། །དི་ཙམ་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་བཅས། །ལྷ་སྐྱེད་མཆོན་མ་མེད་པས་སྟོང་། །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་མེད། །ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དག་འཇུག་རངས་དྲེ། བ་སྐྱེད་ཉག་མ་ཙམ་གྱི་འགྲོད་སེམས་མ་སྒྲིས་སོ། །དེ་ནས་ཕི་
གོར་ཕྱིས་ནས་འཇོམ་སུའི་གྱིད་ཀྱན་དུ་བསྒྲགས་དྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་རལ་བསོས་སུ་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་སུ་བསྐྱར་ནས་གེན་དུ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་གེད་ལྷན་དང་བཅུན་མོ་སྟོན་བཞིན་དུ་སྐྱར་
གཏད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇོམ་སུའི་གྱིད་འདྲིར་རྒྱལ་པོ་གན་གེ་ནི་བ་ལི་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་ལྷན་མང་པོ་ལ་དབང་བཞུགས་པ་སྟེད་ཆེ་གེན་དུ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་ནི་འགྲོ་བ་མང་པོ་འི་གཙོ་
བོར་གྱུར་ལ། སྟེ་པོ་མང་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བདག་ལ་མོས་གེད་དག་འཇུག་པས། བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ལན་གཏགས་པར་བྱའོ་བས་མས་ནས། སྒྲོན་པོ་ལ་བཀར་བཏགས་དྲེ། ལུས་དམ་པའི་ཆོས་བདག་ལ་སྟོན་ན་ཅི་འདོད་

二、

བ་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་བསྟོན་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ལེ་འུ་དུ་ཅི་བྱ་བ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་བཀུར་སྟེ་རྩམ་ཏེ་ཆོས་ཉན་འདོད་པ་ན། དེས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐོབ་འདོད་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་
 ལ་མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་རྒྱས་ན་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་མགུ་ནས། འཛམ་གུ་འཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོ་ཉ་བགྱེ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཀན་གི་ནི་བ་ལེ་ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིར་དུ་ལུས་ཀྱི་ག་ལུག་སྟེ་
 མར་མེ་སྟོང་འཛུགས་སོ་ཞེས་བསྒྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སྤྱང་ན་གྱིས་གདུངས་པས་དེར་ལྷགས་ནས་བྱག་བྱས་ཏེ། བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོང་བ་དམིགས་སུ་འཛམ་གུ་རྒྱང་མ་ལ་བསྟེན་པ་དང་འདྲ་བར་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 པར། གལ་ཏེ་སྒྱུ་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་ན་དེས་པར་སྟོག་དང་འབྲལ་བའི་སྒྲིར་ན་བྲམ་ཟེ་གཅིག་གི་སྤྱད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བརྟང་བ་མི་རིགས་ཞེས་བཙུན་མོ་དང་སྤྲས་རྒྱལ་ཆབ་ལུ་བརྒྱ་དང་།
 སྟོན་པོ་བྲི་དག་གིས་གསོལ་བ་བརྟལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་དམ་བཙུན་པས་བསྟོན་དུ་མ་བརྟལ་པར། རྣམ་བདག་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཁྱོད་རྣམས་བསྒྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ལུས་ལུག་དུ་བཙུག་སྟེ་མར་
 མེའི་སྒྲིར་པོ་སྤྱམ་གྱིས་བསྒྲུས་པ་སྟོང་བྱས་ནས། བྲམ་ཟེ་ལ་སྒྲུས་པ། སྤར་བདག་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་དུ་མར་མེ་ཚུགས་གིག་ །གལ་ཏེ་ཆོད་དུས་བྱས་ན་ཆོས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྲམ་ཟེས་ཆོགས་

2000

[illegible]

༡༩། །ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་སྒྲེ་བ་བཞེས་ཏེ། དེས་དམ་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཁྱེད་པའི་ལྷན་པ་ལ། ལྷན་པ་པོ་བཟུ་བྱེན་གྱིས་དེའི་བསམ་པ་གེས་ནས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་དུ་སྒྲུབ་
 ཏེ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་སྒྲོལ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་ཆོས་སྟན་པ་ལ་ཅི་བཞེད་པ་གཏོང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མེད་དོང་ཟབས་སུ་བྱུ་བཅུ་པའི་ནང་མི་སྤྲུལ་གྱིས་བཀའ་ལ་དེའི་ནང་དུ་མཆོངས་ཏེ་མཆོང་
 པ་བྱ་ན་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་པ། དེ་བཞེན་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ་མི་དོང་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་དང་བཅུན་མོ་དང་སྟོན་པོ་དང་པོ་བྱང་གི་སྤྲུལ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་ནས། རྒྱལ་བྱ་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་དེ་ལྷན་མི་བྱེད་པར་
 གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བདག་གི་ལུས་བཞེད་ན་ཡང་འཇུག་ལོ་ཞེས་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་ནན་གྱིས་མི་བྱར་མི་རུང་བ་ནི་མིད་ཀྱི། རྒྱལ་བུས་ཅི་བསམ་པ་དེར་ཟད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྷན་རྣམས་ན་ནི་ཆོས་བསྟན་ལ།
 མི་རྣམས་ན་མི་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བུས་དེ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ད་སྟེ་ཞིག་བདུན་ན་མི་དོང་དུ་མཆོང་བར་བྱེད་པས་བྱེད་ཅག་སྤྲུལ་མཐོང་འདོད་པ་སྤྲུལ་དུ་གོག་ཅིས་ལུལ་གྱི་ཁྱེད་པོ་ན་བཏང་བས་རྒྱལ་བུན་དང་
 འབངས་མང་པོ་ལྷགས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་ལ་དེ་ལྷན་མི་བཞེད་པར་གསོལ་བ་བྱང་རྒྱལ་བུས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་ལུན་མིང་པོར་ལམོར་བ་ན། ལུས་གངས་མེད་ཅིག་འཕྲོས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྒྲེས་པ་ན་ཡང་འདོད་པས་ཆོག་

2007

མི་ཤེས་པས་མནར་བ་དང་། དན་སོང་རྣམས་སུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་གྱིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དགོ་བའི་སེམས་ཅུང་ཟད་གྱིང་བསྐྱེད་མ་སྤྱོད་བས། ད་ནི་ལུས་བཙོག་པ་དམན་པ་
འདི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བྱེད་ཀྱི་བདག་སྤྱོད་མེད་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་འདི་གཏོང་སྟེ། མམ་སངས་རྒྱས་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཡི་དམ་བཅུན་པར་ཤེས་ནས་འཕོར་རྣམས་ཅང་མི་སྤྱོད། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་མེ་དོང་གི་ཁར་འགྲེང་ནས་བུམ་ཟེ་ལ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྤྱོད་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཆོད་
དུས་བྱས་ན་ཆོས་མི་ཕྱིས་སོ། །ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བུམ་ཟེ་དེས་ཆོགས་བཅུད་འདི་སྤྱོད་སོ། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཕྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་སྤངས། །སྤྱོད་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པས། །ཀུན་ལ་སྤྱོད་
བཅུས་མཆི་མ་གཟགས། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱ། །གཞན་ལ་འད་བདག་དང་མཐུན་པའི་ཆོས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་ལྟན། །ཞེས་པ་འདི་སྤྱོད་མ་ཐག་དུ་མེ་དོང་དུ་
མཆོངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོས་ལག་པ་ཡ་རེ་ནས་ཟེན་ཏེ། འདི་སྤྱོད་ཅེས་འཇམ་གྱིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མི་བདེ་བའི་བག་མེད་ལ། ད་མེ་དོང་དུ་མཆོངས་ན་འབངས་

༡༡། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ཚེ་འཕྲོས་པ་དང་འདྲ་བས་ཅིའི་ཕྱིར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་མེ་དོང་དུ་མཆོང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁུ་དེས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་མང་པོ་ལ་བལྟས་ཏེ། རྩོད་ཀྱིས་
བདག་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུ་བར་གྱུར་ལ། དེ་མ་ཐག་དུ་མེ་དོང་དུ་མཆོངས་སོ། །དེའི་ཆེ་གནམ་ས་རབ་དུ་གཡོས་གིང་བར་སྒྲུང་གི་ལྷ་
རྒྱལ་ས་དུས་པའི་མཆི་མ་ཆར་བཞིན་བབས་སོ། །མེ་དོང་དེ་ཡང་མེ་དོག་གི་རྩིང་བྱར་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་ཁུ་དེ་པརྒྱའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མེ་དོག་གི་ཆར་བུས་མོ་རྒྱབ་ཅམ་དུ་ཕབ་པོ། ། །གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་ན་ལུས་
སྒྲུར་ཆ་སྟེ་འདིར་དྲང་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་ལྷུང་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་བུམ་ཟེ་ཞིག་ལས་ཆོས་ཐོབ་པའི་སྤྱད་དུ། བུམ་ཟེ་དེས་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་པགས་པ་
བུམ་ནས་ཤོག་ཤོག་དུ་བྱས། རུས་པ་ནི་སྒྲུ་གྱུར་བྱས་ཏེ་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་མཉན་པ། །ལུས་ཀྱི་སྟོང་པ་རབ་བསྐྱམ་ཞིང་། །སྟོག་གཅོད་རྒྱ་དང་གཡེམ་མི་བྱ། །རན་པར་ལྷ་བ་ཀུན་སྤངས་ན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་
པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཇམ་ལུའི་གྲིང་ཀུན་དུ་བསྒྲགས་ཏེ། མི་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་

ཚེ། རྒྱལ་ཤིང་ཚེས་བཞིན་བསྐྱེད་ས་ཞིང་གཏོང་བ་ཚེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཚེམས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བཙུན་མོ་མཛེས་ལྷན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུགས་བཟང་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། ལུ་གཅིག་པ་མཛེས་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་
 སྤྲུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཅིག་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ཚེས་འདོད་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེས་བཅའ་གྲུང་མ་རྟེན་དེ། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ཚེས་འབྱུང་གིས་ད་ལྷ་མི་རྟེན་དོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་གསེར་འབྲུམ་
 ཡོད་པའི་སྟོང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོར་བཏགས་ཏེ། ཚེས་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་ཞིང་བཀྱར་སྟེ་ཚེན་པོ་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལ་བསྐྱགས་གྲུང་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚེས་གྱི་ཕྱིར་གདུང་ཞིང་ཡི་ཆད་པ་དེ་ལ། ལྷ་འོ་དབང་པོས་
 དགམ་པའི་ཕྱིར་གཞོད་སྒྲིན་མི་སྤྲུག་པའི་གསུགས་སུ་སྒྲུལ་ནས་ཚེས་བསྐྱེད་ནོ་བྱས་པ་ལ་དགའ་ནས་ཚེས་མཉན་པར་འདོད་གྲུང་གཞོད་སྒྲིན་དེས་བདག་བཀེས་པས་འབྲུལ་དུ་བསང་པའི་མི་ཡི་ག་ཁྲག་ཟས་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་
 པ། རྒྱལ་པོ་དེས་བདག་ལན་གཅིག་ཚེས་དང་འབྲུད་ན་དེ་ཡང་རིན་ཐང་གདབ་དུ་མེད་པས་ཉོ་དགོས་སོ་སྒྲུམ་པ་དང་། གཞོན་ལུ་མཛེས་ལྷན་གྱིས་བདག་གཞོད་སྒྲིན་ལ་སྒྲིན་དུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ལུ་སྤྲུག་ཅིང་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་གྱིན་པས་གཞོད་སྒྲིན་དེས་ཁྱེ་འབྲུལ་གྱིས་ཁྱེ་འཁྱེལ་ལན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱམས་སོ་སོར་བཅད་དེ་ཟ་བར་མཐོང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཚེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་མི་དགའ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །གཞོད་སྒྲིན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་ད་

ཏེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་བཅུ་ལ་གྲང་མ་རྟེན་དོ། དེ་ནས་དུས་སུ་ཁྱེའུ་ལྟ་ན་སྟག་པ་ཞིག་བཅས་པ་ལ་མིང་ལེགས་གསུངས་ཆོལ་ཞེས་བདག་ས་སོ། །དེ་ཆེར་སྟེས་པ་ན་ལེགས་གསུངས་བཅུ་ལ་གྲང་མ་རྟེན་ལ་
 རྒྱུ་ཞིག་ལ་པ་འདས་ནས་རྒྱལ་གྱི་དུ་ལ་བཞག་པ་དང་། དེས་སྟོན་པོ་རྒྱུ་ལ་ལེགས་གསུངས་ཆོལ་ཞེས་བསྟོས་པ་བཞིན་གསེར་སྒང་འཁུམ་བསྐྱར་ཏེ་འཛམ་གྱུ་འཁྱིལ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅུ་ལ་གྲང་མ་རྟེན་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་རེ་བས་
 མོངས་སུ་གདུང་བ་ལྟ་འདྲི་དབང་པོས་སེས་ནས་བགམ་བའི་ཕྱིར་གཞོད་སྟེན་མི་སྟག་པ་འེག་ཐུགས་སུ་བསྐྱར་བ། རྒྱལ་པོ་དེ་འེམ་དུ་ན་དུ་འདུག་སྟེ་སྟེས་པ། ལེགས་པར་སྟུང་བའི་ཆོས་སྟུང་བ། ཞེས་སྟུང་དེ་ནི་སྟུང་མི་བ། ཆོས་
 སྟུང་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ནི། །པ་རོལ་དུ་ཡང་བདེ་བར་གནས། དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དག་འཛིག་སྟེས་པ། གསང་བ་བཞིགས་བཅད་དེ་ཡང་སྟོས་ཤིག་མ་ཉན་པར་བྱའོ། །དེས་སྟེས་པ། བདག་གིས་སྟེས་པ་བཞིན་བྱེད་ན་
 སྟུང་ནས་སྟུང་། རྒྱལ་པོས་སྟེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞོད་སྟེན་གྱིས་སྟེས་པ། ཉན་ཞག་བདུན་དུ་མེད་མེད་གི་མེད་དག་མོ་དོང་དུ་ལུས་ནས། དེར་བདག་ཉིད་མཆོངས་ན་དེའི་འོག་དུ་བདག་གིས་ཆོགས་བཅད་དེ་ཡང་སྟུང་། །དེ་ཐོས་
 པས་རྒྱལ་པོ་དག་འཛིག་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་བསྐྱགས་ཏེ། ཞག་བདུན་སོང་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ལེགས་གསུངས་ཉན་བའི་ཕྱིར་མོ་དོང་དུ་བདག་ཉིད་འདོར་ན་གང་ཡ་མཆོན་ལྟ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་

۱۰۰

[illegible]

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཡིས་ནས་ཕྱོགས་སུ་བཀྲམ་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལེགས་པ་ཤད་སྐྱ་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་ནི་ཤུ་རེའི་ལུ་ཉིད་དོ། ། །ཡང་སྟོན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་བཞི་ལྟ་ཞེས་པར་བཅོམ་ལྟ་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གི་གི་ཞེས་བྱར་བྱར་པའི་ཚེ་
ཚོས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁྱིད་བྱེད་པ་ཅི་འདོད་པའི་སྒྲིན་པ་སྐྱལ་ཞིང་ནད་པ་རྣམས་དང་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་པ་ཅུར་བཀོད་པས་ལྟའི་གནས་འཕེལ་པར་གྱུར་ལ། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་དེ་སྔ་པའི་
ལྷིམ་སྒྲིན་པོའི་གཞུགས་སུ་སྐྱལ་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་གི་སྒྲེང་དུ་འདུག་ནས། གྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་ །སྟེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། ཞེས་སྐྱས་ནས་འདུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེས་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟོ་སྟེ་ཞིང་
བྲང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བརྟན་ནོ་སྐྱལ་དུ། དེ་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཤོགས་པོ་ཚེགས་བཅད་དེ་སྟོས་གིག་ཅེས་བྱས་པ་ལ། དེ་ན་རེ། བདག་བཀྱིས་པས་མིའི་གཤམ་དྲོན་མོ་སྟེར་ན་སྟོའ། རྒྱལ་པོ་དེས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མི་རིགས་
གིས་ལེགས་པར་སྐྱས་པའི་ལྷིམ་རང་གི་ལུས་སྒྲིན་པར་ཁས་བྱངས་པ་ན། བརྒྱ་བྱེན་གྱིས། གྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་ །སྟེ་ཞིང་འཛིགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །སྟེས་ནས་འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཉི་པར་ཞི་བ་བདེ། །
ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཞིབ་དུ་བསམས་ཞིང་འདི་ནི་མུ་རན་ལས་འདའ་པའི་སྟོ་དང་ལམ་སྟེ་ལམ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འབྱུང་ངོ་སྐྱལ་ནས་མཚོན་བྱངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱས་པའི་ཡོན་པ་ཞེས་གིག་ཅེས་

༡༩། །རང་གི་བྱང་སྟགས་ཤིག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིང་དེ་མ་འགྲངས་པའི་ཆེ་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ནོ་སྟུམ་དུ། བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱིར་སྟོན་ལམ་བཟང་མཁས་བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ནོ་ཞེས་སྟུམ་པའི་ཆེ་སྟུམ་པ་
 ཏུག་ཏུ་གཡོས་གིང་། ལུས་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་ལབ་ལོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདག་གིས་འདིའི་ལུས་སྟུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་བསྐྱར་མི་རུས་ཀྱི། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་བ་ཆོད་ཟེན་པར་སྐྱེད་དགོས་སོ་སྟུམ་ནས། བྱོད་འདི་ལྟར་གྲུ་མས་གཙོན་
 པ་ལ་མི་དགའ་བ་མ་སྐྱེས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟུམ་པ། བདག་ཕྱང་ཟད་མི་དགའ་བ་མེད་དེ། དཔུལ་བ་སྟགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེད་རྗེའི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སྟུམ་སོ། །དེས་སྟུམ་པ། དེ་ལ་སྟུམ་
 ཡིད་ཆེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། བདེན་པ་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེས་སྟུམ་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་ན་རེ། འོ་ན་བྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་བསྐྱེད་པས་ལུས་སྟུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱིས་གིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། འདི་ལྟར་གྲུ་མས་
 བཟང་བས་སེམས་ཕྱང་ཟད་གྱང་མི་དགའ་བ་མེད་ཅོང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེད་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་ན། བདེན་པ་དེས་བདག་གི་ལུས་སྟུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟུམ་མ་ཐག་དུ་སྐྱར་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
 ལ། བརྒྱ་བྱིན་ཡི་རངས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་གཟུགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ། བདག་གིས་བྱོད་ལ་གཙོན་པའི་བསམ་བསམ་མ་ཡིན་གྱིས། བྱོད་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དགའ་བར་བྱས་པར་ཟད་དེ། བྱོད་བཙོན་འགྲུས་འདི་ལྟ་བུས་གཏོན་

2000

[illegible]

2025

[illegible]

༡༡། །རྟོ་ཞེས་སྐྱུ་ལ་ལ། རྩུང་སྟོང་དེ་འདི་སྐྱུ་ལ་རྩ། བདག་ལམ་ལ་ན་ལམ་ལའི་ཆེ་འདོད་པ་དང་ཆོར་ལ་སྟགས་པའི་ཕྱིར་རྩ། རྩུ་ལ་ལོ་དང་དག་དང་གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་རྩུ་ལ་བཅད་པ་ཐོབ་ཀྱང་
 དེས་སེམས་ཅན་སྤྱི་དོན་གྱི་ལ་བུས་ན། ད་དེས་སྤྱིར་པོ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་གིས་རྟེན་པ་ལྟགས་པར་རྟེན་དོ་སྐྱུ་ལ་རྩུ་ལ་ལེན་པའི་ལེ་རངས་ཏེ། ལྷ་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་
 མཆོན་རྟོན་པོས་རང་གི་ལུས་ལས་པགས་པ་བུས་པ་ནི་མ་ལ་བསྐྱུ་ལས་པས་ཤོག་ལུར་བུས། ལུས་ཀྱི་ཤྱག་ལུར་བ་སྐྱག་ཆར་སྐྱར། རུས་པ་ལུར་ས་ཏེ་སྐྱ་གྱུར་བུས་ནས་ལྷ་དེ་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། ཆེགས་བཅད་དེ་རྟོན་པར་གསོལ་
 བ་བཏབ་པ་ན། བདུད་ཤིས་ཀྱི་ལྷ་དེས་རྩུང་སྟོང་ཆེན་པོ་མཆོག་དེའི་གྲས་པ་དོན་གཉེར་དེ་ལྷ་ལུ་མཐོང་ནས་གཞོང་གཞོང་ལྷར་བུས་ཏེ་དེ་ནི་ད་རྩུ་མི་སྐྱུང་བར་སྐྱར་ཏེ། །རྩུང་སྟོང་མཆོག་དེས་དེ་མི་སྐྱུང་བར་སྐྱར་བར་ཤིགས་ནས་
 བསམས་པ། བདག་གིས་ཆེགས་བཅད་དེ་མ་ཐོས་སུ་ཐིན་གྱིང་། ཆོས་ལ་གྲས་པས་ཤོག་སྐྱག་སྐྱ་གྱུ་འདི་ལྷར་བུས་པའི་དགོ་རྩ་འདི་རྩུང་མི་བ་ཞིང་མི་བསྐྱ་བར་འགྱུར་པོ། །འོན་ཀྱང་བདག་གི་ལྷག་བསམ་གཡོ་མེད་པས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྷ་བར་འདི་ལྷར་པགས་པ་ཤོག་ལུར་བུས་པ་སྟགས་ཆོས་ལ་གྲས་པའི་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཆེག་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དང་གཞན་དག་ན་ཆོས་གསུང་ཞིང་

མཛེས་པ་གྲུ་

སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཞལ་བསྟན་ནས་བདག་གིས་ཆོས་ཐོས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འོག་གི་ཕྱོགས་ལུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ལུ་ཁུ་ཁུ་གཉིས་འདས་པ་ན། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཡམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བུ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བུ་བ་འཆོ་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པ་དེས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེའི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་དེས་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཡང་སྟོན་པར་གསེགས་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཐབས་གཅིག་དྲང་སྟོང་དེའི་མདུན་དུ་གསེགས་སེང་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་
བབས་སོ། །ནགས་དེའི་སེང་གི་ཡ་ལ་ག་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲུ་རང་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་ལྷ་བྱེ་བ་ཐུག་བྲིག་འབྲུམ་ཐུག་དུ་མ་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་དེའི་འོད་གྱིས་རེག་མ་ཐག་ཏུ་དྲང་སྟོང་
དེའི་ལུས་སྒྲུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་མྱ་ཡང་མེད་པར་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དྲང་སྟོང་དེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས་བསྒྲོར་བ་བྱས་སེང་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་
ལགས་སོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྒྱུབས་སུ་མཆོའོ། །ཅི་ནས་བདག་གིས་ཆོས་ཐོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འོག་པར་ལྷ་བའི་སུན་པ་བསལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བསྟན་དུ་

༢༥

དེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོ་ལོ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྟན་ཅུ་ཅུ་རྒྱག་རྒྱ་བ་ཞུགས་པ་དེ་ལ། ལོ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བ་བརྟན་རྒྱ་ལྷའི་ཅན་དན་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་སྟགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོར་བྱས་ནས་རབ་རྒྱ་བྱང་སྟེ་ལོ་
 བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྟན་བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་བཟུང་ཞིང་བྱིས་ཉེ་བཟླགས་གིང་བསྒྲུལ་ས་ལ། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉིང་འཛིན་འདིའི་ཕྱིར་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་དང་རྒྱང་མ་དང་ལུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 བཟུང་བཙུང་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་ཆད་མ་བཟུང་བ་གང་ཡང་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞུག་ཉི་མ་སྟོང་བྱ་ཆོད་ལུང་པོ་འདིར་བཞུགས་ནས་ཉིང་འཛིན་འདི་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་མཐུན་པར་
 བྱུ་བྱུ་བྱུ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་མཆོག་ཟུང་དང་རིམ་གྱོར་བ་སྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཀྱང་ད་ལྷའི་བྱ་རིའི་བྱ་སྟགས་སུ་མཐུན་པ་གསུག་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་སྟགས་མའི་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོས་གིང་ནན་ཏན་བྱས་སོ་
 ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མཐུང་ལས་དབྱངས་དང་རྣམ་པར་གྲགས་པའི་དབྱངས་སྟགས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་བཟུང་བའི་རྒྱལ་བླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །གཞན་ཡང་རི་བོང་
 རྒྱུར་པའི་ཆོ་དྲང་སྟོང་ཞིག་ལས་ཆོས་འདོད་པའི་ཆོད་རྒྱ་མེ་ནང་རྒྱ་མཆོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ་རྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཙུང་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་རྒྱ་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅིང་ལུས་གཡང་རྒྱ་བོར་བ་དང་།

五、

འདོན་དེའི་སྐས་སྐྱ་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ལསྐྱུངས་པ་ན་རྒྱང་ལག་རྩ་བས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་མིང་རྒྱང་ལག་རྩ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་སོ། བྱིས་སྐྱ་ཡང་དེ་ལ་གཙུང་རྒྱང་ལག་རྩ་བ་མེད་པ་ཞིག་བཅོམ་པ་ལ། རྒྱང་ལག་
རྩ་བ་མེད་པ་ཞེས་བརྟགས་སོ། གཅེན་རྩ་བ་ཅན་དེས་བརྟག་གྱང་མདུན་ན་འདོན་རྩ་བུར་ན་མི་རུང་ཞེས་པའི་གན་རྩ་སོང་སྟེ་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་ཞུས་པ་དང་། བས་གང་གི་ཕྱིར་མཆོད་སྦྱོན་སྟགས་བྱེད་པའི་མདུན་ན་འདོན་དེ་
ཁྱོད་གྱི་ལག་རྩ་འོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རྩ་འབྱུང་། ལུས་སྐྱས་པ། རྟགས་ན་གནས་པ་སྤྱོད་མཁས་པས་རྒྱལ་སྤྱིད་གྱི་ཕྱིར་སྤྱིད་པར་གསལ་བཅད་སྟགས་གྱི་ལས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཆོགས་བཅད་སྐྱས་པ་ལ། བས་གྱང་ནན་གྱིས་འབད་
བར་གེས་ནས་གནང་བས། རྩང་སྤྱོད་རྣམས་གྱི་ནང་རྩ་སོང་སྟེ་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པས་མདོན་གེས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། གཙུང་རྒྱང་ལག་རྩ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་གསལ་ཆོག་ཆོལ་རྩ་
ལུ་ལག་ཅན་རྩ་སོང་བ། ལྟོ་ཡི་རི་བྱག་ན་བྲམ་ཟེ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་རང་ལ་སུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་ནི་རིགས་དང་ནོར་གྱི་ཕྱིར་མི་སྦྱོན་གྱི། གང་གིས་རིག་བྱེད་བཞི་བསྐྱབས་པ་ལ་སྦྱོན་ནོ་སྦྱམ་སོ། རྒྱང་ལག་རྩ་བ་མེད་པ་ལུ་ལ་
ལན་ཅུན་ལེཾར་ནས་བྲམ་ཟེ་དེའི་རྩང་རྩ་རིག་བྱེད་བསྐྱགས་པས་རྩ་བྱུང་རྩ་བྱུང་རིག་བྱེད་བཞིར་མཁས་པ་ལ་སུ་མོ་དེ་ཡང་བྱེན་ནོ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་དེ་དང་སུ་མོ་དེ་ཁང་སྟེང་ན་ཉལ་བ་ལས་བསིལ་ལ་ཡབ་ཤོད་རྩ་བྱུང་བ་སུ་མོ་དེས་

ནས་སོང་ངོ་། །གཟུགས་ཅན་མ་དེ། དེ་ལ་ཁྱོ་བས་ཀུན་ནས་དགེས་པས་རྒྱང་ལག་དང་མིག་བརྒྱར་ཏེ་དེའི་ལམ་ཁར་སོང་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། སུ་ཟན་མའི་སུ་ཁྱོད་ལ་ཁོ་མོས་སུ་ལ་ཡང་མ་ཟེར་ཅིག་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོའི་
 བ་ལ་སྐྱས་པས། ད་ནི་ཁྱོད་ལ་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཅན་པར་བུའོ་ཞེས་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་སྐྱག་བས་སྐྱ་ཆེན་པོས་འཕགས་པ་རྒྱང་ལག་དུ་བ་ཅན་ལ་བྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ན། རྒྱང་
 ལག་དུ་བ་ཅན་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཙུང་པོ་གཞོན་པ་དང་ཉམ་ང་བར་གྱུར་གྱིས་དེ་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱས་པས། དེ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱས་པ། སུ་མོ་འདི་ལ་
 གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཉེས། གཟུགས་ཅན་མ་ན་དེ། འདི་བདག་གི་བ་ལ་འདི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བགྱིས་པས་བདག་གིས་འདི་ཟ་བས་ཁྱོད་བཞུད་ཅིག །དྲང་སྟོང་གིས་སྐྱས་པ། གླིན་མོ་འདི་ནི་བགྱིན་
 པ་ཡིན་པས་ལྷ་བྱགས་པས་ཆོག་གིས་ཐོངས་ཤིག །དེས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་དམ་ཆོག་གིས་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་ནའོ། །དྲང་སྟོང་གིས་གླིན་མོ་ཐོངས་ཤིག་དང་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་བུའོ་ཞེས་སྐྱས་ཏེ། དེ་རབ་
 རྒྱ་འབྱུང་ནས་གདམས་ངག་བྱིན་པས་བརྩོན་པས་མཛོན་པར་གེས་པ་ལྷ་གྱུ་བ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རུས་ཀྱི་གཙུང་དེ་ནི་ལག་བརྒྱད་འབྲོག་གནས་ཡིན་ལ། དེ་རུས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་མ་ནི་སུ་མོ་སྟོ་བསང་ཅན་འདི་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་སངས་

ཐ
གྱི་པ་
སྒྲིལ་བཞིན་
པའི་
ཕྱི་ལོ་
ཆེན་པོ་

༡༩༩། །རྒྱལ་པོ་དུས་ན་ཡང་ལག་བརྒྱད་འབྲོག་གནས་འདི་གཞོན་སྒྲིལ་གྱི་ཟས་སུ་བྱིན་པ་ལས་ཐར་བར་བུས་ཤིང་། སྒོ་བསང་ཅན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་བར་བུས་ཏེ་བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་གོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྒྲིལ་གྱི་དུས་ན་ལྷ་རྒྱུ་མིར་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་བྱིན་ཞེས་བུ་བ་མངའ་དབང་ཆེ་ཞིང་ལུལ་བདེ་ལ་འབྱོར་པ་དེའི་བཙུན་མོ་ཆོངས་ལྷན་མ་ཞེས་བུ་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་
དེ་ལ་བུ་མེད་པས་བུ་འདོད་པའི་བྱིར་ལྷ་རྒྱུ་མས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱལ་མིན་ཀྱང་། ལས་གྱི་ཆོག་པ་པ་རྟེན་ན་བུ་སྒྲིལ་། དེར་བུ་མེད་རྒྱུ་པ་བུ་ལ་སྒྲིལ་ལམ་བཏབ་ཅིང་དམ་བཅའ་བརྟན་
པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་དུ་ལྷན་པ་ནས་ཆེ་འཕྲོས་ཏེ་བཙུན་མོ་ཆོངས་ལྷན་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སོ། །བུད་མེད་མ་ཐས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཆོས་ལུ་ཤེས་ཏེ། སྒྲིལ་བ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ། དུས་ཤེས་ཤིང་བླ་
མ་ཆོན་ཤེས་པ། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ། བྱེའུ་འམ་བུ་མོ་གང་ཡིན་ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱིར་བཙུན་མོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ལ་བྱེའུ་ཞུགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པའོ། །དེ་ཡང་དགའ་
ཞིང་སྒྲིལ་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་ལེགས་པར་སྒྲིལ་པའི་ཆེད་དུ་བཙུན་མོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིལ་བཀྱར་བུས་ནས་བདེ་ཞིང་གཞོན་པ་མེད་པར་བུས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ན་དེས་

འགྲུབ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིལ་

མཛེས་པ་ལྟར་

ཀུལ་པོས་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་བཏང་ཞིང་བསོད་ནམས་དག་བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་འདི་རྟོག་པ་སྒྲིས་པ་སྒྲུལ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བཙོན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བཏང་ངོ་ ཡང་ན་མ་ཞིག་བདག་ཀུལ་པོ་དང་སྒྲན་ཅིག་གུའི་མིང་ཁང་དུ་
ཞུགས་ཏེ་ཆོངས་ལྡན་གྱི་མིང་གུར་ཅེ་ལ་དགའ་བ་དང་དགའ་མགུར་སྒྱུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལས་གུའི་ནང་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱེལ་གཟུགས་བཟང་བ་སྒྲན་སྒྲུག་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་མཆོན་དང་
ལྡན་པ་སྒྲེ་བ་དུན་པ་ཞིག་བཙུངས་སོ། །དེ་བཙུངས་པ་ན་ཉི་དུ་དག་འདུས་ཏེ་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་བཙུངས་སྒྲོན་བྱས་ནས་ཁྱེལ་འདི་མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁུའི་ནང་དུ་སྒྲིས་པས་ཁུ་སྒྲིས་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཁྱེལ་དེ་མ་མ་བརྒྱད་
གྱིས་སྒྲིད་བསྐྱེད་ས་པར་གྱུར་པ་ན། ཁྱེལ་དེས་བདག་གང་ནས་གི་འཕྲོས་པ་བརྟགས་ནས། སྒྲོན་ཀུལ་ཆབ་ལོ་དུག་ཅུར་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་སྒྲིས་པ་ནས་འདིར་སྒྲེ་བར་གེས་སོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་ཀུལ་མིང་བྱས་ན་སྒྲུར་ཡང་
དཔྱལ་བར་འདུག་པས་བདག་གིས་ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་དེ་འཕྲེ་བོར་བརྟུས་ཏེ་འདུག་གོ། །གཞིན་ནུ་ཁུ་སྒྲིས་བཙུངས་པ་འདི་ཉི་མ་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་ཁུའི་ལུ་ཡང་བཙུངས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་ན་སྒྲེའི་ཁྱེལ་དེ་དག་ཀུག་ཀུས་
པར་གྱུར་པ་ན། ཀུལ་པོ་ཆོངས་བྱིན་འདི་སྒྲུལ་དུ་གལ་ཏེ་གཞིན་ནུ་ཁུ་སྒྲིས་འཕྲེ་བོར་མ་གྱུར་ན། ད་ཅུ་མ་མཆོང་པ་དང་ཀུག་ཀུས་པ་ཞིག་ན་འདི་འཕྲེ་བོར་གྱུར་ཀྱང་ཀུལ་མིང་ལ་བཞག་སྒྲུལ་སོ། །དེར་གཞིན་ནུ་དེས་ཀུལ་པོ་འདི་

ལྷ་མོ་དུ་གྲུ་

ཀུལ་པོས་གཞོན་ལུ་པང་དུ་སྤངས་ནས་སུ་ཞིག་གསང་། སུ་ཞིག་གསང་། སུ་ཞིག་སྟོག་དང་དབུལ། སུ་ལ་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་གཞོན་ལུ་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །ཡང་ཀུལ་པོའི་གཞོན་ལུ་སྤངས་ཞེས་གསེད་མ་རྒྱམས་ལ་གསང་དེ་
སྤེད་པ་དང་གཞོན་ལུས་མི་རོ་ཞིག་མཐོང་ནས། འདི་ཅི་ཤི་བ་ཉིད་ཤིའམ། འོན་ཏེ་གསོན་པོ་ཤི། གསེད་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲུར་ཀུལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཏེ་དེ་སྤང་སྒྲུས་པ་ན། ཀུལ་པོས་སྒྲུར་བཞིན་ཆོག་པ་ཞི་དེས་ཀྱང་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །ཡང་
གསེད་མ་རྒྱམས་ལ་བསྒྲུར་བ་དང་། གཞོན་ལུས་འབྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས། འབྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་བོས་དང་། དུང་ཟུག་པར་འབྱུར་བ་ཞིག །གསེད་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཞོན་ལུ་སྒྲུར་ཡང་
ཀུལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་དེ་སྤང་སྒྲུས་སོ། །ཀུལ་པོས་སྒྲུར་བཞིན་དེས་ཀྱང་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །ཡང་གསེད་མ་རྒྱམས་ལ་གསང་དེ་གཞོན་ལུ་ཆོལ་གྱི་ནང་དུ་དོང་རྟོས་ཏེ་ཆུགས་ཤིག །དེ་དག་གིས་སྤེད་དེ་ས་བརྟོ་བར་བརྒྱམས་པ་དང་།
གཞོན་ལུས་དེས་པ་ན། །པ་ལོ་བས་ཀུལ་པོས་འདིར་དོང་བརྟོས་ཏེ་གཞོན་ལུ་ཆུག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །དེ་ནས་གཞོན་ལུ་དེས་གསེད་མ་འདི་དག་གསུག་ཅིང་སྟོག་གཅོད་པས་འཆོ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུག་སྟེ་གསེད་མ་རྒྱམས་ལ་
སྒྲུས་པ། ལྷས་གལ་ཏེ་བདག་ལ་མཆོག་ཅིག་གནང་ན། བདག་རྒྱུད་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་ཅིང་ཆོག་ཀྱང་སྒྲུའོ། །གསེད་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆོག་དེ་ཀུལ་པོ་ལ་ཞུས་པ་དང་། ཀུལ་པོས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ལུ་ཀུལ་སྤེད་འདོད་ན་ཡང་སྟོན་

དེ་བདེའོ་སྒྲུལ་མི་བགྱིད། །གང་ལས་བདེ་བ་རབ་སྐྱེ་བའི། །སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲུལ་མི་བགྱིད། །ཡལ་གཅིག་བདག་ལ་གནང་བར་མཛོད། །དགའ་ལུག་ནགས་སྒྲུལ་མཆི་བར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ལུ་རེ་ཞིག་ཁང་
 བཟང་གི་གཞི་སྒྲིལ་དང་མེ་ཏྲིག་གིས་འབྲེགས་པ་བཟང་བའུང་དང་གོས་རྒྱན་རོལ་མོའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཡི་དགོན་པའི་གིང་དུང་དུ་རྩེ་སྒྲུལ་ལ། གཙན་གཟན་གདུག་པ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ཞིང་། གིང་གུན་གྱི་
 གོས་དང་རྩ་བ་དང་འབྲས་ལུའི་ཟས་དང་། རུའི་བའུང་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་ཁྱོད་ཅེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་ཏེ་ནགས་སྒྲུ་འགོ། །གཞོན་ལུས་སྒྲུས་པ། རགས་ན་གིང་གུན་གཡང་གཞི་གྱོན་ཞིང་འབྲས་ལུ་ཟ། །གཙན་གཟན་གདུག་
 པ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་ལུའི། །མཁས་པ་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་དག་གིས་འཛིགས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་སྤྱིད་ཕྱིར་ནི་གསོད་དང་རྟེག་དང་འཆིང་མི་རུང་། །ཡལ་གཅིག་བདག་ལ་གནང་བར་མཛོད། །དགའ་ལུག་ནགས་སྒྲུལ་མཆི་
 བར་བགྱི། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ལུ་རེ་ཞིག་ངའི་ཐེ་ཆོམ་གསུལ་པོ་འདི་དག་ཆོད་ཅིག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་རུ་ཆ་སྤྱིར་འབྱུར་ཞིང་རྒྱལ་པ་མཐོང་ནས་འདི་ཅི་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལ་བསམས་ཏེ་སྒྲུས། གཞོན་ལུན་རེ། ལུ་དེའི་སྤྱད་དུ་གསོན་ཅིག །བདག་ཆོངས་པ་མེད་བཞིན་འགྱུ་པ་བར་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ལ། འགས་ཀྱང་གཞོན་ལུ་འདི་

༡༡། ཅིའི་བྱིར་གསལ་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བསམས་ནེ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། བཟང་ངོ་། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རོ་མཐོང་ནས་ཅི་འདི་གི་བ་ཉིད་གི་ལམ། འོན་ཏེ་གསོན་པོ་གི་ཞེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཅི་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེས། ལྟ་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཉེས་པའི་ལས་བགྱིས་ནས་གུམ་པ་དེ་གི་བ་ཉིད་གི་བ་ལགས་ལ། གང་ཞིག་ལེགས་པའི་ལས་བགྱིས་པ་དེ་གུམ་པ་ནི་གསོན་པ་གུམ་པ་ལགས་པས། དེ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྐྱེས་སོ། །བཟང་ངོ་། །གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་ལུང་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས། འབྲས་ལུང་ཆེན་པོ་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་ཐོས་དང་། རྩལ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཅི་ལ་བསམས་ནེ་སྐྱེས། ལྟ་དེ་ནི་ཞིང་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སྒྲིན་པ་ན་སྤངས་ནེ་ཟ་ཞིང་ལུ་ལོན་བཅའ་ནས་མེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་རྩལ་ལྷག་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་ཐོས་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བཅུའི་ལས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དགོ་བཅུའི་ལས་ལམ་མི་སོག་ན་སྒྲིན་གྱི་དགོ་བ་དེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་དགོ་རྩ་དེ་རྒྱན་ཆད་ན་བདེ་འགྲོ་ལས་ཉམས་གིང་ངན་འགྲོར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བསམས་ནས་བདག་གིས་དེ་སྐད་སྐྱེས་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་མཆི་མ་འབྱིན་བཞིན་ལུ་ལ་འབྱུང་དེ་སྐྱེས་པ། བརྩལ་ཞུགས་ངེས་ལོངས་རང་གི་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་། བདག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་མར་ཁས་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་

ལྟོན་པ་གྲགས།

ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ག་ལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་སྒྲུགས་འབྱེ་འདི་རབ་རྒྱུ་མ་ཐུང་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་ཅག་གི་སྒྲུ་རྣམས་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་དེའི་གཡོག་རྒྱ་འགྱུར་རོ། །དེ་རབ་རྒྱུ་ཐུང་ན་ཁྱེད་
ཅག་གི་སྒྲུ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རྒྱུ་མི་འགྱུར། ལྷ་པག་འཛི་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་ཟད་དོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲུ་རྒྱ་ཆ་སྒྲི་དང་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་རིང་པའི་བསྐྱེ་གནས་ཞིག་ན། རྒྱང་སྤྱོད་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་རྩེ་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་
ཞིག་གནས་པ་དེར་གཞོན་ནུ་སྒྲུགས་འབྱེ་ལམ་པོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པར་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱང་སྤྱོད་དེ་ལས་རབ་རྒྱུ་ཐུང་ནས་དེས་གདམས་དག་ཕྱིན་པ་ལ་འབད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་
ལྷ་མཛོན་སྒྲུ་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱང་སྤྱོད་དེ་ཆོད་རྒྱས་བྱས་པ་ལ་གཞོན་ནུ་སྒྲུགས་འབྱེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོག་གས་ཀྱི་གིང་གིས་སུར་བསྐྱེགས་ནས་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །ལམ་པོར་ཀྱི་ཁྱེད་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལ་གདམས་དག་ཕྱིན་
ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་མཛོན་ཤེས་ལྷ་མཛོན་རྒྱ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་གཞོན་ནུ་སྒྲུགས་འབྱེ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱངས་ནས་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོན་རྒྱ་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
ཐུར་པ་ཡིན་ནོ། ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་བའི་སྤྱོད་པ་མིག་མཛོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ཡང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་འགྲུལ་དང་ལྡན་པ། ལམ་པོར་བརྒྱ་སྤྱོད་

[illegible]

མཛེས་པ་གྲུ་

རི་དྲགས་ཞིག་མཐོང་བ་དང་སྐྱེས་པ། རི་དྲགས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་རྒྱུར་ཤོག་ཅིག ། རི་དྲགས་ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་མཆུངས་ཏེ་ལྟོ་འགྲངས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན། འདི་ན་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཆོད་རྒྱུད་དང་ལཱ་ལྷ་བ་
ལྟོར་བས་བརྩོན་པར་གནས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་རྒྱལ་ས་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་ཁན་པོ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་རྩོགས་པར་གྱུར་ཏེ་རི་དྲགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱོའོ་སྐྱམ་དུ་སྟོན་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ཞིང་ཕྱག་འཆལ་ནས་ལོའང་
ཀྱང་སྟོན་པ་ཅང་མི་སྐྱོའོ། །དེ་ནས་དེ་རྒྱལ་ས་མི་དང་མི་སྐྱེ་ཡང་རི་དྲགས་དང་སྐྱེ་བས་ན་མ་ཁན་པོ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་རྩོགས་སོ་སྐྱམ་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་དོང་དོ། །དེ་ནས་རི་དྲགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ཞིག་སྟོན་པ་ལྷགས་འབྲེག་
ན་བར་སོང་བ་དང་དེས་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ། རི་དྲགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ཁྱོད་འོངས་པ་ལེགས་སོ་རྒྱུར་ཤོག །ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་ནི་མཆུངས་ཏེ། གཡང་གཞི་གཅིག་ཐོག་ས། རེལ་བ་དང་དཔྱུག་དང་། སྐྱགས་གཟར་གྱི་
སྟོང་རེ་རེ་ཐོག་ས། ཁྱོད་དང་བདག་ལྟོ་འགྲངས་ཙམ་གྱིས་ཆོག །འདི་ན་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཡང་གཞི་མང་དུ་འཆང་ཞིང་ཆོད་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མ་ཁན་
པོ་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་ཆེན་ལ་སྟོང་ཅིང་འདོད་རྒྱུང་ལ་བསྟོད་པས་ན། དོན་གྱིས་མ་ཁན་པོས་བདག་ཅག་ལ་ནན་རྒྱུས་གྱིས་མ་ལ་བདག་ཅག་གིས་རེལ་བ་ནས་སྐྱགས་གཟར་གྱི་བར་གཅིག་ལས་ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་རྒྱུ་བོ་རྟག་

༡། །འཕགས་ཀྱི་ནང་དུ་པོར་ལ་མ་ཁན་པོ་གང་ན་པར་འདོད་པོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་གཙང་ལ་སྒྲོན་པ་གཞུང་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྒྲོན་པའི་དུང་དུ་སོང་ནས་ཕྱག་འཆལ་དེ་འདུག་གོ། །སྒྲོན་པ་དེས་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
བསམ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ནས་མཛོན་པར་གྱེས་པ་ལྟ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཤད་པར་བྱས་སོ། ། ༡ །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་མི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་བྱལ་པ་ན་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་ནི། ཆ་གང་དང་བཀྱིས་སྒྲོམ་དང་
འདོད་པ་དང་ཟ་བ་དང་ཀྱ་བའོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་ཆལ་གྱི་གིང་ཅུ་ཤོད་འི་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་གནས་པའི་དུང་ན་བྲམ་ཟེ་གིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཅི་བས་ཀྱི་ལུ་བྱུད་ཅེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལུན་འདས་འདི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། བྲམ་ཟེ་དེས་སྤྱེུ་ལྟ་བུ་ཅུམ་ལ་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཆོག་སྒྲོབ་པོ། །བྲམ་ཟེ་ཅི་བས་ཀྱི་ལུ་བྱུད་དཔེན་པར་སོང་ནས་སེམས་ལ་འདི་ལྟ་བུ་དྲོག་པ་སྒྲེས་ཏེ། མི་རྒྱལ་ས་ནི་ཆོ་བྱང་ཞིང་ཕྱི་མར་འགོ་དགོས་
དེ་སྒྲེས་ནས་མི་འཆི་བ་མེད་པས་དགོ་བ་དང་ཆོངས་པར་སྒྱུད་དགོས་ན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་མི་རྒྱལ་ས་དོན་དང་དགོ་བ་སྒྱུད་པ་ལ་སེམས་ལས་རྒྱང་དུར་གནས་པར་བྱེད་གྱི། བདག་ནི་རབ་དུ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྒྲམ་མོ། །རྒྱལ་དེ་བྲམ་
ཟེའི་སྤྱེུ་རྒྱལ་ས་ལ་སྒྲེས་ནས་སྤྱེད་ཅི་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྒྲེས་པ། བདག་ཅག་གིས་རྒྱང་ཟད་ཅི་གྱེས་པ་མ་ཁན་པོ་ལ་བཛྲོན་པ་ལགས་ན་བདག་གྱུང་སྤྱེད་ལྟར་རབ་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་མ་ཁན་པོ་དེས་དུས་ལ་བལ་བ་གྱེས་པར་གྱིས་

ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱུ་ཡོད་པོ། །དེ་ནས་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུང་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྤངས་ནས་ཚད་མེད་བཞི་འེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུང་ཅས་མེད་དུ་གྲགས་སོ། །དེས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་
 རྒྱམས་ལ་སྤྱུས་པ། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དག་མི་རྒྱམས་ནི་ཆེ་ཐུང་པ། ཉོན་མོངས་པ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་ནོ། །དཔེར་ན་རྩ་རྩེ་ལ་ཆགས་པའི་ཟེལ་པ་ནི་ཉི་མ་གར་པའི་ཆེ་མུར་དུ་འགག་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་དང་། རྩ་ལ་དབྱུག་པས་བུམ་བྱིས་པ་དང་། ཁོར་ལྷག་རྩུར་པོར་པ་འཛིག་པ་དང་། རོ་རྩེ་རྩུར་པོར་པ་རྒྱབ་པ་དང་།
 དབྱུག་པ་གནམ་དུ་འཕང་པ་མུར་དུ་ལྷང་པ་དང་། ཐགས་སུ་བརྟགས་པ་ཅི་ཅམ་གྱིས་རྟིང་ལ་བྱུག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོག་གྱུར་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཤིང་འཆི་བ་ལ་སྤྱག་པར་འགྱུར་པོ། །འི་ལྷར་གསོད་སར་བྱིད་པའི་སྤྱགས་ནི་
 གོ་མ་རེ་པོར་པ་བཞིན་གསད་སར་ཉེ་བ་དང་། ཤེའི་ཁམ་ཚད་རྩུ་མང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། རི་ལས་འབབ་པའི་རྩུ་དག་ཅིང་ག་རྟིང་ཐབ་པས་རྩེ་ཤིང་དེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་པདག་ནི་
 བུམས་པའི་མེམས་ནས་བརྟར་སྟོམས་ཀྱི་བར་གྱིས་གནས་སོ། །ཁྱེའུ་ཀྱིས་གྱུར་བུམས་སོགས་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱེལ་ཏེ། སྟོན་པ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁུང་ལོ་བརྒྱད་བྱི་དེ་ཅམ་དུ་ཆེ་རིང་པོར་གནས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རྒྱམས་ཆེ་

༡༡། །ཐུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་དེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བག་ཡོད་པས་དགོ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་ཆོངས་པའི་གནས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་དོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཉིད་ཐམ་ཟེའི་རིགས་ཆེན་པོ་སྤྱད་དུ་མེད་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེ་ལ་རུ་བོ་དུག་ཡོད་པ་ཡང་དེ་དང་ཡོན་ཏན་ཆ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་མོ་གཅིག་དང་བརྟན་ཡོད་དོ། །ཐམ་ཟེ་དེས་རིག་བྱེད་དང་། ཉེ་བའི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་
 དང་བཅས་པ་ལོ་བ་ནས་མ་ཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་སྟེ། བ་མ་གཉིས་ལ་ལྟ་བཞིན་བཀྱར་སྟེ་དང་། རུ་བོ་རྣམས་ལ་འདྲ་སྟོབ་དཔོན་དང་ཕ་བཞིན་དུ་རིག་པ་སྟོབ་ཅིང་རྩལ་དང་མཐུན་པས་བྱིམ་ན་གནས་པ་ལས། ལུན་རིང་ཞིག་ན་
 དེ་དག་གི་ཕ་མ་གཉིས་དུས་བྱས་པའི་སྤྱ་ངན་བསངས་ནས། རུ་བོ་རྣམས་ལ་སྦྱས་པ། ལུན་རིང་ལྟན་ཅིག་ལོའདྲ་འདྲོད་ཀྱང་འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་བའི་སྤྱ་ངན་ཆེན་པོ་འོང་བ་འདི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ངེས་པས། བདག་ནི་རབ་
 དུ་འབྱུང་འདྲོད་པས་བྱེད་ཅག་བྱིམ་དུ་ཆོས་བཞིན་གནས་པར་གྱིས་གིག །དེ་ཐོས་པས་རུ་བོ་རྣམས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན། བདག་ཅག་ཕ་མའི་སྤྱ་ངན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་འདྲོར་ན། བྱོད་གང་དུ་བཞུད་པ་དེར་བདག་
 ཅག་ཀྱང་འདྲོད་དོ་ཞེས་རུ་བོ་དུག་སྤྱིང་མོ་དང་བཅས་པ་ཡང་དེའི་སྤྱད་བཞིན་བྱིམ་གྱི་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་མཛའ་བོ་དང་ནང་མི་རྣམས་བོར་དེ་དག་འཁྱམ་གྱི་ནགས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་དོ། །ཐུན་པོ་དང་ཐུན་མོ་སྟེང་ཉེ་བ་དག་ཀྱང་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལྟོས།

དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་རབ་རྒྱ་བྱུང་ངོ་། །དགོན་པ་འི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་དེར་མེ་ཏྲག་གིས་གང་པ་འི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་གིང་ལོའི་སྒྱིལ་བུ་སོ་སོར་མི་ཉེ་བར་བུས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ངོ་། །ཞག་ལྷ་ལྷན་བྱུང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་ཆོས་ཉན་པར་འདུ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་དཔེན་པ་དང་ཆོག་གེས་པའི་བསམ་གསལ་དང་། ལེ་ལོ་སྒྲགས་གྱི་སྒྱུན་དང་། དད་པ་སྒྲགས་གྱི་
ལོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སྒྱུན་པར་བྱེད་ངོ་། །དེ་དག་གི་བྱན་མོ་དེ་ཡང་གུས་གིང་སྒྱིང་ཉེ་བས། མཆོ་དེའི་ནང་ནས་པདྨའི་རྩ་བ་བཏོན་པ། པདྨའི་ལོ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཆ་མཉམ་པར་བགོས་ནས། ཏྲག་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུལ་དུས་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲུར་
འགྲོའོ། །དང་སྒྲིང་དེ་དག་བསྒྲུས་བརྗོད་དང་སྒྱུན་སྒྲིག་གི་ཆོ་ག་བུས་བེན་ནས། བྱན་རིམ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་སོང་སྟེ་པདྨའི་རྩ་བ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ས་ནས་སོ་སོའི་སྒྱིལ་པོར་ཆོག་བཞིན་དུ་བོས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩེན་པ་
ལ་སྒྲོས་གནས་སོ། །དེ་དག་ཆོས་ཉན་པའི་དུས་མ་གཏོག་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱར་མི་འདོད་ངོ་། །དེ་དག་དེ་ལྟར་ཆུ་ལ་བྱིམས་དང་སྒྱོད་ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་བུས་རབ་རྒྱ་དཔེན་པའི་དགའ་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་གཞི་ལ་བས་གཤམ་
པ་ཆེར་གྱུར་པ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་བོས་ནས་དེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སོང་བ་ན་དེ་དག་གི་ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བོང་ནས། པདྨའི་རྩ་བ་གྲང་པོ་ཆེའི་ཕུ་གྱའི་མཆེ་བ་ལྟར་དཀར་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་བ་དེ་བྱན་མོ་སྒྲུར་

༡༥༥

༡༡། །སོང་བའི་རྗེས་སུ་མི་སྤང་བར་བྱས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེར་སོང་བ་ན་དང་པོའི་གནས་དེ་ན་པདྨའི་རྩ་བ་མེད་ལ། པདྨའི་ལོ་མ་རྒྱན་ལྷུགས་སྤེལ་འདུག་པ་མཐོང་ནས་བདག་གི་པདྨའི་རྩ་བའི་སྒྲིལ་བ་གཅིག་གིས་ཁྱེད་རོ་སྒྲུལ་དུ། །ཁོང་ཁྱོད་ཞིང་སེམས་ལྷུགས་པ་མེད་པར་སྤྱར་ལོག་སྟེ་གིང་ལོའི་སྒྲིལ་བུར་བསམ་གཏན་རྒྱལ་བ་ཞིན་བྱས་སོ། །དྲང་སྟོང་ག་ཞན་རྒྱམས་ལ་སྟོང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་སྒྲུལ་ནས་མ་སྤྱས་སོ། །རྒྱ་བོ་ག་ཞན་གྱིས་འདིས་རང་གི་སྒྲིལ་བ་བྱངས་ཟེན་རོ་སྒྲུལ་ནས། རང་རང་གི་སྒྲིལ་བ་བྱངས་ཏེ་སྒྲིལ་བོར་ཟ་ཞིང་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞག་གཅིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པའི་བར་དུ་ཡང་དེའི་སྒྲིལ་བ་མི་སྤང་བར་བྱས་ཀྱང་སེམས་རབ་དུ་ལྷུགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞིའོ། །ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་དྲང་སྟོང་དེ་དག་དེའི་དུང་དུ་ཆོས་ཉན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་ལྷགས་པ་དང་། དེའི་ལུས་རིང་ཅིང་འགྲམ་པ་དང་མིག་ནི་གོང་། བཞིན་མདངས་ངན་ཞིང་སྒྲིད་གདངས་རྒྱང་ལ་ལུས་ཉམ་དམས་ཀྱང་། བརྟན་པ་རབ་དུ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་འདི་ཅི་ནོངས་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བསྟན་དོ། །དེ་ནས་དགའ་ལྷན་ཅན་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་ཤིད་དོ་སྒྲུལ་ནས། མི་དགའ་ཞིང་མཚར་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱད་ཅིང་རོ་ཆ་བས་འཁོད་དོ། །སྤེས་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་མཐུས་བསྐྱེདས་པས་ཅི་ལས་གྱུར་པ་ཡང་མ་སྤེས་སོ། །དེ་ནས་

མཛེད་གྲྭ་

བུང་ཁུང་སེམས་དཔའི་རྩ་བོ་འོག་མས་རང་གི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པ་བདག་ཉིད་གཙང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མནའ་བྱུང་པར་ཅན་བོར་བ། །བུམ་ཟེ་བྱོད་གྱི་རྩ་བ་སུས་བྱེར་བ། །འཕྱོར་པའི་མཚན་མས་བསྟན་པའི་བྱིམ་དག་
དང་། །ཁུང་མ་ཡིད་རྩ་འོང་བ་རྟེན་པ་དང་། །བྱུང་ངའ་ཚ་བོ་རྩམས་དང་ལྟན་པར་ཤོག །དེའི་འོག་མས་སྒྲུས་པ། །བུམ་ཟེ་བྱོད་གྱི་རྩ་བ་སུས་བྱེར་བ། །བྲེང་བ་དོ་གལ་ཅན་དན་གོས་བཟང་དང་། །བྱ་ཡིས་རེག་པའི་རྒྱན་རྩམས་ཐོགས་
པ་ཡི། །འཕྱོར་པ་མི་ཟང་པ་ལ་སྟོད་པར་ཤོག །ཡང་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། །བྱོད་གྱི་རྩ་བ་གང་གིས་བྱེར་བ་དེ། །ཁིང་རྩོས་པ་ལས་ནོར་དང་འབྱུར་ཉིད་ཅིང་། །བྱུང་ང་སྒྲུབ་ས་རབ་རྩ་དགའ་བར་གྱུར། །ཆོ་ལའང་མི་ལྟ་བྱིམ་ན་དགའ་
བར་གྱུར། །ཡང་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། །བྱོད་གྱི་རྩ་བ་བརྒྱམས་པས་གང་བྱེར་བ། །རྒྱལ་པོ་བྱན་བཞིན་རྩལ་བར་སྟོད་པ་ཡིས། །གཙུག་ཏྲར་བསྟན་པས་རབ་རྩ་ཐུག་ཕུས་ཤིང་། །རྒྱལ་པོའི་རྩལ་གྱིས་མ་ལུས་ས་སྟོད་གྱུར། །ཡང་
གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། །བྱོད་ལྟ་བུ་ཡི་རྩ་བ་གང་བྱེར་བ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ན་འདོན་གྱུར་ཏེ། །སྒྲགས་ལ་སོགས་པས་བདེ་ལེགས་བྱེད་གྱུར་ཅིང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བར་ཤོག །ཡང་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། །རྩ་
བ་འདོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པ། །རིག་བྱེད་ལེགས་པར་ལོབས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད། །དཀའ་བྱུང་ཅན་རྩ་མེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཡུལ་མི་གྱུན་གྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པར་ཤོག །གོགས་པོས་སྒྲུས་པ། །བྱོད་ལྟ་བུ་ཡི་རྩ་བ་ལ་ཆགས་

༡༥

༡༩༩། །གང་། །ཡུལ་གྱི་དམ་པ་འབྱོར་བ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ། །རྒྱལ་པོ་དག་ལས་ཐོབ་ནས་སྤོང་གྱུར་ཅིང་། །འདོད་ཆགས་མ་བྱལ་བར་ནི་གི་བར་གྱུར། །བྲན་གྱིས་སྒྲུས་པ། །ཅུ་བའི་ཕྱིར་ནི་བདག་དོན་ཁུད་གསོན་པ། །
 གོགས་པོའི་ནང་ན་དེ་ནི་གོགས་དཔོན་གྱུར། །རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དག་གིས་མི་གཅོད་པར། །ཁུད་མེད་གྱུ་གར་དག་གིས་དགའ་བར་གྱུར། །མིང་མོས་སྒྲུས་པ། །ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཡི་ཅུ་བ་གང་ཁྱེར་བ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོར་གྱུར་
 བས་སུ། །གཟུགས་དང་དཔལ་གྱི་གཟི་བུན་འབར་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུན་མོ་དམ་པ་སྤོང་གི་མཆོག་དུ་གྱུར། །བྲན་མོས་སྒྲུས་པ། །གང་གིས་ཅུ་བ་མཐོང་ལ་ཆོས་མ་མཐོང་། །དེ་ནི་གཅིག་དུ་དགོ་བརྒྱམས་དང་བྱལ། །བཀྱར་སྒྲི་
 བྱས་ནས་སྤོས་པར་གྱུར་བས་སུ། །འབ་ཟས་ཞིམ་པོ་དག་ལ་དགའ་བར་གྱུར། །དེ་ནས་ནགས་ཆལ་དེ་ན་འཁོར་བ་གཞོད་སྒྲིན་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་དང་སྒྲིའུ་གཅིག་དེར་ཆོས་ཉན་དུ་ལྷགས་པས་གཏམས་དེ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་ངོ་ཆ་ཞིང་མི་
 དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། །གནོད་སྒྲིན་གྱིས་བདག་གཅོང་མར་བསྒྲན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མནའ་པོར་བ། །ཁྱེད་གྱི་ཅུ་བའི་ཕྱིར་ནི་གང་འབྱལ་བ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་ནི་བརྒྱན་པར་གྱུར། །བཀྱ་བཤལ་སྤོར་ཁུང་དག་
 གི་ཞིག་རལ་འཆོས། །ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྤྲང་བ་ཁྱེད་པར་གྱུར། །གྲུང་པོ་ཆེས་སྒྲུས་པ། །ཐུབ་མཆོག་ཁྱེད་གྱི་ཅུ་བ་གང་བརྒྱས་པ། །དེ་ནི་ནགས་པ་དམ་པོ་དུག་བརྒྱས་བཅིངས། །ལྷགས་གྲུ་ཕྱོད་པོས་དཀྱགས་པའི་ཕྱ་ནད་བཞིན། །

ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་པོར་ནས་གོང་འདུང་སོང་། གྲོལ་སྒྲུལ་པ། བྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྐྱམས་པས་གང་བརྒྱས་པ། རེ་མི་མེ་ཉལ་ཐེང་ཅན་ཞེ་ཉོ་ཐོགས། རྟུག་པས་བརྟེན་ཅིང་སྒྲུལ་གྱི་ཁར་གཏོང་ཞིང་། སེ་རལ་ཁར་བཅིངས་
 བྱིམ་ན་གནས་པར་སོག། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇམ་ཞིང་དུལ་བ་དང་བཟོད་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་འདི་སྒྲུང་ཅིས། གང་ཞིག་མ་བརྟག་པར་ནི་བརྟག་ཅིང་མ། གང་ཞིག་འདི་འདྲར་བྱེད་ལ་དོགས་གུར་པ། འདོད་
 པ་ཡིད་འོང་ཅི་བདེར་སྒྲུང་ནས་སྟ། བྱིམ་ན་གནས་བཞིན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྲུར། རེ་ནས་སྒྲུའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། རེ་དག་དབེན་པ་དང་བྱ་བ་ལྷུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ནས་བྱིམ་གྱི་གནས་དང་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་
 སྒྲུང་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་མི་དགའ་བའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཞིག་ནས་སྒྲུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པར་སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་གུས་པ་དང་ལ་མཚན་སྒྲུལ་ཏེ། རང་གི་གཟུགས་དཔལ་དང་འོད་འབར་བ་བསྟན་ནས་མི་བཟོད་
 བཞིན་དུ་སྒྲུལ་པ། བྱེད་རེ་སྟོག་སྟོད་ཅིག། གང་དག་ཐོབ་ཐྱིར་ཡིད་ལ་རྩོལ་བྱེད་ཅིང་། ལའདི་བ་འདོད་ཐྱིར་ཡིད་ལ་གཉིད་གྱང་མེད། རྟག་འབྱུང་འབད་པས་ཡང་དག་ཐོབ་འདོད་པའི། འདོད་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཐྱིར་དམོད་པར་
 བྱེད། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་སྒྲུལ་པ། གོགས་པོ་འདོད་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། གང་ལ་བརྟགས་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་འདོད་པ་ལ་མི་སྒྲུང་པའི་རྩལ་དེ་མདོ་ཅམ་ཞིག་ཉོན་ཅིག། འདོད་ཐྱིར་འཇིག་རྟེན་བཅིངས་གིང་།

5. 10. 2019

ལྷ། རྒྱུང་རྣམས་ལ་རྟེན་མའི་ལམ་བཞིན་བྱ། ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་རབ་རྟུགས་པས་རྣ་ཆ་དང་ཅོད་པན་འགྲེལ་བའི་འོད་གྱིས་གདོང་གསལ་བར་གྱུར་བཞིན་ཕྱག་འཆམ་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་བ། བདག་གིས་
འདི་ལྟར་མི་བརྟན་པ། བགྱིས་པ་དགོས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལས། ལང་དང་སྟོབ་དཔོན་འདྲ་བ་སྤྱ། འདི་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། ཤེས་པའི་མིག་ནི་ཟུམ་པར་གྱུར་པ་རྣམས། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བགམ་པའང་འབྱུལ་པར་
འགྱུར། བདག་ལ་ཕན་པས་དེ་ནི་ད་བཟོད་པར་མཛོད། དེ་བས་བདག་ལ་ཐུགས་ལ་མི་འཆང་གསོལ། ཞེས་བྱས་ནས་དེ་ནི་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་རུ་བྱུག་པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གྱི་རིའི་བྱ་དང་། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་།
འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་དང་། གངས་པོ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའོ། སྤིང་མོ་ནི་ལྷུ་ལའི་མདོག་གོ། བྲན་མོ་ནི་ཀུལ་ལྷུ་ར་དང་། བྲན་པོ་ནི་བྱིམ་བདག་མཛོས་པ་དང་། གནོད་སྦྱོན་ནི་རི་བོ་བདེ་བ་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་
ནི་ས་རི་ལོ་ག་དང་། སྟོའུ་ནི་སྒྲུང་རྩི་འབྱུལ་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ནི་ནག་སོ་འཆར་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལང་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ད་བུམ་ཟེའི་རིགས་གཅིག་རྟུ་སྟེས་པ་དེས་རིག་བྱོད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབས་
གིང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་དང་ནོར་གྱིས་ཐུག་ཅིང་གདོང་བ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་བྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་རིག་སྟེ་བྱིམ་གྱི་འཕྱོར་པ་ཅུ་བཞིན་སྒྲུངས་ནས་རབ་རྟུ་བྱུང་ཞིང་དགའ་བུ་གྱི་འདུལ་བ་ལ་

五、

གདུག་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདྲ་བར་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་དེ་ལྟར་ཉི་མ་གསུམ་དུ་དེར་འོངས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མཚན་པ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱ་བྱེན་ངོ་མཚར་ནས་འདི་ནི་དགའ་ཐུབ་ཆེ་བས་སུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་པའི་བདག་པོའི་དཔལ་
འདོད་ན་ཡང་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་རིག་ནས་དོགས་པ་དང་འཇིགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་གི་ལུས་ལྟའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། འདི་ལྟར་དགའ་ཐུབ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་བསམ་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་བདག་གིས་སྐྱེ་ན་འཆི་འོ་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གནས་སོ། །བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་འདི་ནི་བདག་གི་དཔལ་འདོད་པ་མིན་ནོ་སྟུམ་དུ་རིགས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བདག་
གིས་སྤོང་ལ་མཚོག་སྐྱིན་པར་བྱ་ན་སྤོང་ཅི་འདོད་པ་སྤོངས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱས་པ། ཆུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཐུང་དང་ནོར་སོགས་རྒྱ་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྟམ་ཆགས་དེ་བདག་གི་སྤྱིང་ལ་མེད་པར་བྱོས་
ཤིག །དེས་བརྒྱ་བྱེན་མག་ནས་བསྐྱོད་ཅིང་མཚོག་སྐྱིན་པར་འདོད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་སྟོན་པར་འདོད་ནས་མཚོག་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས། དགོ་དང་བདེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་མཚོག་
བསྐྱངས་པ་ལ། བརྒྱ་བྱེན་མག་ནས་བསྐྱོད་ཅིང་མཚོག་སྐྱིན་པར་འདོད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་མཐོང་མི་ཐོས་མི་འགྲོགས་ཤིང་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་མི་སྤྱོད་པའི་མཚོག་བསྐྱངས་པ་ལ། བརྒྱ་

五、

པ་སྤངས། ཡིད་ཀྱང་སྦྱིན་ལ་དག་འདྲ་མཐུན་གྱུར་ཅིང་། སྦྱོང་མི་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བརྒྱན། འདི་དག་བདག་ལ་ཡོད་གྱུར་མཆོག་བསྤང་ངོ་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྦྱས་པ། འདིར་ཡང་ཁྱོད་ནི་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་རིན་པོ་
ཆེའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་ངོ་། གཞན་ཁྱོད་གྱིས་བསྤངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། ལེགས་སྦྱས་འདི་ལ་ཡང་ཡོན་དུ་ཁྱོད་ལ་མཆོག་སྦྱིན་ནོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱས་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་
པ་ཁྱོད། བདག་ལ་ཡན་འདོགས་རྒྱུར་གྱུར་མཆོག་སྦྱིན་ན། གསལ་པར་བདག་དུང་སྦྱང་ཆད་མི་འཁྱོད་པའི། མཆོག་འདི་ལྷ་མིན་འཛོམས་པ་ཁྱོད་ལ་བསྤངས། ཞེས་སྦྱས་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་ངོ་མཚར་ཞིང་ངོ་གཙོང་བཞིན་སྦྱས་པ།
རེ་ཞེག་བརྒྱས་བརྗོད་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་དག་འཁྱུང་ཁྱོད་པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཁོ་བོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདོད་ན། ཁོ་བོ་ཁྱོད་ལ་མཆོག་སྦྱིན་པར་འདོད་ནས་འོངས་པ་ལ། ཁྱོད་དེ་ལྷར་མཐོང་པར་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཡིན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སྦྱས་པ། འདི་ནི་མི་བསྦྱན་པའི་ཚུལ་དང་། མ་གྱས་པ་དང་། ཁྱོད་དང་འབྲད་མི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། ལྷའི་གཟུགས་མཆོག་ཁྱོད་ལྷ་ལུ་མཐོང་བས་འདྲུ་འཛི་ལ་གནས་ན་ཁྱོད་ནི་ཞི་ཞིང་དུངས་ཡང་བདག་གི་དག་འཁྱུང་
ཐུབ་ཉམས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ལགས་མོད། ཅེས་སྦྱས་པས། བརྒྱ་ཕྱིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དེ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ནས་མི་སྦྱང་པར་གྱུར་ངོ་། དེ་ནས་ནམ་ལངས་པ་དང་། ལྷའི་བཟའ་བཏུང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྦྱར་བ་རྣམས་དང་། རང་

བ་དན་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པ་རྟ་མཆོག་གིས་དྲངས་པའི་གིང་རྟ་ལ་ལྷགས་ནས། གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་གཡོག་ལ་ཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ནས་རོལ་མོ་རྣམས་བརྒྱངས་པའི་མོང་པོ་དང་། མི་རྣམས་རྒྱལ་ལུ་དེ་ལ་ལྷ་ཞིང་
 རོ་མཆོར་ནས་གིས་པ་བཟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཕྱོག་གོམས་པའི་ལྷགས་གྱིས་དགའ་ཕྱོག་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་མཐོང་བ་དེ་ལ་འདི་སྐུ་མ་དུ། གྱི་མའོ་འཛིག་རྟེན་རྟེན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་མི་དགའ་འགྱུར། །ཀྱ་
 ལུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །བརྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་སྐུ་ལུར་ནི་གང་ལོང་པ། །སྒྲེ་བོ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རེ་མཆོར་གྱི། །ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་དག་ཉིད་གྱིས་བཀག །དྲོགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་
 དགའ་བའི་ཕྱོད། །ན་དང་རྒྱ་དང་འཆི་བས་གཞོད་བྱེད་དག། །མཐུ་ཆེན་དཔག་དུ་མི་རུས་ཡོད་བའི་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགྲོ་ན། །སེམས་སེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །སྒྲིན་ཆེན་གྲོག་འགྱུ་
 གསེར་ཐེང་འདྲ་བ་དང་། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་ཡང་བྱང་། །ཆར་ཆེན་འབེབ་པའི་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་བྱས། །ཀྱན་དུ་འདུས་ཀྱང་དེ་ནས་དེངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་ཕྱོད་བརྒྱད་མི་རྟག་པའི་ངར་རྒྱལ་ལ་
 གཞིགས་པས་ལྷ་མོ་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་བྱུང་ཅིང་སྤྱར་ལོག་སྒྲེ་རང་གནས་སུ་ཕྱིན་ནས། །ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་དགའ་བྱེད་གྱི་ནགས་སུ་མཆི་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལུ་ལ་བུ་མས་པས་གིན་དུ་མི་དགའ་

མཛེས་པ་གྲུ་

འབྱོར་པ་ཡིན་ཏུ་འོང་བའི་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྩ་དང་འདྲ་བར་བོར་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ནགས་སུ་གནས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བཀོད་ནས་ཆེའི་དུས་བུས་པའི་ཆེ་
ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། མ་ཆགས་གིང་གཅིག་ལུ་དབེན་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་རྗེས་སུ་གཞིལ་
བར་མོས་པར་བྱའོ། ། །ཡང་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཉིད་བུམ་ཟེའི་རིགས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོས་བཀྱར་བ། འབྱོར་པ་ཆེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལྟ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ཆོག་རྣམས་བུས་
གིང་མང་དུ་བློས་པའི་མཁས་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁྱིམ་ལ་མི་དགའ་བར་ནགས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་བར་འདོད་པས་སྐྱ་བྲེགས་གིང་གོས་དུར་སྐྱིག་བགོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། རུང་
མ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ངོ། །རུང་མ་དེ་ཡང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་འདོད་པ་ལ། དེས་བྱོད་དགའ་ལྷན་གྱི་ནགས་སུ་འདུག་མི་རྣམས་པས། ལུང་མེད་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་གང་ན་ཡོད་པར་ལྷན་ཅིག་གནས་ན་ལེགས་ཞེས་ལན་གསུམ་སྐྱས་
ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་སྟོང་ཉེ་བས་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ། རིམ་གྱིས་དགོན་པའི་གནས་ནགས་ཆལ་ཉམས་དགའ་བར་བྱོན་ནས་འཁོད་དེ་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཞིག་ན་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ཆོམ་བུ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ལ།

༡༤༩

༡༩། །ཕྱེད་མེད་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་མི་རིང་པ་ཞིག་ན་ལུས་ཀྱི་གཞི་མདངས་ལྟ་མོ་ལྟར་འདུག་ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ལུས་དེའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དཔྱིད་
 ཀྱི་དུས་སུ་ནགས་དེར་རྒྱ་བ་ལས། ཕྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའི་གན་དུ་འོངས་ནས་དགའ་བའི་གཏམ་བྱས་ཏེ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོད་པ། དེས་ཕྱེད་མེད་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིང་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། འདི་འདིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 འདུག་ཀྱང་འཕྲོག་པར་བརྩམ་སྟེ། ཅི་འདི་དགའ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་བརྟགས་ལ། ལྡན་པ་ཞིག་ན་བརྟན་ཐབས་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ནས། གལ་ཏེ་སྐམས་ཅན་ཆགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ན་དགའ་
 ལུས་ཀྱི་མཐུ་མེད་དེས་ལ། གལ་ཏེ་ཆགས་བྱལ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་ལ་མི་ལྟ་བུར་རིགས་སོ་སྟུང་དུ་ཕྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའི་ལ་སྐྱས་པ། ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་བྱོད་འཕྲིག་རྟེན་འདིར་མི་གཡོན་ཅན་དང་། ལུས་ཚོད་ཅན་རབ་དུ་མང་ན།
 རྒྱལ་སྐམས་དཔའི་པ་འདིར་རྒྱུ་མ་འདི་གཞན་གྱིས་གཅོས་ན་ཅི་བྱར་ཡོད། ཅི་སྟེ་ཕྱོད་བསྐྱོད་ན་ནི་ཚོས་དང་འགལ་བས་འདི་གྲོང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག། །ཕྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའི་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་མང་ན་གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་གྱུར་ན་བདག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་གསོན་ཅིག། །རྒྱགས་པས་སྐམས་པས་གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པར། །བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདིར་བྱུང་ན། །ས་རུ་ལ་སྐྱུ་པོ་ཆར་པས་མནན་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དེ་ནི་ཡོང་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

མི་གཏོང་། ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་འདི་ནི་རྒྱུ་མ་ལ་གིན་ཏུ་ཆགས་པ་ཞིག་སྟེ་དཀར་ལུང་གི་མཐུ་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བརྒྱས་ཤིང་། ལུང་མེད་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བུ་དུ་ལེན་པར་བརྒྱུ་པ་ལ། ལུང་མེད་རབ་ཏུ་བུ་དུ་བར་རབ་ཏུ་
རུ་ཞིང་ཇོ་ཇོ་ལ་ཕྱོགས་པར་སྒྲུ་སྒྲུགས་འདོན་བཞིན་ཤིང་རྒྱུ་མ་ལ་ཞིག་སྟེ་བྱིད་པ་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐོང་ན་ཡང་སོ་སོར་བརྒྱགས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཁྱོ་བ་བཅོམ་ནས་སེམས་མི་ལུགས་པར་བྱུག་དར་བྱོད་པའི་ཆོམ་བུ་དུ་བ་
ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་སྒྲུར་བདག་གསོན་བཞིན་དེ་མི་གཏོང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། ང་འཕྲོག་པའི་ཆོམ་མཐུ་མེད་པར་ཁྱུ་ཞིང་འདུག་པས་ཅི་བྱ། རང་གི་མཐུ་སྟོན་ཅིག །དེ་ལྟར་མེན་ན་བདག་གི་ཆོད་མི་ཤེས་
པའི་ཁས་འཆེས་དོན་མེད་དོ། །བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་བདག་གིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་མེད་པར་མ་བྱས་ཏེ། མ་ཕྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །གང་ཞིག་བདག་ལ་གཞོད་པར་བགྱིས་པ་དེ། །གཡོ་བཞིན་དུ་ཡང་
བདག་གིས་ཡོང་མི་བཏང་། །བདག་གིས་མཛོན་སྒྲུམ་དུ་ཡང་ཞི་བར་བགྱིས། །དེ་བས་བདག་གིས་ཡི་དམ་བཅས་བཞིན་གྱུར། །དེར་རྒྱལ་པོས་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་དཀར་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་ཤིང་། འདིས་སྒྲུར་
སྒྲུས་པའི་དོན་ཀྱང་བདག་གིས་མ་ཤེས་པ་འདྲའོ་སྒྲུམ་ནས། བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་སྒྲུས་པ། རྒྱུ་མ་པར་གཡོ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཏང་པ། །ཁྱོད་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་ཡིན། །ཆར་པ་བབས་པས་རྒྱལ་སྟོན་བཀའ་པ་

མཛེན་པ།

ཞིང་དོང་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་ཡུལ་འདུ་ཕྱིན་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་བྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་པ་རྒྱུ་རེད་པོ་ནས་ཐོས་པས་རང་གི་སྤྱོད་ཆལ་གྱི་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་དེའི་གནས་ཁུལ་དེ་བཀུར་སྤྱི་བུས་བཤེད།
བྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའ་གྱུར་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཏོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་དང་གྲགས་པ་ལ་ཐུག་དོག་པ་དག་གིས་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་རྒྱལ་འདི་ནི་གཞི་ཅན་
འཇམ་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་དྲོད་འཛིན་པ་ལགས་ཏེ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་བུ་མ་རྒྱུ་བར་བརྒྱུ་བར་དེས་སོ། །འདིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ངོ་ཆ་བཤེས་བཤེད་འཇམ་དེས་ཅན་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་བག་འབེབ་ཅིང་
སྤྱི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཡང་རྒྱུ་བར་ཐད་ཡིད་མ་ཆོས་ནས་དེ་ལ་བུ་མས་པ་དང་བཀུར་སྤྱི་རྒྱུ་བར་གྱུར་པ་དེ་མ་ཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མ་དགེས་པ་བཤེས་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཡོ་བྱང་དཔུག་གསུམ་དང་རིལ་བ་སྤྱི་བུགས་
སྐྱེས་ཁྱེར་དེ་འགོ་བར་ཆས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་རེ་ཞིག་དུལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་བདག་པོར་དེ་བྱེད་འགོ་བར་ཆས་པ་བདག་གིས་ནོངས་པ་ཅི་མ་ཐོང་། བྱང་རྒྱལ་སྐམས་དཔའ་སྒྲུས་པ་བདག་ནི་དོན་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། བཀུར་སྤྱི་
རྒྱུ་བར་ཁྱོས་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མ་གྱུར་པ་གཞི་དང་བཅས་པས་བདག་འདི་ནས་ཆོའོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་བྱེ་གནང་ཆེན་ཞིག་བྱེད་དེ་འོངས་པ་དེ་ཁྱོས་པས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་དེ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་རྒྱལ་སྐམས་

༡༢། །དཔལ་སྐྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱིའདི་སྟོན་བདག་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་མཆེ་བ་གཅིག་སྟེ་ཁྱོས་པས་དུད་འགྲོ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟན་པས་བདག་ལ་མ་གུས་པའི་ཆོག་ཁྱོད་ལས་འདིས་ཐོས་པར་མ་གྱུར་གྲང་། འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐྱུལ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དོ་ཆ་ཞིང་མགོ་སྐྱད་དེ་འདི་སྟོན་བདག་གིས་སུ་འོང་གིས་ར་གཡོ་བྱའོ་སྐྱུལ་དུ། བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་བྱེད་བ་ཆོག་ས་པའི་ནང་དུ་བགྱིས་པ་བདེན་གྱི། དགོས་པའི་དབང་གིས་བདག་གིས་ཡལ་བར་བོར་བ་ལ། བཟོད་པ་མཛད་དེ་མ་བཞུད་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྐྱུལ་པ། ད་ནི་འགྲོ་བའི་དུས་ལགས་ཏེ། བཀུར་སྟེ་རྒྱུང་བའི་དུས་སུ་བདག་རང་ཉིད་མ་སོང་ན། སྐྱད་གྱིས་བསྐྱད་པའང་ཤིང་། བདག་མི་དགའ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའང་མ་ལགས་ཏེ། སྐྱན་ཆད་ཕན་བདག་ས་པའི་བྱམས་པའང་མི་འདོར་ལ། བྱས་པ་ལ་དྲིན་མི་གཙོ་བ་དང་། མཛའ་བ་མི་བརྟན་པ་ནི་མིའི་ནང་ན་ཐ་ཆད་ཡིན་པས། དེས་ན་མཛའ་བའི་མཛུགས་འདི་བསྐྱར་བའི་སྐྱད་དུ་བདག་རེ་ཞིག་མཆིའོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱུལ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་མི་འགྲོར་མི་བརྟུབ་ན། ད་ལ་སྐྱར་བལྟ་བའི་སྐྱད་དུ་འདིར་བྱོན་ཅིང་སྐྱན་རས་གྱིས་བཅའ་བར་རིགས་གྱིས་འཁོན་དུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྐྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ག་རྟོན་གནས་པ་འདི་ནི་བར་ཆད་མང་པས་དེས་པར་མཆེ་ཞེས་ལས་བྱང་མི་རུང་ཡང་། གལ་ཏེ་མཆེ་བའི་སྐལ་

བ་དང་ལྷན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བལྟའི་ཞེས་བཀུར་སྟེ་བྱས་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེས་ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེས་སེམས་མི་བདེ་བར་གེས་ནས་དགོན་པའི་གནས་ཞིག་དུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་མཐོན་པར་གེས་པ་ལྷ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་དེ་ནི་ལྷར་འདུག་བརྟགས་པ་དང་། དེའི་ཕྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བརྟག་མི་བཟོད་པས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྱ་བ་དང་། བདྟའི་སྟོང་པོ་ལ་ལོ་མ་མེ་དྲག་སྟགས་
 དང་མཐོན་དཀྱིབས་རེག་བྱ་ལ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱའི་འདབ་མ་རི་མོ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྒྲུམ་དུ་འགྲོ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་རྒྱལ་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟེན་པ་སྟགས་ཕྱོད་པོ་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐ་དད་པ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་མ་ངན་པར་དྲངས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་གཞན་ཀྱི་དྲིང་ལ་འཛོག་པས་ལྷ་བ་ངན་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་དུ་ཉེ་བར་རིགས་ནས། དེ་
 ལ་སྟོང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྟོག་པའི་ཐབས་བསམས་ཏེ། རང་གི་དཀར་ཕུབ་ཀྱི་གནས་སྒྲུ་ཁྱེུ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲུལ་པ་དེའི་པགས་པ་རྒྱ་འབྱལ་གྱིས་བལྟས་ནས། ཆ་བྱད་གཞན་མི་སྒྲུང་བར་སྟེ་ཕྱའི་པགས་པ་དེ་ཕྱོད་ནས་རྒྱལ་པོའི་པོ་
 བྱར་གི་སྟོར་ཕྱིན་པ་དང་། ཆབ་སྟོ་དེར་མ་ཆོན་ཆ་ཐོགས་པའི་སྟེ་པོའི་ཚོགས་སྟོང་ལ་དེ་ནས་ནར་དུ་ནར་མི་དང་བྲམ་ཐེ་དང་ཕྱོད་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོང་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ནི་ནང་དུ་སེང་གའི་བྱི་ལ་འདུག་གོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་བསུས་

༡༢། །ནས་བཀུར་སྟེ་དང་སྟོན་པར་སྒྲ་བས་གདན་བཏིང་བ་ལ་བཞག་གོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་སྒྲས་པ། འཕགས་པ་སྟེ་འདི་པགས་པ་འདི་སྒྲས་སྒྲལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲས་པ། འདི་རང་གིས་རྟེན་གྱིས་སྒྲས་
བྱང་མ་སྒྲལ་ཏེ། ས་ལ་ཀུ་ག་བཏིང་བ་ལ་འདུག་པ་ལས་ཚོས་གྱི་ཚོ་ག་བགྱིད་དུ་རྩོམ་ཐོགས་ནས་སྟེ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་འདི་ནགས་དེ་ན་མ་ཆོས་པ་མ་ཐོང་ནས། བདག་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་འདིའི་པགས་པ་བྱངས་ན་འདུག་གམ་
ཉལ་བྱང་ཆོས་འགྲུབ་པོ་སྟོམ་དུ་སྟེ་འཕྲུ་དེ་མེད་པར་བྱས་ནས་པགས་པ་བཅངས་པར་བགྱིས་སོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དུ་ལ་ཞིང་དེས་པའི་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་ཅང་མ་སྒྲས་པར་ངོ་ཆ་བས་མགོ་སྟོན་དེ་འདུག་གོ། །སྟོན་པོ་དེ་དག་སྟོན་
ལང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབས་རྟེན་པས་འཇུ་མ་བྱངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲས་པ། ཞེ་མ་ཏོ། །སྟོན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་འདིའི་སྟོ་ལ་སྟོས། དགའ་བྱུང་གྱི་ནགས་ན་འདུག་བཞིན། འདི་གཅིག་ལུས་སྟེ་འཕྲུ་
ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་སོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དགའ་བྱུང་གྱུ་བ་པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་བྱོས་པར་སྒྲས་པ། བྱིད་ཅག་རང་གི་ལྟ་བ་བཟང་པོ་ལ་མི་ལྟ་བར་བདག་སྟོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བ་དང་འགལ་
པའི་ཆོག་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན། རང་ཉིད་མི་མཁས་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྒྲས་ནས། སྟོན་པོ་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་བཀར་ཏེ་སྒྲས་པ་འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱང་བ་ལས་རྒྱ་མེད་ན་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་སྟོན་

五、

དེ། རྒྱུ་རྩེ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གི་བ་ལ་བདག་ལ་སྒྲིག་པར་ཅིས་འགྱུར། བདག་ལ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་ན་ནི་རྒྱལ་ས་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་རྒྱ་མིང་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་འདྲོང་བར་རིགས་ཏེ། དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 བྱུང་པའི་རྩེ་པོ་སྒྲིགས་རྒྱ་མིང་པར་འགྱུར་ན་རྟག་དུ་རྒྱ་མིང་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། དེས་ན་རྒྱ་དང་ས་པོན་ལ་སྒྲིགས་ཡོད་ན་སྒྱེ་ལ་མིང་ན་མི་སྒྱེ་བས་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་གེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མིང་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་འདི་གཏན་ཆོག་གི་
 རྒྱ་མིང་དོ་ཟེར་ན། རང་གིས་ཁས་འཆིས་བས་རང་ཉིད་ལུན་ལྟར་དོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་མིང་པར་རྒྱ་མིང་པ་འགྱུར་ན་ཁས་བྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་དེ་མི་སྒྲིང་པས་རྒྱ་མིང་དུ་ཁས་འཆི་བ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཅི་
 ཡང་མི་མན་ནོ། །གལ་ཏེ་པ་ཅིག་རྒྱ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མིང་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་དང་བཅས་པར་མངོན་ལུས་མཐོང་བ་ཞིན་དེ་ལ་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུ་ས་གང་
 ན་ཡང་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་དོ་ཞེན། རྒྱ་དེ་ནི་མིང་ཅིས་ངེས་པའམ་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་ཅམ་ལས་རིགས་པ་མིང་དོ། །གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེན་ཉི་མ་རུབ་ཏེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་
 གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་ལུར་པའང་མིང་པར་འདྲོད་དམ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཅག་བདེ་བ་འདྲོད་ཅིང་རྟག་པས་ལ་མི་འདྲོད་པ། བདེ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟེན་བཞིན་རྒྱ་མིང་ཅིས་རྟག་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ། དེས་པར་རྒྱ་མིང་ཡོན་ན་

ཏུ་སྒྲི་ཁིང་དེ་ལ་གུས་པར་བྱེད། རིགས་དང་མི་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་དོར་ནས་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷན་གཅིག་གིས་བྱས་སོ་ཟེར་ན། བདག་པོས་སྒྲུབ་པས་ད་པའི་སྒྲོན་བདག་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དེ་དག་གི་སྒྲོན་པས་པ་
 བཅོམ་ནས། སྒྲོན་གྱི་ལས་འབའ་ཞིག་རྒྱར་སྒྲུབ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་ལ་བོས་ནས་སྒྲོན་ཏུ་བཞག་ཏེ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ཅག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་སྒྲུང་མི་རིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ན། བདག་ལ་སྒྲུབ་པས་ད་པའི་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡོད་
 དེ། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ནགས་མེས་ཆོག་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་སྒྲུང་ཏུ་མེད་དོ། །ག་ལ་ཏེ་བདག་ལ་སྒྲུབ་པས་ད་པའི་སྒྲིག་པ་ཡོད་ན། བདག་གིས་བསམ་དུ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུག་མེད་ཏུ་
 འདོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མི་རྒྱས་པས་སྒྲུབ་པ་ཤོ་ལ་བ་མི་མྱིང་ལ། ག་ལ་ཏེ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དགེ་བ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་པས་ད་པའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་ལ་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། དེ་རྒྱར་ན་ད་
 རྒྱའི་ཚུ་མ་པ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་དེ་རྒྱར་བྱས་སོ་ཞེས་རིགས་ན་ཡང་། བདེ་རྒྱག་གི་རྒྱ་ད་རྒྱར་བསྒྲུབ་པས་པ་རྒྱུ་ལ་ན་ན་མ་ཡང་དེ་རྒྱར་འཚོལ་བ་མི་མྱིང་པས་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡིན་ན་གསར་ཏུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་གསར་པ་མ་གྱུ་བ་ན་སྒྲོན་ལ་ཡང་རི་རྒྱར་འགྱུ་བ། སྒྲོན་ལས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་སྒྲུབ་པས་ད་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་རི་རྒྱར་བཏགས། ཞེས་དེ་དག་མི་སྒྲུབ་པར་

༄༅། །ཕུས་སྟོ། །དེ་ནས་ཆད་པར་སྒྲུབ་དེ་ལ་འཇུག་དཔུལ་ཏེ་སྒྲུས་པ། །ཁྱེད་ཅག་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་སྤྲད། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྒྲུས་ཀྱང་དགོ་སྟོན་ལ་འབད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གར་ཅི་བདེ་བར་སྒྲོན་རྟོགས་ལ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲེའུ་བསད་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པ་སྒྲུལ་སྒྲིམ། །ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་པས་འཕུ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་སྟོན་པ་སྒྲོང་རོ་སྒྲུམ་ན། །རང་གིས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཆོག་དང་
མི་མཐུན་པར་སྒྲོན་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་བས་འཕུ་བའི་གནས་སྒྲུབ་ཀྱང་པ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་རང་གི་གཞིར་ལུགས་སྒྲུས་པའི་དོན་ལལ་བར་བོར་ན། །གཞིར་དེ་སྒྲུས་པ་དོན་མེད་པས་
འཕུལ་ཞིང་དོན་མེད་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱིས་པའི་ནང་ནའང་ཐ་གལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ན་མེ། །ཁ་དོག་སྟོགས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟར་པའི་གིང་རྣམས་ཀྱང་ལས་གྱིས་བུས་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་དུས་སྒྲུ་
འབྱུང་ལ། །གལ་ཏེ་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པ་སྟོགས་གྱིས་ཆུད་ཆོས་པ་ན། །ཆུད་ཆོས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྒྲུར་ཡང་མི་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་པ་རོལ་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མ་གཏན་ཆོགས་
ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྒྲུ་ཞིང་མ་ཆོགས་ན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཕྱི་བྱག་མ་འབྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཉི་ཆོ་བའི་སྒྲུབ་ཅུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཆད་ལྟ་ལ་དགའ་ན་སྒྲེའུ་འཇུག་མི་བསད་ཀྱང་སྤྲད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཅེས་སྐྱུ་ལ་དེ་དག་ཅང་མི་སྐྱུ་ལ་ར་བྱས་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་ཐས་པ་དེ་ལ་པོས་ཏེ་སྐྱུ་ལ། བྱིད་ཅག་བདག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོང་། གལ་ཏེ་མྱིད་གཞུག་པའི་གཙུག་ལག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོ་ག་རིགས་གིང་འབད་
 བར་སེམས་ན། མྱིད་ཕྱིར་དགོང་མ་མི་དགོང་མ་རུང་། ཅི་ཡང་རུང་བ་བྱས་ནས་སྤྱ། །དེ་ནས་བདག་ཏེད་ཐར་ནས་ནི། །ཁོར་གྱིས་ཚོས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱིད་ལ་སྐྱ་སྒྲི། དགོས་པ་བྱུང་བའི་མཛའ་དང་
 གཉེན་ལ་ཡང་དགོ་བའི་རྒྱལ་ལ་མི་སྐྱ་ན་སྒྲི་ཕུ་འདི་པགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངས་བསམ་དཔལ། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྒྲུད་དུ་ཡོད། དེ་ན་ཏེ་སྐྱིད་རྗེ་མེད་པས་བསམ་དཔལ་མ། འདི་འདྲའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱལ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་ན། གཙུག་ལག་གི་ཚོས་གཙོ་པོར་མི་བྱ་བར། བྱིད་ལམ་གཞན་གྱི་རྗེས་སྤྱེ་འབྲང་བས་ཅི་བྱ། གང་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ལ་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ན། མི་རིགས་འབྲུལ་པ་ཅན་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ །ཞེ་མ་རྟོ། །
 སྐྱི་བརྟོལ་ཅན་དག་གིས་གཙུག་ལག་གི་ལམ་དུ་བརྟགས་ནས་ཚོས་མིན་དར་བར་བྱས་པ་ལ། བྱིད་ཅག་དེ་ལ་དགའ་བས་གཙུག་ལག་ལས་བསྐྱན་པའི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དེན་པར་ཞེན་པར་བྱིད་པ་སྐྱར་ན་སྒྲི་ཕུ་བསམ་དུང་སྒྲུད་པར་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་དེའི་ནང་ན་སྒྲོ་བས་པ་ཆེ་བར་གོ་མས་གིང་གཞན་ལས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་མཛོན་སྐྱུ་མེད་ཀྱིས་མནན་པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སེམས་དང་ཅིང་མཁུ་བར་གེས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུ་ལ་བདག་

ཕུག་འཆལ་ཞིང་མཆོད་པ་ཕུས་ནས་དགོན་པ་འི་གནས་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་སོང་ངོ་། ། །ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཁྱིམ་བདག་དཔེན་པ་འདོད་པ་ཞེས་ཕུ་བར་གིང་སྐལ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འི་ཆོ་ཕུག་ཅིང་ནོར་མང་ལ་ལེགས་གསུངས་ཆོལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་ཅེས་ཕུ་བ་མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གྱུར་ངོ་ཞེས་པ་འི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ན་བཞུགས་ལམ་ཅི་ཅམ་སོགས་དེས་པ་ལ་ལན་བསྟན་པ་བཞིན་དེས་སྟོན་པོ་དང་གོང་གི་གཅོ་བོ་རྣམས་བསྟན་ཏེ་གར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆོད་ཕྱི་བ་ཕྱག་བརྟུང་དང་སྟོང་ན་གོང་ཁྱེར་ལྟན་པོའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དུང་དུ་སོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དུང་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཛེས་གིང་འབར་བ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་གིང་དུ་ལས་བབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་འི་སྟེང་ཆོལ་དེར་བྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱུད་བསེལ་བ་དང་སྟོས་རྒྱུ་ཆར་བབས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེའི་བསམ་པ་ཕུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་བདུད་རྩིའི་འོད་བསེལ་བས་རེག་པས་ལམ་གྱིས་དུབ་བ་མེད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཏ་ལ་གཅིག་ཅམ་གྱི་བར་སྒྲུབ་ལ་འཆག་པར་མཛད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་དཔེན་

༡༢༡། །པ་འདོད་པས་གསོལ་པ། རི་ལྟར་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་མཐོང་། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྟག་པར་བཟང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཁྱོད་དང་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏྱན་འདྲ་མ་མཆིས། །བཀའ་ལྟུང་པ། །ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཆོག་སྒྲུས་པ། །དཔེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ལེགས། །རི་ལྟར་འདིར་ནི་ཡུན་རིང་དུ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ཏུ་བསྟེན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་དང་འདྲ་མེད། །ང་ལས་ལྟག་འགྱུར་ག་ལ་ཡོད། །ཁྱིམ་བདག་རུང་ཟད་ཡིད་ལ་ནི། །
 ལུ་བ་གང་དག་འདོད་པ་ལྟས། །དེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་། །ང་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་རངས་བྱ། །ང་ལ་རུང་ཟད་གང་འདྲི་བ། །དེ་རིང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་གསོལ་པ། །རི་ལྟར་བསམ་ག་ཏྱན་ལངས་ནས་
 མཆིས། །བསམ་ག་ཏྱན་བསམ་ག་ཏྱན་ཡོན་ཏྱན་དགའ། །འདི་ལ་ཡིད་གཞིལ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ལྟས་པ་དེ་དག་བདག་ལ་གསུངས། །དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ལྟན་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་འདི་རྒྱ། །
 ལྟས་པ་དེ་དག་བདག་ལ་གསུངས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་དེས་ལུང་བསྟན་པ་ཆོགས་བཅུད་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་མགུ་བར་མཛད་དེ། །མཆོམ་མེད་བྱས་པ་འདི་བསམ་ག་ཏྱན་ནི། །ལྟང་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏུ་དེས། །
 ཤེས་པ་གང་གིས་བསམ་ག་ཏྱན་དེ། །སོ་སོར་ཐོབ་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱིམ་བདག་དེ་སྟེ་བ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་བཞག་ནས་སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གནས་ཤིང་འཁོར་དེ་སྤང་བར་བྱས་ནས་གསོལ་

བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་གསུང་དག ། རི་ལྷ་རྒྱལ་པར་འཆལ་བར་འགྱུར། བཀའ་རྒྱལ་པ། ། གཞུང་ཁྱེ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་དག ། ར་ཡིས་ལེགས་བཤད་ཐོས་ནས་སུ། ། ཡང་དག་པ་ནི་རི་བཞིན་སེས། ། སྤྱི་བ་མེད་ལ་རབ་
 ཏུ་བཀོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ཞུ་བ་ཞུས་སོ། ། དེ་ལྷ་བས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བར་འདོད་པས་བསམ་གཏན་ལ་མཁས་པར་བྱ། བསམ་
 གཏན་གྱི་ལྷང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ། ལྷང་བ་སེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་སེས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡང་དག་པར་འདུ་བར་འགྱུར་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིན་ཏུ་བཞག་པར་བྱ། གིན་ཏུ་གསུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 * ། ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ག་གི་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པོ་ཁྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བསྟན་གཙོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་དུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པས་
 སྤྱི་པོའི་ཆོགས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་པས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གྱུར་གྱུར་གྱིང་། དེས་ག་གིའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཐུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་བསལ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ། གནས་དཔོན་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟུས་པ། ལྷ་ལགས་ལུས་འཕགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོ་གཞིན་ལ་ཡང་སྟོན་ཆགས་པ་གང་གིས་ལེགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་འབྱུངས་བས་ཁྱོད་དང་དུ་དང་བཅའ་ཅོལ་སྟུ་ཞིང་ནད་སྟུ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སོགས་ཆང་འབྱུང་པའི་ཉེས་པ་དང་། གང་ལ་

༡༡། །ཆགས་པས་རྒྱལ་པམ་གྱི་དོགས་པས་སེམས་ལྷུགས་ཤིང་དོན་ཉམས་པ་དང་། གཉིད་དང་གཤང་གཅི་བཀག་པས་ནད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཆེ་ལོ་ཅེ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ལྷུང་དང་ག་ལྷུང་དང་ཆ་གྲང་བཀེས་
 ལྷུང་དལ་བ་སོགས་དང་། ལམ་དུ་རྟུ་ལས་ལྷུང་བ་དང་། དག་སོགས་གྱི་འཇིགས་པ་དང་འབྲུད་པ་དང་། འབྲས་ལུ་གིན་རྟུ་མི་བཟང་བའི་བྱ་བ་ཐ་ཆད་རི་དུགས་བཤོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། རང་དབང་གི་སྟོབས་ཉམས་ཤིང་ཉེས་
 བའི་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་གྱི་མེས་རང་ཉིད་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ལུད་མེད་རྣམས་ལ་གིན་རྟུ་ཆགས་པ་ནི་མི་ཡི་གཏུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་འགོ་ལྷུར་གཏུག་པ་སྦྱོད་པའི་ཆོག་རྒྱལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་འདི་དག་གིས་ས་སྦྱོར་
 རྣམས་གྱི་དཔལ་འཛད་པར་བྱེད་པས། དབང་པོ་ལྷལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་བརྟན་པ་ཅན་ལ་ནི་དཔལ་ཀྱན་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྷལ་རྣམས་གྱིས་དབང་པོ་སྟོགས་པས་ནི་བཞིན་རྟུ་མི་
 རྒྱས་ཀྱང་། དེ་ལ་དོ་བསྟུང་བའི་སྤྲད་དུ་བྱོད་ལྷ་ལུ་བྱུ་མ་རྣམས་གྱི་ཆོན་པའི་གདམས་ངག་ནི་འདེམ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རང་གི་བྱིས་དུ་སྤང་ནས་སྤྱར་བ་ཕྱུན་མོའི་འཁོར་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེར་མཆོན་མོའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱུ་གར་དང་ཆད་གིས་བག་མེད་པ་ལ། ལྷོན་པོ་ཁ་ཅིག་ཁ་ཅན་གྱི་ལྷོན་པོས་ཆེ་བའི་དཔལ་ལ་ཐུག་པ་དོག་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། ཁ་ཅན་འདི་ནི་ལུས་འཕགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བརྟེན་པས་

三、研究

ཏེ་ལྷའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་འཛིན་པའི་སྤྱད་དུ་འབད་པར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་ཏེ། ལྷམ་པག་བྱོས་སྤྱི་ག་ཅེས་སྤྱུས་པས། རྫོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་མ་དཔུད་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་མ་ཉེས་གསེན་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྱི་དག་ཏུ་མ་དེ་བདེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། སྤྱི་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གསུག་པ་སྤྱལ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱིས་སྦྱོན་མེད་པར་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོར་གཞུག་པར་བྱས་གྱི། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པོ་མ་རུངས་པའི་བྱོད་དུ་
 གནས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཉེས་པའི་ཚོགས་གྱིས་སྦྱོང་པ་རང་དབང་དུ་དགོ་པའི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ནགས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱུས་ནས། བྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་དང་གཉེན་འདུན་རྩ་ལྟར་བཏང་སྟེ་དགོན་པའི་ནགས་སུ་དཀར་
 ཐུབ་སྤྱད་པས་བསམ་གཏན་བཞེད་པ་མཛོན་སྤེས་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ནམ་ཞིག་ཀ་སྤེའི་རྒྱལ་པོ་སྤེར་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་མཚོན་དང་ལྡན་པའི་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་རི་དྲགས་གསོར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གནས་པའི་
 རགས་དེར་ཞུགས་སོ། །དེ་འོངས་པ་སྤེས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ག་པ་ལ་དགའ་བ་འདི་བདག་གིས་ལམ་ངན་པ་ལས་རྒྱངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་སྤྱུམ་དུ། སྤྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་འཁུལ་གྱིས་
 དཔུང་གི་ཚོགས་བཞེད་པ་ལྡན་པ་རྣམས་གོ་ཆ་སྤྱི་ཞིང་མཚོན་ཆའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ། རྩ་དང་དུང་དང་སྤྱི་པོའི་སྤྱུས་རི་གཞོ་བ་སྤྱུམ་བྱེད་པའི་ལུས་འབྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དམག་གི་ཚོགས་འཛིན་སུ་རུང་བ་བཟུན་པར་གྱུར་པ།

3

[illegible]

—

[illegible]

33

༡༩། །ཁྱི་སྒོ་མེ་མཁའ་ལྟར་ཅམ་ལ་བྱུང་གི་སྒྲི་མི་སྒྲི་ན་པའི་གནས་ནས་བདུད་ཅི་ལྟར་ཞིམ་པའི་བསོད་སྒྲོམ་སྒྲུང་ས་ཏེ་བྱིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་ཉམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཟས་བྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་དེས་བདག་གི་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཡིད་མ་བསྐྱུད་པའི་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ལྟའི་དབང་པོས་ཆར་པོ་བ་ཅེས་སྒྲུས་པའི་མོད་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཟུང་། ཡོ་འབྲས་ཅི་གིང་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བྱས་གིང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་པས་ལམ་ངན་པ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཞག་པར་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྐར་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་པ་དང་། སྤྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་དེས་པར་ལེགས་པ་ལ་བཅུད་དོ་ཞེས་བསྐྱགས་པར་བྱས་གིང་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱའི་ནགས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དགའ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་གཙོ་བོ་དྲང་སྟོང་ཞིག་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེན་དེའི་བྱམས་པའི་མཐུས་ནགས་དེར་ལོ་ཤོད་པ་ཐམས་ཅད་ལན་རྒྱུ་མཇའ་ཞིང་གཞོད་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །དེར་དགའ་བྱུང་པ་གཅིག་རྒྱུད་གི་ནད་ཀྱིས་རིད་པར་གྱུར་ཅིང་དེའི་བསམ་པ་རྒྱལ་སྟེད་གྱི་ཕྱིར་ཡོན་པ་དེས་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་ནད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་གིང་ཡང་སྒྲུས་པ། དགའ་བྱུང་གྱི་ནགས་འདིའི་རྩ་བ་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཞི་མི་རྣམས་པས་

ལྷགས་ཀྱི་གཤིལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་ཞིག་སྐྱུལ་བར་བྱས་ཏེ། འདི་སོད་ལ་ག་ཁུ་འབྱུངས་སྤྱི་གཅེས་སྐྱུལ་བ་ལ། དེ་ན་རེ། མཁམ་པོ་འདི་ནི་ཆོས་དང་འགལ་ཏེ་དགའ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བ་མི་རིགས་
 སོ་ཞེས་སྐྱུལ་བ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ན་རེ། ལྷགས་གཅིག་པོ་རང་གི་སྒྲིག་གི་དོན་དུ་སྦྱིང་རྩེས་གསོད་པའི་ག་ཡང་མི་བཟའ་ན། ཁྱོད་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ན་ལྷགས་གསོད་ཅིང་རི་དྲགས་ཅེས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་གྱིས་
 གཞོམ་བར་བྱེད་ན་ཆོས་དང་མི་འགལ་ལམ། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱིང་རྩེ་གང་དུ་སོང་། དེས་ན་སྦྱོན་དང་སྐྱག་བསྐྱུལ་དུ་མའི་ཅུ་བ་རྒྱལ་སྦྱིང་ལ་ཡིད་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སེམས་དྲི་མར་གྱུར་པ་བདག་སྐྱར་ཡང་ངན་སོང་
 སྤྱི་གཅེས་སྐྱུལ་བསྐྱུལ་བསྐྱུལ་མྱོང་བའི་རྒྱལ་གསུངས་པས། དེས་མཁམ་པོས་བདག་གི་བསམ་པ་མ་བྱེན་ཞེས་བསྐྱགས་ཤིང་བསམ་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྐྱར་སྐྱུལ་པ། བདག་ནི་དགའ་བྱུང་པའི་བྱང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་འདི་
 ལ་རི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། དེས་སྐྱུལ་པ། བྱང་མེད་ཀྱི་མིག་དང་ཡན་ལག་གཏོང་སྤྱི་གཅེས་མཛེས་པར་སྐྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དང་མི་གཅིང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་མི་སེས་པ་རྣམས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་དགའ་བྱུང་བ་དེས་དགོན་པ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ། བླ་མའི་གདམས་ངག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མཛོན་སེས་ལུ་ཐོབ་

200

༡༩༡། །པར་བྱས་ནས་སྤྱར་འོངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བསྟོན་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱུགས་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་མདུན་ན་འདོན་ལ་འཕྲོག་བྱེད་གྱིས་བྱིན་པའི་
བྱ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་དང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ཞེས་པ་སྟོན་གཉིས་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་མདོན་གྱིས་ལུ་ཐོབ་ནས་རྩ་འཕྱུལ་གྱིས་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དེ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དུས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་གཞན་དུ་
སོང་བའི་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་དེ་གཉིས་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པ་ན་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ལ་ཆགས་པའི་བྱ་བས་བསྐྱུས་ཏེ་འབྲིག་པ་སྟུང་པས་རྩ་འཕྱུལ་ལས་ཉམས་པ་ལ། བུ་བོ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་ནགས་ན་གནས་པས་གྱིས་ནས་རང་གི་
གནས་སུ་བྱིད་དེ་སྤྱར་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མདོན་གྱིས་ལུ་དང་ལུན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འཕྲོག་བྱེད་བུ་མོ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་དང་། འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་མི་ནག་པ་སྟངས་ཆེན་ཏེ། དེ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བ་རང་གི་རྒྱུ་མཐུ་
ཐབས་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་སྤྱར་བྱིས་དུ་བབ་པ། བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་སྤྱར་བྱིད་དེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་མཛད་པའོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་བསྐྱལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་པ་ལོ་ལ་གྱི་ཡང་པ་ལོ་ལ་ན། བཅོམ་
ལུན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ཅེས་བྱ་བར་བྱུར་པའི་ཆེ། དེ་ལ་བཙུན་མོ་དུག་གི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་བུ་མོ་འདྲ་ཞིང་མ་ལུར་བྱམས་ལ་གྱས་གིང་ཡིད་གཙུགས་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལུན་པ་དེ་དག་གི་ནང་

མཆོད་པ་གཞུང་།

ན་འདུག་བཞིན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་ལ་ལྷགས་པར་ཆགས་ནས་སྟོག་པའི་ལས་བྱེད་པས་
ངན་སྒོང་གསུམ་དུ་སྟེ་ཞིང་། ལྷ་དང་མིར་གྱུར་པ་ན་ཡང་ཆོ་ཐུང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ། རིགས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་གཟི་བཞིན་ཆོ་བ་དང་ཆུང་བ། ཡོངས་སྟོན་ཆོ་བ་
དང་ཆུང་བ། ཤེས་རབ་ཆོ་བ་དང་ཆུང་བ། རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབད་བ་དང་། རྒྱུན་ལས་བསྟོག་པ་ལ་འབད་བ་དག་གུང་མཐོང་ནས། དེ་འདི་སྟམ་དུ། ལམ་འདི་ནི་ཡུལ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། གང་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་དེ་
ལ་བདག་གིས་སྟོ་བོ་འདི་དག་གཞུག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྟེར་རྗེ་བསྟེན་དེ། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཞིང་དེའི་མཛོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བཅུ་ཐུང་བ་དང་དགེ་བཅུ་འེེ་ལམ་ལ་རབ་དུ་བཀོད་
ཅིང་། དགེ་བའི་རུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་བསྟོ་བ་དང་ཁྱིམ་མི་རྟོག་པ་ལ་བཙུད་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་ཞིག་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཆངས་པར་སྟེས་ནས་ཡང་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྟེ་ཞིང་དེ་ནས་
གི་འཕོས་ནས་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྟེས་ཤིང་། དེ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་བྱུག་བྲིག་དབག་དུ་མེད་པ་དག་ཁྱིམ་མི་རྟོག་པ་ལ་བཙུད་དོ། །དེ་རྣམས་གུང་དེར་སྟེས་

རབ་རྒྱ་བཙུང་དོ། །སྤྱིར་རྗེ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་སེས་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་རབ་རྒྱ་བཙུང་བས་དེ་དག་ཡུན་མི་རིང་བར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱལ་བར་བྱས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། དེས་ན་རབ་བསམ་གཏན་གོམས་པས་ཕར་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་ནས་ནགས་ཆེལ་དུ་གནས་པས་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཕྱོད་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དགེས་པ་བྱས་པས་བསམ་གཏན་སེས་པ་ཀུན་འཕྱུང་བ་ཐོབ་པར་སེས་ནས། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་སོ་སོར་དགེས་པར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་ཕྱོད་བསྐྱལ་པ་ཆད་མེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུང་ཕྱོད་ཐོགས་མེད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་འདུ་སེས་ཕྱུང་ཞིང་དེ་མི་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འགོག་པ་ལ་གཞིལ་བས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ན་བསྐྱལ་བ་དགུ་བཙུཅ་དུག་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་མ་ཞུགས་ཏེ། རྟག་པར་བརྩམས་ཏེ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་ཕྱོད་བསྐྱལ་པ་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཕྱིན་པ་སྤྱི་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་

ལྷ་པ་དེ། ལྷ་པོ་མང་པོའི་ཆོག་སྒྲིལ་དང་། ལྷ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་དེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་བརྟན་དོ། རྒྱལ་པོ་དེས་
 སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཕུལ་ནས་ལྷ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཁྱིམ་སྒྲངས་གིང་རབ་དུ་བྱུང་ངོ། རེར་ལྷ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་
 གིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་དེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་མ་གཏོགས་དེ། དེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཐོས་པས་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་གྲང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 དབང་གིས་བསྐྱེལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འཕོར་པ་ལ་གནས་ཞིང་འཕོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་ཞིང་བརྩོན་པར་བྱས་སོ། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་ཕུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནི་སྤྱི་བདུན་གྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་འཆང་རྒྱུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་སྟོན་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་གྲུན་དུ་གོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་བག་ཡོད་པས་
 རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་དོ། རེ་ལ་བརྩུན་མོ་བྲི་ཕྱག་བརྒྱད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གསུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་ལྷན་སྟུག་པ། ལ་དོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པ། སྤྱི་བདུན་ཞིང་ཕྱིས་ཉལ་བ། དེ་དག་གི་གཟུགས་ནི་ལྷ་མོ་དང་འདྲ།

༡༡། །ཡོན་ཏན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་འདྲའོ། །རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་གོ་བྱེད་ལུང་མེད་ཀྱི་ཕྱག་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་། རི་ལྗེ་མེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་
 བསམ་གཏན་གྱི་བྱེ་བྱག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་རི་ལྗེ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ལུང་མེད་གྱི་ཆོགས་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྱག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གྱུར་
 བས། །ལུང་མེད་གང་དག་ཤེས་པ་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འདྲལ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྟེད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལུང་མེད་གང་དག་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་
 སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་རི་ཅམ་ཡོད་པ་སྟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལུང་མེད་འདོད་ཆགས་སྟོད་པ་ལ་མི་གཅང་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། ཞེ་སྟངས་སྟོད་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། གཏི་ལུག་སྟོད་
 པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོད་པ་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱལ་རྒྱུན་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། མཚན་མ་སྟོད་པ་དག་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། བདག་ཏུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན། སྤིད་པ་ལ་སྤིད་པ་དག་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གང་དང་གང་སྟོད་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོས་གཅོད་པར་བྱས་པས། །ལུང་མེད་གང་

པ་གཉེན་པོས་མཛོད་པར་བྱས་པས་འགྲེལ་སྟོན་

五、

དག་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་དག་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་སོ། །ལུད་མེད་ཞེས་པ་ལ་སྒྲོད་པ་དག་ཆང་མེད་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་པའི་ལམ་བསྒོམས་པ་དང་། མཚན་
མ་ལ་སྒྲོད་པ་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཆངས་པའི་ལམ་བསྒོམས་པ་དང་། སྤིང་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དག་སྒྲོན་པ་མེད་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་གནས་བསྒོམས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུད་མེད་ཁྱི་ཕྱག་བརྒྱད་པོ་དེ་
ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་སོ། ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོད་པ་ཞེས་ཀྱང་པར་གྱུར་པའི་ཆེན་། དེའི་མཐུས་དེ་ལ་ལུད་མེད་ཁྱི་ཕྱག་དགུ་བརྒྱའི་བརྒྱན་མོའི་ཆོགས་
མོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྷན་སྒྲུག་པ། ལུད་མེད་དེ་དག་གིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ལུད་མེད་དེ་དང་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་ལུ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡང་དག་གིས་པར་གྱུར་པས། ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲེ་ཞིང་སྤྲོད་པ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་གྲེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་གྱུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེས་ལུད་མེད་ཁྱི་ཕྱག་དགུ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལ་བདག་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་དེས་དེ་རྣམས་འདོད་
པའི་ཐམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་ནས་ལུས་ཞིག་པའི་འོག་དུ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོར་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་

བས་མི་འབྲེ་པོ་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པོ། །དེར་མི་ཆོད་ལུ་བརྒྱུས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སྒྲུར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུ་ཉིད་དུ་བརྒྱན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་
 བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །འབྲེ་པོ་དེས་ཀྱང་བདག་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ན་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱི་བརྒྱན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། རུ་པོ་རྣམས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པས་འབད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ན་ཞེས་སྒྲོས་མ་ཐག་དུ།
 དེའི་ལུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས་པར་གྱུར་པས་ལྷག་པར་མོས་གིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེ་བྱང་རུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་རིགས་ལྷག་པོ་ཞིག་དུ་སྒྲིམ་ནས། གཟུགས་བཟང་
 ཞིང་རིགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་གིས་ལ་མི་ཐམས་ཅད་དག་འ་ཞིང་འདུན་པར་གྱུར་ཀྱང་། བྱིམ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས། དེའི་པ་མ་གཉིས་དུས་ལས་འདས་པའི་ཆེ། བྱིམ་གྱི་རྩལ་དབྱིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག །དག་སྟོང་དང་བྲམ་
 ཟེ་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་མ་ཞིག་དུ་གནས་ནས་བསམ་གཏུན་ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཆོས་དང་ལུན་པའི་སྟོན་པས་གྲགས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་པའི་མཛེས་པོས་གིས་ནས་ཁྱོད་ན་ཆོད་ག་ཞེན་བ་ཞེན་བྱིམ་
 གྱི་དཔལ་སྒྲུངས་ཏེ་དགོན་པར་དབུལ་པོའི་སྟོང་ལམ་ལ་ཐེ་ལྟར་དག་ལ། དེ་བས་པའི་བྱིམ་དུ་འདོད་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བྱང་རུབ་སེམས་དཔལ་བཅོན་ར་དང་འདྲ་བའི་བྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་མ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟོད་པས་

༡༩། །མཛེས་པོ་དེ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྲོང་སྒྲིལ་ཙམ་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་གངས་ཆེན་མཚོའི་ལྷ་ཞེས་པའི་སྐལ། བྱེད་རྒྱུ་མཚོའི་ལྷ་ཞེས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དགྱུར་པ་ན། ལྷ་རྒྱལ་དང་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དེས་ཡབ་ལ་གསོལ་ནས་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་མཛོན་སེས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་དོ། ། ལྷ་རྒྱལ་དང་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དེས་ཡབ་ལ་གསོལ་ནས་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་མཛོན་སེས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་དོ། ། དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྷ་བརྒྱའི་བྱ་ལྷ་རྒྱལ་སོགས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་བདག་ཅག་དང་བྱད་གཟུགས་དང་སེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་པ་མེད་སྟུང་དུ་སྒྲུས་པ་ལ། འཕོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དེས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པ་དེའི་བྱད་གཟུགས་དང་སྟོབས་དང་སེས་པའི་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་མི་པོ་དེ་ཞེས་སྒྲུས་པས། དེ་དག་དེ་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་པས་དེའི་དྲུང་དུ་འཕོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་བཅས་པར་སོང་བས་བྱད་གཟུགས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཐོང་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་དེ་ལྟར་ཡོད་པེས་སོ་སྟུང་དོ། དེའི་ཐད་དུ་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་ནས་བསམ་གཏན་བཞིན་དང་མཛོན་སེས་ལྷ་བསྐྱེད་དོ། བྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་འཕོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི་ད་ལྟར་འཕོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་འཕོང་བསྐྱབས་པའི་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཞོན་ནུ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་པོའི་བྱ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ལྟར་བཅས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་འཕོང་གི་

བསྐྱུགས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་བྱིད་དེ་འོངས་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཕོང་གི་རྩུ་འབྱུལ་མཛད་པས་དད་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་སྤྱོད་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ནགས་ཁུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྩུ་བྱིན་པ་
 དེར་གཞོན་སྤྱོད་དག་པོ་ཞིག་གིས་རྩུང་དྲག་པོས་བཏབ་སྟེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དུང་སྤྱོད་མཛོན་གེས་ལྷ་ལྷན་མཐུ་ཆེ་བར་གྱུར་པས་ཆོང་པ་དེ་དག་དུང་རྩུ་མཛད་བཅས་པ་ནགས་དེ་ལས་བྱུངས་
 ཉི། རང་གི་གནས་སུ་བཀོད་པས། དེ་དག་དག་འཁོར་དུང་སྤྱོད་དེའི་ཐད་དུ་རབ་རྩུ་བྱུང་ནས་བསམ་གཏན་བཞེད་པ་མཛོན་གེས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཉི། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱོད་དུང་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་མང་
 པོ་འཆི་བ་ལ་སྐྱུགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱུབས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མཛོན་གེས་ལ་བཀོད་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་དེ་འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་བརྒྱུད་པའོ། ། །ཡང་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་རི་བོང་ཞིག་རྩུ་གྱུར་པ་ན་ཆར་པ་མ་བབ་པའི་
 ལྷ་གེའི་རྩུ་གྱིས་དགོན་པར་གནས་པའི་དུང་སྤྱོད་ཞིག་དགོན་པ་ནས་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ལ། དེ་དང་སྤྱོད་ནས་འདྲིས་པའི་རི་བོང་དེས་དགོན་པའི་བསྐྱུགས་པ་དང་བྱིས་གྱི་ཉེས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་། བདག་གི་ལུས་མེན་དུ་མཆོངས་ཉི་
 དེང་དགོན་པར་བཞུགས་ཞེས་སྐྱུས་པ་ན། དུང་སྤྱོད་དེས་རི་བོང་བྱུངས་ཉི་བྱོད་དེ་ཙམ་དཔེན་པར་སྤྱོད་པར་དག་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་དུ་འདྲག་པར་དམ་བཅས་ནས་བསྐྱུད་པས་ཆར་བབས་ཉི་གིང་འབྲས་ལ་སྐྱུགས་རྩུ་པར་གྱུར། དུང་

ལུ་ལྷ་པར་ཡོད་དོ། བྱིས་དེའི་བཙུན་མོ་ཆེན་པོ་ལ་ལུ་ཞིག་བཅས་པ། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྒྲ་མཐོན་མཐིང་། ལག་པའི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པས་མཆོན་པ། ཀླང་གཡོན་གྱི་མཐིལ་ན་རྟའི་རི་མོ་དང་། ཀླང་
 གཡས་གྱི་མཐིལ་ན་གྲང་པོ་ཆེའི་རི་མོ་ཡོད་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ། མིང་མེ་ལོང་གཏོང་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་པོ་དེ་ནད་གྱིས་བཏབ་སྟེ། ཆེའི་དུས་བྱེད་དུ་ཉེ་བ་ན། སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤས་
 འདི་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་ཆ་བཏུག་པ་དེ། རྒྱལ་པོ་དེས་མཆོན་རྣམ་པ་བཙུ་པོ་འདི་དང་ལུ་ལྷ་ན་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་དབང་སྒྲུར་ཞིག །མཆོན་མ་བཙུག་པ་ཞེན། ལུས་གསེར་
 གྱི་མདོག་ཅན་ལ་སྒྲ་མཐོན་མཐིང་དུ་འདུག་པ་དང་། ལག་གཉིས་གྱི་མཐིལ་དུ་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་གིས་མཆོན་པ་དང་། ཀླང་གཡས་གྱི་མཐིལ་ན་གྲང་པོ་ཆེའི་རི་མོ་དང་། ཀླང་གཡོན་གྱི་མཐིལ་ན་རྟའི་རི་མོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་དེ་གོས་བསྟོན་ན་ལུས་དང་འཆོམས་ཞིང་མི་ཆེ་མི་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་སྟན་ལ་འདུག་ན་གཟི་བརྒྱུད་དང་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་གྱིས་རིམ་གྱི་དང་བསྟོན་བཀུར་ཆེར་བྱེད་ཅིང་བཙུན་མོ་དང་སྤས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་
 དགའ་ཞིང་བྱུག་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་བྱེད་ན། ལྷ་རྣམས་གྱིས་བྱེད་བྱུག་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བཙུན་གྱི་ཆར་འཕེབས་གིང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་།

2007

བདུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བས་དེ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཆོས་བཙུག་ལཱའི་ཉིན་པར་ཉི་མ་དང་པོར་ཤར་བ་ན། གསེར་གྱི་ལམ་ལོ་རྩེ་བས་སྤྱོད་དཔག་ཆད་གཅིག་དང་ཕྱེད་གྱི་ཆོ་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཤར་ཕྱགས་ནས་འོངས་ཏེ། དེ་ལ་
བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ན་ལམ་ལོ་འདི་བདག་གི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་ཅིག་ཅིས་སྤྱོད་པ་དང་། བས་མ་ལའི་ཕྱགས་ནས་ཉེ་བར་འོངས་སོ། །སྤྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རི་སྒྲོས་གྱི་དང་ཅན་ལས་འོངས་ཏེ་མཐུག་མ་ལ་
ཁོར་སྤུས་བརྒྱན་པ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞོན་ན་ཉི་མ་ཕྱེད་གྱིས་གྲིང་བཞི་ལས་ལམ་ལོ་འདི་གལ་ཏེ་རྒྱང་བས་འགོ་ན་རྒྱང་པའི་རྗེས་གང་ལ་རྟེན་པ་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མར་གྱུར་ཏོ། །རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མདོག་མཐོན་མཐིང་རྩ་རྟེན་དམར་བ་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱ་བདུན་འབབ་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཞོན་ན་ཐན་གཅིག་བཟང་པའི་རིང་ཅམ་གྱིས་གྲིང་བཞི་ནས་ལམ་ལོ་འདི་མིང་ལ་མི་དུབ་པོ། །ཁོར་སྤུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འོད་ཟེར་ཉིན་མཚན་དུ་གསལ་ཏེ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅུན་ཆད་འོད་གྱིས་སྤྱང་
བར་ཕྱེད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱེན་པར་ཕྱེད་དོ། །འུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཟང་བ་མཛེས་པ། རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ཆོམ་པར་ཕྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་
པོ་ཅི་དགོས་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་ཐད་མི་ཤེས་པར་ཕྱེད་དོ། །སྒྲོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱལ་པོས་དཔུང་རྒྱུ་པ་བཞི་བགོས་ན། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་དཔུང་གི་ཆོགས་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་དང་མཐུར་ལྡན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་དང་

5

༡༡། །ཕྱན་ནས་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཏོང་དེས་འདི་སྒྲུལ་དུ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲོན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་སྒྲེས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་མི་ཆད་པར་བུའོ་སྒྲུལ་དུ། སྒྲོས་རྒྱལ་བྱས་བཀྱིས་དེ་གོས་གསར་པ་གཙང་མ་བགོས་གིང་
ལག་ན་སྒྲོས་པོར་ཐོགས་པས། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་བུས་མོ་བརྟུགས་དེ། ཕྱོགས་དེ་ན་སྒྲེས་བུ་འཕགས་པ་བཞུགས་པ་རྒྱམས་བདག་གིས་གསོལ་བ་བཞིན་དུ་གསེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཤར་ལྟོ་རུབ་བུར་
བཞིན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཉི་འོ་ཉི་མེ་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲིར་ཆར་བ་སྟེད་རྒྱལ་པོའི་པོ་བུར་དུ་གསེགས་དེ། རྒྱལ་སྒྲོན་རྒྱམས་གྱིས་ཡོ་བུད་རྒྱམ་བཞི་སྟུར་བས་བསྟེན་བཀུར་དང་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱམས་ལའང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་
ལ་མཆོད་དུ་བརྟུག་པས་དེ་རྒྱམས་ཆོའི་དུས་བུས་པ་དང་མཐོ་རིས་གྱི་ལྟར་སྒྲེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཏོང་དེས་གེས་རབ་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་བདགས་དེ། ཡུལ་དེ་ནི་བུམ་ཟེ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་དཔུལ་པོངས་ཞིག་གིས་བྱིམ་
བདག་ཞིག་ལས་གྲུང་ཞིག་བརྒྱན་དེ་ཉིན་པར་སྟུང་ནས་གྲུང་དེ་བྲིང་ཅིང་བྱིམ་བདག་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་བྱིམ་བདག་ཟན་ཟ་བ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་གྲུང་དེ་བྱིམ་ནང་བཏང་བ་སྟོ་གཞན་ནས་སོང་སྟེ་སྟོར་རོ། །བྱིམ་བདག་དེ་
ཟན་ཟོས་ནས་ལངས་དེ། གྲུང་མ་མཐོང་ནས་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་གྲུང་ག་རེ་བུས་པ་དང་བྱོད་གྱི་བྱིམ་དུ་བཏང་དོ། །བྱིམ་བདག་གིས་བྱོད་པའི་གྲུང་པོར་གྱིས་སྒྲུར་བྱིན་ཅིག། །དེས་ངས་མ་བོར་རོ། །དེ་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གཏོང་།

2000

རྟེན་པ་ལ་ཕྱི་དུང་དུ་སྤོང་ནས་ཞལ་ལྟེ་གཙོང་པར་འགྱུར་ཞེས་འདོང་བ་དང་། མི་གཞན་ཞིག་གི་རྟ་ཚོང་མ་ཞིག་བྱོས་པ་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་ཚོང་མ་དེ་མ་གཏོང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྟོང་འཕངས་པས་རྟ་འི་རྒྱུ་པ་བཅག་གོ། །དེས་
 རྟོང་གིས་ངའི་རྟ་འི་རྒྱུ་པ་བཅག་པས་རྟ་པོ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོང་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་དག་སོང་བ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་བྱོས་པར་བརྩམ་སྟེ། ཕྱིགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མ་ཚོངས་པ་དང་། ཐག་འཐག་པའི་ཐག་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་
 ལྟང་ནས་དེ་ཚེ་འཕོས་པ་དང་། དའི་རྒྱུ་པ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བེད་དོ། །ལམ་དུ་རྒྱ་གཉིང་ཟབ་ཞིག་གི་ནང་ནས་བེད་མ་ཐན་ཞིག་སྟེ་ལ་ནས་བཟུང་སྟེ་འོངས་པ་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱའི་གཉིང་ཅི་ཅམ་
 ཞེས་བྱིས་པ་དང་རྒྱའི་གཉིང་ཟབ་པོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་སྟེ་ལ་རྒྱུ་པ་ལྟར་སྟེ་མ་རྟེན་དོ། །འཕྱོད་གྱིས་ངའི་སྟེ་ལ་རྒྱུ་པ་བཟུར་རོ། །དེས་མ་བཟུར་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་སྤོང་དོ། །དེ་ནས་དབྱུག་པ་ཅན་ལུས་ངལ་ཏེ་ཆང་འཚོང་གི་ཁྱིམ་དུ་
 སྤོང་སྟེ་ཆང་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆང་འཚོང་མ་དེ་ལ་ལུ་ཕོ་བཅས་པ་གོས་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་བསྐྱལ་བའི་སྟེང་དུ་བསྐྱད་པས་དེ་ཕྱོག་དང་བྲལ་བ་ན། དེས་ལུ་བསྐྱད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་དོང་དོ། །དེ་ནས་དོང་བ་ལས་གནས་གཞན་
 ཞིག་ན་བེད་ག་གོ་ཏེ་ག་དེ་ལ་ལུ་རོག་ཅིག་བདུག་པ་དེས་དབྱུག་པ་ཅན་མ་ཐོང་ནས་གར་འགོ་བྱིས་པ་དང་། ང་ཚོ་མི་འགོ་ན་འདི་དག་གིས་བེད་དོ། །གར་བེད་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འོ། །འོ་ན་ཁོ་བོའི་འཕྱིན་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་

[illegible]

ལྟོན་ལྟོན་

གསལ་གཞིན་རྒྱ་མ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་འབྲིན་ཞུ་བ་བསྐྱར་བ། རམ་ཁོ་མོ་མ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཆེ་གྱུ་མ་པོའི་ཁྱིམ་འདྲོད་ལ་གྱུ་མ་པོའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཆེ་མ་མའི་ཁྱིམ་འདྲོད་ན་དེ་
ཅིའི་ཁྱིམ་ཞེས་ཞུས་ཤིག །དེ་ནས་དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ཁྱེན་པས་རྒྱང་བར་བྱུག་འཆལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱད་ནས། རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་བྱིད་ཅག་ཅི་ལ་འོང་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་ཁྱིམ་
བདག་ཕྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུས་མོ། རྒྱལ་པོས་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ཀྱིས་གྲུང་བརྒྱན་ནམ། བརྒྱན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ནམ། གྲུང་བདག་གིས་མཐོང་བར་ཁྱེན་ཏོ། །ཁའི་ཆེག་གིས་ནི་མ་གཏོང་དོ། རྒྱལ་པོས་
སྒྲུས་པ། དབྱུག་པ་ཅན་དེས་གྲུང་ཁྱེན་ཏེ་མ་སྒྲུས་པས་ན་ཕྱེ་ཆོད་ཅིག ཁྱིམ་བདག་གྲུང་གྲུང་འོང་བར་མཐོང་ལ་མ་བཏགས་པས་ན་མིག་ལྗངས་ཤིག ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་གཅིག་དུ་བདག་གི་གྲུང་
ཕྱོག་གཅིས་སུ་བདག་གི་མིག་ལྗངས་པ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་རྒྱལ་པོར་གྲུང་སྒྲོལ། མི་གཅིག་གིས་ལྟ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་རྩ་ཆོད་མ་བཀུམ་མོ། རྒྱལ་པོ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་རི་རྩར་བསང་ཅེས་དྲིས་པ་ན། བདག་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་མི་འདིས་རྩ་མ་གཏོང་ཞིག་ཟེར་བས་བདག་གིས་རྩོ་བ་ཞིག་གྲུངས་ཏེ་འཕངས་པས་རྩ་གུམ་མོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། དེ་བདག་གིས་རྩ་མ་གཏོང་ཞིག་སྒྲུས་པས་ཕྱེ་ཆོད་ཅིག །དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་རྩོ་བ་

ལྟོན་

མཁའ་འགྲུ་གླིང་།

འདིགས་ཏེ་ཕྱིགས་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཕྱོས་བསམ་པ་ལས། བཀ་ན་མི་ཡོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ་གུམ་མོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ། མོང་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོ་ཕྱོས་སྟེ། །དེས་སྐྱུས་པ་གཅིག་དུ་བདག་གི་ཕྱོ་བསང་། གཉིས་སུ་འདིས་ཕྱོ་བྱེད་
པ་བས། དཔྱུག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་བྱེད་སྟེ། །དེ་དག་མོ་མོ་ཞལ་ལྟེ་དེ་ལྟར་བཅད་དེ་དཔྱུག་པ་ཅན་ཉིས་པ་གུན་ལས་བར་རོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་དུང་ན་བྱེད་མེད་གཉིས་སྟེ། །གཅིག་ལ་ཕྱོད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཕྱོ་མ་བས་པས་
བརྒྱགས་ནས་བྱེད་མེད་གཉིས་ལ་འདི་སྐད་བསྟེན། །ཕྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བུའི་ལག་པ་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲོངས་ལ་གང་གིས་བོད་པ་དེའི་བྱར་ཁྱེར་ཅིག །བུའི་མ་མ་དེས་སུ་ལ་སྟོང་རྩེ་མེད་པས་སྐད་ཀྱིས་མི་དོགས་ཏེ་མ་བུ་ཅི་ཡོད་
པས་དྲངས་སོ། །མ་གང་ཡིན་དེས་དལ་གྱིས་འདྲིན་པས་དེའི་སུ་ཡིན་པར་བྱས་ཏེ་བུ་ཁྱེར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་མི་གཉིས་སྟེ། །རས་ལྷག་ལ་ཕྱོད་དེ་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ལྷགས་པ་ན། ཞལ་ལྟེ་གོང་བཞིན་དུ་བཅད་དོ། །དེ་ནས་དཔྱུག་པ་
ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་དག་གིས་བདག་ཕྱིད་ཅིང་མཆི་བ་ན་སྐལ་གྱི་འཕྲིན་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་དེ་ལ་འདི་སྐད་གྱིས་སྟེ། །ཕྱོད་མི་ཕྱོ་ཞིང་བཀྱིས་པས་ཁུང་ནས་ཁྱེར་འབྱུང་བའི་ཆོ་བདེའོ། །
ཁྱེར་བྱེད་ནས་ཁ་བས་མང་དུ་བོས་པ་ལས་བྱ་རྒྱལ་གྱིས་གཅོས་པས་ཕྱོད་ཕྱོས་ནས་ཕྱོ་མ་པར་གྱུར་པས་སྐྱར་འབྱུག་པའི་ཆོ་ཁུང་བྱར་བོགས་ནས་སྐྱག་པར་ལ་ལོ་ཞེས་གྱིས་སྟེ། །ཕྱོད་ད་སྟེ་བས་ཀྱི་ཆོད་གེས་ལ་མི་ཕྱོ་ན་

ལཱེ

༡༢། །རི་ལྷུང་ལྷུང་འབྲུང་པ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་འདུག་གོ་ཞེས་སྒྲིམ་སྟེ། །དེ་ནས་ཆུང་མའི་འཕྲིན་སྒྲིམ་པ་དང་། །ཁྱོད་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་མཛའ་བོ་ཞིག་འདུག་སྟེ། །ཁྱོས་པོའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཆགས་
ནས་པ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ལ། །པ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་ཆོ་མཛའ་བོ་སྒྲིམ་སྟེ། །ཁྱོ་ལ་ཆགས་པས་ཁྱོས་པོའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན་པས། །གནས་གཅིག་སྟོངས་ལ་གཅིག་ལེགས་པར་བྱངས་སྟེ། །དེ་ལྟར་གནོད་པ་མེད་
པར་འབྲུང་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་སྟེ། །དེ་ནས་བྱ་རོག་གི་འཕྲིན་སྒྲིམ་པ་དང་། །སྟེང་དེའི་དུང་ན་གསེར་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲན་ལ། །སྟེང་ག་ཞུན་གྱི་དུང་ན་མེད་པས་སྒྲན་དེ་ལྟར་མི་སྒྲན་ནོ་ཞེས་བྱིས་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོའི་འཕྲིན་
ལ་ན་དུ་ཁྱོད་སྟོགས་དེ་ན་རི་འོར་གཅིག་ཡོད་པའི་གྲོང་འདབ་དུ་བྱུང་པ་ན་སྟེང་སྒྲིམ་པོ་དེའི་དུང་ན་གསེར་ཡོད་ཀྱི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱིན་ཏེ་སྟོང་བ་དང་བདེ་བར་འབྲུང་རོ། །རི་དྲགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལ་ན་དུ། །རི་དྲགས་ཁྱོད་དེ་ན་སྟེང་
ཡོད་པ་དེའི་ཁ་ནས་སྒྲན་ཏེ་ཕྱི་ཕྱོགས་པ་འདྲག་སྟེ། །དེས་ཆུ་དང་གསེར་མ་མའར་པོར་བྱུང་པ་ལ་ཁྱོད་ཟ་ཟ་ན་ཡང་སྒྲན་མ་དེ་སྟོང་ཟིན་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཆུ་ལ་མིན་པས་སྒྲག་བསྒྲལ་བར་བྱུང་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་སྟེ། །
སྟེག་པའི་འཕྲིན་ལ། །གང་དུ་སྟེག་པ་དེ་སྟེག་པའི་སྒྲན་འཕྲིན་པའི་སྟོགས་དེ་ན་གསེར་མེད་ཀྱི། །སྒྲན་ག་ཞུན་འཕྲིན་པ་དེ་ན་གསེར་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེར་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲན་ལ་ཆུ་ལ་མིན་པས་སྒྲག་བསྒྲལ་བ་ན་མི་དུང་གིས་

གཞན་དུ་སོངས་ཤིག་ཅིས་དང་། ལྷལ་དང་ནེ་ལུ་འཕྲིན་དེ་འཕྲིན་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་ཅག་མིར་གྱུར་པ་ལྷན་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་པ་ན། གཅིག་གིས་ནོར་བཤོའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་ཅིག་གིས་སེར་སྒྲིའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་མ་བཤོས་པས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱས་པས་ལྷལ་དུ་སྒྲིམ་སོ། ཅིག་གིས་ཀྱིས་གྱུར་ནོར་ལ་ཐེན་ཏེ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་བྱས་པས་ནེ་ལུ་ལེར་སྒྲིམ་སོ། དེ་བས་ན་ནོར་དེ་དག་དགོ་སྒྲིང་དམ་བུས་ཐེ་དག་ལ་བྱེན་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོས་དཔྱུག་པ་ཅན་ལ་སྒྲིམ་པ། ཁྱེད་ལ་ཉེས་པ་མང་དུ་གྱུར་ཡང་ངས་བཏང་ངོ། ཁྱེད་ནི་དཔུལ་ཞིང་ཡོངས་ཀྱི་ཤིང་གི་འོག་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་ཡོད་པ་བརྟོས་ལ་ཁྱེད་ཅིག་ དཔྱུག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་བསྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་འཕྲིན་ལན་གྱུར་སྒྲིམ་ནས། ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་མཉན། ལྷལ་དང་ནེ་ལུ་ལེ་དང་བྱས་གཏེར་བསྒྲན་ནས་དཔྱུག་པ་ཅན་ལ་བྱེན་པས་ཤིང་དུང་ནས་གསེར་ཡང་སྒྲུངས་ཏེ་ཁྱེད་རོ། དེ་བྱེན་ཆད་སོ་ཆེས་རྒྱགས་ནས་ཅིས་གྱུར་མི་བྲེལ་ཏེ་ཆེ་གཅིག་དུ་ལྷག་ཅིང་བདེ་ཞིང་སྒྲིང་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལྷུང་བསྒྲན་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་གྱི་མ་ལྷ་འདྲིའོ་སྒོ་བས་པ་འདྲི་ལྷ་ལུ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། རྒྱལ་པོ་དེས་གྱོད་ཁྱེད་གྱི་སྒོ་བཞི་རྒྱམས་སུ་སྒྲིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་བཅུ་གསུམ་ཏེ་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་། ཡོ་བཏུ་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་གིས་ཉན་པའི་སྒོ་ག་ཆགས་བརྒྱ་སྒྲིང་དུ་མར་ཁ་ཐས་གྱུར་གྱུར་རོ། དེ་ལྷུང་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདྲི་ཉིད་སྒོན་རྒྱལ་པོ་མེ་ཡོང་གཏོང་དུ་གྱུར་པ་ན་སྒོ་བྲོས་

RE

༡༩། །དང་སྒྲིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མང་པོ་གཏང་བར་མཛད་དོ། ། །ཡང་སྒྲིན་གྱི་ཆོ་ལུས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་ན་རྒྱལ་པོ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་ལུས་རྣམས་འཕྲོར་བ་རྒྱས་ཤིང་བདེ་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་གཟུགས་བཟང་མ་ལ་བྱ་ཆགས་ནས་དེའི་ཆོ་བཟང་བདུང་མོད་པར་གྱུར་པས། སྒྲིན་སྒྲེའུ་སྒྲིན་པ་ལ་མིང་བཟང་བདུང་དུ་བཏགས། དེ་ཅིང་ཡི་གེ་དང་བཟོ་གནས་མཐར་སྒྲིན་ཅིང་དཔའ་ཞིང་ཆོས་ཆོས་མེད་པ་གཏུམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས། དེའི་མ་བཙུན་མོ་དེ་ཅིང་ལུས་མག་ཞིང་སྒྲེམས་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མི་ཉན་ཞིང་སྒྲོག་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་དགའ་ཞིང་། དེར་སྒྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་གཞན་གྱི་ཕྱར་འོ་ཞེས་གསོལ་དོ། །ཅི་འོག་གི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་བསྐྱངས་པ་ན། ཅི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་དེས་གལ་ཏེ་དའི་ཆོ་བྱུང་ན་དེ་རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་བཞག་ན་སྒྲིན་ཆོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། སྒྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བྱུངས་སོ། །ལུ་མོ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱས་དེ། བདག་ལ་བྱ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་བཞིན་པར་ཞུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྒྲིན་བྱེད་འདི་སྒྲུམ་དུ། བདག་གི་ལུ་སྒྲུག་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་བཟང་བདུང་གཟུགས་བཟང་ཞིང་དཔལ་ལ་རིགས་དང་མཐུན་པར་སྒྲིན་པ་ཡོད་བཞིན་གཞན་ལ་རྒྱལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་སྒྲུམ་དུ་ཐོ་ཆོས་སྒྲིན་པ་ན། སྒྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟར་ཡང་བདག་ཅག་གིས་ཁས་བྱུངས་མོད། དེ་ཡང་འདི་ལ་ལུ་མ་ཆེ་ལ་མི་མ་ཆེ་ཆ་མེད་པས་དམ་པ་དེ་སྒྲུལ་ན་

ལེགས་ཞེས་སྐུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཆད་བུས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ནི་འོག་གི་རྒྱལ་པོའི་ལུ་མོ་དེ་སེམས་ཅན་དང་ལྟན་པར་གྱུར་དེ་ཁྱེའུ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་བཅས་པ་ལ་མིང་རྒྱལ་སྤིང་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་
བདག་སོ། །དེ་ནས་ནི་འོག་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་པོ་ན་བདུང་སྟེ་བདག་གི་ཆ་བོ་རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་མ་བཅུག་ན་དཔུང་གི་ཆོག་ས་བཤམས་ནས་ཁྱེད་གྱི་ལུ་ལ་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་སྤྲིངས་པ་ལ་དོགས་པའི་ཆོ་སྤོན་པོ་རྣམས་གྱིས་བུ་རུང་བ་ལ་
རྒྱལ་ཆོབ་གྱི་ཐོབ་བྱིན་ལ། གཞོན་ཏུ་བཟའ་བདུང་འགྲམ་པར་བགྱི་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐུས་པ། ཆོས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོག་དེ་སྤྱད་མ་སྐྱ་ཞིག །འདི་ལྟར་བུས་པ་གསོད་པ་ཐོས་གྱི། བས་བུ་བསད་པ་མ་
ཡིན་པས་ང་ནི་དེ་ལྟར་གཏམ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྐུས་པ། ཅི་སྟེ་མི་འགྲམ་ན་ཡན་ལག་མེད་པར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཡན་ལག་མེད་པར་བུས་ན་བསད་པར་བད་མོད། སྤོན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྐུས་པ། ལྟ་གཞན་བགྱིར་
ཅི་མཆིས། བསྐྱད་པར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་པོས་སྐུས་པ། ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ལྟར་བསྐྱད་པར་བྱ། དེ་དག་གིས་སྐུས་པ། རིང་པོར་མི་ཐོག་ས་པར་གཞོན་ཏུ་ལ་མོངས་པ་འཕྱུང་བར་འོང་གིས་རེ་ཞིག་རྒྱལ་སྤིང་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
ལ་ཐོབ་སྟོལ་ཅིག་དང་། དེ་ནས་གཞོན་ཏུ་བཟའ་བདུང་རང་གིས་སེས་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ནི་མ་གིས་པ་ལ་ནི་འོག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བོ་ལ་རྒྱལ་ཆོབ་གྱི་ཐོབ་བྱིན་ནོ། །གཞོན་ཏུ་བཟའ་བདུང་གིས་དེ་ཐོས་ནས་ལྟས་

༡༢། །བདག་སྤངས་པས་འདིར་བསྐྱད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་འོང་ངོ་སྐྱམ་སྟེ་རང་གི་མ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནས་བདག་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལོན་གྱི་ཡུལ་དུ་མཆིས་ན་མཆིན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་བྱས་སོ། །མ་དེ་ཡང་སྟག་པ་དང་
བྲལ་བས་བུའི་མགུལ་ནས་འབྱུང་དེ་ཁྱོད་དེ་སྟེ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་འཕྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུང་ནས། སྤར་ས་སྟོང་དང་ནགས་སོགས་སུ་རི་ལྟར་འབྱམས་ཞེས་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྟེ་ཆོགས་སྐྱས་པ་དང་། བཟའ་བརྟུང་ན་རེ།
གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡང་ནི་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །གཏན་དུ་སྟག་བསྐྱལ་བ་ཡང་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །མི་བདེ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་སོགས་མ་དེ་ལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་
དེ་ཡུལ་ལྟ་ལོན་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྟ་ལོན་པའི་བཀྲ་བས་པ་གཅིག་དེར་འོངས་པས་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་བཟང་ཞིང་སྟག་པ། མཁྱེད་བ་རོ་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ལེགས་པའི་སྟེས་བྱ་འདི་སྟེ་
ཞིག་སྐྱམ་དུ་དྲིས་པ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བསྐྱུང་ངོ་། །དེས་དེ་སྟེས་སྟེ་བྱེད་ནས་ལྟ་ལོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུང་དེ་རི་ལྟར་གྱུར་པ་སྐྱས་སོ། །ལྟ་ལོན་གྱི་རྒྱལ་པོས་དེའི་མགུལ་ནས་འབྱུང་དེ་དགའ་བའི་གཏམ་སྟེ་ཆོགས་
བྱས་ནས་དེ་ལ་རང་གི་བུ་མོ་དང་ཡུལ་དག་ཀྱང་བྱིན་ནོ། །དེ་བུ་མོ་དེ་དང་ཕྱི་བ་ལས་སྟེ་གཟུགས་བཟང་བ་རོ་སྟོང་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཞིག་བཅས་ནས། དེའི་མིང་པས་རང་གི་མིང་ལས་དུས་དེ་བཟའ་བརྟུང་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་

མཐོང་པ་ལྟར་

བདག་པ་མོ། །དེ་ཆེར་སྒྲེས་ནས་ཡི་གེ་སྟོབ་པ་ན་དེའི་པ་བཟའ་བརྟུང་དུ་ས་ལས་འདས་མོ། །དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་གིན་དུ་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ན། ལཱ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསམས་ལ། ལུང་མེད་འདི་དག་བསམ་པ་ལ་ལ་ཆེར་སྒྲེས་པའི་
འདོད་པ་ཅན་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་སྒྲིན་སྒྲུལ་ནས། ལུ་མོ་དེ་གཞིན་དུ་བཟའ་བརྟུང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་མདུན་ན་འདོད་དང་ཅེ་དག་འཆེན་པོ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །རེ་ཞིག་ན་མདུན་ན་འདོན་དེའི་
བྱིས་དུང་ན་བྱ་གཤམ་ཞིག་སྐད་འབྱིན་པ་བྲམ་བེ་ལྟ་ས་མ་ལན་ཞིག་འགོ་བས་ཐོས་ནས། མི་གང་གིས་དེའི་ག་ཚོས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆོག་དེ་མདུན་ན་འདོན་གྱིས་ཐོས་ནས་བྲམ་བེ་ལ་ཡང་དྲིས་གིང་། བྱ་
གཤམ་དེ་བསད་ནས་རྒྱུང་མ་ལ་བྱ་གཤམ་འདི་འབྲལ་དུ་ཆོས་གིག་དང་། ར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་སྒྲུར་འོང་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་དོ། །དི་ཙམ་ན་བྱེད་བཟའ་བརྟུང་མང་པོ་སྟོབ་བྱ་ནས་བགྲེས་ཏེ་བྱིས་དུ་འོངས་
ནས་མ་ཡང་མི་སྒྲུང་ལ། ཅི་ཞིག་བཟའ་སྒྲུལ་དུ་བལྟས་པས་ཇི་འུ་ཞིག་གི་ནང་ན་བྱ་གཤམ་ཞིག་མགོ་བྱིན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་འཆོད་པ་མཐོང་ནས། དེའི་མགོ་བཅད་དེ་ཐོས་མོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མ་ཡང་འོངས་ནས་འདིའི་མགོ་སུས་ཐོས་ཞེས་
དྲིས་པ་ན། བདག་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལ་ཟན་བྱིན་ནས་སྟོབ་བྱར་བརྟུང་དོ། །མདུན་ན་འདོན་འོང་ནས་བྱ་གཤམ་བཟའ་བར་བརྒྱམས་པ་དང་། མགོ་པོ་མི་སྒྲུང་བས་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། རྒྱུང་མས་བྱེད་སྒྲུས་ཐོས་

ལུ་མོ་

༡༡། །སོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེས་ལྷན་མ་ཐོས་ནས་བསམས་པ། ཅི་བྱ་གཤམ་རིལ་གྱིས་ཐོས་པ་འདྲ། ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་སྒྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་བྱམ་ཐེ་ལྷན་མ་ཐོས་པོས་ནས་དྲིས་པ་དང་། གང་གིས་དེའི་མགོ་བོ་ཐོས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱ་གཤམ་དེའི་མགོ་བོ་ཐོས་པ་དེ་བསམ་དེ་དེའི་མགོ་ཐོས་ན་ཡང་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་མ་དུན་ན་འདོན་གྱིས་གཞིན་ནུ་འདི་བསམ་ནས་མགོ་བ་ཐོས་ན་འདིའི་མས་སེས་པར་མ་བྱས་པར་མི་བདུབ་པས་མའི་ཉམས་དྲོད་སྒྲིང་རོ་སྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པའི་ཆོག་དུ་མས་བཞུགས་ཏེ། བཟང་མོ་ཅི་ཕྱོ་ཐོས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ལེགས་སམ། འོན་ཏེ་ལུས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལུང་མེད་དེས་ལྷན་གྱིས་གོ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ལུས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་སྒྲུས་ན་འདི་བདག་ལས་སྒྲིང་པར་འགྱུར་གྱིས་མ་ཐོས་པའི་ཐབས་སེག་སྒྲོའི་སྒྱུ་ལྷན་པ། ཕྱོས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེས་བྱ་གཤམ་གི་མགོ་བོའི་ཕྱིར་བདག་གི་བྱ་གཤམ་པར་འཕྱིག་ནས། ལུ་ལ་ཕྱོད་གྱིས་བྱ་གཤམ་གི་མགོ་བོ་ཐོས་པ་ནི་མ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་གྱིས་ལུ་ལ་འདི་ནས་སྒྱུར་དུ་སོང་ལ་ཕྱོད་རང་གི་མེས་པོ་རྒྱལ་པོ་སྒྲིང་པར་དེར་སོངས་སེག་ཅེས་བསྟོན་བ་བཞིན་དེ་ལུས་འཕགས་སུ་སོང་སྟེ་ངལ་ཞིང་བཀྱིས་པས་སྒྲིང་ཆལ་གྱི་ཤིང་ཞིག་གི་དུང་དུ་གོས་ཞིག་བཏིང་ནས་ཉལ་ལོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་སྒྲིང་ལ་མ་དོན་པར་དགའ་བ་ནད་གྱིས་ཐེབས་ནས་སེ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རབས་ཆད་ཀྱང་ལུ་ལ་ཆོས་གྱིས་

2019

རྒྱལ་པོ་གཞན་དབང་མ་བསྐྱར་བ་དེ་མིང་དུ་རྒྱལ་པོའི་རོ་ཕྱིར་མི་འབྱེད་ཏོ། །དེར་ཡུལ་དེའི་སློན་པོ་ཚོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཞིག་རྒྱལ་མིང་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་ཆོལ་བ་ན། སྤེང་ཞིག་གི་དུང་ན་གཞོན་ལུ་གཟུགས་བཟང་བ་
 མཐོངས་ཀ་མེད་གོ་འདྲ་བ་ཉི་མ་ཡོལ་ཡང་སྤེང་གི་གྲིབ་མས་ལུས་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ཉལ་ནས་འདུག་པ་མཐོང་བས་དེ་རྒྱལ་པོར་འོས་པར་མཐོང་ནས་བུ་ཡོངས་ཡོངས་ཞེས་བསྐྱངས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། ད་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་བྱ།
 དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། རྒྱལ་པོར་གཞུག་གོ། དེས་སྐྱས་པ་རྒྱལ་པོ་ཉལ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱང་ངམ། དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། འོ་ན་རི་ལྟར་བསྐྱང་། གཞོན་ལུས་སྐྱས་པ། བྱ་དང་སེལ་སྟན་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པས་བསྐྱང་མོད་དེ་
 རྒྱལ་པོ་མེད་པ་དང་འདི་དེས་པར་རིགས་མཐོན་པོ་ལས་སྐྱས་པ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་དུ་བྱོད་སུ་ཞིག་བྱོད་སུའི་བུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། གཞོན་ལུ་དེས་མེད་གོ་བཞིན་དུ་བསྐྱིངས་ནས་རང་གི་རིགས་སྐྱས་པ། ལུས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་པ་ཞེས་བུ་བའི་བུ་ནི་བཟའ་བཏུང་རོ། །བཟའ་བཏུང་གི་བུ་ནི་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་ཞེས་བུ་སྟེང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཇུག་ཕུང་ནས་བདག་ཅག་གིས་ནི་བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱི་གཞོན་ལུ་རྟེན་དོ་ཞེས་
 སྐྱས་ཏེ་སྐྱོ་པོའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་བསྐོར་ཞིང་བྱ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་གིས་པ་བརྟོད་པས་མདུན་དར་ཏེ་གོང་ཕྱིར་དུ་བྱོངས་ནས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིས་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་རྒྱད་ཆད་པ་བསམས་པ་དེའི་

བླ་པ་དག་ཚང་ནས་ཁྱེད་མཛེས་སྤྱོད་ལྷ་ན་ལྷུག་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ་བཅས་སྟོན་བྱས་ནས་ཁྱེད་འདི་འི་མིང་ཅི་གདགས་ཞེས་བྱས་པ་ན། མས་སྦྱས་པ། བདག་འདི་ལྷ་ར་ལྷན་རིང་པོར་ནད་ལུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྦྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་
བྱ་མ་རྒྱས་པ་ལ། ཁྱེད་འདི་ལྷ་ར་ལྷུག་པ་ནས་ནད་ཞི་བར་གྱུར་པས་འདི་འི་མིང་སྦྱན་ཆེན་པོ་ཞེས་གདགས་ཞེས་བྱས་སོ། །དེས་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་སྦྱས་པ། སྦྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི། །བདག་གི་ལུ་མི་སྦྱན་ཆེན་པོ། །འདི་ནི་
སྦྱན་ལས་ལྷུག་པ་འི་སྦྱན། །དེ་ལྷས་འདི་འི་མིང་སྦྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྦྱན་ཆེན་པོ་པའི་ལྷུག་པ་ལ་ཞོན་ཏེ་སྤང་གི་དཔུས་ནས་རྫིང་ལུར་བྱས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལས། སའི་སྟེང་ན་ཉི་དུམ་ལུ་ཞིག་འདུག་པ་པ་དེས་རིན་པོ་ཆེར་
བསམས་ནས་རྒྱང་པའི་མཐེ་པོས་སྤང་བར་བརྩམས་པ་དང་། གཞོན་རྒྱས་སྦྱས་པ། བ་གཅིག་གང་པོ་རིན་ཆེན་ལྷང་སྦྱུང་སྟེ། །ལས་བཏང་མིག་མི་འཇུག་པར་ཉ་དུམ་ལ། །རྟོག་ཅིང་དེ་ནས་རིན་ཆེན་ཡིན་པར་སེམས། །པ་གཅིག་
གང་པོ་རྟོགས་སྤྱོད་རིན་ཆེན་མིན། །ཉ་དུམ་དམར་པོ་རྒྱང་གིས་འདྲིལ་བར་བྱད། །རྣམ་ཐོས་ལུ་དེ་བག་མེད་སྟོན་མ་ཡིན། །དེ་ནས་རྫིང་དུ་སྤང་སྟེ་སྦྱན་ཆེན་པོ་དང་གོས་རྫིང་འགམ་དུ་བཞག་ནས་བྱས་བྱེད་པའི་བྱིར་རུར་ལྷུག་པ་
དང་པདྨའི་སྟེང་ན་རུ་སྦྱར་ཞིག་འདུག་པ་དེ་བཟུང་པོ་སྦྱུང་དུ་སྤང་བ་དང་རུ་སྦྱར་དེ་འཕུར་པོ། །དེ་ལ་སྦྱན་ཆེན་པོས། པདྨའི་སྟེང་ནས་རུ་སྦྱར་མོ་འཕུར་པ་ལ་ཆོགས་བཅད་སྦྱས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཞོན་རུ་ལྷུག་པར་

ཆ་སེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་འདི་ལྷ་ལྷ་འདི་ཕྱི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དོ་མི་ཆེན་མོ། ས་སྒྲུ་ལ་བ་དང་ལྷན་པ་འདི་འདི་སྒྲེང་ན་སྒྲེས་ལུ་སྒྲེའི་གཟུགས་འདྲ་བས་རབ་རྒྱ་གང་བ་མ་མཐོང་ངམ། ཕྱིད་འདི་ལྷ་ར་གཟུགས་མཛེས་པ་ཆུད་ཐོས་སོ།
 རས་ཕྱིད་གྱི་ཕྱི་བྱ་ཡི་ཆུར་ཤོག། བདག་ཅག་ལྷན་ཅིག་འདོང་། གལ་ཏེ་ཕྱིད་གྱི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་ཆན་པོ་དང་ང་འབྲམ་མོ་སྒྲུར་བས། དེར་ཕྱིད་གྱིས་སྒྲེ་བོ་རྒྱམས་ལ་འདི་ཕྱི་འདི་ཡིན་ཞེས་ང་ལ་ཕྱིར་ཕྱིས་ཤིག། བྱས་པས་དེ་དང་གཡོན་
 ཅན་འགྲོགས་ཏེ་སོང་དོ། བྲམ་ཟེ་དེ་གཤམ་གཅི་དང་བཀྲ་བཤལ་བྱས་ནས་སྒྲུར་འོངས་པ་དང་དེ་མ་མཐོང་ནས་སྒྲུར་ལུ་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྒྲེང་ནས་བལྟས་པས་སྒྲེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་ཏེ་སོང་བ་མཐོང་བས་ཕྱི་བཞིན་རྒྱ་
 བཟུགས་ཏེ་ལག་པ་ལ་གཅིག་ནས་བཟུང་དོ། གཡོན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ལུད་མེད་དེའི་ལག་པ་ལ་གཅིག་བཟུང་སྟེ། བན་ཆུན་འདི་འདི་ཡིན་ཞེས་བཟུད་ཀྱང་གཡོན་ཅན་སྟོབས་ཆེ་བས་དེ་དང་ས་ཏེ་ཕྱོགས་སོ། དེར་འགྲོག་དེར་བྲམ་
 ཟེ་བཅོམ་པས་བྲམ་ཟེར་མ་བྱས་གྱིས་ར་མདའ་ལོག་ཅིས་བྱས་སོ། དེའི་ཆོ་སྒྲུན་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྒྱམས་དང་ལྷན་ཅིག་དགོན་པ་ན་ཅི་ཞིང་འདུག་པས་བྲམ་ཟེར་མ་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུ་དེ་ཐོས་ནས། བྱིས་པ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། གྱི་
 སྒྲུན་ཆེན་པོ་ཕྱིད་ཅག་ན་རེ་ར་ཆུ་ལ་པོའོ་ཟེར་ན། བྲམ་ཟེ་པ་གིས་བྲམ་ཟེར་མ་བྱས་སོ་ཞེས་འཁོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། དེས་བྱིས་པ་རྒྱམས་སོང་ལ་བྱིད་དེ་ཤོག་ཅིས་བཀྲ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ཀུན་བྱིད་དེ་འོངས་སོ། འདི་ཅི་

༡༢། །ཞིག་ཅིས་དྲིས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ན་རེ་བདག་གྲོགས་མེད་ཅིང་ཉམ་ཁུང་བས་ཁུང་མ་གཡོན་ཅན་སྟོབས་ཆེ་བ་འདིས་ཕྲོགས་སོ། །གཡོན་ཅན་ན་རེ། འདིས་བརྒྱན་མཆི་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གི་ཁུང་མ་ལགས་
སོ། །ལུང་མེད་ལ་དྲིས་ཀྱང་བདག་གི་ཁྱོ་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་གཡོན་ཅན་བརྒྱན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲན་ཆེན་པོས་བྲམ་ཟེ་མ་འོས་པར་ཡི་ཆད་པར་གེས་ནས་འདི་དག་བགམ་པར་བྱའོ་སྒྲམ་དུ། གྱེ་ནང་རྗེ་ཁྱོད་ད་བཟོད་ལུང་
མེད་འདི་དང་འགྲོགས་ཏེ་གང་ནས་འོངས། གཡོན་ཅན་ན་རེ། ཁྱོས་པོའི་བྲིམ་ནས་མཆིས་སོ། །སྒྲན་ཆེན་པོས་སྒྲས་པ། དེར་ཅི་ཟོས་གིང་འཁུངས། དེས་སྒྲས་པ། ག་དང་སྒྲམ་འཁུར་དང་ཆད་དག་ཟོས་སོ། །སྒྲན་ཆེན་པོས་སྒྲས་
པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲགས་གིག་དང་བདེན་ནམ་ཁྱུ་ལྟོ། །དེས་མཛུ་བལྟ་ཁར་བཅུག་སྟེ་སྒྲགས་པས་ཁ་ཟས་དེ་ལྟ་ཁུ་ཅང་མ་བུར་དོ། །བྲམ་ཟེ་ལའང་གོང་ལྟར་དུ་དྲིས་པ་ན། ཁྱོས་པོའི་བྲིམ་ནས་འོངས་པ་དང་། དེར་ཟན་དང་
ལ་ལུག་ནས་གྱི་ཁུ་བ་ཟོས་སོ་བྲས་པ་དེ་སྒྲགས་སུ་བཅུག་པས་དེ་བཞིན་གྱུར་པ་དང་། སྒྲན་ཆེན་པོས་སྒྲས་པ་གཡོན་ཅན་འདིས་གཡོན་ཁུ་མ་བརྒྱས་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་ཁུང་མ་ཕྲོགས་སོ་སྒྲམ་དུ་གཡོན་ཅན་དེ་དཔྱག་པ་དང་ཁུ་རུར་གྱིས་
བདེགས་ནས་མི་རུབ་པ་ཅམ་གྱི་དོང་བཞོས་ཏེ། མ་གྲིན་པ་མན་ཆད་བཅུག་ནས། མ་བྱའི་མ་བྲིས་པས་དབྱལ་བར་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ། གང་སུ་ཡང་རུང་ལུང་མེད་ལ་འདི་བཞིན་དུ་རྒྱ་ན་སྒྲན་ཆེན་པོས་ཆད་པ་འདི་ལྟ་ཁུ་གཅད་དོ་ཞེས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

བྱས་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་བརྒྱ་པ་དང་། སྤང་དང་ལུ་པ་དང་སྤྱང་པ་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་བཟུང་ནས་དཔྱུག་པ་དང་ཁུ་རྩུ་པ་བྱིས་པ་དེ་གས་དེ་མ་གྱིན་པ་མན་ཆད་སའི་དོར་དུ་བརྒྱག་ནས། དཔྱལ་བར་རྩ་བུའི་མཁྱིས་
པས་དེ་རྒྱམས་གྱི། མིང་དང་རྒྱན་པོ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་སྤྲོན་ཆེན་པོས་ཆད་པས་གཅད་དོ་ཞེས་བྱིས་པོ། །དེ་ནས་སྤོན་པོ་དུག་གིས་ལུལ་ས་ཐོས་པར་མཛོན་དུ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོས་འདི་སྤྱམ་དུ་སྤྲོན་ཆེན་པོ་དེ་ད་ལྟ་ཅི་འདྲ་བར་
དུག་པ་ལྟར་མོ་ལྟོའི་སྤྱམ་ནས། སྤོན་པོ་རྒྱམས་ལ་དེ་དུགས་བསོར་དུ་འགྲོའི་ཞེས་བྱས་དེ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་སྤོགས་དེ་ར་སྤོན་པ་ན་གཡོན་ཅན་ལྟ་བུ་རྒྱ་དོར་དུ་བརྒྱག་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་པའི་
རྒྱ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ཀྱང་དེར་མི་མི་སྤང་སྤྱམ་ནས་བརྒྱགས་པས་གཡོན་ཅན་གཅིག་མཐོང་ལ་དེའི་དཔྱལ་བར་རྩ་བུའི་མཁྱིས་པས་བྱིས་པ་བསྐྱགས་པོ། །སྤོན་ཆེན་པོ་སོགས་བྱིས་པ་དེ་རྒྱམས་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ནས་བྱིས་པོ། །རྒྱལ་
པོས་དེས་བྱས་པ་དེ་རྒྱམས་མཐོང་ནས་བྱིས་པ་ཡིན་མོད་གྱི་བྱེད་པ་འདི་དག་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ལོགས་སོ་སྤྱམ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཙོན་དེ་རྒྱམས་སྤངས་དེ་བཞེདོ། །གང་པོས་རྒྱལ་པོ་དེར་སྤོན་པ་ཐོས་ནས་བུམ་པ་རུས་
བཀའ་བ་དང་ག་དུགས་དང་བ་དན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པས་བསུ་ཞིང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གང་པོ་ལ་བྱོད་གྱི་བུ་ལྟའི་བྱིད་ཤོག་ཅེས་བསྟོན་པ་ན། གང་པོས་བྱིས་པ་རྒྱང་ཆེ་བས་ལྟའི་སྤོན་སྤར་མི་དགུག་པོ། །རྒྱལ་པོས་ཡང་བྱིད་ལ་

ལྟོན་པ་

༡༩། འོག་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་། བས་བྱིད་དེ་འོངས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་བལྟས་པས། གཟུགས་བཟང་ཞིང་དཔའ་བོ་ཞིག་ན། ད་དུང་ཕྱིས་པ་གཉིད་མ་རྒྱོགས་སྒྲུབ་དུ་བ་ལ་གཏད་ནས་རྒྱུ་པ་དུ་མར་བསྒོ་ཞིང་སྒྲུབ་
ཆས་སོ། །དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོ་ཅི་བདོག་བཀམ་སྒྲུབ་དུ། རྒྱལ་པོས་གྲོང་དཔོན་གང་པོ་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས་བྱེ་མ་ལས་བྱས་པའི་ཐག་བ་བྱ་བརྒྱ་བ་ཞིག་འདིར་སྒྲུབ་ཅིག་ཅེས་སྒྲིངས་པ་དང་། གང་པོ་སེམས་རབ་དུ་མི་
དགའ་ཞིང་སྒྲུག་སྟེ། བདག་སྒྲིམ་ནས་མཐོང་ཐོས་མ་སྟོང་བའི་གྲུན་ག་ཞིག་འཆོལ་ལོ་སྒྲུབ་དུ་འདུག་པ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་པོས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགའ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། བས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་ཐབས་ཞིག་གིས་ཆད་པས་གཅོད་
པར་འདོད་དོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ན་རེ། མི་དེ་བདག་དང་སྟོན་ཅིག་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་གིས་ལན་གསོལ་བར་བྱའོ། །ལས་ཕོ་ཉ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་གི་ཕྱིན་འདི་གསོལ་ཅིག། བདག་ཅག་
ལྟར་སྒྲོམ་པ་སྟོ་རྒྱུང་ལ་མི་མཁས་པས་མ་གཤམ་ཏེ། ལྟས་དེ་གེས་ན་དེས་བྱ་གང་བ་ཞིག་སྒྲུབ་དང་དེ་ལ་བལྟས་ནས་བྱ་བརྒྱ་བས་སྟོང་ཡང་བཀལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་དེ་ཐོས་ནས་འདི་ལ་ལྟས་བསྒྲུབ་
པ་སྟེ་འདིས་བདག་གི་རྒྱལ་སྤིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་མཛོན་ལོ་སྒྲུབ་སོ། །ཡང་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་དེ་བཀམ་པར་འདོད་ནས་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ། གང་པོ་ལ་འབྲས་ཆན་གཏུན་ཕྱིས་ཀྱང་མ་བརྟུངས་ལ། དུམ་ལུར་ཆག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས།

བྱིས་ཀྱི་ནང་དང་། བྱི་མོ་ལ་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མེས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལ། ལམ་དུ་བྱེད་ཏེ་མི་འོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་བྱེད་ཏེ་མི་འོང་པར་ཡང་བྱེད། ཉི་མམ་མ་ཕོག། གྲིབ་མམ་མ་ཕོག། སྒྲིལ་
 པ་དང་བྱད་མེད་ལ་ཡང་མི་བསྐྱར་པར། བཞོན་པ་ཞོན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཀླང་པས་འགོ་བའང་མིན་པ་སྐྱར་ལ་སོག་ཅིས་སྒྲིངས་པ་དང་། ཆོག་དེ་ཕོས་ནས་གང་པོ་མི་དགའ་བ་ལ། སྒྲན་ཆེན་པོས་བ་ལ་སྒྲུལ་བ། བ་མི་དགའ་
 བར་མ་བྱེད་དང་བདག་གིས་དེ་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲུལ་ཏེ། འབྲས་ཉི་མ་ལ་བསྐྱམས་ནས། སྒྲིལ་པ་བྱད་མེད་མང་པོ་བསོགས་ཏེ་འབྲས་སྐྱར་རེ་བྱིན་པ་འདི་མེན་མོས་ཤུས་ལ་མ་ཆག་པར་འབྱུ་རེ་རེ་ནས་སོ་ལ་ཅིག་སྒྲུལ་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་
 རྒྱུ་ལྟུགས་ཤིང་སྒྲོའི་ཐེམ་པའི་སྒྲིང་དུ་བཅོས་ནས། མེས་བཅོས་པ་མིན་ལ། མེ་མེད་པར་ཡང་བཅོས་པ་མིན་པའི་ཆེད་དུ། དེའི་ངོས་སུ་མོ། སྒྲིང་དུ་ཉི་མམ་བཅོས་ནས། སྒྲིལ་བུ་ལ་བསྒྲོ་བ་རྒྱང་པ་ལ་གཅིག་ལམ་དུ་སོང་ལ་ལ་
 གཅིག་ལམ་མིན་པར་སོངས་ཤིག། ཉི་མ་དང་གྲིབ་མར་མིན་པའི་ཆེད་དུ་དབྱུག་པའི་ཕེ་མོར་རྗེ་འུ་ཆེངས་ལ་གོས་སྒྲབ་མོས་གཡོགས་ཏེ་སོངས་ཤིག། ཀླང་པ་གཅིག་ལྟམ་གྱོན་གཅིག་ལྟམ་མ་གྱོན་པར་བྱོས་ལ་སོངས་ཤིག། སྒྲིལ་
 པ་བྱད་མེད་མིན་པའི་མ་ཆེད་ལ་བསྐྱར་བས། རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱིས་ནས་སྒྲན་ཆེན་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྟན་ལན་ལྟན་པ་དང་རྒྱལ་དང་ཆོག་ལ་སོགས་པར་ལྟན་ནོ་ཞེས་སྒྲུལ་སོ། །ཡང་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་འདི་ལྟར་སྒྲིང་ཆལ་ལྟམ་ར་

ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་སྒྲིལ་།

བསྐྱབས་ཏེ་ཁྱེད་གཉིས་གོང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཐག་མི་རིང་བ་ཞིག་དུ་སོང་ལ་ཐ་དེས་མིང་གི་གཞོན་པ་ཞིག་སྟོ་བར་ཆོངས་ལ་གོས་ཀྱིས་ད་ཀྱིས་ཏེ་ས་ལ་འགྲེ་ཞིང་དུ་བ་ལྟར་ཕྱོས་སྟེག ། དེ་ནས་ཁྱེད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་
སྟོས་དང་མེ་ཏྲག་སྟགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱར་གཏོར་ལ་གང་འདིག་ཏེན་སྟོང་བས་བདག་གི་ཐ་འདི་བདེ་ཞིང་ལོགས་པ་བཀྲ་སྟེག་པར་བྱ་བཅའ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རྟོན་ཅིག ། ཅེས་པ་ལ་སྟགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་
བྱས་པས། དེ་རྒྱལ་པོ་དེས་ཕྱོས་ནས་དེ་ཏྲགས་སྟེག་ཅེས་མི་གཅིག་བཏང་ངོ་། དེས་སོང་སྟེ་བརྟགས་ནས་སྟེག་བྱ་ཞིག་འདུག་པ་ཆེ་བ་ས་ལ་འགྲེ་ཞིང་དུ་བ་དང་། དེའི་བྱས་ཀྱང་ལྟ་རྒྱུ་ས་འཁོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མཐོང་
སྟེ། དེ་ཅི་ཁྱེད་དྲིས་པ་ལ། ཁྱེད་དེས་བདག་གི་ཐ་ལས་བྱ་བུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། དེ་དག་གིས་དེ་རྒྱུ་ས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བགད་དེ་རས་གང་ན་ཡང་འདི་ལྟར་སྟེག་པ་ལ་བྱ་བུར་བ་མ་མཐོང་མ་ཐོས་
ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱེད་དེས་ལྟ་ཁྱེད་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སམ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་ཁྱེད་དེས་དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟོ་གཞུང་འི་འཇུག་གི་གོང་རལ་དུ་གྱུར་ལྟ་བུ་བདས་ཏེ་འདི་རྒྱུ་ས་ལས་
འོ་མ་སྟགས་ལྟར་ལ་སྟུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན་གྱུར་ལྟར་སྟེ་བྱ་བུར་བ་གང་ན་གཟིགས་གང་ན་གསན་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བགད་དེ་ཅིག་གང་པོ་འམ་སྒྲན་ཆེན་པོས་བསྟན། ཐོ་ཉས་སྒྲན་ཆེན་པོས་སོ་བེར་པ་ལ་རྒྱལ་

༥༥༩

༡༩། སྒོན་ཐམས་ཅད་དོ་མཚར་དུ་བཟུང་དོ། །ཡང་ཕྱིས་ཞིག་ན་ཕོ་ཉ་གཅིག་ལ་དེའུ་ཞིག་བསྐྱར་ནས། དེའུ་འདི་མ་བཅིང་བར་སྐྱངས་ཤིག །སྒྲ་གཤམ་ཡོད་པར་མ་གཞུག་པར་འཚོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིངས་སོ། །གང་
པོས་བགྱིད་དུ་མི་བདུབ་པ་འདི་འདྲ་བཀའ་སྒྱུ་ལ་བས་བདེར་མི་སྒྲིར་རོ་སྒྲུམ་པ་ལ། སྒྲུན་ཆེན་པོས་དེའུ་དེ་ཉིན་པར་གཟས་སུ་ཅི་བདེར་འཚོས། མཚན་མོར་སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་མི་ཉི་ཤུས་བསྒྲོར་ནས་མི་ལུ་རེས་མེལ་ཅོ་བྱན་རེ་རེ་
བྱས་ནས། ཀྱང་ལག་བཞི་ལ་མི་རེ་རེས་བཟུང་། མི་གཅིག་སྒྲིང་དུ་ཞོན་ཏེ་འདུག་གོ། །རྒྱལ་པོས་མངགས་གཞུག་པ་ཞིག་རི་ལྷར་བྱེད་ལུ་བར་བཏང་བས་རི་ལྷར་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་དེ་ལྷར་
བསྐྱངས་ན་འབྲོས་མི་རུས་ཀྱི་མི་དེ་རྣམས་ལས་གཅིག་ཁ་དྲུང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་རུབ་མོ་སྒྲིང་དུ་ཞོན་པ་དེ་ཁ་དྲུངས་ན་གཞན་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང་དེས་བྲིད་དེ་འོང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲིང་ན་ཞོན་པའི་མི་དེ་ཁ་
དྲུངས་ནས་དེས་དེའུ་བྱེད་ཏེ་བྲོས་སོ། །ནམ་ལངས་པ་དག་གང་པོ་ལ་དེའུ་བྲོས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་དེང་བདག་གི་འཚོ་བ་མ་རུངས་པར་གྱུར་ཅེས་སྒྲག་ནས་སྒྲི་སྒྲགས་འདོན་པ་སྒྲུན་ཆེན་པོས་མཐོང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་
ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན་འདི་ལ་ཡང་ཐབས་མི་སྒྲིང་ཞེས་མི་སྒྲོའོ་ཞེས་སྒྲུམ་ནས་ཐབས་མེམས་ཤིང་པ་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ཀྱིས་དོན་དེ་སྒྲུབ་རུས་ན་ཐབས་ཤིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། པས་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་།

ལྟོན་པ་གྱི་ལྟོན་པ་

ཅི་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཐོ་བཅམ་པ་བཟོད་ན་གདོད་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །གང་པོ་ན་རེ། ཅི་ནས་བདག་འཛོལ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྱིས་གིག། །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་པའི་མགོ་བོ་ལ་སྒྲུབ་པོ་མ་
གཉེར་བརྟན་དུ་བྱེད་སྒྲུབ་ཏེ་ལེ་གྲུ་དང་སྒྲུབ་ཆ་དང་། མཐེང་མེད་དང་། དགར་པོ་ལ་སོགས་པས་མགོ་ལ་རི་མོར་བྱས་ནས་པོང་བུ་བསྒྲུབ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གོང་ཁྱེར་དུ་དོང་ཞིང་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་འོང་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱང་དུ་བསྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱལ་པོ་དང་ལྷོན་པོ་དག་གིས་ཐོས་པས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མ་ལས་གིང་མཛངས་པ་གཏམ་སྒྲུབ་པར་གྲགས་ན་ཅི་འདྲི་བྱིང་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་སྒྲུབ་དུ་བསྒྲུབ་ཏེ་བྱིན་པ་དང་། ལྷོན་པོ་དག་གིས་ལྟ་ཉིད་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་མ་ལས་
གསལ་མཛངས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་ན་དེས་མི་རིགས་པ་འདྲི་ལྟ་བུ་བྱིད་པ་གདའ་འམ་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཅི་འདྲི་ལྟར་ཐ་ལ་ཐོ་བཅམ་པར་བྱས་ཞིང་དེས་པ་དང་། དེས་སྒྲུབ་པ། ལྟ་འདྲི་ནི་ཐོ་
བཅམ་པ་མ་ལགས་གྱིས་མཆོད་པར་བྱིས་ཏེ། བདག་གྲུང་པ་བས་གིན་དུ་མང་དུ་གེས་ནས་བདག་གིས་འདྲི་ལ་རྒྱལ་པར་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། ཅི་ཁྱེད་བཟང་ངམ། འོན་ཏེ་ཐ་བཟང་། དེས་བདག་བཟང་ལ་
པ་ངན་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། ཐ་བས་ལུ་བཟང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་གང་དུ་མ་ཐོང་ཐོས་མེད་ཀྱི། ཐས་ལུ་གྲགས་པར་བྱེད་མས་གསོ་ཞིང་སྒྲིད་པ་དང་ལྟར་པའི་བྱིང་དེ་པས་རེད་གྱིས་ནི་ཅི་ནས་ཐ་བཟང་པ་ཡིན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་

ལྟོན་པ་

༡། །པསམས་སོ། །སྒྲུབ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་ལགས་སམ་མ་ལགས་སེན་རྟེན་གས་སེག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཡིན་གྱི་གཞིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་པ་
ལ་གཏུགས་ཏེ། ལྟ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་ལགས་ན། ལྟས་བདག་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་འཆོར་སྒྲུལ་བ་དེ་ཤོས་པས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟའི་པ་བོང་ལུ་འདི་ལགས་ན་སྒྲུབ་པར་བཞེས་པར་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་སྒྲོན་རྣམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོག་གི་ཐབས་
དེ་ལྟ་ལྟ་སྒྱུར་བ་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་རྟེན་བཟུང་སྟེ། ཞེ་མ་རྟོ། །རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟ་ལྟ་མཁས་སོ་སྒྲུལ་རྟེན་རྒྱལ་པོ་མགྱུན་ས་རྣམ་པ་མང་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲོན་པོའི་དབང་ཁྱེན་ཅིང་པ་ལ་རི་བྲག་གི་
གྲོང་དེ་ཁྱེན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པོའི་དབང་ཐོབ་ནས། ལུ་བ་ཅི་ལྟ་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་དོན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེས་སེམས་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་ཅད་རྟེན་ཡང་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པོར་བཅུག་སྟེ་མཁས་སེང་མཇུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་
གསལ་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱས་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་ལུ་མོ་ཞིག་བག་མར་བྱུངས་པས་ནོར་མང་ཞིག་ཟད་ཅིང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པས་ཀྱང་ཟད་ནས། བྲམ་ཟེ་དེ་ཁ་རྟོན་མང་རྟེན་ཡོང་ཅིང་སྒྱུར་གི་པ་རོལ་རྟེན་པས་ནོར་
བསྐྱབ་པའི་སྒྱུད་རྟེན་ལྟོངས་གཞན་རྟེན་ཞིང་སོང་བས་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་ནས་སྒྱུར་འོངས་བ་ན། དེས་རྟོག་པ་ལ་སྒྱུར་ནོར་ཁྱེར་དེ་ཁྱེར་རྟེན་མི་འདུག་སྟེ། ཅིའི་ཁྱེར་ན་ལུད་མེད་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ནི་སྒྲུས་ཀྱང་མི་རིགས་

མ་ཇི་ད་གཞི།

ལ། བདག་གི་བུ་མ་ཟེ་མོ་དེ་ཡང་གཟུགས་བཟང་བས་ན་བདག་མིང་པའི་ཐུ་ནས་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་ཤིང་འདྲུས་ཀྱང་ཤིང་དོ་སྐྱུ་མ་སྟེ། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་དུང་ཕྱོད་དུ་སྤང་ནས་གིང་ཐུ་ཤོ་རྩེ་དུང་དུ་ཁུང་བཞོས་པ་དེར་གསེར་རྒྱུ་ས་བརྟུག་ཅིང་། རྒྱུ་ས་སྐྱེས་ཐིམ་དུ་ཁྱགས་པ་དང་། ཁུང་མ་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་གཞན་རྒྱ་པོ་ཆེ་ཞེས་ཐུ་བ་དེ་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་དང་རྩལ་ཅིག་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟོས་ནས་བསྐྱར་ཞིམ་པོས་བྱུགས་ཤིང་མ་ལ་གྱི་སྟེང་ན་དེ་གཉིས་དགའ་བ་ཕྱོད་ཞིང་འཁོད་པ་ལ། བུ་མ་ཟེ་དེས་སྐྱོ་སྐྱེས་ཞེས་བོས་པ་དང་། ཁུང་མིང་དེས་ཕྱོད་སྐྱེ་ཞིག་ཅིས་སྐྱས་སོ། །དེས་བདག་གི་མིང་སྐྱེས་པ་དང་། མོ་ཉིད་གྱིས་དགའ་བ་དེ་སྐྱེ་བྱུངས་ནས་རྒྱ་པོ་ཆེ་ཉལ་བ་ལས་བསྐྱར་ས་ནས་མ་ལ་གྱི་འོག་དུ་སྐྱས་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱེས་ཤིང་གཤོ་བྱེད་པས་ཕྱོ་ལ་འདྲུས་ནས་དུ་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་ཟས་གསོད་པ་བྱེད་ནོ། །བུ་མ་ཟེ་དེས་འདྲི་ལྟར་མཆོད་མོར་ཁ་ཟས་བསོད་པ་སྐྱར་བས་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་སོ་སྐྱུ་མ་སོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་དུང་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་གྱི་བཟང་སོ། །དུས་སྟོན་དང་དུས་ཆེས་ལ་མ་བཅའ་བར་བཟང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ལས་འོངས། ཁུང་མིང་དེས་སྐྱས་པ། བདག་ལ་རྩལ་ཕྱོད་གྱི་ཕྱོ་འོང་དོ་ཞེས་བསྐྱར་བས་ན་རྩལ་ལ་ཕྱོ་ཕྱོད་ཐུས་སོ། །བུ་མ་ཟེ་ན་དེ། ཞེ་མ་ད་ནི་བསོམ་ནས་ས་ཅན་དུ་ཟད་དེ་བདག་གི་ཁུང་མའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་རྩལ་བསྐྱར་པ་ལྟ་ཞེས་ཟས་ཟོས་ཏེ་བྱས་བྱས་ནས་མ་ལ་དུ་ཉལ་ཞིག་ཕན་རྩལ་མཛེས་པས་ལམ་དུ་དགོངས་ཏེན་མོངས་ཞེས་གསུམ་དེས་

ལམ་

གུང་ཤིང་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཞན་མི་སྒྲུང་དོ་ཞེས་བརྟན་པ་ལྟར་མཆི་མ་གཟག་ཅིང་སྒྲུན་ཆེན་པོ་འི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་གིས་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་གིས་ཁོར་ཇི་ལྟར་སྟོར་ཚུལ་སྒྲུབ་སོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོ་དེ་ལྷུང་ཙམ་ཙམ་མི་སྒྲུབ་
 པར་འདུག་ནས། བྱམ་ཟེ་ཁྱོད་གིས་ཁྱོགས་གང་དུ་བཞག་ །དུས་ནམ་བཞག་ །དེར་ཁ་ཅིག་མཐོང་བའོ། །གཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་དེས་ཇི་ལྟ་ལྟར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་སོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོས་བྱམ་ཟེ་མོ་དེ་སྒྲེས་པ་གཞན་
 ལ་ཆགས་པའི་སྒྲུར་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་སོ་སྒྲུམ་དུ། བྱམ་ཟེ་དེ་དུགས་དྲུང་པའི་ཁྱིམ་སྒྲུབ་པ། ཁྱོད་མི་དགའ་བར་མ་ཁྱེད་དང་། དེ་མ་ཆེད་ན་བདག་གི་ཁོར་ལས་སྒྲིན་ཁོ་ཞེས་དང་ཡང་སྒྲུབ་པ། ཁྱོད་གི་ཁྱིམ་ན་ཁྱི་ཡོད་དམ་བྱམ་
 ཟེ་དེས་མཆིས་སོ། །དེ་སོགས་ལ་བདག་ཁྱིམ་དུ་སྒྲུར་དགོ་པར་མཆིན་བྱམ་ཟེ་བརྟུང་ལ་ཐུན་སྒྲིན་པར་དབང་ལྷག་གི་མདུན་དུ་ཁས་བྱུངས་སོ་ཞེས་ཁྱིས་ལ། བྱམ་ཟེ་བརྟུང་གི་པའི་ཁྱི་ཁྱོད་རང་གིས་བོས་གིག་ །པའི་ཁྱི་བྱམ་ཟེ་མོ་
 ལ་འཕོད་དུ་ཆུག་ཅིག་ཅིས་སྒྲུབ་པ་ལྟར། བྱམ་ཟེ་དེས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། སྒྲུན་ཆེན་པོས་རང་གི་དྲུང་ནས་མི་ཞིག་མངགས་དྲི། ནམ་བྱམ་ཟེ་རྒྱམས་འོངས་པ་དང་། མི་འདི་སྟོར་འདུག་ཆུག་ཅིག་ །ཟས་ནི་བྱམ་ཟེ་མོ་ལ་སྟེར་དུ་
 ཆུག་ལ། དེའི་ཆོ་མི་འདི་ལ་ཅི་ཡང་ཁྱེད་དུ་མ་གཞུག་པར་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཞོག་ཅིག་ཅིས་བསྟོས་ལ་བཏོང་དོ། །མི་དྲོག་ཆེན་པ་དེ་ལ་བསྟོན་པ། ཁྱོད་གིས་བྱམ་ཟེ་རྒྱམས་ནང་དུ་འདུག་པའི་ཆོ། མི་གང་ལ་ཁྱི་ཟུག་པ་དང་གང་ལ་

五、

བཅིངས་པ་བཞིན་ཁྱེར་ཏེ་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ལ་ལུལ་ལོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོས་བྲམ་བེ་ལ་བྱིན་པ་དང་བྲམ་བེ་དེ་དགའ་ནས་བཀུར་སྟེ་སྒྲིམ་དྲིན་ལན་སྒྲུན་པའི་བསམ་པས་བྱེད་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ལ་ལུལ་སྒྲུན་ཆེན་པོས་བྲངས་ནས་སྒྲུར་བྲམ་བེ་ལ་
བྱིན་ནོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོའི་སྒྲུན་པ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བཅིང་ལུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཅག་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པས་འདི་འདྲ་བའི་བློན་པོ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་མི་གཞན་ཞིག་དོན་གྱི་ཕྱིར་ལུལ་གཞན་དུ་
སོང་སོང་བ་ལས། རྗེ་འགྲམ་ཞིག་དུ་བྱེད་ཀྱལ་པ་ཁ་བྱེ་ཞིང་ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱལ་པ་ཁ་མ་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེ་རོལ་དུ་སོང་བ་དང་སྒྱལ་རེག་ན་གདུག་པའི་དུག་ཅན་ཞིག་ཀྱལ་བ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །མི་དེ་སྒྲུར་འོངས་ནས་
མ་བརྟགས་པར་ཀྱལ་པ་ཁ་བཅིངས་ཏེ་བྲག་པར་ཐོགས་ནས་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་བྱིན་པ་ན། ལྷས་མ་ལན་ཞིག་གིས་དེ་ལ་འཆོ་བ་དང་བྲལ་དུ་ཉེའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །མི་དེས་སྒྲུར་ལོག་སྟེ་དེ་ལ་བལྟས་སོ། །དེ་ནས་འོངས་པ་
དང་དེ་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་ལྷས་མ་ལན་དེ་ལ་མ་དྲིས་སྒྲུམ་དུ་འགྲོད་པ་སྟེ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་བསམས་གིང་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲུན་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་བྱིན་ནས་ལྷས་མ་ལན་གྱིས་སྒྲུས་
པ་སོགས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བརྟོད་དོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོས་གང་ནས་འོང་དྲིས་པས་དེས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་སྒྲུས་པ་ལ། སྒྲུན་ཆེན་པོས་འདིའི་ཀྱལ་པའི་ནང་ན་སྒྱལ་གདུག་པ་ཡོད་པར་ངེས་སོ་སྒྲུམ་ནས། བྱེ་པོ་མང་པོའི་མདོན་སྒྲུམ་དུ་ཀྱལ་

༡༩། །པ་འདི་ཁ་ཁྱོད་ལ་ཁྱུང་མ་ནས་ཤིང་གིས་ཁ་ཁྱེས་ཤིག་དང་གའོད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར་བྱས་པས། རྒྱལ་གདུག་པ་དེས་མགོ་ནི་བཏེག། །དུགས་མོད་ཅིང་ཕྱེ་བསྐྱོད་བཞིན་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་དང་།
སྒྲུན་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ལྷལ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུངས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་གོང་དང་ཆོང་འདུས་གོང་འདབ་སྟགས་སུ་སོང་སྟེ་ལྷལ་འདི་སྟེའི་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པ་ན། འདི་སྟོན་པོ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ཤ་སྟག་ལ་སྒྲུན་ཆེན་པོས་བརྟགས་ནས་ལྷལ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པོ་དུག་གི་བསྐྱམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་པ་ནི་བཟའ་བཏུང་ཙམ་ལ་དབང་རོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས། རྒྱལ་
པོ་ལ་གོང་དང་ལྷལ་འདི་སུ་ལ་དབང་ཞེས་དེ་ལྟར་གསེལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བདག་ལ་སྟེར་བཅེ་བའི་ལྷས་རྗེ་ལམ་དུ། དུམ་ཀའྱའི་རི་བྱགས་ཀྱི་གོང་ན་གང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སུ་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པོར་རྒྱག་ཤིག་
དང་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷལ་རྒྱམས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་འཁྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པས། ཁྱོད་ནི་མའི་རུམ་ན་འདུག་ཚུན་ཆད་བདག་གིས་དགོས་པ་འདིའི་ཕྱིར་ལོ་
བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོད་ནས། ད་ཡར་སྟོན་པོའི་མཆོག་དུ་བརྟག་ནས། ད་ནི་ལྟེའི་ཆོག་དང་ཁྱོད་རང་གི་སྟོན་སྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཅི་ནས་བདག་དབང་ལུག་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བར་བྱོས་ཤིག། །སྒྲུན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུག་བྱས་ཏེ་ལུགས་

བརྟན་པར་མཛོད་དང་། ཅི་ནས་བདག་གིས་ལྷ་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་གོང་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱམས་ལ་དབྱེན་བརྩུག་སྟེ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཅི་ནས་བྱིད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། །སྒྲོན་པོ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆེ་བས་དབྱུན་ར་མ་དང་སྒྲུ་སྒྲུས་དག་ཀྱང་མི་རིགས་པར་འབེབས་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པར་བྱས། འདི་ལྟར་བདག་གི་ཆོག་མཆན་ན་བདག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བསྟན་ཏེ་དབྱེ་
 ཡང་རིགས་པར་དབབ། གཞན་ཡང་བདེ་བར་འགོད་ཅིང་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་བྱ་ཡི། ཅི་ནས་བྱིད་ཅག་མི་མཐུན་པར་བྱོས་སྟེ། བྱིད་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལ་ཅི་སྟེ་རྒྱལ་པོ་འཇམ་གྲོན་པོ་རྒྱམས་ལྷགས་ན་ཡང་
 བདག་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མ་འགོ་བར་འདི་སྐད་སྒྲོས་སྟེ། སྒྲོན་པོའི་མཆོག་སྒྲུན་ཆེན་པོའི་འོངས་ན་དེའི་དབང་དུ་གཏོང་གིས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོས་སྟེ། ཅིས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ལུལ་དེ་
 དག་མི་མཐུན་པར་བྱིད་ཅིང་བཀའ་རྒྱམས་བཅག་པ་ན། སྒྲོན་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། སྒྲོན་པོ་དུག་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ཞེས་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་གསོལ་བ་དང་། སྒྲོན་པོ་དུག་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ཞེས་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་གསོལ་བ་དང་།
 ཡང་དབང་བྱིད་པར་མ་རུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་མ་བྱོན་ན་འདི་དག་དབང་དུ་མ་གྱིར་མི་རུས་སོ་ཞེས་པོ་ཉ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འོངས་ཀྱང་གོང་གཙོག་ཀྱང་དབང་བྱར་མ་རུས་ཏེ་འབབས་པས་མི་མང་ཞིག་སྟེ་བ་དང་།

ཡུལ་སྐོན་རྣམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ།

༡༥། །ཀྱལ་སྐོན་རྣམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་རི་བྱགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲན་ཆེན་པོ་འདིར་འོངས་ན་དེའི་དག་ཉན་ཏེ་བདག་ཅག་ཀྱལ་པོ་སྐྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བགྱིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐོན་པོ་དུག་བདག་ཅག་ལ་གཞོན་པ་བགྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། ཀྱལ་པོས་དེད་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་ཐེབས་པར་མ་རུས་གྱིས་ཁྱོད་རྒྱར་སོག་ཅིག་ཅིས་པོ་ཉ་བཏང་བའི་མོད་ལ་འོངས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱི་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་དེས་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ་མ་འཇིགས་སྤྱི་གཅིས་བྱས་ནས་དབྱ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དབབ། དམན་པ་དང་དབྱལ་བ་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱགས་དབྱང་བར་བྱས། ཡུལ་དང་གོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ལ་པ་མ་དང་ཕུ་རུ་དག་རང་གི་སྐྱེ་པོ་བཞིན་བཀྱར་སྐྱེ་དང་བྱ་དགས་ཀུན་སྐོམས་པར་བྱས་ནས་པར་ནས་འབྱུང་དོ། །ཡུལ་ན་གནས་པའི་རྒན་གཞོན་དག་ལྷན་མེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲན་ཆེན་པོ་ལ་བདག་གི་ལུ་དང་མིང་པོ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར། དེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐས་དགའ་བར་བྱས་ཤིང་མཐར་གྱིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ཀྱལ་པོ་སྐྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཀྱལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་འོངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱས་པས་ཀྱལ་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྒྲན་པའི་སྒྲ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་དགའ་བས་བདག་ཉིད་གྱི་ལུ་མོ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་རྒྱང་མར་བྱིན་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་དགའ་སྐྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཡུལ་གཞན་ན་ཀྱལ་པོ་ལོངས་སྐྱོད་ཉམས་པ་ཞིག་ཀྱལ་པོ་སྐྱེད་པའི་དུང་དུ་འོངས་པ་དེ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲར་

རྒྱལ་པོས་མ་འདོད་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་འོངས་སོ། །དེས་སྒྲིང་རྒྱའི་དབང་གིས་བཟུང་སྟེ་འོངས་སྒྲོང་གུང་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་ཕྱི་ཞིག་བྲམ་ཟེ་ཞིག་འོངས་ཏེ་ནས་ཕྱེ་གང་བསྐྱངས་པ་དེས་གུང་སྒྲིབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ་བང་
 དའི་གཉེར་ག་བ་ལ་གཏད་གུང་སང་སྒྲིབ་གནང་སྒྲིབ་ལས་མ་ཕྱིན་པར་ལུས་སོ། །དེ་ནས་དུས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་སྒྲོང་པ་སྒྲོན་པོ་དང་གྲོང་དང་སྒྲོངས་པ་དག་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་མི་མང་པོས་ཕུག་འཆལ་བའི་གནས་ན་འདུག་གོ། །རྒྱལ་
 པོས་སྒྲུས་པ། གྱེ་སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་གསང་བ་ནི་སུ་ལ་སྒྲུ་བར་བྱ། གང་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་གྱིས་བསམས་ནས། གཅིག་གིས་མཇར་པོ་ལ་སྒྲུ་བར་རིགས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུང་
 མ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་མ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིང་མོ་དང་མ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་སུ་རུ་ལའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་རི་ལྷུར་བསམས་པ་སྒྲུས་ན་ཕྱིད་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུ་ཞེས་དེས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་
 པོས་སྒྲུས་པ། ལྷ་བདག་ནི་འདི་སྒྲུམ་དུ། གསང་བ་དེ་ནི་སུ་ལ་ཡང་བགྱི་བར་མི་རིགས་ན་རྒྱུང་མ་ལ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་བདག་གིས་ལྷའི་སྒྲུན་སྒྲུར་མཛོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་བྱ་སྒྲོར་
 བ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་བཅའ་ཏེ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་དུ་སྒྲུས་ནས། དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་བཟུང་སྟེ། རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ཕྱིད་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ནས་རྒྱ་བྱ་སྒྲོར་བ་ཐོས་སམ་ཞེས་དེས་པ་དང་དེས་གུང་ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །སྒྲུབ་

བརྟག་པའི་ཕྱིར་གསེད་མའི་མི་རྣམས་ལ་སོད་ཅིག་ཅིས་བཀྱི་བ་དང་། གནས་རིགས་ངན་པའི་མི་དེ་དག་གིས་གིང་ཀ་ར་སྒྲི་རའི་མི་རྟོག་གི་སྒྲིང་བ་མགུལ་དུ་བརྟགས། བོད་རྒྱུད་ལྷ་ལུང་རྩ་བརྟུངས། ཆོག་རྒྱུ་པོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་གས་
 ཚར་བཅད་དེ་མཆོན་ཐོགས་པ་གསེན་རྗེའི་མི་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱིད་མོད་ཀྱི། དེ་གསལ་པར་སྒྲུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཁྲོད་ཁྱེར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་མཆི་མ་ཟག་ཅིང་བདག་གི་སྒྲུ་བསལ་པ་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེད་གས་ལྱི་སྒྲུ་འབྱེན་
 ཞིང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྒྲུ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་རིགས་དཔལ་པོ་བསྐྱེན་ཅིང་ཡོངས་རྒྱུད་བཀོས་ཏེ་བྱིན་པ་དེས་རྒྱལ་པོའི་མི་རྣམས་ལ་བདག་ཅག་གིས་འདི་བསལ་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་སྒྲུ་ར་ལོག་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་སོ། །
 ཅི་ཙམ་ནས་ཁྲོད་ཁྱེར་དེ་ནས་ལྷུང་བ་དང་། ལུམ་ཟེ་མོང་རྒྱལ་ཞེས་ལུ་བས་གོས་མཐའ་འཇུས་ཏེ་ཁྲོད་གྱིས་ནས་བྱེ་གང་སྒྲུ་ཆེན་པར་བྱས་པ་དེ་བྱིན་ལ་སོགས་གིག་ཟེར་རོ། །སྒྲུ་ཆེན་པོས་གནས་དེར་ཆོགས་སྒྲུ་བཅད་དེ་སྒྲུས་པ།
 རྒྱལ་པོ་ཀློགས་སྒྲུ་འཇུར་བ་མེད། གདོལ་བ་ལ་ཆེ་བསེས་པ་མེད། ལུང་མེད་རྣམས་ལ་གསལ་མི་བརྟོད། ལྷ་ལུང་གཞི་བཟའ་མི་བྱ། ལུམ་ཟེ་མོང་རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི། ལས་བྱེ་གང་ཡང་འཆགས་མི་བྱ། དེ་རྒྱུད་སྒྲུ་ཞིང་སོང་བ་དང་།
 གསེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། སྒྲུ་ཆེན་པོ་ཁྲོད་གོས་པ་ལུན་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་སྒྲུ་བར་བྱེད་དམ། སྒྲུ་ཆེན་པོས་སྒྲུས་པ། ཁོ་པོ་ནི་མི་སྒྲུ་སྒྲེ། འོན་ཀྱང་དེ་ཅི་སྒྲུ་དེ་རྒྱུད་སྒྲུས་པའི་དོན་ཁྲོད་གྱིས་མགོ་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་

༥། |སྐྱུ་ལ་པ་ཏེ་རྒྱུ་མ་ས་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུ་ཆེན་པོ་བླ་ན་བླ་བ་དེ་སྒྲོམ་སྤྲུག་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ས། རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱོད་གསོད་པས་སྐྱུ་ག་ནས་ཁ་བྲལ་མ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སྐྱུ་ཆེན་པོ་ན་རེ། ལྟ་བུ་བདག་མི་བླ་སྟེ། རོལ་རྒྱུང་བདག་སྐྱུ་ག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཉི་མ་ཐག་ནས་དགོས་པ་སྐྱུ་སོ། །དེ་ཅི་ཡིན། དེས་སྐྱུ་ས་པ། རྒྱལ་པོ་གྲོགས་སྤྲུལ་ལྷུ་ར་བ་མེད་ཅེས་བདག་གིས་སྐྱུ་ས་པ་ནི། སྐྱུ་ལྟ་ལ་གྲོང་རམ་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་གང་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། བཟའ་བརྒྱུད་དང་སྐྱུ་ས་ལ་དབང་བ་ཅི་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེང་ས་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་དང་དཔུང་དང་མཛོད་དང་དམག་ལ་མངའ་མཛད་པ་དེ་བདག་གིས་བགྱིས་ན། ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་སྐྱུ་གྱི་བྱས་པ་བཟོ་བ་ཉིད་མ་དགོངས་པར་ལྟས་དགུམ་དུ་བཏང་བ་དེ་ལ་བསམས་ནས་བདག་གི་དེ་སྐད་དུ་སྐྱུ་སོ། །གའོ་ལ་པ་ལ་ནི་བཤེས་པ་མེད་ཅེས་པ། གའོ་ལ་པ་མ་ལ་དང་གོས་དང་བྲལ་བ་འདི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་པས་བདག་ལ་འཚོ་བའི་ཕོ་བྱད་བྱིན་ན་དེས་འཚོ་བར་བྱའོ་སྐྱུ་དུ་ལྟའི་དུང་དུ་མཆིས་པ་ལས། ལྟས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་རོ། །བདག་གིས་ནི་བཀོན་ཅིང་ཡུལ་ནས་འབུམས་པའོ། །སྐྱུ་མ་ནས་བཀོ་བཤའ་བགྱིས་པས་འདི་ལྟར་དེང་སང་བདེ་བར་གྱུར་བ་ལགས་ན་འདིས་བདག་དགུམ་པའི་སྐད་དུ་དགའ་སྟེ་ཆས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་དེ་སྐད་སྐྱུ་སོ། །ཁུང་མེད་རྒྱུ་མ་ས་ལ་གསང་མི་བཟོད་ཅེས་བགྱི་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྐར་དུས་གཅིག་ན་ལོ་རྒྱུ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་འདི་སྐད་

ཏུ་ལུ་ལ་གསང་བ་སྤྲོ་ཞིང་ཡིད་གཏུགས་པར་བྱ་ཞེས་གསུང་པ་ན། སྤོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་མ་དང་སྤིང་མོ་དང་ནེའུ་ལྷངས་རྣམས་ལ་འོ་ཞེས་སྤྲོས་པར། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུང་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་དོན་འདི་ལྟ་ལྟར་སྤྲོས་པར་དབུ་པར་བཀྱིའོ་སྤྲོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ནས་རྣམ་བུ་གཞན་ཞིག་ཟོས་སོ། །སྤྲོས་ལས་ཀྱང་སྤྲོས་ཆེ་གོ་མོ་ལས་རྒྱན་བྱངས་ནས་སྤྲོད་འཛོང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལ་
 བདག་ས་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་བཞག་པས་ལྟ་སྤྲོད་འཛོང་མ་དེ་ཡང་གཟིགས་སུ་གསོ་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤྲོད་འཛོང་མ་ལ་བལྟས་ན་སྤྲོས་དེ་དང་དེ་གཉིས་ཁ་དོག་དང་རྟགས་སོགས་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
 ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་སྟེ། སྤོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ། །བྲམ་ཟེ་མོང་རྒྱལ་པོ་ལི་ནི། ལས་བྱེ་གང་ཡང་འཆགས་མི་བྱ། ཞེས་སྤྲོས་པ་ནི། བདག་རྒྱལ་པོས་དགུམ་དུ་བཏང་བས་གཤེད་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤིང་པ་
 ན་བྲམ་ཟེ་དེས་ནས་བྱེ་གང་གི་དོན་དུ་གོས་ཀྱི་མཐར་འཇུས་ནས་བཟུང་བས་དེ་སྤྲོད་དུ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ནས་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲོས་མཐོང་པར་བྱས་པས་དགའ་སྟེ། དགྲོ་ལ་ནས་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྤོན་
 ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱག་བྱས་ཏེ་གསོ་ལ་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་གསང་གཟིགས་སུ་ལ། བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་མོ་ནི་བདག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མ་མཆིས་སོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་གཟུགས་དང་རྒྱལ་ཤེས་རབ་བདག་དང་འདྲ་བ་དེ་

༡༩༩། །ཁོ་ན་འི་མ་ཆེས་བྱང་ཞིག་བྱང་པར་བགྱི་འི་ཞེས་སྐུ་ལ་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས། བདག་ཉིད་བྱམ་ཟེ་འི་ཆ་བྱུང་དུ་བྱས་ཏེ། ལག་གཡས་བྱམ་བྱམ་ཐོག་ས། ལུས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོག་ས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས།
 རི་དུག་ས་ཀྱི་པག་ས་པ་གོ་ས་སུ་བགོ་ས། གདོད་ལ་བྱུག་རིས་གསུམ་བྱས་ནས་རི་ལོ་པར་གྱི་ནག་ས་ཆོང་ཆོང་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་ཅུ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཆས་སོ། །དེ་ལམ་གྱི་བར་དུ་གོང་ཞིག་དུ་སྤྱོད་པ་དེར་ལུང་ཅམ་ནས་བྱམ་ཟེ་ཞིག་
 འོངས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་དྲིས་བཅུ་དེས་ལུས་འཕགས་ནས་འོངས། ནགས་ཆོང་ཆོང་ཅན་དུ་འགྲོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེས་ཕྱིར་དུ་བྱང་གང་པ་བའི་ངོ་ཤེས་འགའ་ཡོད་དམ་ཟེར་བ་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱས་པས། བྱམ་ཟེ་དེས་ཕྱིར་
 དུ་བྱིད་དེ་རྒྱལ་མ་སྤྱོད་པས་སུ་དུད་བྱས་སོ། །དེས་དེ་འི་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ཅན་ལ་ཕྱིགས་ནས་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ལམ་དྲིས་ནས་ཆས་སོ། །ཕྱིར་དེ་འི་བྱམ་ཟེ་དེས་བདག་གི་ཕྱིར་འདིར་ཕན་ཚུན་འགྲོ་བའི་ཆེ་རང་གི་
 ཕྱིར་བཞིན་དུ་སོང་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་བཞིན་བགྱི་འི་ཞེས་སྐྱས་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ཞིག་ན་ལམ་བར་ཞིག་དུ་ནས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་ན་སྤྱོད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྱུག་པ་རིགས་བཅུ་ན་པ་གིན་དུ་ཞི་བར་ལྷན་པ་ཞིག་མ་ཐོང་ནས་
 དེ་ལ་ཡིད་ཞེན་ཅིང་། བཟང་མོ་བྱིད་སུ་ཡིན་མིང་ཅི་ཡིན་སོགས་དྲིས་པ་ལ། མིང་ནི་ས་གཤོ། །གོང་བྱམས་ཅན་གྱི་ཞིང་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། སྤྱོད་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་བཟང་མོད་སྤྱོད་པའི་འདྲ་བགས་པར་

ལ་མེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ།

ཕུའོ་སྐྱམ་དུ། གྲོང་ཞིག་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལག་པ་བསྐྱེད་ས་ནས་ལག་པ་ཡངས་པར་བུས་གིང་རྒྱང་པས་གོ་སྐྱུར་བ་དང་། ས་གས་སྐྱས་པ་མ་ཁན་པོ་ཇི་ལྟར་ལག་པ་ཡངས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱང་པ་ཡངས་པར་གྱིས་གིག། དེས་དེ་མཛད་ས་པ་
ཞིག་གོ་སྐྱམ་དུ་བཀའ་ནས་སྐྱས་པ། བྱིད་ཀྱི་རྩ་རྩ་གདུབ་གོར་གདུབ་ཀྱི་ཞིག་སྟེ། གིན་དུ་ལྟར་དེའོ། །ས་ག་ན་མེ། མ་ཁན་པོ་རྩ་བ་གཉིས་དག་པ་པའི་སྤྱད་དུའོ། །སྐྱུར་ཆེན་པོས་སྐྱས་པ། ལུ་མོ་བྱིད་བྱད་བཟང་ཞིང་མཛེས་སོ། །དེས་
སྐྱས་པ། གྲོང་གི་བདག་པོ་རྩ་མས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་སོ། །ཁུང་འདུག་ནས་སྐྱས་པ། བྱིད་ཀྱི་པར་གར་སོང་། དེས་སྐྱས་པ། ལམ་གཅིག་གཉིས་སུ་བཅུད་དུ་མཆིས་ཏེ་ཆེར་མའི་ཡལ་ག་བསྐྱས་ནས་ལམ་བཅུད་པར་བཅུད་དོ། །
བྱིད་ཀྱི་མ་གར་སོང་། ཞིང་ཐོག་ནས་ས་པོན་གྱི་ཕྱིར་མཆིས་སོ། །ལུ་མོ་དའི་ཁུང་མར་བུའམ། དེས་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་གྲོང་གི་བདག་པོ་བདུབ་ནོ། །སྐྱུར་ཆེན་པོས་སྐྱས་པ། རྒྱས་ཚང་ཆེང་ཅན་དུ་ལམ་གར་ནས་འགོ་ན་བདེ་
ཞིང་མི་འཕྱོགས་པ་དེ་སྐྱོན་ཅིག་དང་དའི་དོན་ཆེགས་སུ་བཅུད་པས་ཀྱང་དྲིས་པ་ལ། དེས་དེ་ལ་ལམ་འཕྱོགས་པ་ཞིག་བསྐྱུན་ཏེ་མོ་རང་ལམ་ག་ཞན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱུག་ཅིང་མིང་ལུ་ཞིག་དུ་གོས་རྩ་མས་སྤྱད་ནས་མིག་ལ་གཅིག་
བཅུ་མ་སྟེ་དོ་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་གྲོ་གཅིག་གིས་སྟེས་ཏེ་འདུག་བཞིན་ཡང་སྐྱས་པ། གར་གིས་ཟ་བཅུད་དེ་ནས་བཞུད། གར་གིས་ཟ་བར་མི་བཅུད་པ། དེ་ནི་དོར་བར་བཅུས་ནས་སུ། ཟན་གྱི་ནགས་སུ་བཞུད་པར་མཛོད།

༡༩། །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་དེས་ཇི་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ནས་སོང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་དེ་ངོ་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་པ། རས་བལ་ཐགས་སུ་བཏགས་པ་མི་བདོག་པས། །མ་བཀལ་ཐགས་སུ་མ་
 བཏགས་གྲོན་ཕྱེད་པ། །མཛེས་ལྡན་གཡོན་པའི་མིག་ཅན་གང་ནས་ནི། །མེ་ཏོག་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་བདག་ལ་སྟོན། །དེ་ནས་སུ་མོ་རྒྱུད་ཞིང་བགད་ནས་སྒྲུབ་པ། །འདིར་ནི་གཡོན་པོའི་ལམ་བོར་ལ། །གང་ན་ཡོས་ནི་ཡོད་པར་དང་། །
 བལ་གཡི་མེ་ཏོག་རྒྱས། །དེ་ནས་བྲམ་བེ་བཞུད་དུ་གསོལ། །དེ་སོང་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དྲིས་གིང་ས་གའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་བ་དེའི་བ་མ་མི་སྒྱུར་ངོ་། །དེ་ནས་གྲོང་གི་བདག་པོ་རྒྱམས་ལ་ས་ག་འདི་ཁྱིམ་རྒྱམས་ཀྱིས་གནང་ན་བདག་གི་
 རྒྱུད་མ་བྱུང་། །ཆོག་དེ་ཐོས་མ་ཐག་རྒྱུ་གྲོང་གི་བདག་པོ་རྒྱམས་ཆོག་མཐུན་པར་བྲམ་བེ་ངན་པ་ཁྱོད་དེད་ཀྱིས་ག་ལྟའི་སུ་མོ་འདྲ་བ་སྟོང་བ་ངོ་མི་ཆོང་མ། །འདི་ནས་སོང་ས་གིག་ །ཁྱོད་ཁྱི་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟར་འཇུག་གོ་ག་རེ་ཞེས་སྒྲུབ་
 ཏེ་དེ་བསྒྲུད་ནས་སྒྲུར་སོང་བ་དང་། ས་གས་མཐོང་ཞིང་། རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་ཁྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །ས་ག་ལ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ཕྱེད་ཐོག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ས་ག་ན་རེ། ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་སྒྲུབ། དེས་
 སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ས་ག་ན་རེ། ཁྱོད་ལྟར་ཙམ་མི་བསམ་པར་སུ་མོ་བསད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཕྱེད་དམ། དེས་སྒྲུབ་པ། གཞན་དུ་ནི་ལྟར་བྱ། ས་གས་སྒྲུབ་པ། རེ་ཞིག་སྒྲུར་ཅི་བར་སོང་ལ་ཛེས་སུ་མཐུན་པར་བཤུ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཞིང་མགོན་དུ་འབོད་ལ་ཟས་སྒྲིམ་པ་དང་འབའི་སྒྲིམ་མོས་མག་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བགྱི་བ་དེ་བགྱིད་རིགས་སོ། །སྒྲིམ་ཆེན་པོ་སོང་སྟེ་དེ་ས་འི་སྒྲིམ་བསྒྲིམ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁ་ཟས་བསོད་པས་བསྒྲིམ་པས་ནས་ས་ག་བསྒྲིམ་པ་དང་། དེ་
རྒྱུ་ས་ཀྱིས་དེ་ར་བྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་ས་པར་བྱའོ། །ཞིས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ནས་ལུང་ཙམ་ན་ས་གའི་པ་མ་འོངས་པ་དང་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་དང་གོང་གི་བདག་པོ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ས་ག་སྒྲིམ་པར་གསོལ་བ་དང་། བ་མས་དོན་དེ་བསམ་
དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གོང་གི་བདག་པོ་རྒྱུ་ས་ན་རེ། འདི་ལ་བསམ་དུ་ཅི་ཡོད། བྱམ་ཟེ་གཞིན་རྒྱ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་བསྒྲིམ་གཙོས་དང་རིག་བྱོད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ཡིན་པས་བྱིན་ཅིག །དེ་ནས་སྒྲིམ་ཆེན་པོས་བྱམ་ཟེ་
རྒྱུ་ས་པོས་ནས་བུ་མོ་བྱང་བར་བྱས་སོ། །ཉི་མ་གཞན་ལ་གྱོས་པོ་དང་སྒྲིམ་མོ་པོས་ནས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ཏེ་གོས་བསྒྲིམ་ནས་གཉོད་བཅུག་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སྟེད་པའི་དུང་དུ་སྒྲིམ་ཆས་སོ། །དེ་འགྲོ་ཁར་བྱམ་ཟེ་ཞིག་གིས་བཅུ་
བཞི་པའི་སྒྲིམ་མོའི་ཡོན་ནས་བྱེ་གང་བྱིན་པ་གོས་ཀྱི་མཐར་ཐུལ་ཏེ། ལྷར་གྱི་གོགས་པོ་བྱམ་ཟེ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་བརྒྱུངས་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་མོས་སྒྲིམ་པ། བྱོད་སུ་ཞིག །ར་བྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་གོགས་པོའོ། །བྱམ་ཟེ་མོ་
ན་རེ། འདི་ན་དེ་ཡང་མེད་ལ་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཁྱིམ་བདག་དེ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་གཞན་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་མི་རུང་གིས་གཞན་ཞིག་དུ་བྱང་བྱེད་ཅིག །སྒྲིམ་ཆེན་པོས་བདག་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་མི་སྟེ་བ་ལ་དབྱུད་ན་སྒྲིམ་པ་གཞན་

ཉ རྒྱུག་པར་སེས་ནས་འདིས་འདུག་ཏུ་མ་སྟེར་བ་ནི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་གིར་བསམ་པ་དང་།

༡༡། རྒྱུག་པར་སེས་ནས་འདིས་འདུག་ཏུ་མ་སྟེར་བ་ནི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་གིར་བསམ་པ་དང་། ལུང་ཙམ་ན་ཁྱིམ་བདག་བྲམ་ཟེ་དེ་འོངས་ནས་སྒྲོར་བོས་པ་ལ། ལུང་མས་དེའི་སྒྲུ་བོས་ནས་མི་དེ་སྒྱུད་ཏུ་བཅུག་གོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་སྒྲུན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ཁྱིམ་ཏུ་ཞུགས་ནས་བདེ་བར་འཁོད་དོ། །དེ་ཙམ་ན་བྲམ་ཟེ་མོ་དེ་ལ་སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲུས་པ། ལས་འདི་དག་གར་བཞག་ །དེས་སྒྲུས་པ། ས་ལ་འོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་ན་རེ། ས་ལ་བཞག་ན་ཕྱི་
བས་ཟོས་ཀྱི་སྒྲོད་གཞན་མ་ལ་འོག་དང་ཁྱིམ་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྱུར་དོ། །དེ་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་ལུང་ཙམ་ན་ཕྱོགས་ཞིག་ན་སྒྱུད་ཞིག་མ་ཐོང་ནས་ཕྱི་བོ་དེ་འདི་ན་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་ནས། ལུང་འདིར་ནས་བྱུགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་།
བྲམ་ཟེ་མོ་ན་རེ། འདིར་བདག་གི་ནོར་གཅེས་པ་ཡོད་པས་ནས་དེ་སྒྱུར་བྱུགས། ཁྱོས་སྒྲུས་པ། སྒྲོན་ཙན་དེ་སྒྲོད་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཕྱོད་དང་དེར་ན་སྒྱུག་གོ། །སྒྲུན་ཆེན་པོས་ཀུང་། ལས་རྒྱུས་ཕྱི་བས་ཟ་བས་སྒྲོད་འདིར་བྱུགས་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། བྲམ་ཟེ་མོ་དེས་སེས་ནས་འདིགས་ཏེ། ལུང་འདི་ག་གེར་བས་ནས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་བྲམ་ཟེ་མོ་ཁྱོད་སེམས་བྲལ་མི་དགོས་དང་ཁོ་བོས་ག་གེར་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་
ལངས་ནས་དེ་དུགས་ཀྱི་བགས་པ་སྒྲུ་ལོག་ཕྱི་ལོག་བྱས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཉིས་ལྷན་ཏུ་མགུལ་ཏུ་ཐོགས་ཏེ། ལུང་སྒྲུམ་མོ་ཞེས་པ་ལང་གི་ཕྱི་བ་དང་གིར་དག་བསྒྲུ་བར་བཅུམས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་མོ་སྒྱུག་པ་དང་འབྲལ་བའི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུར་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གདུང་བས་འདི་ང་མེད་པར་བྱེད་དུ་འོང་ངོ་སྐུ་མ་ནས་བྱི་བོ་དེའི་བྱི་མ་དུ་འདི་ལྟར་ལྟར་གྱིས་ལྟར་དུ་ཤོག་ཅེས་བར་ཆེན་བརྟུང་ངོ་། །དེ་ནས་དེའི་ལ་ལྟར་དུ་འོང་སྟེ་སྐུ་ཆེན་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་མ་པ། ལྟར་འདི་རིན་གྱི་བྱང་ངོ་། །དེས་སྐུ་མ་པ།
བག་སྟོན་ལ་ཡོངས་ཤིག་ །དེ་ལྟར་བྱ། གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལྟར་དེའི་ནི་སྐུ་མ་དུ་མེ་སྟོན་སྟོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བས་བས་མས་པ་དོན་འདི་བསྟར་དུ་མི་རུང་ངོ་བས་མས་ནས་གསེར་གྱི་དོང་
ཅེ་ལྟ་བུ་བྱིན་ཅིང་བྱི་མ་སྟོ་བྱེ་སྟེ་མི་སྟོ་བས་ཆེ་བས་བརྟེན་ས་ནས་རང་གི་བྱི་མ་དུ་བྱེར་ངོ་། །བྱི་དེ་ནི་ན་པར་སྐུ་ཆེན་ཆེན་པོས་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་བུ་ལྷག་གཅིག་ནི་བྱི་མ་བདག་དེ་ལ་བྱིན་ནས་བྱི་དུ་ཆུང་མ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་བག་ཡོད་
པར་གྱིས་ཞེས་སྐུ་མ་པ། གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་ལྟ་བུ་བཞི་བུ་ནི་བྱུ་ཟེ་དེ་ལ་ནགས་ཆང་ཆིང་ཅན་དུ་སོང་ལ་བདག་གིས་བསྐྱངས་པའི་ས་ག་ལ་བྱིན་ནས་དེའི་ལ་མ་ལ་ཁོ་བོ་བྱུ་ཟེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆ་ལྷགས་འདི་ལྟ་བུས་བྱུ་མོ་
འཆོལ་བའི་བྱི་ར་འོངས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ལུས་འབགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་པའི་སྟོན་པོའི་མཆོག་སྐུ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་བྱི་ར་བྱུ་མོ་ཡོངས་སུ་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་སྟོས་ལ་དོང་ཅེ་འདི་རྒྱུ་ས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱིན་ཡིག་དང་
བཅས་པ་བཟངས་ནས། རང་ནི་ད་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་སོང་ངོ་། །བྱུ་ཟེ་དེས་ནགས་ཆང་ཆིང་ཅན་དུ་སོང་སྟེ། གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་སྐུ་མ་བུ་དང་བྱིན་ཡིག་བྱིན་པ། ས་གས་བཀྲགས་ནས། བཞི་པོ་ཡི་ནི་ཆ་དག་ལས། ག་ལ་ཏེ་ཆ་

མ་ཆེད་གཞི།

མ་ག་ལ་ཕུས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བཅས་སྒྲིམ་དང་གོས་རྒྱུན་གྱིས་གིན་ཏུ་བྱི་དོར་ཕུས་པས། རིང་པོར་མ་ལོན་པར་དེ་གཟུགས་གིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་བྱུང་པར་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་དོ། །སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གོང་ཁྱེར་ཏུ་སོང་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ལོའོར་
བཅས་དགའ་སྟེ་རྒྱལ་པོས་ཅི་འདྲ་འོངས་སོགས་དེས་པ་ལ། བདག་གིས་མཆིས་ཕྱག་རྒྱེད་དེ་གཟུགས་མཛེས་གིང་གློ་ཕུན་ལུས་ཆོགས་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་ནི་བདག་གི་སྤྱི་ལ་འབབ་པ་ལགས་མོད་དེ་སྤང་བར་བཤེའམ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་
པ། ད་མ་གཏོགས་པ་སུ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ་སྟེ་ཁྱོད་ནི་གློན་པོའི་མཆོག་གོ། །དེས་ན་དེ་མགུ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྱོར་པས་སྤང་བར་བཤེའོ། །ལྟ་དེ་ལྟར་འཆལ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོའི་གློན་པོའི་ཆོགས་དང་
ཕུམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དང་དཔུང་བཞི་པའི་ཆོགས་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་རི་ལོའོར་ནགས་ཆང་ཆིང་ཅན་ཏུ་གྱུས་པོའི་ཁྱིམ་ཏུ་སོང་སྟེ་བག་མ་སྤངས་ནས་རང་གི་གོང་ཏུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
དེའི་ཆེ་བུང་ཕྱོགས་ནས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟོང་ཏུ་ཏུ་མང་པོ་ཁྱེར་ནས་ལུས་འཕགས་པའི་སྟོངས་སུ་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པའི་དྲུང་ཏུ་ལྷགས་སོ། །གནས་དེར་སྟོན་འཆོང་མ་གཟུགས་དང་སྤྱི་རྒྱལ་དང་བསམ་པ་ལ་མ་ལས་པ་ལྟ་བུ་
མོད་པས་ཆོང་པ་གང་ནས་འོང་བ་བཅས་ཅད་གྱིས་རྒྱས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོང་པ་དེ་རྒྱམས་རེ་རེ་ལ་རིམ་གྱོ་བུ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་རྒྱམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་དགའ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དོ།

ཆུབ་ལྷན་ཁྲི་གཉིས་ཆེན་

༡༡། ཆོང་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་དེད་དཔོན་པག་པོད་པ་ཞིག་གནས་པ་དེ་སྤྱད་འཛོང་མའི་གཙོ་མོ་དེས་འདོད་པས་ཀུན་སྤྱོད་སྤྱ་ཆོག་ས་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཅིང་དུ་མ་བརྟུང་བོ། །དེས་ཆོང་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་བདག་དང་དེད་
དཔོན་མཐུན་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་བརྟུང་པས་ཆོང་པ་རྒྱལ་སྤྱི་འཛོང་མ་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་ཆུན་དུ་མེད་པུས་ན་ཡང་ཆོང་དཔོན་དེ་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་སྤྱད་འཛོང་མ་དེ་རང་ཉིད་དེད་
དཔོན་དང་ལྟན་ཅིག་བག་པ་དང་ག་ཞུས་པ་དང་། ཆོང་དཔོན་ན་རེ། ང་ལ་ལྟུལ་བར་བྱ་མི་རྒྱས་ན་ཅི་འཕྱིར་ཉོན་མོངས། དེས་སྤྱས་པ། གལ་ཏེ་ལྟུལ་བར་བཅིས་ན་ཤེས་ལྟན་གྱིས་ཅི་སྟུག། དེས་སྤྱས་པ་རྟེན་མཆོག་ལྟ་
ལྟོན་ནོ། །སྤྱད་འཛོང་ན་རེ། འོ་ན་ལྟུལ་བར་བཅིར་མ་བརྟུང་ན་སྤྱད་གྱིས་ཀྱང་ཁ་པ་ཆ་མ་མཆིས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འཆོལ་ལོ། །དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྤྱགས་བཅུགས་ནས་འབད་དེ་ཉེ་བར་བརྩོན་པ་ལས་ཀྱང་མ་རྒྱས་
པ། ཁི་ཙམ་ན་ཆོང་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱས་པ། དེད་དཔོན་གྱི་ཁྱེད་གཙོ་མོ་སྤྱད་འཛོང་མ་བཞག་པ་ལས་སྤྱས་མ་ཐུག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་ཤིག །དེད་དཔོན་དེས་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱས་པ། གྲོགས་པོ་དག་མཆན་མོ་མི་ལམ་
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ངོ། །དེ་ལྟར་ཆོང་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱད་འཛོང་གཙོ་མོ་ལ་སྤྱས་པ་དང་། དེས་ཆུལ་པོ་འཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱད་འཛོང་པ་ལ་འཛོན་དུ་བཅུག་ནས་ཁྱོད་བདག་ལ་འདོད་པ་སྤྱད་གྱིས་རྟེན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཉོན་ཅིག །དེད་

བག་པ་དང་པོ་དེ་དགོངས་འབྱེད་སྤྱོད་

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་མོ།

དཔོན་གྱིས་རན་པ་མོ་བཟུན་དུ་སྐྱུ་བ་ཟེར་ཞིང་དེ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་སྟེ་ཉི་མ་རུབ་གྱི་པར་དུ་ཤག་བཀྱེ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་མ་འབྱེད་པས་ཞལ་ལྟེ་གཙོང་མ་གཤམ་པར་རྒྱལ་བློན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པ་སྟེ་བཀྱེས་པས་
ཉེན་ནས་ཕྱིས་དཔུང་དོ་ཞེས་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་དོ། །སྐྱོན་ཆེན་པོ་ལ་ས་གས་རྗེའི་སྐས་དེ་རིགས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཐོག་སྤྱུ་དེས་ཞལ་ལྟེ་གཙོང་པར་མ་རུས་པའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུས་པ་དང་། ས་གན་རེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་དང་སེལ་
བ་སྟུན་སྐྱུ་མ་ཆོག་སྤྱུ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཞལ་ལྟེ་དེ་གཙོང་པར་མ་རུས་ན་སྟེས་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལྟ། སྐྱོན་ཆེན་པོས་སྐྱུས་པ། དེ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་གྱིས་གཙོང་རུས་སམ། དེས་སྐྱུས་པ། བདག་གི་ལྟོའི་རུས་པ་ལ་གཟིགས་དང་དེ་རྩོམ་གས་ཏེ།
གསེགས་ལ་རྗེའི་སྤྱིའི་འགྲམ་དུ་རྟའི་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞལ་ནས་གནས་དེར་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱང་འདུས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཤག་འབྱེད་དུ་རྒྱལ་ཅིག །གལ་ཏེ་སྤྱད་འཆོང་མས་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་འདོད་པ་སྤྱད་དོ་ཟེར་ན་རྟའི་མཆོག་ལྟ་བུར་
ཅེས་གསུངས་སྟེ། འོན་ཏེ་རྗེ་ལམ་ན་འདོད་པ་སྤྱད་དོ་ཟེར་ན། རྟའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྟོན་ལ་འདི་ཁྱེར་ཅེས་གསུངས་སྟེ། གལ་ཏེ་བྲང་མི་རུང་བ་འདི་དག་གིས་ཅི་དགོས་ཟེར་ན། འདི་བཞིན་དུ་རྗེ་ལམ་གྱི་འདོད་
པ་སྤྱད་པ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཞེས་གསུངས་སྟེ། དེ་ཐོས་པས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ལ་མཆོན་སྟེས་ནས། དེས་དེ་ལྟར་སྐྱུས་པ་ལྟར་ཞལ་ལྟེ་གཙོང་པས་རྒྱལ་བློན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་སྟེས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ལ་པར་སང་

༡༩། །པདག་ཅག་རྣམས་དང་སྒྲེ་བོ་གཞན་དག་ཉོན་མོངས་པར་མི་འབྱུང་བར་བྱོད་ཀྱི་ཐབས་དེ་ལུ་ལས་བྱུང་། དེས་སྒྲུས་པ། འདི་ནི་ས་གཤི་ཐབས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་བློན་ལུ་མི་བཅས་པས་ཞིང་མ་ལན་གྱི་ཕ་
མོ་ས་ག་ནི་གིན་རྒྱལ་བས་གིང་བློ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བསྒྲགས་ཏེ་ལུ་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གཞུང་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་བྱུང་བྱོགས་ཀྱི་ཆོང་པ་ཞིག་གིས་ཆོད་མ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲེས་སུ་བུལ་ཏེ་ལྷ་འདི་དག་མ་སྒྲུད་ལགས་ན་མ་དང་བུ་
གང་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མ་འཆོལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། དེ་མ་གཤིས་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་ས་ག་ལ་རྒྱས་པ་དང་། གང་གི་སྒྲུག་གོར་བ་དེ་ནི་མའོ། །སྒྲུ་འཇམ་པ་ནི་ལུ་འོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་རྒྱལ་པོ་དོ་མཆར་རྒྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་
ཁས་སྒྲིག་པ་ཞིག་གིས་སྒྲུལ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྒྲུན་ཏེ་པོ་མོ་གང་ཡིན་པ་མ་གཤིས་པ་ལ། རྒྱལ་དེ་ས་ག་ལ་སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲུས་པ་དང་། ས་ག་བགད་དེ་གང་དོན་འདི་ལྷ་བུ་ཡང་མི་རྟོགས་ན། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་རྟོག་པ་དང་སེལ་
བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་ལྷ་ཞིག །སྒྲུན་ཆེན་པོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱིས་གཤིས་སམ། དེ་ནི་སྒྲུ་སྒྲེ་འོད་མའམ་སྒྲུག་མའི་རྩེ་མོ་རས་བལ་ལམ་བལ་བྱིས་དྲུག་ཏེ་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱབ་རྒྱ་རེག་ན། གང་རེག་པར་མི་བཟོད་པ་པོ་དང་བཟོད་
པ་མོ་འོ་ཞེས་དང་། བློ་བྱོགས་ན་ཆོང་པ་དག་གིས་ཅན་དན་གྱི་སྒྲོང་པོ་བྱེར་བ་དེའི་མགོ་མཛུག་མ་གཤིས་པ་ལ། ས་གས་རྗེ་ལུ་འོ་ནང་རྒྱ་པོར་ན་རྒྱ་བ་ནི་འོག་རྒྱ་འབྱིང་དོ་ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་དེས་ནོར་བུ་རྟགས་པ་ལ་སུ་མ་བས་

2017

ཤེས་པ་འི་ཆེད་དུ། ཁང་བརྟེན་པ་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ཞོར་ལུ་བཏགས་ཏེ་དེའི་འགན་ཡོད་པ་འི་མིང་ལུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཞོར་ལུ་འཇུག་པ་བརྒྱན་དང་འོད་སྤང་བར་བྱས་ནས། ཞོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྦྱོན་པ་
 དམ་པ་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། སྦྱོན་པོ་གཞན་མིང་དེར་ཞུགས་ནས་འོད་བཟུང་བ་ལས་སྤང་མ་རུས་སོ། །སྔགས་སྒྲུས་པ། མེད་དུ།ཁང་བརྟེན་པ་ལ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་བཏགས་པ་དེའི་མཐུས་གཞུགས་བརྒྱན་མིང་
 དུ་གདའ་མོད་གྱི། གང་དུ་ཞུགས་ལ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ཞོར་ལུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མཁས་སོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བརྟོད་དོ། །དེ་ནས་སྔགས་གཞུགས་སེན་དུ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པར་
 སྦྱོན་པོ་དུག་གིས་མཐོང་ནས། ཞོར་དང་གསེར་དུལ་སོགས་གྱིས་བྲིད་དེ་ལྷན་ཅིག་བྲད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་པ་ལས་མ་ཟུག་གོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་འབད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ན། སྔགས་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ཆོས་གྱིས་སྤང་མེད་གང་
 གཞིན་མིང་གཞུགས་བཟང་པ་དེ་གཞན་གྱི་སྦྱོས་པས་བསྒྲུ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་ལུ་ཞིག །སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲུས་པ། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཏེ་སྦྱོས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་མོད་གྱི། སྤང་མེད་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤང་མེད་མཛངས་ན་དེ་བྱེད་དུ་མི་བརྟུབ་པོ། །སྔགས་སྒྲུས་པ། མེད་ལྷན་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ལུ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་དང་གཞོང་བ་ཞིག་བཞུས་ན་ཉེན་དུ་མི་འགྱུར་གྲང་སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲུས་པ། བག་རྟོན་ལ་བྱོས་སྤིག །དེ་

༡༡། །ནས་ས་གས་ཁྱེད་ཀྱིས་ནའོ་ཞེས་སྐྱ་མཛོད་ཅིག་དང་དེ་ནས་ཐོ་བརྩམ་པར་བཞི་འོ། །སྤྱོད་ཆེན་པོས་ན་བའི་ཁུལ་བྱས་ཏེ། ཐོ་ན་བཏང་ནས་འདི་ན་ཞིང་མི་བདེ་བས་རིམ་གྱི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་སྤྱིངས་ནས་
 བྱིང་ལ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་གཞུགས་བཞིས་ཐ་མ་ལ་དུ་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཏེ་བཞག་གོ། །ས་གས་སྤོན་པོ་དུག་པོ་ལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ན་བས་ཉམ་རྒྱུ་ལྟེ། དུས་འདི་དང་འདིས་གཞན་གྱིས་ས་ཤེས་པར་བྱོན་ཅིས་བྱས་ནས་སྤོམ་
 ཆེན་པོ་དུག་བྱས་ཏེ་བཞག་གོ། །དེར་དུས་དུས་ན་དེ་དག་འོངས་པ་དང་སྤྱི་བྱིས་ནས་བཅིངས་ཏེ་སྤོམ་རོ་རོར་བརྩལ་གོ། །ཁྱེད་ཉིད་པར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱིང་མེ་ཞེས་སྤྱི་བཞུགས་པས་བཅུན་མོའི་ལམ་ར་དང་སྤྱི་བོའི་ཆོགས་པ་ལ་ཆེར་
 དུས་སོ། །ས་གས་སྤོམ་དུག་པོ་དེ་རྒྱལ་པོ་སྤྱེད་པའི་དུང་དུ་ཁྱེད་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་དུས་ལས་འདས་ལ་དེའི་ནོར་དུ་བྱིག་དང་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་དག་ལགས་སོ་ཞེས་སྤྱིས་
 སོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་དེ་རིང་གི་ནས་དེང་ཉིད་ལ་འདི་ཁུལ་ལོ་ཞེས་སྐྱ་རན་བྱེད་དོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིད་མེ་ཏྲིག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་གནས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བྱིན་དེ་ཐུག་འཆལ་ནས་སྤྱིས་པ། ལྷས་བདག་
 གདུགས་འགའ་ཡང་བྱས་ས་པས་མ་བཟུང་སྟེ། དེང་ཉིད་དུ་སྤྱི་པ་པ་རྒྱལ་པོས་བཞེས་ལགས་སམ། དས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ནས་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་སོ། །ས་གས་ཡང་སྤྱིས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ། །འདི་ནས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདིག་རྟེན་པ་རོ་ལ་མ་ཆེས། །དེ་ཡི་རིན་ཆེན་འདི་རྣམས་ལགས། །དེ་དག་མི་དབང་བཞེས་སུ་གསོ་ལ། །རྒྱལ་ཆེན་བདག་ནི་ཡུགས་ས་ཏེ། །ཁྱིམ་ཐབ་དང་ནི་བྱལ་བས་ན། །བདག་ལ་བརྟམས་བ་བཅིས་ནས་ལགས། །བདག་ལས་
མོར་ནི་འཕྲོགས་སུ་མ་ཆེ། །དེ་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲོན་པོའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་དཔྱོད་པའི་ལེགས་པ་ཡང་བརྟམས་ནོ། །རྒྱལ་པོ་སྒྲོད་པས་ཀྱང་སྒྲོ་མ་དེར་བརྟམས་ན་སྒྲོ་དང་ཁ་སྒྲུ་བྲེགས་ནས་རྒྱང་ལག་བརྟམས་པའི་སྒྲོན་པོ་དུག་
མཐོང་ནས་བགད་དེ་སྒྲུས་པ། སྒྲུན་ཆེན་པོ་ཐབས་འདི་སྒྲུའི་ཡིན། དེས་ས་གའི་འོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ་ཀྱི་མ་སྒྲོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་དེས་སྒྲོན་པོའི་མཆོག་འདི་དག་ལ་འདི་ལྟར་ཅི་དུས་སོ་སྒྲུ་
དུ་མག་ནས་དེ་བཀྱར་བ་ཆེར་བྱས་སོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཞིང་མ་ལན་གྱི་སྒྲོ་མོ་ས་གའི་སྒྲོ་མཆོར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲུན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་དང་ལྟན་པས་འདི་ལྟ་སྒྲུའི་མ་ལས་གིང་མཛངས་པའི་རྒྱང་
མ་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་རྟེན་དོ་སྒྲུ་ཞིང་སྒྲུན་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དགའ་བ་ལྟ་ན་ང་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྒྲུའི་རྒྱང་མ་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ་སྤངས་ན། །ཁྱིམ་དང་སྒྲུ་རོ་ལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དོན་བདེ་བར་གནས་སོ། །སྒྲུན་ཆེན་
པོས་སྒྲུས་པ། གང་ནས་བཅུ་ལ་བར་བཅི། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ལྟ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོ་མོ་སྒྲུན་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་གསུགས་བཟང་ཞིང་སྒྲོ་དང་དྲན་པ་དང་ལྟན་པ་ས་ག་ནི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་པས་དེ་ཡོངས་གིག་སྒྲུན་ཆེན་པོས་སྒྲུས་

—

ཐོས་ན་བདེན་ན་མ། རི་སྒྲིག་མོན་རེ། དེས་སེམས་དག་པས་མ་བྱིན་ཏེ་གཡོ་ཐབས་གྱིས་གསལ་པར་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཐོས་ནས་ནི་ཙོང་པ་རི་སྒྲིག་པའི་ཚུན་འཇམ་པོར་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ནི་ཙོས་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲོན་ཆེན་པོ་
ལ་བཤད་པས་རེ་ཞིག་མ་སོང་བ་ལ། ལཱ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་མི་འོང་བར་གཤམ་ནས་དཔུང་བཞི་བཤམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པའི་པོ་བྱང་བསྒྲོར་བར་བྱས་པ་དང་། སྤྲོན་ཆེན་པོས་བསམས་པ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་མོ་འབྱེད་པར་
ཡང་མི་རྒྱས་པས་དཔེན་གྱི་ཐབས་ཞིག་བྱེད་བསམས་ཏེ། ལཱ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་པོ་ལཱ་བརྒྱ་ལ་རྒྱུ་པ་སྤྱོད་ཏེ་དཔེན་བྱས་སོ། །དཔེན་བྱས་ཆར་བ་དང་ལཱ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པས་ཕོ་ཉ་བཏང་
སྟེ། ཁོ་པོ་བྱེད་ལ་ཆོ་ལ་མི་རྒྱས་པ་མིན་ཀྱང་བྱེད་དང་ཁོ་པོ་གཉིན་ཏེ་བྱེད་གྱིས་པོ་ཡིན་པས་མི་ཆོ་ལ་ཏོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་ངའི་ལག་རྒྱ་འཆོའམ་གསེན་པ་ནི་གཉིན་རིགས་པར་གྱིས་གཤིག་ །དེད་གྱིས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱེད་ལ་མི་
བཀྲ་ལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྤྱོད་འདི་དང་འདི་དག་ནི་སྤྲོན་པོ་ཆེ་གོ་མོ་འདི་དང་འདི་དག་ལ་བསྐྱར་བ་བརྟག་པར་བྱོས་གཤིག་ཅེས་སྤྱིངས་པ་ལས། སྤྲོན་པོ་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པར་བཟུང་ནས་ལཱ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྒྱལ་
མོ་རང་གི་ལུ་ལ་རྒྱ་ལོག་སྟེ་སྤྲོན་པོ་ལཱ་བརྒྱ་པོ་བསལ་ཅིང་དེ་དག་གི་ལུ་རྒྱུ་སྤྲོན་པོར་བརྟག་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་པའི་གཏམ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྤྲོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་སྟེ་བདག་གིས་ལུ་

3

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དཀྱིག་དང་མོ་རྩམས་དང་ལུ་མོ་བྱངས་ཏེ་སྒྲར་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལམ་གཞན་ནས་རང་ལུལ་དུ་འོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལམོར་བཅས་དགའ་ནས་རི་མོར་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་སོ། །ལྷ་ལེན་གྱི་སྒྲོན་པོ་མཚོག་གིས་སྒྲོན་ཆེན་
པོས་ལུ་མོ་དང་མཛོད་ཁྱེར་བ་སྒྲོན་པས་ལྷ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལམོར་བཅས་ཁྱེར་རང་གི་ལུལ་དུ་སོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་སྒྲོད་པ་ལྷ་ལེན་གྱི་ལུ་མོ་སྒྲོན་ལྷན་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །དེར་ལྷ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ལུ་མོ་སྒྲོན་
ལྷན་ལ་འདི་ལྷ་ལུའི་ཐབས་སུས་བྱས་སོགས་རྟོགས་ལ་ཡི་གི་སྒྲར་ཅིག་ཅིས་བྱས་པ་ལ། དེས་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་ཆེན་པོའི་ནེ་ཙོ་སྒྲོད་གསལ་ཞེས་པ་མི་སྒྲོད་སྒྲོ་བ་དེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིངས་པ་དང་། ནེ་ཙོ་སྒྲོད་གསལ་འདིར་ཐོང་
ཞེས་སྒྲིངས་པ་ལྷར་དེས་འབད་པས་རྟོས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་བསྒྲུར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་བྱོ་བས་རྩམ་པ་དུ་མར་སྒྲོས་ཏེ། འདི་སོད་ཅིག་ཅིས་བསྒྲོའོ། །དེ་ནས་ནེ་ཙོ་སྒྲོད་གསལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱང་པ་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསོལ་བ། ལྷ་
བདག་གི་ཐ་དང་མེས་པོ་ཇི་ལྷར་འགྲུམ་པ་དེ་ལྷར་དགྲུམ་པར་ཅི་གནང་། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གནང་སྟེ་ཐ་མེས་ཇི་ལྷར་བསང་ཅིས་དྲིས་པ་ལྷར་རས་བལ་གྱིས་མཇུག་མ་དགྱིས་གིང་མར་གྱིས་བསྒྲུས་ནས་བསྟེགས་
ཏེ་བཏང་བ་དང་། དེ་འཕུར་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཐོ་བྱང་འབར་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཞུགས་སོ། །དེ་སྒྲར་རྒྱལ་པོ་སྒྲོད་པའི་དུང་དུ་སོང་བ་དང་སྒྲོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་དྲིས་པ་ན་ཇི་ལྷར་ལྷར་བ་སྒྲུས་པས་མཁུ་བར་ལྷར་དོ། །ལྷ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་

ཡེ་ཤི་ཏུ་གྲུ་

རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱས་པ་སྤྱི། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཀྱང་ཉི་མ་གཅིག་པ་ཞིན་དུ་དེར་རྒྱལ་པོ་ན་དང་མཉུན་ན་འདོན་རྒྱལ་སྤྱི་འདུག་པ་སྤྱི། གཏོར་མ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ལྷ་ལ་གནང་ངམ་མི་གནང་གསོལ་བ་བཟུང་བ་དང་
དེ་པ་ཞིན་དུ་བྱུང་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་རིང་ཙམ་ལོན་ནས་ནེ་ཙོ་དེའི་གསོག་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཏེ་འཕུར་རྒྱས་པ་ན། ཡང་འགོ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་པ། འདི་ལྟར་ང་ལ་གང་ཕྱིན་གྱི་དཔུང་དང་ལྷ་མོ་དང་གཞིན་ཅུ་དང་སྤྱི་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་མགོ་གཏུན་པ་ཞིན་བྲེགས་ལ་ངའི་དུང་དུ་གོ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་བཟོད་ཅིང་གནང་བར་བྱུང་། །དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོང་དུ་ཅུང་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོང་བཅས་གྱི་མགོ་འོ་སྤྱི་བྲེགས་ནས་གཏུན་པ་ཞིན་དུ་ལྷ་
ཁང་དུ་སྤྱི་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། །ནེ་ཙོ་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སྤྱི་སྤྱི་པ། ཕྱིན་པ་ལ་ནེ་སྤྱི་པ་བྱས་ཏེ། །ཕྱི་བས་སྤྱི་ནེ་ཕྱི་ལ་ལྷོས། །འདིར་ནེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་བའི་སྤྱི། །བཅུན་མོ་གཏུན་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤྱི། །ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་
ཏེ་འཕུར་ནས་སྤྱི་ཏེ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། །སྤྱི་ཏེ་གསལ་ལ་རིང་ཞིག་ཏུ་མ་མཐོང་ན་གང་ནས་ཕྱིན་ཅིས་དེས་པ་དང་། །དེས་ནི་ལྟར་ཐབས་བྱས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཏེ་བཟོད་པར་སྤྱི་ཏེ་བཟོད་པས་སྤྱི་ཏེ་ཆེན་པོ་མཁུ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཏེ་པ་ལ་སྤྱི་པ་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་ནས། །ཞེ་མའོ་འདི་ལྟར་ཕྱིན་ནེ་མཁུ་བས་པ་ག་ལྟར་དང་འཕྱང་བ་བཟོད་ནམས་དང་ལྷན་ནེ་ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་པ། །དེ་ནས་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་སྤྱི་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་པ། །གང་རབ་ཏུ་མཁུ་བས་པ་ཉམས་སང་པར་བྱུང་སྤྱི་པ་

མཁུ་

༡༢། ཁྱེད་དཀ་པོས་ཏེ་བྱི་རེ་རེ་བྱིན་ནས་འདི་དག་དུས་འདི་ཙམ་ན་མི་སྐད་དུ་སྒྲུ་བར་བྱིས་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་བྱིས་དུ་བྱིད་དེ་སོང་ངོ་། ཁྱེད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་རྣམས་བྱི་དེ་དག་གསོ་བར་གེས་བྱི་
 མི་སྐད་སྒྲུ་བར་བྱིད་པ་མི་གེས་སོ། སྒྲུན་ཆེན་པོས་བྱིས་དུ་བྱི་དེ་བྱིད་ནས་བྱི་ལས་མི་རིང་བ་ཞིག་དུ་སྒྲུར་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་བཞག་གོ། ཁྱམ་སྒྲུན་ཆེན་པོའི་ཁ་བཟམ་དངས་ནས་བཟའ་བཙས་སྒྲུ་ཆོགས་ཟ་བར་མཐོང་ཡང་བྱི་དེས་
 དེན་མ་རུས་སོ། ཁྱེད་ནས་ངན་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱིན་ནས་གི་མ་སོས་ཙམ་དུ་ཉམ་ཆུང་ལ་རིད་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོས་བྱི་དེ་རྣམས་མི་སྐད་ལོ་བས་སམ་མ་ལོ་བས་བལྟ་ཡིས་བྱིད་དེ་གོག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། གཞན་དག་གི་བྱི་རྣམས་
 རྒྱ་ཆོ་ལ་སྐད་བསྒྲུ་བས་མ་རུས་སོ། སྒྲུན་ཆེན་པོའི་བྱི་དེ་སྒྲེམས་གིང་རིད་པར་མཐོང་ནས་འདི་ཅིའི་བྱིར་རིད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། སྒྲུན་ཆེན་པོས་ལྟ་བདག་གིས་ཅི་ཟོས་ཅི་འཆལ་བ་དེ་བཞིན་བྱི་འདི་ལ་སྒྱུ་པ་ཏོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྱི་
 དེས་སྒྲུས་པ། ལྟ་འདི་ནི་རྒྱན་ཏེ་བདག་ལྟོགས་ཏེ་དེ་ལུ་བསྒྲུ་མ་མོ། ཁྱེད་ནས་སྒྲུན་ཆེན་པོས་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འདི་མི་སྐད་སྒྲུ་བར་བྱིས་སོ་ཞེས་གསོལ་བས་རྒྱལ་པོ་དགེས་པར་གྱུར་ཏོ། ཁྱེད་ནས་ཡང་དུས་ཞིག་ན་ཉམས་སང་
 པར་འདོད་ནས་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་རེ་རེ་གཏད་དེ་ལྷག་འདི་རྣམས་ལ་བྱིད་བྱིས་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་བྱིན་ལ་ཆོལ་མེད་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱོས་ཞེས་བསྒྲོའོ། སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་པོ་ཐམས་མི་མ་ཁས་བས་དེ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་

དག་གསལ་ཏེ་ཆོན་པོར་བུས་སོ། །སྒྲུ་ཆོན་པོས་བཟང་བ་ཞིམ་པོ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་གིང་ལ་སྒྲུང་གུའི་གཟུགས་གཅིག་བུས་ཏེ་ལྷག་གི་མདུན་དུ་བཞག་པས་དེ་མཐོང་བས་སྒྲུག་སྟེ་ཆོལ་ནི་མ་སྒྲིམ་ཞིང་མཐུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་ན་གཞན་གྱི་མདོག་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོལ་ཆོལ། སྒྲུ་ཆོན་པོ་ཁོ་ནའི་ལྷག་ཆོལ་མེད་ཀྱང་མཐུ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་དགའ་སྟེ་འདི་འཇངས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ནས་དུས་ཞིག་ན་གང་མཁས་
པ་བགམ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲོན་པོའི་ལུ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་སྒྲིད་ཆོལ་དུ་འདུས་ནས་ཟ་ཞིང་ལོ་ཤོད་པ་ལས། ལུ་གང་གིས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་དང་སོ་སོའི་བྲིམ་ན་ཡ་མཚན་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་གྲོང་བའི་སྐབས་སུ་སོ་སོས་ཅི་ཐོས་པ་དང་བྲིམ་ན་ཡོད་པ་
ཅི་རིགས་པར་སྒྲུས་སོ། །དེར་སྒྲུ་ཆོན་པོའི་ལུ་ལ་དྲིས་པ་དང་། བདག་གི་བྲིམ་ན་རྟོ་ཞིག་ཀ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱའི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་མན་ཚུན་འཕྱོ་ཞིང་ལྷག་ལ་མ་ཉེ་བ་སྟགས་ཀྱི་ལས་གྲེད་པ་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་སྟུག་ཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་
དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེ་འདྲ་ཐོས་མཐོང་མ་སྒྲིང་བས་མི་སྒྲིད་ཟེར་ཞིང་། གསེར་གྱི་དོང་ཅོ་ལྷ་བརྒྱའི་རྒྱལ་གྲེད་པར་ཆད་དོ། །གཞོན་ནུ་དེས་རང་གི་སྒྲུ་ཆོན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་
སྒྲུས་པ་ལུ་མ་བལྟན་ཅིག་ཅེས་དེ་དག་ལྷགས་ཀྱང་མ་བལྟན་པར་གསེར་གྱི་དོང་ཅོ་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲུ་ཆོན་པོས་སྟེ་འུ་མས་བཟུང་སྟེ་རོལ་མོ་བསྒྲུབས་ནས། ལུ་ལ་སྒྲུས་པ། ད་ནི་སོང་ལ་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲུར་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་ལྷ་མོ་

ཆེ། །གཏམ་གྱི་ལ་སུའི་བྱིས་ན་དོ་མཚར་བ་ཅི་ཡོད་སྟོས་ཞེས་བྱས་ལ་བདག་གི་བྱིས་ན་སྟེ་ཕྱི་ལོ་མོ་བྱེད་པ་ལྟ་གར་ལ་མ་ཐས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིག་ཅིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེ་མ་ཐོས་སོ། །
 དེས་སྟོས་པ། བདག་གིས་བསྟན་ན་ཅི་སྟོན་གསེར་གྱི་དོར་ཅོ་སྟོར་སྟོན་དོ། །བསྟན་དུ་མེད་ན་ཆུར་གསེར་གྱི་དོར་ཅོ་སྟོར་དགོས་སོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེས་སྟེ་ཕྱི་བེད་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་སྟེ་ཕྱི་
 རྒྱལ་སྟེ་ཕྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱིས་ཕྱིས་གསེར་གྱི་དོར་ཅོ་སྟོར་བྱིན། རྒྱལ་པོས་དོ་མཚར་དུ་བཟུང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ལྟ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟན་ཆེན་པོ་མ་ཐས་གི་རྩ་མེད་ཅིས་སེམས་གི་ད་བཀྲར་
 སྟེ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་ལ་བདེ་དེ་བྱམ་ཟེ་ཞིག་རིགས་མཉམ་པའི་ཆུང་མ་སྤངས་པ་ལ་བུ་མོ་གཟུགས་ལྟ་ན་སྟུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། བྱམ་ཟེ་དེ་འདི་སྟུ་ལ་དུ་སྟེ་དང་དེ་ག་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལ་མོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོ་དང་ལྟ་ན་པ་
 གར་ཞིག་བདག་གི་དུང་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་བདག་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བུ་མོ་འདི་སྟེ་ན་མོ་སྟུ་ལ་དུ་དམ་བཅས་སོ། །བུ་མོ་དེ་ལ་ལྟ་དུ་མ་བྱ་རི་ག་ཞེས་པར་བདག་ས་སོ། །བྱམ་ཟེ་གཞན་གྱི་བུ་མོ་དེ་དང་གཟུགས་མི་སྟུག་པ་
 མཚན་རན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཆར་བ་མིང་གཟུགས་རན་དུ་བདག་ས་པ་དེས་པས་སྟོ་བ་དུ་མ་བཟུག་གུང་རང་ཉིད་བྱམ་ཟེ་དེ་འདི་དུང་དུ་སོང་ནས་བསྐྱབས་པར་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་བྱམ་ཟེ་དེས་ཅི་གིས་པ་ལོ་བས་པ་ན། བྱམ་ཟེ་སྟོ་བ་

དཔོན་དེས་འདི་གཟུགས་ངན་ན་ཡང་བདག་གི་དུང་ནས་ཐམས་ཅད་ལོངས་པས་སྒྲར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་མི་བྱ་མི་དུང་བས་འདི་ལ་སྒྲིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་བྱ་མོ་དེ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གཟུགས་ངན་ལ་
 བྱིན་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲུངས་མོད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དག་འཇགས་སྒྲོད་པར་མ་སྒྲོབས་སོ། །དེས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་དག་འཇགས་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱིད་དེ་སོང་བ་དང་། ཟུ་དུམ་ལྷ་རི་ཀས་ཀྱང་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྟན་ལ་ཁྱོ་མི་
 སྒྲུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལྟན་པ་དོ་ཆོའོ་སྒྲུལ་ཡང་། དེས་དེ་བྱིད་དེ་སོང་བས་ལམ་བར་དུ་རྒྱགས་ཆད་ནས་རྗེ་འགྲམ་ཞིག་དུ་གཉིས་ཀ་བཀྱོས་པས་ཉེན་པ་ན། ཤོགས་གཞན་ཞིག་གིས་ཕྱེ་ཆུའི་ནང་དུ་གིང་བུས་དཀྱུགས་ཏེ་འཁྱུངས་པ་
 ལ་མོས་བསྐྱངས་པ་ན་གཟུགས་ངན་གྱིས་ཕྱེ་སྒྲུར་གང་ཐོབ་པ་རྒྱར་སྒྲུགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཁྱུངས་སོ། །ཟུ་དུམ་ལྷ་རི་ཀས་ཇོ་ཇོ་བདག་ཀྱང་བཀྱོས་པས་གཏུངས་ན་ཁོ་མོས་ཀྱང་དེ་ལ་རུང་འཁྱུང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། གཟུགས་
 ངན་ན་རེ། སུད་མེད་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བའི་ཆུ་གྲོག་འཁྱུང་བར་སྒྲོན་གྱི་དུང་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་མ་གནད་དོ་ཟེར་ནས་མ་བྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆར་མ་བབས་པས་དགོན་པའི་བྱ་བས་གཟེར་ཞིང་དོར་བ་ལས་གཉིས་ཀས་ཁྱི་བ་ཞིག་རྟེན་
 པ་གཟུགས་ངན་གྱིས་བསྐྱོགས་ཏེ་ཐོས་པ་བྱ་མོ་དེས་བསྐྱངས་ཀྱང་སྒྲར་བཞིན་སྒྲུས་ཏེ་མ་སྒྲེར་རོ། །བྱ་མོ་དེས་བདག་ལྟ་བུ་བྱུག་ངན་མ་བྱ་བས་གཟེར་ཏོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཅི་མཐོང་ནས་འདི་འདྲ་བ་ལ་བྱིན་

༣༣། ཅེས་པ་མ་ལ་མང་པོ་སྤྱོད་པའི་ན་དེ་གཉིས་འགྲོགས་ཏེ་དོང་བ། ཤིང་ལྷུ་དུམ་བྱ་ར་སྒྲིན་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་གཟུགས་ངན་དེ་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཟ་ཞིང་འདུག་པ་དང་། ལུ་མོ་དེས་ཁྱོད་གཅིག་ལུས་མ་ཟ་བར་ངན་
 ལུ་ལ་ཡང་བོར་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེས་སྒྲིན་པ་བདག་གིས་ཟོས་ནས་མ་སྒྲིན་པ་མར་བོར་རོ། །དེས་བདག་ལ་མ་སྒྲིན་པ་མ་དོར་བར་སྒྲིན་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། དེས་སྒྲུས་པ་ངན་པ་མོ་ཁྱོད་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་རང་ཉིད་འདིར་
 འཛེགས་ཏེ་ཟ་ཞིག་ཅེས་བྱས་པས། དེ་བྱ་བས་གཟེར་ནས་ནན་གྱིས་ཤིང་དེ་ལ་འཛེགས་ནས་ཟ་ཞིང་འདུག་པ་དང་། གཟུགས་ངན་གྱིས་བསམས་པ། བདག་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་མེད་དེ་རྒྱུང་མ་འདི་འདྲ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་སོས་
 པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། འདི་ནི་བདག་ལ་བལྟར་ཀྱང་མི་བདེ་བ་པོ་སྤྱོད་ནས་ཤིང་ལས་པ་བཅིང་ཤིང་གི་དུང་ཆེར་མས་བསྒྲོར་ནས་བོར་ཏེ་སོང་རོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་གཤོར་དུ་སོང་བས་ཁྱོགས་དེ་ན་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་ལུ་མོ་
 དེ་སྒྲིང་རྩི་རྩི་སྒྲིང་དུ་དུ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་པའི་ན་ཟོས་ནས་བཅོལ་ན། ལུ་མོ་དེ་ནགས་གྱི་ལྟ་མོ་ལྟ་བུ་མཛོལ་བར་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ལྟ་མོ་འཕགས་པ་ཆོད་སྒྲིན་དང་དྲི་ཟ་ཡིན་ནམ། དེས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་ལྟ་མོ་སོགས་མིན་ཏེ་མི་ཡིན་ཅིང་ཁྱིམ་
 ཐང་དང་བྲལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་རྒྱལ་པོས་དེ་ཤིང་ལས་པ་བཅན་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་ཤིང་རྟ་ལ་བསྒྲོན་ནས་བྱིད་དེ་ལྟན་ཅིག་དག་འཕགས་སྤྱད་པ་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་ལས་དུ་འགྲོད་ནས་བདག་གིས་

མཛེས་པ་ལྟར་

དགོན་པར་རྒྱུ་མ་པོར་ཏེ་འོངས་པ་མ་ལེགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མོང་ལ་བྲིད་དེ་འོང་སྒྲུ་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ན་དེ་མི་སྒྲུང་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་སྒྲིད་པས་བྲིད་དེ་བཙུན་མོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་བྱས་ནས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་གདུངས་ཏེ་རྒྱལ་
པོའི་སྒྲོར་ཕྱིན་ཀྱང་ནང་དུ་མ་རྒྱུད་དོ། །དེས་བལྟས་པས་རྒྱལ་པོའི་ལོ་ཁོར་ན་ལས་བྱེད་པའི་མི་རྒྱུ་མ་མཐོང་ནས་ལས་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དོ་བ་བྱེད་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྒྲུ་མ་ནས་དོ་བ་བྱེད་ཞིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞུགས་ནས་བལྟས་
པས། བདག་གི་རྒྱུ་མ་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷུད་ཤུད་བརྒྱ་ཞིང་འདུག་པར་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་གྱི་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྒྲུ་མ་དུ་བསམས་ནས། གཞི་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པ་སྟེ། །བརྒྱད་དུ་འཛོག་ཅིང་
དགའ་བར་བྱེད། །བཟང་མོ་བདག་ལ་མི་དག་ལམ། །ཤིང་མ་ཐན་དོ་བ་བྲུང་བར་བྱས། །ཞེས་བྱས་པ་ལ། ལུ་མོ་དེས་ཀྱང་། གནས་དེར་བདག་གིས་སྒྲུས་པ་དང་། །བྱད་མེད་ག་བཟར་མི་རུང་ཞེས། །དེ་སྒྲུང་སྒྲུས་པའི་ཆོག་ཀྱང་
དུན། །འདིར་ནི་ལྷུད་ཤུད་འདོར་ཞིང་འཛོག་ །ཅིས་སོགས་སྒྲུར་རི་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲུ་ཆོགས་ལན་དང་ལན་དུ་བཏབ་ལ། །ཡང་བྲུ་མ་ཟེ་དེས། །རི་ཕྱི་ནས་ནི་བདག་འདོར་ཏེ། །དུག་ཀྱང་ཟའོ་བྲུ་མ་ཟེ་མོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་
ངན་ཕྱིར་བདག་མཆོ། །ཤིང་མ་ཐན་གྱིས་ནི་དོ་བ་ལོངས། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ལུ་མོ་དེས། །རི་ཕྱི་ནས་བདག་པོར་ཅིག་ །བྲུ་མ་ཟེ་དུག་ཀྱང་ཟ་ལ་རག་ །འདོད་པའི་ཆོ་ན་མ་འདོད་དེ། །ལྷ་ཤུད་གྱིས་ནི་བྱི་མ་དུ་བྱས། །དེ་གཉིས་

༡༡། །ཕན་ཚུན་དེ་སྐད་གནས་འདྲར་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་དབྱེས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར་བ་དེའི་ཁོང་དུ་མ་རུད་དེ། དེ་ཅི་ཡིན་པ་སྒྲིམ་གྱིས། །དེས་ཀྱང་རི་ལྷ་རྒྱུ་པ་ཀྱན་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིམ་ནས། །འདི་ནི་བདག་གི་ཁྱོ་
ལགས་ཏེ། བ་མས་འདི་ལ་བྱིན་ཞིང་འདི་བུ་ཟེ་མཁས་པ་གེས་པའི་ཡན་ལག་ཀྱན་གེས་པའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ད་རི་ལྷ་རྒྱུ། དེའི་སེམས་རི་ལྷ་རྒྱུ་བར་བྱ། ཁྱོད་ཅི་དེ་དང་འགྲོགས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའམ།
བུ་མོ་དེས་སྒྲིམ་པ། རི་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བདག་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྒྲིམ་མ་རུངས་པས་མི་རྒྱགས་པ་དང་། དེའི་སྒྲིམ་སྒྲོ་བས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བདག་འདོད་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་པ་སྒྲིམ་པ་
ན། དེ་ལ་བདག་གིས་ཐབས་བབྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་དེ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་པའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཞིང་། བུ་མ་ཟེ་དེ་པོས་ནས་ཁྱོད་ཅི་ཆོ་ལ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཅི་ལ་འོངས་ཞེས་དེས་པ་ན། དེས་བདག་གི་རུང་མ་རྒྱལ་པོའི་
སྒྱུད་པས་བྱིད་པས་དེ་ཆོ་ལ་དུ་འོངས་པོ། །སྒྲིམ་ཆེན་པོས་སྒྲིམ་པ། ཅི་ཁྱོད་རང་གི་རུང་མ་འོ་གེས་སམ། དེས་གེས་སོ་ཟེར་བ་ལ། སྒྲིམ་ཆེན་པོས་བཙུན་མོ་ལྷ་བརྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་རུན་དུ་བཞག་ལ། དེར་ཁྱོད་རང་གི་མ་ཡིན་པ་གཞན་
བཟུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མ་ཆོན་གྱི་དུ་མ་རུར་བྱའོ་ཞེས་བསྒྲོ་བ་ལ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་བྱས་པོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་མ་ཆོག་ཏུ་བརྒྱན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བཤོས་གསོལ་བའི་ལམ་སྒྲུང་བའི་སར་

བཙུན་མོ་ཐམས་ཅད་ཐོང་དུ་དངར་ནས་ལུ་རྩམ་བུ་རི་ཀ་ཀུན་གྱི་ཐོན་དུ་བུས་ཏེ། ལྷའི་ལུ་མོ་རྩམས་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ལྷགས་པ་ན། ལྷན་ཆེན་པོས་བུམ་ཟེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ཆུང་མ་དོ་གེས་ན་འདི་ནས་ཐུངས་གིས་ཅེས་
 བཞོས་པ་དང་། བུམ་ཟེ་ལུ་རྩམ་བུ་རི་ཀ་དང་། བཙུན་མོ་གཞན་རྩམས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་མཐོང་བས་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱིས་བདེ་བ་པ་བཞིན་དུ་དཔའ་གོང་ནས། ཉི་མ་ལ་བལྟར་མི་བཟོད་པ་ལྟར་བུམ་ཟེ་འདུག་འདུག་
 ཅིང་བསམ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་བུན་མོ་ཆུ་ཆུན་མ་ཞིག་བཙུན་མོ་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱི་བཞིན་འགོ་བ་མཐོང་ནས་འདི་བདག་གི་ཆུང་མ་དོ་གེས་ཟེར་བ་དང་། ལྷན་ཆེན་པོས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཅེག་ཅེས་རྒྱས་པ་དང་།
 དེས་བུན་མོ་ཐོང་ནས་རྒྱས་པ། མཆོག་ལ་མཆོག་གི་ཡིད་ཀྱང་ཆགས། འཕྲིང་ལ་འཕྲིང་གི་ཡིད་ཀྱང་ཆགས། དམན་པ་ལ་ནི་དམན་པ་སྟེ། ལྷར་མོ་ལ་ནི་བདག་ཡིད་ཆགས། ཁབ་མོ་བདག་ནི་འདྲི་འདྲི་ཁྱོད་ཀྱང་འདྲི་འདྲི་སྟེ།
 ལྷ་དག་ཆལ་ན་དགའ་བཞིན་འདྲི་མོ་ཆུར་ཤོག་ཅིག ཁབ་མོ་ཀྱང་དགའ་བར་བུ་འོ་གེས་རྒྱས་ཏེ་ཐོང་ནས་སོང་དོ། འདི་ནས་རྩམ་ཕྱི་ཞིག་ན་ཉིས་པ་ཞིག་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་པས་ལྷན་ཆེན་པོ་ཐུངས་པའི་རྒྱལ་ཕྱིས་དེ་རེ་ཞིག་རྒྱལ་
 པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མི་འགོ་བའི་རྒྱལ་པས་གིག་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྱོད་མོས་ཆལ་དུ་ཉི་མའི་རིང་ལ་ཅེ་དགའ་སྟོན་པར་བུས་ཏེ། བཙུན་མོ་དེའི་ལུ་ཏེག་གི་དོ་གལ་བརྒྱ་སྟོང་རེ་པ་ཤིང་ཨ་ཤོ་གའི་ཡལ་ག་ལ་གཟར་ཏེ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

དེ་ལ་ལོངས་ཏེ་འདོད་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཉན་པས་བདག་ཀྱང་མི་འགོའོ་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །དེས་དེང་ཕན་ཚད་རི་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཚིག་འཇམ་པོ་དང་མན་མ་ཡིད་
ཚེས་པར་བྱས་ཏེ་བཤད་པས་མི་བདེ་བ་བསངས་སོ། །དེ་ཕན་ཚད་ཚོང་དཔོན་གྱི་ལུ་དེས་མི་གཉིས་ཀྱི་ཐན་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོག་ཅིས་བྱས་པ་བཞིན་འོངས་པས་སྒྲུང་པོ་དེ་ཡང་བདེ་སྟེ་བདག་སྟོན་ཚད་གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་བསྐོར་ཀྱང་སྟེ་
འགྲངས་པ་མ་རྟེན་ན་ད་འདིར་བཟའ་བརྟུང་ཞིམ་པོ་ཚོགས་པར་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཤོགས་འདི་གཅིག་པོས་མི་ཚོགས་གིས་སྒྲུང་འཚོང་མ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུག་གོ་སྒྲུམ་ནས། སྒྲུང་འཚོང་མ་ཞིག་ལ་འདིར་ཡང་ཁྱེར་བ་ལ་གཏོགས་ཀྱིས་བྱུངས་
ཤིག་ཅིས་བྱས་པས་དེ་ཡང་བཅོན་དེར་བརྟུག་གོ། །དེ་དང་ལྟན་ཅིག་བཟའ་བརྟུང་ཞིམ་པོ་ཐོས་ནས་ཡང་སྒྲུབ་པ། རི་ནས་ལོ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ལས་མ་ཐར་ཡང་བྱའོ། །ཁྱིས་ཡང་འདོད་པ་སྒྱེས་ཏེ་སྒྲུང་འཚོང་མ་འདི་
གཅིག་ལུས་མི་ཚོགས་གིས་ནམ་འདོད་པ་དང་ལྟན་བ་དེ་ན་དགའ་བ་རྒྱས་པར་སྒྲོང་བའི་ཁྱེར་གྱི་མི་མཉན་གཅིག་ཀྱང་དགྲུག་གོ་སྒྲུམ་ནས། བེ་མི་མཉན་གཅིག་ལ་འདིས་ཀྱང་ལུ་ཏྲིག་གི་སེ་མོ་དོ་ཁྱེར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་དེ་ཡང་དེར་
བརྟུག་གོ། །དེ་ནས་དེ་བཞི་པོ་བཅོན་ར་དེ་ན་ལྟན་ཅིག་བ་དེ་དགའ་སྒྲོང་ཅིང་དུས་རིང་ཞིག་འདས་པ་དང་། དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲུང་པོ་དེ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཐར་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་བྲེལ་བར་

ལྷ་མོ་

༡༩། །ཕྱེད་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕྱེད་ཞེས་ཁས་སྐྱབས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྣམས་སོ་སྒྲུབ་དུ་དེ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལ་སྒྲུས་ཏེ། ཡང་རྒྱལ་པོའི་མི་རྣམས་
 ལ་སྒྱུར་པོ་དེས་སྒྲུབ་ཆེན་པོའི་བུ་ཡང་འདིར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་དེ་ཡང་བཀུག་པ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་པོས་བུ་བཙུན་དུ་བཅུག་པ་ཐོས་པ་ན། ཅི་ནས་ཐུའི་ཕྱིར་ད་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མི་འགོ་བ་མི་རུང་ངོ་སྒྲུབ་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
 བྲང་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བཏག་གི་བུས་ལྟ་ལ་གྲོ་བ་རིང་བ་ཅི་བཞིས་ནས་བཙུན་རར་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ལྟ་ཏིག་གི་དོ་གལ་སྟོར་བའི་སྒྱུར་པོ་བཟུང་བ་དེས་དེ་ལྟར་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲུབ་
 ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རི་རྒྱུད་སྒྲུས་པའི་ཐབས་ཞིག་དུ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། ལྟ་ལྟ་ཏིག་གི་དོ་གལ་ནི་འདི་དག་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ཏེ་འདི་དག་གཏང་བར་བྱོས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཐམས་ཅད་བཏང་
 བོ་། །དེ་ནས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་སྟེང་མོས་ཆལ་དུ་སོང་སྟེ་གང་དུ་འདུག་པ་སོགས་དྲིས་གིང་བཏགས་པས་གིང་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མོ་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་བ་ན་དེས་བསམས་པ་ལ་སྒྲུ་མོ་འདིས་ཁྱེར་བས་འདི་ལ་ཐབས་ཞིག་ཕྱེད་བསམས་
 བས། རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་དང་སྒྲུབ་ཅིག་སྟེང་ཆལ་དེར་གསེགས་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར་སོང་སྟེ་འཁོད་པ་དང་། འདིར་བཙུན་མོ་རྣམས་རྒྱུན་བཏགས་ན་སྒྲུ་མོ་དེ་ཡང་འདོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

བདག་ས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མོ་དེས་ཀྱང་མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོད་མགུལ་དུ་གྱུ་ཆོ་ཁོ། །དེ་ནས་སྒྲུ་ཆེན་པོས་བཙུན་མོ་རྒྱམས་གར་བྱེད་དུ་བཙུག་པས་སྒྲ་མོ་དེ་ཡང་གར་བྱས་ཀྱང་དེའི་མགུལ་ན་མུ་ཏིག་གི་དོ་སལ་མ་ལྟར་སྒྲེ་དེས་མིས་ཅི་བྱེད་
པ་ལྟར་བྱེད་དོ། །སྒྲུ་ཆེན་པོས་བཙུན་མོ་རྒྱམས་མགོ་བརྒྱད་དེ་གར་བྱེད་དུ་བཙུག་པས་སྒྲ་མོ་དེས་མགོ་བརྒྱད་དེ་གར་བྱས་པ་མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ་དེར་ལྟར་དོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་དག་འཁོར་སྒྲུ་ཆེན་པོས་མགུལ་ལ་ལྷུང་དེ་མགུལ་བར་
བྱས་ནས་ཡོངས་སྒྲོད་ཀྱང་བྱེད་ཆོ། །དེ་ནས་སྒྲོ་ཆེན་པོ་དུག་ལྷན་ཅིག་འདུས་ནས་འདི་སྒྲོད་བཀོས་ཏེ། སྒྲོ་ཆེན་པོ་དུས་སྒྲུ་བདག་ཅག་ལ་རྒྱལ་པོས་མཆོད་ཅིང་རྒྒྱུད་པར་བྱེད་ན། རི་བྱག་གི་ཀྱི་གོང་མི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་ཅན་བཀོས་པའི་རིགས་
ལས་ལྟར་བ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འདིས་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་གཞི་བརྒྱུད་མེད་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེས་བཀོས་པ་ན། དེར་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། བདག་ཅག་སྒྲོ་ཆེན་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་འཆམས་པར་སོ་སོར་སྒྲེ་བ་བདག་
ཅག་མཐུ་མེད་པར་བྱས་ཀྱིས། ད་ནི་སྒྲོད་ཆེན་པོ་འདོད་ལ་མན་འདྲང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞིང་གཉིས་དུ་ཡང་བྱས་ན། རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲུ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་སྒྲུ་དུ་ཐེན་གྱིས་སྒྲུར་བཏེན་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར་དེ་དག་
སྒྲོད་ཆེན་པོ་འདོད་པ་སྒྲུ་ཆེན་པོས་མཐོང་ནས་འདི་དག་ནམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འདུས་ཏེ་གར་ཡང་མ་དོང་ན། སྒྲོ་དང་མི་འདུ་བ་ཞིག་བྱེད་དོ་སྒྲུ་མ་ནས་དོགས་པས་ནི་ཅོ་མ་ཏར་ལ་སྒྲེ་བ་ཞིན་སོང་ལ། འདི་དག་ཅི་བས་མ་ཅི་ཐེར་

ལྷ་མོ་

༡༡། རྟོགས་སྟོན་ཅེས་མངགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པོ་རྟུག་འདུས་ཏེ་པན་ཚུན་གཉེན་བྱས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་ཚང་འབྲུགས་པ་བརྟེན་ན་གདོད་བདག་ཅག་ཡིད་ཆེས་པར་འབྱུང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་བྱས་
 ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྩ་བུ་ཆོས་སོ། །ཡང་བདག་གིས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱས་སོ། །བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་བྱ་སྒྲུལ་མོ་ཞེས་སྟགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གསུང་བའི་གདུལ་སྒྲ་ཆོག་ས་
 བྱས་ནས་སྟོད་གཅིག་དུ་ཆོས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཅོས་ཐོས་ནས་སྒྲན་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་སྟོད་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལྷའི་སྟོན་པོ་དག་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་གཙང་སྒྲ་དང་ལྷན་ན་ཞེས་ཇི་ལྟར་
 ལྟར་པ་ཐམས་ཅད་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོ་སྟོད་པས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། ཨེ་མའོ་བདག་གི་སྟོན་པོ་འདི་དག་ནི་འདི་ལྟ་བུར་མི་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་གང་ན་ང་མི་དབང་བའི་བྱེད་སྒྲུ་སྟེངས་སྟོན་ཅེས་བསྒྲུད་ནས་ཡུལ་
 མེད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲན་ཆེན་པོ་ནི་བཙུང་ལྷན་འདས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སྟོད་པ་ནི་ལྷ་འཁོར་ལུ་དེའི་ལུང་། དེའི་དུས་ན་ཡང་ང་སྟོན་པོར་ལྟར་པས་
 ཡུལ་མེད་པར་བྱས་ལ། ད་ཡང་སྒྲ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་སྒྲ་འབྲུལ་དང་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ལམ་པར་བྱས་ཏེ་མཐའ་འཁོབ་དུ་བསྒྲུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སྟེ། གཞན་ཡང་སྟོན་བཙུང་ལྷན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སྟོད་དུ་མ་

དུ་ཡུར་པའི་ཆོ་སྒྲོལ་ས་དང་སྒྲོལ་ས་པ་ཆེན་པོས་དག་ཟུ་རྒྱལ་པོ་དུག་པམ་པར་བུས་པའི་སྒྲོན་གྱི་རབས་དག་ཀྱང་མཛངས་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྒྲོགས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལུག་ཞེན་ནུ་རུལ་
 བྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་ཞེས་པ་དེའི་བྱ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མེ་གསོ་ཞེས་པ་མཁས་པ་དཔྱོད་པའི་སེས་རབ་ཅན་ནུ་སྒྲོན་པ་འདི་ཉིད་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ཡུར་པ་ན་མདུན་ན་འདོན་དེ་ཉིད་
 དུ་ཡུར་དོ། །འདི་ཡུར་དེའི་པ་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་གྱིས་ཞིང་ལས་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་རྒྱལ་སྒྲེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མེ་གསོ་ལ་དྲི་ཞིང་དོན་ནུ་བྱ་བ་རྒྱལ་སྒྲེས་ཀྱང་མ་དྲིས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་རུལ་བྱན་དང་
 རྒྱལ་པོའི་འཕོར་རྒྱལ་རིགས་དུག་གི་སྒྲོགས་སྒྲིང་དུ་ལྷག་པ་དང་ནེའུ་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྒྲོགས་བདག་དེ་ཕྱི་པར་འདོད་པའམ་དགའ་མགུར་སྒྲོད་འདོད་པའི་ཆོ་དེའི་དགོས་པ་དང་ལས་ལུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྲམ་
 ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་ལ་སྒྲུར་གང་དེ། དེའི་འོག་དུ་སྒྲིང་གི་ཁང་བཟང་གི་གཞི་ལ་སྒྲེས་པ་མེད་པར་སོང་སྒྲེ་རོལ་མོ་རྒྱལ་སྒྱིས་ཕྱི་ཞིང་དགའ་མགུར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་སེ་བ་ན། རྒྱལ་
 པོ་དེ་དེ་ལ་འགྲོད་ཅིང་བྲམ་ཟེ་དེ་གི་བས་བདག་ཆེ་ཐང་དུ་མས་དམའ་བར་ཡུར་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལུ་དན་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་ལུ་གཞོན་ནུ་རུལ་བྱན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཅིའི་སྒྲོད་དུ་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་གུམ་པས་ལུགས་ལ་བཅག་སྒྲེ་

༡༩། །སྤྱལ་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མཛད། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བདག་ཅི་བར་འདོད་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅའ་བེད་སྤྱོད་དོ། །རྒྱལ་བུས་སྤྱལ་པ། དེ་ལ་ཐུགས་ངན་མ་མཛད་ཅིག་དེ་ཅིའི་སྤྱད་
དུ་ན་བཅའ་བེད་ཁྱེད་མེ་གསོ་འདི་ནི་མཁས་ཤིང་གསལ་བར་པ་བཅའ་བེད་ལྷས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་དྲི་ཞིང་མ་དྲིས་པར་མི་བཤིད་དོ། །དེས་ན་དེ་གནག་ལྷས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཐབས་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་
གསོ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཅའ་བེད་ཁྱེད་བཀུར་ནས་པ་བཅའ་བེད་ལས་ཐབས་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དེས་ཀྱང་བཀའ་བཞེན་འཆལ་ཞེས་ཞུས་ཏེ་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དང་དོན་དེས་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་བུས་པས་བཅའ་
ཁྱེད་མེ་གསོ་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱབ་ནས་དེ་ལ་ཡང་བཅའ་བེད་གནག་ལྷས་སྤྱོད་པའི་མིང་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅའ་བེད་རྒྱལ་པོའི་ལོ་ཁོར་རྒྱལ་རིགས་དུག་པོ་པོ་ཉམས་བཀྱག་ནས་ཤེས་ལྷན་དག་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུག་གང་ན་བར་
སྤང་ཞེ། རྒྱལ་བ་དང་ཆོ་སྤྱོད་པར་བྱས་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་སྤྱོད་ཤིག །རྒྱལ་པོ་ན་ཁྱོད་བདེ་ན་བདག་ཅག་བདེ་ཞིང་སྤྱལ་བསྐྱེད་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་སྤྱལ་བསྐྱེད་ལ། རྒྱལ་རིགས་དུག་པོ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཤོགས་སྤྱིང་སྤྱལ་དང་ནེ་ལྷ་ཡིན་
ཀྱིས། ཁྱོད་ལ་པ་འདས་ནས་ལ་པ་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་ལ་བཞག་ན་ཅི་ནས་བདག་ཅག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་པག་བཤའ་མཛད་ཅིག་ཅེས་སྤྱོད་ཤིག །དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་བཞེན་དུ་མ་ཉན་ནས་རྒྱལ་པོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་

ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་བདག་དུས་ལས་འདས་ཏེ་ཐོན་པོ་སྟགས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་ཤིང་ལ་བཞག་པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་ཞེས་པའི་མིང་འཕྲོབ་པོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་
 གནག་ལྷས་སྒྲེས་བཀུག་ནས་མཁན་པོ་ངའི་ཡབ་ལ་རྩེ་ལྷ་རྩེས་སུ་སྒྲོན་པ་དེ་ལྷ་རྩེ་ང་ལ་ཡང་སྒྲོན་ཆད་རྩེས་སུ་བསྒྲོན་པར་སྟམས་སྟེག། །དེས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་འཆལ་ཞེས་ཅན་ཏེ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་རྟགས་ཀྱི་ཐུ་དུག་
 པོ་བཀུག་ནས་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་ཐུ་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་ལྷ་རྩེ་བདག་ཅག་ལ་ཡོངས་སྒྲོན་གྱི་བཀོ་བཀའ་མཛོད་ཅིག་ཅིས་གསོལ་བ་དགོངས་སམ་ཞེས་སྒྲོས་སྟེག། །གལ་ཏེ་ས་
 ཆེན་པོ་ནང་ཡངས་ལ་ཕྱི་སྟེག་རྩེ་དབྱིབས་ལྷ་རྩེ་འདྲག་པ་འདི་ཆ་བདུན་རུ་འགོད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། ལྷ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་མ་མཆིས་པ་གཞན་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་སྒྲོས་སྟེག། །ཅིས་བཏང་བ་ལྷ་རྩེ་དེ་དག་གིས་དེ་
 བཞིན་བྲམ་པ་དང་། རྒྱལ་བྲམ་ངས་དྲན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ལྷ་རྩེ་དེ་དུས་ལ་བབ་པོ། །རྒྱལ་བྲམ་འོན་ས་ཆེན་པོ་ནང་ཡངས་ལ་ཕྱི་སྟེག་རྩེ་དབྱིབས་སུ་འདྲག་པ་ཆ་བདུན་རུ་འགོད་པས་སུ་ཡོད། ལྷ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་མ་ལག་པས་
 གཞན་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྒྲེས་བཀུག་ནས་མཁན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆ་བདུན་རུ་འགོད་ནུས་སམ། ལྷ་ལྟགས་པར་རྩོ་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་དགྱིལ་དང་དགྱིལ་ན་

དང་། གཞུ་འཛིན་པ་དང་། ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་དང་། གོ་རེ་ལོང་བྱེད་པ་དང་། བློ་གར་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱ་དཔལ་པ་ཚོན་པོ་ཆེ་རྒྱམས་དང་། མེམས་ལྷུང་པ་དང་སྒྲུ་མ་ཐན་དང་། བྱུས་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་དོ། །དེར་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གནག་ལྷས་སྐྱེས་ཞེས་སུ་མིང་འབོས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་བྱམ་ཟེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་ཆངས་པར་བསྐྱར་རོ། །རྒྱལ་པོས་ནི་སྐྱར་བསྐྱར་རོ། །གྲོང་དང་ཡུལ་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 པོར་བསྐྱར་རོ། །དེ་ཡང་བྱམ་ཟེ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གནག་ལྷས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆངས་པའི་ལམ་གྱིས་གྱིང་མཐོང་ནས་མཐོང་དག་རྗེས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་སྒྲུ་མ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་གྲོང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གནག་ལྷས་སྐྱེས་དེས་འདི་སྒྲུ་མ་དུ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་བསྐྱར་ཞིང་ཆངས་པའི་ལམ་རྗེས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཟེར་ན། བདག་གིས་ནི་ཆངས་པའི་ལམ་ཡང་མི་གྱིས་མཐོང་
 བས་རྗེས་པར་ཡང་མ་བྱས་པས། བདག་གིས་ཡབ་བྱམ་ཟེ་ལས། བྱམ་ཟེ་གང་ཞིག་དཔུར་བླ་བ་བཞིར་དཔེན་པར་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ན་དེའི་དུང་དུ་ཆངས་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐོས་ཀྱིས་བདག་གིས་
 དཔུར་བླ་བཞིར་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཟེས་བསམས་ཏེ། དང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་གནག་གསན་དུ་གསོལ། བདག་རེ་ཞིག་དཔེན་པར་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པར་འཆམ་ལོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཐན་པོ་

༡༡། །དུས་ལ་བཅའ་པ་མ་ཕྱིན་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་རིགས་བདུན་དང་། བྱམ་ཟེ་བདུན་དང་། བྱིམ་བདག་བདུན་དང་། རུང་མ་བཞི་བརྒྱུ་ལ་རྒྱས་པ། སེས་ལྷན་དག་རེ་ཞིག་མ་གཞིར་བར་བག་ཡོད་པར་
བྱིམ་ན་འཁོད་ཅིག །བདག་ནི་དབྱུང་བྱ་བཞིར་དཔེན་པར་སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་གཏུན་གྱིས་གནས་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱུང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསལ་དོ། །བྱམ་ཟེའི་ཕྱི་ཕྱི་ལྷན་པ་ལྷན་དེ་བཞིན་རྒྱས་དེ་རྗེས་ཐོས་ཤིང་
རྒྱུ་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་རིག་པ་ལུངས་སེག་ལྷོས་སེག །གཞན་འདུལ་སྒྲོང་མ་ཁན་སོགས་ལྷན་བྱེད་པའི་བར་དག་ལ། སེས་ལྷན་དག་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་སྒྲོན་པ་གཞན་ཆོལ་ཅིག །འོ་པོ་དབྱུང་བྱ་བཞིར་དཔེན་པར་སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་
གཏུན་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེས་གོང་ཁྱེར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁང་བཟང་ཞིག་བཙུགས་ནས་དཔེན་པར་དབྱུང་བྱ་བཞིར་བསམ་གཏུན་གྱིས་གནས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆངས་པ་མ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་དབྱུང་
བྱ་བཞིར་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་དང་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་གིས་པ་ལས་དེ་སྐྱམ་ཐོས་ཡོད་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ནི་ཆངས་པ་མ་འོངས་སོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ནས་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པས་དེའི་སེམས་སེས་ནས་སྐྱེས་སུ་
སྐྱབས་ལྷན་གྱི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་བྱེད་པ་ཅུམ་གྱིས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་དེའི་ཁང་བཟངས་སུ་འོངས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཁང་བཟངས་སེམས་ཅན་སྐྱུང་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་ཅིང་ནམ་གྱི་ཆ་སྐྱུང་ལ་བཅའ་པ་དང་སྐྱུང་བ་དེ་མཐོང་

བསྟན་པའི་པདྨ་ལོ་པ་དོག་ནི། བདག་གིས་མ་མཐོང་མ་ཐོས་ནས། །གཟུགས་བཟང་པོ་དོག་ལྡན་པ་ཡི། །ཤོགས་པོ་ཁྱོད་ནི་སྤྲི་ཞིག་ཡིན། །ཚངས་པས་སྒྲུས་པ། གང་ལ་ལྟར་བཅས་ཚངས་རིས་དང་། །དེ་བཞིན་རིས་ནི་གཞན་
 དག་གིས། །གཞོན་ལྷ་རབ་སེམ་དེ་ལྟ་ལྟར། །གནག་ལྷས་སྒྲེས་ཀྱིས་ར་སེམ་ཁྱོས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པས་ཁྱ་བ་དང་ལན་བསྟན་ཏེ། གནག་ལྷས་སྒྲེས་དེས་རེ་ཞིག་བདག་གིས་ཆེ་འདི་འདྲོན་གྱི་ཐོབ་ལྷ་ཐོབ་ཀྱིས། ཆེ་
 རྒྱུ་མའི་དོན་ལས་བཅུ་མ་ཉེ་དྲི་བར་ཁྱོད་སྒྲུམ་ནས། ཐོ་ལ་བདོག་པའི་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་དག །ཚངས་པ་ཀྱན་འཁོད་གཞོན་ལྷ་ལ་འདྲི་བ། གང་དུ་གནས་གིང་གང་ལ་བསྐྱབས་ཀྱས་ན། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མི་འཆི་ཐོབ་པར་
 འབྱུང་། ལན་བཏང་པ་ལྷ་མ་ཟེ། མི་ཡི་ནང་ན་ཁྱོད་སྒྲུམ་སྤངས་གིང་། གཅིག་ལྟར་ལྟར་བ་སྒྱིད་རྗེར་མོས་པ་དང་། དྲིང་མེད་ཅིང་འཕྲིག་ལས་ཀགས་བྲལ་བ། །འདི་ལ་གནས་གིག་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་ན། མི་ཡིས་ཚངས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་འཆི་མེད་འཐོབ། ལྷ་མ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེས་ཚངས་པས་བཞད་པའི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་རྒྱང་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དོན་བདག་གིས་ཀྱན་སེམ་གྱིས་གསུམ་པ་དྲིང་མེད་ཅིང་སོགས་གྱི་དོན་མི་སེམ་སྒྲུམ་ནས། ཚངས་པ་
 མའི་ནང་དྲིང་གང་ཞིག་ལགས། ལན་བཏང་པ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ནི་དོགས་གྱི་འབབ་ལྟ་ལྟར། །གང་གིས་བསྐྱབས་ན་རན་སོང་སྒྱིབ་པ་ཅན། །ཚངས་པ་འཐོབ་འགྱུར་ལམ་ནི་མི་སེམ་པའོ། །ཁྱོད་རྩལ་དང་ཁོན་དང་རྣམ་འཆི་

བཤང་མ་མཆིས་ཏེ། །མི་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་ཐོས་ནས། །བྱིས་ཀྱི་གཞི་ལ་མི་སྒྲོའོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཆོག་སྐྱེས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡན་ཚུན་གྱི་ཆོས་པའི་ཆོག་གིས་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བར་འདོད་ཚུལ་སྒྲུས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བྱོད་གང་
 ཏུ་འགོ་བ་དེར་ཁོ་བོ་ཡང་འགོ་སྟེ། །བྱོད་ནི་ཁོ་བོའི་སྒྲོ་ན་པ་དང་། བདག་བྱོད་གྱི་ཉན་ཐོས་སྒྲོ་བ་མར་བྱོའོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོའི་དེ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་སྒྲོངས་ལ་ཆོངས་པར་སྟེ། བའི་སྒྲོ་དུ་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲོད་པར་
 བྱིས་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཆོན་པོ་དེས་རྒྱལ་རིགས་རྩལ་ལ་ཁོ་བོ་རབ་རྒྱུ་བྱུང་ན་བྱོད་ཅག་ཅི་བྱོད། དེ་དག་ན་རེ། མ་ལན་པོ་ལོ་བདུན་གཞེས་དང་། བདག་ཅག་ལུ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོས་ལ་བཞག་ནས་བྱོད་གྱི་རྒྱེས་སུ་
 རབ་རྒྱུ་བྱུང་ངོ་། །བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། ལོ་བདུན་ནི་ཉ་ཅང་ཐོག་ས་ཆོས་ཏེ། འདོད་པ་རྒྱལ་ས་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར་བ། ལོངས་སྒྲོད་རྒྱལ་ས་ནི་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བ། སྒྲོག་འཆད་པ་ནི་གེས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ལོ་བདུན་འདས་ན་
 ཡང་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་གཏོ་ལ་མེད་པས་རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་ནི་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ལོ་རྩལ་ནས་གཅིག་བར་དང་། ལྷ་བ་བདུན་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་གྲོས་བཅའ་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ན་རེ། ཞག་བདུན་ནི་རིང་
 པོ་མིན་མོད་གྱི། འདོད་པའི་ལོངས་སྒྲོད་ནི་སྒྲོས་པ་དང་། སྒྲོག་འཆད་པ་གེས་དཀའ་བས་ཞག་བདུན་འདས་ན་ཡང་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་གཏོ་ལ་མེད་པས་རེ་ཞིག་བདག་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་གིང་སྐལ་ལ་ལྷ་སུ་

བར་ལུ་རྟོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་གནག་ལྷས་སྟེས་འཁོར་བ་ཀྱི་སྟོང་དུ་མ་དག་དང་བཅས་པ་གོང་ཁྱེར་ནས་གོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱེད་ཞིང་དོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོ་ཞིང་ཕྱག་ཁྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་ཆེ་མདུན་ན་འདོན་བདུན་ལུང་བ་ནི།
 རལ་གྱིས་འཛོ་དང་། ཆངས་སྟོན་ཞེས་ཕུ་བ་ལ་སྟགས་པ་བདུན་ནོ། །ཀ་ཡིང་ཀ་ན་ཆེ་བའི་ཁྱིམ། །རྫོ་མང་ན་ནི་སྟེ་མ་ཁྱེད་དོ། །ཞེས་སྟགས་དང་། ལུ་རྟོན་སྟེ་ཀ་ཤི་སྟེ། །གནག་ལྷས་སྟེས་ཀྱིས་རིས་བཅད་དེའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་སྤངས་ལ། ཆངས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་བ་བར་ལུས་པའི་བུམ་ཟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་ཆེ་བ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལུས་སོ། །ཚུལ་འདི་
 དང་སྟོགས་འདྲ་བར་རྒྱལ་པོ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ལུ་ཁྱེད་དུ་ལ་ཞེས་ཕུ་བའི་མདུན་ན་འདོན་བུམ་ཟེ་མི་སྟོང་ལུང་འདྲག་ཅེས་ཕུ་བར་ལུ་པའི་རབས་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་བཀུ་པའི་ནང་དུ་ཡོད་དོ། ། ། །ཡང་སྟོན་ལུང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བུན་རྒྱལ་སྟེ་ཕྱག་ལུས་པའི་མངའ་བདག་ཞིག་དུ་ལུ་པའི་ཆེན་ལུ་ལ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྟེ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཆར་མ་བལ་ཅིང་ཐན་པས་ཉན་པར་ལུ་པའ་རྒྱལ་པོ་
 དེས་བདག་ཅག་གིས་སྟེ་དག་རྒྱལ་སྟེ་ཆོས་བཞིན་སྟགས་པར་མ་བསྐྱངས་པས་ཉེས་པའོ་སྟུམ་དུ་མདུན་ན་འདོན་བུམ་ཟེ་གན་པ་རྒྱལ་སྟེ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དེས་པས། དེ་དག་གིས་རིག་ཁྱེད་ལས་ལུང་བ་བཞིན་དུ་

༡༢། གྲོག་ཆགས་དུ་མ་བསད་པའི་མཆོད་སྦྱོན་བྱས་ན་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་གྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་ཆོག་དེ་ཡིན་ལ་མ་བཟུང་གུང་ལམ་ར་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་རྩལ་མོ་མ་སྒྲུས་པར་སྒྲུབས་གཞན་དག་གིས་གཏམ་དེ་ཡལ་བར་བོར་རོ། །ཡང་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་ཟབ་ཅིང་བརྟག་དགའ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་སྤྱིར་བྱོས་བཏབ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་
འདི་དག་ནི་གཞན་དྲིང་ལ་འཇོག་པ་དཔྱུད་པ་མེད་པས་མི་ལེགས་པར་སྦྱོན་པའོ་སྒྲུམ་དུ། གྲོག་ཆགས་བསད་པས་ལྷ་མཉེས་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་བརྟུན་ཏེ་གིན་དུ་མི་རིགས་པས་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ན་ཡང་། ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ། མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་ལྷ་བྱར་བྱས་ཏེ། སྒྲུས་པ། བྱེད་ཅག་བདག་ལ་འདི་ལྟར་ཕན་འདོགས་པར་སེམས་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མི་སྤྱོད་གི་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་འདོད་པས་དེ་ལྟར་
ས་ཕྱོགས་དང་ཡོ་བྱད་སྟོག་གིས་ལ་ཆོས་གྲངས་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་གྱི་སྦྱོར་བ་རྟོགས་གིག། མདུན་ན་འདོན་གྱིས་སྒྲུས་པ། འདོད་དོན་གྱུབ་པའི་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་པོ་རེ་ཞིག་བྱས་མཛོད་དང་། མཆོད་སྦྱོན་གྱི་བཀོད་པ་བདག་ཅག་གིས་
ཚུམ་མོ། །མི་སྤྱོད་ཅིག་ཆར་བཟུང་ན་བྱེད་གྱི་འབངས་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བགས་གྱིས་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བདེན་ན་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བྱེད་འབངས་འབྲུགས་པར་

འཕྱར་དུ་མ་དོགས་ཤིག་དང་། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཡིད་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་དེས་གོང་ཁྱེད་གྱི་མི་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུ་ས་པ། དཔལ་མི་སྤྱོད་གི་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་འདོད་ན། ཉེས་པ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་
 དུ་སྒྲུ་ཡང་ཕྱགས་སུ་བྱར་དཔལ་མི་རྒྱས་གྱི། དེ་བས་དེ་རིང་ལན་ཆད་བྱེད་ཅག་ལས་གང་ཀྱལ་དང་བཀའ་བྲིམས་ལ་འགལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེའི་བཀའ་གཅིག་པ་དེ་དག་དེའི་རྟོག་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་གྱིས་གྲུན་དུ་སྤོང་ལ་བརྟུག་སྟེ་རང་གི་
 རིགས་དང་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དག་ཡོད་ན། ཕྱགས་གྱི་ཆོད་དུ་དེ་དག་བརྒྱུད་བ་བྱེད་གྱིས་གེས་པར་གྱིས་གེས་ཅེས་སྒྲུ་ས་པ་ལ། གཙོ་པོ་རྒྱལ་ས་གྱིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་དེ་སྒྲུ་ས་པ། རྗེ་པོ་བྱོང་ནི་འབངས་ལ་ལན་པར་གཞོལ་བ་
 ལགས་ན་བྱེད་ལ་བརྟུག་པ་གལ་ལྟེད་དེ། བྱོང་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆངས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །བྱོང་ནི་ཆོད་མར་སྒྱུར་པ་ལགས་པས་སྤྱི་དགེས་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་དགེས་སྟེ་ཞེས་བཀའ་སྒྲུ་པ་མཉན་དྲོ། །དེའི་ཆོ་ཀྱལ་
 པོ་དེས་སྦྱོན་པོ་ཕྱགས་ཆེས་པ་རྒྱལ་ས་པོ་ལང་ཆེན་པོས་གྲུན་གྱིས་མཐོང་བར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤིག་པ་བྱེད་པའི་མི་རྒྱལ་ས་འཛིན་པའི་སྤྱད་དུ་བཀྱེད། །ཡུལ་གྲུན་དུ་འདི་སྤྱད་ཅེས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོ་སྟེ། ཀྱལ་ལྟན་གཙང་མ་
 རྒྱལ་ས་ལ། ཀྱལ་པོས་མི་འཛིགས་པ་སྦྱོན་གྱིས། འབངས་ལ་ལན་པའི་བྱེད་ཀྱལ་མིན་བྱེད་པའི་མི་ཕྱགས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྤྱོད་གིས་མཆོད་སྦྱོན་མཛད་པར་བཞིན་པས་དེར་ལན་ཆད་ཀྱལ་པོའི་བཀའ་དང་སྒྲུ་འགལ་བ་དེ་དག་མཆོད་

༡༡། རྩོམ་ལ་བཏགས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ཚབ་དུ་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲགས་པས། མི་ཐམས་ཅད་གིས་དུ་སྒྲགས་སྟེ་རྩོམ་མིན་བྱེད་པ་བཏང་ནས། རྩོམ་ཁྲིམས་དང་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས། གཅིག་ལ་གཅིག་དགར་འཛིན་ཅིང་རྩོད་པ་སོགས་མེད་པར་བྱ་མའི་དག་ཅན་ཅིང་། བཅ་རྩལ་གྱས་པ་དང་། བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་ཞིང་དུ་བ་ལ་འབད་པར་གྱུར་པས་རྩོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོན་རྒྱལ་པོ་དེས་སྒྲོན་པོ་མགུ་ཞིང་དང་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དས་ནི་འབངས་རྣམས་ཀྱང་བར་སེམས་པས། ད་ནི་དེ་རྣམས་སྦྱོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ། དས་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་ཕྱིར་བསགས་པའི་ནོར་རྩལ་འདི་རྣམས་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ཅི་འདོད་པར་ཡོངས་ཞེས་སྒྲགས་པ་ལྟར། རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་གཏོང་གི་ཁང་པ་བཅུགས་ཏེ་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པར་སྦྱོར་པ་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་དཔུལ་བ་མེད་པར་འབྱོར་པ་རྒྱས་གིང་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པས་ལུལ་གུན་དུ་བྱུང་པ་དང་། སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོ་བ་ལ་གཞིལ་བའི་མཐུས། དུས་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་མཐུན་པར་བདེ་ལ་ལྷས་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་དང་། འབྱུང་ངམ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱས་པ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་གཟི་བྱོན་རྒྱས་གིང་སྦྱོར་རྣམས་བཅུད་དང་ལྡན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ནད་མེད་པ་ལ་ཟོ་མདོག་བདེ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་དམག་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་པར་རྩོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ། མི་ཐམས་ཅད་མགུ་

संस्कृत-संज्ञा-सूचिका

五元

ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །དགོས་པ་རྟག་ཏུ་གཟིགས་པས་ན། །དབང་ལྷན་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྟོང་ག་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་དཔྱོད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ལོགས་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྟའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལྷན་ལྷན་འགྱུར་པའི་སྟོན་མ་མཆིས་པར་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྟོན་གྱིས་འབངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ལ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡན་བདག་སྐུ་སོ། །
གཞོན་པ་དང་དཔུང་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་པས་འབངས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་དང་ལྟན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་དགོ་ཞིང་གེས་རབ་ཅན་རྒྱལ་སྐུ་སྟེ། སྟེག་པ་བྱེད་དུ་གཞུགས་
པས་བསྐྱུར་མི་རྒྱགས་ཤིང་། ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་སྟེག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཞོལ་བ་ཡང་། དགོ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ངོ་མཆར་ལ་གུས་པར་བྱའོ། ། །ཡང་སྟོན་ལུ་ལོ་
འཛིག་ན་བྲམ་ཟེ་རྩ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་ཉི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །འི་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་ན་བ་བྱ་དང་རྒྱུང་མས་དོར་བ་བྲན་མོ་ཞིག་གིས་སྒྲན་བསྐྱངས་ཏེ་སོས་པར་བྱས་པས་དེས་དེ་ལ་ཀུན་པ་ཅ་ལྟ་བུ་བྱུ་བྱུ་ནས་བྲན་ལས་
དཔྱུང་བར་བརྒྱལ་སྐུ་པ་དང་། བྲན་མོ་དེས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེ་བ་ནན་ཏན་འདོད་པས། བྲན་མོ་དེ་རྩ་མཆོན་དང་ལྟན་པའི་དུས་སུ་དག་འཇགས་བྱས་པས་དེ་ལ་བྱ་ཆགས་པར་བྱུང་དོ། །བྲམ་ཟེའི་རྒྱུང་མ་སྒྲ་མས་དེ་ལ་བྲག་དོག་

༡༩། །གིས་བྱམ་མོ་དེ་བརྟེན་ཅིང་ཟས་ངན་དུ་བྱས་སོ། །བྱམ་མོ་དེས་སེམས་ཅན་སྐུ་ལ་ངན་འདི་མངལ་དུ་ཆགས་ནས་བདག་ཟས་གོས་ངན་ཅིང་བརྟེན་པས་འདི་འབོར་རོ་སྐྱམ་པས་ཆོལ་ཟངས་སུ་བཞག་སྟེ་
 རོར་བར་བཅུམས་པ་དང་། དེ་བྱམ་ཟེ་ཟླ་གྲགས་གིས་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ལ། དེས་ཅི་ལྟར་གྱུར་པ་སྐྱུས་སོ། །བྱམ་ཟེ་ན་རེ་འདི་སྟོང་དང་ཁོ་པོས་དུས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱུས་དྲེ། བྱམ་ཟེ་མོ་ལ་ངན་པའི་ཆོ་སྟོང་དང་བྱས་པོར་བ་
 ལ་བྱམ་མོ་འདིས་ནད་ལས་གསོས་པས། འདི་ལ་མཁོ་བ་སྟོབས་ན་ལེགས། མིན་ན་འདི་ཁྱིམ་བདག་མོར་བཞག་ནས་སྟོང་འདིའི་བྱམ་མོར་བསྟོའོ་ཞེས་སྐྱུས་པས། དེ་སྐྱག་སྟེ། སྐྱམ་ཆད་ཐོ་མི་འཆམས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་
 བྱེའུའི་མིང་ཆོལ་ཟངས་པ་ཞེས་སུ་བདགས་སོ། །བྱེའུ་དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་ཤིན་དུ་བྱམས་པར་གྱུར་པ་ཇི་ཞིག་ན་བྱམ་ཟེ་དུས་ལས་འདྲ་བའི་ཆོ་བུ་བུ་པོ་ཉི་ཟླ་ལ་ཁོ་པོ་འདས་ནས་རྒྱ་པོ་ཆོལ་ཟངས་པ་འདི་ལ་མཁོ་བ་བསྟོབས་པར་གིས་
 ཞེས་སྐྱུས་ནས་ཤི་འཕོས་སོ། །དུས་ཞིག་ན་ཉི་ཟླ་སྐྱེ་ཆོལ་ཟངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟན་ཟ་བ་ལ། དེའི་མས་འདི་ནི་བྱམ་མོའི་བུ་ཞེས་བརྒྱུས་པ་ཆོལ་ཟངས་པས་རང་གི་མ་ལ་དྲིས་པ་དང་། མ་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རང་གི་ལས་
 འབྲས་ལ་སྟོང་པས་སུ་ཞིག་སུའི་བྱམ་ཡིན། སུ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ལ་ཐོས་པ་འཇོན་པར་གིས་ཤིག །དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ནས་མིང་ཟླ་བ་ཞི་བ་ཞེས་བུ་བར་བསྐྱགས་དྲེ། མཉན་ཡོད་ན་བྱམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་ཞིག་འདུག་པའི་

ལག་འདྲ་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

གན་དུ་དོང་བ་ལ། དེས་ཁྱོད་གང་ནས་འོངས་སྟགས་དྲིས་ཏེ། བུམ་ཟེ་ཟླ་གྲགས་དྲིས་བས། ཁྱེད་དེ་དུ་ཞིག་དེ་ངའི་མ་སྟེ་གུམ་མོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །མདུན་ན་འདོན་དེས་དེ་ནི་ངའི་ཁུང་གོགས་ཡིན་གྱིས་བཀའ་ཕོབ་ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེས་
 དེ་ལ་རིག་ཁྱོད་བསྐྱབས་བས་རིག་ཁྱོད་བཞི་པོ་ཤེས་ནས་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཁུ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་ནོར་མང་པོ་དག་གྱང་བྱེན་ནོ། །དེ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ནོར་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དོ་འཇོག་གི་ཚོང་པ་
 མཉན་ཡོད་དུ་སྒྲིབས་བས་ལྟར་དོང་བ་ལ་དེས་དོ་ཤེས་ནས་ཅང་མ་སྒྲུས་པར་ཚོང་པ་དེས་སྒྲུར་འོངས་ནས་གང་མ་དེ་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲུས་བས། དེ་དག་འནས་མ་ལ་སྒྲུས་བས། བུན་མོའི་ཁུ་ཞིག་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འི་ཅམ་ན་ཉི་ཟླ་འོངས་སྟོད་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ན་དེའི་མས་རྒྱ་བོའི་གན་དུ་སྟངས་ན་འོངས་སྟོད་གྱི་བགོ་བཤའ་ཁྱོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བུན་རེ། ལྟར་བུན་མོའི་ཁུ་ཡིན་ན་ད་ཅི་ལྟར་རྒྱ་བོར་འགྱུར། ཁུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་
 སྟངས་ལ་གྱུར་བ་མ་སྟོག་ཅིག་ཅེས་མན་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་མཉན་ཡོད་དུ་སྟངས་རོ། །དེ་ཟླ་བ་ཞི་བས་ཐོས་ནས་བསུས་ཤིང་ཟས་བྱེན་ཏེ། བདག་གི་མིང་ཟླ་བ་ཞི་བ་ཞེས་འཕྲོད་གྱི་བདག་ལ་ཚོལ་བ་ཟངས་པ་ཞེས་མ་འཕྲོད་ཅིག །
 དེས་གྱང་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་སྟངས་ནས། བུམ་ཟེ་མོ་ལ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་ཁུ་བོ་ཉི་ཟླ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ཤིང་ཚོག་མི་བཅས་པར་གུས་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་དེས་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །ཉི་

ཞུ། །སྒྲུ་དེ་ནི་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡིན་ལ། ཚེས་མཐའ་ས་པ་ནི་གཏུམ་ལ་དྲག་པས་ཉེས་པ་ཕུང་མད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕུང་མ་ལ། ལུ་ལྷུ་ར་དང་ཐལ་ལུག་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །བུམ་ཟེ་མོ་དེས་ཉི་ཟླ་ལ་སྐྱུས་པ། རོ་ཨོ་བྱེད་གཉིས་ལྟ་
མ་གཅིག་ལ་གསོལ་གསོལ་བའི་མ་ཆེད་ལགས་ན། གང་གི་སྒྲུ་དྲུ་བྱེད་ནི་དེས་གིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ལགས་ལ། གཏུང་པོ་ནི་གཏུམ་ཁིང་གཟུ་ལུམ་དང་དྲག་ལུལ་ཅན་འདི་ལ་ལྟ་ཅི་མ་ཆེས། ལུ་འདིས་ཁྱིམ་གྱི་རིག་པ་
བསྐྱགས་སོ། །རོ་ཨོ་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་སྟོན་ཅིག་ ཉི་ཟླས་སྐྱུས་པ། རིག་པ་སུ་ལ་འད་སྟོན་བྱ་མིན། རིག་དང་བཅས་ཉེ་འཆི་བར་བྱ། རིག་པ་རིག་དང་གསལ་བ་དང་། རོ་ར་གྱིས་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན། །བུམ་ཟེ་མོས་སྐྱུས་པ། རོ་ར་
ཅི་ཅམ་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །ལུ་ཀུ་པ་ཏ་ལུ་བཟུའོ། །དེས་ཀུ་པ་ཏ་ལུ་བཟུ་ཐོགས་ཉེ་རྒྱུང་པ་ལ་ལུག་བྱས་ནས་རོ་ཨོ་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་བདག་ལ་སྟོན་ཅིག་ ཉི་ཟླས་སྐྱུས་པ། ལུ་ཁོ་བོ་ཨོ་རས་གིག་དང་ནམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྟོན་ཆོ། །
བུམ་ཟེ་མོ་དེས་ཁྱིམ་ཐངས་ཀྱི་དུང་དུ་སྟོང་སྟེ། མེདེ་སྐས་བྱེད་གྱི་གཅེན་འདི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སེམས་པས་མི་དགའ་བར་འགྱུར་གྱིས་སྐྱར་ཐོངས་གིག་དེས་སྐྱུས་པ། བཟང་མ་གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་མ་བྱེད་གྱིས་འདིའི་ལམ་རྒྱགས་སྟུ་གོན་གྱིས་
གིག་ །ཁོ་བོས་རོ་འཛོག་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེར་ལམ་རྒྱགས་བྱས་གིང་ཀུ་པ་ཏ་ལུ་བཟུ་ཐོགས་ཉེ་ཉི་ཟླ་ལ་བྱེད་བཟོངས་བའི་དུས་འདི་ལགས་ཉེ་བདག་ལ་ཁྱིམ་གྱི་རིག་པ་སྟོན་ཅིག་ ཉི་ཟླས་སྐྱུས་པ། ལུ་གང་

གི་ལྷ་པ་ཞི་བས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་རིག་པ་འདི་བསྐྱུག་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་མང་པོ་ག་ཞུན་དག་དང་། །ག་ཞུན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འདར་གེས་གྱུར་ཅིང་། །ཤོ་བལྟར་རིགས་གྱིས་གེས་འགྱུར་གྱིས། །ཁ་རོག་འདུག་ཅིག་ཆོལ་
 ཟརས་པ། །ག་ལ་ཏེ་སྐྱུས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེས་ཟེར་ན། །དེ་ལ་ག་ལ་ཏེ་རྟེན་པར་བྱེད་ན་དོན་ཡང་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟེན་ཅིག །སྐྱུག་ལ་ཏེ་གསལ་སྐྱུགས་གྱི་ཆོག་དོན་དང་ལྡན་པ་འདི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་
 བྱིས་འགྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལེགས་པར་བཟུངས་ཤིག །བུམ་ཟེ་མོ་དེས་དེ་ལེགས་པར་བཟུངས། ལྷ་པ་ཞི་བས་ཀྱང་ཉི་ལྷ་ལ་གར་པ་ཅ་དག་གིས་བགོ་བཤའ་བྱས་ཏེ་ལམ་ཀུགས་བྱིན་ནས་སྒྲིབ་པ་དུ་བཏང་ངོ་། །བུ་མོ་དེས་གསལ་
 སྐྱུགས་གྱི་ཆོག་འདི་བདེན་ནམ་ཏུན་སང་པར་བྱའོ་སྐྱུམ་དུ། ལྷ་པ་ཞི་བས་ཉི་ལྷ་བསྐྱུལ་ནས་བྱིར་ལོག་པའི་ཆེ་བཟའ་བཏུང་དང་བྱས་ཅི་ཡང་སྐྱ་གོན་མ་བྱས་པས་དེས་ཆུ་དང་ཟས་བྱིར་སོག་ཟེར་བ་ལ་སྐྱ་གོན་མ་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱུས་པས་
 དེ་བྱིས་ཏེ་དའི་རུ་བོ་འདིར་འདུག་པའི་ཆེ་ཁྱོད་བཏང་སྐྱེམས་སུ་བྱས་གྱི། ཁྱོད་མ་རྟེན་པར་བྱེད་དུ་མི་བཏུབ་པོ་ཞེས་བརྟེན་པར་ག་ཟས་པ་ལ། ཆུང་མ་ན་མོ། ཆེ་འི་སྐས་མོ་ཞིག་ག་ཞེས་ལ་བྱིམ་གྱི་རིག་པར་གསུམ་པར་བགྱིའོ། །དེས་
 སྐྱུས་པ་སྐྱོས་ཤིག །ཆུང་མས་ཆོགས་བཅུད་སྐར་བཞིན་སྐྱུས་པ་དང་། །དའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྐྱུས་སོ། །དེ་ལ་ཆུང་མས་སྐྱུས་པ། ག་ལ་ཏེ་བརྟེན་པར་མཛད་ན་དོན་ཡང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བགྱིའོ། །དེ་རི་དུགས་གནད་དུ་སོག་པ་ལྟར་

༡༡། །ཤུར་ནས། མི་བདེག་གིས་ཐོངས་ལ་དོན་ཡང་མ་སྒྲི་ཞིག་ཟེར་རོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུམ་ཟེ་ཟླ་གྲགས་ནི་བཙོམ་ལུན་འདས་ཡིན་ཞིང་། ཆོལ་ཟངས་པ་ནི་འདུན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེས་དུས་ཀྱང་ང་ཉི་དུར་བརྗོད་པས་
བདག་ཉིད་སྒྲུ་བར་བྱེད། ད་ལྟར་ཡང་ང་ཉི་དུར་བརྗོད་ཅིང་བདག་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་ཕྱོད་ཀྱི་ཆོ་བཙོམ་ལུན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་ཤུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀེ་ཤ་པའམ་སྤེད་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་བསྟན་བཙོམ་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་མ་བས་གིང་སྟོན་པར་སྒྲུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤུར་པ་དེས། འཆོ་བ་རྒྱལ་བར་དག་པ་གང་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གནས་ནས། འཛིག་རྟེན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱལ་བར་བྱ་སྟོན་དུ་སེམས་པ་ན། རྒྱལ་སྤྱིད་
ནི་རྒྱགས་པ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོའི་གནས་དང་། ཆོང་ཡང་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་སོགས་དང་འབྲེལ་བས་སྤྱིག་པ་དང་འདྲེས་ལ། ཞིང་ལས་ཀྱང་བ་ལང་སོགས་བདེག་བརྗོད་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་བས་སྟོན་པ་ཉིད་འཆོ་བ་དག་
ཅིང་གཞན་ལ་པན་བསྐྱལ་བར་རུས་སོ་སྟོན་དུ། སྟོན་པ་སྤངས་ཏེ་གིན་དུ་སྟོན་པར་སྒྲུ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པས་སེམས་ཅན་དག་གི་ནད་སྒྲུ་ཆོགས་གསོ་བར་བྱས་སོ། །ནམ་ཞིག་བྱང་མེད་ཞིག་གི་བདག་པོ་ནད་གྱིས་གི་བར་
ཤུར་པ་ན། བྱང་མེད་དེས་དུ་ཞིང་བདག་པོ་འཕོད་ལ་བྱོད་གར་སོང་ཞེས་སྟེ་སྒྲགས་འདོན་ནོ། །དེ་འབྱུང་པོས་བཟུང་བས་སྟོ་བར་ཤུར་ཏེ། །ཡང་དེས་རང་གི་བྱིམ་དུ་འོངས་ཏེ་ངའི་བདག་པོ་ནི་གསོན་ནོ་ཞེས། མི་དུ་བར་དེའི་རོ་ལ་

མཛེན་པ་གསུངས།

འབྱུང་དེ། དེ་རིང་བདག་ལ་ཅི་འུ་མི་སྒྲ། ཁྱོད་ལུང་མེད་གཞན་འདོད་ན་སོང་དང་བདག་གིས་གོག་ས་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁྱོད་མིག་བྱེས་གིག་ཅེས་མིག་སོར་མོས་འབྱེད་པ་སོགས་སྒྲ་བཅོལ་སྒྲ་ཆོག་ས་སྒྲ་ས་ནས། ཁྱིམ་གྱི་སྒྱེ་
བོ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་མཆོན་མོར་ཁྱོ་ཕོའི་རོ་དེ་མོས་ཕྱག་པར་བཀལ་ནས་རི་དང་དུར་ཁྱོད་ཀུན་ཏུ་འབྱུངས་བཞེན་རོ་དེ་ལ་བདག་པོ་དངོས་སུ་བསམས་པས་གངས་སྒྲ་ཆོག་ས་སྒྲ་ཞིང་ལུ་དུང་བྱེད་དོ། །རིམ་གྱིས་རོ་དེ་རུལ་ཞིང་གིང་
རུས་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡང་དེ་མི་འདོར་བར་གཅེས་སྒྲ་ས་བྱེད་ཅིང་། རིམ་ཆ་བའི་ཆེ་བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ངལ་ཞེས་ཁྱུས་བྱས་ནས་མེ་ཏྲག་གི་ཕྱིང་བ་བཅིང་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་གསོན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞེན་དུ་ལུ་དུང་དང་སྒྲན་པར་
སྒྲས་པ་དང་། ལུས་པ་དང་སྒྲིང་ཞིང་བའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བཞེན་ཀུན་ཏུ་འབྱུངས་པར་བྱེད་ལ། མཆོན་མོའི་རུས་སུ་མེ་ཏྲག་ །མལ་ཆ་ལ་ཨ་ག་རུའི་དྲིས་བརྒྱགས་ནས། འཕགས་པའི་སྒྲས་ཚུར་བྱོན། མལ་འདིར་བཞུགས་ཞེས་གིང་
རུས་དེ་འགོད་ཅིང་དེ་ལ་འབྱུང་དེ་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཀུན་སྒྱོད་དེ་ལྟ་བུ་སྒྱེ་བོ་དང་སྒྲོ་བ་མའི་ཆོག་ས་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཐོང་ནས། ཁྱིམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་འདིས་འདི་ལྟར་མོངས་པ་འདི་
ཡང་བདག་གིས་ཐབས་གྱིས་གསོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་ས་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་ན་རེ། ཁྱོད་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་མི་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིང་ཇི་འུ་ཡོད་གྱིས་ལུང་མེད་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་

ལོ་ ༤༠༥

༡༩། །དུར་བྱོད་འཛིགས་སུ་དུང་བར་མཚན་མོར་སོང་བ་དང་། དེར་འཛིགས་སུ་དུང་བའི་ག་ཟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དེར་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་སྒྲོ་བ་མ་དག་ལ་སྐྱེད་བའི་སྐྱུ་གས་ཀྱིས་གཙུག་ལུང་བཅིངས་ནས། དེས་
བསམས་པ། སྒྲོ་བོ་རྣམས་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་ལུང་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ནི་དུར་བྱོད་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་རོ་རྩིང་བ་འདི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཕྱུང་ཅིང་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནི་རེ་འབྱུང་ལོ་སྐྱུ་ལ་དུ་སྒྲིང་རྗེས་ནོན་
པར་བྱས་ཤིང་། དེར་སྒྲོ་བ་མ་ལ་དྲིས་ནས་ཐོ་རངས་ལ་བབ་པའི་ཆོ། བྱོད་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་སོངས་ཤིག །བདག་གིས་ལུང་མེད་དེ་ཐབས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བུའོ་ཞེས་སྐྱས་ཏེ་སྒྲོ་བ་མ་མངགས་སོ། །ལུང་ལུང་
སེམས་དཔའ་ལུང་མེད་བདག་པོའི་བཀའ་བྱུང་ཅན་དེ་བཅའ་བཞིན་པའི་ཆོ། དེར་ན་ཆུང་མ་དེ་ལངས་ནས་བདག་པོའི་ལུས་དེ་བཟུང་ཞིང་ཆུ་བོའི་འགྲམ་དུ་སོང་བའི་ཤུལ་གྱི་མ་ལ་སྟན་མཐོང་ནས་དེའི་ལམ་དུ་སེས་ནས་བལྟས་པས་
དེ་ཆུ་བོར་འགོ་བ་མཐོང་ངོ། །དེར་ལུང་ལུང་སེམས་དཔའ་ལུང་མེད་ཞིག་གི་ཀོང་རུས་ཐུག་པར་བཀའ་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སོང་ངོ། །ལུང་མེད་དེས་ཀོང་རུས་དེ་ཆུ་འགྲམ་གྱི་སྤིང་སྒྲོང་ལ་བཅིངས་ནས། རེ་ཞིག་འཕགས་པའི་སྐས་སྒྲོང་
ཅིག །ངས་གདོངས་པ་བཀུ་བའི་ཆུ་ཁྱིམ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་གདོང་འཕྱུང་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་འོང་མིག་ཅན་གྱི་གདོང་བརྟན་པར་བུའོ་ཞེས་སྐྱས་ཤིང་ཆུ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་སོང་བ་དང་། དེས་རང་གི་གྲིབ་མ་ཆུ་དུང་པར་གར་བ་ལ་བལྟས་ནས།

མཛེས་མ་འདིས་བདག་གི་ཁྱོ་ཕོ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ་སྐྱམ་དུ་དེ་ལ་ཚིགས་སྐྱ་ཚིགས་སྐྱ་ཞིང་། མཐར་ཁྱོ་བས་རྩོམ་ས་ཀྱིས་བརྟེན་ས་ཀྱང་དེ་མ་སོང་བ་ལ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་འགྲོ་ན་བདག་གིས་འཕགས་པའི་སྐས་བཟུང་ནས་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་ཏེ་གང་དུ་སྒྲུར་འདི་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་སྐྱས་ནས་གོང་རུས་ཕྱག་པར་བཞག་སྟེ་སོང་ངོ་། །དེས་ཀེ་ག་པ་མཐོང་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་འདིས་ལུང་མེད་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་འབྲོས་པ་བྱེད་པ་འདི་ལ་དྲི་
 བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ། ཀེ་ག་པ་ལ་སྐྱས་པ། ཁྱོད་ནི་བདག་ཁྱོ་ཕོ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ་ལ་དོགས་ནས་འགྲོ་བ་ཅིའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ག་ཟའི་ལུང་མེད་མིན་པས་དོགས་པ་དོར་ལ་སྐྱོས་ཤིག་ཅིས་ཟེར་བ་ལ། ལུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ན་རེ།
 ཡིད་མོ་ཁྱོད་ལ་འཛིགས་པ་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་རྒྱུར་མ་འདི་བཟུང་ནས་གང་དུ་མི་རྒྱུས་མེད་པར་འགྲོ་ལོ། །བདག་གི་ལུང་མེད་འདི་ནི་མཛེས་པས་ལྟ་རྒྱུ་སྐྱམ་གྱང་མཛོན་པར་དགའ་བ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་འཛའ་
 བོས་འཕྲོགས་པར་དོགས་ཏེ་འབྲོས་སོ། །བདག་གི་མཛའ་མོ་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱོད་ཀྱི་མཛའ་བོ་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་བས་མིག་གཉིས་ཟུམ་པར་བྱས་སོ། །བདག་གིས་འདི་བཟུང་ནས་རིའི་ཕྱག་དུ་ཡུན་རིང་གནས་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། ལུང་མེད་དེ་ན་རེ། འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་མ་རྒྱུ་པ་བཟང་བ་སྐྱེས་པ་གཞན་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟར། བདག་གི་མཛའ་བོ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་བཟང་བ་ཡིན་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་

༡༢༡། །མཉམ་པ་དག་གོགས་པོ་ཡིན་པས་ལོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་དགོེ། །དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། །ཁྱོད་བདག་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེད་ཡིན་ན། །ཆུ་པོ་འདིར་བདག་ཅག་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར་བྱས་དེ། །གེ་བུ་པས་ཆུ་འགྲམ་གྱི་གི་རྩར་གང་རུས་དེ་བཞག་སྟེ། །ཆུན་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ལ་བྱང་མེད་དེས་ཀྱང་ཁྱོ་པོའི་གང་རུས་བརྩམ་པར་བརྩམས་ཁིང་དེ་གཉིད་དུ་སྤང་བའི་ཆོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་རུས་དེ་ཉིད་གྱི་སྒྲི་ཐག་པས་སྒྲིལ་བ། །དལ་བུས་བྱེར་དེ་ཆུ་པོ་ལ་དོར་ནས་ཅ་ཅ་ཞེས་སོགས་དང་། །ལྷ་ངན་གྱི་སྒྲ་བརྗོད་པས་བྱང་མེད་དེ་སང་པ་ལ། །ཁྱོད་གྱི་བདག་པོས་བདག་གི་མཛའ་མོ་འཕྲོགས་སོ་གྱི་མ་གྱི་རྩར་ཅིས་བྱས་པས། །དེ་གཉིས་པོས་གང་རུས་གཉིས་ཀ་ཆུས་བྱེར་བར་མཐོང་ནས་གྱི་རྩར་ཅ་ཅ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་རྒྱག་ཅིང་རྒྱག་ཅིང་འགྲོ་བའི་ཆོ། །བྱང་མེད་དེས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་སྒྲུས་པ། །བདག་གིས་ནི་ཁྱོད་ལ་རུས་ཀྱན་བརྩམ་ཅིང་གུས་གིང་བྱམས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱས་ན། །དེ་རིང་གཞན་གྱི་བྱིམ་ཐང་འཕྲོག་པས་མཉམ་གསེན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་བསམ་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྐད་ཅིག་གིས་ཁྱོ་བ། །སྐད་ཅིག་གིས་ལྷག་བསྐྱལ་པ་དང་ལྟན་པ། །སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲི་སྒྲགས་འདོན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། །དེ་ལྟར་བྲེལ་མེད་པས་མཉེས་གསེན་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་དུབ་ནི་དོན་མེད་དོ། །ཁྱོད་གྱི་ཁྱོ་པོ་བྱང་མེད་གཞན་མི་འདོད་པ་ཞེས་མ་སྒྲུས་

སམ། བྱོད་ཀྱི་བྱོ་ཕོ་བདག་ཉིད་རྩ་པ་དེས་བདག་གི་མཛེས་མ་གྱི་ཉ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཏེ་སྒྲགས་པས་བདག་སྟོང་པར་གྱུར་ཏེ་བརྟན་པ་བྱལ་ལོ། །དེ་སྒྲུར་སྒྲུར་དུ་འོང་བར་གྱིས་ཞེས་སྟེ་སྒྲགས་འདོན་པ་ལ། ལུང་མེད་དེ་གོས་གྱིས་
 མ་གྱིན་པ་བཅིངས་ཤིང་འཕགས་པ་དེ་སྒྲུར་འོང་བར་བྱ་མི་རུས་ཀྱི་བདག་གི་མིང་པོའི་ལུ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་དེ་བྱོད་ལ་སྟེན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། བདག་ལ་ནི་མཆོག་གི་གདོང་ཅན་རང་གི་
 ཆུང་མ་དེ་མིན་པ་ལྟའི་ལུ་མོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་བྲིད་མི་འོང་ན་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་འདིས་བྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་བྱེ་མར་བྱའོ་ཞེས་བྱོ་བའི་ཆུལ་གྱིས་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱངས་ཏེ་ལུང་མེད་དེ་བརྟུང་བར་གཟས་པ་དང་དེ་
 སྒྲགས་ཀྱང་པ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། བདག་ནི་ཕོངས་ཤིང་གཉེན་མེད་པའི་ལུང་མེད་དེ། དེ་བས་ནོངས་པ་བྱས་ཀྱང་བཟོད་པར་མཛད་དེ་གསད་པར་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་
 བདག་གི་ཆོག་ལས་མི་འདའ་ན་རྟོ་འདིས་མི་བསྟུན་ལ་བྱོད་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་བཞིན་བྱ་ཞེས་པས་བྱངས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། བྱོད་ཀྱི་བྱོ་ཕོ་གི་བའི་རུས་པ་སྒྲགས་པར་བྱེར་ནས་བྱོ་ཕོ་ཉིད་
 དུ་རྒྱུ་པར་རྟོངས་པ་དེ་དོར་ཅིག །སྟེ་ཕོ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་དང་། །རི་དང་རྒྱ་མཆོ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་རྒྱུས་ཀྱི། །དཔལ་འབྱོར་དག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་འཛིག་རྟེན་

༡༡། །ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲིད་ཅིག །གཉིན་ལ་ཆགས་པ་ལས་སྤངས་སྒྲི་ཞིང་ལྷང་བར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་དེ་ནི་སྤངས་བསང་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་སྒྲུས་པས་དེ་དུན་པ་རྟེན་ནས། ཞེ་མའོ། །ཁྱོད་གྱི་གདམས་ངག་གིས་མར་
 མེས་བདག་གི་ཀུན་རྟོག་ངན་པའི་སྤངས་པ་བསལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དགའ་བས་བསྒྲགས་པ་བྱས་ན། སུད་མེད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཉིན་འདུན་རྒྱམས་གྱི་ནང་དུ་ཁྱིད་པར་བྱས་སོ། །དེའི་
 རྒྱུ་ལ་ལ་སྒྲོ་བ་མའི་ཆོགས་དང་སྒྲི་བོ་རྒྱམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྒྲགས་པར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་དུས་ན་བྱ་རྒྱུ་སྤྱིར་རྒྱུ་པ་པོ་ཆོངས་པས་བྱིན་གྱི་ཁབ་དུ་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་ལ་མ་ཐས་པ་ཞིག་ནགས་སུ་སྤྱན་ཆོལ་བར་སོང་བ་
 དེས་སྤྱན་གྱི་ཁུར་སྤངས་ཏེ་འོངས་ནས་བྲམ་དཀྱིལ་ན་ངལ་གསོ་བའི་ཆོ་མིའམ་ཅི་མོ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་ལན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་མིའམ་ཅི་མོའི་གནས་སུ་སོང་བ་དང་། དེར་ལུག་གི་སྒྲོ་རྟོ་ཆེན་པོས་བཀག་པ་དེར་
 བཞག་ནས་དེ་དང་འདྲོད་པ་བསྟེན་པར་བྱས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དེའི་སྤྱས་སུ་འབྱུངས་པ་དེ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་དུས་སུ་ཕའི་དུང་ནས་བསྤྱན་བཅོས་དུ་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྒྲུར་མའི་རྩིས་ལའང་སྒྲོ་བས་པ་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དེས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུག་ནས་བྱིར་བྱང་སྟེ་བྱུང་བ་རྒྱམས་ལས་བསྤྱན་བཅོས་ལུག་མ་རྒྱམས་རྟོགས་པར་བྱས་སོ། །དེའི་གོམས་པའི་དབང་གི་རྒྱུ་རྗེས་གྱི་མཆོན་མ་ལ་བསྒྲུས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་རྒྱན་

五、

ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་མ་ལ་སྒྲུབ་སོ། །དེས་དེ་ལ་མིང་ཆོམ་རྒྱུན་ཤེས་པ་ཞེས་བྲགས་སོ། །དེར་རང་གི་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེས་བུ་རྒྱུ་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ལུན་རེ། པ་
 ཁྱོད་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་བུ་རྒྱུ་སྤྱིར་སོང་ནས་མཁས་པ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཉན་པར་འདོད་དོ། །པ་ན་རེ། ལུག་ལ་ཏེ་སྒྲོ་གཅོད་པའི་བྲག་འདི་བསལ་བའི་མཐུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བུའོ། །ལུས་འབད་པ་ཆེན་
 པོས་བྲག་དེ་བསལ་ནས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་བུ་རྒྱུ་སྤྱིར་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་ལྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བདག་གི་ལུས་རྒྱང་རྗེས་ལས་ཆོམ་རྒྱུན་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས། རྒྱལ་པོས་བུ་དེ་ལ་བཀུར་སྟེ་བུས་སོ། །རྒྱང་རྗེས་
 ཤེས་པས་ཆོམ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་དག་བསལ་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བུས་པས་ཡུལ་དེ་རྒྱུན་མ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ནམ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དེ་དྲུ་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་འཕོར་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པར་མདུན་
 ན་འདོན་དང་གཏམ་སྒྲུབ་ཞེན་བཅུན་མོའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་གནས་པའི་སྒྲིབ་མོས་ཆོམ་དུ་སོང་ཞིང་སྒྲུར་ཡང་སྟོགས་གཞན་དུ་སོང་པ་ལས་དཔེན་པའི་སྟོགས་ཞེས་དུ་གཟུགས་ཅན་མའི་གཙོ་མོ་བཟང་མོ་ཞེས་བེན་དུ་གཉིད་འབྱུག་
 པོར་ལོག་སྟེ་གོས་ཞེས་ཅིང་ལུ་ཏིག་གི་དོ་གལ་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོས་མདུན་ན་འདོན་ལ་སྒྲུབ་པ། རྒྱང་རྗེས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུས་འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པའི་ལུ་ཏིག་གི་དོ་གལ་འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་སྟོགས་སོ་

ལྷ། ཁྱེས་སྐྱུས་པ་ལ། མདུན་ན་འདོན་ལ་ཐུག་དོག་གི་སྒོ་སྒྲེས་ཏེ། ལྷས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པའི་སྒྲོན་མི་མཁྱེན་པར་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པར་མཛད་དོ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དེའི་སྒྲོན་གང་ཡིན། མདུན་ན་འདོན་ན་རེ། དེ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མོར་གཞན་གྱི་ཚོར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་མ་ལྟའི་དུང་དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་མོ་ཁྱེས་སྐྱུས་སོ། རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་ཕྱིར་བཟང་མོ་དེའི་ལུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་བདག་གིས་
 མདུན་ན་འདོན་ལ་ཡོན་དུ་བརྒྱུག་ནས་རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ། རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སེང་གའི་ཁྱིའི་འོག་དུ་ས་བཞེས་ནས་སྐྱུས་སོ། ལུང་མེད་དེ་སང་ནས་ལུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་སྒྲོར་བའི་ལུ་ངན་གྱིས་རྒྱལ་
 པོ་ལ་ཁུས་སོ། དེར་རྒྱལ་པོས་མདུན་ན་འདོན་མཛོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པ་ལ་བཟང་མོ་འདིའི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ལུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་སྒྲོར་ན་དེ་སུས་ཁྱེར་ཁྱེས་སྐྱུས་སོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པས་ཕྱིར་ལུང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་
 ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ། པོ་བྲང་དུ་འོངས་ནས་སེང་གའི་ཁྱིའི་འོག་དུ་བཞུ་ཁྱིར་རྒྱལ་པོའི་བཞིན་ལ་བལྟས་ནས་ཡང་ཡང་བཤོད་པར་བྱུང་དོ། རྒྱལ་པོ་དེས་འདི་བཤད་པ་ཅིའི་དོན་སྒྲོས་གིག། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པས་སྐྱུས་པ།
 ལྷ་ལགས། ལུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་ཁྱེར་བའི་ཆོམ་རྒྱན་པ་དེ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཅོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ། འོན་སྒྲོས་གིག། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷེས་ཤེས་པ་ན་རེ། ལྷས་དཔེ་གཅིག་གསུམ་པར་འོས་ཏེ། རྒྱ་མཐན་སྐྱུས་སྐྱུས་པ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་

རྒྱལ་ས་ཤིང་ནས་མཆན་པའི་ཆོ་གར་ལས་ཕྱི་ཤིང་སྐོག་སྐྱེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་འཆོ་བའི་ས་དེས་དེ་རིང་བདག་གིས་ལུས་བཅག་གོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱས་ནས་ཅང་མི་སྐྱོའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་གསལ་པོར་སྐྱོས་ཤིག་ཅེས་
བུས་པ་ལ། འོ་ན་གསལ་བར་སྐྱབ་བཞིན་ན་དཔེ་གཞན་ཡང་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག །ཐམ་ཟེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མི་ལ་སྐྱེན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆོ། དེའི་ལག་པ་མི་སྐྱོག་གིས་ཆོག་པ་ན་དེ་འདི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་བདག་གིས་ཉིན་བཞིན་སྤྱོད་
བྱས་ཀྱིས། །མཆོད་ཅིང་འདུད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱས་བུས་པའི། །མི་དེས་ཀྱི་མ་བདག་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ན། །ལུས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་སྐྱབས་ནི་སྤྱོད་ཞིག་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྐྱས་ནས་ཅང་མི་སྐྱོའོ། །རྒྱལ་པོ་ན་མེ། བྱོད་
ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་བདག་གིས་མི་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་སྐྱོས་ཤིག །དེ་ན་མེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་སྐྱས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བུས་བྱ་བའི་བྱེར་རྒྱལ་ཞུགས་པས་ཐམ་ཟེ་རྒྱལ་བྱེར་བ་དང་།
ཤིང་གི་ས་པོན་ཟོས་པའི་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་ས་ཤིང་ལས་ཐུང་པའི་མེས་བསྤྱོད་པ་ན་སྐྱབས་མེད་པའི་དཔེས་བསྐྱར་གྱུར་དེ་རྒྱལ་ས་མི་ཤེས་པས་ད་དུང་གསལ་པོར་སྐྱོས་ཞེས་བུས་པ་ལ། ཡང་དཔེ་སྐྱས་པ། ཇི་ལྟར་ཞིང་པ་ལ་ལ་
ཞིག་གིས་ཞིང་མེད་པའི་ཕ་དེའི་དུང་དུ་རང་གི་བུ་མོ་མཛོས་མས་བཟའ་བ་བྱེར་ཏེ་འོངས་པས་སྐྱེ་རགས་གྲོལ་བ་ལ་ཕ་དེ་གྲོ་བུར་དུ་ཆགས་པས་འདོད་པ་བསྐྱེན་པར་བུས་ཤིང་སྐྱར་འགྱོད་དེ་བུ་མོ་བྱོད་ཀྱིས་འདིར་བསྐྱོག་པར་ཅེས་

༡། མི་བྱེད་ཅེས་སྐྱུ་སྐྱུ་པ་ལ། ལུ་མོ་ན་རེ། བྱེད་ནི་བདག་གི་སྐྱུ་བས་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་ལས་མི་རིགས་པ་འདི་འབྱུང་ན་གཞན་སྐྱུ་སྐྱུ་བདག་ལ་གཞོན་པ་ལས་སྒོང་སྟེ། མར་མེ་ལས་སྐྱུ་པ་འབྱུང་ན་སྐྱུ་ར་གང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུ་ནས་ཅང་མི་སྒྲོའོ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་འདི་ཅམ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱུ་སྐྱུ་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུ་སོ། དེ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་གིས་གསལ་བོ་སྐྱུ་སྟེ། གཞིན་ལོག་པ་འདི་ན་ཆུང་མའི་སྐྱུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་ནི་མ་དུན་ན་འདོན་འདིས་མ་དོན་དུ་བྱེད་བར་བྱས་སོ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་འོ་ན་སྐྱུ་ར་གང་དུ་བཞག་དེས་སྐྱུ་སྐྱུ་པ། མེད་འི་བྱི་འདི་སོ་པ་དང་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་བས་པ་བ་དང་ས་བཞོས་པ་ན་སྐྱུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་དེ་བྱངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དོ་མཆར་སྐྱུ་སྐྱུ་ཏི། སྒོ་གྲོས་ཅན་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་དོག་གིས་བརྒྱས་པའི་ཡིད་ཅན་མ་དུན་ན་འདོན་དེ་བྱེད་བྱང་བར་བྱས་སོ། བྱེད་མེད་དེ་ཡང་སྐྱུ་ཏིག་གི་དོ་གཤམ་བྱངས་ཏི་རང་གི་བྱིས་དུ་དགའ་བས་སོང་རོ། བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་རྗེས་ཤེས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་ལོགས་སོ་ཞེས་བྱས་ཤིང་ཡོ་བྱེད་ཆེན་པོས་བཀུར་སྟེ་དག་ཀྱང་བྱས་སོ། ། ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་དུང་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཐུས་གར་གྱི་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མོ་དཔེ་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དུ་བྱེད་བས་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འཕྲོག་པར་རུས་པ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྟན་

ཨ་ཁོ་དེ་གཞི།

འདས་ཉིད་སྒྲི་བ་བཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ལོ་གཉིས་ལོན་ནས་པ་མ་འདས་པར་གྱུར་གྱུར། དེའི་མའི་ཤོགས་པོ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེས་དཔེ་མེད་མའི་སྒྲི་བོའི་ཆོགས་ལ་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་རྒྱམས་འདོད་ན་བདག་གི་འདི་
གར་གྱི་ཆ་བྱད་རྒྱམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར་དེས་གར་གྱི་རྒྱལ་རྒྱམས་བསྒྲུབས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་གར་གྱི་ཆས་རྒྱམས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་བོ་དེས་གཙོ་
བོ་དེ་བོས་ནས་གར་དང་གྱའི་སྒྲོར་པར་བརྒྱུ་པར་བྱས་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། གཙོ་བོ་དེས་གར་གྱི་ཆས་རྒྱམས་བཟུང་ནས་དཔེ་མེད་མ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱལ་བོའི་པོ་བྱར་དུ་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་བོའི་ཆོགས་མང་པོའི་མདུན་དུ་སྒྲོས་
གར་གྱི་སྒྲོར་པར་བྱ་དུ་བརྒྱུ་མས་སོ། །དེར་དཔེ་མེད་མས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཞུགས་གྱིས་སྒྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱམས་གྱིས་གར་བྱས་པ་དང་། སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཤོགས་ནས་དེ་དང་འབྲུད་འདོད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ན་
དགའ་བྱུང་པའི་སྒྲུས་ཞིག་དགའ་བྱུང་སྒྲོད་པས་ངལ་ཞིང་སྒྲི་ནས་བྱིམ་གྱི་དགའ་བ་ལ་ཡིད་ཤོགས་པ་ཞིག་གིས་བདག་བྱིམ་ན་གནས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་འོངས་པ་དེས་ཁྱ་རའི་སྒྲི་བོས་པས་དེར་ལྟད་མོ་ལྟར་འོང་བ་ན་དཔེ་མེད་མའི་
གར་གྱི་རྒྱམ་འགྱུར་མཐོས་མའི་གཞུགས་མཐོང་ཞིང་། ལྷ་སྒྲུན་ལ་ཤོས་པས་ཡིད་ཤོགས་དེ། འདི་ལྟ་བུ་ནགས་ན་མཐོང་བ་མིན་པས་བདག་གིས་དགའ་བྱུང་གྱི་གནས་དོར་པར་རིགས་སོ་སྒྲུམ་མོ། །དེའི་ཆོ་དཔེ་མེད་མའི་སྒྲོད་གོས་

༡༥༥། །ལྟར་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལྟ་ལྟར་གཉིས་མཐོང་སྟེ་གཙོ་བོ་དེ་འདོད་པ་སྟེ་ས་པ་གཉིས་ནས། དཔེ་མེད་མས། ཚོས་ལ་ཡིད་ནི་ཉམས་མེད་རིང་གཏང་ནས། །ལུ་ཞིག་དཔྱལ་བའི་དོན་དུ་ཕྱིན་པ་བྱེད། །མཚན་མོ་མར་མེ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དེར། །ལམ་ཉམས་རྒྱུ་མས་ནི་དེས་པར་དོན་མི་འགོ། །ཞེས་སྒྲུས་པའི་ལེགས་བཤད་དེས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བསྒྲོས་པ་ལྟར་དེ་ལམ་ངན་པ་ལས་བསྒྲོག་པས་གཙོ་བོ་དེས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་རང་གི་སྟོང་གོས་དཔེ་མེད་མ་ལ་བྱེད་ནོ། །དཀར་ལྷུང་པའི་སྒྲུས་དེར་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱས་ནས་དཔེ་མེད་མའི་མདུན་དུ་བེད་གི་ལོ་མ་དང་བཅས་པའི་བྱི་སྒྲུན་སྒྲུ་ལའི་པགས་པ་ནག་པོ་བཞག་པར་ལྟར་ཏོ། །དེར་ཚོང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོས་སྒྲུ་བ་ལྟར་དཀར་བ་དག་བཞག་གོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་པོ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུས་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུ་བ་ལྟ་བུའི་གོས་རེ་བཞག་གོ། །དེར་གར་གྱི་ལྟར་མོ་རྒྱགས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་དཔེ་མེད་མ་ལ་གོས་ཀྱིས་ཅིའི་དོན་དུ་བརྒྱན་ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེ་ན་རེ། ལྟ་གསན་པར་མཐོང་ཅིག །འདིའི་གོས་ལྟར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བདག་ཆགས་པའི་ཚེ་ན། །འདིས་ལེགས་པར་བཤད་པས་བདག་གི་སྟོང་ལྟར་པ་བསལ་བ་དེའི་སྒྲུང་དུའོ། །ཡང་རྒྱལ་པོས་དྲང་སྟོང་གི་སྒྲུས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་དཔེ་མེད་མ་ལ་བེད་ལོ་དང་བཅས་པའི་པགས་པ་བཞག །དེས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་དཀར་ལྷུང་བཏང་ནས་བྱིས་དུ་གནས་པར་

འདོད་པ་ལ་འདིས་ལེགས་པ་ཤད་ཀྱིས་དགའ་ལྷོ་མི་གཏོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་གིས་བཀུར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཆོང་པ་གཉིས་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེད་དཔོན་ཞིག་གིས་གཞན་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་མུ་ཉིག་གི་དོ་
 གལ་བདག་ལ་གཏད་པ་དེ། བདག་གི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་མཛའ་མོ་ཞིག་གི་མགྱིན་རྒྱན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་བདག་གི་བྱིམ་ཐབ་མོས་དྲིས་པ་ལ། དེས་དེད་དཔོན་ཞིག་གིས་བདག་གི་བདག་པོའི་ལག་དུ་བཞག་པ་སྟེ།
 དེར་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ཁྱོ་ཕོ་དཔང་པོ་ཉིད་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། དེས་སྒྲུས་པ། དེད་དཔོན་འོངས་ཀྱང་གལ་ཏེ་བདག་གི་ཁྱོ་ཕོས་མ་སྒྲུས་ན་འདི་བདག་ཅག་ཐུན་མོང་གི་དོ་གལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱིམ་བདག་མོ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པའི་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པས་དེ་ལྟར་བགྱི་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། འདིའི་ལེགས་པ་ཤད་ཀྱིས་དགའ་བ་འཕྲོག་པའི་བརྒྱུ་མཁས་སེམས་དེ་དོར་བར་བྱས་པས་སྟེ་བ་བཟང་པོ་
 ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲོ་ལུར་གོས་དག་དོར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་པོ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་གོས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྒྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སྒྲོན་པོ་དེས་ལུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་
 གལ་ཏེ་ལུས་བདག་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེན་ན་བརྗོད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ནོ། །སྒྲོན་པོ་དེས་དཔོན་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། གཏུག་པ་བདག་དང་ལྟའི་བཙུན་མོའི་གཙོ་མོ་དག་བགོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་དང་འདྲ་བའི་དེད་དཔོན་ལེགས་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེས་སྒྲེ་དག་རྣམས་ལ་ལེགས་བའི་ལམ་སྒྲུང་བར་བྱེད་དོ། །དེར་བྱ་རྒྱུ་སྒྲེ་ལྟེ་བྱ་མོ་དང་འདྲ་བའི་རེས་མའི་སྒྲུང་ལོང་མའི་མིང་མཆོད། གཙོ་མོ་
བཟང་མོ་ཞིག་གིས་དེད་དཔོན་མང་པོ་དབང་དུ་བྱས་པར་བློས་ནས། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བས་ལ་བའི་བྱིར་ལེགས་འགྲོ་དེ་གྲོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པར་བྱ་རྒྱུ་སྒྲེ་མོང་དོ། །དེ་སྒྲོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རེས་མའི་གཙོ་མོ་ལ་
བྱོད་ཀྱི་མཛེས་པས་བདུ་དག་ལ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པར་བྱེད་ན། མཁས་གིང་གས་ལ་བ་ལེགས་འགྲོ་དེ་འོང་བ་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ་སྒྲོན་པར་སྒྲུ་བས་དེ་བཀྲུག་ནས་རང་དབང་དུ་གྱིས་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར། དེས་ཕོ་
ཉ་ཚོག་གས་ལ་བར་སྒྲུ་བ་མངགས་པ་དེས་གས་པར་ལེགས་འགྲོ་ལ་སྒྲུས་པ། རེས་མའི་གཙོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དེས་བྱོད་རང་གི་བྱིམ་བཞིན་དུ་འདྲོར་གཤེགས་ལ་བདག་ཅག་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད་
ཅེས་སྒྲུའོ། །ཞེས་བྱས་སོ། །ལེགས་འགྲོས་སྒྲུས་པ། སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུགས་ལ་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་བྱོད་འདྲ་བ་མེད་པས་བདག་འདིར་འོངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་མེད་དེ་བདག་དེར་འོང་
འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་རེས་མའི་གཙོ་མོ་གོས་དཀར་པོ་དང་ལྡན་པའི་གཡོག་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་བྱིམ་དུ་ཞུགས་སོ། །དེར་རེས་མའི་གཙོ་མོས་ལེགས་འགྲོ་མཐོང་ནས་ལངས་ཏེ་དགའ་ཞིང་དགོད་ལ་མིག་

ལྟོན་པ་གྲགས་པ་

འོང་བ་དེ་མེད་དུ་འདོད་པར་བྱས་ནས་རྟེན་པའི་ཆེ་འདོར་ཞིང་གསར་བ་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟེ་ཞིང་འགག་སྟེ། ཡང་ཆོ་ནི་རྒྱ་བས་འཕྲོག་ཅིང་། ཆོ་ནི་འཆི་བས་འཕྲོག་པ་སྟགས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ། །ཀ་ན་འཆི་བས་སྟག་བསྟེན་ལ་བས་སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་དག་ནི། ལུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རུས་པའི་བྲེང་བ་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ཅན་ལ་ཆགས་ནས་རྟོངས་པར་འགྱུར་དེ། མ་ལས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་མང་པོ་གནས་སུ་ཤེས་ནས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟེས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། དེས་མའི་གཙོ་མོ་དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཡང་ཆོ་ནི་རྒྱལ་དང་བྲལ་དེ་རབ་དུ་ཞི་བ་
ལ་ཆེ་གཅིག་ཞུགས་པར་གྱུར་དོ། །སྟེ་པོའི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བག་མེད་པ་རྣམ་པར་བསྟོན་ནས་རྒྱལ་པོས་སྟེད་པར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་སྦྱར་ཡང་ལྟོན་གིང་གི་བྲག་ཉིད་དུ་སོང་བར་གྱུར་དོ། ། ། །ཡང་
སྟོན་གྱི་ཆོ་བཙོམ་ལྟ་ན་འདས་ཉིད་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། བགས་ཀྱི་གནས་སུ་དགའ་ལྷན་པ་ཞིག་གནས་པ་དེའི་དུང་དུ་རི་དྲགས་དང་འདབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་མ་ལྟར་དགའ་བས་གནས་སོ། །
དེར་གྲུང་མོའི་ལྷག་གུ་གིན་དུ་སྟག་གུ་ཞིག་བཙོས་པ་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དྲང་སྟོང་དེས་བྱ་ལྟར་བྱམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་གུ་དེས་ཀྱང་པརྟའི་རྩ་བ་དང་འོད་མའི་འདབ་མ་སྟགས་བརྒྱད་སྟེ་ལྷན་པ་དེའི་ལག་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་

ལྟོན་པ་

མཛེས་པ་གྲགས་པ་

དབྱུང་པར་འདི་ཅི་ཞེས་དེ་དང་འབྲུལ་པར་དོགས་པས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་འདོན་ཏེ། །དེར་ལྟེན་པ་དག་པོས་དག་འབྲུལ་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རང་གི་སྒྲུབ་པ་མཆོད་གསེན་པ་རྣམས་
བཏང་ནས་ནགས་སུ་གནས་ན། ད་འདི་གི་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་མི་བཅོད་པའི་སྒྲུབ་པ་འདོན་པ་གྲང་པོ་ཆེན་པོས་དང་འབྲུལ་པ་ཁྱེད་འདི་ན་ཅི་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་དུ་འོས་སོ། །སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལ་
དུས་པས་མན་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་ཐོབ་སྟེ། དཔོན་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་གཤམ་ནས་སྟོན་གྱི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོག་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ནགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ནི་ནགས་སུ་གནས་
བཞིན་རང་ཉིད་ཞེན་པའི་ཞགས་པས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །འདུས་བུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་མཐར་གཏོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་སྒྱུར་མཆོད་གསེན་ལ་ཞེན་པས་རང་འཆི་བར་ཟད་གྱི། རྟག་དུ་འགྲོགས་པའི་དབང་ནི་
མི་འབྱུང་ངོ། །འཁོར་བ་འདིར་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། མ་ཆགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་དེས་ལེགས་པར་བཞད་པ་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་
གུས་པར་བུས་སོ། །དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་མས་དབང་པོ་བྲིད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་དུན་པ་མཉམས་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོགས་པར་བུས་ན་དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུབ་

༡༡། །པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་བྱས་ནས་སྟེ་པོ་ཐ་མལ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་དྲང་སྟོང་དེས་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་སུ་བསྟན་ནས་བདག་ནི་ལྟ་འདྲི་དབང་པོ་སྟེ།
 ལྷ་གྲ་འདི་བདག་གི་མཐུས་སྤྱར་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟར་བར་བྱས་སོ། །ཐུབ་པ་དེས་ཀྱང་རིམས་པས་དུས་ཀྱི་ཆོ་གྲང་པོ་འདི་ལྷ་གྲ་དེ་གྲང་པོ་འདི་ཆོགས་སུ་དོར་བ་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་། དེས་ཀྱང་བརྒྱས་བཀའ་བ་དང་འབྲས་
 ལུ་བཅས་པའི་ཡལ་ག་རྣམས་ཐུབ་པ་ལ་བྱིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་ལག་པས་དེའི་མགོ་ལ་རེག་ཅིང་པན་པའི་བསྟལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུས་ནས། ཐུབ་པ་དེས་རང་གི་སྦྱིལ་པོར་བསམ་གཏན་ལ་རྩ་གཅིག་དུ་གནས་པར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་
 སྟོན་གྱི་ཆོ་ན་མཆོ་མ་དྲོས་པ་ན་ངང་པའི་སྟེ་དཔོན་ལུ་ལ་འཁོར་སྟོང་གི་གང་བ་དང་བཞིན་རྒྱས་གཉིས་ཡོད་པའི་ལུ་པོ་གང་བ་ནི་གཏུམ་ཞིང་བརྒྱང་པས་ངང་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲིགས་གིང་སྟེ་འབྱིན་ཅིང་སྟེ་མོས་རྩ་འབྱིན་པ་སྟགས་
 བྱས་པས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ངང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་བསམས་པ་གང་བ་གཏུམ་པ་འདི་རྒྱལ་ཆོབ་དུ་བརྒྱག་ན་ངང་པའི་ལུ་བཞིག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་ལ་ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ། ལུ་དེ་གཉིས་འཁོར་ལུ་བརྒྱ་རེ་
 དང་བཅས་པ་ལ་འབབ་རྒྱ་དང་མཆོ་དང་མཆོ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་དའི་དུང་དུ་ཐོག་མར་སུ་བྱུང་བ་དེ་ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་དཔོན་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་གཉིས་འགྲན་བཞིན་དོང་བས་བྱ་རྩ་མིར་བྱིན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆངས་

གྱིན་གྱི་རྩིང་ཚངས་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་མཚོ་བས་འཕགས་ཤིང་ཐབ་བ་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་དང་མེ་རྟོག་གི་སྒྱེད་ཤིང་རྩ་མ་དག་གིས་མཛེས་ཤིང་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་སྐད་སྒྲོགས་པ་མཐོང་ནས་གང་བ་འཁོར་བཅས་དེར་བབས་ནས་རྩེ་བར་
 བརྩམས་སོ། །པའི་ཆུས་ལ་ཡང་རང་གི་ཁྱུས་པོ་བ་ལ་རྩེད་མོ་མཛོད་ཅེས་སྒྲས་པ་ལ། རེ་ཞིག་ཆུ་ལ་སྤིང་བྱངས་ལ་སྤྱི་ནས་སོང་སྟེ་རྩེ་རྩེ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ཤིང་སྒྲུར་བར་སོང་ནས་ངང་པའི་ཆུ་ལ་སྤིང་བྱངས་སོ། །དེ་ནས་ངང་པ་ལྷ་
 བརྩེ་བསྒྲོར་ཞིང་ཚངས་ལྷན་གྱི་རྩིང་གྲུར་བབ་པ་དེ་བག་ཡོད་པས་གནས་པ་སྟེ་པོས་མཐོང་ནས་ངང་པའི་སྟེ་དཔོན་འདི་ལྷ་གྲུའི་གཟུགས་མཚོག་རྩ་གྲུར་པ་རྩིང་གྲུ་འདིའི་ཆུན་རྩ་གྲུར་པས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པའོ་སྒྲུ་
 རྩ་དག་འཁོར་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ལ་པོ་ལ་གསོལ་རྟོ། །ཆུ་ལ་པོས་བྱ་རྣམས་བཀུག་སྟེ་མ་སྒྲུད་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་བསྟོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེ་འཇམ་པོས་བཟུང་བ་ན། ངང་པའི་ཆུ་ལ་པོས་
 སྒྲས་པ། བདག་ནི་དམ་པོར་རྟེས་བཟུང་བས། །མི་ཡི་དབང་སོང་བྱར་མེད་གྱི། ཅི་ནས་ངང་པའི་བྱ་དག་ནི། །སྒྲུར་རྩ་མ་རྟོས་འདོར་བར་གྱིས། །ཞེས་སྒྲས་པས་ངང་པ་གཅིག་མིན་པ་ཐམས་ཅད་བྲོས་སོ། །གཅིག་བཟུང་བས་
 གཅིག་མ་ཐེན་གྱང་སྒྲུ་ངན་གྱིས་ནོན་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དོ་མཚར་ཏེ་ངང་པའི་སྟེ་དཔོན་དེ་ཁོ་ན་ཆུ་ལ་པོའི་རྩུང་རྩ་ཁྱེར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་མ་བཟུང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་ནས་རང་ཉིད་སོང་དོ། །དེར་ཆུ་ལ་པོ་ལ་ངང་པའི་སྟེ་

༡༡། །དཔོན་ལུ་པ་དང་། ཅེག་ཤོས་འདི་བྱིར་ཏེ་ཅི་ལ་འོངས། ལྷ་འདི་ནི་མ་བཟུང་ཡང་རང་ཉིད་འོངས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དོ་མཆར་ཏེ་དད་པ་སྐྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་རང་པའི་སྡེ་དཔོན་སེང་གའི་བྱི་
 ལ་བཞག་ནས། རང་པ་དེས་མིའི་སྐད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོར་བཅས་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་བཀོད་པས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་པའི་ལུ་ལ་ན་རྒྱ་ན་རྒྱ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུས་མ་གསལ་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་
 བཞིན་རྒྱས་ནི་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་པ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ལ་ཁོར་སྐྱེད་གི་རབས་ཀྱང་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པར་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྔོན་གྱི་ཆོ་བཅོམ་ལུན་འདས་འདི་ཉིད་རི་དྲགས་གསེར་
 གྱི་གྲོ་ཞེས་བྱ་བ་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་པོར་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་ལུན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་དང་ཡིད་དུ་སྐྱེག་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་དེ་གང་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་རྟོག་ཅིང་སྔོན་པར་
 བྱེད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་ཤེས་ནས་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་འཆོར་དོགས་ཀྱིས་གནས་སོ། །བྱུ་རོག་ཞིག་གིས་དེ་ལ་འདི་ལྟར་འཆོར་ཞིང་སྐྱེག་པར་ཅེས་གྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་བདག་གི་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་
 རྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆོར་ཞིང་སྐྱེག་གོ། །བྱུ་རོག་གིས་སྐྱས་པ་བདག་ཀྱང་ལུག་པས་འཛིགས་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་བྱེད་ཉོན་མོ་སྐྱེད་པ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་བདག་མཆོན་མོར་སྐྱེད་པ་གི་ཅེས་དམ་

བཅས་སོ། །འི་ཞིག་ན་མི་ལག་པ་ཕྱིན་ལོག་དུ་དམ་པོར་བཅིངས་པ་ཞིག་ཆུ་དུག་པོའི་དབང་གྲོང་གིས་ཁྱེར་བ་དེའི་ཁ་ནས་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་ཅིང་སུ་ཞིག་བདག་འཇིགས་པ་འདི་ལས་སྒྲོལ་བ་ཡོད་ན། དེའི་བྱན་བྱ་ཞིང་གོ་རེ་ལོང་
 བྱའི་ཞིས་འཁོད་པ་དང་། སྒྲིམ་དབང་གིས་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་འབབ་ཆུའི་འགྲམ་དུ་སོང་བ་དང་འབྲུད་ལ། མི་དེས་འོ་དོད་པོས་ནས་རི་དྲགས་གཞན་ནི་བོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
 རྒྱལ་ས་ནི་ལོག་པར་ལྷང་བའི་ལུས་སུ་གྱུར་གྱང་སེམས་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པས་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་སྤྱིང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོང་ལ་འབབ་ཆུའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བརྩམས་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་གྱང་སྒྲོན་དམ་བཅས་
 པའི་ཡིད་ཀྱིས་གུན་དུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་པས་དེས་མི་དེ་དབྱང་བའི་ཕྱིར་འབད་བ་བྱེད་པར་རིགས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཐོངས་ཐོངས་གསུ་ལུ་མ་མ་བྱེད། མི་འདི་དག་ནི་བྱས་
 པ་མི་གཙོ་ཞིང་བྱས་པ་མི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མི་སྒྲོག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོག་མ་ཉན་པར་འབབ་ཆུ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སུ་གཅིག་སུ་སྒྲག་པ་ལ་མ་བཞིན་དུ་མི་དེ་ཆུབ་དུ་ཞིན་བཅུག་ནས་ཆུའི་
 འགྲམ་དུ་བྱངས་ཏེ་བཅིངས་པ་རྒྱལ་ས་བཀོལ་ཞིང་ལུད་ཅམ་ཞིག་དཔུགས་ལྷུང་ནས་སྒྲུས་པ། ལུ་ལམ་འདི་ནས་ཅི་དག་འབར་སོངས་གིག། དེ་ནས་མི་དེས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོའི་དེའི་རྒྱང་པ་ལ་གཏུགས་ནས་སྒྲུས་

༡༡། །པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་སྒྲིག་སྐྱེལ་བས་ན། བདག་ཁྱོད་ཀྱི་འབངས་ཏེ་གོ་རེ་ལོང་ཡང་བགྱེེ། །རི་དྲགས་དེས་སྐྱེས་པ། དེང་ཁྱོད་བདག་གི་བྱན་དང་ནི། །གོ་རེ་ལོང་ཡང་མ་བྱེད་པར། །པགས་པའི་བྱིར་ནི་
གསལ་འོང་གིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་བཞན་མ་བསྟན་ཅིག །ཁུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོའི་ལུས་འདི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་ཆགས་གིང་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་སྐུ་ལ་ཡང་མ་བསྟན་ན་བྱས་པ་ལ་
བན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བགྱེེ་ཞེས་པས་སྤངས་ནས། རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ལ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱང་པ་ལ་གཏུགས་ནས་སོང་ངོ་། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡུལ་བྱ་རྒྱ་ཆ་སྤྱི་དེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཡུག་
ཆེན་པོའི་སྤེ་ཞེས་པ་འབྱོར་པ་དང་མངའ་ཐང་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་པ་དེའི་བཙུན་མོ་སྟོ་འོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ལམ་རྩོམ་ཞིང་མི་ལམ་དུ་གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྩེད་མོས་མལ་
ཆེན་པོར་ལེགས་པར་གཉིད་ལོག་པའི་མཆན་མོའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདུག་ནས་ཆོས་འཆད་པར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་གིང་མལ་ནས་
ལངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེའི་བདེན་པའི་མི་ལམ་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཆར་ཏེ། མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པ་དེས་གོ་རི་ལྟར་ཆོས་འཆད་སྐྱེས་མོ། །བཙུན་མོ་དེས་དགའ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱས་

25
26
27
28
29
30

ནས། ལྷ་རི་དྲགས་དེ་ཁྱགས་པར་བྱ་བའི་སྤང་དུ་ནན་ཏན་མཛད་དུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། ངའི་ཡུལ་ན་རྫོན་པ་རྩི་སྟོང་ཅིག་ཡོད་པ་འདིར་ཁྱགས་སྟོན་བྱས་པ་བཞིན་རྫོན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་
ལྷགས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་པའི་ཡུལ་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་གཟུགས་སྟོན་དུ་སྒྲུག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ངས་ཐོས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱིས་དེ་རྩི་འཇམ་ཞིང་སྟོང་པས་བུངས་ལ་མ་སྤྱད་པ་རང་ལ་ཡུལ་ཅིག་། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲུས་པ། ལྷ་བདག་ཅག་འཆོ་བ་འདིའི་ཕྱིར་དུས་འདི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བརྒྱགས་པ་ལས། རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་མཆོག་འདི་ལྷ་སྤྱོད་ལྷོན་ཆད་ལན་འགའ་ཡང་མ་ཐོས་ན་མཐོང་བ་ལྷ་ཅི་སྟོན། ལྷ་གཅིག་ནས་
གཅིག་དུ་སྒྲུས་དེ། ཕྱགས་གཤེས་ཞིག་ན་མཆིས་སོ་ཞེས་གསན་ན་བདག་ཅག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བར་རིགས་སོ། དེ་ལྷ་ན་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལྷ་ས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ངས་པར་འགྲུབ་པར་མཆིའོ། རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོན་
པ། ཤེས་ལྡན་དག་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱིར་དེལ་སྟོགས་སུ་རྒྱག་ལ་ལྷ་ས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ངའི་ཡུལ་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་གཟུགས་སྟོན་ལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲུས་དེའི་གཏམ་པའི་སྟོན་དུ་གསོལ་ན། དེར་ངས་བཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་གོང་
དལ་མཆོད་ལྷ་སྟོན་ནོ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལས་མཉན་ནས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱིར་དེལ་བརྒྱགས་སོ། དེ་ནས་རི་དྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་མཐོང་བའི་མི་ངས་འདི་སྟམ་དུ། ཅི་རེ་ཞིག་ལོམར་རྩིས་སུ་བསྐྱར་བར་བྱའམ། འོན་ཏེ་བྱས་

མཛེས་པ་ལྟེན་པའི་

ཆོག་མཆོད་པོ་དེར་འོངས་པ་མཐོང་ནས་ལྷུང་དུ་མི་དུགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱས་པ། མི་དུགས་ཀྱི་ཁྱུ་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་སྐྱར་མི་རྒྱུ་མ་ནི་པན་པ་བྱས་པ་མི་སེམས་ཤིང་བྱས་པ་མི་གཞོ་ལ་
བྱས་པ་མི་ཆོར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དེས་སྐྱིས་མང་དུ་བྱེད་ནས་འོང་པོ། །སྐྱ་དེ་ཉིད་མི་དུགས་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཐོས་ནས་སྐྱག་སྟེ་ཀུན་ཏུ་པོས་སོ། །མི་དུགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བས་མཆོད་པ། གལ་ཏེ་
བདག་གིས་མི་དུགས་འདི་དག་མ་བསྐྱར་ས་ན་དེ་མིང་ཉིད་དུ་ཁ་བདགས་པར་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ལ་བར་འདོར་བ་ལས། རང་གི་ཕྱོག་ཆུང་གཞོན་པ་སྒྲུའོ་སྐྱུ་མ་ནས་ཁྱུ་པོ་བསྐྱར་སོང་པོ། །དེ་ནས་མི་སྒྲིང་རྗེ་མིང་ཅིང་
འཇིག་རྟེན་ན་པ་རོལ་པ་མི་ལྷ་བ་དེ་མི་དུགས་ལྷ་བར་རྟུན་པའི་ཕྱོག་མི་དུགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱས་པ། ལྷ་མི་དུགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ལས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་རྒྱུ་
པར་སྒྲིན་པའི་དུས་ལ་མི་ལྷོས་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དེ་སྐྱས་མ་ཐག་ཏུ་མི་དེའི་ལག་པ་གཉིས་ཀ་ས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཁྱུ་པོ་དེ་སྐྱོ་བ་སྐྱིས་ནས་མི་དེ་ལ་དྲིས་པ། ཀའི་ནང་རྗེ་འདི་ཅི་ལས་གྱུར། མི་དེ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་
བས་ཉེན་ཞིང་ང་པོ་མི་གསལ་པ་བས་སྐྱས་པ། ཁྱུ་པ་ཆོན་གང་ཞིག་བཀུ་མ་ནས་ནོར། །འཕྱོག་དེ་ཆོམ་རྒྱན་མ་ལགས་ཀྱིས། ཁྱུ་པ་ཆོན་བྱས་པ་མི་གཞོ་པ། །གང་ལགས་དེ་ནི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས། ཁྱུ་པ་པོས་སྐྱས་པ། ཆོག་འདི་དེ་དོན་

ལྷ་པོ།

2000

ནགས་དེ་རི་དྲགས་རྒྱམས་ལ་བྱིན་ནས་ཕྱོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ནོ།། ། །ཡང་བཙུང་ལྟ་འདས་ཉིད་ཕྱོག་ཆུ་ཕྱོག་ལྟ་བུ་བྱུང་པོ་ཆོ། དེ་ན་ཆུ་ཕྱོག་ཆུ་ཕྱོག་པོ་ཞིག་གིས་ཆུ་ཕྱོག་
དེ་རྒྱམས་བྱི་ཕྱོད་དང་ཕྱ་ཕྱ་རྒྱམས་ཐབས་བྱིས་ཐོས་ནས། དལ་བུས་འཆག་ཅིང་རྒྱང་པ་གཅིག་བཏེག་ནས་དགའ་ལྷུང་བྱེད་པའི་ཚོལ་ཚོག་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་ཆུ་ཕྱོག་རྒྱམས་ཕྱ་བྱ་བྱེད་ཅིང་ཆུ་ཕྱོག་གི་དཔོན་པོའི་དྲུང་དྲུ་
འདུས་ནས་ཐབས་ཅི་ཡོད་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །ཆུ་ཕྱོག་གི་དཔོན་པོ་དེས་ཆུ་ཕྱོག་ཆུ་ཕྱོག་པོའི་ཚུལ་དེ་འཇིགས་ནས་ཕྱོག་དྲུ་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བཅད་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཆུ་ཕྱོག་གི་དཔོན་པོ་ལ་ལྷུངས་ལྷུ་སྟེང་དོ། །
དཔོན་པོས་ལྷུས་པ། རྒྱུ་ཆུ་ཕྱོག་རྒྱམས་འབྱུགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་མིད་བདེ་བར་བྱིས་ཞེས་བཟོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དྲུ་ཕྱོག་པས་ཆུ་ཕྱོག་རྒྱམས་བདེ་བར་གྱུར་དོ།། ། །ཡང་ནེ་ཙམ་མི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་པས་ཆུལ་
པོ་ཆངས་བྱིན་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་དང་། དང་པོའི་ཆུལ་པོ་དང་། ལྷ་གྱུར་གྱུར་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་གོང་དྲུ་ཕྱོག་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། བྱང་ཆུལ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ནི་དྲུང་འགོར་ཕྱོགས་ཀྱང་གེས་རབ་བྱི་
མཐུ་མཉམ་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་ན་མཐོ་རིས་ལྷ་ཕྱོགས་པ་ན་ལྟ་བུ་ལྟེ། གེས་རབ་བྱི་མཐུ་ལ་གུས་པར་བྱའོ།། ། །ཡང་ཕྱོག་བྱི་ཆོད་དྲུང་ཕྱོད་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བས་གེར་ཆུ་གྲོ་དྲུའི་ཆུལ་པོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

གྱིས་སྐྱུས་པ། འདི་ནི་ལྷ་ས་སྐྱུས་པ་མིན་ཏེ་བདག་གི་འོ། །ནམ་མཁའ་ཟད་ཅིང་གྱུ་མ་པར་འགྱུར་གྱིད་གྱི་ཁོ་པོ་རྩུན་དུ་མི་སྒྲུབ་ཞེས་སྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེ་དུང་སྟོང་སྟུང་བ་ནི་གུ་རེའི་ཁུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གདོལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཏེ་གང་གུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཆེ་ན་བྲམ་ཟེ་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ལ་ཁུ་མོ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་བློ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་ཁུ་སྟག་རྒྱའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུངས་པ་
 དང་། བྲམ་ཟེ་དེ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་བསྟན་བཅོམ་གྱི་དྲེགས་པས་བརྒྱས་ཏེ་མ་བྱིན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཡང་དག་པའི་རིག་པས་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཅོམ་ནས། རིག་བྱེད་དང་བསྟན་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
 གངས་གྱིས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཆར་བཅད་པས། དེ་གིན་དུ་གྱས་པས་བསྟོད་ཅིང་ཁུ་མོ་སྟོན་པར་བྱས་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་སྟག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་སྟོན་གྱི་སྟེ་
 བརྒྱམས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བའི་སྟངས་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་དེ། བྲམ་ཟེ་ཨུཊུལ་འི་མིག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཁོར་བཅས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལུང་བ་
 མོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེས་ཆད་མེད་གྲངས་མེད་པས་མི་བྱུང་བ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱུ་ཆོགས་ཆད་མེད་པས་མཆོད་ནས་སྟོབས་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྒྱམས་གྱི་དུང་དུ་

མ་ཆེད་གཞི།

རྟོག་པོས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་གྱི་རབས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱལ་པོས་དེ་དག་གི་ལྟར་མཉམ་ནས། ཁྱིམ་ནས་ཕུང་པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་པལྱར་སྟེ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་ཕྱང་རྒྱ་མཚོ་ཅན་དུ་བསྒྱུ་བར་བུས་ཤིང་དྲང་སྟོང་གི་
 རྟག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ལལ་ཆེར་མཛོན་གེས་དང་ལྟན་ཞིང་དགོ་ཅུ་ལྟན་རིང་དུ་སྒྱུད་པ་སྟེ་དགུ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དེ་རྒྱམས། རྒྱལ་པོ་ལྟོགས་དང་བཅས་པས་གུས་པ་ཆེན་པོས་དཔག་ཅོད་དུ་བསྒྱུ་བྱིང་
 སྒྲོན་པའི་འདུ་གེས་བསྟེན་དེ། རྟག་འཆལ་ཞིང་དྲང་སྟོང་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་སོ། ། དེའི་ཆེ་ལྟོགས་པོས་སྒྲུབ་པ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོན་གྱི་རབས་འདོན་པའི་མི་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ལྟ་ཅམ་འདུས་སོ། ། དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་ཞེས་ཀྱེད་དོ། ། དྲང་སྟོང་དང་མི་དེ་དག་གིས་ལྟོགས་པོས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་གྱི་རབས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་གྱི་བསྟན་པ་ཅོས་སྒྲུབ་པར་ཀྱེད་དོ། ། ལྟོགས་པོས་སྒྲུབ་པ་རྒྱམས་གྱི་སྒྲོན་རབས་གང་གིས་
 རྒྱལ་པོ་ཤིང་བུས་པ་དང་། རྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུན་པ་སྒྲུས་སོ། ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་དྲང་སྟོང་དང་མི་དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ་ལྟར་མཉམ་དེ། ལྟོགས་པོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་པ་ཞིན་ཀྱེད་ཀྱེད་
 ཅིང་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པའི་མེམས་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་གནས་པ་ཞི་སྟེད་ལ་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོད་ས་པའི་གནས་པ་ཞི་ལ་པགོད་པས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ས་པའི་འཇིག་རྟེན་

༡༦། །དུ་སྒྲུ་ས་གི་ད་རི་མ་གྱི་ས་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ།། ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆེ་སྒྲོན་པ་འདི་ཉིད་དྲང་སྒྲོང་གསལ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས། དེ་སྒྲོན་གྱི་གནས་གཤམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དེས་བདག་སྒྲོན་ལ་ཐོབ་
 ལོས་སྒྱུར་བར་གྱུར་པ་ན། དྲང་སྒྲོང་མདོན་གཤམ་ལྷ་ལྷན་གསེ་བ་རྒྱུད་དྲག་པ་ལས་སྒྲོག་གཙོན་པ་སྒྲོང་བས་མཐོ་རིས་གྱི་ལམ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ལམ་འཛིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ལམ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་
 ཐོས་སྟེ། ཐོས་ནས་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་གཤམ་པ་དེ་ནི་ལེགས་གིང་རབ་པོ་སྒྲུལ་མོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་སྒྱུབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ལས་གྱི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ། དེའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་
 རག་ལས་གིང་། དེ་ལྟར་ལས་གྱིས་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རིག་སྟེ་ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་དང་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲུང་པོ་ལྷག་པའི་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་པར་གཤམ་ནས། སྒྱི་པོ་མང་པོ་ལམ་དེ་ལ་བཅུད་
 ཏོ། །དེ་དག་ཅུ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རིག་པ་རབ་དུ་གཤམ་ནས། དང་པོར་བཟོའི་གནས་དང་། དེ་ནས་སྒྲོན་དཔུང་ཆེའི་རིག་བྱེད་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ས་ནད་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཡོ་བྱེད་བསམ་པ་འོ་དོན་དུ་བ་སྒྲུད་
 གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་ཡོ་བྱེད་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུད་པའི་ཕྱིར་འཕོང་གི་དཔུང་བསྒྲུན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བརྒྱལ་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱར་མའི་དཔུང་བསྒྲུན་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ལྷོག་

2000

ཅིང་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་སེམ་པ་བསྟན་ཏེ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པས་ལ་བའི་ཕྱིར་བཟོའི་གནས་དང་། ་ལས་ཀྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་དང་། རུས་གསུམ་སེམ་པ་དང་། སྒྲ་སྒྲོར་དང་།
མཚན་མ་སེམ་པ་དང་། བརྟག་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱས་སོ།། ་། ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྟོང་གི་ད་པ་སེམ་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་ཚོར་བ་པོ་དང་འདྲ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་བྲག་ཐམས་ཅད་སེམ་པ་
དག་པ་དང་སྒྲིག་པ་སེམ་པ་། བྱས་པ་སེམ་པ་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོའི་གནས་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་མཁས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་སྟུམ་དུ། བཟོ་གང་ལ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་འཛིག་འཆི་བ་དང་མི་དགའ་བ་མེད་
པ་གཞན་ཡོད་དམ་སྟུམ་སོ། ་དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་བཟོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་ཏེ། བྱ་བ་འདི་དག་ཇ་མཁས་ཀྱི་སྟོང་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ཡང་སེམ་སོ། ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མཛོན་པར་འདྲ་མི་
བྱེད་ན་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་སྟུམ་ནས་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཐ་དང་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཞིང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་བདག་གི་ངོ་པོ་ཐ་དང་པ་རྗེས་
སུ་དྲན་ནོ། ་རྒྱ་རྒྱེན་གང་གིས་དེ་ལྟར་གྱུ་བ་པའང་དྲན་ནས། གང་བདག་གི་ངོ་པོ་མཛོན་པར་འགྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་པའི་སེམ་པ་དེ་གང་ལས་འཐོབ་སྟུམ་པས། མཛོན་པར་འདྲ་མི་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་སེམ་ནས་མ་རིག་

ལྷ། །པ་དང་སྒྲིབ་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་མི་འགྲུབ་པར་རྟོགས་པས་མཁས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲེས་ནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་པ་མཐོང་པར་གྱུར་རྟོ།། ༥ །ཡང་གར་མཁན་གྱི་ལུ་མོ་འགྲོ་བའི་དཔའ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་མཆོག་དུ་བཟང་ཞིང་བློ་གར་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ། གྱེ་བོ་མང་པོ་དག་དེ་ལ་འདུས་གིང་ལྟ་བུས་མིག་འཛིན་པ་དེས་ཆོགས་བྱེད་བུས་སུ། ལང་ཆོ་འདི་དག་རི་བོའི་རྩ་ལྟར་འགྲོ། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབུངས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་རྩལ་དེས་གྱེ་བོ་མང་པོ་བཅད་བདེ་ལ་བཀོད་པར་བུས་སོ།། ༥ །ཡང་སྒྲུ་མ་མཁན་བཟོ་སྒྲུ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་གྱེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་དུ་སྒྲུ་མའི་བཟོ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བསྟན་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བུས་སོ།། ༥ །ཡང་དྲི་བ་གྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་པི་ཨྲི་གི་རྩུབ་གཅིག་ལ་རོལ་མོའི་སྒྲུ་བྱེ་བ་ལྷག་འཕུང་བའི་རྣམ་པ་དེས་གྱེ་བོའི་ཆོགས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་གཅིག་སུ་དབེན་པར་སོང་ནས། གྱེ་བོ་འདི་དག་ནི་པི་ཨྲི་གི་སྒྲུ་འདིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲུ་འདི་འགགས་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་ནི་མི་ཤེས་སོ་སྒྲུ་ལྟ། དེ་ལ་རྩལ་བཞིན་བརྟགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཤེས་གིང་མཐོང་པས་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པས་གྱེ་བོ་མང་པོ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་བཅུད་པར་བུས་སོ།། ༥ །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་རི་བྲག་ཞིག་ན་

2000

ལྷགས་མགར་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ལུ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རིགས་གཟུགས་ནོར་གྱི་ཕྱིར་མི་སྐྱེན་གྱི། བདག་དང་བཟོ་མཉམ་པ་ལ་སྒྲེར་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེའི་བྱིམ་དུ་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་ཞིག་སྒྲོང་མོར་ཕྱིན་པས་ལུ་མོ་
དེས་ཟས་བྱིར་པ་ལ་བྱོད་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཏམ་མ་ཕྱིན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དེས་བདག་གི་ལས་ཁོ་བོ་དང་བཟོ་མཉམ་པའམ་ལྷག་པ་ལ་སྐྱེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་སུ་ཡའང་སྐྱེན་པར་དགའོ། །བྱོད་གྱི་ལས་བཟོ་ངེ་ལྟར་གཤམ། དེས་སྐྱས་པ།
ཁབ་ཀྱང་རྩེ་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་དེ་ལྟར་གཤམ་སོ། །བྲམ་ཟེ་བྱེད་དེས་བདག་ལུ་མོ་འདི་དོན་དུ་མི་གཉེར་མོད་གྱི་འདིའི་ང་རྒྱལ་བཅག་པར་བུའོ་སྐྱམ་དུ། ལྷགས་མགར་གྱི་མགར་སྐྱད་གཡར་ནས་ཁབ་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་གི་མིག་དུ་ལུ་མོ་
བདུན་བཅུག་ཀྱང་རྩེ་སྟེང་ན་འཕྱོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་གིང་ལྷགས་མགར་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཁབ་སུས་ནོ་བྱས་པ་དང་། ལུ་མོ་དེས་བྱོད་ནི་སྐྱོས་པའམ་སེམས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྷགས་མགར་གྱི་བྱིམ་དུ་ཁབ་བཅོང་།
དེས་སྐྱས་པ། ཁོ་བོ་སྐྱོས་པ་སོགས་མིན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་བཟོ་དག་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་པ་སྐྱོན་པར་འདོད་དོ། །ལུ་མོས་སྐྱས་པ། བཟོ་ཅི་འདྲ་བ་གཤམ། དེས་སྐྱས་པ། ཁབ་རྩེ་སྟེང་ན་འཕྱོ་བ་གཤམ་སོ། །དེ་ནང་དུ་བོས་ནས་རྒྱ་བཞག་པ་
དང་། །ཁབ་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་བཞག་ན་འཕྱོ་བ་དང་། ཁབ་སྒྲོམ་པོ་དེ་བཞག་ན་ཡང་འཕྱོ་བ་དང་། དེའི་མིག་དུ་ཁབ་བདུན་བར་དུ་བཅུག་ན་ཡང་རྩེ་སྟེང་ན་འཕྱོ་བར་གྱུར་པ་ལ། ལྷགས་མགར་དེས་འདི་ནི་བདག་

༡༡། །པས་བཟོ་ཆོས་ལྷག་གོ་སྒྲུལ་དུ་སྤྱོད་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུན་ཏེ་ཕྱིན་ཀྱང་། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེས་ཁོ་བོས་འདི་དོན་དུ་མི་གཉེར་གྱིས་ཁྱོད་ར་ཁུལ་བཅག་པའི་ཕྱིར་བཟོ་ཏེ་བར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུལ་ཏེ་བུ་
 མོ་མ་སྤངས་སོ། །དེ་དུས་ཀྱི་ལྷགས་མགར་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་། ལྷགས་མགར་ཅིག་ཤོས་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུལ་དུ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཏེ་དེ་དེ་མེད་མ་འདི་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་ཡང་འདི་ཕུལ་བ་མ་བཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ། །ཡང་མགར་བ་ལོགས་ཏེ་གས་ཞེས་བུ་བ་མགར་དང་བཟོ་ལ་མ་པས་པའི་གྲགས་བ་ཕྱོགས་བཅུར་ཁུལ་བར་གྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་དང་། ། །ཡང་མཚོན་མགར་ཁུལ་སྒྲེ་ཞེས་པ། བཟོ་ལ་མ་པས་པའི་ཕུལ་དུ་
 བུར་བར་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོ་ལྷས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྒྲུལ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐའ་ཡས་གཟིགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པར་ཤེས་པ་ནི་བཟོ་རྒྱུལ་གྱི་མཚོག་གོ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཤོས་པས་སའི་ཕྱོགས་
 དེ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་ཁུལ་པོ་དུང་སྤྱོད་སྤྱོ་གོས་ཁུ་མཚོ་ཞེས་བུ་བ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བུལ་འཛིག་ཏེན་ལ་སྒྲིང་བཅུ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དེས་ནགས་ཆལ་དུ་རྒྱུར་
 སོགས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་རོ་དུག་པོ་གང་ཡིན་སྒྲུལ་དུ་བཙུལ་བ་ལ། རགས་ཆལ་གྱི་ལྷ་དག་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་ཤིང་རྒྱུལ་སོ་སོའི་རོ་ནི་འདི་དང་དེའོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་ནད་ཀུན་ནས་ལྟང་བ་རྒྱུར་མཁྱིས་བད་ཀན་འདུས་

2000

པ་ལ་བརྟགས་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱར་བའི་སྐྱན་དབྱུང་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་པར་འཆི་བ་དང་། འཆོ་བ་དང་། གསོས་ན་འཆོ་ལ་མ་གསོས་ན་འཆི་བ་གསུམ་དུ་བྱེས་ཏེ། དེས་པར་འཆི་ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་བསལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་སྐྱན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་། གསོས་ནས་འཆོ་བ་ལ་སྐྱག་ལ་ཡན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱས་སོ། །འཆོ་བ་ལ་འདྲ་ནི་དེ་གྱི་ཆོར་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསོ་བ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་བསལ་བས་དུས་འདྲའ་བར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་མེས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་སེམས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དེས་སྐྱ་གང་དང་གང་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ཤེས་དེ། ཐོས་པ་འདི་བྱུང་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་བརྗོད། ཅིའི་ཕྱིར་དུས་གྱི་དོན་བརྗོད། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་བརྗོད་ཁ་ཅིག་མི་བརྗོད་སྐྱམ་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་ཡི་ཤེས་པ་འདིས་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཅི་འགྲགས་སམ། འོན་ཏེ་མ་བྱས་འོན་ཏེ་རུང་ཟད་ཅིག་བྱས་ནས་འགྲགས་སམ། རུང་ཟད་ཅིག་མ་བྱས། གང་ཟག་འདི་ཅུ་ན་ཤེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། རི་ཅུ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ནི་བར་རུས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེས་པར་བྱུང་བས། འཇམ་བུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོབས་དཔོན་དུ་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་གཙོ་བོ་སྟོ་གྲོས་དྲང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཚུད་པ་གཙོད་

བསྟན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དོ། ། །ཡང་དྲུང་སྟོང་གེས་རབ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཁྱ་བ་རྟུ་འབྱུལ་ཆེ་བ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ། གང་ཡོད་ན་
 ལྟ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་བརྟགས་པའི་ཆོ། ལུན་པའི་ཆོགས་གསུམ་ཡོད་ན་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་དོ། ། དེ་གསུམ་གང་ཞེན། ཅི་འདས་པའི་དུས་སུ་བདག་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་
 ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་ལ་བསམས་ནས་དཔྱེད་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་དོན་མ་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་དཔྱེད་པའི་ལྟ་བ་རྟུ་ཆོགས་བྱུང་བར་རིགས་ནས། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པས་གེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྒྲེས་ཏེ། འདི་ལ་བདག་
 གསེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུང་པོ་འབྱུལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མཐོང་ནས། རྟེན་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་གང་ཡང་སྒྲིབ་འཕམ་འགག་པ་མེད་པར་གེས་གིང་། མི་
 སྒྲིབ་པའི་ཆོད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སྟོག་ཆགས་གངས་མེད་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་བཙུང་དོ། ། །ཡང་དྲུང་སྟོང་གེས་རབ་མཁས་པ་ཞེས་ཁྱ་བ་ཆགས་བྱལ་རྟུ་འབྱུལ་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་པ་དང་འདི་
 ལྟར་དུ་རྟོག་པ་སྒྲེས་ཏེ། ཀྱི་མ་འདིག་རྟེན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་བསྐལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་མི་གེས་སོ་སྒྲུམ་མོ། །ཡང་འདི་སྒྲུམ་དུ། ལྟག་བསྐལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲུམ་པས།

ལྷོང་གྲགས་འཕགས་ཞེས་པ་རྒྱ་འབྲུལ་ཆེ་ཞིང་ཆགས་བྱལ་ཞིག་ལྷུང་བ་དེ་ལས། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེུ་བརྟན་ལྷོང་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འབྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་གསང་ཆོག་འདོན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེུ་མཆོག་གི་སྒོ་གྲོས་ནི་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེུ་བརྟན་ལྷོང་པོ་དེས་གསང་ཆོག་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིག་ལུས་རྟན་ཅིང་མི་རིང་བར་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་རྩ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱེུ་མཆོག་གི་སྒོ་གྲོས་དེས་འདི་སྐྱམ་རྩ་དོན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་གསང་ཆོག་འདྲིན་པ་དོན་མེད་པ་འདིས་ཅི་བྱ། འདིའི་དོན་བཅའ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་ནས། དེར་དགོན་པར་འདུག་ཅིང་ནང་རྩ་མཉམ་
 བར་བཞག་སྟེ་གསང་ཆོག་འདི་གང་ཡིན། ཅི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་ན་ནི་གཞི་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་དགྱིལ་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དེ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ལྷོགས་སུ་གདགས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཞི་བ་དང་འདུལ་བ་
 དང་བརྟུལ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་རྩ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེུ་མ་ཐན་པོ་དང་བཅས་པ་ལམ་གོལ་བར་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་ངོ་སྐྱམ་མོ། །དེའི་ཆེ་གནས་
 གཙང་མའི་ལྟ་དག་ལུས་མདོན་སུམ་བར་སྐྱུང་ལས་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་ལམ་ཁོང་རྩ་རྩུད་པ་ལེགས་སོ། །ལམ་འདི་སངས་

二、三、四、五、六

[illegible]

༄༅། ཁྱི་ཡིན་སྐྱམ་དུ། ད་ལྟར་ལྟར་བ་དེ་སེས་པའི་དགོ་སྦྱོར་དང་། བྲམ་ཟེ་སྦྱོར་དཔོན་སྐག་མ་དོན་འདི་སེས་གིང་ཐེ་ཆོམ་ཁྱོལ་བ་སྐྱུ་ཡོད་ཅེས་ཁྱོག་ས་བཙུར་པོ་ཉ་བཀྱེའོ། །དེ་ནས་གཞོན་ཀུ་དེའི་པ་རྒྱལ་པོ་གིན་ཀུ་གནས་པ་དེས་གཞོན་ཀུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལ་སེམས་འཆོལ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་འཆོལ་བ་འདིས་ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྱུགས་པར་འགྱུར་གྱིས་འདི་མཐར་མི་ཕྱིན་ཏེ། དེ་བ་དེའི་ལན་ལྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོན་ཀུ་རྒྱལ་ཁྱིད་དང་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དག་འབར་བྱོས་གིག། །དོན་བཏང་སྟེ་དོན་མེད་པ་སེམས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་གིང་ངལ་བའི་སྐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱུ་ས་པ་དང་། གཞོན་ཀུ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུ་ས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ས་པ་མི་སྐྱུར་བ་ལ་སྐྱུར་བར་མ་མཛད་ཅིག། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་གཟུགས་དང་རིགས་དང་སྒོ་སྒོས་སྐག་ས་བཟང་བ་དང་ངན་པ། དཔུལ་བ་དང་སྐྱུག་པ། དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་དག་སྦྱོར་བ་དང་། དཔུལ་བ་དག་འབད་ན་ཡོངས་སྦྱོར་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་པ་དག་བགྱི་བ་དག་གིས་ནད་ལས་ལྟར་བ་དག་མཆིས་ཏེ། རྒྱལ་གྲངས་འདིས་ན་ཆོས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་མཆིས་ན་དེ་བདག་གིས་མི་སེས་ལ། བདག་གིས་མི་སེས་པ་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བཟོ་མང་པོ་ཡང་མི་སེས་གིང་། གང་སེས་པ་དེ་བཟོ་གཞན་དག་མཆིས་པས་ཀྱང་མི་འཆོལ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སེས་པ་དེ་ནི་མཆིས་ཏེ། བདག་གིས་སེས་པ་དེ་མ་འཆོལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་དགོ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེ་མཛདས་པ་སེས་རབ་ཅན། ཀུན་གྱིས་

2000

བུ་ར་པ་དེ་ལ་ཞུ་བར་བཀྱིའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་གཞིན་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཞུས་སྒྲུས་ཀྱི་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ་། །གཞིན་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་ཅན་ཉལ་བ་ན་བར་སྒྲུང་
 བ་ས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཏེ་དེས་ཞུ་བ་འདི་ཡུང་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་བོས་སོ། །དེའི་མཚན་མོ་འདས་ནས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། གཞིན་རྒྱ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་འོད་དེ་གང་ན་བཞུགས། དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུ་བ་ནས་པའི་བསམ་པ་མ་ཕྱེན་ནས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལམ་དང་བཞུགས་
 པའི་ཕྱོགས་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དེ་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུའི་འོད་གྱིས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་སྒྲུང་བར་མཛད་པ་ཡང་མཐོང་ནས་སེམས་དད་པར་གྱུར་ལ། གཞིན་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུ་བ་ནས་པ་སྐོག་སྐོག་ཕྱོག་ཆགས་ཀྱི་
 ཐུག་དུག་རྒྱ་རྟོན་ཅིག་རྒྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དུང་དུ་སྤང་སྟེ་ཞུ་བ་ཐམས་ཅད་དྲིས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁུ་བས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཡུང་བསྟན་པར་
 མཛད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། མོ་འགལ་གྱི་བུ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁུ་བས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མ་ཕྱེན་པའི་ཡེ་སྤེལ་གྱི་ཚུམ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་

2

ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ལས་འདུ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། བདག་གང་ཡིན་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ་སྒྱུ་ཏུ་དཔྱད་པས། གཟུགས་བདག་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་
 རིགས་པས་བརྟགས་པས་བདག་མེད་པར་ཁོད་དུ་ཁྱུད་དོ། །དེས་དེ་ལྷ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་སེམས་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པ་བརྟེན་ནས་ལུང་བའི་དོན་
 བརྟན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། ། ༥ །ཡང་དྲང་སྟོང་འཆི་བ་སེས་པ་འགོག་པ་སེས་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་མཛོན་སེས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་བ་
 དེས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་མཐོང་ནས། གང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འགག་པའི་ཆོས་ཡོད་དམ་སྒྱུ་ཏུ་བརྟགས་པས། གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་དག་འགག་ལ། འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་མི་འགག་གོ་སྒྱུ་ཏུ། དེ་དེ་ལྷ་ར་
 སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་རྟེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འགག་ལ། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། འགོག་པར་བྱེད་པར་རིགས་ནས། སེམས་དེ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཅིང་བརྟན་དུ་མེད་ལ་ངོ་པོ་མཐོང་བ་དང་བྱལ་བ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བར་གྱུར་མེད་པ་རིགས་སྟེ། སེམས་འགོག་པ་རྣམ་པར་

ལྷ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་། སེམས་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་དེ་འགག་པ་ན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་
 པས་ཉེན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་གསུམ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་རྒྱུ་ལས་གཞིན་མིན་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྒྱན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
 ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱད་སྟགས་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ཤིང་དེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པར་ནམ་ཡང་ཀུན་ནས་ད་ཀྱིས་པའི་སེམས་མི་
 སྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྟོན་བསྐྱལ་པ་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་པ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱིད་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ཕྱོན་པའི་ཆོ། །འཛམ་གྱུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་
 ལ་བྱ་སྐྱེད་ཡོད་པའི་བྱ་པོ་ནི་པའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་སྟོ་གྲོས་ཤིན་རྒྱ་ཞིབ་པ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཡབ་རྒྱལ་པོས་གང་འཛིག་རྟེན་ན་དག་སྐྱེད་
 དང་བྱམ་ཟེ་སྟོ་གྲོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་གཞོན་རྒྱ་ཞི་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བཤོ་བན། གཞོན་རྒྱ་དེས་འཕགས་པ་དག་འཛིག་རྟེན་ན་གཞོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་དཔལ་བ་མི་

གཞོན་པའི་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུས་པ་དང་། དག་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། སྒོ་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། རོན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། མཛའ་བཞེས་དང་བྲལ་བ་དང་། བཟོ་མི་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་མིང་ཉམས་པ་དང་། རྒྱལ་སྒོན་ལ་བརྒྱུས་པ་དང་། རྒྱལ་མ་མ་གུས་པ་དང་། རྒྱལ་མི་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་མི་བཟོ་བ་དག་གཞོན་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཞོན་ལུ་ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་སྤྲུག་བརྒྱལ་དང་གཞོན་པ་སྤྲུག་ཆོག་པ་བཤད་པ་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་འོ། །གཞོན་པ་དང་བཤད་ག་གིས་འཛིག་རྟེན་ན་གཞོན་པ་གསུམ་མཐོང་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་གསུམ་པོ་འདིས་བདུད་དང་ཚངས་པར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་གཞོན་དེ། དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་ཞེས་པས། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་བྱིད་མཛའ་ནི་གཞོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འདྲའ་བའི་ཆོས་སྟོན་ནི་ཞེས་ཐོས་ན། བྱེད་ཅག་རྒྱུར་སོག་ །བཤད་ཅག་རྒྱུན་ཅིག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དུང་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གཞོན་པ་དུ་མཆིས་ལྷ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 བཤད་དེ། སྒོག་ཆགས་བྱེད་པ་ལྷག་དུག་དང་རྒྱུན་དུ་སངས་རྒྱས་དེའི་དུང་དུ་སོང་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་རྣམས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དག་བཅས་པར་བཀའ་སྤྲུལ་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐས་པར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་
 བཤམ་ཟེ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་སོག་ཉིས་པོ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་སུ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པས་དང་པའི་

༡༡། །སེམས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དགོ་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱན་ལས་སྟོངས་བཅུའི་བསྐྱགས་པ་ཐོས་ནས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དགོ་བའི་ཆུ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྲངས་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དང་།
 ། །ཡང་གཙོ་བོའི་བྱ་བུ་ངན་སེལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཟེ་གང་འཇིག་རྟེན་གསེགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གསེགས་པ་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདྲིའོ་སྒྲུམ་པ་ལ་ལྟས་བསྐྱལ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་ཅིའི་དབྱངས་སྒྲོགས་
 ལ་ཞུ་བ་ཞུས་ཤིང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ། །ཡང་དྲང་སྟོང་གོ་བཞིན་སྒྲིས་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཆོན་གང་སྟོག་ཆགས་དང་སྟོག་ཆགས་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་གང་ཏུ་མཆི་སྒྲུམ་དུ་གཞན་ལ་དྲི་སྒྲུམ་
 པ་ལ། བར་སྐྱང་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཇིག་རྟེན་སྒྲིན་མ་མི་མཁྱེན་པ་དང་མི་གཟིགས་པ་མེད་པ་དེས་དོན་འདི་འཆད་དོ་ཞེས་ཐོས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་ཞུས་ཤིང་མུང་པོ་ལྷ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འགོ་འོང་མེད་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་ལ་དད་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཡེ་གསེག་ཐབ་མོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་པ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རེན་ཆེན་བདུན་དང་བྱ་སྟོང་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་

བཞིན་གསེགས་པ་སྟོན་པ་ཞི་བ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུས་གིང་མཆོད་པ་བྱས་པ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཅིའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོན་པ་ཞི་བ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུས་གིང་མཆོད་པ་བྱས་པ་དང་། ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མེད་ཏྲུག་གི་རིམ་གྱི་བ་དག་སྟོང་དཔལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་
 ཆོན་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སྟོས་སྟོན་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་དེའི་འོད་གྱིས་རེག་པས་སྟོང་རྗེ་ཆོན་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་རབ་དུ་འགོ་ལ་བས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བསེལ་ཡབ་གྱིས་གཡོབ་ཅིང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པས་སྟོན་ལམ་བཟང་བ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མེད་
 གཏོང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟུལ་དང་དེ་མ་དང་མུན་པ་འཛོམས་པའི་རིང་བསྐལ་ལ་མཆོད་པ་ལོ་སྟར་བྱས་གིང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་
 བབྱང་བར་བྱས་པ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩ་བ་ལས་ལྷག་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་གྱིས་

༡༡། །ཉེན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་པའི་སེམ་པ་རི་ལྟར་འཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁྲགས་སེང་པོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆད་པ་ཐོག་དུ་ཐེབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མུ་ཉེགས་ཀུན་དུ་རྒྱུན་མས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བྱུང་པའི་
 སེམ་པ་མཛོན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དྲིས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མེད་སྒྲུན་ལ་ཁྱེད་པོངས་སུ་ཁྲུས་དེ་སེམ་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་བྲམ་ཟེ་སེན་དུ་བརྟག་སྟེན་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་བར་སྒྲུང་ལས་
 ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཞེས་སྒྲ་ཐོས་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེན་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བར་གང་མི་འགག་པའི་ཆོས་དེ་ཆོལ་བར་འདོད་པས། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་དང་མཛོན་པར་མི་ཞེན་པ་དང་པོངས་སུ་
 འཛིན་པ་མེད་པར་མོས་སེང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་པོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དྲི་མེད་སྒྲུན་དོག་གི་རྒྱལ་པོའི་རིམ་གྱོ་བ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 སེང་གའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བདུན་རྩུ་རྩུག་དུ་བྱགས་དང་མཐུན་པའི་རིམ་གྱོ་བྱས་དེ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་སེམ་པ་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་ཁྱེད་ཁྲུས་སོ། ། །ཡང་
 རྒྱལ་པོ་འཛིགས་བྱེད་བྲམ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཆོལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་པས་མ་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྟོད་ནས་

2019

[illegible]

༡༡། །པའི་བླ་མའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཆོར་བ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་བྱས་གིང་ལྷན་རིང་པོ་བརྟུན་དུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོག་གི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་ཆ་མ་ཉམ་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཏུལ་བར་བྱས་སོ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་བླ་སྒྲིན་གྱི་སུ་མོ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་མཆོག་དང་ལྷན་པ་གྱུར་པའི་ཆོན། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་བྱིས་ཐབ་འཆོལ་བར་འདོད་པ་ལ། དེ་བྱིས་ཐབ་མི་འདོད་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ལ་དགའ་བས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོའི་སུ་མོ་གཟུགས་མཆོག་དུ་མཛེས་པ་ཞེས་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། བྲམ་བེད་ཀྱང་བྱལ་ཅན་གཟུགས་མི་སྟག་པ་ཞེས་གིས་བསྐྱངས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་སུ་མོ་འདིས་བྲམ་བེད་འདི་འདོད་པར་མི་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས་ཁས་ལེན་མ་རུས་པའི་ཆོ། སུ་མོ་དེས་པའི་སྒྲིན་པ་རྟོགས་གིང་བྲམ་བེད་རེ་བརྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྲམ་བེད་འདི་རྒྱུ་མར་ཁས་སྐྱངས་ཏེ་སུ་བསྦྱོང་ནས་སྤྱར་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ། །ཡང་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བ་འཆར་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོན། རྟོག་པ་ངེས་པར་དཔྱོད་པ་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་འཇིག་

2
1
1
1
1
1

རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མཛོན་པར་གཤམ་པ་དེས་གོང་དང་གོང་ཁྲེམ་རྒྱལ་སུ་རྩ་བ་གཤམ་པ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་ཐོས་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་འཁར་ཁ་འདི་སྟུམ་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་
 པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ། དགོན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་དབྱུད་པས། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་པོ་ལྟ་འདི་ཅུམ་ལ། འདི་དག་སྟེས་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་ཅན་དུ་རིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྩེ་
 བསྟེན་དེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པས་མཛོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་བོ་བསྟེ། སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྟངས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་བཀོད་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་དེད་དཔོན་སྟོང་རྩེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པ་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཆོང་པ་དེ་དག་ལ། ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མེད་པ་ན་སེམས་ཅན་བཟང་ངན་གྱི་རིས་སྟོ་ཆོགས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གཤམ་
 པའི་གཏམ་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་དེད་དཔོན་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོན་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་པ། ལུ་སྟོན་གྱི་ཁར་གྱུ་མིད་པར་བྱེད་
 དུ་ཆ་བའི་ཆོ། ཆོང་པ་དེ་དག་ཆངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་སྒྲིམ་བྱེད་དང་རྒྱ་ལྟ་དང་དབང་པོ་སོགས་ལྟ་གཞན་ཀུན་ལ་ཕྱུག་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཅུ་བ་ལ། དེད་དཔོན་དེས་འདི་དག་སྟུབས་ངན་པ་ལ་བསྟོན་པ་སྟེ་མགོན་མིན་པ་ལ་

ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་དགོ་ཚེས་ལས་ལྷུང་བར་རང་གི་དཔྱོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་གཤམ་ནས། དགོ་བའི་ཚེས་སྟེལ་ཞིང་མི་དགོ་བ་བསྒྲིག་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་འབྱུང་ལྷན་དྲུག་རྩུབ་ལོག་
 པར་མ་ལྷུང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་སོ།། ༥ །ཡང་དྲུང་སྟོང་འོད་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚོ། རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་ལུ་སྟགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་ཕྱི་ལྷན་མང་པོ་འཛིན་ཞིང་། ཚ་གྲང་སྟགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ལུས་ལ་
 མི་ལྟོས་པའི་དགའ་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་མང་པོ་དཔག་རྩུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཚོ་བ། གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་མི་འགོ་བ། ཚང་མི་འབྱུང་བ། སེམས་མ་ལུས་པ། བ་རོལ་གྱི་སེམས་སྤང་ཞིང་ཆོག་རྩུབ་མི་སྒྲུབ་
 སྟགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལྷན་པ། མཛོན་པར་གཤམ་པ་ལུ་ཐོབ་པ། བཟོ་དང་ལས་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། ཚེས་དང་རྩུ་དང་བདག་དང་ཐབས་མ་ལས་སྟགས་གཤམ་པའི་བྱུང་པར་དཔག་རྩུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་
 ལྷན་དུ། བདག་གིས་གཤམ་པའི་བྱུང་པར་འདི་དག་གཤམ་མོད་གྱི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གང་རྩུ་འགོག་པར་འབྱུར་བར། ཡོངས་སུ་གཤམ་པའི་གཤམ་པ་དེ་ནི་མི་གཤམ་པས། འཛིག་རྟེན་ན་དགོ་སྟོང་དང་བྱམ་ཐེ་གང་དག་གཤམ་པ་འདི་ལ་
 བསྐྱལ་པ་སུ་ཡོད་སྟུ་མ་དུ། དེ་བཅུ་ལ་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་མོས་འཚོ་བའི་ཚུལ་རྩུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲུང་རྩུ་སོང་བ་དང་། དེ་སྟོང་མོ་བར་རིགས་ནས་གདོ་ལ་བ་ཡན་ཆད་དག་གིས་མཚོད་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱུངས་སོ།།

༡༩། །དེ་མ་སྤངས་པས་སྤང་མོ་པས་འཛོལ་བའི་སྒྲ་ཕྱགས་པར་ཏེ་འཛིན་རྟེན་དུ་གྲགས་སོ། །དེའི་ཆོག་གངས་ཀྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་པུང་རུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་དང་སྤང་སྤང་གུན་རིག་ཅེས་ཕུ་བ་
 མཛོལ་སེས་ལུ་དང་ལུན་པ་དེ་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་ཕུ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུམས་པར་ཁྱགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེས་པ་དེས། ལཱའི་མིག་གིས་སྤྱོད་མོས་འཛོལ་
 འོད་བཟང་མཐོང་ནས་དེའི་བསམ་པ་སེས་པས། འདིས་སྤྱོད་སྤང་དང་སྤྱོད་སྤང་མ་ཡིན་པ་སེས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་སེས་པས་ཉམ་ཐག་གོ་སྒྲུམ་དུ། སྤྱོད་རྗེ་བསྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ལཱའི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྒྲུམ་ཅན་གྱིས་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་
 ལས་བབ་ནས་འོད་བཟང་གི་མདུན་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་དེ་ལ་ཕྱག་ཕུས་ནས། གང་གིས་སེམས་ཅན་གུན་གྱི་སྤྱོད་པ་སེས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤང་དང་སྤྱོད་སྤང་མིན་སེས་པ་སྟགས་འབྱུང་ཞེས་དེས་པ་ལ། དེས་ཆོས་སྤྱོད་སེམ་སྤྱོད་མེད་པར་བྱས་
 པ་དང་། སེས་པ་དག་གུང་སྤྱོད་པ་དང་། སེས་ལུན་རྒྱུས་ལ་དག་འཁོར་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་དང་། སེས་པ་མང་པོ་དང་། སེས་པའི་ཡེ་སེས་ཆོལ་བ་སྟགས་ལས། ཡེ་སེས་དམ་པ་དེ་འཕྲོག་པར་བསྒྲུན་ཏོ། ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་འགོག་
 པ་མཐོང་བ་ཞེས་ཕུ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཆོས་གང་ཡང་སྤྱོད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མཐོང་ནས། སྟག་ཆགས་དུ་མ་ལ་ཆོས་བསྒྲུན་པ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་རོ་མུང་བ་དང་ཉེས་དམིགས་ལ་མ་ཐས་པ་ཞེས་ཕུ་བར་

བྱིར་རོ་ཞེས་སྟགས་ཚེས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདག་མི་སྟེ་བའི་ཚེས་ལ་བཀོད་ཅིག་སྟེ་མེད་ལྟར་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོ་གྲོས་དཀར་བ་ཞེས་ཏུ་བ་བྱོན་པའི་
 ཚེ། སངས་རྒྱལ་དེའི་སྟེ་ཚེའི་ཚད་ལོ་བྱེ་བ་ལྷག་དག་བཅུར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མཁས་པའི་རྒྱལ་གྱི་ལུ་གཞོན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འི་བོད་ཚེག་ཅིས་བྱ་བ་ཞེས་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱལ་
 དེའི་ཚེ་འབྱུལ་ཚེན་པོས་ཞིང་དེར་དོ་མཚར་བ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་། གཞོན་ཏུ་འི་བོད་ཚེག་གི་མི་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱང་བར་མཐོང་བས་གཞུལ་དུ་མེད་པའི་དགའ་བ་སྟེས་ཏེ། གྲོང་གི་མི་རྣམས་བསྟུས་ནས།
 སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོ་གྲོས་དཀར་བ་ཞོན་མོངས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་འཛིག་པ་དང་བཅས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེར་འདྲེང་ཞེས་བསྟུལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་དུང་དུ་སོང་ནས་བྱག་བྱས་ཏེ། གཏུགས་ཚོད་ལ་སྟོན་
 དུངས་གིང་སངས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བཟའ་བཅའ་དང་། རས་བཅོས་བྱའི་ན་བཟའ་སྟལ་ནས་སྟེ་མེད་ལྟར་རྒྱ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ། །ཡང་དུང་སྟོང་རིན་པོ་ཚེའི་དཔལ་གྱི་ན་
 བས་འཕགས་པ་ཞེས་ཏུ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་ལམ་གོ་ལ་བ་རྣམས་ལ་ཚེས་སྟོན་ཅིང་། མོས་པ་དུ་མ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་པའི་བྱིར། མོས་པ་དུ་མ་གསེགས་པ་འགོག་པ་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་ཅིང་ཚེས་དེ་དང་

༡༢༥། །རང་གི་མོས་ལའང་ལྷག་པར་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པས། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པོ། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་འཛིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལྷན་ཞིང་དབང་པོ་རྣམས་། སེམས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེལ་བ་གྲངས་མེད་པའི་དགོ་ཅུ་འདུ་བྱེད་པ། སེམས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཐེག་གསུམ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་པ་དེས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་འབེབས་པའི་འཁོར་འདི་དག་ལུང་བསྐྱེད་པར་མཛད་ན་སྒྲུམ་པའི་མོད་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་རང་གི་ལྷར་སྒྲིན་པ་ལྷར་ལུང་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལོར་བྱ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉི་བར་ཞི་འཕགས་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་གོ་བར་གྱུར་ཏེ་ཐུགས་དང་འཐད་པ་དང་མཛོན་སེམ་ལྷ་བསྐྱེད་པས་པས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་སེམས་གིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་དེའི་མོས་པ་དང་ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་མཁུན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཁུན་པ་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གྲང་དེའི་སྒྲིན་ལུང་དང་མཁུན་པའི་མཛད་པ་མཛད་པར་གྱུར་ཏོ། ། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུ་ལྷ་ཞེས་པ་བྱིམ་ན་
 གནས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐྱེད་མཛེས་ལ་མོས་པ་སྐྱ་ཆོགས་འགོག་པའི་ལམ་ཁྱེས་པས་དེ་སྒྲིན་ཆད་ལུང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སེམ་པས་སྒྲིན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དྲི་མེད་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པར་བཞགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཕྱིར་མི་
 རྟོག་པར་བཀོད་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ན། དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཅུའི་རྒྱལ་པུ་མོ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེའི་ཆོ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲི་མེད་ལྷ་བ་དེ་ཡང་ལྟེ་ལྷ་བ་དེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལ་དེ་འདྲི་སྒྲུལ་དུ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེ་ལྷ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཡང་དག་པར་སྒྲིལ་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ་སྒྲུལ་དུ་དེས་ཕྱོགས་བཅུར་འཇིག་རྟེན་དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མོས་པ་རི་ལྟ་བུར་ལྟ་དང་གཞོན་སྒྲིན་ལ་སྟགས་པའི་སྒྱལ་པ་མཛོན་
 པར་སྒྱལ་ཏེ། ཞིང་དེའི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་ཡུན་མི་རིང་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཤེས་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལྷགས་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིམ་གྱོ་བ། དོན་དང་ཆོས་དང་དུས་དང་གང་ཟག་ཤེས་པ་སྟགས་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་སྒྲིན་པར་གྱུར་པ་དེས་དེ་

༡༡། །འཛིན་གསེགས་པ་དེ་ཡང་དབང་པོ་སེས་པ་སོགས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པས་མི་སྒྲེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ། །ཡང་བུམ་ཟེ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ། དེས་ལས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་གཞིགས་ནས་བདག་གིས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཅི་ཞིག་འདུས་བྱས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བརྟགས་ཏེ། དགོ་བའི་ལས་ལས་འདུ་བྱེད་ཅིང་དབང་པོ་གང་གིས་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་སེས་ལ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྲེས་པ་ན་ཡང་དབང་པོ་ཚེ་འབྲིང་རྒྱུད་དུར་བྱེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྒྲེག་པར་བྱས་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཅུར་ལོག་པར་ལུང་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་རྩ་བའི་ལྷ་ཞེས་པའི་བུ་མོ་རྩ་བའི་ལྷ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ། དེ་མཁས་ཤིང་ཡིད་གཞུངས་པས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་ཤིང་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ངོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩ་བའི་ལྷ་དེས་བུ་མོ་ལ། རྒྱ་གར་གིས་དབང་པོ་སེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་སེས་པ་ཡང་དག་འཐོབ་ཅེས་དྲིས་པ་ལ་བུ་མོ་དེ་ན་རེ། དགོ་སྐྱོང་དང་བུམ་ཟེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་ལྷན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱལ་ས་བསྟེན་བཀྱར་བཤེས་ན་འགྲུབ་སྟེ། སེས་པ་དེ་མཛོན་པར་འདུ་བཤེ་ཞིང་སེས་པ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་སྐྱོང་མོ་པ་རྒྱལ་ས་ལ་མགུ་ཞིང་ཡི་རངས་ཏེ་དད་པ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་དྲང་སྟོང་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པ་མཛོན་སེས་ལྷ་ལྷན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེ། དེ་ཚལ་གྱི་ནང་ན་དགའ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཚེ། སེས་པ་གང་གིས་དབང་

པོ་འགགས་ཤིང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་བསམས་པ་དང་། འཕགས་པའི་སེམ་པ་གང་གིས་དབང་པོ་འགག་པ་ཡོངས་སུ་སེམ་དྲེ། དབང་པོ་སེམ་པའི་འགོག་པ་གང་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། དཔེར་ན་མི་མགོ་བཅད་པ་ལས་མགོ་ཕྱིར་མི་
 སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འགག་པ་ལས་ཡང་དབང་པོ་མི་སྐྱེ་དེ་དབང་པོ་སེམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ནས་དེ་སེམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སེམ་པར་འདོད་ན་ཡང་དབང་པོ་སེམ་པ་དེ་མ་རྟེན་ནས། སེམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 བཅུང་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཐེ་དོན་དང་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ནས་དྲིས་ཀྱང་མ་རྟེན་དོ། །དེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམ་པ་བསྐྱེད་དེ་བཅུང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ། གཏོང་བར་དགའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་བཏང་སྟེ་
 མགོ་དང་མིག་གི་བར་བཏང་ཡང་སེམ་པ་དེ་མ་རྟེན་དོ། །དེ་ལྟར་དགའ་བས་བཅུང་བ་དེ་དག་གཏོད་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་སེམ་པ་དེ་རྟེན་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་སེམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་བཞིན་བའི་གྲང་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་དང་བེད་
 རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཐང་དཔག་དུ་མེད་པ་བཏང་བ་སྟགས་དགོ་བའི་རུ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དགོ་རུ་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་གང་གྱའི་གྲང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་དུ་ཡང་མི་བོད་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཡང་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་དུང་སྟོང་སྟོ་གོས་གཅིང་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉོན་མོངས་པ་གང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གཅིང་བའི་འདུ་སེམ་སུ་གྱུར་ནས་སྐྱུར་དུ་སྦྱོར་ཞིང་འདོར་བར་བྱེད་པས་ཡུན་མི་རིང་བར་ཉོན་

༡༡། །མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གིན་རྟེན་མི་སྟོན་པར་གྱུར་ཏེ། དག་ཅིང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལྷ་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་གཞིལ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེས་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་གེས་པས་བརྟུན་ཅིང་གི་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྟེན་སྟེས་སོ། ། །ཡང་དྲུང་སྟོང་ལམ་གྱིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་འཇིག་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་བཏང་སྟེ་བས་མཐར་རབ་རྟེན་བྱུང་ནས། གིར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་ཅིང་འདི་སྟུམ་རྟུ། གིར་སྟོན་པ་འདི་ལུན་མི་རིང་བར་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྟེན་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་མཛད་ཅིང་། མཐོ་བ་དག་ལྷུང་བ་ཡིན་ན། གང་མཐོ་བ་ལས་མི་ལྷུང་བའི་ཐབས་གང་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་མོ། །ཡང་དེ་འདྲའི་ཐབས་མེད་མོད། །གང་མི་མཐོ་བ་དེ་མི་མི་ལྷུང་དོ་སྟུམ་མོ། །ཡང་གང་ར་རྒྱལ་གྱིས་མཐོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ར་རྒྱལ་མེད་ན་མཐོ་བ་མེད་དོ་སྟུམ་ནས་ར་རྒྱལ་གྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། སྟོང་རྟོ་དང་ལུན་པའི་སེམས་གྱིས་གཞན་ལ་དགོ་བརྟུའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་དེ་དག་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྟེན་སྟེས་སོ། ། །ཡང་དྲུང་སྟོང་གིན་རྟེན་བྱིད་བྱེད་ཅེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་ལ་མངོན་གེས་ལྷ་ལུན་རྟེན་གྱུར་པ་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་སྟེ་བ་རིགས་རུས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་བརྟགས་པས། རྟོན་མོངས་པ་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་རྣམ་སྟོན་འགྱུར་ཅིང་། དེའི་རྩ་བ་བདག་རྟེན་ཞེན་པ་ལ་ཐུག་པར་གེས་ནས། བདག་མེད་པའི་

2000

བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟུན་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་དྲང་སྤྱོད་གནས་འགོག་པ་ལ་མཁའ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མ་གཤིས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་བརྟུན་པའི་ཆོ། ། །ཡང་རྒྱལ་པོས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་མཐོང་བ་ཤིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས། ལུས་ལ་མཛོད་ཞེན་མེད་པ་དང་མི་གཙང་པའི་འདྲ་སྤྱོད་ཞེས་ཅན་ཅན་པས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཕྱིར་མི་སྤྲོག་པ་ལ་བརྟུན་པའི་ཆོ། ། །ཡང་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་དམན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་དྲང་དྲུག་སོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་འགག་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་སོགས་ནང་བ་དང་། ། །ཡང་དྲང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དཔལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། བསྐྱེད་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུན་པ་འཛིགས་པ་མེད་པ་དེས། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱོས་ན་འགོག་པར་ངེས་ཏེ། ལུང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་དབང་པོ་བདེན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་གནད་ཡིན་ལ། གང་གནད་སྤྱོད་པས་ནི་མཁའ་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་དང་། ལས་ལས་རྣམས་སྤྱོད་འགྲུབ་པས། གནད་བཅོམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་འཇུག་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་བཅད་པར་བྱས་སོ། །

ལྟོན་པ་གྲུ་

ནས་ལོར་བར་རྒྱ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུལ་དུ། མི་གཙང་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། མི་གཙང་བར་སྒྲོ་ཞུགས་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་བས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདོད་ཀྱང་ས་དང་བྱལ་ཏེ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 སྒྲེ་བར་བྱས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཚོ་དྲང་སྟོང་ཚོས་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ས་བྱལ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེས་འདོད་པའི་ཟག་བ་ཤེས་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྱུར་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཤེས་ནས་མའོན་ཤེས་ལྟ་མའོན་དུ་བྱས་ཤིང་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅུད་པར་བྱས་སོ། ། །ཡང་དྲང་སྟོང་ལྟར་རྒྱ་དང་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱ་འབྱུལ་དང་མཐུད་དང་གཞི་བཟུང་ཆེ་བར་སྒྱུར་བ་དེས།
 བདག་གིས་རྟོགས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ལས་གོང་མར་གྱུར་ཅིང་ཆེས་གུ་ཚོམ་པ་གང་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྟགས་པའི་ཆོ། བདག་གིས་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་འགག་པའི་ཚོས་སོ། ཚོས་གང་འགག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆེས་གུ་ཚོམ་པ་ཡིན་ལ།
 གང་སྒྲེས་པ་དེ་ནི་འགག་པའི་ཚོས་ཡིན་ཞིང་། གང་མི་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་འགག་པ་མེད་པའོ། མི་སྒྲེ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་ཆོ། ཚོས་སེམས་ཅན་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་སྟེ། ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྱལ་བའི་སྒྲུལ་དུ་རྒྱལ་བ་ཞིན་སོ་སོར་
 བརྟགས་པས་མི་སྒྲེ་བའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་བཅུད་དོ། ། །ཡང་དྲང་སྟོང་ལྟར་སྒྲུག་མཐོང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཀྱང་ས་བྱལ་ཆེ་བར་སྒྱུར་བ་ན། འདོད་པའི་ཟག་བ་

ལྟོན་པ་གྲུ་

༡༩། །འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་པའི་ཚེ། བདག་མེད་པར་རིག་ནས་མངོན་ཤེས་ལྷ་ཡང་ཐོབ་ལ་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་བཟོད་པ་དེ་ལ་བརྟུང་དོ། ། །ཡང་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་དུ་ཞེས་བྱ་བར་
གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་འདི་སྒྱུ་དུ་འདི་ལྟར་ལམ་མཐ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱང་བཟད་འཛིན་གྱང་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ནས་གཟིངས་འདོར་བ་ལྟར། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇང་། དེར་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་འཛང་པ་མེད་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་ལྷ་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བར་འབྱུར་རོ་སྒྱུ་དུ་རྟོགས་ནས་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པའི་དོན་བྱས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཐག་པ་གྱུན་འབྲུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བཞིན་བརྟགས་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟེ་པ་དྲང་སྟོང་སྤྱིད་པ་ལ་དག་འབ་སྟགས་དང་། དྲང་སྟོང་སྤྱིད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་སྟགས་པ་དུ་མར་སྟེ་པ་བཞེས་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱས་པ་ཡི་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཚེ་དྲང་སྟོང་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། དེ་བརྟེན་

དཔེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པ། རྩེ་ལྷ་ལ་དང་གཞི་བཟོད་ཆེ་བ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་ཐུང་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོད་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དག་བརྩམ་གྱུར་ལ། དེ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྩམ་ཏུ་རྩམ་ནས་
 ཡང་གྲོ་ས་ལ་མ་ཡང་ཅིང་། རྩམ་ཡང་རྩལ་པ་དང་གཞི་དམ་ལོག་སྟེ། གཞན་ཏུ་རྩལ་བརྩམ་འདི་དག་གང་ལས་ཐུང་ཞེས་སེམས་པ་ན། མི་སེས་པའི་དབང་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མི་སེས་པའི་དབང་གིས་ལོའོར་བ་རྩམ་ཆགས་
 པར་ཐུང་གིས། སེས་སེང་མཐོང་ན་ནི་ལོའོར་བ་ལྷོག་གོ་སྟུང་མོ། །དེ་ལྟར་རྩམ་བཞེན་རྟོག་པ་ན། གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྩམ་ཏུ་སྟོང་གི་བར་སྟོང་ལ་ལོའོར་ནས་ཆེད་ཏུ་བརྩོད་པ་འདི་ལན་གསུམ་བརྩོད་དེ།
 ཀྱི་མ་སེང་གི་སེང་གི་ཆེ། །སེམས་ཅན་སེང་གི་འཛིགས་པ་མེད། །སེང་གི་བསམ་པ་རྩམ་པར་སེམས། །འདྲེན་པ་སེང་གི་འགྱུར་བ་ཡིན། །བར་སྟོང་འདི་ལ་ལོའོར་བ་ཡི། །ལྷ་ནི་ཕྱེ་བ་བརྩམ་ཏུ་དག །འཛིགས་མེད་སེང་གི་སྟོང་
 སྟོགས་ལ། ཐུང་མོ་སྟུར་ནས་ཕྱག་འཆོལ་བྱེད། །ཕྱོགས་བརྩམ་དག་ན་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ། །བྱོད་ཀྱི་སྟོང་ལོ་སྟོང་པ་བཏང་། །བྱོད་ཀྱིས་ཞིང་གུན་སྟུང་བ་ཡིན། །ལྷང་པོ་ཆེན་པོ་ཅང་སེས་པ། །ཐུབ་
 པར་དགར་ཞིང་བསྟེན་པར་དགའ། །སེམས་ཅན་གུན་གྱི་འདྲེན་པ་སྟེ། །རྩམ་གཞིས་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །རྩེ་ལྷ་ལ་དེ་དག་སྟོན་སངས་རྒྱས། །འདྲེན་པ་བྱོད་ལ་ལོའོར་བས་ན། །གང་

༡། །ཟག་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱུ་འཕྲོ་བ། །དེའི་ཆོ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་འདི་སྒྲུལ་དུ་འདིས་ཅི་ཅམ་ཞིག་སྒྲུང་བར་གྱུར་སྒྲུལ་མོ། །དེ་ལ་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། གྲོགས་པོ་དག་ཁྱེད་གྱི་
 སྒྲུང་བ་འདིས་ཕྱོགས་བཅུ་འདི་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དག་སྒྲུང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལྷ་ལུ་འདི་དགོ་བའི་ཤུགས་ཐོབ་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཏ་ལ་བདུན་ཁྱིད་དུ་འཕགས་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་འདི་འཇིག་
 རྟེན་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་ཅིག་སྒྲུ་བཙས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ཅིག་གོམ་པ་འདོར་བ། མདོན་པར་གྱུར་བ། འཆང་རྒྱ་བ། ཆོས་ལམ་པ་བརྒྱུད་པ། སྒྲུ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ། ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲུ་རན་ལས་འདས་པ་རྣམས་མཐོང་
 ཞིང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་རྟེན་པ་ཡང་ཐོས་ནས། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ། གྲོགས་པོ་ཕྱོད་གྱི་ལམ་པ་བཞི། །སྒྲུ་ནི་འཆལ་བར་མ་གྱུར་པས། །བདག་ཅག་རྒྱུད་འདི་སྒྲུ་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ནི་བ་ཡོངས་
 སྒྲུ་སྒྲུང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ཅག་གོ་ཆ་འདི་ཡང་བརྒྱུ། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་སྒྲུ་བཙང་པ་བརྗོད་དོ། །དེའི་སྒྲུང་བས་རིག་པས་སྟོག་ཆགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་བཀོད་དོ། ། །ཡང་སྒྲུ་
 དང་སྒྲུང་དགར་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཆོ། དེ་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དྲིང་དེ་འཇིན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅི་ཞིག་བསྐྱབས་ན་དགོ་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དྲིང་དེ་འཇིན་

གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་སྐྱམ་མོ། །ཡང་ཚེས་གང་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ནས། དེ་དྲིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་འཛིན་རྟེན་དུ་རྒྱ་ཞིང་བྱེད་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཚེས་བསྟན་པས་ཕྱོག་ཀྱིས་དཔག་མེད་གྱིས་ཕྱོག་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་དྲང་ཕྱོང་གེས་པ་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡང་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དང་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིར། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་དག་ཀྱན་ཏེ་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་ཏེ་མང་དུ་བྱས་པས། མངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བཟོད་དུ་མེད་པ་རྩལ་ཕྱོ་རྟེན་དུ་རྒྱ་ཞིང་། དོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི་སྟེ་བའི་ཚེས་གྱིས་བཟོད་པ་ལ་བཙུང་དོ། ། །ཡང་དྲང་ཕྱོང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་རོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཀྱིས་བྱལ་བ་རྩ་འབྲུལ་དང་མཐུ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་དཔེན་པར་སོང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚེས་ནི་གང་ཡིན། སྒྲིབ་པ་ནི་གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པ་ན། ཡང་འདི་སྐྱམ་དུ། ཚེས་ནི་གང་ཡང་མེད་པ། ཚེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་

༡༡། ཁོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁས་མི་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནི་ངོ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། ཐོགས་པོ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ནི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཐོགས་བཞིར་རྒྱུ་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་ཏེ།
 སྐྱ་དེ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་སྔོན་ཕྱི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དག་དེས་པར་བཅོམ་པའི་ཡུལ་དུ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་བདེ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱོན་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མོས་པའི་སྔོན་པོས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བ་དེས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བསྒྲགས་པ་བཟོད་
 པར་བྱེད་དོ། །དེར་ལམ་པར་ལྟན་ཏུ་གནས་མི་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐོག་པ་ཅན་རྒྱལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མི་མདོན་པར་གྱུར་པའི་ལམ་པ་འདི་སྐྱ་ཞིག་སྔོ་ཞེས་ཐོག་ཆེན་པ་རྒྱལ་ས་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །
 ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་བྱེད་ཅག་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལྟན་རིང་པོར་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་འདི་གེས་སམ། དེ་དག་ན་རེ་མི་གེས་སོ། །སྐྱས་པ་བྱེད་ཅག་གང་གི་ཆོ་ཡོངས་སྐྱ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་རྟེན་པ་ན་དེའི་ཆོ་

འཛིགས་སམ། བྱེད་ཅག་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པ་ལ་རྟོག་ལ། བྱས་པ་ལ་ནི་མི་རྟོག་ ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་བྱས་པ་བཏང་ནས་མ་བྱས་པ་ལ་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་བྱས་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མ་བྱས་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གིས་མང་དུ་བྱས་སོ། །དེས་བྱས་པ་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆོལ་ཏེ། བྱས་པ་བྱས་པ་ལ་ཡོངས་
 ལུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་མང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་མི་མཐོང་དོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་སྟོན་ལྟར་བའི་དུས་ཞིག་ན་དྲང་སྟོང་དྲ་དམར་ཞེས་བྱ་བས་འདི་སྒྲུལ་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་མོང་ནས་འཆི་བའི་
 དུས་བྱེད་སྒྲུལ་དུ། གོམ་པ་རེ་རེས་རི་རབ་གྱི་ཕྱོ་མོའི་འདོར་ཏེ། ལྷ་འབྲུལ་གྱིས་སོང་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་མ་གྱིན་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་རྒྱང་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་འགྲོའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་མི་གསུང་སྟེ། ལོ་གེས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་འགྲོའོ། །གང་བྱེད་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་དུ་འདྲ་གེས་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་པར་སེམས་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བྱེད་པ་བྱང་པའི་མཐར་འགྲོ་
 བར་བྱེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐར་འདོགས་པར་ནི་མི་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་གྱི་འདྲ་གེས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་གྱུར། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པའི་དགོ་སྟོང་མང་པོ་དེ་དག་བསྒྲེག་པར་མ་རུས་ཏེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ན་དགོ་སྟོང་དེ་དག་

དགལ་བུ་བའི་ཚུ་མོད་ནས་ཚུ་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཅེས་བྱས་པ་ལ། ཚུས་བཀའ་བའི་མོད་དེ་ལུ་པ་དང་། ཚུལ་པོ་དེ་མོད་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་སྒྲོན་པོ་ལ། ཤོང་གི་གཙོ་བོ་མོད་བྱས་པ་འདི་དག་ཚུད་མ་ཐོས་སམ། གང་ཚུ་མོད་
 ཏུ་མར་བྱགས། དེ་བཞིན་དུ་འཆོལ་བར་བྱས་ནས་མོད་ཐམས་ཅད་ཚུད་མ་ཐོས་སམ། བློན་པོས་སྒྲས་པ། རི་ལྟར་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་ཆབ་འཆོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་མཐའ་ཅན་ལགས་
 ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཡང་ངེས་པ་མ་མཆིས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ། མི་རྟག་པ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ། རྟག་པ་མེད་པ། རེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། རེས་པ་མེད་པའི་དངོས་
 པོ་གཡོ་བའི་འདུ་གེས་བསྒྲུལ་པར་བཤིའོ། །ཚུལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་གཞིན་ཅུ་ནི་བར་མར་འགྱུར། དར་ལ་བབ་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར། རྣམ་པ་ཡང་འགྱུར་པར་གང་འཕགས་ཏེ། དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་
 མ་མཆིས་ལགས་སོ། །ཚུལ་པོ་དེས་ཤོང་གི་གཙོ་བོ་ལེགས་སོ་གེས་པ་འདི་རྟོགས་པའི་ཐྱིར་འབད་པར་བུའོ་ཞེས་དངོས་པོ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་དོར་བར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་སྒྲོན་འདས་པའི་དུས་ན་བཙུག་ལྟན་འདས་ཅིང་
 ཚུལ་པོ་དྲང་ཤོང་སྒྲེ་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེས་ཚུལ་ཤིང་སྒྲངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། དབང་པོ་ལུ་ལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་འདི་སྒྲུལ་དུ། ཀྱི་རྟུང་བདག་གིས་ལུ་ལ་གང་དག་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་དེ་

༡༡། །དབང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་ལེགས་ཤིང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབང་པོ་རྣམ་པར་ལྷན་པ་ཡུལ་གྱི་གཞེས་ལ་བརྟུག་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྟེན་ནས་སྟོབས་
 ཆེན་པོས་པ་རོལ་ནོན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་མོ། །ཡང་འདི་སྟུང་དུ་ཆོས་འདི་དག་ནི་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་འཆིང་བ་ལ། ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
 བདག་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གཏང་བར་བུའོ་སྟུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས་དེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས་ཏེ་ལ་བདུན་ཤིང་ཙམ་དུ་མཛོན་པར་འཇགས་ཏེ། །མི་གང་ཐོགས་མེད་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གཤམ། །སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་
 ཞུགས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཤམ། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་གང་མེད་རྟོགས། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་འགྱུར་མེད་གཉིས་

མཐོང་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་

ལྟ་མཐོང་། ཅེས་སྟགས་ཆེན་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟ་ལྟ་པོ་དེས་གང་ལ་རེ་ལ་ལས་མ་ཐོས་པར་རང་གི་སྟོན་མི་སྟོ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་ལུ་དེ་
ལྟ་བུ་ལས་ན། རིགས་ཀྱི་ལུ་འཇམ་རིགས་ཀྱི་ལུ་མོ་སྤྱན་མཐོང་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆར་བྱ་བར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་ལྷན་གྱིང་ལུང་མ་ལྷན་གྱིང་ལུང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་རྣམ་པར་སེམ་སྤེང་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོ་ལྟ་པོ་དེ་མཐོང་དཔང་བསྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་པོ་རེན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ན། དེས་སྟོན་པོ་དང་དགོ་སྟོང་ལུ་མ་ཐེ་
རྣམས་ལ་ཆོས་འདྲི་ཞིང་དབྱུང་པར་བྱེད་དོ། དེའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མཐོང་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ། ལྟ་པོ་དེ་སྟོན་ཆགས་འབུམ་ལྷག་བརྒྱད་དང་། སྟོན་པོ་སྟོང་དང་། ལུང་མཐོང་འབུམ་ལྷག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་ཅིག་སངས་རྒྱས་དེའི་དུང་དུ་སྟོང་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་སྟོན་ཆགས་དཔག་ཏུ་མཐོང་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་གྱིང་ལུང་ལུང་དེར་སྟེ་ཆུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣ་བ་སྤྲུགས་ཏེ་ཉན་པར་མཐོང་ནས། ལྟ་པོ་དེ་སྟོན་དགོ་བའི་ཕ་
བ་བསགས་པ་ལུང་མཐོང་དེ་དག་གི་ནང་ན་འདུག་བཞིན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། ལྟ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་ནས་གཞིལ་དུ་མཐོང་པའི་དགའ་བ་དང་། དད་པ་སྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་

ལྟ་བུ་ལྟར་

2000

ལྷུང་ལྷུང་པ་དེའི་དུས་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་གཉིས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷུང་པ་དེས་ཞིང་དེར་རྒྱལ་སྤིང་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་བྱང་མེད་འབུམ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་དང་གློན་
པོ་གློན་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་ཅན་ཚོར་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ནས་ཚོར་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་པ་དང་། རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་འདུ་གེས་མེད་པར་རྒྱལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པའི་འདུ་གེས་དང་། དུས་གསུམ་
མེད་པ་དང་ཉལ་པ་དང་གཉིད་ལོག་པ་སོགས་མེད་པར་དུན་གེས་བཞིན་བག་ཡོད་གྱིས་གནས་སོ། །བུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲུལ་པར་ཁྱེས་པ་དང་ཆད་མེད་པ་དང་། གནས་གེས་
པ་སོགས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་གེས་གྱི་བར་ལ་སེམས་གཤིང་འདུག་པ་ལ། གློན་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དུང་དུ་འདོད་པར་བསྐྱལ་བས། ལམ་བཟང་གཤིང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དུང་དུ་སྤང་
བ་སངས་རྒྱས་དེས་གསེགས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱི་བཀོད་པས་བརྒྱན་ཅིང་ལྷ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པར་བསྐྱལ་དོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་ལྷ་བུ་མཐོང་ནས་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་གློན་པོ་རྒྱལ་ལ་དྲིས་པ་ལ། གློན་
གྱི་གཉེན་དུ་ལྷུང་པའི་ལྷས་སྐྱུས་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་འདི་རྒྱལ་ས་ནི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་རིམ་གྱོ་བ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་སངས་རྒྱས་དེས་དེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་པས། རྒྱལ་པོ་གཤིང་དུ་

2

༩། །ལས་བབ་སྟེ། གུས་བའི་སྟོང་ལམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དེ་གཞིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་པོར་བའི་བསྐྱལ་ས་བའི་ཆེགས་བཅུད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཆེ་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་གོས་དང་གདུགས་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་མངོན་པར་སྤྱལ་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་འདི་ག་ལ་འོངས་སྐྱམ་པའི་མོད་ལ་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དེ་
 གར་སོང་སྐྱམ་པ་ལ། ལྷ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། འགྲོ་འོང་སྟེ་འགག་མེད་པའི་ཆེགས་བཅུད་སྐྱམ་པས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་དོ། ། ༥ །ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་དྲི་ག་གི་ཕྱོ་
 གྲོས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་གུགས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་རྒྱ་འབྱལ་དང་གཞི་བཞིན་ཆེ་བ་དེ་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུན་ཁང་དུ་
 འགྲོ་ཞིང་ལྷ་རྒྱམས་དང་ཆོས་ཀྱི་བཀྲོ་བ་བྱེད་དེ། གྲོགས་པོ་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་ན་ཞེས་སོགས་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དྲི་ག་གི་ཕྱོ་
 གྲོས་དང་། ཕྱབ་འཇུག་ཕྱོ་གྲོས་དང་། རྒྱར་འོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ཕྱག་དགུ་ཡང་སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་འདུན་ཁང་དུ་ལྷ་རྒྱམས་དང་ཆོས་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །གྲོགས་པོ་དག་ཆོས་སྐྱབ་པ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱ་ཞིང་། ཆོས་མིན་

2000

སྐྱུ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱུ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་སྐྱུ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་སྐྱུ་བ་དག་གི་ཕྱོགས་བྱ་ཞིང་། དེའི་འགལ་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྟོང་པ་
ཉིད་གསུང་སྟེ་གང་ཟག་མི་གསུང་ངོ་། །གྲོགས་པོ་དག་བཙམ་ལུན་གྱིས་ནང་དང་ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་བཙུག་ཉེས་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤོ་བ་ལས། ལྷའི་ལམ་མང་པོ་དག་གིས་སྐྱ་གསལ་པོས་སྐྱས་པ།
གྲོགས་པོ་དག་རྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ལྟར་ཡོད། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་མེད་ན་ལྷའི་ལམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྐྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། ལྷའི་ལམ་གཞན་དག་
གིས་སྐྱས་པ། གྲོགས་པོ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱར་པ་མ་འདེབ་ཅིག །ལྷས་ལྷ་བྱུང་ནས་ལྷའི་བྱ་འཕོ་ཞིང་སྐྱ་བ་ནི་བྱེད་གྱི་མངོན་སྲིད་ཡིན་ལ། ཅི་ལྷའི་བྱ་འཆི་བའི་བདག་པོ་མཐོང་བ་དེ་ལ་བདག་ལ་གཞོད་པ་དེ་གང་
ཡིན་ཞེས། གང་དུ་བདག་ཅག་འདུས་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དེ་གཞོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་མི་རུས་ཏེ། ལྷས་དང་པོ་ལ་ཡང་བདག་མི་སྣང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་བའི་བར་དུ་དེ་ལ་བདག་མི་སྣང་། འཆི་བར་འདོད་པའི་བདག་
མི་སྣང་། འཆི་བ་དང་གི་བའི་བདག་མི་སྣང་། འདི་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གམ་བདག་གི་བས་རྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལུན་འདས་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་

༡༡། །པོ་རྟོག་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ཕྱག་དག་པོ་དེ་ལ་སྒྱུས་པ། བྱེད་ཅག་གཅིག་རྩ་འདུས་ཤིག །ཀྱེ་མ་ལྟའི་ལའོར་འདི་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཟུན་པ་མི་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་སོ། །བདག་
 ཅག་རེ་ཞིག་འཛམ་གླའི་གྲིང་ནིང་རྩ་ཆོས་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་ཞིང་བདག་དང་བདག་གི་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་གྱི་ཕྱིར་ལྟའི་འདུན་ཁང་རྩ་ཆོས་བགོ་བར་འདོད་པ་བྱས་ན་ལྟའི་ལའོར་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་རྩ་མ་ཡོད་དོ། །རྩུར་སོག་འཛམ་གླའི་གྲིང་རྩ་ཆོས་བགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལའོར་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་དོར་ནས་རྒྱལ་པོ་རྟོག་གི་སྒོ་གྲོས་ལ་སྒྱུས་པ། བྱེད་ནི་ལུ་ལ་དབུས་སྒྱ་
 རྒྱུས་པ་ལགས་ཏེ། ཤར་སྟོ་རྩལ་བྱང་གི་མཐའ་ལའོབ་པ་མ་ལགས་སོ། །བྱེད་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མངོན་པར་མཐེན་པ་ལགས་སོ། །རྟོག་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་མཐའ་ལོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩམས་ལ་སྒྱུས་པ། བྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ནི་ལུ་རྩ་ལྟ། དེ་བཞིན་སྟོ་དང་རྩལ་དང་བྱང་གི་ནི་ལུ་རྩ་ལྟ་སྟེ་གང་མཛངས་ལ་མ་ཐས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ཅན། རྩལ་རྩལ་པོ་མིན་པ། མ་བརྟགས་པ་དང་འབྱུལ་པ་མེད་པ། རིངས་པ་མེད་པ། གང་བདག་གི་རྒྱུད་འབྱེད་པར་
 རུས་པ་བརྒྱ་ཞིག་བྱོ་བས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བཀའས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྟོག་གི་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་རྩ་ནམ་མཐའ་ལ་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་

2025

འཕགས་ནས་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱམས་ལྷས་སྒྱལ་ཞིང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོངས་སོ། དེར་དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཉླག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབས་ལས་བྱས་པ་མངོན་པར་
སྒྱལ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཉླག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱར་བྱས་ནས་སྟན་དེ་ལ་འདུག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དག་བརྒྱ་ཅུ་དག་པོས་དེའི་རྒྱང་པ་ལ་བྱས་བྱས་ནས་ལོའོར་དུ་འདུག་གོ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་དེ་དག་དགའ་ཞིང་མཁུ་ལ་
པོ་རངས་པར་གྱུར་ཅིང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་རྒྱམས་ལ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་དེ་ཞིག་ཆོས་རྒྱལ་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་ལྷའི་མེ་ཉླག་མན་དུ་ར་བའི་ཆར་པ་བ་ཅིང་ཆོས་ཉན་པར་ལོའོར་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉླག་
གི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་པོ་ཉླག་ཞན་ཞིག་ལ་སྒྱུས་པ། གྲོགས་པོ་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཕྱི་མོའི་དབུས་ན་དྲང་སྟོང་དགོ་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ལོའོར་འདུག་པ་འདི་དག་ཁྱོད་མཐོང་བར་འཆལ་ལོ་
ཞེས་སྟན་ཏྲོངས་གིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་དྲང་སྟོང་དེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ཅིང་བྱས་འཆལ་ནས་འཕྱིན་སྒྲུས་སོ། །དྲང་སྟོང་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ས་འཛིན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པས་
མཆི་མ་འཕྱེན་ཞིང་། མཆི་མའི་རྒྱན་དང་མཆི་མ་དེ་དག་གི་ཏྲོད་གྱིས་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་མོ་ཞུའོ། །མཆི་མ་ཕྱིས་ནས་རྒྱལ་པོ་པོ་ཉླ་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། གྲོགས་པོ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མཐོང་བའམ་ཐོས་པའི་སེམས་

3

༡༢། ཁུན་འགའ་ཡོད་དམ། དམ་པའི་ཆོས་གནས་ཏེ་མ་རུབ་བམ། ཁྱོད་སོང་གིག་ང་ནི་མི་འགྲོའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གནས་པ་ཞི་བ་བཏང་ནས་འདྲ་འཛིར་འཇུག་མི་མོད་དོ། བོ་ན་
དེས་སྐྱས་པ། གྲོགས་པོ་འདི་ལ་བདག་ཡོད་དོ། བདག་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུ་མས་དང་ཚུན་པ་བྱུང་བ་དེའི་བྱས་པ་འདི་ཁྱོད་ལས་ཆོལ་ལོ། ཁྱང་ཁྱོད་དེས་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། མི་ཁྱ་མི་འཆི་མིན་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལ་སྐྱེ་བའམ། ཁྱ་བའམ། འཆི་བ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་བསྟན་པས། བོ་ན་དེའི་ཆོས་རྒྱུ་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་
བྲལ་བར་རྒྱུ་པར་དག་སྟེ། དེ་ནས་བོ་ན་དེ་མ་ཐའ་ལ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལའོར་དེ་དག་རྒྱ་སོང་ཞིང་བར་སྐྱང་ལས་འོང་བཞིན་དུ་སྐྱ་བྱུང་བ། གྲོགས་པོ་དག་དམ་པའི་ཆོས་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་འབར་
རོ། གང་དག་མཛོན་པར་བཙུན་པས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་ལས་སྐྱིང་པོ་ལེན་ཅོ། མཛོན་པར་བཙུན་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད། ཆོས་ཐོས་པ་མེད། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མེད་དོ། གང་མི་
བཙུན་པ་དེ་དག་ཕྱིར་ལྷོག་པར་བྱེད་དོ། གང་མཛོན་པར་བཙུན་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྟག་བསྐྱལ་བའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། ལྷ་ངན་ལས་

ཨ
ཁྱེད་པའི་བཀྲི
ཞིང་གི་ཆོས་

༡༩། །པ་ལ་མ་ཐས་པས་དག་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་ཐུན་པོ་མོ་དང་བ་ལ་དང་ལུག་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལ་གསོལ་མི་གནང་དོ་ཞེས་བསྒྲིང་བ་ལ། དེར་དག་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་བྱིས་མ་ཉམས་པ་གིན་དུ་མང་པོས་དེ་ལ་
ཞེ་སྒྲིང་གིས་སེམས་སྒྲིས་ཏེ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་ནས་གསལ་པར་བརྒྱུ་ལ་སོ། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལུ་ལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་ཐོས་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཆོས་སྒྲིང་བའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་དག་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་
ཉམས་རྒྱུ་ལ་དང་གལ་ལ་བཤམས་ནས་ཆོས་སྒྲིང་ལེགས་པར་ཐར་བར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་ལུས་ལ་རལ་གྱི་དང་མང་འ་སོགས་གྱིས་ལུངས་ཀར་ཅམ་ཡང་མ་ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱས་སོ། །དག་སྒྲིང་ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས་དེས་
རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གིན་དུ་ལེགས་སོ། །འོད་ནི་ཡང་དག་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲིང་བ་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་དེར་ཆོས་ཐོས་པས་སེམས་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་
པཞིན་ཆེ་འཕོས་ནས་དེ་པཞིན་གསེགས་པ་མི་གཡོ་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཉི་གནས་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་འཁོར་གལ་ལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་བཀྲལ་བ་དང་། དགའ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པར་གྱུར་ཏེ། ཆེ་འཕོས་ནས་མི་གཡོ་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་སྒྲིས་སོ། །དག་སྒྲིང་ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས་ཀྱང་ཕྱིས་ཆེ་འཕོས་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཞིང་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དག་འདུན་དག་གི་ནང་ནས་རབ་གྱི་འོག་

པས་འདྲེ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

2000

ཏུ་ཡུར་ཏྟེ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅིང་ཟད་དུ་ཉེ་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཆིང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་ཡིན་ནོ། ། །ཡང་སྔོན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ཆད་མེད་འདས་པའི་དུས་
 ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་སྤྱི་མེད་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་བསྐྱེད་པ་ན། བཙུམ་ལྟན་འདས་འདི་ཉིད་དེའི་ཉན་ཐོས་སུ་ཡུར་བས་མདོ་སྤེའདི་བཟུང་ལ་གཞན་ལ་
 ཡང་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྟོན་ཆད་ངན་སོང་དུ་ལྱུང་བ་དང་དམ་ཆོས་སྤྱོད་བ་སོགས་དང་། ལུས་ངན་བ་དང་། རྒྱུ་སོགས་གསུང་བ་གང་ཡང་མ་སྤྱོད་སྟེ་ད་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ནད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འཛིན་པ་མེད་
 པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྔོན་གྱི་ཆོ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཉིད་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐྱེས་མ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུར་བ་ན་དེས་ལོ་བཞི་བྱི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་དུ་ཆདས་པར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ནས་རྒྱལ་བའི་ཐོ་བྲང་ལེགས་འཕྱོར་ཞེས་བྱ་བར་
 ཞུགས་པ་དང་། ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་ཁྱེའུ་དེ་གཟུགས་བཟང་ཆིང་ལྟ་ན་ལྟག་པར་མཐོང་ནས། དེའི་རྒྱང་པ་ལ་གཏུགས་པ་དང་། ཁྱོད་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། ཁོ་མོ་ཁྱོད་འདོད་དོ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐྱེས་པ། ཁོ་པོ་ནི་
 འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆདས་པར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །བུ་མོ་དེ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་མི་འགྲོགས་ན་བདག་འགྲུལ་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཁྱེའུ་དེས་བདག་ལོ་བཞི་བྱི་ཉིས་སྟོང་དུ་ཆདས་པར་སྤྱོད་

༡༡། །ན་འདི་ནི་བདག་གི་རྩལ་མིན་ནོ་སྒྲུལ་ནས་ལུ་མོ་དེ་མཐུས་སྤངས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་དང་། དེ་གོམ་པ་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱེས་ནས་བདག་གི་བརྩལ་ཞུགས་བཞིག་སྤྱི་བདག་སེམས་
 ཅན་དམུལ་བར་འགོ་བར་གྱུར་གྱིང་། དེ་བཟོད་བར་བུས་པ་ལ་ལུ་མོ་འདི་བདེ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་མེ་བྱེད་པ་ད་ལྟར་བུའོ་སྒྲུལ་ནས་བྱུར་ལོག་སྤྱི། ལུ་མོ་དེའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་ཞིང་ལུ་མོ་ལོངས་ཤིག་ཁོ་བོས་བྱིད་ཅི་འདོད་པ་
 བུའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ལོ་བརྩལ་གཉིས་སུ་དེའི་བྱིམ་དུ་གནས་ཤིང་། ཡང་མཛོན་པར་བུང་སྤྱི། ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱེས་སོ། །དེ་ལྟར་དེས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་བསྐྱལ་པ་
 བཞི་བྱིའི་ལོ་ལོར་བ་བྱུར་བསྐྱེལ་ཞིང་སྤངས་པར་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་གཞན་དམུལ་བར་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཡང་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཐབས་ལ་མ་བས་པས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། །ཡང་སྟོན་སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ན་ཆོང་པ་ལོར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཅུམ་ཞིག་རྒྱུ་མཆོར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུ་མཆོའི་དོན་གྱུ་བ་ནས་བྱུར་ཆས་སོ། །དེའི་ནང་ན་མི་ནག་པོ་སྤྱིག་པས་འཆོ་བ་སྤྱུར་
 རྩལ་བསྐྱལ་པ། ཆོམ་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེས་ཆོང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནས་ནོར་བྱུར་ཏེ་འགྱོའོ་བས་མས་སོ། །དེའི་ནང་ན་བཙུམ་ལུན་འདས་འདི་ཉིད་དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བུ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཉིད་ལོག་པའི་རྩི་ལམ་ན་

བཀའ་འདུངས་པའི་ཕྱི་དོན་འགྲེལ་བཤེས་པའི་ཆོས་

2000

རྒྱལ་ཆོའི་ལྷ་ས་ལུང་བསྟན་པ། མགོན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དབྱིབས་དང་ཆ་ལུགས་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཆོང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བསད་དེ་ནོར་འཕྲོག་པར་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་འདི་
 ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྲོག་པ་གསུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་བསད་ན་མི་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤིང་གིས་སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱང་བསྐྱལ་པར་བྱས་
 པའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤིང་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྤྲེག་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དེད་དཔོན་ཁྱོད་གིས་ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་བསད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགོ་བར་མི་
 འགྱུར་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པར་གིས་གིག་ཅེས་བསྟན་དོ། །དེད་དཔོན་དེས་ཐབས་དེ་ལ་བསམས་པ་དང་། མི་འདི་སྤྲེག་དང་བྱལ་བ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་གེས་ནས། གལ་ཏེ་དོན་དེ་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་སྐྱས་ན་ནི་འདི་
 དག་གིས་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འདི་བསད་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགོ་བར་འགྱུར་ལ་མི་འདི་བདག་གིས་བསད་ནས་བདག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱལ་བ་འབུམ་དུ་བསྤྲེགས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོ་བར་
 བྱའི། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་འདི་སྤྲེག་དང་བྱལ་ན་མི་འདི་ལ་སྤྲེག་པའི་ལས་དེ་སྤྲོད་ཅིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་བས། མི་འདི་བདག་གིས་བསད་པར་བུའོ་སྐྱམ་དུ། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་མི་དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་ནག་པོ་

བུ་མ་ཏེ་རབ་དུ་གཡོས་པར་གྱུར་གྱིང་མེད་ལྟེ་གི་ཚལ་པ་དེ་ཐ་ན་སྤྱི་ཕྱི་མོ་འི་ཆ་གས་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསེགས་
 པ་དང་། མེད་ལྟེ་གི་ཚལ་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཕྱི་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་སུའང་
 གསེགས། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་གསེགས་གྱིང་། མེད་ལྟེ་གི་ཚལ་པ་དེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་པཔ་སྟེ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་།
 མེད་ལྟེ་གི་ཚལ་པ་དེ་ཡང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་པཔ་སྟེ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡས་པས་ཞབས་གཡས་པ་བཟུང་སྟེ་མེད་ལྟེ་གི་ཚལ་པ་དེ་འི་ཕྱི་མོ་གཅིག་ས་ལ་
 ཕྱག་པ། ཕྱི་མོ་གཅིག་གྱིན་དུ་ལྷ་པ་དེ་འི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་གོ། །དེ་འི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་དུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གྱུན་དགའ་བོས་བཙུན་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 སྟོན་གྱི་ལས་ཅི་ཞིག་མཛད་ན་དེ་འི་རྒྱལ་པར་སྤྱིན་པ་འདི་ལྷ་ཕུར་གྱུར་པ་ལགས། དགའ་ལྷལ་པ། དས་སྟོན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆོང་པ་གཡོན་ཅན་མདུང་མུང་གིས་བརྟཔ་སྟེ་སྟོག་དང་བྲལ་བའི་ལས་དེ་འི་ལྷག་མ་ཡིན་པར་བསྟོན་

ཆེ། །པམ་ མི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་དང་གསོད་པར་འདོད་པའི་མཛེས་ལུས་ལྟར་བཅོས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ན་བདག་ཅག་ལྟ་ཅི་
 ལྟ་དུ། བདག་ཅག་གིས་ཤོག་ཆགས་འགྲུམ་པར་བགྱི་བར་འཛེལ་ཏེ། རྟོངས་པ་དེ་དག་བཅོས་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྟར་འཆགས་སོ་ཞེས་བསམས་པ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལས་མི་བྱ་བ་དང་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་
 པ་ལས་བརྒྱུ་ལས་ཏེ་ཆོས་བརྒྱན་པས་མི་བཞི་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཤོག་ཆགས་གཞན་བཞི་ཁྲིམ་ནི་ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྲིན་མི་
 མཛེས་ལས་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛོམས་བྱུང་གྱུར་ནས་སྒྲིན་གསོལ་བ་དང་། བྱོར་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱས་པའི་ཆེ་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱོན་པ་དང་། དུམ་ཟེ་བུ་མོ་དེགས་མ་ཙམ་མིས་སྒྲིན་པ་
 བྱངས་པ་དང་། ཀྱན་དུ་རྒྱ་མཛེས་མ་ཀྱན་དུ་རྒྱ་དག་གིས་ཤོག་དང་ལྷལ་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱིད་ཀྱི་ཆལ་གྱི་འོག་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་བོར་བ་བྱངས་སྟོམས་སུ་མཛོད་པ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་ཆས་རུལ་པ་གསོལ་བ་དང་། རོ་བརྒྱལ་བ་སྒྱུར་པའི་
 རྒྱལ་བརྒྱན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འཛིགས་པ་ན་ང་གྲོད་པ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུམ་ཟེ་བུ་ར་དུ་རས་སྟོ་བ་བརྒྱས་སྟོས་པ་ན་དེ་དག་དང་དུ་བཞེས་པ་དང་། ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷས་སྒྲིན་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་དེས་དེ་བཞིན་

22

གཤེགས་པ་དགོང་པའི་ཕྱིར་གྲང་པོ་ནོར་སྒྲིང་ཅད་པ་དང་། གཤེད་མའི་མི་རྒྱལ་ས་ཅད་པ་དང་། སྒྲིགས་རྒྱུ་འཕངས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྩེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མང་པོ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་ལས་འདི་དང་འདིའི་རྒྱལ་པར་མིན་པ་སྒྲིད་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ཁྱེད་སྒྲིན་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཐམ་བཅའི་བྱེད་འོད་ཟེར་བྲེད་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་ལ་ནེལ་ལྡངས་ཐམ་
བཅའི་གསེང་གི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིག་པའི་གོགས་པོ་དང་འཕྲད་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྩེད་དེ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བརྩེ་ལ་ཞུགས་
སྒྲིད་ཅིང་སངས་རྒྱལ་ལ་མ་དད་པ་དེ་དག་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་གདུལ་བར་བྱའི་ཕྱིར་། རྒྱ་མཐོན་བྱ་མ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ཐམ་བཅའི་ཟེར་བྲེད་གི་སྒྲིང་དུ་སྒྱུག་པའི་གོགས་པོ། སངས་རྒྱལ་ལ་དད་པ་ཅན་དེས་ཐམ་བཅའི་ཟེར་བྲེད་
ཐམ་བཅའི་ལྟ་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པ་བརྩོད་ཅིང་། ཐམ་བཅའི་བྱེད་འོད་ཟེར་བྲེད་རྒྱུར་ཤོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུང་དུ་འདེད་འོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཐམ་བཅའི་ཟེར་བྲེད་དེས་བདག་

35

༡། །གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ན་འདི་དག་དོགས་པ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་སྤྱན་རླུང་འགོ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་སྤང་དུ་གིས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་དུ་སྤྱན་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བསམས་ནས། ཆོག་འདི་སྤང་ཅེས་དག་སྤྱོད་མགོ་རིག་མཐོང་བས་ཁོ་བོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།
 བྱང་ཆུབ་ནི་མཆོག་དུ་རྟོག་པར་དགའ་བ་ཡིན་པས། དག་སྤྱོད་མགོ་རིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཡང་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེན་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འོད་ཟེར་ཟེང་ནེའུ་ལྷངས་ལྷ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆུ་འགམ་ན་འཁོད་པ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས། རིགས་ཀྱི་ལུ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ག་དུ་ལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་མཁན་བུམ་ཕྱེད་ཆུ་འགམ་དེར་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་གིན་དུ་རྟོག་པ་དགའ་བས་དེའི་དུང་དུ་འདེང་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་ཟེང་གིས་རླུང་རླུང་
 སྐྱས་ཏེ་འགོ་མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་བྱང་བ་ལ། རྩ་མཁན་བུམ་ཕྱེད་ཀྱིས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འོད་ཟེར་ཟེང་གི་ཕོར་ཏོ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དུང་འཕྱིད་པ་དང་། རྩ་མཁན་བུམ་ཕྱེད་འདིས་འདི་རླུང་ག་ལ་གྱིས་ཕྱེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྷ་ཡང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་སོང་པོ། །དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ག་གིགས་པ་འོད་སྤང་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་དག་རྒྱས་བསྒྲུལ་བས་དང་།

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་མེད་

པ་ཐོབ་ནས་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འོད་ཟེར་ཕྱེད་ལ་སྒྲུབ་པ། ལྟོ་མེད་ལོན་ཏུན་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟོ་མེད་ཆད་ཁོ་པོ་ལ་མ་སྒྲུབ་ཞེས་ལྟོ་མེད་སོ། །དེ་ནས་བྱམ་ཟེའི་རིགས་ལྟ་བུ་དེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟི་བརྒྱེད་དང་སྒྲོ་བས་པ་དང་
ཆདས་པའི་དབྱངས་ཐོས་པས་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་བྱ་མེད་རྟོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱུས་འོད་སྤང་གིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་བསམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་འཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་མཛད་པས་བྱམ་ཟེའི་ལྟ་བུ་དེ་དག་མི་སྡེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་རོ། །དེའི་ཆོས་སངས་རྒྱུས་འོད་
སྤང་གིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འོད་ཟེར་ཕྱེད་གིས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཅིང་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཟོད་ན་ཁྱེད་ཅག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དུང་དུ་འགོ་
པའི་གནས་སྒྲུབས་མེད་ན་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེན་པོ་ལ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱུང་ཆུབ་ལ་སེམས་ཉི་ཅུང་ཟད་མེད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གཞན་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགེ་སྟོང་མགོ་རིག་ལ་བྱུང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ལོ་དུག་དུ་དགའ་བ་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་མི་གེས་པར་སྟོང་བ་

ལྟོ་མེད་

༡༡། །གཞན་དག་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྷོག་ནས་ཆོག་རྒྱལ་མོ་སྒྲུ་པས་ལུན་རིང་པོར་གནོད་པ་དང་ལོག་པར་ལུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་སྒྲེམ་པའི་
 དག་ཏུ་བསྒྲུན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལུང་ཟང་གྱུར་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ལ་ཆོག་རྒྱལ་མོ་སྒྲུ་པས་ལུང་འགྱོད་ཅིར་ཁུ་པ་དག་གི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེ་
 ལྟར་གསུངས་དེ། བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པས་གྱུར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་སྒྲུང་གི་གསུང་རབ་ལ་ཆོག་རྒྱལ་མོ་འདྲ་སྒྲུ་པས་གྱུར་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲུལ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བདག་ཅག་མི་གིས་པ་
 རྒྱུ་ས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུམ་ཏུ་བསམས་ནས་སྒྲིག་པ་དེ་ཡང་འཆགས་གིང་ཕྱིས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲམ་ཟེའོད་ཟེར་ཕྱོད་གི་ནེལ་ལྷངས་སུ་སྒྲིགས་པ་ལྟོན་པར་བྱས་གིང་། རང་ཅིང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 འོད་སྒྲུང་གི་བསྒྲུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྒྲེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་འཛིན་པར་གྱུར་པ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ཡེ་གིས་བྲམ་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྒྲུང་གི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ཡེ་གིས་བྲམ་མ་འདི་ང་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མི་
 མཛོད་འདིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྒྲུན་པར་མཛོད་དོ། །ཚུལ་འདིར་སྒྲོས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་མཆོམ་ནས་སྒྲོན་གྱི་སྒྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ནི་ལྟ་ནི་སྒྲེད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གིས་བྱའི་

300

གནས་རྒྱུ་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དྲི་མ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུངས་པའི་མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་བཤམ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས། རྟོགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་དོ་ཅོག་གི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མ་ལུས་སྒྲུ་རུ་རྫོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོབས་བརྒྱའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། དབང་བརྒྱའི་དབང་གིས་སྤྲུག་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཁོངས་ན་མཆུངས་པ་མེད་པ་མེད་གེའི་སྒྲ་སྒྲིགས་
པ། ལྷ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། བདུད་གྱི་སྟེ་བཙུང་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱབས་དང་མགོན་གྱི་དམ་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་རྟག་པ་བྱུང་བ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མངོན་ལས། བཙུང་ལྡན་འདས་ཇི་ཅམ་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་དོ་མཆར་ལགས་ཏེ། ཞེས་དང་། མོ་འཕགས་ཀྱི་བྱ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉི་
བར་བཟུང་བས་རྟོགས་བརྒྱའི་འཛིན་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཤུ་མོའི་རྩལ་སྟེད་གྱི་ཞིང་དག་ན་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་སྟེ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སོ་སོའི་དབྱ་དེ་

3

ཡུལ་གྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེས་

༡༥༥། རྩོད་དུ་གྱུར། དཔུ་རེ་རེར་ཞལ་དེ་སྒྲིད། ཞལ་རེ་རེར་ལྷགས་དེ་སྒྲིད་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྷན། ཡེ་ཤེས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་དང་ལྷན། ཡེ་ཤེས་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྷན། ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་ལྷན། ཡེ་ཤེས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ལྷན། ཡེ་ཤེས་
གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་དང་ལྷན། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སོ། ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ། མ་སྒྲིམ་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོན་བསྐྱལ་པ་ཆད་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་འདས་པའི་པ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་མི་བྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ། དེའི་བསྟོན་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོས་སར་ལྷན་པར་བསོད་
སྟོམས་སུ་སོང་ནས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་འོངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་དྲི་མ་མེད་པའི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་ཁྱེ་ལུ་དེ་མའི་པང་ན་འདུག་པས་དག་སྟོང་དེ་མཐོང་ནས། དེའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་

འགལ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་།

བཟང་བ་བསྐྱངས་པ་ན། དག་སྒྲོང་དེས་མོ་ད་ག་གཅིག་བྱིན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་དུང་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་དག་སྒྲོང་དེས་ལྷ་བཟང་བཟེད་ཁྱེུ་ལ་བྱིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་འབྱུལ་དུ་བཅུག་
 པས། སངས་རྒྱས་འཕོམ་བཅས་ལ་ཅི་འདོད་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་བྱེད་དོ། །དག་སྒྲོང་དེས་ཁྱེུ་དེ་སྐབས་འགོ་དང་བློམས་ཐོག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །ཁྱེུ་དེའི་པ་མས་ཁྱེུ་ཚེ་ལ་དུ་སོང་བ་ཁྱེུ་བསྐྱུལ་
 བས། ཁྱེུ་དང་དེའི་པ་མ་དང་། གྲོག་ཆགས་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་མ་རབ་དུ་བྱུང་བེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །དེ་དང་ཆུ་ལ་
 མཚུངས་པར་ཆུ་ལ་འཆལ་ཆར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། སྒོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱིན་དུ་འད་ཅེས་བྱུང་བའི་དུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུངས་པ་འཕོམ་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་
 རྗེས་སུ་བསྐྱུལ་བ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བཞི་བཅུ་ལོན་པའི་རྗེས་སུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ནི་ད་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཕྱགས་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ལོ་སྒྲོང་དུ་བདེ་བའི་ལོ་བྱད་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བསྐྱབས་བྱིང་ལྷའི་རས་བཙུངས་སུ་འབྱུང་ཕྱག་ལྷ་རི་བ་དག་གིས་བཀའ་སྤྱི་དག་ཅུ་བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚོད་རྟེན་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་གཅིག་དང་རྒྱར་དཔག་ཆད་ཁྱེད་པ་རིན་ཆེན་སྐུ་བདུན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

འཕོར་གྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཐུགས་གད་དུ་བསྐྱེད་ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགའ་སྤྱོད་པ། མོན་ཐུང་བ་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྟན་ཞེས་ཕུ་བའི་ཡུལ་དུ་གྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུ་མུད་དའི་མདོག་ལྟར་
དཀར་པ། ལན་ལག་བདུན་པ་གིན་དུ་གནས་པ། གཟུགས་བཟང་བ་ལྟ་ན་སྤྱུག་པ་ཞེས་ཐུང་བ་དེ་གྲང་པོ་འདུལ་མ་ཐན་མ་ཐས་པར་གཏད་ནས་དེས་ཀྱང་དུལ་བར་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤར་ཡུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་འདུལ་
མ་ཐན་དེ་གཉིས་དེ་ལ་ཞོན་ནས་རི་དྲགས་གསལ་དུ་སོང་བ་དང་རི་ཙམ་ན་གྲང་པོ་དེས་ནགས་ཀྱི་བལ་གྲང་མོའི་དྲི་ཆོར་ནས་དྲི་དེའི་རྗེས་བཞིན་དུ་རྒྱག་པ་ན། གྲང་པོ་ཆེ་རྒྱང་རྒྱར་མགྲོགས་པས་ཁྱེར་བ་དང་གནམ་ས་འགྲལ་བ་
ལྟར་མཐོང་ནས་སྤྱུག་སྟེ་འདུལ་མ་ཐན་ལ་གྲང་པོའི་དབང་པོ་འདི་ཕུལ་ཅིག །དེས་སྤྱོད་པ། དྲང་ལྗོང་གིས་སྤྱོད་པའི་གསང་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཞིང་ཕུགས་ཀུས་གདབ་པར་བཤྱི་མོད་ཀྱི། ཕུགས་ཀུའམ་ཞགས་པ་དང་ཕུག་སྤྱོད་ཀྱིས་གིས་
ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཆར་གཅད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱག་དུན་ཅི་ཞེས་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཞིང་། རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱས་ཤིང་འགའ་ཞིག་ནི་བར་འགྱུར་པོ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། གྲང་པོ་དེ་གནས་བམས་ཅད་དུ་བསྐྱོག་ཀྱང་
བསྐྱོག་མ་བདུག་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱོད་པ། ལྟ་གྲང་པོ་ཆེ་འདི་འཕུལ་གྱིས་ཤིང་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་མཐོང་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་འདུལ་མ་ཐན་གཉིས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་ཏེ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཐར་

ལྟོ

༡༡། །ནས་རྒྱལ་པོས་འདུལ་མཁན་ལ་སྐྱས་པ། རྩོད་ཀྱིས་གྲང་པོ་ཆེ་མ་རུལ་པ་དང་ལ་སྐལ་ལོ། །དེས་སྐྱས་པ། ལྷ་ཤིན་རུ་རུལ་ལགས་ཏེ། བགས་ཀྱི་གྲང་མོ་དེ་རྩི་ཆོར་ནས་ཉན་རུལ་པ་རུལ་པོ། །དེ་ལྷ་མོ་དེ་ཀྱི་དབྱུང་
 རྩན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྒྲར་མཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གྲང་པོ་ཆེ་ཞག་པ་རུན་ལོན་པ་དང་། རྩོས་པ་དང་བྱལ་ནས་དབྱུང་རྩན་ནས་རང་ཉིད་གནས་སུ་འོངས་ཏེ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་འདུལ་མཁན་གྱིས་རིངས་པར་
 རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། རྩོད་ཀྱིས་འདི་མ་སྐལ་ལམ། དེས་སྐྱས་པ། སྐལ་ལགས་ཏེ། ཅིས་མཛོན་པར་ལྷ་དེ་སྐྱན་སྒྲར་བསྒྲར་བར་བགྱིའོ་ཞེས། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུ་མོ་ལ་མེས་བསྐྱེགས་པ་ཞིག་དབྱུང་ཀྱི་སར་ཁྱེར་
 ཏེ་ལོན་རུ་གཞུག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སྒྲང་བར་བརྩམས་པ་ན། འདུལ་མཁས་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷ་ལོན་རུ་བརྒྱབ་ན་ལོན་ཀྱང་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། ཀྱི་མཁས་པ་དེ་ལྷ་ར་ཤིན་
 རུ་རུལ་པ་འདིས་བདག་ཅག་ག་ཡོངས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷ་བདག་གིས་སྒྲར་ལུས་སྐལ་གྱིས་སེམས་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་མ་གསོལ་ཏམ། བདག་ནི་ལུས་འདུལ་པ་ལགས་ཀྱི་སེམས་འདུལ་པ་ནི་མ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་
 པོས་སྐྱས་པ། སེམས་འདུལ་པ་འག་འཡོད་པར་འཛོད་ཀྱིས་མཐོང་རམ་ཐོས་སམ། འདུལ་མཁན་དེ་ལྷས་བསྐྱལ་ནས་སྐྱས་པ། ལྷ་ལུས་དང་སེམས་འདུལ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་མཆོས་སོ། །འདོད་པའི་རྒྱས་ཀྱི་

2000

ཉེས་གཞོན་ཕྱིར། མང་པོ་བརྩོན་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། མི་རྣམས་པར་ནི་གེས་པས་གྱུར། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་ནས་ཕྱོག་པར་བྱེད། ཅེས་སྟགས་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་དང་། བདག་ནི་སྤྱ་ཚེགས་ཐབས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ། གཟུགས་
བཟང་ལུན་སུམ་ཚེགས་པའི་གྲང་པོ་འདུལ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ལགས་ཕྱ་སེམས་ནི། རྒྱང་སྤྱོད་ཆབ་གྲུང་འཆལ་བས་མ་ཐུལ་དོ། ཞེས་སྟགས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་མཐུ་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དཔའ་
པོ་སྟོབས་ལྡན་པ། དེ་དང་གང་དང་དེ་འདྲར་རྗེས་འབྲང་བ། དེའི་དབང་འདིར་ནི་གཟུགས་མེད་སེམས་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྟོབས་ཐོས་ནས་སྦྱིན་པ་དག་
ཕྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས་དེ། སྤྱོད་ཕྱོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱོན་ལམ་བཟང་པ། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱུར་པ་འདི་ཡིས་སུ། འགྲོ་བར་རང་བྱུང་སངས་རྒྱལ་གྱུར་ནས་ནི། སྦྱོན་གྱི་རྒྱལ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བ། སྦྱོ་
པོའི་ཚེགས་དག་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱ། ཞེས་སྟགས་སྤྱུས་དེ། དེར་ཐོག་མར་སྤྱོད་ཕྱོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོན་ལམ་བཟང་པར་གསུངས་སོ། སྦྱོས་རབས་གཞན་ལས་རྒྱལ་པོ་རབ་སྤྱང་དང་རབ་གསལ་
ཞེས་གསུངས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་། ། སྤྱོད་ཕྱོགས་བྱང་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་ལ་ཐོག་མར་བསོད་སྟོམས་ཐུལ་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ། སྦྱོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་

5

ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟེན་པའི་ཆོས་

༡༩། རྟེན་ཡངས་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད་ཅིས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ། དེའི་མཆོག་ཟུང་དབང་པོ་ཟུང་ནི་ཤུ་འཇིག་རྟེན་དང་མོ་དུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ། རིམ་གྱོ་བ་ནི་ཀུན་དགའ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྒྲོར་ནས་སྒྲོངས་རྒྱ་ཞིང་ཡངས་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་བྱོན་པ་ན། སངས་རྒྱས་དེ་ནིང་རྩེ་གསལ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་གྱིས་ཐེབས་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད་ལས། མར་དང་ཉིལ་མར་དང་བྱ་རམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཅིས་བསྒྲོ་བ་བཞིན། ཀུན་དགའ་པོས་རྩ་མཁན་ལ་སྒྲུས་པ་དང་། རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད་ཟུང་དང་བཅས་པས་མར་དང་ཉིལ་མར་དང་བྱ་རམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱེར་ཏེ། མར་དང་ཉིལ་མར་གྱིས་བཙུགས་པ་ཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཏེ་འཇམ་པོས་བྱས་བྱས། བྱ་རམ་རྒྱའི་བརྩེ་བ་གསོལ་བས་སངས་རྒྱས་དེ་བཙོན་ཅིང་འཆོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྩ་མཁན་དེས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས། བདག་གུང་རབ་དུ་སྒྲིན་པ་འདི་ཡིས་ཤུག་ཏེ་རིགས་སྒྲིས་པ། ཡོན་ཏན་རིགས་དང་རུས་དག་མཉན་པའི་སངས་རྒྱས་ནིང་གྱུར་ཅིང་། བདག་གིས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆི་བ་ཡི། ལ་རོལ་ཞི་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་པ་མེད་པར་སྒྲོལ་བར་ཤོག ཅིས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་པོ། བྱས་བདག་གུང་ལས་འདིས་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པ་དང་། བཙུགས་པ་ཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བ་བྱེད་པར་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་།

五、

[illegible]

༡༡། །པོས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པས་རང་གི་མགུལ་ནས་སུ་ཏྲིག་གི་སེམས་དོ་བཀྲོལ་ཏེ་ཕུལ་ལོ། །ཁྱེའུ་གཅིག་དེས་ཁྱེད་གཉིས་སྦྱོན་པ་འདིས་ཅིར་སྦྱོན་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁྱེའུ་གཅིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཡས་སྒྲོགས་ན་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་མཆོག་དེ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། གཉིས་པས་གཡོན་སྒྲོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་དེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་བོ། །ཁྱེའུ་བར་མ་གཅིག་པོ་དེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་འདྲ་བར་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་བོ། །དེའི་ཆེ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དེས་ཁྱེའུ་བར་མ་འདིས་བསམ་པ་འདི་འདྲ་བས་འོང་ཞིང་། གོམ་པ་འདོར་འཛོག་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་དགོ་ཅུ་དང་། བརྒྱ་སྟོན་དང་ཆོངས་པ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མཐོང་བའི་དགོ་ཅུ་ཡོངས་སུ་ལོན་ཏེ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སུ་ཏྲིག་དོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་འདྲུག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱེའུ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ་ཏྲིག་གི་སེམས་དོ་དོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་གཙུག་ན་སུ་ཏྲིག་གི་ཁང་བཅུགས་སྒྲ་ཆོགས་ལྡན་སྒྲུག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་བཞུགས་པར་སྦྱར་དོ། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དེས་འདྲུམ་པ་མཛད་ཅིང་ཁྱེའུ་འདི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཁྱེའུ་གཞན་གཉིས་སངས་རྒྱས་དེའི་མཆོག་ཟུང་དུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ད་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དང་ཤུ་པོའི་ལུང་དང་མེ་ལུ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྦྱར་

འགལ་གྱི་ཕུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དག་གི་ཐོག་མ་འདི་རྣམས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས་གཞན་དུ་མདོ་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱས་དུ་མའི་དུང་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནི་གིན་དུ་མང་
 བོར་ཕུང་བ་དེ་ལྟར་ལ། ཐོག་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འདི་དག་གྲང་། རི་སྐད་དུ་མདོ་སྒྲེལ་བྱེད་ལས། རགས་པ་བར་ལས་ཕུང་བ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། གོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྒྱ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགོ་བ་གོ་མས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནི་གོགས་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཕུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་ཕུར་པ་ཆོས་སྤྱད་པའི་གེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཕུ་བར་ཕུར་པ་དེས་ཐབས་
 ལ་མཁས་པས་བྱིད་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་དུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བརྟག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་དགོ་རྒྱ་བསགས་པར་བུས་པའོ། །ཡང་ཁྱེད་ཞེས་དུ་ཕུར་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པ་ཞེས་ཕུ་བ་མཐོང་ནས་སྤྲིག་གི་སེ་མོ་དེ་ཕུལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་ཅི་འདྲ་བར་འབྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། དཔྱལ་བའི་གིང་རྟ་འདྲེན་པར་ཕུར་ཆོས་གོགས་ལ་སྐྱེད་རྗེ་དང་ཐུམས་པའི་སེམས་རང་ཐུགས་གྱིས་སྐྱེས་པ་

500

ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བདེ་བ་སྟེ་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོ་དེ་དང་ཐུ་མ་རྣམས་སུ་ཐོག་ཆེན་གྱིས་ཆོས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་ཆེར་གོམས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་མ་དག་སྟེགས་མའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིར་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ལྟ་ཆར་ཆོང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་གང་རུང་ཞིག་ལས་སྒྱེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པར་
འགྱུར་མོད། རྒྱ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ནང་དང་པོར་བསྐྱེད་དུ་ཐིན་ཀྱང་མོས་སྒྲོད་གྱི་སར་སྒྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱ་གང་རུང་རེའི་སྒྲོན་ནང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྲུལ་མངོན་དུ་སང་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་
སྒྲོལ་སྒྲིང་ནས་ངེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ས་ཐོབ་པར་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པ་མེད་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་རྒྱའི་སྒྲོལ་སྒྲིང་ཡིན་
ཀྱང་། རྒྱུན་དག་ལའང་ལྟོས་པས་ན་འདི་ལྟར་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ཐོག་མའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ། འདི་རྣམས་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲེའི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་དང་། བྱེད་དང་། བྱང་པ་གྱི་ཉ་དང་། འོད་ལྡན་དང་། རྩ་
མ་ཐན་ཡངས་པའི་འོད་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་ལྟ་བུར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་བྱང་པ་གྱི་ཉས་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དང་། བྱེད་གསུམ་གྱི་དབུས་མས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བས་དྲང་བའི་དད་པ་

5

༡༡། །ཅམ་གྱིས་ལྷ་ཉིག་གི་དོ་གལ་ལྷ་ལ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲར་འགྱུར་བར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་འོད་ལྷན་དང་རྒྱ་མཐན་ཡངས་པའི་འོད་གྱིས་ལྷ་མ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གཤམ་གཤིང་འདོད་པའི་དད་པ་དྲག་པོས་སངས་རྒྱས་ལྷ་འགྱུར་བར་ལྷགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ཡིན་ཅིང་ཆོང་དཔོན་གྱི་ལུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །འདི་དག་སྒྲོན་འཇུག་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ་
སོ་ལ་བཞེད་པའང་ཡོད་མོད་མདོ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་དག་གི་སྒྲུ་ཕྱི་འདི་ཞེས་ངེས་པ་དགའ་མོད། གང་ལྟར་གྱུང་ཐོག་མར་ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་འདི་ཡང་རྗེ་བཟང་རྗེ་བརྟན་ཏུ་སོང་ནས་བུ་
ཐེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དྲག་པོས་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ཐོག་ཆེན་ལ་བཀོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིང་མ་དག་པ་ཆེད་ཏུ་བཟུང་བའི་ལྷགས་
བསྐྱེད་ཐོག་མ་ཡིན་པར་མདོན་ནོ། །ངེས་ན་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷགས་བསྐྱེད་ཏུ་གཞུག་པའི་ས་པོན་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་དེ་ཕྱི་མ་འདི་རྒྱམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ཡང་རུང་ལ། ཅིས་
སངས་རྒྱས་ལྷ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བའོ། །ཁོད་པ་གྱི་ཏས་བུམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་ལྷགས་པོ་ཆོང་དཔོན་གྱི་ལུ་སོགས་རིམ་བཞིན་ཡིན་གྱུང་འགལ་བ་མེད་མོད་ལྷང་གིས་གསལ་བ་མེད་ན་རིགས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

ལྟོ་མཉམ་པ་ལྟོ་མཉམ་པ་

དབྱུང་པར་དགའོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཅི་ལྟར་གྱུར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ནི་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འགལ་བ་མེད་པར་སྒྲུང་རོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྒྲོན་ལམ་གཅིག་བཏབ་གྱུར། དེའི་འབྲས་བུ་བྲ་མེད་ཕྱར་རྒྱུ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་དེས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་སྒྲིག་ཅན་གྱིས་གཡོ་བུས་ནས་ཕྱར་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་སྒྲ་ལུང་
བརྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། དོན་གྱུར་འཕགས་སམ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་ཆད་དང་། ལྟག་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སུ་ཕྱར་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཙམ་མ་ཉམས་གྱུར། རྒྱུན་རྒྱུན་པ་དང་འབྲུད་ནས་ཕྱར་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྱེ་བ་
གྱུན་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་མི་འབྱུང་བར་ཆེ་རབས་ལ་ལར་བརྟེན་པ་སོགས་གྱུར་སྒྲིད་པས་སྒྱིར་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པར་འབྱུང་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་ལྡེ་པོ་ལས་གྲོགས་སྒྲོབས་ཙམ་ལས་ཕྱུང་བ་དེགས་སོགས་རང་
སྒྲོབས་མེད་ན་མི་བརྟན་པ་དང་། གཞན་བཞི་ལས་ཕྱུང་བ་ལ་བརྟན་པའི་ཐ་སྐྱོད་གྱུར་མཐོང་དོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྒྱམས་ལ། །མོས་དང་ལྟག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་ཏུ་འདོད། །དེ་
བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་སར་མོས་པ་སྒྲོད་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དག་ས་བདུན་ཏུ་བདག་གཞན་མ་ཉམ་པའི་སེམས་འབྱོངས་པས་ལྟག་བསམ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་ས་

ཕྱི་ལོ་བཞི་བའི་རྒྱུ་ལྟར་ཆོས་

༡༥། །གསུམ་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྱི་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། ས་དང་ལམ་བཟོད་དེ་གོང་ནས་གོང་
དུ་རེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་བྱ་དེ་ལྟར་པར་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ས་སུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་སྒྲུ་ཆོག་ས་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་།
བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྒྲུ་ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་དང་། འབྲིང་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དང་པོར་གཞེགས་པ་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བཟོད་
པ་ཆེན་པོ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་སོ་སོ་ཡོད་ལ། མདོར་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་
འབར་ཏེ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་རེ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་མི་སྒྲིབ་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུང་བསྟན་པ་
ལའང་། ལྷ་མོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡོ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ཡང་མཐར་འིང་མོ་ཞིག་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་གཞེགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ས་
ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ས་

བཀའ་འདུངས་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུ་ལྟར་

མཛེས་པ་གྲུ་

བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཆེ་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྟོ་གོས་བཟང་པོར་ལྷུར་པའི་ཆེ་མར་མེ་མཛད་མཐོང་མ་ཐག་རྟུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་མངས་རྒྱས་སུ་ལུང་
བསྟན་པ་འདི་ཉིད་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོར་གྲགས་ཆེ་བས་མར་མེ་མཛད་འདས་པའི་མངས་རྒྱས་སུ་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་པའང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཕགས་
པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱབས་དེར་ལུང་མ་བསྟན་པ་སྟོགས་སྟོ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཡེ་སེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། མེའུ་འགལ་གྱི་སྤྱ་གར་ཐག་གི་དབང་གིས་མངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་འདས་རྣམས་ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་
མཛད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་། དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱུང་རྒྱུ་རྟུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་ལུང་སྟོན་པ། བསྐྱེད་མ་ཐག་རྟུ་ལུང་སྟོན་པ། གསང་སྟེ་ལུང་སྟོན་པ། བཟང་པ་ཐོབ་
ནས་མཛོན་སུམ་རྟུ་ལུང་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་སྟེ་ལུང་སྟོན་པ་ལས་དགོ་བའི་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་འདུལ་བ་གཞི་ལས་གསུངས་པ་
ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ལ་ནི། མངས་རྒྱས་སྤྱུ་བྱུ་བྱུ་པ་ནས། །འདྲེན་པ་ལུལ་ལྟོགས་སྟོང་གི་བརྒྱད། །དེའི་བར་བརྟན་བྱི་ལྟ་སྟོང་གི། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་ངོ་། །གངས་མེད་གཅིག་

ལྷ་

༡༡། འོ་འདས་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཆོད་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ང་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་མེད་དོ། གྲངས་མེད་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ནས་ཏེ། རབ་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་བྱས་པའི་བར། བདུན་ཁྱིམ་ཉུག་སྒྲོང་དག་གི་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ང་ཡིས་མཆོད། གྲངས་མེད་གཉིས་པོ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ང་ཡིས་མཆོད་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། ང་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་མེད་དོ། གྲངས་
 མེད་པ་ནི་གསུམ་པ་ལའང་། སངས་རྒྱལ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་བར་དག་ཏུ། བདུན་ཁྱིམ་ཉུག་སྒྲོང་ང་ཡིས་མཆོད། གྲངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཆོད་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་
 ཕྱིར་ནི་སྒྲོང་པ་ན། དེ་ཆོད་ལ་སྒྲོ་སེམས་མེད། ང་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ན། སངས་རྒྱལ་མཆོག་ནི་དེ་དག་མཆོད། འཛིག་ཉེན་འདྲེན་པ་དེ་ཀུན་གྱིས། ང་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བསྟན། ངས་ནི་སྒྲོན་བསམས་གང་ཡིན་
 པ། ང་ནི་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས། ངས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁུར་བོར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་མཆོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ།
 དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་རིམ་ཅམ་གསུངས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོན་འདས་ཉིད་གྱིས་སྒྲོན་སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་ཆོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་ལ་དགོ་པའི་རྒྱ་བ་བསྒྲུན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་

རེ་རེ་ལའང་མཚན་པ་ཚན་མེད་པས་མཚན་པ་དང་། ཚེས་ཚན་མེད་པ་བཟུང་བ་དང་། ཚན་མེད་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་སྒྲིབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིབས་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཚན་མེད་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ནི་བརྗོད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་མཚན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་མདོ་བཞིན་བཀོད་པ་ལ། སྒྲིན་བུམ་ཟེ་སྒྲིན་རྒྱུ་པར་གྲགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲིབ་མེད་ལུང་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲི་ཚེའི་ཚན་དཔག་རྒྱ་མེད་པར་བཞུགས་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་བར་སྒྲུང་ལ་ནོར་བུའི་བྱ་རེ་ཀུན་རྒྱ་བྲེས་པ། ས་ཐམས་ཅད་གསེར་
 གྱི་གྲེགས་མས་གཡོགས་པ། གསེར་གྱི་ཁང་བརྟེགས་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཅུམ་པ་སྒྲིང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུས་གནས་བརྒྱར་ཀུན་རྒྱ་བརྒྱན་ཏེ། ཁང་བརྟེགས་རེ་རེ་ཡང་བུ་མོ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྒྲིང་དག་མཛོན་པར་
 འདུག་ཅིང་། ཁང་བརྟེགས་རེ་རེའི་ས་ལ་སིལ་སྒྲིན་སྒྲིང་གི་སྒྲི་དབྱངས་འབྱུང་བ། ཁང་བརྟེགས་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་མེ་ཏྲིག་ཁདོག་རྒྱུ་པ་ལྷ་བཀྲམ་པ། ལྷའི་སྒྲིས་གྱིས་བྱགས་པ། ལྷའི་བདུག་སྒྲིས་གྱིས་བདུག་པའི་སྒྲིན་འཕྲིགས་
 པ། དགའ་ཞིང་དྲེགས་པར་བྱེད་པ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཁང་བརྟེགས་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་བཟུང་བར་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ། ཁང་བརྟེགས་དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲི་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

ཐའི་རོལ་མོ་འདོད་ན་དེའི་སྐྱ་སྐྱུ་གས་གང་དང་ཕྱི་བར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་སྟོང་དང་། བྱིར་ཕྱི་བར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཕྱི་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཕྱི་བས་དགའ་བ་དང་ལྷན་ནོ། །དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་ཅིའི་འོད་
ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དགའ་མཐོང་གིས་གྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་དར་གྱི་ལྷ་ལྷི་བཏགས་གིང་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱན་ཏེ། སྟོན་གྱི་མི་དང་བཅས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལོལ་བཅས་གྱི་ཡོངས་
ལྷ་སྟུང་པའི་དོན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྟུང་རུང་མ་དང་ལོལ་རྒྱལ་སྟུང་གྲང་བྱུང་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་འབུམ་ལྷག་བརྒྱད་དང་ཐབས་གཅིག་དུ་ལོ་ས་ཡ་ལྷག་བརྒྱད་དུ་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པས་
ཡོངས་སུ་བརྟེས་པར་བྱས་པ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་སེང་གའི་སྒོ་གོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟུང་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་དེས་ལུལ་དེ་ན་ལོལ་པའི་དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ། ཁ་ཟས་རོ་
བརྒྱ་པའི་སྟོན་མོ་བྱས་གིང་གཤེགས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་ལོ་བྱི་ལྷག་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་ཉན་མཚན་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་སྟོན་པ་བྱིན་ཅིང་དགོ་སྟོང་དང་བུམ་ཟེ་དག་ལ་ཡང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བྱིས། ཐམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཐམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་བལྟའོ། །གེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པ་གེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། དེ་ལྟར་བརྟོན་པར་བྱས་སོ། ། ། །ཡང་སྟོན་གྱི་ཚེ་བུམ་ཟེ་བྱ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་གིང་སྟུང་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་

ལྷ་མོ་

ལྷམ་མོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྷ་བར་ལངས་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་བྲམ་ཟེ་མོ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་རྒྱུ་མ་དགར་མོའི་བེད་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལྷམ་ལྷམ་སོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བེད་ལྷམ་པ་
 ཞིག་གི་དུང་ན་བཞུགས་བེད་བེན་རྩ་མཛེས་ལ་དབང་པོ་དུལ་བར་མཐོང་ནས་འདི་ལྷམ་དུ་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ། དག་སྤྱོད་གི་ཆོད་ཙམ་དུ་བེས་པ་ནི་ནོངས་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ནི་ལུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །འདི་
 ལ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཞལ་ཟས་དང་ན་བཟའ་སོགས་འཕུལ་བར་བྱའོ་ལྷམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བྱུག་བྱས་ནས། བདག་གི་མིང་ནས་ལན་གསུམ་ལྷམ་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་དག་སྤྱོད་ཙམ་དུ་བཟུང་བའི་
 རྩོངས་པ་འཆགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དག་འདུན་དང་བཙུམ་པ་ལ་ཇི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱའོ་ཞེས་ཞུས་པ་ལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷལ་པ། མངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་
 ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ཇི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་མི་བཞུགས་སོ། །གསོལ་བ། འོ་ན་དགུང་བདུན་དུ་བསྐྱེན་བཀུར་བུ་བར་གནང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་
 ཟླ་དགས་རང་གི་ཕྱིམ་དུ་གཉེན་བསྐྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱེད་རྣམས་མཐུ་དང་རྩས་པ་ཅི་ཡོད་པས་འབད་བར་གྱིས་བེག་ཅེས་བྱས་ནས། ལོའོ་གྱི་ཁུམས་རུ་ཞིང་དབག་ཆོད་བཙུག་ཉིས་ལ་བྱས་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་གིས་

༡༡། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ལོའ་བཙུམ་སྐྱོན་དྲུངས་ཀྱིས་བསེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་བསྐྱལ་བས་སྒྲོས་ཆུས་ཆག་ཆག་བཏབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་སྒྲིན་རྣམས་ལ་གདན་བཤམས་པ་དང་། དྲི་བ་རྣམས་ལ་རོལ་
 མོ་བྱེད་པར་བསྐྱལ་ལོ། །ཤུལ་ལུས་རྣམས་ལ་སྒྲུ་རེ་བྲེས་པར་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་བསེལ་བ་ལྟར་བས་ཆ་བ་མེད་པར་དང་། འོར་བུ་དང་མུ་ཏྲིག་གི་རྒྱུ་ཀྱང་བྱས་སོ། །དེར་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལོའ་བཙུམ་
 བཙུམ་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་ལྷའི་སྒྲོས་དང་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་འབེབས་གིང་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་རྒྱ་འཕྱལ་གྱིས་ལོའ་བཙུམ་གྱི་ལུས་མ་དེ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་པ་བེད་ཀྱི་རེ་ར་བས་བསྒྲུར་
 ཞིང་གེལ་གྱི་ཁ་རན་བཏགས་པར་གྱུར་དོ། །དེར་ཞལ་བས་སྐྱོ་ཆོགས་བསོད་པ་དག་གིས་བསྐྱབས་གིང་དཔག་བསམ་གྱི་རས་བཙུམ་ལུ་བྱུང་རེས་གཤེགས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཉི་མ་རྩ་བ་ནས་དགྱིལ་ལོའ་བཙུམ་གྱི་མཐའི་ལྷའི་བུ་དབང་དང་
 གཟི་བཞིན་ཆེ་བ་དག་གིས་ལོའ་བཙུམ་དེར་གང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བས་གྱི་བུ་བ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་བུ་མ་ཐེ་རྩ་དགས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ། བདག་གིས་སྒྲིན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ལ་བར་བཞུགས། དག་
 ལུ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་པའི་བུང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་གསོལ་བ་ལ། བཙུམ་ལྷན་འདས་འཇུག་པ་མཛད་པས། ཉི་མ་དང་རྩ་བ་ནས་དགྱིལ་ལོའ་བཙུམ་གྱི་མཐའི་ལྷའི་བུ་དབང་གི་མདོག་

གི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །དེར་བྱམ་ཟེ་བླ་དགས་གསོལ་བ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོད་བཏང་བའི་ཇི་ཙམ་དུ་བྱུང་བས་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་རེག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་མི་ཕྱིད་པའི་དད་པ་སྐྱེས་ལགས་སོ། །
 བཙུམ་ལྷན་འདས་དག་པའི་རྩ་བ་འདིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གང་ལགས་པ་དེ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལགས། བཀའ་སྐུལ་པ། བྱམ་ཟེ་ཇི་ཙམ་དུ་འོད་འདིས་
 བྱུང་བའི་སེམས་ཙན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཛང་རྒྱ་ཞིང་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་བར་ལས་
 འདེམ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོར་བཙུམ་ལྷན་ལས་བཞེངས་ནས་གསེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་ཟེ་དེས་སེམས་ཙན་དེ་དག་ལུང་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་བཀུར་སྟེ་དང་སྤྱ་མར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་བདག་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཁུམ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་སྤྱ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་མི་རྒྱུའི་སྐྱམ་དུ་ཡང་
 སེམས་པར་མ་གྱུར་ཏོ། ། །ཡང་སྟོན་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞིན་ནུ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལུང་པོ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་བཤད་

༩༩། ཅིང་། སངས་རྒྱལ་དེ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དུག་དུ་ལོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་རྒྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལྱང་བསྐྱེན་པ་མ་ཐོབ་པོ། ། །ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱོད་པའི་ཆོ། འཁོར་ལོས་རྒྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པར་སྐྱང་བའི་ཡུལ་དེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཆོང་དཔོན་གེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ལམ་བཟང་པ་ཆོང་དཔོན་དེས་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་དགོ་འདུན་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པར་ལོ་སྒྲོང་དུ་བདེ་བའི་ལོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཚོགས་བྱང་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་ཀྱང་ལྱང་བསྐྱེན་པ་མ་ཐོབ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལྱང་བསྐྱེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ། །ཡང་སྒྲོན་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྐྱོ་རོལ་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་སུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་བྱམ་ཟེའི་བུ་མོ་སྒྲོ་གོས་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་དེས་རང་གི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཆད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་གིང་། རང་གི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་ཅིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱམས་དེར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་གིང་བརྩོན་འགྲུས་མ་བཟང་བར་

སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་བ་ཤུག་ཤིག་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་དག་པར་སངས་རྒྱུ་ཏེ། ད་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཉིད་ལ། སྟོགས་བརྩའི་ཞིང་སོ་སོར་སངས་རྒྱུ་གི་མཆོན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དོན་ཡོད་ཀྱུ་བ་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་
 ལས་བརྒྱམས་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱེན་པ་རྣམས་ནི་ཞིབ་པར་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གཞིན་ཏུ་གིས་པར་བྱའོ།། ། །གཞན་ཡང་སྟོན་དེད་དཔོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་གིང་རྟ་སྒྲལ་ལྷན་
 ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་དུག་ཤི་ཉིས་སྟོང་གི་ཞབས་འབྲིང་དང་བཅས་པར་རྒྱ་པོ་གརྒྱ་ལས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་གྱུ་ཟམ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་ལ་ཏེ། ཞལ་ཟས་བཟང་པོས་ཀྱང་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་སྤྱ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱུ་ཆོངས་པ་དག་བཅོམ་པ་དུག་ཤི་ཉིས་སྟོང་བཅས་པ་ལ་ཅན་དན་ས་མཆོག་གི་ཁང་པ་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་མེ་ཏྲུག་དང་སྟོས་གྱིས་སྒྲས་
 པ་སོགས། ཞལ་ཟས་དང་བདེ་བའི་ཡོད་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲ་བ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་གྱུར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱུ་ཅན་དན་ལ་པོར་བཅས་ལ་སྟོས་ཆབ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཐུམ་པས་བྱས་གསོལ་ཞིང་

ལྟ། མཆོད་པ་ལུ་པ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆེན་སངས་རྒྱལ་དབང་པོ་འདུལ་བ་ལ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་རེན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་ནན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་ལྷའི་དགའ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་རྟོགས་མཛད་ལ་སིལ་སྟོན་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་བསྐྱགས་པས་མཆོད་ཅིང་། ཞལ་བཟས་བཟང་པོ་གསོལ་ནས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་དང་། ། ཡང་བྱམ་ཟེར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ཆོགས་སུ་བཅས་པས་བསྟོད་པ་བྱས་ཤིང་། ཞལ་བཟས་བཟང་པོ་ཡང་གསོལ་ནས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་བདེ་མཛད་ལ་ཞལ་བཟས་དང་འབུམ་རི་བའི་ན་བཟའ་ལུ་ཏེ། སྟུག་དུང་གི་མཆོད་རྟེན་ཁོར་ལུག་དུ་དཔག་ཆད་གཅིག་དང་། འཕང་དུ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པ་བྱས་པ་དང་། ། ཡང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་གང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ། ཡང་བྱིམ་བདག་ཐོས་སྟོད་ཅིས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་གནས་པར་སྟོར་བ་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྟུར་ནས་གནས་མ་ཡིན་པ་སེས་པ་

མཛེད་ཀྱི་གྲུ།

ཐོབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་བརྟུང་བ་དང་། ། །ཡང་བྲམ་ཟེའི་དབང་པོས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐུག་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ། ལོ་བྱིའི་བར་དུ་ཡོ་བྱུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
 བྱི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་དགའ་ལྷན་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་བུ་མོ་གཟུགས་མཚོག་ཏུ་བཟང་བ་བྱིན་པ་དང་། ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཡིད་འོང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིགས་སྒྲུགས་བྲམ་མ་སྟགས་
 བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ། སངས་རྒྱལ་བྱི་ཉིས་སྟོང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བར་བྱས་ཏེ། ཐུགས་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་སྟགས་སངས་རྒྱལ་མང་པོ་མཚོན་པའི་རྒྱལ་ཚོ། འདུལ་བ་གཞིའི་ལྷན་པ་མ་པོར་གཅིག་པ་དང་། མཛེས་
 བྱུན་དང་། གང་པོ་སྟགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱུ་པའི་རྒྱལ་སྐྱབས་སྐྱབས་སྐྱབས་ལྷན་པ་རྣམས་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་། རྒྱལ་འཆལ་ཆར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་ལས་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་མཐུན་པ་གཟུགས་ཏུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་བྱེ་བ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་མཐུན་པ་བྱེ་བ་ཐུག་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོངས་བྱིན་དང་། རབ་འབར། ལུ་
 རམ་གྱིང་བ། མང་པོས་བཀྱར་བ། གཟུགས་མཛེས་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཡིང་མཐུན་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱལ་མཚོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོན་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་

༩༧༩

མཛེས་པ་གྲུ་

མངས་ཀྱིས་གྲུ་ལྟ་བུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་མཐུན་པ་གྲུ་གྲུ་དུ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ཚོགས་བྱང་བསྐྱབས་པ་དང་། མངས་ཀྱིས་མར་མེ་མཛད་མཚན་མཐུན་པ་བརྒྱད་ཉེ་དང་། མངས་ཀྱིས་རབ་དུ་འབར་བ་ཞེས་པ་མཚན་མཐུན་པ་བྱེ་བ་ཤུག་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མཚན་པ་དང་། མངས་ཀྱིས་སྤྱ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མཚན་མཐུན་ཁྱི་དུག་ཉེ་དང་བྱང་བ་དེ་དག་ལས་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡང་མངས་ཀྱིས་ཡན་ལག་འཕགས་པ་ཁྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལོར་ལོས་སྒྲར་བར་གྱུར་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། ཡང་མངས་ཀྱིས་རབ་དུ་འབར་བར་མཚན་མཐུན་པ་ཁྱི་ལྟ་ཉེ་དང་། ཀའི་རྒྱའི་རོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཤུག་དག་བརྒྱ་དང་། མངས་ཀྱིས་འོད་སྒྲར་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་དང་ཤུག་དག་དང་། གཞན་ཡང་མངས་ཀྱིས་མ་ཕྱོན་པའི་བསྐྱལ་པ་ལ་རང་མངས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཉེ་དང་ཤུག་དག་བརྒྱ་དག་སྟེ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རི་ཁྱིད་འཚོའི་བར་དུ་བསོད་ཉོམས་སོགས་སྟལ་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་ལྟ་བུར་རང་མངས་ཀྱིས་ཉེ་དང་ཤུག་བྱེ་བ་དང་ཉེ་དང་ཤུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་པའི་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་གིང་། དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་ལྟ་བུར་ཚངས་ཆེན་དུ་སྒྱེས་ནས་སྒྲར་འཛམ་གླིང་དུ་རྒྱལ་པོར་སྒྱེས་གིང་། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོར་གྱུར་ལ་སྒྲར་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཉེ་དང་ཤུག་དག་མི་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་སྒྱེས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རང་མངས་ཀྱིས་ལས་མངས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་ཕྱོན་ཏོ། །བསྐྱལ་པ་ཁྱི་པོ་དེ་འདས་ནས། དེ་བཞིན་

ལེ་ཤ་

༡༩༡། །གཤམ་གསལ་པ་ཀུན་རྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོད་པའི་ཆེ། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འཕྲོས་ཏེ། འཕྲོས་ལོས་རྒྱུ་པ་ལེགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུས་གིང་། མི་རྒྱུས་གྱིས་ལོ་སྟོང་ཐུག་དགུ་བཅུ་ཐུབ་པའི་དུས་
མོ། །དེས་སངས་རྒྱུས་ལེགས་པ་ཅན་ལ་ངེ་མིན་འཆོའི་བར་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བདུན་བརྒྱའི་ཆེ་སངས་རྒྱུས་འཛམ་བྱ་མཐུད་པ་སྟགས་མཚན་མཐུན་པ་སྟོང་དང་། དུག་ཕྱི་ཉིས་
སྟོང་དང་། བརྒྱད་ཕྱི་བཞི་སྟོང་དང་། ལྷ་བརྒྱ་དང་། དུག་ཕྱི་ཉིས་སྟོང་དག་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་མེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པའི་འདུ་གེས་ལ་གནས་གིང་བདག་རྒྱ་ལྷ་བ་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་
མཐམ་མེ་མཐོང་མཐོང་པའི་ཆེ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་མེ། སངས་རྒྱུས་དེ་མཐོང་མ་ཐག་རྒྱ་མི་སྟེ་པའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་འདས་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་བ་རྒྱུ་པ་འཁོར་བའི་དཔྱད་ཀྱི་པར་ལྟར་བྱ་བ་
དག་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཕྱེ་བ་ཐུག་ཕྱིག་དགུ་བཅུ་རྒྱ་གཉིས་སྟགས་སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་མེ། དཔལ་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ནས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཚན་བཤད་ན་
ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དེ་དག་འདས་པའི་འོག་རྒྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་འོད་མི་འགྱུར་གྱི་ཆོག་མཚན་པོ་ལས། མདོ་སྟེ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་སྟགས་སུ་རྒྱུས་པའི་རྒྱུ་པ་གངས་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་སྟགས་

உயிர்ப்பிழை

ཕུས་པས་གདོད་མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟུང་གི་མདོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། རྟོན་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དགུ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་
ཆེན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟར་པའི་ཆོ། ད་སྒྲིན་པ་ལ་དཔའ་བར་གྱུར་ནས་མཆོད་ཅིང་། ཡང་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོའི་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱས་གཙུག་ལུང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་ནི་བྱ་དང་། འོད་སྐྱེད་བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་བྱ་དང་། འོད་ཁྱིམ་མེད་པ་
བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དུག་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་ཅན་གྱི་སྤྱུ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་ལ་དེ་ལྟར་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །ཡང་འཁོར་བ་འཛིག་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྒྱ་དང་། གསེར་
ལྷུ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད། སྐྱེད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གསུམ། སྐལ་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ནིར་ལྟ། ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གསེགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ཀྱི་ཐ་མ་དེས་ཟུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པས།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲམ་མེད་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་ལུང་བསྟན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ནས་ཡང་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ལ་མ་བལ་པོ། །ཟུང་གི་ཆོས་ཐོས་ནས་འཇམ་ལུང་གི་ལྱིང་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་གྱི་ཆར་ཐབ་སྒྲེ། ད་དེ་ནི་དུ་རྩོགས་བྱང་དུ་

ལྷོ། །ལུང་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་རིང་མོ་ཞིག་གི་བར་དུ་ང་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ན་མར་མེ་མཛད་ཕྱོད་ཏེ། ང་བྲམ་ཟེའི་ཕྱེད་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེའི་དུས་སུ་ལུང་བསྟན་ནོ་
 ཞེས་སྟགས་དང་། དེའི་ཆོས་པ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས། སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་རྣམས་སུ་བར་ཕྱིན་སྐྱུད་པ་ཁར་སོང་བཞིན་དུན་ཞིང་སེམས་ཅན་མང་པོ་དག་ཆོས་ལ་བཀོད་ཅིས་གསུངས་སོ། ། །དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་
 ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལ། སྒྲིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་གི་སྒྲིན་པ་སྐྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་ཚོ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེའི་ཕྱེད་སྒྲིན་གྱོ་གྱོས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོས་པ་རྣམས་མར་
 མེ་མཛད་རྒྱལ་པོའི་སྟེ་བུར་མར་མེ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱུན་དུང་བར་བུས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མར་མེའི་འདབ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆོད་ཅན་གྱི་སུ་ཞེས་བྱ་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མཆོད་སྦྱོར་བྱས་པའི་མདུག་དུ་
 གསེར་གྱི་འཁར་བ་དང་། རིལ་བ་དང་། གཞོང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲིས་པའི་མལ་བྱི་དང་། ཀུན་པ་ར་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་རབ་དུ་སྦྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཐམས་སོ། །དེའི་ཆོས་པ་རྣམས་
 གཞན་ན་བྲམ་ཟེའི་ཕྱེད་སྒྲིན་གྱོ་གྱོས་བཟང་པོ་དང་སྒྲོ་གྱོས་བྱ་བ་གཉིས་ཤིག་གནས་པས་མཁན་པོ་ལས་རིག་བྱེད་འདོན་པ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ལོ་བས་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཡོན་འབུལ་བ་ལ་སེམས་བྱིང་

འདུག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མོར་ཅན་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་མཛུགས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལས་མཛུགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ལོ་བས་པ་དེ་ལ་དབང་དོ་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དེའི་དུང་དུ་བདག་གཉིས་ཁ་ཏྲོན་ལོ་བས་ཤིང་མང་དུ་
 ཐོས་པའི་རབས་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱའོ་སྐམ་མོ། །རྒྱལ་པོ་མོར་ཅན་གྱི་ལུ་ལ་ཡང་ལྟས་སྦྱོར་ཏེ། ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟོ་ལྟོས་གཉིས་འདི་རའོར་གིས། དེ་ལས་ལྟོ་ལྟོས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྦྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
 འདི་ལྟར་ཅིག་དང་། རྒྱལ་པོ་མོར་གྱིས་ལོ་བདུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མཆོད་སྦྱོར་བྱས་པ་བས་འབྲས་བྱ་ཆེས་ཆེའོ་ཞེས་བྱས་མོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྟས་བྱང་སྦྱོར་པ་ས་ན་དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གོ་ར་མ་ཆག་
 སྐམ་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱང་བ་མཛེས་པ་གཉིས་འོར་ས་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་གཉིས་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པའི་སར་ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་དོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་བདག་ལ་ལྟས་སྦྱོར་
 པའི་ལྟོ་ལྟོས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཡིན་ལོ་སྐམ་མོ། ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ལྟོ་ལྟོས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐམ་པ་དེ་ཉིད་ལྟར་ཟེ་ཁ་ཏྲོན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱེད་ནས། སྦྱོར་པ་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་པ་ལས། ལྟོ་ལྟོས་པ་ཆེན་པོ་ས་གཤེར་གྱི་ལུ་ལར་པ་ལོ་གས་པ་ཞི་བྱང་ས་ཞིང་། བདག་ཆོངས་པར་སྦྱོར་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐམ་ཏེ་བྱ་མོ་ནི་མ་བྱང་ས་མོ། །བྱ་མོ་དེས་ལྟོ་ལྟོས་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་པ་ཞེས་བྱང་བ་

2000

མཛད་ཀྱིས་པོའི་ཐོ་བྱང་དུ་བྱོན་པའི་ནིན་དེར་སྒྲིབས་པར་བུས་སོ། །དེར་ཀྱལ་པོས་སངས་ཀྱས་མཛོད་པའི་བྱིར་མེ་ཏྲེག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་བྱིམས་བཅས་པས་གཞན་སྐུས་ཀྱང་མེ་ཏྲེག་མི་རྗེད་པའི་ཆོན། ལུ་མོ་དེས་མེ་ཏྲེག་
 ཐེང་བརྒྱད་མཁན་ལ་ཡུད་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་བྱིན་ཅིག་ཅིས་སྐྱས་པས། དེ་ན་རེ། ཀྱལ་པོས་མེ་ཏྲེག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་སོ། །ལུ་མོས་སྐྱས་པ། མེ་ཏྲེག་གི་རྗེད་དེར་སྐྱོས་དང་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡུད་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་མ་གཏོགས་
 པ་རྗེད་ཀྱང་ཤིང་དོ། །དེར་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཡུད་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་བདུན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ལུ་མོས་དེ་ལ་འདི་རྒྱམས་ཐོགས་སྤིག་ཅིས་སྐྱས་པ་ལ། མེ་ཏྲེག་ཐེང་བརྒྱད་པ་ན་རེ། ཀྱལ་པོས་བདག་ལ་བྱོད་
 འོང་གིས་བཏོག་ཏུ་མི་རུང་དོ། །ལུ་མོས་སྐྱས་པ། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱར་མེ་ཏྲེག་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་པོ་ལ་མ་སྐུལ་ལམ། དེས་སྐྱས་པ་སྐུལ་ལོ། ལུ་མོས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡོན་པས་ཐོགས་ལ་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་
 དེས་སྐྱས་པ། ཀྱལ་པོས་མཛོར་བར་འདི་རྗེ་ལྟར་བྱིར་བར་བྱ། ལུ་མོས་སྐྱས་པ། བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷུང་བས་འདི་ཐོགས་སྤིག་དང་། བདག་གིས་རྩའི་ལུས་པའི་ནང་དུ་བྱིར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་མེ་ཏྲེག་ཐེང་བརྒྱད་པས་
 བཏོགས་ཏེ་བྱིན་པ་ལུ་མོས་སྐྱངས་ནས་རྩའི་ལུས་པའི་ནང་དུ་བཅུག་ཏེ་བྱིར་ནས་གྲོང་བྱིར་དུ་སོང་དོ། །དེར་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོས་སངས་ཀྱས་ལ་མཛོད་པའི་བྱིར་མེ་ཏྲེག་ཐེང་བརྒྱད་པའི་བྱིམ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་རྒྱམས་ཀུན་ཏུ་

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ།

ཅད་གཅང་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲུབ་ཆོག་ལ་གྱིས་པ་རྒྱུན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གྱིས་གདུགས་ཕྱི་བས་པ་རྒྱུ་པ་ཐོགས་ཏེ་སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནི་མོར་ཅན་གྱི་ལུ་སྒྲོན་པོ་དང་པཅས་པ་རྒྱམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལུ་ཞིང་ཕྱག་བྱས་ལ་གོང་
ཁྱེར་དུ་གསེགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །པཱེམ་ལྷན་འདས་དགེ་སྒྲོང་དང་དགེ་མདུན་གྱི་མདུན་པ་ལྟར་ཏེ་གོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཆས་སོ། །དེར་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲོའི་ཐེམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞབས་པ་ཞག་པའི་ཆོ། ས་ཆེན་པོ་རྒྱམ་
པ་དུག་དུག་ཡོ་ཞིང་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང་སྒྲོས་གྱི་ཆར་འཕེབས་པ་དང་། འོན་ཡང་སྒྲོན་པ་སོགས་དབང་པོ་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བཅུན་དུ་བཟུང་བ་དང་། བཅའ་བའི་སྐྱུ་པ་སྒྲུལ་སྒྲོང་པ་སོགས་སྐྱུ་པ་སྒྲུལ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐར་ནས་ཐམས་ཅད་བྱམས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཏྲ་དང་གྲུང་པོ་བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་སྒྲུ་འཕྱིན་པ་སོགས་ངོ་མཆར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱམ་པ་སྒྲུབ་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ངོ་། །སྒྲོ་གྲོས་
བཟང་པོ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། ལུ་མོ་དེ་ཡང་པར་དག་ཁྱེར་ཏེ། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ག་ལ་བར་དོང་བ་ལ། དེ་དག་སྒྲེ་བོ་པ་ལ་མོ་ཆེས་མཆོད་པར་བསྐྱེད་པས་གདུམས་ནས་པཱེམ་ལྷན་འདས་གྱི་རྒྱུན་སྒྲུབ་མ་རྒྱུད་དོ། །དེར་སངས་
རྒྱས་དེས་དགོངས་པ། སྒྲེ་བོ་པ་ལ་མོ་ཆེ་འདི་ལས་བྱམ་ཆེའི་ཁྱེའུ་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་ལོ་སྒྱུ་ལྟ། རྗེ་ཆར་དུག་པོ་སྒྲུལ་པས་སྒྲེ་བོ་དེ་དག་གི་གོ་སྐབས་ཁྱེན་ས། སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོས་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་པཱེམ་ལྷན་

[illegible]

ཞལ་ཕྱིར་གཟེགས་ནས་ཞལ་ལ་བྱིང་བའི་དགོ་སྒྲོང་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཕྱིང་རྒྱལ་ལ་འདིའི་སྤྱུ་ལ་མ་བཟྃ་ཞིག་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་པ་ལ་དགོ་བའི་རུ་བ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་མར་མེ་མཛད་དེས་བྱམ་ཟེའི་ཕྱི་ཕྱིང་མ་འོངས་པ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་འདས་པ་ན། མི་མཛེད་ཀྱི་ཁམས་འདིར་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་འགོ་བའི་སྒྲོན་མ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱུ་ཕྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་མོད་ལ། བྱམ་ཟེའི་ཕྱི་ཕྱིང་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཏ་ལ་བདུན་ཤིང་ཅམ་དུ་འཕགས་གིང་སྤྱི་ནས་སྤྱི་གསར་པ་ཕྱིང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕྱིང་རོ། །དེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་འདུག་པ། སྤྱི་བོའི་རྟོགས་པ་ལ་མོ་ཆེས་མཐོང་ནས་གང་གི་ཆེ་འདི་སངས་རྒྱས་པ་ན། བདག་དེའི་ཉན་ཐོས་སྤྱི་གྲུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་སོ། །སྤྱི་མོ་དེས་ཀྱང་ཕྱིང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་བརྟེས་པ་དེའི་བར་དུ་བདག་བཅུན་མོར་གྱུར་
 ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་མར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མར་མེས་བྱམ་ཟེ་སྤྱོ་སྤྱོས་བཟང་བོའི་སྤྱི་སྤྱི་མ་དེ་སྤྱངས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཅན་གྱི་བྱས་སྤྱི་འདི་བདག་ལ་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་སྤྱིས་པས་ཕྱིན་ནོ། །དེས་
 སྤྱངས་ནས་བགྲངས་པས་སྤྱི་ཉག་མ་བརྒྱད་ཕྱི་ཕྱིང་པ། དེའི་སྤྱོན་པོ་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་སྤྱི་ཉག་རེ་རེ་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་བཅུགས་སོ། །བྱམ་ཟེ་སྤྱོ་སྤྱོས་བཟང་བོ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་

ལྷ། །པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མར་མེད་དང་། རྒྱལ་པོ་མར་ཅན་གྱི་ལུང་དང་། གྲོང་དང་ལུ་ལ་མི་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་རུས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟུན་ཏེ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ཤོས་བཟང་པོས་བྲམ་ཟེའི་
 རྩེ་ལྷོ་ཤོས་ལ་སྒྲུས་པ། ང་ནི་བྲམ་མེད་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་ལུང་བསྐྱབས་ན། རྩེད་གྱིས་གང་རུ་མེམས་བསྐྱེད། དེས་སྒྲུས་པ་བདག་ནི་མ་རུངས་ཏེ། མངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ལྷོད་གྱི་སྒྲུ་བསྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་བདག་ཤོས་ཏེ། མངས་རྒྱས་འདིས་
 འདིའི་སྒྲུ་ལུགས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་རྒྱང་པས་བསྐྱེས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ལྷོ་ཤོས་བཟང་པོས་སྒྲུས་པ། རྒྱུར་ཤོག་མངས་རྒྱས་གྱི་ཐང་རྒྱུ་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་གཞིས་རབ་རྒྱུ་བྱང་ནས། ལྷོ་ཤོས་བཟང་པོས་མེ་མོད་གསུམ་
 བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་བཞིན་རྒྱུ་ལུང་བསྐྱབས་སོ། །དེ་གི་འཕྲོས་ནས་དག་འཕྲུན་ལྷོད་མེས་སྒྲུས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་རྩེ་ལྷོ་ཤོས་ནི་མངས་རྒྱས་ལ་མི་སྒྲུན་པ་བཟོད་པས་གི་འཕྲོས་ནས་མེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་སོ། །དེར་ལྷོ་ཤོས་བཟང་
 པོས་མངས་རྒྱས་ལ་ལུང་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་པའི་ལས་དེའི་རྒྱལ་པར་སྒྲོན་པས། མངས་རྒྱས་པའི་བར་རྒྱུ་ལུང་བསྐྱབས་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷོད་ཞིང་མངས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་རྒྱུ་ཡང་གྱུར་ལ། མངས་རྒྱས་པའི་ཆོན་
 ཡང་མཛའ་མེ་ལྷོ་བསྐྱེད་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མེ་ཏྲག་སྒྲུ་ཆོག་ས་དང་རོ་ལ་མེའི་མཆོད་པ་འདི་ལྷོ་བྱ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོག་ས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དང་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ལུང་བསྐྱབས་པའི་མཛོད་ལས། བྲམ་ཟེའི་རྩེ་ལྷོ་ཤོས་ལུང་བསྐྱབས་

པ་ནི་ཁོག་མཚུངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་སྒྲུང་ལ་ཐར་ལོའི་འགྲུར་ཕྱན་ནང་གི་སྒྲིམ་རབས་ཀྱི་གྲོང་གཞིའི་མདོ་ན་བྲམ་ཟེ་སྟོ་གོས་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པ་ལའང་འདི་དང་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི།
 འདིར་ནི་བྲམ་ཟེ་སྟོ་གོས་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་དེས་གཞན་དག་ཀྱང་མཆོན་པར་ཁུས་སོ། །སྟོ་གོས་བཟང་པོ་དང་ཁྱེུ་སྟོན་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་ཙམ་ལས་དོན་འདྲ་བར་སྟོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དག་བཞིན། དེ་དུས་
 ཀྱི་སྒྲུ་མོ་བཟང་ལེན་ལྟན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལྟུང་ལ་སྟེར་བ་དེ་ནི་གྲགས་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། མདོ་ལ་ལར་ས་འཆོ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བཙུན་མོ་སྟོ་ལ་ས་དབང་མོ་དང་། ས་སྟོང་མོ་དང་། ས་འཆོ་མ་ཞེས་ཟེར་བའི་གྲགས་
 འཛིན་མའི་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། གྲགས་འཛིན་མ་ནི་སྟག་ལག་ན་པེ་ཅོན་གྱི་སྒྲུ་མོ་དང་། ཁྱེུ་སྟོ་གཙན་འཛིན་གྱི་མར་གྲུར་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟག་དྲིལ་སྟག་སྟེ་སྒྲུ་མོ་སྟོང་མ་ཞེས་བ་རྒྱལ་སྟེ་དོན་གྲུབ་དེ་ལ་མི་གཡེངས་ནས་ལྟགས་
 མདའ་བྱེ་མར་རྟོག་པས་བཙུན་མོར་བཞེས་པ་དེ་དང་། སྟག་དུས་ལོགས་ཀྱི་སྒྲུ་མོ་རི་དྲགས་སྟོས་ཞེས་པས་མུང་འདས་ཀྱི་སྟོ་བཟོད་པས་རྒྱལ་སྟེ་མག་ནས་སྟེ་ཏིག་གི་དོ་སྟལ་འཕངས་པས་བཙུན་མོར་བཞེས་པ་དེ་གསུམ་རྒྱལ་སྟེ་
 དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཙུན་མོ་གཙོ་མོ་ཡིན་ལ་གཞན་བཙུན་མོའི་ལོ་པོར་བརྒྱ་བྱི་ཡོད་ཅིང་ཀུན་གྱི་ནང་ན་གྲགས་འཛིན་མ་ནི་མཆོག་དུ་གྲུར་ལ། སྟོང་མ་ལངས་ས་འཆོ་མ་ཞེས་སྟོ་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ནས་གྲགས་པ་མདོ་པ་ལ་ཆེར་དུ་

༡༡། །པོའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་སེམ་སེང་དེ་ལ་མོས་པ་སྒྲེ་བ་སོགས་གྱི་རང་གཞན་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ། མུད་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔའ་བོའི་ཞལ་ལྷ་ནས། གྲགས་པར་གྱུར་པའི་མཆོན་མ་
བཟང་བོའི་འདི་རྣམས་གྱིས། བདེ་བར་གསེགས་འགྱུར་ལམ་རྣམས་གང་ཡིན་བསྟན་པར་འགྱུར། ཡིད་ལ་དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར། ཆོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོར་གྲགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་མཆོད་པ་སོགས་གྱི་ཆོགས་བསགས་ཅི་རིགས་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་གྱི་ཆོམས་བརྗོད་པའོ། ། །ཤོད་དུ་ཐིག་སྒྲོབ་པ་འདི་རྣམས་གྱིས་མཆོན་
ནས་སྒྲིམ་པའི་རབས་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲིན་པ་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྒྲོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བརྩོན་པར་མཛད་པའི་རྒྱན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་
གང་ཞིག་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེན་ཅི་ཡེ་སེམ་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་མངའ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་སེམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དང་།
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསྟན་པའི་ཡེ་ལུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་སེམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་

ལམ་གྱི་དང་པོར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། དགོ་བའི་ཚོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་སྐབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཚོས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས། དད་པ་ཐེག་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །དེས་ནི་འདྲེན་རྒྱམས་དེས་
 པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་དད་པ་མཚོག་ །དད་ལྡན་རྒྱམ་པར་ཉམས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། །དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ནི། །དཀར་པོའི་ཚོས་རྒྱམས་མི་སྒྲི་སྒྲི། །མེ་ཡིས་ཚོག་པའི་ས་བོན་ལ། །ལྷ་གུ་སྒྲོན་པོ་འི་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། དགོན་མཚོག་དུ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོན་ལ་དད་བྱེད་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྒྲིས་སྤུ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་གྱི་སེམས་སྒྲེལ། །དད་པའི་
 སྒྲོབས་གྱིས་མི་བདག་གྱུར་པ་རྒྱམས། །བསམ་ཡས་རྒྱ་ཆེན་མཚོད་པ་མཚོད་བྱས་ཤིང་། །ཚོས་དང་དེ་བཞིན་མི་བྱེད་དགོ་འདུན་ལ། །བསམ་ཡས་མཚོད་པས་མཚོད་ནས་སེམས་སྒྲེལ། །དད་པ་སྒྲོན་འདྲེན་མ་ལྟར་བསྒྲེད་པ་སྒྲི། །ཡོན་
 ཉན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྩ་བོ་རྒྱམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་པ་ཡིན། །དད་པ་རྩོགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དྲུང་བྱེད། །ར་རྒྱལ་སྒྲོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་
 གཏེར་དང་ནོར་དང་རྒྱང་པའི་མཚོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྲུང་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་རབ་དགའ་སྒྲེད། །དད་པ་ཡོན་ཉན་ཡེ་གེས་བྱེད་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་གོ་

༡༩། །འཕང་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད། །དབང་པོ་རྫོ་ཞིང་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱེད། །དད་པའི་སྟོབས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བཟི་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་པར་སེལ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན། །དད་པ་རང་འབྱུང་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་
ཀྱང་ཆོལ། །དད་པ་ཆགས་པའི་སྟོ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །མི་དལ་སྤངས་གིང་དལ་བའི་མཆོག་གཅིག་ཡིན། །དད་པ་བདུད་གྱི་ལམ་ལས་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་བའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཞིང་གི་ས་བོན་མ་
རུལ་བ། །དད་པ་བྱང་རྒྱུ་ཞིག་ནི་རྒྱུ་པར་སྟེད། །ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྟེན་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་རྟུལ་ལང་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་མི་ཟད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དག་ལ་རང་གི་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བཞིན་རྟུ་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཉོན་རང་གི་ཐེག་པའི་འབྲས་སུ་
ཐོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱང་། མཐར་ནི་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉག་གཅིག་རྟུ་འཆང་རྒྱུ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྟུ་ནི་ཆོས་མང་བཤད། །དེ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་
རབ་གྲོལ་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་དག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་དག་ར་ཡི་ཐབས་མ་ཐས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་སྤངས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་

200

[illegible]

༡༡། །དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་རྒྱ་འདས་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་དག་གི། །བསྟན་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཞུགས་ཏེ། །དེ་ན་བཟོད་ཅིང་ཞི་ལ་དུལ་བ་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་པ་ལྷ་རྒྱ་འདས་པ་དེ་དག་གི། །རྒྱལ་པའི་རིང་བསྐྱེད་དག་ལ་སྤྲོས་མཆོད་ཅིང་། །རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག། །གསེར་དང་དངུལ་དང་འོན་ཏེ་སྤེལ་བ་གྱི་ལམ། །རྫོག་སྟོང་པའི་མཆོད་རྟེན་གང་གིས་བྱས། །ཧཱུྃ་མཆོད་དེ་བཞིན་ཡན་ད་སྟོལ། །ལ་ལས་སྤྱི་གཤམ་ཀུ་ལས་བྱས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་གིས་མཆོད་རྟེན་རྫོག་ལས་བྱས་པ་དང་། །གང་གིས་ཡ་ག་རུ་དང་ཅན་དན་ནམ། །གང་གིས་ཐང་སྤེལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་དང་། །ལ་ལས་སྤེལ་མང་ག་ཞན་ལས་བྱས་པ་དང་། །ས་དང་སྟོ་ལག་ལས་ནི་བརྟེན་པ་ཡི། །རྒྱལ་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་འཁོར་བྱས་པ་དང་། །དེ་ཕྱིར་ས་རྒྱལ་ལྷ་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། །ལྷ་རྒྱ་དགོན་པ་དག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། །བྱིས་པ་རྩེད་མོར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་དེ་དག་མཆོད་རྟེན་དག། །བྱེ་མ་ལས་ནི་སྤང་པོར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལ་ལས་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་གསུགས་བྱས་པ། །སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་མཆོད་དང་ལྷན་པའི་གསུགས། །གང་གིས་དེ་ཕྱིར་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལ་ལས་དེ་རི་རིན་ཆེན་སྤྱ་བ་དུན་དང་། །ལ་ལས་དེ་བཞིན་ཐངས་དང་ལམ་པ་ལས། །པད་པར་

ལྟོ་མཁུ་ལྟོ་མཁུ་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལྟུང་། །རོ་ཉེ་དང་ནི་ལྷགས་སམ་ས་ཡང་རུང་། །ལདེ་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་ཏེ། །ལྷན་སྐྱེས་པ་འཛིམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལྟུག་ །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལྟུང་། །གང་གིས་རྟེན་དོས་གཟུགས་ཀྱི་རིམ་དག་ །བསོད་ནམས་བརྒྱ་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །ལདག་གིས་བྲིས་སམ་འབྲི་རུ་བཟུག་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལྟུང་། །
སྒྲིམ་བུ་དག་གམ་འོན་ཏེ་གཞོན་ནུ་འདྲ་རུང་། །གང་དག་ལ་ལ་དེ་ནི་སྒྲོ་བ་པའི་ཆོ། །རྟེན་མོ་དག་འདྲ་བས་ལམ་བུ་བྱེད་པ་ན། །རྟེན་དོས་སེན་མོ་གིང་བྱས་གཟུགས་བྲིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལྟུང་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་རུ་ལྟུང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟོག་ཆགས་བྱེད་བསྒྲོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཡང་དག་འཛུང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་བསྐྱེད་དང་། །འཛིམ་པའི་གཟུགས་དང་མཚན་རྟེན་དག་ལ་འདྲ་རུང་། །
རྟེན་པས་བྲིས་དང་རྟུལ་སྤང་མཚན་རྟེན་ལ། །དེ་ལ་མེ་ཉེག་དང་ནི་སྟོས་གསོལ་ཏེ། །དེར་ནི་གང་གིས་རབ་སྒྲན་ཅད་ཏེ་བྱུང་དང་། །དུང་དང་རྩ་ཆེན་རོལ་མའི་སྒྲ་བྱེད་པ་ལྟུག་ །བྱང་ཆུབ་མཚན་རབ་མཚན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གང་རྣམས་རྩ་
རྣམས་རབ་རྟུ་རྟུ་བྱེད་ཅིང་། །པི་ཐོ་དང་ནི་ཐེག་དང་ཁར་བའི་རྩ། །རྩ་རྩ་རྟུན་གཅིག་གྱིང་བྱ་ཡིད་འོང་དང་། །ཞེ་གོན་དང་རབ་རྟུ་སྒྲན་འབྲིན་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལྟུང་། །ལདེ་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཚན་

ལྟོ་མཁུ་

2000

བཀུགས་པ་གཞུང་ཕྱི་མ་སྟེང་། འདི་ན་ཕྱོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བྱའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་འདི་འཆད། ཞི་བའི་ས་མཆོག་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ནས། ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་རབ་རྒྱུ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་མཛོན་པར་འཆད། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་འད་ཡོངས་སུ་སྟོན་མཛད་དོ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོན་པ་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་ཆད་ཅི་བསྟོམས་ཅི་བསམས་པ། དེ་ཡི་མཐུ་དང་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་ཀྱང་རིག་། སེན་རྒྱ་དད་པ་མ་ཕྱེན་ནས་རབ་རྒྱུ་སྟོན། འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་མང་དང་། དཔེ་དང་གཞི་ཡང་མང་པོར་རབ་བསྟོན་དོ། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་རིགས་ནས་ནི། སྒྲ་ཆོགས་མཛོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉི་བར་སྟོན། ཞེས་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་གཅིག་རྒྱ་སྟོན་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་དགའ་བ་ཡང་། མདོ་དེ་ལས། རིག་འགའ་གང་རྒྱ་ཅི་ཡིས་འཛིན་རྟེན་དུ། སྟོས་བུ་ལྟ་མཆོག་དག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། མཐའ་ཡས་མིང་ཅན་འཛིན་རྟེན་ལྷུང་ན་ཡང་། རེས་འགའ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་ཆོས་འཆད་དེ། བསྐྱལ་བ་ཕྱི་བ་ཐུག་ཕྱིག་ཉིད་དུ་ཡང་། འདི་འདྲའི་ཆོས་མཆོག་རབ་རྒྱ་རྟེན་པར་དགའ། གང་དག་ཆོས་མཆོག་ཐོས་ནས་དད་གྱུར་པ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་སེན་རྒྱ་རྟེན་པར་དགའ། ལྟ་རྒྱུ་བྱ་རེའི་མེ་རྟོག་རྟེན་དགའ་བཞིན། རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཅི་ཡིས་སྒྲུབ་གྱུར་ན། གཞུགས་དེ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། ལྟར་བཅས་འཛིན་རྟེན་རྣམས་ལ་ངོ་མཆར་འགྱུར། དེ་

༡༩། །བས་ལེགས་བཤད་ཆོས་འདི་སུས་ཐོས་ནས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཆོག་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་། །ཤིན་རུ་ངོ་མཆར་ཆེ་བར་འདི་བསྟན་ཏེ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་
སོམ་ཉི་རྒྱམས་པར་སྟོངས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངས་ནི་ཀུན་བསྟན་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་གཟུང་། །འདི་ན་ང་ལ་ཉན་ཐོས་གང་ཡང་མེད། །ཤུ་རེའི་བུ་ཁྱོད་འདི་ནི་གསང་ཆེན་གྱིས། །ང་ཡི་ཉན་ཐོས་གང་འདི་ཐམས་
ཅད་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་འདི་དག་གིས། །ང་ཡི་གསང་ཆེན་འདི་ནི་སྤུང་པར་གྱིས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སྟོགས་མ་ལུ་ཡི་ཆོ། །སེམས་ཅན་ངན་པ་གཏུམ་པོ་འབྱུང་བར། །ཕྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་འདོད་པས་ལྟོངས་གྱུར་པ། །དེ་
དག་རྒྱམས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མི་སྟེ། །ཐེག་པ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དེས། །སྟོན་རབས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས་ནས་སུ། །མ་འོངས་རུས་ན་སེམས་ཅན་སྟོས་གྱུར་ཏེ། །མདོ་སྟེ་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། །
སེམས་ཅན་གང་དག་འཛུམ་ཞིང་གཙོང་བ་དང་། །གང་དག་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་མཆོག་ཞུགས་པ། །དེ་དག་ལ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་གྱིས་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་ཤོད། །འདྲེན་པ་རྒྱམས་གྱིས་བཤད་པ་དེ་སྟེ་
བུ། །ཐབས་ལ་མཐའ་པ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ནི། །ལྡེམ་པོ་དག་རྒྱམས་རབ་རུ་མང་པོར་བཤད། །འདི་ནི་མ་བསྟན་པས་རྒྱམས་གྱིས་རིགས་པར་དགའ། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྟོབ་པའི་ལྡེམ་པོ་གང་ནི་

མཛེས་པ་གྱིས།

ཤེས་རབ་གྱིས། །ཐེ་ཚོམ་ཚོད་ལ་སོམ་ཉི་རྒྱུ་ས་སྤངས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་དགའ་བ་རབ་རྒྱ་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་འདི་སྤང་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་གང་དག་ཁམས་གསུམ་ནས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་འོན་ཏེ་གསུམ། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་བ། འོད་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཉམ་པ་
ཉིད་རྒྱ་ཁོང་རྒྱ་ཁྱད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་བས་ན། དེ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གསུམ་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱན་སྟོང་ཞིང་མ་ཉམ་པ་སྟེ། །ཐ་དད་དབྱེར་མེད་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་ནི་མེ་ཏོག་སྟེ། །
ཆོས་ནི་གང་ཡང་མ་ཐོང་མེད་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་མ་ལུས་པར། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དེས་མ་ཐོང་དོ། །ཐོག་པ་གསུམ་རྒྱ་ཡོང་མེད་དེ། །འདི་ན་ཐོག་པ་གཅིག་སུ་ཡོད། །ཆོས་ཀྱན་མ་ཉམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མ་ཉམ་ཞིང་སྟོམས་ཏེ་
རྟག་རྒྱ་མ་ཉམ། །དེ་ལྟར་རིགས་ནས་ཞི་བ་ཡི། །མི་འཆི་ལྷ་རྩ་འདས་བ་ཤེས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་པར་དཀར་པོ་འདི་སྟོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་མདོན་སུམ་རྒྱ་ཐོས་ཏེ། ཐན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཐོས་པ་དང་། མདོ་འདི་
ལ་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་རྒྱུ་རྒྱ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷ་རྩ་འདས་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་འདི་ཉན་པ་དང་། ཐན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་

ལྷ། བོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག་སྤྲེལ་མེད་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེས་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་འདི་ལས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་འབྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་གྲོག་པ་སོགས་དང་། གྲགས་བམ་ལ་གྱས་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ངས་
སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ལ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ཅེས་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་འདི་ལས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལྷོས་གིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེར་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བཟུང་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་ན། མདོ་འདི་མཐའ་དག་རྒྱལ་པར་འཛིན་པ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏོ། །དེ་དག་ནི་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་ལུང་སུ་གྲུབ་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་དེ་འཛིག་རྟེན་པར་ཞིང་
སྟོང་བཅུ་བས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་ནས་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བསྟན་པའི་སྐད་དུ་འཇམ་བུའི་གྲིང་དུ་སྟོང་བཅུ་བའི་བྱེར་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཞན་ནས་མིར་སྟོས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །

ཚེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ལ་འདི་བཤད་དམ། ཐ་ན་གསང་སྟེ་རྒྱུ་ལུས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ན། རིགས་ཀྱི་ལུང་ལ་ལུ་མོ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱ་བ་
 རྟེན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མངགས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་གང་འདོད་དེ། །ཇི་ལྟར་སྤྱད་དུ་ཐོབ་སྟུང་པ། །དེས་ནི་མདོ་སྟེ་འདི་བཟུང་སྟེ། །འཛིན་པ་ལ་ཡང་བཀུར་སྟེ་བྱ། །ཞེས་
 སྟགས་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པས་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་རྩོད་ལྡན་སྟེགས་མ་ལུ་བདོའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བྱེད་པ་ཡང་། ཐོག་མའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 སྟོན་ལམ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་གིས་བསམ་པར་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་མཐོང་བ་ཅུ་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཉི་ཆེ་
 བའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་བྱུ་བྱུ་བྱུ་བ་ནི་རྩོད་པའི་དུས་འདིར་སངས་རྒྱལ་ལ། སྒྲ་ཆེ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་ཞེས་དང་། ཞིང་ཡང་མ་དག་གོ་སྟུང་དུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞིང་དང་སྒྲ་ཆེ་དུས་ལ་སྟགས་པར་གདུལ་བའི་དབང་
 གིས་ནི་ལྟར་བསྟན་གྱང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་སྟེན་གྱི་སྒྲ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚད་གཞི་ལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་ཆེའི་ཚད་གྱང་ནམ་མཁའ་དེ་སྟོན་དུ་བཞུགས་པ་

༡༡། །ཡིན་པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདིའི་ཞིང་ནི་བཙེམ་ལུན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གང་ཆེན་མཆོའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀྱང་ཚུད་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལུན་ཐུང་དུས་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བསྐལ་པ་ཕྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པ། །དེ་ཡི་ཆད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་འདི་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ཡང་དག་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་དེ་དག་དགོད། །སེམས་ཅན་ཕྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་མཐའ་ཡས་པ། །བསྐལ་པ་ཕྱེ་བ་མང་པོར་སྦྱིན་པར་བྱས། །ཟུང་ན་འདས་པའི་ས་ཡང་བསྟན་
བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་འདུལ་ཕྱིར་ཐབས་བཟོད་དོ། །དེ་ཆོང་ནི་ཟུང་ན་མི་འདའ་སྟེ། །འདི་ཉིད་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་རབ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནི་ང་བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །ང་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། །འོག་པའི་སྟོ་ལུན་ཐུན་པོའི་མི་རྣམས་གྱིས། །འདི་ན་ང་འདུག་པ་ཡང་མི་མཐོང་དོ། །ང་ལུས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་འདས་མཐོང་ནས། །འིང་བསྐལ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་མང་བྱེད། །ང་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་སྟེད་པ་
སྟེ། །དེ་ནས་དེ་དག་སེམས་ཀྱང་རྟོང་པོར་འགྱུར། །ནམ་ཞིག་དེ་དག་འཇམ་ཞིང་མ་ཉེན་དྲང་སྟེ། །སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱང་བཏང་བར་གྱུར་པ་ན། །དེ་ན་ང་ཡི་ཉན་ཐོས་དག་འདུན་བྱས། །བྱོན་ཐུང་པོར་ང་ཉིད་དེར་ཉིད་དེ་བསྟན་

ཏེ། །དེ་ལ་ང་ཡིས་ཁྱིམ་ནི་འདི་སྐད་སྒྲུབ། །འདི་ཉིད་ན་སྟེ་མུ་ངན་ང་མ་འདས། །དག་སྟོང་གང་དག་དེ་ནི་ང་ཐབས་མཁས། །ཡང་ཡང་ང་འབྱུང་འཛོལ་འདི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ང་ནི་མདུན་དུ་བྱས། །དེ་ལ་བྱང་
 རུབ་མཆོག་འདི་རབ་རྒྱ་བཤད། །འཇིག་མགོན་མུ་ངན་ལ་འདས་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཡི་སྒྲུ་ཡང་མི་ཐོས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་པར་འཇིག་པ་ངས་མཐོང་ཡང་། །ངས་ནི་བདག་གི་ལུས་ཉིད་མ་བསྟན་ཏེ། །རེ་ཞིག་ང་
 མཐོང་པར་ནི་འདོད་ཁྱོས་ལ། །སྒྲེམས་པར་ཡུར་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་དོ། །རྟག་རྒྱ་ང་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་པ་དེ་འདྲ་སྟེ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སྟོང་དུ་ནི། །བྱུ་ཆོད་ལུང་པོ་འདི་ལས་མི་འཕོ་ཡང་། །གུང་ན་བྱེ་བ་སྟེད་གྱི་མལ་
 ཆ་ཡོད། །གང་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སེམས་ཅན་གྱིས། །བསྐྱལ་པས་སྟེག་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོག་པ་ན། །དེ་ཆེ་ང་ཡི་སངས་རྒྱས་ཞིང་འདི་ནི། །ལྷ་དང་མི་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང་པར་འབྱུར། །དེ་དག་ཅེ་ཞིང་དགའ་བ་སྒྲུ་ཆོག་ས་
 ལུན། །སྟེད་མས་ཁང་བཟང་གཞུང་མེད་བྱེ་བ་ཡོད། །རིན་ཆེན་རི་པོ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །མེ་ཏྲག་འབྲས་ལུན་གིང་ལྟོན་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན། །སྟེང་ནས་ལྷ་རྣམས་རྩ་ཆེན་རབ་རྒྱ་རྒྱང་། །མརྒྱར་བའི་ཆར་ཡང་གིན་རྒྱ་འབབ། །
 མཁས་པ་གཞན་གང་བྱང་རུབ་འདི་ར་ཁྱགས་དང་། །ང་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མདོན་པར་འཕྱོར། །ང་ཡི་ཞིང་འདི་དེ་ལྟར་རྟག་གནས་གྱང་། །གཞན་དག་འདི་ལ་བསྐྱལ་པས་སྟེག་པར་རྟོག་ །མུ་ངན་བརྒྱ་ཡིས་གང་ཞིག་གཅོས་

༡༡། །པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གིན་རྩ་འཛིག་པར་མཐོང་། །ཡོ་མང་གྱེ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་དང་། །ཆོས་དང་ང་ཡི་དག་འདུན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མིང་ནི་ནམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། །མྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་འདྲའོ། །ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་རྣམས། །མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་སྒྲིམ་གྱུར་རྟེ། །དག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་མ་ཐག། །ང་ནི་ཆོས་རྣམས་རབ་རྩ་འཆད་པར་མཐོང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ང་མི་འཆད། །བྱ་བ་འདི་འདྲ་མཐའ་ལས་འདི་དག་སྟེ། །དེ་ཡིས་ལུན་རིང་ནས་ནི་ང་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་གིན་རྩ་རྟེན་དཀར་བཤད། །ང་ཡི་ཡོ་སེམས་སྟོབས་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །དེ་ནི་གིན་རྩ་འོད་གསལ་ལ་མཐའ་ཡང་མེད། །ང་ཡི་ཆོ་རིང་བསྐལ་པ་མཐའ་ལས་རྟེ། །དེ་ནི་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་པས་གྲུབ། །མཁས་རྣམས་འདི་ལ་སོམ་ནི་མ་བྱེད་པར། །ཐོ་ཆོམ་བ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་སྟོངས། །ངས་ནི་ཆོག་དེ་ཡང་དག་རབ་སྒྲིམ་རྟེ། །རྩུན་གྱི་ཆོག་ནི་ང་ལས་གཞར་མི་འབྱུང་། །དཔེར་ན་ཐབས་སྟོབ་པ་ཡི་སྒྲུན་ལ་དེས། །འདྲ་སེམས་ལོག་པར་གྱུར་པའི་སུ་རྣམས་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་མ་གི་བཞིན་རྩ་གི་ཞེས་བརྗོད། །དེ་རྩུན་མི་སྒྲི་སྒྲིམ་རྩ་མཁས་པས་རིགས། །དེ་བཞིན་ང་ཡང་རང་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པ། །སྒྲི་དག་ཀུན་གྱི་གསོ་བྱེད་མགོན་པོ་སྟེ། །བྱིས་པ་གཏོ་ལྷག་ལོག་པར་རྣམ་རིགས་ནས། །ལྷ་རན་མ་འདས་ལྷ་རན་འདའ་བར་བསྟན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྟག་པར་ང་མཐོང་ན། །མི་སེམས་མ་རིག་པ་རྣམས་

ལེ་ལོར་འབྱུར། །འདོད་པ་ལ་ཡང་བཀ་མེད་ཡིད་རྟོན་ཏེ། །བཀ་མེད་རྒྱ་ཡིས་ངན་འགྲོར་རབ་རྩ་ལྷུང་། །ལྷོད་དང་ལྷོད་པ་རིགས་ནས་རྟག་པར་ཡང་། །ཅི་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་དགོད་པ་དང་། །ཅི་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་
 ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ངན་དེ་བཞིན་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་ནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པའི་དུས་དང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པ་དང་། །བྱལ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་རྣམས་ཅད་པའི་རོལ་པ་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པ་མཆོག་རྩ་སྟེ། །པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་མི་ལྷོག་པ་སྟེ། །པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟ་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། །དགོན་བརྟེན་གས་
 ཡབ་སྐུ་མཇལ་པའི་མདོ་ལས། །སྟོན་བསྐྱལ་པ་དཔག་རྩ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབང་པོའི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་འདི་ནི་ད་ཡིན་པར་གསུངས་གིང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་མཛད་ཕྱིར། །དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་
 རྣམ་པར་འབྱུལ། །བྱེ་བ་བརྒྱད་རྩ་རྒྱལ་བ་ནིང་། །སངས་རྒྱས་ནི་དུ་བསྟན་ཐུར་གྱིང་། །ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་གེས་བསམ། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་རྩ་ཐུགས་གྱིང་འཇུག །ལྷོད་གསུམ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་
 དག་མཛད་པས། །འི་ལྟར་བྱལ་པ་ཐབས་མཐས་པ། །རྒྱལ་བ་ཕྱོད་ནི་གུན་གྱིས་འཆོལ། །ད་དུང་དང་པོར་ཐུགས་བསྟེན་པར། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །ད་དུང་དུ་ཡང་འདྲེན་པ་ཕྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོར་སྟོན་པར་

རྒྱལ་པར་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་པར་སྤྲད་མཛད་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་རྒྱལ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་སྐྱ་ཚེའི་ཚད་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་བརྒྱའི་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་བཙུམ་ལྟ་ན་
 འདས་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་སྤྱོད་བསྐྱུགས་པའི་མཛོད་ལས། འདི་ནས་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སུ་གསྐྱེའི་ཀླུ་དུག་ཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གྱི་བྱི་མ་སྟེང་འདས་པའི་པ་ལོ་ལ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཛོད་
 པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཚེས་འཕགས་ཞེས་པ་བཞུགས་པ་དེའི་དུང་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པོའི་སྤང་པོ་མངགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷ་གྲ་བྱུང་བ་དེ་ཚེས་
 འཕགས་ང་ཡིན་ཏེ། མི་མཛེད་དེར་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་པར་སྤྲོ་ཚེགས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཚེས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སོར་མོའི་ཕྱོད་བ་ལ་པན་པའི་མཛོད་ལས་ཀྱང་ཞིང་ག་ཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་པ་ད་ལྟར་
 བཞུགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེང་དུ་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བྱ་བེད། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཐོག་མར་བསྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་སྟེང་རྗེའི་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་ཡོངས་

༡༡། །སྤྲུལ་པར་ཐོབ་ནས་ཞིང་དག་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཡི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་པ་མ་སྤྲུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོ། །སོ་སོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་བཞིན་དུ་ཞིང་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྲུང་བ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པར། དུས་བསྐལ་པ་ཇི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གཤམ་དགོས་ཀྱི། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཉམས་འོག་དུ་ཆུད་པར་མི་རུས་ལ། ཟབ་མོའི་ཡི་གེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཡི་གེས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོམ་ནི་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཆོད་བཤད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་འཕག་ཐིག་གསལ་གསལ་རྒྱུ་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེང་མི་སྟེང་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་སྟོང་དུ་བསྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རུལ་སྟེང་དག་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རུལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་

ལྟུང་ཏུ་གྲུ་

རྒྱུ་ལ་སྟེད་དག་གིས་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་སྟེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྟོ། །སྟེང་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་རྩི་མ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྟོ། །སྟེང་རྒྱང་དུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་སྟེ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོགས་པར་གྱུར་རྟོ། །གླིང་བཞི་པ་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་སྟེ་བ་བཞིས་ཐོགས་པ་དང་། གླིང་བཞི་པ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་སྟེ་བ་གསུམ་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་། གླིང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་། གླིང་བཞི་པ་གཅིག་གི་རྒྱལ་སྟེད་
 ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གྱུར་རྟོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟེང་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདི་ཐོས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྟེད་དོ། །དེའི་ཆེ་སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལས་ལྟའི་མེ་རྟོག་དང་སྟོས་དང་རོལ་མོ་དང་གདུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ལུང་གི་ཆར་གྱིས། སངས་རྒྱལ་
 བཙུམ་ལྟན་འདས་དང་འཁོར་དེ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཕྱེ་བ་ཤལ་ཤིག་བརྒྱ་སྟེད་དུ་མཆོད་པ་དང་བསྟེད་པའི་སྐྱ་ཡང་བྱུང་ངོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མ་ལམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེའི་ཆོད་བསྟན་པའི་

༡༢༡། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན། སེམས་ཅན་གང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅུ་ཞིག་མོས་པ་བསྐྱེད་དམ། མདོན་པར་དད་ན་རིགས་ཀྱི་ཕུང་མ་ཕུ་མོ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཅི་ཅུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བུངས་གིག་དང་། དེ་དག་བསོད་ནམས་ཅི་ཅུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཤད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆོག་སྐྱ་བསྐྱས་ཏེ་འདིར་བཙོན་ན། སྤྱི་མེད་རྣམས་ཕུང་འདོད་
 པས་བསྐྱལ་བ་ཕྱེ་བ་ཤྲག་ཤྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཤྲག་བརྒྱད་དུ་སྐྱོན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་པར་སྐྱོན་ལྟ་ལ་སྤྱད་དེ་གེས་རབ་ཀྱི་པར་སྐྱོན་དང་ཕུལ་བའི་དགོ་ཅུ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཆོའི་ཆད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་འདི་ལ་མོས་པ་གཅིག་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དེའི་བརྒྱའི་ཆར་མི་ཉེ་བ་ནས་དཔེ་དང་རྒྱར་ཡང་མི་བཙོན་པ་དང་། གནས་འདི་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤྱི་མེད་རྣམས་ཕུང་ལས་སྐྱེ་བ་མི་ལྷག་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་འབབ་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་ནི་དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་གེས་སྐྱ་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉོན་པ་དང་སྐྱོགས་པ་དང་ཡི་
 གེར་འབྲི་བ་དང་། འབྲིར་འཇུག་པ་དང་། སྐྱོགས་བམ་ལ་མེ་དོག་སྐྱོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཕྱེད་པ་དང་ཕྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ལྷ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐྱ་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་

ནས་ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མེས་པ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ལྷག་བསམ་དེའི་མཚན་མ་ནི་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཕུ་ཚོད་ཀྱི་ལུང་པོའི་རིར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དཔུས་ནས་ཚེས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་བོ་རྒྱུའི་གནི་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ཁང་པ་བརྟེན་ས་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་གནས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྟོང་བའི་སྟེང་དུ་མི་རང་པ་དེ་དག་གྱུར། ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མེས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལུང་བཤད་ན། གང་འཛིན་པ་དང་གྲོག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷག་པ་ལ་ཐོགས་པའི་མི་དེས། མཚོད་རྟེན་ཕུ་མི་དགོས། གཙུག་ལག་ཁང་ཕུ་མི་དགོས། དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་ན་བའི་གསོས་སྟོན་དང་ཡོ་བྱད་དག་སྟོན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། མ་ལམ་པ། རིགས་ཀྱི་ལུང་མ་རིགས་ཀྱི་ལུང་མ་དེས་དཔེ་སྟུག་དུང་ལ་སྟུག་དུང་གི་མཚོད་པ་བྱས་པ་ཡིན། རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཚངས་པའི་འཛིན་རྟེན་ལ་ལྷག་པའི་ཁོར་ལུག་རྩ་ལྟའི་བ་དན་དང་གདུགས་དང་དྲིལ་ལུ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་སྟོས་དང་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ང་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་འཛིན་པ་དང་གྲོག་པ་དང་། མི་གོར་འདྲི་བ་དང་། རབ་རྩ་སྟོན་པ་དེས་དཔེ་བྱིར་

༡༡། འཛིན་དཔྱད་དམར་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་མཐོན་པོ། ཁང་བཟང་ལུས་རྩ་རྩ་གཉིས་པ་བརྒྱད་བརྟེན་ཅན། དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་མེ་ཉྱལ་གིས་མཛེས་པར་
བྱས་པ། འཆག་པོའི་ནགས་ཚལ་དང་ལྗན་པ། མལ་སྟན་དང་བཅས་པ། བཟའ་བཅའ་དང་ཟས་སྒྲུབ་ན་བའི་གསོས་སྟན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་པ། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དང་བྱས་པར་བྱར་ཏེ་དེ་འདྲ་
བ་མང་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སྟེ། བརྒྱའམ། སྒྲོང་འམ། འཁྱམ་དང་། བྱེ་བའམ། བྱེ་བ་བརྒྱའམ། བྱེ་བ་སྒྲོང་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲོང་འམ། བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྒྲོང་དེ་དག་པོའི་མདུན་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་
པ་ལ་སྤུལ་ཏེ། དེ་དག་གྱུར་ངས་ཡོངས་སུ་སྦྱར་པར་རིགས་པར་བྱའོ། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་རིགས་གྱི་སྤུའམ་སྤུ་མོ་དེས་མཆོད་རྟེན་དང་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། ཁ་ལམ་པ། ཆོས་གྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་བཟུང་ནས་སྦྱོན་སྟགས་གེས་རབ་གྱི་བར་བསྐྱབས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། རིགས་གྱི་སྤུའམ་སྤུ་མོ་དེ་དག་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཛོན་པར་དད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྒྲིང་འོག་ཕྱོགས་བརྒྱར་ཡང་
སྤུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོད་མེད་ལ་དེས་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོ་སྦྱར་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་སེམས་རྣམས་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཟོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་སྟགས་དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

བསྐྱབས་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་ཕྱག་རྟོག་མེད་པ་དང་། གཞོན་སེམས་མེད་པ་སོགས་དང་། རྩན་པ་དང་མཐུ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་པ་ཡང་ཡིན། བླ་རྩལ་ཡང་དག་འཛིག་
 པ་ལྟར་ཡོན་ཅིང་། འདྲི་བ་དང་རབ་རྩུ་དབྱེ་བ་ལ་མ་ཁས་ཤིང་། འདྲི་བ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་གི་ལན་ལྟར་པ་ཡང་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིར་པོར་ཞུགས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཤིང་རྩུ་རྩུ་འགོ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་འགྲོང་ངམ་འདུག་གམ་འཆག་པ་དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བརྩིག་གོ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས། བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས་བསོད་ནམས་ཤི་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བཀའ་རྒྱལ་
 པ། མ་ལམ་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་ནས་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ཉན་ཅིང་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ། དེ་ནས་སོང་ཏེ། དེས་པ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བསྟན་
 བས་དེ་དག་གིས་ཐོས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ། དེས་ཀྱང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྩུ་བརྒྱད་དེ་མི་ལྟ་བུའི་བར་རྩུ་ལྟར་པ་ན། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་པ་དེའི་བསོད་ནམས་བཤད་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

༡༡། ། གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཚྭ་ལྷན་པ་ཞིན་སེམས་ཅན་གང་དག་འགོ་བ་དུག་དང་སྒྲི་གནས་བཞིས་བསྐྱེས་པ་གསུགས་ཅན་དང་གསུགས་མེད་ཇི་སྒྲི་བེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས། མི་བསོད་ནམས་
 འདོད་པ་ཞིག་ལྷུང་བ། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པའི་རྩེད་མོ་དང་དགའ་བའི་ལོངས་སྒྲོད་སྒྲུག་པ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་བྱིན་ལ། གང་འདོད་པའི་དགའ་བར་ལོངས་སྒྲོད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 འཛམ་གྱའི་གླིང་ཡོངས་སུ་གང་བ་བྱིན་ཏེ། འགོན་བྱ་དང་གསེར་དང་དངུལ་དང་ནོར་བྱ་དང་མུ་རྟིག་དང་བེ་རྩུ་དང་། རྩུང་དང་། མན་གེལ་དང་། བྱེ་རུ་དང་། རྩེ་གིང་རྩ་དང་། གླང་གི་གིང་རྩ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་གིང་རྩ་དང་།
 ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དང་། ཁང་པ་ཡང་བྱིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་སྒྲིན་པ་དག་ཆེན་པོ་དེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཆེད་བར་སྒྲིན་པ་བྱིན་ལ། དེ་ནས་སྒྲིན་བདག་དེས་འདི་སྒྲུལ་དུ། སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་རྩེན་དུ་བཅུག་
 དགའ་བར་བུས། བདེ་བར་གསོས་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ན་ཆོད་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་རྣམས་ཏེ་མགོ་སྒྲི་ཞིང་གཉེར་མས་གང་བ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་ཉེ་བར་གྱུར་ན། བདག་གིས་འདི་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་བརྩུང་དེ་རྗེས་སུ་བརྟན་ནོ་སྒྲུལ་ནས་ཆོས་བརྟན་པས་སྐད་ཅིག་ལུང་ཅམ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་ན་སྒྲིན་བདག་དེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྒྲིད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། དེའི་བསོད་

ནམས་དེས། གང་ཡང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་པར་གྱུར་པའི་མི་དེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གམ་ཆོག་གཅིག་ཐོས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པའི་བསོད་ནམས་དེའི་བརྒྱ་ཡི་ཆར་
 ཡང་མི་འགོ་བ་ནས་དཔེ་དང་རྒྱར་ཡང་མི་བསོད་པའི་བར་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཆོས་འདི། ང་ལས་མཛོན་སུམ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཆོས་གྲངས་མེད་ཅེས་ངས་
 དགྲན་དོ། །རིག་ས་ཀྱི་འུམ་འུམ་གང་གིས་ཆོས་འདི་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ནས་ལྷུང་སྟེ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་འགྲོང་ངམ་འདུག་སྟེ་ཆོས་འདི་ཡུད་ཙམ་མཉན་ན་བསོད་ནམས་དེས་ལུས་ཕྱི་མར། ཏྲ་དང་གྲང་པོ་ཆོས་གས་
 ཀྱི་བཞེན་པ་སྟེ་ཆོག་ས་དང་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་འདི་ཉན་པར་ཡུད་ཙམ་འདུག་སྟེ། ས་རོལ་པ་འདུག་པུག་གམ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟན་བཤོས་ན། བསོད་ནམས་དེས་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་འཁོར་
 རོས་སྒྱུར་པའི་སྟན་དང་མེད་གའི་ཕྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་འདི་ཉན་པར་བསྒྲུལ་བས་གཞུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་འགོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་པོར་མི་འགྱུར་ལ། སེས་རབ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། ཆོ་རབས་ཀྱན་
 ཏུ་ཁ་རུལ་ཞིང་མནམ་པར་མི་འགྱུར། ཕྱི་ནད་དང་ཁ་ནད་མི་འགྱུར། མོ་མཛོག་ངན་པ་ཡོ་བ་ལྷུང་བ་སོགས་མེད་པ་དང་། མཆུ་འཕྱང་བ་ཤོ་རེ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཡོན་པོ་དང་། གདོང་ཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པར་

མཛེས་པ་ལྟར་

པར་སྒྲིན་པ་ལས་ལྷུང་བའི་མིག་དང་རྒྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་འཕྲོག་སྟེ། ལྟ་བུ་མིག་དང་རྒྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཆོར་ཀྱང་དེ་སྒྲིན་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྒྲིན་དབང་པོ་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ས་ལ་གཏེར་དང་། ལྟ་བུ་གནས་རྒྱམས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྟ་བུ་དང་བུ་མོ་འཕྲོག་པ་རྒྱམས་ཀྱང་འདྲིན་འདུག་བཞིན་དུ་གེས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་གང་ན་བཞུགས་པ་ཡང་དེས་གེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ལྟ་བུ་དབང་པོས་རོ་གང་ལྷུང་ས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་རོ་བྱོ་བ་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རོ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་བཤད་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཞིང་རབ་དུ་མགྱ་བར་བྱེད་ལ་དེའི་སྒྲི་ཐབ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཉེན་ཞིང་སྤྱིང་ལ་འབབ་པ་དང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེས་སེམས་ཅན་དགའ་མགྱ་རངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པ་ཆོངས་རིས་ཀྱི་བུ་སྟགས་ལྟ་ཐམས་ཅད་བལྟ་ཞིང་ཕྱག་བུ་བ་དང་ཆོས་མཉེན་པའི་བྱིར་དུང་དུ་འོང་བར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་འདྲོད་ལ་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་ལ་གཟིགས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་དོ། །ཉན་རང་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱི་རྩྭ་ལྟ་བུ་དག་ཅིང་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲི་ཆོག་ས་གང་

༡༡། །དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉན་རང་བྱང་སེམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན་གང་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་
ལུས་ལ་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེས་ཐ་ན་ཆོག་པ་ཅད་གཅིག་ཐོས་ཀྱང་དེའི་དོན་མང་པོར་གྲེས་ཏེ། ཟླ་བ་གཅིག་དང་། བཞེ་འམ་ལོར་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཆོས་
གང་བསྟན་པ་དེ་བཞེད་ངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྒྲུང་གང་དག་སྒྲུང་དང་སྒྲགས་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་སྟོར་རོ། །སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འགོ་བ་དུག་ཏུ་སྒྲིམ་གྱིང་འཕོར་བའི་
སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པའི་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བསམ་པ་དང་སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་དུ་རྟོགས་སོ། །རེ་ཞིག་འཕགས་པའི་ཡེ་གྲེས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དེས་ཆོག་གང་
དང་གང་རྗེས་སུ་བསམས་ཏེ་གཏམ་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བས་མདོ་སྟེང་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་དོ། །ཞིས་དང་། མདོ་འདི་ལུས་ལ་
ཐོགས་པའོ། །གྲགས་བམ་དུ་བགྱིས་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

རྒྱལ་གྲངས་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལའོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགོན་མཆོག་གཟི་བརླིང་མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ནས་རྒྱ་འབྱུལ་རྒྱལ་པར་འབྱུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དག་གིས་མི་མཛེད་འདིར་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ལུང་པོའི་དྲུང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོའི་རྒྱལ་གྲངས་མཉན་པའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ནི་མགོ་སྒྲིལ་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཤ་སྟག་གོ། །
དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ན། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་ཤེས་ལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་རྒྱལ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱལ་ལ་རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཐབས་མཁས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རི་ལྟར་མངོ་འདི་ལས་ཤུ་རིའི་བུ་སོགས་དག་བཅོམ་པ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་

༡༩། །མཐར་ཐུག་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཞིང་དང་སྐྱ་ཆེའི་ཆེད་ཀྱང་མཐར་མེད་པ་སྟགས་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའི་སྟེན་རབ་
 སྲི་མ་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་འདི་ཡང་མདོ་གཞན་ལས་འཕགས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་སྟེན་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། སྤྱོད་དང་སྐྱལ་བ་མཆོག་གིས་
 དཔྱུན་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟེན་པའི་ཆེད་དུ། འདིར་ཡང་མདོ་ལས་བཀོལ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐན་སེམས་ཀྱིས་སྟོགས་མའི་སྐྱེ་བོ་མདོ་རྣམས་པར་ལྟ་མི་རྣམས་པ་
 རྣམས་ལ་མདོའི་དོན་སྟོང་པོ་རྣམས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གྲུང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དུག་པ་ལ་འཆལ་ནས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲོ་བ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདི་སྐྱེ་བའི་དུང་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དཔྱུབ་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་གཅིག་ནོར་གྱང་དོ་བསྟན་པའི་སྤྱད་དུ་མཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་སྐྱེ་བ་ངེས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ལུས་མཐོང་ནས། གཟུངས་འབྱེལ་པ་ལ་སྟགས་པའི་གཟུངས་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟགས་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་དེའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཏད་ནས་གཞན་ལ་སྟོགས་པར་གྱིས་དང་། དེ་ལྟ་ན་

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགའ་སྐྱེལ་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཅི་རུས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་
 ཏན་ཆོད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཆོད་པ་སྟགས་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་མ་མཁན་བཟང་པོས་ཞུས་པ་ལས། བཟང་པོ་རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་མཆོད་བྱེད་
 བ། བྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཆོད་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ར་ཡི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། །ཐ་དད་བྱ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོན་བཞིས་སྦྱོང་བར་མཛད། །ཀུན་ལ་སྤུལ་བའང་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་
 འགྱུར། །དེ་ཀུན་ཆོས་ཉིད་དག་ལ་མཉམ་བ་བརྟེས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་བྱ་བའང་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། །སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡི། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 བཟློག་པར་འགྱུར། །བདུད་གྱི་ལས་རྣམས་ཀུན་གྱང་དེ་བཞིན་སྦྱོང་། །ཞེས་དང་། །སེམས་གཅིག་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །བདེ་གསེགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྤྱད་པ། །དེ་ལ་ངན་སོང་ཀུན་གྱི་འཛིགས་པ་མེད། །ཅིས་དང་། །འགྲོ་
 བ་འདི་ན་རྩེ་དགའ་གང་བདེ་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་མཐུ་ཡིས་བྱང་། །བསོད་ནམས་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་འཕྱུང་ལ་ལྷོས། །ཞེས་དང་། །ཆོས་དབྱིངས་ཐུག་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་བྱལ། །འགྲོ་དང་མཉམ་པར་བསམ་

བ་དེ་དག་དཔེན་པར་འདུག་ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མཚན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ཐོས་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་ཐུང་པོ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཅིང་དུན་པ་
 གཡེང་བ་མེད་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཞག་བདུན་དུ་མི་ཡོངས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཉིན་མོ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། གཡེང་མཐོང་ན་ཉལ་པའི་མྱི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཞལ་སྒྲོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་རུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ན་སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཡིད་གྱིས་ཡིད་ལ་གོང་ལྟར་
 བྱས་ནས། རི་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་ཆགས་ལྟར་དག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་ཆེ་གོ་མོ་ན་སྒྲུང་འཆོང་མ་ཆེ་གོ་མོ་གཟུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་པ་དེ་དག་། སྒྲུང་འཆོང་དེ་དག་མཐོང་མ་མྱོང་དུ་ཐེན་གྱིང་། དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ། ཉལ་པའི་མྱི་ལམ་དུ་སྒྲུང་འཆོང་མ་དེ་དག་དང་འབྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་མྱི་བ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྟན་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་ཉིད་ན་འདུག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ནས། མཚན་དང་གཟུངས་དང་ཡོན་ཏྲན་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྗེས་སུ་དུན་པ་བྱེད་ཅིང་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་གོ་པའི་ཆུང་མ་

༡༩། །གསེགས་པ་ཆེ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་ཞུ་བ་དག་ཀྱང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རང་གི་དགོ་བའི་རུ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་གདོང་མེ་ལོང་དུངས་བ་སྟགས་ལ་སྒྲུང་ན། གཞུགས་དེ་མེ་ལོང་སྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ལྷ་རྒྱུན་ཆོག་པ་པོ་ཆེན་འབྲེལ་
ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགྲོ་ལོང་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་བཅུན་པ་དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་ལ་ཞུ་བ་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པས་ཡི་རངས་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་གཞན་ནས་བྱོན་དུམ། བདག་དེའི་མདུན་དུ་སོང་
བ་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་བར་རྟོག་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་སེམས་ཅམ་མོ། །སེམས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་ཀུན་དུ་བཅུལ་ཀྱང་མི་རྟོན་དེ། དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱུ་མ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ་གདགས་པ་བྱལ་བར་གེས་པའི་ཡེ་གེས་འབྱུང་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་འཐོབ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ཕྲོག་པའི་བརྟོན་འགྲུས་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་གེས་རབ་

བཀའ་དང་པོ་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

དང་། དག་པའི་བསེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དེ་འཕྲོ་བྱེད་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་ཏུན་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཏིང་འཛིན་དེ་ཐོབ་ཅིང་། དེས་ཆོགས་ཆུང་དུས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་
 མངས་ཀྱས་ཆོད་མེད་པ་མིག་ལམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། ཐོས་པ་དང་དུན་པ་དང་སྒྲོ་གོས་དང་རྟོགས་པ་དང་ཡར་བྱིན་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་དང་ཁྱེད་ལྟུང་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷོ་
 མེད་རྟོགས་བྱུང་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། མི་ཁོམས་པར་མི་སྟེ་བ་དང་། སྟེ་བ་རྣམས་སུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རིགས་མཐོ་ཞིང་འཕོར་མང་པོ་དང་། རྗེ་ལམ་དུ་ཡང་མངས་ཀྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲུལ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡང་འཕྲོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱ་ལ། གང་ཞིག་ཕྱི་དུས་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཆོ། ཏིང་འཛིན་འདི་ནི་ཐོས་ནས་འཛིན་བྱེད་པ། དེ་ནི་ར་
 དང་འདས་པའི་མངས་ཀྱས་སམ། མ་ཕྱོད་དག་ལ་འང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། བཟང་སྒྲོང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཏིང་འཛིན་འདི་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེན། བཟང་སྒྲོང་
 འདི་ལྟ་སྟེ་ད་དུ་ལྟོད་གི་མདུན་ན་འདུག་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཟང་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་མངས་ཀྱས་གི་སྐྱ་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་རེ་རེ་ཡང་

༡༡། །བསོད་ནམས་བརྒྱུས་བསྐྱེད་པར་བལྟའོ། །མཆོན་མ་རྒྱམས་ཀྱང་གཟུང་བར་བུའོ། །ཞེས་དང་། བཟུང་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བུ་སྟེ། ཨ་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི་དེ་ལྟར་མཛོམ་པ་འོ་མཆོར་ཏེ། བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ལུས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱལ་གསུངས་ཞིང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་མཆོག་དང་ལྟན་
 པར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། ཡང་ང་ཞེས་བུ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལན་ཡོན་གྱི་བསྐྱབས་པ་སོགས་རྒྱུས་པར་མདོ་ཉིད་དུ་བལྟ་
 པར་བུའོ། །ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་བཀོད་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་སྤྱད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆོངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་བཀོད་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བུ་བ་འདི་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་སྤྲད་གས་སོ། །བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བུ་དགོས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིལ་

མི་འབྲུག་ས་པ་ལྟེ། དཀྱུག་ཏུ་མི་རུང་བ། དཀྱུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ། བསམ་པར་མི་བྱ་བ། བསམ་གྱིས་མི་ཡང་བཤོ། །འཇམ་དཔལ་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རིགས་
 གྱི་སྤྱའམ་རིགས་གྱི་སྤྱོམས་དཔེན་པའི་མལ་སྟན་རྒྱལ་ས་བསྟེན་པར་བྱ། འདྲ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱས་པ་ལ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་སྒྲིལ་མོ་གྱུང་བཅས་ཏེ་འདྲུག་ནས། དེར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱུང་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་མིང་ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །མིང་དེ་ཡང་ཐོས་ཏེ་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཕྱོགས་ག་
 ལ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་དེར་མངོན་དུ་བཞུས་ཏེ་འདྲུག་པར་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱས་ན། དེ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་
 འདས་རྒྱལ་ས་ཡིད་ལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་། སྒྲོབས་པ་ཆད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས། སྒྱེ་བ་མེད་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཆད་མེད་པ་སེས་པར་བྱའོ། །འདིར་གང་དག་རྒྱུད་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུགས་པ་

༡༩། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དག་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཇི་སྟེང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །བཀོད་པ་གཅིག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་བསྐྱབས་པས་དེའི་ཆེད་ཆད་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་གྲིང་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྤྱམ་དུ་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་འདི་གང་ཡིན་སྤྱམ་དུ་སེམས་ན། དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་འདི་ཡང་དག་པར་བྱངས་ལ་འདུག་ཅིག་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ལྟ་དེ་
 ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱིས། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཞུམ་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ།
 དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་ར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་དེའི་རིན་ཐང་དང་ཡོན་ཏན་འདྲི་ན། འདིའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ འདི་བྱེད་ར་གྱིས་དང་དེ་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་སྤྱུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་བྱིན་ནས་བྱེད་ར་བྱས་པ་བཞིན་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱ་བཟུས་པ་ཐམས་ཅད་ལན་ལྔའི་རོར་

གཅིག་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་གཅིག་པར་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དག་གའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོའི་བམ་པོ་བརྩ་བརྩན་པའི་མཐུག་དུ་ཡང་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་འདི་བརྟན་པར་མཛད་དོ། །བུམས་པས་སེང་གའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། སྟོན་བྱུང་བ་བསྐྱལ་བ་ཆེས་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་འདས་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྐར་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་
 བྱུང་ནས་བྱུངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་བ་མཛེས་པ་ལྟ་ན་སྟག་པ་ཞིག་ཡུལ་དེར་རྒྱལ་པོར་བྱུང་བ་བམ་ཟེའི་རིགས་སེང་སྐལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་
 བྱུང་སྐྱེས་པར་བྱུང་ཏེ། དེའི་ཆོན་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དག་སྟོང་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་རི་མོར་འབྲི་བར་བྱེད་དོ། །དེར་དག་སྟོང་ཞིག་གིས་དར་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་
 གཟུགས་ལེགས་པར་བྱས་སེང་སྟོན་དུ་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་ཞིག་བྱས་ནས། དེ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་པའི་པོ་བྱུང་དུ་བྱེར་རོ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དེས་སྐྱ་གཟུགས་དེ་མཐོང་
 བས་འདི་སྟམ་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་འདི་ཡང་འདི་ཙམ་དུ་ལྟ་ན་སྟག་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་སྟོས་བྱུང་ཅི་དགོས་ཏེ། བདག་བྱུང་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་མཆོག་དུ་དགའ་བ་དང་དད་པ་

༡༡། །སྒྲིམ་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཁྱིམ་ན་གནས་བཞིན་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་ཏེ། བདག་ཁྱིམ་ནས་མདོན་པར་འབྱུང་བར་སྒྲུམ་མོ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་
ལོ་བརྒྱ་དུག་ལོན་པ་དབང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེས་རང་གི་པ་མའི་རྒྱུ་ལ་ལྷུག་འཆལ་ཏེ། བདག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བརྒྱན་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཅི་གནང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བ་མས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ནུ་བྱོད་དེ་སྒྲིད་མ་ཟེར་
ཅིག །དེད་གཉིས་ལ་བུ་སྒྲུག་པ་ཐངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱོད་གཅིག་ལུ་ལས་མེད་པས། གལ་ཏེ་བྱོད་མ་མཐོང་ན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཁྱེའུས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱོད་གཉིས་ནོངས་པར་མི་
འགྱུར་ལ་བདག་མདོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤིའོ། །ཐ་མས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ནུ་རྗེ་ལྟར་བྱ། ཁྱེའུས་སྒྲུས་པ། བདག་དེར་སྒྲིན་ཆད་རྗེ་སྒྲིད་མདོན་པར་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྒྲིད་དུ། བདག་འཆལ་མ་ཡང་མི་
འཆལ་། སྒྲོམ་ཡང་མི་འཆལ། མལ་དུ་ཡང་མི་འདུག །མར་སར་དང་འབྱུ་མར་གྱིས་ཀྱང་མི་རུག །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཆོག་འགའ་ཡང་མི་སྒྲུ་ལགས་མོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེས་ཕྱོགས་བྱི་དོར་མ་བྱས་པ་ཞིག་དུ་འདུག་ནས་ཅང་
མི་སྒྲུ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉིན་གཅིག་ཟན་ཡང་མ་ཐོས་མོ། །དེ་ནས་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཁ་ཟས་ཐོགས་ཏེ། ཉིན་མཆོམ་ཐོག་ཐག་དུ་ཆོག་གཞན་མེད་པར་དེ་ལ་ཟས་ཟ་བའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བཏབ་ཀྱང་དེ་ཆོག་

2000

ཅམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཞག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟན་མ་ཟོས་པ་དང་། དེའི་མའི་ཉི་དུ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ཐོགས་ཏེ། ཉིན་མཚན་ཐོག་ཐག་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་དེའི་གདོང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་
ན་ཆོག་སྒྲུབ་ལྟ་ཅི་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཟན་མ་ཟོས་པ་དང་། དེའི་མའི་ཉི་དུ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་མ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཞག་བཞིར་ཟན་མ་ཟོས་པ་དང་། དེའི་ནེ་ལུ་ལྟངས་ལྟ་
བརྒྱ་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་གོང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཞག་ལྟར་ཟན་མ་ཟོས་པ་དང་། དེའི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ན། མགོན་ཐུང་དང་། གསེར་དང་ནོར་ཐུང་ལུ་ཉིག་དང་བཱེ་ཆུ་
སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་སྒྲུ་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཞག་སྟེ། བ་རུང་ལྟའི་ལུ་མོ་འདྲ་བ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་བཀྱག་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་དོ། །
མདོར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཉི་ལྟར་སྟོད་པའི་ཡོངས་སྟོད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེའི་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ། དེའི་ཕ་མ་གཉིས་དང་། གོང་གི་མའི་ཉི་དུ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བ་རུང་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་དག་དང་།
སྟེ་པོ་པ་ལ་མོ་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ཐོགས་ཏེ། ཉིན་མཚན་ཐོག་ཐག་དུ་གསོལ་རུ་དེ་ལ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་གསོལ་རུ་ཡོངས་ལ་ཟན་ནོ། །ཁྱིམ་འདིར་འདུག་ལ་སྒྱུན་པ་དག་ཀྱང་བྱིན་ཅིག །འཕོང་ནམས་དག་ཀྱང་གྱིས་

བློ་སྒྲུབ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །མན་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་བཞགས་པ་སྟེ། །མདོན་པར་འབྱུང་ཕྱིར་བཞོན་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་རྟེན་མི་དགའ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་ལོངས་སྟོན་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་མི་སྟོན་གྱི། །སྒྲུབ་ཅན་གསུངས་ཀྱས་གྱི། །ལོ་སྒྲུབ་ཅོད་རྣམས་ནི་ལྟར་བདེ། །སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་རྣམས་དང་ནི། །གོས་དང་ཡུལ་གཞན་ལྟ་རྒྱས་གྱིས། །ཆལ་བར་བཀའ་བར་གྱུར་གྱང་ནི། །དེ་དག་ཆགས་པ་བྱ་མི་རུས། །མི་སྒྲུབ་པས་ནི་གང་
 བྱས་པའི། །ཐོག་པའི་ལས་ནི་བཞགས་པར་གྱིས། །མཁས་པ་ཉེས་པ་བཞགས་ནས་ནི། །ལས་དང་ལན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་དེས་བསྒྲུལ་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དཔའ་དེའི་པ་མ་དང་ཉེ་དུ་སྒྲུབ་སྟེ་པོའི་ཆོགས་
 དེ་དག་གིས་ཉེས་པ་བཞགས་ནས་གཞོན་རུ་ལ་འདི་སྒྲུབ་ཅིས། །གཞོན་རུ་སྟོན་ནི་ལྟར་བསམས་པ་བཞིན་སོངས་གིག །རབ་རྒྱལ་དང་སྤྱད་ས་གིག །ཟན་ཡང་ཟོ་ཞིག །ཟས་མ་ཟོས་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འབྱུར་དེ། །ཞེས་
 བྱས་སོ། །དེར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དཔའ་དེས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཟན་བཅད་དུ་ཟེན་གྱང་། དེས་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྟ་རྣམས་གྱིས་དེའི་ལུས་ལ་མདངས་བརྒྱག་ནས་དབང་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་མ་
 ལྟར། བཞིན་གྱི་མདངས་ཡང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དཔའ་དེས་ཞག་བདུན་ཟན་བཅད་དེ། ཕྱིར་གྱི་གནས་ལ་མི་ལྟ་བར་རྒྱལ་སྟོན་ཆེན་པོ་དེ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་བོར་ནས། བྱང་མེད་བརྒྱད་

༡༡། །ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་པ་མ་དང་ཉི་དུ་འཛིན་གྱི་གདོང་མཆི་མས་གང་སྟེ་དུ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཁྱེར་ཏེ། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཐུང་ནས་དགོན་པ་མི་མེད་པ་གཙན་གཟན་གདུག་པ་གནས་པའི་ནགས་ཞིག་དུ་ཞུགས་མོ། །དེར་ཞུགས་ནས་རས་བཙོས་ཐུང་གཞི་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་བཞག་ནས། དེའི་མདུན་དུ་རྒྱུ་འཛིན་གདོང་པ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་མོ་གུང་བཙན་ཏེ་ལུས་དྲུང་པོར་བསྐྱངས་ནས་འདུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་འདི་སྐྱ་མ་དུ། གང་གི་སྒྲིལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་འདི་ཡང་འདི་ལྟར་ཅམ་དུ་མཛེས་པ་ཡིན་ན། བཙོས་ལྟན་འདས་དེ་སྟོས་གུང་ཅི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙོ་ལྟན་འདས་དེ་ཅམ་དུ་མཛེས་པ་ནི་དོ་མཚར་བས་གང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་དཔལ་ཡོན་ཅན་ཡིན་ནོ་སྐྱ་མ་མོ། །དེ་འདི་སྐྱ་མ་དུ། རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བལྟ་བར་བྱ་སྐྱ་མ་དུ་སེམས་པར་ཡང་གུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནགས་སྟོང་དེ་ན་ལྟ་ཞིག་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སེས་ནས། དེ་ལ་འདི་སྐྱ་དེ་ཅམ་སྐྱ་མ་མོ། །གྲོགས་པོ་སྟོང་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བལྟ་བར་བྱ་སྐྱ་མ་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་འདི་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། སྐྱ་གཟུགས་འདི་

ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བལྟས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར། ལྷ་གཟུགས་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱ་སྒྲུལ་ནས། དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་འདི་སེམས་པར་མི་བྱེད། རྣམ་པར་གཤམ་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་པར་མི་བྱེད། རྣམ་པར་གཤམ་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲ་གཟུགས་འདི་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལ། མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་འདི་ལ། ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཤམ་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་སྒྲུལ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མེད་པ་དང་། ཆུ་མེད་པ་དང་། ཆུ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་

2002

ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་འདི་ལ་ཚུ་རོལ་ཡང་མེད། བ་རོལ་ཡང་མེད། བར་ཡང་མེད། ཐོག་མ་ཡང་མེད། འཛིག་པ་ཡང་མེད། རྩ་བ་ཡང་མེད། རྩོད་པ་ཡང་མེད། བྲང་བ་ཡང་མེད། རྩེད་པ་ཡང་མེད། རྩུང་བ་ཡང་མེད། བདེན་པ་ཡང་མེད། བརྟན་པ་ཡང་མེད། བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མེད། ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་པ་ཡང་མེད། ཡིད་འབྱུང་བ་ཡང་མེད། ལམས་པ་ཡང་མེད། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཉིན་མཚན་དུ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་ཞིག་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། དེས་ཉིན་མཚན་དེ་ལ་མཛོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་དང་། སྒྲོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བུ་བ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལ་སྤྱང་བ་ཡང་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱང་བ་དེས་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མིའི་ལས་འདས་པས་ཐོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དཔག་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །ལྟའི་རྣ་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཉིས་པ་ལ་

ཉ རྒྱལ་ལུ་བཞུགས་གཞིག་ཆེན་པོ་

ལྷ། །སྤྱི་བ་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དེ་བླ་བ་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཆག་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་དེ། ཤེས་པའི་ཐས་མ་གཏོགས་པར་ཐས་གཞན་མི་བཟའིང་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པ་རིགས་ནས་དེའི་ལུས་ལ་མདངས་བརྒྱག་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དེས་གོས་དུར་སྤྲིག་ཀྱང་མ་བཤོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་མཛོན་སུ་མ་མཐོང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱལ་གྱང་མ་བྱངས་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་འོད་སྤང་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་བཀྱུར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཕེལ་བ་དང་། འཕྱི་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་ཅིང་རབ་དུ་རྒྱགས་པར་བྱེད་ན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པར་འདོད་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། གོང་དང་གོང་བྱིར་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དག་དུ་ཞུགས་ནས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོག་ཆགས་ནི་བློ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཀོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་གྲངས་མེད་དག་ནི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་བསོད་ནམས་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་དོ། །པ་
 མ་དེ་གཉིས་དང་། བརྩན་མོའི་ལམ་དེ་དག་གྱང་། ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ། །མདོ་དེ་ལས་གྱང་། བྱི་མའི་དུས་ལ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་བརྒྱམས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་དངོས་གྲུབ་དང་རྩ་འཁུལ་ཐོབ་པར་
 སེམས་ཤིང་། བདག་ཅག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ། དགོ་བ་རྩུང་ཟད་དེས་བདག་བསྟོད་ལ་གཞན་སྟོད་ཅིང་གཞི་དེས་འཛོ་བ་སེམས་པར་འགྱུར་
 བེད་། དེ་དག་སྐྱ་གཟུགས་མཆོད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅུམ་མ་གཏོགས་པར། ལུང་ནོད་པ་དང་། ལ་ཏོན་དང་། བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་པ་དང་། བར་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ལ་གཅེས་པར་སེམས་པར་མི་འགྱུར་དེ། དེའི་

ཨ
ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

༡༡། །ཆོ་མ་ཁྱེད་པ་དང་རབ་བྱུང་དག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་ལ། ཆོས་གོས་སྟགས་ལོ་བྱེད་གྱི་རྩེད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོད་ལྗང་ངས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོག་པ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུ་ལ་བྱིས་ས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་གནས་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་བར་བྱུང་། །ཞེས་བརྟན་ན། དེ་དག་དེའི་ཆོ་མ་ཁྱེད་ལ་བྱིས་ས་འཆལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་བ་སྤྲས་ནས།
དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞི་དེས་འཆོ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་། འོད་ལྗང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་གནས་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་གང་
ཅི་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་ཡོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་སྟོན་དེ་དག་
ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་བརྟན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་པར་
བྱས་ལ། འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་བརྟན་པ་དང་མཛལ་བའི་དུས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ངན་པ་རྣམ་པར་ཞིག །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱི་ལ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

2000

མཚན་པ་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱང་བསྟོན་ནམས་ཚད་མེད་པ་སྟེན་མེད་ཀྱི། ཟང་ཟེང་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟོན་ནམས་བསྟགས་པ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གཙོ་བོར་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བགྱི་བར་གདམས་པ་སྟེ། དེ་བས་ཆེས་བྱུང་
པར་འཕགས་པའི་བགྱི་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་ཉིད་བསྟགས་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
ཅི་རྒྱས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཡང་བདག་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཞིག་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོ་ཆོགས་རྒྱུད་དང་སྟོན་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་བར་མེད་པར་དཀྱགས་ཤིང་
ཉམས་པར་བྱས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་སྟག་བསྟེན་ལ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ནང་དང་སྟེར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་གཞེས་དེ་
ལས་ཐར་པར་བྱས་ནས་སྒྲོད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་གང་ལ་དམིགས་ན་བསྟོན་ནམས་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོ་ལ་དམིགས་ནས། ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་བགྱིད་ནས་པར་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟུམ་པའི་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའ་དུག་པོས། ཐོག་མར་འདུ་འཛི་ལས་བསྐྱེདས་ཏེ། ཉིན་མོ་སྟེ་བོའི་རྒྱ་འགྲུལ་དང་། མཚན་མོ་སྟེ་ཡི་

[illegible]

2000

གུང་མཛད། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཆགས་པ་དང་། བཞུད་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། གཞིམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་ལྷ་ཆོགས་གུང་མཛད་དེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པའི་དགོ་བའི་རུ་བ་ཡང་སྒྲིན་པར་མཛད་
 དོ། །འདད་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟུག་ཕྱབ་པ་སྟུག་སེང་གོ་འདི་ཡང་སྟུག་རྒྱལ་རིགས་ལུ་ལུངས་གིང་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ནས་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པར་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་སྟེ་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་མོ་ཆེ་
 འདུས་པའི་ནང་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་རྒྱུ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་སྟུག་དབྱིབས་དང་རྒྱུ་པ་པོ་འདི་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟངས་པོ་དང་། ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་སེས་རབ་དང་། རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་སེས་གཞིགས་པའི་སྟངས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་མཐས་གུང་མི་མཆོན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །
 འདད་ཅག་རྒྱུ་པས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། འདད་ཅག་གི་དོན་དུ་དགའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟུད་པ་ནི་གོང་དུ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྟར་བྱགས་བསྟེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སེས་པར་
 བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པ་དུག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་བཟོད་དུ་མེད་པ་དག་ཉེ་བར་བསགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་ཞིང་

པ་དང་བྱིང་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་གཙུག་ཏྱར་ལྟར་མི་མངོན་པ་ལ་ཡང་སེམས་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་རྟོན་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་ལུགས་དཔལ་གྱི་བེའུའི་ཐང་དུ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་སྐབ་ཅིང་
བདེ་པ་ལ་རེག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་མངོན་སྒྲུབ་པ་དུང་ལྟར་དཀར་ཞིང་གཡས་སུ་འཁྱེལ་བའི་རྒྱུ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱུངས་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྩ་བུ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་
ཆོས་འཆད་པས་ཕན་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་གསུང་དབྱུངས་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནས་མགྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་རི་མོ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱུ་པ་སོགས་གང་མོས་པའི་གནས་སུ་སེམས་མི་གཡོ་བར་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
སེམས་གཟུང་བ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱེལ་ལ་བཟུང་བ་ལྟར། བྱིན་རུ་མི་སྐྱོན་ཞིང་རྟོན་པའི་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ན་ཉམས་དང་པོ་རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོན་དེ་དག་འདི་སྐྱུ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ནི་
འདི་ལྟར་རྟག་རྟག་གཡོ་བ་སྟེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱིས་པ་ལས། སེམས་ན་གྲོག་དང་རྒྱུར་དང་སྒྲིན་དང་འདྲ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་བས་དང་མཆོངས། །སྒྲུ་ཅན་འདོད་དགུར་སྐྱེལ་ལ་མངོན་དགའ་བ། །གཡོ་ཞིང་འཕྱུན་པ་རེས་
པར་གསུལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་བུར་རྒྱུ་པར་གཡོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲིད་ལུག་པ་མི་བྱ་བར་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། བརྟུན་ན་ནི་མཐར་གྱིས་

༡༡། །མི་འགྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྐྱེ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དམིགས་པ་ལ་ཇི་གནས་སུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་ཇི་ཞིག་ན་སྤར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཆེ་ཞིང་རགས་པ་ཚོད་ཅིང་དཔལ་ཆ་པ་
 རྣམས་རྒྱུད་ཞི་ཡང་། རྣམ་རྟོག་སྤར་ཆོག་གི་བྲེལ་ཏོ་མང་པོ་ལང་ལོང་འབྲིགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་དེ་ལ་གཉིས་པ་རོང་ཁུང་དོག་མོའི་ཁུ་ལྟ་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོང་ཁུང་དོག་མོའི་ཁུ་དེ་བྲེལ་བ་དང་སྤར་ཆེ་ཡང་
 རིག་ཟར་གྱི་ཁུ་ལས་རྒྱུད་དལ་བ་དཔེར་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་བརྩོན་པ་མ་བཟང་བར་སྤར་གྱི་སྤྱལ་གནས་ན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁོང་དལ་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་སྤྱོད་འབྱུང་ཡང་། ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པ་མང་པོ་
 རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ནི། ཉམས་གསུམ་པ་གོམས་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དཔེ་ནི་ཁུ་རྒྱུད་དལ་གྱིས་འབབས་པ་ལྟ་སྤྱོད་། རྒྱུད་ནས་བལྟས་ན་ཁུ་དེ་ལྟན་ཆགས་གང་འགྲོ་བ་མི་མངོན་ཀྱང་དུང་དུ་སོང་ན་རྒྱུད་ཟད་མི་
 སྟོང་པར་འགྲོ་ཞིང་གཡོ་བ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཕན་ཆད་བརྩོན་པ་མ་བཟང་བར་འབད་ན་སྤར་ཅམ་དགའ་ཆོག་ས་དང་སྤྱག་བསྤལ་མི་ཆེ་བས་དེ་ནས་གིན་དུ་ཡང་བརྩོན་པ་རྒྱུན་ཆགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་
 སུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གཡོ་བ་འདྲ་ཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་ན་ཇི་སྟོན་དུ་གནས་ནུས་ཀྱང་། རྩོན་ཅིས་ཀྱང་གཡོ་མི་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་བཞི་པ་རྒྱུ་མཚོ་རྟེན་ས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ།

བཀའ་འདུང་པོའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟོན་

སེམས་གནས་ཅིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་ནས་དེའི་ངང་དུ་དཀའ་ཚེགས་ཚེན་པོ་མི་དགོས་པར་ལུན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཉམས་ལུ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རི་བོ་ལྷ་ལུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་དང་དོན་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་གང་ལ་གཏད་པ་དེ་ལ་སེམས་ངང་གིས་འདྲེ་ཞིང་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པར་ལུན་ནོར་རིམ་འདོད་དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་གཡོ་མི་རུས་པ་འབྱུང་སྟེ་འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷོ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་སེམས་གནས་པ་ལས་ལྷོ་བ་པའི་ཉམས་ལུ་ཚེགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ངང་དུ་གོམས་པ་བྱས་ན་སེམས་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་ནས་དམིགས་པ་གང་དང་གང་དུ་འཛོག་པ་དེ་ལ་ཞག་དུ་མར་གནས་པར་བྱས་ན་ཡང་། ལུས་ཀྱིས་མི་ལྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་མི་ལྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལུས་གཉིས་པ་ལ་ལྷོ་བ་ཡང་པ་དང་། སེམས་མངོན་པར་དངས་པའི་བདེ་བས་བྱུང་བ་ཞེག་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་སྤྱངས་དེ་ཡང་དང་པོར་རགས་པ་ལྟེ་ཞིང་བརྟན་པའི་རྩོལ་ཅན་དང་། དེ་ནས་གོམས་པས་སྤྲོ་མ་དེ་ཟད་དེ། གྲིབ་མ་ལྷོ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱངས་ཅིང་དངས་པའི་ཞི་གནས་མི་གཡོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྷོ་བའི་སྤྲོ་མ་པ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། གཉིས་སྤྱངས་པ་དང་ལུན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་མི་རྟོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆར་ཡང་

འཇགས་པ་མོགས་ཅི་འདོད་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཆེ་གནས་གྲུབ་པའི་དུས་སུ། རྟེན་མེད་པར་ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུགས་ལེགས་པར་གསལ་སྒྲུང་གི་ཚུལ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མའི་གསུགས་སྒྲུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཡིད་ཡུལ་དུ་མེ་ལོང་ལ་གསུགས་བརྒྱན་ལྟར་སྒྲུང་ངེ་སྒྲུན་ནེར་གསལ་ཞིང་། དེ་ལ་ཆེར་གོམས་པས་རང་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མཛོན་སུམ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། ད་དུང་གོམས་ན་
 གཞན་པ་དག་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ངེ་སྒྲུར་དམིགས་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་མཐོང་ནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། གཉིས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། གསུམ་པ་རེག་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ཞེས་སྒྲུང་འགྱུར་བའི་
 བསྟེན་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ནང་གི་གསལ་བ་དང་པོ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་སྒྲུར་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་
 བྱུད་སྒྲུན་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲུང་ངེ་སྒྲུན་ནེར་མཛོན་སུམ་ལྟ་བུར་གྲུར་པ་འདི་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་སྟེ། གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ། །བརྟགས་ན་དཔེན་པ། བྱི་
 དང་ནང་གང་དུ་ཡང་མི་རྟེན་པ། སེམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་གོམས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་རབ་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། འདི་གང་ལ་སྒྲུང་བའི་སེམས་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་བྱི་དང་ནང་གང་དུ་འང་མི་རྟེན་དེ་གཞི་དང་རྩ་བ་

གསེགས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་ཞིང་སྤིང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་སྤང་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ཡོད་
 མོད་ཀྱི། དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མའི་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་འགོ་འོང་དང་སྒྲིམ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཞིན་ཅིང་སོ་སོར་བརྟག་པ་སྤངས་
 པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྤང་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རབ་རིབ་ཙན་གྱིས་སྤྱི་བད་གྱི་སྤང་བ་ལ་དེ་བས་ལ་བའི་འདུ་གེས་བྱེད་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིགས་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གེས་པའི་བྱིར་མོ། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་རྒྱམས་བྱི་ངོར་ནི། སྤང་བ་འདི་རྒྱམས་མེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་འདི་ཉིད་སྤང་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་
 མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་གདོད་ནས་མ་སྒྲིམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་བྱིས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱེན་ལས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་བོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད། །རྒྱེན་ལ་རག་ལས་གང་

ཐུང་པ་ལྟེན་པ་

ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་སེས། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་སེས་རབ་པ་ལྟེན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔུ་
མ་ཅུ་བ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྟོས་འདས་སེད་། །ཟད་པ་མེད་ལ་སྟོས་བྱེད་པ། །སྟོས་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀྱན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་འདིའི་
རང་བཞིན་ཡིན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་མེད། །འགྲོ་བ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་འདི་དུ་བ་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྟོ་སྟོས་རྒྱ་མཆོག་ཞུས་པ་འདི་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་དེ་མེད་དག་དག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་ཉེ། །ནམ་མཁའ་མཆུངས་སེད་མཉམ་ལ་གདོད་ནས་བྱུང་
བ་མེད། །མ་སྐྱེས་མ་བྱུང་གནས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །འདི་ནི་རྒྱལ་པ་འདི་ཐུག་རྒྱ་དེ་མེད་གཡོ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། སྤལ་སེལ་དཀར་དུང་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལས། །མི་རྟོག་རྟོག་ལུལ་མ་ཡིན་ལྟ་
བར་དགའ། །རང་བཞིན་ཞི་ཞིང་འགག་མེད་འཕྱུང་བ་མེད། །མཁས་གསལ་སེས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན། །དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཞི་ཞིང་ཐུག་པས་ལ་ཟད། །རྒྱུད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཉམ་པར་ཐུ་ངན་འདས། །མཐའ་དང་དཔུས་མེད་

མཛེས་པ་གྲགས་པ།

གཅིག་པའི་ཏིང་ཐེ་འཛིན་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་རྟུགས་ལ་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་མ་རུས་པ་དག་གིས་ཀྱང་རུས་དང་རྒྱན་དུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྒྱལ་
འཕྲོར་དུ་བྱ་བ་ཐུབ་ཆོག་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་ཏིང་མཛོད་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་ས་གྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐུ་བས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྒྲོམ་བརྒྱས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་འདིས། །
འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འཕྱུག་པར་ཤོག །ཅེས་སྐུ་བས་སེམས་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་ཅིང་དེས་སེས་གྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་ཚར་གསུམ་བརྗོད་ལ། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་བསྒྲོམ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་དང་རྟོན་
འཕྱུང་གི་སྟངས་བ་བྱང་འཕྱག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དང་ནས། །ཨ། སྐྱེ་མེད་སྟོང་བ་སོགས། ཐུབ་ཆོག་གི་འདོན་ཆ་ལྟར་དམིགས་པ་གསལ་བཏབ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་པའི་འདུན་པ་དང་དད་པ་བརྟན་པོས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་ཆོག་ས་འདུམས་པར་བྱེད་པ་བསགས་སྐྱུང་སྟེ་ལ་གསུམ་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཐུག་འཆལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་། རེ་
འབྲས་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འདོད་པའི་དོན་ལ་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་རྣམས་གཞུང་ལྟར་བྱས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་ལ་དད་པ་ཕྱེ་

ཨ
ཏི
ཏི
ཏི
ཏི
ཏི

༡༡། །གཅིག་གིས་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྒྲིལ་གྱིས་བརྟུང་ཅིང་། མཚོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་ལ། སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐབས་སུ་མཆིའོ་སྒྲུལ་པའི་
འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་པམ། སྒྲ་མ་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་སོགས་མཚོན་ཅི་རུས་སུ་བརྫོང་། དེའི་མཐར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་པའི་རྩལ་དུ་གཟུངས་བསྐྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བཀྲམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་པར་བྱུང་བས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིབ་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས། བདེ་བ་དང་ལུན་པར་བྱས། དད་པ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་སྒྲོབས་པ་དང་སེས་རབ་ཡེ་སེས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྩལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ནོན་ནས་མཐར་གྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོར་འཛང་རྒྱ་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པར་
བསམས་ལ། གཟུངས་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱེའོ། །དེ་ལ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་འོད་ཟེར་ཀུན་དུ་བཞུག་པའི་ལེའུ་ལས། ད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །དགོ་པའི་ལས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། །
རྫོངས་པ་རྣམས་ནི་རབ་སྐྱངས་པས། །འོད་ཟེར་སྐྱ་ཆོགས་གྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་སྐྱར་བྱེད་མེད་དབང་གིས་ན། །ཁ་དོག་དཔག་མེད་འོད་བསྐྱན་ནས། །མོས་པ་དག་ནི་མི་བཞིན་དུ། །རེ་བ་དག་ནི་སྒྲོང་བར་མཛོང་། །ཅེས་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

དང་། འོད་ཟེར་གཅིག་ལ། བ་དོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འགྱེད་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲིམ་གཙང་སྒྲུང་དང་། རྣམ་དག་མིག་དང་། རྣམ་དག་རྣ་སོགས་ནས། རྣམ་དག་སེམས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་དག་གཟུགས་སོགས་ཚེས་ཀྱི་བར་དང་། རྣམ་དག་ས་སོགས་ནས་མ་པའི་བར་དང་། རྣམ་དག་སྤང་པོ་སོགས་དང་། རྣམ་དག་བདེན་སོགས་དང་། རྣམ་དག་སྤྲོབས་སོགས་དང་། བ་དོག་དགར་དང་སེར་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་མཚོག་དང་། ལྷའི་གཟི་དང་། ལྷང་པོའི་གཟི་དང་། མེད་གོ་རྒྱས་དང་། ལྷ་མཚོད་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་འདུལ་དང་། གཙོད་སྒྲིམ་འདུས་སོགས་དང་། རྩོམ་སྤྲོབས་དང་། སྤྲོད་བ་སོགས་དང་། ཡོངས་དག་སྤོན་གྱི་དགོ་བ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་ཚེས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱེ་བ་གཡོ་བར་བྱེད་པ། བདུད་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་བདུད་སྒྲུག་པར་བྱེད་པ། འོད་ཟེར་བསྐྱེད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་འཛིན་པས་གཙོད་པ་སྤྲོད་པ། སྤྲོབས་སྤོན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་བཟུང་བས་འདོད་ཆགས་སྤྲོད་བ་སོགས་གང་གི་མིང་བཟུང་བ་ཅུམ་གྱི་ལོག་སྤྲོད་དང་རྒྱལ་འཆལ་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་དང་། འོད་ཟེར་གང་གི་མིག་བཟུང་བ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ཐོགས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མེད་

༡༡། །པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པ། གདུང་བ་མེད་པ། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། དུས་གསུམ་གཤམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲིེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་མུ་ངན་མེད་པ་སོགས་རེ་རེར་ཡང་
ལའོར་བྱུག་བྱིག་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ལ་འོད་ཟེར་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གྲངས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྐྱ་ཚོགས་མངའ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིེན་པར་
མཛད་ཅིང་རང་རང་གི་འདོད་པའི་རེ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མཐའ་ཡས། འོད་ཟེར་དུ་བ་བསམ་མི་བྱུང་། ཞིང་
རྣམས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། ཅིས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་དང་དགོན་མཚོག་ཏེ་ལའི་མདོའི་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་སོགས་ལས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དུན་
པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་པས་ཞི་ལྷག་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཐུན་འཛིག་པའི་ཆེ་མཚུག་འབུལ་བ་དང་། བསྟོད་ཅིང་
གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགེ་བ་བསྟོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་གདབ་པར་བྱའོ། །འདིར་གཤམ་གསལ་གསོལ་དང་ཉེར་བསྟུ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གདུང་དམིགས་པ་དེར་བཞུགས་པ་ཡིན་

མོད་ཀྱི། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་གསེགས་ཕྱོད་སྒྲེ་འབྲི་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་དུས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་རུང་རུང་དུ་དུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་རོ། །ཕུན་མཛམས་རྣམས་སུ་མདོ་སྒྲུ་ཚོགས་གྲོག་པ་འཇམ། ཕུག་དང་མཚོད་
 པ་བསྒྲོར་པ་སོགས་དགོ་ཅུ་ཅི་རྣམས་ལ་འབད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཅི་རྣམས་སུ་དུན་པར་བྱ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་པ་དང་། སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་
 འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡང་རྣམས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཉིལ་བའི་ཚེ་ན་རྩི་ཤིང་ག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཚོན་པ་དེ་ཤིང་དུ་དགོ་སྒྲོར་བྱས་ལ་ག་ཉིད་དུ་འགོ་བའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲུའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བྱབ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུང་བའི་
 འདུ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རྣམ་པར་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམས་པ་ཀུན་དུ་བསྒྲོམས་ཤིང་མང་དུ་བྱས་ན་པེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིན། དགོ་
 སྒྲོང་དག་འདི་ལ་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་བཟུང་ཞེས་སོགས་དང་། དགོ་སྒྲོང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སོས་ཀའི་རྩ་བ་ཐ་མ་ལ་རྣམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་ཉིན་མོ་ཉི་མའི་
 གཟུགས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་དཀར་ལ་འོད་གསལ་ཏེ་ཕུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་དེ་བཞིན་དུ། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་བཟུང་། ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས། ལེགས་པར་

[illegible]

ལྷ་པ་པེས་ལྷ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་ལྷ་པ་པས་ལྷ་པའི་ལྷ་པའ་བཟང་ལྷ་པ་ལ་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་པ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བཞི་ནི། བྱོན་པ་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ནང་ན་སྒྲ་དྲུག་ལ་མཐོང་བ་དང་། མཆོད་རྗེ་དང་
 བྱོན་པ་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་གཏིང་ན་སྒྲ་དྲུག་ལ་མཐོང་བ་དང་། བར་སྒྲུང་སྒྱིན་ཆེན་པོས་ཡོག་ཅིང་དེ་ལ་སྒྲ་དྲུག་ལ་མཐོང་བ་དང་། བར་སྒྲུང་ལ་རྒྱུང་རྒྱལ་དུ་བས་འབྲེགས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་སྒྲ་དྲུག་ལ་མཐོང་བ་བཞིའོ། །ཡང་ལས་
 གྱི་ལྷ་པ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བཞི་ནི། གཡང་ས་ཆེན་པོ་ནས་གཡང་ལ་ལྷ་པ་པའི་དང་། ལས་མཐོང་དམན་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལས་དོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྩུགས་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིགས་པ་མང་པོ་མཐོང་བ་བཞིའོ། །ཉིན་
 མོངས་པའི་ལྷ་པ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བཞི་ནི་དུག་དུག་པོས་འབྲེགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་ལས་མཆོད་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། རང་གཡོན་ཅན་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། རང་ལུས་དྲི་མ་ཅན་དང་གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་
 མཐོང་བ་བཞིའོ། །གསུངས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བཞི་ནི། གཏིང་ཆེན་པོར་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་གང་བ་མཐོང་བ་དང་། རྗེ་ལུ་མེ་ཏྲུག་པར་རྒྱས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མཐོང་བ་དང་། བདག་གོས་དགར་པའི་
 རྩུགས་རྟེན་པར་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་ཞིག་གོས་སྒྱི་པའི་གཙུག་ན་གཏུགས་འཛིན་པར་མཐོང་བ་བཞིའོ། །ཏིང་པོ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བཞི་སྟེ། ལུ་མོ་བཟང་མོ་རྒྱན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པས་མེ་ཏྲུག་སེལ་མ་འཕུལ་

༡༡། །ཁར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐོང་ལ་བྱ་དང་བ་དཀར་པོ་ཐལ་དཀར་གྱི་ཁྱུ་སྒྲིང་འབྱེན་ཅིང་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་མང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཐུག་སྒྱུ་པོར་འཛོག་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མེ་ཏྲེག་པ་དྲུ་ལ་བཞུགས་ཤིང་བསམ་གཏུན་མཛད་པར་མཐོང་བ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མི་ལམ་བཞི་ནི། ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལོ་ཐོར་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་ལོ་ཐོར་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་། མེ་ཏྲེག་པ་དྲུ་ལ་འབུས་པར་མཐོང་བ་དང་། ཚངས་པའི་དབང་པོ་རབ་རྩ་ཞི་བའི་སྒྲོད་ལམ་ཅན་མཐོང་བ་དང་བཞིའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་མི་ལམ་བཞི་ནི། ཤིང་སྒྲུ་ལ་ཆེན་པོ་འདབ་མ་མེ་ཏྲེག་འབུས་བྱ་སྒྲུ་ཆོགས་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཁར་བའི་སྒྲོད་གསེར་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐོང་འོས་གསུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་བ་དན་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། ལོ་ཐོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་དང་བཞིའོ། །བདུད་འདུལ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་མི་ལམ་བཞི་ནི། བྱད་ཆེན་པོས་བྱད་ཀུན་མནན་ནས་བ་དན་ཐོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་དང་། དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བར་མཐོང་བ་དང་། བདག་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སྒྲིང་པོ་ལ་འདུག་ཅིང་བདུད་འདུལ་བར་མཐོང་བ་དང་བཞིའོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དྲགས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་མི་ལམ་བཞི་ནི། མགོ་ལ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཐོད་དཀར་པོས་བཅིངས་པ་དང་། བདག་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྦྱོན་པར་མཐོང་པ་དང་
བཞིའོ། །བྱུང་རྒྱུ་སྦྱིང་པོ་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་མི་ལམ་བཞི་ནི། ལུས་པ་མཐོང་པ་དང་། བྱ་ཅུ་གས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་པ་དང་། གང་དང་གང་དུ་འགོ་བ་དེར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལྷུང་ཞིང་འདུད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བུའི་སྦྱང་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་པ་དང་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མཆོན་ནས་མི་ལམ་གྱི་མཆོན་མའི་བཟང་ངན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོན་བསལ་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྦྱུང་པའི་ཐབས་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ལས། འགྲོད་ཆངས་དག་པའི་དྲགས། སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་རང་གི་སྦྱིར་བོར་བྱུག་སྟེ་འོད་འགྲོད་པ་མཐོང་པ་དང་། མེ་ཏྲག་མཐོང་བ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ན་མི་ལམ་དུ་མེ་ཏྲག་པདྨ་མཐོང་ན་དོན་གྱིས་
པར་ཡང་གསུངས། ཐར་མདོ་ལས། སྤྲིག་པ་བྱུང་པའི་མི་ལམ་ནི་རྒྱ་ཁྲི་ཆེན་པོ་བཀྲལ་འདོད་པས་ཟམ་པའི་སྦྱིང་ནས་སོང་བ། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་བྱས་བྱས་པ། ལུས་ལ་ཆར་བབས་པ་རྒྱམས་རྒྱམ་པར་དག་པའི་ལྷས་དང་།
དགེ་འདུན་མང་པོའི་གྲལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདུག་པ། བདག་མཆོད་རྟེན་ནམ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་མཐོང་བ་རྒྱམས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། རང་

པའི་ལྷོ་

༡༡། །གིས་ཤིང་ཐོག་རྗེད་ཅིང་ཟ་བ་རྗེས་ན་ཆོ་འདིར་ཡོན་ཏེ་གི་འབྲས་ལུ་འབྲུག་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེ་ལམ་དེ་འདྲ་གཅིག་རྗེས་ནས་མཆོམས་མེད་གཅིག་བྱང་བ་ནས། ལཱ་རྗེས་ན་མཆོམས་མེད་ལཱ་བྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་རྗེ་ལམ་གྱི་ཡེ་ལཱ་སྟགས་པ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནམ་འཆི་བའི་ཆོ་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་འདྲ་ཤེས་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྟགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་འཆི་བའི་རྣམས་ཡོན་སྒྲ་ཆོག་ས་ཀྱང་གནད་གྱི་དོན་འཕགས་པ་འདྲའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་དེར་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་འཆི་བའི་ཆོ་འདྲའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བ་ནི། གང་དུ་བདག་འཆིའོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་ན། སྒྲུམ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྒྱི་བོའི་གཙུག་དུ་བསྒྲུམས་ནས་དད་པ་དུག་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་དེས་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ང་གཅིག་ལུར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བ་འདིར་བདག་དང་གཞན་རྣམས་སྒྱི་འཆི་གྲངས་མེད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་གྱང་འཆི་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་གྱུར་ལ། ད་རེས་གྱི་འཆི་བ་འདི་ལ་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས། འདི་ལྟར་བྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱེས་པའི་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་སྒྲོན་དང་ད་ལྟ་དང་བྱིས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེད་ཅིག་གྱང་མི་དུག་པར་སྒྱི་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ།

2015

འདུལ་བྱས་རྒྱལ་ས་ནི། ལུན་ཐུང་འདུལ་རྒྱུན་འགགས་པ་ཆུ་ཐུར་དང་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད། རིང་མོན་རྒྱུན་འགགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། ལུན་རིང་ཡང་རུང་ཐུང་ཡང་རུང་འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་མཐར་འགགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བརྒྱུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ཐུ་རན་ལས་འདེལ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འདི་སྐད་དུ་འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་འོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཀྱང་། འདུལ་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་མ་སེས་པས་འབྲལ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། འདུལ་བ་དང་སྟེ་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་འཁོར་བར་ཆགས་སེང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བདག་གིས་ནི་ད་རེས་གྱི་འཆི་བ་རང་ཐོག་དུ་བབ་པ་འདིས་དགེ་བའི་བསེས་གཞིན་བྱས་ནས་འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སེས་པར་བྱའོ། །ཐག་ཆོད་པར་བྱའོ། །འཆི་ཁར་ནན་དུ་བསམས་པ་འདི་བཞིན་ཐུང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་གྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐོང་ནས་འདུལ་བྱས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་མི་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟུལ་དུ་བསམས་ལ། དེ་ནས་ངེས་པ་དུ། འགགས་པ་འདེལ་ག་ཡེ་སེས་ཞེས་བྱ་བ་ཐག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་

༡༩། །ལས། ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་རྒྱལ་དག་པས། །དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲུལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རབ་ལྗན་པས། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲུལ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་འོད་གསལ་པས། །
དངོས་པོ་ཅི་ལའང་མ་ཆགས་བསྒྲུལ། །སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཆོལ་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རང་འཆི་བས་མཆོན་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པ་ན། །འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་འཁོར་བ་སྟག་བསྟུལ་བ་ལ་བདེ་བར་བཟུང་ནས་འཁོར་བ་ན་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྟག་བསྟུལ་སྟ་ཆོགས་མཐའ་མེད་པར་སྤྱིང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྟེ་གྲན་འཆིའི་སྟག་བསྟུལ་ལས་བསྟུལ་ནས་བྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱད་དུ་བདག་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྟག་བསྟུལ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིང་རྩེའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འདིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟགས་ན་དཔེན་པའི་རང་བཞིན་
ཡོན་ཀྱང་རང་གི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཅོམ་གྱི་དབང་གིས་བདེ་སྟག་དང་ཐན་གཞོད་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་འཆི་བ་དང་སྟག་བསྟུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་སྙམ་

དུ་ཐག་བཅད་ཅིང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པའི་སྣང་བ་སྣང་མ་ལྟ་བུ། བརྟགས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་འང་
 བརྟོད་དུ་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་སེང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་མི་དམིགས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་རང་གི་སེམས་གདོད་ནས་འོད་གསལ་བ་ད་ལྟ་ཐད་ཀའི་སེམས་པ་དེའི་རང་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་ཐུགས་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱང་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སེམས་དེའི་རང་དུ་ཐད་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། དེར་གདིང་
 དང་ལྡན་ཅིང་ངེས་སེམས་སྟོས་པ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཆི་བ་དང་སྟེ་བ་མེད་མོད། འཆི་བ་སྟགས་ནི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་
 ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་གཞུག་མའི་དོན་ལ་སྟེ་འཆི་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་འཁོས་པར་གྱུར་ན། བར་དོའི་ལྟུལ་སྣང་སྟགས་མི་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟེ་བར་འབྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་གདིང་ཆད་མེད་ན། འཆི་བ་དང་བར་དོ་ཀྱན་དུ་སྒྲུ་མ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དུན་པ་འབའ་ཞིག་མ་བརྟེན་ན་དེ་ཁོ་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་དཔུགས་འབྱེན་པར་འབྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོ་འདིར་འཇགས་པ་དང་

གསང་སྒྲགས་རྩེ་རྩེ་ཐོག་པའི་བསྟན་པའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལྟེ་འཕགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མི་སྟོན་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཞིང་དང་དུས་འདིར་བསྟན་པའི་སྒྱུང་བ་འབྱེད་པར་མ་མཛད་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་ན། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་གསར་རྒྱུང་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་གང་བྱེད་གྱང་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་ཆེད་ཆེར་དུ་འཛིན་པའི་དད་པ་དྲག་པོ་རྣམ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བས་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་གུས་གིང་དེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་འདི་སྟོན་དུ་
 སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་མིན་གྱང་སངས་རྒྱུས་ཆགས་བྲལ་རབ་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡི་དམ་ཁྱོ་བོ་དང་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་གང་ལ་གུས་གྱིང་ཅི་ཡོད་སྟོས་ན། རོ་བོ་ལ་ཁྱུང་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤངས་རྟོགས་ལ་མཐོང་མཚན་གྱིང་མེད་མོད། རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐ་སྟོན་ཏེ་བར་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞི་ཆགས་ཁྱོ་བོའི་
 རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་བཞུས་དང་ལམ་སྟོམ་པ་བྱུང་བས་ན། འཛམ་གཤིས་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མ་དྲོས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེ་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་

༡༢༥། །འདིའི་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་། རི་ལྟར་རང་གི་ཕ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། སྒྲ་མ་གཞན་ལས་ཕྱིན་རྒྱབས་ལྟག་པར་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱུས་གཞན་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཕྱིན་རྒྱབས་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འབང་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དེ་ཙམ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འགོག་གམ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ཡི་དམ་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་། དེ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཉིད་དུ་མ་ཉམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གེས་པ་དང་། སྟོན་པ་མཆོག་དེ་སྒྲིའི་རྒྱུ་ལྟར་ཐ་དད་
པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་འདི་དང་འདི་ལྟ་ལྟར་བསྟན་ནས། བདག་ཅག་སྟོགས་མའི་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ལྟར་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲ་ལྟར་གེས་དགོས་ཀྱི། སྟོན་པ་དང་རང་གི་ཡི་དམ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ཅིང་སྟོན་པ་བོར་
ནས་ཡི་དམ་གཞན་འཛིན་པའི་འདུ་གེས་ལྟ་ལྟར་ན་དཔོས་གྲུབ་འབྲུང་བར་དགའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་གི་དོ་རྒྱའི་སྟོན་པ་པོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ནི། དོ་བོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་
དཔེར་མེད་པ། རྒྱུ་ལྟར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་མེད་ན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་བཞུགས་ལུ་ཐེན་ཀྱང་རང་ལ་ཕྱིན་རྒྱབས་དང་དཔོས་གྲུབ་མི་འབྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་བ་སྒྲིའི་ཁུང་ལུ་གཅིག་

མཆོད་ན་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མར་མཆོས་པ་སྤྱི་པ་པོ་ནས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་མཆོས་ཤིང་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་པར་དོ་རྗེའི་ཁུད་ཀྱི་ལུང་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱུགས་པའི་བྱིར་ན་སྤྱི་མ་ནི་དགོན་མཆོག་གུན་འདུས་སམ། །དགོན་མཆོག་བཞི་པར་ཡང་གྲགས་ཏེ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ལས། །སྤྱི་མ་གཉིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་
 ལས་ལྟག་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལམ་ཟབ་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ལྟག་པའི་ཆོས་གཞན་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་པའི་སྟོར་བྱུང་པ་བསྟོམ་དུ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་གསང་སྟགས་
 སྟོན་པའི་སྤྱི་མ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་སྤྱང་འདས་ལས། སྤྱང་ན་མ་བྱེད་གུན་དགའ་བོ། །སྟེ་སྟགས་མ་འདོན་གུན་དགའ་བོ། །རའི་བྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དགེ་པའི་བསེས་
 གཉིན་ཉིད་སྟུང་ནས། །ཁྱོད་ལ་སྟགས་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་། །ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་ལུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤྱི་མ་དེ་རྣམས་བྱུང་པའི་གསུངས་
 ལས་སྟེས་པའི་སྟུང་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཉམས་རྟོགས་དང་ལྟན་པའི་སྤྱི་མ་དེ་སྟོན་པའི་ལུགས་རྒྱུད་ཀྱི་གུན་རྟོག་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟུང་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ན་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་

ཡིན་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་གོ་ན་ཡང་རུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལྷགས་གྱི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱེར་གྱི་རྩལ་འདོན་པ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་
 ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སངས་རྒྱལ་གང་དང་ཅི་ལྟ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པར་བསྒྲུལ་སྒྲ་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། མོ་མོའི་མོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་ངོ་། །འདིར་སྒྲ་སྒྲ་པ། །བདག་ནི་འཆིང་བ་ཀུན་དང་
 ལྟན་པ་ཡི། །མོ་མོའི་སྒྲེ་བོའི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ཀྱང་། །བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་རྣམས། །བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཤུགས་རྩལ་པོའི་མཚན་ཅུ་ཐོས་པ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་དག་ལས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་ཅེས་སུ། །བདེན་པར་སྒྲ་བའི་གསུང་གིས་བསྒྲགས་པས་ན། །འདི་ལ་འཇུག་རྣམས་ཞེ་མ་སྒྲ་ལ་པ་བཟང་། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི། །འབྱུང་གནས་ཆོག་པའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་སྒྲ་པ་ཡི། །ཐིན་ལས་ཉིད་དུ་བློ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་འཆོལ། །ལྷག་བསམ་དག་པས་འདི་བཤད་དགོ་བ་ཡིས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཡང་དག་པར། །ཐེག་པ་ཆེ་བོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། །ཀུན་མཁུན་
 རྩལ་བའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་གྲོག །གནས་སྒྲ་བས་སུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་དུ། །འཇིགས་དང་རྒྱད་པ་མ་ལུས་རབ་ཞིན་ས། །བརྟན་འཇོན་ཞབས་བརྟན་བཤད་སྒྲ་བ་ལྟན་པ་དང་། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་

ཉ རྒྱུ་ལྟ་བུ་བློ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

༡༢༡ །སྟེན་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཐུབ་ཆོག་གི་རྒྱུ་ཆོས་སུ། །མི་པམ་འཇམ་དབུངས་རྒྱུ་མཆོས་སྟེལ་པ་དག་ལེགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག ། །ཞི་སྒྲིལ་། །ཀུན་ཐུབ་སྟོན་ཐུལ་རང་ཐུང་དེ་བཞིན་ཅིང་། །གང་དང་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བུས། །མདོན་གྱུར་སྒྲུབ་ཞི་ལུན་གྱིས་གྱུབ་པའི་བདག །མཐེན་བཅེས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུན་སྟོན་པར་འདུད། ༡ །ལམ་བདེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། །དག་གསལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ཆེ། །ཆགས་ཐུལ་བརྟགས་འགོག་བསམ་སྟོབ་གཉིས་འཛིན་ཐུལ། །ལུང་རྟོགས་དག་པ་གསུམ་ལུན་ཆོས་ལ་དད། ༢ །ཡུལ་ཀུན་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་ཆོས་ཅིང་རིག །ཐ་སྙད་ས་ལམ་རྒྱུ་བཞག་ཇི་སྟེད་ཤེས། །ཐུང་པགས་ཉོན་ཤེས་དམན་པའི་འཆིང་བ་ལས། །རྒྱུ་ཤོལ་ཐེག་ཆེན་དག་འདུན་ཆོགས་ལ་གུས། ༣ །སྟོགས་དུས་རྒྱུད་པའི་ཤེ་ལུན་མཐར་ཐུང་པའི། །བདག་ཅག་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རབ་དཀར་ཟླ། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱུ་འཕྲེན་རྒྱ་རྒྱར་སྟོང་ཐུག་ལས། །དམ་བཅའི་འཇུག་པ་ཅིང་གི་ཐུང་པར་འཇགས། ༤ །དེ་བཞིན་གསེགས་འདི་སྟོན་དུས་སྟོབ་ལམ་དུ། །ཆོས་སྒྱུན་དུལ་ཐུལ་བརྟེས་པའི་སུས་བཟུང་། །རང་དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་ལ་དབྱེས་ཐིམ། །དཔག་ལས་རྒྱུ་ཐར་གཏམ་འདི་དོ་མཆར་ཆེ། ༥ །རྒྱལ་པའི་སྒྲུག་གསུང་ཐུགས་གི་བདག་ཅིང་ནི། །མི་ཐད་རྒྱན་གི་ལོ་རོ་ལོ་གཞལ་མེད་ཀྱང་། །དེ་སྒྲས་ཐུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་འཛིན་དུས། །མིན་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་རེ་ཡང་གཞོམ་པའི་ཐིམ། ༦ །

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

རབ་ཏུ་བཞེད་དགའ་དཔུལ་མེ་འབར་བའི་ནང་། །བསྐལ་པར་ཁྱགས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་མི་ཁྱམ་པའི། །ཁྱོད་ཆོས་འདི་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཚྭ་གས་ཀྱི། །དམིགས་མེད་སྒྲིང་རྗེ་ལུ་བྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། ༥ །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 ཆོས་སྒྲོ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སྟོགས་རབས་ཚོར་བུའི་སྟེ། །གང་གིས་མགུལ་རྒྱན་ལན་བདེའི་འདོད་པ་འབྱུང་། ༦ །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་ཉི་མའི་གཉེན་དེ་ཡི། །
 མཚོད་ཆོག་སྒྲེས་རབས་པད་དགར་དོ་གལ་བཅས། །འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིས། །ཆོས་མགུལ་དཔལ་གྱི་མཛོད་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་། ༧ །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མཛོད། །དབང་སྟོབས་མཁུན་
 བརྩེ་རྣམ་པའི་རང་གཟུགས་ཆེ། །བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་བདག་འགྲོ་བའི་མགོན། །མཚོགས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་དགོངས་དབྱིངས་ལས། ༨ །ཕྱལ་ཡུན་ལན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །སྟོད་བརྒྱུད་དུས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ནི་
 བའི་གཉེན། །བསོད་ནམས་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བུའི་བང་མཛོད་སྟོ། །ཅིག་ཆར་མཛོན་སུམ་སྒྲུང་བའི་སྐལ་བུ་ཕྱེས་ཏེ། ༩ །བརྩེ་ཆེན་གཟིགས་པས་བསྐུལ་བའི་དོ་རྗེའི་གསུང་། །སྒྲེས་བཟང་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་དབྱིག་དང་བཅས། །
 ཐེབས་བཞིན་ཐུགས་བསྐྱེད་དད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར། །མཛོན་པར་མཚོད་མཛོད་བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་གང་། ༡༠ །ཀུན་མཁུན་སྤྲུལ་མ་འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་དེས། །བསྟན་འགྲོར་དགོངས་བཞིན་དག་ཆེན་སྐུ་ལ་པའི་སྤྱ། །ལན་བདེ་བྱེ་

ཨ་
ཡི
ཐུག་
ཐུག་
ཐུག་
ཐུག་

༡༡། །བ་ཕྱག་བརྒྱའི་སྒྲིང་པ་མེ། །ས་སྒྲོང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེ་དབང་བདུད་འདུལ་ཉིད། ༡༢ །གང་གི་མཐུན་སྒྲོལ་སྒྲུ་གེལ་བདུད་ཕྱི་ཡིས། །ཆོས་སྒྲིན་མི་འཛད་སྤར་དངོས་གྲུ་འི་ཆ་ལ། །དགོ་བསེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའི་
མཐུན་འཇུག་བཅས། །གངས་ཅན་རྒྱལ་བཟང་དགེས་པའི་དབྱིད་དུ་བསྒྲུབས། ༡༣ །དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་རྒྱ་གཉེར་གྲོང་། །སྒྲིམས་ལྷགས་ཡོངས་བསྒོ་ནོར་ལུང་པོ་མཚོག། །ཟབ་བྱལ་དབྱིངས་དང་ཡོ་སེས་དང་
བསྐྱེམ་པས། །རི་སྒོན་འོད་འཕྱར་འདི་དག་འབྱུང་གྱུར་ཅིག། ༡༤ །རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་ཆས་མཛེས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བསྐྱེན་ལུང་རྟོགས་ཉི་ཟེའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉེན། །འབྱུང་སྒྲུབ་བདུ་དཀར་པོའི་ཆ་ལ་རྒྱས་ནས། །སྒྲིགས་དུས་
གུན་རྒྱ་རྒྱུ་ཁྱུང་ལྷན་གྱུར་སྟེ། ༡༥ །དེ་འཛིན་སྒྲིམ་སུ་དགོ་འདུན་སྒྲིམ་ཆོས་པ་བཅས། །རབ་འཕེལ་བསྒྲུབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ལུལ་ཕྱིན་ནས། །འདུ་འཛིའི་གནས་ལས་ཡིད་རབ་དབྱུང་ནས་གྱུར། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ས་ལམ་
དབང་འབྱོར་སྟེ། ༡༦ །ཤིན་རྒྱ་སྒྲིང་རྒྱའི་ལུལ་གྱུར་དན་སྟེང་གསུམ། །མི་བཟང་རྒྱག་བསྒྲུལ་དུ་མས་མནར་བ་སྟེ། །མིང་པའི་རྒྱར་རྒྱུད་འགྲོ་ཁམས་མ་ལུས་ཀྱིས། །ལན་བདེ་བྱ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་སྟེ། ༡༧ །ཁུང་པར་སྒྲུན་
ཆོས་སྒྲིམ་པའི་འཕེལ་པའི་གཉེན། །དགོ་བདུག་ཡང་དུ་འབྱེལ་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །ནད་ལུག་འབྱུགས་ཕྱོད་མི་མཐུན་ཉེར་འཆོ་བེ། །ཆར་འབེབས་འབྱུ་འཕེལ་བདེ་མིང་སྒྲིང་གྱུར་ཅིག། ༡༨ །རྒྱ་གཉེན་ལ་བ་སྒྲུས་བརྒྱན་མོ་སྒྲིན་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

འབངས་བཅས། རྟོགས་རྩལ་གཞི་བཟིན་མངའ་ཐང་ལོངས་སྟོང་དང་། རྟུ་ཚེ་བསོད་ནམས་སྟུན་གྲགས་དཔལ་གཡང་རྒྱས། ཚེས་སྟོང་དུ་འཕང་འཕེལ་ཞིང་བརྟན་གྱུར་ཅིག ༡༠ རྒྱལ་སྟོང་ཐེ་རྟག་བསོད་ནམས་འཁོར་ལོས་
 སྒྱུར་། ལ་རོལ་མི་མཐུན་ཕྱགས་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ། རྟེ་རྒྱ་ཀུན་གྱི་མཐུན་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་སྟོན། མཚོག་གསུམ་བདེན་བས་དེ་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག ༡༡ མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཁམས་ནམ་མཁའི་སྟོང་གི་མཐའ། ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་
 རྒྱུ་བཀའ་སྒྲུལ་བག་ཀླས་སྟོན། ཀུན་གཞིའི་ཁམས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲུབས་བྲལ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤར་གྱུར་ཅིག ༡༢ དེ་ཡང་ཚད་མེད་སྟོང་རྗེའི་ས་བོན་ལས། སྟོན་དང་འཇུག་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཞིང་། ལམ་སྟོན་རྒྱ་
 མཚོའི་ཡལ་ག་གྱེས་པའི་རྩེར། རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་མཐུན་པའི་ལོ་མ་རྒྱས། ༡༣ རྟོགས་བྱུ་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་ཚེས་ཀྱི་སྒྱུར། རང་ཤར་འགགས་མེད་ལོངས་སྟོང་རྒྱུ་སྟེས་འཕེལ། གང་འདུལ་སྒྲུལ་པའི་གོ་སར་རྒྱལ་བཀོད་པའི། རྟུ་
 གསུམ་འབྲས་བྱ་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་སོག ༡༤ མདོར་ན་བདེ་གསེགས་སྒྲས་བཅས་ཐུགས་བསྟེན་དང་། མཛད་པ་སྟོན་ལམ་མཐུན་བརྩེ་རྒྱས་མཐུ་ཡིས། སྒྲུ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འབྲུལ་རི་འདུ་བར། དེ་འདུ་ཐོན་ར་བདག་སོགས་འགྱུར་
 བར་སོག ༡༥ ཅེས་སྒྱུར་བྱང་སྟོན་ཚོགས་སུ་ལོ་ག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འབྲས་ཚོས་གྲངས་ལྟན་འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་བབས་བརྟན་གྱི་མངའ་བདག་ཀུན་མཐུན་སྒྲུ་མ་རྩོ་རྩོ་གཞི་བཟིན་རྩལ་གྱི་རྟག་

١٢٩

١٥٥